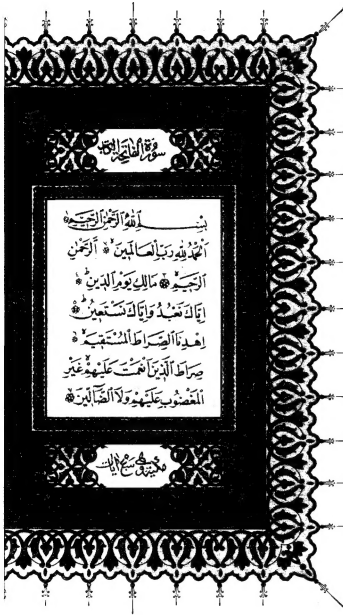

KUR'AN-I KERÎM
VE
TÜRKÇE ANLAMI
(Ma'âni-i Kur'an)

İsmail Hakkı İzmirli

EREN YAYINLARI — İSTANBUL

Satış Yeri : Gönül Kitabevi, Sahaflar Çarşısı No. 16
Beyazıt — İstanbul Tel. : 22 85 31

SÜRETÜL

FÂTİHATÜLKİTAB

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) Elhamdü lillâhi rabbil'âle-
miyn (2) errahmân irrahîm
(3) mâlikî yevmiddin (4) İyyâ-
ke nağbüdü, ve İyyâke neste'-
ıyn (5) İhdinassırâtalmüstâ-
kıym (6) sırâtalleziyne en'am-
te aleyhim (7) gayrilmagdûbi
aleyhim ve leddâliyyin.

FÂTİHÂ SÜRESİ ¹

(Bismillâh irrahmân irrahîm)

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla ²

(1-2-3) (Hamd-ü senâ) o Allah'a mahsustur ki
âlemlerin Rab'bidir ³, esirgeyendir, bağışlayandır,

ceza gününün mâlikidir. (4) Kulluğu yalnız
sana ederiz, yardımı da ancak senden dileriz.
(5-6-7) Bizleri doğru yola, gazaba uğrayanların,
sapıkların yoluna değil, kendilerine in'am ettik-
lerinin yoluna götür ⁴.

¹ Süre-i Celile yedi âyetidir, Mekke'de nâzil ol-
muştur.

² Besmele-i şerife'deki «rahman» bütün mahlû-
kat hakkında, «rahîm» bilhassa mü'minler hakkın-
da ve ihsan sahibi olan, merhametli çok olan zat
demektir, her ikisi de esmâ-i ilâhiye'dendir. Eseri-
mizde «esirgeyen, bağışlayan» isimleri ile tercüme

edilmiştir. Makama göre «başlarım, okurum, ye-
rim, içirim» gibi fiiller takdir olunur. Burada
«başlarım» fiili münasip olur.

³ Yaradani, besleyeni, işlerini göreni, terbiye
edeni, sahibi, mâlikidir.

⁴ Âmin — Ya Rab! Kabul et.

SÜRETÜL BAKAREH

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) Elif lâm mîm (2) zâlikel-
kitâb, lâ reybe fiyh, hüden lil-
müttekıyn (3) elleziyne yü'mi-
nûne bilgayb, ve yukıymûnes-
salât, ve mimmâ razaknâhüm
yü'nfikûn (4) vellezıyne yü'-
minûne bimâ ünzile ileyke ve
mâ ünzile min kablık, ve bil-
âhıreti hüm yûkînün (5) üläike
alâ hüden min rabbihim, ve
ülâike hümülmüflihün.

BAKARA SÜRESİ ¹

(Bismillâhırrahmânırrahım)

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, mîm ² (2) Bu, bir Kitaptır ki onda
şüphe götürcek hiç bir şey yoktur ³, müttekiler
hakkında bir rehberdir ⁴ (3-4) O müttekiler ki

¹ Süre-i Celile Medine'de nâzil olmuştur, 286
âyettir.

² Kesik harfler sürelerin isimleridir. Halkın
acizini meydana koymak için süre başında zikro-
lunmuştur: «Bu süre bu gibi harflerden mürekkep-
tir. Haydi bakalım siz de böyle bir süre getirin».
Veya yemindir. Huruf ile yeminde ekseriya Kitap
veya nüzulü zikrolunur.

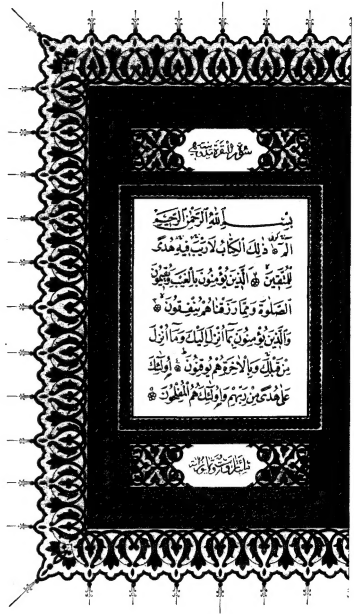
gaybe ⁵ inanırlar, namazı dosdoğru kılar, kendi-
lerine verdiğimiz rızıktan harcederler ⁶, sana in-
zal olunan (kitaba da), senden evvel inzal olunan
(kitaplara da) inanırlar, âhireti yakinen bilirler
(ve inanırlar). (5) İşte Rab'bileri tarafından doğru
bir yolda bulunanlar bunlardır, umduklarına eren-
ler yine bunlardır.

³ Bühranın parlaklığı, delâletinin aşıkâr olması
Allah tarafından nâzil olduğunda şüphe bırakmaz.

⁴ Mütteki Allah'tan, günahlardan sakınan kim
sedir.

⁵ Allah'ı bilmek, âhireti bilmek, ahkâm ve şerâ-
yili bilmek gibi tefekkür ve istidlâl hakkında delil
ikame olunan şeyler maksuttur.

⁶ Âyet-i Celile'den maksat farz olan zekâtıdır.

(17) meselühüm hemesellilezlystevkade nar felema edaet ma havlehu zeheb-allahü binurihim ve terekehüm fly zulümatin lâ yubsirun (18) summün bükmün umyün fehüm lâ yer'c'üne (19) ev ke-sayyibin minessemai fiyhi zulümatün ve ra'dün ve berk yec'alune esabi'ahüm fly' azanihim minassava'ıku hazerelmevt valahü muhytun bilkâfirin (20) yekadül-berku yahtafü ebsarehüm küllema edae lehüm meşev fiyhi ve iza azleme aleyhüm kamu ve lev şaallahü lezehebe bisem'i-him ve ebsarihüm innallahe alâ külli şey-'in kadiyr (21) ya eyyühennasu'büdu rah-bekümüllezly halekaküm vellezyne min kabliküm le'alleküm tettekune (22) elle-zy ce'ale lekümü'l'arda firaşen vessemae bina ve enzele minessemai maen feahre-ce bihi minessemeratı rızkan leküm felâ tec'alu lillâhi endaden ve entüm ta'lemun (23) ve in küntüm fly reybin mimma nez-zelna alâ abdina fe'tu bisuretin min mis-lihi ved'u şühedaeküm min dunillâhi in küntüm sadıkiyn (24) fein lem tef'alu ve len tef'alu fettakkunnarellizy veküdühen-nasü velhicare ü'ddet illekâfirin.

سَمِعْتُمْ كَيْفَ نَذَارَ الْكُفْرَ قَدْ نَذَارَ فَلَا أَتَاءَ مَاحِلَهُ دَهَبَ
اللَّهُ نَوْرَهُ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلْمٍ لَا يَبْصُرُونَ ۖ صَمٌّ بَصَرُهُمْ
فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ۖ أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ
وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ
حَذَرًا لِّلْمَوْتِ ۗ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ۖ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَتَاهَا حُجُوفٌ مِنْهُ فَاسْتَوَوْا فِيهِ ۚ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ تَعْلَمُونَ ۖ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بُيُوتًا وَزَلَّزَلَ الْبُيُوتَ السَّمَاءَ فَاصْتَفْجَ بِهِ
رُسُ الْكَلْبَاتِ ۚ رَوْقًا لَهُمْ ۖ فَلَا تَجْعَلُوا لَهُ إِندَادًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۖ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِينَا فَامْلُوا
بِأُورُوقَ مِنْ مِثْلِهِ ۚ وَادْعُوا أَهْلَ بَيْتِكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ۖ قَالَ لَوْ تَقْعَلُونَ لَقَدْ نَقَعْنَا ۚ وَكُنْتُمْ أَتَعْلَمُونَ ۚ فَاسْتَوْا النَّارَ
الَّتِي رُفِعَتْ عَنْهَا النَّاسُ وَالْجَآنُ ۚ أَعَدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۖ

(17) Onların hali, o kimsenin hali gibidir ki ateş¹ yakar da ateş etraflarını aydınlatınca Allah aydınlığını giderip onları karanlıklar içinde, görmeyen bir halde bırakır. (18) Onlar bir alay sağır, dilsizler, körlerdir², artık onlar tuttukları yoldan dönmeyiz. (19) Yahut zifiri karanlıklar içinde şimşek çıkararak, gök gürleyerek gökten boşanan bir yağmura tutulup, yıldırımların dehşetinden, ölümlü korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkanan kimseler gibidir. Allah kâfirleri ilmiyle kuşatır³. (20) Az kaldı ki şimşek onların gözlerini kapatacak⁴, onlara şimşek çıktıkça onlar aydınlık içinde yürürler, karanlık çıktıkça durup kalırlar, Allah diledi onları ışıtmadan⁵, gözlerden⁶ mahrum ederdi. Çünkü Allah her şe-

ye hakkıyla kadirdir⁷. (21) Ey nâs! Tanrı azabından sakınmış olmanız için sizi ve sizden evvelkileri yaratan Rabbinize ibadet ediniz. (22) O Rabbiniz ki yeri size döşek, göğü de yüksek bir tavan yapmış, gökten yağmur göndererek onunla size rızık olmak üzere meyveler çıkarmıştır, artık bile bile Allah'a hiçbir şeyi eş tutmayın. (23) Kulumuza indirdiğimiz Kitap hakkında şüpheye tutuluyor iseniz haydi siz de O'nun gibi bir Sûre getirin. Allah'tan gayri şahitlerinizi çağırın, eğer müdeanızda gerçek iseniz⁸. (24) Eğer onu yapamazsanız, elbette yapamayacaksınız - o halde o ateşten saklanınız ki onun çirası insanlardır, taşlardır⁹. O ateş kâfirler için hazırlanmıştır.

¹ Karanlık bir gecede yolu görmek için

² Hak'ku söylemezler, hak'ku görmezler.

³ Yani onların hallerini bilir, yahut onları toplar, onlara cezalar verir, Allah'tan kurtuluş yoktur.

⁴ Gözlerinin nurunu kamaştıracaktır.

⁵ Gök gürlemesiyle.

⁶ Şimşek parıldamasıyla.

⁷ Bu Âyet-i kerimeye kadar Cenabıhak üç sınıf halkın

ahvâlini bildiriyor: Mü'min, kâfir, münâfık. Münâfık'lar: 24 iki suretle temsil ediliyor.

⁸ Yani karşı çıkabilme hususunda gerçek iseniz kullarına retine güvendiğiniz şahitleri, hatipleri, âhrette size şahadet edeceklerini zu'un etmiş medetkârları, mahutlarınıza çağırın da bir Sûre getirinsinler.

⁹ Kâfirler, putlar o ateşin odunu, çirasıdır, tutarlar.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذُلُّوا فِيهَا مِنْ ثَمَرِهِمْ
قَالَ لَهُمُ اللَّهُ ذُرُوفًا مِنْ قَبْلُ وَأَنْتُمْ ثَمَرُهَا
وَلَهُمْ فِيهَا أَنْوَاعٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا لِمَا بَعَثَ مِنْهُ
فِيهِمْ قَوْمًا فَإِمَّا تَأْتِيهِمْ آيَةٌ مِنْ آيَاتِ الْحَقِّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَإِمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا يَقْتُلُونَهُمْ أَفَإِنَّ اللَّهَ
يَهْدِي أُمَّةً يَفُوتُ بِهَا عَمَلُهُمْ أَفَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ
بِهِمُ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٧﴾ الَّذِينَ يَقْسِمُونَ عَهْدَ اللَّهِ
مِنْ عَدُوٍّ لَهُمْ يَحْلِفُونَ أَنَّهُمْ لَإِنْ أُرْسِلُوا
وَيُقْسَدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَئِنْ هُمُ الْخَائِرُونَ ﴿١٠٨﴾
كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَشْوَكَاءَ خَالِقًا
ذُرِّيَّتَكُمْ ثُمَّ يَمُوتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُعْطِيكُمْ
حُلُوفَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْمِعُ إِلَى التَّائِبِ
فَسَوْفَ تَسْمَعُ سَمْعًا وَهُوَ يَكِلُ شَيْءًا عَلَيْهِ ﴿١٠٩﴾

(25) ve beşşirilleziyne amenu ve amilus-salhiati enne lehüm cennatın tecrî min talhiet/enhar küllema ruziku minha min semeretin rizkan kalu hazelleziy ruzikna min kabli ve ütu bihi müteşabihe ve lehüm fiyha ezvacün mutahharetin ve hüm fiyha hâlidün (26) innallah le yes-tahiyi en yadribe meselen ma ba'duten fema fevka ha feemmellezine amenu fe-yat'mune ennehühü hakkü min rabbihim ve emmellezine keferu feyekulune maza eradallahü bihaza mesel yudlülü bihi ke-siyrin ve yehdiyü bihi keşir ve ma yudlülü bihi illefasiqın (27) elleziyne yenkudüne ahdallahü min ba'di miysakühü ve yakta-'une ma emerallahü bihi en yusale ve yüf-sidune fiyl'ard üläike hümlühasun (28) keyfe tektürüne billâhi ve küntüm emva-tin feahyaküm sümmne yümiytüküm süm-me yuhyiküm sümmne ileyhi türce'un (29) hüvellezî halaka leküm ma fiyl'ardü cemi'an sümmesteva illesemal fesevva-hünne seb'a semavat ve hüve biküllü şey'-in alıym.

(25) İman edip iyi iş işleyenlere müjde et ki onlar için ağaçları altından ırmaklar akan cennetler vardır, oradaki yemişlerden yedikçe «— evvelce de bunu yemiştik» diyecekler, onlara eski yedikleri yemiş benzer yemişler verilecek, orada onlar için her türlü kusurdan پاک olmuş zevceler bulunacaktır. Onlar orada daim kalacaklardır. (26) Muhakkak ki Allah bir sıvrisineği, belki ondan daha büyüğünü misal getirmeden çekinmez, iman edenler bunun Rabbileri tarafından doğru olduğunu bilirler. Kâfir olanlara gelince onlar da «— Allah bu misal ile ne demek istedi?» derler. Allah¹ onunla bir çoğunu yoldan çıkarır, bir çoğu-

nu da doğru yola götürür, onunla yalnız fasıkları yoldan çıkarır. (27) O fasıkları ki Allah'ın ahnını ², yemin ile muhkem ettikten sonra bozarlar, bitişmesini emrettiğin şeyi keserler ³, yer yüzünde fesat çıkarırlar. İşte ziyanda kalanlar onlardır. (28) Allah'ı nasıl tanımyorsunuz ki, sizi ölü iken O, diriltti, sonra yine sizi O, öldürecek, yine sizi O, diriltecektir; nihayet ahirette yalnız O'na döneceksiniz ⁴. (29) Yer yüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan, sonra semaya tevccüh buyurup yedi göğü sapa sağlam yapan O'dur. O her şeyi hakıyla bilir ⁵.

¹ Buradan aşağısı cevap teşkil eder.

² Cenabîhakkın enbiyaya, ulemaya, bütün Beni Âdeme karşı ahtı vardır. Enbiyadan aldığı ahit : Risaletî tebliğ edip dinî ikame eylemek; ulemeden aldığı ahit: Kitap-ı mübinî nâs'a beyan edip ketmetmemek; Beni Âdemden aldığı ahit ise Cenabîhakkın rûbubiyetini ikrar etmektir.

³ Cenabıhakkın bitişmesini, ayrılmamasını emrettiği şeyi: mü'minlerden ayrılmamak, kavli

fiiline uygun düşmek, bütün enbiyayı tasdik etmek, şerayi'i ve hudud-u ilâhiyeyi hıfzeylemek, sıla-i rahîm yâni hısmılarını unutmamak gibi şeylerdir.

⁴ Allah da âmâlinize göre size ceza verecektir.

⁵ Bütün halkın idrak edemeyeceği bütün se-
railer ve hafayayı bilir, ilmi bütün malûmata şa-
mildir.

وَادْخُلُوا هَذِهِ الْبَلَدَ فَإِنْ كُنْتُمْ فِيهَا رَاشِقِينَ
رَغَدًا وَادْخُلُوا أَبْطَانًا ضَمُّدًا وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
حَسَبَ آدَابِكُمْ وَسَبِّحُوا لِلْحَمِيدِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ
رَبِّ السَّمَاءِ مَا كَانُوا يَظُنُّونَ ﴿٥٩﴾ وَإِذْ أَسْنَفَىٰ مُوسَىٰ
لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ
أَنْتَا عَشْرَةٌ عِشْرَةً قَدْ عَمَلُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَشْرَهَةً فَكَلَّمُوا
وَاسْتَرْفَعُوا مِنْ رَبِّكَ اللَّهُ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْنَا يَا مُوسَىٰ كُنْ صَاحِبَ الطَّعَامِ وَلَا يَأْتِيَ الْبُيُوتَ
ذَلِكَ فَخُجِّجْ لَنَا يَوْمَ تُخْرَجُ الْأَرْضُ مِنْ بَيْنَ يَدَيْهَا وَوَقْنَا رُفَا
وَوَعَدْنَا وَعْدَ سَيِّئَةٍ وَبَصَّلْنَا قَالًا سَدَدُوا الْأَذْيَافَ
أَذْيَافَ الْيَوْمِ وَوَعَدْنَا لَهَا عِشْرِينَ مِائَةً فَانْفَجَرَتْ
وَضَرَبْنَا عَلَيْهِ الْأَذْيَافَ وَالْمَسْكَنَةَ وَبَارَكْنَا فِيهَا لِلَّهِ
ذَلِكَ يَوْمَئِذٍ كَانُوا يَكْفُرُونَ يَا أَيُّهَا اللَّهُ وَفَضَّلْنَا الْيَسْبِينَ
بَعْدَ الْحَيِّ ذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ عَصَاكَ وَأَوَّعْتَ دُونََ ۞

(58) ve iz kulnedhulu hazihilkaryete fe-
kûlu minha haysû şî'tüm regaden vedhu-
lûlûlabe sücceden ve kulu hattatün nagfir
leküm hatayakûm ve seneziydülmuhsi-
niyn (59) febeddelelleziyne zalemu kav-
len gayrelleziy kiyle lehüm feenzelna alel-
leziyne zalemu riczen minsesmal bima
kânu yefsukun (60) ve izisteska musa li-
kavmihi fekulnadrib bi'asakel hacere fen-
feceret minhüsnetâ aşerete ayn kad alime
küllü ünasin meşrebehüm külu veşrebu
mîn rizküllâhi ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsi-
diyn (61) ve iz kultüm ya musa len nas-
bire alâ ta'amin vahid fed'u lena rabbeke
yuhric lena mimma tünbitül'ardu min
bakliha ve kıssaiha ve fumiha ve adesiha
ve besalîha kale etestebedlunelleziy hüve
edna billezîy hüve hayr ihbitu mısren fe-
inne leküm ma seeltüm ve duribet aley-
himzüzzilletü velmeskenetü ve bau biga-
dabin minallahi zalike biennehüm kânu
yekfürune biayatillâhi ve yaktülunen-
biyyiye bigayrilhakı zalike bima asav
ve kânu ya'tedun.

(58) Hani bu kasabaya girin, dilediğiniz yerde onun yiyeceklerinden bol bol yiyin. Kapısından secde¹ ederek girin, «hitta»² deyin ki biz de suçlarınızı yarlıgayalım, iyilik edenlerin ecirlerini de artıracagız» demiştik.³ (59) Fakat nefislerine zulüm edenler kendilerine söylenen sözü başka bir sözle değiştirdiler⁴; biz de zulüm edenlerin üzerine fuskılarından dolayı gökten azap indirdik. (60) Hani Musa kavmi için su istemiş, biz de ona «asânı taş vur» demiştik. O da vurdu, ondan on iki göz kaynamıştı, herkes⁵ içeceği gözü bilmişti. Allah'ın rızından yiyin, için de yer yüzünde fesat ederek haddiniz tecavüz et-

meyin demiştik. (61) Hani «— ey Musa bir tür-lü ta'ama asla sabredemeyiz, Rabbine bizim için dua et de bize arzın bitirdiği sebze, hiyar, sarmı-sak, mercimek ve soğan çıkarsın» demiştiniz. Mu-sa da «— adı olan şeyleri daha âli şeyler yerine koymak mı istiyorsunuz? Mısır'a gidin çünkü orada istediğiniz şeyler vardır.» demişti. Onla-rın üzerine alçaklık, yoksulluk vuruldu, Allah'ın gazabına da uğradılar. Bu da Allah'ın âyetlerini tanımamalarından ve peygamberleri nahak yere öldürmelerinden nâşi idi. İşte bu ceza âsi olma-larından, hududu tecavüz etmelerinden dolayı idi.

¹ Beyt-i Mukaddes'in veya ibadet çadırının kapısından rükû ederek, yahut tevazu ile eğilerek.

² Tövbe ve istiğfar ediniz, günahınızı yarlığa deyiniz. Dilediğiniz günahlarınızın yarlıganmasıdır, deyin.

³ Emrettiğimizi işlerseniz günahlarınızı yar-lığar, fazla olarak ecirinizi arttırırım.

⁴ «hitta» yı «hutta» ya çevirdiler. Hinta, buğ-day demektir.

⁵ Beni İsrail'den her biri.

[illegible]

(70) kalid'u lena rabbeke yübeyyin lena
ma hiye innelbekare teşabehe aleyne ve
inna inşallahümü lümühedun (71) kale in-
nehu yekulü inneha bekaretün lâ zelulün
tüsiyriü'l'arda ve lâ teskiylhars müsel-
letün lâşiye fiyya kalil'ane c'te bil-
hakkı fezebehuha ve ma kadu yef'alun
(72) ve iz kateltüm nefsen feddare'tüm
fiyya vallahu muhricün ma küntüm tek-
tümün (73) fekulnadribuhü bİba'dİha ke-
zalike yuhiyil'lâhülmevta ve yüriyküm
ayathil le'alleküm ta'kulün (74) sümmе
kasel kulubüküm min ba'dİ zalike fehıye
kelhicareti ev eşeddü kasve ve inne mi-
nelhicareti lema yefecceürü minhül'en-
hâr ve inne minhâ lemâ yeşşakkaku fe-
yhürücü minhülma ve inne minhâ lema
yehbitü min hasyetillâh ve mallahü biga-
filin amma ta'melun (75) efetatme'une
en yü'mİnu leküm ve kad kâne ferıykun
minhüm yesme'une kelâmallahi sümmе
yüharriufunehü min ba'dİ ma akulühü ve
hüm ya'lemun (76) ve iza lekulleziyne
amenu kalü amenna ve İza halâ ba'duhüm
ilâ ba'dın kalü etuhaddisunehüm bİma
fetehallahu aleyküm İlyühaccüküm bihi
inde rabbiküm efelâ ta'kulun.

(70) Onlar. «— bizim için yine Rabbinde niyaz et de nasıld olduğunu bize belli etsin, çünkü inekler bize yediklerine benzer görünüyor. Biz inşaallah inegin sıfatını buluruz» dediler. (71) Musa «— Rabbinin buyuruyor ki o ram olup tarla sürmemiş, ekin sulamamış bir inektir, aşıptan salimdir, lekesizdir ¹ » dedi. Onlar «— işte şimdi doğur bildirdin ² » dediler. Hemen o ineği bulup boğazladılar, az kaldı bunu yapmayacaklardı. (72) Hani siz bir kimseyi öldürmüştünüz de katil hakkında kavga etmiştiniz. Allah sizin gizlediğinizi meydana çıkarır. (73) Haydi maktule ineğin bir parçasıylе vurun, dedik. İşte Allah böyle ölüleri dilitiriz, size almetlerini ³ gösterir, tâ ki akıl erdiresiniz. (74) Bundan son-

ra kalpleriniz katılaştı, taş gibi, belki ondan daha katı oldu, çünkü bazı taşlar vardır ki onlardan ırmaklar kaynak, bazı taşlar da yarıp içinden su fışkırır, bazıları da Allah korkusundan yuvurlanır gider, Allah işlediginizden gafil değildir. (75) Yahudileriniz size iman edeceklerini umuyorsunuz, öyle mi? Halbuki onlardan bir güruh Allah sözü olan Tevrat'ı dinlerler de, me'ali anladıktan sonra bile bile onu tahrif ederlerdi. (76) Onlar iman edenlerle buluştukları zaman «— iman ettik— derler, birbirleriyle tenha kalınca «Allah'ın size açtığını * onlara onunla Rabbiniz içinde size karşı hüccet getirsinler diye mi haber veriyorsunuz? Daha buna aklınız ermiyor mu?» derler.

¹ Ben yoktur, düz sarıdır.

² Kudretinin kemaline delâlet eden delilleri.

3 Cenabıhakkın, Peygamberimiz Efendimiz Hazretlerinin evsaf ve nu'ut-ü şerifesini bildirmesi.

(77) evelâ ya'lemune ennallahe ya'lemû ma yüsîrrune ve ma yu'lînun (78) ve min-hüm ümmiyyune lâ ya'lemunelkitabe illâ emaniyye ve in hüm illâ yezunnun (79) feveylün lillezîyne yektubunelkitabe biey-diyhim sümme yekulune haza min indil-lâhi liyeşteru bihi semenen kaliyl fevey-lün lehüm mimma ketebet eydiyhim ve veylün lehüm mimma yeksibun (80) ve kalu len temessenennarû illâ eyyamen ma'dude kul ettehaztüm indallâhi ahden felen yuhliffallahü ahdehu em tekulune alellâhi ma lâ ta'lemun (81) belâ men ke-sebe seyyleten ve ehatat bihi haty etühu feülaike ashabünnar hüm fiyha halidun (82) velleziyne amenu ve amilussalihati ülaike ashabül-cennet hüm fiyha halidun (83) ve iz ehazna mîysaka beniy israiliye lâ ta'büdune illallâhe ve bilvalideyni ih-sanen ve ziykurba velyetama velmesakiyni ve kulu minnâsi husnen ve ekiymussalâte ve atuzzekât sümme teveleytüm, illâ ka-liylen minküm ve entüm mu'rîdun.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۖ وَمَنْ يُغْمِزْهُمْ أَصْحَابُ السُّورِ فَإِنَّ اللَّهَ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عَشْوَاءِ الَّذِينَ تَبَوَّءُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ حِلًّا بِأَيْدِيهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ خِلَافَ مَا بَيَّعُوا ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ
أَتُخَذَتُمْ أَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ نِسَاءً ۚ وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ نَصْرَهُ وَيَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ

(77) Onlar ¹ Allah'ın gizledikleri, açığa vurdukları şeyleri ² bildiğini bilmiyorlar mı? (78) Onlardan bazıları öyle ümmidirler ki Kitabı bilmezler, ancak uydurmaları ³ bilirler. Onlar yalnız kuru bir zan içindedirler. (79) Kitabı elleriyle yazarlar da mukabilinde onu az bir paha ile satmak için «— bu, Allah tarafından» diyenlerin vay haline! Vay elleriyle yazdıklarından dolayı onların haline! Vay böyle kazançlarından nâsi onların haline. (80) Onlar «— bize ateş dokunmaz, meğer ki sayılı günlerde ola» dediler. Onlara de ki, «— bu bapta Allah yanında bir ahit mi edindiniz?

Allah asla ahtinden caymaz ⁴, yoksa bilmediğiniz bir şeyi Allah'a isnat mı ediyorsunuz? ⁵. (81) Öyle değil belki her kim kötülük işleyip kendisinin suçu onu kusatsa; işte onlar ateşliktir, orada daim kalırlar. (82) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, işte onlar cennetliktir, orada daim kalırlar. (83) Hani biz Beni İsrail'den «— ancak Allah'a ibadet edin; anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik eyleyin, nâs'a hoş söz söyleyin, «— namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin» diye misak almışdık. Sonra siz -pek azınız hariç olmak üzere ⁶ yüz çevirdiniz, siz dönersiniz.

¹ Münafıklar, Yahudiler.
² Kalplerinde gizledikleri küfrü de, lisanla-riyle izhar ettikleri imanı da.

³ Yani bütün bildikleri ağızdan öğrendikleri bir sürü yalandır.

⁴ «Bu bapta Allah yanında bir ahit almış ise-niz» cümlesi mukadderdir.

⁵ «Belki siz bilmediğiniz bir şeyi Allah'a is-nat ediyorsunuz» demektir. Bu mânada serzeniş vardır.

⁶ Yahut pek azına inandınız, veyahut azına da, çoğuna da, inanmadınız, veya pek az bir zaman çıkarılınca gibi manâları da muhtevi olur.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ لَآ تَسْفِكُونَ دِمَآءَهُمْ وَلَا تَحْبِرُونَ
أَنفُسَهُمْ وَبِآيَاتِهِمُ أَفْرَاقٌ وَأَنذَرْتَهُمْ نَارَهُمْ وَذَرْتَهُمْ
فَافْتَحُوتُ أَبْصَارَهُمْ فَتَشَآوَوْا قُلْ قَدْ أَفْضَلْتُ لَكُمْ وَلَئِنْ
كُنْتُمْ تُحِبُّونَ دِيَارَكُمْ فَتَآخَرُوا عَلَیَّ بِالْآيَةِ وَالْعَذَابِ وَإِنِ
يَأْتِیْكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ فَتَدْنُوا وَهُوَ أَخْبَرُ عَلَیْكُمْ
أَخْرَجْتُمُ أَفْقَامُونَ بِعِضِ الْكِتَآبِ وَتَكْفُرُونَ بِعِضِ
فَآجِرَآءِ مَن یَفْعَلُ ذَٰلِكَ بِكُمْ الْآخَرِیْنَ فِی الْحَیْوةِ الدُّنْیَا
وَبِیَوْمِ الْآخِرَةِ وَذَٰلِكَ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ یَعْلَمُ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ۞ وَآلِیْنَا الذِّنَّآءَ وَالْحَیْوةَ الدُّنْیَا
بِالْآخِرَةِ فَلَا یُخَفِّفُهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ یُنصَرُونَ ۞
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَآبَ وَقَفَّیْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرِّسَالِ
وَأَنزَلْنَا عِصْمَآءَ مَن رَّبَّیْنَا إِلَیْنَا ذِی الْقُرْبَى الْمَقْدُوسِ
أَنكَلِمَآءَآءَ لَمْ یَرْسُولْ بِمَا لَا یَهْوَىٰ أَنفُسُكُمْ أَتُكْبِرُونَ
فَقَرِیْبٌ كَذِبُهُمْ وَفَرِیْقٌ تَشَآوَوْا ۞ وَقَالُوا فَلَوْ مَا
عَلَّمْنَا بِلِقَآئِهِمُ اللَّهَ بِكَفَرِهِمْ قَبْلَ ذَٰلِكَ مَا یُؤْمِنُونَ ۞

(84) ve iz hazna miysakaküm lâ tesfikune dimaeküm ve lâ tuhricune enfüseküm min diyariküm sümmе akrertüm ve entüm teşhedun (85) sümmе entüm haülai taktülune enfüseküm ve tuhricune feriykan minküm mln diyarihüm tezaheerune aleyhim bil'ismi vel'udvan ve in ye'tuküm üsara tüfaduhüm ve hüve muharremün aleyküm ihracülhüm efetü¹. minune biba'dlakitabi ve tekfürüne biba'd fema cezaü men ye'alü zalike minküm illâ hüzyün filyhayatiddünya ve yevmelkıyemeti yuredune ila eşeddil'azab ve mallahü bigafilin amma ta'melun (86) ülaikellezinyesterevülhayat-eddünya bil'ahre felâ yuhaffühü anhümül'azabü ve lâ hüm yunsarun (87) ve lekad ateyna muselkitabe ve kaffeyna min ba'dihî birrusülü ve ateyna iysebe meryemelbeyyinatı ve eyyednahü birbülkudüs efeküllema caeküm resulün bima lâ tehva enfüsükümüstekebirtüm feferiykan kezzebtüm ve feriykan taktülun (88) ve kalu kulübüna gulf bel le'anehümullahü biküf-rihim fekalıyen ma yü'minun.

(84) Hani «— birbirinizin kanını dökmeyin, kendi birbirinizi yurtlarından çıkarmayın» diye sizlerden misak almışdık, sonra siz bunu ikrar ettiniz, buna da şahadet edersiniz ¹. (85) Sonra siz öyle kimselersiniz ki birbirinizi öldürsünüz; içinden bir kısmını yurtlarından çıkarırsınız; aylehlerine ta'yip oluncak suç ve aşırı zulüm ile arka olursunuz. Onlar esir olup size gelirse bedelini verirsiniz. Halbuki onların çıkarılmaları size haram kılınmışdı ². Yoksa Kitabın bir kısmına inan edip bir kısmını tanımıyor musunuz? Artık bunları işleyenlerin cezası ancak dünya dirliğinde rüsvaylık, kıyamat gününde de azabın en şiddetlisine uğratılmaktır. Allah işlediğiniz şey-

lerden gafil değildir. (86) İşte onlar dünya dirliğini ahirete bedel satın alan kimselerdir, onların üzerlerinden azap tahfif olunmaz, onlara yardım da olunmaz. (87) Biz Musa'ya Tevrat vermişizdir, kendisinden sonra birbiri ardına peygamberler gönderdik, Meryem oğlu İsa'ya açık mucizat verdik, onu Ruhlükudüs ile ³ teyit ettik. Ne vakit ki bir peygamber size nefsinizin sevmediği bir şeyi getirmişse büyüklük göstermediniz mi? Çünkü bir kısmını tekzip, bir kısmını da katlettiniz ⁴. (88) Yahudiler «— kalplerimiz kılıfdır ⁵» dediler. Hayır belki küfürlerinden inası Allah onlara lânet etti ⁶. Onlardan pek azı imanı gelir.

¹ Eslâfınız ikrar etti, jüzumunu itiraf etti, siz de onların ikrarına şahadet ettiniz.

² Misak dört ümdeyi muhtevî idi: Katil terk, tart ve ihracu terk, muaveneti terk, esirleri fiyde ile tahsil. Onlar evveki kıl ümdeyi terk ederek yalnız dördüncü ümdeye sadık kaldılar. Ondan dolayı nazm-ı âti ile tevbihi olunuyorlar.

³ Cebrail Alehyisselâm, yahut isim-i azamı Bâri, yahut İncil, yahut ruh-u menfuh.

⁴ Nazm-ı Celildeki fa, fa-i sebebiyledir, maamaflâ fa-i tafsilıye de olabilir. Büyüklük göstermelerini tafsil etmiş

olur. İsa Alehyisselâm gibi bir kısmını tekzip, Zekerıya ve Yahya Alehyimüsselân gibi bir kısmını da katletmediniz mi? manasını da müfit olabilir.

⁵ Artık bize hiçbir söz tesir etmez, demek olur.

⁶ Lânet lügatte tart manasındır, rahmeti ilâhiyeden tart manasına almışsa ancak kâfirlerle itlak olunur, fakat derece-i ebrardan tart manasına almışsa müslimânlara da itlak olunabilir. Bazan her manasında da istimal olunur. Burada «her hayırdan, rahmeti ilâhiyeden uzaklaştırdı» demektir.

(89) ve lemma caehüm kitabün min indillâhi musaddikun lima me'ahüm ve kânu min kablu yestefühune alleleziyne keferu felemma caehüm ma arefu keferu bihi fela'netullâhi alelkâfiriyn (90) bi'semeşterev bihi enfühühüm en yekfüru bima enzelallahü bagyen en yünezzilallahü min fadlihü alâ men yeşâü min ihadih febau bigadabin alâ gadab ve lil-kâfiriyne azabün mühiyn (91) ve iza kyle lehüm aminu bima enzelallahü kalu nû'minü bima ünzile aleyna ve yekfürune bima veraehu ve hüvelhakku musaddikan lima me'ahüm kul felime taktülune enbiyaallahi min kablu in küntüm mü'miniyn (92) ve lekad caeküm musabibeyinatü ümmettehaztümül'icle min ba'dihî ve entüm zalimun (93) ve iz ehazna miysakaküm ve refa'na fevkakümüttur huzu ma ateynaküm bikuvvetin vesme'u kalu semî'na ve asayna ve üşribu fiy kulubihimül'icle biküfrühim kul bi'se ma ye'mürüküm bihi imyanüküm in küntüm mü'miniyn.

(89) Vaktaki ind-i İlahiden onlara yanlarındaki Tevrat'larını tasdik eden Kur'an geldi. Halbuki daha evvel kâfir olanlara¹ karşı yardım istiyorlardı². Tanıdıkları gelince onu tanımadılar, artık Allah'ın lâneti kâfirler üzerine olsun. (90) Onlar Allah'ın, kullarından dilediğine fazl ve kereminden indirdiği vahye haset³ ederek inzal ettiği Kur'anı tanımamak ile, nefislerini ne kötü şey bedel sattılar da gazaptan gazaba uğradılar. Kâfirler için hakaretili bir azap vardır. (91) Onlara «— Allah'ın inzal ettiği Kitabı inanınız» denildiği zaman onlar «— bize inzal olunan Kitabı inanırız» derler. Kur'an onların yanlarındaki Kitabı

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ لَا يَسْتَفْقِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَٰكِنَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٩٠﴾ بَشِيرًا أَنْشُرُوا بِآيِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بِهِ ۖ إِنَّ بَيِّنَاتٍ لِّلَّهِ مِنْ قَبْلِهِ ۚ عَلَيْنَا نَزَّلَتِ الْكِتَابَ ۚ إِنَّهُمْ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّبِينٍ ﴿٩١﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْكُثُوا إِنَّمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَوْلًا وَاحِدًا وَإِنَّمَا كُنْتُمْ مَشْرُوعُونَ لِمَا نَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْكِتَابَ وَفِي آيَاتِهِ لَآيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزَّابٌ عَلَيْهِمْ يَوْمَئِذٍ وَكَانُوا رَافِقِينَ ۚ فَوَلَّوْا الْخُبْرَ وَكُنْتُمْ لِآيَاتِهِ كَاذِبِينَ ﴿٩٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امْكُثُوا إِنَّمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَوْلًا وَاحِدًا وَإِنَّمَا كُنْتُمْ مَشْرُوعُونَ لِمَا نَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْكِتَابَ وَفِي آيَاتِهِ لَآيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٤﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزَّابٌ عَلَيْهِمْ يَوْمَئِذٍ وَكَانُوا رَافِقِينَ ۚ فَوَلَّوْا الْخُبْرَ وَكُنْتُمْ لِآيَاتِهِ كَاذِبِينَ ﴿٩٥﴾

tasdik eden, hak bir Kitap iken onlar kendilerine nazil olan Kitaptan maadasını tanımıyorlar. Onlara de ki: eğer mü'min iseniz⁴ niçin daha evvel Allah'ın peygamberlerini öldürdünüz?» (92) Musa size açık mucizat⁵ getirmişti. Sonra⁶ siz zulüm ederek⁷ buzağıyı mâbut edindiniz. (93) Hani sizden misak alıp üzerinize Tur'u kaldırmış, «— size verdiğimiz Kitabı kemal-i ciddiyet ile alın, emirlerini dinleyin» demiştik. Onlar «— dinledik, karşı koyduk»⁸ demişlerdi. Küfürlerinden dolayı kalplerine buzağı muhabbeti yerleşmişti. Onlara de ki, mü'min iseniz imanınız size ne kötü şey emrediyor!

¹ Arap müşriklerine.

² Yani «Yâ Rab! Bize Tevrat'ta na'ti mubareki mezkûr olan ahırzaman peygamberi ile müşriklere karşı nusrat ihşan ets» derlerdi. Nazm-ı Celildeki «sin» talep için olmayıp mubalâğaya hamlolunursa mânâ şöyle olur: Arap müşriklerine peygamberin yakında ba's olunacağını haber verirdiler.

³ Yahut kendilerine müyesser olamayan bir şey isteyerek.

⁴ Yani size nazil olan Tevrat'a inanıyorsanız.

⁵ Dokuz mucize veya Tevrat.

⁶ Onun gaybubeti zamanında.

⁷ Buzağıya tapmak, âyât-ı ilâhiyeye karşı gelmek suretleriyle.

⁸ Sözüni dinledik, emrine karşı koyduk.

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِن
دُونِ الدُّنْيَا لَآتَيْنَاكُمُ الْوَسِيلَةَ لَكُنْتُمْ أَصَادِقَ قَوْلٍ ۝ وَلَئِن
يَتَّبِعُوا أَهْلِيكُمْ قَالُوا يَا مَعْشَرَ الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا
أَهْلَكُمْ إِن كَانُوا يَفْقَهُوا رَبَّهُمْ وَاللَّهُ بَاطِنٌ لِّغَالِبِينَ ۝
وَلَقَدْ نَهَىٰ نَحْرُصَ النَّاسِ عَلَىٰ حَيَوةٍ وَمَن لَّبِثَ أَشْرَكَوَا
يُودُوا حَذُّهُمُ لَوِيعَةً أَلْفَتْ سَكْمَهُ وَمَا هُوَ بِمُزَجَّجٍ
مِّنَ الْعَذَابِ إِنَّ يَسْمَهُ وَاللَّهُ يَبْصِيرٌ يَّا بَاصِلُونَ ۝ هَلْ مَن
كَانَ عَدُوًّا لِلْجَاهِلِيَّةِ فَإِنَّهُ زُقْلُهُ عَلَىٰ حَيْلٍ ۖ بَادِرْهُ اللَّهُ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَيَعْدِي وَبَشِيرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝
مَن كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَافِرِينَ ۝ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا
إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ۝
أَوَلَمْ نَأْتِهِم بِآيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ فَوَيْلٌ لِّمَن كَذَّبَ هُتَةً
لَّا يُؤْمِنُونَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ رُسُلًا مِن عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقِينَ
لِّمَا مَعَهُمْ نَسْفِدُ مَا يَقُولُونَ ۖ وَإِنَّا لَآتَيْنَاكَ الْكِتَابَ
بِكِتَابٍ لَّهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِمْ كَانَتْ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝

(94) Onlara de ki, «— dâr-ı ahiret, Allah indinde başkaların olmayıp da sırf sizsiniz, siz de bu davada gerçeksiz haydî ölümlü özeleyin. (95) Onlar ise elleriyle yaptıkları fenalıklardan naşı hiç bir zaman ölümlü özelemeyiz, Allah zalimleri hak kıyile bilir. (96) * Sen her halde Yahudileri insanlardan, müşriklerden ¹ ziyade hayata haris bulursun ², onlardan bazıları ³ bin sene ⁴ yaşamak ister; halbuki bu kadar yaşaması kendisini azaptan uzaklaştıracak değildir. Allah onların işlediklerini görür ⁵ (97) De ki herkim Cebrail'e öfkelenirse ne yapar? ⁶ Çünkü Cebrail Kur'anı kalbine, ⁷ öñlerindeki Kitabı: ⁸ tasdik ederek, mü'minlere mahz-ı

(94) kul in kânet lekümüddarül'ahiretü indallahi halisaten min duninnasi fete-mennevülmevte in küntüm sadikiyn (95) ve len yetemennevhu ebden bima kad-demet eydiyhim vallahu aliyümün biz-zalimiyn (96) ve letecidennehum ahresan-nasi alâ hayat ve minelleziyne eşreku yeveddü ehadühüm lev yu'ammerü elfe sene ve ma hüve bimüzhazihih minel'a-zabi en yu'ammer vallahu basiryün bima ya'melun (97) kul men kâne adüvven lilibriyle feinnehu nezzelehu alâ kalbike bliznillâhi musaddikan lima beyne yedeih ve hüden ve büsra lilmü'minlyn (98) men kâne adüvven lillâhi ve melâiketih ve rüsülühi ve cibriyle ve miykâle feinnallahe adüvvün lilkâfiriyn (99) ve lekad enzelnâ ileyke âyatın beyyinat ve ma yekfürü biha illelfasikun (100) eve-küllema ahedu ahden nebezehu feriy-kun minhüm bel ekserühüm lâ yü'minun (101) ve lemma caehüm resulün min indillâhi musaddikun lima me'ahüm nebeze feriykun minelleziyne utülkitabe kitaballahi verae zuhurihim keennehüm lâ ya'lemun.

hidayet ve beşaret olarak Allahın izni ile indirdi. (98) Herkim Allah'a, ⁹ Meleklerine, Peygamberlerine, Cebrail ve Mikail'e düşman ise ne yapar ¹⁰? Çünkü Allah kâfirlere düşmandır ¹¹, (99) * Biz sana apaçık ¹² inzal eylemişizdir, onları ancak fâsiklar tanımazlar. (100) Ahitte ¹³ bulundularsa onlardan bir guruh o ahit bozmadı mı? Hayır onların pek çoğu Tevrat'a iman etmezler. (101) Onlara yanlarındaki Kitaplarını tasdik ederek Allah tarafından bir peygamber gelince kendilerini Kitap verilen Yahutten bir guruh güya bilmiyorlarmış gibi Allah'ın Kitabını arkanlarına attılar.

¹ Müşrikler hakkında üç kavil vardır: Mecusi, Arap müşrikleri, alelittak müşrikler.

² «Ve Minelleziyne Eşruku» Nazm-ı Cellindeki ay, vav-ı atıfıdır. İnsanlar da zamanındaki insanlar demektir. Ayrıca müşrikleri zikr mübâlagaya mahmuldür. Çünkü onların hırsı şiddetlidir. Bu Nazm-ı Cellide onlara pek büyük tevbih vardır. Hayatın nekre olarak irdi da hakir bir hayat kast olunması içindir. Yani Yahudiler dünyada azıcık yaşamağa zamanlarındaki insanların hepsinden, hususa müşriklerden ziyade haristirler. Maamafih hayatın nekre olarak irdi hayat-ı mahsusaya uzun boylu hayata da haml olunabildiği gibi (vav)ın vav-ı müste'nefiye olması caizdir. Artık mâna «Yahudileri herkesten ziyade hayata haris bulursun» bunlarıdaki hırs müşriklerde yoktur, demek olur.

³ Yahudilerden veya müşriklerden.

⁴ Bin sene kesretten kinayedir.

⁵ Amellerinin her birinin cezasını verir.

⁶ Ne yapar? Cebrail memurdur, elinde ne vardır? Cebrail'e düşman olanın neçhi nedir? Cebrail'e düşman olan benim de düşmanımdır.

⁷ Emri ile, iradesi ile, şühulet vermesiyse.

⁸ Tevrat'ı veya nâzil olmuş Kitapları.

⁹ Allah'a düşman olmak, inat ederek emrine karşı gelmek.

¹⁰ Burada da ceza hafz olunmuş, illet-i ceza ceza yerine kalmı olmuştur.

¹¹ Allah onu affetmez. Günahlarından dolayı onu ta'zip eder demektir.

¹² Helâl ve haramı mübeyyin olan, nübüvvet-i Muhammediyye alâmeti olan Kur'an demektir. Âyât inzal ve tenzile makrur olursa ondan Kur'an kast olunur.

¹³ Yezn «Allah'a ahit verdiler». Ahit: Her ne zaman bir peygamber zuhur ederse ona muavenet etmek, müşriklere muavenet etmemektir.

مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا لَكُمْ بَدَلٌ خَيْرٌ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ وَلَا حَافِظٍ ﴿١٠٧﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلُوا يُسَىٰ بْنَ مَرْيَمَ قَبْلَ أَنْ يَنْزِلَ إِلَيْكُم بِالْبُرْجَانِ فَقَدْ صَدَّقَ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أَنْفُسُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ فِي شِقَاقٍ بَاطِلٍ ﴿١٠٩﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلُوا يُسَىٰ بْنَ مَرْيَمَ قَبْلَ أَنْ يَنْزِلَ إِلَيْكُم بِالْبُرْجَانِ فَقَدْ صَدَّقَ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١١٠﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أَنْفُسُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ فِي شِقَاقٍ بَاطِلٍ ﴿١١١﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلُوا يُسَىٰ بْنَ مَرْيَمَ قَبْلَ أَنْ يَنْزِلَ إِلَيْكُم بِالْبُرْجَانِ فَقَدْ صَدَّقَ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١١٢﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أَنْفُسُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ فِي شِقَاقٍ بَاطِلٍ ﴿١١٣﴾

(106) ma nensah min ayetin ev nünsiha ne'ti bihayrin minha ev misliha elem ta'lem ennallahe alâ külli şey'in kadiyr (107) elem ta'lem ennallahe lehu mülküssema-vati vel'ard ve maleküm min dunillâhi min veliyyin ve lâ neşiy (108) em türüydune en tes'elu resuleküm kema sülle musa min kabl ve men yetebbedelilküfre bil'ymani fekad dalle sevaessebiyl (109) vedde kesiyrün min ehlikitabi lev yerüdduneküm min ba'di imaniküm küffar haseden min indi enfüsühim min ba'di ma tebeyyene lehümlühakk fa'fu vafsehu hat-ta ye'tiyallahü biemrihi innallahe alâ külli şey'in kadiyr (110) ve ekıymussalâte ve atüzze-kât ve ma tükaddimu İenfüsüküm min hayrin teciduhü İndallah İnnallahe bima ta'melune besıyr (111) ve kalu len yedhulecennete illâ men kâne huden ev nesara tilke emaniyyühüm kul hatu bü-rhaneküm in küntüm sadıkıyn (112) belâ men esleme vechehu İllâhi ve hüve muh-sinün felehu ecrühu inde rabbihı ve lâ havfün aleyhim ve lâ hümm yahzenun.

(106) Biz her hangi bir ayeti nesh veya tehir eder ¹ işek ondan hayırlısını veya onun gibisini getiririz. Bilmez misin ki, Allah her şeye kemaliyle kadirdir. (107) Bilmez misin ki: göklerin, yerin milki Allah'ındır, Allah'tan başka sizin için yar da yoktur, hakkıyla yardımcı da yoktur. (108) Yoksa evcelce Musa'dan sorulduğu gibi ² siz de peygamberinizden sormak mı istiyorsunuz? Her kim imana bedel küfürü alırsa mutlak doğru yoldan sapmış olur. (109) Ehl-i Kitaptan bir çoğu, hak kendilerince besbelli iken, mahza nefislerinde merkez olan hasetten dolayı sizi imanınızdan sonra küfür döndürmek isterler. Allah'ın bu bapta ki emri ³ gelinceye kadar affedin, vaz geçin, şüp-

hesiz Allah her şeye hakkıyla kadirdir. (110) Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, nefsiniz için evvelce her ne hayır gönderirseniz onu da Allah yanında ⁴ bulursunuz. Şüphesiz, Allah işlediklerini görür ⁵. (111) Yahudiler ile Nasara «— Cennete Yahudiler ile Nasara olanlardan başka hiç bir kimse giremeyecektir ⁶ dediler. Bu ise onların uydurmalarından ibarettir. Onlara de ki gerçek iseniz haydi burhanınızı getirin. (112) Dediğiniz gibi değil belki kendini Allah'a münkat kılp iyi iş işleyen kimsedir ki Rabbinden mükafata nâil olacaktır. Onlar için hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

¹ Yahut unutturursak.

² Nitekim bize Allah'ı âşikâr olarak göster, demislerdi.

³ Katilleri veya memleketten ihraçları hakkında izni.

⁴ Sevabı, mükafatını.

⁵ En hafif bir işiniz bile ona hafif değildir.

Hiçbir işiniz zayıf olmaz.

⁶ Yani, Yahudiler «Cennete Yahudilerden başka kimse asla giremez» derler, Nasara da Yahudiler gibi «Cennete Nasaradan başka bir kimse asla giremez» derler. Buradaki Yahudilerden maksat Medine Yahudileri, Nasaradan maksat Necran Nasarasıdır.

(113) ve kaletilyehudî leysetinnesara alâ şey' ve kaletinnesara leysetilyehudî alâ şey'in ve hüm yetlunelkitab kezalike kalleleziyne lâ ya'lemune misle kavlihîm fallahû yahkümü beynehüm yevmelkıyame'ti fiyma kânu fiyhı yahtelifun (114) ve men azlemü mimmen mene'a mesacidal-lahî en yüzkere fiyhesmühu ve se'a fiy harabiha ülaïke ma kâne lehüm en yedhuluha illâ haifiyn lehüm fiyddünya huzûn ve lehüm fiyl'ahreti azabün azıym (115) ve lillâhilmesriku velmagribü feeynema tüvellu fesemme vechullah inallahe vasi'un alıym (116) ve kaluttezahallâhü vele-den subhaneh bel lehu ma fıyssemavati vel'ard küllün lehu kanıtun (117) bediy-ussemavati vel'ard ve iza kada emren fe-innema yekulü lehu kün feyekun (118) ve kalleleziyne lâ ya'lemune lev lâ yükel-limunallahü ev te'tiyna âyet kezalike kalleleziyne min kavlihîm misle kavlihîm teşabehet kulübühüm kad beyyennel'âyâtı likavmin yukınu (119) inna ersel-nake bilhakki beşıyren ve nezıyren ve lâ tüş'elü an ashabilcehıym.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَنَسْبَأَنَّ الْقَسَاذَ عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ الْنَسَارَةُ
لَنَسْبَأَنَّ الْيَهُودَ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتَّبِعُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ قَالَهُ يَتَّبِعُهُمْ بَيِّنَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فَمَا كَانُوا يَدْرِيهِمْ يَعْلَمُونَ وَمَنْ ظَلَمَ مِنْ مَتَاعٍ مُسَاكِدًا لَّهُ
أَنْ يَذْكُرَ مِثْلَهَا مِنْهُ وَسُجِّفَ فِي خَرَابٍ أُولَئِكَ مَا كَانُوا
لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهُمَا إِلَّا تَحْفَظُهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ
وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ وَلِلَّهِ الشَّرْقُ وَالْمَغْرِبُ
فَإِنَّمَا تُوَلَّوْا وَجْهَكُمْ لِلَّهِ كَانَ اللَّهُ رَاسِعَ عَلَيْهِمْ
وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا وَلَكِنْ نَسْبَحُكَ يَا إِلَهَ الْاَسْمَاءِ
وَالْأَرْضُ كُلُّهَا لَدُنْهُمْ وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ يَدْبَعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ وَقَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ كُونُوا آلَ اللَّهِ أَوْ تَكُونُوا آلَ اللَّهِ كَذَلِكَ
قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ
فَدَبَبْنَاهُمَا إِنْ كُنْتُمْ رَافِقِينَ إِنْ كُنْتُمْ رَافِقِينَ
بِالْحَقِّ نَسْبَحُكُمْ وَنَذِيرًا لِّأَنْ تَصْحَابُوا الْحِجَابَ

(113) Hepsi de Kitabı okumakla beraber, Yahudiler «— Nasara hiç bir şey üzere değildir» dediler. Nasara da «— Yahudiler hiç bir şey üzere değildir» dediler ¹ böylece bir takım bilmeyenler de ² onların sözleri gibi sözler söylediler. Allah kıyamet gününde kendilerinin ihtilâf ettikleri şey hakkında hükmünü verecektir. (114) Allah'ın mesicilerinde, Allah'ın isminin anılmasını men'eden ve o mesicilerin vıran olmasına ³ uğraşandan daha zâlim kim olabilir? Bunlar için mesci-de pervasız girebilmek yoktur. Onlar için dünyada rüsvaylık, âhirette büyük bir azap vardır. (115) Maşık da Allah'ındır, Magrip de. Hangi tarafa dönseniz işte Allah'ın vechi oradadır ⁴. Çünkü Allah vâsi' ⁵ dir, tamamıyla âlîmdir. (116) «— Al-

lah bir çocuk edindi» dediler, O, bundan tamamıyla münezzehtir. Hayır göklerde, yerde ne var ise hepsi O'nundur, hepsi O'nun buyurultusunu kabul etmiştir. (117) Gökleri, yeri örneksiz yaratandır. Herhangi bir işi istese ona ancak «— ol» demesiyle o iş olur. (118) Bir takım bilmeyenler de «— Allah bizim ile konuşmalıydı, yahut bize bir mucize ⁶ gelmeliydi» dediler. İşte kendilerinden evvelki bilmeyenler de bunların sözlerinin tıpkısını demişlerdi, kalpleri birbirine benzedi, biz yakını olan bir kavim için ⁷ mucizeleri beyan etmişizdir. (119) Muhakkak ki, seni biz müjde verici, Allah azabı ile korkutucu olarak doğruluk ile ⁸ gönderdik. Sen Cehennemliklerden sorulmazsın ⁹.

¹ Yâni dininiz bâtıldır, dinde sahlı ve mute-met bir şeye istinat etmezsiniz. Dinsizsiniz, yol-suzsunuz. Nazara sayan hiç bir şeye mâlik de-ğilsiniz.

² Arap müşrikleri bir takım Yahut ve Na-sara, Yahut ve Nasaradan evvelki ümmetler.

³ Yıkma, yahut ibadet ve ta'attan men'et-mek sûretiyle.

⁴ Orası ibadet cihetidir.

⁵ İlmi, rahmeti, nîmeti, mağfireti geniştir. Namazın sahlı olması Beyt-i Mukaddes'e yönle-meye münhasır değildir.

⁶ Veya gerçek olduğuna dair bir hüccet.

⁷ Hakaykı yakinen bilenler, yahut yakın ta-lep edenler için.

⁸ Abes olarak değil, yahut Kur'an ile, islâm ile, hidayet ile.

⁹ Yahut «sorma» demektir.

(127) ve iz yerfe'u İbrahiymülkava'de min-nelbeyti ve İsmâ'yl rabbena tekabbel minna inneke entessemiyyul'aliym (128) rabbena vec'alna müslimeyni leke ve min zürriyyetina ümmeten müslimeten lek ve erina menasikena ve tüh aleyna inneke entettevva İbrahiym (129) rabbena veb'as fiyâim resulen minhüm yetlu aleyhim ayatike ve yu'allimühümülkitabe velhukmete ve yüzekkiyhüm inneke entel'azizülhakiym (130) ve men yergabü an milleti İbrahiyme illâ men sefihe nefseh ve lekadistafeynahü fiydünya ve innehu fiyl'ahireti leminessalihîn (131) iz kale lehu rabbühü eslim kale eslemtü lirabbil'alemiyn (132) ve vassa biha İbrahiymü beniyhi ve ya'kub ya beniyye innallahestafa lekümüddiyye felâ temutünne illâ ve entüm müslimün (133) em küntüm şühedae iz hadare ya'kubelmevtü iz kale libeniyhi ma ta'büdune min ba'diy kalu na'büdü İläheke ve İlähe abaike İbrahiyme ve İsmâ'yle ve İshaka İlähen vahid ve nahnü lehu müslimün (134) tilke ümmetün kad halet leha ma kesebet ve leküm ma kesebütm ve lâ tüs'elune amma kânu ya'melun.

وَاذْرِغْ اِبْرٰهِيْمَ الْفَوَاقِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاسْمٰىلَ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
اَنْكَا اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ
وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا اُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَاِذْ اَنۡسَاكَ وَتَجَلَٰنَا
اَنْكَا اَنْتَ الْغَوَّاسُ الرَّسِيۡمُ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ
يَتْلُوۡا عَلَیْهِمۡ اٰیٰتَكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالتَّحٰكُمَ وَزَيِّدْهُمْ
اَنْكَا اَنْتَ الْغَزِيۡزُ الْحَكِيۡمُ رَبَّنَا رَغِّبْ عَنْ مِّلَّةِ اِبْرٰهِيۡمَ
اِلَآ اِسۡمَٰعِيْلَ هٗنَا نَفۡسَهُ وَاَقۡرَبَ اَصۡطَفٰنَا فَاِذَا نَفَخَ الْوَاۡهِنَ
فِي الْاُخِرٰى وَكُنَ الصَّٰلِحِيۡنَ اِذَا قَالُوۡا رَبُّنَا اَسۡمٰىلُ
قَالَ اَسۡمٰىلُ رَبِّیۡ الصَّٰلِحِیۡنَ وَوَعۡدُیۡ سَاۡبِقَ اِبْرٰهِيۡمَ بِبَنِيۡهِ
وَعِیۡدُیۡ اِبۡرٰهِيۡمَ اَنۡ اَزَالَہٗ اَصۡطَفٰی لَکُمُ الْاٰدَمِیۡنَ فَلَا تَمُوۡنَ
اِلَآ وَاَنۡتُمْ مُّسۡلِمُوۡنَ اَمۡرُکُمۡ شَہَادَاۡءُ اَحۡضَرۡ عِیۡدُیۡ
الْمَوۡتِ اِذَا قَالِیۡسَہٗ سَاعِدُوۡنَ مِنْۢ بَعۡدِیۡ قَالُوۡا نَعۡیۡدُ
الْحَکَ وَاِلَآ اَبۡرٰهٰمَ اِبْرٰهِيۡمَ وَاسۡمٰىلُ وَاسۡحٰقُ لَمَّا وَاٰدَا
وَمَنْ لَّہٗ سُلُوۡنٌ نَّکَ اِنَّکَ اُمَّةٌ قَدۡ خَلٰتَ لَمَّا مَآکِسَتِ
وَلَکُمۡ مَّآکِسَتٌ وَّلَا تَمُوۡنَ عَمَّا کَانُوۡا یَعۡبُدُوۡنَ

(127) Hani, İbrahim ile İsmail Kâbe'nin temelle-rini ¹ yükseltmişler, böyle dua etmişlerdi: Ey Rabbimiz! ibadetimizi ² kabul buyur. Çünkü se-mi' sensin, hakkıyla âlim sensin ³. (128) Ey Rab-bimiz! Bizi sana münkat kıl ⁴ zürriyetimizden ⁵ de sana münkat bir ümmet çıkar, bize menâsiki-mizi ⁶ göster, tövbemizi kabul buyur. Çünkü tev-vap sensin, rahim sensin! (129) Ey Rabbimiz! Onlara ⁷ kendilerinden bir peygamber gönder ki onlara âyetlerini okusun, onlara Kitabı, hikmeti ⁸ öğretsin, onları temizlesin ⁹. Çünkü galib-i yekta sensin ¹⁰, hâkim sensin. (130) İbrahim'in milletin-den ¹¹ kim dönebilir! Meğer ki nefsin bilmeyen biri ola ¹². Biz İbrahim-i dünyada güzide kıl-mışızdır; o şüphesiz âhirette de salihlerdendir. (131)

Hani Rabbi ona — münkat ol ¹³ demiş, o da «Âlemlerin Rabbi'ne münkat oldum» demiştir. (132) İbrahim onu ¹⁴ oğullarına vasiyet etmiş idi, Yakub da oğullarına vasiyet etti. Oğullarım! Allah sizin için bu dinî seçmiştir, artık siz de an-cak Tanrınıza münkat olarak canınızı ¹⁵ verin. (133) Yakub ihtizar halinde iken siz hâzır mı idiniz? ¹⁶ Hani Yakub oğullarına — benden sonra kime ibadet edeceksiniz? demiş, onlar da — senin mâbuduna, babaların İbrahim, İsmail, ¹⁷ İshak'ın mâbudu olan bir tek mâbuda ibadet ederiz, biz ancak O'na münkadız» demişlerdi. (134) O ümmet ¹⁸ gelip geçti. Onların kazançları onlara, sizin kazancınız da kendinizdir. Onların işledikleri şeylerden mes'ul olmanızınz.

¹ Yani, esasen Kâbe'yi bina eylediler. Yahut duvarla-rını yükseltip ikmal eylediler. Yahut mertebeleri âlî kıldılar.

² Yahut ta'attıdız, işledikimiz amel-i hayr.

³ Duamızı işiten, maksadımızı kemaliyle bilen yalnız sensin.

⁴ Yahut İhlâsa sabit kıl.

⁵ Yahut «zürriyetimizden bazarlarını».

⁶ Amal-i hac, taabbüdât.

⁷ Münkat olan zürriyetimize.

⁸ Kitâbin mânâlarını, tevhit ve nübüvveti âit olan de-tilerini, ahkâm-ı ger'iyyeyi, sünneti, hak ile bâtil arasının teftirki; ilim ve ameli, dinî mârifeti.

⁹ Şirkten, sair masiyetlerden.

¹⁰ Ya Rab seni hiçbir şey âciz kılamaz, demektir.

¹¹ Dininden, mezhebinden.

¹² Nefsünün niçin yaratıldığını, nereye gireceğini bilme-yen. Yahut nefsinde hak ve bîşvar olan, nefsinin hâk eden. Nefsini idlâl eden, hakir gören bir ola.

¹³ Müstekim ol, teslim-i nefset, işini Allah'a bırak, di-nini, ibadetini Allah'a hasret.

¹⁴ «Âlemlerin Rabbine münkat oldum» kelimesini yahut millet-i Hanifiye.

¹⁵ İbrahim'in vasiyeti de olablir.

¹⁶ Yahut «kayıpmıydın, yoksa hazır mı?»

¹⁷ Amca, peder hükmünde olmakla İsmail Aleyhisselâm da Yakub Aleyhisselâmın babaları meyanında zikrolunmuş-tur.

¹⁸ İbrahim, Yakub oğulları.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارًا تَهْتَدُوا قُلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قُلُوا إِنَّمَا رَبُّنَا اللَّهُ
وَمَا أَتَيْنَا بِشَيْءٍ وَالْغَيْبُ وَالشَّيْءُ وَالصَّغُورُ
وَالْأَسْبَاطُ وَمَا أَوْفَى مُوسَى وَعِيسَى وَالَّذِينَ
مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا نَفَقًا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ
مَنْزِلَتِنَا لَعَلَّ نَكُونُ مُسْلِمُونَ قُلُوا قَدْ أَتَيْنَا
فَارَاقُوسَ كَتَبْنَا لَهُمُ الْكُتُبَ وَأَوْفَى بِمَا
وَصَّيْنَا إِلَهُهُ وَمَا كُنَّا بِشَيْءٍ مِنَ الْعَالَمِينَ
عَاقِدِينَ قُلُوا إِنَّمَا رَبُّنَا اللَّهُ وَمَنْ يَدْعُ
وَدْعَاءِ الْغَيْبِ فَلْيَدْعُ حَتَّى يَأْتِيَ الْهَادُونَ
قُلُوا إِنَّمَا رَبُّنَا اللَّهُ وَمَنْ يَدْعُ
وَدْعَاءِ الْغَيْبِ فَلْيَدْعُ حَتَّى يَأْتِيَ الْهَادُونَ
قُلُوا إِنَّمَا رَبُّنَا اللَّهُ وَمَنْ يَدْعُ
وَدْعَاءِ الْغَيْبِ فَلْيَدْعُ حَتَّى يَأْتِيَ الْهَادُونَ

(135) ve kaâlû kûnû hûden ev nasârâ tehdû, kul bel millete ibrahime haniyf, ve mâ kâne minelmüşrikiyn (136) kuûlû âmennâ billâhi ve mâ ûnzile ileynâ ve mâ ûnzile ilâ ibrahîyme ve ismâ'yle ve ishâka ve ya'kûbe vel'esbâtî ve mâ ûtiye mûsâ ve ıysâ ve mâ ûtiyennebiyyûne min rabbihim, lâ nüferriku beyne ehadin min-hüm ve nahnü lehü müslimün (137) fein âmenü bimislî mâ âmentüm bihi fekadîhtedev, ve in tevellev feinnemâ hüm fiy şıkaâk, feseyekfiykehumullah ve hüvesse-miy'ul'alıym (138) sıbgatallah, ve men ah-senü minallahı sıbga, ve nahnü lehü âbî-dün (139) kul etühaccünenâ fiyllâhi ve hüve rabbünâ ve rabbüküm, ve lenâ â'ma-lüna ve leküm a'mâlıküm, ve nahnü lehü muhlisün (140) em tekuûlüne inne ibrahîyme ve isma'yle ve ishâka ve ya'kûbe vel'esbâta kânü hûden ev nasâra, kul e'en-tüm a'lemü emillâh, ve men azlemü mim-men keteme şehâdeten ındehü minallah, ve mallahü bigaafilin ammâ ta'melün (141) tilke ümmetün kad halet, leha mâ kesebet ve leküm mâ kesebtüm, ve lâ tûs'elüne ämmâ kânü ya'melün.

(135)-Onlar «Yahudi veya Nasrani olun ki hidayet bulasınız»¹ dediler. Sen onlara de ki «— hayır, biz müvehhit, pâk olan İbrahim dinine tâbiiz². İbrahim müşriklerden de değildir». (136) De-yiniz ki biz Allah'a, bizlere inzal olunan Kitaba; İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Eşbat'a³ inzal olunanlara; Rabbileri tarafından Musa ve İsa'-ya verilenlere, enbiyaya verilenlere iman ettik; onları biri birinden ayırt etmeyiz. Biz yalnız O'na münkadız. (137) Artık onlar sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse mutlak hidayeti bulurlar. Eger yüz çevirilerse ancak onlar ayrı düşmüş olur-lar⁴. Allah sana elverecektir⁵. O semî'dir, hak-kiyle âlimdir. (138) Allah'ın boyasıyla boyandık⁶, Allah'tan daha iyi boyası olan kim vardır? Biz

yalnız O'na ibadet edenleriz. (139) Onlara⁷ de ki: Allah hakkında bize çene mi çalışıyorsunuz⁸ Hal-buki O bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz sizedir. Biz yalnız O'na muhlis kimseleriz. (140) Yoksa «İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Eşbat Yahudî veya Nasrani idiler» mi dersiniz, onlara de ki: Siz mi daha iyi bilirsiniz yoksa Allah mı? Allah tarafından kendisine gelen şehadet⁹ ketmeden-den daha zâlim kim olabilir? Allah yaptıklarınız-dan gâfil değildir¹⁰ (141) O ümmet gelip geçti, onların kazançları onlara, sizin kazancınız da kendinizdir. Onların işledikleri şeylerden mes'ul olmasınız.¹¹

¹ Müslümanlara, Yahudiler Yahudi olun, Nasraniler Nasrani olun dediler.

² Yahut «hayır hidayet İbrahim'in dinidir» demektir.

³ Yahut Aleyhisselâm'ın hafitleridir.

⁴ Yahut düşman olmuş, kavga etmiş, şekavette kalmış demektir.

⁵ Sen onların düşmanlığından, muhalefetinden, ayır düşmelerinden endişe etme.

⁶ Narm'a Ceilideki «şığa» Nasranların vazifelerine bedel bir taharettir. Nasranların vazifelerine bedel islamda dahil olan kimsenin müstahap alarak «iltisâ» de kastolunabilir.

⁷ Yahut ve Nasaraya, yahut müşrikini Arab'a, yahut muma hitaptır.

⁸ Biz Allah'a muhlis ve sadık iken siz çekışmede hak kazanamazsınız.

⁹ Allah'ın İbrahim Aleyhisselâm hakkındaki şehadeti, Yahudilik ve Nasranilikten berati kendilerine bildirilmiş olduğu halde şehadet ettikleri şeyi ketmeden ehli Kitabı zemmi mutazammındır. Yahut indinde Allah tarafından şehadet olduğu halde onu ketmeden demektir. Bir mânda müslimin dahil olabilir, ehli Kitabı da târif vaki olmuş olur.

¹⁰ Şiddetli bir tehdit.

¹¹ Çene çalma değışikçe hatıra getirmek için tekrar olunmuştur ki Yahudilerin, pedierlerinin şer'i ve faziletleri-ne itimat etmemelerine tenbihir.

(142) seyekuülüssüfehâû minennâsi mâ vellâhûm an kublethimülletiy kânû aleyhâ, kul lillâhilmesrîku velmagrib, yehdiy men yeşâû illâ sirâtun müstekîym (143) ve kezâlike ce'alnâkûm ümmeten vasatâ, lîtekûnû şühedâe alennâsi ve yekûnerresülû aleykûm şehidâ, ve mâ ce'alnelkubletelletiy kûnte aleyhâ illâ lina'leme men yettebi'urresûle mimmen yenkalibû alâ akubeyh, ve in kânet lekebiyreten illâ aleleziyne hedallah, ve mâ kânallahû liyudîy'a İymânekûm, innallaha binnâsi le-raûfûn rahîym (144) kad nerâ tekallûbe vehike fİysemâ, felenüvelliyenneke kûleten terdâhâ fevellî vehike şatralmescidîlharâm, ve hayşû mâ kûntûm fevellû vücûhekûm şatray, ve innelleziyne ütülkitâbe, leya'lemûne ennehülhakku min rabbihim, ve mallahû bigaafilin ammâ ya'melûn (145) ve lein eteytelleziyne ütülkitâbe biküllî âyetin mâ tebi'û kûletek, ve mâ ente bitâbî'n kûletehûm, ve mâ ba'duhûm bitâbî'n kûlete ba'd, ve leinîteba'te ehvâehûm min ba'dî mâ câeke minel'İlmî inneke izen leminnezâlimiyn.

سَمِعُوا الشَّهَادَةَ مِنْ آلِ نَارٍ وَمَا لَهُمْ مِنْ فِيهَا أُكُوفٍ
كَأَنَّهُمْ عَلَى اللَّهِ قَائِمُونَ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ
وَصِرَافَتِهِمْ أَعْمَى كَذَلِكَ جَنَّاتُ الْأُنْثَى
تَسْمَوُا عَلَى آلِ نَارٍ وَمَا يَكُونُ الْأُولَى عَلَى الْآخِرِ
أَنزِلَ إِلَهُ الْإِنْسَانِ عَلِيمًا خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ
وَإِن كُنْتُمْ لَكَيْفٌ فَالَّذِينَ لَا يُعَذِّبُهُمْ
هُدَاهُ اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ إِنَّمَا كُنَّا
لَهُمْ آلَافَ نَارٍ كَائِمِينَ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِلْأُولَى الَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ وَصِرَافَتِهِمْ
أَعْمَى فَلَا تُشْرِكْ بِلِلَّهِ ذُنُوبًا قَوْلٍ وَسِعَتْ
الْأَرْضُ رِجْلَهُ وَمَا كَانَ يُنَظَرُ مِنْكُمْ إِن كُنْتُمْ
أَوْفَاءَ الْبَيْتِ كَائِمِينَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَمَا اللَّهُ بِعَاطِلٍ عَنِ الشَّيْءِ أَلَمْ يَعْلَم بِمَا تَصِفُونَ
كُلُّ يَوْمٍ مَّا يَتُوبُونَ فِيكَ وَتَوَّابٌ كَذَلِكَ
بَعْضُهُمْ يَتَّبِعُ بَعْضًا وَمَا يَكُونُ لَكُمْ أَعْتَابُ
مِنْ بَعْضِهِمْ يَتَّبِعُ بَعْضًا وَمَا يَكُونُ لَكُمْ أَعْتَابُ

(142) Nâs'ın birtakım avanakları ¹ onları, yöneltmiş oldukları kiblelerinden vaz geçirmelerine sebep ne oldu? diyeceklerdir. ² Sen onlara de ki: — Maşrık da Allah'ındır, mağrip de. Allah dilediğini doğru yola götürür. (143) Bunun gibi ³ Sizi dünya ve âhirette halka şahadet edesiniz, Peygamber de size hakkıyla şahit olsun diye, âdil ve güzide bir ümmet kıldı. Yöneltmiş olduğun kibleyi ⁴ ancak peygambere tâbi olanları ayrılıp geri dönenlerden ayırt etmek için ⁵ kible yaptık. Gerçi bu keyfiyet çetindir, ancak Allah'ın hidayet ettiği kimse hakkında çetin olmaz. Allah'a imanınızı ⁷ zâyi kılmaz. Çünkü Allah nâs hakkında raufur, ⁸ rahimdir. (144) Yüzünü ⁹ göğe

çevirdiğini çok görürüz ¹⁰; * Bunun için her halde seni, hoşnut olacağın kibleye döndüreceğiz. Artık yüzünü Mescid-i Haram canibine çevir. Her nerede bulunursanız yüzünüzü o canibe çevirin. Kendilerine Kitap verilenler bütünü ¹¹ Rabbileri tarafından hak olduğunu bilirler. Allah onların yaptıklarından gâfil değildir. (145) * Sen kendilerine Kitap verilenlere hüccet namına ve nevar ise hepsini getirmiş olsan da onlar yine senin kiblene tâbi olmazlar, sen de onların kiblesine tâbi olamazsın. Onlar da birbirinin kiblesine tâbi değillerdir. * Sana gelen ilminden ¹² sonra bilfarz onların hevesâtına uyarsan işte o zaman muhakkak zâlimlerden olursun.

¹ Kiblenin tahvilini hoş görmeyen Yahudilerden, yahut münaflıklardan, veya mürikelerden, birtakım avanaklar yahut alelçitak birtakım bilmezler. ² Müstakbel sigası ile kelimesi henüz vuku bulmayan bir hadiseyi, bildirmiş olur. ³ Sizi doğru yola getirdiğimiz gibi, yahut kiblenizi kiblelerin efvali yaptığımız gibi. ⁴ Medine'de Beyt-i Makdis'e yönelmeden evvel Mekke'de yöneldiğin Kâbeyi yahut Beyt-i Makdisi den sonraki Kâbeyi. Yahut yönelmiş olduğun Beyt-i Makdisi. ⁵ Yahut resul ve mü'minler bilmek için. Bu zevât havası ibat olmakla bilmek nefsi Bâriye taze olummuştur; yahut mevcûd ve bâhir olarak bilmekliğimiz için; yahut ehil tevâbe muamelesi yapmamız için. ⁶ Yahut kibleyi, ancak Peygambere tâbi olanları; irtidat edenlerden ayırt etmek

için yöneldiğin veya yönelmiş olduğun kible yaptık. ⁷ Tahvil kible emsâlinde iman üzere sebatını yahut namazını zâyi kılmaz. Çünkü Âyet-i Kerime yalnız Beyt-i Mukadder'de namaz kıldıkları halde vefat eden sahabe hakkında nazil olmuştur. ⁸ Rauf refetî çok demektir. Refet rahmetten daha şiddetlidir. Refet elemelen hâli olan nimet veremektir; rahmet de nimet vermek ise de eleme makrûn olabilir; bu halde rahmet engremek, refetî kalıp dayanmayacak veçhile, pek ziyade engremek demektir. ⁹ Kâbeyi yönelmeğe delalet eden Âyet-i Kerimemin nüzulü arzusuyle. ¹⁰ Yahut 'cher halde görürüz. ¹¹ Nebî'nin veya tahvil keyfiyetinin. ¹² Emr-i kible veya onları bâtıl ve inattâ müstemir olduklarını bildikten sonra.

(146) elleziyne âteynahûmülkütâbe ya'rî-
fûnehû kemâ ya'rîfûne ebnaênehûm, ve inne
feriyekan minhûm leyektûmûnelhakka ve
hûm ya'lemûn (147) elhakku min rabbike
felâ tekûnele minelminûmeriyân (148) v
liküllân vichetîn hûve müvelliyhâ festebi-
kulhayrât, eyne mâ tekûnû ye'ti bikûmul-
lahû cemiyâ, innallâhe alâ külli şey'in ka-
diyr (149) ve min hayşû hareceli fevelli
vecheke şâtrlemescidilharâm, ve innehû
lelhakku min rabbik, ve mallahû bigaafi-
lin ammâ ta'melûn (150) ve min hayşû ha-
receli fevelli vecheke şâtrlemescidilharâm
ve hayşû mâ küntüm fevellû vücûhekûm
şâtrêhû liellâ yekûne linnâsî aleykûm
hucceh, illellezine zalemû minhûm felâ
tahşevhûm vahşevniyy ve lûtümme m'me-
tiy aleykûm ve le'allekûm tedheddûn
(151) kemâ erselnâ fi'kûm resûlen min-
kûm yetlû aleykûm âyâtina ve yûzekkiy-
kûm ve yu'allimûkûmülkütâbe velhikmete
ve yu'allimûkûm mâ lele tekûnû ta'le-
mûn (152) fezkürûn ey ezkürkûm veşkü-
ru liy ve lâ tekfûrûn (153) yâ eyyühelle-
ziyne âmenuste'rynu bissabri vessalâti,
innallâhe mâ'assâbiriyin.

bir hücceti kalmazsın ⁷; Meğer ki içlerinden nefislerine zulüm edenler buluna. İşte onların itirazlarından ⁸ korkmayın, benden korkun. Bir de size nimetimi tamamlayayım, siz de doğru yolu bulasınız. (151) Nasıl ki ⁹ size içinizden bir Peygamber gönderdim ki size âyetlerimizi okur, sizi günahlardan paklar, size Kitap ve hikmeti ¹⁰ öğretir. Size bilmediğinizi ihbar ve ahkâmı da öğretir. (152) Artık beni, nimet ve bolluk içinde, ta'atla anın ki ben de sizi şiddet-i belâda, sevap ile anayım, bana şükredin, bana nankörlük etmeyin. (153) Ey iman edenler! Sabır ile, salât ile yardım isteyin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir ¹¹.

hem kiblemeze döner» demesinler, müşrikler de «hem İbrahim milletindenim der, hem kiblemeze dönmöz» demesinler diye yüzündü o canbe döndürdük; yahut böyle yaptık. ⁹ Mesela ehl-i Kıtıp «ancak kavminin dinine meyl ettiğinden, vatanını sevgiğinden nâsl kiblemizi terketti» derler, müşrikler de «işte en nihayet kiblemeze döndün, balabalarn kiblesini sonradan anladı, yakında onların dinine de girecektir» derler. ¹⁰ Yâni size nimetimi iktina ettiğim gibi. ¹¹ Kitabı, ondaki hükümleri, yahut kitabı, sünneti mutahharayı, fıkıhı, ¹² Onlara yardım eder, onların dualarını kabul eder.

154) ve lâ tekuûlû limen yuktulû fîy se-
biylâhî emvat, bel ahyaûn ve lâkin lâ
teş'urûn (155) ve lenelbuvvennekûm bi-
şey'in minelhavfî velcû'î ve naksîn minel'-
emvâlî vel'enfusî vessemêrât, ve bişşirî
şâbirîn (156) ellezîye izâ esâbetühüm
mustybetûn kaâlû innâ lillâhi ve innâ iley-
hi raci'un (157) ûlâike aleyhim salâvât
tûn min rabbihim ve rahmetühüm ve ûlâike
hümûlmühtedûn (158) innessafâ velmer-
tebe min şe'airillâh, femen haccalbeyte
evî'temere felâ cûnahâ aleyhi en yettav-
vafe bihimâ, ve men tettava'a hayran feinnalla-
he şâkirûn aliyim (159) innellezîye
yektûmûne mâ enzelnâ minelbeyyînât
velhüdâ min bâ'dî mâ beyyannahû innâsî
fiylkitâbî ûlâike yel'anühümûallahû ve ye-
l'anühümûllâ'nûn (160) illellezîye tâ-
bû ve aslehu ve beyenû fîelâike etûbû
aleyhim, ve enettevvâbürrahim (161) in-
nellezîye keferû ve mâtu ve hüm küffâ-
rûn ûlâike aleyhim lâ'netullahi velmelâi-
keti vennâsî ecma'yn (162) hâldiyene
flyah, lâ yuhaffetû anhümül'azâbü ve lâ
hüm yunzarûn (163) ve ilâhüküm ilâhüh
vâhud, lâilâhe illâ hüverrahmanürrahim.

وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ لَّا أَحْيَاءُ
وَلَكِن لَّا تَسْمَعُونَ ۚ وَلِلَّهِ يَرْجِعُ شَيْءُ الْخَوَافِ وَالْجَمْعِ
وَنُصِصَ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالْقُرْآنِ وَبَشِّرَ الصَّابِرِينَ
الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَأَنَّا إِلَيْهِ
رَاجِعُونَ ۚ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُنْتَدُونَ ۚ إِنَّا صَفَّا الْمَرْءَ مِنْ شَخْصِ الرَّأفَةِ
فَمِنْ حَيْثُ الْبَيْتُ وَأَعْرَفْنَا لَحَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوقَ بِهِمَا
وَمِنْ زَلْجٍ حَرِّمَا قَارَأَهُ شَاكِرٌ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَكْمُنُونَ
مَا أَتَيْنَاهُمُ بِهِ يُكَذِّبُونَ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْهُمَا يُنَاقِرُونَ
فَالْكَافِرُ الْبَيْتُ عَلَيْهِمْ اللَّهُ وَتَلْعَنُهُمُ الْأَعْنَ ۚ إِلَّا
الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا قَوْلَئِكَ أَوْلَ عَلَيْهِمْ وَأَنَا
الْقَوْلُ الْبَاطِلُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَاتُوا وَهُمْ كُفْرًا
أَوْلَئِكَ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَكَةِ وَالنَّاسِ عَجَبِينَ ۚ
خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخْفَى عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۚ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَاحِدٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝

(154) Allah yolunda katlolunanlara «ölüler» demeyin. Belki onlar dirilerdir. Lâkin siz farkında olmazsınız ¹. (155) «Sizi biraz korku ile, açlıkla, emvâl ve nüfus ve mahsûlât noksanıyla» deneriz ². Sen de katlanılanlara müjde et. (156) Onlar ki kendilerine bir müsibet eriştiği zaman «İnnâ lillâhî ve innâ ileyhi raci'ûn» ³ derler. (157) İşte onlar hakkında Rabbileri tarafından mağfiret ve rahmet vardır. Hidayete erenler de onlardır. (158) Safa ile Merve ⁴ Allah'ın nişanlarındandır ⁵. Beytullahı hac veya umre ⁶ edecek kimsenin onları tavaf etmesinde bir beis yoktur. Herkim hayır işlerle mukâfâtını görür; çünkü Allah şâkindir ⁷, hakkıyla âlîmdir ⁸. (159) Tevrat'ta nâs'a beyân ettikten

sonra inzâlı eylediğimiz âyât-ı beyyinatı ve hidayet-i gizleyenler ¹⁰ yok mu, işte onları Allah rahmetinden kovar ve onlara lânet edebilecek herkes lânet eder. (160) Ancak tövbe ve ıslah-ı nefis edepiler, Tevrat'ta beyân ettiğimizi gizlemeyip belli eyleyenler başka, artık ben onların tövbelerini kabul ederim. Ben tövbeyi çok kabul eden, bağışlayan Zât'ım. (161) Kâfir olanlar, kâfir olarak da vefat edenler yok mu. İşte Allah'ın, melâikenin, herkesin lâneti onların üzerine olsun. (162) Onları orada ¹¹ dâim kahrılır, onların üzerinden azap hafiflemez, yüzlerine de bakılmaz ¹². (163) Sizin mâbudunuz bir tek mâbuttur, ondan başka esirgeyen bağışlayan Tanrı yoktur.

Onların hayatlarını keyifliyetini bilmesiniz. 2 Dügman korkusu, kıtlık, açlık ile, helâk sebebi ile emvâl noksanı, hastalık ve ölüml sebebi ile, bürûks noksanı ile, kuraklıkla ile veya câlimayarak hâilyile nüfûs noksalı ile, yahut afât-ı semâviyye ve arzîyle ile gelen mahdûl azlığı ve neslin kesilmesi... 3 Belâyâ tahammül eden ile etmeyenii, mutill-i le âstly aşyâri içtelerine. 4 «Biz Allah'ın kullarıyız, ancak O'nâ dözner, müsbetlerine râyız» demektilr. 5 Safa ile Merve Mekke'de birer tallepin isimidi. Kabe'l-işâm Safâ'da «Esâ», Merve'de «Nelle» namlarında birer put vardı. Bu iki tepeden çıkılarak, her ikisinden de burunnen fet olunduktan sonra putlar kırıldı. Müslümanlık ile bu tepe adları değiştirilmedi dereddü emtişirdi. Burun üzzerine bu Nazım-ı Kerim nazıl oldu. 6 İbadet ve menasik-hâ için Cenab-ı Hak tarafından ikame olunan âlmameter, nisalan-asaretilerle Yok-

sa cahillere anlaşıldan değildir. 7 Hacı, İbrahim, vakuf, tavaf) fillerinden, umre de (İbrahim, tavaf, saı, halk veya takrir) fillerinden ibaretir. Hacı vakfı mahsusı tabdır. Umre'nin vakfı yoktur. Hacı ile umre fillerine menasik de, İbrahim niyaz ve telbiden ibaretir; telbide 'Lebbekye, Allahümme lebbekye, ilah..' demektir. Vakıf, arefe günü Arafat dağında dırmaktır ki farz olan vakfe budur, tavaf; Beyt-i Mukerrem etrafında yedi kere dolasmaktır. Sâı, Sâfa ile Merve arasında yedi kere gidip gelmekir. Halk saı işare etmek, takrir kırmaktır. 8 Yâni Cenabıhak hayırî işlere severir, ona mukâfat ıhsan eder. 9 Onların lafzı aklı bilirdi, fakat bu lafzın, 'İhsan' kelimesiyle, 'İhsan' kelimesiyle zahırlı, O'na tâat olmanın vücubunu gösteren âdeti gelipleyen Yahudî uleması. 11 Lânetle veya ateşle. 12 Yahut mübâlet verilmek, yahut itizarlana lıtlar olınması.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَلَمْ يَمُنُّوا بِالْحَقِّ قَالُوا تِلْكَ
آيَاتُ اللَّهِ وَلَآئِكَ نَتَّبِعُكَ أَيْنَ مَا تَجَاهِدُ لَوْ أَنَّا
كُنَّا نَدْرِكُكَ لَعَجَلْنَا أَسْرَكَاتِكَ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ
وَبَيْنَكَ وَلَآئِكَ يَتُفَكَّرُونَ ۝ ١٦٥ ۝ وَكَذَٰلِكَ
نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ ١٦٦ ۝ وَإِذَا
قَالَ اللَّهُ تَتَجَنَّسُونَ فَتَلَاظِمُوا تَبَثُّوا فَمِنْ
بَيْنِكُمْ شَوَاحِدٌ يُظَاهَرُونَ فَتَعْلَمُونَ ۝ ١٦٧ ۝ وَإِذَا
قَالَ اللَّهُ تَزَوَّجُوا فَنِكَحُوا فَمِنْ بَيْنِكُمْ أَزْوَاجٌ
لَّيْسَ بَيْنَهُمْ حَرَامٌ ۝ ١٦٨ ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
تَزَوَّجُوا قَالُوا مَا نَجِدُ زَوْجَاتٍ نَّحِبُّ ۝ ١٦٩ ۝ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمْ تَزَوَّجُوا قَالُوا مَا نَجِدُ زَوْجَاتٍ نَّحِبُّ ۝ ١٧٠ ۝

(164) inne fiy halkısmâvâtı vel'ardı vah-tilâfilleyli vennehârı velfülkilletiy tecriy fiylbahri bimâ yenfe'unnâse ve mâ enzelallahü minesselâmâi min mâin feahyâ bihil'arda ba'de mevtihâ ve besse fiyhâ min külli dabbetin ve tasriyfirriyâhi vesselhâ bil müsehharı beynessemâi vel'ardı leâyâtin likavmin ya'kulün (165) ve minennâsi men yettehizü min dünillâhi endâden yuhubbühüm kehubbillâh, velleziyne âmenü eşeddü hubben lillâh, ve lev yerelleziyne zalemü iz yerevnel'azâbe ennelkuvete lillâhi cemiy'an ve ennallahe şediydül'azâb (166) iz teberrellezinyettebü'ü minelleziynettebe'ü ve re'evül'azâbe ve tekatta'at bihimül'esbâb (167) ve kaâlellezinyettebe'ü lev enne lenâ kerreten fenetaberre eminhüm kemâ teberreu minnâ, kezâlike yüriyhimullahü a'mâlehüm haserâtin aleyhim, ve mâhüm bihâriciyneminnâr (168) yâ eyyühennâsü küllü mim-mâ fiyl'ardı halâlen tayyibâ, ve lâ tettebi'ü hutuvatışşeytan, innahü leküm adüvvün mübiyn (169) innemâ ye'mürüküm bisüi velfahşâi ve en tekuülü alâllâhi mâ lâ ta'lemün.

(164) Gökerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbirini tâkip etmesinde ¹, nâs'a fayda verebilir şey ile ² deniz üzerinde akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten indirerek onunla kurmuş toprakları dirlitip üzerinde her nevi mahlûka-tı dağıttığı suda, rüzgârları her taraftan estirmeden gök ile yer arasında müsahhar ³ bulunan bulutlar da akıllı olan bir kavim için hikmet ve kudretine delâlet eden âlâmetler vardır. (165) Bazı insanlar Allah'tan başkasını Allah'a eş kılarlar ⁴, onları, Allah'ı sever gibi severler. İman edenler ise Allah'a muhabbetlerinde daha ziyadesiyle sabittirler. Böylece zulüm eden kâfirler azap görecekle-ri vakit, bütün kuvvetin ancak Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın da azabının şiddetli olduğunu gör-

seydiler... ⁵ (166) Vaktaki azap görerek ⁶ metbu' olanlar tâbi olanlardan ilişiği keserler. Aralarının-daki rabıtalr ⁷ kesilir *. (167) Tâbi olanlar «— bir kere bizim için dünyaya bir dönüş olsaydı da metbu'lar bizden nasıl ilişiği kestiler ise biz de on-lardan öyle ilişiği keserdik» derler. Allah onlara ardı arası kesilmeyecek pişmanlıklar verecek, a-mellerini gösterecektir. Onlar ⁸ ateşten çıkacak da değillerdir. (168) Ey nâs! Yerde olan şeylerin bâ-zısını helâl, pâk olarak yiye, şeytanın izlerine uy-mayın, çünkü o, size apaçık bir düşmandır. (169) O, size ancak kötülüğü, hayasızlığı Allah hakkında bilmediğiniz ¹⁰ şeyleri söylemeği telkin eder.

¹ Yahut ziyade ve noksanında, uzunluk ve kısalığında, bazı yerde gece, bazı yerde gündüz olmasında. ² Ticaret zımnında binmek, mal yüklenmek gibi. ³ Allah'ın emir ve iradesine mûnkat olan. ⁴ Yani Allah'a bedel putları veya emirlerine mûnkat oldukları büyükleri mâbut edinirler. ⁵ Cevap şöyle takdir olunabilir: Son derece pişman olurlar-dı, onları mâbut edindiklerinin zararlarını anlarırdı. Bu-rada rû'yet budur. Yahut: Zülüm edenler azabı âhretî bil-seleleri bütün kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabı şiddetli olduğunu bilirlerdi; yahut zülüm edenler esnâma tapmanın butlanını bilseleleri. İläahir. Yahut zülüm edenler

bütün kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabının şid-detli olduğunu bilseleleri putlara tapmazlardı. Yahut zülüm edenler şerik addettikleri esmâlin asla menfaat bahs olma-dığını, Allah'ın da azabı şedit bulunduğunu bilseleleri men-faat ve marazat hususunda kuvvetin ancak Allah'ta bulunduğunu bilirlerdi. ⁶ Hem tâbi, hem metbu' kıyamet gününde azabı görerek. ⁷ Müvâdet, ahen ilâahir, gibi beyin-lerindeki eshap. ⁸ Yahut «tebi ettiklerini, kesildiğini ha-trılat.» ⁹ Tâbi de, metbu'da. ¹⁰ Hayâl ve hatıranıza gelme-yen putları ve sairiyi hatırlarınıza getirerek Allah'a isnat ettirir.

(170) ve izâ kıyle lehümüttebi'û mâ enzelallahü kaâlû bel nettebi'û mâ elfeynâ aleyhi âbâenâ, evelev kâne âbâühüm lâ ya'kulüne şey'en ve lâ yehdedün (171) ve meselüllezlyne keferû kemeselillezly yen'ku bima lâ yesma'u illâ du'âen ve nidâ', sümmün bükmün umyün fehüm lâ ya'kulün (172) ya eyyühellezlyne âmenü kü-lû min tayyibâtî mâ razaknaküm veşkü-rü lillâhi in kuntüm iyyâhü ta'büdün (173) innemâ harreme aleykümülmeytete vedeme ve lâhmelhunziyri ve mâ ühille bihi ligayrillâh, femen idturre gayre bagin ve lâ âdin felâ isme aleyh, innallahe gafurün rahıym (174) innellezlyne yektümüne mâ enzelellahü minelkitâbi ve yeşterüne bihi semenen kaliyen üläike mâ ye'külüne fîy bütünihim illennâre ve lâ yükellimühü-mullahü yevmeküyâmeti ve lâ yüzekkiy-him, ve lehüm azâbühü elıym (175) üläik-ellezlyneşterevüddalâlete bilhüda vel'azâ-be bilmağfireti, fema asbrehüm alennâr (176) zâlike biennallahe nezzelekkitâbe bilhakk, ve innellezlynahtefû fiylkitâbi lefti şıkaâkın ba'ıyd.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَنَسُوا اللَّهَ الَّذِي كَفَرُوا بِكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿١٧١﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا هَدْيَ الْفَاسِقِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧٢﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۖ وَاتَّخِذُوا لِلَّهِ دِينَكُمْ حَقَّ دِينِهِ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا هَدْيَ الْفَاسِقِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْهِ الْفَحْشَاءُ وَالْمُنكَرُ وَالْمُبْهَغُ ۚ وَأَمَّا غَيْرُ ذَلِكَ فَمَا لَا حَرَمَ فِيهِ ۚ وَلَا يَنْهَى عَنْ صُلْحٍ وَلَا عَدْوٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا نَنْهَى عَنْ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ وَالْمُبْهَغِ ۚ وَأَمَّا غَيْرُ ذَلِكَ فَمَا لَا حَرَمَ فِيهِ ۚ وَلَا يَنْهَى عَنْ صُلْحٍ وَلَا عَدْوٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٧٥﴾ إِنَّمَا نَنْهَى عَنْ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ وَالْمُبْهَغِ ۚ وَأَمَّا غَيْرُ ذَلِكَ فَمَا لَا حَرَمَ فِيهِ ۚ وَلَا يَنْهَى عَنْ صُلْحٍ وَلَا عَدْوٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٧٦﴾

(170) Onlara ¹ «— Allah'ın inzâl ettiği Kur'an'a itiba ediniz» denildiği zaman — hayır, biz babalarımızı nede ² bulmuş isek ona itiba ederiz» dediler. Babaları hiçbir şey anlamasalar doğru yolu bulmasalar da yine onlara itiba ederlerdi. (171) Kâfir olanlar sada ve nidadan başka bir şeyi işitmeyen, davarlara haykıran çoban gibidir ³; Onlar bir alay sağırlardır, dilsizlerdir, körlerdir. Onlar hiçbir şey anlamazlar. (172) Ey iman edenler! Sizi merzuk kıldığımız şeylerin pâk olanlarından iyin. Ancak Allah'a taparsanız ona şükredin ⁴. (173) Allah size yalnız murdar ölü etini ⁵ kanı, domuz etini, kendisinden başkası için boğazlanan şeyi haram kıldı. İztırar halini, ruh-

sat miktarını geçmeksizin bunalıp nâçar kalan kimseye günah yoktur. Çünkü Allah gafurdur ⁶ rahimdir. (174) Allah'ın inzâl buyurduğu Kitabı ⁷ saklayıp bunları da az paha ile satanlar yok mu; işte onların yedikleri, karınlarında ateşten başka bir şey değildir, Allah kıyamet gününde onlar ile konuşmaz. Onları paklamaz ⁸. Onlar için acıklı bir azap vardır. (175) Dalâleti hidayete, azabı mağfirete bedel satın alanlar onlardır. Onlar atç üstünde nekadır sabırlıdır ⁹. (176) Bu husus ¹⁰ Allah'ın doğru olarak indirdiği Kitabı ¹¹ inkârlarından nâşi idi. Kitap hakkında ihtilâf çıkaranlar ¹² haktan ırak bir ayrılıktadır.

¹ Arap müşriklerine, yahut nâs'a, yahut Yahudilere. ² Putlara tapar bulmuş isek putlara taparız, helâli haram kılmağın ise biz de helâli haram kılarız. ³ Yani putlara tapmak da behayim ile konuşmak da akılsızlıktır. Yahut kâfir olanları imana dâvet eden veya vazeden zât işittikleri sözlerden sada ve nidadan başka bir mâna anlamayan behayime haykıran çoban gibidir. Yahut kâfirler haykıran behayim gibidir. Behayim sesi işitir, maksadı bilmez. Nidayı hilseder, mânâsını anlamaz. Yahut semin kâfirleri dâvetin çobanını behayime haykırmasına benzer. ⁴ Yahut Allah'ı ve nimetlerini bilirsiniz O'na şükredin. ⁵ Boğazlanmadan evvel ölen, yahut boğazlanıp ta boğazlanmasa şer'an boğazlanma addolunmayan hayvan etidir. ⁶ Yarlıgayan

mânasına gelen gafur ile gaffar arasında fark vardır. Gafur keyfiyet itibarıyla, Gaffar kemiyet itibarıyla çoktur. ⁷ Tevrat'ta Peygamberimizin nübüvvetine dair vürüt eden âyâtı veya ahkâmı. ⁸ Sennâ hayır ile sena etmez veya günahlardan pâk kılmaz demektir. ⁹ Yahut ateşte ne kalacaklardır! ¹⁰ Zikrolunan vâitler, azabı mağfirete, dalâleti hidayete tebdil etmeleri, acıklı bir azap hâzirlanması, Allah tarafından tezkîyeyle nâil olamamaları, konuşmasından mahrum olmaları. ¹¹ Hükümünü gizlemek veya inkâr etmek suretiyle. ¹² Tevrat veya Kur'an-ı Mubîn hakkında: Tevrat'ı tahریف ve tebdil edenler veya bir kısmına inanıp bir kısmına inanmayanlar; Kur'an-ı Kerime şihirdir, kehrettir, uydurmudur, diyenler.

(182) femen hâfe min mûsin cenefen ev ismen feasleha beynehüm felâ isme aleyh, innallahe gafûrûn rahîm (183) yâ eyyühelleziyne âmenû kûtîbe aleykümussıyâ-mû kemâ kûtîbe alleleziyne min kabli-küm le'alleküm tettekûn (184) eyyâmen ma'dûdât, femen kâne minküm mariydan ev alâ seferin fe'iddetün min eyyâmin ühar, ve alleleziyne yutykuûnehu fide-tün ta'âmü miskiyn, femen tetavva'a hay-ren fehüve hayrûn leh, ve en tesümü hay-rün leküm in küntüm ta'lemün (185) şehri ramazânelleziy ünzile fiyhilkur'ân, hüden linnâsi ve beyyinâtın minelhüdâ velfürkaân, femen şehide minkümüşşehre felyesumh, ve men kâne mariydan ev alâ seferin fe'iddetün min eyyâmin ühar, yuriydullahü bikümülüysre ve lâ yuriydü bikümül'usr, ve litükmilül'iddete ve litükebbirüllâhe alâ mâ hedâküm, ve le'alle-küm teşkürün (186) ve izâ se'eleke ibâ-di anniy feinniy kariyb, üciybü da'vetedaâ' izâ de'ân, felyesteciybü liy velyü'minü biy le'allehüm yerşüdün.

فَمَنْ حَافٍ مِنْ مَوْسِمٍ مَذْمُومٍ فَلَا اسْمَ لَهُ مِنْهُمْ فَعَسَى أَنْ يَكُونَ بِكُمْ تَقْوَىٰ ۚ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۚ ۞ أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ ۚ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ ۚ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ ۚ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۚ ۞ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۚ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۚ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَ وَيُكْمِلَ لَكُمْ أَلْوَانَكُمْ ۚ وَلِيُذَكِّرُوا إِلَىٰ مَا هَدَيْكُمْ وَلَكُمْ نِعْمٌ عَظِيمٌ ۚ ۞ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۚ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۚ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْتُوا أَوَّلَ رِزْقِهِمْ ۚ ۞

(182) Her kim vasiyet eden kimsenin haktan ayrılmasından veya günaha gireceğinden ¹ korkup ² aralarını bulursa ona günah yoktur. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (183) Ey iman edenler! Sizden evvelkilere oruç farz edilmiş ise maasiden sâkinasınız diye size de öyle farz edildi. (184) Sayılı günlerde farz oldu ³. İçinizden her kim keyifsiz; veya yolcu ise ⁴ tutamadığı günler sayısınca oruç tutar. Oruca güçlük dayanan kimseye ⁵ bir yoksul ta'âmı olarak fide lâzımdır. Herkim hayır işlerse ⁶ bu hal ⁷, onun için hayırlı olur. Sizin için oruç tutmanız daha iyidir. Eğer bilseniz oruç tutardınız. (185) Ramazan ayı ki onda kur'an in-

zâl olunmuştur. Kur'an nâs için aynı hidayettir; doğru yola götüren, hak ile bâtıl arasını ayıran açık delillerdir. İçinizden herkim Ramazan ayına erişse onu oruçla geçirin, herkim keyifsiz veya yolcu ise tutamadığı günler sayısınca oruç tutar. Allah sizin için kolaylık istiyor, yoksa güçlük istemiyor. Tutamadığınız günlerin sayısını sonradan ikmal, sizi hidayetine mukabil ⁸ tekbir etmenizi ⁹, şükretmenizi de diliyor. (186) Kullarım sana beni sordukları zaman onlara bildir ki ben onlara yakınlığım, dua edecek kimse, bana dua ettiği zaman duasını kabul ederim. Artık rûste ermeleri için bana icabet etsinler, bana iman getirsinler ¹⁰.

¹ Yahut vasiyette bilmeyerek hata etmesinden veya bile bile hataından.

² Yahut haktan döndüğünü, günahını bilip.

³ Sayılı günler Ramazan günleridir. Yahut sayılı günlerde oruç tutun demektir.

⁴ Hasta veya yolcu olur da oruç tutamazsa.

⁵ Yahut oruca dayanamayan kimseye. Veya misafire.

⁶ Hayır olarak birkaç yoksulu it'am ederse veya mik-

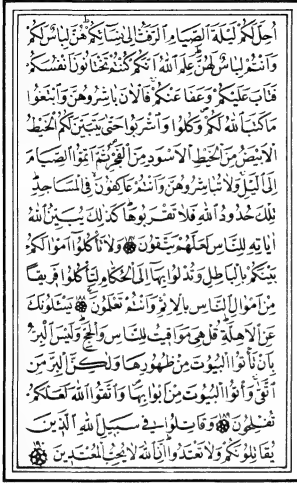
tar-ı vacipten fazla verirse, veyahut hem oruç tutar hem fide verirse.

⁷ Bu hayır işlemeniz, veya bu hayır.

⁸ Veya hidayet ettiği şeyden dolayı.

⁹ «Allahü Ekber» demeniz yahut t'zim etmenizi.

¹⁰ Onları imana, ta'ate davet ettiğiniz zaman dâvetime icabet etsinler. Bana olan imanlarında sebat eylesinler ki alâha, hakka nâil olsunlar.

(187) Oruç gecesi size zevcelerinize yanaşmak helâl kılındı, onlar size, siz de onlara libas gibisiniz ¹. Allah nefsinize hiyanet ² etmekte olduğunuzu bildi, tövbenizi kabul etti, sizi de affeyledi ³. Şimdi ise ⁴ oruç geceleri zevcelerinize mübaşeret edin. Allah'ın sizin için yazdığını ⁵ isteyin, fecrolan ak iplik ⁶ kara iplikten seçilinceye kadar yayın - için ondan itibaren geceye kadar orucu tamamlayın ⁷, meşcitlerde itikâfta bulunduğunuz halde zevcelerinize mübaşeret etmeyin. İşte Allah'ın hududu. Sakın onlara yaklaşmayın Allah sakınsınlar diye nâs'a âyetlerini ⁸ böyle beyan eder. (188) Kendi

(187) ühülle leküm leylectessiyâmırrefesü ilâ nisâiküm, hünnë libâsün leküm ve entüm libâsün lehünn, alimallahü enneküm küntüm tahtânüne enfüküm, fetâbe aleyküm ve afâ anküm, fel'âne bâşirühünnë vebteguû mâ keteballahü leküm ve küllü veşrebü hattâ yetebeyyene lekümül-haytul'ebyadu minelhaytul'esvedi minel-fecri sümme etimüssiyâme helleyl, ve lâ tubâşirühünnë ve entüm âkifüne fiylmesâcid, tilke hududullahi felâ takrebühâ, kezalike yübeyyinullahü âyatihî linnâsi le'allahüm yettekuûn (188) ve lâ te'küllü emvâleküm beyneküm bilbâtil, ve tüdlü bihâ ilelhukkâmi lite'küllü feriykan min emvâlinnâsi bil'ismi ve entüm ta'lemün (189) yes'elûneke anil'ehlilleh, kul hiye mevâkırytu linnâsi velhacc, ve leyselbirrü bi'en te'tülbüyüte min zuhürihâ, ve lâkin-nelbirre menittekaâ, ve'tülbüyüte min ebvâlihâ vettekullahe le'alleküm tüflühün (190) ve kaâtüli fiy şeyyilillâhilleziyne yükaâtüfneküm ve lâ ta'tedü, innallahe lâ yuhibbülmu'tediyen.

aranzda haksızlık ile ⁹ birbirinizin mallarını yemeyin. Nâs'ın bir kısım emvâlini, bile bile günahı mucip şeyler ile ¹⁰ yemeniz için, mal dâvasıyla hâkimlere koşmayın ¹¹. (189) Sana yeni aylardan soruyorlar: Onlara de ki: Bu yeni aylar insanları için, hac için evkat rehberidir. Evlere arka taraflarından girmeniz iyilik değildir ¹² fakat iyilik bir kimse için sakınmasıdır. Evlere kapılarından girin, Allah'tan sakının, tâ ki felâh bulasınız. (190) Sizine kutsal edeler ile Allah yolunda kutsal edin. El uzatmayın ¹³. Zira Allah el uzatanları sever.

¹ O sizindir. Siz de onununuz. ² Nefse hiyanet nefis sevaptan mahrum etmek, ikabe müstahak kılınak suretiyledir. ³ Bidayet-i İslâm'da geceleri yatı namazını kılduktan, uyuduktan sonra yemek, içmek, kadınlara yanaşmak câiz değildir. Eshaptan bazıları yatı namazından sonra kadınlara yanaştı, fakat pısmam da oldu. İşte nefse hiyanet bu idi. Sonra buna müsaade olundu. Yahut bu ağır teklif devam edince hiyanete düşecek olduğunuzu Allah bildi de teklifi kaldırdı. Bu izaha göre hiyanet vaki olmamıştır. Yahut nefse hiyanet nefsi lezzetlerinden mahrum etmek, müsaat olduğu sevdan meneylemektir. Buna göre mâna şöyledir, Allah bildi ki size ruhîyatı vermesef nefsânızı mahrum edecekmiş. Onun için bu müsaadeyi verdi. ⁴ Müsaade olunmaya. ⁵ Kur'an-ı Kerim'de nasıl yazmış ise onu isteyin. Yahut takdir ettiğini, hükmettiğini, mübah kıldığını isteyin. ⁶ Ak iplik güdükten aklı, kara iplik gecenin kalatısından ki gündüzün başlangıcı, gecenin de sonudur. Gece karantlığı sabah aydınlığı ile zâil oluncaya kadar demektir. ⁷ Güneş batıncaya kadar. ⁸ Ahkâmâ delâlet eden âyet.

lerini. ⁹ Kumar, sirkat, gasp, yağma, kapma, rüşvet... ilâh gibi caz olmayan şeyler. ¹⁰ Yalançı şahadet, yalan yere yemin ve saire gibl. ¹¹ Veya onlara rüşvet vermemiz. ¹² Ensar-ı kırım İhrama girdikleri zaman Arapların âdet-i kâdimesi vechile eve girmek zarûretinde bulunurlarsa kapıdan girmezler, belki arkadaşları duvar üstünden girerlerdi. Çadır halkı da arkadaşları aralıktan girerdi. Bunu da iyilik addederlerdi. Yahut zaman-ı cahiliyyette bir kimse birşey kasteder de matlubu güçleşir ise artık evine kapısından girmez. Belki arkasından girerdi. Bu hal tam bir sena devam ederdi. Nazım-ı Celli işle bu âdetleri iptal ediyor. Yahut âyet-i kerime bir darb-ı meseldir, zahiri murat değildir. Doğru yola gidin. Doğru yoldan ayrılmayın demektir. ¹³ Kitalden men olunduğunuz kimselerle kitale bağlamayın, kadınları, çocukları, piri-i fânîleri öldürmeyin; burun, kulak kesmeyin; aranzda ahıt bulunan kimselere haber vermeskiniz, ansızın, hile ile kutsal edeler. Kitale girişmeyene karşı siz de kitale girişmeyin.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفْعَ وَلَا مَنُوقَ وَلَا حِجَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَعْمَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَسْكُنْهُ اللَّهُ وَسَرَّوْا قَارِئِيهِ الرَّادِ
الْفَقْوَى وَأَتَقْنِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَتَّبِعُوا فِضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ قَادِرُوا اللَّهُ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَأَذْكُرُوا كَمَا هَدَيْكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِينَ ۞ لَنْدَ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَقَاضَ
الْقَاسُ وَأَسْتَفِزُوا اللَّهَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۞
فَإِذَا قَضَيْتُمْ سَابِغَكُمْ فَادْكُرُوا اللَّهَ
كَيْدُكُمْ الْإِبَاءُ كَرَأْسَهُ دَكْرًا فَيَنْتَاقِ
يَعُولُ رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا وَمَالِكُ فِي الْأَخْرَافِ
خَلَا فِي ۞ وَسِنْهُمْ مِنْ يَعُولُ رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِي الْأَخْرَافِ حَسَنَةً وَفِي عَالَمَاتِنَا ۞ وَلَوْلَا
لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۞

(197) elhaccü eşhürin ma'lûmat, femen farada fiyhinnelhacc, felâ refese ve lâ füsûka ve lâ cidâle fiylhacc, ve mâ tef'alû min hayrin ya'lemühullah, ve tezevvedû feinne hayrezzâdittakvâ vettekuûnî yâ üll'elbab (198) leyse aleyküm cünâhun en tebteguû fadlan min rabbiküm, feizâ efadtüm min arafat, fezkürullahe indel-meş'arilharâmî vezkürühü kemâ hedâküm, ve in küntüm mln kablihi lemineddalliyn (199) sümme efydu min haysü efâdannâs, vestağfirullah, innallahe gafûrün rahîym (200) feizâ kadaytüm menâ-sikeküm fezkürullahe kezikriküm âbâeküm ev eşedde zikrâ, feminnenâsi men yekülû rabbenâ âtinâ fiyddünya ve mâ-lehü fiyl'ahreti min halak (201) ve min-hüm men yekuütlü rabbenâ âtinâ fiyddünya haseneten ve fiyl'ahreti haseneten ve kınâ azâbennâr (202) üläike le-hüm nasyübün mimmâ kesebü, vallâhü seriy'ulhasâb.

(197) Hac ayları malûm aylardır ¹. Her kim o aylarda hacı kendine farz ederse ² artık hacta kadına yanaşmak ³, sövüşmek ⁴, şamata etmek olmaz. Her ne hayır işlerseniz Allah onu bilir, kendinize azık yapın, azıkların en iyisi sakınmadır ⁵. Tam akıllılar! Benden sakının. (198) Hac mevsiminde Rabbinizden ticaretle rızık istemenizde size bir günah yoktur. Arafat'tan bir uğurdan döndüğünüz zaman Meş'ar-i Haram'da ⁶ Allah'ı anın, size nasil doğru yol göstermiş ise Allah'ı öyle anın. Bununla beraber siz ki evvelce doğru yoldan sapmış olanlardan idiniz ⁷. (199) Sonra nâs-

ın bir uğurdan döndüğü yerden siz de öyle dönün ⁸. Allah'tan mağfiret dileyin. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. (200) Hac ibadetlerinizi ⁹ bitirdiğiniz zaman artık babanızı zikrettiğiniz gibi ¹⁰ belki ondan daha ziyade Allah'ı zikredin. Bâzi kimse «— Ey Rabbimiz! Bize vereceğini dünyada ver» der, bunların âhirette hiç bir nasipleri yoktur. (201) Bâzısı da «— Ey Rabbimiz! Bize dünyada da güzel bir nimet, âhirette de güzel bir nimet ¹¹ ver, bizi ateş azabından sakla» der. (202) İşte onların, kazandıkları işten nasipleri vardır. Allah çabuk hesap görür.

¹ Şevval, Zilkade aylarıyla Zilhicce'den on gündür. Şafile göre Nahir gecesiyle beraber Zilhicce'den dokuz gündür, Malik'e göre bütün Zilhicce ay'dır.

² Niyet ile, yahut telbiye ile, yahut kurban sevkî ile.

³ Yahut kötü söz söylemek.

⁴ Yahut hudud'u geriden harice çıkmak, ta'attan çıkmak, putlar için kurban kesmek, yekdiğerlerini fışk lâkabı ile çağırmak.

⁵ Menhıyyattan çekinme, yahut dilenmekten, nefis tehlikeye koymaktan sakınmadır.

⁶ Müzdele'nin münthehasında bir yerdirdi ki Cebel-i Kuzah yakınındadır. Meş'ar alâmeti mahallî demektir.

⁷ İman ve ta'atı bilmezsiniz, yahut nasil zikir, nasil ibadet edeceğinizi bilmezsiniz.

⁸ Arafat'tan hep birden dönün.

⁹ Yahut kurban kesmenizi.

¹⁰ Zaman-ı cahiliyyette hac bittikten sonra Mina'da mes-cit ile dağ arasında dururlar; babalarının neseplerini, ge-cirdikleri vak'alarını, menâkıb ve fazâilini sayıp dökerlerdi. Yahut «nasıl ki babanızı unuttuğunuzun Allah'ı da unutma-yınız. Babanızı hürmet ve ta'atın ettiğiniz gibi Allah'ı da hürmet ve ta'atın edin» demektir.

¹¹ Dünyadaki güzel nimet; şıhâat, emniyet, düşünme-galebe, hayra tevfiğ, âhirette güzel nimet-i sevap, rahmet.

(203) vezkürullahe fiy eyyâmin ma'dudât, femen te'accele fiy yevmeyni felâ isme aleyh, ve men teahhare felâ isme aleyh, limenittakeâ, vettekullahe va'lemû enne-küm ileyhi tuhşerûn (204) ve minennâsi men yu'cibûke kavlühü fiylhayâtiddünya, ve yüshidullahe alâ mâ fîy kalbîhi ve hüve eleddülhüsâm (205) ve izâ tevellâ se'a fiyl'ardı liyüfside fiyhâ ve yühlikel-harse vennesi, vallahü lâ yuhubbül fesad (206) ve izâ kıyle lehütteteküllâhe ehazet-hül'izzetü bil'ismi fehassbühü cehennem, ve lebi'selmihâd (207) ve minennâsi men yesriy nefsühüttigâe merdâtillâh, vallahü ra'ûfün bil'rbâd (208) yâ eyyühelle-zyne amenüdhulü fiyssilmi kâffeten ve lâ tettebi'û hutuvâtışşeytan, innehü leküm adüvvün mübiyn (209) fein zelet-tüm min ba'di mâ câetkümmülbeyyinâtü fa'lemû ennallahe aziyzün hakiym (210) hel yenzurûne illâ en ye'ttiheymullahü fiy zulelin minelgamâmî velmelâiketü ve kudiyel'emr, ve ilallahî türce'ul'ümür.

(203) Sayılı günlerde Allah'ı zikredin ¹. Kim ki iki günde ² acele etse ona günah yoktur. Bunun gibi kim ki geriye kalsa ³ ona da günah yoktur. ⁴. Bu da sakınan kimse içindir. Allah'tan sakının, biliniz ki ancak O'na toplanacaksınız. (204) Bâzi insanların dünya umurundaki sözü sizin hoşuna gider. O, Allah'ı da kalbindekine ⁵ şahit getirir, halbuki o, pek yaman bir düşmandır. ⁶. (205) Senden ayırdı mı ⁷, yer yüzünde fesat çıkarmağa ⁸, ekinleri, sürüleri ⁹ helâk etmeğe çalışır. Allah fesadı sevmez. (206) Ona «Allah'tan sakın» dediği zaman onun kurumu ¹⁰ ona günahı yükletir. Artık

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فَإِنَّا يَوْمَهُدَّالِمْ قَدْ تَجَلَّيْ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَا ارْثَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا ارْثَ عَلَيْهِ وَلَمْ يَأْتِ
وَأَقْوَامًا لِلَّهِ وَأَعْلَوْا نَكْرًا إِلَيْهِ فَخُشِرُوا وَوَمِنْ الْقَائِرِ
مَنْ يَحْبِلُ قَوْلُهُ فِي الْغَيْبِ وَالْذُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللَّهُ عَلَى
مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي
الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسَادَةَ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ
الْعُرْوَةُ بِالْأُفْرِفَةِ فَجَعَلَهُ لَكُم مِّنَ الْمَسَاكِينِ
وَمِنْ الْقَائِرِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْهَاتٍ اللَّهُ
وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا
فِي السِّلَاحَةِ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ لَكُم عَدُوٌّ مُّبِينٌ قَاتِلُوا لَكُمْ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَكُمْ مِنَ الْبَنَاتِ قَاعْلُوا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ
هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلُمٍ مِّنَ الْغَمَامِ
وَالسَّيْلُ مَكْرًا وَقَضَىٰ إِلَيْهِ أَمْرُهُمْ

ona cehennem yeter, orası ne fena yataktır! (207) Bâzi kimse de Allah'ın rızası uğrunda öz nefsinı satar ¹¹. Allah kullarına karşı pek merhametlidir. (208) Ey iman edenler! Hepinizin de müsalemete girin ¹². Şeytanın izlerini gitmeyin, zira o, sizin için apaçık bir düşmandır.. (209) Size vazih hüccetler ¹³ geldikten sonra yoldan çıkarsanız ¹⁴ ceza görürsünüz biliniz ki Allah azızdır ¹⁵, hâkimdir. (210) Onlar, yalnız Allah'ın Meleklerin beyaz bulut gölgeleri içinde kendilerine gelmesini ¹⁶ işin olup bitmesini ¹⁷ bekliyorlar. Bütün işler Allah'a döner.

¹ Tekbir getirin.

² Mina günlerinde, Zilhicce'nin onbirinci ve onkinci gününde Mina'dan Mekte'ye gelmekle acele ederse.

³ Zilhicce'nin onüçüncü günü kalsa.

⁴ Bunda muhayyerdir.

⁵ Meselâ Allah bilir ki ben doğru söylüyorum der. Yahut iman ettiğine yemin eder.

⁶ Yahut çekilmesi pek yamandır.

⁷ Yahut vallı oldu mu.

⁸ Yıkamak, yıkmak, kapmak gibi.

⁹ Mevâsi sürülerini yahut kadınları, çocukları.

¹⁰ Veya izet-i nefsi, hamiyet-i cahiliyesi, arzı.

¹¹ Kendisini ta'atı bâri uğrunda feda eder. Yahut nefsini azaptan satın alır.

¹² Sulha yapışın. Yahut zahiren ve batınen Allah'a inkiyat edin, tam müslüman olun, islâmda sabit olun, günah-

ları terk edin, dine yardım hususunda muhalefet etmeyin demektir.

¹³ Nübüvvet-i Muhammediye'nin hak olduğuna delâlet eden kat'î hüccetler.

¹⁴ Daire-i müsalemete girmezseniz doğru yoldan çıkarsınız.

¹⁵ Muradından asla men olunamaz, hiçbir şey onu intikamdan alıkoymaz.

¹⁶ Kelime kefiyeti mâlûmumuz değildir. Yahut (Emr-i ilâhînin, azâb-ı bârinin kılınması) demektir, yahut Nâzm-i Ce- lîden mevkât kıyamet gününün azametini, şiddetini, korku- sunu tasvirir. Yahut (Yahudiler buna intizar ediyorlar) de- mektir.

¹⁷ Herkesin cezasını bulmasını. Kendi ..... gel- mesini beklerler. Halbuki iş olmuş bitmiş, onu defetmeğe hiçbir careleri kalmamıştır demek olur.

(211) sel beniy isräïle kem âteynâhûm
min âyetin beynehye, ve men yûbeddî
nî'metallâhî min ba'dî ma' câethû feim-
lahê sediydül'ikaâb (212) zûyyine ille-
ziyne keferülhâyâtuddûnyâ ve yasharûn
minelleziyne âmenû, velleziynettekav fev-
kahûm yemvelkuyâmeh, vallahû yezruku
men yeşûû bigayrî hîsâb (213) kânen-
nâsü ümmeten vâhideten febe'asallâhün-
nebiyyine mübeşşirîne ve münzirîn,
ve enzele ma'âhümülkitâbe bilhakki li-
yahküme beynennâsi fîymahtelefû fîyh,
ve mahtelefe fîyhî illeleziyne ütühû min
ba'dî ma' câethümbeyyînâtü bagyen
beynehum, feheddallahüzeziyne âmenû li-
mahtelefû fîyhî minelhakki bi'niznî, va-
llahû yehdîy men yeşûû lâ sirâtün müste-
kıym (214) en hasibüm en tedhülöcne-
nete ve lemmâ ye'tiküm meselülzeziyne
halev min kabliküm, messethümülbe'sâü
veddarrâü ve zülzülâ hattâ yekûlürresül-
ül velleziyne âmenû ma'âhî metâ nasrulâh,
elâ inne nasrallâhî kariyb, (215) ye-
s'elüneke mâzâ yünfikûn, kul mâ enfak-
tüm minhayrî felîylâideyni vel'akba-
biyne velyetâmâ velmesâkıyni vebnisse-
biyl, ve mâ tef'alû min hayrî feinnallâhe
bilhi alyim.

geldikten sonra hasetlerinden ⁹ nâşi idi. Allah kendini ile ¹⁰ iman edenleri ihtilâf ettikleri hakkında götürmüştür. Allah dilediğini doğru yola götürür. (214) Yoksa sizden evvel geçenlerin çektikleri sıkıntıyı çekmeksiniz Cennete gireceğiniz mi sandınız? Onlar âfete, öyle mihnete uğradılar, belâların şiddetinden öyle sarsıldılar ki dayanamayarak Peygamber ve onunla beraber mü'min olanlar «Allah'ın yardımı ne zaman olacak?» derlerdi. Haberinizi olsun ki Allah'ın yardımını yakındır ¹¹, (215) Ne haredelmiş! Diye sana soruyorlar. Onlara de ki ne mal haredersiniz onu anaya, babaya, hisımlara, yetimlere, yoksullara, ve yolculara verin ¹². Her ne hayır işlerseniz ¹³ Allah onu hakkıyla bilir.

* Veya kendilerine nebi gönderilenler.

⁹ Yahut, hırsılarından.

16. İradəsilə, əmrilə, töhfəylə, kolaylaşdırmaqla

¹¹ Oğlunu böyle dedi ki: Âyet-i kerime Medine'ye hic

11 Onlara böyle denildi. Ayet-i kerime Medine'ye hic-
etten sonra uğradıkları zarûretten, yahut Ehzap gazvesin-
duçar oldukları sıkıntıdan dolayı tatyib-i kulüp için
zil olmuştur.

duçar oldukları sıkıntıdan dola

¹² Sualden maksat mahalli sarftır.

(216) kütibe aleykümülkıtâlû ve hüve kürhün leküm, ve asâ en tekrehû şey'en ve hüve hayrün leküm, ve asâ en tühbû şey'en ve hüve şerrün leküm, vallahü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemün (217) yes'elüneke anışşehrilharami kütâlin fiyh, kul kütâlün fiyhı kebiyr, ve saddün an sebiylillâhi ve küfrün bihi velmescidilharâmi ve ihrâcû ehlihi minhü ekberü indallah, velfitnetü ekberü minelkatl, ve lâ yezâlüne yukaâtılüneksür hattâ yerüddüküm an dıyniküm istetâ'ü, ve men yertedid minküm an diynihi feyemüt ve hüve kâfirün feülâike habitat a'mâlühüm fiyddünyâ velâhireh, ve üläike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidün (218) innelleziyne âmenü velleziyne häcerü ve câhedü fiy sebiylillâhi üläike yercüne rahmetallah, vallahü gafürün rahım (219) yes'elüneke anilhamri velmeysir, kul fiyhimâ ismün kebiyrün ve menâfi'u linnâsi ve ismühümâ ekberü min nef'ihimâ, ve yes'elüneke mâzâ yünfikuün, kulil'afve, kezâlike yübeyyinnullahü lekümül'âyâtı le'alleküm tetefekkerün.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَنْ تُهْبُوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ الْقِتَالِ فَأَجِبْهُمْ قَالِ فِيهِ كِبْرُ وَصْدَةٍ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٍ بِالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَأَخْرَاجِ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقِتَالِ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ يَقُولُونَ إِنَّهُمْ بَرٌ حَتَّى تَرَى الْقَوْمَ فِي سَكِّينَ أَنْ يَسْطَافُوا وَمَنْ يَزِدْهُمْ مِغْفِرًا مِنْ رَبِّهِ فَتَأْتِ وَهُمْ كَافِرًا وَكَاذِبًا حَصِيطًا ﴿٢١٧﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَصَابُ النَّاسِ فِيهَا حَالِدُونَ ﴿٢١٨﴾ أَلَا لَدَيْنَا مَتَاوَا وَلَذِينَ هَاجَرُوا مِنَّا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٩﴾ يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ الْهَامِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِسْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمْ فِيهِمَا لَمُكْرٌ مِّنْ غَيْرِهَا وَيَسْأَلُكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْغِنَىٰ ذَٰلِكَ

(216) Kıtâl size zor geldiği, hoşlanmadığınız halde üzerinize farz kılındı. Zor gördüğünüz hoşlanmadığınız şey bazan sizin için iyi olur, sevdiğiniz şey de bazan sizin için kötü olur. Allah işinizi bilir, siz bilmezsiniz. (217) Sana haram olan aydan ¹, ondaki kıtalden soruyorlar. Onlara de ki: Haram olan ayda kıtal, büyük vebaldir. İnsanları Allah yolundan alıkoymak ², Allah'ı tanımamak, insanları ³, Mescid-i Haram'dan alıkoymak, ahali-sini ondan çıkarmak ⁴ ise ind-i ilâhîde daha büyüktür. Fitne de katıldan daha büyüktür ⁵. Onlar, ellerinden gelirse sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle vuruşmaktan geri kalmazlar. İç-

nizden her kim dininden döner, kâfir iken ölürse işte bunların amelleri dünya ve âhirette beyhude olur. İşte onlar atıştıkları, orada dâim kahlırlar. (218) İman edenler, hicret ve Allah yolunda cihat edenler yok mu, işte onlar Allah'ın rahmetini umarlar, Allah gafurdur, rahimdir. (219) Sana şaraptan, kumardan soruyorlar. Onlara de ki ikisinde de hem büyük günah, hem insanlar için menfaatler vardır. Onların günahları ise menfaatlerinden daha büyüktür. Yine sana ne harcedeceklerini soruyorlar. Onlara de ki kolay bir şey ⁶ verin. Allah âyetleri size böyle beyân ediyor.

¹ Haram olan aylar Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep aylarıdır.

² İslâmdan, hacdan, peygamber ile hicretten alıkoymak.

³ Veya hacı tanımamak.

⁴ Peygamberimiz Efendimizin Hazretleriyle eshab-ı güzî-

nini Mekke'den çıkarmak.

⁵ Yâni onların gerekleri mü'minlerin şehri-i Haram'da vukua getirdikleri kıtalden daha büyüktür.

⁶ Yahut kalbe güç gelmeyen, ihtiyacattan artan, ehlîsâyale ait nafakadan fazla kalan, teberraan olan.

(234) velleziyne yüteveffevne minküm ve yezerüne ezvâne yeterebbesne bien-füşihinne erbe'ate eşhürin ve aşra, feizâ belagne ecelehünne felâ cünâha aleyküm biymâ fe'alne fîy en füşihinne bilma'rûf, vallahü bimâ ta'melüne habiyr (235) ve lâ cünâha aleyküm biymâ arradtüm bihi min hitbetinnisâi ev eknentüm fîy enfüsiküm, alimallahü enneküm setezkürüne-hünne ve lâkin lâ tüvâ'idühünne sirren illâ en tekuülü kavlen ma'rûfâ, ve lâ ta'-zimü ukdetennikâh hattâ yeblügalkitâbü eceleh, va'lemü ennallâhe ya'lemü mâ fîy enfüsiküm fahzerüh, va'lemü ennallâhe gafürün halîym (236) lâ cünâha aleyküm in tallaktümünnisâe mâlem temessuhünne ev teferidü lehünne fariydah ve mettî'uhünne, alelmüsî'l kaderühü ve alelmuktiri kaderüh, metâ'an bilma'rûf, hakkan alelmuhsinîyn (237) ve in tallaktümühünne min kabli en temessühünne ve kad faradtüm lehünne fariydaten fenisfû mâ faradtüm illâ en ya'füne ev ya'fuvelleziy biyedihü ukdetünnikâh ve en ta'fû akrebü littakvâ ve lâ tensevülfadle beyneküm, innallâhe bimâ ta'melüne basîyr.

(234) İçinizden vefat edip zevceler bırakanların zevceleri özlelerini dört ay on gün gözlesinler ¹. İddetlerinin sonu erişince onların güzelce olarak ² kendileri haklarında yaptıkları şeyden ³ dolayı size ⁴ vebal yoktur. Allah işlediğiniz şeylerden haberdardır ⁵. (235) Kadınları ⁶ ta'rizen ⁷ istemeniz, veya böyle bir arzuyu kalplerinizde gizlemeniz ⁸ size bir vebal yoktur. Allah sizin onları hatıra getireceğinizi bilir. Lâkin onlara gizli olarak vaatta bulunmayın ⁹. Meğer ki güzelce söz ile ¹⁰ söylemiş olasınız. Vacip olan iddet sonuna erişinceye kadar nikâh düğümünü bağlamaya azmetmeyin ¹¹. Allah'ın kalplerinizdekini bileceğini bilin, ondan çekinin. Biliniz ki Allah gafurdur,

¹ Buna 'iddet' derler. Bundan maksat kadının gebe olup olmadığını anlamaktır. ² Akla, şer'e, âdât-ı müstahseneye uygun olarak. ³ Zinietlenmek, iddet beklediği evden çıkıp diğer bir eve gitmekle, yeniden evlenmekle size vebal yoktur. ⁴ Hâkimlere veya velilere ya müslümanlara hitaptır. ⁵ Ennetiğünne muhalefet etmeyin. ⁶ Zevci vefat edip iddet bekleyen. ⁷ Ta'riz tasrihin zıddıdır ki sözü yolundan aykırı bir yerde sarf olmaktadır. Meselâ «sen güzelsin, salhasın, işe yararsın, ben sana râğbet ediyorum, evlenmek istiyorum, Allah'tan bana salıha bir kadın vermesini istiyorum... ilâh» demek ta'riz ve «seni alacağım, zevceliğe kabul edeceğim... ilâh» demek tasrihtir. Âyet-i Celilede ta'rize ruhsat var ise de tasrihe ruhsat yoktur. ⁸ Tasrih ve ta'riz etmeyerek evlenmek kastını gizlemek, yahut hiç

وَالَّذِينَ يَتُوفُونَ مِنْكُمْ وَيَذُرُونَ ءَٰلِهَآ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُقْسِمُ
أَرْبَعَةً أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَاذًا بَلَّغُوا أَجَلَهُمْ وَلِجَنَاحٍ عَلَيْكُمْ
فِي أَفْعَالِنَا أَن تَضْمِنُوا بِالْمَرْوَةِ ۖ وَاللَّهُ يَتَعَلَّمُونَ خَيْرٌ
وَلِجَنَاحٍ عَلَيْكُمْ فِيمَا رَزَقْنَاهُمْ بِرِزْقِ خُطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكْتَفَتْهُ فَإِنَّفُسَكُمْ عَمَلُ اللَّهِ أَتَى سَدِّ ذِكْرٍ وَهَمَّ
وَلَكِن لَّا تُوَاعِدُهُمْ سِرًّا إِلَّا أَنْ يَقُولُوا قَوْلًا مَّرْفُوعًا
وَلَا تَقْرَبُوا عَهْدَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
وَأَعْلُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّهُ
اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ ۖ لَاجِنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمْ النِّسَاءَ
مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَيَعْلَمُ عَلَى الرِّجْعِ
قَدْرُهُ وَعَلَى الْمَقْدَرِ مَا مَعَآ لَ الْبَرْوَةِ وَمَا عَلَى الضَّيِّقِينَ
وَأِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمْسُوهُنَّ وَقَدْ وَضَعْتُمْ لَكُنَّ
فَرِيضَةً فَضِفْ مَا فَرِيضَتُهُنَّ إِلَّا أَنْ يَمْسُوهُنَّ أَوْ يَمْسُوهُنَّ
بِيَدِهِ عَهْدَ النِّكَاحِ وَإِنْ تَعَسَّوْا قَرِيبًا لِلتَّمَوُحِ
وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ ۖ بَصِيرٌ

halimdir. (236) Değmemiş veya mehirlerini takdir etmemiş olduğunuz ¹² kadınları boşarsanız size bir vebal yoktur ¹³. Hali yerinde olana kadince, darlık çekene de yine kadince olmak üzere, onlara mü'tâ ¹⁴ veriniz. Öyle verin ki güzelce olsun ¹⁵, ve ihsan edenlere yaraşır bir hak olsun. (237) Mehri takdir etmiş olduğunuz halde kadınları kendilerine değmeden evvel boşarsanız takdir ettiğinizin nısıf onlarındır. Meğer onlar veya nikâh düğümü elinde bulunan kimse ¹⁶ bağışlayalar. Bağışlamazın sakınmaya ¹⁷ daha yakındır. Aranızdaki mü'rüvveti ve lûf ile muameleyi unutmayın. Çünkü Allah işlediklerinizi görüyor. Ona göre muamele ediyör.

birşey söyleyerek selâm ve hediye göndermek gibi. ¹² Nikâhı tasrih etmeyin veya iddet esnasında zina ederek sonra tezevvüc vâdinde bulunmayın, yahut kadınları nikâha tertip için kendinizi kesret-i cima ile tasvif etmeyin, yahut başkasına varmamağı taahhüt et demeyin; veya eceli bir kadın ile gizli konuşmayın. ¹³ Veya ta'riz ile. ¹⁴ Nikâha mübaheret etmeyin. ¹⁵ Yahut değmediniz veya mehirlerini takdir etmediniz müddetinde, veya değmiş veya mehirlerini takdir etmemiş iseniz; veya meğer ki, mehir takdir etmiş olasınız; veya mehir takdir edinceye kadar. ¹⁶ Yahut mehir misil, mehir-i müsemma, nısıf-i mehir gibi el hakkı yoktur. ¹⁷ Bir entari, bir de bağ örtüsü. ¹⁸ Hoşnutluk ile, şer'in, mü'rüvvetin güzel görüldüğü vehile. ¹⁹ Zevç veya veli. ²⁰ Hoş geçinmeye, üfete.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا
لِلَّهِ قَانِتِينَ ۚ كَانَتْ خِفْتُهُ فَوْجَاءًا آتًا فَادًّا
أَمِشْتُمْ كَادُوا أَنَّهُ كَمَا عَلَيْكُمْ مَا لَكُمْ تَوْفَاقُ تَعْمَلُونَ ۞
وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنكُمْ ذُرِّيَّتَهُمْ ذَرَوْنَهَا وَآلَها وَصِيتَهُ
لَا وَارِثَ لَها مِنَّا عَلَى الْمَوْتِ وَإِذَا خَرَجُوا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فَاذْهَبُوا فَتَعَسَىٰ فِيهِنَّ تَغْيِيرٌ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۞ وَلِلْفُلُكِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ
حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ۞ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا
مِن دَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ
مُوتُوا فَاتَتْهُمُ أُنْفُسُهُمْ فَمُتُوا ۚ وَلِلَّهِ الْآسَافُ
وَلَكِن كَثُرَتْ الْآسَافُ لِمَنِ تَعْبُرُونَ ۞ وَقَالُوا لَوْ
سَبَّلَ اللَّهُ مَا عَلَوْنَا أَتَاكُم بِهِمْ ۚ سَمِعَ اللَّهُ مَرْثَا الْبَدَىٰ
يُفْرِضُ اللَّهُ فَمَا كَانَ حَسْبًا قَبْلَ عَمَلِهِ لَكُمُ الضَّمَالُ
كَبِيرَةٌ ۚ وَاللَّهُ يَقْضِي وَيَصْطُطُ ۚ وَالْيَوْمَ رُجْعُونَ ۞

(238) hâfızu alessalâvâtı vessalâtılvestâ ve kuûmü lillâhi kaânitiyn (239) fein hıf-tüm fericalen ev rûkbânâ, feizâ emiltüm fezkürullahe kemâ allemeküm mâ lem tekûnû ta'lemûn (240) velleziyne yüte-veffevne minküm ve yezerûne ezvâcâ, va-sıyyeten liezvâcihim metâ'an ilhavlî gayre ihrâc, fein haracne felâ cünâha aleyküm fiy mâ fe'alne fiy enfûsihinne min ma'rûf, vallahü azıyûn haklým (241) ve lilmutallakaâtı metâ'un bilma'rûf, hakkân aelmüttetkiyn (242) kezâlike yübeyyinnullahü leküm âyâtihî le'alleküm ta'kilûn (243) elem tere illeleziyne ha-recû min diyârihim ve hüm üfürûn haze-rilmevti fekaâle lehümallahü mütü şüm-me ahyahüm, innallahe lezû fadlin aLEN-nâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürûn (244) ve kaâtılı fiy sebıyllillâhi va'lemü ennallahe semiy'un alıym (245) men zel-lezi yukrıdullahe karzen hasenen feyudâ'ifehü lehu ed'âfen kesıyrehe, vallahü yakbidu ve yebsutu ve ileyhi türce'un.

(238) Namazları, bhusus orta namazı muhafaza edin ¹. Allah için buyuruldu kabul ederek ² namaza durun. (239) Eğer korkarsanız yayan veya süvari olarak namaz kılın ³. Emin olduğunuz vakitte size bilmemiş olduğunuz şeyleri öğreten Allah'ın öğrettiği gibi Allah'ı yâdedin ⁴. (240) İçinizden vefat edip zevceler bırakanlar, zevceleri için zevcin evinden çıkarılmaksızın bir yıl menfaatenmelerini vasiyet etsinler. Şayet kendi başlarına çıkıp giderlerse onların öz nefisleri hakkın-da güzcelle olarak işledikleri işlerden ⁵ nâsi size ⁶ vebal yoktur ⁷. Allah galib-i yektadır, hâkimdir ⁸. (241) Boşanan kadınlar için, güzcelle olarak,

sakınanlar üzerine yaraşır hak olan bir mü'ta ge-rektir ⁹. (242) Allah âyetlerini taakkul etmeniz için ¹⁰ size böyle beyân ediyor. (243) Ölümden sakınarak binlerce kişinin yurtlarından çıktıklarını görmedin mi ¹¹? Allah Onlara «ölün!» dedi, sonra da onları diriltti. Çünkü Allah insanlara karşı büyük bir inayet sahibidir. Lâkin onların çoğu şükretmezler ¹². (244) Allah yolunda mukatelele bulunun, biliniz ki Allah semî'dir, hakkiyle âlim-dir. (245) Kimdir? O ki Allah'a güzel bir ödünç ile ¹³ ödünç verir de Allah ona mükâfatını kat kat artırır ¹⁴, Allah hem sikar, hem yayar ¹⁵. An-cak ona döneceksiniz.

¹ Namazların, hususa orta namazın bütün şartlarına rûkûnlerine riayet ederek müdâvâm olun. Orta namaz ikn-di namazdır. ² Yahut zikrederek, müdâvemet ederek, hükû ile, sükût ile, uzun uzadıya ayakta durarak. ³ Bir korku esnasında yayan veya süvari halinde kibleye dönlün, dönlümüne kılınan namaza «korku namazı» denir. Korku namazı harp halinde de olur, harp halinin gayridir de olur. Burada maksat harp halindeki korku namazıdır. ⁴ Emniyet namazı kılın. ⁵ Nikâh için zinelenme, gibi. ⁶ Vellilerle hıptır. ⁷ Nafakaları; kat'etmede, harice bırakmada. ⁸ Muha-lefet edene ukubet eder, e'fâli hıkmete uygundur. ⁹ Zikro-lunmuş mü'ta veyahut kadri' maruf üzere iddet nafakası. ¹⁰ Anlayıp muhtıyile âmil olmanız için. ¹¹ Rüyat, «bilme-ktir. Maamafih «görmek» mânâsına da gelebilir. Muhatap görmediği halde onun nazarı; dikkatini celp için böyle hitap olunmuştur. ¹² Âyet-i Kerime taunday veya katilden

kurtulmak fikriyle terk-i diyâr eden bir kaç bin kişi hakkın-dadır. Bununla cihada teşel kast olunmuştur. Diğer bir kavlle göre Nazm-i Celîldeki ülfeten maksat adedi beyan değıldir, belki kaipieri ilâfât etmiş birbirine uygun bir yerde toplanmış oldukları halde çıkanlar demektir. Onla-rın Peygamberleri Zülkifl Onlara Hazkıl Alehyisselâmdır. ¹³ Gönlü hatırıyle. Minnet ve eza edilmekszin ödünç de-mektir. Yahut ancak Allah için Allah'a takarrüp niyeti ile, malı helâldan. ¹⁴ Ödünç istemek nâsı; anladıkları şeye alış-tırmak kastıdır. Mü'minlerin sevap umduğı şeyi vermesi ödünç vermede teşpeh olunur. Nitekim cennet uğrunda nefsinı, malını fedada alış verişte teşpeh olunmuştur. ¹⁵ Dile-diğine az verir, dilediğine bol bol ihşan eder. Veya diledi-ğinin kalbini darlaştırdı da hayre yavaşmaz. Dilediğinin de kalbini genişletir de hayra koşar.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَمَتَّحَا وَهُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَا فَرَّقَهُ اللَّهُ كَمَا
فَتَّرَ قَلْبَهُ عَنِ النَّاسِ فَتَنَّهُمْ بِمَاءٍ يَمُرُّ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ وَلَمَّا بَسَرُوا إِلَى طَالُوتَ
وَجُنُودِهِ قَالُوا ارْتَبْنَا أَفْرَجَ عَيْنًا صَابِرًا وَتَبَيَّنَ
أَقْدَامًا وَأَضْمَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥١﴾
فَهَرَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَتْهُ
اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مَا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ
اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥٢﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
تَنْزِلُوهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ وَإِنَّكَ لَمِنَ الرُّسُلِ ﴿٢٥٣﴾

(249) felemmâ fesale tâlûtü bilcünud, kaâle innallâhe mübteliyküm bineherin, femen şeribe minhü feleyse minniy, ve men lem yat'amhü feinnehü minniy illâ menigterefe gurfeten biyedih, feşeribü minhü illâ kaliylen minhüm, felemmâ câvezehü hüve velleziyne âmenü ma'ahü kaâlû lâ tâkâteleneleyveme bicâlûte ve cünûdih, kaâlelleziyne yezunnüne ennehüm müläkuüllâhi kem min fietin kaliyletin galebet fieten kesiyreten bi'iznillâh, valahü ma'assâbiriyn (250) ve lemmâ berezû licalûte ve cünûdihî kaâlû rabbena efriğ aleynâ sabren ve sebbit akdâmenâ vensurnâ alelkavmilkâfiriyn (251) fehezemühüm bi'iznillâhi ve katele dâvudü câlût, ve âtâhullâhülmülke velhikmete ve allemehü mimmâ yeşâ, velev lâ def'ullahinnâse ba' dehüm bîba' dın lefesedetil'ardu ve lâkinnallâhe zû fadlin alel âlemiyn (252) tîlke âyâtullahi netlühâ aleyke bilhakk, ve inneke leminelmürseliyn.

(249) Vaktaki Talût askerleriyle ayrıldı, onlara dedi ki ¹ «Allah sizi bir ırmak ile imtihan ediyor ², Herkim ondan içerse benden ³ değildir. Herkim onu tatmazsa işte o bendendir, meğer ki eliyle bir avuç içe». İçlerinden pek azı hariç olmak üzere ondan içtiler. Vaktaki Talût ve onunla beraber iman edenler ırmığı geçtiler «bugün bizim için Calût ve askerlerine karşı gelmeğe takatımız yoktur» dediler ⁴. Âhirette Allah'a kavuşacaklarını ⁵ bilenler «nice az bir cemaat çok bir cemaati Allah'ın izni ile mağlûp etmiştir» dediler. Allah sabredenlerle beraberdir ⁶. (250) Onlar Calût ile

askerlerine karşı çıktıkları vakit «Yâ Rab kalbimizi sabır ile doldur, bizi sabit kadem kıl, bizi bu kâfir cemaate karşı mansur kıl» ⁷ dediler. (251) Allah'ın izni ile onları dağıttılar, Davut da Calût'u öldürdü. Allah Davud'a padişahlık, hikmet ve peygamberlik verdi, dilediğini ⁸ ona öğretti. Allah insanların yekdiğerlerinin fenalıklarını defetmiyeydi yer yüzü fesada uğradı ⁹. Fakat Allah âlemler hakkında inayet sahibidir. (252) İşte bu kıssalar Allah'ın âyetleridir ki onları sana gerek ¹⁰ olarak tilâvet ediyoruz. Şüphesiz ki sen gönderilen Peygamberlerdendir.

¹ Söyleyen ya Talût'tur veya İsmüll Aleyhisselâmdır.

² Ta ki dost ile düşman ayrilsa.

³ Benim etbaımdan, benim dinîmden benim mezhebimden değildir.

⁴ Bunlar ırmaktan içip geri kalanlardır, yahut ırmığı geçtikleri halde korkanlardır.

⁵ Veya ölüme yahut sevab-ı hüdaya kavuşmağı; zannedenler veyahut Allah'ın nurat vaadini zannedenler.

⁶ «Allah sabredenlerle beraberdir» sözü onların sözlerinden olabılır.

⁷ Onları kır, geçir de biz galip olalım.

⁸ Mesalih-i dünyaya, zapt-ı memalike ait malûmat, Zebur, güzel elhan, zırr san'atı gibi.

⁹ Menaf-i arz muattal olurdu.

¹⁰ Ehl-i Kitabın inkâr edemeyeceği veçhile.

(253) tilkelrüsülü faddalnâ ba'dehüm alâ ba'd, minhüm men kellemallahü ve refe'a ba'dehüm derecât, ve âteynâ iysebn meymelbeyyînâtı ve eyyednâhü birühüküdüs, velev şâallahü maktetellezıyze min ba'duhim min ba'di macâet-hümülbeyyînâtü ve lâkinihtelefü feminhüm men âmene ve min hüm men kefer, velev şâallahü maktetelü ve lâkinnallâhe yefalü mâ yüriyd (254) yâ eyyühelleziyze âmenü enfikuü mimmâ rezaknâküm min kabli en ye'tıye yevmün lâ bey'un fiyhı ve lâ hulletün ve lâ şefa'ah, velkâfirüne hümüzâzâlmün (255) allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyülkayyüm, lâ te'huzühü sinetin ve lâ nevm, lehü mâ fıyssemâvâtı ve mâ fiyl'ard, menzellezi yeşe'u indehü illâ bi'iznih, ya'lemü mâ beyne eydihiym ve mâ halfehüm, ve lâ yuhiytüne bişey'in min ilmihı illâ bımâ şâ, vesı'a kürsiyyühüssemâvâtı vel'ard, ve lâ yeüdühü haf-zuhümâ, ve hüvel'aliyyül'azıym (256) lâ ikrahê fiyddiynı kad tebeyenerüşdü minelgayy, femen yekfür bittâguâtı ve yü'min billâh, fekadistemseke bil'urvetilvüskaâ lenfisâme lehâ, vallahü semiy'alıym.

(253) Bu Peygamberler ki bâzılarını bâzılarından üstün eyledik ¹, Allah bunlardan bâzısı ile söylemiş ² bâzısının da derecesini yükseltmiştir ³. Mer-yem oğlu İsa'ya açık mucizeler verdik, kendisini ruhülüküdüs ile te'yit ettik. Allah dileseydi ⁴ kendilerine açık mucizeler geldikten sonra, Peygamberlerden ⁵ sonra gelenler mukateleye düşecek ihtilâfa sapmazlardı. Fakat ihtilâfa düştüler. Bâzısı iman etti, bâzısı kâfir oldu. Allah dileseydi onlar mukateleye düşecek ihtilâfa sapmazlardı; Lâkin Allah ne irade ederse onu işler. (254) Ey iman edenler! Alım, satım ⁶, halis dostluk, şefaât sökmeyen bir gün gelmeden evvel, size verdiğim rızıklardan harcedin ⁷ kâfirler ancak zâlim kimselerdir. ⁸. (255) Allah ki, O'ndan başka tapacak

بَلَدًا أَرْسَلْنَا قَصَصَهُ عَلَىٰ بَعْضِ أَنْبِيَائِهِمْ مِمَّنْ كَذَبُوا
وَرَفَعَهُمْ بَعْضَهُمْ رَجَائًا وَأَنبَيَانًا عَصَىٰ آلَ إِبْرَاهِيمَ
وَأَنذَرْنَا رُوحَ الْفُتُوحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلَكُمُ الَّذِينَ
يَزْعُمُونَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفْتُمْ
مِنْ أَمْنٍ وَبَيْنَهُمْ مَنْ كَفَرُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلَكُمُ وَلَكِنْ
يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ رِزْقًا لَهُمْ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ
وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قَدْ بَدَّلُوا آيَاتِهِمْ
الَّتِي كَانَتْ يُكْفَرُونَ بِهَا عَنِ اللَّهِ وَلَئِنْ كَانَتْ أَفْئِدَتُهُمْ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا تُفْنِصُهَا وَاللَّهُ جَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝

yoktur, Hay olan, Kayyum ⁹ olan O'dur. O'nun uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde, yerde ne varsa hep O'nundur. İzni olmaksızın O'nun yanında kim şefaât edebilir? Allah herkesin olmuş, olacak, geçmiş, gelecek hallerini bilir. Bütün mahlûkat O'nun bildiklerinden ancak O'nun dilediği bir şeyi kavrayabilir. O'nun kürsüsü ¹⁰ gökleri, yeri içine alır. Bunların negâhbanlığı kendisine ağır gelmez. Her şeyden yüce ve ulu olan ancak O'dur. (256) Dinde zorlamak yoktur ¹¹. Artık hak ile bâ-ül ¹² belli oldu. Herkim Tağut'u tanımaz ¹³. Allah'a iman ederse o kimse kopmak ihtimali olmayan sağlam bir kulpa ¹⁴ sarılmış olur. Allah semî'dir, hakkiyle âlîmdir.

¹ Peygamberimize malûm olan Peygamberlerdir. ² Hzret-i Müsâ Aleyhisselâm gibî. ³ Hzret-i Peygamber Aleyhisselâtu vesselâm veya Hzret-i İbrahim veya Hzret-i İdris veya ulul'azm Peygamberler Aleyhisselâtu Vesselâm gibî.

⁴ İhtilâfa düşmelerini veya bütün nâ-ı hıdayete erdirmeyi. ⁵ Hepsinden yahut Musa, İsa, Muhammed Aleyhisselâtu Vesselâmin sonra gelenler. ⁶ Yahut bedel, fidye, ⁷ Zekât verin. ⁸ Yâni kâfirlerden başka en büyük zâlimler yoktur. Yahut tehdide mahmûldür. ⁹ Hay ve Kayyum alâ riwayetin Esmâ-i İlâhiyenin en büyüğüdür. Hay, «kendisine aslâ ölüm târi olmaz» demektir. Kayyum da, «bütün mah-

lûkâtı tedbir ve hıfz hususunda her an kâimdir; yahut bi-zatihı kâim, masivâyı mukavvım, masıva ancak onunla kaim» demektir. ¹⁰ Veya azamet-i şanı, ihata-i ilm-i, vüs'at-i mülkü, dair-e saltanatı, sahay-ı kudreti. ¹¹ Yahut hiç bir kimseyi dîn-i İslâma zorlamayın. ¹² Yahut hıdayet ve dalâlet, yahut saadet-i ebediyyeye musıl olan iman ile şekavet-i sermediyyeye musıl olan küfür. ¹³ Tağut bülümün azgınları, azgınların elebaşısına itlak olunduğu gibi, şeytân, kâhine, sihirbaza, esnâma, Allah'a ibadeti menedene de itlak olunur. ¹⁴ Yâni tevhid-i bârlı, hak itikâd.

(260) ve iz kaâle ibrâhiymü rabbi eriny keyfe tuhyyimevtâ, kaâle evelem tû'min, kaâle belâ ve lâkin liyatmainne kalbiy, kaâle fehuz erbe'aten minettayri fesurhünne ileyke sümme'c'al âlâ külli cebelin minhünne cüzâ', sümmed'uhdünne ye'tiy-neke sa'yâ, va'lem ennallahe aziyüzün ha-kıym (261) meseilüleziyne yünfikuüne emvâlehum fîy sebiylillâhi kemeseli hab-betin enbetet seb'a senâbile fîy külli sün-bületin mietü habbeh, vallahü yudâ'ifü limen yeşâ' vallahü vâsi'un alıym (262) elleziyne yünfikuüne emvâlehum fîy se-biylillâh, sümme lâ yütbiüne mâ enfekuü mennen ve lâ ezen lehüm cerühüm inde rabbihim, ve lâ havtün aleyhim ve lâ hüm yahzenün (263) kavtün ma'rufün ve mağfiredün hayrün min sadakatın inde be'uhâ ezâ, vallahü ganiyyün halıym (264) yâ eyyüheleziyne âmenu lâ tübtülü sadakaâtüküm bilmenni vel'ezâ, kelleziy yünfiku mâlehu riâennâsi ve lâ yü'minü billâhi velyevmil'âhir, femeselühü keme-seli safvânın aleyhi türâbüün fe'sâbehu vâbilün feterekehu salda, lâ yakdirüne alâ şey'in mimmâ kesebü, vallahü lâ yeh-diylakmekâfirıyn.

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ رَبِّىْ كَيْفَ تُخَوِّلُنِىْ هٰذَا وَلَمْ تَنۡزِلْ
فَاِلٰى لٰكِنۡ يَطۡمَئِنُّ قَلۡبِىْ فَاِذَا رَءٰى سَمۡاۗءَ
فُضۡرٰهٖاۤ اِلَیْكَ تَوَّاجِعۡ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ فَرۡسًا اَوْ اَدۡعُھُنَّ
بَاٰتِنَکَ سُبۡحًا وَاَعۡلَاۤ اِنَّ اللّٰهَ عَزِیْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۶۱﴾ سَمۡلَ الْبَدَنِ
یُنۡفِقُوۡنَ اَمْوَالِھِمْ فِیۡ سَبۡیِلِ اللّٰهِ فَکُلَّ جَبَلٍ اَنْبَتَ سَبۡعَ
سَنَآءٍ لِّکُلِّ سَبۡلَةٍ مَّا تَرٰۤہُ حَبۡۢہٗ وَاَللّٰهُ یَصۡاَعِفُّ
لَنْ یَّسۡۤءَآ اَۤلَہُ وَاَللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِیۡہٗ ﴿۲۶۲﴾ الْبَدَنُ یُنۡفِقُوۡنَ اَمْوَالِھِمْ
فِیۡ سَبۡیِلِ اللّٰهِ لَنْ لَا یُذۡہِبُوۡنَ مَآ اَنْفَقُوۡا سَاوِلَاۤ اَدۡیٰھِمْ
اَجۡرُھُمْ عِنۡدَ رَبِّھِمْ وَلَا اَخۡوَفُ عَلَیْھِمْ وَلَا ھُمْ یَحۡزَنُوۡنَ ﴿۲۶۳﴾
قَوْلٌ مَّعۡرُوفٌ وَمَغۡفِرَةٌ خَیۡرٌ مِّنۡ مَّذَقٍ یَّذُوحۡۢہٗۤ اَدٰی
وَاَللّٰهُ عَزِیْزٌ حَلِیۡمٌ ﴿۲۶۴﴾ اَلَاۤ اِنَّہٗا اَلۡبَدِیۡۃُ اَمْوَالِھِمْ اَلَا یُطۡلَوۡنَ صَدَاقَہُمُ
بِاَلٰہِیۡنَ وَلَاۤ اَدٰیۡہِیۡنَ کَالَّذِیۡ یُنۡفِقُ مَالَہٗ رِکۡۢءًا اَلۡتَّاسِیۡ وَلَا
یُؤۡمِنُ بِاللّٰهِ وَالْیَوۡمِ الْاٰخِرِ فَاِنَّہٗ کَذٰلِکَ یُسۡمَوۡنَ عَلَیۡہِ
تَرَاۤہُ اَصَابَہٗ وَاِلٰہُ فَرۡکَہُ صَدَاقًا لِّیۡسَۡرٌ وَّوَعَلٰ
شَیۡءٌ یَّکَاۡسِبُوۡنَ وَاَللّٰهُ لَا یَهۡدِیۡ الْقَوۡمَ الْکَافِرِیۡنَ ﴿۲۶۵﴾

(260) Hani İbrahim «Yâ Rab! Bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster» demiş. Allah ona inanmıyor musun? deyince İbrahim «evet inandım; fakat kalbim mutmain olsun için soruyorum» demişti. Allah «öyle ise dört kuş al, onları kendine yöneltil; sonra her dağ üzerine birini koy²; sonra onları çağır, onlar çabucak sana gelir, bil ki, Allah azizdir, hakimdir» demişti. (261) Mallarını Allah yolunda harcedenlerin hâli³ o tane gibidir ki⁴ yedi başak verir, her bir başakta da yüz tane bulunur. Allah dilediğine kat kat verir. Allah vâsi'dir⁵, hakkıyla âlimdir. (262) Onlar ki mallarını Allah yolunda harcederler, sonra bu harçlarının ardından başa kakmazlar, eziyet vermez-

ler. Onların Rabbileri yanında mükâfatları vardır. Onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (263) Güzelce bir söz söylemek, kusuru örtmek⁶, arkasından eziyet gelen sadakadan hayırlıdır. Allah her şeyden müstağnidir, yavaştır⁷. (264) Ey iman edenler! Nâs'a gösteriş olmak üzere malını harceden, Allah'a, âhiret gününe inanan kimseler gibi sadakalarınızı, başa kakmak, eziyet vermek ile hükümsüz kılmayın, onların hâli üzerinde bir miktar toprak bulunan kaypak bir kaya gibidir ki, mebzul bir yağmur yağar, onu⁸ dümdüz bir taş bırakır. Riyakârlar kazandıkları hayrattan hiçbir mükâfata nâil olamazlar. Allah kâfilere hidayet etmez.

¹ Eşkâlini bellemek için.

² Veya bir parçasını.

³ Cihat hususunda veya bütün işler hususunda harcedenler.

⁴ Harcedenlerin harcı tane gibidir. Yahut harcedenler taneyle ekenler gibidir.

⁵ Vermekle darlığa düşmez.

⁶ Sâile batılnıvazane söz söylemek, suçunu bağışlamak, sâillin fakir hâlini örtmek, öfür dermeyen etmek.

⁷ Yâni fukarayı başa bakmak, eziyet çekmek gibi hallerle muhtaç etmez; başa bakan, eziyet çektilerine de ukubette acele eylemez.

⁸ Toprağı sılıp götürmekle.

وَمَنْ لَّا يَرْفُغْوَنا مَوَالِئُنا مَرَضَاتُ اللَّهِ
وَنَبَيْتُ مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَنْزُ جَنَّةٍ يَرْوَوْهَ أَصَابُهَا
وَأَبْلُ قَاتُ أَكْلُهَا ضَعْفَيْنِ فَإِنْ مَضَى نُصَبُهَا وَأَبْلُ قَطْلُهَا
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ إِيَّادُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابُ يَحْرِي مِنْ تَحْتِهَا أَنْهَارُ لَهَا فِيهَا
مِنْ كُلِّ الشَّجَرَاتِ وَأَصَابُ الْكِبَرِ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضَعْفٌ ۝
فَأَصَابُهَا غَصَارُ فِيهَا نَارٌ فَاحْرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَنْصِبُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قُلُوبِكُمْ وَتَسْتَمْتِعُوا
بِأَخْيَارِهَا أَنْ تُقْضُوا فِيهِ وَاعْلَوْنَ أَنَّهُ عِنْدَ عِزِّهِمْ
الشَّيْطَانُ يُعِدُّ كَذِبَهُمْ يَقْرَأُونَ مُزْمَرًا مُخْتَلَأًا ۝
يَعِدُّ كَذِبَهُمْ مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۝

(265) ve meselülleziyne yünfikuüne em-
vâlehümbütigaae merdâtillâhi ve tesbiy-
ten min enfüsihim, kemeseli cennetin bi-
rebvetin esâbehâ vâbilün feâtet ükülehâ
di'feyn, fein lem yusübâ vâbilün fetall,
vallahü bimâ ta'melüne basıyr (266) eye-
veddü ehadüküm en teküne lehü cenne-
tün min nahıylın ve a'nâbin tecrı min
tahtıhal'enhârü lehü fiyhâ min küllisse-
merât, ve esâbehülkiberü ve lehü zürriy-
yetün du'afâü fe'esâbehâ i'sârün fiyhı
nârün fahterekat, kezâlike yübeyyinnulla-
hü lekümül'âyâtı le'alleküm tetefekkerün
(267) yâ eyyühelleziyne âmenü enfükü
min tayyibâtı mâ kesebtüm ve mimmâ
ahrecnâleküm minel'ard, ve lâ teyemmem-
mül habıyse minhü tünfikuüne ve lestim
biâhizliyhı illâ en tu'midü fiyh, va'lemü
ennallahe ganıyyün hamıyd (268) eşşey-
tânü yeddikümül'afkre ve ye'mürüküm
bilfahşâ' vallahü ya'ldüküm mağfireten
minhü ve fadlâ, vallahü vâsi'un alıym
(269) yü'tiyühikmete men yeşâ, ve men
yü'tel hikmete fekad ütiye hayren kesiy-
râ, ve mâ yezzekkerü illâ ülül'elbâb.

(265) Allah'ın rızasını talep, sebat-ı nefis ile ¹ mallarını harcedenlerin hâli de bir tepedeki bostanın hâli gibidir; ona mebzul yağmur yağar, meyvaları iki kat olarak yetişir. Mebzul yağmur düşmesi de ona çisinti ² yeter. Allah işlediklerinizi görüyor. (266) Sizlerden biriniz arzu eder mi ki onun bir hurmalığı, üzüm bağı bulunsun; altından ırmaklar aksın; orada meyvaların her türlü bulunsun; açiz çocukları ³ bulunsun. Bu halde iken ⁴ yıldırım bir kasırga essin o hurmalık ve bağ yansın gitsin. İşte Allah: âyetlerini tefekkür edesiniz diye böyle beyân eder. (267) Ey iman edenler! Kazan-

duğınızın, yerden sizin için çıkardığımız şeylerin ⁵ paklerinden ⁶ harcedin. Âdi malı kastetmeyin. Onu mu harcediyorsunuz; halbuki onu size verseler göz yummadıkça ⁷ almazsınız. Biliniz ki Allah herşeyden müstağnidir, öğülmüştür. (268) Şeytan ⁸ sizi fakirlik ile korkutuyor, size hayasızlığı ⁹ emrediyor. Allah ise kendi canibinden mağfiret, feyz ve bereket vâit buyuruyor; Allah vâsi'dir, hakkıyla âlimdir. ¹⁰. (269) Allah dilediğine hikmet ¹¹ verir. Her kime hikmet verilirse ona birçok hayırlar da verilir; Bunu ancak tam akıllılar hatırlarlar.

¹ Kabi mutmain olup nefsinde istikrar hasıl olarak; yahut nevmüt olmaları tazelekken ederek.

² Yahut nem. çığ.

³ Veya küçük.

⁴ Medar-ı malıyet ona münhasır iken.

⁵ Hıubus. m'sâdin. mevya gibi.

⁶ Adından değil, yahut halından, haramından değil.

⁷ Mûsamaha i.e. mübâlağatlık ile; yahut bayia göz

yumdurmadıkça, ondan fiyatını tenzil ettirmedikçe.

⁸ Yahut nefsi emmare.

⁹ Yâni cimrilik.

¹⁰ İhsanı hesapsızdır, mağfireti genişir. O'na, harcet-tiginiz hiç bir şey hafi kalmaz.

¹¹ Kur'an, ilim, fehîm, mübuvvet, akıl, fıkuk, marîfet, hayset, ta'at, Allah'ı tefekkür, sözde isabet... ilâh mânâlarına gelir.

(270) ve mâ enfaktüm min nafakatin ev nezertüm min nezrin feinnallahe ya'le-müh, ve mâ lizzâlimiye min ensâr (271) in tübdüssadakaâti fenil'mimmâ hiy ve in tuhfûhâ ve tü'tuhelfukarâe fehüve hay-rün leküm, ve yükeffirü anküm min sey-yiâtiküm, vallahü bimâ ta'melüne habiyr (272) leyse aleyke hüdhühüm ve lâkinnallahe yehdiy men yeşâ' ve mâ tünfikuû min hayrin felenfusküküm, ve mâ tünfikuüne illebtigâe vechillâh, ve mâ tünfikuû min hayrin yüveffe ileyküm ve entüm lâ tuzlemün (273) ilfukarâilleziyne uhsirü fiy sebiyllillâh, lâ yestetü'üne dar-ban fiyl'ardı yahsebiühümülcâhilü agni-yâe minette'affüf, ta'rifühüm bisiy-mâ-hüm, lâ yes'elünennâse ilhâfâ, ve mâ tünfikuû min hayrin feinnallahe bihi alıym (274) elleziyne yünfikuüne emvâ-lehüm billeyli vennehârî sirren ve alâni-yeten felehüm ecruhüm inde rabbihim, ve lâ havfün aleyhim ve lâ hüüm yahze-nün.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ نَذْرًا فَإِنَّ اللَّهَ
يَسْكُرُهُ وَمَا يَلْظُمُ الْبَاطِلَ مِنَ الْأُنْصَارِ ﴿٢٧٠﴾ إِنَّ شَيْدُوا
الْصِّدْقَ فَإِنْ فَعِمَا هِيَ وَإِنْ تَخَفُوا هَا وَتَوَلَّوْهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ حَيْزٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
وَلَكِنْ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُغْنِوا مِنْ خَيْرٍ
قَلِيلٌ تُنْفِكُونَ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا أَنْفِقَاءً وَجِلَاءُ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تُنْظَلُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُخْضِرُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
الْأَعْمَى غَنِيًّا مِنَ الْقَمَقَمِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ
لَا يَسْأَلُونَكَ أَسْرَارًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
بِالْإِثْمِ وَالْهَرَبِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

(270) Her ne harcederseniz; her ne adak adarsa-nuz mükâfat görürsünüz çünkü Allah onu bilir. Zâlimlere hiçbir yardım edecek yoktur. (271) Sadakalarınızı aşikâr verseniz ne güzeldir. Onu gizler de fukaraya vererseniz hakkınızda daha ha-yırlı olur ¹. Allah günahlarınızdan bir kısmını örter. Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (272) Onları hidayete erdirmek sana düşmez, fakat Al-lah dilediğine hidayet eder. Mal olmak üzere her ne harcederseniz kendinizdir ². Ancak Allah rı-zasını talep için harcedersiniz ³. Her ne mal harcederseniz size tamamen mükâfatı verilir. Siz

zülüm ve gadir de olunmazsınız. (273) Sadakala-rınız Allah yolunda ⁴ alınıp yer yüzünde do-laşmağa gücü olmayanlara masruf olsun ki onlar istemekten çekindikleri için hallerini bilmeyen adam onları zengin sanır. Sen onları hallerinden ⁵ tanırın. Halktan ısrar ile hiçbir şey istemezler. Her ne mal harcederseniz mükâfat görürsünüz; çünkü Allah onu hakkıyla bilir. (274) Gece, gün-düz, gizli, aşikâr ⁶ olarak mallarını harceden kim-selerin, Rableri yanında mükâfatları vardır; onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar.

¹ Aşikâre verilen sadakalardan.

² Onların küfürleri size ne zarar verir?

³ Yahut harcamı ancak Allah rızası için olsun.

⁴ Hususa cihat uğrunda.

⁵ Fakirliklerinden nâstı bedenlerinin zayıf olmasından,

aşkıtan dolayı; renklerinin sararmasından, zarûretten do-lay; elbiselerinin eski püskü olmasından, yahut tevazuların-dan.

⁶ Ne zaman olursa olsun. Elverir ki ihtiyaç zamanında olsun.

الَّذِينَ لَا كُفْرًا لَهُمْ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا إِنْ كُنَّا قَائِمِينَ
بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِنَ الْمُنَىٰ ذِكْرًا بَأْسًا فَالْوَارِثُ السَّابِقُ
مِثْلًا لِّمَا قَدْ أَهْلًا اللَّهُ الْبَيْعَ وَخَرَّ الرِّبَا فَرَجَاءَ مَوْعِدَةٍ
مِّن رَّبِّهِ قَائِمِينَ فَلَمَّا سَأَلْتِ وَأَمْرًا إِلَى اللَّهِ وَمِنْ عَادِ
قَائِلِينَ أَخْبَابًا لِّمَا رَأَيْتِ فَكُلَّ لَدُونَ ۖ قَائِلِينَ
الرِّبَا وَرَبِّهَا الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ۖ
إِنَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَيْنَا الزَّكَاةَ لَمَّا أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا
مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ فَإِن كُنْتُمْ
قَادِرِينَ عَلَىٰ تَحْرِيرِ رِبَايَ رَسُولِي وَإِنْ ثَبْتَهُ فَلَكُمْ
رُؤُوسًا مِّثْلَ مَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ وَلَا تَقُولُوا
ذُو عُسْرَةٍ قِطْرَةٍ إِلَى سِتْرَةٍ ۖ وَإِنْ صَدَقُوا خَيْرَ لَّكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ رُجُوعُونَ ۖ فَإِن
لَّمْ تَوْفِقْ لَكُمْ لَنُنْفِثَنَّ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۖ

(275) elleziyne ye'külünerribâ lâ yekuû-
müne illâ kemâ yekuûmülleziy yetehab-
betuhüşseytânü minelmeş, zâlike bien-
nehüm kaâlû innemelbey'u mislürribâ,
ve ehallallahülbey'a ve harremerribâ, fe-
men câhü mev'izetün min rabbihî fen-
tehâ felehü mâ selef, ve emrühü illallah,
ve men âde feülâike ashâbünnâr, hüm
fiyhâ hâlidün (276) yemhakullâhürribâ
ve yürbiyssadakaât, vallahü lâ yuhibbü
külle keffârin esiym (277) innelleziyne
âmenü ve amilussâlihâtî ve ekaâmüssa-
lâte ve âtevvezzekâte lehüm ecürühüm
inde rabbihim, ve lâ havfün aleyhim ve
lâ hüm yahzenün (278) yâ eyyühelleziyne
âmenüttetkallahe ve zerû mâ bakiye m-
nerribâ in küntüm mü'miniyn (279) feim
lem tef'alü fe'zenü biharbin minallahi ve
resülüh, ve in tübtüm feleküm ru'ûsü em-
vâliküm, lâ tazilmüne ve lâ tuzlamün
(280) ve in kâne zû usretin fenaziretin
illâ meyserih, ve en tasaddakü hayrün
leküm in küntüm ta'lemün (281) vette-
kuü yevmen türce'üne fiyhi illallahî süm-
me tüveffâ küllü nefsin mâ kesebet ve
hüm lâ yuzlemün.

(275) Faiz yiyenler ¹ ancak şeytan çarpmış gibi deli ² olarak kalkarlar. Bu, onların «faiz alım, satım gibidir» demelerinden nâşidir. Allah alım, satım helâl ve faizi haram kılmıştır. Her kim ki kendisine Rabbinden bir öğüt erişir de faizden vaz geçerse geçmişi onundur ³, onun işi Allah'a aittir ⁴. Her kim faize dönerse işte onlar ateş-
likli, orada dâimdir. (276) Allah faizi eksiltir, sadakaları artırır ⁵. Allah nankörlüğe ⁶, günah-kârlıkta bulunanların hiçbirini sevmeyiz. (277) Ey iman edip iyi amel işleyenler, namazı dosdoğru kılanlar, zekât verenler yok mu, işte onların, Rab-
leri indinde mükâfatları vardır, onlar için korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (278) Ey iman

edenler! İmanınızda gerçek iseniz Allah'tan sa-
kının, faizden baki kalanı bırakın. (279) Eğer böyle yapmazsanız ⁷ artık Allah ve Resûlü tara-
findan bir harp hazırlandığını bilin ⁸. Tövbe eder-
seniz Re'sûlmaliniz sizindir. Bu suretle zülüm de
etmezsiniz, zülüm de olunmuş olmazsınız ⁹. (280)
Eğer borçlu sıkıntı içinde ise ona genişlik zama-
nına kadar mühlet verilir. Eğer tasaddük ederse-
niz ¹⁰ bu hareket sizin için hayırlı olur. Bunu bil-
seniz işlerdiniz. (281) O günden sakının ki ¹¹ on-
da Allah'a döneceksiniz. Orada herkese kazandığı
işin cezası tamamen verilir. Onlar mazlûm ve
mağdur da olmazlar ¹².

¹ Faiz ile geçinenler.

² Kabirlerinden, yahut kıyamette, yahut delilliklerin-
den dolayı şeytan çarpmış gibi çarpık kalkarlar. Nazm-ı
Celli Arab-ı cahiliyenin zuumlarına göre vârit olmuştur.
Yahut âhirette utandıklarından dolayı çarpık bir surette
kalkarlar.

³ Haramdan evvel olanı onundur. O istirdat olunmaz.

⁴ Allah dilediği gibi hükmeder. Yahut faizden haram
olması, hürmetin müstemir olması Allah'a aittir.

⁵ Faizden bereketini kaldırır, sadakaların bereketlerini
artırır.

⁶ Faizden helâl olmasında ısrar etmek, yahut kendisinden
küfrü mücip haslet sadır olmak gibi hallerde.

⁷ Allah'tan sakınmayıp faizden baki kalandan vaz-
geçmezseniz.

⁸ Veya bildirin.

⁹ Faizden vaz geçerek noksan almakla veya geçinmek
ile mağdur olmayacağınız gibi onları da ziyade almak su-
retyle mağdur etmezsiniz.

¹⁰ Alacağının ona teberra ederseniz, onu İbra eylerse-
niz mühlet vermeden daha hayırlı olur.

¹¹ Bugün ya kıyamet, yahut ölüm gündür.

¹² İşledigine göre mükâfat veya ceza görür. Hiç bir
kimse az mükâfat almakla veya çok ceza görmekle mağ-
dur olmaz.

(282) yâ eyyühelleziyne âmenü izâ tedâ-yentüm bideynin ilâ ecelin müsemmen fektübüh, velyektüb beyneküm kâtibün bil'adli ve lâ ye'be kâtibün en yektübe kemâ allemehullahü felyektüb, velyümli-lilleziy aleyhilhakk, velyettekillahe rabbe-hü ve lâ yebhas minhü şey'â, fein kânel-leziy aleyhil hakku sefiyhen ev za'iyfen ev lâ yesteti'y'u en yümille hüve felyüm-lil veliyyühü bil'adli, vesteşhidü şehideyni min ricâllüküm, fein lem yekünâ recüleyni ferecülün vemre'tetâni mimmen terdavne mineşşühedâi en tedalle ihdâhümâ fetü-zekkire ihdâhümel'uhrâ, ve lâ ye'beşşü-hedâü izâ mâ dü'ü, ve lâ tes'emü en tek-tübühü sagıyren ev kebiyren ilâ ecelih, zâliküm aksatu indallahi ve akvemü liş-şahâdeti ve ednâ ellâ tertâbü, illâ en te-küne ticâreten hâzıraten tüdiyrünehâ bey-neküm feleyse aleyküm cünâhun ellâ tek-tübühâ, ve eşhidü izâ tebâya'tüm ve lâ yudârra kâtibün ve lâ şehiid, ve in tef'alü feinnehü füsûkun biküm, vettekullah, ve yû'allıtmükümmullah, vallâhü biküllü şey'in alıym.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَعْتُمْ بَيْنَنَا وَلَا جَائِزَ سَعَى
فَاكْتُوبُوا وَلَكِنْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ
أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ
الْحَقُّ وَلْيَتَوَكَّلِ اللَّهُ رَبَّهُ وَلَا يَحْسَبَنَّ مِنْ شَيْءٍ فَإِنْ كَانَ
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ ضَعِيفًا أَوْ ضَعِيفًا فَلَا يَسْطِيعُ أَنْ يُمْلِ
هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَيُنْهَ بِالْعَدْلِ وَأَسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ
رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ فَوَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِنْ
رَضَوْنَ مِنَ الشَّهَادَةِ أَنْ يَضِلَّ غَدِبُهُمَا فَاذْكُرُوا أَغْذِيَهُمَا
الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشَّهَادَةُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا
أَنْ يَكْفُرُوا صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى الْحَالِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ
اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ إِنْ تَرَأَوْهُوَ إِلَّا أَنْ يَكُونَ
بِجَارَةٍ حَاضِرًا يَذْكُرُوا وَمَنْ حَاضِرًا فَلْيَسَّ عَلَى الْغَائِبِ
أَنْ يَكْتُبُوا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ
كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَعَلَّوْا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ وَحْدَهُ لَا يَخْلُفُ عَلَيْهِ شَيْءٌ

(282) Ey iman edenler! Muayyen bir müddete kadar birbirinize ödünç muamelesi yaptığınız vakit onu yazın, bir kâtip onu aranızda adil ile ¹ yazsın. Kâtip Allah'ın öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin, yazsın. Borçlu olacak kimse de borcunu imlâ ve ikrar etsin. Rabbi olan Allah'tan sakınsın da ondan hiçbir şey noksan kılmasın. Şayet borçlu olacak kimse avanak veya zayıf ² ise yahut ikrara gücü yetmezse onun velisi adil ile ikrar eylesin. Erkeklerinizden iki şahit tutun, eğer iki erkek bulunmazsa razı olacağınız ³ şahitlerden bir erkek ile iki kadın yeter. Şunun için ki kadınlardan biri unutursa öbürü onun hatırına getirsin.

Şahitler çağrıldıklarında çekinmesinler. Küçük, büyük ne ise vakt-i hulûlüne kadar onu ⁴ yazmaktan üşenmeyin. Böyle muamele Allah yanında daha muhik, şahadet için daha sağlam, şüpheye düşmemenize de daha uygun bir harekettir ⁵. Meğer aranızda elden ele alıp verdiğiniz hazır bir ticaret ⁶ ola, bu halde yazmamakta size vebal yoktur. Alım satımda bulunduğunuz zaman şahit tutun. Kâtibe de şahide de asla zarar verilmesin. Eğer bunu yaparsanız bu ameliniz sizin için Allah'a karşı bir harekettir. Artık Allah'tan sakının. Allah size öğretiyor, Allah her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Ne eksik, ne noksan. Yahut her iki taraf emin olacak veçhle, nızaı muvci bir şey yazılmamak suretiyle.

² Piri' fâni, çocuk, bunak, dilsiz, lisan bilmez gibi.

³ Şahadetlerini hoş göreceğiniz, dinine, adaletine itimat ettiğiniz.

⁴ Deyni, hakkı, şahidi, yazıyı.

⁵ Ödünçün miktarında, müddetinde her iki taraftan töhmeti, şüpheyi def hususuna daha yakın olur.

⁶ Satım peşin para ile olursa.

وَأَن كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَّقْصُودَةٌ
فَإِنْ أَتَى أَحَدُكُمْ قَلْبُهُ قَلْبًا فَرِهَانٌ مَّقْصُودَةٌ
وَلَيْتَنَى اللَّهُ رَبِّي وَلَا يَكُونُوا الشَّاهِدَ وَمَنْ يَكُنْهَا قَاتِرًا
إِثْمٌ عَلَيْهِ وَأَلَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۝ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَّا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَتُخْفَوْنَهُ
يَا سَيِّدُكَ اللَّهُ يَعْلَمُ لِمَنِ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ مَنِ اتَّبَعَ لِرَبِّهِ
مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ مِّنْ بِلَالِهِ وَمَلَكِيهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا تَنفِرُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ رُسُلُهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِنَّكَ الْمَهْدِيُّ ۝ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ
نَفْسًا أَشْيًا وَسَبَّحْهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنَّا زُنُوبٌ أَوْ أخطَا نَارَبَّنَا وَلَا تَجْعَلْ
عَلَيْنَا أَصْرًا كَمَا جَعَلْتَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تَجْعَلْ
مَّا لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَاعْتَفَا عَنَّا وَغُفْرَانًا وَارْحَمْنَا
أَنْتَ سَوِيْدٌ قَانُضِرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

(283) ve in küntüm alâ seferin ve lem tecidü kâtiben ferihânün makbûdah, fein emine ba'duküm ba'dan felyueddilleziy-tümüne emânetehü velyettekillâhe rabbeh, ve lâ tektümüuşşahâdeh, ve men yektümhâ feinnehü âsimün kalbüh, vallahü bimâ ta'melüne âliyım (284) lillâhi mâ fıssemâvâti ve mâ fiyl'ard, ve in tübdü mâ fiy enfüsiküm ev tuhfühü yuhâsib-küm bihillâh, feyağfirü limen yeşâü ve yüazzibü men yeşâ' vallahü alâ külli şey'-in kadiyr (285) âmeneresrülü bimâ ün-zile ileyhi min rabbihi velmü'minün, küllün âmene billâhi ve melâiketihî ve kütübîhi ve resûlih, lâ nüferriku beyne ehadin min resulih, ve kaâlû semî'nâ ve ata'nâ gufrâneke rabbenâ ve ileykelmâsiyr (286) lâ yükellifullahü nefsen illâ yüs'ahâ, lehâ mâ kesebet ve aleyhâ mektesebet, rabbenâ lâ tüâhiznâ in neslynâ ev ahtânâ, rabbenâ ve lâ tahmil aleynâ isran kemâ hamelttehü alelleyzine min kablinâ, rabbenâ ve lâ tühammilnâ mâ lâ tâkate lenâ bih, vağtu annâ vağfirlenâ, verhamnâ, ente mevlânâ fansurnâ alekaymilkâfiriyın.

(283) Eğer yolculukta bulunup kâtip bulamazsanız rehın alınsın. Eğer birbirinize emin iseniz kendisine emniyet olunan borçlu borcunu ödesin. Rabbi olan Allah'tan da sakınsın. Şehadeti saklamayın. Herkim şehadeti saklarsa onun kalbi ¹ günahkâr olur. Allah yaptıklarınızı tamamıyla bilir. (284) Göklerde, yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Kalplerinizdekini âşikâr tutsanız da, gizleseniz de Allah onun hesabını sizden alır. Artık dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba duçar kılar. Allah herşeye hakkıyla kadirdir. (285) Peygamber, Rabbi tarafından inzâl olunana inandı, mü'minler de inandılar. Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına

peygamberlerine inandılar, peygamberleri biri birinden ayırt etmeyiz dediler ². Biz de «Ey Rabbimiz! İştittik, itaat ettik. Senden tam bir mağfiret isteriz, sen varış sanadır» dediler. (286) Allah hiçbir kimseye elinden gelmeyenı teklif etmez. Herkesin kazandığı hayır kendine, irtikâp ettiği şer de yine kendinedir. Ey Rabbimiz! ³ Şayet biz unutursak, veya yanlışsak bizi muaheze kılma. Ey Rabbimiz! Bizden evvel gelenlere yüklettiğin ağır yükü bize yükletme. Ey Rabbimiz! Gücümüzün yetmediği şeyleri bize yükletme. Bizi bağışla, bizi yarlıga, bizi esirge; sen bizim mevlâmızsın! Kâfir kavme karşı bize yardım et.

¹ Yâni zahiren ve batınen.

² Hepsine de inanırız.

³ Mü'minlerden hikâye buyurulan dört dua buradan başlıyor.

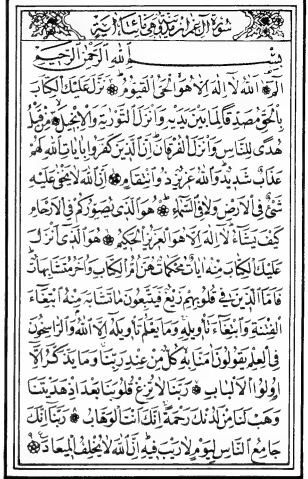
SURETÜ ÂLİ İMRÂN

Bismillâhırrahmânırrahîm.

(1) elif lâ mîm, (2) Allâhü lâ ilâhe illâ hüvelhayyülkayyûm, (3) nezzele aleykel-kitâbe bilhakki musaddıkan limâ beyne yedeih, ve enzelettevratê velinciyle (4) min kablü hüden linnâs, ve enzelelfürkaân, innelleziyne keferû biâyâtillâhi lehüm azâbü'n şediid, vallâhü aziyzün zûn-tikaâm (5) innallahe lâ yahfâ aleyhi şey'ün fiyl'ardı ve lâ fiyssemâ' (6) hüvelleziy yusavvirüküm fiyl'erhâmi keyfe yeşâ, lâ ilâhe illâ hüvel'aziyzülhakîym (7) hüvelleziy enzele aleykelkitâbe minhü âyâtün muhkemâtün hüne ümmülkitâbi ve üharü müteşâbihât, te'emmelleyzine fiy kulûbihim zeygun feyettebli'üne mâ teşâbehe minhübtigaâelfitneti vebtigaâe te'viylih, ve mâ ya'lemü te'viylehü illâllah, verâsîhüne fiyl'ilmi yekuûlüne âmennâ bihi küllün min indî rabbînâ, ve mâ yezzekkerü illâ ülü'l'elbâb (8) rabbenâ lâ tüzi' kulûbenâ ba'de iz heydetenâ vebhe lenâ min ledünke rahmeh, inneke entelvehhâb (9) rabbenâ inneke câmi'unnâsi liyevmin lâ reybe fiyh, innallâhe lâ yuhli-fülmiy'âd.

ÂLİ İMRAN SÜRESİ [1]

(1) Elif, Lâ, Mîm. (2) Allah ki, ondan başka tapacak yoktur, Hay olan, Kayyum olan O'dur. (3, 4) O, sana Kitabı evvelki Kitapları tasdik etmek üzere doğru olarak indirdi. Bundan evvel insanları doğru yola götürmek için Tevrat ile İncil-i inzâl etmişti, hak ile bâtıl ayıran Kitabı ² de inzâl etti. (5) Allah'ın âyetlerini tanımayanlar yok mu, onlar için şiddetli bir azap vardır, Allah galib-i yektadır, intikam sahibidir ³. (6) Şüphe yok ki Allah'a yerde, gökte hiçbir şey gizli kalmaz. Dul yataklarında size dilediği gibi kılık, kıyafet veren O'dur. O'ndan başka tapacak yoktur. O, ga-

lib-i yektadır, hakimidir. (7) Sana Kitabı inzâl eden O'dur. Onun bir kısmı muhkem âyetlerdir ki bunlar Kitabın aslıdır, diğer kısmı ise müteşâbih âyetlerdir ⁴. Kalplerinde iğrilik bulunan kimseler ise fitne kastıyle tevile saparak Kitabın o müteşâbih âyetlerine tâbi olurlar. Müteşâbihatın tevlini Allah'tan başka bir kimse bilmez; ilimde rüşuh sahibi olanlar «biz O'na inandık, hepsi de Rabbimiz canibindendir» derler ⁵. Bunları yalnız tam akıllılar yâdedirler ⁶. (8-9) Ey Rabbimiz! Bizi doğru yola götürdükten sonra kalplerimizi oradan ayırma, bize kendi yanından rahmet te bağışla. İstemeden bağışlayan sensin. Muhtakkak ki Allah vâ-itlerinin hiç birinden caymaz.

¹ Medine'de nâzil olmuştur. İki yüz âyetlidir.

² Kur'an-ı veya inzâl olunan Kitapları veya mucizeleri veya Zebur-u.

³ Yâni bilfiil ukubet eder.

⁴ Mânâsı vazh olup kendisinde mülkîlât ve tereddüt

bulunmayan muhkem, aksî müteşâbihdir.

⁵ Yahut müteşâbihatın te'vlini Allah, bir de ilimde rüşuh sahibi olanlar bilirler. Bunlar «biz..» derler.

⁶ Yahut bunlardan yalnız tam akıllılar nasihat kabul ederler.

إِنَّا لَذِينَ كَفَرُوا أَنْ نُنْفِ عَنْهُمْ أَسْوَأَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۚ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ نُفُودُ النَّارِ ۚ كَذَّابِينَ
فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاحْذَرُوا اللَّهَ
يَذُنُّهُمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۚ قُلِ الَّذِينَ كَفَرُوا
سَنُعَذِّبُهُمْ وَيَحْمَسُونَهُمْ فِي حَمَمٍ مُنْمَدَةٍ ۚ قُلِ الَّذِينَ كَفَرُوا
قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فَيْتِنَةِ الْقُنَازِ ۚ فَتَنَّا رِثَتَهُمْ
سَبِيلَ اللَّهِ وَالْآخِرَىٰ كَافِرِينَ وَرِثَتَهُمْ مِثْلَهُمْ ۚ قُلِ
الْعَيْنُ وَاللَّهُ يَأْمُرُ بِذُنُوبِهِمْ ۚ مَنْ يَنْفَعُ ذَلِكَ
لَعْنَةً لَا أُولَىٰ لِلْأَنْصَارِ ۚ رُبَّنَ الْكَافِرِينَ لَشَرُّ شَرِّ
مِنَ الْبَشَرِ ۚ وَالْبَيْنُ وَالْقَنَا طَيْرُ الْمُنْظَرَةِ ۚ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَالْقَصَّةُ وَالْحَجْرُ الْمُسَوَّمَةُ وَالْأَنْعَامُ وَالْمَرْيَبُ ۚ ذَلِكَ
مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ خُشْنُ الْمَاءِ ۚ قُلِ
أَوْ يَنْفَعُكُمْ نَجَاتِي مِنْ ذِكْرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا ۚ قُلِ
جَنَّتْ نَجَاتِي مِنْ نَجَاتِهَا ۚ إِنَّمَا لَهَا وَلَدٌ ۚ قُلِ الَّذِينَ كَفَرُوا
مُطْلَقُونَ ۚ وَرِثَتُهُمْ ۚ قُلِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ قُلِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ

(10) innelleziyne keferû len tuğniye an-hüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm minal-lahi şey'a, ve ulâike hüm vekuûdünnâr (11) kede'bi âli fir'avn, velleziyne min kablihüm, kezzebû biâyâtinâ, fe'ehaze hü-mullahü bizünübihim, vallahü şediylül'-ikaâb (12) kul lillezinye keferû setugle-büne ve tuşşerüne ilâ cehennem, ve bi'-selmihâd (13) kad kâne leküm âyetün fiy fieteyniltekatâ, fietün tûkaatilü fiy sebiylillâhi ve uhrâ kâfireh, yerevnehüm misleyhim re'el'ayn, vallâhü yüeyyidü binasrihi men yeşâ' inne fiy zâlike le'ib-reten liüllyil'ehsâr (14) züyyine linnâsi hubbüşshevâtî minennisâi velbenlye velkanâtiyril mukantarati minezzehebi velfıddati velhayilimüsevveti vel'en'â-mi velhars, zâlike metâ'ülhayâtiddünya, vallahü indehü hüsnülmeâb (15) kul eü-nebbiüküm bihayrin min zâliküm, lille-ziynettekav inde rabbihim cennâtün tec-riy min tahtihel'enhârü hâlidülyne fiyhâ ve ezvâcün mutahheretün ve ridvânün minallah, vallahü basıyrün bil'ibâd.

(10) Kâfir olanlar yok mu, onların ne malları, ne oğulları Allah yanında hiçbir şeye yaramaz ¹. İş-te onlar ateşin yakacağıdır. (11) Nasıl ki firavun-cular ve onlardan önce gelenler de âyetlerimizi tekzip etmişlerdi. Allah onları günahlarıyla yaka-ladı ². Ailâh'ın ukubeti şiddetlidir. (12) Kâfir olanlara de ki yakında mağlûp olup cehenneme kaldırılacaksınız. Orası ne kötü yataktır. (13) Karşı karşıya gelen iki cemaatte sizin için bir ib-ret vardı. Onlardan biri Allah yolunda vuruşan-lar, diğeri ise kâfirlerdi. Onlar bunları gözleriyle kendilerinin iki misli kadar görüyorlardı. ³ Allah dilediğini yardımı ile teyit eder. Bunda erbab-ı

basiret için bir ibret vardır. (14) Kadınlardan, oğullardan, kantarlarla altın ve gümüşten, nişanlı ⁴ atlardan, davarlardan ⁵, ekinlerden olup insanın içini çeken bir takım şeyleri sevmek insanlara hoş göründü. Bunlar dünya diriliğinin geçinecek şeyle-ridir. Nihayet varılacak güzel bir yer Allah ya-nındadır. (15) De ki size bunlardan daha iyisini haber vereyim mi? Sakınanlar için Rablerinin ya-nında, altlarından ırmaklar akar Cennetler vardır. Bunlar orada dâim kalacaklardır. Bir de pâkılan-mış zevceler, Allah tarafından bir hoşnutluk var-dır. Allah kullarını görür.

¹ Yahut Allah'ın azabından onları hiç bir şey kur-taramaz.

² Yâni tövbe etmeksizin yakaladı. Kurtulmağa mecal-leri kalmadı. Ukubete giriftar oldular. Yahut günahların-dan nâşî araba giriftar etti.

³ Bedir Garvesinde eshab-ı günün üç yüz kadardı, Mügrikler ise dokuz yüz kadar olup mü'minlerin üç misli idi. Fakat kâfirler mü'minleri iki misli veya kendilerinin

iki misli kadar, ya altı yüz kadar veya iki bine yakın, görüyorlardı. Veya Müslümanlar kâfirleri kendilerinin iki misli, altı yüz kadar görüyorlardı.

⁴ Cins alâ atlar veya cihat için hazırlanmış, çayır lar-da otlanmış, başkalarından ayrıt için nişan konmuş atlar.

⁵ Davar; deve, at, koyun kısmına şâmil olarak kul-lanılmıştır.

الرَّزَّازَ الَّذِي لَا يُؤْتِي مَالًا يَصِيغَ مِنْ الْحَدِيدِ يَذْعُرُونَ كَيْدَ اللَّهِ
يُحْكُمُ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَقُولُ فَرِيقُهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْتَنُ الْفَارَ إِلَّا أَكَا مَعْدُودًا ﴿٢٤﴾
وَعَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢٥﴾ كَيْفَ إِذَا جُمِعَ لَهُمْ
يَوْمَ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّقَ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ قُلْ اللَّهُ مَا لَنَا مِنَ الْمَالِ نَقْضًا نَقْضًا
وَنَنْزِعُ الْمَالَ مِنْ نَفْسًا وَنَنْزِعُ مِنْ نَفْسًا وَنَقْضًا
يَسِدُّ لَنَا الْحَبْزَانِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٧﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ فِي النَّارِ
وَنَوْجٍ النَّارِ فِي الْبَلِّ وَنَوْجٍ الْحَمِيمِ وَنَوْجٍ
النِّتِّ مِنَ الْحَمِيمِ وَنَوْجٍ مِنَ نَفْسًا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٨﴾
لَا تَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
وَمَنْ يَعْمَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْ
نَفْسِهِ وَيُحَذِّرَكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ الْبَصِيرُ ﴿٢٩﴾ قُلْ إِنْ
تُحِبُّوا مَا فِي صُدُورِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣١﴾

(23) elem tere illeleziyne ütû nasıyben minelkitâbî yüd'avne ilâ kitâbillâhî liyah-küme beynehüm, sümme yetevellâ feriy-kun minhüm ve hüm mu'ridûn (24) zâlike biennehüm kaâlû len temessenennâ-rü illâ eyyâmen ma'dûdâtin ve garrehüm fiy diynihim mâ kânû yefterûn (25) fe-keyfe izâ cema'nâ hüm liyevmin lâ reybe fiyh, ve vüffiyet küllü nefsin mâ kesebet ve hüm lâ yuzlamûn (26) kulillâhümme mâlikelmülk, tü'tilmülke men teşâü ve tenzil'ulmülke mimmen teşâ, ve tü'izzü men teşâü ve tüzzillü men teşâ biyedikel-hayr, inneke alâ küllü şey'in kadiyr (27) tülücülleyle fiynehâri ve tülücünnehâre fiyleyli ve tuhricülhayye minelmeyyiti ve tuhricülmeyyite minelhayy, ve terzuku men teşâü bigayri hisâb (28) lâ yettehi-zilmü' minünelkâfiriyne evliyâe min dūn-ilnilmü'miniyn, ve men yef'al zâlike feleyse minallahi fiy şey' illâ en tettekuü min-hüm tükaât, ve yühazzirükümullahü nef-seh, ve ilallahilmasıyr (29) kul in tuhfû mâ fiy suduriküm ev tübdühü ya'lemhul-lah, ve ya'lemü mâ fiyssemâvâtî ve mâ fiyl'ard, vallahü alâ küllü şey'in kadiyr.

(23) Kendilerine Kitaptan bir miktar nasip ver-lenleri görmüyör musun ki beyinlerinde hük-molunmak için Allah'ın Kitabına davet olunurlar da yine onların bir kısmı yüz çevirirler. Onlar dö-nek kimselerdir ¹. (24) Bu dönemlik «bize sayılı günlerin maadasında ateş dokunmaz» demelerin-den nasîdir. Onların bu iftiraları kendilerini al-datmıştır. (25) Vukuunda hiç şüphe olmayan bir günde onları topladığımız vakit halleri nasıl olur? O günde herkese kazandığı tamamiyle verilir; on-lar zulüm de görmezler ². (26) De ki «mülkün sa-hibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verir-sin, dilediğinden de çekip alırsın; dilediğini aziz kılar-sın, dilediğini de zelif edersin. Hayır senin

elindedir ³, sen her şeye tamamiyle kadirsın», (27) Geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye ka-tarsın ⁴, ölüden diri çıkarırsın, diriden de ölü çı-karırsın, dilediğine sayısız rızık verirsın... (28) Mü'minler; mü'minlerden gayrı, kâfirlerli dost edinmesinler. Herkim bunu yaparsa Allah'tan ili-şiği kesmiş olur ⁵. Meğer ki onlardan sakınılacak bir şey ile sakınıla ⁶. Allah sizi kendinden hazer ettirir ⁷. Son varış ancak Allah'adır. (29) De ki sinelerinizde olan kâfir dostluğunu gizleseniz de, âşikâr kılansız da Allah bilir. O, göklerde, yerde ne varsa hepsini de bilir. Allah her şeye tamamiy-le kadirdir.

¹ Yahut dönerek yüz çevirirler.

² Yüklükleri eksalmez, kötülüklerinden fazla azap gör-mezler.

³ Yahut hayır da, şer'de senin elindedir.

⁴ Geceyi kısaltıp gündüzü uzatırsın, gündüzü de kısal-

tıp geceyi uzatırsın.

⁵ Allah'ın dostluğu kalmaz. Yahut bu dostluk Allah'ın dininden değildir.

⁶ Aralarında bulunmak gibi. Canını, malını kurtarmak için dil ile müdarat calırdı.

⁷ Yani Zat-ı Bâriye âsi olmaktan, menahiyl irtikâptan.

(30) yevme tecidü küllü nefsin mâ amilet min hayrın muhdarâ, ve mâ amilet min sû' tüveddü lev enne beynehâ ve beynehü emeden ba'îyda, ve yühazzirü-kümullahü nefseh, vallahü raûfün bil'-ibâd (31) kul in küntüm tühibbûnallâhe fettebi'ünî yühbikümullahü ve yağfirleküm zünübeküm, vallahü gafûrün rahîm (32) kul etiy'ullahe verresûl, fein tevellev feinnallahe lâ yuhibbülkâfiriyn (33) innallahastafâ âdeme ve nûhan ve âle ibrahîyme ve âle imrâne alel'âlemiyn (34) zürriyyeten ba' duhâ min ba'd, vallahü semiy'un aliym (35) iz kaâletimre'etü imrâne rabbi inniy nezertü leke mâ fity batniy muhararren fetekabbel minniy, inneke entessemiy'un aliym (36) felemmâ vada'athâ kaâlet rabbi inniy vada'tühâ ünsâ, vallahü a'lemü bimâ vada'at, ve leysezzekerü kel'ünsâ, ve inniy semmey-tühâ meryeme ve inniy ü'yzühâ bike ve zürriyyetehâ mineşşeytânirraciym (37) fetekabbelehâ rabbühâ bikabûlün hasenî ve enbetehâ nebâten hasenâ, ve keffelehâ zekeriyyâ, küllemâ dehalde aleyhâ zekeriyyelmihirâbe vecede indehâ rızkaâ, kaâle yâ meryemü ennâ leki hâzâ, kaâlet hüve min indillâh, innallahe yezuku men yeşâü bigayri hisâb.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّخَصَّرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ شَرٍّ مُّؤَدَّى إِلَيْهَا بِوَيْبَةٍ وَنَجِيَةٍ أَمَّا جَبَلًا مَّجِيدًا ذُكِّرَ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ ۝ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ قُلِ اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ قُلْ إِنْ تُولُوا قُلُوبًا فَلاَ يُغْنِيَا لَكُمُ الْكَافِرِينَ ۝ إِنْ أَرَادَهُ أُصْطَفَى لَمْ يُؤْخَرْ ۝ وَالْإِبْرَاهِيمَ وَالْإِسْمَاعِيلَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ ۝ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا كُنْتُ يَتُوبُ ۝ فَتَقَبَّلَ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ انِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَكِنَّكَ أَفْكَرٌ ۝ كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مَقَصَّهَا بِمَا كَانَتْ تَصْنَعُ ۝ وَإِنِّي لَأُبَشِّرُكِ بِتِجَارَةٍ أُسْكِنُكِ فِيهَا ۝ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ ۝ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۝ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۝ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ حَارِيقِ الْقَافِلِ يَأْتِيهِ مِنَ الْبَيْنِ ۝ هَذَا قَوْلُ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

(30-31) Herkes iyilikten, kötülükten ne işlemiş ise hepsini hazır bulduğu günde kendisi ile kötü iş arasında pek uzak bir mesafe bulunmasını temenni eder. Allah sizi kendinden hazer ettirir. Allah kulları hakkında pek esirgeyen Zâttır. (32) De ki Allah'a ve peygamberine itaat edin, eğer yüz çevirirlerse Allah o kâfirleri sevmez. (33) Allah Âdem-i, Nuh-u, İbrahim hanedanını, Umran hanedanını bütün âlem üzerine mümtaz kıldı. (34) Onlar bir zürriyet idi, birbirlerinden peyda olmuş idi. ¹ Allah semî'dir, hakkiyle âlimdir. (35) Hani Umran'ın karısı demişti: Yâ Rab! karnımdakini azatlı kul olarak ² sana adadım. Bu adagımı ka-

bul et. Semî' sensin hakkiyle âlim sensin ³. (36) Onu doğurunca «Yâ Rab! «ben kız doğurdum» dedi. Allah onun ne doğurduğunu iyi bilir. Erkek kız gibi değildir. Ben adını Meryem koydum. Onu ve zürriyetini koğulmuş şeytandan korumana bıraktım» dedi. (37) Rabbi kızı hüsn-ü kabul ile kabul etti, pek güzel büyüttü. Zekeriya'yı ona bakmağa memur etti. Herne zaman Zekeriya kızın bulunduğu çardağa ⁴ girse yanında bir nevi rızık ⁵ bulurdu «Meryem! Bu, sana nereden geliyor?» Diye sorunca Meryem: «Bu, Allah tarafından geliyor» derdi. Allah dilediğine sayısız rızık verir.

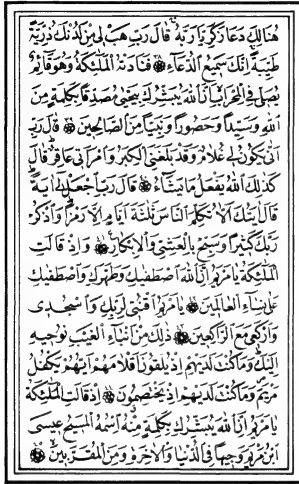
¹ Yahut dinleri birdi.

² İbadetgâha hâdim, itaat-ı hüdaya has olarak.

³ Adagımı iştirsin, niyetimle de bilirsin.

⁴ Veya beyt-i makdisin egref bir mahalline.

⁵ Vakitsiz rızık veya el emeğiyle değil Allah'ın fazl ve keremi ile hâsıl olan rızık.

(38) Orada ¹ Zekeriya Rabbine niyaz etti: Yâ Rab! Nezdinden bana pâk bir nesil bağışla. Çünkü sen niyazı işiten Zâtsın ². (39) Zekeriya mihrapta durup namaz kılar iken melekler ³ ona nida edip «Allah sana kendisinden gelen kelimeyi ⁴ tasdik edici, ulu ⁵, tehhülden çekinir ve sulâhadan ⁶ bir peygamber olmak üzere Yahya'yı müjde eder» dediler. (40) Zekeriya «Ya Rab! ⁷ nasil oğlum olabilir? ki bana kocalık çıktı, karım da kısırdr» dedi. O, «bu böyledir, Allah dilediğini yapar» dedi. (41) Zekeriya «Ya Rab! Bana bir âlâmet göster ki onunla gebe olduğumu bileyim» dedi. O, «sana âlâmet şudur ki üç gün nâs ile konuşamayıp ancak işaret ile konuşabileceksin. Rabbin çok an. O'nu sabah ile akşam tespih et» dedi. (42) Hani melekler de-

(38) hünâllike de'â zekeriyyâ rabbheh, kaâle rabbi heb liy min ledünke zürriyyeten tayyibeh, inneke semiy'uddu'â (39) fenâ-dethülmelâiketü ve hüve kaâimün yusal-liy fiylmihrahbi ennallahe yübeşşirüke bi-yahyâ musaddikan bikelimetin minallahi ve seyyiden ve hasûren ve nebiyyen min-nessâlihiyn (40) kaâle rabbi ennâ ye-künü liy gulâmün ve kad beleganiyelki-berü vemre'tiy âkir, kaâle kezâlikellahü yef'alü mâ yeşâ (41) kaâle rabbic'al liy âyeh, kaâle âyetüke ellâ tükellimennâse selâsete eyyâmin illâremzâ, vezkür rab-beke kesiyren ve sebbih bil'âşiyiy vel'ibkâr (42) ve iz kaâletilmelâiketü yâ meryemü innallahastafâki ve tahhareki vastafâki alâ nisâil'âlemiyn (43) yâ mer-yemuknütiy lirabbiki vescüdiy verki' ma'arrâki'yn (44) zâlike min enbâilgaybi nûhiyhi ileyk, ve mâ künte ledeyhim iz yülküüne aklâmehüm eyyühüm yekfülü meryeme ve mâ künte ledeyhim iz yahte-simün (45) iz kaâletilmelâiketü yâ mer-yemü innallahe yübeşşirüki bikelimetin minh, ismühülmesiyhu iysebnü meryeme veciyhen fiyddünyâ velâhireti ve minel-mukarrebîyn.

mişlerdi: «Meryem! Allah seni güzide kıldı; seni pâk kıldı; seni bütün âlemin 'kadınları üzerine mümtaz kıldı», (43) «Meryem! Rabbine kulluk et, secde et, rükû edenlerle beraber rükû et» ⁸ (44) Bu haberler gayip haberlerdendir ki biz onları sana vahy ediyoruz. Onlar Meryem'in terbiyesini hangisi tekeffül edecek diye kalemlerini ⁹ attıkları zaman sen yanlarında değildin. Bu hususta kavga ettikleri zaman yine yanlarında değildin. (45) Hani melekler demişlerdi: «Meryem! Allah kendisinden gelen bir kelime ile sana müjde veriyor, adı Me-sih, Meryem oğlu İsa'dır. Dünyada ve âhirette itibarlı ¹⁰ dır. Nezd-i Bâride mukarrep olanlardan-dır.»

¹ Veya bu hâli görünce.

² Niyazını kabul edersin.

³ Veya cemaat melâike cemaatı retsi olan Cibril Aley-hisselâm.

⁴ Allah'ın Kitabını veya işa Aleyhisselâmı.

⁵ Veya fıkıh, âlim, halim.

⁶ Yâni salâhta kâmil olanlardan veya böyle olanların evlâdından.

⁷ Yahut efendim demektir. Bu halde muhatap melek olmuş olur.

⁸ Namaz kılanlarla beraber namaz kıl.

⁹ Kur'a için Tevrat yazdıkları; kalemleri veya ok veya değnekleri nehre attıkları zaman.

¹⁰ Şefaat ve nübüvvet vecah ve mansip ve makam sahibi.

(46) ve yükellimünnâse fiylmehti ve keh-len ve minessâlihyn (47) kaâlet rabbi ennâ yekünü liy veledün ve lem yemes-niy beşer, kaâle kezâlikillahü yahluku mâ yeşâ, izâ kadâ emren feinnemâ yeküülü lehü kün feyekün (48) ve yü'allimühülki-tâbe velhikmete vettevrâte ve'inciyl (49) ve resûlen ilâ beniy isrâiyl, enniy kad ci'tüküm biâyetin min rabbiküm, enniy ah-lukü leküm minettayni kehey'etitayri fe'-enfuhu fiyhi feyekünü tayren bi'iznillâh, ve übriyül'ekmehe vel'abrâsa ve uhyiyl-mevtâ bi'iznillâh, ve ünebbiüküm bimâ te'külüne ve mâ teddehirüne fiy büyüti-küm, inne fiy zâlike lââyeten leküm in küntüm mü'miniyn (50) ve musaddıkan lilmâ beyne yedeyye minettevrâti ve lüh-lille leküm ba'delleziy hurrima aleyküm ve ci'tüküm biâyetin min rabbiküm, fet-tukullahe ve etiy'un (51) innallahe rab-biy ve rabbüküm fa'büdüh, hâzâ sırâtun müstakıym (52) felemmâ ehasse İysâ minhümülküf're kaâle men ensâriy İllallah, kaâlelhavâriyyüne nahnü ensârullah, â-mennâ billâh, veşhed biennâ müslimün.

(46) O, beşikte iken ¹ ve yetişkin iken ² nâs ile konuşur. O, sulâhadandır. (47) Meryem dedi: «Yâ Rab! Nasıl benim çocuğum olabilir ki bana hiç-bir insan dokunmamıştır» O, dedi: «Evet böyle-dir, fakat Allah dilediğini yapar. Bir şey isteyin-ce ona «Ol» demesiyle o şey olurur. (48, 49, 50) Allah ona Kitap ³ ve Hikmeti ⁴ Tevrat ve İncil-i öğretir, onu İsrail oğullarına peygamber gönde-rir o, onlara diyecek ki «size Rabbiniz tarafından mucize getirdim. Size çamurdan kuş şekli gibi bir şey yaparım, ona üfürürüm, o da Allah'ın izniyle kuş olur. Anadan doğma körü abraşı iyi ederim. Allah'ın izniyle ölüleri diriltirim. Evlerinizde ye-diğiniz, biriktirdiğiniz şeyleri size haber veririm.

وَيَكْرِئَ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ۖ قَالَتْ
نَبِيًّا يَكُونُ لِي وَلَمْ يَنْسَبْ سَبْرًا قَالَتْ كَذَلِكَ اللَّهُ
خَلَقَ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۖ
وَلِيُعَلِّمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۖ
وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
أَنَا خَلَقُ لَكُمْ مِنْ أَلْبَانٍ كَهَيْئَةِ الْفَلَكِ قَاطِعًا ۖ فَيَكُونُ
لَكُمْ مِنْهَا نَاقَةٌ تَأْكُلُ الْغَنَاءَ ۖ وَرَأَيْتُمْ
فِيهَا آيَةً مِنْ رَبِّكُمْ ۖ وَأَنْتُمْ كَاذِبُونَ ۖ وَمَا تَذَكَّرُونَ
فِي بُيُوتِكُمْ إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكُنْزٌ لِّكُمْ مَوَدِّعِينَ ۖ
وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَلَا جُلُتُمْ
بِعَصْرِ الدِّينِ ۖ وَرَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ وَمِنْكُمْ مِنْ رِبِكُمْ
فَأَقْصُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۖ فَلَمَّا أَحْسَسَ عِيسَىٰ مِنْهُ
الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ آمَنُوا
أَنْصَارًا لِلَّهِ آمَنَّا بِآيِهِ وَاتَّخَذُوا كَمَا مَسَّيُونَا ۖ

Bunlar da sizin için peygamberliğime dair âlâmet vardır. Mü'min iseniz onu anlarsınız. Önümüzde-ki Tevrat-ı tasdik ettiğim halde size haram kılı-nan bazı şeyleri helâl kılmak için geldim ve Rab-biniz tarafından size başka bir mucize de getir-dim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin». (51) Şüphe yok ki Allah benim de Rabbiniz, sizin de Rabbinizdir. Öyle ise ona tapın. En doğru yol budur». (52) Vakti ki İsa Yahudilerden küfür hissetti, «Allah için ⁵ bana yardım edenler kim-lerdir?» dedi. Havariyyun ⁶ dediler: «Biz Al-lah'ın dininin yardımcılarıyız, Allah'a inandık, sen bizim Müslim olduğumuza şahit ol».

¹ Beşiğe muhtaç bir halde iken, anasının kucağında iken.

² Yetişkin iken konuşması anasının kucağındaki konuş-ma gibidir. Yetişkin iken nâ'a umur-u dinî öğretir. Yahut çocukluğunda da büyüklüğünde de konuşur, nâ-sî dâvet eder.

³ Allah'ın Kitaplarını, veya yazı yazmağı.

⁴ Ulumu ve tehzîb-i ahlâkı.

⁵ Veya Allah'a dâimce, sığınarak, giderek — Allah ile beraber — Allah yolunda yardım eden.

⁶ Halis yârları.

رَبَّنَا إِنَّمَا أُنْزِلَ وَإَتَيْنَاكَ الرَّسُولَ فَأَكْبِدْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ ۝ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
الْمَاكِينَ ۝ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَرَأَيْكَ
إِلَى مَوْطِئِكَ مِنَ الَّذِينَ كَرُّوا وِجَاهَكَ لِيَذَرُوا
فُوقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ أَلْقَى مَرْجُلُهُ
فَأَحْكَمَ بَيْنَهُمْ فَأَكْتَفَى بِيَدِهِ غَتَا لَيْفُونَ ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ
كَرُّوا فَأَعْدَاهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْكُرُوا الْأَنْبِيَاءَ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۝ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝
ذَلِكَ تَسْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْأَيَّامِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
عِيسَى عِندَ اللَّهِ كَفَرًا أَدْمُغْلَقَةً مِنْ رَبِّهِ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ۝ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۝ قَمَرٌ
حَاجَلَ فَيَوْمَ يَوْمٍ يَمَاجَاكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ بَلَاؤُنَا
أَبْنَاءُ نَاوَأَبْنَاءَ كُرُوبِيَاءَ نَاوَأَبْنَاءَ كُرُوبِيَاءَ
وَأَنْفُسُكُمْ تُبْهَلُ فَبُغِلَ لَنَا اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ۝

(53) rabbenâ âmenâ bimâ enzelte vet-teba'nerresüle fektübünâ ma'aşşahidiyn (54) ve mekerü ve mekerallah, vallahü hayrilmäkiriyn (55) iz kaâallahü yâ ıysâ inniy müteveffıyke ve râfi'uke ileyve ve mutahirrûke minelleziyne keferü, ve câ'ilüllezinyettebe'üke fevkalleziyne kefrü lâ yevmilkiyâmeh, sümmeh ileyve mercl'uküm, feahküüm beyneküm fiymâ küntüm fihi tahtelifün (56) fe'emmelleyne keferü feü'azzibühüm azâben şedıyden fiyd-dünyâ vel'âhireti ve mâlehim min nâsıriyn (57) ve emmelleyne âmenü ve amilüssalihâti feyüveffıyhim ücürehum, valahü lâ yühıbbuzzâlimiyn (58) zâlike net-lühü aleyke minelâyâtı vezzirihakiym (59) İnne mesele ıysâ indallahı kemeselli âdem, halekahü min türâbin sümmeh kaalehü kün feykün (60) elhakkı min rabbıke felâ tekün minel'müteriyin (61) femen hacceke fihi min ba'dı mâ câke minel'İlmi fekul te'âlev, ned'ü ebnânâ ve ebnâeküm ve nısanâ ve nısaeküm ve enfüsenâ ve enfüsekiüm sümmeh nebtelhü fenec'al la'netallahı aleikâzıbiyn

(53) «Ey Rabbimiz! Bize indirdiğin Kitabı inandık, Resüle de uyduk, bu halde bizi şahitler¹ ile beraber yaz». (54) Onlar mekir ve gizlice katle teşebbüs ettiler. Allah da Mekirlerine mukabelede bulundu². Allah mekir muamelesinde bulunanların hayırlısıdır³. (55) Hani Allah demişti: İsa! Ömrünü tamamlayacağım⁴; seni kendime⁵ kaldıracağım seni kâfir olanlardan tahir ve halâs edeceğim, sana tâbi olanları kıyamet gününe kadar kâfir olanların üstüne tutacağım⁶. Sonra merciniz⁷ yalnız banadır. İşte o zaman ihtilâf etmiş olduğunuz şeyler hakkında aranızda hükmedeceğim. (56) Kâfir olanlara gelince onları dünya ve âhirette şiddetli azap ile azap ederim. Onlar için yardım edecek hiç kimse yoktur. (57) İman

edip iyi amel işleyenlerin ise mukâfatlarını tamamiyle öderiz. Allah zâlimleri sevmez. (58) Sana tilâvet ettiğimiz bu kıssalar nübüvvet âlemlerinden, muhkem olan⁸ Kur'an'dandır. (59) Şurası muhakkak ki Allah yanında İsa'nın hali Âdem'in-ki gibidir⁹. Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona insan ol deyince o da oluverdi. (60) Bu bap-taki doğru haber Rabbin tarafından bildirilmiştir. Artık şüphe edenler zümresinden olma. (61) Sana ilim¹⁰ vâsil olduktan sonra İsa hakkında her kim sana karşı çene çalarsa onlara dersin: Gelin oğullarımızı, oğullarınızı; kadınlarımızı, kadınlarınızı çağıralım siz de gelin biz de gelelim sonra lânetleşelim¹¹. Allah'ın lâneti yalancılara olsun, diye niyaz edelim.

¹ Vahdaniyet ve risaleti tasdik edenler.

² Katil için onlara fırsat vermedi.

³ Başkasına zarar ısıt edenlerin en kuvvetlisidir.

⁴ Seni katilden kurtarırım, seni ömrünün sonuna kadar bırakırım — seni dünyadan çekerim — gevehatın temizlerim — semaya kaldırırcam öldürürüm.

⁵ Mahall-i kerametime — mahall-i sevabına, Allah'tan başka hâkim olamayacak bir yere.

⁸ Yâni seni tasdik edenleri seyf ile veya hüccet ile, seni inkâr edenlerin üstünde tutarım.

⁹ Sana tâbi olsun, olmasın hepinizin mercl'i.

¹⁰ Veya hikmeti müstemi olan Kur'an'dandır — Levh'ı Mahfuz'dan.

¹¹ Yarattığı veya evsafı.

¹² Bu bapla kat'ı delâli, vahiy ile bildirilen delâli.

¹³ Veya yalvaralım.

(62) inne hâzâ lehüvelkasasulhakk, ve mâ min illâhın illâllâh, ve innallahe lehüvel'azîyzülhakiym (63) fein tevellev fein-innallahe alıymün bilmüfsidiyn (64) kul ya ehlelkitâbi te'âlev illâ kelimetin sevâin beynenâ ve beyneküm, ellâ na'büde illallahe ve lâ nüşrike bihi şey'en ve lâ yettehlze ba'dunâ ba'dan erbâben min dünilâh, fein tevellev fekuûlüşhedü biennâ müslimün (65) ya ehlelkitâbi lime tühâcüne fiy İbrâhiyme ve mâ ünziletitvevrâtü vel'inciylü illâ min ba'dih, efelâ ta'kulün (66) hâ entüm häülâi häcectüm fiymâ leküm bihi ilm, fellime tühâcüne fiymâ leyse leküm bihi ilm, vallahü ya'lemü ve entüm lâ ta'lemün (67) mâ kâne İbrâhiymü yahûdiyyen ve lâ nasrâniyyen ve lâkin kâne hanıyfen müslimâ, ve mâ kâne minelmüşrikıyn (68) inne evlennâsi bi'İbrâhiyme İllellezıynetbe'ühü ve hâzen-nebiyyü velleziyne âmenü, vallahü velıyy-yülmü'miniyn (69) veddet tâifetün min ehli'lkitâbi lev yudillüneküm, ve mâ yadıllüne illâ enfüsehüm ve mâ yeş'urün (70) ya ehlelkitâbi lime tekfürüne biâyâ-tillâhi ve entüm teşhedün.

İN هَذَا كَقَصِّ الْحَقِّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّا لَهُ كَلُومٌ
الْمُزَكِّينَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِلِمِ الْغَيْبِ عَلِيمٌ ۖ
قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَخُذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۖ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَخَاجُونَ بَيْنَهُمْ
وَمَا أُنْزِلَ الْتَوْرَةُ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ عِنْدِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
ۖ هَآ أَنفُسُهُمْ أَفَرَأَوْا حَاجَةً بَيْنَهُمْ عَلَيْهِمْ عَزَافٌ فَخَاجُونَ
فَبِأَيِّ شَيْءٍ يُكْذِبُونَ ۖ وَاللَّهُ يَسْمَعُ وَأَنَّهُ لَا تَسْمَعُونَ ۖ مَا كَانَ
إِنْهُمْ يَهْتُمُّونَ وَلَا تَضْرِبَ ۖ وَلَكِنْ كَانَ حَقِيقًا مُّشْبِلًا
وَمَا كَانَ مِنْ الْأَشْكَكِ ۖ إِنَّا أَوَّلَى الْكِتَابِ بِالْبُحْرِ لِلَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ وَهَذَا الْحَقُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَدَنَ تَفَافُتُهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۖ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنَّهُ شَهِدُونَ ۖ

(62) İşte bunlar şüphesiz doğru kıssalardır ¹. Allah'tan başka tapacak yoktur. Allah galib-i yektedir, hakimdir. (63) Onlar yüz çevirirlerse varşın çevirsinler. Çünkü Allah müfsitleri tamamıyla bilir. (64) De ki «Ey ehl-i Kitap! Gelin aramızda birleşeceğimiz bir kelime üzerinde toplanalım: Hiç birimiz Tanrı'dan başkasına tapmayalım, O'na hiçbir şeyi şerik koşmayalım, Allah'ı bırakıp içimizden bir kısmını Rab edinmeyelim». Şayet bundan yüz çevirirlerse «şahit olun, biz müslümanız» dersiniz. (65) Ey ehl-i Kitap: İbrahim hakkında ² neye çene çalışırsunuz? Tevrat ile İncil ancak ondan sonra indirilmiştir. Hâlâ buna akıl erdiremiyor musunuz ³ (66) Öyle kimselersiniz ki bildiği-

niz şeyler hakkında çene çalarsınız. Neden bilmediğiniz şeyler hakkında çene çalışırsınız? ⁴ Allah bilir, siz bilmezsiniz. (67) İbrahim, ne Yahudidir, ne de Nasrani. Lâkin müvahhid-i pâk bir müslimdir. O, müşriklerden de değildir. (68) Şüphe yok ki İbrahim'e en yakın olanlar ⁵ kendisine tâbi olanlar ile bu peygamber, bir de ona iman edenlerdir. Allah mü'minlerin yârı ve işlerini görendir. (69) Ehl-i Kitaptan bir guruh sizi yoldan çıkarmak isterler. Onlar farkına varmaksızın yalnız kendilerini yoldan çıkarırlar. (70) Ey ehl-i Kitap! Tevrat'ta ve İncil'de görüp dururken neye Allah'ın âyetlerini tanıımıyorsunuz?

¹ Nâm-ı Celli pek müekket bir cümledir, türkçede hakıyla ifade olunamaz.

² Yahudiler, hristiyanlar İbrahim Alehyesselâmı bildirir diye birbirleriyle çekgişirlerdi.

³ Daha mezhebinizin bätül olduğunu düşünemiyor musunuz?

⁴ Evsâf: Muhammediye gibi Kitabında mezkûr ve malûm olan bir şey hakkında inanırsınız çene çalışırsınız. Haydi bunu buralıkm İbrahim Alehyesselâm gibi kendilerine nisbeti malûm olmayanı ne diyecék vardır?

⁵ İbrahim Alehyesselâma hususiyeti olanlar dinine kemal derece münasebeti olanlar.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعْلَمُونَ إِنَّمَا أَبَاطَ اللَّهُ مَسْئَلَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَإِنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ إِنَّمَا ابْتِغَاوْا دِينَ اللَّهِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِيُؤْتِيَهُم مِّنْ فَضْلِهِ كَمَا نُؤْتِي مِنْهُ لَئِي لَا يَحْسَبُوا الدِّينَ عَرِيجًا وَأَنَّ اللَّهَ يَكُونُ غَافِلًا عَنِ مَا فِي سُلُوكِهِمْ وَمَا أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُحْجِثَ بِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَاطِلًا عَنِ مَا يُعْمَلُ مِنَ الْحَسَنِاتِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ١٠٧

(78) ve inne minhüm leferiyyan yelvüne elsinetehüm bilkitâbi lillahsebühü minelkitâbi ve mâ hüve minelkitâb, ve yekuülüne hüve min indillâhi ve mâ hüve min indillâh, ve yekuülüne alallahilkezi ve hümin ya'lemün (79) mâ kâne libeşerin en yüt'iyehullahülkitâbe velhükme ven-nübüvve sümme yekuüle linnâsi künü ibâden lîy min dünüllâh, ve lâkin künü rabbânîyyiye bimâ küntüm tü'allimû-nelkitâbe ve bimâ küntüm tedrüsün (80) ve lâ ye'müreküm en tettehüzülmelâikete vennebiyyiye erhbâbâ, eyemürüküm bil-küfri ba'de iz entüm müslimün (81) ve iz ehazallahü miysâkannebiyyiye lemâ âteytüküm min kitâbin ve hikmetin sümme câeküm resülün musaddukun limâ ma'aküm letü'minünne bihi ve letensurrunneh, kaâle eakrertüm ve ehaztüm alâ zâllküm isriy, kaâlû akrernâ, kaâle feşhedü ve ene ma'aküm mineşşâhidiyn (82) femen tevellâ ba'de zâlike feulâike hümlüfâsikuün (83) efegayre diynillâhi yebguüne ve lehü esleme men fissemâvâti vel'ardı tav'an ve kerhen ve ileyhi yürce'ün.

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرِيًّا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّاتَيْنِ يَتَّبِعُنَّهَا مِنَ الشَّعْرِ وَالنَّجَاسَةِ تُسَوِّدُ وَجْهَهُمْ وَلَا يَاقُتِرُونَ أَوْ يَنْتَهِدُوا وَاللَّسَّاعَةَ وَالْبَشَرَ إِنْ بَاءَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٧٩﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ نَزَّلْنَا نَارًا مِنْكُمْ مِثْقَاتٍ لَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَخَذُوا مِنْكُمْ تَرْجَاةً ثُمَّ رَسُولًا لَكُمْ لَقَدْ نَزَّلْنَا نَارًا مِنْكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصَرُنَّ لَهُ قَالَ أَعِزُّونَهُ وَقُلُوبُهُمْ أَفَرِحْتُمْ بِأَحَدٍ نَزَّلْنَا لَكُمْ مِنْ رَبِّي قَالُوا إِنَّهُمْ أَفْرَاقٌ قَالَ أَفَتَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عَهْدِي فَقُلْ نَبَأُكُمْ عَنْ آلِ الْفَارِسِيِّينَ ﴿٨١﴾ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا الْأَرْضِ طُلُوعًا وَكَسْفًا وَالْإِشْرَاقَ ﴿٨٢﴾

(78) Ehl-i Kitaptan öyle bir grüh vardır ki o tahrif olunanı Kitaptan sanmanız için Kitabı, dillerini eğerek, bükerek okurlar ¹. Kitaptan değil iken «Allah tarafından» derler. Halbuki o, Allah tarafından değildir. Onlar bile bile Allah'a karşı yalan söylerler. (79) Hiçbir insana yaraşmaz ki Allah ona Kitap, hüküm ², peygamberlik versin, sonra da halka «Allah'ı bırakın, bana kul olun» desin. Fakat o kimse «Kitabı öğrendiğiniz, ³ okuduğunuz veçhile âlim-i kâmil ⁴ olun» der. (80) O, size «melekleri, peygamberleri Rab edinin» diye de emretmez ⁵. Siz Müslüman olduktan sonra hiç size küfürü emreder mi? (81) Hani Allah size Kitap ve Hikmet ⁶ verip sonra

sizdekini tasdik edici bir peygamber gelince «* her halde ona iman ve yardım edesiniz» diye peygamberlerden ⁷ bir misak ⁸ almıştı. Allah «ikrar ettiniz mi? Bunun üzerine ahtımı kabul eylediniz mi?» demiş, onlar da «ikrar ettik» demişlerdi. Allah da kendinize ve etabınıza şahit olun, ben de sizin ile beraber şahadet edenlerdenim» demişti. (82) Her kim bundan sonra yüz çevirirse işte fasık kimseler onlar olur. (83) Onlar Allah'ın dininden başka bir din mi araştırıyorlar? Halbuki göklerde, yerde ne varsa hepsi ister, istemez O'na boyun eğdiler, hepsi de O'na döneklerdir.

¹ Âyeti yerinden oynatırlar veya Kitabı okurken dillerini, münzel olan âyetten muharref olan cihete döndürürler.

² Hikmet yani sünnet — Kitabı anlamak.

³ Veya öğrettiğiniz.

⁴ Allah'a bilip ta'atine müdâvim olun — nâs-ın tâlim ve terbiyesi ile meğul olun.

⁵ Yahut böyle demek de yaraşmaz — Allah size böyle şey emretmez.

⁶ Kitapta mezkûr olmayan muassal tekâllî-i şer'iye hakkında vârit olan vahy-ı ilâhî.

⁷ Her peygamberden kendinden sonra gelecek her peygamber hakkında — her peygamber bir diğerini tasdik etmiştir — veya her peygamberden ancak Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm hakkında. Bu kavle göre Peygamberimiz peygamberlerin peygamberi olmuş oluyor.

⁸ Nazm-ı Kerim şöyle de tercüme olunabilir. Size Kitap ve Hikmet verdikten sonra onu musaddık olarak gelecek peygambere herhalde iman ve yardım etmeniz hususunda Allah peygamberlerden ve ümmetlerinden misak aldı.

قُلْ إِنَّمَا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ رُسُلِهِ
وَأَسْمِعِلْ وَأَسْمِعْ وَيَقُولُ وَالْأَسْبَاطُ وَمَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالْيَتِيمُونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نَسْفِطُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُمْ مُسْتَلُونَ ﴿٨٥﴾ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ
دِينًا قُلْنَا يُقْبَلُ مِنَّا وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْغَافِرِينَ ﴿٨٦﴾
كَفَّ يَهْدَىٰ اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدَى الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمُ الَّذِينَ عَصَوْا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ وَأَتَاوُا السَّاعَةَ ﴿٨٨﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخْتَفُونَ
عَنْهُ الْعَذَابَ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٩﴾ إِنَّا لَذِينَ
بَعَدُ ذَلِكَ وَأَحْطَرُوا فَاكَّا اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ رَسِيمٌ ﴿٩٠﴾ إِنَّا لَذِينَ
كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا فَتُفْصَلُ قُلُوبُهُمْ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الصَّاغِرُونَ ﴿٩١﴾ إِنَّا لَذِينَ كَفَرُوا وَمَا نُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ قُلْنَا يُقْبَلُ مِنَّا حُدُودُهُمْ وَالْأَرْضُ هَبْهَا وَلَوْ أَنَّ
يَدَاؤُكَ لَمْ تُعَذِّبْ أَلِيمٌ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ ﴿٩٢﴾

(84) kul âmennâ billâhi ve mâ ûnzile aleynâ ve mâ ûnzile alâ ibrâhiyme ve ismâ'iyle ve ishâka ve ya'kuûbe vel'esbâtî ve mâ ûtiye mûsâ ve iysâ vennebiyyûne min rabbihim lâ nüferriku beyne ehadin minhüm ve nahnü lehü müslimûn (85) ve men yebtegi gayrel'islâmi diyen felen yukbele minh, ve hüve fiyl'âhireti minel'hâsiriyn (86) keyfe yehdiyllâhü kavmen keferû ba'de iymânihim ve şehidû ennerresûle hakkun ve câehümülbeyyinât vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (87) ulâike cezaühüm enne aleyhim la'netal-lahi velmelâiketi vennâsî ecma'ly'n (88) hâliidiyne fityhâ, lâ yühaffefü anhumül'azâbü ve lâ hü'm yünzarûn (89) illelleziyne tâtû min ba'di zâlike ve aslahû feinnallahe gafûrûn rahîm (90) innelleziyne keferû ba'de iymânihim sümmezzâdû küfren len tukbele tevbetühüm, ve ulâike hü'müddâllûn (91) innelleziyne keferû ve mâtû ve hü'm küffârûn felen yukbele min ehadihim mill'ül'ardi zeheben ve leviftedâ bih, ulâike lehüm azâbü'n eliyimûn ve mâ lehüm min nâsiriyn.

(84) De ki biz Allah'a, bize inzâl olunan Kur'an'a İbrahim, İsmail, İshak, Yakub'a ve evlâd-ı Yakub'a inzâl olunanlara, Musa, İsa ve peygamberlere Rableri tarafından verilenlere inandık, onları birbirlerinden ayırt etmeyiz, biz yalnız Allah'a boyun eğerez. (85) Kim İslâmdan başka bir din arastırursa onun dini asla kabul olunmayacak, o, âhirette ziyankâr olanlardan olacak. (86) İnan-dıktan, peygamberin gerçek olduğuna şahadet et-tikten, kendilerine de açık hücret geldikten son-ra kâfir olanları Allah nasıl hidayete erdirir? Al-lah zâlim ve kâfirleri hidayete erdirmez. (87) İş-ten onların cezaları, Allah'ın, meleklerin, bütün in-

sanların lânetleri üzerlerine olmaktadır. (88, 89) On-lar orada ¹ dâim kalırlar. Onların azapları tah-fif olunmaz, kendilerine de bakılmaz ² Meğer ki bundan sonra tövbe edip ıslahı nefis etsinler; çün-kü Allah gafurdur, rahimdir. (90) İman getirdik-ten sonra kâfir olup sonra küfürlerini bir kat da-ha artıranlar, yok mu, onların tövbeleri asla ka-bul olunmayacaktır. İşte sapıklar onlardır. (91) Şüphe yok ki kâfir olup ta küfür halinde iken ölenler velev dünya dolusu altın feda etseler yine hiçbirini asla kabul olunmayacaktır. İşte bunlar için acıklı bir azap vardır. Onların yardım ede-cek hiç kimseleri yoktur.

¹ Ateş içinde veya lânet altında.

² Veya mühlet verilmez.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُبْلَىٰ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَنْتُمْ أُولَٰئِكَ لَمْ يَعْلَمُوا
وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللهِ فَقَدْ هَدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ۖ وَأَعْلِمُوا بِبِخَالِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَقْرَأُوا دُكْرًا
يَعْتَمِدُ اللَّهُ عَلَيْهِ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَادَةً فَاذْكُرُوا ۖ مَا كُنْتُمْ
يَعْلَمُونَ ۖ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ شَكٍّ مِنْ شَيْءٍ فَخَرُّوا عَلَىٰ نَكَارَاتِهِ
مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۖ
وَلَكِنْ مَتَّكُوا أَمْرًا يَدْعُونَ إِلَىٰ الْخَيْرِ وَالْإِحْسَانِ وَالْمَعْرُوفِ
وَيَسْتَوُونَ عَنِ الْغَيْرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ السَّيِّئُونَ ۖ وَلَا تَحْكُمُوا
كَالَّذِينَ تَقْرَوْنَ ۖ وَاسْتَلْزَمُوا مِنْ بَيْنِ مَا جَاءَ هُمُ الْبَيِّنَاتِ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ عَدَاكُ عَظِيمٍ ۖ يَوْمَ يَبْضُلُ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكُمْ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۖ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَهُمْ فِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۖ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
تَنْزِيلُهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدٌ وَمَا اللَّهُ بِرُبِّ ظُلُمٍ لِّلْكَافِرِينَ ۖ

(101) ve keyfe tekfürüne ve entüm tütlâ aleyküm âyâtullâhi ve fiyküm resülüh, ve men ya'tesim billâhi fekad hüdiye ilâ sıratın müstekıym (102) yâ eyyühelleziyne âmenuttekullahe hakka tûkaâtihî ve lâ temütünne illâ ve entüm müslimün (103) va'tesimü bihıbıllillâhi cemiy'â, ve lâ teferrekuü vezkürü ni'metallâhi aleyküm iz küntüm a'dâen fe'ellefe beyne kulübiküm feasbahtüm bini'metihî ihvânâ, ve küntüm alâ şefâ hufretin minennârî fe'enkazeküm minhâ, kezâlike yübeyyınullahü leküm âyâtihî le'alleküm tehdedün (104) veltekün minküm ümmetün yed'üne ilelhayrı ve ye'mürüne bilma'rûfi ve yenhevne anılmünker, ve ulâike hüümül müflihün (105) ve lâ tekünü kelleziyne teferrekuü vahtelefû min ba'di mâ câe hüümülbeyyınât, ve ulâike lehüm azâbün aziym (106) yevme tebyaddu vücühün ve tesveddû vücüh, fe'emmellezinyesveddet vücühühüm, ekeferitüm ba'de'iy-mânüküm fezükul'azâbe binnâ küntüm tekfürün (107) ve emmellezinyebaddat vücühühüm fefiy rahmetillâh, hüüm fiyhâ halidün (108) tilke âyâtullahi netlühâ aleyke bilhakk, ve mallahü yürüydü zulmen lil'âlemiyın.

(101) Ya siz henüz aranızda Allah'ın âyetleri okunup dururken peygamberi de içinde yaşadığınız, nasıl böyle küfür yolunu tutarsınız? Herkim Allah'a sarılırsa doğru yola götürülmüş olur. (102) Ey İman edenler! Allah'tan gereği gibi sakının ¹ Ancak müslüman olarak can verin. (103) Hepiniz birden Allah'ın ipine ² sımsıkı sarılın, birbirinizden ayrılmayın, Allah'ın size olan nimetini yâdedin. Hani sizler yekdiğerinize düşman idinizdi. Allah sizin kalplerinizi islâm ile birleştirdi de onun nimeti sayesinde kardeş oldunuzdu. Siz, bir zaman ateş çukurunun kenarına kadar gelmiştiniz de Allah sizi oradan kurtarmıştı. Artık Allah hidayet bulasınız diye âyetlerini böyle beyân ediyor.

(104) İçinizden hayre çağırır, iyi işi ³ emir, kötü işten nehyeder bir cemaat ayrılmalı. İşte felâh bulanlar onlardır. (105) Kendilerine açık âyetler geldikten sonra birbirlerinden ayrılıp ihtilâfa düşenler gibi olmayın. Onlar için büyük bir azap vardır. (106) O gün, birtakım yüzler ağarır birtakım yüzler de kararır ⁴. Yüzleri kararanlara denir ki siz iman ettikten sonra kâfir mi oldunuz? Küfürünüzden nâşi haydi azabı tatın. (107) Yüzleri ağaranlara gelince onlar Allah'ın rahmetinde ⁵ olup orada dâim kalacaklardır. (108) Allah'ın bu âyetlerini sana doğru olarak tilâvet ediyoruz. Allah âlemlere zülüm ve gadır yapmak istemez.

¹ Bütün günahlardan sakınıp Allah'ın ita'at edin, Allah'ın unuttuğunuz, Allah'ın nankörlük etmeyin, Allah yolunda iyâkı veçhile chatta bulunun.

² Kur'an-ı mübîne, din-i islâm, Allah için ilhâsa, Aht-i ilâhiye, Emr-i Süphanıye, Ta'at-i Bâriye..

³ Aklen ve şer'an beğenilen Kitab ve Sünnete uygun olan. Kötü iş de bunun zıttıdır.

⁴ Yâni bir kısmı sevîc içinde bulunur, bir kısmı ise endişe içinde kalır.

⁵ Dâr-ı Naimde, Cennette.

(109) ve lillâhi mâ fismemâvâtı ve mâ fiyl'ard, ve illallahi türce'ul'ümûr (110) küntüm hayre ümmetin uhricet linnâs, te'mürüne bilma' rûfı ve tenhevne anil-münkeri ve tü'minüne billâh, ve lev âmene ehlülkitâbi lekâne hayren lehüm, minhümülmü'minüne ve ekserühümülfâsikuûn (111) len yedurrüküm illâ eza, ve in yükaatilüküm yüvellükümül'edbâr, sümmâ lâ yünsarün (112) duribet aleyhimüzilletü eyne mâ süfikü illâ bihablin minallahi ve hablin minennâsi vebâû bigadabin minallahi ve duribet aleyhimül-meskeneh, zâlike biennehüm kânü yekfûrüne biâyâtillâhi ve yaktülünel'enbiyâe bigayrı hakk, zâlike bimâ asav ve kânü ya'tedün (113) leysü sevâ, min ehlilkitâbi ümmetün kaâilmetün yetlûne âyâtillâhi enaelleyli ve hüm yescüdün (114) yü'minüne billâhi velyeymil'âhiri ve ye'mürüne bilma' rûfı ve yenhevne anilmünkeri veyüsâri'üne fiylhayrât, ve ulâike minessâlihiyn (115) ve mâ yef'alü min hayrin felen yükferüh, vallahü alıymün bilmuttekiyn.

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاللّٰهُ تَزٰوٰجِعُ
الْاُمُوۡرُ ۚ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَاۡمُرُوۡنَ
بِالْعُرُوۡفِ وَيَنْهَوۡنَ عَنِ النُّكْرِ وَلَئِىۡنُؤْمِنُوۡا بِاللّٰهِ وَرَآءَ
اَهْلِ الْكِتٰبِ لَكَ اَنۡ خَيْرٌ لَّهٗمۡ مِنْهُمۡ الْمُؤْمِنُوۡنَ وَكَرِهَمۡ
النَّاسِقُوۡنَ ۚ لَنْ يَضُرُّوۡكُمْ اِلَّا اَدۡمٰى وَاِنْ يَفۡتٰوۡاْ يَلُوۡكُمۡ
يُؤَلُّوۡا اِلَّا ذَا بَارَۡةٍ لَا يَنْصُرُوۡنَ ۚ صُرِّبَ عَلَيْهِمُ الْعِلَّةُ
اِنَّ مَا تَصِفُوۡا اِلَّا يَجۡعِلُ مِنْ اللّٰهِ وَحۡلِمٍ مِّنَ النَّاسِ وَبَآۡ
يَضۡرِبُ اللّٰهُ وَصُرِّبَ عَلَيْهِمُ الْمُسْكَنَةُ ۚ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمۡ
كَانُوۡا يَكۡفُرُوۡنَ يَاۡ اَيُّهَا اللّٰهُ يَفۡتُلُوۡا اِلَآئِنۡبِيَآءَ يَغۡتَبِرُ
حَتّٰى ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوۡا يَعۡتَدُوۡنَ ۚ لَيَسۡوَاۡسُوۡاۤ
مِنۡ اَهْلِ الْكِتٰبِ اُمَّةً قٰتِمَةً يَلۡتُلُوۡا يَاۡ اَيُّهَا اللّٰهُ اَنۡ اٰتٰى الْبَلَّ
وَعَنۡدَ الْجَحۡدِ ۚ يُوۡمِنُوۡنَ بِاللّٰهِ وَاليَوۡمِ الْاٰخِرِ
وَيَاۡمُرُوۡنَ بِالْعُرُوۡفِ وَيَنْهَوۡنَ عَنِ النُّكْرِ وَيُشَارِعُوۡنَ
فِى الْخُبَرٰتِ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصّٰلِحِيۡنَ ۚ وَمَا يَفۡعَلُوۡا
مِنۡ شَیۡءٍ فَلَنۡ يَكۡتُرُوۡهُ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ الْغُلۡبَیۡنَ ۚ

(109) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. İşler Allah'a dönecek. (110) Sizler, insanlar için zâhire çıkarılmış hayırlı ümmetsiniz¹. İyi işi emir, kötü işten nehyedersiniz; Allah'a da inanırsınız. Şayet ehl-i Kitap ta iman getirmiş olsalar² o husus haklarında hayırlı olurdu. Onların bir kısmı mü'min oldular, en çoğu ise fasık kaldılar. (111) Onlar size, dilleriyle cüz'i bir ezada bulunmadan başka hiçbir zarar eriştiremezler. Sizin ile kıtalde bulunsalar size arka çevirirler. Sonra da yardım görmezler. (112) Onlar her nerede bulunsalar üzerlerine zillet ve hakaret damgası vurulmuştur³; meğer ki Allah'ın ve insanların bir

ahti ve amanı buluna. ³. Onlar Allah'ın gazabına uğradılar. Onlara yoksulluk damgası da vuruldu. Bu ise, Allah'ın âyetlerini tanımadıkları, peygamberlerini nahak yere öldürdükleri içindi. Bu da onların âsîliklerinden, haddi aşmalarından nâsi idi. (113) Ehl-i Kitap bir değildir. İçlerinden müstekim ⁴ bir cemaat vardır ki gecenin saatlerinde secde ederek Allah'ın âyetlerini okurlar (114) Allah'a, âhiret gününe inanırlar, iyi işi emir, kötü işten nehyederler. Hayır işlerde çabukluk gösterirler. İşte onlar sulâhadandır. (115) Onlar her ne işlerlerse asla küfrana uğramazlar ⁵. Allah sakınanları hakkıyla bilir.

¹ Veya hayırlı ümmet oldunuz.

² Ödürülmek, esir edilmek, malları ellerinden alınmak — cizye vermek — her yerde müslümanlar ve hristiyanlar arasında zell ve hakir olmak gibi.

³ Yâni din-i islâma girmek veya cizye vermek suretiyle bundan kurtulurlar.

⁴ Yahut namazda kâim, ibadet ve ta'ata kâim.

⁵ Mükâfatsız kalmazlar.

اِنَّا الْاٰدِيْنَ لَكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ اَمْوَالَهُمْ وَلَا اُولَادُهُمْ
 مِنْ اَمْرِ شَيْءٍ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْاَلْيَافِ الْخِشْيَانِ اَلَّذِيْنَ فِيْهَا
 سُرُجٌ مُّسْتَوِيَةٌ تَلٰٓمِضُوْنَ فِيْهَا اَلْحَمٰٓءُ وَالْخَمْرُ وَالْزَّيْتُ
 اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَاُخْلِكَوْٓا وَاَمَّا ظِلُّهُمُ
 فَاُخْلِكَوْٓا وَاَمَّا ظِلُّهُمُ فَاُخْلِكَوْٓا وَاَمَّا ظِلُّهُمُ فَاُخْلِكَوْٓا
 وَلٰكِنْ اَنْفُسُهُمْ يَخْلِلُوْنَ ۝۱۱۶ اِنَّا اِلٰهًا اَلْبَدِيْءُ اَلْمَوْتِ لَا تَحْثَبُوْٓا
 بِطَانَةِ مَنْ دُوْخِكُمْ لَا يَأْتِيَنَّكُمْ حِسَابُ الْاَوْدَادِ وَاَمَّا عِبَتُهُمْ
 فَدَبْدَبْنَا بِغَضَاۗءٍ مِنْ اٰرَافِهِمْ وَاَمَّا نَجْمُهُمْ فَدُخْرُ الْاَكْبَرِ
 فَدَبْدَبْنَا لَكُمْ اَلْاِيَادِيْنَ اَنْ كُنْتُمْ تَقُوْلُوْنَ ۝۱۱۷ هَآ اَنْتُمْ اَوَّلُ
 نَجْمُوْهُمْ وَلَا يَخْبُوْكُمْ وَاَنْتُمْ يَوْمُنُوْنَ بِالْاَكْبَابِ كُلُّهُ وَاِذَا
 لَعَنُوْكُمْ قَالُوْا اَمْنًا وَاِذَا اَخْلَعُوْا عَصٰٓءَكُمْ اَلَا قَالَا مِمَّنْ
 الْعٰظِمُ فَلَمْ يَمُوتُوْا يَخْلِفُكُمْ اِنَّا اَللّٰهُ عَلِيْمٌ بِمَا تَصُدُّوْنَ ۝۱۱۸
 اِنْ تَتَسَوَّكُم مِّنْ حَسَنَةٍ تَتَوَّهَّوْٓا وَاِنْ تَضِبُّوْا سِتْرَكُمْ
 يَفْرَحُوْا بِهَا وَاِنْ تَضِيْبُوْا تَفْتَحُوْا اَلْبَاصِرُ كَيْدُهُمْ شَرٌّ
 اِنَّا اَللّٰهُ بِمَا يَخْلَعُوْنَ حٰٓصِطٌ وَاِذْ عَدُوْنَكُمْ اٰهَلَكْتُمْ بَوَاقِ
 الْمُؤْمِنِيْنَ سَقَاۗءٌ عَذَابُ الْفِتْنٰلِ وَاَللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۝۱۱۹

(116) innelleziyne keferû len tugniye an-
 hüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm minal-
 lahi şey'a, ve ulâike ashâbünnâr, hüm
 fiyhâ hâlidûn (117) meselü mâ yünfiku-
 üne fîy hâzihilhayâtiddünyâ kemeseli riy-
 hin fiyhâ sirrun esâbet harse kavmin za-
 lemü enfüsehüm fe'ehleketh, ve mâ zale-
 mehümullahü ve lâkin enfüsehüm yezli-
 mûn (118) yâ eyyüheleziyne âmenü lâ
 tettehizü bitâneten min dünüküm lâ ye'-
 lûneküm habâlâ, veddü mâ anittüm, kad
 bedetilbagdâü min efvâhihim, ve mâ tuh-
 fiy sudürühüm ekber, kad beyyennâ lekü-
 mü'l'âyâtî in küntüm ta'kulûn (119) hâ
 entüm ulâi tühibbühüm ve lâ yühîbbü-
 neküm ve tü'minüne bilkitâbi küllih, ve
 izâ lekuüküm kaâlü âmennâ, ve izâ halev
 addü aleykümü'l'enâmile minelgayz, kul
 mütü bigayzüküm, innallahe alıymün bi-
 zâtissudür (120) in temsesküm hasene-
 tün tesü'hüm ve in tüsibküm seyyietün
 yefrehü bîhâ, ve in tasbirü ve tettekûü
 lâ yedurruküm keydühüm şey'a, innal-
 lahe bîmâ ya'melüne muhiyt (121) ve iz
 gadevte min ehlike tübevvülmü'miniyne
 mekaâ'ide ilkitâl, vallahü semiy'un alıym.

(116) Kâfir olanlar, yok mu, onların ne malları
 ne oğulları hiçbir şeye yaramaz ¹. Onlar ateşlik-
 tir, orada dâim kalacaklardır. (117) Onların bu
 dünya diriliğinde gösterişle görenek yolunda har-
 cettikleri şey öz nefislerine zulüm eden bir kavim
 ekinlerine dokunarak o ekini itlaf eden pek
 soğuk ² bir rüzgâr gibidir. Allah onlara zulüm et-
 medi ³; fakat onlar kendilerine zulüm ettiler ⁴.
 (118) Ey iman edenler! Kendinizden başkalarını
 sırdaş etmeyin. Bunlar sizi ifsat hususunda kusur
 etmezler, sizin zahmet ve mesakkate duçar olma-
 nızı temenni edenler. Size olan şiddetli buğz ve
 adavetleri dillerinden döküyor. Halbuki sinele-
 rinde sakladıkları buğz ve adavet daha büyüktür.
 Biz, size âyetleri beyan ettik. Aklınız erse bunla-
 rı sırdaş etmediniz. (119) Sizler öyle kimseleri-

niz ki onları seversiniz, halbuki onlar sizi sev-
 mezler. Siz kitabın hepsine inanırsınız. Onlar ise
 sizinle buluştukları zaman inandık derler. Halbuki
 kendi kendilerine kaldıkları zaman size olan
 öfkelerinden dolayı parmaklarının uçlarını ısırırlar.
 Onlara de ki öfkeniz ile ölüen, Allah sineler-
 dekinin tamamıyla bilir. (120) Size iyi bir şey do-
 kunsu onları gamlandırır. Şayet size bir fenalık
 dokunsu onunla sevinirler. Siz katlanır ve sakınır
 iseniz onların hileleri size hiçbir zarar vermez.
 Allah onların yaptıklarını ilmiyle ihta etmiştir.
 (121) Hani sen kıtal için ⁵ mü'minlere bir mahal
⁶ tertip etmek üzere bir sabah ailenin arasından
 ayrılmış idin. Allah sözlerinizi iştir, niyetlerinizi
 hakkiyle bilir.

¹ Yahut Allah'ın azabından onları kurtaramaz.

² Veya pek sıcak yakıcı bir rüzgâr.

³ Ekinlerini zarara sokarak onlara zulüm etmedi.

⁴ İsyan ile, mallarını mahallerinin gayriye sarf ile ken-
 dilerine zulüm ettiler.

⁵ Uhut Gazvesinde, yahut Bedir ve Ahzap Gazvelerinde.

⁶ Tâbiye mahallî olacaktır.

(122) iz hemmet tafâfâtını minküm en
tefselâ vallahû velîyyühümâ, ve alallahî
feyletveyekkeilimü'minûn (123) ve lekad
nasarakümmullahû bîbedrin ve entüm ezil-
leh, fettেকullahe le'alleküm teşkürûn
(124) iz tekuûlü lilmü'miniyne elen yek-
fiyeküm en yümiddeküm rabbüküm bi-
selâseti âlâfin minelmelâiketü münzilün
(125) belâ in tasbîrû ve tettekuû ve ye'tü-
küm min fevrilhim hâzâ yümidüküm rab-
büküm bihamseti âlâfin minelmelâiketü
müsevminün (126) vemâ cealehullahû il-
lâ büsrâ leküm ve lîtatmine kulübü-
küm bih, ve mennasru illâ min indillâhil'-
aziyyilhakiym (127) liyakta'a tarafen mi-
nelleziyne keferû en yekbîtehüm feyen-
kalübü hâbiyün (128) leysle leke minel-
emri şey'un en yetube aleyhim en yüazzi-
behüm feinnehhüm zâlimün (129) ve lâ il-
lâhü mâ tiyssemâvâtü ve mâ fiyl'ard, yağ-
firü limen yeşâü ve yü'azzibü men yeşâ'.
vallahû gafûrur rahîm (130) yâ eyyühe-
leziyne âmenû lâ te'küllürribâ az'âfen mu-
zâ'afeten vettekullahe le'alleküm tüflühûn
(131) vettekunnârelletiy ü'ddet likâfi-
riyn (132) ve etiy'ullâhe verresûle le'alle-
küm türhamûn.

[illegible]

(122) Hani sizlerden iki fırka korkup kaçmak istedilerdi. Allah onların yarılarıdır, neye kaçsınlar.
 Mu'minler Allah'a mütevekkil olsunlar. (123)
 Bedir gününde siz düşünün iken ¹ Allah size yardım etmişti. Artık nimetine şükretmiş olmak için Allah'tan sakının. (124) Hani sen mu'minlere «Rabbinizin üç bin müzel melek ile imdat etmesi yetmez mi?» demiştik. (125) Evet yeter. Eğer siz katlanırsanız ve şakırsanız düşmanlarınızın tam vaktinde ² size gelirse Rabbiniz size beş bin nişanlı melek ile imdat eder. (126) Allah bu imdadı ancak size müjde olsun, kalbiniz mutman bulunsun diye yaptı. Nusrat ve galebe yalnız galibi yekta ve hakim olan Allah tarafından. Yoksa askerini

çokluğuyla değildir. (127) Allah kâfir olanlardan bir miktarını kessin veya 3 baş aşağı kılın da nevmit olarak döşönsünler diye yardım etmiştir. (128) Kullarının işi hususunda sende hiçbir şey yoktur ⁴. Allah ya onların tövvelerini kabul edey ve ya onları azaba uğrattır; çünkü onlar zalim kimselerdir. (129) Göklere ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah dilediğini yarlıgar, dilediğini azaba uğrattır. Allah gafurdur, rahimdir. (130) Ey iman edenler! Kat kat faiz yemeyin. Allah'tan sakınınız ki felâh bulasınız. (131) Kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının. (132) Allah'a, peygambere itaat edin ki merhamet olunasınız.

¹ Adediniz, silâhınız az iken.

² Veya süratle — öfke ilə.

² (Ya) terdit için değil, tenvi içindir. Kimini helâk ve perişan, kimini hâk ile yeksan, kimini rûsvay, kimini mün-

hezim kılın

⁴ Onların ıslah ve tâzipleri, elinde değildir. Sana ne vahiy olunursa onu yaparsın. İşler yalnız Allah'ın elindedir. Ne isterse onu yapar.

وَسَارِعًا إِلَىٰ الْغُفْرِ ۚ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّكَ أَتَيْنَ بِكَ الْبَيِّنَاتِ
 فِي الْغُفْرِ ۚ وَالْغُفْرِ ۚ وَالْغُفْرِ ۚ وَالْغُفْرِ ۚ وَالْغُفْرِ ۚ
 النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا
 فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
 لِذُنُوبِهِمْ وَمِنْ غُفْرَانِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ وَهُوَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝
 مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ الْغُفْرِ ۚ
 مِنْ رَبِّهِمْ وَجَزَاءُ تَحِيَّتِهِمْ ۚ إِنَّهَا رَحْمَةٌ لِّدِينِ
 وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ۝ مَا خَلَقْنَاهُمْ سِرًّا
 فَبَيَّزْنَا فِي الْأَرْضِ فَاعْلَمُوا ۚ إِنَّكَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۝
 هَٰذَا بَيِّنَاتٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْقَائِمِينَ ۝ وَلَا
 يَسْأَلُونَكَ عَنْ الْأَنْفُسِ الَّتِي أَلْغَيْنَا فِي الْغُفْرِ ۚ إِنَّكَ
 إِن تَسْأَلْهُمْ عَنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۚ فَقُلْ هُم مِّثْلُ
 الْأَنْفُسِ الَّتِي أَلْغَيْنَا فِي الْغُفْرِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَدْرِي
 وَيَعْلَمُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَدْرِي وَلَا يَحْكُمُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَدْرِي وَلَا يَحْكُمُ ۚ

(133) ve sâri'ü ilâ mağfiretin min rabbi-küm ve cennetin arduhessemâvâtü vel'ardu ü'iddet ilmüttekiyn (134) elleziyne yünfiküüne fiyserrâi vaddarrâi velkâzi-miyne gayza vel'affiye aninnâs, vallâhü yühubbülmuhsiniyn (135) velleziyne izâ fe'alü fâhişeten ev zalemü enfüşehüm zekerullahe festagferü lizünübühim, ve men yagfirüzzünûbe illallahü ve lem yusurrü alâ mâ fe'alü ve hümm ya'lemün (136) ulâike cezâühüm mağfiretün min rabbi-him ve cennâtün terciy min tahtihel'en-hârü hâliidiyne fiyhâ, ve ni'me ecrül'âmil-lyñ (137) kad halet min kabliküm süne-nün fesiryü fiyl'ardı fanzurü keyfe kâne âkabetülmukezziybeyñ (138) hâzâ beyânün linnâsi ve hüden ve mev'izetün lilmütte-kiyn (139) ve lâ tehinü ve lâ tahzenü ve entümül'alevne in küntüm mü'miniyn (140) in yemsesküm karhun fekad mes-selkavme karhun mislüh, ve tilkel'eyyâ-mü nüdâvilühâ beynennâs, ve liya'lemal-lahüllezziyne âmenü ve yettehiže minküm şühedâ, vallahü lâ yühibbuzzaalimiyn.

(133) Rabbiniz tarafından vaki olacak mağfirete, gökler ve yer kadar geniş olan Cennet'e çabuk olun; bu Cennet sakinlar için hazırlanmıştır. (134) Onlar ki bollukta da yoklukta da ¹ harce-derler, öfkelerini yenerler, insanların suçlarını bağışlarlar. Allah iyilik edenleri sever (135) Onlar ki hayasızlık yaptıkları veya öz nefislerine zulüm ettikleri zaman Allah'ı anarlar da günahlarından yarışınmak dilerler. Günahları Allah'tan başka kim yarılgayabilir? Onlar bile bile ² işledikleri günahı ısrar etmezler. (136) İşte onların mükâfatları Rableri tarafından vaki olacak mağfiret, altın-ı ırmaklar akıp daim kalacakları Cennettir.

Ameli olanların mükâfatı ne güzeldir. (137) Sizden evvel bir çok vakayı ve şerayı gelip geçti. Yer yüzünde gezin tozun da yalan sayanların akıbeti nasıl olduğunu bir kere görün. (138) Kur'an-daki bu haberler halka hakkı beyan etmek, sakin-lara hidayet etmek, öğüt vermektedir. (139) Gevşeklik göstermeyin, endişe de etmeyin. Allah'ın vaa-dine inanıyorsanız mutlaka üstsünüz ³. (140) Eğer Uhur'ta canınız yandı ise müşrik ce-maatinin de Bedir'de öylece canı yandı. Allah'ın mü'minleri ayırt etmesi, sizden de doğru bir şa-hit edinmesi için biz bugünleri insanlar arasında dolaştırırız ⁴. Yoksa Allah zalimleri sevmez.

¹ Veya kolaylıkta, güçlükte, sevinç halinde, keder za-manında.

² İsrarın zarar verdiğini. Allah'ın yarılgadığını, haya-sızlığın kötü olduğunu bilerek.

³ Veya daha yükseksiniz.

⁴ Bâzi kere siz galip olursunuz. Bâzi kere de düşman-larınız galip olur.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
 بِرُدُّكُمْ عَلَىٰ عِقَالِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿١٤٩﴾
 بَلَىٰ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَتَلْبَسُوا
 فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا اسْتَشْرَكُوا بِاللَّهِ
 مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ
 وَبِئْسَ مَثْوًى لِّلظَالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
 وَعْدَهُ إِذْ تَحْسُرُونَ لَهُ إِذْ يَسْتَعْجِلُ بَذْرَ إِفْسَاسِهِ
 وَتَنَادَوْا فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِمَّنْ بَدَّ
 مَا رَكِبُوا فَمِثْلُ نَحْتِ مَكَّةَ مِنْ رَبِّكَ إِذْ الدُّنْيَا
 وَمِنْكُمْ مَنْ يُبْذِرُ الْأَرْضَ فَجْرًا وَكَانَ غَنَاهُ
 لِبَيْتِكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ إِذْ تَضِعُّ دُونَ وَلَا تَكُونُوا عَلَى
 أَحَدٍ مِنَ الرُّسُلِ يَدْعُوكُمْ فِي خُرُوجِكُمْ قَاتِلِينَ
 عَمَّا بَيْنَكُمْ لِكَيْ لَا تَحْزَنُوا فَعَلَا مَا تَكُنْ
 وَلَا مَا آسَأْتُمْ وَاللَّهُ حَسِيبٌ ﴿١٥٣﴾

(149) yâ eyyühelleziyne âmenû in tütiy' -
 ülleziyne keferû yerüddüküm alâ a'kaa-
 büküm fetenkalibû hâsiriyn (150) belillâ-
 hümevlâküm, ve hüve hayrunnâsiriyn
 (151) senülkiy fiy kulûbilleziyne keferür-
 ru' be bimâ eşrekû billâhi mâ lem yüne-
 zil bihi sultânâ, ve me'vâhümunnâr, ve
 bi'se mes vezzâlimiyn (152) ve lekad sa-
 dakakümmullahü va' deh, iz tehussünehum
 bi'iznih, hattâ izâ feşiltüm ve tenâza'tüm
 fiyl'emri ve asaytüm min ba'di mâ erâ-
 küm mâ tuhibbün, minküm men yüriy-
 düddünâ, ve minküm men yüriydül'âhi-
 reh, sümmе sarafeküm anhum liyebtel-
 yeküm, ve lekad afâ anküm, vallahü zû
 fadlın alelmü'miniyn (153) iz tus'düne
 ve lâ telvüne alâ ehadin verressülü yed'ü-
 küm fiy uhrâküm fe'esâbeküm gammen
 bigammin likeylâ tahzenü alâ mâ fâte-
 küm ve lâ mâ esâbeküm vallahü habiy-
 rün bimâ ta'melün.

(149) Ey iman edenler! Kâfir olanlara itaat eder-
 seniz onlar sizi gerisin geriye döndürürler de zi-
 yankâr olursunuz. (150) Hayır, Allah sizin mevlâ-
 nızdır, O yardımcılarınızın hayırısıdır. (151) Allah'a
 şerik koşmaları hususunda Allah hiçbir hüccet in-
 dirmemiş iken Allah'a şerik koştuklarından nâşi,
 onların kalplerine dehşet ilka edeceğiz. Onların
 yurtları ateştir. Zalimlerin barındıkları yer ne kö-
 tüdür! (152) * Allah, izin ve emriyle onları cansız
 kıldığınız zaman size olan vaadinde sadık kalmış-
 tır; nihayet sevdiğiniz zafer ve ganimeti size gös-
 terdikten sonra siz zaaf gösterip o işde ¹ çekisti-

niz, peygambere karşı geldiniz de ikiye böldünüz.
 Bir bölüğünüz dünyayı, diğer bölüğünüz ise
 âhireti istiyordu ². Sonra sınamak için sizi hezi-
 metle geri çevirdi. Allah suçunuzu bağışlamıştır.
 Allah mü'minler hakkında büyük bir inayet sahi-
 bidir. (153) Hani siz uzaklaşıyor ³, hiçbir kimse-
 ye yüz çevirip bakmıyordunuz. Peygamber arka-
 nızdaki cemaat arasından sizi çağırıyordu. Allah
 elinizden giden zafer ve ganimete duçar olduğunuz
 hezime karşı endişe etmemeniz için ⁴ gam üstü-
 ne gam ile ⁵ ceza verdi. Allah yaptıklarınızdan
 haberdardır.

¹ Resulü Ekrem'in tâyin ettiği yerlerde kalmak husu-
 sinda.

² Dünyayı isteyenler ganimet için merkezlerden ay-
 rıldılar. Âhireti isteyenler ise şehit oluncaya kadar yerle-
 rinde kaldılar.

³ Veya dağa çıkıyor, dereye kaçırıyorsunuz.

⁴ Celâdet göstermeye alıstırmak için.

⁵ Katli, ve düşmanın zaferi üzerine hezimet — ganal-
 mın elden gitmesi üzerine inhizam — katli, düşmanın zaferi
 üzerine peygamberin katli sayıları — Resüle muhalefet
 üzerine inhizam.

(166) ve mâ esâbeküm yevmettekalcem'. âni febi'iznillâhi ve liya'lemelmü'miniyn (167) ve liya'lemelleziyne nâfekuü, ve kıylelehüm te'âlev kaâtılı fîy sebii'llâhi evdif'eü, kaâlû lev na'lemü kitâlen letteba'nâküm, hüm lilküfri yevmeizin akrebü minhüm lilyâm, yekübüüne biefvâhihim mâ leyse fîy kulûbihim, vallahü a'lemü bimâ yektümün (168) elleziyne kaâlû lihvanihim ve ka'adü lev etâ'ünâ mâ kutilû, kul fedreu an enfüsikümülmevte in küntüm sâdıkıyn (169) ve lâ tahsebnelleziyne kutilû fîy sebii'llâhi emvâtâ, bel ahyâün inde rabbihim yürze-kün (170) ferihıyne bimâ âtâhümullahü min fadlıhi ve yesteşürüne billeyziyne lem yelhakuü bihim min halfihim ellâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenün (171) yesteşürüne bini' metin minallahi ve fadlın ve ennallahe lâ yudıy'u ecelmü'miniyn (172) ellezıynestecâbü lillâhi verresülü min ba'dı mâ esâbehümülkarh, lilleyziyne ahsenü minhüm vettekav ecrün aziym (173) elleziyne kaäle lehüminnâsü inen-nâse kad ceme'ü leküm şahsevhum fezâ-dehüm iymânâ, ve kaâlû hasbünallahü ve ni' melvekiyl.

(166) Uhut'ta iki ordunun kavuştukları gün uğradığınız musibet te Allah'ın izniyledir. Bu da mü'minleri ayırdetmesi içindir. (167) Bir de münafık olanları ayırdetmek ¹ içindir. Onlara «gelin, Allah yolunda kıtalda bulunun veya düşmanınızı defedin» ² denildiğinde, onlar «kıtalı bilse idik ³ size tâbi olurduk» dediler. O gün mü'minlikten ziyade kâfirliğe daha yakın idiler. Ağzlarıyla kalplerinde olmayı söyleyorlar. Allah gizlediklerini daha iyi bilir. (168) Oturarak ⁴, din kardeşleri hakkında da «onlar bize itaat etselerdi ⁵ maktul olmazlardı» diyen münafıklara de ki «haydi bakalım sözünüzde gerçek iseniz kendinizden ölümü defedin» ⁶. (169) Allah yolunda maktul olanları sakın ölü sanmayın. Belki onlar Rableri

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنَ النَّارِ فَذُنُوبَكُمْ وَأَلَّوْا اللَّهُ وَيَعْلَمُ الْمُؤْمِنُونَ
وَلَيْسَ لَهُمُ الَّذِينَ قَاتَلُوا قَاتِلَهُمْ تَعَاوَلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأَوْدَعُوا قَاتِلَهُمُ الَّذِينَ قَاتَلُوا قَاتِلَهُمْ لَكُمْ
يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِيَمَّانَ يُمُوتُوا بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ
فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ الَّذِينَ قَاتَلُوا
وَصَدُّوا قَاتِلَهُمْ مَا فَعَلُوا قَاتِلَهُمْ دَرَجَاتٍ تَنْصِبُكُمْ
الَّذِينَ كُنْتُمْ صَادِقِينَ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ حَيَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ
يَمَّا أَنَّهُمْ أَتَوْا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ وَتَسْتَشِيرُهُمْ بِالَّذِينَ
يَنْصَحُونَ أَلَا حَرْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
يَنْصَحُونَ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلُ اللَّهِ لَا يَصْنَعُ الْجَاهِلُونَ
الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ
لَهُمْ أَتَانَا مَنْ لَنَا مَنْ قَدْ جَمَعُوا الْكُفْرَ فَاسْتَوْفَوْهُ
قَدْ أَهْمَنَا إِيْمَانًا وَفَالْوَاحِشِينَ اللَّهُ وَبِعِزَّتِ الْوَكِيلِ

nezdinde diridirler, rızıklanırlar; (170) Allah'ın, kendi inayetinden ihسان ettiği nimeti ile şadandırlar. Arkada kalanlar ⁷ için de nail oldukları sadette asla korku, endişe olmadığı müjdesiyle mesrur olurlar. (171) Allah tarafından verilen nimet ve inayet ve Allah'ın müminlere olan mükâfâtı zayi etmeyeceği müjdesiyle mesrur olurlar ⁸. (172) Onlar ki canları yandıktan sonra Allah'a, peygambere davette icabet ettiler. Onlardan iyilik işleyenler ile nehyinden sakınanlar hakkında büyük mükâfât vardır. (173) Onlar ki kendilerine bazı kimselerin ⁹ «halk ¹⁰ size karşı asker toplamışlardır. Onlardan korkun» demeleri imanlarını ¹¹ artırmıştı. Onlar «Allah bize elverir. O ne güzel vekildir» demişlerdi.

¹ Mü'minlerin imanı artsin, münafıkların nıfakı; şâşıkâr olsun, her ikisi de zâhir olsun içün. ² Münafıkları, âhirete inanmışlar ise âhiret uğrunda, âhirete inanmamışlar ise ehlü avâlilerini himaye uğrunda çalışmaları arasında tahyirdir. Yahut bizim ile kütale bulunmayacak iseniz, addidimiz çoğaltmak suretiyle düşmanın defedilin veya hudutta durun demektir. ³ Kıtalda maslahat görsydik veya usulü harbi bilseydik. Bu söz istihza ile söylenmiştir. ⁴ Medine'

de Uhut günü evlerine kapanarak. ⁵ Bizl dinleyip Medine'de kalsalardı. ⁶ Ehlizinde gelirse ölüme caza bulun. ⁷ Şe. hadete nail olmayan gaziler için. ⁸ Yahut nimet ve inayet müjdesiyle mesrur olurlar; çünkü Allah mücahitlerin mükâfâtını zayi kılmaz. ⁹ Karşılarına çıkan süvari bölüğü veya münafıklar ve Naim bin Mes'ut namında biri. ¹⁰ Ebu Süfyan ve eshabı. ¹¹ İmtinanlarını, cesaretlerini.

فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا وَاللَّهُ عَزِيزٌ عَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُم فَاغْلِبُوا اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَا تَتَّبِعُوا الَّذِينَ يَدْعُونَكُم بِغَيْرِ الْكِتَابِ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الصَّافِينَ ﴿١٧٦﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧٨﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧٩﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٠﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٢﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٣﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٤﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٦﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٧﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٨﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٩﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٠﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٢﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٣﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٤﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٥﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٦﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٧﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٨﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩٩﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٠٠﴾

(174) fenkalebû bini' metin minallahi ve fadlın lem yemsesühüm sūn vettebe'ü rd-vâanallah, vallahü zü fadlın azıym (175) innemâ zâlikümüşşeytânü yuhavvifü evli-yâehü felâ tehâfûhüm ve hâfünî in kün-tüm mü'miniyn (176) ve lâ yahzünkelle-ziyne yüsârt'üne fiylküfr, innehum len yadurrullahe şey'a, yüriydullahü ellâ yec'-ale lehümhazzan fiyl'âhireh, ve lehüm azâbüñ aziym (177) innelleziyneşterevül-küfre bil'iymanı len yadurullâhe şey'a ve lehüm azâbüñ eliyim (178) ve lâ yahse-bennelleziyne keferü ennemâ nümlüy le-hüm hayrün lienfusühim, innemâ nümlüy lehüm liyezdâdü ismâ, ve lehüm azâbüñ mühlün (179) mâ kânallahü liyezerelmü'-miniyne alâ mâ entüm aleyhi hattâ yemi-yzelhabiyse minettayyip, ve mâ kânallahü liyutl'aküm aelgaybi ve lâkinnullahe yec-tebiy min rusulihî men yeşâü feâminü billâhi ve rusulih, ve intü'minü ve tette-kuü feleküm ecürün aziym (180) ve lâ yahsebennelleziyne yebhalüne bimâ âtâ-hümullahü min fadlihî hüve hayren le-hüm, bel hüve şerrün lehüm, şeyüteve-kuüne mâ bahilü bihi yemlekuyâmeh ve illâhî miyrâssümâvâtî vel'ard, vallahü bima ta'melüne habıyr.

(174) Kendilerine hiç bir fenalık ¹ dokunmaksızın Allah'ın nimet ve inayeti ile ² geri döndüler. Allah'ın rızasına tâbi oldular ³. Allah büyük inayet sahibidir. (175) Ancak o haberi getirenler şeytandır. Şeytan ise dostlarını korkutur ⁴. Artık mü'min iseniz onlardan korkmayın. Benden korkun. (176) Küfre çabuk çabuk atılanlar seni kaygılandırmasın; çünkü onlar Allah'a ⁵ hiç bir zarar vermezler. Allah onların âhirette hiç bir payları olmasını istiyor. Onlar için büyük bir azap vardır. (177) İmana bedel küfrü satın alanlar ⁶ yok mu, onlar hiç bir zaman Allah'a zarar vermezler. Onlar için acıklı bir azap vardır. (178) Sakın kâfir olanlar kendilerine mühlet ⁷ vermemliğimizi haklarında hayırlı sanmasınlar. Onlara

mühlet vermemliğimiz günahlarını artırmak içindir. Onlar için kendilerini hor kılıcı bir azap vardır. (179) Allah mü'minleri asla bulduğunuz ⁸ halde bırakmaz o, napâkı pâktan ⁹ ayrıracaktır. Allah sizi asla gaybe ¹⁰ muttali kılmaz. Fakat peygamberlerden dilediğini seçer. ¹¹ Artık Allah'a ve peygamberlerine inanın. Eğer inanır ve sakınır iseniz sizin için büyük mükâfat vardır. (180) Allah'ın, onlara kendi inayetinden ihsan ettiği şeylerde ¹² cimrilik gösterenler ¹³ sakın bu halin kendileri hakkında hayır olduğunu sanmasınlar; belki bu hal haklarında şerdir. Cimrilik gösterdikleri şey kıyamet gününde boyunlarına geçirilir ¹⁴ Gökerlerin ve yerin bıraktığı şey Allah'ındır ¹⁵ Allah işlediklerinizden haberdardır.

¹ Korku, katil, cerh, düşman hilesi gibi. ² Selâmet ile, ticaretle. ³ İtaat ve sebat ve besalette Allah'ın hoşnutluğunu kazandırır. ⁴ Veya ancak bu şeytanlar dostlarını korkuturlar veya şeytan gözünde dostlarını büyütür. Şeytandan maksat ve karşılıklı çıkan silâhî bölüş, münâfıklar, Nâim bin Mes'ûttur veya vesvese ilâk eden şeytandır. ⁵ Peygambere ve eshabına veya yârânına. ⁶ Evvelce iman etmişler iken zuhur-u peygamberden sonra inkâr edenler veya münâfıklar. ⁷ Ömür, zafer, iyi yaşıyış gibi. ⁸ Münâfıkların sizin ile ihtilâf etmelerine veya

onların sizden olmalarını ihzar eylemelerine müsaade etmez. ⁹ Münâfık veya bedbahtı muhlis veya bahtıyardan ayrıracaktır. ¹⁰ Kalplerindeki iman veya küfür bilme hususunu size vermemiştir. ¹¹ Onlara bazı muğayyebâtı evlâdır. ¹² Mâlda veya ılmıde. ¹³ Mal vermeyenler veya evsafı peygamberlîyâ kettm suretiyle cimrilik gösterenler. ¹⁴ Boyunlarına atögen bir halka geçirilir veya veballerini yüklenirler veya mâlî edile mükellef olurlar. ¹⁵ Yahut âlem fenapezir olur, Allah'tan başka bir mâlik kalmaz.

(181) İekad semî'allahü kavlelleziyne kaâlû innallahe fakıyrün ve nahnü agnı-yâü senektübü mâ kaâlû ve katlehumül'-enbiyâe bigayri hakkın ve nekuülü zûkuü azâbelhariyk (182) zâlike bimâ kaddemet eydiyküm ve ennallahe leysê bizallâmin lil'abiyd (183) elleziyne kaâlû innallahe ahide ileynâ ellâ mü'mine lresülün hattâ ye'tiyenâ bikurbânın te'külühunnar, kul kad câeküm rusulün min kabliyi bilbeyy-nâti ve billeziiy kultüm felime kateltümü-hüm in kuntüm sâdkıyn (184) feln kez-zübüke fekad küzziberusulün min kabli-ke câü bilbeyyinâti vezzüburi velkitâbil-münıtyr (185) küllü nefsin zâikatülmeyt, ve innemâ tüveffeyne üçüreküm yevmel-kıyâme, femen zuhiha anınnâri ve üd-hilecennete fekad fâz ve melhayâtü'd-dünyâ illâ metâ'ulgurür (186) letüble-vünne fıy emvâlıküm ve enfüsiküm ve letesme'unne minelleziyne ütülkitâbe min kablıküm ve minelleziyne eşrekü ezen kesıyrâ, ve in tasbirü ve tettekü feinne zâ-like min azmıl'ümür.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ضَعِيفٌ وَهُوَ عَزِيزٌ
سَمِعْنَا مَا قَالُوا وَكَانَ الْإِنْسَاءُ بِضَعْفٍ
وَقَوْلُ ذُو قَوَاعَدَابِ الْهَبْرَقِ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ لِلْعَبِيدِ الَّذِينَ قَالُوا
إِنَّ اللَّهَ عَهْدُ الْإِنْسَاءِ فَوَيْلٌ لِّلرُّسُولِ حَتَّى يَأْتِيَ الْبَرْبَانِ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِ الْبَيْتَانِ
وَالَّذِي فَتَنَهُمْ فَلَمَّا تَوَفَّوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
فَإِنْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ كَذِبَتْ رُسُلُ رَبِّكُمْ جَاءُوا الْبَيْتَانِ
وَالَّذِينَ وَالْكَافِرِينَ كُلِّ تَمَتِّسٍ دَافِقَةٍ الْمَوْتِ
وَالْمُتَوَفَّوْنَ الْجُورِ كَفَرُوا فَسَاءَ لِمَنْ يَزُجُ
عَرَالَتْ أَرْوَاحُ الْجَنَّةِ قَدْ قَارَ وَمَا الْحَيَوةُ
الْذُنْبِ الْإِسْمَاعِ الْعُذْرُ لَكُمْ لَكُنْ لَكُمْ أَمْوَالُكُمْ
وَأَنْفُسُكُمْ وَلَكِنَّ مَعَكُمْ مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا الصَّكَّابِ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنْ الَّذِينَ أَشْرَكُوا كَذَّبْتُمْ عَنْهُمْ
وَأَنْ تَصْبِرُوا وَاسْتَعِزُّوا بِرَبِّكُمْ مِنْ غَيْرِ الْأَمْوَالِ

(181) Allah; «Allah züğürttür, biz «zenginiz» di-yenlerin ¹ sözünü iştmiştir. Onların dediklerini, peygamberleri nahak yere öldürmelerini defter-i âmale yazacağız ²; Onlara «cayır cayır yakan aza-bı tadınız» diyeceğiz. (182) Bu azap clinizin emeğindendir ³. Yoksa Allah hiçbir zaman zulüm-kâr değildir. (183) «Bize ateşin yaktığı bir kurban ⁴ getirmediğçe hiçbir peygambere inan-mamaklığımızı Allah bize Tevratta emir ve vasi-yet etti» diyenlere de ki «benden evvel birtakım peygamberler açık mucizatu, dediğiniz kurbanı ge-tirmişlerdi. Dâvanızda gerçek iseniz neye onları öldürdünüz?» (184) Onlar seni yalana çıkarırlar-

sa üzülmeye; çünkü senden evvel açık mucizeler ⁵, zeburlar ⁶ nuranî bir Kitap ⁷ ile gelen peygamber-ler de yalana çıkarılmışlardır. (185) Herkes ölü-mü tatacaktır. Mükâfatlarınız kıyamet günü ta-mamıyla verilecektir. Kim ki ateşten uzaklaştı-ılır, cennete de sokulur ise artık o kimse muradına ermiş olur. Dünya diriliği aldanma metadır ⁸. (186) * Mallarınızda, canlarınızda mihnetine mâ-ruz olacaksınız *. * Sizden evvel Kitaba nâil olan-lar ile müşrik olanlardan çok eza duyacaksınız. Eğer katlanır ve sakınırsanız pek iyi olur; çünkü bu haslet vacip olan işlerdendir.

¹ Yahudiler veya içlerinden biri.

² Veya hıfzedip ihmal etmeyeceğiz.

³ İrtıkâp ettiğiniz amellerden nâsidir.

⁴ Kurban insanı Allah'a yaklaştıran bir iyiliktir.

⁵ Veya hüccetler.

⁶ Mev'izeler, sahifeler. Men'edici tenbihler.

⁷ Serayı ve ahkâmı beyan eden kitap. Veya Tevrat ve İncil ve Zebur.

⁸ Pazarda esnafın aldatıldıkları metadır.

⁹ Veya teklâf-ı ger'ye ile tecrübe muamelesine uğ-rayacaksınız.

وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الْبَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي مَعَكُمْ فَلْيَتَّبِعُوا أَمْرِي وَلَا تَتَّبِعُوا مَعْبُودَهُمْ وَرَأَوْا ظُهُورَهُمْ وَاشْرَوْهُ بِمَنْ تَحْتَهُمْ
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي
فَلْيَلْزِمُوا بَيْتُكَ وَمَنْ يَنْصُرْكَ فَإِنَّمَا يَنْصُرْكَ بِإِذْنِي وَلَمْ يَتَّبِعُوا أَمْرِي

(187) ve iz ehazallahü miysâkalleziyne ütülkitabe letübeynünnehü linnâsi ve lâ tektümünehü fenebezühü verâe zuhürîhim veşterev bihi semenen kaliylâ, febi'se mâ yeşterün (188) lâ tahsebnelleziyne yefrehüne bimâ etev ve yuhîbbüne en yuhmedü bimâ lem yef'alü felâ tahsebnenehüm bimefâzetin minel'azâb, ve lehüm azâbüñ eliyim (189) ve lillâhi mülküse-mâvâtî vel'ard, vallâhü alâ külli şey'in kadiyr (190) inne fîy halkissemâvâtî vel'ardı vahtilâfilleyli vennehâri leâyâtin lîlül'elbâb (191) elleziyne yezkürünallâhe kıyâmen ve ku'ûden ve alâ cünûbihim, ve yetefekkerüne fîy halkissemâvâtî vel'ard, rabbenâ mâ halakte hâzâ bâtilâ, sübhâneke fekinâ azâbennâr (192) rabbenâ inneke men tüdhilinnâre fekad ahzeyteh, ve mâ lizzâlimiyye min ensâr (193) rabbenâ innenâ semî'nâ münâdiyen yünâdiy lîl'iymani en âminü birab-biküm feâmennâ, rabbenâ fagfirlenâ zünûbenâ ve keffir ânnâ seyyiâtinâ ve tevef-fenâ ma'alebrâr (194) rabbenâ ve âtinâ mâ va'adtenâ alâ rusulike ve lâ tuhliznâ yevmelkıyâmeñ, inneke lâ tuhlîfülmîy'âd.

(187) Hani Allah Kitaba nâil olanlardan bir mi-sak almıştı: Kitabı ¹ halka beyan edecekler, on-dan hiçbir şeyi saklamayacaklardı. Onlar ise mi-sakı arkalarına attılar. Onu az birşey ile sattılar. Artık ne kötü alış verişte bulundular! (188) Sakın sanma ki onlar getirdikleri şey ile şad olup yap-madıkları ² şey ile öğülmesini sevenler kurtula-caklardır. Sakın sanma ki onlar azaptan kurtu-lacak bir yerde bulunacaklardır. Onlar için acıklı bir azap vardır. (189) Göklein ve yerin padişah-lığı Allah'ındır. Allah herşeye hakkıyla kadirdir. (190) Gökleri ve yeri yaratmada, gecenin ve gün-düzün gelip gitmesinde tam akıllılar için tevhit ve kudrete ait âlâmetler vardır. (191) Onlar ki ayakta iken, otururken, yatariken ³ Allah'ı anar-

lar; Göklein ve yerin yaratulmasını düşünürler de derler: «Ey Rabbimiz! Bunu boş yere yaratma-dın. Sen tamamiyle münezzehsin ⁴. Artık bizi ateş azabından koru» (192) «Ey Rabbimiz! Şüphe yok ki sen her kimi ateşe sokarsan onu rüsva etmiş olursun. Zalimler için yardım edecek hiçbir kimse yoktur» (193) «Ey Rabbimiz! «Rabbimize inanın» diye imana çağırın ⁵ bir münâdi ⁶ yi işittik, İman getirdik. Ey Rabbimiz! Artık günahlarımızı yarlı-ga, kötülüklerimizi ört, bastır. Canımızı iyilik edenlere ⁷ beraber al» (194) «Ey Rabbimiz Pey-gamberlerimize bize vaadettiğini ver, kıyamet günü bizi rüsva etme, çünkü sen vaadinden dönmez-sin».

¹ Veya nübüvvet-i Muhammediye hakkında Tevrat ve İncil'deki haberleri.

² Getirdikleri şeyi hakkı gizlemek, halkı azdırmak, yap-madıkları, işe hakkı meydana çıkarmak, doğruyu haber vermek, ahtı yerine getirmek.

³ Yani her bir surette.

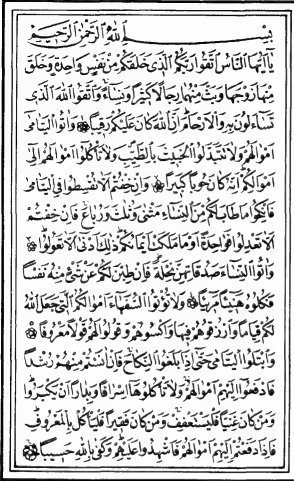
⁴ Sana ilâhik olmayan şeylerden, ezûmle halkı boş ye-re yaratmadın.

⁵ Veya İman eden, nida eden.

⁶ Aleyhisselâtu Vesselâm Efendimiz Hazretleri veya Kur'an-ı Mühlî.

⁷ Peygamberler ile, sulâha ile.

NISÂ SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla.

(1) Ey nâs! Rabbinizden sakınınız ki sizi bir tek nefisten ² yaratmış, ondan da zevcesini vücude getirmiş ve onlardan bir çok erkek, kadın türetmiştir. İsmi ni zikir ile bir diğeri nize müracaat ettiğinin ³ Allah'tan, husmıllıklardan ⁴ sakının. Çünkü Allah her an sizi gözetir. (2) Yetimlere, bağıl oluncu mallarını verin, napâki pâk ile değiştirmeyin ⁵. Yetimlerin mallarını mallarınıza karıştırmakla mallarını yemeyin. Bu, muhakkak büyük bir cürümdür. (3) Yetim kızları almak hususunda adalet icra etmemekten korkarsanız ⁶ hoşlandığınız kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikâh

SÛRETÜNNİSÂ'

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühennâsüttekuû rabbekümüleziy halakakûm min nefsin vâhidetin ve halaka minhâ zevcehâ, ve besse minhûmâ ricâlen kesiyren ve nisâ' vettekullahelleziy tesâclûne bih, vel'erhâm, innal-lahe kâne aleykûm rakıybâ (2) ve âtül-yetâmâ emvâlehum, ve lâ tetebeddelûl-habiye bittayyib, ve lâ te'kü'lû emvâlehum illâ emvâlikûm, innehû kâne hüben kebiyrâ (3) ve in hiiftûm ellâ tukstûl fiyl-yetâmâ fenkihû mâ tâbe lekûm minnenni-sâi mesnâ ve sülâse ve ruba', fe in hiiftûm ellâ ta'dilû fevâhideten ev mâ meleket eymanükûm, zâlike ednâ ellâ te'ülû (4) ve âtünnisâe sadukaâtihinne nihleh, fe in tîbne lekûm an şey'in minhû nefsen fe-külûhû heniy'en meriy'a (5) ve lâ tü'tüs-süfehâe emvâlekümülletiy ce'alallahû lekûm kıyâmen verzukuhûm fiyhâ veksûhûm ve küülû lehûm kavlen ma'rûfâ (6) vetelül-yetâmâ hattâ izâ belegunnikâh, fe in ânestûm minhûm rüşden fedfâ'û illeyhim emvâlehum, ve lâ te'külûhâ isrâfen ve bidâren en yekberû, ve men kâne ganiyyen felyesta'fif, ve men kâne fakıyyren felye'kü'l bilma'rûf, feizâ defa'tûm illeyhim emvâlehum fe'eşhidû aleyhim, ve kefâ billâhi hasıybâ.

edin. Aralarında insafta bulunmamaktan korkar-sanız ⁷ bir ile veya memlûkünüz olan cariye ile iktifa edin. Bu husus adaletten dönmemeğe ⁸ daha yakındır (4) Kadınlara mehirlerini hoşlukla ⁹ ve-rin. Eğer onlar gönül hoşluğu ile size birşey ba-ğışlarsa onu âfiyetle yiyein ¹⁰. (5) Allah'ın, mai-şetinize kıvam kıldığı emvalinizi ¹¹ elinizdeki yetim mallarını avanaklara vermeyin. Onları o mal-lardan yedirin, giydirin, hâtlarını okşayın. (6) Yetimleri nikâh çağına varıncaya ¹² kadar dene-yin ¹³. Onlarda rüşd-ü salâh görürseniz mallarını kendilerine verin. Siz de o malları israf ile ¹⁴, bu-yururlar diye tez elden ¹⁵ yemeyin. Veli zengin isse iffet göstereyin ¹⁶. Fakir ise urf veçhile yesin ¹⁷. Onlara mallarını verince şahit tutun. Allah'ın hesap görmesi elverir.

¹ Yüz yetmiş altı ayet olan bu suret cillie Medine'de nazil olmuştur. ² Adem Aleyhisselâm. ³ Yekdiğeriniz-den bir şey istediğiniz zaman 'Allah için' dediğiniz Allah'tan. ⁴ Husimlardan ilisliğini keemeden, yahut husimlik hatırı için dediğiniz husimliklardan sakının. ⁵ Yetim in malını alıp sizin kötü malınızı vermayin; peğin yetim in malını yiy sonra parasını vermaye kalkışmayın. ⁶ Zaman-ı Cahil-lyette yetim kızların mallarına, güzelliğine göz dikerek amcazadeler gibi veller onları nikâh edip haklarını öde-mezlerdi; çünkü haklarını müdafaa edecek kimse bulun-mazdı. Âyet-i Kerime ile bu cihet menedildi. ⁷ Yani insaf-

sızlık edeceğinizi bilirsiniz. ⁸ Yahut fakre duçar olma-mağa. ⁹ Atıye olarak, güçlük çıkarmayarak veya makte-zâyı dıyanet ve geriat olarak. ¹⁰ Boğardan kolaylıkla geç-sin, kolaylıkla hâzımlunsun. Yahut dânyada da âhirette de ukubet yoktur. ¹¹ Nazm-ı Celîlde mübâlağa tatiyile mallar hadd-i zatında kıvam addolunmuşun. ¹² Büllûğ çağına ka-dar. ¹³ Onları başı boş bırakmayın. ¹⁴ Haksız yere harç eylemek hususunda ifrat dedmeyece varmak suretiyle. ¹⁵ Bâ-ğlı olur olmaz benden alırlar korkusuyle harç hususunda acele etmek suretiyle. ¹⁶ Yetimin malından hiç bir şey al-masın. ¹⁷ Şâ'niye, ihtiyacına göre maldan alsın.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ آذَاءُ جَدِّكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ وَلَكُمْ نِصْفُ الْوَرُثَةِ بِمَا تَرَكَتُمْ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِهِ بِيَا أَوْدَيْنِ وَلَكُمْ نِصْفُ الْوَرُثَةِ
بِمَا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
وَلَدٌ فَلَكُمْ النِّسْفُ بِمَا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ
تَوْصُونَ بِمَا أَوْدَيْنِ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَذَلَّةً
أَوْ أَمْرَةً وَلَهُ آخٌ أَوْ أَخْتٌ فَلِلْكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا
النِّسْفُ فَإِنْ كَانَ ثَلَاثٌ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ
شُرَكَاءُ فِي الثَّلَاثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ بِيَا أَوْدَيْنِ
أَوْدَيْنِ غَيْرِ مَضَارٍّ وَصِيَّتُهُ لِلَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَلِيمٌ ۝ يَلَاكُ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
يُذْخِلْهُ فِي فَتَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِ الْأَنْهَارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۝ وَذَلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ۝ وَمَنْ
بَعْضُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ
فِي مَا تَخَالَفُ فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُبِينٌ ۝

(12) ve leküm mısıfû mâ tereke ezvâcî-küm in lem yekün lehünne veled, fein kâne lehünne veledün felekümmürubu'u mimmâ terekne min ba'di vasiyyetin yûsiyne bihâ evdeyn, ve lehünnerubu'u mimmâ terekütüm in lem yekün leküm veled, fein kâne leküm veledün felehünnes-sümünü mimmâ terekütüm, min ba'di vasiyyetin tûsüne bihâ ev deyn, ve in kâne recülün yûresü kelâeten evimre'tün ve lehü ehun ev uhtün felikülî vâhidin min-hümessüdüs, fein kanü ekseri min zâlike fehüm şürekâü fîssülüs, min ba'di vasiyyetin yûsâ bihâ ev deyn, gayre mudârr, vasiyyeten minallah, vallahü alıymün halıym (13) tilke hudûdullah, ve men yuti'llahe ve resûlehu yudhilü cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü halidiyne fihâ, ve zâlikefvezvül'aziym (14) ve men ya'sılâhe ve resûlehu ve yete'adde hudûdehu yudhilü nâren hâlden fihâ ve lehü azâbün mühtün.

(12) Zevcelerinizin çocuğu yok ise terekelerinin yarısı sizindir; şayet çocuğu varsa dörtte biri sizindir; bu ahkâmda ettikleri vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Eğer çocuğunuz yoksa terekelerinizin dörtte biri zevcelerinizindir. Yine bu ahkâm ettiğiniz vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Eğer irs aranan erkek veya kadın, çocuğu, babası olmayan kimse ¹ olursa ana bir erkek veya kız kardeş bulunursa bunların her birine altıda bir verilir. Eğer bunlar birden ziyade iseler üçte birde ortak olurlar. Keza bu

ahkâm ettiği vasiyeti tenfizden veya borcu edadan sonradır. Bu da zarar vermeksizin olmalıdır ². Allah tarafından size bir vasiyettir. Allah hakkıyla âlîmdir, yavaştır. (13) İşte Allah'ın hududu ³. Kim ki Allah'a, peygamberine itaat ederse Allah onu, orada daim kılmak üzere, altundan ırmaklar akar uçmaklara sokar büyük fevz ve necat budur. (14) Kim ki Allah'a, peygamberine âsi olur, onun hududunu da tecavüz ederse Allah onu, orada daim kılmak üzere, ateşe sokar. Onun için rûsvay kılıcı bir azap vardır.

¹ Nazm-ı Celîde (Kelâle) vârit olmuştur. Kelâle varise sıfat olduğu gibi mevruşe de sıfat olur. Mevruşe sıfat olursa çocuğu ve babası olmayan meyyittir. Cumhurun kavli budur. Varise sıfat olursa çocuk ve ana ve baba olmayan varis olur. Nazm-ı celîde vârit olan (Yûris) lâfa-ı gerifi selâsiden alınırsa erkek veya kadın mevruşe olursa

demektir. Nitekim tercümede bunu ihtiyar ettik. Fakat ef'al bâbindan alınırsa erkek veya kadın varis olursa demektir. ² Meyyit olmeden evvel malının üçte birinden ziyade vasiyet etmek, borcu yok iken borç ıkrar etmek gibi vereseye zarar verilmemelidir. ³ İşte bu ahkâm Allah'ın kullarına beyan ettiği şerayidür.

(15) vellâtîye ye'tiyenelfahüşete min nisâiküm festeshidû aleyhinne erbe'aten minküm, fein şehidû fe'emsikühünne fiylbü-yütî hattâ yetevcaffahünnelmev'tü ev yec'alallahü lehünne sebîylâ (16) vellezânî ye'tiyânihâ minküm fe'azühüma, fein tâbâ ve aslehâ fea'ridû anhüma, innallahe kâne tevvâben rahîmâ (17) innemettevbetü alallahi lilleziyne ya'melünessübe bi-cehâletin sümmе yetübüne min kariybîn feulâike yetübullahü aleyhim, ve kânallahü aliymen hakîymâ (18) ve leysettettevbetü lilleziyne ya'melünesseyyiât, hattâ izâ hadara ehade hümlümev'tü kaale innyî tübtül'âne ve lilleziyne yemütüne ve hümlü küffâr, ulâike a'tednâ lehüm azâben elîymâ (19) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ yahillü leküm en terisûnnisâe kerhâ, ve lâ ta'dulühünne lîtezhebû bîbâ'dı mâ âyetümühünne illâ en ye'tiye bifâhişetin mübeyyineh, ve âşîrühünne bilma'rûf, fein kerihümühünne fe'asâ en tekrehû şey'en ve yec'alallahü fiyhî hayr'an kesîyrâ.

(15) Kadınlarınızdan fuhuş irtikâp edenler hakkında kendinizden dört şahit isteyin. Eğer şahitler şahadet ederlerse onları, ölünceye kadar veya Allah onlara kurtulmak için bir yol buluncaya kadar evlerde alıkoynun ¹. (16) Sizlerden fuhuş irtikâp eden iki kişiyi tevbihi ile incitin. Eğer o ikisi tövbe edip ıslâh-ı hal eylerse onları incitmeden vaz geçin. Çünkü Allah tevaptır, rahîmdir ². (17) Ancak cehaletle kötülük yapmış, sonra ankarip ³ tövbe kulmuş olanlar hakkındaki tövbeyi kabul Allah'a aittir. İşte Allah bunların tövbele-rini kabul eder. Allah hakkıyla âlîmdir, hakimdir.

وَالَّذِينَ يَأْتِيَانَا فَاحِشَةً مِنْ نِسَائِهِمْ فَاسْتَشْهِدُوا
عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ
حَتَّى يُتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا
وَالَّذِينَ يَأْتِيَانَا مِنْكُمْ فَأَدْوُهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا
إِنَّمَا النَّسَبُ عَلَاقَةٌ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ أَسْوَءَ الْأَعْمَالِ
فَيَتَسَوَّوْنَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا وَلَيْسَ النَّسَبُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ أَسْوَءَ الْأَعْمَالِ إِذَا حَضَرَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ قَالَ
إِنِّي بُذْتُ لَأَنْ وَلَا الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ وَهُمْ كُنَّا زَوْجًا وَلَئِكَ
أَعَدَّ تَأْلِيمًا عَذَابًا لِكُلِّ الْيَاكِينِ الَّذِينَ لَا يَحِلُّ لَهُمْ
أَنْ يَتَرَوْا نِسَاءَهُمْ كَرِهًا وَلَا يُتَوَفَّوْنَ لِيَذْهَبُوا
بِغَيْرِ مَا يَتَوَفَّوْنَ لَأَنْ يَأْتِيَنَ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ
وَعَاشِرُوهُمْ بِالْعُرْفِ فَإِنَّ كَرِهَهُمْ نَفْسِي
أَنْ يَكُونُوا نِسَاءً وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

(18) Kötülük yapmakta iken ölüm gelince şimdi tövbe ettim diyenler veya kâfir olarak ölenlerin tövbeleri tövbe değildir. İşte bunlar için acıklı bir azap hazırladık. (19) Ey iman edenler! Kadınlara zorla varis olmanız size helâl olmaz ⁴. Verdiğinizizin bir kısmını ele geçirmek ⁵ için onları sıkıştırmayın. Meğer ki onlar apasikâr fuhuş irtikâp ederler. Onlarla güzelce diriliğe bulunan bundan başka sebeple onlardan öğrenirseniz tahammül edin. Olabilir ki siz bir şeyden öğrenir-siniz de o işde Allah bir çok iyilik ihsan eder⁶.

¹ Nâs ile ihtilâttan men edin. ² On dördüncü ve on beşinci âyetler (Ezzânî Verzanîyetü) fecidü ya... Elay) ile mensuttur. Bu mensuh olan iki âyetten evvelkisi zanîye-ler ikincisi zanîyer veya evvelkisi dullar, ikincisi kız oğlan kızlar hakkındadır. ³ Ömeden ervel. ⁴ İslâmdan ervel müteveffannı velisi müteveffannı zevcesini terkeden ad-dederdi de ona mehrinden başka bir mehir vermesizden zorla kendisini alırdı, yahut diğer birine verip mehrini ken-disi alırdı, ona bir şey vermezdi veya kadını, zevcinden alacağı mirastan vazgeçirip onu kendine verdimek için

kadını evlendirmekten men ederdi. Nâzm-ı celîl bu âdet-i kerihîyi men hususunda nâzil olmuştur. Yahut zevcesini boşamak istediği halde mehir vermek için güzelce dirilite bulunamayan alelittak erkek hakkında veya alelittak kadın-ları evlenmekten men etmek için velîler hakkında nâzil olmuştur. ⁵ Nikâha izin verdikleri surette mehrini almak için izin vermiyor vefat ettiğine göre mirasını almak için. ⁶ Meselâ hayrî bir çocuk verir, yahut üflet ve muhabbet verir.

وَأَزَادْنَا سَائِلًا زَوْجًا مَكَانَ زَوْجٍ وَأَنزَلْنَا
إِخْلَافَهُمْ فَوَطَّأُوهُمَا وَأَمَّا سَائِلُهَا فَتَوَلَّى
بُهَا نَا وَأَمَّا مَيْمَنُهَا فَوَطَّأُوهُمَا وَأَمَّا سَائِلُهَا
فَتَوَلَّى بُهَا نَا وَأَمَّا مَيْمَنُهَا فَوَطَّأُوهُمَا
أَفَصْنَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا
عَلَيْكُمْ ۖ وَلَا تَنكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّ كَانَ فَاخِشَةً وَمَثَلًا
سَيِّئًا ۚ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
وَأَخَاؤُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَصَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ
وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُ الْمَوْلَاةِ وَالْمَوْلَاتُ
وَأَخْوَانُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَأَمَّا بَنَاتُ الْأَخِ
وَبَنَاتُ الْأَخْتِ فَالَّذِينَ فِي حُجُوبِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ
الَّذِينَ دَخَلْتُمْ بِهِنَّ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ فَوَاحِشٌ بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَالٌ عَلَيْكُمْ ۚ الْذَّكَرُ
مِنْ صُلَاحِكُمْ ۚ وَأَنْ تَخْبِعُوا ذُنُوبَكُمْ إِلَى الْخَلْقِ
مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

(20) ve in erdütümüstübdâle zevcîn me-
kâne zevcîn ve âteytüm ihdâhünne kın-
târen felâte' huzû minhü şey'â, ete' huzû-
nehü bühtânen ve ismen mübiynâ (21)
ve keyfe te' huzûnehü ve kad efdâ ba' du-
küm ilâ ba' dın ve ehazne minküm mıy-
sâkan galiyzâ (22) ve lâ tenkihü mâ ne-
keha âbâüküm minennisâ ilâ mâ kad
selef, innehü kâne fâhişeten ve maktâ, ve
sâe sebilyâ (23) hurrimet aleyküm ümme-
hâtüküm ve benâtüküm ve ahavâtüküm
ve ammâtüküm ve halatüküm ve benâ-
tül'ahı ve benâtül'uhtı ve ümmehâtükü-
müllâtıy erda' neküm ve ahavâtüküm mi-
nerradâ'atı ve ümmehâtü nisâiküm ve
rebâibükümüllâtıy fıy hucuriküm min
nisâikümüllâtıy dehaltüm bihinn, fein
lem tekünü dehaltüm bihinne felâ cünâ-
ha aleyküm ve halâlü ebnâikümüllezıyne
min aslabiküm ve en tecme'ü beynel'uh-
teyni illâ mâ kad selef, innallahe kâne ga-
fûren rahımâ.

(20) Bir zevce yerine diğer bir zevce almak ister-
seniz öbürüne mehre bedel bir yığın para vermış
olsanız bile ondan hiçbir şey almayın. Bühtan ede-
rek apaçık bir günaha girerek ¹ o parayı geri ala-
cak mısınız? (21) Nasıl alırsınız ki birbiriniz ile
yalnızca kalmıştınız ². Onlar da sizden sağlam
bir misak almışlardı ³. (22) Geçmiş başka olmak
üzere babalarınızın evlendikleri kadınlar ile evlen-
meyin. Çünkü bu, hayasızlıktır, pek müstekreh bir
şeydir ⁴, kötü bir yoldur. (23) Analarınız, kızlar-
nız, kız kardeşleriniz halalarınız, teyzeleriniz,

erkek ve kız kardeş kızları, sizi emziren süt ana-
lar, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anaları,
kendilerine duhul vuku bulan ⁵ karılarınızdan
olan yanınızdaki üvey kızınız ile ⁶ evlenmek size
haram kılınmıştır. Onlara duhul vaki değilse kız-
ları ile evlenmede sizin için bir beis yoktur. Sülbü-
nüzden ⁷ olan oğullarınızın halileleri de ⁸ iki kız
kardeş cem etmek de size haram kılınmıştır. An-
cak geçmiş başkadır. Çünkü Allah gafurdur, ra-
himdir.

¹ Yahut apaçık bir cürüm isnat ederek demektir. Çünkü İslâmdan evvel diğer bir kadını almak için evvelki kadını boşamak isteyenler verdikleri mehir almak için ka-
dına fuhuş isnat ederlerdi. Kabahatı olmayan mutallâka-
dan mehir istirdat aşıptı. Âyet-i Celle ile bu âdet-i mekrûha menedildi.

² Karı koca oldunuz.

³ Silâren haklarını güzelce tutmak veya iyilikle bırak-
mak emri verilmiştir.

⁴ Cahiliye zamanında bu nikâh da pek ziyade gayi idi.

Buna «Nikâh-ı maktâ» derlerdi. Nazm-ı Celimde de «maktâ»
vârit olmuştur ki, hakarete maktûn buğz demektir.

⁵ Yahut duhul vaki olan kadınlarınızın anaları ile
taht-ı terbiyenizdeki kızlarınız ile.

⁶ Evlerinizde taht-ı terbiyenizde bulundurdüğünüz
üvey kızlarınız. Cumhuru fukahaya göre taht-ı terbiyesin-
de olmasa da yine nikâh ile almak caiz değildir. Meğer ki
kadın mezhûlin biha olmasın.

⁷ Oğul edindiğiniz kimselerin zevcesi değil.

⁸ Halile zevce demektir yahut cariye de şâmilidir.

(24) velmuhsanâtü minennisâi illâ mâ meleket ey-mânüküm kitâballahi aleyküm, ve uhille leküm mâ verâe zâllüküm en tebteguü biemvâliküküm muhsiniyne gayre müsâfihîyn, femestemtâ'tüm bihi minhünne feâtühünne ücûrehünne farıy-zah, ve lâ cünâha aleyküm fiymâ terâ-daytüm bihi min ba'dilfarıy-zah, innallahe kâne aliyen hakıymâ (25) ve men lem yesetü' minküm tavlen en yenkihalmuhsanâtılmü'minâti femin mâ meleket ey-mânüküm min feteyâtikümlümü'minâti, vallahü a'lemü bi'iy-mânüküm, ba'düküm min ba'd, fenkihühünne bi'izni ehlihinne ve âtühünne ücûrehünne bilmağrûfi muhsanâtın gayre müsâfihâtın ve lâ mütteh-zâti ahdân, feizâ uhsinne fein eteyne bi-fâhuşetin fe'aleyhinne nisfû mâ alelmuhsanâti minel'azâb, zâlike limen haşiyel'anete minküm, ve en tasbirü hayrün leküm, vallahü gafûrün rahiyim (26) yürıydu-lahü liyübeyyine leküm ve yehdiyeküm sünenelleziyne min hablilküm ve yetûbe aleyküm, vallahü alıymün hakıym.

(24) Memlûkleriniz ¹ den maada kocalı kadınlar ile evlenmek de size haram kılınmıştır. Allah'ın size olan farzını tutun. Bunlardan maadası ifteli olarak zina etmesizin mallarınızdan sarf ile evlenmeniz için size helâl kılınmıştır. Mütelezziz olduğunuz kadınlara mehirlerini takdir veçhile verin; mehir takdir olunduktan sonra uzlaştığınız hususta bir beis yoktur ². Çünkü Allah hakkıyla âlîmdir, hakimdir. (25) Hür mü'min kadın almağa servetçe gücü yetmeyen kimse memlûkeniz olan mü'min cariyelerinizden ³ alsın ⁴. Allah sizin imanınızı ⁵ daha iyi bilir. Biri birinizden peyda

وَالْحَصْنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ بَابُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَعْلَٰكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْعُوا بِإِيمَانِكُمْ خُصْبَنَ غَيْرِ مَسْكُوفِينَ فَأَسْتَعْتَبُوا مِنْهُمْ فَأَوْفَرُوا جُورَهُمْ وَرَبَّصَتْ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَأَيْتُمْ مِنْ بَيْنِ بَعْدِ الرِّبَا إِنْ أَلَّ اللَّهُ كَانَ بَلَاءً حَكِيمًا وَمَنْ أَيْسَطَ مِنْكُمْ فَلَا أَنْ يَسْجُ الْخَصَنَاتِ أَلْوَمَاتِ فَنَ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَكُونُوا مِنَ الْغُيُوتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَكُونُوا مِنْ بَعْضِهِمْ فَأَنْجُوهُمْ بِأَذْيَانِهِمْ وَأَوْفَرُوا جُورَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ خُصْنَاتٍ غَيْرِ مُسَافِهَاتٍ وَلَا مُتَعَدَاتٍ أَخَانٍ فَإِذَا خُصِنَ قَرَأَتْ بَيْنَ يَدَيْهَا حَسَنَةً فَتَلْبَسُهَا مَا لَهَا الْخَصَنَاتُ مِنَ الْعَدَابِ ذَلِكَ لَنْ حَسَنَةً الْعَنَتِ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصِيرَ وَاعْبُرُوا بِاللَّهِ عَفْوُ رَجِيمٍ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذِينَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سَبِيلَ الدِّينِ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيُؤْتِيَكُمْ عَلَيْهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

oldunuz ⁶. Artık onları sahiplerinin izniyle nikâh edin. Mehirlerini güzelce ⁷ olarak onlara verin; öyle ki ifteli ⁸ olanlar, zinakâr olmayanlar, dost da tutmayanlar. Onlar kocalı olurlar da fuhuş irtikâp ederlerse onlara hür kadınlar hakkındaki ukubetin nisfı ceza verilir. Bu hal ⁹ içinizden zinaya düşmekten ¹⁰ korkanlara sühulet olmak içindir. Sabretmeniz ise hakkınızda hayırlıdır. Allah gafurdur, rahimdir. (26) Allah size belli etmeği ¹¹, sizden evvelki peygamberlerin yollarını size göstermeği, tövbenizi kabul etmeği istiyor. Allah hakkıyla âlîmdir, hakimdir.

¹ Dâr-ı harpte zevci bulunan bir kadını esir edip var'ı haml veya hayız ile rahmin çoktan beraati anlaşıldıktan sonra aldığınız kadından maada.

² Mehri müsemmadan fazla vermede, zevceğin bağışlamasındadır.

³ Veya genç cariyelerinizden.

⁴ Yani diğer bir müminin cariyesini alar.

⁵ Zâhir iman ile iktifa edin.

⁶ Hepiniz Âdem evlâdısınız; cariyeye almaktan sıkılma.

⁷ Geeltirmeyerek, oyalamayarak, azaltmayarak.

⁸ Hem aşîk hem gizli zinada bulunmayarak.

⁹ Cariyeyi nikâh ile almak.

¹⁰ Yahut galebe-i şehvete günâha düşmekten.

¹¹ En iyi hususiatınızı, size gizli kalan hususâtı, ahkâm-ı geriatı.

(34) erriçâlû kavvâmüne alennisâi bimâ faddallahühü ba'dahüm alâ ba'dın ve bimâ enfekuû min emvâlihîm, fessâlihâtü kaânitâtün hâfizâtün ilgaybî bimâ hafizallah, vellâtiy tehâfûne nüşûzehünne fe'zühünne vehcürühünne fiylmadâci'ı vad-ribühün, fein eta'neküm felâ tebgû aleyhinne sebiylâ, innallahe kâne aliyyen kebiyrâ (35) ve in hiftüm şikaâka beynihimâ feb'asû hakemen min ehlihi ve hakemen min ehlihâ, in yüriydâ islahan yüveffikallahü beynehümâ, innallahe kâne aliymen habiyrâ (36) va'büdullahe ve lâ tüşrikû bihi şey'en ve bilvâlideyni ihşânen ve biziylkurbâ velyetâmâ velmesâkiyni velcârî ziykurbâ velcârilcünübî vesâhubî bilcenbî vebnissebiyli ve mâ melek et eymanüküm, innallahe lâ yühibbühü men kâne muhtâlen fahûrâ (37) elleziyne yebhalüne ve ye'mürünnâse bilbuhlî ve yektümüne mâ atâhümullahü min fadlih, ve a'tednâ illekâfiriyne âzâben mühiynâ.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۚ فَالْصَّالِحَاتُ قَانِئَاتٌ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ لَهُنَّ ۚ وَاللَّهُ وَآلَاؤُهُ غَيْرُ مَشْهُورٍ ۖ هُنَّ قَاطِنَاتٌ فِي الْمَصَاجِعِ ۚ وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْتَغُوا حَكَمًا مِنْ هَلِهِ ۚ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِ الدِّينِ ۚ إِنْ أَصْلَحُوا لَوْ فَرِحَ اللَّهُ بِبَيْنِهِمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ۖ وَأَعِذُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۚ وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَإِنْسَانًا وَمَنْ لَمْ يَسْكِبِ ۖ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْمُحِبِّ وَالْأَسِيرِ بِالنِّسْبِ ۚ وَابْنِ السَّبِيلِ ۚ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ لَحَاحًا ۚ لَافْخُورًا ۚ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ ۖ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْفَحْشِ وَيَكْتُمُونَ مَا أَنِيبَهُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَأَعِذُوا لَكُمُ الْكَافِرِينَ ۚ عَذَابًا مُهِينًا ۖ

(34) Allah'ın, erkekleri kadınlara müraccah tutmasından, erkeklerin mallarından harcetmelerinden nâşi erkekler kadınlar üzerinde âile reisidir. Saliha olan kadınlar; buyrulutu kabul edenler ¹ Allah'ın koruması ile zevçlerinin gaybubetinde onları koruyanlardır ². Onların serkeşliklerinden korkarsanız ³ onlara nasihat edin, onları yataklarda yalnız bırakın, döğün; fakat size itaat ederlerse artık onlara yol aramayın ⁴. Çünkü Allah yücedir ⁵, büyüktür. (35) Eğer zevç ile zevce arasında ayrılıktan endişe ederseniz kendilerine kadının ailesinden bir, erkeğin ailesinden de bir ha-

kem " gönderin; bunlar aralarını bulmak isterlerse Allah onları uyuşmağa muvaffak kılar. Çünkü Allah hakkıyla âlimdir, haberdardır. (36) Tanrıya tapın, ona hiç bir şeyi şerik koşmayın. Anaya, babaya iyilik edin; akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşulara ⁷ yabancı komşulara ⁸ yanınızdaki arkadaşa ⁹, yolcuya, memlûkünüz olana da iyilik edin, öğünmeyin. Çünkü Allah kendini beğeneni, kendini öğeni sevmez. (37) Yani cimrilik edenleri, halka cimriligi emredenleri, Allah'ın fazl ve kereminden verdiğini ¹⁰ gizleyenleri sevmez, kâfirlere ¹¹ hakaretili bir azap hazırladık.

¹ Allah'a ita'at, zevcinin hukukuna riayet edenler.

² Zevçlerinin mallarını, namuslarını, menzillerini koruyanlardır. ³ Hukuku zevci benimsenemeyecğini zannederseniz.

⁴ İncitmeyin, ilerisine varmayın, ayrılmalarını istemeyin.

⁵ Hakimlikten münezzehtir. ⁶ Davayı fasla, aralarını bulmağa salih, adil bir zata kavale edin. ⁷ Akraba ve müslüman veya mahallede komşu. ⁸ Akraba olmayan, müslüman

olmayan, mahallede olmayan komşu. ⁹ Kapı bitişik komşu, meslek yoldaşı, ders geriki, veya zevcesi. Türkçede tamamıyla mukabil 'yandaş' dir. ¹⁰ Serveti veya nuut ü mühammedî hakkında Tevrat'ın beyanını yani ilmi ¹¹ Nime-ti bariye kıfrında bulunmaları işte bunlardır. Bunlara hakaretili bir azap amade ettik demektir.

(45) vallâhü a'lemü bilâ'dâiküm, ve kefâ billâhi veliyyen ve kefâ billâhi nasiyrâ (46) minelleziyne hâdû yuharrifünelkell-me an mevâd'ihî, ve yekûlûne semî'nâ ve asaynâ vesma' gayre müsmâ'in ve râ'î-nâ leyyen bielsinetihim ve ta'nen fiyd-diyn, ve lev ennehüm kaâlû semî'nâ ve ata'nâ vesma' vanzurnâ lekâne hayren lehüm ve akveme ve lâkin le'anehümül-lahü biküfrihim felâ yû'minûne illâ ka-lilâ (47) yâ eyyühelleziyne ütülkitâbe âminû bimâ nezzelnâ musaddıkan limâ ma'aküm min kabli en netmise vücûhen fenerüddehâ alâ edbârihâ ev nel'anehüm kemâ le'annâ ashâbessebt, ve kâne em-rullahi me'ülâ (48) innallahe lâ yağfirü en yüşreke bihi ve yağfirü mâ düne zâ-like lîmen yeşâ, ve men yüşrik billâhi fekadifterâ ismen azıymâ (49) elem tere illeleziyne yüzekküne enfüşehüm, belillâ-hü yüzekkiy men yeşâü ve lâ yuzlemüne fetiylâ (50) unzur keyfe yetferüne alalla-hilkezi, ve kefâ bihi ismen mübiynâ (51) elem tere illeleziyne ütü nasiyben minel-kitâbi yû'minûne bilcibti vettağûuti ve yekûlûne lîlleziyne keferû hâilâi ehdâ minelleziyne âmenü sebebiylâ.

(45) Allah sizin düşmanlarınızı daha iyi bilir. Al-lah'ın yâr olması da elverir. Hakkiyle yardımcı olması da elverir. (46) Yahudi olanlardan bir gü-ruh kelimeleri yerlerinden kaydırırlar. «İşittik, karşı koyduk ¹; işit, işitmek olasın ² ve (raina) ³ derler. Bunu da dillerini eğerek ve bükerek ⁴, di-ne tân ederek ⁵ derler. Onlar «işittik itaat ettik, işit, (ünzu'rna) deselerdi haklarında hayırlı ve da-ha doğru ⁶ olurdu. Fakat Allah onlara küfürlerinden nâşi lânet etmiştir. Bu halle onlardan imana gelen az olur ⁷. (47) Ey Kitaba nâil olanlar! Çeh-releri belirsiz edip arkalarına çevirmeden ⁸ veya Cumartesiye hürmet etmeyen Yahudilere ettiğimiz lânet gibi lânet etmeden evvel ⁹ sizdeki Kitabı tas-dik ederek indirdiğimiz Kitabı iman edin. Al-

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللّٰهِ نَصِيرًا
مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا وَمِعْرِضًا لِّكُلِّ مَعْصِيَةٍ وَيُتَوَلَّوْنَ مَعَنَا
وَعَصْبًا وَاسْمَ غَيْرِ اسْمِمْ وَرَاعَيْنَا بِالْبَسِيصِ وَطَعْنَا فِي
الْبَدَنِ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَاوَلُوْا سَيْفًا وَاَطَعْنَا وَاسْمَ وَانْظَرْنَا لَكُنَّا
خَيْرًا لَهُمْ وَاَفْوَرُوا وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْنَ اِلَّا
قَلِيْلًا ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَلَيْسَ اَتَيْنَاكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مَصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ مِّنْ قَبْلُ اِنْ تَطِيعُوا وَجْهًا فَرَدُّ هَٰٓءِلًا اَدْبَارُهَا
اَوْ تَعْصُوْا كَمَا لَعَنَّا اَصْحَابَ النَّسَبِ وَكَانَ اللّٰهُ مُعْطِيًا ۝
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ لِمَن يَشْرِكْ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ
وَسَنُفِصِّلُ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓءَا عِظَمًا ۝ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ
يُرْكُوْنَ اَنْفُسَهُمْ اِلَى اللّٰهِ يَرْكُوْنَ مِنْ يَسْبَقُ وَلَا يُظْلَمُوْنَ
فَبِئْسَ مَا اَنْظَرْتُمْ بَعْرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَوْبُ وَكَفَىٰ بِهِ
اَعْمًا مَّيْسًا ۝ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا بِحَبِيْبٍ مِّنَ الْكِتَابِ
يُوْمِنُوْنَ بِالْحَبِيْبِ وَاطَاعُوْهُ وَيَقُوْلُوْنَ لَئِنْ
كُرُوْا هٰٓؤُلَاءِ اَهْدٰٓى سَرًا لِّدَارِ اٰمَنُوْا سَبِيْلًا ۝

lah'ın emri yerine gelir. (48) Şüphe yok ki Allah kendisine şerik koşulmayı yarlıgamaz, ondan başkasını dilediği kimse için yarlıgar; kim ki Al-lah'a şerik koşarsa pek büyük bir günah, iftira etmiş olur. (49) Kendilerini tezikiye edenleri ¹⁰ görmüyor musun? O neye yarar! Hayır Allah dilediğini tezikiye eder ¹¹. Onlar hurma çekirdeğindeki ince iplik ¹² kadar zulüm görmezler ¹³. (50) Baksana! Allah hakkında nasıl kendiliklerinden yalan uyduruyorlar. Apışıkâr olan günahları onlara elverir. (51) Görmüyor musun ki Kitaptan hissedar olanlar ¹⁴ haça, Tağut'a ¹⁵ iman ediyorlar da müşrik olan kâfirlerle «kendilerinin ¹⁶ tutukları, yol iman edenlerin tuttukları yoldan daha doğrudur» diyorlar.

¹ «İşittik, itaat ettik» yerines» sözünü işittik, emrine karşı koyduk, zahiren itaat ettik, batinen karşı koyduk» derler. ² «İşit» yerine «işit, fena şey işitmeyişin» gibi me-dih mânasını «işit, işitmek olasın, sağır olasın, hoşnut ola-ka bir söz işitmeyişin» gibi zem mânası muhtemel olan sözler söylerler. ³ «Bize bak» yerine hem «bizi gözet» gibi methi hem «ey ahmak» gibi zemmi müstemil mânaya ge-len sözlü söylerler. ⁴ Sözü zahirinden çevirmek, kalplerin-dekine döndürerek. ⁵ Din ile istihza ederek. ⁶ Veya daha adilâne. ⁷ Yahut birazına iman ederler. Peygamberlere ve bazı kitaplarına iman ettikleri gibi. ⁸ Gözü, kaşı, burnu, ne varsa hepsini belirsiz edip chelelerini arkaları gibi yam-

yassı yapmadan evvel veya ikbalınızı edbara çevirmeden evvel. ⁹ Azap gelmeden evvel. ¹⁰ Ehl-i Kitap «biz Allah'ın dostlarıyız, oğullarıyız; Cennete ancak bizler gireriz, ba-balarımız peygamberlerdir. Bizlere şefaat eder» derlerdi. ¹¹ Paklıkla ve övmekle sena eder. ¹² Nazm-ı Cemil âdet-i Arap üzere temsil olumnushtur. Zerre kadar demek olur. ¹³ Kendilerini nahak yer tezikiye edenler ukubetlerinde ne eksik, ne ziyade mağdur olmazlar. ¹⁴ Müşriklerle yar-dıma giden Yahudiler. ¹⁵ Veya sahte mabutlara yahut «Cebet» ile «Tağut» namındaki putlara demektir. ¹⁶ Müş-riklerin.

وَأَقْبَلْنَا إِلَيْهِمُ اللَّهُ وَوَسَّلْنَا لَهُ وَلَدَهُ ثُمَّ جَعَلْنَا إِبْرَاهِيمَ
 إِمَامًا نَبِيًّا مِنْ الْمَلَائِكَةِ لَا تُلْفُظُ إِلَّا بِمَا جَاءَ بِهَا
 أَمْرًا وَوَدَّعْنَا مَا بَيْنَهُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ قَدْ آتَيْنَا
 الْإِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَأَوْتَيْنَاهُ مُلْكًا عَظِيمًا ۖ فَغَفَرَ
 مَا تَزَاوَرَتْ مِنْ أَسْمَاءِ مَنْ جَعَلْنَاهُ مِنْ نَبِيِّنَا وَكَفَى بِهِمْ سَبْعًا ۖ إِنَّ الْآدَمِيَّةَ
 كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُضَلِّهِمْ أَتَاكُمُ النَّاسُ بِحُجَّتٍ جَلِيدَةٍ
 بَدَّلْنَا هُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيمًا
 جَعَلْنَاكَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لَكُمْ حُسْنُ الْحِكْمَةِ
 تَعْرِفُونَ نَحْنُ الْغَالِبُونَ ۖ إِنَّهَا كَذُوبٌ فَبِمَا آذَاهُمْ مَطْمَئِنُّ
 وَلَدُكُمْ ظِلًّا لِقُلُوبِكُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۖ وَآتَيْنَاهُمُ
 الْإِسْلَامَ وَأَوَّحَيْنَا أَنْ يَرْكَعُوا وَاسْتَأْذِنُوا لِيُتَبَدَّلَ اللَّهُ
 نَبِيًّا يَعْطِكُمُ الْإِسْلَامَ ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ
 فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ
 تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۖ وَبَلَّغْ

(52) ulâikelleziyne le'anehümullah, ve men yel'anillâhü felen tecide lehü nasiyrâ (53) em lehüm nasiybün minelmülki feizen lâ yü'tünnennâse nakıyrâ (54) em yahsidünnennâse alâ mâ âtâhümullahü min fadlih, fekad âteynâ âle ibrahîmelm-kitâbe velhikmete ve âteynâhüm mülken aziymâ (55) feminhüm men âmene bihi ve minhüm men sadde anih, ve kefâ bi-
 cehenname sa'tıyrâ (56) innelleziyne kefe-rü biâyâtınâ sefte nusliyhim nârâ, külle-mâ nadıcet cülüdühüm beddelnâhüm cül-
 lüden gayrehâ liyezükul'âzâb, innallahe kâne aziyzen hakıymâ (57) velleziyne âmenü ve amilüssalhâtı, senüdhülühüm cennâtın tecrı min tahtih'enharü hâlli-dıyne fiyhâ ebedâ, lehüm fiyhâ ezvâcün mutahheretün ve nüdhülühüm zıllen za-liylâ (58) innallahe ye'mürüküm en tüed-dül'emânâtı ilâ ehlihâ ve izâ hakemtüm beynennâsi en tahkümü bil'adl, innallahe ni'imma ye'izuküm bihi, innallahe kâne semiy'an basıyrâ (59) yâ eyyühelleziyne âmenü etıy'ullahe ve etıy'urresüle ve ülly'emri minküm, fein tenâza'tüm fıy şey'in ferüddühü ilâllahi verresülü in kün-tüm tü'minüne billâhi velyevmil'âhur, zâ-like hayrün ve ahsenü te'viylâ.

(52) İşte Allah'ın lânet ettiği kimseler bunlardır. Allah her kime lânet ederse elbette ona yardım edecek hiçbir fert bulamazsın. (53) Yoksa onların padişahlıktan nasipleri mi vardır ¹. Onlar o zaman, bin nâsa hurma çekirdeğinin ortasındaki çukuru kadar bir şey vermezler. (54) Yoksa Allah'ın fazl ve kereminden nâsi diğerlerine peygambere ve eshabına verdiği nimetten ² dolayı mı haset ediyorlar. Biz İbrahim hanedanına Kitap ve hikmet vermiştik, onlara muazzam bir padişahlık ta vermiştik ³. (55) Onlardan bir kısmı Kitab'a iman etti, bir kısmı ise ondan geri durdu, Cehen-nemin yalımı ateşi olanlara elverişir. (56) Şüphesiz âyetlerimizi tanımayanları ateşe atacağız. Onların derileri piştiğe azabı tadıp durmak için başka

derileri پیدا edecekiz. Çünkü Allah azizdir, ha-kindir. (57) İman edip iyi amel işleyenleri ise altundan ırmaklar akar Cennetlere sokacağız, onlar orada ebedi olarak kalacaklar. Orada onların paklanmış kusursuz zevceleri vardır. Onları koyu gölgeye ⁴ götüreceğiz. (58) Şüphe yok ki Allah size emanetleri ⁵ ehline ödemenizi, nâs arasında icray-ı hüküm ettiğiniz zaman adalet ile hükmetmenizi emrediyor. Allah size ne güzel öğüt veriyor, çünkü Allah semî'dir, basirdir ⁶. (59) Ey iman edenler! Allah'a ita'at edin, Resüle ita'at edin. İçinizden buyurultu sahibi olanlara da. Bir hususta çekişirseniz, Allah'a, âhîret gününe imanınız varsa ⁷ onu Allah'a, peygambere döndürün ⁸. Bu hareket hayırlıdır, sonu da pek iyidir.

¹ Yoktur ya, olsa da.

² Nübüvvet, kitap, musrat, ızzat gibi.

³ Bunlara hayret ve haset etmezler de neye peygamberler ile eshabının haline hayret ve haset ederler?

⁴ Arap âdeli ısrar ıstırahâtı tammeden kinayedir.

⁵ Emanat; Allah'a, kendi nefesine, halka ait bütün emâ.

nat-ı vacibeye, hukukullah ve hukuk-ı ibada şâmilidir.

⁶ İşinizi mürakabebe bulundurunur.

⁷ Yahut; Allah'a, âhîret gününe imanınız varsa Allah'a, peygambere, buyurultu sahiplerine ita'at edin.

⁸ Çekişmeyi ortadan kaldırmak için Kitabı, hayalî zamanında peygamber'e iltihâlden sonra sünnetine müracaat edin.

وَلَوْ أَنَّا كَذَّبْنَا عَلَيْهِمْ كَمَا أَقْبَلُوا أَفَلَا تُفْسِدُونَ كَمَا أَقْبَلُوا أَوْ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
مَافَعَلُوا إِلَّا جَلَبِلْنَاهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَسَدًا تُبْدِيَانَّ ۖ وَإِذْ لَا تُبْكِي مِنْ دُونِ
أَجْرٍ عَظِيمٍ ۖ وَلَمَّا دُعِيَ الْفِرْعَوْنَ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى مَسْتَقِيمٍ ۖ وَمَنْ
يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ
وَحَسْبُ الْوَلَايَةِ ۖ ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى
بِاللَّهِ عَلِيمًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اخذُوا حِذْرَكُمْ فَاتَّبِعُوا
نُتَيَانًا وَأَتُوا وَابِيعًا ۖ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوا تُبَيِّنُ
وَأَن صَاحِبَكُمْ فَصِيبُ ۖ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ ذَٰلِكَ ۖ
مَعَهُ شَهِيدًا ۖ وَلَٰئِنْ صَاحِبَكُمْ فَفَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ
كَأَنَّمَا بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا قَرُّوا عَظِيمًا ۖ تَلَمَّحْنَا لِيَدِ سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۖ وَمَنْ يُفَالِحْ
بِالسَّبِيلِ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۖ فَسَوْفَ أَجْرُ عَظِيمًا

(66) ve lev ennâ ketebnâ aleyhim enik-
tülû enfuseküm evhircü min diyâriküm
mâ fa'alühü illâ kaliylün minhüm, ve lev
ennehüm fe'alü mâ yû'azûne bihi lekâne
hayren lehüm ve eşedde tesbiytâ (67) ve
izen leâteynâhüm min ledünnâ ecren azi-
mâ (68) ve lehedeynâhüm sırâtan müs-
tekiymâ (69) ve men yutî'llahe verresüle
feulâike ma'alleziyne en'amallahü aleyhim
minennebiyyiyyine vessiddikiyne veşşühe-
dâi vessâlihîyn ve hasüne ulâike refyikaâ
(70) zâlikelfadlu minallah, ve kefâ billâhi
aliymâ (71) yâ eyyühelleziyne âmenü
huzû hizreküm fenfirü sübâtîn evinfirü
cemiy'â (72) ve inne minküm lemen le-
yübbattenn, fein asâbetküm musiybetün
kaâle kad en'amallahü aleyye izlem ekün
ma'ahüm şehiydâ (73) ve lein asâbeküm
fadlun minallahî leyekuüenne keen lem
tekin beyneküm ve beynehü meveddetün
yâ leyteniy küntü ma'ahüm fe efûze fev-
zen âziymâ (74) felyükaatil fîy sebilyillâ-
hilleziyne yeşrünelehayâteddünyâ bil'âhi-
reh, ve men yükaatil fîy sebilyillâhi fe-
yuktel ev yaglib fesevfe nü'tiyhi ecren
aziymâ.

(66) İsrail oğullarına farzettığımız gibi onlara, kendilerini öldürmeği veya yurtlarından çıkmağı farz kılımsı olsaydık, onlardan pek azı hariç olmak üzere onu işlemezlerdi. Onlar öğüt verilen şeyi tut-salardı haklarında hayırlı, sebatları daha sağlam olurdu. (67) O zaman biz de kendilerine tarafımızdan büyük bir mükâfat verirdik. (68) Onları doğru yola da götürürdük. (69) Herkim Allah'a, peygambere itaat ederse, işte onlar Allah'ın in'am ettiği peygamberler, siddikler, şehitler, salihler ile beraber olurlar. Bunlar ne güzel arkadaşlardır. (70) Bu inayet Allah'tandır ¹. Allah'ın hakkıyla âlim olması elverişli ². (71) Ey iman edenler! Silâh âletlerinizi alın ³ düşman ile savaşa bö-

lük bölük çıkın yahut toptan çıkın. (72) İçinizden münafık kısmı muhakkak ağır davranır. Eğer size bozgunluk gibi bir musibet gelirse «onlarla beraber hazır olmadığımızdan dolayı Allah bana lütufta bulundu» der. (73) * Eğer Allah tarafından size zafer gibi bir inayet erişirse, sanki sizinle onun arasında hakikî bir dostluk yok imiş gibi, «ne olurdu! Ben de onlarla beraber bulunsaydım da büyük bir ganimete konsaydım» der. (74) Böyle olunca ⁴ dünya dirligini âhirete bedel satanlar Allah yolunda varuşunlar. Her kim Allah yolunda varuşur da öldürülürse veya üstün gelir-se ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

¹ Yahut bunun böyle olması Allah'ın inayetindendir.

² Ona itimat edin.

³ Kalkan, zırh gibi. Yahut düşman için hazırlanmış, ih-

tiyatta bulunun, düşmandan hazer edin.

⁴ Münafıklar kıtaldan yüz çevirince kıtal size teveccüh eder.

مَنْ طَعِمَ الرَّسُولَ فَقَدْ طَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَا رَسَلْنَاكَ
عَلَيْهِ حَقِيقًا وَيَقُولُونَ مَا كَانَ لَكَ بِآيَاتِنَا أَنْ
تَقُولَ مَا نَسْنَأْ غَيْرَ الَّذِي يَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ
مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَتَعْلَمِ اللَّهُ
أَقْلَامَهُ يَنْدَرُونَ الْفَرَّانَ وَلَوْ كَانُوا مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ
لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ
وَالْغَوَايِ أَذَاعُوا بِالْوَرْدِ وَوَلَّى إِلَى الرَّسُولِ وَالْأُولَى
لَعَلَّهُ الَّذِينَ يَسْتَضِئُونَ مِنْهُ لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ
وَرَحْمَتُهُ لَافْتَقَمُوا الْقَيْطَانَا وَالْإِبِلَا فَتَقَالِي فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا تَكْفُلُ أَنْ تَفْسِكَ رَحْمَتِ الْوَمِيدِ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَكْفِيَ بَاسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَاسًا وَأَشَدُّ
تَنْبِيْكَلًا مَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ مَهَبٌ مِنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كُفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْبِتًا وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِقِيَّةٍ فَعُوا بِأَحْسَنِ
مِنْهَا أَوْ دُونَهَا وَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

(80) men yutî'rresûle fekad etâ'allah, ve men tevellâ femâ erselnâke aleyhim hafîzâ (81) ve yekuûlûne tâ'atûn feizâ bezû min indike beyyete tâifetûn minhüm gayrelleziy tekuûl, vallahü yektûbü mâ yübeyyitûn, fea'rid anhum ve tevekel alâllah, ve kefâ billâhi vekiyâ (82) efelâ yetedebberûnelkur'an, ve lev kâne min indî gayrillâhi levedcedü fihyihlilâfen kesiyâ (83) ve izâ câehüm emrûn minel'emni evilhavlî ezâ'ü bih, ve lev reddühü ilerresûli ve ilâ üliyl'emri minhüm le'alî-mehüllezlyne yestenbitûnehü minhüm, ve lev lâ fadlullahi aleyküm ve rahmetühü letteba'tümüşseytâne illâ kaliylâ (84) fekaatil fiy sebiylillâh, lâ tükellefû illâ nefseke ve harridilmü'miniyn, asallahü en yeküffe be'selleziyne keferû, vallahü eşeddü be'sen ve eşeddü tenkiylâ (85) men yeşfa' şefâ'aten haseneten şefâ lehü nasiybün minhâ, ve men yeşfa' şefâ'aten seyyieten yekün lehü kiflün minhâ ve kâ-nallahü alâ külli şey'in mukiytâ (86) ve izâ huyyiytüm bitehuyyetin fehayyû bih-sene minhâ ev rüddühâ, innallahe kâne alâ külli şey'in hasiybâ.

(80) Kim ki peygambere ita'at ederse Allah'a ita'at etmiş olur. Kim ki ondan yüz çevirir ise kulak asma çünkü seni onlar üzerine muhafız ¹ göndermedik. (81) Münafıklar 'bizden ita'at' derler, yanından çıktıkları vakit onlardan bir guruh gece senin dediğinden başkasını ² kurarlar. Allah da o kurduklarını yazar. Böyle olunca onlardan vazgeç! Allah'a mütevekkil ol. Allah'ın vekil olması elverir. (82) Onlar Kur'an-ı gereği gibi düşünmüyorlar mı? O, Allah'tan başkası tarafından olsaydı onda çok ihtilâf ³ bulurlardı. (83) Münafıklara emniyet veya korku haberi geldiği zaman onu faşederler. O haberi peygambere ve buyurultu sahiplerine ⁴ biraksalardı ⁵ o haberi çıkaranlar ne

olacağını ⁶ elbette onlardan ⁷ öğrenirlerdi. Allah'ın size inayet veya rahmeti olmasaydı azınız haric olmak üzere şeytana uyardınız. (84) Artık Allah yolunda vuruş. Ancak kendin mükellef tutulursun ⁸. Mü'minleri teşvik et. Olabilir ki Allah kâfir olanların savletini defeder. Allahın satveti de şiddetli, kahr ve tenkilî de şiddetlidir. (85) Herkim, iyi bir şefaatta şefaatta bulunursa onun o şefaattan hissesi ⁹ bulunur; kötü bir şefaatta şefaatta bulunanın da ¹⁰ ondan bir payı vardır ¹¹. Allah her şeye kuvvetini erişir. (86) Bir selâm ile ¹² selâmlandığınız vakit ondan daha güzelî ile selâm alın, veya aynı ile mukabele edin. Çünkü Allah herşeyi muhasebe eder ¹³.

¹ Maasiden tahaffuza memur göndermedik, onların cezası bizedir.

² Emrinden başkasını veya huzurunda dedikleri ta'at-tan başkasını yani isyan etmeği kurarlar.

³ Lafızları birbirine muğayir olur, mânaları birbirini tutmaz idî.

⁴ Sahabenin büyüklere.

⁵ Onlara haber verinceye kadar sussalardı.

⁶ İfşaya yarayıp yaramadığını.

⁷ Peygamberden, buyurultu sahiplerinden. Yahut bu-

yurultu sahiplerinden olup bu vakayıl çıkaranlar onun ne olduğunu bilirlerdi.

⁸ Onların geri kalmasından sakılma. Kitale çık, velev ki yalnız kalasın. Sen yalnız kendi filinî muahere et. Başkasının filinî muahere etme.

⁹ Şevâbı.

¹⁰ Koğuzluk etmek, fesat çıkarmak gibi.

¹¹ Vebalini yiklenir.

¹² Veya atıyye ile.

¹³ Ona göre ceza verir, yahut Allah elverir demektir.

(87) allahü lâ ilâhe illâ hü, leyecme'an-
neküm illâ yevmilkıyâmeti lâ reybe fiyh,
ve men asdaku minallâhi hadıysâ (88)
femâ leküm fiylmünâfikiyne fiteytn, val-
lâhü erkesehüm bimâ kesebü, atıyruydne
en tehdu men edallallah, ve men yulıl-
lâhü feim tevide lehü sebiylâ (89) veddu
lev tekfurune kemâ keferü fetekunune
seväen felâ tettehizü minhüm evliyâe hat-
tâ yühâcirü fiy sebiylillah, fein tevellev
fehuzühüm vaktülühüm haysü vecedü-
mühüm ve lâ tettehizü minhüm veliyyen
ve lâ nasiyrâ (90) illeleziyne yesilüne
ilâ kavmin beyneküm ve beynehum mıs-
sâken evcâüküm hasret sudürühüm en
yükaatilühüm ey yükaatilü kavmehum,
velev şâallâhü leselletahüm aleyküm fele-
kaatleküm, fein! tezleküm felem yü-
kaatilühüm ve elkav iyleykümüsseleme
femâ ce'alallâhü leküm aleyhim sebiylâ
(91) setcedüne âhâriyne yürıydüne en
ye'menküm ve ye'menü kavmehum, kül-
lemâ rüddü illelfitneti ürkisü fiyhâ, fein
lem yâ'tezilühüm ve yülküü iyleykümüsse-
leme ve yeküffü ediyehüm fehuzühüm
vaktülühüm haysü sekiftümühüm, ve ülä-
iküm ce'alnâ leküm aleyhim sultân
mübîynâ.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ ۚ
 وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ قَوْمٌ مُّسَوِّمُونَ ۚ قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
 النَّارِ ۖ إِنَّكُنَّ سَاءَ لُجَّةٍ ۚ وَكَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهِمْ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَىٰ
 ۚ وَقَدْ جَاءَهُمْ بَيِّنَاتُ الْآيَاتِ كَذَّبُوا بِهَا فَوَيْلٌ لِلْكَاذِبِينَ ۖ فَنفَخْنَا
 بِنُفْثِهِمْ سَحَابًا مَّهِينًا ۚ فَتَوَلَّوْا عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ ۚ وَقَالَ لِقَوْمِهِ
 يُصَبِّحُ أَصْحَابُ الْمُنَافِقَةِ إِذْ يَأْتِيهِمُ الْمَوْتُ فِي الْغَدِّ وَقَدْ ظَنَنُوا أَنَّهُمْ
 كَانُوا مَحْصُونِينَ ۚ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ
 ۚ فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۖ سَاءَ لِمُتَّعِينَ بِغُلَامٍ فَاكِرٍ إِذَا جَاءَهُمُ الْمَوْتُ وَلَمْ
 يُكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۚ وَكَذَّبَتْ قَوْمُ الْأَنْصَارِ بِطَغْوَاهُمْ إِذْ يَقُولُ
 لِصِیۤتِهِمْ يَبِئْسَ مَا جَاءَكُمْ ۚ فَالْتَمِسْتُمْ هَٰذِهِ السَّبِيلَ ۖ فَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكُمْ
 وَكُنُوا مِنْ السَّاجِدِينَ ۚ وَكَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَىٰ
 ۚ وَقَدْ جَاءَهُمْ بَيِّنَاتُ الْآيَاتِ كَذَّبُوا بِهَا فَوَيْلٌ لِلْكَاذِبِينَ ۖ فَنفَخْنَا

(87) Allah'ı ondan başka tapacak yoktur. * Sizleri kompasında şüphe edilmeyen kıyamet gününde toplayacaktır. Allah'tan ziyade gerçek sözü kim olabilir? (88) Sizlere ne oluyor ki münaflıklara hakkında iki fırkaya ayırıldınız. ¹. Allah onların kazançlarından nâsi onları baş aşağı etti ². Allah'ın şarttığını yola getirmek mi istiyorsunuz?³ Ne uzak. Allah her kimi şartısraa artık ona hiç bir yol bulamazsın. (89) Onlar kendileri gibi sizlerin de kâfır olup beraber olmanızı temenni ederler. ⁴ Müslüman olup Allah yolunda hicret edinceye kadar siz de onlardan hiç bir yâr edinmeyin. Eğer onlar bundan vaz geçerlerse onları nerede bulursanız tutun, öldürün; onlardan hiç bir yâr, hiç bir müteakib edinmeyin. (90) Meger ki sizin için aralınlar bir misak bulunuyor bir kavme iltica

ediler, yahı sizinle kıtada bulunmadan veya kendi aşiretleriyle kıtada bulunmadan sineleri duralmış bulunarak ⁴. size geleler. Allah dıleyeydi onları sizlere musallat kılardı da onlar sizin ile vıruşurlardı. Onlar sizden ayrı bir yere çekilirler de sizin ile vuruşmazlar ve size müsalemet ⁵ tekfil ederlerse Allah onlara karşı size bir teca-vızu yolu bırakmamıştır. (91) Başka bir gırüh bulursunuz ki hem sizden, hem kendi aşiretlerin-den emin olmağı ⁶ isterler. Bunlar her ne zaman fitneye döndürülürse ⁷ hemen ona baş aşağı atılırlar. Eğer bir tarafe çekmezler, size müsalemet tekfil etmezler, ellerini de çekmezlerse onları yakaladığınız yerde tutun, öldürün. İşte size, on-la-ra karşı apaçık bir hüccet verdik ⁸.

¹ İslâm ve küfürleri hakkında ittifak edemediniz.

² Küfre döndürdü.

³ Yahut kâfir olmanızı temenni ederler. Onlar gibi kâfir olursanız sevinirler.

* Kıtalı kerih görerek ne sizinle beraber kendi aşiretleri aleyhine, ne de aşiretleriyle beraber sizin aleyhinize harbe karışmayıp sizinle muahedeye gelenler.

* Veya inktyat.

* Sizi temin için Müslümanlık, aşiretlerini temin için gâvurluk gösterirler.

⁷ Küfre veya müslimlerle katle davet olunsalar.

* Adavetleri o kadar aşikârdır ki, küfür ve gadirleri o kadar açıktır ki onlara taarruz hususunda apaşikâr bir burhan hasıl olmuştur.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِنًا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسْكُةٌ
إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ
عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُمْ مِنْكُمْ فَقَتَلُوا مِنْكُمْ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِيثَاقٌ
فَدْيَةٌ مُسْكُةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيًّا مِنْ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا
مُعْتَدِلًا غَدْرًا ۖ وَهُوَ جَاهِلٌ بِمَا قَاتِلَ فَإِيسَآ وَغِيصَابُ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَلَعْنَةُ وَآدِلُهُ وَعَدْلُهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا صَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَقَبَّلُوا وَلَا تَقُولُوا
لِمَنْ أَلْفَى لَيْسَ لَهُ السَّلَآمُ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ تَتَّبِعُونَ
عَرَضَ الْخَيَوَاتِ الَّذِينَ قَاتَلُوا اللَّهَ وَمَكَانَهُ كَثِيرٌ
كَذَلِكَ يَكْنُفُ مَنْ قَبْلَ فَعَزَّ اللَّهُ عَلَيْهِكُمْ
فَتَقَبَّلُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝

(92) ve ma kâne limü'minin en yaktüle mü'minen ilhâ hatâ, ve men katele mü'minen hataen fetahriyrü rekabetin mü'minetin ve diyetün müsellemetün ilâ ehlihi illâ en yassaddekuû, fein kâne min kavmin adüvvün leküm ve hüve mü'minün fetahriyrü rekabetin mü'mineh, ve in kâne min kavmin beynekküm ve beynehum miysâkun fediyetün müsellemetün ilâ ehlihi ve tahriyrü rekabetin mü'mineh, femem lem yecid fesiyâmü şehreyni mütetâbi'aynı tevbeten minallâh, ve kânallahü alıymen hakıymâ (93) ve men yaktül mü'minen müteammiden fecezâhü cehennemü hâlden fiyhâ ve gadıballâhü aleyhi ve le'anehü ve e'addelehu azâben azyımâ (94) yâ eyyühelleziyne âmenü izâ darabtüm fiy sebiylillâhi fetebeyyenü, ve lâ tekuülû lımen elkaâ ileykümüselleme leste mü'minâ, tebtetüüne aradalhayâtiddünya fe'ındallâhi megaânimü kesiyreh, kezâlike küntüm min kablu femennallahü aleyküm fetebeyyenü, innallahê kâne bimâ ta' melüne habiyrâ.

(92) Bir mü'mine diğer bir mü'mini öldürmek yaraşmaz. Meğer ki yanlışlıkla ola. Kim ki bir mü'mini yanlışlıkla öldürse bir mü'min kul azat etmek, kan bahasını varislere vermek lâzımdır. Meğer ki onlar kan bahasını başıslayalar. Eğer maktul, mü'min olduğu halde düşmanınız olan bir cemaattan olup imana gelmiş ise yine bir mü'min kul azat etmek yeter. Şayet aranızda misak bulunan bir kavimden ise varislerine kan bahasını teslim ve bir mü'min kulu azat etmek lâzım olur. Kudreti olmayana biri biri ardınca iki ay oruç tutmak elverişli. Bu hüküm Allah tarafından tövbenin kabulü içindir. Allah hakkıyla âlîmdir, hakimdir.

(93) Kim ki bir mü'mini kasten haksız yere öldürse onun cezası Cehennemdir. O orada daimdir. Allah ona öfkelenmiş, lânet eylemiş, büyük bir azap da hazırlamıştır. (94) Ey iman edenler! Allah yolunda sefer ettiğiniz zaman belli olmasını isteyin ¹. Size müsalemet teklif edene ² «sen mü'min değilsin» demeyin. Siz, bununla dünya diriliğinin geçinilecek şeyini istiyorsunuz; halbuki Allah yanında çok ganimetler vardır. Siz de bundan evvel böyle idiniz ³ Allah size, bol nimet verdi ⁴. Artık belli olmasını isteyin. Çünkü Allah yaptığınız işlerden agâhtır.

¹ Kelime-i şehadet ile şehadet etmelerini mal, can korkusuna hamletmeyin, işin belli olmasını isteyin. Hemen öldürmeyin.

² İslâm olana veya İslâmca selâm verene.

³ Onlar gibi idiniz, kelime-i şehadet ızhâr ile, malınız, hayatınızı muhafaza etmiştiniz.

⁴ Dinde istikamet verdi de necat buldunuz.

(95) lâ yesteviylkaâ'idüne minelmü'mi-
niyye gayrû ülyidareri velmücâhidüne fîy
sebiylillâhi biemvâlihîm ve enfûsihîm,
faddallallahühümücâhidünye biemvâlihîm
ve enfûsihîm alelkaâ'idünye dereceh, ve
küllen va'adallahühüsnâ ve faddallallahül
mücâhidünye alelkaâ'idünye ecen aziymâ
(96) derecâtîn minhü ve mağfîreten ve
rahmeh, ve kânallahühü gafûren rahîymâ
(97) innelleziyne teveffâhühümülmelâiketü
zâlimiy enfûsihîm kaâlû fîyme küntüm,
kaâlû künnâ, müsted'afiyne fîyl'ard, kaâlû
elem tekün ardullâhi vâsi'aten fetühâ-
cîrû fîyhâ, feulâike me'vâhüm cehennem,
ve sâet masîyrâ (98) illemüstad'afiyne
minerricâli vennisâi velvildânî lâ yeste-
tiy'üne hîyleten ve lâ yehtedüne sebiylâ
(99) feulâike asallâhü en ya'füve anhum,
ve kânallahühü afüvven gafûrâ (100) ve men
yühâcîr fîy sebiylillâhi yecid fîyl'ardü mü-
zâgamen kesiyren vese'ah, ve men yah-
ruc min beytihi muhâcîren ilallâhi ve re-
sulihî sümmâ yüdrikkühümevtü fekad va-
ka'a ecrühü allâh, ve kânallahühü gafû-
ren rahîymâ (101) ve izâ darabtüm fîyl'-
ardü feleyse aleyküm cünâhun en taksu-
rû minessalâtî in hüftüm en yeftinekü-
müllezîyne keferû, innelkâfirîyne kânû
leküm adüvven mübiynâ.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يُحْرِمُوا عَلَى الصَّرْحِ وَالْحَاكِمُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكَانَ اللَّهُ خَشْيَ وَضْعَ اللَّهِ
الْجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ كَرَجَةً اللَّهُ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةٌ
وَرَحْمَةٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا اللَّهُ الْكَافِرِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَائِفًا
أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فَمَنْ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ يَكُنْ لِلَّهِ وَاسِعَةٌ فَهَاجِرُوا فَمَا قَوْلُهُمْ قَالُوا فَمَنْ كُنْتُمْ قَالُوا
كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا
قَالُوا لَيْكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُونَكُمْ عَفْوَ غُفُورًا اللَّهُ يَكْفُرُ عَنْكُمْ
وَمَنْ هَاجَرَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ عَمَّا كَفَرَ عَسَى اللَّهُ
وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ يَاسِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ يُدْرِكْهُ الْوَيْلُ
فَقَدْ وَصَّ أَجْرَهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا وَالَّذِينَ
فِي الْأَرْضِ يَكْسِبُ كَيْدًا فَخَرَجُوا مِنْ أَصْلَابِهِمْ أَنْ يَكْفُرُوا
أَنْ يَكْفُرُوا بِالَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُهُمْ أَيْدِيَهُمْ

(95) Mü'minler içinden, özürliülerden ¹ maada
oturup kalanlar ile Allah yolunda mallariyle, can-
lariyle cihat edenler bir olmaz. Allah mallariyle
canlariyle cihat edenleri mertebcece oturup kalan-
lardan âlâ kıldı. Her birine ² güzel mükâfat vâ-
deyledi. Yalnız mücahitleri büyük bir mükâfat ile
oturup kalanlardan âlâ kıldı. (96) Yani kendi ta-
rafından birtakım mertebeler, yarigama, bağışla-
ma vardır. Allah gafurdur, rahimdir. (97) Öz ne-
fislerine zulüm ederek ³ canları melekler tarafın-
dan alınan kimseler yok mu, melekler onlara «ne
halde idiniz» ⁴ diye soracaklar. Onlar. «Mekke
toprağında birtakım aceze idik» cevabında bulu-
nacaklar. Tekrar melekler «Allah'ın yeri geniş
değil mi idi? Oraya hicret edeydiniz olmaz mı
idi?» diyecekler. İşte onların yurtları Cehennem-

dir. O, ne kötü uğraktır. (98) Meğer ki hicret
için hiçbir çareye gücü yetmeyen, bir yol bulama-
yan, erkeklerden, kadınlardan, çocuklardan birta-
kım aceze olalar. (99) İşte bunları, olabilir ki, Al-
lah affeder. Allah affeden, bağışlayan bir zattır.
(100) Kim ki Allah yolunda hicret ederse yer yü-
zünde barınacak çok yerler, genişlik ⁵ bulur.
Kim ki Allah'a, peygambere emrettikleri yere
hicret ederek hanesinden çıkar, sonra oraya var-
madan ona ölüm çatarsa onun mükâfatı Allah'a
düşer. Allah gafurdur, rahimdir. (101) Yer yü-
zünde sefer ettiğiniz zaman kâfir olanların sizi
bir mihnete ⁶ düşüreceklerinden korkarsanız na-
mazı kısaltmanızda beis yoktur; çünkü kâfirler si-
ze apaşîkâr bir düşmandır.

¹ Hasta, kör, topal, kötürüm gibi.

² Her iki kısma.

³ Hicret vâcip iken Mekke'den hicret etmeyip Mek-
ke'de müşriklere muvafakat etmek suretiyle kendi kendi-
lerine zulüm edecek.

⁴ Mü'min mî-idiniz, yoksa müşrik mi?

⁵ Bolluk, memleket hususundaki, rizk hususundaki, dinî
izhar hususundaki genişlik.

⁶ Ansızın baskına uğratmak, taarruz etmek gibi bir
felâkete.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا أَنْ أَمَرَ يُصَدَّقُوا أَوْ مَعْرُوفٍ
 أَوْ إِصْلَاحٍ يَدْعُونَ النَّاسَ وَيُقَالُ لَكَ إِيْقَاعٌ مَرْضَانِ
 اللَّهُ قَسُوفٌ يُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۝ وَمَنْ يُضَاقِفْ
 الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
 سَبِيلِ الْمُرْسَلِينَ قُلُوبُهُ مَوْتُلَىٰ وَضَلِيلٌ جَهَنَّمَ ۝ وَمَنْ
 مَضَىٰ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ ۝ وَمَنْ يُضَاقِفْ
 مَا دُونَ ذَلِكَ لَيْسَ بَشَاءً ۖ وَمَنْ يُضَاقِفْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ
 صَلَاةً لَا بِغَيِّ ۖ إِنَّ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادُوا
 أَنْ يَدْعُوا إِلَّا أَنْ شَطَطًا ۖ كَذَبُوا ۖ اللَّهُ وَكَافَرُوا
 لَا تَتَّخِذْ مِنْ عِبَادِي مَصْبُغًا ۖ وَلَا جُنُودَهُمْ
 وَلَا مَنَاصِبَهُمْ وَلَا مَرْجِعَهُمْ يَلْبِثُ فِيكُمْ إِذَا نَالَ الْأَفْئَامُ
 وَلَا مَرْجِعَهُمْ فَلْيَعْبُرْ ۖ خَلَقَ اللَّهُ وَمَنْ يُخَيِّدُ الشَّيْطَانَ
 وَلَيْسَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَتَدْخُلْ حَسْرَةً ۖ إِنَّ مَصِيبًا
 يَكْبَهُ وَيُخَيِّدُهُمْ وَيَا مَعْزُورًا ۖ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَغْوِي
 إِلَّا الْوَلَاةَ ۖ مَا يُؤْتِيهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُؤْتِيهِمْ وَلَا يَحْصِيهَا

(114) lâ hayre fîy kesiyryn min necvâ-
 hüm illâ men emere bisadakatın ev ma'-
 rûfın ev islahın beynennâs, ve men ye'al
 zâllikebtigaâe merdâtillâhi fesevfe nû'ti-
 hi ecren aziymâ (115) ve men yüşâkür-
 resûle min ba'di mâ tebeyyene lehül-
 hüddâ ve yettebi' gayre sebiylilmü'minly-
 ne nüvellihî mâ tevellâ ve nuslihî cehen-
 nem, ve sæet masiyrâ (116) innallahe lâ
 yagfirü en yüşreke bihi ve yagfirü mâ
 düne zâlike limen yeşâ' ve men yüşrik
 billâhi fekad dalle dalâlen ba'iydâ (117)
 in yed'üne min dünihî illâ inâsâ, ve in
 yed'üne illâ şeytânen meriydâ (118)
 le'anehullah, ve kaâle lâ tettehizenne min
 ibâdike nasyiben mefrûdâ (119) ve leu-
 dâllennehüm ve leümenniyennehüm, ve
 leâmürennehüm feleyübettikünne âzânel-
 en'am, ve leâmürennehüm feleyügayyi-
 rūnne halkallah, ve men yettehizüşeytâ-
 ne vellyyen min dünillâhi fekad hasire
 husrânen mübiynâ (120) ye'idühüm, ve
 yümennihim, ve mâ ye'idühümüşşeyta-
 nû illâ gurûrâ (121) ulâike me'vâhüm ce-
 hennemü ve lâ yecidüne anhâ mahiyşâ.

(114) Onların gizli konuşmalarının ¹ çoğunda ha-
 yır yoktur. Sadaka verilmesini, ya iyi bir iş yap-
 mayı veya nâs arasını bulmayı emredenler baş-
 ka. Herkim bunu mahza Allah'ı hoşnut etmek
 uğrunda işlerse biz ona büyük bir mükâfat verece-
 ğiz. (115) Kendisine doğru yol belli olduktan
 sonra hâlâ peygamberden ayrılarak mü'minlerin
 tuttuğu yoldan başkasına gidenleri biz sevdiikleri
 yola çeviririz ². Onları Cehennem atarız. Cehen-
 nem ne kötü uğraktır. (116) Şüphe yok ki Allah
 kendisine şerik koşulmayı bağışlamaz. Bundan
 başkasını dilediği kimse için bağışlar. Herkim Al-
 lah'a şerik koşarsa doğru yoldan pek uzak bir sap-
 kıklık içinde kalmıştır. (117) O müşrikler Allah'ı
 bırakarak yalnız dişilere ³ taparlar. Böylece on-

lar ancak çok inatçı bir şeytana ⁴ tapmış olurlar.
 (118, 119) Allah ona lânet etsin, O, der ki * el-
 bette senin kurallarından muayyen bir pay edine-
 ceğim * ⁵ elbette onları sapık kılacağım * elbette
 onları kuruntuya boğacağım * ⁶ elbette onlara em-
 redeceğim ki davranışın kulaklarını yarsınlar * ⁷
 elbette onlara emredeceğim ki Allah'ın yarattığı
 şekli bozsunlar ⁸. Herkim Allah'ı bırakarak şey-
 tani yâr edinirse apaçık bir ziyana girmiş olur.
 (120) Şeytan onlara uzun ömür vâdeder, onları
 kuruntuya boğar, onlara * aldatmadan başka bir
 şey vâdetmez. (121) İşte bunların yurtları Cehen-
 nemdir. Onlar oradan kaçacak bir delik bulama-
 yacaklar.

¹ Veya birkaç kişi arasındaki sözlerin çoğunda.

² Onları kendi hallerinde bırakırız.

³ Lâ ve emsali putlar ki Araplar bunlara diş derlerdi.

⁴ Veya hayra asla yaramaz kimseye.

⁵ Putlara adak kesmek gibi.

⁶ Hays: uzundur, kıyamet yoktur gibi.

⁷ Onlar putlara adak kılınacak dört ayaklı hayvanatı.

ehliyetin kulaklarını keserlerdi.

⁸ Çocukların bağında putlar namına bir miktar saç b-
 rakmak, cildi mavi renkle süslemek, insanları tavaşı, hay-
 vanları idiş yapmak. Gayri tabii münasebatı cinsiyete bu-
 lunmak, bir takım mahûkâtı mabût edilmek, fitrati boz-
 mak (İslâm dininin emrettiği şeyleri bozmak) gibi.

⁹ Haturâ kötü şeyleri getirmek suretiyle.

(122) velleziyne âmenü ve amilüssâlihâtî senüdhilühüm cennâtın tecrî min tahtihel'enhârü halidiyne fihâ ebedâ, va' dâlahi hakkaâ, ve men esdaku minallahi kiylâ (123) leyse biemânîyyiküm ve lâ emânîyyi ehlilikitâb, men ya'mel süen yücezbihî ve lâ yecid lehü min dünillâhi veltyyen ve lâ nasiyrâ (124) ve men ya'mel minessâlihâtî min zekerin ev ünsâ ve hüve mü'minün feulâike yedhulünel-cennete ve lâ yuzlemüne nakıyrâ (125) ve men ahsenü diynen mimmen esleme vechehü lillâhi ve hüve muhsinün vettebe'a millete ibrahîyme hanıyfâ, vettehazallahü ibrahîme 'haliylâ (126) ve lillâhi mâ fışsemâvâtî ve mâ fiyl'ard, ve kânal-lahü biküllî şey'in muhiytâ (127) ve yes-teftüneke fiynnısı' kulillâhü yüftiyküm fihihinne ve mâ yütlâ aleyküm fiylkitâbi mâ yetâmennisâiletliy lâ tü'tünehünne mâ kütibe lehünne ve tergabüne en tenkihü hünne velmüstad'afiyne minelvil-dâni ve en tekuümü lileyetâmâ bilkust, ve mâ tel'alü min hayrin feinnallahe kâne bihi alıymâ.

(122) İman edip iyi amel işleyenleri de altından ırmaklar akar Cennetlere sokacağız. Onlar ebedi olarak orada kalacaklar. Allah doğruluk vâdetmiştir ¹. Allah'tan daha gerçek sözlü kim olabilir? (123) İş sizin kuruntunuza göre değildir, ehl-i Kitabın kuruntusuna göre de değildir. ² Herkim kötü bir şey işlerse onunla cezaya çarptır. Allah-tan başka ona bir yâr, medetkâr bulunamaz. (124) Erkek olsun, kadın olsun herkim mümin olarak ameli salih işlerse işte onlar uçmağa girecekler ve hurma çekirdeğinin yiwi kadar zulme duçar olmayacaklar. (125) İyi amelde bulunarak kendini Allah'a ram eden ³, muvahhid-i pâk olan İbrahim

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ الَّذِينَ فِيهَا أَزْوَاجُهُمْ حُفَّتُ
وَمِنْ أَسْفَلِ مِنْ رَبِّهِمْ قِيلًا لَا يُؤْمِنُ كَيْفَ يُؤْمِنُ وَلَا يَأْمُرُ
أَهْلًا إِلَّا كَمَا يَأْمُرُ مِنْ تَحْتِهَا لَا يَجِدُ لَهُ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا * وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْزِلَ لَهُمْ تِلْكَ الْأَمْثَلُ
الْحُسْنَى وَلَا يَضِلُّونَ مِنْهَا * وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ
اسْتَرْجَاهُ * وَهُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَشْتَعُونَ * إِنَّهُمْ
سَيُفْعَلُونَ * وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
الْأَسْمَاءُ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُخِيطًا *
وَيَسْأَلُكُمْ فِي الْإِنْسَاءِ عَلَى اللَّهِ لِيُنْفِضَكُمْ مِنْهُمْ
وَمَا يُبَلِّغُكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي بَيِّنَاتٍ لِيُنْزِلَ
لَا تُؤْتُواهُمْ مَا كُنْتُمْ لَكُمْ وَرَعِبُونَ أَنْ يَنْكَرُوا
وَأَلْسِنَتُهُمْ مِنَ الْمَوْلَانِ وَأَنْ يَقُولُوا لِيَسْأَلُوا
بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُونَ مِنْ خَيْرٍ فَأَنْذَرْنَاكُمْ بِهِ عِلْمًا *

milletine uyan kimseden ⁴ dinen daha güzel kim olabilir. Allah İbrahim'i dost edinmiştir. (126) Göklerdekilere, yerdekilere hep Allah'ındır. Allah her şeyi ilmi ve kudreti ile kuşatır. (127) Senden kadınlar hakkında fetva isterler. Onlara de ki Allah size okunan [âyet] de onlara farz edilmiş olanı ⁵ vermeyerek nikâhlarına râğbet ettiginiz ⁶ yetim kadınlar, âciz çocuklar ⁷ hakkında, yetimlere karışık hakkaniyeti elden bırakmamanız hakkında fetva verir. Her ne hayır işlerseniz Allah onu hakkiyle bilir.

¹ Yahut Allah vâdetmiştir, vâdi de muhakkaktır.

² Müslümanlar da ehl-i Kitap da peygamberlerimiz bizi sıyanet eder, biz azap görmeyiz demişlerdi. Âyet-i ke-rime bu fikri reddediyor. Sevap ve mükâfat meselesi sizlerin kuruntunuza göre olmaz, diyor. Yahut iman kuruntuya uygun gelmez demektir.

³ Yahut muvahhit olarak amelini Allah için işleyen.

⁴ Yahut muvahhit olarak, muvahhid-i pâk olan İbra-

him dinine tâbi olarak kendini Allah'a ram kılan zattan.

⁵ Ahkâmını izah eder.

⁶ Miras, nafaka, mehir gibi.

⁷ Mallarına tama'an veya fakirliklerinden nâşi nikâh-larından yüz çevirdiğiniz demektir. Nazm-ı Celil yetiminin vaillerine hitaptır.

⁸ Hâmisî olmayan veya küçük çocuklara haklarını ver-mek hususunda.

وَاِنْ امْرَاَةٌ حَاثَتْ مِنْ بَعْلِهَا شُكْرًا وَاَوْعَارًا فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا وَاصْلَحُوا خَيْرٌ
وَالْحَصْرَةُ اِنْ اَنْفَسَ الشَّعْ وَانْ خَشِعُوا وَتَقَرُّوا قَانَ
اَللهُ كَانَ يَخْتَصِمُونَ خَيْرًا ۝ وَكَانَ تَشْطَبِعُوا اَنْ
تَعُولُوا اَيُّهَا النِّسَاءُ وَلَوْ رَحِمْتُمْ فَلَا تَجِدُوا لَيْسَ
فَدَّرُوهُمَا كَالْمَلَقَةِ وَاِنْ تَضَلُّوا فَارْتَدُّوا اَللهُ
كَانَ عَزُومًا رَجِيمًا ۝ وَاِنْ يَتَمَنَّاهُ لَغْنًا اَللهُ كَلَّمَ مِنْ
سَعْدِهِ وَكَانَ اَللهُ وَاِسْعَا حَكِيمًا ۝ وَلِيهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الذِّكْرَ اَوْثَانًا الْكِتَابِ
بِزَيْنِكُمْ وَاَيُّهَا اَنَا تَعُولُوا اَللهُ وَاِنْ تَحْكُمُوا فَانْ لِيهِ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اَللهُ غَنِيًّا جَدِيدًا ۝
وَلِيهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ يَرْكُي اَللهُ وَبِكَلَامِهِ
اِنْ تَتَّبِعُوا اَمْرًا اَلْقَاكُمْ وَاَيُّهَا بَايَرِينَ وَكَانَ اَللهُ عَلَا
ذَلِكَ قَدِيرًا ۝ مَنْ كَانَ يَرْيُ تَوَابًا لَدُنْهَا فَعِنْدَ اَللهِ
تَوَابٌ لَدُنْهَا وَاَلَا حَزْرًا وَكَانَ اَللهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝

(128) ve inimre'tün hâfet min ba'lihâ nüshûzen ev 1' râdan felâ cünâha aleyhimâ en yuslihâ beynehümâ sulhâ, vessulhu hayr, ve uhduratil'enfûsüşşuhh, ve in tuhsinû ve tettekuû feinnallahe kâne bimâ ta'melûne habiyârâ (129) ve len testetiy'û en ta'dilû beynennisâi ve lev harastüm felâ temilû küllelmeyle fetezerûhâ kelmu'-allakah, ve in tuslihû ve tettekuû feinnallahe kâne gafûren rahiyâmâ (130) ve in yetefferrekaâ yugnillâhü küllen min se'atîh, ve kânallahü vâsi'an hakiymâ (131) ve lillâhi mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, ve lekad vassaynelleziyne ütülkitâbe min kablüküm ve iyyâküm enittekkullah, ve in tekfurû feinne lillâhi mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, ve kânallahü ganiyyen hamiydâ (132) ve lillâhi mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, ve kefâ lillâhi vekiyâ (133) in yeşe' yüzhikküm eyyühennâsü ve ye'ti biâhariyn, ve kânallahü alâ zâlike kadiryâ (134) men kâne yüriydu se-vâbeddünyâ fe'âdallahî sevâbüddünyâ vel'ahireh, ve kânallahü semiy'an basiryâ.

(128) Eğer bir kadın kocasının eza ve cefasından veya yüz çevirmesinden ¹ endişe ederse onların barışıp uyumalarında bir vebal yoktur. Barışıklık hayırlıdır. Nefisler kötü cimrilikten ayrılmaz. Eğer güzel geçinir bunlardan da sakınırsanız sevap kazanırsınız. Çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (129) Kadınlar arasında adalet ve müsavat icrasına ne kadar arzuکه olsunız da gücünüz yetmez. Artık birine meyl il diğerinden büsbütün yüz çevirip onu ne dul ne kocalı gibi asılı bırakmayın. Eğer islah-ı nefis eder ve ve sakınırsanız yarılınırsınız. (Bağışlanırsınız) Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (130) Karı koca ayrılırlarsa Allah her birini kudret-i vâsiasıyla müstağ-

ni kılar ². Allah vâsi'dir, hakimdir. (131) Göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır, sizden evvel Kıtâba nâil olanlara da, size de «Allah'tan sakının» diye vasiyet etmiştik. Kâfir olursanız ona ne! Çünkü göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır. Allah her şeyden müstağnidir, fiilinden nâşi öğülmüştür. (132) Göklerdeki, yerdeki hep Allah'ındır, Allah'ın işine vekil olması elverir. (133) Ey nâs! Allah dilese sizi giderir, başkalarını getirir. O, buna hakkıyla kaadirdir. (134) Kim ki dünya sevabını isterse nazar-ı kasır olur ³, çünkü dünya ve âhîret sevabı Allah yanındadır. Allah semî'dir, basirdir.

¹ Uzaklaşmasından, yatağını terketmesinden, nafakasında kusur etmesinden.

² Kadına da, erkeğe de hallerine uygun bir eş verir.

³ Neye her iktisadın sevabını istemez.

(135) yâ eyyühelleziyne âmenû künü kavvâmiyne bilkıstı şühedâe lillâhi ve alâ enfüsüküm evılvalideyni vel'akrebiyn, in yekün ganiyyen ev fakıyren fallahü evlâ bihimâ, felâ tettebi'ülhevâ en ta'-dılâ, ve in telvü ev tu'rıdû feinnallahe kâne bimâ ta'melûne habıyrâ (136) yâ eyyühelleziyne âmenû âminû billâhi ve resûlihî velkitâbilleziy enzele alâ resûlihî velkitâbilleziy enzele min kabl, ve men yekfür billâhi ve melâiketihî ve kü-tübihî ve rüsûlihî velyevmil'âhıri fekad dalle dalâlen ba'ıydâ (137) innelleziyne âmenû sümme keferû sümme âmenû sümme keferû sümmezdâdû küfren lem yekünillâhü lıyagfirelehum ve lâ liyehdi-yehüm sebıylâ (138) beşşirilmünâfıkıyne bienne lehüm azâben elıymâ (139) elle-ziyne yettehiżünelkâfirıyne evliyâe min dünilmü'miniyn, eyebteguüne indehümül-izzete feinnel'izzete lillâhi cemı'â (140) ve kad nezzele aleyküm fıykıtâbi en izâ semı' tûm âyâtillâhi yükferû bihâ ve yüstehezübühâ felâ tak'udû ma'ahüm hattâ vahûdû fıy hadıysın gayrıhı inneküm izen mislühüm, innallahe câmil'ulmünâfıkıyne velkâfirıyne fıy cehennememe cemı'â.

(135) Ey iman edenler! Hakkaniyetin son derecesini tutun, isterse kendi aleyhinde veya ananızın, babanızın, akrabanızın aleyhinde olsun, Allah için şahit olun, zengin olsun, fakir olsun ¹ Allah onları ² himayeye sizden evlâdır. Artık adıl ile insafta bulunmanız için hevese uymayın ³ Eğer dilinizi bükerseniz veya dönerseniz ⁴ ukubet görürsünüz. Çünkü Allah işlediklerinizden haberdardır. (136) Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine ve peygamberine indirdiği Kitabı, bundan evvel inzal ettiği Kitabı iman edin ⁵. Herkim Allah, meleklerini, Kitaplarını, peygamberlerini, âhıret gününü tanımazsa o kimse yoldan pek uzak bir sapıklık içinde kalmıştır. (137) İman edip sonra küfre sapanlar, sonra iman edip yine küfre

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ عَلَى نَجَاتِكُمْ أَوَّحِينَ
أَنفُسِكُمْ وَالْوَالِدِينَ الْأَقْرَبِينَ لَا يَكُنْ غِنَاكُمْ أَوْ فَقْرُكُمْ
فَاللَّهُ أَوْفَىٰ بِمَا تَعْمَلُونَ الْهُنَا أَنْ تَقْدُلُوا وَإِنْ تَلَوْنَا
أَوْ نَرُضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ رَسُولُهُ
وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِن قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَلْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ جَلِيلًا عَظِيمًا ۝
أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ آيَاتُ أَنْ تَقُولُوا لَا نَفْقَهُوا شَيْئًا ۚ إِذَا دُعا
كُنَّا بِأَلْسِنَتِكُمْ فَلا يَسْمَعُ لَكُمْ شَيْئًا فَسَبِّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكُمْ
الْمُتَّقِينَ ۚ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الظَّالِمِينَ لَكَافِرُونَ ۝ أَوَلَيْسَ
مَنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتَبْتَغُونَ عِندَهُمُ الْعِزَّةَ
فَالْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۝ وَذَرْنُوا عِبَادِي فِي الْكِتَابِ
أَنَّا إِذَا سَأَلْنَا بِأَيِّ آلَاءِ اللَّهِ يَكْفُرُ بِهِمْ وَأَنشَرْنَا بِهِمْ
مَعَهُمْ سَخِرَ بَعْضُهُمْ أَوَّلًا مِّنْ بَعْضِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ
الْمُتَافِكِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ۝

dönerler, sonra küfürlerini artıranlar yok mu ⁶, Allah onları asla yarlıgamaz, (bağıslamaz) onlara asla yol da göstermez. (138) Münâfıklara acıklı bir azap müjdele. (139) O münâfıklar mı'minleri bırakarak kâfirleri dost tutarlar, bunların içinde yegâne bir galebe arıyorlar, bulamazlar çünkü bütün yegâne galebe Allah'ındır. (140) O, âyat-ı ilâhiyenin tanınmadığını veya eğlence yerine konulduğunu istitğinin zaman? 'Onlar başka bir söze dalmadıkça yanlarında oturmayın' diye sizlere Kitapta bir âyet indirmişti. O vakit ⁷ sizler de günahkârlıkta onlar gibi olursunuz. Çünkü Allah münâfıklar ile kâfirlerin hepsini Cehennemde toplayacaktır.

¹ Zenginlin hatırımlı sayarak, fukaraya acıyarak hakkı ketmetmeyin.

² Zengin ile fakiri, veya aleyhine şehadet olunan ile lehine şehadet olunanı.

³ Veya haksızlıktan dönmek için hevese uymayın.

⁴ Şehadeti tahrif ederseniz veya şehadeti ifadan im-

tina ederseniz.

⁵ İmanınızda sebat edin. Veya istidlâl ile iman edin.

⁶ Nazm-ı Celil Yahudiler. Yahut münâfıklar veya tek-rar tekrar mürtet olanlar hakkında nazıl olmuştur.

⁷ Sizler de onlarla beraber otursanız.

الَّذِينَ يَرْتَضُونَ جِزْيًا عَنْ كَرِهٍ مِنْكُمْ قَالُوا فَلَا تَزِفُكُمُ
مَعَكُمْ وَأِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَيْسَ هُوَ عَلَيْكُمْ
وَقَدْ كَفَرْتُمْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ قَالَهُ تَعْلَمُونَ أَنْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَعْلَمُ اللَّهُ لِكُلِّ فِرْعَانٍ عَلَى الْمُسْلِمِينَ سَبِيلًا ۖ إِنْ أَنْتُمْ فَتَبِينَ
لِحَادِثَةِ اللَّهِ فَهَاتُوا إِلَى اللَّهِ دَعْوَاهُمْ وَأَوَّا قَوْمًا إِلَى الصَّلَاةِ قَالُوا
كُنَّا بِرَأْيِنَا نَأْتِي النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ أَلَا قُلَيْلًا ۖ
مَذْذَبِينَ بَيْنَ ذَٰلِكَ لَا أَهْلَ وَلَا أَوْلَاءَ وَلَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ وَمَنْ
يَضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُسْلِمِينَ أَنْ يَتَّخِذُوا
أَنْ تَعْمَلُوا اللَّهُ عَلَيْكُمْ لُطْفًا نَبِيًّا ۖ إِنْ أَنْتُمْ فَتَبِينَ
فِي الذِّكْرِ أَلَا اسْتَقْبَل مِنَ النَّارِ وَلَنْ يَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ۖ
إِلَّا الَّذِينَ نَالُوا بِأَخْطَائِهِمْ وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۖ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَثَا كِبَرٍ
إِنْ تَتَذَكَّرُونَ وَأَمْسَرْتُمْ وَكَانَ شَاكِرًا عَلَيْكُمْ ۖ

(141) elleziyne yeterabbesüne bıküm fein kâne leküm fethun minallahi kaâlû elem nekün ma'aküm, ve in kâne lilkâfirîyne nasiybün kaâlû elem nestehviz aleyküm ve nemna'küm minelmü'minlyn, fallahü yahkü mü beyneküm yevmelkıyameh, ve len yec'alallahü lilkâfirîyne alelmü'miniyne sebiylâ (142) innelmünâfikıyne yuhâdi'ünallâhe ve hüve hâdi'uhüm, ve izâ kaâmü illassalâti kaâmü küsâlâ yürâü-nennâse ve lâ yezkürünallâhe illâ kalıylâ (143) müzebzebiyne beyne zâlike lâ ilâ hâülâi ve lâ ilâ hâülâ' ve men yudlillillâhü felen tecide lehü sebiylâ (144) yâ 'eyyü-helleziyne âmenü lâ tettehizülkâfirîyne evliyâe min dünnümüninlyn, etürıydüne en tec'alü lillâhi aleyküm sultânen mü-biynâ (145) innelmünâfikıyne fıydderkil'esfeli minennâr, ve len tecide lehüm nasıyrâ (146) elleleziyne tâbü ve eslehu va'tesamü billâhi ve ahlâsü dıynehüm lillâhi feulâike ma'alümü'miniyn, ve sevfeyü'tillâhülmü'miniyne ecen azyâmâ (147) mâ yef'alallahü bl'azâbıküm in şekertüm ve âmentüm, ve kânallahü şâkıren alıymâ.

(141) Sonunuza intizar eden bunlar size Allah tarafından zafer ve ganimet gibi bir fetih vaki oldu mu, «sizinle beraber değil mi idik?» derler. Şayet kâfirler için zafer gibi bir hisse çıkarsa «size galebe etmez mi idik¹, sizi mü'minlerin zararından menetmedik mi» derler. Allah aranızda kıyamet günü hükmedecektir. Allah asla kâfirler için mü'minler aleyhine bir yol yapmamıştır². (142) Münafıklar yok mu, onlar güya Allah'ı aldatıyorlar. Halbuki Allah onlara aldatma muamelesi yapar³. Onlar namaza kalkacak olsalar ağır davranırlar, nâsa gösteriş ederler⁴. Allah'ın azıcık anarlar⁵. (143) Küfür ve iman arasında kararsızdır-

lar; ne bunlara, ne onlara döerler⁶. Allah her-kimi sapık kılsa ona hiçbir yol bulamazsın. (144) Eyy iman edenler! Mü'minleri bırakarak kâ-firleri dost edinmeyin. Allah'ın aleyhinize ap aşî-kâr bir burhanını mı istiyorsunuz⁷. (145) Mu-hakkak ki münâfıklar ateşin en dibindedirler. On-lara hiçbir medetkâr bulamazsın. (146) Meğer ki nifaktan tövbe edip ıslah-ı hal etsinler, Allah'a sarılsınlar, dinlerini de Allah için halis kılsınlar⁸. İşte bunlar mü'minlerle beraberdir. Allah mü'-minlere büyük bir mükâfat verecektir. (147) Şük-redip iman ederseniz. Allah size azap etmez⁹. Al lah şakirdir¹⁰, hakkıyla âlîmdir.

¹ Sizi tutmağa, öldürmeğe kaadir değil mi idik. Sizi mü'minlerle galebeye teşvik etmedik mi?

² İslâmı haksız çıkarmak için kâfirlere bir hüccet ver-memliştir.

³ Onların aldatmalarına mukabil hiçbir oldukları ce-zayı vermedi: dünyada onların, canlarını muhafaza eder. Ahirette ise ukubete duçar kılar.

⁴ Yahut gösteriş ederek ağır davranırlar.

⁶ Yalnız dilleriyle anırlar.

⁷ Ne mü'minlere, ne mü'minlere.

⁸ Onları dost tutarak azabına sebep olan âşikâr bir dellil mi istiyorsunuz? Veya ukubet-i barinin üzerinize mu-sallat olmasını mı istiyorsunuz?

⁹ Gösterişten kurtarılsınlar.

¹⁰ Yahut neye azaba uğratsın?

¹¹ Şükredene mükâfat verir.

(148) lâ yuhıbbullahülcehre bissûi minel-kavli illâ men zulım, ve kânullahü semiy'an alıymâ (149) in tübüdü hayren ev tuh-fühü ev ta'fû an süin feinnallahe kâne afüvven kadiyrâ (150) innelleziyne yek-fürüne billâhi ve rüsülühi ve yüriydüne en yüferrikuü beynallaahi ve rüsülühi ve yekuülüne mü'minü bîba'dın ve nekfürü bîba'dın ve yüriydüne en yettehizü bey-ne zâlike sebebiylâ (151) ulâike hümlükâ-fırüne hakkaâ, ve a'tednâ ilhkâfirıyne âzâben mübiynâ (152) velleziyne âmenü billâhi ve rüsülühi ve lem yüferrikuü bey-ne ahadın minhüm ulâike sefve yü'tiyhim üçürehüm, ve kânullahü gafüren rahıymâ (153) yes'elüke ehlükıtabı en tünezzile aleyhim kitâben minnesemâi fekad se'elü müsâ ekbere min zâlike fekaâlü erinal-lahe cehreten fe'ehazethümüssâ'ıkatü bi-zulmihim, sümmettehazül'icle min ba'di mâ caethümülbeyyinâtü fe'afevnâ an zâ-lik, ve âteynâ müsâ sultänen mübiynâ (154) ve refa'nâ fevkahümüttüre bimiy-sâkıhim ve kulnâ lehümüdhu'lübâbe süc-ceden ve kulnâ lehüm lâ ta'dü fıyssebtü ve ahaznâ minhüm miysâkan galıyâ.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسَّوْمِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ
سَمِيعًا عَلِيمًا ۖ إِنَّ تَذْوِيرًا وَآخِرًا أَوْ نَعْفُوهُ أَوْ نَعْفُو عَنْ
سَوْءِ قَاتِلِهِ كَانَ اللَّهُ كَانَ عَفْوًا قَدِيرًا ۖ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُقَرِّبُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيَقُولُوا نُؤْمِنُ مِنْ بَعْضٍ وَنَكْفُرُ مِنْ بَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ
يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سُبُلًا ۖ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا
وَأَعَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَكَرِهُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ ۖ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمُ
أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۖ نَسْأَلُكَ أَهْلَ الْكِتَابِ
أَنْ تَنْزِلَ عَلَيْنَا مَكَّا بَيْنَ أَلْسِنَةٍ قَدْ سَلَّوْا مُوسَىٰ كَرِيمًا
ذَلِكَ قَوْلُ الْوَالِدِ أَنَّ اللَّهَ جَهَنَّمَ فَاحِذُهُمُ الصَّاعِقَةَ بَظَاهِرٍ
فَرَأَوْهُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ
ذَلِكَ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُبِينًا ۖ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِبَيِّنَاتٍ قَهِيمَةٍ وَفَعَلْنَا لَهُمْ أَذْخُلُوا الْآبَاءَ بِجَهَنَّمَ ۖ وَفَعَلْنَا
لَهُمْ أَذْخُلُوا فِي الْفِتْنَةِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

(148) Allah kötü sözün âşikâr söylenmesini ¹ sevmez; Meğer' ki söyleyen zulüm görmüş ola ². Allah Semi'dir, basirdir. (149) Eğer hayrı âşikâr veya saklı kılsanız veya bir kötülüğü affetseniz Al-lah affeder. Çünkü Allah affı çok, kudreti kâmil olan zattır. (150) Allah'ı, peygamberlerini tanıma-yan Allah ile peygamberlerini biri birinden ayır-mak isteyen ³, bunlardan bir kısmına inanırız, bir kısmına inanmayız diyen ⁴. (151) Böylece küfür ile iman arasında bir yol tutmak isteyen kimseler yok mu, işte bunlar tastamam kâfirlerdir. Biz de bu kâfirlere hakaretili bir azap hazırladık. (152) Allah'a, peygamberlerine iman edip onlardan bi-rini diğerinden ayırmayanlar yok mu, işte onlara

mükâfatlarını biz vereceğiz. Allah gafurdur, ra-himdir. (153) Ehl-i Kitap senden kendilerine gökten bir Kitap indirmeni isterler. Bunu büyük görme. Çünkü onlar Musa'dan daha büyüğünü istemişlerdi de «Allah bize âşikâr göster» demiş-lerdi. Onları, nefislerine zulümlerinden ⁵ dolayı yıldırım çarptı. Sonra kendilerine asa gibi açık mucizeler gelmişken yine buzağayı mâbud edindi-ler. Onlar tövbe etmekle bunu affettik, Musa'ya açık bir tasallül verdik. (154) Misaklarını kabul etsinler diye üstlerine Cebel-i Turu kaldırdık, on-lara «eğilerek, kapıdan ⁶ girin», «Cumartesi günü haddi aşmayın» dedik. Onlardan sıkı bir misak aldık.

¹ Allah âşikâr olmasa da kötü söz söylenmesini sevmez.
² Yani zalim aleyhinde aleni olarak beddua etmesi caizdir.

³ Allah'a inanıp peygamberlerine inanmak istemeyen.

⁴ Hazret-i Musa ve Üzeyr'e inanıp Hazret-i İsa ve Mu-

hammed'e inanmayan gibi.

⁵ Suallerinde inat bulunmakla.

⁶ Kible addettikleri «Kubbe» kapısından veya Kudüs veya Eriha kasabaları kapılarından.

فَمَا نَقْصَهُمْ مِنْهَا قَدْ فَكَّرَ بِهَا يَا أَيُّهَا اللَّهُ وَقُلْ لَهُمْ إِنَّا لَا نَبْتَأُ
بِعَذَابِكَ وَتَوَقُّفِهِمْ قَوْلًا نَفَعًا لَمْ يَلْمِزْ اللَّهُ عَلَيْهِمْ كَيْفَ هُمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا خِلَافًا وَيَكْفُرُونَ وَتَوَقُّفِهِمْ عَلَيْهِمْ نَبْأُ مَا
عَظَّمَ اللَّهُ وَقَوْلُهُمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ لَبُدَّيْنِ فِيهِ مَالَهُمْ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا أَتْبَاعُ الظُّلَمِ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ۖ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
ۖ وَإِنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ لَا يُؤْمِنُونَ بِالَّذِينَ قُتِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَكُونُ عَلَيْهِمْ شِهَابًا ۖ فِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمًا عَلَيْهِمْ
طَوِيلًا يَحْكُمُ لَهُمْ ويَصْطَرِّفُهُمْ عَنْ جِبَلٍ أَكْبَرًا ۖ وَإِنَّمَا
أَرْبَابُهُمْ مُوَدَّعُهُمْ وَأَكْبَرُهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَأَبْطَالُهُمْ وَأَعْدَاؤُهُمْ
لِكَيْفَ يُرِيدُ اللَّهُ مَا لَيْكُمُ الْوَاسِعُونَ وَالْعَالِمِينَ مِنْهُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْمُجْرِمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَلَقَدْ سَبَّحْنَاهُ آجْرًا عَظِيمًا ۝

(155) febimâ nakdhlhim miysâkahüm ve küfrihim biâyâtillâhi ve katlihimül'enbiyâe biyagri hakkın ve kavlihüm kulûbûna gulf, bel taba'allahü aleyhâ biküfrihim felâ yû'minûne illâ kaliyâ (156) ve biküfrihim ve kavlihüm alâ meryeme bühtänen aziymâ (157) ve kavlihüm innâ katelnemesiha iysebn meryeme resûlallah ve mâ katelühü ve mâ salebühü ve lâkin şübbihe lehüm, ve innelleziynahtelefâ fihi lefiy şekkin minh, mâ lehüm bihi min ilmin illettibâ'alzann, ve mâ katelühü yakıynâ (158) bel refe'ahullahü ileyh, ve kânallahü aziyzen hakıymâ (159) ve in min ehli kitâbi illâ leyü'minenne bihi kabile mevtihi, ve yevmelkiyâmeti yekünü aleyhim şehidyâ (160) febizulmin minelleziyne hâdû harremnâ aleyhim tayyibâtın uhullet lehüm ve bisaddihim an sebiyllillâhi kesiyren (161) ve abzihimürribâ ve kad nühü anhü ve eklihüm emvâlen-nâsi bilbâtl, ve a'tednâ illekâfirıyne minhüm azâben elıymâ (162) lâkinirrâsihüne fiyl'ilmı minhüm velmü'minüne yü'minüne bimâ ünzile ileyk ve mâ ünzile min kablike velmukıymıynessalâte velmü'tünezzekâte velmü'minüne billâhi velyevmil'âhur, ulâike senü'tiyhim ecren aziymâ.

(155) Misakların bozmalarından, Allah'ın âyetlerini tanımamalarından, peygamberleri haksız yere öldürmelerinden, «kalplerimiz kılıfıdır» demelerinden dolayı yaptığımızı yaptık. Hayır, Allah küfürlerinden dolayı kalplerine mühür basmış ta kalpleri kılıf tutmuştur. Artık pek azından başkası iman etmez ¹. (156) Onların İsa'yı tanımamalarından Meryem'e zina ile itham gibi büyük bir bühtan söz söylemelerinden dolayı da kalplerine mühür bastık. (157) «Biz Allah'ın peygamberi ² Mesih Meryem oğlu İsa'yı öldürdük» demelerinden dolayı da yaptığımızı yaptık. Halbuki onlar İsa'yı öldürmediler de, asmadılar da. Fakat İsa onlara benzedilmiş idi ³. Onun hakkında ihtilâf edenler ⁴ katli hususunda şüphe içindedirler. Onların zanna uymadan başka ona dair hiçbir bilgileri yoktur, İsa'yı yakinen öldürmediler ⁵.

(158) Hayır! Allah onu kendine kaldırdı. Allah azizdir, hakimdir. (159) Ehl-i Kitaptan ölmeden evvel ⁶ İsa'ya iman etmeyecek hiçbir kimse yoktur. Kıyamet günü o da aleyhlerine hakkıyla şahit olacaktır. (160, 161) Yahudi olanların zulümlerinden, birçoklarını Allah yolundan alkoymalarından ⁷, menedildikleri faizi almalarından, halkın malını haksız yere yemelerinden nâşi kendilerine helâl kılınmış birtakım pâk şeyleri haram kıldık. Onların içinden kâfilere acıklı bir azap hazırladık. (162) Fakat içlerinden ilimde rüşuh sahibi olup sana inzal olunana, senden evvel inzal olunana iman ederek mü'min olanlara ⁸, namazı dosdoğru kılanlara ⁹, zekât verenerlere; Allah'a âhiret gününe inanarak büyük bir mükâfat vereceğiz.

¹ Veya azına iman ederler.

² İstihza kastıyla sarfetmişlerdir.

³ Maktul, onlara, İsa'ya benzer biri göründü veya onlara bir benzer göründü. Onlar da İsa'ya benzer birini İsa zannettiler.

⁴ Yahudiler veya hristiyanlar.

⁵ Katletmedikleri şek ve şüpheinden azâdedir. Veya onlar şek ve şüphe içinde öldürdüler.

⁶ Peygamber ve Allah'ın kulu olduğuna can çıkmadan evvel.

⁷ Yahut çok alkoymalarından nâşi.

⁸ İlimde rüşuh sahibi olup mü'min olanlara. Veya ilimde rüşuh sahibi olan ehl-i Kitaba, bir de muhacirin ve ensardan olan mü'minlere.

⁹ Veya peygamberlere de inanarak mü'min olanlara. Veya namazı dosdoğru kılanlara.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلِبُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا
عَلَى اللَّهِ الْإِخْلَاقَ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
وَكَلَّمْنَاهُ الْقَلِيمَ بِالْإِيمَانِ وَرُوحٌ مِنْهُ قَالُوا يَا اللَّهُ
وَرُسُلُهُ وَلَا تَقُولُوا أَنْتُمْ أَنْتُمْ أَخْبَرَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ
إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۖ إِنَّ يَسْتَكْبِرُ الْمَسِيحُ
أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا تَتَّبِعُوا الْفَرِيقَ الَّذِي يَمُرُّنَ بَيْنَ
عَيْنَيْكُمْ وَيَسْتَكْبِرُونَ فَسَيَحْكُمُ لَهُمْ رَبُّهُمْ ۖ جَمِيعًا ۖ
فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أَجْرَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا فَاسْتَكَفُوا
فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا بَاطِلًا لَا يُجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلِيًّا وَلَا يَصْغُرُ ۖ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَأَوْرَثَكُمْ آلَكُمْ وَرُوحًا مُبِينًا ۖ فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَتِهِ
وَفَضْلِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ

(171) ya ehlelkitâbi lâ ta'lû fiy diyniküm ve lâ tekuûlû alallâhi illelhakk, innemelmehsihu iysebnü meryeme resûlullâhi ve kelimetüh, elkaâhâ ilâ meryeme ve rûhun minh, feâminü billâhi ve rûsulih, ve lâ tekuûlû selâseh, intehû hayran leküm, innemallahü ilâhün vâhid, sübhânehü en yekûne lehü veled, lehü mâ fisysemâvâtî ve mâ fiyl'ard, ve kefâ billâhi vekiyâ (172) len yestenkifelmehsihu en yekûne abden lillâhi ve lelmelâiketülmukarre-bün, ve men yestenkif an ibâdetihî ve yestekbir feseyahşürühüm ileyhi cemiyâ (173) fe'emmelzeizyne âmenu ve amilus-sâlihâtî feyüveffiyhim ücûrehüm ve yeziy-dühüm min fadlih, ve emmelzeizyesten-kefû vestekberü feyü'azzibühüm azâben eliyemen ve lâ yecidûne lehüm min dünil-lâhi vellyyen ve lâ nasiyrâ (174) ya eyyü-hennâsü kad câeküm burhânün min rab-büküm ve enzelnâ ileyküm nûren mübly-nâ (175) fe'emmelzeizyne âmenü billâhi va'tesamü bihi feseyüdhilühüm fiy rah-metîn minhü ve fadlîn ve yehdiyhim iley-hî srâtân müstekymâ.

(171) Ey ehl-i Kitap! Dininizde haddi aşmayın ¹. Allah hakkında doğrudan ² başka bir şey deme-yin. Mesih Meryem oğlu İsa ancak Allah'ın peygamberi ve kelimesidir ki ³ onu Meryem'e bırak-mıştır. O, Allah tarafından bir ruhtur. Artık Al-lah'a, peygamberlerine inanın da Allah üçtür de-meyin. Bundan geri durun. Hakkınızda hayırlı olana bakın ⁴. Tanrı ancak tek bir tapacaktır, ço-çuğu bulunmadan tamamiyle münezzehtir. Gök-lerdeki, yerdeki hep O'nundur. Allah'ın vekil ⁵ ol-ması elverir. (172) Mesih de, Melâikeimukarrebîn de Allah'a kul olmadan asla arlanmazlar, herkim ki ona kulluktan arlanır, bunu istihkakı olmadığı

halde kibrine yediremez ise Allah onların hepsini huzurunda toplayacaktır. (173) İman edip iyi amel işleyenlere gelince onların mükâfatını tam verir, fazl-u kereminden de onlara ziyade verir. Arlanıp istihkakı olmadığı halde kibrine yedire-meyenlere de acıklı bir azap ile azaba duçar eder. Onlar kendilerine Allah'tan başka bir yâr, bir me-detkâr bulamazlar. (174) Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından bir burhan gelmiştir ⁶. Size bir apaşî-kâr bir nur da indirdik ⁷. (175) Allah'a inanıp ona ⁸ sarılanları ise Allah kendi tarafından bir rahmet ve inayete ithal edecek, onları doğru yola götürecektir.

¹ İfratta, tefritte bulunmayın.

² Şan-ı Bariye lâyk evsafıtan başka.

³ Yani emr-i Bari ile olmuştur.

⁴ Tevhîde yapışın.

⁵ Azametinin vahdaniyetine kendisinin şahit olması.

⁶ Kur'an-ı Kerim veya Mucize-i Nebiye.

⁷ Kur'an-ı Azîmüştan.

⁸ Allah'a, Kur'an'a, Nur'a.

(176) yesteftûnek, kulillâhi yüftiyküm fiylkelâleh, inimrû'un heleke leyse lehü veledün ve lehü uhtün felehâ nısfü mâ terek, ve hüve yerisühâ in lem yekün lehâ veled, fein kânetesneteyni felehü-mesilüsânî mimmâ terek, ve in kânü ih-veten ricâlen ve nisâen felizzekeri mislü hazzil'ünseyeyn, yübeyyinullahü leküm en tedillü, vallahü biküllü şey'in alıym.

SÜRETÜLMÂİDEH

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) yâ eyyühelleziyne âmenü evfü bil'ukuud, ühillet lehüm behiymetül'en'âmi illâ mâ yütlâ aleyküm gayre muhıllıysaydı ve entüm hurum, innallahe yahkümü mâ yüriyd (2) yâ eyyühelleziyne âmenü lâ tühillü şe'airallah, ve leşsehrleharâm, ve lelhedye, ve lelkalâid, ve lâ âmmiynelbeytelharâm yebteguüne fadlan min rabbihim ve ridvânâ, ve izâ haleltüm fastâdü, ve lâ yecrimenneküm şeneânü kavmin en saddüküm anilmescidilharâmi en ta'tedü, ve te'âvenü alelbirri vettakvâ ve lâ te'âvenü alel'ismi vel'udvânî vette-kullah, innallahe şedıydül'ikaâb.

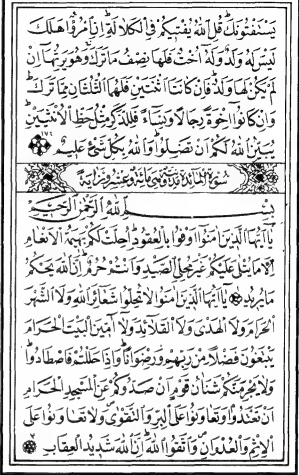
(176) Senden kelâle hakkında fetva isterler. Onlara de ki Allah «kelâle» hakkında fetva veriyor: Eğer bir erkek bilâ velet ölse yalnız bir kız kardeşi ¹ bulunsa ona terekenin yarısı verilir. Kız kardeş bilâ velet ise erkek kardeş mala varis olur ². Eğer kızkardeşler iki ise ³ onlar terekenin üçte ikisini alırlar. Eğer erkek ve kızkardeşler ise erkek düşinin iki hissesi kadar alır. Allah yoldan sapmamanız için size ahkâmı beyan ediyor. Allah herşeye hakkıyla âlîmdir.

SÜRE-İ MAİDE [4]

Bismillâhirrahmânirrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey iman edenler! Bağlandığınız ahitleri ⁵ ye-

rine getirin. İhrâm ⁶ halinde iken size av avlamak haram olmamakla beraber davarlar helâl kılınmıştır; size okunan âyet başka ⁷. Allah istediğini hükmeder. (2) Ey iman edenler! Allah'ın nişanlarını ⁸, şehri-i Haramı ⁹, hacı kurbanını, gerdanlıkları ¹⁰, Rablerinden inayet, hoşnutluk ¹¹ isteyerek Beyt-i Haramı kastedenlerin katlini helâl kılmayın. İhrâmdan çıkınca avlayabilirsiniz ¹². Sizi Mesçid-i Haramdan alıkoyduklarından dolayı o cemaate öfkelenmeniz sakın sizi haddi aşmaya sevketmesin. İyi işe ve takvaya yardım edin, masiyet ve taaddiyeye yardım etmeyin, Allah'tan sakının. Allah, ukubette şiddetlidir.

¹ Ana bir kardeş dahil değildir, o altıda bir alır.

² Malın hepsini alır.

³ Kardeşlik ile varis olmaları.

⁴ Sûre-i Celile Medinidir. (120) âyetidir.

⁵ Tekâlif-i İlahiyeleri, insanlar arasında, yerine getirilmesi vacip olan ahitler.

⁶ Hac veya Umre ile, Yuhut haremde iken.

⁷ Üçüncü âyet ile istisna olunanlar.

⁸ Delâlet eden âlâmetler, hac âlâmetleri. İhrâm halinde din âlâmetlerine karşı kayıtsız bulunmayın, av tutmayın.

⁹ Bu aylarda kıldada bulunmayın.

¹⁰ Kurbanın boynuna asılan boğmaklara yahut boğmaklı kurbanlara, boğmaklı adamlara ilişmeyin.

¹¹ Beray-i ticaret rızık isteyerek, zuumlarının Allah'ı hoşnut etmek kasteder.

¹² Ava mezunsunuz.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْبَيْتَةُ وَالَّذِينَ يَحْمِلُونَ أَمْعَالَهَا لِلْغَيْرِ
 اللَّهُ بِهِرَ وَالْحَيْضَةَ وَالْوَقْدَةَ وَالْمَرْوَةَ وَالْبَيْضَةَ وَمَا أَكَلَ
 السَّبْعُ إِلَّا مَا ذُكِّرْتُمْ وَمَا يَجْعَلُ عَلَى النَّصْبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
 بِالْأَلَدِ لَا ذِكْرَ لَكُمْ فِي شِقَاقِ الْيَوْمِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْكُمْ يَكُونُ
 فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَأَخْشَوْا الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَمْتُ عَلَيْكُمْ
 نَفْسِي وَرَضَيْتُمْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا قَدْ أَخْطَرْتُ فِي غَضَبِي
 غَيْرَ تَحَابُّي لَا نَفْعَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ٥٠ يَسْتَلُونَكَ مَاذَا
 أَجَلُكُمْ قُلْ أَجَلُكُمْ الظَّنُّ أَنْ تَوَاعِدَ مَنْ تَحِبُّونَ مَكِيلِينَ
 تَعْلَمُونَ قُلْ إِنَّمَا عَلَّمْتُكُمْ الْفَنَاءَ فَأَمَّا الْفَنَاءُ الَّذِي كُنْتُمْ
 اسْتَرْجِعُونَ عَلَيْهِ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٥١ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ الْيَوْمَ
 أَجَلُكُمْ قُلْ الظَّنُّ أَنْ تَوَاعِدَ الَّذِينَ قَالُوا قَالُوا لَكُمْ
 وَلَكُمَا أَجَلٌ كَلِمَةً وَالْغَضَبَانِ مِنَ الْفَتَنِ وَالْغَضَبَانِ
 مِنَ الَّذِينَ قَالُوا قَالُوا لَكُمْ أَجَلٌ كَلِمَةً ٥٢ إِنَّمَا تَعْلَمُونَ أَجَلَهُمْ
 خُصَيْبِينَ غَيْرَ مُسْلِمِينَ وَلَا تَعْلَمُونَ أَجَلَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَطَّ عَلَيْهِ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ٥٣

(3) hurrimet aleykümülmeytetü vedde-mü ve lahmühunziye ve mâ ühile ligay-rillâhi bihi velmünhanikatü velmekvû-zetü velmüterreddiyetü vennatıyhatü ve mâ ekelessebu'ü illâ mâ zekkeytüm ve mâ zübiha alennusubi ve en testaksimü bil'eziâm, zâliküm fık, eleyevme yeiselle-zyne keferü min diyneküm felâ tahsev-hüm vahsevn, eleyevme ekmeltü leküm diyneküm ve etmetmül aleyküm ni'meti ve radytül lekümül'islâme diy-nâ, femenidurre fıy mahmasatin gayre mütecânifin il'ismin feinallâhe gafürün rahıym (4) yes'elüneke mâzâ ühile le-hüm, kul uhillelekümüttayyibâtü ve mâ allemtüm minelcevârihi mükelleybine tü-allimühünne mimmâ allemekümüllâhü fekülü mimmâ emske ne aleyküm vezkü-rüsmallahı aleyhi vettekullah, innallâhe seriy'ulhisâb (5) eleyevme uhille lekümü-ttayyibât, ve ta'âmülleyzine ütülkıtabe hıl-lün leküm, ve ta'âmüküm hılün lehüm, velmuhsanâtü minelmü'minâti velmuhs-anâtü minellezizyne ütülkıtabe min kab-lüküm izâ âteytüm mühsene ucürehünne muhsintyne gayre müsâfihıyne ve lâ mü-t-tehiziy ahdân, ve men yekfür bil İymâni fekad habita amelühü ve hüve fiyl'âhreti minelhasıriyn.

(3) Ölü, kan, domuz eti, Allah'tan başkasının adı ile boğazlanan; boğularak veya vurularak, veya yukarıdan yuvarlanarak veya başka bir hayvan tarafından süsülerle veya canavar tarafından parçalanarak daha can üzerinde iken boğazlanmadan evvel ölen hayvan ile, dikili taşlar üzerine boğaz-lananlar ¹ ve fal okları ile kismetinizi aramak ² haram kılınmıştır. Bu hususat daire-i ita'attan çık-mak demektir. Bugün kâfir olanlar dininizden ³ ümitlerini kestiler, artık onlardan korkmayın, benden korkun. Ben bugün dininizin ahkâmını ik-mak edtim; size nimetini tamamladım. Sizin için din olarak islâmı ihtiyar ettim. Herkim açıktan bunalmak derecesinde naçar kalmış ise günaha meyil etmesizin ⁴ bunları iyeyebilir. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (4) Senden, kendilerine ne

helâl kıldığını soruyorlar. Onlara de ki pâk olanlar ⁵ bir de yırtıcı hayvanlardan olup ⁶ Al-lah'ın size öğrettiği usul ile tâlim ve terbiye et-tiğiniz muallem kıldığınız hayvanların avı size he-lâl kılınmıştır ⁷. Onların tuttuklarını ⁸ yiyin, yi-yeceğiniz zaman ⁹ Allah'ın adını anın. Allah'tan sakının. Allah hesabı çabuk görür. (5) Bugün si-ze pâk olanlar helâl kılınmıştır. Kitaba nâil olan-ların taamı ¹⁰ size helâldir, sizin taaminiz da on-lara helâldir. İffetli olduğunuz, aşıkâr'a zina et-mediginiz, gizli dost da tutmadığınız halde kend-i lerine mehirlerini verince mü'min kadınlara da if-fetli ve azatlı kadınlar ile sizden evvel Kitaba nâ-il olanlardan iffetli ¹¹ kadınlara da size helâldir. Herkim imanı ¹² tanımasa ameli beyhude olur. O, âhrette de ziyânkârlardan olur.

¹ Harem-i Şerif civarındaki dikili taşlar ki orada put-lar için kurban kesilirdi. Veya isabet haykelleri.

² Kumar okları ki Beyt-i Mukerrem yanında bulunurdu.

³ Dininizi kaldırmadan, sizl dinalarına döndürmeden.

⁴ Zaruret miktarından fazla yemiyerek veya yol kes-mek, tel ezzü, sirkat kastı ile olmayarak.

⁵ Tab olmadıgı şey, ekil leziz olan şey veya Allah'ın adı ile boğazlananlar.

⁶ Kuştan, köpekten, canavardan av tutan hayvanlar.

⁷ Yahut onların tuttukları av helâl kılınmıştır.

⁸ Tutup sahipli için sakladıkları avı.

⁹ Veya hayvanı saldırdığınız zaman.

¹⁰ Boğazladıkları yahut bütün yemekleri yahut ekmek ile yemileri.

¹¹ Yahut azatlı.

¹² Şeray-ı İslâmı, Kelime-i şehadetı, Allah'ı inkâr etse veya mürted olsa.

(6) yâ eyyühelleziyne âmenû izâ kumtüm ilassalâti fagsilû vücûheküm ve eydiyeküm ilcermâfaki vemsehû birûûsiküm ve ercûleküm ilelkâ'beyn, ve in küntüm cünüben fattahherû, ve in küntüm mardâ ev alâ seferin ev câe ehadûn minküm minelgaâiti ev lamestümünnisâe felem tecidû mâen feteyemmemû sa'iyden tayyibâ, femsehû bivücûhiküm ve eydiyeküm minh, mâ yüriyduhallâhu liyec'ale aleyküm min haracın ve lâkin yüriydü liyütahhîreküm ve liyütimme ni'metehû aleyküm le'alleküm teşkürûn (7) vezkürû ni'metallahî aleyküm ve miysâkahüllezi ve esekaküm bihi iz kültüm semî'nâ ve eta'nâ vettekullah, innallahe aliyümün bizâtissudûr (8) yâ eyyühelleziyne âmenû kûnû kavvâmiyne lilâhî şühedâe bilkustı ve lâ yecrimenneküm şeneânû kavmin alâ ellâ ta'dilû, i'dilû hüve akrebû liltakvâ vettekullah, innallahe habîyrün bimâ ta'melûn (9) va'adalla-hülleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lehüm magfîretün ve ecrün azîym.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرَجًا وَعَلَيْ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْمَسَافِ
قُفْ فَلْيَسْتَأْذِنْ بِنِسَاءٍ فَلْيُحَدِّثْ وَأَمَّا إِنْ كُنْتُمْ فِي الْمَسْجِدِ
فَلْيَبْشُرُوا بَوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُبَيِّنَ رِيعَتَكُمْ عَلَيْهِمْ تَعَالَى تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾
وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِمَّا قَدْ آتَاكُمُ
يَوْمَ أَذْنَعْتُمْ فِيكُمْ وَأَطَعْتُمْ وَأَنْتُمْ عَلَى اللَّهِ
يَدَائِكُمُ الصُّدُورُ ﴿٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ
لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَحِبُّوا حَقَّ قَوْمٍ عَلَى
أَلَا هَدَى اللَّهُ لَوْ أَتَدَّبَّرُوا الْقَوْمَ الْأَوَّلَ وَأَنْتُمْ عَلَى اللَّهِ
إِذَا لَكُمْ حُجُوبٌ فَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩﴾

(6) Ey iman edenler! Namaza duracağınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın başlarınızı sığayın. Topuklarınıza kadar ayaklarınızı da yıkayın ¹. Cünüp iseniz iyice temizlenin ². Keyifsiz iseniz veya yolda iseniz, yahut biriniz ayak yolundan gelirse veya kadınlara dokanmış iseniz, su da bulamazsanız yer yüzünün pâk top- rak cinsiyle teyemmüm edin, artık ondan yüzle- rinize, ellerinize sürün, Allah size darlık vermek istemez, fakat şükredesiniz diye sizin pâk olma- nızı, hakkınızda nimetini tamamlamağı ister. (7) Al-

lah'ın size olan nimetini, «işittik, itaat ettik» dedi- ğiniz zaman size bağladığı misakı hatırlayın; Al- lah'tan sakının. Çünkü Allah sinelerdeki tam- amla bilir. (8) Ey iman edenler! Allah için durun ³. İnsaf ile şahit olun. Bir cemaat ⁴ hakkındaki öfkelenmeniz sizi adalet etmemekle sizi vebale sü- rüklemesin. Adalet edin. Adalet takvaya pek ya- kındır. Allah'tan sakının çünkü Allah işledikleri- nizden haberdardır. (9) Allah iman edip iyi amel işleyenlere vâdetti: Onlar için (başılanmak) yar- lıganmak, büyük bir mükâfat vardır.

¹ Yahut sığayın veya hafifçe yıkayın.

² Gusledin.

³ Tamamıyla hukukunu tutun.

⁴ Müşrikler veya Yahudiler.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 النَّارِ هُمْ فِيهَا الْآبِدِينَ أَمْ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا وَاجِبَاتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
 إِذْ هُمْ قَوْمٌ لَا يَسْطُرُونَ إِلَيْكُمْ أَيَّدِيهِمْ فَكَفَرُوا
 أَيَّدِيهِمْ عَنْكُمْ وَأَقْبَضُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ۝ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَآئِيلَ وَبَعَثْنَا
 مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِيًّا وَقَالَ لَهُمْ مَوْعِدٌ كُنْزٍ
 أَقْبَضُ الصَّلَاةَ وَأَتَيْتُهُمُ الرِّسَالَاتِ وَأَمْسَكُوا بِرَبِّهِمْ
 وَعَزُّوهُمُ وَأَقْبَضُوا اللَّهَ فَضَاعَتَا لَأَكْفُرَنَّ
 عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا تَدْخُلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ
 ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝ فَمِمَّا نَقُصُّ عَلَيْكُمْ مِيثَاقَهُمْ
 لَعْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
 عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا وَلَٰكِنَّا لَا
 نَتْلُو عَلَى خَائِفَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَأَعْتَبْ
 عَنْهُمْ وَاصْنَعْ إِنَّ اللَّهَ يَخْرُبُ الْخَائِفِينَ ۝

(10) velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtinâ ulâike ashâbülcâhiym (11) yâ eyyü-helleziyne âmenûzkürü ni' metallahi aley-küm iz hemme kavmün en yebsütü iley-küm eydiyehüm fekeffe eydiyehüm anküm, vettekullah, ve alallahi felyetevek-kelilmü'minün (12) ve lekad ehazallahü miysâka beniy isräiyl, ve be'asnâ minhü-müsney aşere nakiybâ, ve kaâlallahü in-niy ima'aküm, lein ekamtümussalâte ve âteytümüzzekeât ve âmentüm birüsüliyye ve azzertümühüm ve akraztümullahe karzan hasenen leükeffirene anküm seyyiâ-tiküm, ve leüdhiilenneküm cennâtin tec-riy min tahtihel'enhâr, femen kefer ba'-de zâlike minküm fekad dalle sevâesse-biyl (13) febfmâ nakzihim miysâkahüm le'annâhüm ve ce'alnâ kulübehum kaâsi-yeh, yuharrifûnelkelime an mevâzi'hi ve nesü hazzan mimmä zükkirü bih, ve lâ tezâlû tettali'u alâ hâinetin minhüm illâ kaliylen minhüm, fa'fu anhüm vasfah, innallahe yuhibbulmuhsinlyn.

(10) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenlere gelince onlar da Cehennemlikler. (11) Ey iman edenler! Allah'ın hakkınızdaki nimetini hatırlayın, hani size bir guruh el uzatmak kastinde bulunmuş idi de Allah onların ellerini sizden geri çekmiş-di. Allah'tan sakının, mü'minler yalnız Allah'a mütevekkil olunsunlar. (12) * Allah İsrail oğullarında misak almıştı. Biz onlardan oniki nâzir¹ tâ-yin ettik. Allah dedi ki² ben sizinle beraberim, * namazı dosdoğru kılsanız, zekât vererseniz, peygamberlerime inanırsanız, onlara yardım ederse-niz, ³ Allah'a iyi bir ödün verirsiniz ⁴ mutlak si-

zin kötülüklerinizi örter, sizi altında ırmaklar akar Cennetlere sokarım. Bundan sonra ⁵ içinizden herkim kâfir olursa muhakkak kötü yola sapmış olur. (13) Misaklarını bozmalarından dolayı on-lara lânet ettik. Yüreklərini katı yaptık. Onlar kelimeleri yerlerinden kaydırıyorlar. Kendilerine nasihat olunan şeyler meyanında nasiplerini unut tular ⁶. İçlerinden pek azından başkasının ⁷ da-ima hıyanetine ⁸ muttali olur durursun. Onları affet, onlardan vaz geç; çünkü Allah iyi işleyen-leri sever.

¹ Veya kumandan, kethüda, müfettiş.

² Bunlara veya İsrail oğullarına.

³ Veya onları tevkir ederseniz.

⁴ Allah yolunda para sarfedeerseniz.

⁵ Bu ahtı müekketten sonra.

⁶ Kitaplarındaki peygamberimize mütabaat emrini.

⁷ Onlar ahtilerini bozmadılar, hıyanette de bulunma-dılar.

⁸ Veya hain guruhuna, hainlerden bâzılarına.

(14) ve minelleziyne kaâlû innâ nasârâ ehaznâ miysakahüm fenesü hazzan mim-mâ zükkirü bih, feagreynâ beynehümül'-adâvete velbagdâe ilâ yevmilkiyâmeih, ve sevfe yünebbiühümullahü bimâ kânü yasna'ün (15) yâ ehlelkitâbi kad câeküm resûlünâ yübeyyinü leküm kesiyren mim-mâ küntüm tuhfüne minelkitâbi ve ya'fû an kesiy, kad câeküm minallahi nûrûn ve kitâbün mübiyn (16) yehdiy bihillâhü menittebe'a ridvânehü sübülesselâmi ve yuhricühüm minzezulümâtî ilennûri bi' iznîhi ve yehdiyhim ilâ sıratın müste-kıym (17) lekad keferelleziyne kaâlû in-nallahe hüvelmesiyyhubnü meryem, kul femen yemlikü minallahi şey'in in irâde en yühlkelmesiyyahne meryeme ve üm-mehü ve men fıyl'ardı cemiy'â, ve lillâhi mülküsemâvâtî vel'ardı ve mâ beynehü-mâ, yahluku mâ yeşâ' vallâhü alâ külli şey'in kadiyr.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْلَمُ أَعْنَى كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِوَالِدِ اللَّهِ تَرَاتِيبَ رِضْوَانِهِ سُبُلَ الْاِسْلَامِ وَتُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِي بِهِمُ الْمَسِيحُ الْبَارِئُ فَتَدَكَّرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا اللَّهُ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُنَزِّلَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَآمَنَ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يُخْلِقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦﴾

(14) «Biz hristiyanız» diyenlerden de misak aldık. Onlar da kendilerine nasihat olunan şeyler meyanında nasiplerini unuttular¹. Biz de kıyamet gününe kadar aralarına düşmanlığı, olanca sevmemezliği yaptırdık. Allah yakında onlara yaptıklarını haber verecektir². (15) Ey ehl-i Kitap! Size Kitapta gizlediğiniz şeylerin çoğunu belli eder, çoğunu da affeyler³. Peygamberimiz gelmiştir. Size Allah tarafından bir nur, apaçık bir Kitap gelmiştir. (16) Allah rızasına tâbi olan-

ları o nur ile selâmet yoluna götürür, onları izni ile karanlıklardan aydınlığa çıkarır, doğru yola da götürür. (17) * «Allah; Meryem oğlu Mesih'ten ibarettir» diyenler kâfir oldular. Sen onlara de ki Allah Meryem oğlu Mesih'i, anasını, yer yüzünde bulunanların hepsini helâk etmek isterse Allah'ın istediğini tutmağa kim durabilir? Göklerin, yerin, aralarında ne varsa hepsinin mülkü Allah'ındır. O dilediğini yaratır. Allah her şeye tamamiyle kaadirdir.

¹ Peygamberimizle imanı.

² Cezalarını verecektir.

³ Gizlediğiniz çoğunu izhar etmez veya çoğunuzu affeder.

(24) kaâlû yâ mûsâ innâ len nedhulehâ ebeden mâ dâmû fiyhâ fezeheb ente ve rabbûke fekaâtîlâ innâ hâhûnâ kaâ'idûn (25) kaâle rabbi inniy lâ emlikû illâ nefsiy ve ahiy fefruk beynenâ ve beynelkavmilfâsikiyn (26) kaâle feinnehâ muharremetün aleyhim erba'iyne seneh, yetiy-hûne fiyl'ardî felâ te'se alelkavmilfâsikiyn (27) vetlû aleyhim nebe'ebney âdeme bilhakk, iz karrebâ kurbânen fetükubblile min ehadihimâ ve lem yütekabel minel'âhar, kaâle leaktülennek, kaâle innemâ yetekabelullahû minelmütttekiyn (28) lein besatte ileyye yedeke litaktüle-niy mâ ene bibâstün yediye ileyke liaktülek, inniy ehâfullahe rabbel'âlemiyn (29) inniy üriydü en tebûe bi'ismiyy ve ismike feteküne min ashâbinnâr, ve zâlike cezâuzzâlimiyn (30) fetavva'at lehü nefsihü katle ehiyi fekatelehü feasbaha minelhâsiriyn (31) febe'asallahü gûrâben yebhasü fiyl'ardî lhyüriyehü keyfe yüvâriy sev'ete ahiyh, kaâle yâ veyletâ e'aceztü en eküne misle hâzelgurâbi feüvâriye sev'ete ahiy, feasbaha minennâdimiyn.

قَالُوا مَوْسَى إِنَّا نَدْعُكَ أَبَا مَا مَا مَوْسَى قَاذِ هَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَالَا إِنَّا هَاهُنَا غَدَوْنٌ قَالَ لَبِيتُ
لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَجْعَلُ قَافِرٌ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ قَالَ فَإِنَّا نَحْنُ عَنْهُمْ أَرْعَمِينَ سَنَةً
بَيِّنُونَ فَإِلَّا رِضْ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ وَأَنْزَلَ
عَلَيْهِمْ مَائِدًا مِنْ آيَاتِهِ أَذْهَبْنَا مَا فَتَقَبَّلْنَا مِنْ آيَاتِهِمَا
وَلَمْ نَقْبَلْ مِنْ آيَاتِهِمَا قَالُوا لَقَدْ عَلِمْنَا أَنَّمَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنْ
الْمُتَّقِينَ لَكِنْ بَيِّنْ لَنَا بِدَلٍّ لَقَبَلْنَا مَا آتَاكَ بِاسْطِ
يَدِيكَ لَقَدْ لَقْنَاكَ إِذْ أَخَا فَا اللَّهُ رَبَّ الْعَالَمِينَ
إِنَّا بِدُنْ تَبَوَّأْنَا فِي الْوَيْلِكَ فَكُونَ مِنْ أَصْحَابِهَا إِنَّا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْفَاسِقِينَ فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ
قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ فَبَعَثَ اللَّهُ
عُرَاكِيمَ فِي الْأَرْضِ لِيُؤَيِّسَ كَيْفَ يُؤَارِي سَوَاءَ
أَخِيهِ قَالُوا وَيْلًا لَنَا كُنَّا كُنَّا مِنْ أَصْحَابِ الْغُرَابِ
فَلَاؤَارِي سَوَاءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

(24) Onlar: «Musa! O zorbalara orada bulundukça biz oraya ebediyen giremeyiz. Artık istersen sen Rabbin ile ¹ birlikte git de kıtalda bulun. Bizler burada oturacağız» dediler. (25) Musa «Yâ Rab! Ben kendimden bir de kardeşimden başkasına malik olamam ² bizim ile fasık cemaatin arasını ayır» dedi. (26) Allah dedi ki orası onlara kırk sene haram kılınmıştır, onlar gölde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Sen de fasık cemaate acıyıp sıkılma. (27) Onlara Âdem'in iki oğlunun kıssasını ³ doğru haber ver. Hani o ikisi kurbanlarını hazırlamışlardı ⁴ da birinin kurbanını kabul olunmuş diğerini kabul olunmamıştı. Bu öbürüne «mutlak seni öldüreceğim» demekle öbürü de şöyle demişti: «Allah yalnız

sakınanların kurbanını kabul eder;». (28) * «Beni öldürmek için elini bana uzatarsan ben seni öldürmek için elimi uzatacak değilim. Çünkü âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım». (29) «Ben isterim ki beni öldürmekle kazandığın günahı kendi günahını üzerine alsın da ateşliklerden olsun. Zalimlerin cezası budur». (30) Nefsi onu kardeşini öldürmeğe sürükledi. O da kardeşini öldürdü de ziyankârlardan oldu. (31) Allah, yeri eşerek ona kardeşinin cesedini ⁵ nasıl örteceğini gösterecek ⁶ bir karga gönderdi. «Bana yazıkla olsun! Bu karga gibi olamadım mı? Olaydım da kardeşimin cesedini örteydim» dedi, pişman oldu gitti.

¹ Veya sen git, Rabbin de sana yardımcı olsun. Veya kardeşin Harun ile beraber git.

² Başkalarına sözüm geçmez.

³ Âdem, Aleyhisselâmın iki oğlu Habil ve Kabil veya Beni İsrail'den iki kişinin kıssalarını.

⁴ Veya herbiri kurban ile yakınılık istediler.

⁵ Veya avret yerini, cefesini.

⁶ Yahut kardeşinin cesedi definisiz kalarak hasil olan çirkin hali ortadan nasıl kaldıracağını gösterecek.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ
نَفْسًا بِغَيْرِ قَتْلِ وَمَسَاقِدَ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَى النَّاسَ
جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعَثَ فِي الْأَرْضِ مُصْرِفُونَ ۖ إِنَّمَا
جَزَاؤُا الَّذِينَ يَحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
الْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا ۖ وَقُتِّلَ
أَبْدَهُمْ وَأَنْجُلَهُمْ مِنْ جُلَاوَاهُمْ وَنُفِثُوا مِنْ الْأَرْضِ
ذَلِكَ لِمَنْ خَرَجَ فِي الذَّنْبِ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ۖ إِلَّا الَّذِينَ نَابُوا مِنْ قَبْلِ أَن تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو جَسَدٍ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
أَتَقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي
سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۖ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّهُمْ
مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدِينَ بِمَا لَهُمْ مِنْ
يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُفْتَدُونَ لَهُمْ وَعَسَىٰ عَذَابُ الْبَاقِ

(32) min ecîl zâlik, ketebnâ alâ beniy is-
râiyle ennehû men katele nefsen bigayri
nefsin ev fesâdin fiyl'ardı feke'ennemâ
katelennâse cemiy'â, ve men ahyâhâ fe-
ke'ennemâ ahyennâse cemiy'â, ve lekad
câethüm rüsûlünâ bilbeyyînâtî sümme
inne kesiyren minhüm ba'de zâlike fiyl'-
ardı lemüsrifün (33) innemâ cezâüllezi-
yne yuhâribünallâhe ve resûlehü ve yes'-
avne fiyl'ardı fesâden en yükattelü ev yü-
sallebü ev tükatta'a eydiyhüm ve ercülü-
hüm min hilâfin ev yünfev minel'ard, zâ-
like lehüm hizyün fiyddünyâ ve lehüm
fiyl'âhuretî azâbün azîm (34) illelleziyne
tâbü min kabli en takdirü aleyhim, fa'-
lemû ennallahe gafürün rahîm (35) yâ
eyyühellziyne âmenüttékullahe vebteguü
ileyhilvesiyete ve câhidü fiy sebilyihî le'-
alleküm tüflihün (36) innelleziyne kefe-
rû lev enne lehüm mâ fiyl'ardı cemiy'an
vemislehü ma'ahü liyfedtû bihi min
azâbî yevmilkiyâmeti mâ tükubbile min-
hüm, ve lehüm azâbün ehyim.

(32) Bundan dolayı herkim diğer bir kişiye kı-
sas bedelinde olmaksızın veya yer yüzünde fes-
at çıkarmaksızın bir kişiyi öldürse sanki bü-
tün halkı öldürmüş; bir kimseyi de diri bırakır-
sa sanki bütün halkı diri bırakmış gibi olacağını
Tevra'ta İsrail oğullarına hükmettik. * Pey-
gamberlerimiz onlara açık mucizeler getirmiş-
lerdi. Bütün bundan sonra onlardan bir çoğu yer
yüzünde yoldan çıkmış oldular. (33) Allah ile,
peygamberi ile muharebe edip ¹ yer yüzünde fes-
at için uğraşanların ² cezası ancak öldürmeleri
veya asılmaları, yahut her biri bir yandan olmak
üzere bir ile bir ayaklarının kesilmesi, veya

yerlerinden sürülmeleridir ³. Bu ceza onlar hak-
kında dünyada rüsvaylıktır, âhirette de onlara
büyük bir azap vardır. (34) Meğer ki onlara gü-
cünüz yetmeden evvel ⁴ onlara tövbe edeler. Bil-
melisiniz ki Allah gafurdur, rahimdir. (35) Ey
iman edenler! Allah'tan sakının, ona yaklaşmak
hususunda vesile arayın, yolunda cihat edin ki
felâh bulasınız. (36) Kâfir olanlar yok mu, onlar
yer yüzünde ne varsa hepsi, onunla beraber bir
misli kendilerinin olsa da onları kıyamet günü-
nün azabından kurtulmak için feda etseler yine
kabul olunmaz. Onlar için acıklı bir azap vardır.

¹ Allah'ın ahkâmına, peygamberin ahkâmına karşı ge-
lip, Müslümanlarla muharebe edip.

² Yol kesenlerdir.

³ Yerlerinden sürülmeleri, hapse atılmaları yahut mem-
leketten sürülmeleridir.

⁴ Onları ele geçirmeden evvel.

(37) yürüydüne en yahrucü minennâri ve mâ hüm bihâriciye minha ve lehüm azâbün mukiym (38) vessâriku vessârikatü fakta'ü eydiyehüma cezâcen bimâ ke-sebâ nekâlen minallah, vallahü aziyüzün hakiym (39) femen tâbe min ba'di zul-mihi ve asleha feinnallahe yetübâ aleyh, innallahe gafürün rahiyim (40) elem ta'-lem ennallahe lehü mülküssemâvâti vel-ardı ya'azzibü men yeşâü ve yagfirü li-men yeşâ' vallahü alâ külli şey'in kadıyr (41) yâ eyyüherresülü lâ yahzünkelleziyne ne yüsâri'üne fiylküfri minelleziyne kaâ-lü âmennâ biefvâhilihim ve lem tü'min ku-lübühüm, ve minelleziyne hâdû semmâ'üne lilkeziбі semmâ'üne likavmin âha-riyne lem ye'tük, yüharrifünelkelime min ba'di mevâdi'ih, yekuülüne in ütiy-tüm hâzâ fehüzühü ve in lem tü'tevhü fahzerü, ve men yüridillâhü fitnetehü fe-len temlike lehü minallahı şey'â, ulâikel-leziyne lem yüridillâhü en yutahhire ku-lübehüm, lehüm fiylddünyâ hızyün ve le-hüm fiyl'âhireti azâbün aziym.

يُرِيدُونَ أَن يُخْرِجُوكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ وَمَا يُخْرِجُوكُم مِّنْهَا
وَكُفُّوا عَنَّا قُرْآنُكُم ۖ وَاللَّاتِ وَالْعِزَّىٰ ۚ فَاطْعَمُوا
أَيْدِيَهُمْ أَرْجَاءَ مَا كَنَّا لَهُمْ ۖ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝٣٨
فَمَنْ تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ ۚ قَالَ اللَّهُ يَتُوبُ عَلَيْهِ
إِنَّا اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝٣٩ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ لِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ بَعْدَ ذَٰلِكَ مَن يَشَاءُ وَيَعْزِزُ مَن
يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝٤٠ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ
لَا يَغْزِبَكَ الَّذِينَ يَشَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
أَمَّا نَحْنُ فَأَحْمَدُ ۚ وَتَوَلَّوْنَا مِنْهُمْ ظُهُورًا ۚ وَمِنَ الَّذِينَ
سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْمُرُوا
بِخُرُوجِهِمْ لَكِن مِّن بَعْدِ مَا وَصَّيْنَاهُ يَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا
هُمَا نَحْنُ قَدْ كَذَّبُوا وَإِن كُنتُمْ تَوَدُّونَ ۚ فَاصْبِرُوا وَمَنْ
يُصِرْ ۚ اللَّهُ فِتْنَتُهُ ۚ فَلَن تَمْلِكَ لَهُمْ أَلْفٌ مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
أَوْ ثَلَاثٌ ۚ أَلَمْ يَكُن لَّهُم بَعْدَ هَٰذَا السَّاعَةُ ۚ أَلَمْ يَكُن لَّهُم
بَعْدَ هَٰذَا السَّاعَةُ ۚ أَلَمْ يَكُن لَّهُم بَعْدَ هَٰذَا السَّاعَةُ ۚ أَلَمْ يَكُن لَّهُم
بَعْدَ هَٰذَا السَّاعَةُ ۚ أَلَمْ يَكُن لَّهُم بَعْدَ هَٰذَا السَّاعَةُ ۚ

(37) Onlar ateşten çıkmaya çabalarlar. Halbuki onlar ateşten çıkacak değildirler. Onlar için ken-dilerini durdurucu, bir azap vardır ¹. (38) Hırsız erkek ile hırsız kadının, kazandıklarına ceza ol-mak üzere Allah tarafından medar-ı ibret bir uku-bet olarak, ellerini kesin. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (39) Herkim zulmünden ve sirkatinden sonra tövbe edip ıslah-ı hal ederse Allah onun tövbesini kabul eder. Çünkü Allah gafurdur, ra-himdir. (40) Bilmez misin ki? Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O, dilediğini azaba duçar eder, dilediğini de (bağışlar) yarlıgar. Allah her şey tamamiyle kaadirdir. (41) Ey peygamber! Ağız-

ları ile inanan, kalpleri ile inanmayan münafıklardan olup küfre koşanlar seni üzmesin. Yahudi olanlardan bazıı âlimlerinin yanına kulak asar-lar ², yanına gelmeyen bir cemaat için kulak asar-lar ³, kelimeleri ⁴ yerlerinden kaydırırlar, «size bu muharref olan hüküm verilirse kabul edin, verilmezse kaçının» derler. Allah herkimin mih-netini ⁵ isterse onu Allah'tan kurtarmak için hiç-bir şey yapamazsın. Onlar öyle kimselerdir ki Al-lah onların kalplerini temizlemeyi istememiştir. Onlar için dünyada rüsvaylık; âhirette de büyük bir azap vardır.

¹ Harekete mecal bırakmayacak bir azap, ardı arası kesilmeyen bir azap.

² Yahut senin ağzından yalan söylemek için kulak asarlar.

³ Sürüzü yanına gelmeyen diğer Yahudilere nakletmek, casusluk etmek için kulak asarlar.

⁴ Tevrat'taki ahkâm-ı ilâhiyeyi.

⁵ Rüsvaylığa, sapıklığa, heikâletine.

سَمَاعُونَ لِلَّذِينَ بَايَعُوا لَكَ الْغُرَابَ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ وَأَوْعِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ عُرضَ عَنْهُمْ فَلَنْ تَضُرَّوْكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْقَاسِطِينَ ﴿٤٣﴾ كَيْفَ يَحْكُمُونَكَ وَعِنْدَ هُمُ الْقَوْلُ فِي مَا احْكُمَ اللَّهُ لَنْفَعَهُ يَنْوَلُونَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا الْقُرْآنَ فِيهَا هُدًى وَنُورًا يُبَيِّنُ لَكُمُ الْبَيِّنَاتِ الَّتِي كُنْتُمْ تَعَادُوا وَإِلَى تُبَيِّنُونَ وَإِلَى الْخَبَرِ إِنَّمَا أَخَذُوا مِنْكُمُ الْكَفَالَةَ وَلَكُمْ فِيهَا عَلَيْهِمْ شَهَادَةٌ فَلَا تَحْشَوْا الْإِنْسَانَ وَاعْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا بِإِيَابِي تَحْتِ كَيْلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٥﴾ كَذَبْتُمْ عَلَيْهِمْ فِي مَا أَتَا لِنَفْسٍ بِالْغَيْبِ وَالْعَيْنِ وَالْإِسْمِ وَالْأَلْفِ بِالْأَلْفِ وَالْأَدْنِ بِالْأَدْنِ وَالْيَسْرِ بِالْيَسْرِ وَالْجُرُوحِ قِصَاصٌ مِمَّنْ نَقَصُوا مِنْكُمْ قَتْلَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٦﴾

(42) semmâ'üne ilkezkibi ekkâlüne lis-suht, fein câuke fahküm beynehüm ev a'rid anhüm, ve in tu'rid anhüm, felen yadurruke şey'â, ve in hakemte fahküm beynehüm bîlkist, innallahe yuhibbül-muksitiyn (43) ve keyfe yuhakkimüneke ve indehümüttevratü fiyhâ hükmullahi sümme yetevellerve min ba'di zâlik, ve mâ ulâike bilmü'miniyn (44) innâ enzel-nettevrâte fiyhâ hüden ve nûr, yahkümü bihennebiyyünelleziyne eslemü illeziyne hâdû verrabbânîyyüne vel'ahbârü bimes-tuhfizü min kitâbillâhi ve kânü aleyhi şühedâ' felâ tahşevünnâse vahşevni ve lâ teşterü biâyâtîyi semenen kaliylâ, ve men lem yahküm bimâ enzelallahü feulâike hümlükâfirün (45) ve ketebnâ aleyhim fiyhâ ennennefse binnefsi vel'ayne bil'ayni vel'enfe bil'enfi vel'üzüne bil'üzüni vessinne bissinni velcürüha kısâs, femen tesaddaka bihi fehüve keffâretün leh, ve men lem yahküm bimâ enzelallâhü feulâike hümezâllimün.

(42) Onlar yalana kulak asanlar, haram mal yiyenlerdir ¹. Eğer sana gelirlerse ² aralarında hükmet veya onlardan yüz çevir ³. Eğer onlardan yüz çevirirsen onlar sana hiçbir zarar veremezler. Şayet aralarında hükmedersen insaf ile hükmet, Allah insaf edenleri sever. (43) Allah'ın hükmünü havi Tevrat yanlarında iken nasıl olur da sana hükmettirirler? Bundan sonra da ⁴ arkalarını dönerler. Onlar Tevrat'ı ⁵ inanacak değildirler. (44) Biz Tevrat'ı inzal ettik, Tevrat'ta hidayet vardır, nur vardır ⁶. Musa'dan sonra Allah'ın hükmüne inkiyat eden peygamberler onunla Yahudiler ara-

sında hükmederler ⁷. Onların uleması, fukahası da ⁸ Kitabullahı hıfza ⁹ memur olmalarından nâşi hükmederler ¹⁰. Ona şahit olurlar ¹¹. Ey rüesâ! Artık nâstan korkmayın, benden korkun, âyetlerimi az paha ile satmayın, herkim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse işte kâfirler onlardır. (45) Biz Tevrat'ta İsrail oğullarına farz kıldık: Can cana, göz göze, burun buruna, kulak kulağa, diş dişe karşıdır. Yaralar da ödetilir. Herkim onu affederse, kendi günahı için kefarete olur ¹². Herkim Allah'ın inzal ettiği ile hükmetmezse işte zalimler onlardır.

¹ Öyle haram mal ki onda bereket bulunmaz, o mal âri mücip olur. Ele geçmesini gizlemeye mecbur olur.

² Hükmüne müraعات ederlerse. ³ Yani onlar hakkında hâkim muhayyerdir: Dilerse Kitap ve sünnet ile hükmeder, dilerse onlardan ıraz edip onları kendi hükümlerine reddeder.

⁴ Kitaplarına uygun bir surette hükmettikten sonra.

⁵ Veya sana.

⁶ Ahkâm ve gerayil, tekâlif ilâhiyeyi gösterir, karanlıkları aydınlatır.

⁷ Yahut Tevrat'ta Yahudi olanlar için hidayet vardır,

nur vardır, Allah'ın hükmüne münkat olan peygamberler Tevrat ile hükmederler.

⁸ Veya müçtehitleri, uleması, şârii rabbanileri, zâhîleri, fukahası, sulâhası.

⁹ Tahriften korunmaya, gerayil ihmal etmemeye.

¹⁰ Yahut hıfza memur oldukları Kitabullahın hükmüyle hükmederler.

¹¹ Peygamberler de, uleması da, sulâhası da Tevrat'ın hak olduğuna şahit olurlar.

¹² Veya katil veya carih için kefarete vardır. Muaseze den kurtulur.

(46) ve kaffeynâ alâ âsârihim b'îyesebni
meryeme musaddıkan lîma beyne yede-
yî minnetvratî ve âteynâhûl'incilye fîyhi
hüden ve nûrın ve musaddıkan lîma bey-
ne yedeysi minnetvratî ve hüden ve
mev'izeten lilmüttekiyn (47) velyahküm
ehül'incilyi bîmâ enzellallahü fîyh, ve
men lem yahküm bîmâ enzellallahü fe-
lâlekâ hümulfâsıküñ (48) ve enzelnâ ley-
kelkitâbe bilhakkı musaddıkan lîma bey-
neyedeysi minelkitâbi ve müheyminen
aleyhi fahküm beynehum bîmâ enzellalla-
hü ve lâ tettebi' ehvâehüm ammâ câke
minelhakk, lîküllün cel'alnâ minküm sir'-
ten ve minhacâ, ve lev şâallâhü lece-
âleküm ümmeten vâhideten ve lâkin liyeb-
lûleküm fîy mâ âtaküm festebkiluhayrât,
ilallahı merciuüm cemiy'an feyneüb-
küm bîmâ kuntüm fîyhi tahtelifün (49)
ve enihküm beynehum bîmâ enzellallahü
ve lâ tettebi' ehvâehüm vahzerhüm en
yeftinûke en ba'dî mâ enzellallahü leyk,
fein tevellav fe'lem ennemâ yürüydullahü
en yusyibehüm biba'dî zünûbıhim, ve
inne kesiyren minennâsi lefâsıküñ (50)
efehukmelcâhiliyyeti yebuğün, ve men
ahsenü minallâhi hükmên lîkavmin yû-
kinün.

[illegible]

(46) Meryem oğlu İsa'yı, ellerindeki Tevrat'ı tasdik edici olarak peygamberlerin izlerince getirdik. Ona, içinde hidayet bulunan, nur bulunan, ellerindeki Tevrat'ı tasdik eden, sakınanlara bir hidayet ve mev'iza olan İncil'i verdik. (47) Ehli-İncil, Allah'ın İncil'de inzal ettiği ile hükümsin ¹. Herkim Allahın inzal ettiği ahkâm ile hükmetmezse işte fasıklar onlardır. (48) Sana da ellerindeki Kitabı tasdik ederek, üzerinden neğhan olarak ² doğru olmak üzere Kitap inzal eyledik. Artık onlar arasında Allah'ın inzal ettiği ahkâm ile hükmet. Sana gelen doğru hükümlerin dönerek onların hevesatına uyma. Her birinden için bir şeriat, bir açık yol yaptık, Allah dileseydi sizleri bir

tek ümmet yapardı. Fakat size verdiği muhtelif şeriatlarda sizi denemek için onu dilemedi. Haydi hayırlı işlere koşun. Hepsinin dönüşü yalnız Allah'adır. İşte orada ihtilâf ettiğiniz şeyleri O, size haber verecektir. (49) Aralarında Allah'ın inzal ettiği ahkâm ile hükmetmeni de indirdik. Onların hevesatına uyma. Allah'ın sana inzal ettiği bazı şeylerden seni çevirmemeleri için onlardan kaçın. Eğer onlar yüz çevirirlerse ³ bilmelisin ki Allah yalnız bazı günahlarından dolayı onları cezaya uğratmak ister. Nâs'ın bir çoğu fasıktır. (50) Onlar cabiliyet hükmünü mü ⁴ araştırıyorlar? Yakinen bilen bir cemaat yanında Allah'tan daha güzel hükmeden kim olabilir?

¹ Veya nübüvvet-i Muhammediye hakkındaki delâili ile hükümlerin.

² Muharref olanı olmayandan ayırır surette.

³ Hükmünü dinlemezlerse.

⁴ Hevesata uymak.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَالْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ
 أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ مِّنْ نَّفْسِكُمْ إِذَا لَلَّاهُ لَآ يَهْدِي الْقَوْمَ
 الْكَافِرِينَ ۖ فَذَرَى الَّذِينَ قَالُوا يُعَذِّبُهُمْ مَّرْسَلًا رَّغَوْنَ فِيهِمْ يَتُوبُونَ
 تَخَضُّعًا أَذِلَّةً ثُمَّ يَمُوتُونَ مِمَّا قَتَلُوا بِإِذْنِ اللَّهِ وَالْفَتْحِ وَأَمَّا مَن عَصَى
 فَصَبِّحُوا عَلَىٰ آسَافًا نَّارًا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ۖ وَيَقُولُ الَّذِينَ
 آمَنُوا هَؤُلَاءِ دُونَ قَوْمِ اللَّهِ أَجَعَلَهُمْ إِيَّاهُمْ فَتْنًا يَذَّمُّوهُمْ لَوْ كَانُوا
 إِتْقَانًا فَمَا أَضَلُّوا ۖ فَاصْبِرُوا أَرْبَابَ عَيْنِينَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا امْرِرُوا مَعَ
 رَسُولِهِ فَتُقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ اللَّهُ أُولَٰئِكَ عَلَى الْمُشْكِكِينَ
 ۖ وَأَعَزَّ عَلَى الْكَافِرِينَ إِجَادَةُ يَدُوِّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُ غَوْلًا تُلْمَهُ
 ۖ لَا يَمُرُّ بِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۖ
 إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُبَيِّتُونَ لَكُمْ
 الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ۖ وَمَوْلَىٰ اللَّهِ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا لَا يَرْجُو ظَرْفُ الْعَالَمِينَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
 الَّذِينَ آمَنُوا دِينَكُمْ وَكَفَرُوا بِهَؤُلَاءِ دِينَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ
 مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ ۖ

(51) ya eyyühelleziyne âmenû lâ tettehi-
 zülühüde vennasârâ evliyâ' ba' duhum
 evliyâhû ba' d, ve men yetevellêhüm min-
 küm feinneüh minhüm, innallâhe lâ yeh-
 diylkavmezzâlimiyn (52) feterelleziyne
 fiy kulûbihim maradun yüsârî'üne fiy-
 him yekuülüne nahşâ en tüsiybenâ dai-
 reh, fe'asallâhü en ye'tiye bilfethi ev em-
 rin min indihî feyusbihü alâ mâ eserrü
 fiy enfüsihim nâdimiyn (53) ve yekuü-
 lülleziyne âmenû ehâülülleziyne aksemü
 billâhicehde eymanihim innehüm lema'-
 aküm, habitat a' malühüm feasbahü hä-
 siriyin (54) ya eyyühelleziyne âmenû men
 yertedde minküm an diynihî fesevfe ye'-
 tillâhü bikavmin yuhibbühüm ve yuhib-
 bühenü ezilletin alemlü'miniyne e'izzetin
 alelkâfiriyne yücâhidüne fiy sebilyillâhi
 ve lâ yehâfüne levmete lâim, zâlike fad-
 lullâhi yü'tiyyi men yeşâ' vallâhü vâsi'-
 un aliym (55) Innemâ veliyyükümullâhü
 ve resûlühü velleziyne âmenülleziyne yu-
 kıymünessalâte ve yü'tünezekâte ve hü-
 m râki'un (56) ve men yetevellallâhe ve re-
 sülehü velleziyne âmenû feinne hüzballâhi
 hümlü'gâlibün (57) ya eyyühelleziyne
 âmenû lâ tettehizüllezinyettehazû diye-
 küm hüzüven ve le'iben minelleziyne ütül-
 kitâbe min kabliküm velküffâre evliyâ',
 vettekullâhe in küntüm mü'miniyn.

(51) Ey iman edenler! Yahudileri, Nasranileri
 yâr edinmeyin. Onlar birdirgerlerine yardırlar.
 Sizlerden kim onları yâr edinirse o da onlardan
 olur, çünkü Allah zalim cemaate hidayet etmez.
 (52) Kalplerinde münafıklık hastalık bulunan
 kimselerin "bizleri çevre ve bir felâket kaplama-
 sından ¹ korkarız" diyerek onları dost tutma
 hususunda koşuştuklarını görürsün. Olabilir ki ²
 Allah fetih ve zafer verir veya kendi nezdinden
 bir emir ³ getirir de onlar kalplerinde gizledikleri
 şeye pişman olurlar. (53) Mü'min olanlar "elbet-
 te sizinle beraberiz diye Allah'a olanca yeminle-
 riyle yemin edenler bunlar mıdır?" derler ⁴. On-
 ların amelleri beyhude oldu. Kendileri de ziyan-
 kâr oldular. (54) Ey iman edenler! İçinizden ken-
 di dinlerinden dönen olursa Allah ona bedel bir

cemaat getirecek ki onları sever, onlar da onu
 severler; onlar mü'minlere karşı alçak gönüllü,
 kâfirlere karşı zorlu olurlar; Allah yolunda cihat
 ederler; ayıplayan kimselerin hiç birinin ayıpla-
 masından korkmazlar. Bu Allah'ın bir inayetidir
 ki onu dilediğine verir. Allah vâsi'dir, hakkiyle
 âlimdir. (55) Sizin yârinız, işinizi gören ancak Al-
 lah'tır, peygamberidir, namazı dosdoğru kılan,
 zekât veren, rükûda bulunan ⁵ mü'minlerdir.
 (56) Allah'a, peygamberine, mü'min olanlara
 dostluk edenler galip olur; çünkü galip olanlar,
 Allah bölügüdür. (57) Ey iman edenler! Bihak-
 kın mü'min iseniz sizden evvel Kitaba nâil olup
 dinlerini eğlence, oyuncak edineneri, kâfir ve
 müşrikleri dost edinmeyin, Allah'tan sakının.

¹ Kitlık gibi, islâmın mağlûp olması gibi başımıza ge-
 lecek felâketten korkarız da onlara muvafakat ederiz.

² Şâri' umdurunca herhalde insan eder.

³ Mekke fethi, Hayber ve Fedek fethi gibi yahut Ya-

hudilerin hakkında muameleye dair ferman-ı ilâhî.

⁴ Kıyamette nifakların zuhuru zamanında.

⁵ Huşu'da bulunan, nafle namaz kılan, yahut rükûda
 olsa da zekât veren, zekâtı müsarâf eden.

وَلَوْ أَنَّهُ الْكَافِرُ لَأَقْبَلَ الْكُفْرَ بِمَا نَعَّمْنَا بِهِ سَبِيلًا
وَلَا دَعَلْنَا هُجْرًا يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ ۖ وَكَوَانَهُمَا أَعْمَالُ التَّوْبَةِ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّهِ لَآ كُفْرًا مِنْهُ وَهُوَ قَدِيرٌ
وَمِنْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ مَقْعَدٌ مُمْسِكٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ
مَا يَعْمَلُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
وَأَن تَقْعَلَ قَوْلًا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَصْطَلِحُ مِنْ أَلْسِنٍ
إِنَّا لِلَّهِ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۖ فَلَا يَأْخُذُ الْكِتَابُ
لَسْمِ عَلِيٍّ حَتَّىٰ تَقْبَلَ الْقُرْآنَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَلَا يَزِيدُكَ كَثِيرًا مِنْهُ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ بِمَلِكِ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۖ
إِنَّا لَذِينَ آمَنُوا وَآلِ الَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ سَالِحًا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۖ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ الرُّسُلَ كُلًّا بِآيَاتِنَا فَكَذَّبُوا
وَأَسْتَوُوا أَنفُسَهُمْ فَوَيْحٌ لِلرُّسُلِ وَبُيُوتُهُمْ لَا يَدْخُلُهَا

(65) ve lev enne ehlelkitâbi âmenü vette-kav lekeffernâ anhum seyyiâtihim ve le'-edhahnâhum cennâtin na'îym (66) velev ennehüm ekaâmmüttevrâte vel'inciyle ve mâ ünzile ileyhim min rabbihim le'ekelü min fevkihîm ve min tahtî ercülîhim, minhüm ümmetün muktesideh. ve kesiy-rün minhüm sâe mâ ya'metün (67) yâ eyyüherresülü bellig mâ ünzile ileyke min rabbik, ve in lem tef'al femâ bellagte ri-sâleteh, vallâhü ya'sümûke minennâs, innallahe lâ yehdiylkavmelkâfirîyn (68) kul yâ ehlelkitâbi lestüm alâ şey'in hattâ tüküymüttevrâte vel'inciyle ve mâ ünzile ileyküm min rabbiküm, ve lezeydyenne kesiyren minhüm mâ ünzile ileyke min rabbike tugyânen ve küfrâ, felâ te'se alel-kavmilkâfirîyn (69) innelleziyne vennasâra men âmene billâhi velyevmil'âhîri ve a-mille sâlihân felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenün (70) lekad ahaznâ miysâ-ka beniy isrâiyle ve erselnâ ileyhim rüi-sülâ, küllemâ câehüm resülün bimâ lâ tehvâ enfüsühüm feriykan kezzebû ve fe-riykan yaktülün.

(65) Ehl-i Kitap iman edip sakınsalardı elbette kötülüklerini öten, kendilerini nimeti bol Cen-netlere sokardık. (66) Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i, Rabpleri tarafından kendilerine inzal olunanı ¹ yerine getirselardı onlar üstlerinden, ayakları al-tından yerlerdi ². Kendileri arasında itidal sahi-bi ³ ümmet vardır. Çoğu ise ne kötü işler işler. (67) Ey Peygamber! Rabbin tarafından sana inzal olunanı eriştir, eğer böyle yapmazsan peygamberliğini erıştirmemiş olursun. Allah seni nâs-tan korur; çünkü kâfir cemaate seni izar için yol göstermez. (68) De ki ey ehl-i Kitap! Tevrat'ı, İncil'i Rabbiniz tarafından size inzal olunanı ye-

rine getirmedikçe siz dince birşey üzere değilsiniz. * Sana Rabbin tarafından inzal olunan şey herhalde onlardan bir çoğunun azgınlığını, gâ-vurluğunu artırır. O halde kâfir, cemaate sokul-ma. (69) Mü'min olanlar, Yahudi olanlar Sâbiî-ler, Nasraniler yok mu onlardan Allah'a, âhîret gününe iman edip amel-i salih işleyenler üzerinde hiç bir korku yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (70) * İsrail oğlarından misak almıştık. Onlara birçok peygamber göndermişdik. Peygamber on-lara her ne zaman nefislerinin arzu etmedikleri bir şeyi getirdiye ölenlere çıktılar; kimini yalan-cı çıkardılar; kimini de öldürüyorlar.

¹ Kur'an-ı Mübin veya diğer peygamberlere nazil olan kitaplar.

² Bunların ahkâmını veya oradaki ahd-ı ilâhiyi yerine

getirselardı onlara çok hareket hasıl olurdu, veya gök-ler-den, yerden onlara bol rızık gelirdi.

³ Doğru doğru, işi doğru veya inatçı değil.

(71) ve hasibû ellâ tekûne fitnetün fe' amû ve sammû sümme tâballahû aleyhim sümme amû ve sammû kesiyrün minhüm, vallâhü basiyrün bimâ ya'melün (72) lekad keferelleziyne kaâlû innalâhe hüvelmesiyhubnû meryem, ve kaâlelmesiyhu yâ beniy isrâîyl a'büdüllâhe rabbiy ve rabbeküm, innehû men yüşrik billâhi fekad harremallahû aleyhilcenne te ve me'vâhünnâr, ve mâ lizzâlimiyye min ensâr (73) lekad keferelleziyne kaâlû innalâhe sâlisü selâseh, ve mâ min ilâhîn illâ ilâhün vâhid, ve in lem yente'hû ammâ yekuûlûne leyemessennelleziyne keferû minhüm azâbün eliyim (74) efelâ yetûbûne ilallahi ve yestagfirûneh, vallahü gafûrûn rahiyim (75) melmesiyhubnû meryeme illâ resûl, kad halet min kablihîrrüsûl, ve ümmühü siddiykah, kâ-nâ ye'külânittâ'am, unzur keyfe nübeyyî-nû lehümülâyâtü sümmezzur ennâ yû'fekûn (76) kul eta'bûdûne min dünüllâhi mâ lâ yemlikü leküm darran ve lâ nef'a, vallahü hüvessemiy'ul'alıym.

وَحَسِبُوا أَنَّهُ لَا يُكُونُ فِتْنَةٌ فَهَمُّوا وَصَمُّوا إِنَّهُ نَاصِبٌ
عَلَيْهِمْ فَرُحِمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ يَبْصِرُ مَا
يَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّهُ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّكُمْ مَن يُشْرِكُونَ بِاللَّهِ فَقَدْ حَزَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَا أُوذِيَ النَّاسُ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ أَثَرِهَا
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثٌ وَمَا مِنْ
الْهِ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّكَ مِنْهُمْ أَعْتَابٌ يَعُولُونَ
لَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ إِلَّا اللَّهُ أَفَلَا
يَعُولُونَ إِنَّ اللَّهَ يَسْتَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٢﴾
مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ وَأَمَّا صِدْقُهُ كَمَا نَا كَلَامًا لَّا ظُلْمًا لَّا تَنْظُرُ
كَيْفَ نَبِّئُكَ هَؤُلَاءِ نَبِّئْهُمْ أَنْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ
﴿٧٣﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَكُمْ بِأَلَمِكُمْ لَكُمْ
صَرَخًا وَلَا تَهْمًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٤﴾

(71) Onlar hiç bir mihnet ¹ bulunmaz sandılar da kör oldular, sağır oldular ². Sonra Allah onların tövvelerini kabul etti, sonra onlardan bir çoğu yine kör oldu, sağır oldu. Allah işlediklerini görür. (72) * «Allah, Meryem oğlu Mesih'ten ibarettir» diyenler kâfir olmuşlardır. Halbuki Mesih onlara «Ey İsrail oğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tapın» demişti; çünkü herkim Allah'a şerik koşarsa Allah ona Cenneti haram kılar, onun yurdu ateştir, zalimler için hiç bir yardımcı yoktur. (73) * «Allah, üçten biridir» ³ diyenler kâfir olmuşlardır. Halbuki hiç bir tapacak yoktur, ancak bir tek tapacak vardır. Eğer söyledikleri sözlerinden geri dur-

mazlarsa * onlardan kâfir olanlara her halde elim bir azap dokunacaktır. (74) Daha Allah'a tövbe etmeyecekler mi? Onun yarılıgamasını (bağışlamasını) istemeyecekler mi? Halbuki Allah gafurdur, rahimdir. (75) Meryem oğlu Mesih peygamberden başka bir şey değildir. Ondan evvel peygamberler de gelip geçmişir. Onun anası suçlardan pek uzak bir kadındır ⁴. Her ikisi yemek yerler ⁵. Bak ki onlara nasıl âyetleri beyan ediyoruz? Baksana onlar nasıl çevriliyorlar ⁶! (76) Onlara de ki Allah'tı bırakıp hiç bir zarara, menfaate gücü yetmeyen şeylere mi tapıyorsunuz? Halbuki semî' olan, hakkıyla âlim olan Allah'tır.

¹ Kılık, hastalık, düşmanlık, katil gibi.

² Hakkı görmediler; cehil ve küfürde kaldılar.

³ Üç ilâhtan birdir.

⁴ Veya Allah'ın âyetlerini pek ziyade tasdik eden ka-

dındır.

⁵ O halde nasıl mâbüt olurlar?

⁶ Hakkı dinlemeden, âyetleri dinleyip anlamadan yüz çeviriyorlar.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ عَدَّضُوا بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ
كَتِّبُوا وَكَفَرُوا مِنْ جَنَابِ اللَّهِ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ
وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
كَانُوا لَا يَتَنَبَّأُونَ عَنْ مَنكَ وَكَانُوا يَكْفُرُونَ
لَيْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ تَرَى كَبِيرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيْسَ مَا قَدَّمَتْهُمُ أَنْفُسُهُمْ
أَنْ يَخِطُّوا إِلَيْهِمْ فِي الْعَذَابِ مِنْ خَالِدُونَ
وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ مَا اخْتَدَوْهُمَا
أُولَئِكَ كَانُوا مِنْهُمْ فَاكِسُونَ
لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ كُفْرًا وَكَانُوا يُؤْمِنُونَ بِالْجَبْرِ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَالْحَكِيمُ ذَا الْبَيْنِ
أَمَّنُوا بِالَّذِينَ قَالُوا لَكَ صَارَ ذَلِكَ بَيْنَهُمْ
فَتَبَيَّنَ وَرُحْبَانَا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

(77) kul yâ ehlelkitâbi lâ taglû fîy dîni-küm gayrelhakkı ve lâ tettebi'û ahvâe kavmin kad dallû min kablu ve edallû kesiyren ve dallû an sevâlssebiyl (78) lu'inellezıyne keferû min beniy isrâiyle alâ lisâni dâvude ve iysebnî meryem, zâ-like bimâ asav ve kânû ya'tedûn (79) kânû lâ yetenâhevne an münkerin feâlûh, lebi'se mâ kânû yef'alûn (80) terâ kesiyren minhüm yetevellevnelleziyne keferû, lebi'se mâ kaddemet lehüm enfüsühüm en sehitallahü aleyhim ve fiyl'azâbihüm hâldûn (81) ve lev kânü yü'minûne billâhi vennebiyyi ve mâ ünzile ileyhi mettehazühüm evliyâe ve lâkinne kesiyren minhüm fâsikuûn (82) letecidenne eşeddennâsi adâveten lillesiizyne âmenûl-yahûde velleziyne eşrekû, ve letecidenne akrebehüm meveddeten lillesiizyne âmenûlleziyne kaâlû innâ nesârâ, zâlike bienne minhüm kissıysiizyne ve rûhbânen ve ennehüm lâ yestekbirûn.

(77) De ki ey ehl-i Kitap: Dininizde nahak yere haddi aşmayın ¹. Bundan evvel yoldan çıkıp bir çocukları yoldan çıkaran, hâlâ doğru yoldan sapan bir cemaatin hevesine uymayın. (78) İsrail oğullarından kâfir olanlara Davut, Meryem oğlu İsa diliyle lânet olundu ². Bu da onların isyanlarından, haddi aşmalarından nâşidir. (79) Onlar yaptıkları fenalıklardan diğerlerini alkoymuyorlardı. * Yaptıkları işler ne kötü işlerdi! (80) Onların bir çoğunu görürsün ki kâfir ve müşrik olanlara dostluk güderler. * Nefislerinin ileri götürdüğü iş ne çirkin şeydir ki Allah onları hış-

mına uğratmıştır. Onlar azapta da daima kalacaklar. (81) Onlar Allah'a, peygambere ⁴, ona inzal olunan Kitabı iman getirmiş olsaydılar kâfirleri yâr edinmezlerdi. Fakat onların bir çoğu fâsıkırlar. (82) * Yahudileri, müşrik olanları mü'min olanlara nâs'ın en yaman düşmanı bulursun. * «Biz hristiyanız» diyenleri de mü'min olanlara muhabbette en yakın bulursun. Bu da onların içinde bir takım keşişler, rahipler ⁵ bulunmasından, hakka ittiba hususunda kendilerini de büyük görmediklerinden nâşidir.

¹ Hazret-i İsa hakkında Yahudiler gibi de, Nasraniler gibi de söylemeyin.

² Her ikisi onlara beddua ettiler, yahut Allah Zebur ve İncil'de onlara lânet etti.

³ Tekrar etmemek için, içlerinde nehyeden bulunma-

dığından hiç bir vakit nehyi vaki olmamıştı. Yahut yaptıkları fenalıklardan geri durmuyorlardı.

⁴ Musa'ya veya Muhammed'e «Aleyhimessalâtü vesse-lâm.»

⁵ Âlimler, zâhitler.

(83) ve iza semî'ü mâ ünzile ileresûli te-râ a' yünehum tefiydu mineddem'ı mim-mâ arefû minelhakk, yeküülüne rabbenâ âmennâ fektübnâ ma'aşşâhidıyn (84) ve mâ lenâ lâ nü'minü billâhi ve mâ câenâ minelhakkı ve natma'u en yüdhenâ rab-bünâ ma'alkavmissâlihiyn (85) feesâbe-hümullâhü bimâ kaâlû cennâtın tecriy min tahtihel'enhârü hâlıdiyne fıyhâ, ve zâlike cezâülmuhsiniyn (86) vellezıyne keferû ve kezzebû biâyâtınâ ulâike ashâ-bülcıhiym (87) yâ eyyühelleziyne âmenü lâ tüharrimü tayyibâtı mâ ehallallahü leküm ve lâ ta'tedü, innallahe lâ yuhıbbül-muğtediyn (88) ve külü mimmâ rezeka-kümullahü halâlen tayyiben vettekulla-helleziy entüm bihi mü'minün (89) lâ yü-âhizükümullahü billagvi fiy eymanüküm ve lâkin yüâhizüküm bimâ akkadümü-leymân, fekeffâretühü it'âmü aşeretı me-sâkiyne min evsatı mâ tut'lmüne ehliy-küm ev kısıvetühüm ev tahriyrü rakabeh, femen lem yecid fesıyâmü selâsetı ey-yâm, zâlike keffâretü eymanüküm iza ha-leftüm, vahfezü eymaneküm, kezâlike yü-beyyinullahü leküm âyâtihı le'alleküm teşkürün.

وَإِذَا سَمِعُوا آيَاتَ الْرَّسُولِ لَرَأَى عَيْنُهُمْ كِبَاسُ
مِنَ الدَّمْعِ يَمَازُهُمْ مِنَ الْحَيِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّمَا قَدْ كُنْصَا
مَعَ الشَّاهِدِينَ ۖ وَمَا نَا لَنَاؤُمْنَ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِن
الْحَيِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يَدْخُلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ۖ
فَأَنبَاهَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا إِنَّا نَرَى عَيْنًا مِّنْ نَّحْنُهَا أَلْهَنَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْخَاسِرِينَ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بَآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ ۖ يَأْتِيهِمُ الْآلُ
أَمْوَالُهُمْ وَأَتْلُفُوا عَلَيْهِمْ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَقْتَدُوا
أَنَّا اللَّهُ لَا نَجْعُ الْمُتَكِبِينَ ۖ وَكَلَّمَا رَبُّكَ اللَّهَ حَلَاكًا
طَبِيعًا وَأَقْوَالَهُ اللَّهُ الذِّمَّاتُ يَوْمَئِذٍ مُّؤْمِنُونَ ۖ لَا يُؤْخَذُ
اللَّهُ بِاللَّغْوِ فَمَا يَذْكُرُونَ لَكِنِ أُوخَذُوا بِمَا عَقَدْتُمُ الْإِيمَانَ
فَكَفَرُوا بِذَلِكَ عَشْرَةَ سِنِينَ أَوْ مَطْلًا مَّا تَطْلِعُونَ
أَهْلِيكُمْ وَأَكْسَوْهُمْهُنَّ وَأَغْوَوْهُمْ رِقَابَهُ قَوْلًا بَعِيدًا
فَلَنُؤْتِيَنَّهُمْ بَرَكَاتًا كَثِيرَةً وَلَنُؤْتِيَنَّهُمْ أَجْرًا كَثِيرًا وَلَنُؤْتِيَنَّهُمْ
إِيمَانًا كَثِيرًا لِّبَيِّنَاتِ اللَّهِ لِكُلِّ آيَةٍ لِّعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۖ

(83) Peygambere inzal olunan Kur'an-ı işit-tikleri vakit hak olan Kur'an-ı tanıdıklarından dolayı gözlerinin yaştan dolup taşarak «Ey Rab-bimiz! İnadık, bizi şahitlerle ¹ beraber yaz». (84) Bize ne oluyor da Rabbimizin bizleri salih bir cemaat ile beraber Cennete sokmasını umuş iken yine Allah'a, bize gelen hak peygambere inanmıyorsunuz? ² dediklerini görürsün. (85) Allah dedikleri bu söze karşı altında ırmaklar akan Cennetlerde daim kalmak üzere onlara mükâfat verdi. Bu da iyi işleyenlerin mükâfatı böyle olur. (86) Kâfir olup âyetlerimizi tekzip edenler Ce-hennemlik kimselerdir. (87) Ey iman edenler! Allah'ın sizlere helâl kıldığı pâk şeyleri haram kil-

mayın, hadden aşmayın, Allah hadden aşanları sevmez. (88) — Allah'ın merzuk kıldığı pâk ve helâl olanı yiyin, inanınmış olduğunuz Allah'tan sa-kımn. (89) Allah beyhude andınızla ³ sizi mua-heze etmez. Fakat antları bağlamanızla ⁴ sizi muaheze eder, onun kefareti çoluğunuza çocu-ğunuzla yedirdiğinizin orta derecesinden on yok-sula yemek yedirmek ⁵ veya esvap giydirmek, ya-hut bir köle arzat etmektir. Bunu bulamayan üç gün birbiri ardınca oruç tutsun. Yemin edip boz-duğunuz yeminlerinizin kefareti budur. Antları-nızı koruyun ⁶. Allah size âyetlerini şükredesiniz diye böyle beyan ediyor.

¹ Ümmetlerin ekmele olan ümmet-i Muhammed ile veya peygamberlerle.

² Neye islâm oldunuz? diye ta'yip eden Yahudilere cevap makamında söylemişlerdir.

³ Bakara Sûresi 225 âyet.

⁴ Gönül ile kasdedilen bir andı bozarsanız.

⁵ Veya bu kadar yemeği vermek, temlik etmek.

⁶ Andınızı bozmayın. Veya dilinizi anda alıstırmayın.

[illegible]

(90) yâ eyyühelleziyne âmenün inmelhamrû velmeysirû vel'ensâbü vel'ezlâmü ricisün min amelışseytânî fectenibühü le'. alleküüm tüflühün (91) inenna yürüdsıyseytânün en yûkırâ beynekümü'lâdâvetey velbagdâe fıylıhamrı velmeysırı ve yesuddeküm an zıkrillâhı ve anissalât, fehelen tünüm müntehün (92) ve etiy'ülâhe ve etiy'ürresüle vahzerü, fein tevelleytüm fa'lemün ennemâ âlâ resülinelbelâgümbüyün (93) leyse alellezine âmenü ve âmilüssalıhâtı cünâhün fıymâ ta'imü lâzmettekay ve âmenü ve âmilüssalıhâtı şümmettekay ve âmenü şümmettekay ve âhsenü, vallâhü yuhıbbülmuhsınıyn (94) yâ eyyühelleziyne âmenü leyebülvennekümüllâhü bişey'in minassaydı tenâlıhü eydiyükm ve rimâhuküm liya'lemallahü men yehâfuhü bilğayy, femeni'tedâ ba', de zâlike felehü azâbüün elıym (95) yâ eyyühelleziyne âmenü lâ taktülüssayde ve entüm hurum, ve men katelehü minküm müte'ammiden fecezâün mislü mâ katele minenne'ami yahkümü bihi zevâ adlın minküm hedyen bâligalkâ' beti ev keffâretün ta'âmün mesâkıyne ev adlû zâlike sıyâmen liyezuka vebâle emrîh, afallahü ammâ selef, ve men âde feyentekümüllâhü minh, vallâhü azıyzün zıntükâim.

(90) Ey iman edenler! Şarap da, kumar da dikili taşlar da ¹, fal okları da Şeytanın murdar bir işinden başka birşey değildır. Artık ondan kaçının ki felâh bulasınız. (91) Şeytan; yalnız şarap ve kumar ile aranızı düşmanlık, sevmemeli bırakmak, sizi de Allah'ın amandan alıkoymak ister; daha vaz geçemeyecek misiniz ², (92) Allah' da, peygamberine de itaat edin, Allah'a karşı gelmeden çekinin. Eğer Allah'ın hükmünden yüz çevirirseniz ne olursa size olur. Bilmeniziz ki Peygamberimize açık bir surette vahiy eriştiğimiz düşer. (93) İman edip iyi iş işleyenlere, sıkınıp inamamda ve iyi iş işlemede, yine sıkınıp inamamda. nihayet sıkınıp iyi iş işlemede bulunduğka harâm kılınmadan evvel tenavül ettikleri şeyde bir beis yoktur. Allah iyi iş yapanları sever. (94) Ey iman edenler! Siz ihramda iken Allah, görmeksi-

zin kendisinden korkanları ayırt etmek için * el-
lerinizin, mızraklarınız ⁵ ın yetiştirdi bir avı yasan
etmekle Allah siz deneyecektir. Herkim bundan
sonra haddi aşarsa ona acıklı bir azap vardır.
(95) Ey iman edenler! Siz ihramda iken ⁶ 4 av öldürmeyin: Sizlerden herkim müteammiden av öldürürse ona ceza vardır. O da öldürdüğüne benzer bir davardır ki onun gibi olduğuna iyi akl sahibî hüküm ve takdir eder. Davar hacı kurbanı olmak üzere Kâbe'ye götürülür. Orada boğazlanır. Yahut yoksullara yemek vermek ile kefareet etsin veya onun dengince oruç tutsun ⁶. Ta ki işinin ağırlığını tatmış olsun. Allah geçmişî, tahrimden evvelkini affetmiştir. Herkim bir kere daha böyle yapsa Allah ondan ıccalır. Allah galib-i yektadır, öç sahibidir.

¹ Veya dikili putlar.

² Yoksa o halde kalacak mısınız? Vaz geçin.

* Silâhın envarı dahildir.

⁴ Haremde iken veya hac ile ihramda iken.

⁶ Her yoksul kadar.

(96) uhille leküm saydülbahri ve ta'âmühü metâ'an leküm ve lisseyâreh, ve hurime aleyküm saydülberri mâ dümtüm hurumâ, vetteküllâhelleziylehi tuhşerûn (97) ce'alallahülkâ' betelbeytelharâme kıyâmen, linnâsi veşşehrelharâme velhedye velkalâid, zâlike litâglemû ennallahe ya'lemû mâ ftysemâvâtı ve mâ fiyl'ardı ve ennallahe biküllî şey'in alıym (98) i'lemû ennallahe sediydül'ikaâbi ve ennallâhe gafûrûn rahıym (99) mâ alerresûlî illelbelâğ, vallahü ya'lemû mâ tübdûne ve mâ tektümün (100) kul lâ yes-teviylhabıysü vettayyibü ve lev a'cebeke kesretülhabıys, fettékullahe yâ üllıl'elbâbi le'alleküm tüflihûn (101) yâ eyyühel-leziyne âmenû lâ tes'elû an eşyâe in tüb-deleküm tes'üküm, ve in tes'elû anhâ hiyne yünezzelülkur'ânü tübdeleküm, a-fallâhü anhâ, vallahü gafûrûn halıym (102) kad se'elehâ kavmün min kabli-küm sümmе asbehü bihâ kâfirıyn (103) mâ ce'alallahü min behıretin ve lâ sâibetin ve lâ vasıyetin ve lâ hâmin ve lâ kinnelleziyne keferûn yefterûne alallahil-keziş, ve ekserühüm lâ ya'kılûn.

أَحِلَّ لَكُم مَّا بَلَغَ مِنْهُ مَا عَاثَرْتُمُ النَّبَا وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ مَّا بَلَغَ مِنْهُ مَا مَنَعُكُمْ اللَّهُ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۖ حَسْبُكَ اللَّهُ الْكُفَّةُ الْبَيْتُ الْحَرَامُ وَمَا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْمَدَى وَالْقَلْبِ ذَلِكَ لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السُّبُحَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۖ عَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَدِينُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ۖ فَلَا يَسْتَوِي الْحَبِيبُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْحَبِيبِ مَا يَقُولُ وَالَّذِينَ لَا يَلْبِيبُوا لَعَنَهُمُ اللَّهُ ۖ يَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا لَا اسْتِغْلَاءَ عَنْ إِنْشَاءِ الذِّكْرِ وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْإِيمَانَ فَذَلِ الْفُرْقَانُ فَبِذَلِكَ عَصَا اللَّهُ عَصَاهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَسِيمٌ ۖ قَدْ سَأَلْنَا قَوْمًا مِنْ قَبْلِكُمْ أَنْ أَصْحَابُوا كَافِرِينَ ۖ مَا جِئْتُمْ بِهِمْ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۖ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَنْهَوْنَ عَلَى اللَّهِ الْكُفْرَ وَكَثَرُوا لِيُفْشَلُوا ۖ

(96) Size deniz avı ¹, onu yemek size de, kafil-nize de intifaa medar olmak için helâl ², yalnız ihramda olduğunuz müddetçe size kara avı ha-ram kılınmıştır. Tarafına toplanacağınız Allah'tan sakının. (97) Allah Beyt-i Haram olan Kâbe'yi de, Şehr-i haramı da, hacı kurbanını da, gerdanlıkları olanları da ³ nâs'ın din veya dünya işle-rinin yerine gelmesine sebep kılınmıştır. Bu da göklerde; yerde ne varsa hepsini Allah'ın bildiği-ni, her şeyin sebeplerini ve menfaatlerini hakkıyla bilir olduğunu bilmeniz içindir. (98) Biliniz ki Al-lah hem ukubetinde şiddetlidir hem yarlıgayan ve bağışlayandır. (99) Peygambere vahiy eriş-tirmekten başka bir şey düşmez. Allah sizin aşıkâr kıldığınız şeyleri de, gizlediğiniz şeyleri de bilir.

(100) De ki napâk şeylerin çokluğu hoşuna gitse de yine napâk ile pâk bir olmaz. Ey tam akıllı-lar! Allah'tan sakının ki felâh bulasınız. (101) Ey iman edenler! Size belli olunca iç üzüntüsü verecek şeyler sormayın. Eğer Kur'an'ın indiril-diği zaman onları sorarsanız sizin için onlar mey-dana çıkarılır. ⁴ Allah o sualinizi affeylemiştir. Allah yarlıgayıdır, yavaştır. (102) Sizden evvel bir kavim de onu sormuştu. Sonra onu yapmaya-rak kâfir olmuşlardı. (103) Allah ne bahîre, ne sâibe, ne vasîle, ne hâme ⁵ yapmamıştır, fakat kâfir olanlar Allah'a kendiliklerinden yalan söy-lüyorlar. Onların pek çoğunun da böyle olduğuna akılları ermez

¹ İrmak da, göl de dahildir. ² İhramda bulununuz, bulunmayınız. ³ Gerdanlıkları olanlara hiçbir kısmet ilimse ilimse. Hayvan da, sahîbi de taarruzdan masnûn olur. Böylece fu-karının mâşetine sebep olur. ⁴ Meydana çıkarılınca sizî üzer. Artık onlardan sormayın. ⁵ Cahiliyyenin ihtiza et-tikleri ahkâmın biri de bu dört nevî hayvandır. 1-Bahî-re; putlar hizmetine tahsis kılınıp kimsenin sütünü sağma-

dağı dışı deve dir. 2-Sâibe, putlar için salıverilen, üzerine yük konmayan deve dir. 3-Vasîle, birinci ve ikinci batında birbiri üzere dişi doğuran deve dir. 4-Hâm, sulbünden on deve doğan erkek deve dir. Masmâfih bunlar başka türlü de ismî oluyor. Bunlara yük konmazdı, bunlar yenilmez-di, kulakları da yarılırdı.

وَأَذِيقْ لَهُمْ عَذَابَ الْإِيمَانِ أَنْزَلَ اللَّهُ وَالِيَّ الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ يَدَ اللَّهِ نَا أُولَئِكَ الْبَاقِيْنَ وَأَوْفَرُ لَا يَحْكُمُونَ
نَبِيًّا وَلَا يَهْتَدُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ
لَا تَزِرُكُمْ ذُنُوبُكُمْ إِنْ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا جَمْعًا
فِيْكُمْ كَمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا
إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ جِزَاءَ الْوَصِيَّةِ إِنَّمَا ذُوْ الْعَقْلِ مِنْكُمْ
أَوْ آخَرَانِ مِنْ عِزَّتِكَ إِنْ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
مُصِيبَةُ الْمَوْتِ مَحْصُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ يَنْفَكُونَ بِاللَّهِ
إِنْ أَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا
اللَّهُ إِنَّمَا آتَاكُمُ اللَّهُ الْإِيمَانَ ۖ فَإِنْ عَزَّ عَلَى أَنْتُمْ أَنْ تَحْكُمُوا
فَأَعْرَابُ يَوْمَانِ مَقَامُهُمَا مِنَ الدِّينِ أَسْتَقْبَحَ عَلَيْهِمُ الْوَلَايَةَ
فَقُضِيَ بَانَ بِاللَّهِ لَكُمْ دِيْنًا أَحْسَنُ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا عِنْدَنَا
أَنَّا إِنَّا كُنَّا الظَّالِمِينَ ۖ ذَلِكُمْ أَذْهَبَ أَنْ يَأْتُوا بِالْشَّهَادَةِ
عَلَى رُءُوسِهِمْ أَوْ يُنَادُوا أَنْ تَبْعُوا ۖ إِنَّمَا يَنْفَكُونَ بَعْدَ الْإِيمَانِ أَنْ يَنْفَكُوا
أَلَّا تَسْمَعُوا أَوْ أَلَّا يَسْمَعُوا أَوْ أَلَّا يَذْهَبُوا ۖ إِنَّمَا يَنْفَكُونَ

(104) ve izâ kiyle lehüm te'âlev ilâ mâ enzelallahü ve ilerresülî kaalü hasbünâ mâ vecednâ aleyhi âbâenâ, evel ev kâne abaühüm lâ ya'lemüne şey'en ve lâ yeh-tedün (105) yâ eyyühelleziyne âmenü aleyküm enfuseküm, lâ yadurruküm men dalle izehtedeýtüm, ilallâhi merci'uküm cem'an feyühleblüküm bimâ kuntüm ta'melün (106) yâ eyyühelleziyne âmenü şehâdetü beyniküm izâ hadare ehadekü-mülmevtü hiynelvasiyetisnâni zevâ ad-lin minküm ev âharâni min gayriküm, in entüm darebtüm fiyl'ardı feesâbetüküm musyibetülmevt, tahbisühümâ min ba'dissalâti feyuksimâni billâhi inirteb-tüm lâ neşteriy bihi semenen ve lev kâne zâ kurbâ ve lâ nektümü şehâdetallâhi innâ izen leminel'âsimiyn (107) fein usi-re alâ ennehümeştehakkaâ ismen feâh-râni yekuûmâni makaâmeühümâ minelle-ziynestehakka aleyhimül'evleyâni feyuk-simâni billâhi leşehâdetünâ ehakku min şehâdetihimâ ve mağteydnâ innâ izen leminezzâlimiyn (108) zâlike ednâ en ye'tü bişşehâdeti alâ vecihâ ev yehâfû en türedde eymanün ba'de eymanihim, vettekullahe vesma'ü, vallahü lâ yehdiyl-kavmelfâsikiyn.

(104) Onlara; «Allah'ın inzal ettiği Kitab'a, peygamberin sünnetine gelin denildiği zaman «babalarımızdan bulduğumuz din bize elverir» derler. Onların babaları hiçbir şey bilmeseler de, yolu bulmasalar da yine elverir mi? ¹ (105) Ey iman edenler! Kendinize bakın, sizler hidayet bulmuş iseniz yoldan çıkanlar size zarar vermez ². Hepinizin rücuu yalnız Allah'adır. O zaman O, size işlemiş olduğunuz işleri haber verecektir. (106) Ey iman edenler! Birinize ölüm yaklaştığı zaman vasiyet vaktinde aranızda nisabı şahadet içinizden iki adil sahibidir. Yahut yer yüzünde seyr-ü seferde olup da size ölüm musibeti erişirse sizlerden başkasından ³ iki kişidir. Eğer şüpheye düşerseniz ⁴ onları ikindi namazından sonra ⁵ tutun, onlarda «menfaatlerine şahit olduklarımız,

hısımlarımız olsa da andımızı az paha ile satma-yız, Allah'ın şahadetini gizlemeyiz. Yoksa biz, her halde günahkârlardan oluruz.» Diye Allah'a ye-min etsinler. (107) Eğer o iki şahidin günaha müstahak olduklarına ⁶ ittıla olunverirse onla-rın yerine kendilerine mali müstahik olan ⁷ ver-seden iki başkası olur ⁸. Onlar «bizim şahadeti-miz o ikisinin şahadetinden ⁹ daha doğrudur. Biz haddi aşmadık. Aşmış isek her halde zalimlerden olalım» diye Allah'a yemin etsinler. (108) Bu hü-küm tahammülleri veçile şahadet etmelerine ve-ya diğer yemin ile yeminlerin reddolunmasından korkmalarına daha yakındır ¹⁰. Allah'tan sakının, hükmünü dinleyin. Allah fasık cemaata hidayet etmez.

¹ Veya yine uymalı mı? ² Yani Rabbine mutli olan kimse âsinin günâhiyle muahze olunmaz. Veyahut sen kendinî gözet, başkasına el uzatma. Sapıkların sapıklığı sana masarret vermez. ³ Yani başka milletlerden ya kavim ve kabilenizden başkası. ⁴ Sizlerden olmayan şahitlerin hıyanetlerinde şüphe ederseniz. ⁵ İkinci namazından son-

ra içtima zamanı olmakla yeminden korkarlar veya namazdan sonra hükümete gellince demektir. ⁶ Yalan yere ye-minleri, yalan yere şahadetleri ile günâha girdiklerine. ⁷ Veya kendilerine hiyanet olunan vereseden. ⁸ Yeminin teveccühü hususunda. ⁹ Şahadetler yemin mânâsınadır. ¹⁰ Veya daha münaşıptır.

SÛRETÜ'LEN'ÂM

Bismillâhırrahmânırrahıym

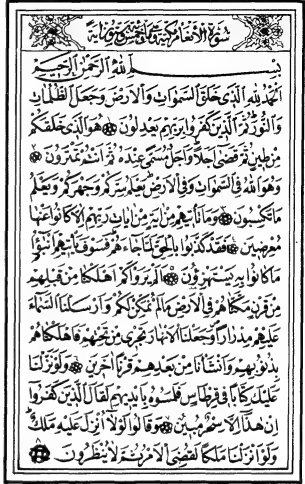
(1) elhamdü lillâhilleziy halakasemâvâtı vel'arda ve ce'alezzulümâtı vennûr, süm-melleziyne keferû birabbihim ya'dilün (2) hüvelleziy halakaküm min tıynın sümme kadâ ecelâ, ve ecelün müsemmen indehü sümme temterün (3) ve hüvallahü fıyssemâvâtı ve fıyl'ard, ya'lemü sirreküm ve cehreküm ve ya'lemü mâ tek-sibün (4) ve mâ te'tiyhim min âyetin min âyâtı rabbihim illâ kânü anhâ mu'rıdın (5) fekad kezebü bilhakkı lem-mâ câehüm, fesevfe ye'tiyhim enbâü mâ kânü bihi yesteziün (6) elem yerev kem ehleknâ min kablihım min karnin mek-kennâhüm fıyl'ardı mâ lem nümekkin leküm ve erselnessemâe aleyhim midrâ-ren ve ce'alnel'enhâre tecrı min tahti-him fe'ehleknâhüm bizünübühim ve en-şe'nâ min ba'dihim karnen âharıyn (7) ve lev nezzelnâ aleyke kitâben fıı kırtâ-sın felemesühü bıeydiyhim lekaâlleziyne keferû in hâzâ illâ sıhrün mübiyn (8) ve kaâlû lev lâ ünzile aleyhi melek, ve lev enzel-nâ meleken lekudıyel'emrû sümme lâ yunzarün.

EN'AM SÛRESİ ¹

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gökleri, yeri yaratan, karanlıkları, aydınlığı yapan Allah'a hamdolsun. Bu kudreti gördükten sonra kâfir olanlar yine onu rableri olan putlarıyla beraber tutuyorlar. (2) Sizi ilk önce çamurdan yaratan, sonra ölüm zamanını takdir kılan O'dur. Bir de O'nun yanında maldım bir ecel vardır ². Hakikat böyle iken yine siz şüpheye düşüyorsunuz. (3) Göklerde ve yerde Tanrı O'dur. O, gizlinizi, aşıkarnızı bilir, kazançlarınızı da bilir. (4) Mekke-lilere Rablerinin âyetlerinden hiç bir âyet gelmez ki ondan dönmüş olmasınlar. (5) Artık onlara hak ³ geldi mi mutlak onu yalan sayarlar. Fakat

onlar maskaralığa aldıkları şeyin haberlerini alacaklardır ⁴. (6) Kendilerinden evvel ne kadar ümmet helâk ettiğimizi gördediler mi? Onları, sizi yerleştirmedigimiz yere yerleştirmişti ⁵. Onlara ihtiyaç zamanında peyderpey yağmur göndermiş-tik. Altılarından ⁶ akar birtakım ırmaklar akıt-mıştık. Onlar âsi olmakla biz de onları günahlara-rından nâşi helâk ettik. Onlardan sonra başka bir ümmet peyda ettik. (7) Sana kâğıtta yazılı bir Kitap indirdiydik ⁷, onlar da ona elleriyle dokun-muş olsalardı yine kâfir olanlar «bu, açık bir bü-yücülükten başka bir şey değildir» derlerdi. (8) Onlar «Muhammed'e melek indirilmeliydi de melek onun peygamber olduğunu bildirmeliydi» de-diler. Eğer melek indirseydik iş olup biterdi ⁸, sonra onlara mühlet de verilmezdi ⁹.

¹ Sûre-i Celile Mekki'dir (165) âyetlidir. ² Bu ecel kı-yamet kopmaya mahsus olan eceldir. ³ Kur'an-ı Mübin ve-ya Nebi-i Zışan veya Şer'i Metin veya Mucizat. ⁴ Maska-ralıklarının cezalarını göreceklerdir. Doğru olmadığını gö-rüp anlayacaklardır. ⁵ Veya size vermedigimiz kuvveti ve

serveti onlara vermiştik. ⁶ Köşkerlerin, bahçelerinin, men-zillerinin altından. ⁷ İstedikleri gibi defaaten, bir sahifede yazılan bir kitap. ⁸ Yine inanzardı da helâk olurlardı. ⁹ Bu husus haklarında daha güç olurdu.

وَلَوْ جَعَلْنَا مَلَائِكَةً رِّجَالًا وَنُكَسِّسُهُمْ عَلَيْهِمْ
 مَا لَبِثُوا إِلَّا كَلَدًا شَدِيدًا يُرْسِلُ مِنْ قَبْلِكَ خَافًا
 بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِسِتْرٍ وَلَا قَلْبٍ يَرَوْنَ
 فِي الْأَرْضِ نَشْرًا أَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ
 فَلَمَّا فُتِنُوا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَلِلَّهِ كُتِبَ عَلَيْهِ
 الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَ كُتُبُ الْيَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا تَبُورُ فِيهِ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَلَمْ يَأْسِكُنْ
 فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ فَلَا غَيْرَ لِلَّهِ
 أَنْ يَخْذُ وَيُنَازِلَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطِيعُهُ
 وَلَا يُظْعَمُ قُلُوبُ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا رَوْنًا وَلَا يَحْشَوْنَ
 مِنَ الْمُسْرِكِينَ ۝ قُلْ إِنِّي خَافُ أَنْ يُعَذِّبَ رَبِّي عَذَابَ
 يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ مَنْ يَضْرِبْ عَنْهُ تَوْبَتَهُ فَقَدْ رَجَعَهُ إِلَى
 الْقَوْلِ الْمُبِينِ ۝ وَإِنْ يَسْتَسْكِنُ اللَّهُ ضَرْفًا لَكَ يَشْفِ
 لَهُ أَلَّا هُوَ وَإِنْ يَسْتَسْكِنْ يَضْرِبْ قُلُوبَ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
 وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝

(9) ve lev ce'alnâhû meleken lece'alnâhû recülen ve lelebesnâ aleyhim mâ yelbîsûn (10) ve lekadistühzie birüsülün min kablike fehâka billezziyne sehirû minhüm mâ kânû bihi yestehziûn (11) kul siyrû fiyl'ardı sümmentzurû keyfe kâne âkibetülmükezzibiyn (12) kul limen mâ fiys-semâvâti vel'ard, kul lillâh, ketebe alâ nefsihirrahmeh, leyecme'anneküm illâ yevmilkiyâmeti lâ reybe fiyh, elleziyne hasirû enfüşehüm fehüm lâ yû'minûn (13) ve lehü mâ sekene fiylleily venne-hâr, ve hüvessemiy'ul'aliym (14) kul e-gayrallâhi ettehizû veliyyen fâtirissemâvâti vel'ardı ve hüveyut'imu ve lâ yut'am, kul inniy ümirtü en ekûne evvele men esleme ve lâ tekünenne minel müşrikiyn (15) kul inniy ehâfû in asaytü rabbiy azâbe yevmin azıym (16) men yusraf an-hû yevmeizn fekad rahimeh, ve zâlikel-fevzülübüyn (17) ve in yemeskesellâhü bidurrin felâ kâşife lehü illâ hû, ve in yemeske bihayrin fehüve alâ külli şey'. in kadiyr (18) ve hüvelkaâhîrû fevka ibâdih, ve hüvelhakiymülhablyr.

(9) Peygamberi melek göndereydik elbette bir kişi suretinde yapardık. Onlara yine şüphelendikleri şeyi şüpheli kıladık ¹. (10) * Senden evvel peygamberler de eğlenceye alınışıldı. Akabinde eğlencelerinin vebalı maskaralık edenleri sardı ². (11) De ki yer yüzünde gezin, tozun; sonra yalan sayanların sonu ne olduğuna bakın. (12) De ki «Göklerde ve yerde olanlar kimindir?». Cevap vermezlerse de ki «o, Allah'ındır» Allah fazl-ü keremi ile nefisine rahmet yazmıştır. * Sizi şüphe götürmeyen kıyamet günü mutlak toplayacaktır. Kendilerini ziyanı sokanlar ³ O'na inanmazlar. (13) Gece de, gündüz de ne varsa hepsi O'nundur. O, işiten, hakkıyla bilen Zattır. (14) Onlara de ki ben gökleri ve yeri yaratan, halka

yemek verip kendisine hiçbir kimse tarafından yemek verilmeyen Tanrıdan başka bir tapacağı yâr edinir miyim? De ki bana, müslüman olanların ilki olmaklığım emrolundu ⁴. Bana sakin şerik koşanlardan olma, denildi. (15) De ki Rabbime karşı gelirim kıyamet günü büyük azaptan korkarım. (16) O gün, herkim azaptan döndürülürse ⁵ Allah onu esirgemiştir olur. Bu ise apaşıkâr bir kurtuluştur. (17) Allah sana bir sıkıntı verirse O'ndan başka onu kaldıracak yoktur. Şayet sana bir hayır verirse başkası onu döndüremez. Çünkü O, her şeye tamamiyle kaadirdir. (18) O, kullarının üstünde kahirdir ⁶. O; hâkimdir, ağâhtır.

¹ «Ay! Bu da senin gibi insandır» derlerdi, yine şüpheye düşerlerdi.

² Cezalarını çektiler, sen sıkılmaz.

³ Sermayeieri olan aklı selim, fitreti kaybedenler.

⁴ Çünkü her peygamber ilk iman eder.

⁵ Yahut Allah herkim azaptan döndürürse.

⁶ Asla âciz olmayacak bir kaadirdir, mutasarrıf-ı mutlaklıktır.

(19) kul eyyü şey'in ekberü şehâdeh, kullillâhü şehîdün beyni ve beyneküm, ve ühiye illeye hâzelkur'ânü lüzûzireküm bihi ve men belag, enneküm leteşedüne enne ma'allâhi âliheten uhrâ, kul lâ eşhed, kul innemâ hüve ilâhün vâhidün ve innenî berîyün mimma tüşrikün (20) elleziyne âteynâhümülkitâbe ya'rîfûnehü kemâ ya'firûne ebnâhü-mülleziyne hasirü enfüşühüm fehüm lâ yû'minün (21) ve men ezlemü mimmen-ifterâ alellâhi keziben ev kezzibe biâyâtih, innehü lâ yüflihuzzâlmün (22) ve yevme nahşürühüm cemî'an sümme nekuülü lillezîyne eşrekü eyne şürekâukü-mülleziyne küntüm tek'umün (23) sümme lem tekün fitnetühüm illâ en kaâlû vallâhi rabbînâ mâ künnâ müşrikiyn (24) unzur keyfe kezebü alâ enfüşihim ve dalle anhum mâ kânü yefterün (25) ve minhüm men yestemî'u ilayk, ve ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahühü ve fîy âzânihim vakrâ, ve in yerev külle âyetin lâ yû'minün bihâ, hattâ izâ câuke yücâdilüneke yekulüllezîyne keferû in hâzâ illâ esâtîrül'evveliyn (26) ve hüm yenhevne anhü ve yen'evne anh, ve in yühlüküne illâ enfüşühüm ve mâ yeş'urün (27) ve lev terâ iz vukufü alen-nâri fekaâlû yâ leytenâ nüreddü ve lâ nükezzibe biâyâtî rabbînâ ve neküne minelmü'miniyn.

(19) De ki şehâdetde en büyük şey hangisidir. Cevap vermezlerse de ki «Allah'tır. O benim ile sizin aranızda hakkıyla şahittir. Bu Kur'an; bana kendisiyle hem sizi, hem onu duyan kimseyi Allah azabıyla korkutmak için vahiy olundu. Acaba siz Allah ile beraber başka mâbutlar bulduğuna şehadet eder misiniz?». De ki «Şehadet etmem» de ki «O, ancak tek bir tapacaktır. Benim de şerik koştüğunuz şeylerle ilişigim yoktur.» (20) Kitaba nâil ettiğimiz kimseler peygamberi, oğullarını tanıdıkları gibi tanılar. Şirk ile kendilerini ziyana sokanlar ise iman getirmezler. (21) Allah namına yalan uyduran veya âyetlerini yalan sayanlardan daha zalim kim olabilir? Zalimler bunun için felâh bulmazlar. (22) O gün onların hepsini bir yere toplarız. Sonra müşrik olanlara «zuum ettiğiniz şerikleriniz ¹ nerede?» deriz. (23) Bundan sonra «Rabbimiz Allah hakkı

فَلَا تَسْجُدْ لِكُنُوزِهِ ۚ إِنَّ كُنُوزَهُ لَشَيْءٌ مُّذِقْنَاهُ يَوْمَئِذٍ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُكْذِبِينَ ۚ هَٰذَا الْقُرْآنُ يُنْزَلُ فِيكَ نَزْلًا ۖ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُكْذِبِينَ ۚ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تُكْرِمُونَ ۚ وَلَا تَكْفُرُوا بِالْأَحْقَادِ ۚ وَإِنِّي جُنَّةٌ مَّا تُشْرِكُونَ ۚ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ النَّبَإَ الْمَكْرُوهَ كَانُوا عَنَافِثًا ۚ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُو الْبَنِينَ وَالنِّسَاءَ لِيُؤْمِنُوا بِهِمْ ۚ وَقَدْ خِصَّ لَأَنفُسِهِمْ مَفْهٌمْ ۚ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُضِلُّ الْعَظِيمِينَ ۚ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمَاعَةً ۚ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا لِمَ أَشْرَكْتُمْ كَمَا كُنْتُمْ تُكْفِرُونَ ۚ تَزْعُمُونَ ۚ تَزْعُمُونَ ۚ فَكُنْ مِنْهُمْ إِذَا قَالُوا لِلَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَصَلُّوا عَلَيْهِمْ وَسَلِّمْ ۚ مَّا كُنَّا يَبْتِرُونَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَبْتَغِي الْبَيْتَ وَيَحْكُمُ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُمْ يَكْفُرُونَ ۚ وَفِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۚ إِنِ يَأْمُرُوكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُوَلِّينَ ۚ إِنَّ هَٰذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۚ وَهُمْ يَبْتَغُونَ عَنْهُ وَيَتَوَكَّلُونَ عَلَيْهِ ۚ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۚ أَنفُسُهُمْ وَمَا يَصِفُونَ ۚ وَلَوْ تَرَىٰ أُولَٰئِكَ مَعَكُمْ ۚ فَهُوَ عَلَىٰ لَدُنْكَ أَلْوَنُ ۚ يَالِئَالِئَاتُ ۚ وَلَا تَكْذِبْ بَيَّاتٍ رَبَّنَا وَمَا كُنَّا مِنَ الْمَدْمُونِينَ ۚ

için ² bizler müşrik değilleriz.» demeden başka onların hiçbir mazeretleri bulunmaz. (24) Bakšana nasıl kendilerine karşı yalan söylediler. Uydurdıkları putları da nasıl ortadan kalkıp gitti. (25) Onlardan bazıları sana kulak verir. Biz okuduğunu anlamamaları için kalplerine perdeler, kullarına ağırlık koyduk. İstedikleri herhangi mucizeyi gözleriyle görseler yine ona inanmazlar. Nihayet sana gelince yine çene çalarlar. Kâfir olanlar, bu Kur'an eskilerin masallarından başka bir şey değildir ³ derler. (26) Onlar halkı Kur'an dinlemeden ⁴ alıkoılar, kendileri de ondan uzak dururlar. Farkına varmaksızın yalnız kendilerini helâk ederler. (27) Onları, ateşte döndürülüp «ne olaydı! Dünyaya gerisin geriye döndürülmüş olaydık da Rabbimizin âyetlerini yalan saymayaydık, mü'minlerden olaydık» dedikleri vakit görsedydik ⁵.

¹ Allah'a şerik sandığınız putlar.

² Yahut ey Rabbimiz! Allah hakkı için.

³ Yani böyle çene çalarlar.

⁴ Veya peygambere imandan alıkoılar.

⁵ Cevap ehemmiyetine mebnî mahfuzdur. «Dil ile târif olunamayacak derecede bir felâkette bulunduğumuzu görürdün» diye takdir olunabilir. Yahut ateşe dırıldığımızı görsedydik o halde «ne olaydı! Geri döneydik, âyetleri yalan saymayaydık, mü'minlerden olaydık» derler.

(36) innemâ yesteciybülleziyne yesme'ün, velmevtâ yeb'asühümullâhü sümme ileyhi yürce'ün (37) ve kaâlü levlâ nüzzile aleyhi âyetün min rabbih, kul innallâhe kaâdirün alâ en yüzezzle âyeten ve lâ kinne ekserehüm lâ ya'lemün (38) ve mâ min dâbbetin fiyl'ardı ve lâ tâirin yatıyrü bicenâhayhi illâ ümemün emsâ-lüküm, mâ ferratnâ fiylkitâbi min şey'in sümme ilâ rabbihim yuhşerün (39) vellezıyne kezzebü biâyâtınâ summün ve bükümün fiyyzulümât, men yeşeillâhü yudlilh, ve men yeşe' yec'alhü alâ sırâtın müstekıym (40) kul ere'eyteküm in etâ-küm azâbullahi ev etetkümüssâ'atü egay-rallahi ted'ün, in küntüm sâdikıyn (41) bel iyyâhü ted'üne feyekşifü mâ ted'üne ileyhi in şâe ve tensevne mâ tüşrikün (42) ve lekad erselnâ ilâ ümemin min kablike fe'ehaznahüm bilbe'sâi veddarrâi le'allehüm yeteddarra'ün (43) felevlâ iz câehüm be'sünâ tedarra'ü ve lâkin kaset kulübühüm ve zeyyenelehümüşşeytânü mâ kânü ya'melün (44) fellemmâ nesü mâ zükkirü bihi fetahnâ aleyhim ebvâbe külli şey', hattâ izâ ferihü bimâ ütü ehaz-nâhüm bagteten feizahüm müblisün.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْتَعِیْنُونَ وَالْمَوْعِدَ لَكُمْ بِهِ اللَّهُ لَا تَجْعَلُونَ
يُجْعَلُونَ ۖ وَقَالُوا لَوْلَا نَزَلَ الْكِتَابُ عَلَيْنَا أَلَمْ يَنْزِلْ عَلَيْنَا لَوْلَا اللَّهُ
قَادِرٌ عَلَنَّا أَنْ نَزِلَ بِهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ وَمَا مِنْ
دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحِهِ إِلَّا أَمْرًا مَعَنَا لَوْ
مَا وَعَدْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ نَفَعَنَا إِلَى يَوْمِ الْحِسْثِ ۚ وَكَذَلِكَ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا ضَعُفُكُمْ فِي الظَّلَامِ ۚ مَنْ يَشَاءِ اللَّهُ
يُضِلَّهُ ۚ وَمَنْ يَشَاءِ يَعْمَلْ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۚ قُلْ إِنَّا نَكُونُ
إِن شَاءَ اللَّهُ عِبَادًا لَعَلَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ فَتُدْعَوْنَ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ قُلْ إِنَّا لَا نَدْعُو مِنْ دُونِ مَا نَدْعُونَ
إِلَهًا إِلَّا إِيَّاهُ وَتَسْتَعِينُونَ مَا تَشْكُرُونَ ۚ وَكَذَلِكَ أَرْسَلْنَا
إِلَى الْأُمَمِ مِنْ قَبْلِكَ قَادِحًا فَهَرَبَ إِلَى السَّاءِ وَأَصْحَارًا لَمْ تُكَلِّم
يَكْفُرْ عَنْهُمْ ۚ قُلْ لَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ
قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَدَنَّ هُمْ لِنَفْسِهِمْ فَلَا يُرْجَوْنَ ۚ قُلْ إِنَّا نَعْلَمُ
مَا نَكُونُوا بِرَبِّهِمْ ۚ قُلْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا نَكُونُوا بِرَبِّهِمْ ۚ قُلْ إِنَّا
إِنَّا قَدْ جَاءُوا بِالْحَقِّ ۚ قُلْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا نَكُونُوا بِرَبِّهِمْ ۚ قُلْ إِنَّا

(36) Dâvetine icabet edenler yalnız dâveti dinleyenlerdir. Allah ölü müşrikleri de diriltecek, sonra yalnız O'na döneceklerdir. (37) Onlar; «Peygambere Rabbi tarafından bir mucize indirilmiydi» dediler. Onlara de ki Allah mucize indirmeye kaadirdir. Fakat onların pek çoğu bilmezler ¹. (38) Yer yüzünde yürür hiçbir hayvan, havada kanatlarıyla uçar hiçbir kuş yoktur ki sizler gibi birer cemaat olmasın ². Biz Kızapta ³ hiç bir şeyi boşlamadık. Nihayet onlar Rableri canibine hasrolunacaklar. (39) Âyetlerimizi yalan sayanlar bir alay sağırılar, dilsizler, karanlıklarda kalanlardır ⁴. Allah dilediğini yoldan çıkarır, dilediğini de doğru yolda tutar. (40) Onlara de ki putlara tapmadan ne gördünüz? Size Allah'ın azabı gelse, veya üzerinize kıyamet kopsa Allah'

tan başkasına mı niyaz edersiniz? Putların işe yarayacağı hususunda gerçek söylüyorsanız haydi onlara niyaz edin. (41) Hayır; yalnız Allah'a niyaz edersiniz. O da dilerse niyaz ettiğiniz şeyi feder. Siz ise o vakit şerik koştuğunuz putları unutursunuz da onlara niyaz etmezsiniz. (42) * Sizden evvelki nice ümmetlere de peygamber göndermiştik. Onları, âsi olmakla ağılayıp sızlamaları için, darlığa, sıkıntıya uğrattık. (43) Onlara azabımız ⁵ gelince onlar ağılayıp sızlamahıldılar ⁶; fakat onların yürekleri katılaştı. Şeytan da ⁷ kendilerine yaptıklarını hoş gösterdi. (44) Vaktaki kendilerine yapılan nasihati unuttular. Biz de onlara her şeyin kapılarını açtık ⁸. Nihayet kendilerine verilen şey ile şadölunca ansızın onları yalayayverdik. Onlar da hemen nevmit oldular ⁹.

¹ Netice de bir belâyı tutulacaklarını bilmezler.

² Yarattığıta, yaşamada, ölmeye izin gibidir.

³ Levh-i Mahfuz'da veya Kur'an'da.

⁴ Körlerdir, veya karanlıklarda kalan dilsizlerdir. Karanlıklar: Küfür, cehil, inat, taklit karanlıklardır.

⁵ Veya afetimiz.

⁶ Yapmadılar da afetimiz kaldı.

⁷ Nefs-i emmareden sadır olan her kötü iş şeytana emanat olur.

⁸ İstidrar takirile nimet ve saadet verdik.

⁹ Veya pişman oldular.

فَقَطَعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
 قُلْ إِنَّمَا أَعِزَّنَا بِإِذَا أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَبَصَارَكُمْ وَخَشَعَتِ أَلْقَانَكُمْ
 تَرَاهُمْ عِزَّاءَ اللَّهِ يَتَّبِعُونَكَ يَبْتَغُونَ بَصِيرَتَكَ فَتَنتَهُمْ وَتَقْتُلُ
 بِصَدْرِكَ وَأَنْتَ لَمُتَّ ۚ قُلْ إِنَّمَا أَعِزَّنَا بِمَا تَأْمُرُ اللَّهُ تَعَالَى تَنْصَحُ
 أَوْ يَهْجُرُ ۚ هَلْ تُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَبَارِئُ
 السَّمْعِ وَالْبَصَرِ ۚ وَمَنْ ذِينَ فَرَقْنَا مِزَانًا وَأَصْلَحَ فَاخِرُ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا نَعْلَمُ
 أَعْدَابَهُمْ ۚ مَا كَانُوا يَنْشَقُّونَ ﴿٤٨﴾ فَلَا أَقُولُ لَكُمْ عَذَابٌ
 خِزَائِنُ اللَّهِ ۚ وَلَا أَعْلَمُ الْعَذَابَ الَّذِي لَكُمْ إِنِّي مَكَلِّفٌ
 إِنَّا نَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيْنَا فَهَلْ يُبْصِرُ إِلَّا الْبَصِيرُ ۚ فَلَا
 تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ وَلَذِينَ الَّذِينَ يَحْفَظُونَ مَا مَنَعُوا آلِهِمْ
 رَحْمَةً لِّرَبِّهِمْ يُذَكِّرُونَ ۚ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ
 وَلَا تَنْظُرْ بِالَّذِينَ تَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَىٰ وَالْعَصَىٰ ۚ يُرِيدُونَ
 وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَطَرَهُمْ فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

(45) fekuti'a dâbirülkavmelleziyne zale-
 mü, velhamdü'llillâhi rabbil'âlemiyn (46)
 kul ere'eytüm in ehazalâhü sem'aküm
 ve ebsâreküm ve hateme alâ kulübiküm
 men ilâhün gayrullahi ye'tiyküm bih, un-
 zur keyfe nusarrifül'âyâti sümmehüm
 yasdifün (47) kul ere'eyteküm in etâküm
 azâbullâhi bagteten ev cehreten hel yüh-
 lekü illelkavmüzzâlimün (48) ve mâ nür-
 silülmürseliyye illâ mübeşşiriyye ve mün-
 ziriyn, femen âmene ve asleha felâ hav-
 fün aleyhim ve lâ hüm yahzenün (49) vel-
 leziyne kezzebü biâyâtinâ yemessühümül'
 azâbü bimâ kânü yefsükuün (50) kul lâ
 ekuülü leküm indiy hazâinullâh, ve lâ a'-
 lemülgayb, ve lâ ekuülü leküm inniy me-
 lek, in ettebi'u illâ mâ yühâ ileyy, kul hel
 yesteviyl'a' mâ velbasıyr, efelâ tefefekke-
 rün (51) ve enzir bihilleziyne yehâfüne
 en yuhşerü ilâ rabbihim leysle lehüm min
 dünihi vellyyün ve lâ sefıy'un le'allehüm
 yettekuün (52) ve lâ tatrudıllezine yed-
 üne rabbehüm bilgadâti vel'aşıyyi yüri-
 düne vecheh, mâ aleyke min hisâbihim
 min şey'in ve mâ min hisâbike aleyhim
 min şey'in fetatrudefüm feteküne minez-
 zâlimiyn.

(45) Zalim olan kavmin ardı arkası kesilmiştir ¹. Bunun için âlemin Rabbi olan Allah'a hamdol-
 sun. (46) Onlara de ki «ne dersiniz? Allah kula-
 ğınızı, gözlerinizi alıp yürekleriniz de mühür
 bassa ² Allah'tan başka onları yerine getirecek
 kim vardır?» Baksana âyetleri nasıl türlü türlü
 beyan ediyoruz ³ ? Böyle iken yine onlar yüz çe-
 viriyorlar. (47) Onlara de ki «ne dersiniz? Size
 ansızın veya aşıkâr olarak ⁴ Allah'ın azabı gelse
 zalim cemaattan başkası helâk olur mu?» (48)
 Bize gönderilen peygamberleri ancak müjdeleyici,
 Allah azabıyla korkutucu olarak gönderdik. Her-
 kim iman getirip ıslah-ı hal eylesse onlar için korku
 yoktur, onlar mahzun da olmazlar. (49) Âyet-
 lerimizi yalana çıkararlara da fısıklarından do-

layı azap dokunacak. (50) Onlara de ki «ben
 size Allah'ın hazineleri benim elimdedir, demi-
 yorum, gaybi biliyorum da demiyorum, ben size
 bir melekim de demiyorum, ben ancak bana va-
 hiy olunan şey ne ise ona itiba ederim». Onla-
 ra de ki «hiç kör ile gözlü bir olur mu? Daha
 düşünmez misiniz?» (51) Rableri canibine haşro-
 lunacaklarından korkanları Kur'an ile ⁶ korkut.
 Onların Rablerinden başka ne bir yârları, ne bir
 şefaatçıları yoktur. Ta ki sakınmış olalar. (52)
 Rablerinin yüzü, zâtı uğrunda sabah, akşam Ra-
 blerine ibadet edenleri ⁷ kovma. Onların amelleri-
 nin hesabından sana bir şey düşmez, senin hesa-
 bından sana da onlara hiçbir şey düşmez. Onları
 kovacak olursan zalimlerden olursun.

¹ Veya kokleri kırılmıştır.

² Hidayeti anlamasınız, akılsız kalsanız.

³ Bir tertipten bir tertibe geçer, yani bâzan tevhîk bâzan tahfîf makamında, kâh vaad, kâh tehdit mahallinde beyan ederiz.

⁴ Hiçbir âlâmet yokken veya gece âlâmeti varken ve ya gündüz.

⁵ Veya Allah'ın azabı gelse hal nice olur, yalnız za-
 limler helâk olur.

⁶ Veya vahiy ile.

⁷ Sabah, akşam namaz kılanları veya Allah'ı ananları.

وَهُوَ الَّذِي يُنَوِّدُكُم بِاللَّيْلِ وَيَجْعَلُ لَكُمْ مَآرِجَ رِحْلَتِكُم بِالنَّجْمِ
يَعْبُدُكُمْ فِيهِ الْفَضْلُ أَجْمَلُ يُسَمِّيُ بِهِ رَبُّكُمْ رِجْلَكُمْ
يَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ اللَّهُ فَهَوِّقُوا عَادُوا وَوَيْسِلْ عَلَيْكُمْ
حَقَقَةً حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفِرُّونَ ﴿٦١﴾ تَرَدُّدًا وَلَئِنْ لَمْ يَمْلِكُوا لَمَنْ لَمْ يُنْفِكُوا
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٢﴾ فَلَمَنْ يُجِبْكُمْ مِنْ ظُلُمَانِ الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ دَعْوَةً تَنْصَرُّونَ وَخُفْيَةً لَكُمْ إِنَّا لَنَبِينٌ لَكُمْ تَكُونُونَ
مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾ فَلَمَّا لَمْ يَنْصَرِكُمْ دُونَهُ وَكُنْتُمْ تُشْكِرُونَ
فَتُكْرَهُونَ ﴿٦٤﴾ فَالْقَارِعَةُ إِذَا جَاءَ النَّاسَ يَكُونُ الْعَادَنَ
فَوْكَةً وَأَوَّعًا رِجْلًا أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقُ بَعْضَكُم
بِأَسْبَاطِكُمْ فَتُكْرَهُونَ ﴿٦٥﴾ فَتُكْرَهُونَ ﴿٦٦﴾ وَكَذَّبَ بِرُفُوقِكُمْ
وَهُوَ الْحَقُّ فَلَنْ تَبْلُغُوا فِي رُفُوقِكُمْ لَكُنْ يَسِيرًا
مُسْتَقِيمًا وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيْتُمْ نُجُومَهُمْ
أَيَّامًا قَارِعَةً يَتَذَكَّرُونَ فِي حَبْدٍ بَيْنَ يَدَيْهِمْ وَإِنَّا لَنَبِينٌ
لَكُمْ لَقَدْ تَعَمَّدَ اللَّهُ الْحَدِيدَ إِذْ ذُكِّرُوا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

(60) ve hüvellezly yete'effāküm billeyli ve ya'lemü mâ cerahîz binnehâri sümme yeb'asüküm fiyhi lityukdâ ecelün müsemmä, sümme ileyhi merci'üküm sümme yünebbiüküm bimâ küntüm ta'melün (61) ve hüvelkaahîrü fevka ibâdih, ve yürsilü aleyküm hafazah, hattâ izâ cæ ehadekümülmevtü teveffethü rüsülünâ ve hüm lâ yüferritün (62) sümme rüddü ilallâhi mevlâhümülhakk, elâ lehülhukmü ve hüve esra'ulhâsibiyn (63) kul men yünecciyküm min zulümâtılberri velbahri ted'ü nehü tedarru'an ve hufyeh, lein encânâ min hâzili lenekünenne mineşşaki-riyn (64) kulillâhü yünecciyküm minhâ ve min külli kerbin sümme entüm tüşrikün (65) kulhüvelkaadîrü alâ en yeb'ase aleyküm azâben min tevküküm ev min tahti ercülüküm ev yelbiseküm şie'an ve yüziyka ba'daküm be'se ba'd, unzur keyfe nusarrifül'âyati le'allehüm yefkahün (66) ve kezzebe bihi kavmüke ve hüvelhakk, kul lestü aleyküm bivekiyl (67) liküllü nebe'in müstekarrün ve sefte ta'lemün (68) ve izâ re'eytelleziyne yahüdüne fiy âyâtinnâ fea'rid anhum hattâ yahüdü fiy hadiysin gayrih, ve immâ yünsiyennekeşseytânü felâ tak'ud ba' dezzik-râ ma'alkavmizzâlimiyn.

(60) Geceleyin sizi uyutan, gündüzleyin ne kazan-
dığınızı bilen; sonra muayyen olan ecel ¹ tüke-
ninceye kadar sizi uykudan kaldıran odur. Dö-
nüştünüz gene O'nadır, nihayet işlemiş oldukları-
nızı size haber verir. (61) O, kullarının üstünde
kahirdir; size bekçiler ² gönderir, nihayet birini-
ze ölüm gelse elçilerimiz ³ artık, eksik bir şey
yapmaksızın onun canını alırlar. (62) Sonra ölü-
mler hak olan ⁴ mevlâlarına iade olunur. Haberini-
zi olsun ki o gün hüküm O'nundur. O, hesapçı-
ların en çabuk hesap görendir. (63) Onlara de
ki «kara, deniz karanlıklarından sizi kim kurta-
rabilir? Siz ona ağılaya sızlaya, gizlice niyaz eder-
siniz; * bizi bundan kurtaracak olursan herhalde
şakirlerden olursun» dersiniz. (64) Onlara de ki

«— Allah sizi ondan da, herbir tasadan da kur-
tarır, böyle iken siz yine müşrik kalırsınız.» (65)
Onlara de ki «— O, üstünüzden ayaklarınızın
altından ⁵ size azap göndermeye, yahut sizi böl-
lük bölük kılup birinizin savletini değerine tattır-
maya kaadirdir», baksana âyetleri anlasınlar di-
ye nasıl türlü türlü beyan ediyoruz? (66) Kur'an ⁶
doğru iken kavmin onu yalan saydılar. Onlara
de ki «— Ben sizin üzerinize vekil değilim» ⁷
(67) Her Kur'an haberinin mukarrer bir vakti var-
dır, o size malûm olacaktır. (68) Âyetlerimize
dalanları ⁸ gördüğün vakit başka bir söze dalın-
caya kadar onlardan ayrı, şeytan sana ⁹ unuttu-
rsa o pehyi yâdettikten sonra artık zalim kavim
ile beraber olurma.

¹ Müddet-i hayat miktarı veya kabirde bulunduğuunuz miktar. ² Amalî tutan melâike-i kıram. ³ Müvekkel melekler. ⁴ Sözü doğru, işi doğru, hükmü doğru. ⁵ Tufan gibi üstten, suda boğmak, yere batırmak gibi alttan. ⁶ Ve.

ya mev'ut olan azap. ⁷ Ki sizi tekzipten vaz geçireyim ve-
ya kütal ile tasdikta mecbur edeyim. ⁸ İstihza ile, ta'an ile
ugraşanları. ⁹ Ümmeti maksudur.

(69) ve mâ alleleziyne yettekuûne min hesabihim min şey'in ve lâkin zikrâ le'al-lehüm yettekuûn (70) ve zerilleziynette-hazû diynehüm le'iben ve lehven ve gar-rethümülhayâtüddünyâ, ve zekkîr bihi en tübsele nefsün bimâ kesebet leyse lehâ min dünillâhi vellyyün ve lâ şefiy', ve in ta'dil külle adlin lâ yühaz minhâ, ulâi-kelleziyne übsilû bimâ kesebû, lehüm şa-râbün min hamiymîn ve âzabün eliyümün bimâ kânû yekfürün (71) kul ened'u min dünillâhi mâ lâ yenfe'unâ ve lâ yadur-runâ, ve nüreddü alâ a'kaâbinâ ba'de iz hedânellâh, kelleziystehvethüşseyâtynü fiyl'ardı hayrâne lehü ashâbün yed'üne-hü illelhüde'tinâ, kul inne hüdallâhi hü-velhüdâ ve ümirnâ linüslime lirabbil'âle-miyn (72) ve en ekıymussalâte vettekuûh, ve hüvellezi ileylhi tuşşerün (73) ve hü-vellezi halakassemävâti vel'arda bilhakk ve yevme yekuûlû kün feyekûn, kavlübü-l-hakk, ve lehülmülkü yevme yünfehu fiys-sûr, âlimülgaybi veşşehâdeh, ve hüvelha-kiymülhâbiyr.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرُوا لَهُمْ يَتَّقُونَ ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ تَأْخُذُوا بِهِمْ إِلْهًا وَهُوَ الْعَلِيُّ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَكَرِهُوا أَنْ يُجَسَّلَ تُصْرَعًا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيُّ وَلَا شَفِيعٌ وَأَنْ تَقْدَلَ كُلُّ عَدِيلٍ لِأَنْوَاعِ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْبِئُوا إِيَّاكَ بِمَا كَسَبُوا ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۖ قُلْ أَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ وَلَا يَتَّبِعْنَاهُ وَلَا يَصْرُفْنَا وَرُدُّهُ عَلَى عِقَبَيْهِ بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَاهُ ۚ كَذَلِكَ إِذَا تَنَهَوْتَهُ أَنْ يَتَّبِعَ أَهْلَ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ ۚ لَا أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْإِلَهِ ۚ إِنَّ شَأْنَهُ كَانَ عَلَى اللَّهِ ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ ۚ وَأَمَّا رَبُّ الْمَسْكِينِ ۖ فَإِذَا سَأَلَكَ الصَّلَاةَ ۖ فَاتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ الَّذِي لَا يَنْفَعُ شُرَكَاءُ ۚ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ ۚ عَلَامُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۖ

(69) Onların görülecek işlerinden, Allah'tan sakınanlara hiç bir şey düşmez. Fakat onlara nasihat lazımdır: Ta ki sakinmiş olalar ¹. (70) Dinlerini oyuncak, eğlence edinen, dünya diriliğine mağrur olan kimseleri bırakiver ², hiç bir kimsenin, kendi kazancıyla helâke atılmaması için ³ onlara Kur'an ile vaz et, onun için Allah'tan başka ne bir yâr, ne bir şefaati yoktur; O, elinden gelen fidiyeyi verse yine alınmaz. Onlar öyle kimselerdir ki kazançlarından dolayı helâke atılmışlardır, onlar için küfürlerinden dolayı kaynar su, acıklı bir azap vardır. (71) Onlara de ki

«— Allah'tan başka, bize menfaat vermeyen şeylere mi tapalım, Allah bize hidayet ettikten sonra şeytanların şaşkın bir halde çöle düşürmek istedikleri, kendisinin arkadaşları ise «— Bize gelin» diye doğru yola çağırıkları kimse gibi mi geri dönelim? » Onlara de ki «— Allah'ın getirdiği yol yok mu? Yol ancak O'dur, biz âlemlerin Rabbine boyun eğmek ile emir olduk.» (72) Namazı dosdoğru kılınız, sakınınız diye de emir olunduk. Kendisine haşrolunacağınız zât, O'dur. (73) Gökləri, yeri hak ile ⁴ yaratan O'dur, kıyamet günü, ol demesiyle o şey olur. (74) O'nun sözü hakır ¹, Sûr üfürüldüğü gün mülk ve saltanat O'nundur. Olanı, olacağı bilir; O hakimdir, ağahur.

¹ İstihza ve ta'andan vazgeçeler.

² Onlara karşı muaseret terk et, enzârı değil.

³ Veya rûsvay olmaları için.

⁴ Şirke mi düşelim.

⁵ Hikmet ile, muhkem tedbirler ile,

⁶ Geçer, gerçekdir.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَإِلَى أَهْلِهِ مَا اتَّخَذُوا آلِهَةً إِلَّا بَشَرًا مِثْلِي وَيَوْمَئِذٍ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لَأُنْذِرَكُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝٧٤
 وَلَمَّا تَوَلَّوْا الْبَيْتَ قَالَ لَهُمُ الْمَلَكُوتُ الْمُبِينُ ۝٧٥ وَكَذَلِكَ نَبِّئُكَ بِمَا يَفْعَلُ
 الْمَلَكُوتُ بِالسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِیُخَوِّنَ الْفَاسِقِينَ ۝٧٦ فَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ
 بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي كَمَا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ ۝٧٧ قَالَ لَا أُحِبُّ
 الْآفِلِينَ ۝٧٨ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ ۝٧٩
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٠ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨١ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٢ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٣ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٤ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٥ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٦ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٧ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٨ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٨٩ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٠ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩١ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٢ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٣ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٤ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٥ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٦ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٧ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٨ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝٩٩ فَلَمَّا رَأَى الْفَرَّارِ عِيسَىٰ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي لَمُؤْمِنٌ بِرَبِّي لَكُونْ مِنَّا قَوْمًا ۝١٠٠

(74) ve iz kaâle ibrahîyme liebliyi âzere ettehizü isnâmen âliheh, innıy erâke ve kavmeke fıy dalâlin mübiyn (75) ve kezâlike nüriy ibrahîyme melekûtessemâvâtı vel'ardı ve liyeküne minelmükünıyn (76) felemmâ cenne aleyhilleylî reâ kevkebâ, kaâle hâzâ rabbıy, felemmâ efele kaâle lâ uhıbbül'âfiliyn (77) felemmâ re'elkamere bâzıgan kaâle hâzâ rabbıy, felemmâ efele kaâle lein lem yehdiniy rabbıy le'ekünenne minelkavmiddâlliyn (78) felemmâ re'eşsemse bâzıgaten kaâle hâzâ rabbıy hâzâ ekber, felemmâ afelet kaâle yâ kavmiy innıy beriy'un mimmâ tüşri-kün (79) innıy veccehtü vechıye lilleyli fetaressemâvâtı vel'arda hanıyfen ve mâ ene minelmüşrikiyn (80) ve hâccehü kavmüh, kaâle etühâccünniy fiyllâhi ve kad hedân, ve lâ ehâfıy mâ tüşriküne bihi illâ en yeşâe rabbıy şey'â, vesı'â rabbıy külle şey'in ilmâ, efelâ tetezekkerün (81) ve keyfe ehâfıy mâ eşrektüm ve lâ tehâfüne enneküm eşrekten billâhi mâ lem yünezzil bihi aleyküm sultânâ, fe'eyyülferikay-ni ehakku bil'emlen, in küntüm ta'lemün.

(74) Hani İbrahim pederi Azer'e «— Putları mâbût mu ediniyorsunuz? Ben seni de, kavmini de apaşıkâr bir sapıklık içinde görüyorum» demişti. (75) Biz İbrahim'e yakinen bilmesi için bunun gibi 1 göklerin, yerin en büyük melikini 2 gösterirdik. (76) Ona gece karanlığı basınca 3 o, bir yıldız 4 gördü, «— İşte Rabbim budur» dedi 5, fakat yıldız batınca «— Ben batan şeyleri sevmem» dedi. (77) Ay'ı doğmuş görünce «— İşte Rabbim» dedi. Fakat ay batınca «— Rabbim bana hidayet vermezse ben mutlak sapık cemaattan olacağım» dedi. (78) Güneşi doğmuş görünce yine «— İşte Rabbim; bu, daha büyüktür» dedi. Fakat güneş batınca «— Ey kavminim! Ben şerik koştuğunuz

şeylerden ilişigimi kestim» dedi. (79) Sonra «— Ben yüzümü gökleri, yeri yaratan Zâta muvâhid-i pâk olarak çevirdim, ben müşriklerden de değilim» dedi. (80) Kavmi tevhit hakkında ona çene çaldı, O, dedi ki «— Alah beni doğru yola getirmiş iken bana çene mi çalıyorsunuz. O'na şerik koştuğunuz şeylerden ben korkmam, meğer ki Rabbimin bir şeyi dilemesi ola 6. Rabbimin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Daha nasihat kabul etmez misiniz?» 7 (81) «— Size Allah hiç bir burhan indirmemiş iken ona şerik koşmaktan korkmuyorsunuz da ben şerik koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Bu iki takımdan 8 hangisi emn-ü itimada daha lâyıktır. Bilseniz ona uyardınız».

1 Kavminin, babasının sapıklığını gösterdiğimiz gibi.

2 Yani güneş ile ay'ı, ağaç ile taş yahut acayip ve be-daiyini, yerde, göklerde ne varsa hiç birinin ibadete lâyık olmadığını belli etmek.

3 Etrafını karanlık sarınca.

4 Zühre veya Müşteri yıldızı.

5 Bu söz teslim tariki ilidir, zuumları üzeredir, istid-lâli suretini göstermektedir.

6 Bana bir felâket vere.

7 Veya bunu hatırlamaz mısınız?

8 Muvahhit ile müşrik takımlarından.

(82) elleziyne âmenû ve lem yelbisû iymanehum bizulmin ulâike lehümülemnû ve hüm mühtedûn (83) ve tilke hüccetünâ âteynâhâ ibrahîmiye alâ kavmilh, nerfe'u derecâtın men neşâ', inne rabbheke hakiymün alıym (84) ve vehebnâ lehü ishâka ve ya'kuüb, küllen hedeynâ, ve nûhan hedeynâ min kablı ve min zürriyetihî dâvûde ve süleymâne ve eyyûbe ve yûsüfe ve mûsa ve hârûn, ve kezâlike necziylmuhsiniyn (85) ve zekeriyyâ ve yahyâ ve ıysâ ve ilyâs, küllün minessâlihıyn (86) ve ismâ'île velyese'a ve yünüse ve lûtâ, ve küllen faddalnâ alel'âlemiyn (87) ve min âbâihim ve zürriyâtihim ve ihvânihim, vectebeynâhüm ve hedeynâhüm ilâ sıratın müstekıym (88) zâlike hüdal-lâhi yehdî bihi men yeşâü min ibâdih, ve lev eşrekü lehabıta anhüm mâ kânü ya'melün (89) ulâikelleziyne âteynâhümülkitâbe velhükme vennübüvveh, fein yekfür bihâ hâülâi fekad vekkelnâ bihâ kavmen leysu bihâ bikâfirıyn (90) ulâikelleziyne hedallâhü febihüdâyühümuktedih, kul lâ es'elüküm aleyhi ecrâ, in hüve illâ zikrâ lil'âlemiyn.

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْإِيمَانُ
وَهُمْ مُتَقَدِّمُونَ ۖ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأِهِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۖ
وَوَهَبْنَا لَدَا إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُحْيَىٰ وَنُوحًا هَدَيْنَا
مِنْ قَبْلُ ۚ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ وَزَكَرِيَّا
وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ۖ وَانْبِشْرِكْ
وَالْيَسَعَ وَيُوشَعَ وَحُوطَ ۖ وَكَذَٰلِكَ فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ۖ
وَمِنَ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي مَن يَشَاءُ
مِّنْ عِبَادِهِ ۖ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَلَيْهِمْ كُتُبُهُمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ
الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ
بِهَآهُمُ لَآ فَعْدٌ وَكَفْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِكَآفِرِينَ ۖ
ۖ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فِيمَا قَدَرُوا ۖ قُلْ لَّا أَنشَأَكُمُ
عَلَيْهِ عَجْرًا إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ۖ

(82) Onlar ki iman edip imanlarını zulüm¹ ile karıştırmamışlardır, işte emn-ü itimat onlara mahsustur, onlar doğru yolu da bulmuşlardır. (83) İşte İbrahim'e, kavmine karşı verdiğimiz hüccetimiz budur. Biz dilediğimiz kimseleri yüksek mertebelere çıkarırız. Çünkü senin Rabbin hâkimdir, hakkıyla âlimdir. (84) Ona İshak'ı, Yakub'u bahsettik. İksine de hidayet ve nübüvvet verdik. Ondan evvel Nuh'a da hidayet ve nübüvvet vermiştik. Nuh'un zürriyetinden Davud'a, Süleyman'a, Eyüb'e, Yusuf'a, Musa'ya, Harun'a da hidayet ve nübüvvet verdik. Bunun gibi² iyi işleyenlere mükâfat verizir. (85) Zekeriya'ya, Yahya'ya, İsa'ya, İlyas'a da hidayet verdik. Hepsi salih kimselerdendir. (86) İsmail'e, İlyas'a, Yu-

nus'a, Lût'a da hidayet verdik Hepsini sairlere tafdil eyledik. (87) Onların babalarından, zürriyetlerinden, kardeşlerinden bazılarını da tafdil eyledik. Seçtik, doğru yola götürdük. (88) İşte bu, Allah yoludur ki kullarından dilediğini oraya götürür, Onlar şerik koşmuş olsalardı işledikleri işledikleri herhalde beyhude olur, giderdi. (89) Onlar, kendilerine Kitap, hikmet³ ve nübüvvet verdiğimiz kimselerdir. Bunlar⁴ O'nu⁵ tanımayacak olurlarsa sıkılma, çünkü O'na riayet edecek, tanımamazlık yapmayacak bir cemaati mutlak yerlerine getiririz⁶. (90) İşte bunlar Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Sen de onların hidayetine uy. De ki ben tevhide davette sızden hiç bir ücret istemem, Kur'an âlimlere nasihattan ibarettir. »

¹ Masiyet veya şirk.

² Onlara verdiğimiz gibi.

³ Veya hak muktazası üzere dâvayı fasletmek.

⁴ Kureys.

⁵ Nübüvveti veya her üçünü.

⁶ Ensar veya ehvah veya mü'min.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِثْلَ
 قُلُوبِ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ
 يَتَّبِعُونَ قِرَاطِيسَ يَنْدُبُونَهَا يُنْفَخُونَ كَيْفَ وَاعْلَمُوا مَا كَانُوا
 أَنْشَاءُ وَلَا يَأْتِيهِمْ قَوْلُ اللَّهِ تَنَزُّلًا فَذُرُّهُمْ فِي حُجُوبِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾
 وَهَذَا كَذِبًا أَنْزَلْنَاهُ مَبَارَكًا مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِيُنذِرَ
 أَقْلًا قَلِيلًا وَمَنْ حَوَّلَهَا إِلَى الْبَيْنِ يَوْمِيئِذٍ يَكُونُ مِنَ الَّذِينَ
 وَمَنْ حَوَّلَهَا إِلَى الْبَيْنِ يَوْمِيئِذٍ يَكُونُ مِنَ الَّذِينَ
 اللَّهُ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوْحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ أَتَاكَ
 نَذْرٌ إِلَّا أَنْزَلْنَاهُ وَلَوْ رَأَوْا فَالْمُؤْمِنُونَ ﴿٩٢﴾ فَاعْرَاجُوا عَنِ
 وَالْمُؤْمِنُونَ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيْهِمْ أَنْزَلَ اللَّهُ مَا
 تَحْمِلُونَ عَالَمِينَ تَكُنْ لَهُ تَقْوَى لَوْلَا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 وَكَفُورٌ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ
 خَلْقًا ثُمَّ كَذَّبُوا عَنْهُ وَكَانُوا ظَاهِرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَوْلَا أَنْزَلْنَا
 وَمَا نَزَّلْنَا بِكُنُوزٍ مَرْئِيَّةٍ لِنُعَذِّبَهُمْ فَكَفَرُوا بِنُورِهِ
 لَقَدْ نَقَلْنَا بِكُنُوزٍ مَرْئِيَّةٍ لِنُعَذِّبَهُمْ فَكَفَرُوا بِنُورِهِ

(91) ve mâ kaderullâhe hakka kadrihi iz kaalû mâ enzelallahû alâ beşerin min şey', kul men enzelekitaâbelleziy câe bihi müsâ nûren ve hûden linnâs, tec'alühühü karâtıyşe tübdühühâ ve tuhfühü kesiyrah, ve ullimtüüm mâ lem ta'lemü entüm ve lâ âbâüküm, kulillâhü sümmeh zerhüm fıı havdihüm ye'l'abün (92) ve hâzâ kitâbün enzelânâhü mübarekün musaddıkulleziy beyne yedeih, ve litünzire ümmelkur'â ve men havlehâ, velleziyne yü'minüne bil'âhureti yü'minüne bihi ve hüüm alâ salâtihim yü'hâfizün (93) ve men azlamü mimmenifterâ alallâhi keziben ev kaâle ühiye ileyye ve lem yüha ileyhi şey'un ve men kaâle seünzilü misle mâ enzelallah, ve lev terâ izizâlimüne fıı gamerâtilmevli velmelâiketü bâsıtü eydiyhim, ahricü enfüseüküm, elyevme tüc-zevne azâbelhüni bimâ küntüm tekülüne alallâhi gayrelhakkı ve küntüm an âyâtihı testekbirün (94) ve lekad c'it-münâ fûrâda kemâ halaknâküm evvele merretin ve terekütüm mâ havvelnâküm verâe zuhûriküm, ve mâ nerâ ma'âküm şüfe'âekümülleziyne ze'amtüm ennehüm fıvküm şürekâ*, lekad tekatta'a beyne-küüm ve dalle anküm mâ küntüm tez-umün.

(91) Yahudiler Allah'ı hakkıyla takdir edemediler¹; çünkü — Allah beşere hiçbir şey indirmemiştir — dediler. Onlara de ki — Musa'nın nâs'a nur, hidayet olmak üzere getirdiği Kitabı kim indirmiştir? Siz onu perakende kâğıtlara kor, ondan dilediğinizi aşıkâr kular, çoğunu da saklarsınız. Sizin de babalarınızın da bilmedikleri şeyler Kur'an'da öğretilmiştir. — Kitap indiren Allah'tır — de. Sonra onları daldıkları şeye bırakiver de² oynasınlar, dursunlar. (92) Bu, inzal ettiğimiz bir Kitaptır, mübarektir³, ellerindeki Kitabı tasdik eder. Bir de Ümmülkura olan Mekke ve etrafında bulunanları da Allah azabıyla korkutusun. Âhirete inananlar, namazlarını muhafaza ederek, ona da inanırlar. (93) Allah namına yalan uyduranlar-

dan⁴ veya kendisine hiç bir şey vahiy olunmamış iken — Bana vahyolundu — diyenden, — Allah'ın inzal ettiği gibi ben de inzal ederim — diyenden daha zalim kim olabilir Bu zalimleri ölümlün şedaidi zamanında meleklerin, onlara ellerini açarak — Canlarınızı çıkarın⁵. Bugün Allah'a nahak yere söylediginiz, Allah'ın âyetlerini kibrinize yediremediğiniz için hakaret azabıyla ceza göreceksiniz — dedikleri zaman bir görsen⁶. (94) * Biz sizi ilk defa yarattığımız⁷ gibi, ihsan olarak verdiklerimizi arkanızda bırakarak yapayalnız geldiniz⁸. Şerik zuum ettiğiniz şefaataçılarınızı sizinle beraber görmüyoruz. * Aranız kesilmiş⁹, zuum ettiğiniz putlar da sizden kaybolup gitmiştir.

¹ Hakkıyla tanımadılar da hukukuna riayet etmediler, hakkıyla tâzim edemediler, hakkıyla Allah'tı tayfsi edemediler.

² Tehdit makamındadır.

³ Bereketi, hayrı çoktur.

⁴ Yalancı peygamberler gibi.

⁵ Güvdelerinizden veya afaft ve âlâmdan. Yahut mak-

sat serzenştir.

⁶ Ne feci bir hal görürdük.

⁷ Baş açık, yalın ayak.

⁸ Yanınızda hiç birşey bulunmaksızın.

⁹ Yani toplu bir halde iken perişan olmuştunuz, öteye berbye dağılmışsınız.

(95) innallâhe fâlikulhabbi vennevâ, yuhricülhayye minelmeyyiti ve muhricülmeyyiti minelhayy, zâlikümmullâhü fe'ennâ tü'fekûn (96) fâlikul'isbâh, ve ce'alelleyle sekenen veşşemse velkamere husbânâ, zâlike takdîrül'azizül'alıym (97) ve hüvelleziy ce'ale lekümmünnücüme litedhedü bihâ fiy zulümâtılberri velbahr, kad fessalnel'âyâti likavmın ya'lemûn (98) ve hüvelleziy enşe'eküm min nefsin vâhude'tin femüstekarrün ve müstevda', kad fassalnel'âyâti likavmın yefkahûn (99) ve hüvelleziy enzele minnessemâi mâ' feahrecnâ bihi nebate külli şey'in feahrecnâ minhü hadıran nuhricü minhü habben müterâkibâ, ve minennaahli min tal'hâ kınvânün dâniyetün ve cennâtin min a'nâbin vezzeytüne verrümmâne müstebihen ve gayre müteşâbih, unzurû ilâ seme'rîhi izâ esmere ve yen'ih, inne fiy zâliküm leâyâtın likavmın yu'minûn (100) ve ce'alü lillâhi şürekâelcinne ve halakâhüm, ve harekû lehü beniyne ve benâtın bigayrı ilm, sübhânehü ve teâlâ am-mâ yesifün (101) bedi'ussemavâti vel'ard, ennâ yekünü lehü veleddin ve lem tekün lehü sâhibeh, ve halaka külle şey', ve hüve bikülli şey'in alıym.

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْغَيْثِ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ فَإِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْغَيْثِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالنَّهْسَ وَالْفَجْرَ حَسْبًا تِلْكَ آيَاتُ الْقُدْرِ الْعَظِيمِ ۝ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْغَوَامِرَ لِيَسْهَلَ عَلَيْهَا الْفُتُوحُ إِلَى الْبَرِّ وَالْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ الْغَوَامِرَ لِيَعْلَمُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُم مِّنْ نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَوْعِدٌ مَّنْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ الْغَوَامِرَ لِيَعْلَمُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ تَفْرُجًا وَلِغُلَاقِهَا فِئَافَاتٌ دَائِبَةٌ ۝ وَجَعَلْنَا مِنَ الْغَابِ قَنَابًا وَآلِ الْيَتِيمِ أَفْئِدَةً يَخِذُّهَا وَيُغَيِّرُ مُنْتَابًا ۝ نَظَرَ إِلَى الْبَرِّ إِذَا الْخَمْرُ وَبَغِيهِ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِبَالِ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَجُوا إِلَيْهِ يَنبِئُونَ وَيُنَادِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِغَايَةِ عَمَّا يُصِفُونَ ۝ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ إِنِّي بَيِّنٌ لَّهُ وَلَدٌ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ ۝ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

(95) Ot bitirmek için taneleri, ağaç çıkarmak için çekirdekleri yaran Allah'tır. O, ölüden diriye çıkarır, diriden de ölüye çıkarır. Allah işte budur. Öyle ise neye O'ndan yüz çeviriyorsunuz? (96) Sabahı gece karanlığından yarıp çıkaran O'dur. O, geceyi aramgâh kılımsı, güneşi, ay'ı da hesap üzere yapmıştır. İşte bu, galib-i yekta, hakkıyla âlim olan zâtın takdirdir. (97) Yıldızları kara ve deniz karanlıklarında yol bulmanız için yaratan O'dur. Biz âyetleri bilen bir cemaat için tafsil etmişiz. (98) Sizi bir tek kişiden¹ peyda eden O'dur. Sizin için karar yeri, emanet olarak kalacak yer vardır². Biz âyetlerimizi gereği gibi anlayan bir kavim için tafsil etmişiz. (99) Gökten su indiren O'dur. Onunla her nebatı çıkardık. O nebat-

tan yeşillikler çıkardı. Ondan da birbirine yapışık başakları, hurma ağacının tomurcuklarından da birbirine yakın³ salkımlar; üzüm bağları; zeytin, nar ağaçları çıkarırız. Bir halde ki birbirine hem benzer, hem benzemez⁴. Meyvalandıkları zaman bunların meyvasına, yetişmesine bakın! Bunlarda iman eden bir cemaat için bir takım ibretler vardır. (100) Cinleri Allah yaratmış iken onlar cinleri⁵ ortak yaptılar. Hiç bir bilgileri olmaksızın Allah için oğullar, kızlar uydurdular. Allah bu gibi vasıflardan münezzehtir, pek yücedir. (101) Gökleri, yeri örneksiz yaratan O'dur. O'nun zevcesi yok iken, onun nereden çocuğu bulunabilir. O her şeyi yaratmıştır. Her şeyi de hakkıyla bilir.

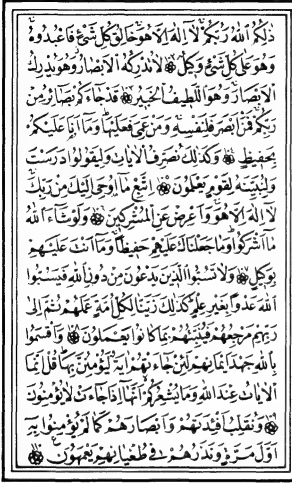
¹ Âdem Aleyhisselâman.

² Dünyada veya rahimde karar. Kabirde veya dünyada emanet olarak kalmak.

³ Çokluğundan el yetiyecek kadar aşağıya sarmış sıkı.

⁴ Yaprakça benzer, lezzetle benzemez.

⁵ Veya Melekler.

(102) zâlikümullâhü rabbüküm, lâ ilâhe illâ hü, hâliku külli şey'in fa'bidüh, ve hüve alâ külli şey'in vekiyîl (103) lâ tüdrikühül'ebdürü ve hüve yüdrikül'ebdür, ve hüvellatıyfülhabıyr (104) kad câeküm basâirü min rabbüküm, femen ebsara fe-linefsih, ve men amiye fe'aleyhâ, ve mâ ene aleyküm bihafıyz (105) ve kezâlike nusarrifül'âyâtı ve liyeküülü dereste ve linübeyyinehü likavmın ya'lemün (106) ittebi' mâ ühiye İleyke min rabbik, lâ ilâhe illâ hüve, ve a'rıd anilmüşrikiyn (107) velev şaállâhü mâ eşrekü, ve mâ ce'alnâke aleyhim hafıyz, ve mâ ente aleyhim bivekiyl (108) ve lâ tesübbülleziyne yed'üne min dünilâhi feyesübbülle adven bigayrı İlm, kezalike zeynâ liküllü ümmetin amelehüm sümmâ ilâ rab-bihim mercü'uhüm feyüebbühüm bimâ kânu ya'melün (109) ve aksemâ billâhi cehte eymanihim İein câethüm âyetün leyü'minünne bihâ, kul İnnemel'âyâtü İndallâhi ve mâ yüs'irüküm enneha İzâ câet lâ yümünün (110) ve nükallihü ef'İdetehüm ve ebsârehüm kemâ İem yümünü bihi evvele merretin ve nezerühüm fly tuğyanihim ya'mehün.

(102) Tanrı işte budur, Rabbiniz işte budur. O'ndan başka tapacak yoktur, herşeyi yaratan O'dur, artık O'na tapın. O, herşeyi vekildir ¹. (103) Gözler O'na yetişmez, O ise gözlerle yetişir. O lâtifdir, agâhtır ². (104) Size Rabbinizden hüccetler ³ gelmiştir. Herkim onu görürse faydası kendi lehine olur. Herkim kör kalırsa o da aleyhine olur. Ben sizin üzerinize bekçi değilim. (105) Biz böylece ⁴ âyetleri türlü türlü beyan ederiz. Ta ki onlar okumuşsun desinler ⁵. Bir de bilen bir cemaata belli edelim. (106) Rabbinden sana vahyolunan şeye tâbi ol, O'ndan, başka tapacak yoktur, müşriklerden yüz çevir ⁶. (107) Allah dileseydi onlar şerik koşmazlardı. Biz seni onlar üzerine bekçi yap-

madık; onlar üzerinde vekil de değilsin ⁷. (108) Allah'tan başka tapıklarına sövmeyin; çünkü onlar da nadanlıkla tecavüzde bulunarak Allah'a söverler. Bunun gibi her bir ümmete işlerini süslü gösterdik. İşte Rab'leri onlara işlediklerini haber verecektir. (109) Kendilerine istedikleri bir mucize geldiği takdirde mutlak iman edeceklerine dair Allah'a olanca yeminleriyle yemin ettiler. Onlara de ki « Mucizeler yalnız Allah'ın elindedir. Zaten farkında değilsiniz ki geldiği surette de iman etmeyeceklerdir ⁸. (110) Onların gönüllerini, gözlerini hak cihetinden çeviririz de ⁹ ilk defa mucizelere inanmadıkları gibi yine öyle inanmazlar. Onları azgınlıklarında şaşkın şaşkın bırakırız ¹⁰.

¹ Nigebandır, işleri gözetelidir.

² O, gözleri olduğu gibi görür, çünkü agâhtır. Gözler Onu görmez, çünkü lâtifdir.

³ Veya Kur'an âyetleri.

⁴ Zikrolunan ahkâm gibi.

⁵ Yahut «mü'minler İbret alıp kâfirler de okumuşsun desinler, yvâe başkalarından okumadığını anlasınlar veya okumuşsun demesinler.

⁶ Sözlerine kulak asma.

⁷ Onların işi sana bırakılmamıştır ki imana cebre-desin.

⁸ Onların iman edeceklerini bilmezsiniz; fakat ben bilir-im. Onlar yine iman etmezler. Veyahut iman etmeyecek-lerinin farkında değilsiniz.

⁹ Bunu da bilmezsiniz.

¹⁰ Yahut onların ilk defa inanmadıklarına ceza olarak onların kalplerini, gözlerini çeviririz.

(111) velev ennenâ mezzelnâ ileyhimül-
melâkete ve kellemeühümlevtâ ve ha-
şşerâ aleyhim külle şey'in kübulen mâ
kânû liyü'minû illâ en yeşâllâhü ve lâ ki-
ninne ekşereühüm yechelün (112) ve ka-
zâlike ce'alnâ liküllü nebiyyin adivven
şeyâtıne'l'insi velcinî yâhu ba'duhüm
ilâ ba'dın zuhrufelkavli gurûrâ, velev
şâke rabbükü mâ fe'alühü fezerühüm ve mâ
yeferüh (113) ve litesgâ ileyhi e'l'idetül-
lezyne lâ yû'minüne bil'hüretü ve liyer-
davüh ve liyekterifü mâ hüv mukterifün
(114) efegayrallâhi ebtegy hakemen ve
hüvellezly enzele ileykümülkitâbe mufas-
sala, vellezly âteynâhümülkitâbe ya'le-
müne ennehü münezzelün min rabbike
bilhakkı felâ tekünenne minelmümteriyin
(115) ve temmet kelimetü rabbike sid-
kan ve adlâ, lâ mübeddele likelimâth, ve
hüvesseymin'ul'alıym (116) ve in tütag ek-
sere men fiyl'ardı yudlülûke an sebiylil-
lâh, in yettebi'üne illezzanne ve inühüm
illâ yahrusün (117) inne rabbake hüve a'-
lemü men yadlül an sebiylin, ve hüve a'-
lemü bilmühtediyin (118) fekulü mim-
mâ zükiresmullahi aleyhi in küntüm biâ-
yâthi mü'miniyin.

[illegible]

(111) Şayet onlara Melekleri indirseydik, ölüler de onlarla konuşsaydı, herşeyi onlara bülük bülük¹ toplasaydı yine Allah'ın dilediklerini başkaları imana gelecek değildi; fakat onların pek çokları cahillerdir. (112) İşte böylece² herbir peygambere, insan ve cin şeytanlarını³ düşman yaptık. Onlar birbirlerini, aldattık başkaları yıldızlı sözler telkin ederler. Rabbin dilediği onlar bu işi⁴ işleyemezler. Onları da, iftira ettikleri küfür de bırak. (113) Bir de âhirete inanmayanların kalpleri ona⁵ meyl etmeleri, ondan hoşnut olmaları, irtikâp ettikleri günahları irtikâp etmeleri kastıyla⁶ telkin ederler. (114) Allah size Kitabı muhafassal surette inzal etmiş iken ondan başka ha-

kem ⁷ mi acaştırayım? Kendilerine Kitap verdiği-
miz kimseler onun Rabbin tarafından doğru ola-
rak indirilmiş olduğunu bilirler ⁸. Artuk sakın
şüphe edenlerden olma ⁹. (115) Rabbinin sözləri ¹⁰
gerçeklikte, adalete ¹¹ tamamlanmıştır ¹². O'nun
sözlerini tebdil edecek hiç bir şey yoktur. O, se-
mi'dir, hakkiyle âlîmidir. (116) Yer yüzünde ola-
nın ¹³ pek çoğuna ita'at edersen onlar seni Allah
yolundan sapıtırlar. Onlar ancak zandan başka
bir şeye uymazlar, onlar kuru kuruh tamhinde bu-
lunurlar ¹⁴. (117) Muhakkak ki Rabbin kendi yo-
lundan sapanı daha iyi bilir, doğru yol bulanlar-
da en iyi bilir. (118) Allah'ın âyetlerine inanmış
iseniz kesilir iken adı anılmış olan şeyi yeyin.

¹ Veya kerî olarak veya bütün halkı müvacehede bulundursak da bunlar sıtkına şehadet etseler bile. ² Herkese amelîlerin süslü gösterdiğimiz gibi veya diğer peygamberlere yaptığımız gibi. ³ Pek inatçıları. ⁴ Bu düşmanlığı yapmazdılar veya bu tekinata bulunmazdılar. ⁵ Aldatmaya, yaldızlı sözlerle, peygamber düşmanlığını. ⁶ Yani kerîyi yarayanın fenalıkları da. ⁷ Hakem hâkimden daha bilgilirdi. ⁸ Mekke'de iken Yahudiler Kur'an'ın ger-

çek olduğunu itiraf ederlerdi. «Davet Araplara mahsustur» derlerdi; fakat Medine'ne dine davet olunmakla inada bağ-ladılar. ⁸ Onunla peygamberimizden başkasına hitap ol-muştur. ¹⁰ Kur'an-ı Kerim. ¹¹ Emrlr ve nehiye, vaat ve vaatte, kazalarda, hükümlerde. ¹² En sona erişmiştir. ¹³ Kâfirler veya ehli Mekke'nin en çoğu. ¹⁴ Veva yalan söyleyip dururlar.

وَمَا لَكُمْ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا زُكِرْنَا بِاللهِ وَفَضَّلَ الْكُفْرُ
 مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ إِلَّا مَا اضْطُرُّوا بِهِ لِكَبِيرٍ أَلَيْسَ لَهِ
 يَافُوهَا نَهْمٌ بِعَدْرِ عَلِيٍّ رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَهَى ﴿١١٩﴾
 وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَثَرِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِالْإِيمَانِ
 سَيَجْزُونَ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَقُولُوا إِنَّمَا زُكِرْنَا
 بِاللهِ عَلَيْهِ وَآيَةُ الْقَيْنِقِ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُخَوِّلَ
 أُولِي الْأَنْفُسِ الْخِيَارَ وَلَوْ كَرِهَ الْغَلْبِيُّونَ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ
 أَوْ مَن كَانَ مِثْلَ حَاجِيتِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ الْيُسْرَى عَلَيْهِ
 فِي الْفَنَاءِ كَمَنْ مَلَكَ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِحَارِجٍ مِنْهَا
 كَذَلِكَ يُزَيِّنُ لَكُمْ آيَاتِهِ مَا كَانُوا يَشْعُرُونَ ﴿١٢١﴾ وَكَذَلِكَ
 جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ لَكَرِيمًا يَعْلَمُ السُّكْرَ وَالْفِسْقَ وَمَا
 يَكْفُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٢﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ
 آيَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ نَوُفَرُّوهُ فَذَلِكُمْ آيَةُ رُسُلِ اللهِ
 اللهُ أَعْلَمُ خَيْفَ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَمْعُكُمْ إِنَّمَا يَكُونُ
 صَوْرًا عِنْدَ اللهِ وَعَدَابٌ شَدِيدٌ لِّمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٢٣﴾

(119) ve mâleküm ellâ te'külû mimmâ zükiresmullâhi aleyhi ve kad fassale leküm mâ harreme aleyküm illâ madturir-tüm ileyh, ve inne kesiyren leyudillüne biehvâlihîm bigayri ilm, inne rabbeke hüve a'lemü bilmu'tediyn. (120) ve zerû zâhîrel'ismi ve bâtnêh, innelleziyne yeksibünel'isme seyüczevne bimâ kânü yakterifün (121) ve lâ te'külû mimmâ lem yüzkerismullâhi aleyhi ve innehü lefisk, ve innesşeyâtüyne leyühüne illâ evliyâlihîm liyücädilüküm, ve in eta'tümühüm inneküm lemüşrikün (122) evemen kâne meyt-en feahyeynâhü ve ce'alnâ lehü nüren yemşiy bihi fiynnâsi kemen meselühü fiyyzulumâti leyse bihâricin minhâ, kezâlike züyyine illekâfirüyne mâ kânü ya'melün (123) ve kezâlike ce'alnâ fîy külli karyetin ekâbire mücrimihâ liyemküürü fîyhâ, ve mâ yemküürüne illâ bienfüsihim ve mâ yeş'urün (124) ve iza cæthüm âyetün kaâlû len nû'mine hattâ nü'tâ misle mâ ütiye rüsülüllâh, allâhü a'lemü hay-sü yec'alü risâleteh, seyusybülleziyne eceremü sagaârün indallâhi ve azâbün şedi-ydün bimâ kânü yemküürün.

(119) Size ne oluyor! ki kesilir iken Allah'ın adı anılmış olan şeyi yemiyorsunuz? Halbuki O, bunalarak naçar kaldığınız hayvan başka olmak üzere size haram kıldığı şeyleri tafsil üzere beyan etmiştir. Muhakkak ki bir çoğu kendi heveslerinden dolayı nadanlıkla sapııp gidiyorlar ¹. Rabbin tecavüz edenleri daha iyi bilir. (120) Günahın aşkârını da, gizlisini de bırakın. Günah kazananlar yok mu, onlar irtikap ettikleri şeyden dolayı yakında ceza göreceklerdir. (121) Kesilirken Allah'ın adı anılmayan şeyi yemeyin; çünkü o ², daire-i taatten çıkmaktır. Şeytanlar kendi dostlarına sizinle ³ mücadele etmek için, ilkaatta bulunuyorlar. Siz de onlara itaat ederseniz mutlak müşrik olursunuz. (122) Ölü iken dirilttiğimiz, halk arasında

yürümesi hususunda bir nur ⁴ peyda ettiğimiz kimse ile karanlıklar içinde kalıp oradan çıkmayacak olan kimse bir olur mu? Bunun gibi ⁵ kâfirlere işledikleri şey hoş görünmüştür. (123) Bunun gibi ⁶ her kasabada birtakım büyük şahıslar, günahkâr yaptık ⁷; ta ki orada mekr ve hileden bulunsunlar ⁸. Halbuki onlar yalnız kendilerine mekr ve hileden bulunurlar da farkında olmazlar. (124) Onlara bir âyet gelince, «— Allah'ın peygamberlerine verilen vahiy gibi bize de verilmedikçe asla inanmayız» derler. Allah peygamberliği koyacağı yeri daha iyi bilir. Günahkâr olanlara mekr ve hile ettiklerinden dolayı Allah tarafından horluk, şiddetli azap erişecektir.

¹ Yahut halkı sapıtırıyorlar.

² Onu yemek, yahut Allah'ı anmamak.

³ Mucislerin en muannitleri; dostları olan müşrikin. Kureys'e.

⁴ Kur'an, din, hikmet ışıkları.

⁵ Mü'minlere iman hoş göründüğü gibi.

⁶ Mekke'de olduğu gibi veya amellerini hoş gösterdiğimiz gibi.

⁷ Veya her kasabada günahkârların büyüklüklerini yaptık.

⁸ İmandan menetsinler, çünkü köylüler büyüklüklerin sözlerine kulak asarlar.

وَلَا تَدْرِي لَّيْسَ لَكَ نَجَاتٌ تَقَامِعُوا وَمَا ذَرَبَكَ بِمَا فَعَلَ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٤﴾ وَذَرَبَكَ الْغَسَقُ ذَا الرَّحْمَةِ
رَيْشًا يَدُفُّهُمُكَ وَيَسْتَخْلِفُ مِنْ بَعْدِهِ مَا يَشَاءُ
كَمَا أَشَاءَ كُفْرُكَ وَيَزِيدُ فُجُورَ أَهْلِكَ ﴿١٥﴾ إِنَّمَا تُوَعَّدُونَ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاسْتَغِيثُ غَيْرِي ﴿١٦﴾ فَلْيَاغُثُوا غَصَبُوا
عَلَى مَكَانِيكُمْ فِي عَامِلٍ تَمْسُقُ فَمَا تُمَكِّنُونَ ﴿١٧﴾
مَنْ يَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِلَّا لَافِئَةُ الْعَقْلَانِ ﴿١٨﴾
﴿١٩﴾ وَبِعَاقِبَةِ اللَّهِ مَسَادَرًا مِنْ الْحَرَنِ وَالْأَنْفَاءِ
نَهَبِمْ فَمَا لَوْ هَذَا لِلَّهِ بِرُحْمَةٍ وَهَذَا لَشَرُّ مَا كُنَّا
فَمَا كَانَ لَشَرِّكَاهُ فَلَا يَصِلُ إِلَهُ اللَّهِ
وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَمَا يَصِلُ إِلَى شَرِّكَائِهِمْ مَاءً
مَا يَحْتَكُمُونَ ﴿٢٠﴾ وَكَذَلِكَ نَزَّلَ لَكُنْبُرٍ
مِنَ الْمُنِيرِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ شَرِّكَاتِهِمْ
إِزْدَارُهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ مَا فَعَلُوا فَعَدَّهُمْ وَمَا ضَرَوْهُ ﴿٢١﴾

(132) ve likülün derecâtün mimmâ amî-
lû, ve mâ rabbûke bigaâfilin ammâ ya'-
melûn (133) ve rabbûkelganiyyü zürrah-
meh, in yeşe' yüzhibküm ve yestahîf min
bâ'dikum mâ yeşüû kemâ enşecüküm
min zürriyyeti kavmin âhiyârî (134) in-
nemâ tû'addüne leatin ve mâ entüm bi-
mû'cizîn (135) kul yâ kavmi' melû allâ
mekâniteküm innîy âmil, fesevfe ta'le-
müne men tekûnû lehü âkibetüddâr, in-
nehü lâ yüflihuzzâlimûn (136) ve ce'âlû
lillâhi mimmâ zere'e minelharsî vel'en'â-
mî nasıyben fekaâlû hâzâ lillâhi biza'-
mihim ve hâzâ lişürekâinâ, femâ kâne
lişürekâihim lele yâsılu illâlah, ve mâ
kâne lillâhi fehüve yâsılu ilâ şürekâihim,
sâe mâ yâhkûmûn (137) ve kezâlike zey-
yene likesıyırn minelmüşrıkiyne katle ev-
lâdihim şürekâühüm liyürdühüm ve liyel-
bisü aleyhim diynehüm, velew şâellâhü
mâ fe'alühü fezerhüm ve mâ yetferûn

(132) Herkes için işlediklerinden dolayı türlü türlü mertebelere vardır. Rabbin onların işlediklerinden gafli değildir. (133) Rabbin herşeyden müstağnidir, rahmet sahibidir. Dilerse sizi giderir, sizden sonra dilediğini yerine getirir. Nitekim sizi başka bir cemaatin zürriyetinden peyda etmiştir. (134) Size vadulunan şey mutlak gelir. Siz onun için çıkacak değilsiniz. (135) Onlara de ki — Ey kavimim! Elinizden gelen düşmanlığı yapın. Ben de himl ile muamele edeceğim. Yakında dâr-ı âhirette hayrîk akibetin kimin olacağını bilirsiniz. Zalimler felâh bulmazlar. (136) Müşrikler

Allah'ın ekinden, davarlardan yarattığı şeylerden birçok pay çıkarmışlar, zuumlarına — Bu, Allah içinidir, bu da şeriklerimiz olan putlarımız içindir» demişlerdi. Şerikleri için olan, Allah'a ulaşmıyordu; Allah için olan ise şeriklerine ulaşıyordu¹. Bunlar ne kötü hükmediyorlar! (137) Bunun gibi onların şerikleri olan putthane hahemese müşriklerden bir çoğuna çocuklarının öldürülmesini hoş gösterdi; ta ki onları helâke düşürsünler, dinlerini² de kendilerine karıştırsınlar. Allah dilediyeğin olanı bunu yapamazdılar. Artık onları da, iftira ettikleri şeyi de bırak gitsin.

¹ Putlarına ayırdıkları helâk olursa ona bedel Allah'a ayırdıklarından alırlar, hademesine verirlerdi, Allah'a ayır-

dıkları halde bunu yapmazlardı. «Allah zengindir, putlar züğürttür» derlerdi.

² İsmail Aleyhisselâm dinini.

(138) ve kaâlû hâzihî en'âmün ve harsün hicrîn lâ yat'amühâ illâ men neşâû bi-za'mihim ve en'âmün hurrimet zuhûrühâ ve en'âmün lâ yezkürnesmallahî aleyheftirâen aleyh seyecziyhîm bimâ kânû yeftêrûn (139) ve kaâlû mâ fîy butûnî hazihîl'en'âmî lizükûrîna ve muharremün alâ ezvâcinâ, ve in yekûn meyteten fehûm fîyhi şürekâ', seyecziyhîm vasfehûm, in-nehû hakîymün alîym (140) kad hasirel-leziyne katelû evlâdehûm sefehen bigayri ilmin ve harremû mâ rezekahûmüllâhüftirâen alâllah, kad dallû ve mâ kânû mühtediyn (141) ve hüvelleziy enşe'e cennâtin ma'rûşâtin ve gayre ma'rûşâtin vennahle vezzer'a muhtelifen ükülühü vezzeytûne verrümmâne müteşâbihen ve gayre müteşâbih, külü min semerihi izâ esmere ve âtû hakkahî yevme hasâdihî ve lâ tüsîrifû, innehû lâ yuhibbûlmüs-rifiyn (142) ve minel'en'âmî hamûleten ve fersâ, külü mimma rezekakûmüllâhü ve lâ tettebi'û hutuvâtışşeytân, innehû le-kûm adüvvün mübiyn.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرِّشْنَاهَا خِجْرًا لَا يُطْعَمُهَا إِلَّا
مَنْ شَاءَ مِنْهُمْ وَانْقَاصَ مِنْ ظُهُورِهَا وَانْعَامٌ
لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءَ عَلَيْهِ سِيجَرُهُ
بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۖ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ
خَالِصَةٌ لَّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى ذَوَابِحِنَا وَإِنْ يَكُنْ
مِنْهَا فَهْدٌ فِيهِ شُرَكَاءُ سِيجَرُهُمْ وَضَعَهُ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۖ فَخَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ
سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى
اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۖ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ
جَنَابَ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالْأَنْفَالِ وَالزَّيْعِ
تُخَلِّصُ أَكْثَرَهُمُ الْوَارِثُونَ وَالزَّيْعُونَ مُتَسَابِحًا وَعِزَّ
مُتَسَابِحِينَ ۖ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ وَلَا
تَكُونُوا مِنَ الْمُنْكَرِينَ ۖ وَمِنَ الْأَنْعَامِ
حَصَادُوهَا لَا يَحِلُّ لِلنَّاسِ مِنَ الثَّيْمِينِ ۖ وَمِنَ الْأَنْعَامِ
حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ لَكُمْ تَسْكُنُوا مِنْهَا وَفَكَرُّوا ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُنْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۖ

(138) Onlar zuumlarına göre «— Bu davarlar ile ekîn haramdır, onları dilediğimiz kimselerden başkası ¹ yemez» dediler; birtakım davarların sırtları haramdır ². Birtakım hayvanlar da vardır ki boğazlanırken Allah'ın adını anmazlar. Onlar bu bapta Allah'a iftirada bulundular. İftiralarından dolayı O da, onlara cezalarını verecektir. (139) «— Bu davarların karımdakiler canlı doğarsa erkeklerimize mahsustur, kadınlarımıza haram kılınmıştır. Ölü doğarsa onlar onda şeriktirler ³» dediler. Allah bu vasıflarından dolayı onlara yakında cezalarını verecektir. Çünkü O, hakimdir, âlîmdir. (140) Avanaklı, nadanlık yüzünden çocuklarını öldürenler; Allah'a iftira ederek Allah'ın

merzuk kıldığı şeyi haram kılanlar elbette ziyân-kâr olmuşlardır. Onlar sapmışlar, doğru yolu da bulamamışlardır. (141) Asmalı, asmasız bağları ⁴; herbirinin yenecek şeyleri başka başka olacak ⁵ hurma ağaçları ile ekini; birbirine hem benzer, hem benzemez zeytin, nar ağaçlarını peyda eden O'dur. Meyvalandığı zaman onların meyvasından yiysin. Biçildiği günde hakkını verin ⁶, israf etmeyin. Çünkü Allah müsrifleri sevmez. (142) Davarlardan yük taşıyacak, tüyünden de döşek yapılacak hayvan yapan yine O'dur ⁷. Allah'ın size merzuk kıldıklarından yiysin. Şeytanın izlerine uymayın; çünkü o, size apaşıkâr bir düşmandır.

¹ Puthane hademesi gibi.

² Onlara binmek, yük koymak haramdır.

³ Erkekler ile kadınlar onu müsteşeken yitebilirler.

⁴ Yahut halkın diktığı nebat ile hüdâyı nâbit olanı.

⁵ Tatlıları başka, görünüşleri başka.

⁶ Zekâtını verin.

⁷ Öküz gibi yük yükletilecek, koyun, keçi gibi zeph olup tüyünden döşek yapılacak hayvanlar.

نَمَاسَةً أَوْ لَاحٍ مِنَ الصَّارِ أَشْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْرِ أَشْنَيْنِ
 قُلِ الذِّكْرُ مِن حَرَمٍ أَمْ لَأَنْتُمْ إِنَّمَا تَشْكُمُونَ عَلَيْهِ
 أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ نَبِيُّنَا يَعْلَمُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾
 وَمِنَ الْأَيْلِ الْأَنْثَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ أَشْنَيْنِ قُلِ الذِّكْرُ رِجْرِمٌ
 أَمْ الْأَنْثَيْنِ أَمْ أَشْكُمُونَ عَلَيْهِ أَوْحَامُ الْأَنْثَيْنِ
 أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْنَاكُمْ اللَّهُ بِهَذَا قُلْ أَظَلَمُ
 مِنَّا أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَيْدًا لِّبَيْضِ الْأَنْثَى بَعِيرٍ عَلِيمًا اللَّهُ
 لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٤﴾ قُلِ لَا آجِدُ وَمَا يُوجِدُ
 مُحَرَّمًا عَلَى طَاعٍ لِّظَعْمِهِ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا
 مَسْفُوحًا وَلَمْ يَخْزِرْ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ فِسْقًا أَوْ
 لَيْسَ اللَّهُ بِذِي ضَمَطٍ غَيْرِ بَاطِلٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ ذَكَ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا وَحَرَمْنَا كُلَّ
 ظُهُورِهِمْ مِنَ الْقَبْرِ وَالْعِصْيَانِ عَلَيْهِمْ شَوْهَرُهُمْ
 إِلَّا مَا حَلَلْتَ ظُهُورَهُمْ أَوَّلَ مَا أَوْحَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ
 بِعَظْمِهِ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

(143) semâniyete ezvâc, minadda'nisney-ni ve minelma'zisney-n, kul âzzekeyreyni harreme emil'ünsey-ni emmeştemelet aley-hi erhâmül'ünseyey-n, nebbiün-yi hülm-in in küntüm sâdıki-y (144) ve minel'iblis-neyni ve minelbakarisney-n, kul âzzeke-reyni harreme emil'ünseyey-ni emmeşte-melet aleyhi erhâmül'ünseyey-n, em kün-tüm şühedâe iz vassâkümullâhü bihâzâ, femen ezlemü mimmenifterâ alâllâhi ke-ziben liyudillennâse bigayri ilm, innallâ-he lâ yehdiylkavmezzâlimi-y (145) kul lâ ecidü fî-y mâ ühiye lleyye muharremen alâ tâ'im-in yat'amühü illâ en yekûne mey-teten ev demen mesfûhan ev lâhme hin-ziyirin feinnehü ric-sün ev fıs-kan ühülle li-gayrillâhi bih, femenidturra gayre bâğın ve lâ âdin fein-ne rabbeke gafürünrahıym (146) ve alelleziyne hâdû harremnâ külle ziy zufür, ve minelbakari velganemil harremnâ aleyhim şühûmehümâ illâ mâ ha-melet zuhürühüma evlilhavâyâ ev mahte-leta bi'azm, zâlike cezeznâhüm bibagyl-him ve innâ lesâdikuün.

(143) Allah sekiz çift yaptı: Koyundan iki, keçi-den de iki çift yarattı¹. Onlara de ki «— Allah iki keçiği mi, yoksa iki dişi-yi mi? Veya dişilerinin döl yataklarında olanı mı haram kılmıştır? Gerçek iseniz bana bilerek cevap verin»². (144) De-veden de iki, sığırdan da iki çift yarattı. Onlara de ki «— Allah iki keçiği mi, yoksa iki dişi-yi mi veya dişilerin döl yataklarında olanı mı haram kılmıştır? Yoksa Allah zuumunuza göre bunu size tavsiye ettiği zaman hazır mı idiniz?» Nâs'ı na-danlık ile saptırmak sadadında Allah'a kendiliğ-in-den yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? Çünkü Allah zalim cemaata hidayet etmez. (145)

Onlara de ki «— Bana vahiy olunanlar arasında haram dedikleriniz içinde ölüden veya akar kan-dan veya murdar olan domuz etinden veya fışk yani Allah'tan başkası için boğazlanandan başka bir yiyeçinin yiyeceğinde, haram edileni bulamıyo-rum. Herkim ıztırar halini, ruhsat miktarını geç-meksizin bunalıp nâçar kalırsa yiyebilir; çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (146) Yahudi olanlara da tırnaklı olanların hepsini, sığır ve koyun iç yağlarını haram kıldık. Sırtlarına veya bağır-sak-larına yapışan veya kemiklere karışan yağ³ bun-dan ibarettir. İşte onları yolsuzluklarından dolayı böylece cezalandırdık. Çünkü biz gerçek deriz⁴.

¹ Koç, dişi; teke, dişi.

² Hazret-i İbrahim ve İsmail'den nakil getirin. Bunları nasıl haram kıldınız?

³ Kuyruk yağı, kemikteki ilik gibi veya kemiğe bit-tik iç yağı.

⁴ Haberde, vaatte, tehditte sözümüz gerçektir.

(147) fein kezzebûke fekul rabbüküm zû rahmetin vâsi'ah, ve lâ yüreddü be'sühü anilkaıvımlücrimiyın (148) seyekuülülleziyne eşrekü lev şâallâhü mâ eşreknâ ve lâ âbâünâ ve lâ harremnâ min şey', kezâlike kezzebelleziyne min kablihim hattâ zâkuü be'senâ, kul hel indeküm min ilmin fetuhricâhülenâ, in tettebl'üne illezanne ve in entüm illâ tahrusün (149) kul felillâhılhuccetülbâligah, felev şâe lehedâküm ecma'lyn (150) kul helümme şühedâekümüllezziyne yeşhedüne ennalâhe harreme hâza, fein şehidü felâ teşhed ma'ahüm, ve lâ tettebiı ehvâelleziyne kezzebü biâyâtına velleziyne lâ yü'minüne bil'âhireti ve hüm birabbihim ya'dilün (151) kul teâlev etlü mâ harreme rabbüküm aleyküm ellâ tüşrikü bihi şey'a, ve bilvâlideyni ihsânâ, ve lâ taktülü evlâdeküm min imlahı nahnü nerzüküm ve tyâhüm, ve lâ takrebülfevâhışe mâ zahere minhâ ve mâ batan, ve lâ taktülünnefselletiy harremallâhü illâ bilhakk, zâlıküm vassâküm bihi le'alleküm ta'kulün.

قَالَ كَذَبُواْ فَصْلُكُمْ دُورَ حَسْبِهِمْ وَاسْمُهُمْ وَلَا يَزِيدُ
بَاسُهُمْ مِنَ الْقَوْمِ الْعَجِيزِ مِيقَاتُ سَمْعِهِمْ لَيْسَ بِشَيْءٍ
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُواْ وَلَا يَأْتِيَانَا وَلَا حَرَمَتَانِ مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا مَا سَخَّرْنَا
قُلُوبَ عِنْدَكَ مِنْ عِلْمٍ فَخَرَجُوهُنَا أَنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَأَنَّا نَشْفُؤُاْ إِلَّا نَحْنُ صُورُونَ ۖ قُلْ لِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ
فَلَوْ شَاءَ لَهْدَى كُفْرَ الْجَعِينِ ۖ قُلْ هَلْ يَسْتَدِئُكُمْ الَّذِينَ
يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا قُلْ هَذَا قَدْ شَهِدْنَا قَدْ شَهِدَ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُواْ بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرِيبُهُمْ يَعِدُونَكُمُ الْقُلُوبُ
تَعَالَوْاْ ائْتِلْ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْهِمْ كَمَا أَشْرَكُواْ بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُواْ أَوْلَادَكُمْ
مِنْ أَمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُواْ الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنٌ وَلَا تَقْتُلُواْ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ
إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصِيَّتُكُمْ لِتَلْعَنُواْ نَفْسَكُمْ ۖ

(147) Eğer seni yalancı çıkarırlarsa onlara «— Rabbinizin geniş bir rahmeti vardır. Satveti de günahkâr kavmin üzerinden reddolunamaz» dersin. (148) Müşrik olanlar «— Allah dileseydi biz de babalarımız da şerik kozmazdık. Hiçbir şeyi de haram kılmazdık» diyeceklerdir. Onlardan evvelkiler de satvetimizi tatıncaya kadar böyle tekzip etmişlerdi. Onlara de ki «— Eger bir bilginiz varsa onu bize çıkarınız. Siz zandan başka bir şeye tâbi olmazsınız, kuru kuru tahminde bulunursunuz»¹. (149) Onlara de ki «— Öyle ise² Allah'a mahsus tastamam bir hüccet³ vardır. O, dileseydi hepinize hidayet verirdi. (150) Onlara de ki «— Haydi Allah bunu haram kıldı diye ş-

hadet eden şahitlerinizi getirin». Şayet onlar şehadet ederlerse sen onlarla beraber şehadet etme, âyetlerimizi yalan sayan, âhirete de inanmayan kimselerin hevesatına da uyma. Zira onlar Allah'ın kendi Rableriyle bir tutarlar. (151) Onlara de ki «— Gelin Rabbinizin size haram kıldığını haber vereyim: O'na hiçbir şeyi şerik koşmayın; anaya, babaya iyilik edin; fakr-u zaruret korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin; biz sizlerin de, onların da rızkını veriyoruz. Hayasızlığa, aşıkâresine de, gizlisine de yaklaşmayın. Allah'ın katlini haram kıldığı şahsı öldürmeyin. Meğer ki kısas gibi bir hak ile ola. İşte tavsiye ettiğimiz⁴ bunlardır, ta ki akıl erdiresiniz».

¹ Veya yalanda, dolanda bulunursunuz.

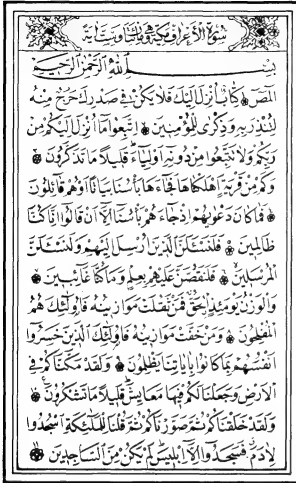
² Hüccetiniz olmayınca.

³ Veya vuzuhun son derecesine baliğ olan hüccet.

⁴ Beş toklîflin biri emir diğerleri nehiydir. Kur'an-ı Kerim'deki on vasiyet buradan başlıyor ki hepsi de her şeriatla muhkemdir.

A'RAF SÜRESİ ¹

Bismillâhîrrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla.

(1) Elif, lâm, mîm, sâd. (2) Bu, bir Kitaptır ki onunla Allah azabıyla korkutman, mü'minlere öğüt vermek için sana inzal olunmuştur. Artık göğsünde ondan dolayı ² hiç darlık ³ bulunmasın. (3) Size Rabbiniz tarafından inzal olunan şeye tâbi olun. O'ndan başka yârlara tâbi olmayın. Birazınız öğüt tutuyorsunuz ⁴. (4) Biz nice kasaba ahalisini helâk ettik. Azabımız geceleyin veya öğleyin istirahatatta iken onlara gelip çattı ⁵. (5) Azabımız onlara gelip çattığı zaman onların niyazları «— Biz, zalim kimseleriz» demekten ibaret ol-

SÛRETÜL'A'RAF

Bismillâhîrrahmânirrahîm

(1) elif lâm mîm sâd (2) kitâbü'n ünzile ileyke felâ yekûn fîy sadrike haracûn minhü litünzire bihi ve zihra lilmü'miniyn (3) ittebi'ü mâ ünzile ileyküm min rabbiküm ve lâ tettebi'ü min dünîhi evliya', kaliylen mâ tezekkerûn (4) ve kem min karyetin ehleknâhâ fecâehâ be'sünâ beyâten ev hüm kaâilûn (5) femâ kâne da'vâhüm iz câehüm be'sünâ illâ en kaâ-lü innâ künnâ zâlimiyn (6) felenes'elen-nelleziyne ürsile ileyhim ve lenes'elennel-mürseliyn (7) felenekussanne aleyhim bi'ilmin ve mâ künnâ gaâlibiyn (8) vel-veznü yevmelzimilhakk, femen sekulet mevâziynühü feülâike hümümülfihihûn (9) ve men hafet mevâziynühü feülâikel-leziyne hasirû enfüsehüm bimâ kânü blâ-yâtînâ yazlimûn (10) ve lekad mekken-nâküm fiyl'ardı ve ce'alnâ leküm fiyhâ ma'âyis, kaliylen mâ teşkürûn (11) ve lekad halaknâküm sümme savvernâküm sümme kulnâ lilmelâiketiscüdü lîademe fescedü illâ ibliys, lem yekün minessâ-cidiyn.

muştı. (6) * Biz kendilerine peygamber gönderi-len ümmetlerden her halde soracağız. * Gönde-rilen peygamberlerden de mutlaka soracağız ⁶. (7) * Biz onlara, herşeyi bilerek haber vereceğiz; çünkü biz onların ahvalinden bihaber değiliz. (8) O gün amelleri tartmak ⁷ sabittir ⁸. Herkimin te-razileri ⁹ ağır gelirse felâ bulanlar onlar olaca-kıtır. (9) Herkimin terazileri hafif gelirse onlar da âyetlerimize inkâr suretiyle zulmettiklerinden do-layı kendilerini ziyana sokacaklardır. (10) * Sizi yeryüzünde yerleştirdik. Orada sizin yaşamanızın sebeplerini de ihdas ettik (hazırladık). Yine siz azıcık şükredersiniz. (11) * Sizi yarattık, sonra si-ze suret verdik. Nihayet meleklerle «— Âdem'e secde edin» dedik. İblisten başkası secde ettiler. O, secde edenler içinde bulunmadı.

¹ Sure-i Celile Mekki'dir. İki yüz altı âyettir.² Onu tebliğ edip kabul etmezler, korkusundan nâşi.³ Veya gûphe.⁴ Veya az bir zaman.⁵ Yani onlara azap bâzı kere gece, bâzı kere gündüz

yani ummadıkları bir zamanda gelirdi» demektir.

⁶ Onlardan peygamberlerin dâvetlerine icabet edip et-mediklerinden, peygamberlerden de tebliğlerinden.⁷ Veya adil ve adil ile hükmetmek.⁸ Veya insafla olacaktır.⁹ Veya tartılan amall.

(12) kaâle mâ mene'ake ellâ tescüde iz emertük, kaâle ene hayrün minh, halakethü min tıyn (13) kaâle fehbit minhâ femâ yekünü leke en tetekebbere fihâ fahrûc inneke minessâgiriyn (14) kaâle enzırıny illâ yevmi yüh'asûn (15) kaâle inneke minel-munzariyn (16) kaâle febimâ agveyteniy lea'üdenne lehüm sırâtekelmüstekıym (17) sümme leâtıyennehüm min beyni eydiyhim ve min halfihim ve an eymänlhim ve an şemâlihım, velâ tecidü ekse-rehüm şakırlıyn (18) kaâlehruc minhâ mez'ümen medhürâ, lemen tebi'ake min-hüm le'emle'enne cehenneme minküm ec-ma'lyın (19) ve yâ âdemüskün ente ve zevcekelcennete fekülâ min haysü şitü-mâ ve lâ takrebâ hâzihışşecerete fete-küna minezzâlimıyn (20) fevesvese lehü-müşşeytânü lıyübdıye lehümâ mâ vüriye anhumâ min sev'âtihimâ ve kaâle mâ nehâkümâ rabbükümâ an hâzihışşecereti illâ en tekünâ melekeyni ev tekünâ minel-hâldıyn (21) ve kaâsemühümâ innıy lekümâ leminennâshıyn (22) fedellâhümâ bigurûr, felemmâ zâkaşşecerete be-det lehümâ sev'âtühümâ ve tafikaâ yahşâfâni aleyhimâ min verakılenneh, ve nâdâhümâ rabbühümâ elem enhekümâ an tılkülümüşşecereti ve ekul lekümâ in-neşşeytâne lekümâ adüvvün müblıyn.

(12) Allah «— Ben sana secde etmeyi emretmiş iken seni ondan ne alıkoydu?» buyurdu. O, «— Ben ondan hayırlıyım: Sen beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın» dedi. (13) Allah «— Oradan ¹ in, çünkü orada kibirlenmek sana lâıyk değildir, çık, çünkü sen horlardansın.» (14) İblis «— Kalkacakları güne kadar bana mühlet ver» dedi. (15) Allah «— Sen mühlet verilenlerdensin» buyurdu. (16, 17) İblis «— Beni azgın kılmaklığın hakkı için ² her halde onları gözlemek senin doğru yolunda oturacağım ³. Onların önlerinden de geleceğim, arkalarından da; sağ taraflarından da geleceğim, sol taraflarından da ⁴. Sen onların pek çoğunu şükreder bulamazsın» dedi. (18) Allah buyurdu: «Haydi oradan hor olarak, sürülerek çık, onlardan herkim sana

قَالَ مَا مَنَعَكَ آلَا تُخِذُ إِذَا أُمِرْتَ قَالَ إِنَّمَا أَفْعَضْتُ مِنْ خَلْقِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ۖ قَالَ فَأَخِيطُ مِنْهَا فَأَكُونُ لِلنَّارِ نَذِيرًا ۚ فَاتَّخَذَ مِنْهَا بَنِينَ ۖ قَالَ انظُرْ إِلَى يَوْمِ يَبْعَثُونَ ۚ قَالَ إِنَّكَ مِنَ النَّاظِرِينَ ۚ قَالَ إِنَّمَا أَتَوَّبْتُ لَأَفْعُذَنَّ لَمْ يَرْضَ لَكَ الْمُسْتَجِيرُ ۚ ثُمَّ لَازِمُهُمْ مِنْ بَنِي آدَمَ وَمِنْ خَلْقِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ۚ قَالَ أَلَمْ يَرْجُ مِنْهَا مَدَامًا مَدْخُورًا لِمَنْ يَخْلُقُ مِنْهُمْ لَا مُقَرَّرًا وَهُمْ يُدْمَرُونَ ۚ أَتَجْعَلُ مِنْهَا جَعْلًا ۚ وَآدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ۚ فَتَوَسَّسَ لَهَا الشَّيْطَانُ أَنْ يُبْسِدَ لَكُمَا أَوْرَاقَهَا مِنْ مَزَايِرِهَا وَقَالَ مَا مَنَعَكُمَا ذِكْرَ عَذَابِ الشَّجَرَةِ ۖ إِنَّكُمْ كُنَّا مَلَائِكَةً وَتَكُونُوا مِنْ الْخَالِدِينَ ۚ وَقَالَ سَمِعْنَا وَإِنَّا لَمُتَّكِئِينَ ۚ فَالْتَمِسْنَا يُعْرَوْ عَلَانًا ۚ قَالَ الشَّجَرَةُ بَدَتْ لَكُمَا سَوَاهُهَا وَطَافِقَا فَيَحْشَرَانِ عَلَيْهِمَا يَوْمَ دُودٍ وَخَافَتَا ۖ وَكَانَ دَمْرُهُمَا ۚ إِنَّهُمَا كَانَ عَلَى الْكَافِرِينَ ۚ وَالْأَقْلَامُ إِذَا الشَّيْطَانُ إِذَا الشَّيْطَانُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۚ

uyarsa Cehennemi bütün sizlerden dolduracağım. (19) Âdem! Sen ve zevcen Cennette sakin olun, diledikleriniz yerden yiyein, yalnız bu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz. (20-21) Şeytan ise gizli kalan avret yerlerini kendilerine göstermek için ⁵ onlara vesvese verdi. Dedi ki «— Rabbizin bu ağacı yasak etmesi ancak sizlerin melek ⁶ olmamanız veya daim kalmamanız içindir ⁷, «— Herhalde sizin hayırhahlarınızdanım» diye onlara bir de yemin etti. (22) Artık onları aldatı. ⁸ Onlar ağacın meyvasını tadınca avret yerleri kendilerine göründü. Cennet yapraklarından kat kat yapıstırıp üzerlerine koymaya koyuldular. Rabbileri ise onlara nida etti: «— Ben size bu ağacı yasak etmedim mi? Şeytan size apaşıkâr bir düşmandır demedim mi?»

¹ Gökten veya Cennetten.

² Rahmetine nâil etmediğinden dolayı.

³ Orada onları müslüman olmaksın alıkoyacağım.

⁴ Dört taraftan geleceğim. Yani elimden geldiği kadar yoldan çıkarmaya çalışacağım.

⁵ O vakte kadar onlar avret yerlerini bilmezlerdi.

⁶ veya padişah.

⁷ Asla ölmeyip Cennette ebedi kalmamanız için.

⁸ veya aldatarak ağac tarafına sarkitti veya yüksek yerlerden aşağı indirdi.

قَالُوا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَحْضَرْ كُنَّا وَلَوْ كُنَّا نَعْلَمُ
مِنْ الْغَائِبِينَ ﴿٢٣﴾ قَالُوا لَطَوَّالَتْ أَعْضُنُكُمْ لَعَنُوكُمُ الْبَشَرِ لَكُمُ
الْأَرْضُ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعُ الْحَيَاةِ قَلِيلٌ ﴿٢٤﴾ قَالُوا هِيَ تَحْيَوْنَ فِيهَا
تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَزَلَكُمُ عَنْ كُنُوسِكُمْ
إِنَّمَا سَوَّاهُكُمْ وَبَشَرًا لِيُخْبِرَ لَكُمْ آيَاتِي وَلَذَلِكَ خُيِّرْتُمْ
مِنْ بَيْنِهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَالَمُ الْغُيُوبِ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَصْبِرْ
الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ الْبَشَرَ مِنْ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا
لِيُزَيِّنَ لَهُمَا سُبُلَهُمَا لِيُرِيَهُمْ قُلُوبَهُمْ قَدْ أَفْضَتْ عَنْهُمْ
أَنَّا جَعَلْنَا الشَّجَرَةَ أَلْوِيَاءَ لِلَّذِينَ أَكْفَرُوا مِنْهُ وَوَعَدْنَا
أَنَّا جَعَلْنَا الشَّجَرَةَ أَلْوِيَاءَ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ يَخْتَارُ
مَنْ يَشَاءُ فَمَا جِئْتُمْ بِهِ إِلَّا ظَنًّا فَاعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجِعُوا
إِلَى اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ
مِنْكُمْ ثَمَرًا فَطَعَنَهُ فِيهِ الْمَوْتَ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ كَيْفٌ
فَعَلُوا قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ مِنْكُمْ ثَمَرًا فَطَعَنَهُ فِيهِ
الْمَوْتَ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ كَيْفٌ فَعَلُوا قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ
مِنْكُمْ ثَمَرًا فَطَعَنَهُ فِيهِ الْمَوْتَ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ كَيْفٌ فَعَلُوا
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ مِنْكُمْ ثَمَرًا فَطَعَنَهُ فِيهِ الْمَوْتَ
أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ كَيْفٌ فَعَلُوا قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ مِنْكُمْ
ثَمَرًا فَطَعَنَهُ فِيهِ الْمَوْتَ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ كَيْفٌ فَعَلُوا

(23) kaâlâ rabbenâ zalemnâ enfusenâ ve in lem tağfirilenâ ve terhamnâ lenekû-nenne minelhâsiriyn (24) kaâlehblitü ba'duküm liba'dın adüvv, ve leküm fiyl'ardı müstekarrın ve metâ'un ilâ hiyn (25) kaâle fiyhâ tahyevne ve fiyhâ temütüne ve minhâ tuhrecün (26) yâ beniy âdeme kad enzelnâ aleyküm libâsen yüyâriy sev'atiküm ve rişşâ, ve libâsüt-takvâ zâlike hayr, zâlike min âyâtillâhi le'allahüm yezzekkerün (27) yâ beniy âdeme lâ yeftinnennekümüşşeytânü kemâ ahrece ebeveyküm minelcenneti yenzil'u anhumâ libâsehümâ liyürîyehümâ sev'â-tihimâ, innehü yerâküm hüve ve kabyl-lühü mln haysü lâ terevnehüm, innâ ce'alnesşeyâtıyne evliyâe lilleyziyne lâ yû'-minün (28) ve iza fa'alü fâhlşeten kaâlû vecednâ aleyhâ âbâenâ vallahü emerenâ bihâ, kul innallâhe lâ ye'mürü bilfahşâ', eteküülüne alallâhi mâ lâ ta'lemün (29) kul emere rabbıy bilküt, ve ekıymü vü-cühüküm inde külli mescidın ved'âhü muhlisıyne lehüddıyn, kemâ bed'e'eküm te'üdün (30) ferıykan hedâ ve ferıykan hakka aleyhimüddalâle, innehümüttעה-züşşeyâtıyne evliyâe mln dünüllâhi ve yahsebüne ennehüm mühtedün.

(23) Onlar «— Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Sen bizi yarlıgamaz, esirgemezsen * biz herhalde ziyankârlardan oluruz» dediler. (24) Allah «— Diğerinize düşman olarak inin, sizin için yer yüzünde bir vakte kadar kalmak, geçinmek vardır» dedi. (25) Allah «— Orada yaşar, orada ölürsünüz, oradan da çıkarsınız» dedi. (26) Ey Âdem oğulları! Size avret yerinizi örtecek libas, kuş tüyü ¹ indirdik. Takva libası ise ² bunlardan hayırlıdır. Bu, Allah'ın inayeti âlâmetlerinden biridir. Ta ki bu nimetleri hatırlarında tutsunlar. (27) Ey Âdem oğulları! Şeytan, avret yerlerini kendilerine göstermek için ³ ebeveyninizin örtülerini çekip çıkararak onları Cennetten çıkardığı gibi sizi de minhete düşürmesin ⁴. Çünkü o da,

kabilesi ⁵ de, kendilerini göremeyeceğiniz bir yerde, sizi görürler. Biz şeytânı iman getirmeyenlere ahbab kıldık. (28) Onlar bir hayasızlıkta bulunurlarsa «— Babalarımızı böyle bulduk, Allah da onu bize emretmiştir» derler, onlara de ki «— Allah asla hayasızlığı emretmez. Siz Allah namına bilmediğiniz bir şey mi diyorsunuz». (29) De ki «Rabbim insaf ile emretmiştir. Her secde yerinde ⁶ yüzünüzü Kâbe'ye doğrultun, buyurmuştur. Ona dinî tahsis ederek ibadet edin. Nasıl sizi iptida peyda etmiş ise yine ona dönersiniz. (30) O, bir fırkayı doğru yola erdirdi, diğer bir fırkada da sapıklık sabit oldu ⁷. Çünkü onlar Allah'ı bırakarak şeytanları ahbab edinmişlerdi, doğru yola erdiklerini zannedyorlardı.

¹ İki nevi libas. Biri örtü, diğeri zıynet örtüsü.

² Allah korkusu, tevhit, iman, haya veya harb elbisesi.

³ Avret yerleri açık çısn da Cennetten çıkarsın diye.

⁴ Azdırmasın.

⁵ Askeri ve cemaati.

⁶ Veya namaz vaktinde.

⁷ Veya lâik oldu.

قَالُوا دُخُلُوا بُيُوتَكُمْ وَأَعْلَنُوا لِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٨﴾
 فِي النَّارِ كَذَابًا ۖ وَسَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتُنَا عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرًا مِمَّا
 جُمِعَ لَهُ قَالُوا أُنْزِلْهُمُ إِلَى الْيَوْمِ لَوْ لَا أَنزَلْنَاهُمْ سِوَاهُ
 ذَٰلِكَ ۖ بَلْ أُنْزِلُوا إِلَّا لِلْجَنَّةِ وَلَكِن لَّا تُفْقَهُونَ ۖ ﴿٣٩﴾
 وَقَالُوا لَوْ لَيْسَ لَهُمْ لَاحِظٌ فَامْنُنْ لَكَ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلِكَ
 قَدْ وَفُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفْعَلُ لَهُمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 النَّارِ ۖ يَدْخُلُونَهَا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ
 وَكُلُّهُمْ فِيهَا نَجَسٌ ۖ وَمِنْ تَوْفِيقِهِ غَوَّيْنَا
 عَنْ آيَاتِنَا أَكْثَرَ شَرًّا ۖ وَكَذَٰلِكَ تَكْمَلُ الْآيَاتُ ۖ ﴿٤١﴾
 وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ ﴿٤٢﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ لَا يَكُنْ فِي قُلُوبِهِمْ لَأْوَاعِكُهُمْ إِلَىٰ مَا يَكُونُ لَهُمْ
 مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۖ ﴿٤٣﴾ وَرَبَّنَا مَا أَفْضَلُ مِنْ ذَٰلِكَ
 لَنَا إِلَهُكَ وَالْحَمْدُ ۖ سُبْحَانَكَ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۖ ﴿٤٤﴾
 وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا يَكُنْ فِي قُلُوبِهِمْ
 لَأْوَاعِكُهُمْ إِلَىٰ مَا يَكُونُ لَهُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۖ ﴿٤٥﴾
 وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ ﴿٤٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا يَكُنْ فِي قُلُوبِهِمْ لَأْوَاعِكُهُمْ
 إِلَىٰ مَا يَكُونُ لَهُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۖ ﴿٤٧﴾

(38) kaâledhulû fiy ümemin kad halet min kabliküm minelcinni vel'insi fiyn-nâr, küllemâ dehalet ümmetün le'anet uhteâ, hattâ izzedderükü fiyhâ cemiyâ, kaâlet uhrâhüm lîlâhüm rabbenâ hâu-lâi edallünâ feâtihim azâben dî'fen min-nennâr, kaâle liküllün dî'fün ve lâkin lâ ta'lemün (39) ve kaâle ülâhüm liuhrâ-hüm femâ kâne leküm aleynâ min fadlin fezükul'azâbe bimâ küntüm teksibün (40) innelleziyne kezzebü biâyâtinâ vestekberü anhâ lâ tüfettehu lehüm ebvâ-büssemâi ve lâ yedhulünelcennete hattâ yelicelemelü fiy semmilhiyât, ve kezâlike necziylmüerimiyn (41) lehüm min cehenneme mihâdün ve min fevkihüm gavaş, ve kezâlike necziyzzâlimiyn (42) velleziyne âmenü ve amilussalihâtî lâ nü-kellifü nefsen illâ vüs'ahâ ulâike ashâbülcenneh, hüm fiyhâ hâlidün (43) ve neza'nâ mâ fiy sudürthim min gillîn terciy min tahtihimül'enhâr, ve kaâlülhamdü lîlâhilleziy hedânâ lihâzâ ve mâ künnâ li-nehtediye levlâ en hedânallah, lekad câet rüsülü rabbinnâ bilhakk, ve nüdü en til-kümülcennetü üristümühâ bimâ küntüm ta'melün.

(38) Allah onlara diyecek sizden evvel cinden, in-sandan gelip geçen ümmetler arasında siz de ate-şe girin. Her ne zaman bir ümmet ateşe girse yoldan çıkardığı dindaşına lânet eder. Nihayet orada bütün bunlar toplanıp buluşunca en son-rakiler evvelkiler hakkında «— Ey Rabbimiz! İste bizi bunlar yoldan çıkarmışlardır. Sen de on-lara ateş azabını iki kat yap, diyecekler. O da he-piniz için azap iki kattır. Fakat siz onu bilmez-siniz»¹ diyecek. (39) Evvelkileri sonrakilerine² diyecekler: «— Sizin bizim üzerimizde hiç bir meziyetiniz yoktur. Neye azabımız iki kat olsun! Kazancınızdan dolayı haydi azabı tadın». (40) Âyetlerimizi yalan sayıp kibirlerine yediremeyen-ler yok mu, işte onlara gök kapıları açılmaz³ on-lar, deve iğne deliğine girmedikçe Cennete gire-

mezler. Günahkârları işte böyle cezalandırırız. (41) Onlar için Cehennemde altlarında döşekler, üstlerinde yorgan gibi örtüler vardır. Zalimleri iş-te böyle cezalandırırız. (42) Onlar ki iman geti-rip iyi amelde bulunurlar. — Biz onlardan hiç bir kimseye elinden gelenden başka bir şey teklif etmeyiz. — İşte onlar Cennettiktir, orada daim kalacaklardır. (43) Biz onların sinelerindeki kini çeker çıkarırız. Onlar «— Allah'a hamd-ü sena olsun ki bizi buna erİştirdi. Allah bizi doğru yo-la erdirmeseydi biz kendi kendimize doğru yola ermezdik. Rabbimizin peygamberleri hak söz getirmişlerdir» derler. Onlara «— İşlemiş oldu-ğunuz amellerden dolayı vâris olduğunuz Cennet budur»⁴ diye nida olunur.

¹ Birbirinizin azabından haberdar değilsiniz.² Evvelkiler metbu, sonrakiler tâbi olanlar.³ Dualarına, amellerine bakılmaz.⁴ Yani Cennet amele karşılıktır.

(44) ve nâdâ ashâbülcenneti ashâbennâri en kad vecednâ mâve'adenâ rabbünâ hakkan feheli vecedtü'm mâ ve'ade rabbüküm hakkaâ, kaâlu ne'am, fe'ezzene müezzînün beynehüm en lâ'netullahi alez-zâlimiyn (45) elleziyne yasuddüne an sebiyllillâhi ve yebguühâ ivecâ, ve hüm bil'âhireti kâfirün (46) ve beynehümâ hicâb, ve alel'a'râfi ricâlün ya'rifüne küllen bisiyâmähüm ve nâdev ashâbelcenneti en selâmün aleyküm lem yedhulühâ ve hüm yetme'ün (47) ve izâ surifet eb-sârühüm tilkaê ashâbinnâri kaâlu rabbenâ lâ tec'alnâ ma'alkavmizzâlimiyn (48) ve nâdâ ashâbü'l'a'râfi ricâlen ya'grifühüm bisiyâmähüm kaâlu mâ agnâ anküm cem'üküm ve mâ küntüm testekbirün (49) ehâülâlleziyne aksemtün lâ yenâ-lühümullahü birahme, üdhülülcennete lâ hafvün aleyküm ve lâ entüm tahzenün (50) ve nâdâ ashâbünnâri ashâbelcenneti en efidyû aleynâ minelmâi ev mimmä rezekakü'mullah, kaâlu innallahe harremühümâ alelkâfiriyin (51) elleziynettehazû diynehüm lehven ve garrethü-mülhayâtüddünyâ, felyevme nensâhüm kemâ nesü likaê yevmihim hâzâ ve mâ kânü biyâyatina yechadhün.

وَأَذَىٰ أَصْحَابِ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَصَدْنَا مَا وَعَدْنَا
رَبَّنَا كَذَبًا فَهُمْ لَا يَخْلَوْنَ وَأَذَىٰ أَصْحَابِ النَّارِ أَنْ قَدْ وَصَدْنَا
مَوْزِنَ يَسْمُهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ۝ الَّذِينَ يَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ۝
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمِهِمْ
وَيَذَاوُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامُ عَلَيْكُمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ ۝ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا
رَبَّنَا اجْتِنَعْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَأَذَىٰ أَصْحَابِ الْأَعْرَافِ
رِجَالٌ يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمِهِمْ قَالُوا تَارَ عَصَيْتُمْ كُرُسِيَّكُمْ وَأَنْتُمْ
تَشْتَكِرُونَ ۝ أَهْوَاءُ الَّذِينَ اقْتَفَيْنَا لَا تِلْكَ لَهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ
أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا أَشْهُمٌ يُحْزَنُونَ ۝ وَأَذَىٰ
أَصْحَابِ النَّارِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَنْ فِصْوَ عَيْنَنَا وَمِنَ الْمَاءِ أَوْيَاءُ
رَدَّوهُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ حَرَبٌ شِمَالَى الْكَافِرِينَ ۝ الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَهُمْ نَحْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا قَالُوا يَوْمَ تَشْهَرُ
كَا سُورَ الْقَاءِ يَوْمَئِذٍ هَذَا وَمَا كُنَّا بِإِنْسَانٍ مُجْتَذَرِينَ ۝

(44, 45) Cennetlikler Cehennemliklere «— Rab-bimizin bize vaadettiğini doğru bulduk, nasıl siz de Rabbinizin vâadını doğru buldunuz mu?» diye nida ederler ¹ onlar «— Evet doğru bulduk» derler. Bunun üzerine aralarında bir münâdi «— Allah'ın lâneti nâs'ı Allah yolundan geri durduran, o yolun eğri bûğrû olmasını araştıran, âhireti de tanımayan zalimlere olsun» diye nida eder. (46) Onların ikisi arasında bir perde vardır. A'raf ² üzerinde her iki tarafı simalarından tanıır bir takım adamlar vardır. Onlar Cennetliklere «— Selâmün Aleyküm» diye nida ederler. Bunlar henüz Cennete girmemişlerse de oraya girmeyi umarlar. (47) Onların gözleri Cehennemlikler tarafına çevrildi mi «— Ey Rabbimiz! Bizi zalim kavim ile beraber bulundurma» derler. (48) A'raf'takiler kâfirlerden simalarında tanıdıkları

bir takım adamlara nida ederler: «— Ne topladığınız mallar, ne çoğalttığınız yardımcıları, ne de imana karşı gösterdiğiniz kibir ve gurur size asla fayda vermedi». (49) Kendilerine Allah'ın hiç bir rahmeti erişmeyeceğine dair yemin ettiğiniz kimseler ⁴ bunlar değil midir?» derler. O sırada onlara «— Cennete girin, size hiç bir korku yoktur. Siz mahzun da olmazsınız» denecek. (50, 51) Cehennemlikler Cennetliklere «— Bize biraz su akıtın da içelim veya Allah'ın size verdiği rızık-tan verin de yiyeelim» diye nida edecekler. Onlar ise «— Allah yemeyi de, içmeyi de dinlerini eğlen-ce, oynacak edip dünyâ diriliğine aldanan kâfirlere haram kılmıştır» diyecekler. Böyle olun-ca vaktiyle bu güne kavuşacakları nasıl unutmuş-lar, âyetlerini nasıl bilerek tanımamışlar ise biz de bugün onları unutturuz ⁵.

¹ Bize vaadettiği sevabı biz bulduk. Siz de vâidi olan ikâbı buldunuz mu?

² Tepecikler.

³ Sizi azaptan kurtaramadı.

⁴ Yani mü'minlerin zayıf olanları.

⁵ Cehennemde bırakırız.

(52) ve lekad ci'nâhûm biki'tâbin fessal-
nâhû alâ ilmin hûden ve rahmeten likav-
min yû'mînün (53) hel zanrûne illâ,
te'vyleh, yevme ye'tiy te'viylühû yekuû-
lülleyze nesûhû min kabli kad câet rû-
sûli rabbânî bilhakk, fe hel lenâ min
şûfe'ae feyefşe'u lenâ ev nüreddü fena'-
mele gayrelleziy künnâ na'mel, kad ha-
sirû enfûsehûm ve dalle anhûm mâ kânû
yefterûn (54) inne rabbekümü'llâhülleyzi
halakassemâvâtî vel'arda fly sittetteyyâ-
min sümmeste'â el'arş, yugşiyleylen-
nehâre yastûbühû hasiyen veşşeme vel-
kamere vennücüm müshahharâtin biem-
rih, elâ lehûlhalku vel'emr, tebârekâ-
lah rabbû'l'âlemiyn (55) üd'ü rabbeküm
tedarru'an ve hufyeh, innehû lâ yuhîb-
bühüm' tedlyn (56) ve lâ tüfsidü fly'ardü
ba'de islâmihâ ved'ühû havfen ve tama'a',
inne rahmetallahî kariybûn minelmuhsî-
niyn (57) ve hüvelleziy yûrsülrriyyahâ
büşren beyne yedei rahmetih, hattâ izâ
ekallet sehaben sikalen süknâhû ilbe-
din meyyitîn feenzelnâ bilhimâe feahrec-
nâ bihi min küllissemerat, kezâlike nuh-
ricülmevtâ lealleküm tezekkerûn.

yıldızları da fermanına müşahhar olarak yaratmıştır ⁴. Haberinizi olsun ki onun yaratması da vardır, buyurması da vardır. Âlemlerin Rabbi olan Allah pek şanıdır. (55) Rabbinize yalvara yalvara, gizlice ibadet edin. Çünkü o, haddi aşanları sevmez. (56) Yeryüzü ıslah edildiği iken orada fesatata bulunmayın ⁵. Tanrıya korkarak, umarak ⁶ dua edin. Çünkü Tanrının rahmeti iyilik edenlere yakındır. (57) Rüzgârları, rahmeti olan yağmurun ölümlü müjdesi gönderen O'dur. Nihayet rüzgârlar yağmurlu bulutları yüklenince biz onu kurak bir yere süreriz, oraya su indiririz, onunla her nevi meyvaları çıkarırız. Siz hatırlayınız diye ölüleri kabirlerinden böyle çıkarız.

⁴ Yahut güneş, ay, yıldızlar fermanına müssahhardır.

⁶ Risâlet ile yer yüzünün ıslah olunmasından sonra siz onu maası ile, küfür ile berbat etmeyin.

* İkabından korkarak, sevabını umarak.

(58) velbeledüttayyibü yahrucu nebatühü bi'izni rabbih, velleziy habüse lâ yahrucu illâ nekidâ, kezâlike nusarrifül'âyâtî likavmin yeşkürün (59) lekad erselnâ nûhan ilâ kavmihi fekaâle yâ kavmi'büdullahe mâleküm min ilâhin gayrüh, inniy ehâfû aleyküm azâbe yevmin azıym (60) kaâlelmeleü min kavmihi innâ lenerâke fîy dalâlin mübiyn (61) kaâle yâ kavmi leyse biy dalâletün ve lâkinniy resülün min rabbil'âlemiyn (62) übelligüküm risâlâtî rabbîy ve ensahu leküm ve a'lemü minnallahlî mâ lâ ta'lemün (63) eve acibtüm en câeküm zikrün min rabbiküm alâ recülün minküm liyünzireküm ve litetteküü ve le'alleküm türhamün (64) fekezzebühü fe'enceynâhü velleziye ma'ahü fiyl-fülki ve agraknelleziyne kezzebü blâyâtinâ, innehum kânü kavmen aymiyn (65) ve ilâ âdin ebâhüm hüdâ, kaâle yâ kavmi'büdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, efalâ tetteküün (66) kaâlelmeleülleyziye keferü min kavmihi innâ lenerâke fîy sefâhetin ve innâ lenezunnûke minelkâzi-biyn (67) kaâle yâ kavmi leyse biy sefâhetün ve lâkinniy resülün min rabbil'âlemiyn.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبَا يُخْرِجُ
إِلَيْكُمْ كَذَلِكَ نَصْرُفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٩﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَالَكُمْ مِنْ آلِهَةٍ غَيْرِي إِنْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٦٠﴾
قَالَ الْمَلَكُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾ قَالَ
يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٢﴾
أُتِيتُكُمْ بِرِسَالَةٍ مِنْ رَبِّي وَأَنْصَحُكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ سَائِلًا
تَعْلَمُونَ ﴿٦٣﴾ أَوْجِبْتُمْ أَنْ تَهْتَكُوا ذِكْرَ مَنْ زَكَّرَكُمْ عَلَيْهِمْ لَنْ
يُنْذِرَكُمْ وَلَيَتَعْلَمَنَّ الرَّجُومُونَ ﴿٦٤﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَعْيَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا كَاذِبِينَ ﴿٦٥﴾ وَاللَّهُ سَاجِدٌ أَخَاهُ هُودًا
قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ آلِهَةٍ غَيْرِهِ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٦﴾
قَالَ الْمَلَكُ الْإِنْسَانُ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ
فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٨﴾

(58) Pâk yerin nebatı Rabbinin izniyle çıkar, (temiz olmayan) nâpâk olan yerin de nebatı ancak pek az çıkar ¹. Biz âyetleri şükredenler için böyle tekrar tekrar beyan ederiz. (59) * Biz Nuh'u kavmine göndermiştik. O da — Ey kavimim! Tanrıya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. Çünkü ben üzerinize büyük bir günde ² azap gelmesinden korkuyorum» dedi. (60) Kavminin içinden ileri gelenler — Biz seni açık bir sapıklıkta görüyoruz» dediler. (61) Nuh dedi ki — Ey kavimim! Bende sapıklık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilen bir peygamberim». (62) — Size Rabbinin ahkâmına ait haberlerini eriştiyorum. Size hayırhahlık ediyorum. Ben Allah'tan gelen vahiy ile bilmediğiniz şeyleri bilirim». (63) Yoksa sizi Allah azabıyla korkutmak için sizin de sakınmanız, ve o

sayede rahmete nâil olabilmeniz için içinizden bir adam vasıtasıyla Rabbiniz tarafından vahiy ve haber gelmesine mi taaccüp ediyorsunuz?. (64) Onu yalancı saydılar. Bunun üzerine biz de onu ve onunla beraber gemide bulunanları kurtardık. Âyetlerimizi yalan sayanları suda boğduk; çünkü onlar kör bir kavim idiler. (65) Âd kavmine de nesil itibarıyla kardeşleri olan Hud'u gönderdik. Hud onlara dedi ki: — Ey kavimim! Tanrıya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. Daha O'nun azabından sakınmayacak mısınız? (66) Kavminin ileri gelenlerinden kâfir olanlar — Biz seni avanaklığa düşmüş görüyoruz. Seni her halde yalancılardan sanıyoruz» dediler. (67) Hud dedi ki — Ey kavimim! Bende avanaklık yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilen bir peygamberim».

¹ Taşaz, kumsuz, münbit olan bir bereketli mahsul verir. Bunun gibi mü'minlere nasihat tesir eder. Çorak yerin çıkarıldığı ot azdır. O da faydasızdır veyahut ancak

güçlkle çıkar. Bunun gibi kâfirilere nasihat tesir etmez.

² Tufan günü veya kıyamet günü.

أَلَيْسَ لَكُمْ رَسُولٌ أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ يَقُولُ لَكُمْ آيَاتِي أَنْتُمْ كَافِرُونَ
 أَنْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ عَلَىٰ رِجْلٍ زَنْجَرٍ مُّضْتَرٍّ
 وَادَّكُرُوا أَذْجَعَكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ
 وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصِيطَةً فَأَذْكُرُوا لِلَّهِ أَهْلًا
 نَظِيلُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا إِنَّا جِئْنَا لِنُعْبَدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ
 مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأَمَّا جِئْنَا لَنُعْبَدَكَ يَا رَبَّنَا
 أَنْتَ صَادِقِينَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا قَدْ وَفَّقَ عَلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ رِجْسٌ
 وَعَصَبٌ أُنْجِلُوا لِيُتَنَبَّأَ اسْمَاءُ سَبِيحُوهَا أَنْتُمْ
 وَأَبَاؤُكُمْ مَا تَزَكُّوا لِلَّهِ سَائِسًا سُلْطَانًا فَانْظُرُوا إِلَىٰ
 مَا كُنْتُمْ مِنَ النَّظِيرِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَتِ نَحْنُ وَالَّذِينَ مَعَهُ
 بِرَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَأَنْتُمْ قَوْمٌ مُّؤْمِنُونَ ﴿٧١﴾ وَلِإِذَا
 نَادَىٰ عَبْدُ اللَّهِ أَوْلَايَ أَتَيْنَا وَلَمْ يَكُن لَكُمْ رُحُومٌ
 رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ كَذَّابَةٌ فَذَرْوَهَا تَنْكَلِفُ
 الرَّسُولَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْهَا بِإِسْمَاءِ

(68) übelliguküm risâlâtî rabbîyy ve ene leküm nâshun emîyn (69) eve acibtüm en câeküm zîkrün min rabbîküm alâ recülün minküm liyünzîreküm, vezkürü iz ce'aleküm hulefâe min ba'di kavmi nühun ve zâdeküm fiylhalkı bastah, fezkürü âläallahi le'alleküm tüflihün (70) kaâlû eci'tenâ lina'budallaha vahdehü ve nezere mâ kâne ya'budü âbâünâ, fe'tinâ bimâ te'dünâ in künte minessâdıkıyn (71) kaäle kad vek'a aleyküm min rabbiküm ricün ve gadab, etucâdlîlüneny fly es-mâin semmeytümühâ entüm ve âbâüküm mâ nezzelallahü bihâ min sultân, fentezirü inniy ma'aküm minelmuntazırıyn (72) fe'enceynâhü velleziyne ma-abü birahmetin minnâ ve kata'nâ dâbîrelleziyne kezzebü biâyâtınâ ve mâ kânü mü'miniyn (73) ve ilâ semüde ehâhüm sâlihâ, kaäle yâ kavmi'budallaha mâ leküm min ilâhın gayrüh, kad câetküm beyyinetün min rabbiküm, hâzihî nâkattullahi leküm âyeten fezerühâ te'kül fly ardillâhi ve lâ temessühâ bisûin feye'hu-zeküm azâbün eliyim.

(68) — Size Rabbimin ahkâmına ait haberlerini erİstiriyorum, ben sizin için emin bir hayır-hahmızım. (69) — Yoksa sizi Allah azabıyla korkutmak üzere içinizden Rabbiniz tarafından bir adam vastasıyla size vahiy ve haber gelmesine mi taaccüp ediyorsunuz? Allah'ın, sizi Nuh kavminden sonra onların yerine getirdiğini, sizi diğerlerinden ziyade iri yarı yarattığını hatırlınıza getirin. Artık felâh bulmanız için Allah'ın nimetlerini anın. (70) Onlar dediler ki — Sen bize bir tek Tanrıya tapıp babalarımızın tapıklarını bırakmamız için mi geldin? Eğer gerçek diyenlerden isen bize tehdit ettiğini getir bakalım. (71) Hud dedi ki — Rabbiniz tarafından üzerinize azap ve gazap gelmek lâıyk oldu ¹. Allah tapıl-

malarına dair hiçbir burhan indirmemiş iken sizlerin, babalarınızın ad taktığınız putlar hakkında bana çene mi çalıyorsunuz? Artık azabı bekleyin. Ben de sizin ile beraber bekleyenlerden olacağım. (72) Bunun üzerine biz onu, onunla beraber olanları bizden sabır olan bir rahmet ile kurtardık. Âyetlerimizi yalan sayıp iman getirmeyenlerin kökünü kestik. (73) Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih onlara dedi ki: Ey kavimim! Tanrıya tapın, ondan başka sizin için tapacak yoktur. Size Rabbiniz tarafından aşikâr bir mucize gelmiştir.. Size bir âlâmet olmak üzere işte Tanrının dışı devesi. Siz onu bırakın da Tanrının yerinde ot yesin. Ona kötülükle dokunmayın, yoksa acıklı bir azaba giriftar olursunuz;

¹ Veya sabit oldu.

(74) vezkürü iz ce'aleküm hulefâe min ba'di âdin ve bevve'eküm fiyl'ardı tettehizüne min sühûlihâ kusûren ve tenhitünelcibâle büyüta, fezkürü âlâ ellâhi ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (75) kaâlelmelleziy nestekberü min kavmihi lilleziy nestud'fû limen âmene minhüm eta'lemüne enne sâlihan mürselün min rabbih, kaâlû innâ bimâ ürsile bihi mü'minün (76) kaâlellezinestekberü innâ billezin âmentüm bihi kâfirün (77) fe'akârünnâkate ve atev an emri rabbihim ve kaâlû yâ sâlihu'tina bimâ te'dünâ in künte minel mürseliyn (78) fe'ehazethü-mürrecfetü feasbahü fîy dârihim câsimiyn (79) fetevellâ anhüm ve kaäle yâ kavmi lekad eblaghtüküm risâlete rabbî ve nesahtü leküm ve lâkin lâ tühbûnen-nâsihiyn (80) ve lûtân iz kaäle likavmihi ete'tünelfâhişete mâ sebekaküm bihâ min ehadin minel âlemiyn (81) inneküm lete'tünerricâle şehveten min düninnisâ, bel entüm kavmün müsrifün.

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَنَوَكْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ فَخَيَّدُوا مِنْ سُوءِهِمْ وَأَصْنَوْا وَتَوَلَّوْا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْكُمْ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْهُمْ أَنْ تَكُونُوا مِنْهُمْ أَهْلًا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْكُمْ إِنَّكَ لَا تَكُونُ مِنْهُمْ أَهْلًا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٧٦﴾ قَالَ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْكُمْ إِنَّكَ لَا تَكُونُ مِنْهُمْ أَهْلًا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٧٧﴾ قَالَ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْكُمْ إِنَّكَ لَا تَكُونُ مِنْهُمْ أَهْلًا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٧٨﴾ قَالَ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْكُمْ إِنَّكَ لَا تَكُونُ مِنْهُمْ أَهْلًا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ قَالَ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْكُمْ إِنَّكَ لَا تَكُونُ مِنْهُمْ أَهْلًا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٨٠﴾ قَالَ الَّذِينَ آتَيْنَاكَ مِنْكُمْ إِنَّكَ لَا تَكُونُ مِنْهُمْ أَهْلًا وَنَجَّيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَنُوحًا وَآدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْا آلَ الْعَاقِ وَكَانُوا مُشْرِكِينَ ﴿٨١﴾

(74) «— O zamanı hatırlınıza getirin ki sizi Âd kavminden sonra onlara halef etmiş, yer yüzünde ¹ yerleştirmişti. Siz O'nun ovalarında köşkler ediniyorsunuz, dağları oyup evler yapıyorsunuz ². Artık Allah'ın nimetlerini anın. Yer yüzünde fesat çıkararak taşkınlık etmeyin». (75) Kavminin içinden imanı kibirlerine yediremeyen ileri gelenleri, yine kendilerinden olup zayıf addettikleri mü'minlere istihza ile «— Salih'i Rabbi tarafından gönderilmiş biri mi biliyorsunuz?» dediler. Onlar da «— Biz onunla ne gönderilmiş ise ona iman getiriyoruz» dediler. (76) İmanı kibirlerine yediremeyenler «— Biz de sizin iman getirdiğiniz şeyi tanımıyoruz» dediler. (77) Artık dışı deveyi sinirlendirdiler, Rablerinin emrine karşı serkeşlik

ettiler, istihza ile «— Salih! Eğer gönderilen peygamberlerden isen bize, tehdit ettiğin azabı getir bakalım» dediler. (78) Bunun üzerine onlar şiddetli bir sarsılmaya tutuldular, oldukları yerde diz üstü çöktüler. ³ (79) Salih olanlardan yüz çevirip dedi ki: «— Ey kavimim! Ben Rabbinim ahkâmına ait haberlerini size erdirdim, size hayır-hahlıkta (iyiliklerde, öğütlerde) bulundum. Fakat siz hayırhahları sevmesiniz. (80, 81) Lût'u da gönderdik. Hani o, kavmine demişti: «— Sizden evvel âlemde hiçbirinin yapmadığı hayasızlığı mı yapıyorsunuz? Siz kadınları bırakıp şehvet arzusu ile erkeklere mi yanaşıyorsunuz. Hayır siz had-di aşan bir kavimsiniz».

¹ Hicaz ile Şam arasında «Hicr» denilen yerde.

² Yazın ovalarda köşkler, kışın dağlarda evler.

³ Cansız kaldılar.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ
قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ فَسَّطَهُونَ • فَأَنجَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ
إِلَّا أَمْرًا إِنَّهُ كَانَتْ مِنَ الْكَافِرِينَ • وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْفَاسِقِينَ • وَالَّذِينَ
مَدَنُوا لِحَاظِهِمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمُ
مِنْ إِلَهِ غَيْرِهِ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ
فَاقْوُوا لِلْكِتَابِ وَالَّذِينَ أُولَئِكَ لَا جُبْنَ لَهُمْ
أَشْيَاءُهُمْ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ • وَلَا تَقْعُدُوا
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ يَبْزُغْ بَشِيرًا وَأَذْكَرًا
إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا مَكَّةَ حُكْمًا وَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ • وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا
بِالَّذِئِزْ بَعَثْنَا لَهُمْ طَائِفَةً لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
حَتَّى يَخْرُجَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْخَارِجِينَ •

(82) ve mâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâilü ahricühüm min karyetüküm, inne-
hüm ünâsün yetetahherün (83) fe'encey-
nâhü ve ehlehü illemre'etehü kânet mi-
nelgaâbiriyn (84) ve emtarnâ aleyhim
matarâ, fenzur keyfe kâne âkibetülmüc-
rimiyn (85) ve ilâ medyene ehâhüm şu'-
aybâ, kaâle yâ kavmi'budullahe mâ le-
küm min ilâhin gayrüh, kad câetküm
beyyinetün min rabbiküm fe'evfülkeyle
velmiyzâne ve lâ tebhassunnâse eşyâehüm
ve lâ tüfsidü fiyl'ardı ba'de ıslahihâ, zâ-
liküm hayrün leküm in küntüm mü'mi-
niyn (86) ve lâ tak'uddü biküllil sırâtın
tü'düne ve tasuddüne an sebıllillâhi
men âmene bihi ve tebgünehâ ıvecâ,
vezkürü iz küntüm kalıylen fekkessere-
küm vanzurü keyfe kâne âkibetülmüfsi-
diyn (87) ve in kâne tâlîfetün minküm
âmenü billeyzi ürsiltü bihi ve tâlîfetün
lem yü'minü fasbirü hattâ yahkümallahü
beynenâ, ve hüve hayrühâkimıyn.

(82) Kavminin cevabı — Onları kasabanızdan çıkarın. Çünkü onlar temizlenmiş insanlardır ¹ demeden ibaret kaldı. (83) Bunun üzerine onu da, ehlini de ² kurtardık. Yalnız karısı geri kalanlardan oldu ³. (84) Üzerlerine yağış gibi taş yağdırdık. Günahkârların sonu ne oldu? Görüyorsunuz ya. (85) Medyenede kardeşleri Şuayb'i gönderdik. O dedi ki: — Ey kavmim! Tanrıya tapın, Ondan başka sizin için tapacak yoktur. Size Rabbinizden aşikâr bir mucize gelmiştir. Ölçeği, teraziyi yerine getirin. Halka eşyalarından eksik

vermeyin ⁴. Yer yüzü, salâha nâil olmuş iken orada fesat çıkarmayın. Eğer bana inanırsanız bu size hayrılı olur; (86) Allah'a iman getirenleri tehdit ederek, Allah yolundan alıkoarak, yolun eğriliğini isteyerek yollarda oturmayın. Siz az iken Allah'ın sizi çoğalttığı zamanı hatırlayın. Fesatçıların sonu ne oldu? Görüyorsunuz, (87) İçinizden bir kısmı benim ile gönderilen şeye iman getirir, bir kısmı iman getirmezse Allah aramızda hükmedinceye kadar sabredin. O, hâkimlerin hayırlısıdır.

¹ Onlarda bu hayasızlık yoktur. Bu sözün istihza tarzıyla söylemişlerdir.

² Ehl-i Beyt'ini, mü'minleri.

³ Yurdunda geri kaldı da helâk oldu.

⁴ Alış verişte hıyanet etmeyin, herkesin hakkı ne ise verin.

(88) kaâlelemeülleziznestekberü min kavmihi lenuhricenneke yâ Şuaybü vellezizne âmenü ma'ake min karyetinä ev lete'üdünne fîy milletinä, kaäle evelev künnâ kârihiyn (89) kadiftereynâ alalâhi keziben in udnâ fîy milletiküm ba'de iz necceynallahü minhâ, ve mâ yekünü lenâ en ne'üde fîyhâ illâ en yeşâallahü rabbünâ, ves'ia rabbünâ külle şey'in il-mâ, allahi tevekkelnâ, rabbenettafah bey-nâ ve beyne kavminâ bilhakki ve ente hayrül-fâtihiyn (90) ve kaâlelemeüllezizne keferü min kavmihi leinitteba'tüm şu'ayben immeküm izen lehâsirün (91) fe'ehazethümürrectetü feasbehü fîy dârihim câsimiyn (92) elleziyne kezzebü şu'ayben ke'en lem yagnev fîyhâ, elleziyne kezzebü şu'ayben kânü hümlühâsi-riyn (93) fetevellâ anhum ve kaäle yâ kavmi lekad eblagtüküm risâlâtî rabbiy ve nesahtü leküm, fekeyfe âsâ alâ kav-min kâfiriyn (94) ve mâ erselnâ fîy kar-yetün min nebiyyin illâ ehaznâ ehlehâ bil-be'sâi veddarâi le'allehüm yaddarra'ün (95) şümme beddelnâ mekânesseyyitil-hasenete hattâ afev ve kâülü kad messe âbâenaddarrâü vesserrâü fe'ehaznâhüm bagteten ve hümlâ yeş'urün.

قَالَ لَئِنْ آذَيْنَا نَسْتَكْبِرُ وَإِنْ قَوْمُهُ لَخُفَّاجُكَ يَا شُعَيْبُ
وَأَذَيْنَا نَسْتَأْذِنُكَ مِنْ قَوْمِنَا وَلَقَدْ رَزَقْنَاهُ قَالًا
وَأَوْكُنَّا كَارِهِينَ ۖ قَالَا فَتَرْيَا عَلَيَّ اللَّهُ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي
مِلَّتِكَ بَعْدَ إِذْ بَغَيْتَ اللَّهُ مِنَّا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا لَوْ كُنَّا
رَبَّنَا أَفْعَرْ بَدْنَنَا وَبَنِي قَوْمِنَا بِالْعِزِّ وَإِنَّ خَيْرَ الْمَالِ ظَهَرَ
وَقَالَ لَئِنْ آذَيْنَا نَسْتَكْبِرُ وَإِنْ قَوْمُهُ لَخُفَّاجُكَ يَا شُعَيْبُ
إِذَا كُنَّا سِوَنَ ۖ قَالَا فَتَرْيَا لَنَا الْجَنَّةَ قَالَا صَبْرًا فِي دَارِهِ
جَائِشِينَ ۖ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَجْعَلُونَ فِيهَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمْ الْخَاسِرِينَ ۖ قَالُوا عَلَيْهِمْ وَعَالٍ
يَا قَوْمِ لَقَدْ أَتَيْنَاكَ بِرِسَالٍ لَا يَدْرِي وَنَحْنُ نَكْتِفُ أَنْسَى
عَلَيْهِمْ كَارِهِينَ ۖ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَوْمِكَ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا آخَذْنَا
أَهْلَهُمَا بِالْآسَاءِ وَافْتَرَأَ لَهُمْ أَنْفُسَهُمْ فَيَقُولُونَ ۖ كَذِبًا لَنَا
مَكَانًا آتَيْنَاكَ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَاؤًا قَالُوا قَدْ مَسَّ آيَاتُنَا
الضَّرَاءَ وَالْأَسْرَاءَ قَالَا نَحْنُ بَعَثَةٌ وَهْمَ لَا يَشْعُرُونَ ۖ

(88) Kavminden imanı kibrine yediremeyen ileri gelenleri — Şuayb! * Seni ve senin ile beraber iman getirenleri kasabamızdan çıkaracağız.. Yahut milletimize döneceksiniz» dediler. Şuayb dedi ki: — İstemek de mi milletinize döneceğiz? (89) Allah bizi milletinizden kurtardıktan sonra yine o millete dönersek Allah'a kendiliğimizden iftira etmiş oluruz. Allah dilediğimizce bizim için O'na dönmek yoktur. Rabbimizin ilmi her şeyi kaplamıştır. Biz ancak Allah'a mütevekkil olduk. Ey Rabbimiz! Bizim ile kavmimiz arasında doğrulukla hükmet, sen hâkimlerin hayırlısısın». (90) Kavminden kâfir olanların ileri gelenleri dediler ki: — * Eğer Şuayb'e tâbi olursanız işte o zaman ziyan görürsünüz». (91, 92) Bunun üzerine onlar dehşetli bir sarsılmaya tutuldular. Hemen

oldukları yerde diz çöktüler. Şuayb'i yalancı çıkaranlar yerlerinde asla bulunmamış gibi oldular. Şuayb'i yalancı çıkaranlar ziyankâr oldular. (93) Şuayb onlardan yüz çevirdi de dedi ki: — Ey kavmim! Size Rabbimin ahkâmına ait haberleri eritirdim, size hayırhahlıkta bulundum. Artık kâfilere nasıl acırım» ¹. (94) Hangi bir kasabaya bir peygamber göndermişsek ahâlisini tanıtmamakla onları, yalvarıp yakarmaları için fakirliğe, hastalığa ² giriftar ettik. (95) Sonra bu sıkıntıyı iyiliğe çevirdik ³. O kadar ki mal ve adetleri çoğalınca nankörlükle — Babalarımıza da böyle hastalık, sağlık ⁴ erişmiştir.» demişlerdi. Biz de onlar farkında değillerken ansızın onları yakalayavırdık.

¹ Bu sözleri tesliyle farklılık kendi kendine demiştir.

² Veya kılık ve nahosluğa.

³ Zenginlik, sağlık veya bolluk verdik.

⁴ Veya kılık, bolluk; cefa, safa.

(105) hakıykun alâ en lâ ekuûle alallahi illelhakk, kad ci'tüküm bibeyyinetin min rabbiküm fe'ersil ma'ıye beniy isräiyl (106) kaäle in kunte ci'te biâyetin fe'ti bihâ in kunte minessâdikıyn (107) fe'el-kaâ asâhü feizâ hiye sü'bânün mübiyn (108) ve neze'a yedeihü feizâ hiye beydâü linnâzrıyn (109) kaâlelmeleü min kavmi fir'avne inne hâzâ lesâhürün alıym (110) yürüydü en yuhriceküm min ardıküm, femâzâ te'mürün (111) kaâlü ercih ve ehâhü ve ersil fiylmedâini hâşiriyn (112) ye'tüke biküllü sâhürin alıym (113) ve câeseharetü fir'avne kaâlü inne lenâ le'ecren in künnâ nahnülmüklübıyn (114) kaâle ne'am ve inneküm leminelmukarrebıyn (115) kaâlü yâ müsâ immâ en tülkiye ve immâ en neküne nahnülmülküyn (116) kaäle elkuû, felemmâ elkav seharü a'yü-nennâsi vesterhebhühüm ve câü bishrin aziym (117) ve evhaynâ ilâ müsâ en elki asâk, feizâ hiye telkafü mâ ye'fikün (118) feveka'lhakku ve batale mâ kânü ya'melün (119) fegulübü hünâllke venkalebü sâgıriyn (120) ve ülkiyesseharetü sâcidiyn.

حَقِيقٌ عَلَّامٌ لَا أَعْمَلُ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ بَيَّنَّا كُتُبَنَا
مِنْ نَبِيِّكَ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ قَالَ كُنْتُمْ جِنَّتَ بَايَةٍ
فَأَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ كُنْتُمْ مِنْ أَصَادِقِينَ ۖ قَالَ نَحْنُ عَصَاةٌ قَادَاهِي
ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ۖ وَنَزَعَ بَنٌ قَادَاهِي حَبِيبًا لِلنَّاطِلِينَ
قَالَ لَسْتُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ
يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَأَدَا قَوْمُهُ
قَالُوا أَرْضُهُ وَأَحَادُهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَلَأَيْنِ حَاشِرِينَ
يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ۖ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ
قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَمُوتُ ۖ قَالَتُمْ وَلَا نَكْمُ
لَكُمْ الْفِتْنَةُ ۖ قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا نَمُوتُ وَلَئِن كُنَّا لَمَكُونُ
نَحْنُ الْمُلُوكُ ۖ قَالُوا لَوْ عَلَا الْفَوْسُ عَنِ النَّاسِ
وَأَسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَى
مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ قَادَاهِي لَفَتَ مَا يَأْكُلُونَ ۖ
فَوَضَعَ الْحَقَّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ فَصَبُّوا هَذَا لَكَ
وَأَتَقَلَّبُوا أَصَابِعَهُمْ ۖ وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ۖ

(105) Bana yaraşan Allah hakkında doğrudan başka bir şey dememektir. Ben size Rabbiniz tarafından açık bir mucize getirdim, artık İsrail oğullarını benim ile beraber gönder.» (106) Firavun dedi ki: «— Mucize getirmişsen, gerçek isen, haydi mucizeyi getir». (107) Bunun üzerine Musa asasını bıraktı. Asa besbelli ejderha oluverdi; (108) Elini de cebinden çekip çıkardı. O, hemen temaşa edenlerin gözlerini kamaştıracak derecede bembeyaz oldu. (109) Firavun'un kavminden ileri gelenler dediler: «— Bu, gayet usta bir büyücüdür. (110) Sizi yerinizden çıkarmak istiyor. Ne buyurursunuz?» ¹ (111, 112) Onlar cevap olarak dediler: «— Onu da, kardeşini de alıkoy ². Şehirlere zabıta gönder de sana gayet usta büyücülerin hepsini getirsinler. (113) Büyücüler Fira-

vun'a geldiler, «— Eğer biz üstün çıkarsak bize mükâfat var mıdır?» dediler. (114) Firavun: «— Evet mükâfat vardır. Bir de siz herhalde benim yakınlarımdan olursunuz.» dedi. (115) Onlar: «— Musa! Sen mi asanı önce bırakırsın, yoksa biz mi değneğimizi, ipimizi önce bırakalım?» dediler. (116) Musa: «— Siz önce bırakın» dedi. Vaktaki onlar önce bıraktılar, halkın gözlerini büyülediler. Halkı yıldırıldı ³, büyük bir büyü yaptılar. (117) Musa'ya: «— Asanı bırak» diye vahiy ettik derhal asa ejderha kesilerek onların yalandan yaptıklarını yutuverdi. (118) Artık hak belli, onların yaptıkları şey de batıl oldu. (119) Onlar orada yenildiler, hor olarak geri döndüler. (120) Büyücülerse secde ederek yere kapandılar.

¹ Bu bapta tedbiriniz nedir? Demektir. Bu söz Firavun'un sözüdür.

² Acele etme, halleri meydana çıkmadan evvel on-

lara bir şey yapma.

³ Çünkü yılanları geziyor gibi göstermişlerdi.

(131) feizâ câethümülhasenetü kaâlû lenâ hâzih, ve in tüşlühüm seyyietün yetayerü bimûsâ ve men ma'ah, elâ inne-mâ tâirühüm indallahi ve lâkinne ekserühüm lâ ya'lemün (132) ve kaâlû mehmâ te'tinâ bihi min âyetin litesharenâ bihâ femâ nahnü leke bimû'iniyn (133) fe'erselnâ aleyhimüttüfâne velcerâde velkummele veddafâdi'a veddeme âyâtın muhafassalâtin festekberü ve kânü kavmen mücrimiyn (134) ve lemmâ veka'a aleyhimürriçzü kaâlû yâ müsed'u lenâ rabbeke bimâ ahide indek, lein keşefte annerrice lenü'minenne leke ve lenürsilenne ma'ake beniy isrâilü (135) felem-mâ keşefnâ anhumürriçze ilâ ecelin hümbâligühü izâ hümb yenküşün (136) fentekamnâ minhüm feagraknahüm fiyliyem-mi biennehüm kezzebü biâyâtınâ ve kânü anhâ gaâfililyn (137) ve evresnelkavmelleziyne kânü yüstad'afüne meşârikal'ardı ve megaâribelhelitiy bâreknâ fiyhâ, ve temmet kelimetü rabbikelhusnâ alâ beniy isrâilele bimâ saberrü, ve demmer-nâ mâ kâne yasna'u fir'avnü ve kavmühü ve mâ kânü ya'rişün.

فَإِذَا جَاءَ نَهُمُ النَّسْتُهُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ نَصِبْنَاهُمْ فَعَلْنَا
بِعَدْوٍ وَأَبْغَضِيٍّ وَمَنْ مَعَهُ الْإِنَّمَاءُ نَحْمَدُ اللَّهَ وَلَكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ قَالُوا لِمَ آتَيْنَا بِمُزَاتِرٍ لِّسَعْيِنَا إِنَّا
فَاتِحُونَ لِكُلِّ يُوسِفِينَ ۝ قَارِسْنَا عَلَىٰ خَيْرِ السَّوَادِ قَارِ
وَالْجِرَادِ وَالشَّعْلِ وَالْأَصْفَادِ ۝ وَاللَّهُ آيَاتٍ مُّقْصِدَاتٍ
فَانْتَكَبُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ
الرَّيْجُ قَالُوا يَا مُوسَىٰ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ
لَئِنْ كَشَفْتَ عَنْآ الرَّيْجَ لَنُؤْمِنَنَّ بِكَ وَلَنَرْسِلَنَّ مَعَكَ
بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرَّيْجَ إِلَىٰ جَاوِزٍ مَّا يَلْعَوْنَ
إِذَا هُمْ يُنْكَبُونَ ۝ فَانْقَضَيْنَا مِنْهُمُ مَا عَهِدْنَا لَهُمْ
فِي النَّبِيِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنَانًا عَاقِلِينَ ۝
وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُشْكِفُونَ مَسَارِدَ
الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا إِلَىٰ آلِهِمَا فَفُتِحَتْ لَكُمْ رِبَّتُكَ
أَنْحَسْنَاهُ عَلَىٰ سَبِيلِ إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَفَعْنَا مَا كَانَ
يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا لَيَعْبُدُونَ ۝

(131) Onlara iyilik ¹ gelince — Bu, bize gerek-tir» derler. Bilâkis onlara bir kötülük ² gelirse Musa'yı da, yanındakileri de, uğursuz sayarlar. Haberinizi olsun ki onların uğursuzluğu yalnız Al-lah yanındadır ³. Fakat pek çokları bunu bilmez-ler. ⁴ (132) Fir'avuncular Musa'ya dediler: «— Bizi büyülemek için bize her ne mucize ge-tirirsen getir, yine biz sana iman edecek değiliz». (133) Bunun üzerine Musa onlara beddua etmek-le biz de tufanı, çekirgeyi, keneyi ⁵, kurbağaları, kanı ayrı ayrı, birbiri ardınca mucize olmak üze-re gönderdik. Yine onlar imanı kibirlerine yedire-mediler, günahkâr kavim oldular. (134) Onlara bu felâketi vaki olunca onlar: «— Musa! Rab-binin seninle ettiği ahte göre ⁶ bizim için Rabbi-

ne niyaz et * Eğer bizden bu felâketi kaldırırsan mutlak sana iman getirir, İsrail oğullarını da se-nin ile beraber göndeririz» dediler. (135) Vakta-ki onlardan, erişecekleri ecellerine kadar ⁷ fe-lâketi kaldırdık, onlar hemen ahitlerinden dön-düler. (136) Artık âyetlerimizi yalan sayıp onlar-dan gafil olduklarından dolayı biz de onlardan öc almak istedik de onları derin denizde boğduk. (137) Yer yüzünün suyu ile, ağacı ile bereketli kıldığımız gün doğusu, batısı taraflarına ⁸ âciz görülen ⁹ kavmi vâris kıldık. Rabbinin İsrail oğul-larına olan güzel sözü, vaadi onların katlanmala-rından dolayı yerine geldi. Fir'avunun da, kavmi-nin de yaptıkları evlerini, yüksek köşklerini har-rap ettik.

¹ Bolluk, zenginlik.

² Kithık, fakirlik.

³ Allah yanında olan amelleri uğursuzluklarına sebep-tir.

⁴ Bilmediklerinden dolayı uğursuzluğu Musa'dan sa-nırlar.

⁵ Veya ufak karınca, küçük böcek.

* Nübüvvetin hakkı için veya duanın kabul olunaca-ğına göre veya her ne vakit iman ederse azabın kaldırıl-mağına dair olan ahde göre.

⁷ Veya ölümlerine, boğulmalarına kadar.

⁸ Şam'a, Mısır'a, her tarafa.

⁹ Fir'avunluların köle addettikleri.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْخَمْرَ فَأَلْقَوْا عَصَاهُمْ فَعِمْكَوْزًا
 أَصْنَاءَ لَهْمَةٍ فَأَلْوَا بِمُوسَىٰ أَجْسَالَهُمْ لِنَارِ الْكَافِرِينَ ١٣٨
 قَالَ لَكُمْ قَوْمٌ تَبِخُون ١٣٩ إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هَدَوْا
 فَذَرْهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ أَبْصِيرٌ بِمَا كُمْ ١٤٠
 وَلِأَيُّكُمْ عِلْمٌ يَوْمَ تُنْفَخُ السَّحَابُ فَنُزِّلُ الْمَتَاعَ الْكَافِيَّ
 لِكُلِّ شَيْءٍ ١٤١
 وَنُفِثْنَا فِي أَوَّلِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٢
 وَنُفِثْنَا فِي آخِرِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٣
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٤
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٥
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٦
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٧
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٨
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٤٩
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٠
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥١
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٢
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٣
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٤
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٥
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٦
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٧
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٨
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٥٩
 وَنُفِثْنَا فِي بَيْنِ خَلْقٍ ثَمَنًا لِّمَن يَشَاءُ ١٦٠

(138) ve câveznâ bibeniy israyilbahre fe'etev alâ kavmin yağkûfune alâ asnâ-min lehüm, kaâlû yâ müsec'al lenâ ilâhen kemâlehüm ilâheh, kaäle innekü kavmün techelün (139) inne hâülâi mütebberrün mâ hüüm fiyhî ve bâtlün mâ kânü ya'melün (140) kaäle egayrallahi ebgyiküm ilâhen ve hüve faddalekü al'âlemiyn (141) ve iz enceynâkü min âli fir'avne yesümünekü sül'azâb, yukattilüne ebnâeküm ve yestahyüne nisâeküm, ve fîy zâliküm belâün min rabbiküm aziym (142) ve va'adnâ müsâ selâsiyne leyleten ve etmemnâhâ bi'aşrin fetemme miykaâtü rabbihî erba'iyne leyleh, ve kaäle müsâ ilahiyhi hârûnahüf-nîy fîy kavmîy ve aslıh ve lâ tettebi' sebiylelmüfsidiyn (143) ve lemmâ câe müsâ limiyykaâtinâ ve kellemeihü rabbühü kaäle rabbi eriniy enzur ileyk, kaäle len terâniy, ve lâkinizur illecebely feinistekarre mekânehü fesevfe terâniy, felemmâ tecellâ rabbühü illecebely ce'alehü dekâ, ve harre müsâ sa'kaâ, felemmâ efaka kaäle sübhâneke tübtü illeyke ve ene evvelülmü'miniyn.

(138) İsrail oğullarını denizden geçirdik. Onlar çölde kendi putlarına tapmaya müdâvim olan bir cemaata uğradılar: «— Musa! Onların mabutları gibi bize de bir mabut yap» dediler. Musa: «— Siz, cahil bir kavimsiniz» dedi. (139) İşte bunların bulundukları batıl dinleri berbat olacaktır. İşledikleri de batıldır. (140) Musa: «— Allah sizi, âlemlerden üstün tutmuş iken ondan başka size mabut mu araştırayım?» dedi. (141) Hani sizi fir'avunculardan kurtarmıştık ki onlar sizi işkenceye duçar ederler, oğullarınızı öldürürler, kadinlarınızı kullanmak için diri bırakırlardı. Halbuki bu işte Rabbiniz tarafından bir mihnet ¹ vardı. (142) Biz Musa ile münacatımız için otuz

gece vaadlaşmıştık ² onu ayrıca on gece ile tamamladık. Böylece Rabbinin tâyin ettiği vakti tam kırk gece oldu. Musa kardeşi Harun'a: «— Kavmim arasında benim yerime geç, işleri düzelt, fesatçıların yoluna tâbi olma» dedi. (143) Vaktaki Musa tâyin ettiğimiz vakitte geldi. Rabbi onunla söyleşti. Musa dedi ki: «— Yâ Rab! Bana kendini göster de sana bakayım» Allah: «— Sen beni göremezsin. Fakat bir kere dağa bak, eğer o, yerinde durursa sen de beni görebilirsin» dedi. Vaktaki Rabbi dağa tecelli etti. Dağı parça parça yaptı. Musa da düşüp bayıldı. Musa aynılca: «— İlâhî! Seni tamamıyla tenzih ederim. Sana tövbe ettim, ben, iman getirenlerin ilkiyim» dedi.

¹ Veya bir nimet.

² Yani Allah emretmiş, Musa Alehysselâm da emri kabul etmişti.

(144) kaâle yâ mûsâ inniystafeytüke alennâsi birisâlatîy ve bikelâmiy fehuz mâ âteytüke ve kün mineşşâkiriyn (145) ve ketebnâ lehü fiyl'elvâhü min küllî şey'in mev'izaten ve tafsiylen liküllî şey' fehuzhâ bikuvvetin ve'mür kavmeke ye'huzû biahsenihâ, seuriyküm dârelfâsi-kiyn (146) seasrifü an âyâtîyelleziyne yete-keberüne fiyl'ardı bigayrîlhakk, ve in yerev külle âyetin lâ yû'minü bihâ, ve in yerev sebiylerrüşdi lâ yettehzühü sebiylâ, ve in yerev sebilelgayyi yettehzühü sebiylâ, zâlike biennehüm kezzebû biâ-yâtînâ ve kânû anhâ gaâfilîyn (147) vel-leziyne kezzebû biâyâtînâ ve ilkaâll'ahî-retî habitat a'mâlühüm, hel yücezne illâ mâ kânû ya'melün (148) vettehaze kavmü mûsâ min ba'dihî min hullyîhîm iclen ceseden lehü buvâr, elem ye-REV ennehü lâ yükelimühüm ve lâ yeh-diyhim sebiylâ, ittehzühü ve kânû zâli-miyn (149) velemmâ sukûta fiy eydiyhim ve re'ev ennehüm kad dallû kaâlû lein lem yerhamnâ rabbünâ ve yagfir lenâ le-nekûnnenne minelhâsiriyn.

قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلَامِي
خَدَمْتُكَ أَفَإِنْ مِّنْ آيَاتٍ لِّكَرِيمٍ ۝ رَّكَدَتْ أَلْهُ
فِي الْأَوَّلِ مِّنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ
خَذَّهَا يَقُولُ وَانْمُرْ فَمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرَبِّهِمْ
دَارَ الْآلَةِ سَيِّدِينَ ۝ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِسَيِّئِ الْفِعْلِ وَأَن بَرَأَ نَحْلُ لَا يَأْمُرُ لِي وَلَا يُلَاقِي
وَأَن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَخَذُّهُ سَبِيلًا وَأَن يَرَوْا
سَبِيلَ الْعِزِّ يُعِجِدُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا عَنَّا غَافِلِينَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ حَبِطَتْ عَنْهُمْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ۝ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ حُلِيِّهِمْ عِزًّا
بَسَبْنَا لَهُمْ عِزًّا زَاكِيًا فَهَلْ يَسْتَكْبِرُونَ ۝ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا فَاتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ۝ وَلَمَّا سَقَطَ
فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَكُنْ لَّحُوتٌ
رَّبُّنَا وَعَبَسَ مِنَّا لَئِكَ كُنَّا مِنْ الْخَاسِرِينَ ۝

(144) Allah: «— Musa! Beni göremedince sıkıl-ma, ben seni risaletlerim, sözlerim ile halk üze-rine mümtaz kıldım. Artık sana verdiğimi al. Şükredenlerden ol» dedi. (145) Biz Musa için El-vah'ta din ve dünya için muhtaç olan her bir şey-i, mev'izeyi ve tafsili ahkâmdan hepsini yazdık. Musa! Onu ciddiyetle al, onun güzel hükümleri-ni ¹ almalarını kavmine emret, sizlere yakında fasıkların yurdunu ² göstereceğim. (146) Yer yü-zünde nahak yere kibirli geçinenleri âyetlerimizi anlamadan vaz geçireceğim. Onlar herhangi bir âyeti görseler yine ona inanmazlar. Rüş-ü salâh yolunu görseler onu yol edinmezler. Bilâkis az-gınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Bu hal

onların âyetlerimizi yalan sayıp onlardan gafil ol-malarından dolaydır. (147) Âyetlerimizi, âhirete kavuşmayı yalan sayanların amelleri beyhude olur. Onlar, işlediklerinden başka bir ceza gör-mezler. (148) Musa'nın kavmi * Musa, Tur'a git-tikten sonra ziynet takımlarından bir buzağı hey-keli yaptılar ki onun buzağı gibi böğürmesi var-dı. Onlar buzağının kendileriyle söylemediğini, kendilerine bir yol da göstermediğini gördediler mi? ⁴ Onlar onu mabut edindiler de, zalim oldu-lar. (149) Pişman olup saptıklarını görünce: «— * Şayet Rabbimiz, bizi bağışlamaz, bizi (ba-ğışlamazsa) yarlıgamazsa biz mutlak ziyankârlar-dan oluruz» dediler.

¹ Veya en güzeli olan azimetlerini.

² Yani Cehennemâ göstereceğim veya sizi Şam'a gö-türeceğim veya Mısır'daki menazilin harap olduğunu size

göstereceğim.

³ Sâmlî'ler.

⁴ Nasil ona taptlar?

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى غَوْمِهِ عَصِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ فَابْنَسَ خَلْقَهُ فَوَفِّي
 مِنْ بَعْدِ عَذَابِي عَاجِلاً أَمْزَيْكُمْ وَالْقِيَاسُ أَلا لَوْحًا وَآخِذُوا بِأَسْرَ
 أَجِيدَ يُخَوِّدُ آلِيَهُ قَالَ بَلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَرْسَلْنَا الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوا بِكُمْ
 وَكَادُوا يَفْشَلُونَ فَمَا شَأْنُكُمْ أَنْ تَعْبُدُوا لَدُنْ غَدَاةٍ وَلَا تُفْسِدُونَ
 مَعَهُ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۞ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخْوَتِي الَّذِينَ
 فِي سَعْيِكُمْ وَأَنَّا نَمُوتُ رَاغِبِينَ ۞ إِنَّا أَكْذِبُكَ نَحْنُ وَالْجَنَّةُ
 سَيِّئًا لِمَنْ عَصَى عَنْ رَبِّهِمْ فَمَا تَمْشُوا فِي الْأَرْضِ وَكَذَلِكَ
 يَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ۞ وَالَّذِينَ عَمِلُوا الشَّيْءَ الَّذِي نُمُوتُ بِكُمْ مِنْ بَعْدِهَا
 وَآمَنُوا أَنَّ رَبَّنَا لَمَّا بَعَثْنَا هَازِلًا وَعَدَّ لِقَائِهِمْ رَبَّهُمْ ۞ وَلَمَّا سَكَتَ
 عَنْ مُوسَى الْغَضَبَ أَخَذَ الْاَلُوحَ وَفِي سَفْحِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ
 لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ هَادُونَ ۞ وَأَخَذَ مِنْهُم مَوَاعِدَ سَبْعِينَ
 رَجُلًا قَلِيلًا أَلَمَّا أَخَذَ نَهْمُ الرِّجَّةِ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ
 أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنِّي أَتَمُنُّ بِمَا عَمِلْتَ إِنَّهُمْ عَادُو لَكَ إِنِّي خَشِئْتُ
 أَنْ يَفْرُغُوا مِنْ دَعْوَتِي قَبْلَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ فَاذْكُرْهُمْ يَوْمَ الْمَوْتِ
 وَلَئِنْ كُنْتُمْ مِنْ شَاكِكِينَ ۞ وَلَئِنْ كُنْتُمْ مِنْ شَاكِكِينَ ۞ وَلَئِنْ كُنْتُمْ مِنْ شَاكِكِينَ ۞

(150) ve lemmâ rece'a mûsâ ilâ kavmihi gadbâne esifâ, kaâle bi'semâ haleftümünîy min ba'diy, e'aciltüm emre rabbiküm, ve elka'elvâha ve ehaze bire'si ahyihi yecürrühü ileyh, kaâlebbe ümme innelkavmestad'afünîy ve kâdû yaktülüneniy felâ tüşmit biyel'a'dâe ve lâ tec'alniy ma'alkavmizzâlimiyn (151) kaâle rabbigfirliyy ve liahiy ve edhilnâ fiyy rahmetike ve ente erhamürrahümüyn (152) innelleziynettehazül'icle seyenâlihüm gadabün min rabbihim ve zilletün fiyl-hayâtiddünyâ, ve kezâlike necziylmüfte-riyn (153) velleziyne amülüsseyyiâtî şümme tâbü min ba'dihâ ve âmenü inne rabbeke min ba'dihâ legafürün rahiyim (154) ve lemmâ sekete an müselgadabü ehazel'elvâh, ve fiyy nüshatihâ hüden ve rahmetün lillesiizyne hüm lirabbihim yerhebün (155) vahtâre mûsâ kavmebü seb'iyne recülen limiykaâtinâ, felemmâ ehazethümürrecfetü kaâle rabbi lev ş'te ehlekthem min kablü ve iyyây, etühlikünâ bimâ fe'alessüfehâü minnâ, in hiye illâ fitnetük, tudillü bihâ men teşâü vetehtiy men teşâ' ente veliyyünâ fagfirilenâ verhamnâ ve ente hayrülgaâfiriyin.

(150) Vaktaki Musa öfkeli, pek kederli bir halde döndü, onlara: «— Benden sonra ¹ bana ne kötü halef oldunuz! Rabbinizin emrini tâcil mi ettiniz? » dedi. Öfkesinden Elvah'ı attı, kardeşinin başından tutup kendine çekti ². Kardeşi: «— Anam oğlu! Bu kavim beni âciz buldular, beni öldüreceklerdi, bana böyle yapmakla düşmanları sevindirme, beni zalim kavim ile beraber tutma» dedi. (151) Musa dedi: «— Yâ Rab! Beni de, kardeşimi de yarlığa (bağışla). Bizi öz rahmetine ithal et. Sen merhamet edenlerin en ziyade merhamet edenisin. (152) Buzağıyı mâbut edenler yok mu, onlara Rableri tarafından gazap erişecek, dünya diriliğinde de rüsvaylık gelecek. Biz iftira edenleri böyle cezalandırırız. (153) Kötülükleri işleyenleri, sonra tövbe edip iman eden-

leri şüphe yok ki Rabbin tövbeden sonra yarlıgar, bağışlar. (154) Vaktaki Musa'nın öfkesi durdu. Elvah-ı tekrar aldı ki orada Rablerinden yılmış olanların hidayet ve rahmete nâil olacakları yazılı idi. (155) Musa tâyin ettiğimiz vakitte kavminden yetmiş kişi ayırdı. Onlar şiddetli bir sarılmaya ⁴ tutulunca dedi ki: «— Yâ Rab! dileseydin bundan evvel ⁵ onları da, beni de helâk ederdin. İçimizden bir takım avanakların işledikleri işlerden dolayı bizi helâk mi edeceksin? » Buzağıya tapma hususu senin bir imtihanından ibarettir. Sen dilediğini yoldan çıkarırsın, dilediğine de yolu buldurursun. Sen bizim yarımızsın, artık bizi yarlığa, bizi bağışla, sen bağışlayanların hayırlısınsın.

¹ Ben gittikten sonra veya benden tevhit ve tenzih görüldükten sonra.

² Acele azabımı istiyorsunuz?

³ Yani saçından tutup sürükled.

⁴ Yerin sarılsması ve saikla.

⁵ Onlar ile beraber çıkmadan evvel beni öldürmüş olsaydın onlar beni katil ile itham etmezlerdi.

⁶ Başkaların günahlarından dolayı bizi helâk etme Yâ Rab! demektir.

(156) vektüb lenâ fîy hâzihiddünyâ haseneten ve fîylâhreti innâ hüdnâ ileyk, kaâle azâbîy usıybü bihi eşâ' ve rahmetîy vesiat külle şey fese'ektübühâ lillezîyne yettekuüne ve yû'tünezzekâte vellezîyne hüm biâyâtınâ yû'mînün (157) elleziyne yettebi'ünresulennebiyyel'üm-miyyelleziy yecidühühü mektûben indehüm fîyttevrâtı vel'inciylı ye'mürühüm bilma'rûfı ve yenhâhüm anilmünkeri ve yuhıllü lehümüttayyibâtı ve yuharrimü aleyhimülhabâis, ve yeda'u anhüm israhüm vel'aglâletletiy kânet aleyhim, felleziyne âmenü bihi ve azzerühü ve nasarühü vettebe'ünnürelleziy ünzile ma'ahü üläike hümlümlüflühün (158) kul yâ eyyühennâsü inniy resûlullahi ileyküm cem-iy'anilleziy lehü mülküssemâvâtı vel'ard, lâ ilâhe illâ hüve yuhiy ve yümıytü feâmühübillâhi ve resûlihinnebiyyil'üm-miyyilleziy yû'mînü billâhi ve kelimâtihı et-tebi'ühü le'alleküm tehtedün (159) ve mîn kavmi müsâ ümmetün yehdüne bilhakkı ve bihi ya'dilün.

وَكَذَّبْنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هَذَا النَّصِيبُ قَالُوا عَدَا بَابُ صَيْبٍ بِهِ مِنْ أَشْيَاءَ وَرَحِمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاءَ كَيْدُ الَّذِينَ يَذَّبُونَ يَتَذَكَّرُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ يَا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأَخْيَرَ الَّذِي بَعَدَ مُحَمَّدًا مَكُونُوا عَنْدهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَا مَرْيَمُ بِالْحَقِّ رُفِيقٌ وَسَيُحْيِيهِمْ عِزَّ الشَّجَرِ وَجِيلٌ لِمَنْ أَطْلَقَ النَّاسُ وَتُحْيِيهِمْ عَلَيْهِمُ الْحَيَاتُ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ قَالُوا يَا مَوْلَانَا بِإِذْنِ رَبِّهِ وَعِزَّ رُفُوهُ وَنَصْرُوه وَأَتَّبِعُوا الْتَوْرَ الَّذِي آتَيْنَاكَ هُمُ الْمُتَّبِعُونَ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِمَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالُوا يَا اللَّهُ رُسُلُ اللَّهِ إِنَّا نَعْلَمُ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَذَّابُوا أَتَابَعُوا لِمَا كَانُوا يَمْتَدُونَ وَمِنْ قَوْمٍ مُوسَى أَمَّنَهُ يَجْعُدُونَ بِالنُّجُومِ وَيَعْبُدُونَ

(156) Bu dünyada da, âhirette de bizim için iyilik yaz, biz, sana döndük». Allah dedi: «— Ben dilediğim kimseyi azabıma dıçar ederim. Benim merhametim herşeyi kuşatmıştır. Ben rahmetimi sakınıp zekât verenler, âyetlerimize inananlar için yazacağım. (157) Onlar ki yanlarındaki Tevrat'ta, İncil'de evsafımı yazılı buldukları ümmî ¹, bir nebi olan peygambere tâbi olurlar. O nebi onlara iyiliği emreder, kötülüğü nehyeder. Onlara pâk olan şeyleri helâl, napâk olanları da haram kılar. Onlardan üzerlerindeki ağır yükü, bukağırları ² kaldırrır. Onlar ki ona îman edip tâzim ederler,

yardım eylerler, onunla beraber inzâl olunan nura ³ tâbi olurlar. İşte felâh bulanlar o kimselerdir». (158) De ki «— Ey nâs! Ben, Gökerlerin ve yerin mülkü kendisinin olan, ondan başka tapacak olmayıp dirlen, öldüren Tanrının hepinize gönderdiği peygamberiyim. Artık Allah'a ve Allah sözlerine inanıp ümmî bir nebi olan peygamberine îman getirin; ona tâbi olun ki hidayet bulasınız.» (159) Musa kavminden bir cemaat vardır ki halkı doğru yola götürürler, halka doğrulukla adalet ederler.

¹ Okumamış, yazmamış veya ümmî kura olan Mekke'den zuhur eden.

² İsrail oğullarından alınan ahd ve peyman ile tekâ.

İlâhî şakkayı.

³ Kur'an-ı Kerime.

(164) ve iz kaâlet ümmetün minhüm lime te'zûne kavmenillâhü mühlükühüm ev mu'azzibühüm azâben şedîdâ, kaâlü ma'zireten ilâ rabbiküm ve le'allahüm yettekuün (165) felemmâ nesû mâ zük-kürü bihi enceynelleziyne yenhvne anis-sûi ve ahaznelleziyne zalemü bi'azâbin beıysın bimâ kânü yefsüküün (166) felemmâ atev an mâ nühu anhü kulnâ le-hüm küñü kiredeten hâsi'tyn (167) ve iz te'ezzene rabbükü leye'b'assenne aley-hüm ilâ yevmilkıyâmeti men yesümühüm süel'azâb, inne rabbeke leseriy'ul'ikaâb, ve innahü leğafürün rahlym (168) ve katta'nâhüm fiyl'ardı ümemâ, minhü-müssâlihüne ve minhüm düne zâlike ve belevnâhüm bilhasenâti vesseyyati le'al-lehüm yercı'un (169) fehalefe min ba'dihim halfün verisülkitâbe ye'huzüne arada hâzel'ednâ ve yekuülüne seyugfe-rülenâ, ve in ye'tihim aradun mislihü ye'huzüh, elem yühaz aleyhim miysâ-kulkitâbi en lâ yekuülü alallahi ilethaka ve deresü mâ fiyh, veddârülahıretü hayrün lileziyne yettekuün, efelâ ta'kı-lün (170) velleziyne yümessiküne bilki-tâbi ve ekaâmüssalât, innâ lâ nudıy'u ecrelmuslihıyn.

(164) Hani içlerinden bir cemaat «— Allah'ın helâk edeceği veya şiddetli azap eyleyeceği bir kavme neye öğüt veriyorsunuz?» demişti. Onlar da «— Rabbinize karşı bir mazeret olsun, bir de onlar sakınabilsinler diye öğüt verdik» demişlerdi. (165) Onlar kendilerine verilen nasihatı unuttunca biz de kötülüktен ahlakçıları kurtardık, isyan ederek zulmeyleyenleri de fıkrlarından dolayı şiddetli azaba giriftar ettik. (166) Onlar yasak olundukları balık avlama hususunda serkeşlik edince onlara «— Rahmet-i ilâhiyeden uzak olduğunuz halde Maymun olun» dedik. (167) Hani Rabbin onlara kıyâmet gününe kadar * elbette kendilerini işkenceye duçar edecek kimse gönderceğini ¹ bildirmişti. Çünkü Rabbin ukubette çabuktur. O tövbe-kârlar hakkında, yarlıgayan, bağışlayandır. (168) Onları yeryüzünde cemaat ce-

وَاذْكَا لَنَا مَنَّهُمْ لَمْ تَعْطَوْهُ قَوْمًا إِلَهُهُمْ لَكُمُ أَفْعَالُهُمْ
عَلَا بِكَ شَيْدًا قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَى رَبِّكَ وَلَهُمْ مَنَعُونَ
فَلَا تَسْأَلُوا أَذْذُؤًا وَلَا تَحْجِثُوا إِلَيْهِمْ يَهْتَمُونَ عَنِ السَّوْءِ وَأَخَذْنَا
الَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا بِبَيْسٍ يَأْكُلُوا فِي سَفُونَ ﴿١٦٦﴾ فَلَا عَنَّا
عَنِ نَهْوَانَهُمْ فَلَا لَكُمْ تَوَارِقٌ وَلَا خَاسِبِينَ ﴿١٦٧﴾ وَوَكَانَ
رَبُّكَ لَيَعْلَنَ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْفَصَادِ مَنْ يَسْأَلْهُمْ سَوْءَ
الْعَذَابِ يَأْكُلْ رَبُّكَ لَسَبْعَ الْوَقَائِدِ وَالْغَفُورُ رَحِيمٌ ﴿١٦٨﴾
وَقَطَعْنَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مَسَاجِدَ مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَا لَهُمُ الْخَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٩﴾ خَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَصَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَبَارَهُمْ عَرَصُ
رَبِّكَ يَأْخُذُونَ أَلَمْ يَخُذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقَ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا
عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِي الْأَخْصَرِ خَيْرٌ
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٧٠﴾ وَالَّذِينَ يَسْكُرُونَ بِالْكِتَابِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضْمِعُ أَجْرَ الْمُضِلِّينَ ﴿١٧١﴾

maat ayırdık ², içlerinden bir kısmı salih kimse-lerdir. Bir kısmı ise bunlardan başka olup kâfir ve fasık kimselerdir. Onları ta'ata dönebildikleri için, bir takım iyiliklerle, kötülüklerle ³ denedik. (169) Onlardan sonra birtakım kötüler onların yerine geldiler, Kitaba da vâris oldular. Bunlar bu kıymetsiz dünyanın malını alırlar ⁴ «Allah bi-zi yarlıgayacak» derlerdi. Eğer onlara evvelki gi-bi bir mal gelseydi yine onu alırlardı ⁵. Kitapta Allah hakkında ancak doğru demeleri hususunda onlardan bir misak alınmamış mıydı. Onlar Kitaptakini okumuşlardı. Haramdan sakınanlar için âhiret evi daha iyidir. Daha aklınız ermiyor mu? (170) Onlar ki Kitaba sarılırlar, nâmazı dosdoğru kılarlar. İşte bir iyi işleyenlerin mükâfatını zâ-yi etmeyiz.

¹ Vatanı, zorluk, horluk gibi tezellî edecek bir kimse ve ya Buhtunması gibi bir zorba.

² Her birini bir tarafa dağıttık.

³ Sağlık, zenginlik, mustbet, züğürtlük vererek.

⁴ Rüsvet alıp hükümlerini değiştirirlerdi.

⁵ Her vakit almakta devam ederler, nadim olmazlar.

وَإِذْ نَسْنَا الْجِبْلَ وَهَمَهُمْ كَانَتْ ظُلُمَةً وَأَنْدَ وَافِعٌ بِهِمْ
 حُدُودَ مَا أَنْتَ كَافُورٌ وَأَذْكُرْ مَا بَيْنَ يَدَيْكَ تَنْقُورٌ
 وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَنشَدَهُمْ
 عَلَى أَنْفُسِهِمُ الْكَلِمَةَ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ أَصْلَ سُوءِهِمْ أَنْ يَقُولُوا هُوَ
 الْغَيْبُ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ۖ وَأَقْبَلُوا لِلْآيَةِ أَنْفًا شَرَكًا
 أَبَاؤُا مَنْ قَبْلَ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَيْنِهِمْ أَفْبَلْ كَانُوا أَفْكَرًا
 الْمُطْلُونَ ۖ وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
 ۖ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْبُيُوتَ الْبَازِيَّةَ وَأَيَّاتِنَا فَنَسَخْ وَبَنَّا
 فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاقِينَ ۖ وَكُونُوا لَنَا
 لَافَةً ۖ هِيَ أُولَئِكَ أَخَذَ إِلَى الْأَرْضِ وَأَنشَعَ هَوَاهُ
 فَكَانَ لَكُمْ مِنَ الْكُتُبِ عِلْمٌ عَلَيْهِ يَلْهَى وَأَنزَلْنَا
 يَلْهَى ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا آيَاتِنَا فَاقْصُصْ
 الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۖ سَاءَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ
 كَذَبُوا آيَاتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ۖ مِنْ هَذَا آفَ
 فَهُوَ الْبُتْدَى وَمَنْ يَضِلْ فَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَاسِرُونَ ۖ

(171) ve iznetaknelcebele favkahüm ke'-
 ennehü zulle'tün ve zannü ennehü vâkı'-
 un bihim, huzû mâ âteynâküm bilkuv-
 vetin vezkürü mâ fihi le'alleküm tette-
 kuün (172) ve iz chaze rabbüke min
 beniy âdeme min zuhûrihim zürriyyete-
 hüm ve eşhede'hüm alâ enfüsihim, elestü
 birabbiküm, kaälü belâ, şehidnâ, en te-
 kuülü yevmelkıyâmeti innâ künnâ an
 hâzâ gaâfilîn (173) ev tekuülü innemâ
 eşreke âbâünâ min kablı ve künnâ zür-
 riyyeten min ba'dihim, efetühlikünâ bi-
 mâ fe'alelmübtilün (174) ve kezâlike nu-
 fassilul'âyâtı ve le'allehüm yercı'ün (175)
 vetlü aleyhim nebe'elleyzi âteynâhü âyâ-
 tinâ fenseleha minhâ fe'tebe'ahüşşeytânü
 fe'âne minelgaâviyn (176) velev şinâ
 lerefa' nâhü bihâ ve lâkinnehü ahlede
 iler'ardı vettebe'a hevâh, femeselühü ke-
 meselülkelb, in tahmil aleyhi yelhes ev
 tetrühü yelhes, zâlike meselülkavmille-
 zıyne kezzebü biâyâtınâ, faksulükasasa
 le'allehüm yetefekkerün (177) sâe mese-
 len nilkavmülleziyne kezzebü biâyâtınâ
 ve enfüse'hüm kânü yazilmün (178) men
 yehdillâhü fehüvelmühtedi, ve men yud-
 lil feulâike hümlühâsirün.

(171) Hani Tur dağıın üzerlerine gölgelik gibi kal-
 dırmıştık, onlar ise onu üstlerine düşecek san-
 mışlardı. Onlara «— Size verdiğimiz kemal-i cid-
 diyetle alın. Ondaiki evamir ve nevaahi yâdedin
 ki sakınmış olarsınız» demiştik. (172) Hani Rab-
 bin Âdem oğullarının sırtından zürriyetlerini çı-
 karmıştı. Onları kendilerine şahit tuttu da ben
 sizin Rabbiniz değil miyim? dedi. Onlar, «— Evet
 Rabbinizsin, kendimize şahit olduk» dediler ¹
 bu da kıyâmet günü «— Bizler bu ikardan gafil-
 ler idik», (173) «— Veya ancak bundan evvel
 babalarımız şerik koşmuşlardı.» Biz ise onlardan
 gelen zürriyetleriz ², batıl işleyenlerin işiyle bizi
 helâk mi edeceksin? demeleri içindir. (174) İş-
 te biz Hakka dönebilmeleri için âyetleri böyle taf-

sil ederiz. (175) Onlara, âyetlerimizi verdiğimiz
 kimsenin kıssasını söyle ki o kimse âyetlerimiz-
 den sıyrılmıştı. Şeytan onu kendine uydurmuş, o
 da azgınlardan olmuştu. (176) Biz dileyeydik onu
 o âyetlerimiz sayesinde iyiler zümresine kaldırı-
 rıdık. Fakat o, yere ³ meyletti, hevesine uydı. İşte
 o köpek gibidir ki onu kovsan da dilini çıkarıp
 solur, kendi haline bıraksan da dilini çıkarıp so-
 lur. Âyetlerimizi yalan sayanların hâli işte böy-
 ledir. Artık kıssaları düşünebilmeleri için onlara
 haber ver. (177) Âyetlerimizi yalan sayıp ancak
 kendilerine zulüm edenlerin hâli ne çirkin misal
 teşkil eder! (178) Allah her kime yol gösterirse
 o kimse yolu bulur, her kimi yoldan çıkarırsa iş-
 te onlar ziyankâr olurlar.

¹ Âyet-4 Kerime temsile mahmullüdür.

² Yani onlara uyduk.

³ Zillet ve meskenet yerine, sefil dünyaya.

(179) ve lekad zere'nâ lichehenneme ke-siyren minelcinni vel'insi lehüm kulübün lâ yefkahüne bihâ ve lehüm a'yünün lâ yubsirüne bihâ ve lehüm âzanün lâ yes-me'üne bihâ, üläike kel'en'âmi belhüm edall, üläike hümlügaâfilün (180) ve lil-lâhil'esmâülhusnâ fed'uhü bihâ ve zerül-zeilyne yülhüdüne fiy esmâih, seyüczevne mâ kânü ya'melün (181) ve mimmen halâkna ümmetün yehdüne bilhakkı ve bihi ya'dilün (182) vellezilyne kezzebü blâyâtlnâ senestedricühüm min haysü lâ ya'lemün (183) ve ümly lehüm, inne keydiy metiyn (184) evelem yetefekkerü mâ bisâhübihim min cinneh, in hüve illâ neziryün mübiyn (185) evelem yanzurü fiy melekütissemâvâti vel'ardı ve mâ ha-lakallahü min şey'in ve en asâ en yeküne kadıkterebe cecülühüm, febieyyi hadiysin ba'dehü yu'minün (186) men yudlilillâ-hü felâ hâdiye leh, ve yezzerühüm fiy tuğyânihim ya'mehün (187) yes'elüneke anissâ'ati eyyâne mürsâhâ, kul innemâ ilmühâ inde rabbıy, lâ yücelliyhâ livak-tihâ illâ hu, sekulet fiyssemâvâti vel'ard, lâ te'tiyküm illâ bagteh, yes'elüneke ke'-enneke hafiyün anhâ, kul innemâ ilmühâ indallahı ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemün.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَمْ يُلْقُواْ أَعْيُنَهُمْ وَاقْتَعَنُواْ
بَهَا وَكَلَّمُواْ عَنْ لِّبْسِهِمْ رَبَّاهُمَا وَلَكِنَّهُمْ كَانُواْ أَتَىٰكَ كَالضَّفَادِ عَلَىٰ
كَالْأَنْصَارِ بَآئِنًا صَعْلًا وَأَنَّىٰ لَكَ الْخَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلَهُ
الْأَسْمَاءُ الْغُسْنَىٰ فَادْعُوهُمْ بِهَا وَذَرُواْ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِمْ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُواْ يَلْعَنُونَ ﴿١٨٠﴾ وَتَرَىٰ خَلْقَنَا أَمَّةً يَّهْدُونَا
بِأَنبِيَآئِنَا وَيُزِيلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِكُهُمْ إِن كَيْدِيْ مَتَّيْنٌ ﴿١٨٣﴾
أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُواْ مَا أَصْحَابُهُمْ مُّجْتَذِبُونَ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ بَيِّنَاتٌ
أَوَلَمْ يَنْظُرُواْ فِي مَكُونِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ
شَيْءٍ وَإِنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مَدَامَةً لَّا تَرَ جَاهَهُمْ قِيَاسًا كَيْفَ يَكُونُ
ذُوْهُمْ ﴿١٨٤﴾ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَتَّبِعُونَ ﴿١٨٥﴾ يَسْتَلْزِمُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّامًا مِّنْهُنَّ فَلَا يَمْلِكُ
عِنْدَكَ لِتُجِيبَهُنَّ الْوَعْدَ إِلَّا هُوَ قُلْ تَنَزَّلُ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ لَآ تَأْتِيَنَّكَ إِلَّا بَشْرٌ مِّنْ نَّبَاتٍ كَذَّابٍ فَسَوْخَاءٌ
قُلْ إِنَّمَا عَلَّمَ عَبْدُ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٦﴾

(179) * Biz Cehennem için birçok cin ve insan yarattık. Onların kalpleri var, ama onunla hakkı anlamazlar. Gözleri var, ama onunla delilleri görmeyizler. Kulakları var, ama onunla mev'izeleri işitmezler. Onlar dört ayaklı hayvan gibidir. Belki daha sersemidir. İşte gafil olanlar bunlardır. (180) Allah'ın güzel adları vardır. Onu o güzel adlarıyla çağırın. On'un adlarını eğri büğrü yola gidenleri bırakın. Onlar işlediklerinin cezasını göreceklerdir. (181) Yarattıklarımızdan bir cemaat vardır ki ¹ halkı doğru yola götürürler, halka doğrulukla adalet ederler. (182) Âyetlerimizi yalan sayanları, bilmeyecekleri bir surette yavaş yavaş helâke yaklaştıracamız ². (183) Ben onlara mühtel veririm, şüphe yok ki benim onların hakkındaki gizli muamelem takat getirilemeyecek kadar ağırdır. (184) Onlar düşünmüyorlar mı ki ar-kadaşları olan peygamberde hiçbir delilik yoktur.

O, aşîkar bir surette Allah azabıyla korkutucudan başka bir şey değildir. (185) Göğlerin, yerin mülk-i azimine, hasılı Allah'ın yarattığı şeylerin hepsine ve ecellerinin yaklaşılabilesine ibret ile bakmıyorlar mı, Kur'an'a inanmayınca daha hangi söze inanırlar? (186) Allah her kimi şaşırtırsa onu doğru yola götürecektir yoktur. Allah onları, taşkınlıklarında şaşkın şaşkın bırakır. (187) Senden, kıyametin ne vakit kopacağını soruyorlar. Onlara de ki: «Onun bilgisi ancak Rabbimin yanındadır; onu, vaktinde Allah'tan başka hiç bir kimse aşîkar kılamaz. Kıyamet hâtırası göklere de, yere de ağır gelmiştir ³. O, size ansızın gelir. Sanki sen onu bilmiş de saklamışsın gibi sana soruyorlar. Onlara de ki: Onun bilgisi ancak Allah yanındadır. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmezler».

¹ Yani Ümmet-i Muhammediyе.

² Onlara bol bol nimet vereceğiz, sonra onları gafil iken azaba gireceğiz.

³ Dehşetinden dolayı gökler, yer ehline ağır gelmiştir veya kıyameti bilmek onlara kâspalidir.

(188) kul lâ emlikü linefsiy nef'an ve lâ
darran illâ mââsallah, ve lew küntü a' le-
mülgaybe letestekertü minelhayr, ve mâ
messeniyyessüü in ene illâ neziryürn ve
beşyürn likavmin yu'münin (189) hüvel-
lezly halakaküm min nefsin vâhdetin ve
ce'ale minhâ zevcehâ liyesküne ileyhâ,
felemmâ teğaşşâhâ hamelet hamlen ha-
fiyten fermerret bih, felemmâ eskalet de'-
avallahe rabbehümâ lein âteyetnâ salih-
han lenekunenne mineşşâkürin (190)
felemmâ âtâhümâ sâlihân ce'alâ lehü
şürekâe fiymâ âtâhümâ, fete'âlallahü am-
mâ yüşrikün (191) eyüşriküne mâ lâ
yahluğu şey'en ve hüm yuhlekkün (192)
ve lâ yestety'üne lehüm nasran ve lâ en-
fusihüm yansürün (193) ve in ted'ühüm
ilelhüdâ lâ yettebi'üküm, sevâün aley-
küm ede'avtümühüm en entüm sâmi-
tün (194) innelleziyne ted'üne min dü-
nillâhi ibâdün emsâleküm fed'ühüm fel-
yestecibü leküm in küntüm sâdikün
(195) elehüm ercülün yemşüne bihâ en
lehüm eydin yabtuşüne bihâ en lehüm
a'yünün yubsirâne bihâ en lehüm âzâ-
nün yesma'üne bihâ, kulid'ü şürekâeküm
şümme kiydün felâ tunzrûn.

âlâdir *. (191) Hiç bir şey yaratmayan putları Allah'a mı şerik koşarlar? Halbuki onlar yaratılmışlardır. (192) O putların, ne kendilerine tapınlarsın, ne kırıldıkları zaman kendilerine yardım etmeye güçleri yetmez. (193) Eğer müsrıkları doğru yola çağırırsanız onlar size tâbi olmazlar. Onları çağırsanız da, sumuş olsanız da sizin için heli bairdir. (194) Allah'tan başka tapıklarınız yok mu onlar da sizin gibi kudirdir. Eğer onların mâbut olmaları hususunda gerçek iseniz haydi onları çağırın da sizin çağırmanızı kabul etsinler. (195) Onların yüzü ayakları, ya tutar elleri, yahut gövresi gözleri veya işitir kulakları var mıdır? Onlara de ki: — Şerikleriniz olan putları çağırın, sonra bana kömür fikirde bulunun, bana mühet de vermenin, hemen yapın».

¹ Malları, ganimetleri, fütuhâtı.

² Fakr maraz, hezimet, meşakkat.

³ *Onyula bulustu*.

⁴ Gebe kaldı.

⁵ Gebe halinde sıkıntı çekmezdi.

* Hilkat-ı tam, kılığı, kıyafeti bütün.

⁷ Çocuk ancak izdivaçlarıyla hasıl olmuş itikadında bulundular.

* Âyet-i Kerime temsile mahmumdür. İnsanın halini tasvir ediyor.

(196) inne veliyyi yallahüllezî nezzelel-
kitâbe ve hüve yetevellessâlihiyn (197)
velleziyne ted'üne min dünühi lâ yeste-
tiy'üne nasraküm ve lâ enfühüm yen-
surün (198) ve in ted'uhüm ilelhüdâ lâ
yesma'ü, ve terâhüm yenzurüne ileyke
ve hüm lâ yubsırün (199) huzil'afve ve-
mür bil'urfı ve a'rıd anilcâhiliyn (200)
ve immâ yenzeganneke minesşeytâni
nezgun feste'iz billâh, innehü semiy'un
aliym (201) innelleziynettekav izâ mes-
sehüm tâlfün minesşeytâni tezekerü fei-
zâhüm mubsırün (202) ve ihvânühüm
yemüddühüm fiylgayyi sümmâ lâ yuk-
sırün (203) ve izâ lem te'tihim biâyetin
kaâlû lev lectebeytehâ, kul innemâ ette-
bi'u mâ yühâ illeye min rabbii, hâzâ
besâirü min rabbiküm ve hüden ve rah-
metün likavmin yü'minün (204) ve izâ
kuriekur'ânü festemi'lü lehü ve ensitü
le'alleküm türhamün (205) vezkür rab-
beke fîy nefsike tedarru'an ve hyfeten
ve dünelcehri minelkavli bilgudüvvi vel'-
âsâli ve lâ tekün minelgaâfiliiyn (206)
innelleziyne inde rabbike lâ yestekbirü-
ne an ibâdetihî ve yüsebbihühnehü ve le-
hü yescüdün.

إِنَّ وَلِيَ اللَّهِ الَّذِي رَزَقَ الْكِبَارَ وَهُوَ يُؤْتِي الْأَصْلَاحِينَ
وَالَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ لَهُمْ وَلَا أَنْفُسُهُمْ
يَصْخَرُونَ ۖ وَإِنْ نَدَعُوهُمْ إِلَّا لَهْدَىٰ لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۚ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ
بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ۚ وَإِنَّمَا رِزْقُكَ مِنَ
الْشَّيْطَانِ تَرْتِجَ ۚ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ اتَّخَذُوا أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَوْفَا لَهُمْ وَعِمْهُمْ
فَإِذَا هُمْ بِمُصِرِّينَ ۚ وَالَّذِينَ هُمْ يَدْعُونَ لَا يَسْمَعُ
لَهُمْ دَعْوَانِ ۚ وَإِذَا لَمْ يَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَا نَجِدُ لَهَا
أَمَّا نَسَمِعُ مُرَضَّعًا مِنْ رَبِّهِ ۚ وَأَإِنَّمَا نَحْنُ بِمُضْطَضِّينَ
وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۚ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَجِأْ لَهُ
وَأَنْصِتْ لَهُ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۚ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ
نَصْرًا وَجِهَةً وَوَدًّا جَهْرًا مِنَ الْقَوْلِ بِالْفُسْخِ
وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ۚ

(196) Benim işime bakan, Kitabı indiren Allah'tır. O, salihlerin işine bakar ¹. (197) Onu bırakarak ibadet ettiklerinizin size de, kendilerine de yardım etmeye güçleri yetmez. (198) Onları doğru yola çağırırsan dinlemezler. Onları sana bakar görürsün. Halbuki onlar kalp gözü ile görmezler. (199) Suç başısla. İyi iş buyur, cahillerden yüz çevir. (200) Şeytan tarafından bir dürtüş seni dürtüşürse ² Allah'tan sığınma iste. Çünkü o semî'dir, hakkıyla âlimdir. (201) Sakınanlar yok mu, onlar şeytan tarafından bir vesveseye uğrayınca Allah'ı ve azabı hatırlarına getirirler, derhal doğru yolu görürler ³. (202) Kardeşleri ⁴ onları azınlığa çekerler, sonra da bundan ellerini çekmez-

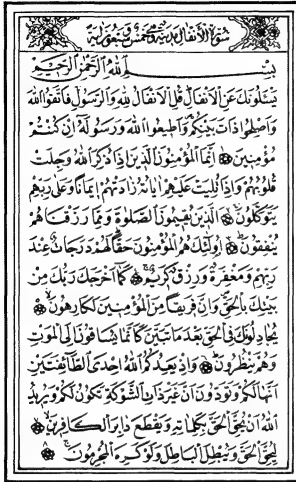
ler. (203) Onlara istedikleri bir mucize getirmediğin zaman «— Kendinden onu getirmeli idin» derler. Onlara de ki: «— Ben ancak Rabbin tarafından bana vahiy olunan şeye tâbi olurum. Bu Kur'an Rabbiniz tarafından birtakım aşikâr delillerdir. İman getirenler için hidayetler, rahmetler». (204) Kur'an okunduğu zaman ona kulak asın, susun ki merhamet olunasınız. (205) Rabbinî, öz nefsinde ağılaya, sızlaya, korkarak, fakat haykırıp bağırarak sabah, akşam an. Gafillerden olma. (206) Rabbinin yanındakiler yok mu, onlar Rablerine tapmaktan kibir göstermezler, O'nu tesbih ederler, yalnız O'na secde ederler.

¹ Veya benim yarım, Kitabı indiren Tanrıdır. O, salihleri yar edinir.

² Yani sana muhalif bir vesvese gelirse.

³ Yani vesvese münfedit olur.

⁴ Kâfirlerin kardeşi olan şeytanlar.

ENFÂL SÜRESİ ¹

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Sana doyumluklardan ² sorarlar. Onlara de ki doyumluklar Allah'ın ve peygamberindir ³. Artık Allah'tan sakının, aranızı bulun, kâmil mü'min iseniz Allah'a, peygambere itaat edin. (2, 3) Kâmil mü'minler ancak Allah anıldığı zaman yürekleri hop hop atan, huzurlarında, Allah'ın âyetleri okunduğu zaman imanları artan, Rablerine mütevekkil olan, namazı dosdoğru kılan, bizim verdiğimiz rızıktan harceden kimselerdir. (4) İşte

SÛRETÜ'LENFÂL

Bismillâhırrahmânırrahım

(1) yes'elûneke anil'enfâl, kullil'enfâlû lillâhi verresûl, fettekullahe ve aslihû zâte beyniküm ve etiy'ullahe ve resûlehü in küntüm mü'miniyn (2) innemelmü'minunelleziyne izâ zükirallahü veclel kulübühüm ve izâ tüllyet aleyhim âyâtühü zâdethüm lymänen ve alâ rabbihim yetevekkelün (3) elleziyne yukıymünes-salâte ve mimma razaknâhüm yünfikûn (4) ulâike hümlümü'minüne hakkaâ, le-hüm derecatün inde rabbihim ve mağfi-retün ve rızıkun kerım (5) kemâ ahre-cke rabbüke min beytike bilhakki ve inne feriyykan minelmü'miniyne lekâri-hün (6) yücadi'üneke fiylhakki ba'de mâ tebeyyene ke'ennemâ yüsâkuüne ilel-mevti ve hümm yanzurün (7) ve iz ya'idü-kümullahü lhdettâifeteyni ennehâ leküm, ve teveddüne enne gayre zâtışşevketi tekünül leküm, ve yürıydullahü en yuhik-kalhakka bikelimâthi ve yakta'a dâbirel-kâfiriyn (8) llyuhkkalhakka ve yubtel-bâtile ve lev kerihelmücrimün.

tastamam mü'min olanlar onlardır. Onların Rableri yanında mertebeleri, yarılanmaları (bağışlanmaları), iyi ⁴ rızıkları vardır. (5) Nitekim ⁵ mü'minlerin bir fırkası hoşlanmamışlarken Rabbin seni hak uğrunda evinden ⁶ çıkarmıştı. (6) Hak ⁷ belli olduktan sonra hak uğrunda sanki baka baka ölüme sevkolunuyorlarmış gibi seninle cidalde kalkıyorlar ⁸. (7) Hani Allah iki guruh-tan ⁹ birinin sizin olacağını ¹⁰ vaatetmişti. Siz ise kuvvetsiz ve silâhsız olan kafiyele arzu etmiştiniz. Allah da sözleriyle ¹¹ hakkı yerine getirmek, kâfirlerin kökünü kırmak ister. (8) Günahkâr olan müşrikler istemeseler de hak olan İslâmı sabit, bâtıl olan şirki bâtıl kılacak.

¹ Medine'de nâzil olmuş yetmiş beş âyettir.² Ganimet mallarından.³ Ona başkası karışmaz.⁴ Kazanma derdi, elden gitme acısı, başa kakma yok.⁵ İlk doyumluk olan Bedir doyumluklarıdır. Eshab-ı Güzin ihtilâf etmişlerdir. Nazm-ı Ceil ile doyumluklar husu-su peygamberimizde bırakılmış, peygamberimiz de doyum-lukları müsavat üzere taksim etmişlerdir. Bundan nasıl hoş-

lanmadılarsa kuvvetli düşman karşısında harb etmekten de hoşlanmamışlardır.

⁶ Seni evinden veya Medine'den çıkarmıştı veya vahiy ile seni çıkarmıştı.⁷ Cihad, Bedir'de kıtal.⁸ Vahî hüccete karşı diğer bir hüccet getiriyorlar.⁹ Sam'dan gelen kâfile ile Mekk'e'den kalkan Kureyş askeri.¹⁰ Bunlardan birine muzafer olacağınız.¹¹ Bu bapta indirdiği Âyet-i Kerime ile.

(9) iz testegiysüne rabbeküm festecâbe leküm enni mümiddüküm bielfin minel-melâiketi mürdifiyn (10) ve mâ ce'alehullahü illâ büsrâ ve litatmainne bihi kulübüküm ve mennasru illâ min indillâh, innallahe aziyzün hakıym (11) iz yugaşşiykümünnü'âse emeneten minhü ve yünezzilü aleyküm minessemâi mâen li-yutahhireküm bihi ve yüzhibe anküm riczeşşeytâni ve liyerbita alâ kulübiküm ve yüsebbite bihil'âkdâm (12) iz yuhıy rabbüke ilelmelâiketü enni ma'aküm fesebbittüllezıyne âmenü, seülküy fiy kulübilleziyne keferürü'be fadribü fevkal'a'nâkı vadribü minhüm külle benân (13) zâlike biennehüm şâkkullahe ve resülehi, ve men yüşâkıkıllahe ve resülehi feinnallahe şedıyü'l'ıkaâb (14) zâlıküm fezükuühü ve enne ilkâfirıyne azâbenâr (15) yâ eyyühelleziyne âmenü izâ lekıyıtümüllezıyne keferû zahfen felâ tüvellühümül'edbâr (16) ve men yüvellihim yevmeizin dübürehü illâ müteharri-fen likütâll ev mütehayyizen ilâ fietin fekad bâe bigadabin minallahi ve me'vâhü chehennem, ve bi'selmasıyr.

اَدْنَسْتُمْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۚ وَمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۚ وَلَظُنُّنَّ يُرْغَبُ فِيكُمْ وَمَا الْغَضَبُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ اِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۚ اِذْ يُغَشِّيكُمُ اللَّيْلُ اَسَاسَةً يَنُورُ ۚ وَلَكُمْ فِيهَا لَآلِئٌ مَّا يُغِثُكُمْ ۚ وَمَا يُغِثُكُمْ بِهَا ۚ وَاللَّهُ يَذُرُّ الْحَبَّ وَالنَّارَ ۚ وَلِيُطِيعُ عَلٰى اَمْرِكُمْ ۚ وَلِيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ ۚ وَلِيُزِيلَ عَنْكُمْ اَلْاَقْدَامَ ۚ اِذْ يُوحِي دُنَآلِ الْاَلْفِ لَيْكُمُ اَنۡ يَمُوتَ قَتْلًا ۚ اَلَّذِينَ اَمْسَوْا سَالِفِي يَدِ غُلُوۡبِ الْاَلۡدِيۡنِ كَفَرُوۡا ۚ اَلرَّغِبَ فَاصْبِرُوۡا ۚ اَوْفُوا بِالْعَقٰۤوِۚ وَاصْبِرُوۡا ۚ وَمِنْهُ لَكُنَّ يٰۤاٰۤا ۚ اِنَّ الَّذِيۡنَ اَفَرُوۡا اَللَّهَ وَرَسُوۡلَهُ ۚ وَمَنْ يَشَاۡكُرْ اِلَّهَ ۚ وَرَسُوۡلَهُ ۚ قَدْ اٰتٰهُ شَهَادَةً ۚ اَلۡيَقَابَ ۚ اِنَّ الَّذِيۡنَ قَدَّوۡا وُقُوۡهَ ۚ وَاَنۡ لِّلۡكَافِرِيۡنَ عَذَابٌ اَلۡاَلَاۤءٌ ۚ اَلَّذِيۡنَ اٰتٰهُمُ اَلَّذِيۡنَ اَمْسَوْا ۚ اِذَا لَقِبْتُمْ اَلَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا اِنۡشَآءً فَاَلَا تَوَلُّوۡهُمُ ۚ اَلَا ذٰۤاۤرٌ ۚ وَمَنْ يُّوَلِّهِمْ فَوَيْلٌ لِّمَنِ دُوۡرَةُ ۚ اَلَّذِيۡنَ اٰتٰهُمُ اَلَّذِيۡنَ اَمْسَوْا ۚ اِلَآ وَفُتُّوۡا ۚ فَتَدْبَآءُ بَعْضُهُمۡ اِلَآءُ بَعْضٍ ۚ وَمَا وَاۤدِيۡ جَهَنَّمَ ۚ وَبِئْسَ اَلۡمَصِيۡرُ ۚ

(9) Hani Rabbinizden medet istemiştiniz. O da ben size birbirinin ardınca ¹ bin melek ile imdat ediyorum diye duanızı kabul etmişti. (10) Allah bunu ancak müjde olsun ve kalplerinize onunla imtinan gelmesi için yapıyordu. Yardım yalnız Allah tarafından. Çünkü Allah galib-i yektedir, hakimdir. (11) Hani O, tarafından bir emniyet alâmeti olmak üzere sizi hafif bir uykuya daldır-mıştı. Sizi temizlemek, sizden şeytanın vesvesesi-ni ² gidermek, kalplerinizi bağlamak ³, sabit ka-dem etmek için gökten size yağmur yağdırmış-tır ⁴. (12) Hani Rabbin meleklerle vahiy etmişti: Ben sizin ile beraberim, mü'min olanları sabit kadem kılın ⁵, ben kâfir olanların kalplerine kor-

ku düşüreceğim ⁶. Artık onların boyunlarına ⁷ vurun, onların her bir parmağına da ⁸ vurun. (13) Bu hal onların Allah'a, peygamberine hilâfgir-likte bulunmalarından dolaydır. Herkim Allah'a, peygamberine hilâfgirlikte bulunursa Allah'ın on-lara ukubeti şiddetli olur. (14) Kâfirler! Şimdiki azabınızı tatın, kâfirler için âhirette ateş azabı vardır. (15) Ey iman edenler! Kâfir olanlara top-lu bir halde kavuşunca onlara arka çevirmeyin. (16) Herkim tekrar kıtal için bir tarafa çekil-meksizin, veya diğer bir fırkaya ulaşmaksızın öy-le bir günde onlara arka çevirirse, Allah'ın gaza-bına uğrar. Onun yurdu Cehennemdir. O, ne kö-tü uğraktır.

¹ Veya arkanızda hazır olmak üzere.

² Veya aptesizliği.

³ Lûtfu Bâriye ümitvar olmak; yakın, sabır vermek.

⁴ Yağmur ile seyr ve harekete kolaylık geldi, kalpe-rideki vesvese-i şeytaniye de kalmadı.

⁵ Veya kalplerini takviye edin.

⁶ Bunu teşpir edin.

⁷ Veya boyunlarının yukarılarına, başlarına.

⁸ Ellerinin ayaklarının etrafına kılıç çalın; ellerini, ayaklarını kesin ki bir daha kılıç tutamasınlar.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ رَمَيْتُمْ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذِي الْقُوَّةِ الْعَظِيمِ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَوَّاهُ الْكَافِرِينَ
إِنْ تَسْتَفْتِهِمْ أَفَعَدَّ جَاءَ كُرَّ الْقَتْلِ وَإِنْ تَسْتَفْتِهِمْ أَفَعَدَّ
وَأَنْ تَعُودُوا وَاعْتَدُوا لَنْ تَعْنَى عَنْكُمْ فَبَشِّرْهُنَّ
وَلَوْ كُنْتُمْ وَكَّالًا مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَدَهُ وَانْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ مَالُوا سِتْمَةً وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
﴿٢١﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَاءِ عِنْدَ اللَّهِ الضُّعْفُ إِلَيْكَ الَّذِينَ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ سَمِعَهُمْ لَوَلَّوْا وَهُمْ مَرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَهُ
تَخَشَّعُونَ ﴿٢٤﴾ وَأَتَوْا أَفْئَةً لَا ضَيْبَ لَهَا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ حَاصَّةً وَأَعْلَوُا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

(17) felem taktülühüm ve lâkinnallahe katelehüm, ve mâ remeyte iz remeyte ve lâkinnallahe remâ, ve liyübliyelümü'-miniyne minhü belâen hasenâ, innallahe semiy'un alıym (18) zâliküm ve ennal-lahe mühinü keydilkâfiriyn (19) in tes-teftihü fekad câekümülfeth, ve in ten-tehü fehüve hayrün leküm, ve in te'üdü na'ud, ve len tugniye anküm fletüküm şey'en ve lev kesüret ve ennallahe me'al-mü'miniyn (20) yâ eyyühelleziyne âme-nü ety'ullahe ve resülehu ve lâ tevellev anhü ve entüm tesme'un (21) ve lâ tekünü kelleziyne kaâlü semî'nâ ve hüm lâ yesme'un (22) inne şerredevvâbî in-dallahissummülbükmülleziyne lâ ya'kı-lün (23) ve lev alimallahü fîyhim hayren le'esme'ahüm, ve lev esme'ahüm letevel-lev ve hüm mu'rîdün (24) yâ eyyühelle-ziyne âmenüsteciybü lillâhi ve lirrresûli izâ deäküm lima yuhyîyküm, va'lemü ennallahe yehülü beynelmer'i ve kalbihi ve ennehu ileyhi tuhşerün (25) vettekuü fitneten lâ tusiybennelleziyne zalemü minküm hassah, va'lemü ennallahe şe-diyyül'ikaah.

(17) Onları siz öldürmediniz, fakat onları Allah öldürdü. Bir avuç toprak atan sen değildin. Fakat onu atan Allah idi. Bu da Allah'ın, bir lütfu olarak mü'minleri iyi bir deneme içindi. Çünkü Allah semî'dir, hakkıyla âlimdir. (18) Bu böyledir, Allah kâfirlerin kötü hilesini gevşetir. (19) Müşrikler! Siz, fetih ve zafer isterse-niz işte size fetih ve zafer gelmiştir. Küfür ve harbten vaz geçerseniz o, sizin hakkınızda hayırlı olur. Eğer muharebeye dönerseniz biz de döneriz. Cemaatiniz çok olsa da yine asla size yaramaz. Çünkü Allah mü'minlerle beraberdir. (20) Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine ita'at edin. Siz Kur'an'ı işitmişken ondan yüz çevirmeyin. (21) İşitmeyip tasdik etmediklerini «— İşittik, tasdik

ettik» diyen münafıklar ve müşrikler gibi olma-yın. (22) Allah yanında yer yüzünde yürüyen hayvanların en kötüsü hak işitmeyen sağır, hak demeyen dilsiz olup hakkı taakkul etmeyenlerdir. (23) Allah ezelden haklarında bir hayır bilmiş ol-saydı elbette onlara hak sözü iştirirdi. Faraza işittirse bile yine yüz çevirirlerdi. Onlar dönek kimselerdir. (24) Ey iman edenler! Peygamber sizi ebedi dirlik için dâvet ettiği zaman Allah'ın, peygamberin dâvetini kabul edin. Biliniz ki Al-lah kişi ile kalbi arasına girer¹, siz onun tarafı-na toplanacaksınız. (25) İçinizden yalnız zalim-lere erişmeyecek olan fitne ve belâdan sakının; biliniz ki Allah'ın ukubeti şiddetlidir.

¹ Allah kalplerdeki ahvale muttallıdır. Ahval-i kulüp, te dilediği gibi mutasarrıftır.

(26) vezkürü iz entüm kaliylün müstad'afüne fiyl'ardı tehâfûne en yetehattafe-kümünâsü feâvâküm ve eyyedeküm binasrihi ve rezekaküm minettayyibâti le'alleküm teşkürün (27) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ te'hünûllâhe verresûle ve te'hünû emânâtüküm ve entüm ta'lemün (28) va'lemû ennemâ emvâlüküm ve evlâdüküm fitnetün ve ennallâhe indehü ecrün aziym (29) yâ eyyühelleziyne âmenû in tettekullahe yec'al leküm fūrkaānen ve yūkeffir anküm seyyilâtüküm ve yagfirleküm, vallâhü zūlfadlil'aziym (30) ve iz yemkürü bikelleziyne keferü liyüsbitûke ev yaktülûke ve yuhricûke, ve yemkürüne ve yemkürullah, vallâhü hayrülmäkiriyin (31) ve iza tütlâ aleyhim âyâtünâ kaâlû kad semî'nâ lev neşâû lekelnâ misle in hâzâ illâ esâtiryül'evveliyin (32) ve iz kaâlûllâhümme in kâne hâzâ hüvelhakka min indike fe'emtir aleynâ hicâreten min nessemâi evi'tinâ bi'azâbin eliyim (33) ve mâ kânallahü liyü'azzibehüm ve ente fiyhim, ve mâ kânallahü mu'azzibehüm ve hüm yestagfirün.

وَاذْكُرُوا اَللّٰهَ قَلِيْلًا مِّنْ خُصْعَفُوْنَ فِيْ اَلْاَرْضِ يَحْكُمُوْنَ
اَنْ يَّعْظَمَكُمْ اِنْسًا مِّنْكُمْ وَاَذْكُرُوا بَصِيْرَةً وَّرَدَّكُمْ
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ۙ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
لَا تَحْزَنُوْا اِلٰهَ وَرَسُوْلًا مَّا يَكُنْهٖ وَاَنْتُمْ
تَعْلَمُوْنَ ۙ وَاَعْلَمُوْا اَنَّ اَمْوَالَكُمْ وَاَوْلَادَكُمْ وَاَنْفُسَكُمْ وَاَنَّ اِلٰهَ
عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ۙ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنْ تَشَآءُوْا اِلٰهَ
يَجْعَلْ لَّكُمْ فُرْقَانًا وَّيَكْفُرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاِلٰهٌ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۙ وَاذْكُرْ بَلَاءَ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا اَلْيُسْبُوْكَ اَوْ يَقْتُلُوْكَ اَوْ يُخْرِجُوْكَ وَيَمْكُرُوْنَ
وَيَكْسِبُ اِلٰهٌ وَاِلٰهُ عِبَادِ الْمٰكِدِيْنَ ۙ وَاِذَا نَبِلَ عَلَيْهِمْ
اِيَّاكُمَا لَوْ اَقْبَعْتُمْ كَوْنَتُمْ اَشْيَاءَ لَقَالَتْ اِيْنَّا هٰذَا اِنْ هٰذَا
اِلَّا اَسْطٰطِرَالُ الَّذِيْنَ ۙ وَاِذَا قَالُوا اِلٰهُهُمْ اِنْ كَانَ هٰذَا
هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِمَارًا مِّمَّا نَسْتَعِزُّ
اَوَانِيْنًا يَحْكُمُ اِيَّاهُمْ ۙ وَمَا كَانَ لَآلِهَةٍ لِّعٰدِيْهِمْ وَاَنْتَ
فِيْهِمْ وَمَا كَانَ لَآلِهَةٍ مُّعٰدِيْهِمْ وَهُمْ لَا يَتَّخِذُوْنَ

(26) Muhacirler! o zamanı yâdedin ki siz yer yüzünde az idiniz, âciz idiniz, halkın sizi kapmasından ¹ korkardınız. Allah, şükredesiniz diye size yer verdi, sizi nusretiyle te'yit buyurdu, size pâk olanlardan rızık verdi ². (27) Ey iman edenler! Bile bile Allah'a, peygambere ve aranızdaki emanetlere hıyanet etmeyin. (28) Biliniz ki mallarınız, çocuklarınız fitneden başka birşey değildir ³. Allah yanında ise büyük bir mükâfat vardır. (29) Ey iman edenler! Allah'tan sakınırsanız O, size hayır ve şerri ayırır bir nur ⁴ verir. Kötülüklerini zi örter, sizi de yarlıgar (bağışlar). Allah büyük bir inayet sahibidir. (30) Hani kâfir olanlar seni hapsedmek ⁵ veya öldürmek veya Mekke'den çı-

karmak için hakkında Darünnedve'de mekr ve hilede bulunmuşlardı. Onlar mekr ve hile ederler. Allah da mekirlerine mukabelede bulunur. Allah mekr ve tedbirde bulunanların hayırlısıdır ⁶. (31) Onlara, âyetlerimiz okununca «İştmişiz» dileseydik biz de böyle derdik. Bu, eskilerin masallarından başka birşey değildir» diyorlar. (32) Hani «— Bu Kur'an gerçek ve senin tarafından indirilmiş ise Allah'ım! Üzerimize gökten taş yağdır veya bize acıklı azap getir» demişlerdi. (33) Sen içlerinde iken Allah onlara azap edecek değildir. Onlar yarlıganma isterler iken Allah onlara azap etmez.

¹ Mekke'de alelacele yakalanmaktan.

² Yani Medine'de yer verdi. Bedir'de muzaffer kıldı, ganaim de verdi.

³ Günaha duçar olmanıza sebeptir.

⁴ Yahut korktuğunuz hususlardan kurtulma çaresini gösterir.

⁵ Veya elini, kolunu bağlamak.

⁶ Tedbirde en kuvvetlisi, tesiri en şiddetli olanıdır.

وَمَا لَهُمْ آلَ يُسُفَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَصُدُّ عَنْ سَبِيلِ
 أَنْعَامٍ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَنَا صَدُوقٌ
 وَلَكِنْ كَرِهَهُ اللَّهُ لِيُعْطَىٰ لَهُمُ الْغُلَامَ
 عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مَتَكًا ۖ وَصَدَّقُوا الْعَدَابَ
 بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۖ إِنَّا لِلَّذِينَ كَفَرُوا
 آمِنَاءٌ ۖ لِيُصَدِّقُوا سَبِيلَ اللَّهِ فَسَيُفْقَهُمْ
 تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ۖ تَزْعُمُونَ وَلَّذِينَ
 كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْسِرُونَ ۚ لَيْسَ لَـهُ
 الْغَيْبُ مِنَ الْغَيْبِ مِنَ الْغَيْبِ
 وَيَجْعَلُ الْحَبِيبَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ
 فَيُخْصِمُهُ فِي جَهَنَّمَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ۚ
 وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا وَإِن يَتَّبِعُوا أَقْسَمًا
 سَوْدًا وَقَدْ مَنَـَّتْ سُبْحَتَ الْأَوَّلِينَ
 حَتَّىٰ لَا يَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ لِلَّذِينَ
 كَفَرُوا نَارًا ۚ إِنَّا نَعْلَمُ
 أَنَّهُ سَوْدٌ ۚ لَكِنَّا نَصْبِرُ ۚ

(34) ve mâlehum ellâ ya'azzibehmulla-
 hü ve hümayasuddüne anilmescidilharâmî
 ve mâ kânü evliyâch, in evliyâühü illel-
 müttekuüne ve lâkinne ekserühüm lâ
 ya'lemün (35) ve mâ kâne salâtühüm
 indelbeyli illâ mükâen ve tasdiyh, fezü-
 kul'azâbe bimâ küntüm tekfürün (36) in-
 nelleziyne keferü yünfikuüne emvâlehim
 llyesuddü an sebiylillâh, feseyünfikuüne-
 hâ sümmе tekünü aleyhim hasreten
 sümmе yuglebün, velleziyne keferü ilâ
 cehenneme yuhşerün (37) liyemiyzalla-
 hülhabyise minettayyibi ve yec'aleha-
 biyse ba'dahu alâ ba'dın feyerkümehü
 cemiy'an feyec'alehü fly cehennem, ulâ-
 ike hümlhâsirün (38) kul illeziyne ke-
 ferü in yentehü yugferlehim mâ kad se-
 lef, ve in ye'üdü fekad medat sünnetil'-
 evveliyn (39) ve kaatilühüm hattâ lâ te-
 küne fitnetün ve yekümeddiynü küllühü
 lillâh, feinintehv feinallahe bimâ ya'-
 melüne basıyr (40) ve in tevellev fa'le-
 mü ennallahe mevlâküm, ni'melmevlâ ve
 ni'mennasiyr.

(34) Sen içlerinde olmayınca Allah neye onlara azap etmesin. Halbuki onlar mü'minleri Mesjid-i Haram'dan alıkoırlar, kendileri ise ona lââyk değıllerdir ¹. Ona lââyk olanlar yalnız sakınanlardır. Fakat onların pek çokları bunu bilmezler. (35) Onların Beytullah yanında namazları ıslık çıalmak, el çırmaktan başka birşey değıildir. Artık küfrünüzden dolayı azabı ² tatın. (36) Kâfir olanlar yok mu, onlar nâsi Allah yolundan alıkoymak için mallarını harcederler ³. Onlar Uhut'ta da mallarını harcedeceklerdir. Sonra o mallar onlara dağı-ı derün olacak, nihayet mağlûp olacaklardır. Kâfir olanlar Cehenneme toplanacaklardır. (37 - 38) Allah napâki pâktan ⁴ ayırt ede-

cek, napâki birbirine yığıp hepsini biriktirecek, sonra hepsini Cehenneme koyacak. İşte ziyankârlar onlardır. Kâfir olanlara de ki küfür ve adaveten vazgeçerlerse onların geçmişleri yarlıganır (bağıslanır). Eğer küfür ve adavete dönerlerse evvelkiler hakkındaki âdet bunlara da vâkı olur ⁵. (39) Hiç bir fitne ⁶ kalmayınca, bütün din Allah için ⁷ oluncaya kadar onlarla kıtada bulunun. Onlar küfürden vazgeçerlerse onları salverin. Çünkü Allah işlediklerini görür ⁸. (40) Onlar yüz çevirirler de adavetten geri durmazlarsa perva etmeyin. Biliniz ki Allah sizin mevlânızdır, O, ne güzel mevlâdır, ne güzel medetkârdır.

¹ Veya mütevellileri değıillerdir.

² Katil, esaret, âhret azabını.

³ Bedir'de it'âm ederler.

⁴ Kâfiri mü'minden.

⁵ Onların başına gelenler bunların da başına gelir.

⁶ Küfür, ılrk.

⁷ Tevhid-i dini oluncaya kadar.

⁸ Ona göre muamelede bulunur.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَّبِعُوا الْأَعْيُنَ وَأَنْتُمْ كَالْبُكْرِ
 بِكُمْ وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
 خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِيَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ
 سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَخْتَصِمُ لَهُمْ وَيَخْتَصِمُ لَهُمْ وَيَخْتَصِمُ لَهُمْ
 أَلَيْسَ بِنَاصٍ وَأَلَيْسَ بِنَاصٍ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ
 مِنَ النَّاسِ وَإِنْ جَاءَ لَكُمْ فَاتَّخِذُوا مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
 عَلَى عَصَبِهِ وَقَالَ لِي هَمْزٌ مِمَّنْ لِي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ
 إِنْ خَافَ اللَّهُ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ إِذْ يَقُولُ
 الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَوَاهُمْ
 وَمَنْ يُوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ جَبَّارٌ مُبْتَلٍ
 إِذْ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فَمَا لَهُمْ
 وَأَذْهَبَ اللَّهُ دِينَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ
 أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ أَلَيْسَ بِنَاصٍ
 وَرِيَاءَ النَّاسِ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
 وَاللَّهُ يَخْتَصِمُ لَهُمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

(46) ve etiy'ullahe ve resûlehü ve lâ te-nâze'ü fetefeshü ve tezhebe riyhuküm vas-birü, innallahe ma'assâbirin (47) ve lâ tekünû kelleziyne harecü min diyârihim bataran ve riâennâsi ve yasuddüne an sebiyllillâh, vallahü bimâ ya'melüne mu-hyt (48) ve iz zeyyene lehümüşseytânü a'mâlehüm ve kaâle lâ gaâlibe lekümül-yevme minennâsi ve inni cârün leküm, felemmâ terâtilfiâtâni nekesa alâ akı-beyhi ve kaâle inni beriy'ün minküm inni erâ mälâ terevne inni ehâfullâh, vallahü şediydül'ikaâb (49) iz yekuülül-münâfikuüne velleziyne fty kulûbihim marâdun garre hâülâ diyühüm, ve men vetevekkal alallahi feinnallahe aziyüzün hakıym (50) ve lev terâ iz yeteveffelle-ziyne keferülmelâiketü yadırbüne vücû-hehüm ve edbârehüm, ve zukuü azâle-hariyk (51) zâlike bimâ kâddemet eydiy-küm ve ennallahe leyse bizallâmin lil'a-biyd (52) kede'bi âli fir'avne velleziyne min kablihüm, keferû biâyâtillahi fe'eha-zehümullahü bizünübihüm, innallahe ka-viyyün şediydül'ikaâb.

(46) Allah'a, peygamberine itaat edin, niza'a düş-meyin ki korkak olursunuz ¹ da rüzgârınız esip gi-der ². Katlanın, Allah katlananlar ile beraberdir. (47) Yurtlarından cibilletlerine göre şımararak, nâs'a gösteriş yaparak çıkanlar, Allah yolundan da nâs'ı alıkoyanlar gibi olmayın. Allah onların yap-tıklarını ilmiyle kuşatır. (48) Hani şeytan onlara işlerini bezemiş, — Bu gün nâstan sizi beğenecek yoktur, ben de sizin feryadınıza koşarım — demişti. Vaktaki iki taraf birbirini görünce şeytan arkası-na dönüp — Ben sizden ilişiyi kesiyorum, çün-kü ben sizin görmediklerinizi görüyorum, ben Al-lah'tan korkarım — demişti. Allah ukubetinde şid-detlidir. (49) Hani münâfıklar ile yüreklerinde

hastalık bulunanlar, — Mü'minleri dinleri aldat-mıştır — diyorlardı. Herkim Allah'a mütevekkil olursa galip olur. Çünkü Allah galib-i yektadır, hakimdir. (50) Meleklerin, kâfir olanların canla-rını aldıkları zaman yüzlerine, arkalarına vurup cayır cayır yakıcı ateş azabını ³ tatın dediklerini görseydik! (51) Bu azap el emeğinizden dolay-dır. Allah kulları hakkında asla zulümkâr değildir. (52) Bunların âdetleri fir'avuncuların ve onlardan evvelkilerin âdetleri gibidir ki onlar Allah'ın âyet-lerini tanımamışlardır. Allah da onları günahla-rından dolayı azaba giriftar etmişti. Çünkü Al-lah kavidir, ukubetinde şiddetlidir.

¹ Veya keddlî olursunuz.

² Nusrat rüzgârı devletiniz gıder.

³ Azabın mukaddemesini.

(53) zâlike biennallahe lem yekû mugayyiren ni'meten en'amehâ alâ kavmin hattâ yûgayyirû mâ bienfûsihim ve ennallahe semiy'un alıym (54) kede'bi âli fir'avne velleziyne min kablihîm, kezzûbû blâyâtî rabbihîm fe'ehleknâhûm bizî-nûbihîm ve agraknâ âle fir'avn, ve küllün kânû zâlimiyn (55) inne şereddevvâbî indallahilleziyne keferû fehûm lâ yû'minûn (56) elleziyne âhdedte minhûm sümme yenkudûne ahdehûm fîy küllî merretin ve hûm lâ yettekuûn (57) feimmâ teskafennehûm fiylharbi feşerrid bihim men halfehûm le'allahûm yezzekkerûn (58) ve immâ tehfâenne min kavmin hiyâneten fenbız ileyhîm alâ sevâ', innallahe lâ yuhubbülhâimîyn (59) ve lâ yahsebennelleziyne keferû sebekuû, innehûm lâ yu'ci-zûn (60) ve e'ddû lehûm mestetâ'tüm min kuvvetin ve min ribâtillhayli türhibûne bihi adüvvallahî ve adüvvekûm ve âhariyne min dühîhim, lâ ta'lemühühûm, allahû ya'lemühûm, ve mâ tûnfikuû min şey'in fîy sebıylillâhî yüveffe ileykûm ve entûm lâ tuzlemûn (61) ve in cenehû lîs-selim fecnah lehâ ve tevekkel alallah, in-nehû hüvessemiy'ul'alıym.

(53) Bu azap şunun içindir ki Allah bir kavme in'am ettiği nimeti, onlar, öz nefislerinde olanı bozmadıkça ¹ bozacak değildir, Allah semi'dir, hakkıyla âlimdir. (54) Onların âdetleri fir'avuncuların ve onlardan evvelkilerin âdetleri gibidir ki onlar Rablerinin âyetlerini yalan saymışlardı. Biz de onları günahlarından dolayı helâk ettik. Fir'avuncuları suda boğduk. Bunların hepsi zalim idiler. (55) Allah yanında, yeryüzünde yürüyen hayvanların en kötüsü kâfir olanlardır. Onlar iman getirmezler. (56) Onlar, kendileriyle muahede ettiğin kimselerdir ki muahededen sonra her defasında ahidlerini bozarlar, onlar bu hususta sakınmazlar. (57) Onları ² harbe ele geçirirsen arkadaşilerini dağıt ³ ki ibret alsınlar. (58) Bir kavmin

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مَعَهُ نِعْمَةً أُنْمِتَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا أَنفُسُهُمْ ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ (54) كَذَّبَ آلُ فِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَرْفَأْنَا أَلِفِرْعَوْنَ وَكُلَّكَ نَاطِقًا لِّلْمَن ۝ (55) إِنَّ شَرَّ ٱلْدَّوَابِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ (56) ٱلَّذِينَ عَاهَدْتَ مَعَهُمْ فَمِنْهُمْ مَّنْ يَتُخَفُّونَ عَهْدَكَ فَمَرَدًا مِّنْ كُلِّ مَرَّةٍ ۚ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَمَآ يَأْتِيهِمْ فَيَقْتُلُونَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَخْلَعُ لَعَالَهُمْ يُدْرِكُونَ ۚ وَإِنَّا نَخَافُ مِنْ قَوْمٍ يُبَيِّنُ فَايِدَ ٱلْيَمِينِ عَلَىٰ سَوَآءٍ ۚ ٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلْمُنَافِقِينَ ۚ وَلَا يُحِبُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَبَقُوا۟ ٱللَّهُ لَآ يُغَيِّرُونَ ۚ ۝ (58) وَعَادُوا۟ ٱللَّهَ مَآ أَسْتَطَاعَتْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ بَاطِلٍ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِرَعَادِ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَآ تَعْمَلُونَ ۚ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُفْعَلُونَ ۚ فَمَنْ يَسْتَعِذْ بِٱللَّهِ فَقَالَ ٱلْيَكْرُ وَٱنْتَدَىٰ لَآ تَقْلُوبُونَ ۚ وَإِن يَحْمِلُوا۟ ٱلسَّلَآمَ فَٱتَّخِذْ لَهُمْ وَاكْلَ عَلَىٰ ٱللَّهِ ۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۝

hiyanetinden endişe edersen ⁴ nakz-ı ahit hususunda beraber olacak veçhile onlara ahdi at ⁵ çünkü Allah hainleri sevmeyiz. (59) Kâfir olanlar zinhar zannetmesinler ki geçip gittiler ⁶ Çünkü onlar bizi âciz kılamazlar. (60) Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet, bağlı atlar hazırlayın ⁷. Onunla Allah'ın düşmanınızı, sizin düşmanınızı, onlardan başka sizlerin bilmeyip Allah'ın bildiği düşmanları da yıldırırsınız. Allah yolunda ne harcederseniz onun ıvazı tamamıyla size verilir. Sizler mazlûm ve mağdur olmasınız ⁸. (61) Eğer onlar musalâhaya meylederlerse sen de ona meyledebilirsin. Allah'a mütevekkil ol. Çünkü O, semi'dir, hakkıyla âlimdir.

¹ Şükürü, ta'atı bozup nankörlüğe, masiyete çevirme dikece.

² Ahdi bozanları.

³ Öyle katlet ki heybetinden arkadaşiler kaçmış olsunlar.

⁴ Muahede ettiğin bir kavmin nakz-ı ahdedeceğine anlarsan.

⁵ Kıtala başlamadan evvel ahidini bozduğunu onlara bildir, bağteten kıtala bulunma ki seni gadir ile itham etmesinler.

⁶ Azaptan kurtuldular.

⁷ Harb aletlerini teçhiz edin.

⁸ Eksik bir şey almasınız.

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يُخْذَعُوا لَكَ فَإِنْ حَسِبْنَا اللَّهُ هُوَ الَّذِي
 أَيْدَكَ بِصَرْفِهِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَاللَّيْثِينَ قُلُوبُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ
 مَا فِى الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتْنَاهُمْ قُلُوبُهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
 أَلْفَ بِهِمْ هَذِهِ نِعْمَةُ رَبِّكَ ۖ هِيَ الْإِيمَانُ الَّذِى يَخْلُقُ
 اللَّهُ مِنْ تَحْتَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ هِيَ الْإِيمَانُ الَّذِى يَخْلُقُ
 الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْفِتَنِ لَنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ
 يُطِيعُوا مَا تَشَاءُ ۖ وَأَنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يُطِيعُوا مَا تَشَاءُ
 كَفَرُوا بِآيَاتِهِمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۚ لَأَنْ تَحْقُقَ اللَّهُ
 عَنْكُمْ وَعِلَّاءُ ۖ فِكُمْ سَعَةً ۖ فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ
 يُطِيعُوا مَا تَشَاءُ ۖ وَأَنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يُطِيعُوا مَا تَشَاءُ
 بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۖ مَا كَانَ لِنَبِىٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ
 أَسْرَى حَتَّى يُفْزِنَ فِي الْأَرْضِ ۖ يُرِيدُونَ عَرَصَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ
 يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۖ وَاللَّهُ غَيْرُ نَاجِيٍّ ۖ لَوْلَا كِتَابُ اللَّهِ
 سَبَقَ لَنَسَكَّرْنَا فِيهَا لُحُومَهُمْ وَأَلْبَسْنَا عَلَيْهِمْ لَأِبَاسًا
 عَنِيَتْ حَلَائِلُ آلِ يُثُومٍ ۖ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو جَبَرٍ ۖ

(62) ve in yürüydü en yahde'üke feinne hasbekállah, hüvelleziyye eyyedeke binasrihi ve bilmü'miniyn (63) ve ellefe beyne kulûbihim, lev enfakte mâ fiyl'ardı, cemiy'an mâ ellefte beyne kulûbihim ve lâkinnallahe ellefe beynehüm, innehü aziy-zün hakiym (64) yâ eyyühennebiyyü hasbükállahü ve menittebe'ake minelmü'minlyn (65) yâ eyyühennebiyyü harridilmü'miniyne alelkitâl, in yekün minküm işrüne säbirüne yağlibü mieteyn, ve in yekün minküm mietün yağlibü elfen minelleziyne keferü biennehüm kavmün lâ yefkahün (66) el'âne haffefallahü anküm ve alime enne fiyküm da'fâ fein yekün minküm mietün säbiretün yağlibü mleteyn, ve in yekün minküm elfün yağlibü elfeyni bi'iznillâh, vallahü ma'assäbriyn (67) mâ kâne linebiyyin en yeküne lehü esrâ hattâ yüshine fiyl'ard, türüydüne aradaddünyâ, vallahü yürüydül'ähreh, vallahü aziyzün hakiym (68) lev lâ kitâbün minallahi sebeka lemesseküm fiymâ ehaztüm azâbün aziym (69) fekülü mîm-mâ ganimtüm halâlen tayyiben vettekul-lah, innallahe gafürün rahîym.

(62 - 63) Onlar seni aldatmak isterlerse korkma. Çünkü Allah sana elverir. Seni yardımı ile, mü'minler ile teyit eden O'dur. Mü'minlerin kalplerine ülfet veren O'dur. Yeryüzünde olan şeylerin hepsini harcetsek yine onların kalplerine ülfet veremedik. Fakat Allah onların aralarını buldu. Çünkü O, galib-i yektadır, hakimdir. (64) Ey Peygamber! Allah sana da, sana tâbi olan mü'minlere de elverir. (65) Ey Peygamber! Mü'minleri kıtala teşvik et. İçiniden sabırlı yirmi kişi iki yüz kâfire galebe eder. İçiniden yine sabırlı yüz kişi kâfir olanlardan bin kişiye yener çünkü onlar anlamaz, idraksız bir cemaattir. (66) Şimdi ise sizden ağır yükü hafif-

letti. Sizlerde zaaf bulunduğunu bildi ¹. İçiniden sabırlı yüz kişi iki yüz kişiye, yine içinizden sabırlı bin kişi iki bin kişiye Allah'ın izni ile galebe eder. Allah sabırlı olanlarla beraberdir. (67) Hiçbir peygambere, yer yüzünde, çok kan dökmüncye ² kadar elinde esirler bulunması ³ yaramaz. Siz dünya malını istiyorsunuz Allah ise sizin için âhireti ⁴ ister. Allah galib-i yektadır, hakimdir. (68) Allah'ın Kitabı geçmemiş olsaydı ⁵ size aldıklarınız fide mukabilinde elbette büyük bir azap erişecekti. (69) Artık aldığınız ganimeti helâl, pâk olarak yiyin, Allah'tan sakının; çünkü Allah gafurdur, rahimdir.

¹ Vukuuna ilmi taallük etti. Bunu ilmi zuhuriyle bildi.

² İslâm aziz, kâfir zail oluncaya kadar.

³ Öldürmeyip onlardan fide alınması.

⁴ Onları öldürmekle âhiret sevabını.

⁵ Levhi Mahfuz'da bundan dolayı af, ganimetlerin ve esirlerin helâl olması yazılmasıydı.

(70) yâ eyyühennebiyyü kul limen fîy ediyküm minef'esrâ in ya'lemillâhü fîy kulûbiküm hayren yû'tiküm hayren mim-mâ uhize minküm ve yagfirleküm, vallâhü gafûrûn rahîym (71) ve in yûriyü hîyâneteke fekad hânullahe min kablü fe'emkene minhüm, vallâhü alîymün hakîym (72) innelleziyne âmenü ve hâcerü ve câhedü biemvâlihîm ve enfûsihim fîy-sebiylillâhi velleziyne âvev ve nasarü ulâike ba'duhüm evliyâü ba'd, velleziyne âmenü ve lem yuhâcirü mâ leküm min velâyetihîm min şey'in hattâ yuhâcirü, ve inistensarü küm fîydiyni fe'aleyküm-münnasru illâ alâ kavmin beyneküm ve beynehüm mylsaak, vallâhü bimâ ta'melûne basîyr (73) velleziyne keferü ba'duhüm evliyâü ba'd, illâ tef'alühü tekûn fînetün fîyl'ardı ve fesâdün kebiyr (74) velleziyne âmenü ve hâcerü ve câhedü fîy-sebiylillâhi velleziyne âvev ve nasarü ulâike hümlüm'minûne hakkaâ, lehüm mağfîretün ve rızıkun kerîym (75) velleziyne âmenü min ba'dü ve hâcerü ve câhedü ma'aküm feulâike minküm, ve ulûl' erhâmi ba'duhüm evlâ bîba'dın fîy kitâbillâh, innâllahe biküllî şey'in alîym.

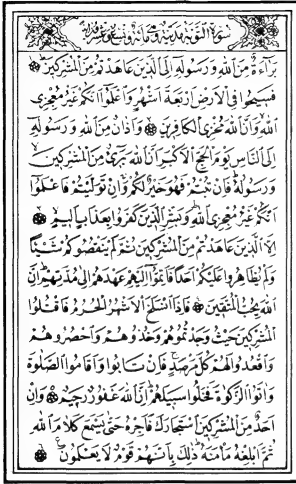
(70) Ey peygamber! esirlerden elinizde bulunanlara de ki Allah kalplerinizde hayır ve iman olduğunu ilm-i celisi ile bilirse sizden alınan fid-yeden daha iyisini size verir, sizi yarlıgar. Allah gafurdur, rahîmdir ¹. (71) Esirler sana hiyanet etmek isterlerse taaccüp etme. Çünkü onlar bundan evvel Allah'a hiyanet etmişlerdi de O, seni onlara kaadir kıldırmış ². Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (72) İman getirip hicret eden, Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihatta bulunanlar ile yer verip yardım edenler ³ yok mu, işte onlar diğerlerinin velileridir ⁴. İman getirip hicret etmeyenler üzerinde, hicret edinceye kadar hiçbir velâyetiniz yoktur ⁵. Bu mü'minler din uğrunda siz-

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَن فِي أَيْدِيكَ مِنَ الْأَسْرِيَانِ يَعْلَمُ اللَّهُ فِيهِ فَلَؤَلَيْكَ خَيْرٌ لِّمَن يَخْتَرُ مَا اخْتَرْتُمْ وَنِعْمَ رَسُولُكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانَ اللَّهُ مِن قَبْلُ مَا كَانَ مِنهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ إِنْ أَلْبَسْنَا أَمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاءَ هَذَا بِأَمْرِ الْهَيْبَةِ وَانْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَآمَنُوا مِنَّا فَلَيْسَ أُولَئِكَ بِبَعْضِ الْوَالِدِينَ أَمَنُوا وَآوَيْنَا لَهُمْ جَمِيعًا فَلَا يُخْزِيهِمْ شَيْءٌ حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا وَإِنْ اسْتَنْصَرُوا مِنَّا فِي الْبَيْتِ فَقُلْ أَلَا نَصْرُهُ إِلَّا مِنَّا قَوْمٌ يَمُوتُونَ وَيُغْتَابُونَ ۝ وَاللَّهُ عَالِمُ الْغُيُوبِ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ لَا تَعْمَلُونَ شَيْئًا ۝ فِي الْأَرْضِ فَسَادٌ ۝ وَالَّذِينَ آوَوْا وَهَاجَرُوا وَجَاءَ هَذَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَآمَنُوا مِنَّا فَلَيْسَ أُولَئِكَ بِبَعْضِ الْوَالِدِينَ أَمَنُوا وَآوَيْنَا لَهُمْ جَمِيعًا فَلَا يُخْزِيهِمْ شَيْءٌ حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا وَجَاءَ هَذَا بِأَمْرِ الْهَيْبَةِ وَانْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ لَا تَعْمَلُونَ شَيْئًا ۝ فِي الْأَرْضِ فَسَادٌ ۝ وَالَّذِينَ آوَوْا وَهَاجَرُوا وَجَاءَ هَذَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَآمَنُوا مِنَّا فَلَيْسَ أُولَئِكَ بِبَعْضِ الْوَالِدِينَ أَمَنُوا وَآوَيْنَا لَهُمْ جَمِيعًا فَلَا يُخْزِيهِمْ شَيْءٌ حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا ۝

den yardım isterlerse size yardım düşer. Meğer ki aralarında misak bulunan bir kavim aleyhinde olsun ⁶. Allah işlediklerinizi görür. (73) Kâfir olanlar da birbirlerinin velileridir ⁷ siz bunu ⁸ yapmazsanız yer yüzünde bir fitne ve musîbet, büyük bir fesat hasil olur ⁹. (74) Onlar ki iman getirip Allah yolunda hicret ve cihat ederler. Onlar ki yer verip yardım ederler. İşte tastamam mü'min olanlar onlardır. Onlar için yarlıganmak da vardır, iyi rızık da vardır. (75) Onlar ki bundan sonra ¹⁰ iman getirip hicret ederler, sizinle beraber cihatta bulunurlar. İşte onlar sizdendir ¹¹. Allah'ın Kitabında ¹² husûmlar birbirlerinin velileridir ¹³. Allah her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Peygamberimizin amcası Abbas hakkındadır. ² Bedir'de onlar nakul ve esir düşmüşlerdi. ³ İlik muhacirin ile ensarı kıram. ⁴ Aralarında cihat ve nusratın dolayı, birbirlerine vâris oldular. ⁵ Aranızda miras yoktur, fakat onlar hakkındaki nusrat vardır. ⁶ Ahdi bozmak câiz değildir. Aramızda muahede bulunan kavme karşı onlara yardım olunmaz. ⁷ Birbirlerine yardım ederler. Kendi aralarında tevarüs ve nusrat vardır. Fakat onlar ile aranızda tevarüs ve nusrat yoktur. ⁸ Birbirinize dostluk, yardım.

⁹ İslâm zayıf, düşman kavi olur. ¹⁰ Hudeybiye sulhundan sonra ve feth-i Mekke'den evvel. Bu hicret, hicret-i sanîye-dir. Feth-i Mekke ile hicret kesilmiştir. ¹¹ Aranızda yine nusrat ve müvâlat ve tevarüs vardır. Şu kadar ki muhacirin-i evvelinin mertebesi daha büyüktür. ¹² Levh-i Mah-fuz'da veya hükm-ü ilâhîde veya Kur'an'da. ¹³ Yani aralarında ırs cari olur. Aratı feth-i Mekke'den sonra tevarüs ancak karabetten dolayı cereyan ediyor, hicretten dolayı cereyan etmiyor.

SÛRETÜTTEVBE

(1) berâetün minallahi ve resûlihî illeleziyne âhedtüm minelmüşrikiyn (2) fe'siyhü fiyl'ardı erbe'ate eşhür, va'lemü enneküm gayrû mu'ciziyilâhî ve ennallahe muhziylkâfiriyın (3) ve ezânün minallahi ve resûlihî ilennâsi yevmelhacc'lekberi ennallahe beriy'ün minelmüşrikiyne ve resûlüh, fein tübtüm fehüve hayrün leküm, ve in tevelleytüm fa'lemü enneküm gayrû mu'ciziyilâh, ve beşşirilleziyne keferû bi'azâbin eliyım (4) illeleziyne âhedtüm minelmüşrikiyne sümme lem yankusüküm şey'en ve lem yuzâhirû aleyküm ehadâ, fe'e'timmü ileyhim ahdehüm ilâ müddetihim, innallahe yuhıbbül-müttekıyn (5) feizenselehal'eşhürülhurumü faktülülmüşrikiyne haysü vecedtümü hüm ve huzühüm vahsurühüm vak'udü lehüm külle marsad, fein tâbü ve ekaâ-mussalâte ve âtüzzeke'te fehallü sebiylehüm, innallahe gafurün rahlım (6) ve in ehadün minelmüşrikiynestecäreke fe'e'cirhü hattâ yesme'a kelâmallahi sümme eblighü me'meneh, zâlike biennehüm kavmün lâ ya'lemün.

TÖVBE SÛRESİ ¹

(1) Bu, müşriklerden muahede (andlaşma) ettiğiniz kimselere karşı Allah ve peygamberinin ilişkilerini kesmeleridir. (2) Siz müşrikler yer yüzünde dört ay ² emin olarak gelebilirsiniz. Bili-niz ki siz Allah'ı âciz kılacak değilsiniz, Allah kâfirleri rüsvay eder. (3) Bu, Allah'ın ve peygamberinin müşriklerden ilişkilerini kestiklerine dair Hacc-ı Ekber günü ³ Allah ve peygamberinin nâsa ilâm etmeleridir. Eğer siz küfürden ve gâdir-den tövbe ederseniz hakkınızda hayırlı olur, imandan yüz çevirirseniz bilin ki siz Allah'ı âciz kılacak değilsiniz, kâfir olanlara elim bir azap müjdele. (4) Meğer ki sizinle muahede (andlaşma) ettikten sonra size karşı muahede şartlarından hiçbir şey eksiltmeyen, aleyhinize hiçbir kim-

seye muzaheret etmeyen müşrikler olabilir. Bun-lar ile olan muahede ahkâmına müddetlerinin ni-hayetine kadar tamamen riayet edin. Çünkü Al-lah ahid şikenlikten (haksızlıklarından) sakınan-ları sever. (5) Haram aylar ⁴ geçti mi müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün, tutun, hapsedin. Bü-tün gelip gidecek yolları tutun ⁵. Eğer tövbe edip namazı dosdoğru kılarlar, zekâtlarını verilerse onları salverin. Nereye giderlerse gitsinler. Çün-kü Allah gafurdur, rahimdir. (6) Müşriklerden bi-ri senden aman dilerse Allah'ın sözünü dinlemesi için ona aman ver. İslâma gelmeyip gitmek ister-se iyice düşünebilmesi için onu emin olduğu ma-halline gönder ⁶. Bu da ⁷ onların nadan bir ka-vim oldukları içindir.

¹ Medine'de nâzil olmuştur. Yüz yirmi dokuz âyettir. Bu sure-i ceilî'nin diğer surelerden farkı, başında Bes-mele-i Şerîfe'nin bulunmasıdır. Tevbe sûresi harb hak-kindadır. Besmele-i Şerîfe rahmet ve bağışlamak olduğu için bu sebepten dolayı terk edilmiştir.

² Şevval, Zilkade, Zilhicce, Muharrem aylarıdır. Veya Zilkaadenin Rebiülevvelin onuna veya Zilhiccenin onundan Rebiülâhirin onuna kadardır. Bu kadar müddet vardır.

³ Yani nahar yahut arife günü.

⁴ Muhlet bitti mi.

⁵ Yani etraf ve ekafe dağılmasınlar. Bu hüküm yal-nız arap müşriklerine mahsustur. Kur'an'ı Mübinde bun-lardan başka bir kavim hakkında katil emri yoktur.

⁶ Artık bu zamanda onlar hakkında ukubet yoktur. Fakat bundan sonra onlara hüccet kamî olmakla onlarla kıtal câiz olur.

⁷ Aman vermek, kavminin diyarına göndermek.

(7) keyfe yekûnû ilmüşrikiyne ahdün indallahi ve inde resülüh, illeleziyne âhed-tüm indelmescidilharâm, femestekaâmû leküm festekıymû lehüm, innallahe yuhıbbülmuttekıyn (8) keyfe ve in yazherû aleyküm lâ yerkebû fiyküm illen ve lâ zimmeh, yurdüneküm biefvâhıhim ve te' bâ kulûbühüm ve ekserühüm fâsıkuün (9) isterev biâyâtillâhi semenen kaliylen fesaddû an sebıylıh, innehüm sâe mâ kânû ya'melün (10) lâ yerkebûne fiy mü'minin illen ve lâ zimmeh, ve ulâike hü-mülmüğtedün (11) fein tâbü ve ekaâmus-salâte ve âtüzze-kâte fehvânüküm fiydıyn, ve nufassılül'ayâtı likavmin ya'lemün (12) ve in nekesü ey-mânehüm min ba'di ahdihim, ve ta'anü fiy diy-nüküm, fekaâtılü eimmetükküfri innehüm lâ ey-mâne lehüm le'allehüm yentehün (13) elâ tûkaâtılüne kavmen nekesü ey-mânehüm, ve hemmü bi'ıhrâcirresül, ve hüm bede'üküm evvele merreh, etahşevnehüm, fallahü ehakku en tahşevhü in küntüm mü'miniyn.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدُوا عِنْدَ الْحَرَامِ فَامْتَسِكُوا لَهُمْ
فَمَا يَتَّبِعُوا لَهُمْ أَرَأَيْتُمْ نَيْبَ النَّبِيِّ كَيْفَ وَارْت
بَطَّحُوا عَلَيْكُمْ لَا تَرْفَعُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ يُرْضَوْنَ كُفْرًا
بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ
لَا يَشْرَوْنَ بِآيَاتِ اللَّهِ نَمَتًا قَلِيلًا فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ لَا يَرْفَعُونَ فِي مَوْءِنٍ
إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْسِدُونَ قَالَن تَابُوا
وَآتَمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا فِي أَلْدِيهِ
وَنُفَصِّلِ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ وَإِنْ تَكُونُوا فِي سَهْمٍ
مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعْنُوا فِي دِيكُرِ فَقَالُوا لَا مَنَّةَ
الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا يَأْمَنُ لَكُمْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ يَنْتَهُونَ
أَلَا تَتَذَكَّرُونَ قَوْمًا تَكْفُرُوا بِمَا نَهَوْهُمُ أَنْ يَخْرُجُوا
الرَّسُولُ وَهُمْ يَدْعُونَ وَلَكِنْ مَرْءٌ مَقْشُورٌ
قَالَ هَؤُلَاءِ نَفْسُهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

(7) Müşriklerin Allah yanında, peygamberi yanında nasıl ahitleri olabilir? Mesçid-i Haram yanında muahede ettikleriniz başka. Bunlar size doğruluk gösterdikçe siz de onlara doğruluk gösterin. Çünkü Allah ahit şikenlikten sakınanları sever. (8) Şayet onlar galip gelselerdi hakkınızda ne karabete ¹ ne ahte riayetkâr olmayacak olanlarla nasıl ahit olabilir? Onlar sizi ağızlarıyla hoşnut ederler, yürekleri ise ondan çekkinir. Onların pek çoğu da fâsıktır. (9) Onlar Allah'ın âyetlerini az bir paha ile satın aldılar, nâsi da Allah yolundan çevirdiler; ne çirkin şeyler yaptılar. (10) Onlar bir mü'min hakkında ne karabete, ne ahte ria-yetkâr olmazlar. İşte bunlar haddi aşan kimseler-

dir. (11) Eğer onlar küfürden dönerler de namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı da verirlerse artık onlar sizin din kardeşlerinizdir. Biz âyetleri, bilen bir cemaata tafsil ederiz. (12) Eğer ahitlerinden sonra andlarını bozarlar da dininizi dürtüşlerse ² küfrün ele başlarıyla öldürisiye vuruşun. Çünkü onların and ve ahitleri yoktur. Böylece küfürden vaz geçmiş olabilir. (13) Andlarını bozup peygamberi memleketten çıkarmaya tasaddi eden, daha evvel muhasamaya başlayan ³ bir cemaat ile öldürisiye vuruşmayacak mısınız? Onlardan korkuyor musunuz? Allah'tan korkmak elyaktır. Mü'min iseniz kitalı bırakmayın.

¹ Veya anda.

² Yani ahkâm-ı İslâmı ta'yip ederlerse.

³ Veya daha evvel ahdi bozmaya başlayan.

قَالُوا هُمْ يَقْتُلُونَهُمْ اللَّهُ يَادِيبُكُمْ وَيُغْنِيكُمْ وَيُصَرِّدُكُمْ
عَلَيْكُمْ وَيُشَفِّضُكُمْ ذُرِّيَّتَكُمْ وَمُؤْمِنِينَ ۖ وَيَذِيبُ غَيْظَ
قُلُوبِهِمْ وَيُؤْتِي اللَّهُ عَلَمًا مِّنْ بَيْنَاءٍ ۖ وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ۝
أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ ۖ يَمَّا تَعْمَلُونَ ۝ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَقْرَأُوا
مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولَٰئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ خَالِدُونَ ۝ إِنَّمَا يُغْنِي سَجَادَ
اللَّهُ مِنْ أَمْنٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَأَفَاءَ
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ
الْمُتَّقِينَ ۝ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوِي
عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ
أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ۝

(14) kaatilühüm yû'azzibhümullahü bley-
diyküm, ve yuhzihim ve yansurküm aley-
him ve yeşî sudüre kavmin mü'miniyn
(15) ve yüzhib gayza kulûbihim, ve yetû-
bullahü alâ men yeşâ, vallahü alıymün
hakıym (16) em hasibtüm en tütrekü ve
lemmâ ya' lemillâhülleziyne câhedü mln-
küm ve lem yettehzü min dünüllâhi ve
lâ resûlihî ve lelmü'miniyne ve liyce, val-
lahü habiyrün bimâ ta'melün (17) mâ
kâne lilmüşrikiyne en ya'mürü mesâci-
dallahi şâhidiyne alâ enfüsihim bilküfr,
ulâike habitat a'mâlehüm, ve fiynnâri-
hüm hâlidün (18) innemâ ya'mürü me-
sâcidallahi men âmene billâhi velyevmil-
âhri ve ekaâmessalâte ve âtezzekâte ve
lem yahşe illallahe fe'asâ ulâike en ye-
künü minelmuhtediyn (19) ece'altüm sı-
kaâyetelhâcci ve imâretelmescidilharâmi
kemen âmene billâhi velyevmil'âhri ve
câhede fiy sebiylillâh, lâ yestevüne indal-
lah, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn
(20) elleziyne âmenü ve hâcerü ve câ-
hedü fiy sebiylillâhi bieremvâlihîm ve en-
füsihim ağzamü derreceten indallah, ve
ulâike hümlüfâizün.

(14) Onlarla mukatele edin ki Allah onları elle-
rinizle tâzip etsin, rüsvay etsin, onlara karşı si-
ze yardım etsin, onlardan cefa gören mü'minlerin
sadrılarına şifa, kalbine ferah versin. (15) Onla-
rın yüreklerindeki (kini de) gussayı da gidersin,
Allah dilediğine tövbe nasip eder ¹. Allah hak-
kıyle âlimdir, hakimdir. (16) Allah içinizden ci-
hat edip Allah'tan, peygamberinden, mü'minle-
rinden başka sırdaş edinmeyenleri ayrı ² etmek-
sizin öyle bırakıldınız mı sandınız ³. Allah işle-
diklerinizden haberdardır. (17) Müşriklerin ken-
di küfürlerine kendileri şahit olup dururlarken on-
lara, Allah'ın mesçitlerini ⁴ mâmur kılmak ⁵ ya-
raşmaz. İşte onların amelleri beyhude olmuştur.

Onlar ateşte daim kalacaklardır. (18) Allah'ın
mesçitlerini yalnız Allah'a, âhret gününe iman
getirip namazı dosdoğru kılan, zekâtını veren, din
babında ancak Allah'tan korkan kimse mâmur
kılar. İşte bunlar yol bulanlardan olabilirler. (19)
Hacılara su içirmeyi, Mesçid-i Haram'ı mâmur
etmeyi; Allah'a, âhret gününe inanıp Tanrı yo-
lunda duruşan kimse gibi mi tutunuz. Her ikisi-
nin işleri Allah yanında bir olmaz. Allah zalim-
leri ⁶ hidayete erdirmez. (20) İman getirip hicret
eden, Tanrı yolunda mallarıyla, canlarıyla vuru-
şan kimselerin Allah yanında mertebeleri pek bü-
yüktür. İşte fevz ve necât bulanlar onlardır.

¹ İslâma döndürür.

² Halis mü'min ile gayri halisi zâhire çıkarmak için
cihad eyle diye tekil olunur. Yoksa haddi zatında ayrıt
olunmuştur.

³ Cihad tekil olumaksızın öyle bırakıldınız mı sandı-
nız?

⁴ Mesçid-i Haramı veya mesçitlerden birini.

⁵ Merremet etmek, içine girmek, içinde oturmak.

⁶ Kâfirleri veya müşrikleri.

(21) yübeşşirühüm rabbühüm birahmetin minhü ve rıdvânin ve cennâtın lehüm fihâ na'ıymün mukfım (22) hâldiye fihâ ebedâ, innallahe indehü cerün aziym (23) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizû âbâeküm ve ihvâneküm evli-yâe inistehabbülküfre alel'ıymân, ve men yetevlehhüm minküm feulâike hü müzzâ-lımün (24) kul in kâne âbâüküm ve eb-nâüküm ve ihvânüküm ve ezvâcüküm ve aşıyretüküm ve emvâlünkıtereftümühâ ve ticâretün tahşevne kesâdehâ ve mesâ-kinü terdavnehâ ehabbe ileyküm minal-lahi ve resûlihî ve cihâdin fiy sebıylıhi feterabbesü hattâ ye'tiyallahü biemrih, vallahü lâ yehdiylkavmelfâsıkıyn (25) lekad nasarakümmullahü fiy mevâtine kesıyretin ve yevme huneyn, iz açcebetküm kesretüküm felem tugni anküm şey'en ve dâkat aleykümü'l'ardu bimâ rehıbet süm-me velleytüm müdbirıyn (26) sümme enzelallahü sekiyнетehü alâ resûlihî ve alelmü'miniyne ve enzele cünûden lem te-revhâ, ve azzebbelleziyne keferû, ve zâlike cezâülkâfirıyn.

يُسَبِّحُكُمْ رَبُّكُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقْتَدِرٌ عَلَيْهِمْ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَقِيمٌ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنَّا نَسَخَوُا الْكُفْرَ عَنْ آلِيَانٍ وَمَنْ يَتَّخِذْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ فَلَمَّا كَانَ أَبُو كُوفٍ وَأَبْنَاؤُهُ وَإِخْوَانُهُ وَأَزْوَاجُهُ وَعَشِيرَتُهُمْ وَأَمْوَالُهُمْ قَتَلُوا نَفْسَهُمْ وَتَجَارَعَتْ كَسَادُهَا وَمَسَاكِينُ رِضْوَانِهَا احْتَبَرُوا إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجَعَلُوا فِي سَبِيلِهِ قَتْلَ رَسُولِ اللَّهِ يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي بَوَّاسِ بْنِ أَبِي رَافَةَ وَكَوْنُ حَتَّابٍ إِذِ انْتَحَبْتُمْ كَثْرَتَكُمْ فَلَمْ يُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَصَافَ عَلَيْكُمْ الْأَرْضَ بِأَرْحَبَتْ لَكُمْ وَلَيْسَ مَدْرَبِينَ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

(21) Rabbileri onlara kendi tarafından bağışla-mayı, hoşnutluğunu, daim duran halis bir nimeti havi Cennetleri müjdeler. (22) Onlar orada ebedi olarak kalırlar. Çünkü Allah yanında büyük bir mükâfât vardır. (23) Ey iman edenler! Babaları-nızı ve biraderlerinizi, küfürü imandan üstün tu-tarlarsa yâr edinmeyin. İçinizden herkim onları yâr edinirse dostlukları makûs olmakla kendileri-ne zulüm etmiş olurlar. (24) Onlara de ki baba-larınız, oğullarınız, kardeşleriniz, zevceleğiniz, aşı-retleriniz, hısmalarınız, kazandığınızı mallar, dur-gunluğundan korktuğunuz ticaret ikametinden hoşnut olduğunuz meskenler sizin için Tanrıdan,

peygamberinden, Tanrı yolunda duruşmadan da-ha sevimli ise ¹ bekleyin, ta ki Allah emrini ² getirmiş olsun. Allah fasıkları hidayete erdirmez. (25) * Allah bir çok yerlerde ³, çok olmanızın hoşunuza gittiği Hüneyn gününde size yardım et-miştir. İşte sizin çok olmanız sizden hiçbir şey savamadı. O yer geniş olmakla beraber yine size dar geldi. Nihayet arka çevirerek dönüp gittiniz. (26) Bu hezimetten sonra Allah peygamberine, mü'minlere badî-i sükûnet olan rahmeti indirdi, görmediğiniz askerler indirdi, kâfir olanları azap ve hezimete uğrattı. Bu da kâfirlerin cezasıdır.

¹ Bundan dolayı küffar ile ihtilâl olunacaksa.

² Azabını, veya feth-i Mekke'ye muntazır olun.

³ Savaş yerlerinde.

لَمْ يَبُذَّ اللَّهُ مِنْ بَيْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ اللَّهُ
 عَزَّ وَجَلَّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الشِّرْكُ كُفْرٌ
 بِنِعْسٍ فَلَا يَقْبَلُوا السَّجْدَةَ إِعْرَافَ عَمَلِهِمْ هَذَا
 وَإِنْ خُفِئَتْ عَلَيْهِ فَسَوْفَ يُعْزِيهِ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَكِينٌ قَالُوا الَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ أَبَاحُوا لِنَفْسِهِمْ أَنْ يَكُونُوا
 وَهْمٌ صَاعُونَ قَالُوا لَيْسَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ
 وَمَا كُنَّا لِنُصَارِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ ذَلِكَ قَوْلُكُمْ
 فَأَنفَكُوا بِهِمْ مُصَافِحُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 قَالَتْ لَهُمُ اللَّهُ إِنِّي لَأُفَوِّكُكُمْ وَكَوْنُكُمْ
 وَرَهْطَانِهِمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ
 مَرْيَمَ وَمَا يُرِيدُوا إِلَّا لِيُفْجِتُوا فَاحْذَرُوا
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُبْحَثُ عَنْ سَائِسَاتِكُمْ كُونَ

(27) sümme yetûbullahü min ba'di zâlike men yeşâ', vallahü gafûrûn rahîym
 (28) yâ eyyühelleziyne âmenü innemel-müşrikûne necesün felâ yakrebûlmescidelharâme ba'de âmihim hâzâ, ve in hüftüm ayleten fesevfe yugniykünullahü min fadlihî in şâ', innallahü alîymün hakîym (29) kaâtîlüllezîyne lâ yû'minûne billâhi ve lâ bilnevmit'âhürî ve lâ yuharri-mûne mâ harremallahü ve resûlühü ve yediynûne diynelhakki minelleziyne ütül-kitâbe hattâ yu'tûlcizyete an yedin ve hüm sâgîrûn (30) ve kaâletilyahûdû uzezyrûnibnullah, ve kaâletinnasârelne-siyhubnullah, zâlike kavlühüm biefvâhihim, yudâhi'üne kavlellezîyne keferû min kabl, kaâtelehünullahü ennâ yû'fekûn (31) itte hazû ahabârehüm ve rûhbânehüm erbâben min dünüllâhi velmesiyahabne meryem, ve mâ ümirû illâ liyâ'bûdû illâhen vâhidâ, lâ illâ illâ hû, sübhânehü ammâ yüşrikûn.

(27) Bu azaptan sonra yine onlardan dilediğinin tövbesini kabul eder. Allah gafurdur, rahîmdir. (28) Ey iman edenler! Müşrikler necasetten ibaret, Artık bu yıldan sonra ¹ Mesic-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer darlıktan korkarsanız ² Allah dileyince inayetinden sizi yakında zengin kılar. Çünkü Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. ³ (29) Kitab'a mazhar olanlardan olup Allah'a ve âhîret gününe inanmayan, Allah'ın ve peygamberinin haram kıldığını haram saymayan, hak dini tutmayan kimselerle, boyun eğerek elleriyle cizye ⁴ verinceye kadar mukatele edin. (30) Ya-

hudiler ⁵ «— Aziz Allah'ın oğludur» dediler, hristiyanlar da «— Mesih, Allah'ın oğludur» dediler. Bu ise ağızlarında dolaşan asılsız sözlerdir ki bundan evvel kâfir olanların ⁶ sözüne benzerler. Allah'tan bulsunlar, doğru yoldan nasıl yüz çeviriyorlar. ⁷ (31) Onlar bir tek mâbuda tapmaya emir olunmuşlar iken Allah'ı bırakarak Yehûd âlimlerini, hristiyan rahiplerini Meryem oğlu Mesih'i rab edindiler. Tanrıdan başka tapacak yoktur. O, onların şirk koşmalarından tamamiyle münezzehtir.

¹ Dokuzuncu sen-i Hicriyesinden sonra.

² Ticaretinizin durmasından.

³ Verdiği, vermediği hikmete uygundur.

⁴ Üzerlerinde takarrür eden vergi.

⁵ Bâzi eski Yahudiler veya Medine'deki Yahudiler.

⁶ Melâike Allah'ın kızılarıdır diyenler gibi.

⁷ Veya nasıl yalan uyduruyorlar?

(32) yûriyûdne en yutîû mûrallahi bief-vâhihim, ve ye'ballahû illâ en yûtimme nûrehû ve lev kerihelkâfirûn (33) hüvel-leziy ersele resûlehû bilhüdâ ve diyîl-hakki liyuzhrehû aleddiyni küllihi ve lev kerihelmüşrikûn (34) yâ eyyühelleziyne âmenû inne kesiyren minel'ahbâri ver-rühbâni liye'külûne emvâlennâsi bilbâtılı ve yasuddûne an sebilyillâh, velleziiyne yeknizûnezzehebe velfıddate ve lâ yünfi-kuünehâ fiy sebilyillâhi febeşşirhüm bi'-azâbin eliyim (35) yevme yuhmâ aleyhâ fiy nâri cehenneme fetûkvâ bihâ cibâhü-hüm ve cünübühüm ve zuhûrühüm, hâzâ mâ keneztüm lienfûsiküm fezûkuû mâ küntüm teknizûn (36) inne iddetüşşühûri indallahisnâ aşere şehren fiy kitâbillâhi yevme halakassemvâti vel'arda minhâ erbe'atün hurum, zâlikeddiynülkayyim, felâ tazlimû fiyhinne enfûseküm ve kaa-tilûlmüşrikiyne kâffeten kemâ yükaâtılû-neküm kâffeh, va'lemû ennallahe ma'al-müttekiyn.

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ
إِلَّا أَن يَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ۚ هُوَ الَّذِي
أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَخْبَارِ وَالْأَهْبَارِ لَيَاكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْإِطْلَاعِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالنَّصِيبَ وَلَا يَتَّبِعُونَهَا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَبْشِرُهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۚ يَوْمَ يُخَنِّ
عَلَيْهَا فَتَارَاجُهَا وَقَتْلَىٰهَا يَسْجَا هُمْ وَجُودُهَا
وُظُفُورُهَا هُمْ هَلَاكٌ مَّا كُنْتُمْ تَزْكُمُونَ ۚ وَمَا كُنْتُمْ
تَكْنِزُونَ ۚ إِنَّ عَذَابَ الشُّهُورِ عِندَ اللَّهِ آتٍ عَشْرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
يُنَبِّأُ أَرْبَعَةَ شُهُورٍ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيُّمُ فَلَا تَطْلُبُوا فِيهِ
أَنفُسَكُمْ وَقَالُوا الْمُشْرِكِينَ كَاذِبٌ يُحْمَلُونَ ۚ
كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مَا كَانَ مَعَ النَّبِيِّينَ ۚ

(32) Onlar Tanrının ışığını ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Tanrı ise ancak kendi ışığını tamamlar, vevleki kâfirler istemesinler. (33) Hak dini bütün dine galip kılmak için ¹ peygamberini ayn-ı hidayet olan Kur'an ile; hak dini ile gönderen O'dur. Vevleki müşrikler istemesinler. (34) Ey iman edenler! Şüphe yok ki Yehûd âlimlerinin, hristiyan rahiplerinin bir çoğu haksız yere halkın mallarını rüşvet ile yerler. Halkı da Allah yolundan geri koyarlar. Altın, gümüş biriktirip Allah yolunda harcetmeyenlere elim bir azap müj-

dele. (35) O gün, o mallar Cehennem ateşinde kızdırılıp onların alınları, yanları, sırtları onunla dağlanacak, — Bu, kendiniz için biriktirdiğiniz şeydir, haydi biriktirdiğinizi tadın ² denecek. (36) Allah'ın yanında ayların sayısı Kitabında ³ göklerin, yerin yaratıldığı gündenberi on ikidir ⁴. Onların dördü ⁵ muhteremdir. İşte bu, dosdoğru bir dindir. ⁶ Artık o aylarda kendinize zulüm etmeyin ⁷. Bütün müşrikler sizin ile kıtal etikleri gibi siz de bütün onlarla kıtal edin. Biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir.

¹ Ceziretül'arap'ta veya bazı mevkilerde veya kıyama. te yakın.

² Vebalini çekin.

³ İlmünde, hükmünde.

⁴ Eskidenberi Araplar şuhur-ü kameriyei sayarlardı.

⁵ Recep, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem ayları.

⁶ Ne bozulur, ne ortadan kalkar. Veya İbrahim ve İsmail Aleyhisselâmın dini budur. Dört ay muhteremdir. Veya dosdoğru bir hesaptır.

⁷ Veya bütün senelerde haksız yere kıtal etmeyin.

أَمَّا الَّذِينَ زَادُوا فِي الْكُفْرِ فَضَلُّوا الَّذِينَ فَسَّرُوا
يُحْلُونَ عَامًا وَيُحْرِمُونَ عَامًا لَوْ طَافُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
فِيهِ لَمْ يَأْمُرْهُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ لَمْ يَسْمَعْهُمْ سَوَاءً مَعَالِمُهُ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
مَالِكًا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأَفْشُوا
إِلَى الْأَرْضِ رِجْسَهُمْ بِأَمْوَالِهِمُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
فَمَا تَعَالَى الْحَيَوةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ۝
إِلَّا تَنْفَرُوا يَذْبُلْ غَنَاءُ الْبَاسِ وَيَنْتَبِذَلْ
قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَقْصُرُوا سَبِيلَهُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ
إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هَمَّا فِي
النَّارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَمُوتُنَا إِنْ اللَّهَ مَعَنَا
فَإَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ لِكُلِّ الْفِرْقَانِ كَرُمًا ۝
وَكَلَّمَ اللَّهُ طِرْسًا الْعَلِيَّ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

(37) innemennesiü ziyâdetün fiylküfr, yudallü bihillesiizne keferü, yuhillühnehü âmen ve yuharrimühnehü âmen liyuvâtü iddete mâ harremallahü feyuhillü mâ harremallah, züyyine lehüm süü a' mâlihim, vallahü lâ yehdiylkavmelkâfirin (38) yâ eyyühelleziyne âmenü mâleküm izâ kyle lekümünfirü fiy sebilyillâhissâkaltüm ilel'ard, eredytüm bilhayâtiddün-yâ minel'âhureh, femâ metâ'ulhayâtiddünyâ fiyl'âhuretî illâ kalilü (39) illâ tenfirü yü'azzibküm azâben eliyen ve yestebdil kavmen gayreküm ve lâ tedurrühü şey'â, vallahü alâ külli şey'in kadîr (40) illâ tensurühü fekad nasarahullahü iz ahrechehülleziyne keferü sâniyesneyni iz hüma fiylgaârî iz yekuülü lisahibihî lâ tahzen innallahe ma'ânâ, fe-enzelallahü sekiyeteühaleyhi ve eyyedeühü bicünüdün lem terevhâ ve ce'ale kelimetelleziyne keferüssüflâ, ve kelime-tullahi hiyel'ulyâ, vallahü azlyzün hakîym.

(37) Tehir ¹ etmek küfürü arttırmaktan ibarettir ². Kâfir olanlar bununla sapık kalıyorlar, onu bir sene helâl, diğer sene haram sayarlar, şunun için ki Allah'ın haram kıldığı ayların sayısını uygun kılsınlar da Allah'ın haram kıldığını helâl sayınsınlar. Onlara kötü işleri hoş görünmüştür. Allah kâfirleri hidayet etmez. (38) Ey iman edenler! Size ne oldu ki Allah yolunda gazaya ³ çıkın dendi mi yere yapışıp oyalandınız, durdunuz? Âhirete bedel dünya diriliğine mi razı oldunuz? Dünya diriliğinin faydası âhirete nisbetle az bir şeyden ibarettir. (39) Eğer gazaya çıkmazsanız Allah sizi acıklı bir azaba duçar eder. Yerinize

başka bir kavmi ⁴ getirir. Siz ona hiç bir zarar veremezsiniz. Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (40) Şayet siz peygambere yardım etmezseniz Allah yardım edecek, çünkü kâfir olanlar onu ikiden biri olarak ⁵ Mekke'den çıkardıkları, her ikisi mağarada bulundukları, arkadaşına — Gam çekme Allah bizim ile beraberdir dediği zaman Allah ona yardım etmişti. Allah üzerine bâdi-sükûnet olan rahmetini indirdi. Onu mağarada, savaç yerlerinde görmediğiniz askerler ile teyid etti. Kâfirlerin şirke davet sözlerini pek kıymetsiz kıldı. En yüce söz Tanrı sözü ⁶ dür. Allah galib-i yektadır, hakimdir.

¹ Muhterem olan ayların hürmetini, dünya menfaatleri için diğer bir ayı tehir etmek meselâ Receb'î Sabân'a veya Zilkade ve Zilhicce ve Muharrem'î Safer'den sonraya tehir etmek gibi.

² Küfürde artması hakkın haram ettiğini helâl, helâl

ettiğini haram kılmalardan dolayısıdır.

³ Tebükk gazvesine.

⁴ Mutli bir kavmi.

⁵ Yani bir tek arkadaşı varken.

⁶ Tevhit veya İslama davet.

(41) infirû hıfâfen ve sikaâlen ve câhidû biemvâliküm ve enfûsiküm fîy sebîlil-lâh, zâliküm hayrûn leküm in küntüm ta'lemûn (42) lev kâne aradan kariyben ve seferen kaâsiden lettebe'ûke ve lâkin be'udet aleyhimüşşukkah, ve seyahlıfûne billâhi levistetağnâ leharecnâ ma'aküm, yühlikûne enfûsehüm, vallahü ya'lemü innehüm lekâzibûn (43) afallahü ank, li-me ezinte lehüm hattâ yetebeyene lekelleziyne sadakuû ve ta'lemelkâziblyñ (44) lâ yeste'zinükelleziyne yu'minûne billâhi velyevmil'âhri en yücâhidû biemvâlihîm ve enfûsîhim, vallahü aliyüm bilmuttekiyn (45) innemâ yeste'zinûkel-leziyne lâ yu'minûne billâhi velyevmil'âhri vertâbet kulûbühüm fehüm fîy rey-bihîm yeterreddedûn (46) ve lev erâdül-hurûce le'eaddû lehü uddeten ve lâkin kerihallahüñbi'âsehüm fesebbetahüm ve kıylak'udû ma'alkaa'ıdiyn (47) lev hacedrû fiyküm mâ zâdüküm illâ habâlen ve le'evda'û hilâleküm yebguñnekümülfiteh, ve fiyküm semmâ'üne lehüm, vallahü allymün bizzâlimlyñ.

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقِيلًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ لَوْ كَانَتْ أَهْلُهَا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّاتَّبَعْتُمْ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا مَحْضًا مَعَكُمْ يَسْتَكْبِرُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝ عَمَّا اللَّهُ عَنْكَ لَوَ آذَنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَبْشُرَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَعَنْكَ لَكَادِبِينَ ۝ لَا يَسْتَأْذِنُ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَن يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَلَيْهِمُ الْبَيْعَاتُ ۝ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآذَنَاتُ فَؤُودِهِمْ ۝ فَهُمْ فِيهِ يَسْتَمِعُونَ يُتْرَكُونَ ۝ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً ۝ وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْقِبَاءَهُمْ فَتَضَرَّعُوا إِلَيْهِمْ فَعَلَّاهُمْ مَا ارَادُوا ۝ وَقِيلَ لَهُمْ قَاتِلُوا أَصْحَابَ الْعَاثِ فِيكُمْ ۝ لَوْ خَرَجُوا مِنْكُمْ فَعَدَاؤُكُمْ إِلَّا خِيفًا ۝ لَأَخْبَا لَوْلَا وَاسِعُوا خِلَافَكُمْ ۝ يَعْمَلُونَ ۝ وَاللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُنَاصِرُ ۝

(41) Hafif, ağır olarak ¹ gazaya çıkın. Tanrı yolunda mallarınızla, canlarınızla duruşun. Bu husus hakkınızda hayırlı olur. Bu bapta sevap ve ikabı bilseniz ağır davranmazdınız. (42) Eğer o dâvet ettiğin şey, kolay bir kazanç, orta bir sefer olsaydı onlar sana tâbi olurlardı. Fakat meşakkatle katedilen mesafe onlara uzak geldi. Onlar — Gücümüz yetseydi elbette sizinle beraber çıkardık» diye Allah'a yemin edeceklerdir. Onlar yalan ile kendilerini helâk ediyorlar. Allah onların yalancı olduklarını bilir. (43) Allah seni affetsin. Fakat gerçek söyleyenler sence belli olmadan, yalancıları bilmeden evvel neye onlara ² izin verdin. (44) Allah'a, âhîret gününe inanmalarıyla, canlarıyla duruşmadan, geri kalma husu-

sunda senden izin istemezler. Allah geri kalmadan sakınanları hakkıyla bilir. (45) Senden izin isteyenler ancak Allah'a, âhîret gününe inanmayanlar, kalplerinde şüphe bulunanlardır. İşte onlar şüphelerinde tereddüt ve hayret içindedirler. (46) Onlar cenge çıkarak isteselerdi sefer hazırlıklarını tedarik edebilirlerdi. Fakat Allah onların cenge gitmelerini istemedi de onları korkaklık ve tembellik ile geciktirdi. Onlara — Evlerde oturanlar ile ³ beraber oturun» denildi. (47) Eğer sizinle cenge çıksalardı şer ve fesadı artırmadan başka birşey yapmazlardı. Aranıza, fitne ⁴ sokmak isteyerek koğuculukla seğirdir dururlardı. İçinizde onlara kulak asanlar vardır. Allah zalimleri hakkıyla bilir.

¹ Hafif yükü, ağır yükü veya süvari, piyade veya bilyüğüdür. Küçüğünü veya zayıfını, gışmanını veya zengin, fakir, yani hepiniz.

² Tebük'ten geri kalmak hususunda izin isteyen mü-

nafıklara.

³ Kadınlar, çocuklar, mâsûr olanlar ile.

⁴ Aranıza bozmak, karışıklık çıkarmak gibi.

لَعَلَّآ يَنْفَعُوا الْفِتَنَةَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَبْلُغُوا إِلَى الْأُمُورِ
 حَتَّى يَأْتِيَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُنَّ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾
 وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ إِذَا دُنِيَ بِهِ وَلَا نَقْنَبَتِي إِلَّا فِي الْفِتْنَةِ
 سَقَطُوا وَإِنْ جَنَّاتُ الْجَهَنَّمَ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾
 إِنْ نَصِيبَكَ حَسَنَةٌ فَمَا تُغْنِ عَنْهُمْ وَإِنْ نَصِيبَكَ مُصِيبَةٌ
 يَأْكُلُونَهَا أَقْدَادًا مِمَّا كَانُوا يَنْقُوتُونَ ﴿٥٠﴾
 قُلْ إِنْ نَصِيبُكَ إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى
 اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٥١﴾ قُلْ أَصْلَافٌ مُتَّبِعُونَ ﴿٥٢﴾
 إِلَّا أَجْدَى الْحَسَبَيْنِ وَنَحْنُ بِتَرْغِيبِكُمْ أَنْ نَصِيبَكُمْ
 اللَّهُ بِكَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ وَأَوْبَاءٍ يَكْفُرُونَ ﴿٥٣﴾
 مَعَكُمْ مُتَّبِعُونَ ﴿٥٤﴾ قُلْ أَتَنْفَعُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا
 لَنْ يُفْعَلَ بِكُمْ إِلَّا كَمَا كُنْتُمْ قَوْمًا قَارِعِينَ ﴿٥٥﴾
 وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
 كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُوا الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
 كَسَالَى وَلَا يَنْفَعُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٦﴾

(48) lekadibteguülfitnete min kablü ve ve kallebü lekel'ümüre hattâ câelhakku ve zahare emrullahi ve hüm kârihün (49) ve minhüm men yekuülu'zen îiy ve lâ teftinnîy, elâ fiylfitneti sekatû, ve inne. cehenneme lemuhyatâtün bilkâfirîyn (50) in tûsbke hasenetün tesühüm, ve in tûsbke musiybetün yekuülu kad ehaznâ emrenâ min kablü ve yetevellev ve hüm ferihün (51) kul len yusibenâ illâ mâ keteballahü lenâ, hüve mevlânâ, ve alallahî felyetevekkellilmü'minün (52) kul hel terabbesüne binâ illâ ihdelhusneyeyn, ve nahnü neterabbesu biküm en yusbekümullahü bî'azâbin min indihî ev bieydiynâ, feterabbasü innâ ma'aküm müterabbisün (53) kul enfikuü tav'an ev kerhen len yütekabbele minküm, inne-küm küntüm kavmen fâsikayn (54) ve mâ mene'ahüm en tükbele minhüm nefekââtühüm illâ ennehüm keferü billâhî ve biresülüh, ve lâ ye'tûnessalâte illâ ve hüm küsâlâ ve lâ yünfikuüne illâ ve hüm kârihün.

(48) * Onlar bundan evvel ¹ fitne ve fesat araştırmışlar, hakkında işler çevirmişlerdi ². Onlar istemedikleri halde hakkın yardımını yetiştirdi, Allah'ın emri üstün oldu ³. (49) Onlardan bazıları «— Bana izin ver de beni fitneye, günaha sokma» derler. Haberiniz olsun ki kendileri fitne ve nifaka düşmüşlerdir. Muhakkak ki Cehennem kâfirleri kuşatır. (50) Sana bir iyilik ⁴ gelirse o iyilik onları hasetlerinden tasaya düşürür. Şayet sana bir musibet ⁵ erişirse «— Biz bundan evvel işimizi yoluna koyduk.» ⁶ derler, bu musibete sevinerek dönüp giderler. (51) De ki Allah'ın bizim için Levh-i Mahfuz'da yazdığından başka bize hiç birşey erişmez, O, bizim mevlamızdır. Ar-

tık mü'minler yalnız Allah'a mütevekkil olsunlar. (52) De ki sizin beklediğiniz ancak hakkımızda iki iyilikten ⁷ biridir. Biz de hakkınızda Allah'ın sizi, ya kendi tarafından veya bizim elimizle bir azaba duçar etmesini bekliyoruz. Haydi siz akıbetimizi bekleyiniz, biz de sizinle beraber akıbetinizi bekleyelim. (53) De ki gerek gönül hoşluğuyla, gerek gönül hoşsuzluğuyla harcediniz ⁸, harcettikleriniz asla kabul olunmayacaktır. Çünkü sizler cihattan geri kalmakla fasık kimseler oldunuz. (54) Onların Allah'a ve peygamberini tanınamaları, namaza işenerek gelmeleri, istemeyerek harcetteleridir ki harcettikleri şeyin kabul olmasına mâni olmuştur.

¹ Tebüğ garzesinden evvel.

² Bir takım hile ve desiselerle ısratın altüst etmeye teşebbüs etmişlerdi.

³ Dini âlî oldu.

⁴ Zafer, ganimet gibi.

⁵ Yara giddet gibi.

⁶ Durendişane hareket ettik, gizlice düşmanlarla uyus-tuk, seferden geri kaldık bize ne!

⁷ Fetih ile şehadet.

⁸ Cihad uğrunda ister istemez harcetseniz de.

(55) felâ tu'cibke emvâlühüm ve lâ evlâdühüm, innemâ yuriydullaahü liyü'azzi-behüm bihâ fiylhayâtiddünyâ ve tezheka enfüsühüm ve hüm kâfirün (56) ve yahlifüne billâhi innehum leminküm, ve mâ-hüm minküm ve lâkinnehüm kavmün yefrekuün (57) lev yecidüne melce'en ev magaârâtın ev müddehalen levellev ileyhi ve hüm yecmeühün (58) ve minhüm men yelmizüke flyssadakaât, fein u'tu minhâ radû ve in lem yu'tav minhâ izâ hüm yeshatün (59) ve lev ennehüm radû mâ âtâhümullahü ve resûlühü ve kaâlû has-bünallahü seyü'tinalлахü min fadlihü ve resûlühü innâ ilallahü râğbün (60) in-ne-massadakâtü lîlfukarâi velmesâkiyni vel'âmiliyne aleyhâ velmüellefeti kulûbühüm ve firrikaabi velgarimiyne ve fiy sebiyllil-lâhi vebnissebiyl, fariydaten minallah, vallahü alıymün hakiym (61) ve minhü-mülziyne yü'zunen-nebiyye ve yekuûlûne hüve üzün, kul üzünü hayrın leküm yü'minü billâhi ve yü'minü lilmü'miniyne ve rahmetün lillezliyne âmenü minküm, vel-leziyne yü'zune resûlullahi lehüm azâbün eliyın.

(55) Onların malları, çocukları hoşuna gitmesin. Allah ancak dünya diriliğinde onunla onlara azap ¹ etmeyi, kâfir olarak canlarının çıkmasını istiyor. (56) Onlar sizlerden olduklarına dair Allah'a yemin ederler, halbuki onlar sizlerden değildirler. Fakat ödle, korkak bir gürühturlar. (57) Onlar sığınacak bir yer veya mağara veya girecek bir delik bulsalardı sizden kurtulmak için çabucak oraya sokulurlardı. (58) Münafıklardan bir kısmı sadakaları taksim hususunda seni ayıplarlar, eğer onlara o sadakalardan istedikleri kadar verilse râzı olurlar. Şayet bir şey verilmezse hemen danılırlar ². (59) Onlar Allah ve peygamberin kendilerine verdiği şeye râzı olsalar da — Allah bize elverir. Allah bize fazl-u kere-

فَلَا تُحِبُّنَا مَوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ بِذَلِكَ يُؤْذِيَهُمْ
بِأَفِي السَّيِّئَةِ الدُّنْيَا وَتَرْهَقُ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ
وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنْ هُمْ قَوْمٌ
يَفْرُقُونَ ۖ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأًا أَوْ مَعَادًا يَوْمَ تَخْرُجُ
لَقَوْلُوا إِلَيْنَا وَمَنْ يَتَّبِعُنَا ۚ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ يَكُنْ فِي
الْحَقِّ قَائِمًا قَالُوا عَطَوْنَا إِلَيْنَا رِضْوَانًا وَزَانِمًا
عَطَوْنَا مِنْهَا إِنْ أَهْمُكُمْ شَيْءٌ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ۚ إِنَّمَا أَصْطَفَا
لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهِ وَاللَّوْلَةَ عُلُوهُنَّ
وَفِي الرِّقَابِ وَالْعِزَّاءِ مِمَّنْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنَاءَ السَّبِيلِ
وَبَصِيْرَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلَيْكُمْ حَكِيمٌ ۚ وَمِنْهُمْ الَّذِينَ
يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ ذُنَّ قُلْ ذُنَّ حَسْبُكُمْ
يَوْمَئِذٍ بِاللَّهِ يُؤْذُونَ الْيَوْمَانِ مِن دُونِ اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

¹ Evlât sıkıntısı vermek, fevt olan geye teessüf çok-mek gibi azap.

² Yahut çok verilirse sevinirler. Az verilse kızarlar.

³ Yani aylıkları buradan verilir.

minden vereceği gibi peygamber de ganimet ve-recektir, biz Allah'tan ümitvarız, deselerdi hak-larında iyi olurdu. (60) Sadakalar yalnız züğürt-ler ve yoksullara, sadakaları toplamaya memur olanlara ³, müellefi-i kulûbe ⁴, azat kılınacak kö-lelere, borçlulara, Allah yolunda sarfa ⁵ ve yolcu-lara mahsustur. Bu ahkâm Allah tarafından farz kılınmıştır. Allah hakkıyla âlîmdir, hakimdir. (61) Münafıklardan bazıları peygamberi rencide eder-ler, «— Kulak kesildi», her şeye inanıyor derler. Onlara de ki o, sizin için hayr! iştir bir kulaktır. Allah'a inanır, mü'minlerin sözüne inanır. İçiniz-den iman getirenlere de aynı rahmettir. Allah'ın peygamberini rencide edenler için acıklı bir azap vardır.

⁴ İslâma ısınmak için islâmde sebat etmek için müs-limlere, şeref-i islâm ile müşerref olmak için gayr-i müs-limlere verilir.

⁵ Levazım-ı harbiye burada dahildir.

يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَئِىْ يَرْضَوْكُمْ وَاللّٰهُ وَرَسُولُهُ
 اَنْ يَّرْضَوْهُ اِنْ كُنْتُمْ اَوْفِيْنَ ۝ اَلَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ
 مَنْ يُّحَادِدِ وَاللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيْهَا
 ذٰلِكَ اَجْرُ الْعٰمِلِ ۝ يَحْذَرُ الْمُنٰفِقُوْنَ اَنْ تُشْرَلَ
 عَلَيْهِمْ سُوْرَةٌ تَنْبِئُهُمْ بِمَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ فَلَا تَسْتَهْزِءُوْا
 اِنَّ اللّٰهَ خٰجِرٌ مَّا تَحْذَرُوْنَ ۝ وَلٰكِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُوْلُنَّ
 اِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۙ فَاَلْبَسَهُ اللّٰهُ اَبَايَةً وَرَسُولُهُ
 كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُوْنَ ۝ لَا تَقْبَلُوْا رِءُوْسًا مِّنْهُمْ بَعْدَ
 اِيْمَانِكُمْ اِنَّكُمْ عَنْ ظُلْمَتٍ اَنْتُمْ ۝ وَلَٰكِنْ سَأَلْتَهُمْ
 لَيَقُوْلُنَّ اِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۙ فَاَلْبَسَهُ اللّٰهُ اَبَايَةً
 وَرَسُولُهُ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُوْنَ ۝ وَلَا تَقْبَلُوْا رِءُوْسًا
 مِّنْهُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ اِنَّكُمْ عَنْ ظُلْمَتٍ اَنْتُمْ ۝ وَلَٰكِنْ
 سَأَلْتَهُمْ لَيَقُوْلُنَّ اِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ۙ فَاَلْبَسَهُ
 اللّٰهُ اَبَايَةً وَرَسُولُهُ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُوْنَ ۝ وَلَا تَقْبَلُوْا
 رِءُوْسًا مِّنْهُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ اِنَّكُمْ عَنْ ظُلْمَتٍ اَنْتُمْ ۝

(62) yahlîfûne billâhi leküm hiyrdûküm, vallâhü ve resûlühü ehakku en yürdühü in kânü mü'miniyn (63) elem ya'lemû ennehü men yuhâdidillâhe ve resûlehü fe'enne lehü nâre cehenneme hâliden fîyhâ, zâlikelhezûl'azîym (64) yahzerülmünâfikuüne en tünezzele aleyhim sûretün tünebbühüm bimâ fîy kulûbihim, kulis-tehzîu, innallâhe muhricün mâ tahzerün (65) ve lein se'elthehum leyekuülünne in-nemâ künnâ nahûdu ve nel'ab, kul ebil-lâhi ve âyâtihî ve resûlihî küntüm testeh-zîün (66) lâ ta'tezirû kad kefertüm ba'. de iymâniküm, in na'tü an tâifetin min-küm nü'azzib tâifeten biennehüm kânü mücrimiyin (67) elmünâfikuüne velmünâ-fikaâtü ba'duhüm min ba'd, ye'mürüne bilmünkeri ve yenhevne anilma'rûfî ve yakbidüne eydiyehüm, nesûllâhe fenesi-yehüm, innelmünâfikiyne hümlülfâsikuün (68) ve'adallahülmünâfikiyne velmünâfi-kaâtî velküffâre nâre cehenneme hâlidiy-ne fîyhâ, hiye hasbühüm, ve le'anehümül-lah, ve lehüm azâbüñ mukiyim.

(62) Münafıklar, sizi hoşnut etmek için Allah'a yemin ederler. Halbuki Allah ve peygamberini hoşnut etmek elyaktır. Eğer mü'min iseler Resulünü rencide etmezler. (63) Onlar bilmiyorlar mı ki Allah'a ve peygamberine düşmanlık eden için Cehennem ateşi vardır, kendileri orada daimdir. İşte bu, büyük bir rüsvaylıktır. (64) Münafıklar Müslümanlara kalplerindeki haber verecek bir sûre inmesinden endişe ederler. Onlara de ki, istihza edin durun. Allah endişe ettiğimizi meydana çıkaracaktır. (65) * Onlardan istihzalarının sebebinı soracak olsan — « Bu yalnız türlü türlü sözde dalıyorduk, eğleniyorduk » derler. De ki — « Allah ile, âyetleri ile, peygamberi ile mi is-

tihza ediyordunuz? (66) İtizar etmeyin, siz imanınızdan sonra muhakkak kâfir oldunuz ¹. Sizin bir güruhunuzu affetsek bile ² yine diğer bir güruhu günahkâr olduğundan dolayı azaba duçar edeceğiz. (67) Münafık erkekler ile münafık kadınlar nifakta hep birdir. Kötülüğü emir ederler, iyiliği nehy ederler. Ellerini de sınıksız tutarlar ³. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu ⁴. Çünkü münafıklar fasık kimselerdir. (68) Allah münafık erkekler ile münafık kadınlara, kâfirlerle orada daima kalmak üzere Cehennem ateşini vaadetmiştir. Bu, onlara yetişir. Bir de Allah onları rahmetinden uzak tutmuştur. Onlar için kendilerini kımlatmayacak azap vardır.

¹ Küfrü izhar ettiniz.

² Yani tövbe edenleri.

³ Cimridirler.

⁴ Onlar Allah'ın emrini unuttular, Allah da onları inayetinden mahrum etti.

(69) kelleziyne min kabliküm kânû eşedde minküm kuvveten ve eksera emvâlen ve evlâdâ, festemte'û bihalâkühim, festemta'tüm bihalâküküm kemestemte'alleziyne min kabliküm bihalâkühim ve hudtüm kelleziy hâdû, ulâike habitat a'mâlühüm fiddünyâ vel'âhireh, ve ulâike hümlühasirûn (70) elem ye'tihim nebe'üllezinye min kablihüm kavmi nuhîn ve âdin ve semûde ve kavmi ibrahîyme ve ashâbi medyene velmü'tefikât, etethüm rüsülühüm bilbeyyinât, femâ kânallahü liyezli-mehüm ve lâkin kânâ enfüşehüm yezli-mûn (71) velmü'minûne velmü'minâtü ba'duhüm evliyâü ba'd, ye'mürüne bilma'rûfi ve yenhevne anilmünkeri ve yukıymûnassalâte ve yü'tünezzekâte ve yutıyûnallâhe ve resûleh, ulâike seyerhamühümullah, innallâhe aziyüzün hakıym (72) ve'adallahülmü'miniyne velmü'minatı cennâtin terciy bin tahtihel'enhari hâlidıyne fihâ ve mesâkine tayyibeten fly cennâti adn, ve ridvânün minallahai ekber, zâlike hüvelfevzül'azıym.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا اسْتَضَوْا سُنُوءَ قَوْمِهِمْ وَكَانَتْ
أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ اسْتَضَوْا سُنُوءَ قَوْمِهِمْ فَاسْتَضَوْا
يَحْدُوهُمْ كَمَا اسْتَضَوْا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ يَحْدُوهُمْ
وَيَحْضُونَ كَالَّذِينَ خَاصُوا أُولَئِكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ
فَالْذُّنْيَا وَالْآخِرَةُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ فَاتَّخَذْتَهُنَّ
رُسُلَهُنَّ بَابِئِنَّاتٍ فَمَا كَانَ اللَّهُ يَرْبُطَهُنَّ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنفُسَهُنَّ يَرْبُطُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضُهُمْ يَأْمُرُونَ بِالْعُرْوَةِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿٧١﴾
وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ عَلَيْهِمْ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٍ مِمَّا أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

(69) Münafıklar : Siz, evvelkiler gibisiniz. Halbuki onlar sizden daha kuvvetli idiler. Malları, çocukları daha çoktu. Onlar bu dünyada nasiple-rince behredar oldular. Sizden evvelkilerin nasip-lerine behredar oldukları gibi ¹ siz de nasipleri-nizce öyle behredar oldunuz. Onların bâtila dal-dıkları gibi siz de öyle daldınız. İşte bünyada, âhirette, amelleri beyhûde olanlar onlardır. İşte ziyankârlar onlardır. (70) Onlardan evvel gelen Nuh, Âd, Semud kavimlerinin, İbrahim kavmi-nin, Medinelilerin altı üstüne geçen kasabalar ahalisinin kıssaları onlara nakl olunmadı mı? On-lara peygamberleri açık mucizeler getirmişti. On-lar tekzip etmekle helâk oldular. Allah onlara zu-

lüm etmedi. Fakat onlar kendilerine zulüm et-tiler. (71) Mü'min erkekler ile mü'min kadınlar da birbirlerinin yâr ve muavinidir. Onlar iyiliği emir, kötülüğü nehiy ederler. Namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. Allah ve peygamberine ita'at ederler. İşte onları Allah esirgeyecektir. Çünkü Allah galib-i yektadır. Hakimdir. (72) Al-lah, mü'min erkekler ile mü'min kadınlara ağaç-ları altından ırmaklar akar uçmakları, orada daim kalmak üzere vaaдетmiştir. Aden ² uçmaklarınd-a, temiz, pâk meskenler de vaad buyurmuştur. Allah tarafından bir hoşnutsuk herşeyden büyük-tür. İşte büyük fevz ve necat budur.

¹ Nasipleri kadar dünyada zevk ve safa ile hayat-larını imrar ettikleri gibi.

² Veya ikamet olunacak uçmaklarda.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَ وَالشَّاظِينَ وَغَاظِ عَظِيمَهُ
وَمَا وَدَّعَهُمْ جَنَّةٌ وَبَيْتُ الْمَسْكِينِ * يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا
وَلَقَدْ قَالُوا كَلْبَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بِعِدَائِنَا سِرًّا وَعَهْوًا
عِلْمًا بَيْنَا أَلَا وَمَاتَمَسُوا إِلَّا أَنَّا غَشِينَهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ
فَضْلِهِ إِنْ يَكُونُوا يَكُ حَرَامَةً وَإِنْ يَكُونُوا يَكُونُوا بِهَذَا اللَّهُ
عَذَابًا لِبَاسٍ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ مَكِينٍ
وَلَا نَقْصِيرٍ * وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَنْ لَا يَنْتَهِبُوا
لِنَفْسِهِمْ وَلَكِنَّهُمْ مِنْ النَّاصِيحِينَ * كَلَّا إِنَّهُمْ مِنْ
فَضْلِهِ يَكُونُوا يَكُونُوا وَهُمْ مُعْرِضُونَ * فَأَعْقَبَهُمْ
نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَمَا كَانَ يُكِيدُونَ * أَلَمْ يَكُونُوا أَعْلَمُ
بِعَلْمِ بَرِئَتِهِمْ وَتَوْبَتِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ *
الَّذِينَ يَلْعَنُونَ أَطْلُوعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الْإِسْقَادِ
وَالَّذِينَ لَا يُجِدُونَ إِلَّا جَهَنَّمَ فَيَتَنَبَّهُونَ مِنْهَا
تَحَرَّاهُ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ *

(73) yâ eyyühennebiyyü câhidilküffâre velmünâfikıyne vagluz aleyhim, ve me'vâhüm cehennem, bi'selmâsıyr (74) yahlıfûne billâhi mâ kââlû, ve lekad kââlû kelimetelküfri ve keferû ba'de islâmihim, ve hemmü bimâ lem yenâlû, ve mâ nekamü illâ en egnâhümullahü ve resûlühü min fadlih, fein yetübû yekü hayren lehüm, ve in yetevellev yu'azzibhümullahü azâben eliyen fiddünyâ vel'âhireh, ve mâ lehüm fıyl'ardı min veliyyin ve lâ nasıyr (75) ve minhüm men âhedallahe lein âtânâ min fadlihî lenessaddekanne ve lenekûnenne minassâlihıyn (76) felemmâ âtâhüm min fadlihî bahlû bihi ve tevellev ve hüm mu'ridûn (77) feağkabehüm nıfâkan fıy kulûbihim ilâ yevmi yelkavnehü bimâ ahlefûllâhe mâ ve'adûhü ve bimâ kânü yekzibûn (78) elem ya'lemü ennallahe ya'lemü sırrehüm ve necvâhüm ve ennallahe allamülguyûb (79) elleziyne yelmizûnelmuttavrı'ıyne minelmu'miniyne fissadakaâti velleziyne lâ yecidûne illâ cühdehüm feyesharûne minhüm şehırlallahü minhüm ve lehüm azâbün eliyem.

(73) Ey Peygamber! Kâfirler ile münafıklar ile duruş dur. Onlara sert ol, onların yurtları Cehennemdir. O, ne kötü uğraktır. (74) Onlar sövüp saymadıklarına dair Allah'a yemin ederler. * Onlar küfür sözü söylemişler, İslâm'ı izhardan sonra kâfir olmuşlar, ellerine geçemeyecek bir şeyi elde etmek istemişlerdi. Onların peygamber ve mü'minlere kin tutmaları ve garazkârlıkları ise ancak Allah ve peygamberinin inayeti sayesinde mü'minleri zengin ettiğinden neş'et etmiştir. Eğer nifaktan tövbe ederlerse haklarında hayırlı olur. Şâyet imandan yüz çevirirlerse Allah onları dünyada, âhirette acıklı bir azap ile edecektir. Onların yeryüzünde ne bir yârı, ne de bir medetkârı yoktur. (75) İçlerinden öyleleri vardır ki « — * Allah bize inayettinden servet verirse mut-

lak sadaka veririz, Salihlerden oluruz » diye Allah ile ahlaşmışlardı. (76) Allah onlara inayettinden servet verince cimri kesildiler, ta'attan da yüz çevirdiler. Onlar dönektiler. (77) Artık Allah, kendisine karşı vaadettikleri şeyden caydıklarından, yalancı olmalarından dolayı kavuşacakları kıyamet gününe kadar kalplerinde nifaka yer verdi. (78) Onlar, Allah'ın sırlarını, gizli sözlerini bildiğini, bütün gayıpları bilip hiç birinin ilminden hariç olmadığını bilmiyorlar mı? (79) Mü'minlerden gönülleriyle sadaka verenleri, çabalaya çabalaya ele geçirdiklerini tasadduk edenleri tâ'yip edip bunları maskaralığa alanları Allah maskara eder. Onlar için acıklı bir azap vardır.

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٨﴾ لَكِنَّ الرُّسُلَ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَهْلُ جَاهِدٍ وَبِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيَاءَ كَذَلِكَ هُمُ الْخَائِرُونَ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٩﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ زُخْرُفًا لَدِينٍ فِيهَا ذَلِكِ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩٠﴾ وَسَيَأْتِيكَمُ الرَّبُّ بِزَلْزَلَةٍ تُغْشِي كُلَّ شَيْءٍ وَرَأَيْتَ الْمَلَائِكَةَ لِيُوْذِنَ لَهُمْ قَوْلَهُمْ يَقُولُونَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي غَمٍّ عَدَدًا كَثِيرًا ﴿٩١﴾ لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ مَا عَلَى الْحَشِيشِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ يَعْلَمُ غُيُوبَ رُجُلِهِ ﴿٩٢﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا تَوَلَّوْا لَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مَا أَصْبَحُوا بِأَحْوَالِهِمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَاعْيَنُهُمْ فَبِئْسَ مَا لَدُنْكَ حَرْجًا لَّا يَجِدُوا وَمَا يَفْقَهُونَ ﴿٩٣﴾ إِنَّمَا النَّسَبُ عَلَيْهِمْ جَهَنَّمَ الْبُيُوتُ الَّتِي يُسَكِّنُ عَنْهَا الْكَافِرُونَ وَالَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ هُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٩٤﴾

(87) radû bien yekûnû ma'alhavâlifî ve tubi'a alâ kulûbihim fehûm lâ yefkahûn (88) lâkinirresûlû velleziyne âmenû ma'ahû câhedû biemvâlihîm ve enfûsîhim, ve ulâike lehûmülhayratü ve ulâike hü-mülmüflîhûn (89) e'addallahû lehûm cennâtîn tecrîy min tahtihel'embârû hâ-lidiyne fîyhâ, zâlikelfevzül'azîm (90) ve câelmu'azzirûne minel'a'râbi liyî'zene lehûm ve ka'adelleziyne kezebûllâhe ve resûlehe, seyûsiybülleziyne keferû min-hûm azâbûn eliyim (91) leysê aladdu'afâi ve lâ alelmardâ ve lâ alelleziyne lâ yecîdûne mâ yünfikûne haracûn izâ nasahû lillâhi ve resûlih, mâ alelmuhisniyne min sebiyl, vallahû gafûrûn rahîm (92) ve lâ alelleziyne izâ mâ etevke litahmilêhûm kulte lâ ecidû mâ ahmilükûm aleyhi te-vellev ve a'yünühûm tefîydu mineddem'i hazenen ellâ yecidû mâ yünfikûn (93) innemessebiylü alelleziyne yeste'zinûneke ve hümm agniyâ', radû bien yekûnû ma'al-havâlifî ve taba'allahû alâ kulûbihim fehûm lâ ya'lemûn.

(87) Onlar geri kalanlarla beraber bulunmaya razı oldular, kalplerine nifak mührü vuruldu. Artık onlar anlamazlar. (88) Fakat peygamber ve onunla beraber mü'min olanlar, mallarıyla, canlarıyla duruşlardır. İşte onlar için iyilikler vardır¹. Ümduklarına erenler de onlardır. (89) Allah onlar için altından ırmaklar akar uçmaklar hazırlamıştır ki orada daim kalacaklardır. İşte büyük fevz ve necat budur. (90) Bedevilerden öziir dileyenler kendilerine izin verilsin diye geldiler. Allah ve peygamberine yalan söyleyenler de oturup kaldılar, onlardan kâfir olanlara acıklı azap isabet edecektir. (91) Âcizlere, hastalara ve sefer uğrun-

da harcedecek birşey bulamayanlara Allah ve peygamberi uğrunda hayırhahlık göstermek üzere² harbe gitmemekte bir beis yoktur. İyilik edenlere³ hiçbir itap yolu yoktur. Allah gafurdur, rahimdir. (92) Binek veresin diye sana geldikleri zaman onlara sizin için binek bulamam dedikleri zaman onlara sizin için binek bulamadıklarından göz yaşı dökerek, tasalanarak dönüp gidenlere de itap yoktur. (93) İtap yolu ancak zengin oldukları halde senden izin isteyenlere düşer. Onlar geri kalanlarla beraber bulunmaya râzı oldular. Allah kalplerine gâffet mühürü vurmuştu, artık onlar bilmezler.

¹ Ganimet, nusrat, Cennet, keramet.

² Gizli ve aşıkâr iman ve ita'at ettikleri surette.

³ Hayırhahlık gösterenlere.

(94) ya'tezirûne fleyküm izâ reca'tüm fleyhim, kul lâ ta'tezirû len nû'mine leküm kad nebbe'enallahü min ahbâriküm, ve seyerallahü ameleküm ve resûlühü sümme türeddüne ilâ âlimilgaybi veşşe-hâdeti feyünebbiüküm bimâ küntüm ta'melûn (95) seyahlifûne billâhi leküm izenkalebtüm fleyhim litu'ridû anhüm, fea'ridû anhüm, innehüm ricşün ve me-vâhüm cehennem, cezâen bimâ kânû yeksibûn (96) yahlifûne leküm litedav anhüm, fein terdav anhüm feinnallahe lâ yerdâ anilkavmilfâsikıyn (97) el'a'râbü eşeddü küfren ve nıfâkan ve ederü ellâ ya'lemû hudûde mâ enzelellahü alâ resûlih, vallahü alıymün hakıym (98) ve minel'a'râbi men yettehzü mâ yünfiku magremen ve yeterabbesu bikümüddevâir, aleyhim dâiretüssev', vallahü semiy'un alıym (99) ve minel'a'râbi men yü'minü billâhi velyevmil'âhri ve yettehzü mâ yünfiku kurubâtin indallahı ve salevâtirresûl, elâ innehâ kurbetün lehüm, seyüdhulühümullahü fiy rahmetih, innallahe gafûrun rahıym.

يَعِزُّوْا لَكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ فَاَلَا تَعْلَمُوْنَ
لَنْ نُّؤْمِنَ بِكُمْ قَدْ بَيَّنَّا لِلَّهِ مِنْ اٰخِبَارِكُمْ وَسَيَرَّا لَكُمْ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ نُنْزِلُ ذٰلِكَ عَلٰى الْعِلْيَبِ وَالشَّهَادَةُ
فِيْكُمْ بِكُمْ كَيْفَ كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝ سَيُخْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَكُمْ
اِذَا اَنْقَضَيْتُمُ الدَّيْنَ لِغُرْمَاۤئِهِمْ فَاتُخْلِفُوْهُمُ
اَنْهُمْ رِيْجْسٌ وَمَاۤ اُولٰٓئِكَ هُمْ جَزَآءُ مَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ
۝ يَخْلِفُوْنَ لَكُمْ لِيَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنْ تَصَدَّقْتُمْ
فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِيْنَ ۝ الْاَعْرَابُ
اَسَدَ كُفْرًا وَّيَتٰۤا فَا وَاجِدُوْا اَلَا يَعْلَمُوْا حُدُوْدَ مَا نَزَّلَ
اللّٰهُ عَلٰى رَسُوْلِهِ وَاَلَّا يَعْلَمُوْا حِكْمَةً ۝ وَمِنَ الْاَعْرَابِ
مَنْ يَّتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَدْفَعُ بِكَ اللّٰهُ وَارِثَةً يَوْمَ
دَارِئَةِ السَّوْدِ ۝ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۝ وَمِنَ الْاَعْرَابِ
مَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبٰٓتٍ
عِنْدَ اللّٰهِ وَصَلٰۤا اِلٰى رَسُوْلِهِ اَلَا تَرٰۤا نَبِيَّهٖ نُهً ۝
سَيَدْخُلُوْهُمُ اللّٰهُ فِيْ رَحْمَتِهٖ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝

(94) Onlar tarafına döndüğünüz zaman onlar size lere özur dilerler. Onlara de ki özur dilemeyin, biz size asla inanamayız. Allah sizin ahvalinizi ¹ bize haber vermiştir. Allah ve peygamberi dünyada işinizi ² görecektir. Sonra gizli ve aşikâr her şeyi bilen Zata döneceksiniz. O da, yaptıklarınızı size haber verecek. (95) Onlara döndüğünüz zaman kendilerini muahzeden vazgeçesiniz diye size karşı Allah'a yemin edeceklidir. Siz de onları muahzeden vazgeçin, çünkü onlar mürdardır; yurtları da, kazançlarının cezası olarak Cehennemdir. (96) Onlar size kendilerinden hoşnut olarsınız diye yemin ederler. Siz onlardan hoşnut olursanız onlara ne fayda! Çünkü Allah fasık kavim-

den hoşnut olmaz. (97) Bedevilerin küfürü ve nifakı şehirlilerden daha ziyadedir. Cehalet ve vahşetlerinden dolayı Allah'ın peygamberine inzâl ettiği hududunu ³ bilmemek onlara elyaktır. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (98) Bedevilerden öyleleri vardır ki harcettiğini borç ⁴ sayar, ondan kurtulmak için hakkınızda musibetler ⁵ bekler, durur. Kötü musibetler başlarına gelsin ⁶. Allah semî'dir, hakkıyla âlimdir. (99) Bedeviler içinde öyleleri vardır ki Allah'a, âhiret gününe inanır, harcettiğini Allah'a yakınlık, peygamberin dualarına mazhar olmak için bir vesile sayar. Haberiniz olsun ki bu husus onlar için yakınlığa sebep-tir. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir.

¹ Niçin geldiğinizi, kastınızın ne olduğunu.

² Nifakta sebat edip etmediğinizi.

³ Tekâlif ve ahkâm-ı şer'iyenin miktarlarını veya adil, tevhit, nübüvvet ve ni'ad dellillerinin meratibini.

⁴ Zıyan, boş.

⁵ Peygamberin ölmesi, müşriklerin galip gelmeleri gibi.

⁶ Yani mü'minlere istedikleri kendî başlarına gelsin.

وَالَّذِينَ آمَنُوا لَا يُلَاقُونَكَ مِنَ الْمُنَافِقِينَ وَالْأَضْيَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ
لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ لَا يَتَذَكَّرُونَ ذَلِكَ
الْعَوْرَ الْعَظِيمَ ۖ وَمَنْ تَوَلَّى مِنْهُمْ لَعَنَّا أَغْرَابًا مُتَقَبِّلِينَ
وَمَنْ أَهْلَ الْمَدِينَةِ مَرَدُّوا عَلَى الْأَنفَاقِ لَا يَحْلِفُونَ عَلَىٰ عَهْدِهِمْ
سَعْدًا ثُمَّ يَرْجِعُونَ مَرَدُّوا إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ۖ وَالْآخَرُونَ
أَعْرَضُوا بِأَيْدِيهِمْ فَاحْطُوا بِمَا لَكُمْ وَأَخْرَجْنَا عَنْكُمْ آلِهَ
أَنْ يُؤَيَّسَ عَلَيْهِمْ أَنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ غَيْرَ رَجْبَةٍ ۖ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ
صَدَقَةً يَطْهَرُوهَا وَبُرْ كَيْفَهُمْ بِمَا وَصَّلَ عَلَيْهِمْ أَنْ صَلَوَاتُكَ
سَكَنَ لَهُمُ اللَّهُ وَسَبَّحَ عَلَيْهِ ۖ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ
بِقَبْلِ النَّبِيِّ عَنْ عِبَادِهِ وَأَخَذَ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
الْمُؤَيَّسُونَ وَسَكَرُوا مِنَ الْمَعَالِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيَذَرُوكَ كَمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ وَالْآخَرُونَ مُرْجُونَ لَأَمْرٍ لِلَّهِ
إِلَّا يَعْزِبُ عَنْهُ وَإِلَّا يَأْتِيَهُمْ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَالِمُ حَكِيمٍ ۖ

(100) vessâbikuûnel-evvelüne minelmu-
hâcirine vel'ansârî velleziynetetebe'ühüm
bîhsânin radiyallahü anhum ve radü
anhü ve e'adde lehüm cennâtın tecrî
tahtehel'enhârü hâlidîne fîyhâ ebedâ,
zâlikelfevzül'azîym (101) ve mîmmen
havleküm minel'a'râbî münâfikuûn, ve
mîn ehli'lmedîneti meredü alennîfâk, lâ
ta'lemühüm, nahnü na'lemühüm, senü'
azzibühüm merreteyni sümme yüreddüne
ilâ azâbîn azîym (102) ve âharûna'terefü
bizünübühim haletü amelen sâlihân ve
âhare seyyiâ, asallahü en yetûbe aleyhim,
innallahe gafûrun rahîym (103) huz mîn
emvâlihîm sadakaten tütahhîrühüm ve
tüzekkiyhîm bihâ ve sallî aleyhim, inne
salâteke sekenün lehüm, vallahü semîy'-
un alîym (104) elem ya'lemü ennallahe
hüve yakbelüttetvete an ibâdihî ve ye'-
huzüssadekaâtî ve ennallahe hüvetevvâ-
bürrahîym (105) ve kulî'melü feseyerâ-
lahü ameleküm ve resûlühü velmü'mi-
nün, ve setüreddüne ilâ âlîmîlgaybî veş-
şehâdeti feyünnebiüküm bimâ küntüm
ta'melün (106) ve âharüne mürcevne li-
emrillâhî immâ yü'azzibühüm ve immâ
yetübü aleyhim, vallahü alîymün hakîym.

(100) İleri geçen evvelki Muhacirîn ve Ensar ile onlara güzel işlerde de tâbî olanlardan Allah hoşnut olmuştur ¹. Onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Allah onlara altından ırmaklar, akar uçmaklar hazırlamıştır. Onlar orada ebedi kalacaklardır. İşte büyük fevz ve necat budur. (101) Etrafınızda ² bedevilerden birtakım münâfıklar vardır. Medine ahalisinden bâzıları da münâfıklığı huy edinmişlerdir ³. Sen onları bilmezsin, biz onları biliriz. Onları iki kere ⁴ azaba duçar edeceğiz. Sonra kıyamette onlar yine büyük bir azaba uğrayacaklardır. (102) Diğerleri ise günahlarını itiraf etmişler, iyi amelî başka bir kötü amel ile karıştırmışlardır ⁵. Olabilir ki Allah onların tövbelerini kabul eder. Çünkü Allah gafurdur, rahîm-

dir. (103) Onların mallarından sadaka al ki kendilerini temizleyesin, o mal ile onları pâklayasın ⁶. Onlara dua et. Çünkü senin duan onlar hakkında sükûnete bâdîdir. Allah semî'dir, hakîyle âlîmdir. (104) Onlar Allah'ın, kullarından sadır olan tövbeyi kabul ettiğini, sadakalarını ahz ve kabul eylediğini, tevap ve rahîm olduğunu bilmiyorlar mı? (105) De ki Ey nâs! dilediğinizi işleyin. Allah, peygamberi, ve mü'minler amelinizi göreceklerd. Gizli ve aşîkâr herşeyi bilen Zat'a görüleceksiniz.. O da size işlediklerinizi haber verecektir. (106) Diğerleri de Allah'ın haklarını-daki emrine ⁷ tehir olmuşlardır. Allah onları ya azaba duçar eder veya tövbeye muvaffak kılar. Allah hakîyle âlîmdir, hakimdir.

¹ Yahut ileri geçeren evvelki Muhacir'ler ve Ensar'dır. Bir de onlara güzel işlerde tâbî olanlardır. Allah onlardan hoşnut olmuştur.

² Şehrin etrafında.

³ Veya nifakta mahîr olmuşlar, ileri gitmişlerdir.

⁴ Dünyada rüşvaylık ile veya katil ile, kabirde azap

ile; mallarına noksan, bağlarına belâ vermek ile.

⁶ Nedamet ihbarı, mü'minlerin itirafı gibi iyi amelî Tebuk'ten geri kalmak, münâfıklara uymak gibi kötü amele.

⁷ Günâhtan temizleyesin, mallarına berket veresin.

⁸ Hüküm ve kazası üzere tövbede.

(107) velleziynettehazû mesciden dırâren ve küfren ve tefriykan beynelmü'miniyne ve irsâden limen hâreballahe ve resûlehü min kabl, ve leyahlifünne in erdnâ illel-husnâ, vallahü yeşhedü innehüm lekâzibûn (108) lâ tekum fiyhî ebedâ, lemesci-dün üssise aleltakvâ min evveli yevmin ehakku en tekuümne fiyh, fiyhî ricâlün yuhıbbüne en yetetahherü, vallahü yuhıbb-ülmüttahhiriyn (109) efemen esese bünyânehü alâ takvâ minallahi ve rıdvânın hayrun em men esese bünyânehü alâ şefâ cürüfin hârin fenhâre bihi fıy nâzi cehennem, vallahü lâ yehdiylkav-mezâlimiyn (110) lâ yezâlû bünyânühüm-mülleziy benev riyyeten fiy kulûbühüm illâ en tekatta'a kulûbühüm, vallahü alıy-mün hakiym (111) innallahesterâ minel-mü'miniyne enfüşehüm ve emvâlehim bi-enne lehümülceenneh, yukaâtılüne fiy se-biylillâhi feyaktülüne ve yuktelân, va'-den aleyhi hakkan fiyttevrâti vel'inciylı velkur'an, ve men evfâ bi'ahdihi minal-lahi festebşirü bibey'kümmülleziy bâya'-tüm bih, ve zâlike hüvelfevzül'azıym.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضَرَارًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَارْصَادًا لِلَّذِينَ كَارَهُوا وَرَسُولُهُ
مِنْ قَبْلُ وَيُخَالِفُونَ إِنْ أَرَادْنَا أَنْ نَنْفِضَ إِلَيْهِمْ
لَكَذِبُونَ ۝ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَلْمَسْجِدِ إِنْ
كَانَ مِنَ الْقَوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحْسَنَ مِنْهُ فِئَةٌ
مِنْ رِجَالٍ يُجِبُونَ ۝ أَنْ يَقُولُوا وَاللَّهِ
يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ۝ أَفَنْتَسَبِّحُنَا ۚ عَلَیْكَ
مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَرَضُوا بِأَمْرِ اللَّهِ فَاسْكُتْ ۚ
يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ
وَالْجَنَّةَ مَعَ الْإِبْرَاهِيمَ ۚ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ
الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينًا لَدَىٰ رَبِّكَ
فِي قُلُوبِهِمْ لَأَنْقَطِعَ عَنْهُمْ آلُكَ
إِذْ كُنْتَ تَخْرُجُ مِنْ الْوَيْبِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَأَمْوَئِهِمْ ۚ وَإِنْ كُنْ مِنْهُمْ لَفِي شَكٍّ
لَأُنْفِثَنَّ فِي الْوُلُوفِ نَسِيبًا ۚ لَقَدْ فَتَنَّا
الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينًا لَدَىٰ رَبِّكَ إِلَّا
الَّذِينَ بَدَّلْنَا خَلْقًا نَجِيفًا لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ۚ وَكَذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ۝

(107) «Kuba» mescidine zarar vermek, küfrü kuvvetlendirmek, mü'minler arasına tefrika sokmak, daha evvel Allah ve peygamberi ile savaşan kimseyi gözlemek kastiyle mescit yapan * biz iyilikten ¹ başka birşey istemedik, diye yemin eden münafıkların yalancı olduklarına Allah şahadet eder. (108) Orada asla namaz kılmı. İlk gününden takva temeli üzerine kurulan mescit-i «kuba» da namaza durmak daha layıktır. Orada pâk-lığı seven adamlar vardır, Allah pâklananları sever (109) Binasını, Allah'tan sakınmak, hoşnudi-sini istemek temelleri üzerine kuran mı daha iyidir? Yoksa binası yıkılmakta bulunan yar'ın ke-narına kurup da kendisiyle beraber Cehennem

ateşine çöküp giden kimse mi ²? Allah zalim kav-mi hidayete erdirmez. (110) Onların kurdukları bina kalpleri parça parça oluncaya kadar kalpe-rinde şüpheye sebep olur durur. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (111) Allah mü'minlerden canlarını, mallarını satın almış, buna bedel on-lara Cennet vermiştir. Onlar Tanrı yolunda kital ediyorlar. Öldürüyorlar, öldürtülüyorlar. Bu vaad Allah'ın öyle vaadidir ki Tevrat'ta, İncil'de, Kur'an'da sabittir. Allahtan ziyade ahdini yerine ge-tiren kim olabilir? Artık yapmış olduğunuz alış verişten dolayı size müjdeler olsun. Bu alış veriş büyük bir feyz ve necattır.

¹ Namaz, zıkrullah, âclz ve mâlûl olanlara ayrı bir mescit yapmak gibi amali hasene veya trade-i hasene.

² «Mescid-i Kuba» ihlâs-ı amel, «Mescid-i Darar» riya ve ucup üzere kurulmuştur.

(118) ve alesselâsetilleziyne hullifû, hattâ izâ dâkat aleyhimül'ardü bimâ rehabet ve dâkat aleyhim enfüsühüm ve zannû en lâ melce'e minallâhi illâ ileyh, sümme tâbe aleyhim liyetûbü, innallahe hüvet-tevvâbürrahıym (119) yâ eyyühelleziyne âmenüttetuâllahe ve künü ma'assâdıkıyn (120) mâ kâne liehlilmediyetü ve men havlehüm minel'agrâbi en yetehallefû an resülillâhi ve lâ yergabû bienfûsihim an nefsih, zâlike biennehüm lâ yustübühüm zameün ve lâ nasabün ve lâ mahmasatün fiy sebıyllillâhi ve lâ yetâüne mevıtan yağıyzulküffâre ve lâ yenâlüne min adıvvin neylen illâ kütibe lehüm bihi amelün sâlih, innallahe lâ yudıy'u ecrelmıhsınıyn (121) ve lâ yünfiküüne nefekaten sagıyreten ve lâ kebiyreten ve lâ yakta'üne vâdiyen illâ kütibe lehüm liyecziyehümullahü ahsene mâ kânü ya'melün (122) ve mâ kânelmü'minüne liyenfirû kâffeh, felev lâ nefere min külli fırkatın minhüm tâifetün liyetefekkahü fiyddiyni ve liyünzirü kavmehüm izâ recâ'ü ileyhim le'allehüm yahzerün.

وَعَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا أَصْحَابُ الْأَرْضِ
يَا حَيُّوسَاصِفَاتُ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا لَاحِظَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَهُهُ فَذُكِّرُوا بِاللَّهِ وَهُوَ
الْقَوِيُّ الرَّحِيمُ ﴿١١٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١٢٠﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا
بِأَنفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ أَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظُلْمٌ وَلَا
نَجَسٌ وَلَا مِثْلُ شَيْءٍ مِنَ اللَّهِ وَلَا يَطْلُونُ مَوْتًا يُعْطِ
الْكَفَّارَ وَلَا يَمْلِكُونَ مِنْ دُونِهِ وَإِنَّكُمْ لَفِي عَمَلٍ
صَالِحٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْحَسَنِ ﴿١٢١﴾ وَلَا يُفْنِيهِ
نَفْسٌ صَغِيرٌ وَلَا كَبِيرٌ وَلَا يَنْقُصُونَ وَإِذَا يَا أَيُّهَا
كَيْدُكُمْ لَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ اللَّهُ أَحْسَنَ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَصْرُ مِنَ اللَّهِ
فَفَرَّ مِنْهُمْ فُتُورٌ مَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَلِيُذِيقُوا
الْعَذَابَ الَّذِينَ ظَلَمُوا فَكَانُوا مِنَ الَّذِينَ لِيُذِيقُوا
الْعَذَابَ لَئِنْ لَمْ يَرْجِعُوا إِلَى اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٤﴾

(118) Geri kalan üç kişiyi ise yeryüzü genişliği beraber onlara dar gelip ¹ gönülleri darlaşıncaya, Allah'ın hışmına karşı kerem ve affından başka sığınacak hiç bir yer olmadığını anlayıncaya kadar affetmedi. Sonra eski hallerine rücu etmeleri ² için onları tövbeye muvaffak kıldı. Çünkü tevap olan, rahim olan, Allah'tır. (119) Ey iman edenler! Allah'tan sakının, gerçek diyenler ile beraber olun. (120) Medine ahalisine ve etrafındaki bedevilere Resûlullahın emrinden geri kalmaları, peygamberden kendilerini çevirmeleri ³ yaşımaz. Şunun için ki Allah yolunda onlara hiç bir susuzluk, hiç bir zahmet, hiç bir açlık erişmemiş; onlar kâfirlerin hışmını mucip olacak bir ye-

re ayak basmamışlar ve düşmandan hiç bir musibet ⁴ görmemişlerdir ki ona mukabil haklarında iyi bir amel yazılmasın. Çünkü Allah iyi işleyenlerin mükâfatını boş bırakmaz. (121) Haklarında iyi bir amel yazılmaksızın onlar az çok bir şey harcetmezler, hiçbir yerden geçmezler. Allah kendilerine işledikleri yerlerin daha iyisiyle mükâfat verecek. (122) Mü'minlerin hep birden gazaya çıkmaları gerek değildir. İçlerinden her fıkadan ⁵ bir cemaat gazaya çıkmalı, bir kısmı da kalmalı ki din hususunda fıkıh öğremsinler ⁶, kavimleri gazadan kendilerine döndükleri vakit onları Allah azabıyla korkutsunlar ta ki onlar hazer etmiş olsunlar.

¹ Çünkü bütün halk kendiliğinden yüz çevirmişlerdi. Hiç bir kimse görçünmüyordu.

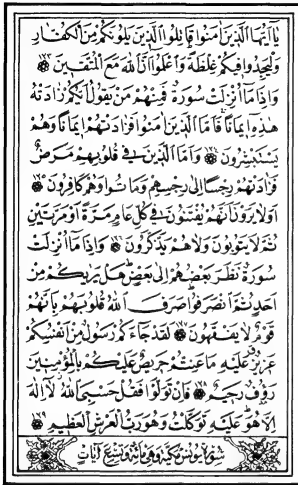
² Veya tövbeye devam etmeleri için tövbe etmelerileye.

³ Peygamberin çektiği meşakkatten kendilerini korumaları.

⁴ Katil gibi, esir gibi olmak.

⁵ Her kabileден, her memleketten.

⁶ Yani müminler ibtice ayrılacak bir hizmeti Resulde kalacak, vahiy görecekt, her'ı zapt edecek, dinde fakih olacak, diğeri ise gazaya gidecek.

(123) yâ eyyühelleziyne âmenü kaâtılûl-leziyne yelnekküm minelküffâri ve lye-cidü fiyküm gılzah, va'lemü ennallahe ma'almuttekiyn (124) ve izâ mâ ünzilet sûretün feminhüm men yekûlû eyyü-küm zâdethü hâzihi iymânâ, fe'emmelle-ziyne âmenü fezâdethüm iymânen ve hüm yestebşirün (125) ve emmelleziyne fiy kulûbihim maradun fezâdethüm ric-sen ilâ ricsihim ve mâtü ve hüm kâfirün (126) evelâ yerevne ennehüm yüftene fiy külli âmin merreten ev merreteyni sümme lâ yetübüne ve lâ hüm yezzekke-rün (127) ve izâ mâ ünzilet sûretün na-zara ba'duhüm ilâ ba'd, hel yerâküm min ehadin sümmensarafü, sarafallahü kulûbehüm biennehüm kavmün lâ yefka-hün (128) lekad câeküm resülün min enfüsiküm aziyzün aleyhi mâ antittüm ha-riysun aleyküm bilmü'miniyne raûfün ra-hıym (129) fein tevelev fekul hasbiyalla-hü lâ ilâhe illâ hü, aleyhi tevekkeltü ve hüve rabbül'arşil'azıym.

(123) Ey iman edenler! Kâfirlerden size yakın olanlarla ¹ kıtal edin. Onlara: sert davranın da onlar sizlerde sertlik bulsunlar. Biliniz ki Allah sakınanlarla beraberdir. (124) Bir sûre inzulundu mu münâfıklardan biri diğerine istihza ile — bu sûre hanginizin imanını artırmıştır — der. Müminlere gelince bu sûre onların imanlarını artırır, onlar o âyet ile sevinirler. (125) Yüreklarinde hastalık bulunanlara gelince bu sûre onların murdarlıklarına bir murdarlık daha katar ². Onlar kâfir olarak ölürler. (126) Münâfıklar görmüyorlar mı ki her sene bir veya iki defa mihnate duçar oluyordılar. Böyle iken yine tövbe etmezler,

nasihat kabul eylemezler. (127) Ayıplarını bildiren bir sûre inzal olundu mu onlar birbirlerine bakarlar ³. Acaba sizi müminlerden biri görüyor mu derler ⁴. Sonra dönüp giderler. Allah onların kalplerini doğrudan dönüştürmüştür. Çünkü onlar anlar bir kavim değillerdir. (128) * Size kendinizden bir peygamber gelmiştir. Sizin meşakate uğramanız ona ağır gelir. O, hidayetinize haristir. Mü'minler hakkında pek esirgeyici, bağışlayıcıdır. (129) Artık onlar senden yüz çevirirlerse — Allah bana elverir. O'ndan başka tapacak yoktur, ben ancak ona mütevekkil oldum. O, büyük Arşın sahibidir» dersin.

¹ Mesafede veya nesepde yakın olanlar ile.

² Onların şüphe ve küfürlerine bir şüphe ve küfür da-ha katar.

³ Utandıklarından veya istihza ederek birbirlerine ışa-

ret ederler.

⁴ Çünkü görürlerse mesçitten çıkamayız veya bize mazarrat gelir.

SÛRETÜ YÛNUS

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm râ, tilke âyâtülkitâbilhakiym, (2) ekâne linnâsi aceben en evhaynâ ilâ recûlin minhüm en enzîrinnâse ve beşşirilleziyne âmenü enne lehüm kademe sîdkın inde rabbihim, kaâlelkâfirüne inne hâzâ lesâhürün mübiyn (3) inne rabbe-kümullahüllezîy halakassemâvâtî vel'ar-da fiy sitteti eyyâmin sümmeüstevâ alel'arşî yüdebbirül'emr, mâ min şefi'ın min ba'dı iznih, zâlikümüllahü rabbüküm ta'büdüh, efelâ tezekerürün (4) ileyhi merci'uküm cemiy'a, va'dallahü hakkaâ, innehü yebde'ülhalka sümme yu'ydüh, li-vecziyelleziyne âmenü ve amilüssâlihâtî bilkıst, velleziyne keferü lehüm şerâbün min hamîymîn ve azâbün eliyümün bimâ kânü yekfürün (5) hüvellezîy ce'aleşşemse diyâen velkamere nûren ve kadde-rehü menâzile lita'lemü adedessiniye velhisâb, mâ halakallahü zâlike illâ bil-hakk, yufassulul'âyâtî likavmin ya'lemün (6) inne fiy ihtilâfilleyli vennehâri ve mâ halakallahü fiyssemâvâtî vel'ardı leâyâ-tin likavmin yettekuün.

YUNUS SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esrigeven, başışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, Lâ, Ra. Bu, hikmeti müstemil olan ² Kitabın âyetleridir. (2) Halkı Allah azabıyla korkusun, mü'min olanlara, Rablerinin yanındaki yüksek mevkileri müdelesin diye içlerinden bir kişiye vahyetmekliğimiz Mekke ahalisinin taacübünü mü mucip oldu? Kâfirler bu, herhalde apaşıkâr bir büyüculüktür, dediler. (3) Rabbiniz gökleri, yeri altı günde yaratıp sonra kâinat işini tedbir etmek üzere Arş üzere şaniyle mütenasip bir vechile müstevi olan Allah'tır. Hiç bir şefaataçı yoktur ki onun izniyle olmasın. İşte bu Allah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ إِنَّا لَنَكْبِي بِأَكْبَارِهِ ۖ أَكَانَ لِلنَّاسِ عِجَابًا
أَنَّا وَحِيدًا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنَا نُنْذِرُ النَّاسَ وَبَشِّرُ الَّذِينَ آمَنُوا
أَنَّهُمْ قَدْ صَدَّقُوا وَعْدَهُ قَالَ اسْكُوفُوا ذَٰلِكَ هَذَا
لِنَسْأِرِ بَيْنَ ۖ إِنَّ رَبَّكَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ
شَيْءٍ إِلَّا أَمِنْ عِنْدَهِ ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكَ فَأَعْبُدْهُ وَاقْلَا
تَذَكَّرُونَ ۖ إِلَهُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا لَّنْ يَسْخَرُوا
أَخْلَقَ ثُمَّ يُعِيدُ وَيُعِيدُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
بِالْعُسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ جَمِيعًا مَا بَيْنَهُ
بَعَادَةٌ إِلَّا فِي جَهَنَّمَ مَنَاسِكَ وَآلِ الْفِرَ
نُورًا وَقَدْ رَمَى لَدَيْهِمْ أَجَادَ السَّيْنِ وَالْحَسَادَ
مَا حَقَّقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ۖ إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۖ

sizin Rabbinizdir. O'na tapın. Daha nasihat kabul etmez misiniz? (4) Hepinizin dönüşü O'nadır. Allah doğru bir vaad ile vaadettmiştir ³. O, halkı vücade getirir, sonra mü'min olup iyi amelde bulunanlara hakkaniyetle mükâfat vermek ⁴ için onları iade eder. Kâfir olanlar için küfürlerinden dolayı kaynar su, elem verir azap vardır. (5) Güneşi ziyalı, ay'ı nurlu yapan, yılların sayısını, hesabını ⁵ bilmeniz için ay'a nice konak yerleri tayin eden O'dur. Allah bunları ancak hak ve hikmetine uygun olarak yaratmıştır. O bilen bir kavim için âyetleri tafsil eder. (6) Gece ile gündüzün gelip gitmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeyde sakinanlar için kudretine ait bir takım nişanlar vardır.

¹ Bir, iki âyetten maadası Mekke'de nazil olmuş 109 âyettir.

² Veya muhkem olan.

³ Onda asla caymak yoktur.

⁴ Yanı fazl-ü kereme mukarın adil ile mükâfat vermek için.

⁵ Ayların, günlerin, her vaktin hesabını.

أَرَأَيْتَ لَآ يَرْجُونَ لِقَاءَ نَا وَرَصُوا بِالْحَيَاةِ الْآدِنِيَا
وَأَطَاعُوا أَمْرًا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا قَاطِلُونَ ﴿٨﴾ أَوَلَيْكَ
مَا وَهَمُهُمْ أَلَا يَذَّكَّرُونَ ﴿٩﴾ أَرَأَيْتَ إِنَّمَا مَسُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَسْتَعْتَبُونَ رَبَّهُمْ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يَرْجُونَ
نَجْوَاهُمْ أَلَا هُمْ بِآيَاتِنَا الْغَافِلُونَ ﴿١٠﴾ دَعْوَاهُمْ فِيمَا
سُجَّاتِكَ اللَّهُمَّ وَتَحْتَهُمْ فِيمَا سَلَّاتُكَ وَأَخْرَجْتَ عَوْنَهُمْ
أَرَأَيْتَ رَبِّيَ الْعَالَمِينَ ﴿١١﴾ وَلَوْ بَهِجَ اللَّهُ لَتَأْسَرَ أَنْشَرُ
أَسْجَاهُ أَهْلَهُ بِالْخَيْرِ لَفَضِيحَ الْيَمِّ جَاهُهُمْ فَقَدْ زَالِ الْبَرِّ
لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا مَسَّ
الْإِنْسَانُ الضَّرَّةَ عَاثًا لِحَيَاتِهِ أَوْ قَا عَاثًا فَمَا كُنَّا كُنْفَنَا
عَنْهُ ضَرَّهُ مَرَّكَانَ لَوْ دُعَا إِلَى ضَرْمَتِهِ كَذَلِكَ
زَيْنُ الْبُشْرِ فَيَنْسَا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
مِنْ قَبْلِكَ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤﴾ لَوْ جَعَلْنَاكَ
خَلْقًا فَا لَأَرْضٍ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

(7) innelleziyne lâ yercüne likaâenâ ve radû bilhayâtiddünyâ vatme'ennû bihâ velleziyne hü'm an âyâtînâ gaâfilûn (8) ulâike me'vâhümünârü bimâ kânü yek-sibûn (9) innelleziyne âmenû ve amilûs-sâlihâti yehdiyhim rabbühüm bi'îymâni-him, tecriy min tahtihimül'enhârü fiy cennâtinna'ıym (10) da'vâhüm fiyhâ sübhânekallahümme ve tehiyyetühüm fiyhâ selâm, ve âhürü da'vâhüm enil-hamdülillâhi rabbil'âlemiyn (11) ve lev yu'accilullahü linnâsişserrestigcâlehum bilhayri lekudiya lleyhim ecelühüm, fenezerüllezziyne lâ yercüne likaâenâ fiy tug-yânihim ya'mehûn (12) ve izâ messel-insâneddurru de'anâ licenbihi ev kaâiden ev kaâimâ, felemmâ keşefnâ anhü dur-rehü merre kâne lem yed'unâ ilâ durrin messeh, kezâlike züyüine lilmüsrifliyne mâ kânü ya'melûn (13) ve lekad ehlek-nelkurüne min kabliküm lemmâ zalemû ve câethüm rusulühüm bilbeyyinatî ve mâ kânü liyü'minû, kezâlike neczilykav-melmücrimiyn (14) sümme ce'alnâküm halâife fiyl'ardî min ba'dihim linanzure keyfe ta'melûn.

(7) Bize kavuşmayı ¹, ummayan, dünya diriliği ile hoş hal olup onunla müsterih olan kimseler ile bizim âyetlerimizden gafil olanlar yok mu? (8) İşte onların yurtları, kazançlarından dolayı ateştir. (9) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, Rabbileri onları imanlarından dolayı hidayete erdirir. Onların halis nimet uçmaklarından ağaçları altından ırmaklar akar. (10) Onların orada nidaları ² «Allah'im! Sen bütün noksanlardan tama-mıyla münezzehsin» sözüdür, oradaki dirlik tem-nenileri ³ de «— selâm»dır. Son duaları ise «— âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun»dur. (11) Allah, nâs'a hayrî çabuk istedikleri gibi şerri tâcil etseydi ⁴ ecelleri tükenirdi ⁵. Fakat biz bize

kavuşmayı ummayanları azgınlıklarında şaşkın şaşkın bırakırız. (12) İnsana bir sıkıntı erişti mi yan üstü yatarken veya otururken veya ayakta du-rurken ⁶ bize dua eder. Onun sıkıntısını kaldırdık mı, sanki başına gelen sıkıntının def'i için bize dua etmemiş gibi geçer, gider ⁷. Bunun gibi had-di aşan müşriklere işledikleri hoş görünür. (13) * Sizden evvelki ümmetleri kendilerine peygamber-leri açık mucizeler getirmişlerken şirk ile zulüm edip iman etmedikleri vakit helâk etmiştik. Biz, günahkâr kavme böyle ceza veriz. (14) Nasıl işleyeceğinizi görmek için ⁸ onlardan sonra sizi de yeryüzünde onların yerine getirdik.

¹ Tekrar dirilmeyi.

² Veya ibadetleri, duaları.

³ Yahut dünyada olduğu gibi birbirlerini tanımaları selâm vermekle olur.

⁴ Hayrî dualarının çabuk kabul olunduğlarını istedik-leri gibi bedduaları da meselâ kendisine, ailesine kızınca «Allah belâmı versin, belânızı versin, sizi elimden alsın»

gibi duaları çabuk kabul etseydi.

⁵ Ölüp giderlerdi.

⁶ Yanî her halde.

⁷ Hemen bulunduğu küfre döner veya dua yerinden kalkar gider.

⁸ Onlardan ibret alıp almadığınızı nâsa göstermek için.

(15) ve izâ tûtlâ aleyhim âyâtünâ beyyînâtîn kaâlelleziyne lâ yercüne likââene'ti bikur'anin gayri hâzâ ev beddilh, kul mâ yekûnû lîy en übeddilehü min tilkaâi nefsiy, in ettebi'u illâ mâ vühâ ileyy, inniy ehâfû in asaytü rabbiy azâbe yevmin azîym (16) kul lev säallahü mâ televtühü aleyküm ve lâ edrâküm bihi fekad le-bistü fîyküm umuren min kablih, efelâ ta'kulûn (17) femen azlemü mimmenif-terâ allahî keziben ev kezzebe biâyâtih, innehü lâ yüflihulmücrimün (18) ve ya'-bûdüne min dünillâhî mâ lâ yadurruhüm ve lâ yenfe'uhüm ve yakuûlûne hâulâi şüfe'âünâ indallah, kul etünebbiünallahe bimâ lâ ya'lemü fîyssemâvâtî ve lâ fîyl'ard, sübhânehü ve teâlâ ammâ yüsrîkûn (19) ve mâ kânennâsü illâ ümmeten vâhideten fahtelefû, ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekudiye beynehüm fîymâ fîyhi yahtelifün (20) ve yekuûlûne levlâ ünzile aleyhi âyetün min rabbih, fekul innemelgaybü lillâhî fentezrû, inniy ma'aküm minelmutazriyn.

وَإِذَا نُتِلَّى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا أَتَأْتِنَا بِزَعْمٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْ فَلَمَّا يَكُونُ لَيْلٌ
أَنَابُوا لَهُمْ مِنْ لِقَائِهِمْ فَتَسْمَعُونَ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيْكَ
إِنَّا خَافْنَا أَنْ نَعْصِيَتْ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ يُعْطِيهِ ۞
قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْهِمْ حُرُوفًا وَلَا أَدْرِكُهُمْ
فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۞
فَمَنْ ظَلَمَ مِثْرًا فَمِنِّي عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْعَلُ الْغَيْرَ مِمَّنْ يَحْكُمُونَ ۞ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا
عِنْدَ اللَّهِ قُلْ تَنْتَوُونَ لِلَّهِ يَتَاَلِصَكُمُ فِي السَّمَوَاتِ
وَلَا فِئَاةَ لَدُنْ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَنِ عَذَابِكُمْ ۞ وَمَا
كَانَ لِقَائِهِ إِلَّا أَمَةً وَاحِدَةً فَاتَّخَذُوا وَلَاقِيَهُ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَعْنَةُ إِبْرَاهِيمَ إِسْمَاعِيلَ وَيَسَعْفُونَ ۞
وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْظُرُوا إِلَىٰ مَعْرَكِمِنْ أَنْ تَنْظُرُوا ۞

(15)Onlara bizim âyetlerimiz pek açık olarak okunduğu vakit bize kavuşmayı ummayanlar «— bundan başka bir Kur'an getir ¹ veya bunu değiştir» derler. Onlara de ki: Onu kendiliğinden değiştirmek elimden gelmez. Ben yalnız bana vahiy olunana tâbi olurum. Şayet ben Rabbime âsi olursam kıyamet gününün büyük azabından korkarım. (16) De ki: Allah dileseydi ben size onu okumazdım. O da size onu benim lisanım ile bildirmezdi. Bilirsiniz ki ben bundan evvel aranızda uzun müddet yaşadım ². Daha aklınız ermiyor mu? (17) Allah'a kendiliğinden yalan uydurandan veya âyetlerini yalan sayandan daha zalim kim olabilir? Günahkârlar umduklarına er-

mezler. (18) Onlar, Allah'ı bırakarak, kendilerine mazarrat ve menfaat vermeyen şeylere taparlar, bir de «— bunlar Allah yanında şefaatçılarımızdır» derler. Onlara de ki: Siz, Allah'a göklerde ve yerde bilmediği bir şey mi haber veriyorsunuz? Allah şerik koşmalarından münezzehtir, âlîdir. (19) İnsanlar bir tek ümmetten ibaret idiler, sonra ihtilâfa düştüler ³. Eğer Rabbin tarafından bir söz ⁴ geçmemiş olsaydı aralarındaki ihtilâf bitmiş olurdu ⁵. (20) Müşrikler ona Rabbi tarafından istediğimiz gibi bir mucize indirilmeliydi, derler. Onlara de ki: Gayip ⁶ ancak Allah'a mahsustur. Bekleyiniz ⁷, işte ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim.

¹ Mabutlarının ayıpları, zikrolunmayan bir Kur'an.

² O esnada benden böyle bir söz işittiniz mi?

³ Yani Araplar İbrahim aleyhisselâm din üzere iken sonradan ayrıldılar veya nâs evvelce muvahhit iken sonradan ayrı ayrı ümmet oldular. Bir kısmı imanda sabit kaldılar, bir kısmı da kâfir oldular.

⁴ Hesap ve cezanın kıyamette olacağına dair.

⁵ Bâtılda bulunanlar helâk olurdu, haklı olan da baki kalırdı.

⁶ Mucizeler gayıptan olmakla Allah'a mahsustur.

⁷ Bana iman etmezseniz artık izabı bekleyin.

[illegible]

(21) ve izâ ezaknennâse rahmeten min
ba'dî darrâe messemühüm izâ lehüm mekûr
nin fîy âyâtînâ, kullillâhü esrâ'u mekrâ
inne rûsülenâ yektübüne mâ temkürün
(22) hüvellizîy yüseyyürüküm fîylberri
velbahr, hattâ izâ küntüm fîylfûlk, ve ce-
reyne bihim biriyhun tayyibetin ve ferihü
bihâ câethâ riyhun âsûfün ve câehümül-
mevcû min külli mekânin ve zannû enne-
hüm uhÿta bihim de'âvüllâhe muhlisîy-
ne lehüddiyun, lein enceytenâ min hâzihî
lenekûnenne mineşşâkîriyn (23) feleim-
nâ encâhüm izâhüm yebgûne fîyl'ardü
bigayrillhakk, yâ eyühennâsü innemâ
bagyûkûm alâ enfûsikûm metâ'alhayâtüddü-
nyâ sümmâ ileynâ merc'ukûm fenü-
nebbükûm bimâ küntüm ta'melûn (24)
innemâ meselühayâtüddünyâ kemân en-
zel-nâhü minnesmâ'ül fahtalete bihi nebâ-
till'ardü miminnâ ye'külnünâsü vel'en'am,
hattâ izâ ehazetill'ardü zuhrufehâ vezzey-
yenet ve zanne ehliühâ ennehüm kaadî-
rüne aleyhâ etâhâ emrünâ leylen ev ne-
hâren fece'alnâhâ hasyiden ke'en lein
tagne bil'em's, kezâlike nufassüll'âyâtü il-
kavmin yetefekkerûn (25) vallâhü yed'ü
ilâ dârissemâl, ve yehdîy men yeşâu ilâ
sürâtin müstekevîm.

(21) Mekke halkına başlarına gelen kılık, hastalık gibi bilyeliyeden sonra, nimet ve affıyeti tatırırak hemen âyetlerimize karşı kötü fikre, istihza ve tekzibe başlarlar. Onlara de ki «— Allah'ın kötü fikirlerine vereceği ceza daha çabuk gelir» çünkü eğerimiz olan meleklerimiz kötü fikirlerinizi yazıyorlar. (22) Sizi karada, denizde yürüten O'dur. Nihayet siz gemide bulunursunuz, gemiler lâtif bir hava ile yolcuları götürür, onlar da sevinirler. O halde iken bir fırtına kopar, onlara her taraftan dalgalar hücum etmekle dalgaların kuşatmasıyla helâklerini anlayınca Allah'a dinde muhlis olarak niyaz ederler: * Bizi bundan kurtarırsan mutlak şâkirlerden oluruз. (23) Fakat Allah onları kurtarıncı onlar hemen ver-

yüzünde haksız yere yolsuzluklarda bulunurlar. Ey nâs! Yolsuzluğunuz ancak kendinizdir. Dünya diriliğini geçiniyorsunuz. Dönüşünüz yine bizdir. Biz de size işlediklerinizi haber vereceğiz. (24) Dünya diriliği gökten indirdiğimiz su gibidir ki onunla yüzünüzde insanların, davalarının yiyeceği nebat karışır ¹. Nihayet yer kendi ziyneti ile ² ziynetlenir. Ahalisi de onu toplamaya kaadirez zannederler. O sırada oraya gecenin yave gün-
düzün ³ fermanımız gelip sanki bir gün evvel hiç yokmuş gibi onu kökünden biçeriz. İşte biz düşünen bir cemaat için âyetleri böyle tafsil ederiz. (25) Allah kullarını selâmet sarayı olan Cennete dâvet eder, dilediğini de doğru vâa götürür.

¹ Yani yağmur ile yerde biten nebat, ağ gibi birbirine girer.

² Renk renk çiçekler, çeşit çeşit meyveler ile.

³ Bazen gece, bazen gündüz.

قُلْ لِّمَنِ شُرَكَائِكُم مِّن يَّهْدِيهِ فَلِلَّهِ يَهْدِيهِ
إِلَٰهُ الْحَقِّ ذِي الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۝ قُلْ لِّمَنِ شُرَكَائِكُم مِّن يَّهْدِيهِ
إِلَٰهُ الْحَقِّ فَلِلَّهِ يَهْدِيهِ إِنْ شَاءَ إِلَٰهُ الْحَقِّ إِنَّ يَّهْدِيهِ
إِلَٰهُ الْحَقِّ لَإِغْوَىٰ قُلُوبَهُمْ لَئِيْكَمُ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝ وَمَا يَنْبَغُ
أَكْثَرُ غُرُورًا أَنْ يَّهْدِيَهُمْ لَكُمْ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ وَمَا كَانَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا يَحْكُمُونَ ۝ وَلَكِنْ نَّصَبُوا ذِي
الْقُرْبَىٰ الَّذِي يَنْهَىٰ عَنِ النَّصِيبِ الْكَافِرَ الَّذِي فِيهِ
مِنْ رِّبَا الْعَالَمِينَ ۝ أَمْ يَقُولُونَ قَدْ عَلِمَ قُلُوبُنَا قَوْلَهُمْ
وَأَدْعُوا مَن لَّمْ يَكُنْ لَهُمْ شِرْكٌ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ
بَلَاءَ كَذِبًا أَوْ كَذِبًا أُفِيضَ إِلَىٰ آلِهِمْ وَلَهُ كَذِبٌ كَذِبٌ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْفُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝
وَمِنْهُمْ مَّنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ كَفِرٌ وَلَهُمْ آيَاتٌ لَّا يَعْلَمُونَ
بِالْمُضِيِّينَ ۝ وَإِنْ كُنْتُمْ لَّا تَعْلَمُونَ لَعَلَّكُمْ أَتَىٰكُمُ الْغَوْسُ
بِرَبِّكُمْ يَأْتِي أَعْمَالَكُمْ وَإِنَّا بِمَا تَعْمَلُونَ وَهُمْ مِنْهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
إِلَّا أَنَّا كُنَّا نَسْمَعُ أَلَمْ نَقْضُ وَلَكُمُ الْوَعْدَ لَآ تَعْلَمُونَ ۝

(34) kul hel min şürekâiküm men yeb-
deülhalka sümme yu'ydyüh, kulillähü
yebdeülhalka sümme yu'ydyühü fe'ennâ
tü'fekün (35) kul hel min şürekâiküm
men yehdiy illelhakk, kulillähü yehdiy
ililhakk, efemen yehdiy illelhakkı ehakku
en yüttebe'a emmen lâ yehiddiy illâ en
yühdâ, femâ leküm, keyfe tahkümün
(36) ve mâ yettebli'ü ekserühüm illâ
zannâ, innezzanne lâ yugniy minelhakkı
şey'â, innallahe aliyümün bimâ ye'alün
(37) ve mâ kâne hâzelkur'ânü en yüfterâ
min dünilâhî ve lâkin tasdiykalleziy bey-
ne yedyhi ve tafsilyelkitâbi lâ reybe fiy-
hi min rabbil'âlemiyn (38) em yekuülü-
nefterâh, kul fe'tü bisüretin mislihi ved'ü
menisteta' tüm min dünilâhî in küntüm
sâdikıyn (39) bel kezzebü bimâ lem yu-
hytû bi'lilmihî ve lemmâ ye'tihim te'viy-
lüh, kezâlike kezzebelleziyne min kabli-
him fanzur keyfe kâne âkıbetüzâlimiyn
(40) ve minhüm men yü'minü bihi ve
minhüm men lâ yü'minü bihi, ve rabbüke
a'lemü bilmutsidiyn (41) ve in kezza-
büke fekul liy amelıy ve leküm amelü-
küm, entüm beriy'üne mimmâ a'meliü
ve ehe beriy'un mimmâ ta'melün (42)
ve minhüm men yestemi'üne ileyk, efe-
ente tüsmil'ussumme ve lev kânü lâ ya'-
kulün.

(34) Onlara de ki: Ortak tuttuğunuz putlardan yeniden halk edip sonra yine onu iade eden var mıdır? Onlar cevap veremeyince Allah yeniden halk edip sonra yine onu iade eder, dersin. Artık neye ona ibadetten dönüyorsunuz? (35) Onlara de ki: Ortak tuttuğunuz putlardan hakka yol gösterebilen var mıdır? Cevap veremeyince şöyle dersin: Allah hakka yol gösterir ¹, acaba hakka yol gösteren mi itiba'a daha layıktır, yoksa kendisine gösterilmeden yolu gösteremeyen ² mi? Size ne oluyor? Nasıl böyle hükmediyorsunuz? (36) Onların pek çoğu ³ ancak zanne tâbi olanlardır, şüphe yok ki zan hiç bir veçhile hak ⁴ yerini tutmaz. Allah işlediklerini hakkiyle bilir. (37) Bu Kur'an, Allah'tan başkasına isnat olunamaz. Lâkin o, ellerindekini tasdik, ⁵ Kitab'ı tafsil eder ⁶. Onda şüphe götürcek hiçbir şey yoktur. O, âlemlerin Rabbi tarafından nazil olmuştur ⁷.

(38) Yoksa onlar peygamber kendiliğinden uydurdu derler mi? Onlara de ki: Bu iftiranızda gerçek iseniz haydi onun gibi bir süre getirin; Allah'tan başka, gücünüz yettiği kimseleri de çağırın. (39) Hayır, onlar ilmini kavrayamadıkları, râci olduğu mânaya yetemedikleri şeyi yalan saydılar. Onlardan evvelkiler de böyle yalan saymışlardı. Zalimlerin akıbeti nasıl oldu? gördün ya. (40) İçlerinden bir kısmı ona inanır ⁸, bir kısmı da ona inanmaz. Rabbin, fesaatçıları daha iyi bilir. (41) Seni yalancı çıkarırlarsa onlara «— Benim amelim benim, sizin ameliniz de sizindir, benim işlediğimle sizin işiğiniz yoktur, benim de sizin işledikleriniz ile birilişim yoktur ⁹» dersin. (42) Onların bazıları sen Kur'an okurken sana kulak verirler. Fakat kabul etmezler sen sağrırlara, fazla olarak kendilerinde akıl olmasa da işittirebilir misin?

¹ Peygamber gönderir, hüccet ikame eder.

² Meshi, Üzeyir aleyhisselâm gibi bazı mübatlırların ki Allah yol göstermeden evvel yol göstermezler.

³ Bazıları ilme tâbi olur, hakikat tevhidi bulur, fakat inat ederek tevhidi kabul etmez veya hepsi zanna tâbi olur demektir.

⁴ Yani zan ile ilim hasıl olmaz.

⁵ Tevrat ve İncil'dekine uygundur.

⁶ Allah'ın Levh-i Mahfuz'da yazdığı ahkâm ve sairiyi beyan eder.

⁷ Yahut Rabbilâlemin tarafından bilâ şek tasdik ve tafsil olunmuştur.

⁸ Fakat inatçıdır, ızhâr etmez.

⁹ Her amelini bir ceza vardır. Benim âlem ile siz ceza görmezsiniz, ben de sizin amelinizle ceza görmem.

وَلَوْ اَنَّ كُلَّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْاَرْضِ لَا فَعَدَّتْ بِرَاسِئِهَا
اَن تَدَامَةَ مَا رَاَوُا الْعَذَابَ وَفَضَّلَ بَيْنَهُمْ لَا يَفْطِنُ وَهُمْ
لَا يَنْظُرُونَ ﴿٥٤﴾ اَلَا اِنَّ اِيَّاهُمْ فِى السَّعْيِ وَالْاَرْضِ لَا اَرَانَ
وَعَدَّ اللَّهُ عَذَابَهُمْ وَلَكِنْ لَا يَسْتَعْمِلُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُضَيِّقُ كَيْدَهُ
وَالَّذِي يُجْعَلُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَتَشَاقُّوْنَ اِلَيْهَا فَاصْبِرُوا وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ يَفْضَلُ اللَّهُ وَرَحْمَتَهُ قَبْلَ ذَلِكَ فَلْيَسْرِعُوا هُوَ خَيْرٌ
مِّمَّا يَحْمَسُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ اَلَيْسَ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّن رَّبِّى
بَحْثًا لِّهِ سِرًا مَّا حَصَلَ اِلَّا قُلُوبُ الْاِنْسَانِ اِنَّ كَلِمَةَ اَللّٰهِ
تَعَالٰى تَعْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الْاِنْسَانِ بِفِعْلِهِ عَلٰى اَللّٰهِ الْكَبِيرِ يَوْمَ
اَلْقِيَامِ اَرَاِنَّهٗ لَدُوْهُ وَفَضَّلَ اَلنَّاسَ لِسَانَهُمْ اَن يَكْتُمُوْهُ
لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٦٠﴾ وَمَا كَانُ فِى شَيْءٍ وَمَا تَنَزَّلُوْا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ
وَلَا تَحْمِلُوْنَ مِنْ عَمَلٍ اَلَا كُنْتُمْ عَلَيْهِ كُشُوفًا اِذْ تُفْصِلُوْنَ بَيْنَهُ
وَمَا يُعْرَبُ عَنْ رَّبِّكَ مِنْ شَيْءٍ اَلَا ذَرُوْهُ وَاَلَا يَرْضٰى
وَلَا اَصْنَعُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا اَكْبِرُ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

(54) ve lev enne likülî nefsin zalemet mâ fiyl'ardı leftedet bih, ve eserrünnedâmetem lemmâ re'evül'azâb, ve kudıye beynehüm bılkıstı ve hüm lâ yuzlemün (55) elâ inne lillâhi mâ fıyssemâvâtı vel'ard, elâ inne va'dallahi hakkın ve lâkinne ekserehüm lâ ya'lemün (56) hüve yuhıy ve yümüytü ve lleyhi türce'ün (57) yâ eyyühennâsü kad câetküm mev'izatün min rabbiküm ve şıfâün limâ fıysşudüri ve hüden ve rahmetün lilmü'miniyn (58) kul bıfaldillâhi ve birahmetihi febizâlike felyefrehü, hüve hayrün mimmâ yecme'ün (59) kul ere'eytüm mâ enzelâllahü leküm min rızkın fece'altüm minhü harâmen ve halâlâ, kul allâhü ezine leküm em alallahi tetferün (60) ve mâ zannülleziyne yetferüne alallahilkezbeyvemelkıyâneh, innallâhe lezû fadlun alemnâsi ve lâkinne ekserehüm lâ yeşkürün (61) ve mâ tekünü fıy şe'nın ve mâ tetlû minhü min Kur'an, ve lâ ta'melüne min amel, illâ künnâ aleyküm şühüden iz tüftıdüne fıyh, ve mâ ya'zübü an rabbıke min mis-kââli zerretin fiyl'ardı ve lâ fıyssemâi ve lâ asgare min zâlike ve lâ ekbere illâ fıy kitâbın mübtıyn.

(54) Küfür ile zulmeden herkes, yerde ne var ise hepsi kendisinin olsaydı, azaptan kurtulmak için onu fideye verirdi. Onlar azap gördüler mi pişmanlıklarını gizlerler ¹. Onların araları ² hakkaniyetle hükümlenir, onlar zulme ve gadre de uğramazlar. (55) Haberiniz olsun ki göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ındır. Dikkat edin ki Allah'ın vaadi hakıttır, onda caymak yoktur. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler. (56) O, diriltir, öldürür, yalnız O'na döneceksiniz. (57) Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından bir öğüt, kalplerinizdeki hastalığa şifa, mü'minler için hidayet ve rahmet gelmiştir. (58) De ki Allah'ın inayeti ile, rahmeti ile ³, yalnız bunlarla sevinirsiniz O, onların yığıldıklarından daha iyidir. (59) De ki: Al-

lah'ın size gönderdiği rızık hakkında ne diyeceksiniz? Siz ki onun bir kısmını haram, bir kısmını helâl ⁴ kıldınız. De ki Allah bu hususta size izin mi verdi, yoksa Allah'a iftira mı ediyorsunuz? (60) Allah'a karşı yalan uyduranların kıyamet gününde zan ve tahminleri nedir? Şüphesiz Allah nâs hakkında inayet sahibidir, fakat onların pek çoğu şükretmezler. (61) Hiç bir işte bulunmazsın, bu işin için Kur'an'dan hiç bir şey okumazsın ⁵, sizler de ⁶ hiç bir iş işlemezsiniz ki o işe daldığınız esnada içinde biz hazır bulunmayalım. Ne yerde, ne gökte zerre ağırlığına bir şey Allah'tan gizli kalmaz. O'ndan daha küçük veya daha büyük bir şey yoktur ki açık Kitap'ta bulunmasın.

¹ Gördükleri azaptan dolayı kendilerinde ağlamaya, bağırma taktıkları kalmaz.

² Mü'minler ile kâfirler arası.

³ İslâm ile, Kur'an ile sevinirsiniz.

⁴ Behre ile Sâbe'yi haram, Meyle'yi helâl kılmışlardır.

⁵ Azap görmeyeceklerini mi zannediyorlar.

⁶ Veya Allah tarafından nazıl olan Kur'an'da hiç bir âyet okumazsın.

⁷ Ümmet de dahil olduğu halde.

⁸ Levh-i Mahfuz'da.

(62) elâ inne evliyâallâhi lâ havfün aleyhim ve lâ hümm yahzenün (63) elleziyne âmenü ve kânü yettekuün (64) lehümül-büşrâ fiylhayâtiddünyâ ve fiylâhreh, lâ tebdîle likelimâtillâh, zâlike hüvellfev-zül'aziym (65) ve lâ yahzünke kavlühüm, innel'izzete lillâhi cemiyâ, hüvessemiy-ul'alîym (66) elâ inne lillâhi men fiys-semâvâti ve men fiyl'ard, ve mâ yettebi-ulleziyne yed'üne min dünillâhi şürekâ', in yettebi'üne illezanne ve in hümm illâ yahrusün (67) hüvelleziy ce'ale lekümülleyle liteskünü fiyhî vennehare mub-sırâ, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yesme'un (68) kaâlüttetazallahü veledâ, sübhânehü hüvelganiyy, lehü mâ tiysse-mâvâti ve mâ fiyl'ard, in indeküm min sultânin bihâzâ, eteküülüne alallahî mâ lâ ta'lemün (69) kul inelleziyne yette-rüne alallahîlikezibe lâ yüflihün (70) me-tâ'un fiddünyâ sümmne ileynâ merci'u-hüm sümmne nüziykihümmül'azâbeşşediy-de bimâ kânü yekfürün.

الَا اِنَّا وَاٰلِهٖا ۙ لَا خَوْفٌ عَلَيْنٰهُمۡ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّبِعُوْنَ ۝ لَّهُمۡ الْبَشْرٰى
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ لَا يَتَّخِذُ الْكٰفِرِيْنَ اِلٰهًا ۝
ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝ وَلَا يَخْزِيْكَ قَوْلُهُمْ
اِنَّا الْعِرَۤمَةُ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ۝ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيْمُ ۝ اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ
مِنْ فِى السَّمٰوٰتِ وَمِنْ فِى الْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَتَّبِعُ الْاٰدَمِ
يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْرِ اِلٰهِ شُرَكَاءُ اِنْ يَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ
وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ ۝ هُوَ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْاَيْۤمَانَ
لَتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَالنَّهَارُ مُبْصِرًا ۚ ذٰلِكَ لَاۤ اَيٰتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَّبِعُوْنَ ۝ قَالُوْا اتَّخَذَ اِلٰهُنَا وَلَدًا ۚ سُبْحٰنَہٗ
هُوَ الْعَزِیْزُ ۚ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ اِنْ عِنْدَكُمْ
مِنْ سُلْطٰنٍۭ بِهٰذَا اَتَقُوْا لِلّٰهِ مَا لَا تَشْكُوْنَ ۝
قُلْ اِنَّ الَّذِیْنَ یَفْضَرُوْنَ عَلٰی اللّٰهِ الْکُذْبَ لَا یَعْلَمُوْنَ ۝
مَسٰعٍۭ فَاِلٰذِکَ نَسِیۡنَا اِلَیۡنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُہُمْ
اَمَّا نَبَا الشُّکْرِیۡۤہِۭ یَدِّیۡمَا کَانَ اُوۤا یُکْفَرُوْنَ ۝

(62) Haberiniz olsun ki Allah'ın velileri için asla korku yoktur. Onlar mahzun da olmazlar ¹. (63) Onlar, iman getirip sakınmış kimselerdir. (64) Onlar için dünya dilinde de, ahirette de müjde vardır, Allah'ın sözlerinde değişmek yoktur. İşte büyük fevz ve necat budur. (65) Onların sözleri seni mahzun etmesin, çünkü bütün galebe-i kâmile Allah'ındır. O, semî'dir, hakkiyle âlîmdir. (66) Haberiniz olsun ki göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ındır. Allah'tan başkasına ibadet edenler şeriklere tâbi olmazlar ². Onlar ancak zanna tâbi olurlar. Onlar yalan düzenlerden ³ başka bir şey değildirler. (67) Size geceyi dinlen-

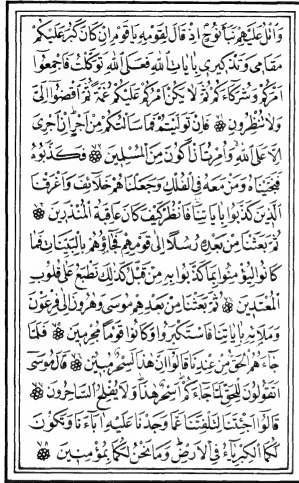
meniz için karanlık, gündüzü çalışmanız için aydınlık yapan O'dur. Bunda dinleyen bir cemaat için nişanlar vardır. (68) Onlar, Allah çocuk edin-diler. Allah ondan tamamıyla münezzehtir. Her şeyden müstağnidir. Göklerde, yerde ne varsa hepsi O'nundur. Bu dediğiniz hakkında yanınızdan hiç bir hüccet yoktur. Allah hakkında bilmediğiniz bir şey mi diyorsunuz? (69) De ki: Allah'a karşı yalan uyduranlar yok mu? Onlar umduklarına ermezler. (70) Onlar için dünyada biraz geçime vardır. Onların dönüşleri de bizedir. Sonra onlara küfürlerinden dolayı şiddetli bir azap tattıracağız.

¹ Ne kendilerine zarar erişir de korkarlar, ne de me-mulleri husul bulmaz da mahzun olurlar.

² Hakikatte şeriklere tâbi olmazlar. Ancak gerek zan-nettikleri şeye tâbi olurlar. «Allah'tan başkasına ibadet

edenler neye şeriklere tâbi oluyorlar» mânasını da müfit olur.

³ Veya tahminde bulunanlardan.

(71) vetlû aleyhim nebe'e nûh, iz kaâle likavmihi yâ kavmi in kâne kebûre aleyküm makaâmîy ve tezkiyri biâyâtillâh, fe'alallâhi tevekkeltü, fe'e'mî'u emreküm ve şürekâeküm, sümmâ lâ yekün emrüküm aleyküm gumme, sümmakddü ileyye ve lâ tünzirün (72) fein teveleytüm femâ se'eltüküm min ecr, in ecriye illâ alallâhi ve ümirtü en eküne minel-müslimiyn (73) fekezzebühü feneceeynâ-hü ve men ma'ahü fiylfûlk, ve ce'alnâ-hüm halâif, ve agraknelleziyne kezzebü biâyâtinâ, fanzur keyfe kâne âkibetül-münzeriyn (74) sümmâ be'asnâ min ba'dihi rusülen ilâ kavmihim fecâühüm bil-beyyinâti femâ kânü liyü'minü bimâ kezzebü bihi min kabl, kezâlike natbe'u alâ kulûbilmuğtediyn (75) sümmâ be'asnâ min ba'dihim müsâ ve hârüne illâ fir'avne ve melâihi biâyâtinâ festekberû ve kânü kavmen mücrimiyn (76) felemmâ câehümülhakkü min indinâ kaâlû inne hâzâ lesithrîn mübiyn (77) kaâle müsâ etekuülüne lihakkü lemmâ câeküm, esih-rün hâzâ, ve lâ yüflihussâhrün (78) kaâlû eci'tenâ litfite'nâ ammâ vecednâ aleyhi âbâenâ ve teküne lekümelkibriyâü fiyl'ard, ve mâ nahnü lekümâ bimü'mi-niyn.

(71) Onlara Nuh kıssasını oku. Hani o, kavmine demişti ki « Ey kavimim! Benim aranızda kal-maklığım ¹, Allah'ın âyetleri ile nasihat vermekli-ğim size ağır geliyorsa ben hilenizden Allah'a mü-tevekkil olurum. Hakkında yapacağınız işi sağ-lam yapın ², şeriklerinizi de çağırın ³, işinizde size gizli kalsın ⁴, sonra ne isterseniz bana ya-pın, bana mühlet de vermeyin». (72) « Şayet benim nasihatımdan yüz çevirirseniz ben sizden hiç bir mükâfat istemiyorum ki yüz çeviresiniz. Benim mükâfatım yalnız Allah'a düşer, ben müs-limlerden olmakla emrolundum. (73) Bunun üzerine kavmi onu yalnız çıkarıldılar. Biz de onu, onunla beraber gemide bulunanları kurtardık, bun-ları onların yerine getirdik. Âyetlerimizi yalan sa-yanları da suda boğduk. Allah'ın azabıyla korku-tulanların encamı nasıl olmuştur ⁵ görüyorsunuz! (74) Nuh'tan sonra yine kendi kavimlerine pey-

gamberler gönderdik, onlara da peygamberleri açık mucizeler getirildiler, evvelce ⁶ yalnızca saydık-larından dolayı inanmaları kaabil olamadı. Haddi aşanların yürekleri üzerine işte böyle mühür ba-sarız. (75) Onlardan sonra Firavun'a ve ileri ge-lenlerine mucizelerimizle Musa ile Harun'u gön-derdik. Onlar ise imanı kibirlerine yediremediler de günahkâr bir kavim oldular. (76) Vaktaki on-lara tarafımızdan hak mucize geldi, onlar ise bu, apaçık bir büyüçlüktür, dediler. (77) Musa on-lara: « Size hak mucize gelince onun hakkın-da büyüçlüktür mü dersiniz. Bu büyüçlük mü-dür? Halbuki büyüçüler umduklarına ermezler» dedi. (78) Onlar dediler ki: Bizi babamızdan bul-duğumuz dinden döndürmek, kendiniz için de yeryüzünde büyüklük elde etmek ⁷ için mi bize geldiniz? Biz size inanacak değiliz.

¹ Veya dâvete kıyam etmektir.

² Terevütlü bulunmayn.

³ Veya rüesâ-i kavminizi, putlarınızla beraber top-layın.

⁴ Mafizimiziriniz ne ise onu meydana çıkarın, benim

sizden asla pervam yoktur.

⁵ Onlar, âkıbet helâk oldukları gibi seni tekzip eden-ler de âkıbet helâk olacaklardır.

⁶ Cahiliyet zamanında.

⁷ Mısır'da padişahlığı yakalamak için.

(79) ve kaâle fir'avnü'tünüy biküllü sâhîrin alıym (80) felemmâ câesseharetü kaâle lehüm mûsâ elkuü mâ entüm mülküün (81) felemmâ elkav kaâle mûsâ mâ c'tüm bihissirâ, innallahe se'yûbü'lüh, innallahe lâ yuslihu amelelmüfsidîyn (82) ve yuhikkullahlühakka bikelimâtihî ve lev kerihelmücrimün (83) femâ âmene limûsâ illâ zürriyyetün min kavmihi alâ havfin min fir'avne ve melâihim en yeftihühüm, ve inne fir'avne le'âlin fiyl'ard, ve innehü leminelmüsrifîyn (84) ve kaâle mûsâ yâ kavmi in küntüm âmentüm bilâhî fe'aleyhi tevekkelü in küntüm müslimîyn (85) fekaâlû alallahi tevekkelnâ, rabbenâ lâ tec'alnâ fitneten lil kavmizzâlimîyn (86) ve neccinâ birahmetike minel kavmilkâfirîyn (87) ve evhaynâ ilâ mûsâ ve ahyihî ve tebevv il kavmikümâ bimûsâ büyüta, vec'alü büyüteküm kıbleh, ve akıymussalâh, ve beşşirilmü'miniyn (88) ve kaâle mûsâ rabbenâ inneke âteyte fir'avne ve mele'ehü ziyeten ve emvâlen fiylhayâtiddünyâ rabbenâ liyüdüllü an sebiylek, rabbenatmis alâ emvâlihîm veşşüdü alâ kulûbihîm felâ yû'minû hattâ yerevül'azâbel'eliym.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ۖ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمُ إِنَّمَا أَنتُمْ مُلْكُونَ ۖ فَلَمَّا تَوَلَّوْا قَالَ
مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِرِ السِّحْرِ إِلَّا اللَّهُ سَيَجْلُذُ اللَّهُ لَآ يَضِلُّ
عَمَّا أَلْمَزْتُمْ بِهِ ۖ وَيُحْيِي اللَّهُ الْحَيَّ كَيْدًا وَلَوْ كَرِهَ الْغَافِقُونَ
ۖ فَمَا أَتَى مُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ خَافُوا مِنْ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ أَنْ يَقْنَطَهُمْ وَأَنْ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ
لَمِنَ الْمُنْصَرِفِينَ ۖ وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ
فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ۖ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ
تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۖ وَنَحْنَا
بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ
أَنْ بَوِّا الْقَوْمَ مِصْرَئِيمَا وَاجْعَلُوا لِنَفْسِكُمَا قِبْلَةً وَأَقْبُوا
الْقِبْلَةَ ۖ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً دُنْيَا فَأَلْجَوْهُ إِلَى نَسَائِرَتِنَا
لِيُضِلُّوهُ عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَذُوقُوا الْعَذَابَ ۖ أَلَيْسَ

(79) Fir'avun «— Bütün mahir büyücülery bana getirin» dedi. (80) Büyücüler gelince Musa onlara «— Ne atacak iseniz atın» dedi. (81) Vaktaki onlar atacaklarını atılar. Musa dedi ki: bu yaptığınız büyücülüktür. Şüphesiz, Allah onu iptal edecektir. Çünkü Allah fesaçlıkların işini düzeltmez. (82) Allah günahkârlar istemeseler de yine hakkı sözleriyle sabit kılar. (83) Musa'ya ilk defa ancak kavminin birtakım çocukları ¹, Fir'avun ve ileri gelenlerinin mihnete duçar etmeleri korkusu ile beraber iman getirdiler. Çünkü Fir'avun Mısır toprağında kibirli ve zorba idi. Zulümde haddi aşanlardandı. (84) Musa, kavminde telâş eseri görmekle dedi ki: Ey kavmim! Allah'a iman etmişseniz ², müslim iseniz yalnız ona mütevekkil olun ³. (85) Onlar dediler

ki: Biz yalnız Allah'a mütevekkil olduk. Ey Rab-bimiz! Bizi zalim kavim için bir mihnet kılma ⁴. (86) Rahmetiniz bizi kâfir kavimden kurtar. (87) Biz Musa'ya, kardeşine «— Kavminiz için Mısır'da oturacak evler yapın, evlerinizi namazgâh kılın ⁵, namazı da dosdoğru kılın. Mü'minlere de kurtulacaklarını müjdele» diye vahyettik. (88) Musa dedi ki: Ey Rabbimiz! Fir'avun'a ve ileri gelenlerine dünya dirliğinde zinet olan şeyleri, debdebeyi, birtakım malları, serveti veren sensin. Ey Rabbimiz! Onu akıbet yolundan birtakım zuafayı çıkarsınlar ⁶ diye verdin. Ey Rabbimiz! Onların mallarını belirsiz et. Kalplerine de mü-hür bağla ⁷ ki acıklı bir azap görmedikçe iman etmesinler.

¹ İsrâil oğullarının gençleri veya Fir'avunluların pek azı.

² Kazasına münkat iseniz.

³ Vâcip olan tevekkül, ancak her hususta Allah'a itimat ile hasıl olur.

⁴ Onların ayakları altında çığnetme, onlar tarafından topeletme de onar bundan dolayı haklı olduklarını zan-

netmesinler. Bizimle mihnete düşmesinler.

⁵ Ki orada namaz kılsanız veya evleriniz birbirine karşı olsun ki cemiyet hasıl olsun, aramızda irtibat bulun-sun. Yahut evlerinizi kibleye karşı mesnet yapın.

⁶ Yahut helak olsunlar diye.

⁷ Yumuşamayacak derecede kalplerini katı kıl.

قَالَ قَدْ أُجِيبْتُ دَعْوَانِي مَا فَاتَنِي مَا وَلَا نِيَامَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ رَبِّي بِآيَاتٍ الْخَوَافِ يُبْعَثُهُمْ
فِرْعَوْنَ وَجُنُودَهُ بُنْيَا وَعَدُوَّهُمْ وَأَذَاكَمُ الْقُرُونِ قَالِ
أَمْنًا نَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَا مَتَّعْتُكُمْ بِأَيِّهَا إِلَّا مَا كَرِهْتُمْ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَا قَدْ بَدَّلْتُ الْفِرْعَوْنَ
قَالِيَوْمَ نُنْفِئُكَ بِدَنِكَ لَتَكُونَ مِنَ خَلْقِكَ أَوَّاهًا مُنِيرًا
مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٩١﴾ آيَاتِ الْعَاثِلِينَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا الْيَاسِرَ
نُبُوًّا صِدْقٍ وَرَدَّ قَاهُ رَأْيَ الظَّالِمِينَ قَالُوا لَنُفْلِحَنَّ وَهُوَ
جَاهٌ هُمُ الْعَالَمُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّكَ يَقْضِي شَيْئَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَا كَانُوا
فِيهِ يَتَفَلَّحُونَ ﴿٩٤﴾ مَا كُنْتُ فِي شَيْءٍ مِمَّا أَتَرْتُمُ الْيَتِيمَ
فَتَسْلُمُ إِلَيْهِ يَفْقَرُونَ ﴿٩٥﴾ أَلَيْسَ تَسْمَعُونَ قِيلَ لَكَ لَقَدْ جَاءَكَ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمَكْذِبِينَ ﴿٩٦﴾ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَهُمْ لَا يَمْنُونَ ﴿٩٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَا
قَدْ هَوَّنْتُ عَلَىٰ هَمِّهِمْ كَلَّمَكَ رَبُّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٨﴾
وَكُنَّا نَهْمُ كُلِّ آيَةٍ حَتَّىٰ رَأَى الْعَادِيَاءُ آيَاتِنَا

(89) kaâle kad üciybet da'vetükümâ, festeküymâ, ve lâ tettebi'ânni sebiyllellezine lâ ya'lemün (90) ve câveznâ bibeniy isräiylelbahre fe'etbe'ahüm fir'avnü ve cünüdühü bagyen ve advâ, hattâ izâ edrekehülgareku kaâle âmentü ennehü lâ ilâhe illellezî âmenet bihi benü isräiyle ve ene minelmüslimiyn (91) âl'âne ve kad asayte kablü ve künte minelmüfsidliyn (92) felyevme nünecciyke bibedenike lileteküne limen halfeke âyeh, ve inne kesiyren minennâsi an âyâtînâ legaâfilün (93) ve lekad bevve'nâ beniy isräiyle mübevve'e sıdkın ve razaknâhüm minettayyilbât, femahtelefü hattâ câehümül'ilm, inne rabbeke yakdiy beynehüm yevmekiyâmeti filymä kânü fiyhi yahtelifün (94) feyn künte fiy şekkin mimmä enzelnâ lileyke fes'elilleziyne yakreünelkitâbe min kablik, lekad câekelhakku min rabbike felâ teküenne minelmümterliyn (95) ve lâ teküenne minelleziyne kezzebü blâyâtillâhi feteküne minelhâsiriyen (96) innelleziyne hakkat aleyhim kelimetü rabbike lâ yû'minun (97) velev câethüm küllü âyetin hattâ yerevül'azâbel'eliym.

(89) Allah dedi ki: Her ikinizin duası kabul olundu. Artık müstakim olun ¹, sakın nâdanların yolunu tutmayın. (90) Biz İsrail oğullarını denizden geçirdik. Fir'avun ve askerleri haksız ve yolsuzluklarından dolayı ² ardınca gidip yetiştiler. Nihayet Fir'avun'a suda boğulmak yaklaşıncaya ³ «İsrail oğullarının inandıklarından başka bir mâbüt bulunmadığına iman getirdim, ben de Müslimanlarım» dedi. (91) Şimdi mi iman getirdin, halbuki sen evvelce âsi idin, fesatçılardan idin. (92) Senden sonrakilere bir nişane-i ibret olmak üzere bugün senin bedenini kurtaracağız ⁴ » denildi. Halbuki Mekke halkının bir çoğu bizim nişanlarımızdan bihaberdirler. (93) * Biz İsrail oğullarını Şam gibi âlâ bir yere yerleştir-

dik. Onlara pâk şeylerden rızık verdik, kendilerine ilim gelineceye kadar onlar ihtilâfa düşmediler ⁵. Şüphesiz, Rabbin kıyamet günü hak ile bâtılı ayırarak aralarındaki ihtilâflarını bitirecektir. (94) Sana inzal ettiğimiz kıssalarda şüpheye tutuluyor isen onu senden evvel Kitap okuyanlardan ⁶ sor. * Rabbinden sana hak söz gelmiştir. Sakın, şüphe edenlerden olma. (95) Sakın Allah'ın âyetlerini yalan sayanlardan olma. Yoksa ziyankârlardan olursun. (96) Haklarında Rabbinin sözleri sabit olanlar ⁷ yok mu? (97) Onlara herhangi bir âyet gelse yine acıklı bir azap görmeyince iman getirmezler. Bu iman da işe yaramaz.

¹ Dâvanızda sabit olun, istikamete devam edin.

² Veya haksız ve yolsuz olarak.

³ Helâkini anlayınca.

⁴ Seni sahile atacağı; İsrail oğullarının gözü o kadar yılmış idi ki cesedinin su yüzüne çıktığını görünce Fir'avun'u tanıdılar da rahatlandılar. Allah'a şükrettiler.

⁵ Yani Kur'an-ı Kerim gelmeden evvel ihtilâf etmiyorlardı. Fakat geldikten sonra ihtilâfa düştüler. Bir kısmı inandı, bir kısmı inkâr etti.

⁶ Abdullah bîn Selâm gibi ehli kitaptan.

⁷ Azap emri sadır olanlar.

(98) felevlâ kânet karyetün âmenet fe-nefe'ahâ iymânühâ, illâ kavme yûnus, lemmâ âmenû keşefnâ anhûm azâbelhuz-yi fiylhayâtiddunyâ ve metta'nâhûm illâ hıyn (99) ve lev şâe rabbûke le'âmene men fiyl'ardı küllühûm cemiy'â, efe'ente tükrihünnâse hattâ yekûnu mü'miniyn (100) ve mâ kâne linefsin en tü'mine illâ bi'iznillâh, ve yec'alürriçce alelleziyne lâ ya'kulûn (101) kulinzurû mâ zâ fıyssemâ-vâtı vel'ard, ve mâ tugniyl'âyâtü vennü-zürü an kavmin lâ yü'minûn (102) fehel yentezrûne illâ misle eyyâmilleziyne ha-lev min kablihîm, kul fentezrû inniy ma'akûm minelmunteziriyn (103) şümme nünecciy rusülenâ velleziyne âmenû ke-zâlık, hakkân aleynâ nüncilmü'miniyn (104) kul yâ eyyühennâsü in küntüm fıy şekkin min diyniy, felâ a'büdüllezinye ta'büdüne min dünillâh, ve lâkin a'bü-dullahelleziy yeteveffakûm, ve ümirtü en ekûne minelmü'miniyn (105) ve en ekum vecheke liddiyni hanyıfâ, ve lâ tekûnenne minelmüşrikiyn (106) ve lâ ted'u min dünillâhi mâ lâ yenfe'uke ve lâ yadurrük, fein fe'alte feinneke izen minezzâlimiyn.

قُلْ لَّا كَانَتْ قَوْمِيْ اٰمَنَتْ فَمَنْعَهُمُ الْاِيْمَانُ اِلَّا قَوْمٌ نُّوْسُ كَانُوْا كَافِرًا فَفَتَنَّا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخُرْنِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمُ الْاِيْمَانِ ۖ وَكَوْنُشَآءُ رَبِّكَ لَا مَرَمٌ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيْعًا اَقَاتَتْ نَكْرَهُ اَنْ تَسْحَقَ بِكَوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۖ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُوْفِيَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِيْنَ لَا يَعْبُدُوْنَ ۚ فَمَنْ نَّظَرُوا مَا فَاِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا يَاسٌ وَّاَنْتَ تُدْعٰى قَوْمًا لَا يُؤْمِنُوْنَ ۚ فَهَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا مِثْلَ مَا كَانَ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَلَا يَنْظُرُوْا اِلَّا مَسْكُوْمًا مِّنَ النَّظِيْرِيْنَ ۚ ثُمَّ نَجَّيْنٰ سُلَيْمٰنَ وَالدَّهْرَانَ مِمَّا كَذَلِكُمْ حَقًّا عَلَيْنَا مَنِ الْوٰثِقِيْنَ ۚ فَمَلَا يَهْتَابُ اَنْ تَسْرٰنَ كُنْتُمْ فِيْ شَكٍّ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۚ فَلَا اَعْدَ الَّذِيْنَ هَبَدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اِلٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبَدَ اللّٰهَ الَّذِيْ يَوْمُوكُمْ وَاُوْرِيْنٰ اَنَّا كُوْنُ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ وَاَنْ اُرَوْ سِجِّتَكَ الَّذِيْنَ حَسِبْنَا وَلَا يَكُوْنُ مِنَ الْمُسْرِكِيْنَ ۚ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۚ فَاِنَّ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِنْ مِّنَ الْفٰلِقِيْنَ ۝

(98) Azap gelince iman edip imanı kendilerine fayda veren bir kasaba ahalisi var mıdır? Yalnız Yunus'un kavmi vardır ki onlar azap gelince iman getirdikleri zaman biz kendilerinden dünya diri-liginde rüsvaylık azabını def etmiş, bir zamana kadar ¹ onları dünya varlıklarından müstefit kıl-mıştık. (99) Rabbin dileseydi yeryüzünde bulu-nanların hepsi iman ederdi. Yoksa sen mü'min ol-sunlar diye insanları zorlayacak mısın? (100) Al-lah'ın izni olmaksızın hiç bir kimse iman getire-mez. Allah delâile akıl erdirmeyenlere de mah-rumiyet ² verir. (101) Onlara de ki: Gökte ve yerde neler vardır, bir kere baksanıza. Âyetler ve Allah azabıyla korkutan peygamberler iman et-meyen kavme ³ fayda vermez. (102) Onlar an-cak kendilerinden evvel gelip geçenlerin musi-

betleri gibisini bekliyorlar. Onlara de ki: Haydi azabı bekleyin. Ben de sizinle beraber helâkinizi bekleyenlerdenim. (103) Sonra ⁴ biz peygamber-lerimizi de, mü'min olanları da kurtarız, böyle-ce ⁵ mü'minleri kurtarmamız bize ait bir hakır. (104 - 105) De ki Ey nâs! Eğer benim dinimde şüphede bulunuyorsanız ben, Tanrıyı bırakarak tap-tıklarınıza tapmıyorum, ben sizi öldüren Tan-rıya ibadet ediyorum, ben «— Mü'minlerden ev-vel, yüzünü muvahhid-i pâk olduğun halde dine doğrult, sakın müşriklerden olma» diye emir olundum. (106) Bana denildi ki Allah'tan başka sana menfaat ve zarar vermeyen hiç bir şeye iba-det etme, eğer bunu yaparsan artık mutlak zalim-lerden olursun.

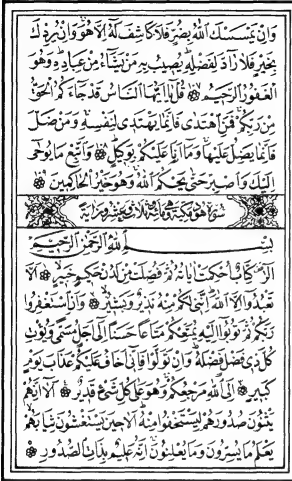
¹ Ecellerine kadar.

² Yani Allah ayat-ı ilâhiye'yi taakkul etmeyen kısmın imandan mahrum eder, ona azap verir.

³ Yani ilm-i ezeliye küfürü sabit olanlara.

⁴ Azap vaki olunca.

⁵ Peygamberleri ve ittibânı kurtardı;guzur gibi.

(107) ve in yemseskâllahü bidurrin felâ kâşife lehü illâ hü, ve in yüridke bihayrın felâ râdde lîfadlih, yusybü bihi men yeşâü min ibâdih, ve hüvel gafûrurrâhım (108) kul yâ eyyühennâsü kad câekümülhakku min rabbiküm, femenihtedâ feinnemâ yehtediyl lînefsih, ve men dalle feinnemâ yadillualeyhâ, ve mâ enealeyküm bivekiyl (109) vettebi' mâ yühâileyke vasbir hattâ yahkümallah, ve hüve hayrülhâkimiyn.

SÜRETÜ HÜD

Bismillâhırrahmânırrahım

(1) elif lâm râ kitâbün uhkimet âyâtühü sümme fussilet min ledün hakıymın habıyr (2) ellâ ta'bidü illallah, inneniy leküm minhü nezıyrün ve beşıyr (3) ve enistağfirü rabbeküm sümme tûbü İleyh, yümetti'küm metâ'an hasenen ilâ ecelin müsemmä, ve yü'ti külle ziy fadlin fadleh, ve in tevellev feinniy ehâfü aleyküm azâbe yevmin kebiyr (4) ilallahı mercl'üküm, ve hüve alâ küllü şey'in kadıyr (5) elâ innehüm yesünne sūdrehüm İlyestahfū minh, elâ hiyne yestağşüne sıyâbehüm ya'lemü mâ yüsirrüne ve mâ yu'linnün, innehü aİiyümün bizâtissudür.

(107) Eğer Allah sana bir zarar dokandırırsa O'ndan başka o zararı kaldıracak yoktur. Şayet hakında bir hayır isterse O'nun fazl-u keremini geri çevirecek de yoktur. O, hayrı kullarından dilediğine eriştirir. O, gafurdur, rahimdir. (108) De ki Ey nâs! Size Rabbiniz tarafından hak peygamber ve Kur'an gelmiştir. Artık kim hidayet bulursa yalnız kendisi için hidayet bulmuş olur. Kim saparsa yine yalnız kendisi için sapmış olur ¹. Ben sizin işinize vekil değilim ². (109) Sana ne vahiy olunursa ona tâbi ol. Allah hükmedinceye kadar katlan. O, hâkimlerin en iyisidir.

HUD SÜRESİ [3]

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla.

(1) Elif, lâm, ra. Bu bir Kitap'tır ki Âyetleri

muhkem kılınmış, sonra tafsil olunmuştur ⁴; hakim ve agâh olan Zat tarafından ⁵. (2) Ta ki yalnız Tanrıya tapasınız. Onlara «— Ben O'nun tarafından sizi müjdeleyen, Allah azabıyla korkutan bir peygamberim» de. (3) Bir de Rabbinizin yarlanmak isteyesiniz. Sonra O'na tövbe ediniz ki malûm bir müddete kadar şizi iyi bir geçim ile geçindirsın. Her fazl-u kerem sahibine de fazl-u keremini versin ⁶, eğer imandan yüz çevirirseniz ben hakkınızda büyük bir günün azabından korkarım ⁷. (4) Dönüşünüz yalnız Tanrı'yadır. O, her şeye hakkıyla kaadirdir. (5) Haberinizi olsun ki onlar Allah'tan gizli tutmak için göğüslerini бүkerler ⁸. Dikkat edin ki onlar esvaplarıyla örtündükleri zamanlarda ⁹ Allah onların gizledikleri, aşikâr tuttukları şeyleri bilir. Çünkü O, göğüslerdeki hakikyle bilir.

¹ Yani veball kendisine alt olur. ² İşiniz bana ısmarlanmamıştır ki sizi zorlayayım. ³ Bir, iki âyetten mandası mekkede nazıl olmuş, 123 âyetdir. ⁴ Akâit ile, ahkâm ile, mevzî ile, ihbar ile, yahut hak ile bâtıl arası ayrılmıştır. ⁵ Veya hakim ve agâh olan Zat tarafından muhkem kılınmış ve tafsil olunmuştur. ⁶ İyi işleyene layık olduğu mükâfatı. ⁷ Veya o günün büyük azabından. ⁸ Göğüsle-

rinde olan adavetli, küfürü, haktan sapmayı Allah'tan saklamak için bu sırlarını kalplerinde saklarlar veya Allah'tan gizli tutmasını isteyecek fena ilhaktâ bulunurlar, göğüsleri hakten çevirirler. ⁹ Müslümanlar duymasın diye esvaplarını başlarına alıp iki kat olurlar, gizlice söyleşirlerdi veya uykuya yattıkları zaman başlarını örtlerlerdi.

(6) ve mâ min dâbbetin fiyl'ardı illâ alallahi rızkuhâ ve ya'lemü müstekarrehâ ve müsteved'ahâ, küllün fiy kitâbîn mübiyn (7) ve hüvellezîy halakasse mâvâtî vel'arda fiy sitteti eyyâm, ve kâne arşühü alelmâ', liyeblüveküm eyyûküm ahsenü amelâ, ve lein kulte inneküm meb'ûsüne min ba'dilmev'ti leyeukuû lennelleziyne keferû in hâzâ illâ sihrün mübiyn (8) ve lein ahharnâ anhümül'azâbe illâ ümmetin ma'dûdetin leyeukuûlünne mâ yahbisüh, elâ yevme ye'tiyhim leyse masrûfen anhum ve hâka bihim mâ künü bihi yestehziün (9) ve lein ezaknal'insâne minnâ rahmeten sümme neza'nâha minh, innehü leyeüsün kefur (10) ve lein ezak-nâhü na'mâe ba'de darrâe messethü leyeukuûlenne zehebesseyyâtü anniy, innehü leferihun fahûr (11) illelleziyne sabêrû ve amilüssâlihât, ulâike lehüm mağ-firetün ve ecrün kebiyr (12) fele'alleke târikün ba'dâ mâ yûhâ ileyke ve dâikun bihi sadrûke en yekuûlû lev lâ ünzile aleyhi kenzü'n ev câe mâ'ahü melek, innemâ ente nezîyr, vallahü alâ külli şey'in vekîyl.

وَمَا مِنْ آيَةٍ إِلَّا فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدِعَهَا كُلِّ ذِي عَيْنٍ ۖ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ يَلْعَلُكُمْ
أَبْكُمْ أَحْسَنُ عِلَالًا وَلَئِنْ غَلَّيْتُمْ لَكُمْ يُعْرَفُونَ مِنْ جِدَارِ الْمَوْتِ
لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۖ وَلَئِنْ
أَنزَلْنَاهُمْ مِنَ الْعَمَاءِ سَالَا مَعْدُودَةً لَيَقُولُنَّ مَا مَحْبَسُهُ
الْأَيُّومَ يَا أَيُّهَا الْعِبَادُ لَبِيسَ ضَرُوفًا وَعَمَّا يَدْعُمُونَ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَعْجِلُونَ ۖ وَلَئِنْ دَقَّتْ الْأَنْسَانُ نَصْرَ رَحْمَةٍ
لَمْ يَرْغَبُوا عَنْهَا بِشَيْءٍ أَلَيْسَ لِيَوْمِئِذٍ مَعْبُورٌ ۖ وَلَئِنْ دَقَّتْ
نَعْمَاءٌ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَشْتَبَةٍ لَيَقُولُنَّ دَخَلَ النَّاسُ عَيْتَهُ
أَنَّهُ لَعَجٌ مُعْتَرِجٌ ۖ أَلَا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۖ فَلَمَّا كُنَّا فِيكَ
بَعْضَ مَا نُوعِدُ الْعَالِينَ وَصَافُوا بِرُءُوسِهِمْ صَدْرَكَ أَنْ
يَقُولُوا أَلَمْ نُنْزِلْ عَلَيْهِ كِتَابًا وَمَعَهُ مَلَكٌ
إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

(6) Yeryüzünde yürür hiç bir hayvan yoktur ki onun rızkı Allah'a ait olmasın ¹. Onların duracak yerlerini, saklanacak yerlerini bilir. Bunların hepsi açık Kitaptadır ². (7) Hanginizin ameli daha güzel olduğunu denemek ³ için gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Bunlardan evvel arşı su üstünde idi. Eğer onlara öldükten sonra dirileceksiniz diyecek olursan kâfir olanlar bu da, mutlak büyüclükten başka bir şey değildir. Diyeceklerdir. (8) * Biz azabı sayılı bir zamana ⁴ kadar tehir edecek olursak onlar — Bunu men eden nedir? » diyecekler. Haberleri olsun ki azap onlara geldiği gün ⁵ asla geri dönmeyecek, eğlenmeye aldıkları azap da onları kuşatacaktır. (9) *

İnsana ⁶ tarafımızdan servet ve sıhhat gibi bir merhamet tattırdıktan sonra onu geri alsak o, pek ümitsiz, pek nankör olur. (10) * Ona başına gelen sıkıntından sonra nimeti tattırsak benden kötülükler gitti der. Çünkü o, şımarıktır, övünendir. (11) Sabredip iyi amel işleyenler başka. İşte onlar için yarılğanmak, büyük bir mükâfat vardır. (12) Onların — Ona bir hazine indirmeliydi veya onunla beraber bir melek gelmeliydi » demelerinden dolayı sana vahiy olunan şeyin bazısını ⁷ terkedecek ⁸ oluyorsun, göğsün de onunla darlaşacak oluyor. Sen ancak Allah azabıyla korkutucu bir peygambersin. Allah her şeyi vekildir ⁹.

¹ Allah, fazl-u keremi ile hepsinin rızkını tekeffül etmiştir.

² Levh-i Mahfuz'da.

³ Denemek muamelesinde bulunmak, mutî ile âsilyî halka bildirmek.

⁴ Veya bir ümmet bitinceye kadar.

⁵ Bedir günü.

⁶ Kâfire.

⁷ Mâbutlarını; zemmi müş'ir olan kısmını.

⁸ Vukuu müstelzem değildir. Yani böyle bir şey olma-
mıdır.

⁹ Seni hıfzeder, onlara ceza verir, sakın terk etme,
darianma, sözlerine kulak asma.

(13) em yekuûlûnefterâh, kul fe'tû bi'-aşrı süverin mislihi müftereyâtın ve'dü menisteta'tüm min dünnillâhi in küntüm sâdikıryn (14) feillem yestecibû leküm fa'lemû ennemâ ünzile bi'l'millâhi ve e'lâ ilâhe illâ hû, fehel entüm müslimün (15) men kâne yürıyduhlhayâteddünyâ ve ziyenethâ müveffı ileyhim a'mâlehum fiyhâ ve hüm fiyhâ lâ yûbâşun (16) ulâikellezıyne leysle lehim fiyl'âhreti illennârü ve habita mâ sana'yü fiyhâ ve bâtılun mâ kânü ya'melün (17) efemen kâne alâ beyyinetin min rabbihî ve yet-lühû şâhidün minhü ve min kablihî kitâ-bû müsä imâmen ve rahmeh, ulâike yü-minühü bih, ve men yekfür bilhi minke'y-ahzâbi fennârü mev'idüh, felâ tekü fiy miryetin minhü innehuhlakku min rab-bike ve lâkinne ekserennâsi lâ yü'minün (18) ve men ezlemü mimmnenifetâ alal-lahi kezıbâ, ulâike yü'radüne alâ rabbi-him, ve yekuûlûl'eşşâhidü hâulâilleyzıne kezıbû alâ rabbihim elâ lâ'netullahi alazzâlımin (19) ellezıyne yasuddüne an sebiyllillâhi ve yebgüünehâ ıvecâ, ve hüm bil'âhreti hüm kâfirün.

ca da Rabbi tarafından bir şahit gelen ⁶, ondan evvel Musa'nın pişivü, rahmet olan Kitabı da kendisini tasdik eden kimse ⁷ başkaları gibi midir? Böyle olanlar Kur'an'a inanırlar, herhangi bir görüşü onı tanımazsa ateş onun vadeğahi olur. Artık sen de ondan şüphelenme; çünkü o doğrudur. Rabbin tarafından, fakat nâs'ın pek çoğu ona iman etmezler. (18) Allah'ı kendiliğinden yalan uyandıran daha zalim kim olabilir? Bunlar Rablerinin huzuruna getirilirler, şahitler ⁸ «— Rableri namına yalan söyleyenler işte bunlardır» derler. Haberinizi olsun ki Allah'ın lâneti zalimlerin üzerindedir. (19) Onlar ki nâs'ı Allah yolundan alıkırlar, o yol hakkında eğrilik araştırırlar ⁹. Onlar ahireti tanımayanlardır.

⁶ Onu Kur'an teyit eden.

* Peygamber veya mü'min.

⁷ Peygamberler, melekler, azay-ı beden.

^b Eğrilik ile vassfederler.

(20) ulâike lem yekûnû mu'ciziyye fiyl'ardı ve mâ kâne lehüm min dünüllâhi min evliyâ', yudâ'afu lehümül'azâb, mâ kânû yestetiyyünessem'a ve mâ kânû yubsirûn (21) ulâikelleziyye hasirû enfüşehüm ve dalle anhüm mâ kânû yefterûn (22) lâ cereme ennehüm fiyl'âhreti hümül'ahserûn (23) innelleziyye âmenû ve amilüssâlihâti ve ahbetû illâ rabbihim ulâike as-hâbülcenneh, hüm fiyhâ hâlidûn (24) meselülferikayni kel'a'mâ vel'esemmi velbassıyri vessemi', hel yesteviyânî meselâ efelâ tezekerûn (25) ve lekad erselnâ nûhan illâ kavmihi inniy leküm nezıyrûn mübiyn (26) en lâ ta'bidû illallah, inniy ehâfû aleyküm azâbe yevmin eliyim (27) fekaâlelemele'ülleziyye keferû min kavmilhi mâ nerâke illâ beşeren mislenâ ve mâ nerâkettebe'ake illelleziyye hüm erâzılünâ bâdiyerre'y, ve mâ nerâ leküm aleynâ min fadlin bel nezunnukuk kâzi-biyn (28) kaâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü alâ beyyinetin min rabbıy, ve atâniy rahmeten min indih, fe'ummiyet aleyküm, enülzimükümühâ ve entüm lehâ kârihûn.

(20) İşte bunlar yeryüzünde Allah'ı âciz kılacak değillerdir. Allah'tan başka onların işlerini görecek ¹ yoktur. Onların azapları kat kat olur. Onların hakkı ışıtmeye güçleri yetmezdi; doğru yolu görmezlerdi. (21) İşte bunlar kendilerini ziyan edenlerdir. Uydurdıkları şey ise kendilerinden kaybolup gitmiştir ². (22) Elbette âhirette en ziyade ziyana uğrayanlar onlardır. (23) İman getirip iyi amel işleyenler ve Rablerine mutmain olanlar yok mu? İşte onlar Cennetlidir. Orada daim kalacaklardır. (24) İki taraf ³ kör ve sağır ile görür ve işitir kimseye benzerler. Bu ikisi ben-zemede ⁴ bir olurlar mı? Daha nasihat kabul etmez misiniz? (25) * Bâz Nuh kavmine göndermişik o, demişti: ben sizi Allah azabıyla apaşı-

أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَعِيزٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۚ وَلَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَٰهٌ ۚ وَإِلَٰهٌ لِّضَالِّينَ ۚ أَفَلَا يَعْلَمُونَ ۚ أَلَسَمِعَ وَمَا كُنَّا نُؤْمِرُونَ ۚ أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّيْنَاهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۚ وَالْآخِرَةُ هِيَ الْأَخْسَرُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۚ سَمِعَ الْقَوْمَ يَقِينٌ كَالْأَعْنَىٰ وَالْأَصْوَةِ وَالْبَصِيرَةِ وَالسَّمِيعِ ۚ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۚ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ يَدْعُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ إِنَّ أَنَا لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۚ إِنِّي خَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ۚ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَاذَا رَبِّي ۚ إِنَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَمَا تَرَكْنَا أَتَعْلَمُ ۚ الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ يَنْتَفِئُوا عَنْ نَارِ اللَّهِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْكُمْ مِنْ فَضْلٍ إِلَّا نَفْسَكُمْ كَذِبِينَ ۚ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذَّبَ عَلَىٰ يَدَيْكُمْ مِنْ رَبِّ ۚ وَالْخَبِيرُ رَحْمَةً مِنْ عَذَابِ قَوْمٍ ۚ فَعَبَسَ عَلَيْهِمْ غَمًّا ۚ إِنَّهُمْ مَكْمُومٌ ۚ وَأَنشَأْنَا لَهُمْ آدَامًا ۚ

kâr veçhile bir korkutucuyum. (26) Ancak Tanrı'ya tapın. Ben size bir gün acıklı bir azabın gelmesinden korkarım. (27) Kavminin içinden kâfir olanların ileri gelenleri « Biz seni ancak bizim gibi bir insan görüyoruz, yalnız bizden birtakım âdi kimselerin ⁵ düşünmeden hemen sana itiba ettiklerini görüyoruz. Bize karşı hiç bir meziyetinizi görmüyoruz ki itiba edelim. Hayır, biz sizi yalnızca sanıyoruz » dediler. (28) Nuh dedi ki: Ey kavim! Ne dersiniz? Rabbim tarafından açık bir mucizem ⁶ olsa, tarafından bana bir de nübüvvet ⁷ ihсан etse, bu husus ise size kapalı kalsa siz onu istemediğiniz halde ben sizi ona zorlayabilirim miyim?

¹ Allah'ın azabından kurtaracak yardımcıları.

² Mâbutları kalmamıştır, yalan dâvaları kalmıştır. Ka-lan ancak hasret ile nedamettir.

³ Kâfir ile mü'min.

⁴ Kâfir, Âyat-ı Bâri'yi görmez, Kelâm-ı Bâri'yi ıslıtmaz.

Mü'min ise bunları görür ve ısltır.

⁵ Cülha, eskici, dikici gibi adı esnaf.

⁶ Veya Tevhid-i Bâri hakkında tam bir ilmin.

⁷ Veya nübüvvetle detâlet eden bir mucize.

(29) ve ya kavlî mîlâ es'el'üküm aleyhi mälâ, in ceriy illâ alallah, ve mâ ene bi-târidilleziyne âmenu, innehüm müllâkü rabbühim, ve lâkinny erâküm kavmen techellün (30) ve ya kavmi men yansurnîy minallâhi in taredtühüm, efelâ tezekkerün (31) ve lâ ekuülü leküm indîy hâzinullah, ve lâ a'lemülgây, ve lâ ekuülü innîy melek, ve lâ ekuülü lillëziyne tezderîy a'yünüküm len yütîyehümullah hayrâ, allahü a'lemü bimâ fi yef'üsühim, innîy lenz leminnezâlimîyn (32) kaülü ya nühu kad câdelâtena fe'ekserte cidâlenâ fe'tinâ bimâ te'ldünâ in künte minessâdikîyn (33) kaale innemâ yet'yîküm bihîllâhi in şâe ve mâ entüm bimü'ciziyn (34) ve lâ yenfe'üküm nüşyî in ereddü en ensâhe leküm in kânallahü yürîydü en yug'yiekküm, hüve rabbüküm ve ileyhi türce'ün (35) em yeküfüllenneferâh, küll iniferyetühü fe'aleyke icrâmîy ve ene berîy'ün minmâ tücrimün (36) ve ühiye illâ nühlün ennehü len yümîne min kavmike illâ men kad âmene felâ tebtels bimâ kânü yef'alün (37) vâsnâ'ü'l-fülke bi'y'ümînâ ve vahyînâ ve lâ tühâtibnîy fiylëziyne zalemü, innehüm mug'rekünü.

ze vaadettiğin azabı getir» dediler. (33) Nuh dedi ki «— Ancak Allah dilerse size onu getirir, siz, Allah'ı hiç kâlacek değilsiniz. (34) Allah sizi azdırmak ¹ isterse ben size nasihatte bulunmak istemem de yine benim nasihatım size fayda vermez. O, sizin Rabbinizdir, O'na döneceksiniz.» (35) «— Yoksa onu uydurdu mu?» derler ². De ki «Eğer ben onu uydurmuş olsam, yaptığım günahın vebalı bana aittir. Benim günah işlemeniz ile bir ilişim yoktur ³. (36) Nuh'a vahiy olundu ki kavminden daha evvel iman edenlerden başka hiç bir kimse iman etmeyecektir ⁴. Artık onların işledikleri şeyden dolayı gam çekme ⁵. (37) Gözümüzün önünde vahyimiz ile gemi yap. Zalim olanlar hakkındaki bana müracaat etme. Çünkü onlar суда boğulacaklardır.

dinlemek için Âyet-i Kerime bir cümle-i mutarızadır: Peygamber Kur'an'ı uydurdu derler.

⁴ Artık ümidini kes.

* Veya şikâyet etme.

(38) ve yasna'ulfülke ve küllema merre aleyhi meleûn min kavmihi şehîrû minh, kaâle in tesharû minnâ feinnâ nesharu minküm kemâ tesharun (39) fesevfe ta'lemûne men ye'tiyhi azâbün yuhziyhi ve yehillu aleyhi azâbün mukdym (40) hattâ izâ câe emrûnâ ve fâretennûr, kulnah-mil fiyhâ min küllin zevceynisneyni ve ehleke illâ men sebeka aleyhülkavlû ve men âmen, ve mâ âmene ma'ahû illâ ka-liyl (41) ve kaâlerkebû fiyhâ bismillâhi mecrâhâ ve mürsâhâ, inne rabbiy legafû-run rahilym (42) ve hiye tecriybihim fîy mevcin kelcibâl, ve nâdâ nûhunibnehû ve kâne fîy ma'zîl, yâ büneyyerkeb ma'anâ ve lâ tekûn ma'alkâfiriyn (43) kaâle seâviy ilâ cebelin ya'zmuniy minelmâ' kaâle lâ âsumalyevme min emrillâhi illâ men rahim, ve hâle beynehümelmevcû fe-kâne minelmugrakiyn (44) ve kyle yâ arduble'iy mâeki ve yâ semâü akli'iy, ve gıydalmâ, ve kudiyel'emrû vestevet alal-cüddiy, ve kyle bu'den lilkavmizzâli-miyn (45) ve nâdâ nûhun rabbehû fe-kaâle rabbi innebnîy min ehliy ve inne va'dekelhakku ve ente ahkemülhâki-miyn.

وَيَسْمَعُ الْفُلُكَ وَتُكَلِّمُهُ عَلَيْهِ مَا دُرِّنَ تَوْمِيهِ سَحَابًا يَأْتِيهِ
قَالَانِ تَشْرَوْنَاهُ فَأَنَا تَشْرَبْنَاهُ كَمَا تَشْرَبُونَ ۖ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحْمِلْ عَلَيْهِ عَذَابَ
مُفْهِمٍ ۖ فَحَسْبِيَ إِحْجَاءُ أَمْرُهُمَا وَقَفَا لَهُمَا الْجَنُودُ فَخَافَا
مِنْ كُلِّ رَوْعٍ وَرَأَيْنَا ثَنِينَ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
وَمَنْ أَمَرْنَا مَنْ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ۖ وَقَالَا لَكُنَّا أَهْلُهَا
بِسْمِ اللَّهِ تَجَرَّيْنَاهَا وَأُتِرْ سِهَابَانِ رَبِّي لَعَنُورٌ رَجِيهُ ۖ
وَهُيَ تَجَرَّى بِوَجْهِكَ مَوْجٌ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
فِي مِغْرَابٍ يَأْتِيهِ أَزْكَبَ مِمَّا وَاوَلَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ۖ قَالَ
سَاوِي إِلَى الْجِبَلِ يَعْصِيهِمْ مِنْ أَمَاءٍ قَالُوا لَعَنَّا هَذَا الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَجَعُوا إِلَى اللَّهِ فَأَتَاهُمُ الْتَوَجُّعُ مَكَانَ رِجْلِ الْمَغْرِبِ ۖ
وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ ائْقَلِي وَغَبَضَ الْمَاءُ
وَفُضِّي الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ لِلْقَوْمِ
إِنَّا ظَالِمِينَ ۖ وَنَادَى نُوحٌ رَجُلَهُ فَخَالَ رَجُلَانِ ابْنَاهُ
أَجْلِي وَإِنَّ وَعْدَ اللَّهِ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ۖ

(38-39) Nuh gemi yapmaya başladı. Kavminin ileri gelenleri yanından geçtikçe onunla eğlenir-lerdi. O da: «Bizim ile eğleniyorsunuz. Sizin eğ-lendiginiz gibi biz de sizinle eğlenecëiz, kendi-sini rûsvay edecek azabın kime geleceğini, kiml-datmayacak azabın kime vâki olacağını yakında bileceksiniz» derdi. (40) Nihayet fermanımız gelip yeryüzü kaynayınca ¹ Nuh'a dedik ki: Her çift hayvandan erkekli dişili olmak üzere ikişer taneyi; bir de haklarında söz geçen kimselerden ² maada aileni ve iman getirenleri gemiye yüklet. Onunla beraber iman eden pek az kimseden iba-retti. (41) Nuh gemiye bineceklerle «— Gemiye Tanrı adı ile binin ki onun yürümesi de, demir atması da Tanrı'nın iradesi iledir ³. Çünkü Rab-bim gafurdur, rahîmdir» dedi. (42) Gemi onları

taşıyarak dağlar gibi dalgalar arasında yüzerdi. Nuh ayrı bir yerde bulunan oğluna «— Oğulcağ-zım! Bizim ile beraber gemiye bin, kâfirlerden ⁴ olma ki helâk olursun» dedi. (43) Oğlu: «— Ben dağa sığırım, o beni boğulmadan korur» dedi. Nuh: «— Allah'ın merhamet ettiği kimselerden başka bugün Allah'ın azap emrinden korunacak ⁵ hiç bir fert yoktur» dedi. Aralarına dalga girdi, oğlu boğulanlara karıştı. (44) Yer! Suyunu yut, gök! Sen de tut ⁶. Denildi, su kesildi. İş ⁷ bitti. Ge-mi de Cudi dağı üzerinde durdu. «Zalim olan kâfirler rahmetten uzak olsun» denildi. (45) Nuh, Rabbine nida etti de dedi: Yâ Rab! Oğlum ailem-dendir. Vaadinde doğrudur, sen hükmedenlerin en iyi hâkimisin.

¹ Gözlerden sular fışkırpı su etrafı basınca onlar ça-rest kaldılar.

² Zevce ve oğlu gibi helâkine alt Hük-mü Bâri se-b-kenen.

³ Yahut yüzmesi, demir atması Tanrı emriyledir de.

yin de gemiye binin, dedi.

⁴ Din hususunda, ayrı durma da.

⁵ Veya koruyacak.

⁶ Kemaîl, kudreti temsildir.

⁷ Boğulmak işi.

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّكَ لَأَنْتَ مِنَ الْهَالِكِينَ ۖ إِنِّي جَعَلْتُكَ مِنَ الْخَالِكِينَ ۖ
مَالِكٌ لَكَ يَدُ عِلْمٍ ۖ إِنَّكَ لَأَنْتَ مِنَ الْهَالِكِينَ ۖ (46) Nuh dedi: Ya Nuh!
قال يا نوح! إنك أنت من الهالكين! إنني جعلتك من الخالكين! مالك
يد علم! إنك أنت من الهالكين! (47) Nuh dedi: Ya Rab! Bilgim
olmayan şeyi bir daha sana sormadan yine sana sığırım.
عَنْزِلُكَ وَتَرْجِعُنِي إِلَى مِثْلِكَ مَالِكٌ لَكَ يَدُ عِلْمٍ ۖ (48) Ona
denildi: Nuh! Bizden selâmet ile gemiden in, sana ve seninle
beraber olan zürriyetlerinden gelen ümmetlere de ² hayır ve bereketler olsun.
بِرَّكَاتٍ وَسَعَادَةٍ ۖ وَكَانَ عَلَيْكَ مِنْ مَعْلَمَاتِهِمْ ۖ (49) Birtakım
ümmetler olacak ki onları geçireceğiz. Sonra tarafımızdan onlara
acıklı bir azap doku-nacaktır. (49) İşte bu, sana vahiy ettiğimiz
gayır haberlerindendir. Bundan evvel sen de onu bilmezdin,
kavmin de onu bilmezdi. Artık katlan.

(46) kaâle yâ nûhu innahû leyse min ehlik, innahû amelûn gayrû salih, felâ tes'elini mâ leyse leke bihi ilm, inni e'rizuke en tekûne minelcâhiliyn (47) kaâle rabbi inniy e'üzû bike en es'eleke mâ leyse liy bihi ilm, ve illâ tagfirliy ve terhamniy ekün minelhâsiriyn (48) kâyle yâ nûhuh-bıt biselâmin minnâ ve berekâtın aleyke ve alâ ümemin mimmen ma'âk, ve ümemün senümetti'uhüm sümme yemessühüm minnâ azâbün eliyim (49) tilke min enbâilgaybi nûhiyhâ ileyh, mâ künte ta'lemühâ ente ve lâ kavmüke min kabli hâzâ, fasbir, innel'âkıbete lilmütttekiyn (50) ve illâ âdin ehâhüm hüdâ, kaâle yâ kavmi 'budullahe mâleküm min ilâhîn gayrüh, in entüm illâ müfterûn (51) yâ kavmi lâ es'elüküm aleyhi ecrâ, in ecriye illâ alleleziy fetaraniy, efelâ ta'kulûn (52) ve yâ kavmistagfirû rabbeküm sümme tûbü ileyh, yürsilissemâe aleyküm midrârâ, ve yezidküm kuvveten ilâ kuvvetiküm, ve lâ tetevellev mücrimiyin (53) kaâlû yâ hüdû mâ c'tenâ bibeyyinetin ve mâ nahnû bitârikly âlihethinâ an kavlike ve mâ nahnû leke bi'müminiyin.

(46) Allah dedi: Nuh! O senin ailenden ¹ değildir. Çünkü onun işi fenadır. Bilgin olmadığı şeyi bana sorma. Ben sana cahillerden olmayasın diye öğüt veriyorum. (47) Nuh dedi: Ya Rab! Bilgim olmayan şeyi bir daha sana sormadan yine sana sığırım. Eğer beni yarlıgamazsan, bağışlamazsan ben ziyankârlardan olurum. (48) Ona denildi: Nuh! Bizden selâmet ile gemiden in, sana ve seninle beraber olan zürriyetlerinden gelen ümmetlere de ² hayır ve bereketler olsun. Birtakım ümmetler olacak ki onları geçireceğiz. Sonra tarafımızdan onlara acıklı bir azap doku-nacaktır. (49) İşte bu, sana vahiy ettiğimiz gayır haberlerindendir. Bundan evvel sen de onu bilmezdin, kavmin de onu bilmezdi. Artık katlan.

Çünkü akıbet sakinanlarındır. (50) Âd kavmine kardeşleri Hud'u gönderdik. Hud dedi ki: — Ey kavmim! Allah'a tapın, sizin için ondan başka bir tapacak yoktur. Siz yurduranlardan başka bir şey değilsiniz. (51) — Ey kavmim! Bu Tebligatım hususunda sizden hiç bir ücret istemem. Benim ücretim ancak beni yaratana düşer. Daha aklınız ermiyor mu?». (52) — Ey kavmim! Rabbinizden yarlıgannak dileyin, yine ona tövbe edin ki size gökten yerdeyep bol yağmur göndersin, kuvvetinize kuvvet katsın, siz de günahkâr olarak imandan yüz çevirmeyin». (53) Onlar dediler: — Hud! Bize açık bir mucize getirmedin, senin sözün ile tapacaklarımızı bırakacak, sana inanacak değiliz».

¹ Kurtulacak aileden veya dininden.² Yani mü'minlere.

(54) in nekuûlû illâ 'terâke ba'du âlihetinâ bisû', kaâle innîy üşidullahe veshedü enniy beriy'un minmâ tüşriküne (55) min dünühi fekiydünîy cemî'an sümme lâ tunzirûn (56) innîy tevekkeltü allâhi rabbiy ve rabbiküm, mâ min dâbbetin illâ hüve âhrûzin binâsyetihâ, inne rabbiy alâ sırâtın müstekîym (57) fein tevellev fekad eblâgütüküm mâ ürsil-tü bihi ileyküm, ve yestahlifü rabbiy kavmen gayreküm, ve lâ tedurrühühü şey'a, inne rabbiy alâ külli şey'in hafîz (58) ve lemmâ câe emrünâ necceynâ hûden vellezîne âmenü ma'ahû birahmetin minnâ, ve necceynâhüm min azâbin gâliy (59) ve tilke âdûin cehadû biâyâti rabbihim ve asav rusûlehü vettebe'ü emre külli cebbârin anîy (60) ve ütbî'ü fîy hâzihiddünyâ la'neten ve yevmelkıyâ-meh, elâ inne âden keferû rabbehüm, elâ bu'den li'âdin kavmi hûd (61) ve ilâ semûde ehâhüm sâlihâ, kaâle yâ kavmi'-budullahe mâleküm min ilâhin gayrüh, hüve ense'eküm minel'ard, vesta'mere-küm fîyhâ festagfirühü sümme tûbü ileyh, inne rabbiy kariybün müciyb (62) kaâlû yâ sâlihü kad kunte fîynâ merceüven kable hâzâ, etenhânâ en na'bûde mâ ya'bûdü âbâünâ ve innenâ leftî şekkin minmâ ted'ünâ fleyhi müriyb.

اِنْ تَقُولُ اَلَا اَعَزَّ عَلَيَّ بَسُوهُ قَالَ فَاِشْهَدُ اَللهُ
وَاَشْهَدُ اَلْاَنبِيَاۤءَ بِمَا كُنْتُ كُوْنُ ۝ مِنْ دُوْنِ هٰذَا فَاِنِّي جَمِيْعًا
فُوْلًا لِّظُنُوْنِ ۝ اِنِّي كُنْتُ عَلٰى اَللّٰهِ رَبِّ وَرَبِّكُمْ مَّائِيْنًا ۝ اَنِّي
اَلَا هُوَ اَخَذَنِيْ بِصِمَاسٍ اِنْ رَّبِّيْ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝ قَا
نْ لَوْ اَقْدَرْتُ لَعَلَّنَا اَنْ تَزِيْلَ اَلْبُكْرَ وَتَسْخَفَ رَّبِّيْ فَوَيْلًا
عَمَّيْكُمْ وَلَا تَضُرُّوْا نَسِيْهًا ۝ رَّبِّيْ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَافِظٌ ۝ وَلَكَا جَا
اَنْ يَّجِيْنَ هُوْدًا وَاَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَعْمَدُوْا رَحْمَةً مِّنَّا وَنَجِّنَ هُمُوزِ
عَذَابٍ مُّطْلَقٍ ۝ وَتِلْكَ اَعَادُ سِحْرًا وَاِيَّا اِيْدِيْهِمْ وَعَصَوْا
رُسُلًا وَاَتَّبَعُوْا اَلْكُفْرَ يَتَّبِعُوْا عِبَادَ ۝ وَاتَّبَعُوْا فِىْ هٰذَا الدُّنْيَا
لَعْنَةً وَتَوْبَةُ الصَّالِحِ ۝ اَلَا اَنْ اَعَادُ اَكْثَرَهُمْ اَلَا اَعْلَمُ اَلَا
قَوْمٌ هُوْدٌ ۝ وَاَلْيَوْمَ اَخَا فَرَصَاحًا قَالْ يَا قَوْمِ اَعْبُدُوْا اَللهَ
مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ ۝ هُوَ الَّذِيْزَلْنَا اِلَآءَ اَرْضٍ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِىْهَا
فَاَسْتَعْمَرُوْهُ ۝ زَلْنٰهُمُ اِلَآءَ اَنْ يَّزُوْا فِىْ سَبِيْحٍ ۝ قَالُوْا
يَا صَالِحُ عَدَاكُنْ فَمَا رَجَعُوْا قَبْلَ هٰذَا اَنْتَ هٰذَا اَنْ تَعْبُدَ
مَا يَّعْبُدُ اٰبَاؤُنَا وَاَنَّا لَبِىْ سَبِيْلٍ يَّادْعُوْنَ اِلَيْهِ مُّرْسِبٌ ۝

(54 - 55) «— Bizim size hiç bir sözümüz yoktur. sözümüz şudur: Bazı mabûlatımız senin sövüp saymana karşı seni çarpmıştır ¹. Hud dedi: Ben, Allah'ı şahit edinirim, siz de şahit olun ki ben Tanrı'dan başka şerik koştüğunuz şeylerden ilişiğimi kestim. Benim hakkımda hepiniz kötü fikirde bulunun. Bundan sonra bana hiç bir mühlet de vermeyin.» (56) «— Ben, benim de Rab-bim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a mütevekkil oldum. Yürür hiç bir hayvan yoktur ki Allah onun alınmı sağından tutmasın ². Muhakkak ki, Rab-bim doğru yol üzeredir». (57) «— Eğer yüz çevirirseniz bana ne! Çünkü ben size, gönderilmek-liğime sebep olan ahkâmı bildirdim. Rabbim siz-den başka bir kavmi yerinize getirir, siz de ona hiç bir zarar veremezsiniz. Çünkü Rabbim her şeyi hakkıyla gözetler ³». (58) Fermanımız ge-lince Hud'u onunla beraber iman getirenleri mer-hametimizle kurtardık. Onları ağır azaptan kur-tardık. (59) İşte Âd kavminin başına gelenler.

Onlar, Rablerinin âyetlerini bile bile inkâr ettiler, peygamberlerine âsi oldular, her inatçı zorbanın emrine tâbi oldular. (60) Bu dünyada da, kıya-met gününde de arkaalarından lânet gitti ⁴. Habe-riniz olsun ki Âd kavmi Rablerini tanımamış-lardır. Dikkat edin ki Hud kavmi olan Âd rah-met-i ilâhiye'den uzak bir yerde kalmıştır. (61) Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Salih dedi ki «— Ey kavmim! Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur. O, sizi yerden peyda etmiş, sizi orada muammer kılmış-tır ⁵. Artık ondan yarılanınamak (bağışlanmak) di-leyin. Sonra ona tövbe edin. Çünkü Rabbim ya-kındır, duayı kabul eder». (62) Onlar dediler: Salih! Sen bundan evvel aramızda kendinden ha-yır umulur bir kimseydin ⁶. Babalarımızın tap-tıklarına tapmayı bize yasak mı ediyorsun? Biz, bizi dâvet ettiğin şeyde ⁷ daimi bir şüphe için-deyiz.

¹ Sen çarpık, dell oldun, onun için saçma. sapan söy-lüyorsun.

² Yani istediği gibi tasarrufa kadir olmasın.

³ Ona ameliniz sâda gâfil kalmaz.

⁴ Dünyada şiddetli rüzgâr ile, âhirette ateş ile azap

gördüler.

⁵ veya diyarınızmı mâmur kılmıştır.

⁶ Ülu kimse idin, nasıyende büyüklük, doğruluk eser-leri görüldü. Umur-u hususta müstesna idin.

⁷ Tevhit, istiğfar ve tövbede, putlardan yüce çevirmede.

(72) kaâlet yâ veyletâ e'elidü ve ene ecûzün ve hâzâ ba'liy şeyhâ, inne hâzâ le şey'un aciyb (73) kaâlû eta'cebiyne min emrillâhi rahmetullahi ve berekâtühü aleyküm ehlelbeyt, innehü hamîydün meciyd (74) felemâ zehebe an ibrahîmyerrev'u ve cæthülbüsrâ yücâdilünâ fîy kavmî lût (75) inne ibrahîyme lehaliymün evvâhün müniyb (76) yâ ibrahîymü a'rid an hâzâ, innehü kad cæe emrû rab-bik, ve innehüm âtiyhîm azâbün gayrîy merdûd (77) ve lemmâ cæet resûlünâ lûtan sily'e bihim ve dâka bihim zer'an ve kaâle hâzâ yevmün aslyb (78) ve cæhü kavmühü yühre'üne ileyhî ve min kablü kânû ya'melünesseyyilât, kaâle yâ kavmî hâülâi benâtîy hünnæ etharü leküm, fetekullahe ve lâ tuhzünî fîy dayfîy, eleyse minküm recülün reşîyd (79) kaâlû lekad alimte mâ lenâ fîy benâtike min hakk, ve inneke leta'lemü mâniuriyd (80) kaâle lev enne lîy bîküm kuvveten ev aviy lâ rûknin sedîyd (81) kaâlû ya lûtü innâ resülû rabbike len yasîlû ileyke fe'esri biehlîke bîkât'ün minelleylî ve lâ yeltift minküm ehâdîün illemre'tek, innehü musyibühâ mâ esâbehüm, inne mev'id-hümussubh, eleyseessubhu bikariyb.

(72) Karısı dedi ki: Acayip! Ben mi doğuracağım! Ben kocamış; şu erimde bir ihtiyar iken doğurabilir miyim? Bu, âdet itibarıyla pek taac-cüp olunacak bir şeydir. (73) Onlar Allah'ın işi-ne taaccüp mü ediyorsun? Ey hane halkı! Al-lah'ın rahmeti ve bereketi üzerinizdedir, O, öğül-müştür, şanlıdır. (74) İbrahim'den korku gidip kendisine müjde gelince Lût kavmi hakkında el-çilerimizle mücadeleye girdi. (75) Çünkü İbra-him yavaştı. Yufka gönüllüdür. Allah'a döner bir zattır. ¹ (76) Elçilerimiz — İbrahim! Bundan vaz geç. Çünkü Allah'ın fermanı gelmiştir, onlara gelecek azap asla geri dönmeyecek dediler. (77) Vaktaki Elçilerimiz Lût'a geldiler. Lût onların gelmelerinden endişeye düştü, içi sıkıldı ², dedi ki işte baş belası bir gün! (78) Kavmi ona koşup geldiler. Onlar evvelce kötü işler işlerlerdi ³. Lût

¹ Kötülüğe karşı öc almada acul değildir; cezada teen-
ni eder, cezayı affeder, nâs'a çok asır, çok ah eder. Pek zi-yade merhametli, kalbi yumuşak olduğundan dolayı mü-
cadeleye girmişti.

² Çünkü müdafaaadan âcizdi, misafirler güzel yüzü,
tüysüz idiler.

³ Kötülükler onların âdeti idi, hayasızlıklarından ale-
nen koşup gitmişlerdi.

قَالَ يَا لَيْلَى الْإِذَا بَعَجْتُ وَهَذَا بَشَرٌ إِنِّ اجْعَلْهُ نَكَاحٌ
عَجِيبٌ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَةُ اللَّهِ وَكَرَاهِيَّةُ
عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ أَنْ تَعْبُدُوهُ قَالُوا هَبْ عَنْ رَبِّهِمْ
أَوْ رَوْحًا نَزَلَ الْبَشَرُ إِنَّا فِي قَوْمِ لُوطٍ إِنَّا نَرِيهِمْ
أَوْدًا مُنِيبٌ قَالُوا رَبِّهِمْ لَأَعْرَضَ عَنْ هَذَا إِنَّ قَدْ جَاءَ أَمْرٌ
رَبِّكَ وَاتَّقِ رَبَّ إِنَّهُ بَصِيرٌ فِي عَمَلِ الْعِبَادِ قَالُوا وَكَلَّجَاءَ
رُسُلَنَا لُوطًا بَعَثْنَا فِي هَذِهِ رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ قَالُوا هَذَا
عَصِيبٌ وَجَاءَ قَوْمُهُ يُؤْذِنُ آلَ لُوطٍ إِنْ يُؤْمِنُونَ قَالُوا
يَعْلَمُونَ الْآيَاتِ قَالُوا قَوْمُ نَعُو لَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ طهر لكم
أَتَأْتُوا اللَّهَ وَلَا تَخْشَوْنَ فِيهِ صَاحِبَ الْبَيْتِ أَنْ يُبْسِدَ
قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ لَنَا فِي بَيْتِكُمْ مِنْ حَقٍّ وَتَأْتِكُمُ الْمَرْيَدُ
قَالُوا قَالُوا لَيْلَى قَوْمُهُ أَوْدًا وَجِلَ لَكُمْ شَيْءٌ قَالُوا
يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِهَذَا فَتَقْطَعْ
مِنْ أَلَيْكَ وَلَا يَلْفُظْ مِنْكَ أَحَدًا وَلَا أَمْرًا إِنَّكَ أَنْتَ مُصِيبُهُمْ
مَا أَصَابَهُمْ أَنْ مَوْعِدُهُمْ أَصْحَابُ الْبَيْتِ أَصْحَابُ الْبَيْتِ

dedi ki: Ey kavmim! İşte kızlarım! Bunlar sizin için daha paktır ⁴. Allah'tan sakının, misafirleri-min yanında beni rûsvay etmeyin. Acaba içinizde doğru yol tutan bir kişi yok mudur? (79) Onlar dediler: * Bizim kızlarımızda hiç bir hakkımız ⁵ yoktur. Elbette sen de bunu bilmişindir, bizim ne istediğimizi sen bilirsin. (80) Lût dedi: Eğer size karşı bir kuvvetim olsaydı veya muhkem bir yere ⁶ sığınmış olsaydım yapacağımı yapardım. (81) Misafirler dediler: — Lût! Biz Rabbinin el-çileriyiz, onlar asla sana dokunamazlar, gecenin bir vaktinde ailen ile yola çık, hiç biriniz arkasına bakmasın ⁷, karın başka. Çünkü onların başına gelen musibet belkise karının da başına gelecek-tir, — Onlara vaad olunan helâk vakti, sabah vaktidir ⁸, sabah vakti yakın değil midir?

⁴ Bunları size nakâlayayım.

⁵ Onları bir alamayız veya onlara karşı bizim şehve-timiz yoktur.

⁶ Asirete, kabileyne, yardımcılara, kurtarıcılara.

⁷ Veya hiç biriniz geri kalmassın.

⁸ Lût aleyhisselâm «bari helâkleri yakın olsun» de-mekle elçiler böyle demişlerdir.

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَاقِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
حِجَابًا مِّنْ سَیِّئٍ يَّحْضُرُونَ ﴿٨٢﴾ مَّسْجُودًا عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هُوَ
مِنَ الظَّالِمِينَ يَسْبِغُونَ ﴿٨٣﴾ وَالَّذِينَ جَاءَهُمْ شَرِيبٌ قَالُوا
يَا قَوْمُ ارْجِعُوا إِلَى اللَّهِ مَا لَكُم مِّنَ الْعِزَّةِ وَلَا تَتَّبِعُوا الْاِكْثَارَ
وَالَّذِينَ اِنْجَارُوا لِكُرْبِهِمْ وَارْتَاخُوا عَلَيْهِمْ عَذَابٌ يُؤْمَرُ
مُحِيطٌ ﴿٨٤﴾ وَيَا قَوْمُوا إِلَى اللَّهِ اِلْكَا وَالَّذِينَ اِنْجَارُوا لِكُرْبِهِمْ
وَلَا تَتَّبِعُوا النَّاسَ اَشْيَاءَ هُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْاَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ يَتَّبِعُوا لِكُرْبِهِمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ
وَمَا اَنَا عَلَيْهِمْ بِمُحِيطٌ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَا شُعْبَةَ اَصْلُوْنَا
تَأْمُرُ اَنْ نَّزَكَّ مَا يَصِيدُ اَبَاؤُنَا اَوْ اَنْ نَّفْعَلَ فِيْ اَمْوَالِنَا
مَا نَشَاءُ اِنَّكَ لَآتٍ الْحِكْمَ الرَّبِّدُ ﴿٨٧﴾ قَالُوا قَوْمُ
اَرَ اَبْنَاءُ اِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ مِّنْ رَبِّي وَرَدَّ قَبِيْئُهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا اُرِيدُ اَنْ اَحْلِيْلَكُمْ اِلَّا مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ
عَنْهُ اِنْ اُرِيدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اَنْتَ بِطَلْعٍ وَمَا
تَوْفِيقِيْ اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنْبِئُ ﴿٨٨﴾

(82) felemmâ câe emrûnâ ce'alnâ âliye-hâ sâfîleha ve emtarnâ aleyha hicâreten min sicciylin mendûd (83) müsevvemeten inde rabbik, ve mâ hiye minezzâlimiye biba'lyd (84) ve ilâ medyene ehâhüm, şu'aybâ, kaâle yâ kavmi 'bûdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, ve lâ tenkusûlmikyâle velmiyzâne inniy erâküm bihayrin ve inniy ehâfû aleyküm azâbe yevmin muhlyt (85) ve yâ kavmi evfülmikyâle velmiyzâne bîlkıstı ve lâ tebhasünnâse eşyâehüm ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (86) bakıyyetullahi hayrün leküm in küntüm mü'miniyn, ve mâ ene aleyküm bihaftıy (87) kââlû yâ şu'aybü esalâtüke te'mürüke en netrüke mâ ya'büdü âbâünâ ev en nef'ale fiy emvâlinâ mâ neşâ, inneke le'entelhaliymürreşıyd (88) kaâle yâ kavmi ere'eytüm in küntü alâ beyyinetin min rabbıy ve rezekaniy minhü rızkan hasenâ, ve mâ üriydü en ühâlifeküm ilâ mâ enhâküm anh, in üriydü illel'ıslâha mesteta't, ve mâ tevfiykıy illâ billâh, aleyhi tevekkeltü ve ileyhi üniyb.

(82) Vaktaki fermanız geldi, kasabalarının üstünü altına getirdik. Balçıktan taş kesilmiş, bir-biri üzerine konmuş ¹ taş da yığdırdık. O taşlar Rabbinin yanında nişanlı idi. Bu taşlar zalimlerden uzak değildi ². (83) Medine'de kardeşleri Şuayb'i gönderdik. Onlara dedi ki: « Ey kavimim! Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için bir tapacak yoktur. Ölçeği, teraziyi eksik yapmayın. Ben sizi herhalde hal ve vakti yerinde görüyorum ³, ben bir gün sizi kuşatacak aptan korkuyorum ⁴. (84) Ey kavimim! Ölçeği, teraziyi hakkaniyet dairesinde yerine getirin, nâs'ın eşyasını eksiltmeyin ⁵, yeryüzünde fesat çıkarak fenalık yapmayın». (85) « Mü'min iseniz Allah'ın elinizde bıraktığı helâl mal sizin için gelecek haram maldan

hayırlıdır». (86) « Ben sizi aptan koruyacak değilim». (87) Onlar dediler ki: Şuayb! Bize, babalarımızın tapıklarını veya mallarımızda dilediğimiz gibi tasarruf etmemizi ⁶ terk etmeyi namanın mı sana emrediyor? Halbuki sen zaminca yavaşınsın, muamelen doğrudur. (88) Şuayb dedi ki: « Ey kavimim! Ne dersiniz? Ben Rabbin tarafından açık bir mucizeye mazhar olsam, tarafından da bana güzel ve helâl bir rızık ihsan kıl-mış olsa ona ihanet edebilir miyim? Size ettiğimi kendim yapmak istemem. Ben ancak gücüm yettiği kadar ıslah etmek isterim ⁷. Benim muvaffakiyetim ancak Allah'ın inayeti iledir. Ben yalnız ona mütevekkil oldum! Her hususta rü-cuum da onadır».

¹ Peyderpey.

² Veya bu diyar Mekke ahalisine uzak değildi veya bu taşlar Mekke ahalisinden de uzak değildi.

³ O halde neye eksik veriyorsunuz?

⁴ O aptan hiç birinizin kurtulacağı yoktur.

⁵ Herkesin hakkı ne ise onu verin.

⁶ Ölçeği, teraziyi istediğimiz gibi vermemizi.

⁷ Allah'ın emrini bildirmek, Allah'ın azabıne korkut-mak tarikiyle ıslah etmek isterim, yoksa ta'ate icbar ede-men.

(89) ve yâ kavmi lâ yecrimenneküm şikaakıy en yusıybeküm mislû mâ esâbe kavme nûhin ev kavme hûdin ev kavme sâllih, ve mâ kavmû lûtin minküm biba'ıyd (90) vestağfirû rabbeküm sümmе tûbû ileyh, inne rabbiy rahıymün vedûd (91) kaalû yâ şu'ayyb mâ nefkahü kesiyren mimmâ tekuûlû ve innâ lenerâke fiyen da'ıyfâ, ve lev lâ rehtuke lerecem-nâke ve mâ ente aleynâ bi'azıyz (92) kaäle yâ kavmi erehtıy e'azzû aleyküm minallah, vettekaztümühü verâeküm zıh-riyyâ, inne rabbiy bimâ ta'melûne mu-hıyt (93) ve yâ kavmi'melû alâ mekâne-tiküm innıy âmil, sefte ta'lemûne men ye'tıyhi azâbün yuhıyhi ve men hüve kâzıb, vertekübü innıy ma'aküm rakıyb (94) ve lemmâ câe emrünâ necceynâ şu'-ayben velleziyne âmenün ma'ahü birah-metin minnâ ve ehazetilleziyne zalemüs-sayhatü fe'asbahü fiy diyârilıhim câsimiyn (95) ke'en lem yagnev fiyhâ, elâ bu'den limedyene kemâ ba'det semûd (96) ve lekad erselnâ müsâ biâyâtınâ ve sultanin mübıynin (97) ilâ fir'avne ve melâihı fet-tebe'ü emre fir'avn, ve mâ emrû fir'avne bireşıyd.

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقَ إِنِّصِبِكُمْ مِّثْلَ مَا أَصَابَ
قَوْمُ نُوحٍ وَأَقَوْمُ هُودٍ وَاقَوْمُ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
بِشَيْءٍ ۖ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا ۖ وَذُودٌ ۖ قَالُوا لَا شَيْءَ مَا فَتَنَّاكَ كَثِيرًا ۖ مَا تَقُولُ
وَيَا لَكَ زَلِيلًا ۖ فَبِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ لَقَدْ كُنْتُمْ مِنْكُمْ جَحِيلٌ ۖ قَالُوا لَا تَهْجُرُوا هَٰؤُلَاءِ عَصْرَ عَلَيْكُمْ
رَبُّكُمْ وَلَهُ الْوَكَلَةُ ۖ وَذَٰلِكُمْ يُظْهِرُ الْإِنِّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
يُحِيطُ ۖ وَيَا قَوْمِ أَعْلَمُ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۖ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ ۖ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَادِرٌ
وَأَنْتُمْ إِلَىٰ مَعَادٍ ۖ فَبِئْسَ الْأَمْرُ بَأْتِيَافًا شَتَّى
وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ يُرِيدُونَ مِثْلَ مَا أُعْذِرْنَا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
الْقِيَّةُ ۖ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ ۖ إِنْ كُنَّ كَانَتْ يُعْنَوْنَ
بِئْسَ الْإِنْعَادُ ۖ الَّذِينَ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ۖ وَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۖ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۖ وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا بُرْهَانًا ۖ وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقَ إِنِّصِبِكُمْ مِّثْلَ مَا أَصَابَ

(89) — Ey kavimim! Bana olan düşmanlığınız, Nuh kavminin veya Hud kavminin veya Salih kavminin başlarına gelen musibet gibi bir musibeti sizin de başınıza getirmesin. Lût kavmi de sizden uzak değildir ¹. (90) — Rabbinizden yarlıganmak (bağışlanmak) dileyin, O'na tövbe de edin. Çünkü Rabbin mü'minler hakkında merhametli ve çok muhabbetlidir. (91) Onlar dediler ki Şu-ayb! Dedğin şeylerin çoğunu anlamıyoruz. Biz seni aramızda hakir görüyoruz. Eğer senin kabilen ² olmasaydı biz seni taşlardık ³. Yoksa sen bizim yanımızda şerefli bir kimse değilsin ⁴. (92) Şuayb dedi ki: — Ey kavimim! Yanımızda kabilem Allah'tan daha ziyade mi şereflidir? ⁵ Allah'ın emrini arkanıza attınız, şüphe yok ki Rab-bim işlediklerinizi ilmiyle kuşatır; (93) — Ey

kavimim! Elinizden geleni yapın, ben de yapacağım. Kendisini rüsvay edecek bir azabın kime geleceğini, kimin yalancı olduğunu yakında bileceksiniz, artık azabı gözetin. Ben de sizin ile beraber azabınızı gözetmekteyim. (94) Vaktiki fer-manımız geldi, Şuayb'ı onunla beraber iman getirenleri merhametimizle kurtardık, zalim olanları korkunç bir sese giriftar oldular, yurtlarında yüz-üstü düştüler. (95) Sanki orada hiç yokmuş gibi oldular. Haberinizi olsun ki Semud kavmi rah-met-i ilâhiye'den uzak olduğu gibi Medyen aha-li-si de öyle uzak düşmüştür ⁶. (96 - 97) * Biz Musa'yı mucizelerimizle, apaçık bir burhan ile Fir'a-vun'a ve ileri gelenlerine göndermişiz. Onlar mu-halefet ile Fir'avun'un emrine tâbi oldular. Hal-buki Firavun'un emri dürist değildi ⁷.

¹ Onlara isabet eden azabın size de isabet etmesi uzak değildir. Artık ondan ibret alın.

² Kabilen bizim dinimizde olmakla onlar yanımızda itti. bariştir. Ona hümet ederek sana bir şey yapmıyoruz.

³ Veya sövüp sayardık.

⁴ Artık seni neye taşlamayalım.

⁵ Beni Allah için korumuyorsunuz da kabilem için ko-rumuyorsunuz öyle mi?

⁶ Her ikisi de korkunç ses ile helâk olmuştur.

⁷ Veya Firavun'un hali dürist bir hal değildi.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ يَنْفَعُ الْفَسِيفَ فَاُورِدَهُمُ الْآثِرَ وَيَرْفَعُ رُءُوسَهُمْ
 الْمُؤْرُودَ ۖ وَاتَّعِوَابُ عَذَابِهِمْ لَعْنَةً وَيَوْمَ يُغْفَرُ لِقَوْمٍ
 اِزْهَادُ الرُّفُودِ ۚ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْاَوْفَى نَقَضَهُ عَلَيْهِمْ
 قَاتِلَهُ وَجْهِي ۖ وَمَا ظَنَّا لَهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ
 فَآغْنَتْ عَنْهُمْ الْمُتَكَبِّرَ الْاَلْبَىٰ عَزَوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
 لَّمَّا جَاءَ اَمْرُنَا بِكَ وَهَمَّ عَصْرَتَيْكَ ۖ وَكَذٰلِكَ اَخَذَ
 رَبُّكَ اِذَا اَخَذَ الْاَرْضَ وَهِيَ ظَالِمَةٌ اَنْ تَاْخُذَ الْاَيُّهُمُ
 اَنْ يَكُنْ فِيْكَ لَا يَلِيْكَ خَافَ عَدَاِبَ الْاٰخِرَةِ ذٰلِكَ يَوْمُ
 يَجْمَعُ كُلُ النَّاسِ رُءُوسَهُمْ يَوْمَ يُسْأَلُ عَنْهُمْ ۖ وَمَا يُخْبِرُ
 اِلَّا بِالْحَقِّ مَعْدُودٍ ۚ يَوْمَ لَا تَكُنْ لِنَفْسٍ اِلَّا بَايِرٌ
 وَمِنْهُمْ شِقَاقٌ وَسَبْعٌ ۖ قَاتِلَ الَّذِيْنَ شَقَّوْا لِقَاكُمْ
 فَبَارِئٌ مِّنْهُمْ وَنَسِيْقٌ ۚ خَالِدِيْنَ فِيْهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ
 وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ اَنْ تَرْكَ فَاَلَيْسَ لَكَ رُءُوسٌ
 وَّآمَنَ الَّذِيْنَ سُبْحًا وَاَمَّا الَّذِيْنَ هَلٰلٌ فِيْهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ
 وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَا ؕ وَعَبْرٌ مَّجْدُودٌ ۚ

(98) yakdümü kavmehü yevmelkiyâmeti fe'veredühümünâr, ve bi'selvirdülmev-rûd (99) ve ütbü' fiy hâzihi la'neten ve yevmelkiyâme, bi'serrifdülmerfûd (100) zâlike min enbâikurâ nekussuhü aleyke minhâ kaâimün ve hasıyd (101) ve mâ zeleznâhüm ve lâkin zalemü enfüşehüm femâ agnet anhum âlihetühümülletiy yed'üne min dünillâhi min şey'in lemmâ câe emrû rabbik, ve mâ zâdühüm gayre tetbiyh (102) ve kezâlike ahzü rabbike izâ ehazelkurâ ve hiye zâlimah, inne ah-zehü eliyümün şedıyd (103) inne fiy zâlike leâyeten limen hâfe azâbel'âhireh, zâlike yevmün mecmû'un lehünnâsü ve zâlike yevmün meşhûd (104) ve mâ nüahhırühü illâ liecelin ma'tûd (105) yeyme ye'ti lâ tekellemü nefsun illâ bi'iznih, feminhüm şakıyyün ve sa'ıyd (106) fe'emmelleziyne şekuü fe'tlynnârî lehüm fiyhâ zeffıryün ve şehıyk (107) hâldiyyne fiyhâ mâ dâmetis-semâvâtü vel'ardu illâ maşâe rabbük, inne rabbike fe'âlün limâ yüriyd (108) ve emmelleziyne su'dü fe'tlylennetti hâli-diyyne fiyhâ mâ dâmetissemâvâtü vel'ar-du illâ mâ şâe rabbük, âtaen gayre me-cüz.

(98) Fir'avun, kıyamet gününde kavmine yedek-çilik edecek, onları ateşe götürecek. Onların gi-recekleri mahal ne kötü mahaldir! (99) Burada da, kıyamet gününde de lânet arkalarından git-miştir. Onlara verilen vergi ne kötü bir vergidir ¹. (100) Bu kıssa helâk olan kıssalara ait kıssalar-dır, onu sana hikâye ediyorum. O kasabalardan bir kısmı kalmış, bir kısmı da biçilmiş ekin gibi yok olmuştur. (101) Biz onlara helâkle zulmet-medik, fakat onlar masiyetle kendilerine zulmet-tik. Rabbinin fermanı gelince Allah'ı bırakarak taptıkları mâbutlar asla işlerine yaramadı, helâk-lerini ² arttırmadan başka bir şey yapmadı. (102) Rabbin, kasaba ahalisini, zalim iken yakaladığı zaman, işte böyle yakalar. Çünkü O'nun yakala-ması elemlidir, şiddetlidir. (103) Bu kasabalarda

âhiret azabından korkan için bir ibret vardır. O gün, insanların birarada toplanacakları bir gün-dür, o gün hazır bulunacakları bir gündür. (104) Biz, o günü ancak sayılı bir zamana kadar tehir ederiz. (105) O gün geldiğinde Allah'ın izni olmak-sızın hiç bir kimse söz söyleyemeyecektir. Onlar-ın bir kısmı bahtsız, bir kısmı ise bahtiyardır. (106) Bahtsız olanlar ateş içinde bulunurlar, ora-da yüksek sesle soluk alıp verirler, Nâle ve feryat ederler. (107) Orada göklerin ve yerin devamı müddetince ³ daim kahrılır. Meğer ki Rabbinin dilediği olsun ⁴. Çünkü Rabbin bu hususta dilediğini yapar. (108) Bahtiyar olanlara gelince; on-lar da Cennette bulunurlar. Orada gökler ve yer durdukça daim kahrılır. Meğer ki Rabbinin dilediği olsun ⁵. Bu, asla kesilmeyen bir vergidir.

¹ Lânetten sonra lânet, dünyada ve âhirette lânet.

² Veya ziyânlarını.

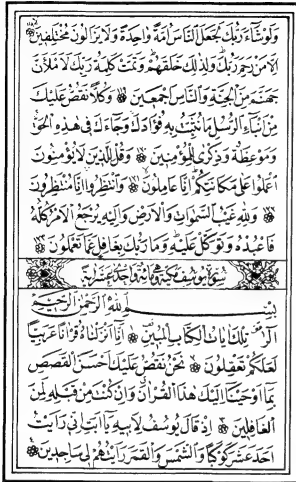
³ Onların dünyada durdukları müddetçe. Bu halde azapları kesilir veya alt üst bulundukça.

⁴ Cehennem azabından hariç bırakmak istenin veya başka bir azaba geçirilmesini.

⁵ Nihayetsiz bir vakit olsun, Cennet nimetlerinden bû-yük bir nimet versin.

(118) ve lev şâe rabbûke lece'allengâse ümmeten vâhîdeten velâ yezâlüne muhtelifiyn (119) illâ men rahime rabbük, ve lizâlike halakahüm, ve temmet kellimetü rabbîke le'emle'enne ceheenneme min-cinneti vennâsi ecma'yn (120) ve küllen nakussu aleyke min enbâirrusüli mâ nü-sebbitü bihi fûâdek ve câce fîy hâzihil-hakku ve mev'izatün ve zikrâ lilmüminîyn (121) ve kul lillezlyne lâ yü'minûna'mellü alâ mekânetiküm, innâ âmilûn (122) ventazirü, innâ muntazirün (123) ve lillâhi gaybüsemâvâtî vel'ardı ve ileyhi yürce'ul'emrû küllühü fa'bühdü ve tevekkel aleyh, ve mâ rabbûke bigaâfilîn ammâ ta'melün.

SÜRETÜ YUSUF

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) Elif lâm râ tülke âyâtülkitâbıllübıyın (2) innâ enzelnâhü kur'anen arabıyyen le'alleküm ta'kılün (3) nahnü nakussu aleyke ahsenelkasası bimâ evhaynâ ileyke hâzelkur'âne ve in künte min kablihî leminelgaâfilıyn (4) iz kaäle yüsüfü lie-biyhi yâ ebeti innıy re'eytü ehade kevkaben veşsemse velkamere re'eytü-hüm liy sâcidiyn.

(118) Rabbin dileyseydi nâs'ı bir tek ümmet kı-lardı. Fakat yapmadı da onlar daima ihtilâf edip durdular. (119) Yalnız Rabbinin esirgediği baş-ka. Onları bu ihtilâf için yaratmıştır. Rabbinin «— Cehennemi bütün insanndan, cinden doldura-cağım» dediği sözü yerini bulmuştur. (120) Pey-gamberlerin haberlerinden hepsini yani kalbini mutmain kılacağımızı her şeyi sana hikâye ediyoruz. Sana bu sûre de hak¹ geldi, mü'minler için öğüt ve yâdedilecek şey geldi. (121) İman getir-meyenlere de ki: Elinizden geleni yapın, biz de bekleyeceğiz. (122) Bekleyin, biz de bekleyeceğiz. (123) Göklerde ve yerdeki gaipleri bilmek Allah'a mahsustur. Bütün işler O'na döner. Artık O'na

tap, O'na güven. Rabbin yaptıklarınızdan gafil değildir.

YUSUF SÜRESİ²

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, Lâ, Ra. Bu, apaçık³ bir Kitabın ica-zını müstemil âyetleridir. (2) Biz onu mânasına akıl erdiresiniz diye arabî bir Kur'an olarak inzal ettik. (3) Biz bu Kur'an'ı⁴ sana vahiy etmekle en güzel kıssayı⁵ sana hikâye ediyoruz, gerçi sen evvelce ondan gafil isen de. (4) Hani Yusuf ba-basına: «— Babacığım! Ben rüyada onbir yıldız, güneş, ay gördüm, onları bana secde eder gör-düm» demişti.

¹ Tevhit, nübüvvet, adle delâlet eden deliller.

² Sûre-i Celle Mekke'de nazıl olmuş 110 âyettir.

³ Helâl ve haramı açık veya hakkı bâtıldan ayırır.

⁴ Bu sûreyi.

⁵ Diğer sûrelerde bulunmayan ibretler, nükteler, hü-kümler, acip şeyler bulunmakla. Veya bu kıssayı; hüsn-ü beyan ile beyan ederiz.

فَلَمَّا دَهَبُوا وَاجْتَمَعُوا أَن يُعْجِلُوهُ فِي قَبْرِ أَبِي الْحَبِيبِ وَأَوْفِيَةً
إِلَيْهِ لَنُنَبِّئَنَّكُمْ بِهِ هَذَا وَهُوَ لَا يُسْمَعُونَ ۝ وَكَأَيُّ
أَبَاطُرٍ عَسَاءَ يُبْكَونَ ۝ قَالُوا يَا أَبَا نَارَ إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَقِيقُ
وَتَرْكُنَا بِرُؤُوسٍ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكْلَمَ الْكُذِّبُ وَمَا أَنتَ
بِنُؤْمِرٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۝ وَجَاءُوا عَلَى قَصَبٍ يَلَمُّونَ
كَذِّبُوا قَالُوا لَوْلَا نُؤْفَكُ أَفَنُفْسِكُمْ أَفَنُفْسِ جِبْرِيلَ وَاللَّهِ
أَلَسْتَعْنَا عَلَى مَا يَصِفُونَ ۝ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا
وَارِدَهُمْ فَادَّى دَوْلَهُ قَالُوا لَبِئْسَ الْبَشَرُ هَذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّهُ
بِضَاعَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ بِمَا يَصْطَلُونَ ۝ وَسَرَّوْهُ بَيْنَ بَحْرَيْنِ
دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الْكَاهِنِينَ ۝ وَقَالَ
الَّذِي أُتِيَ قَبْرَهُ مِنْ مِصْرَ لَا تَرَاهُ إِلَّا رَجُلًا غَنِيًّا يَتْلُو عُتَى
أَن يُنْفَعْتَ أَوْ تَخَذَهُ وَلَوْلَا وَكَذَلِكَ مَكْنَى الْيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَنُجِّلَهُ مِنْ مِثْلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
عَلِيمٌ وَلَكِنْ أَكُنَّا نُنَاسِ الْيَاسِلُونَ ۝ وَلَمَّا بَلَغَ
أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نُخْرِجُ الْخَبِيرِينَ ۝

(15) felemmâ zehebû bihi ve ceme'û en yec'alühü fiy gayâbetilcüb, ve evhaynâ ileyhi letünebbiennehüm biemrihim hâzâ ve hüm lâ yeş'urün (16) ve câü ebâhüm isâen yebkûn (17) kaälü yâ ebânâ innâ zehebnâ nestebiku ve tereknâ yûsüfe inde metâ'ınâ fe'ekelehüzzîb, ve mâ ente bîmü'minin lenâ ve lev künnâ sâdikıyn (18) ve câü alâ kamiysihi bidemin kezib, kaäle bel sevette leküm enfüsüküm emrâ, fesabrün cemiyî, vallahülmüste'anü alâ mâ tesifün (19) ve câet seyyâretün fe'erselû vâridehüm fe'adlâ delveh, kaäle ya bûsrâ hâzâ gulâm, ve eserrühü bidâ'a, vallahü aliymün bimâ ya'melün (20) ve serevhü bisemenin bahsin derâhime ma'dûdeh, ve kânü fiyhi minezzâhidıyn (21) ve kaâlellezıstherâhü min misra limre'etihî ekrimiy mesvâhü asâ en yenfe'anâ ev nettehezühü veledâ, ve kezâlike mekennâ liyûsüfe fiyl'ardı ve linü'allimehü min te'viylil'ehâdiys, vallahü gaâlibün alâ emrihi ve lâkinne ekserrennâsi lâ ya'lemün (22) ve lemmâ beleğa eşüddehü âteynâhü hükmen ve ilmâ, ve kezâlike necziylmuhsinıyn.

(15) Onlar Yusuf'u götürüp kuyu dibine bırakmaya karar verince yapacaklarını yaptılar. Biz de ona «— Onların bu işini ileride onlara haber vereceksin. Onlar ise seni tanımayacaklar» diye vahiy ettik. (16) Yatsı vakti ağlaya ağlaya babalarına geldiler. (17) «— Baba! Biz koşmaca oynuyorduk ¹, Yusuf'u da eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Bunun üzerine onu kurt yedi. Biz gerçek de olsak sen bize inanacak değilsin» dediler. (18) Yalan kan ile bulaşık gömleğini ² getirdiler. Yakup «— Hayır, nefsiniz size bu işi kolaylaştırdı. ³ Benim işim telâşsız katlanmadan ibarettir. Sizin bu hal ve hareketinize karşı ancak Tanrı'dan yardım isterim. Başka elimden ne gelir.» dedi. (19) Kuyu başına bir kervan kondu, sakalarını ku-

yuya gönderdiler. Saka kovasını kuyuya sarkıttı. «Müjde! İşte bir çocuk» dedi. Onlar ⁴ ticaret metair olmak üzere onu başkalarından gizlediler. Allah onların yaptıklarını hakkıyla bilir. (20) Onlar onu pek ucuz pahaya, birkaç dirheme sattılar, ona tamah göstermediler ⁵. (21) Onu satın alan Mısırlı biri karısına «— Ona iyi bak, olabilir ki bize faydası dokunur veya onu oğul ediniz» dedi. Bunun gibi ⁶ biz Yusuf'u Mısır toprağında mevki sahibi kıldık. Ona rüya tabirini de öğrettik. Allah fermanında ⁷ galiptir, fakat birçok nâs onu bilmez. (22) Yusuf yiğitlik çağına balığ olunca biz ona hüküm ⁸ ve ilim ⁹ verdik. Biz işte böyle iyilik edenlere mükâfat veriz.

¹ Yahut ok atıyorduk.

² Veya gömleğin üstündeki yalan kanı.

³ İş dediginiz gibi değil. Bu çetin işi kolay gördünüz de Yusuf hakkında dediginiz başkasını yaptınız.

⁴ Yolcular veya haber alan kardeşleri.

⁵ Yolcular kuyuda bulmakla veya hakikatı anlamakla

yanlarında tutmak istemediler de, parasını aramadılar ve ya kardeşleri uzak dümek için para aramadılar.

⁶ Ölümden, kuyudan kurtardığımız, satılan kim-

senin kalbine muhabbet verdiğimiz gibi.

⁷ İradesi yerine gelir. Emirini tevkif edecek yaktur.

⁸ Hikmet, nübüvvet, müşkül işlerin hal ve fastı.

⁹ Şeriat, rüya tabiri.

(23) ve râvedethülletiy hüve fîy beytihâ an nefsihi ve gallekatil'ebvâbe ve kaâlet heyte lek, kaâle ma'âzallahî innehü rab-biy ahsene mesvâ, innehü lâ yûflihuazzâ-limûn (24) ve lekad hemmet bihi ve hemme bihâ, levlâ en reâ bürhâne rabbih, kezâllike linasrife anhuşsûe velfahşâ', in-nehü min ibadinelmuhlesıyn (25) veste-bekalbâbe ve kaddet kamiysahü min dü-bürin ve elteyâ seyyidehâ ledelbâb, kaa-let mâ cezâü men erâde biehlake sün illâ en yüsene ev azâbüñ elıym (26) kale hiye râvedetniy an nefsiy, ve şehide şa-hidün min ehlihâ, in kâne kamiysuhü kudde min kubûlin fesadekat ve hüve minelkâzibiyn (27) ve in kâne kamiysuhü kudde min dübüñin fekezebet ve hüve minassâdikıyn (28) felemmâ reâ kamiysahü kudde min dübüñin kaâle in-nehü min keydi küñn, inne keyde küñne aziym (29) yûsüfü a'rid an hâzâ vestag-firiy lizenbik inneki küñti minelhâtuiyn (30) ve kaâle nisvetün fiylimedinyetimre'-etül'aziiziy türâvidü fetâhâ an nefsih kad şegafehâ hubbâ, innâ lenerâhâ fîy dalâ-lin mübiyn.

وَرَأَوْنَاهُ الْيُوسُفَ فِي بَيْتِهِ عَنْ نَفْسِهِ وَعَلَّمَتْهُ الْأَنْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّ رَبِّيَ خَيْرُ مَنْعَوَاتِي
إِنَّهُ لَا يَفْتِنُنِي الْقُلُوبُ وَلَا أَعْدَى عَمَلِي وَأَعْلَمُ مَا لَمْ يَأْمُرُ
رَبُّهُ أَنْ تُرَٰى كَذَلِكَ لِيُصَرِّفَ عَنْهُ الشَّوْءَ وَالْفَهْشَاءَ إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝ وَأَسْتَبِقُ الْآبَابَ وَقَدَّتْ قَبْصَهُ
مِنْ دُبُرٍ وَالْمَسِيدَةُ هَٰذَا الْآبَابُ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ
أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُجْزَىٰ وَعَذَابًا أُعِيدَ
قَالَ جِيءَ رَأَوْيَ عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا
إِنْ كَانَ قَبْصُهُ قَدْ مَنَ فِي قَبْصِكَ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝
وَإِنْ كَانَ قَبْصُهُ قَدْ مَنَ دُبُرٍ فَكَذَبْتَ وَهُوَ مِنَ
الْمَصَادِقِينَ ۝ فَكَلَّمَآ رَقِيبَهُ قَدْ مَنَ دُبُرٍ قَالَ لَا مَنَ
كَيْدُكَ إِنْ كَيْدُكَ نَظْمِي ۝ يَوْسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا
وَأَسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ۝ وَقَالَ
يُسُوفُ وَاللَّيْلَةُ أَمْرًا لِلْعَرَبِ ۝ رَأَوْيَ وَقَدْ قَبِضَتْ عَنْ نَفْسِهِ
قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

(23) Bulunduğu evdeki kadın ondan murat almak istedi, kapıları sımsıkı kapadı, «— Beri gel» dedi. Yusuf «— Tanrıya sığınırım, çünkü o ¹, benim efendimdir. Bana iyi bakmıştır, zina ile kendisine zulüm edenler felâh bulmazlar» dedi. (24) * Kadın ise o işi kastetmişti; Yusuf da ona uya-
aktı ². Rabbinden burhan görmemiş olsaydı ³ olacak olurdu. İşte böylece biz ondan kötülüğü, hayasızlığı gideririz. Çünkü o bizim halis muhlis kullarımızdandır. (25) İkisi de kapıya koşuştular ⁴, kadın onun gömleğini arkadan boylu boyunca yırttı. Kapının yanında kadının efendisine rastgeldiler. Kadın kendini temiz çıkarmak üzere ailene kötülük yapmak isteyen zindana atılmaktan veya acıklı bir cezaya ⁵ çarpılmaktan başka ne ceza verilir! dedi. (26) Yusuf töhmeti ata-

rak, «—O, benden murat almak diledi» dedi. Kadının ailesinden bir şahit de şahadet etti ⁶. Eğer Yusuf'un gömleği önünden yırtılmış ise kadın gerçek söylüyor, o, yalancılardandır. (27) Şayet gömleği arkadan yırtılmış ise kadın yalancıdır, o, gerçek diyenlerdendir. (28) Efendisiz Yusuf'un gömleğini arkadan yırtık görünce kadına dedi ki: «— Bu, sizin desiselerinizdendir, çünkü desiseleriniz büyüktür». (29) Yusuf'a da: «— Yusuf! Sen bundan yüz çevir ⁷, kadına de «— Sen de günahın için yarlıgannmak (bağışlanmak) diye, çünkü sen suçlusun». (30) Şehide birtakım kadınlar bunu işitmekle vezirin karısı kölesinden murat almak istemiş de kölesinin muhabbeti kalbini yakmış ⁸. Biz onu apaşık bir sapıklıkta görüyoruz ⁹, dediler.

¹ Zevceñ.

² Veya def'ini istiyordu.

³ Zinanın kötü bir şey olduğunu hakkiyle bilmemiş olsaydı.

⁴ Yusuf kaçtı, o ardına düştü, koşuşarak kapıya kadar geldiler.

⁵ Kamçı ile dövmeğe gibi.

⁶ Alâmet beyan etti.

⁷ Bu macerayı kimseye açma.

⁸ Yahut kalbine sabr-u takat bırakmamış, kendisini cildirtmiş.

⁹ Ne oluyor da bu köleye tutuluyor!

(31) felemmâ semi'at bimekrihiinne erselet
ileyhinn, ve a'tedet lehuinne mütte-
keâ, ve âtet külle vâhidetin minhünne
sikkîynâ, ve kaâletihruc aleyhinn, fele-
mmâ re'eynehi ekbernehi ve katta'ne ey-
deyhünne ve kulne hâse lillâhi mâ hâze
beşerâ, in hâza illâ melekün kerîym (32)
kaâlet fezâlikünnellezy lümünennîyi fiylî,
ve lekad râvedühü an nefsihi festa' sam,
ve lein lem ye'al mâ âmürühü leyse-
nenne ve leyekün minnâssâgrîryn (33)
kaâle rabbissînü ehabbü ileyye mim-
mâ yed'ünenî ileyh, ve illâ tasrif annî key-
dehünne asbu ileyhinne ve ekün minelcâ-
nîllyn (34) festecâbe lehu rabbühü fesa-
rafe anhi keydehün, innehi hüvesse-
mîye'ul'alîyn (35) sümmе bedâlehum min
ba'di mâ re'evül'âyati leyseçünnehi
hattâ hiyn (36) ve dehale ma'ahüssenne
fefeyân, kaâle ehadühümâ innîy erânî
a'sîru hamrâ, ve kaâle'âharu innîy erâ-
nîy ahlîmü fevka re'îsîy hubzen te'küllüt-
tayru minh, nebbî'nâ bite'viylîh, innâ ne-
râke minelmuhşîyn (37) kaâle lâ ye'tî-
kümâ ta'âmün türzekaçânihi illâ nebbe-
tükümâ bite'viylîhi kable an ye'tîyekü-
mâ, zâlikümâ mimma allemenîy rabbîy,
innîy terektü millete kavmin lâ yû'mînu-
ne billâhi ve hüml bil'âhiretühüm kâfirün.

yurdu. Kadınların desisesini önden defetti. Çünkü o, semî'dir, hakkıyla âlîmdir. (35) Onlar Yusuf'un ismetini gösterir birtakım âlâmet görükle-ri halde yine bir müddet ⁵ Yusuf'u hapsedmeyi, münâsîp görüldür. (36) Onunla beraber zindana ekî köle daha girdi. Onlardan biri rüyada kendî-mi şarap ⁶ sıkıyır gördüm dedi; diğeri de rüyada ben kendimi, başım üzerinde ekmek tasâkir kus-ların gelip ondan yediklerini gördüm, dedi. Bun-un tâbirini bize bildir. Çünkü semî iyi işleyen kimselerden görüyörüz ⁷ dediler. (37) Yusuf de-di ki: — Size gıda olmak üzere gelecek yemekle-rin size gelmeden evrak, ne olduğunu ⁸ bildirebi-lirim ⁹. Bu, ¹⁰ Rabbinin bana öğrettiği ilimler-dendir. Ben Allah'a iman etmeyip âhireti tanıma-yan bir kavmin din ve milletini terkettim. »

⁶ Söz kesilinceye kadar.

* Sarap olacak üzüm.

⁷ Veya bu hususta mahir kimselerden.

⁸ Yani viveceğiniz sevgiler.

* Yusuf Aleyhisselâm rüyayı tâbir etmeden evvel emr-i dini tebliğ etmek istedi ve mucize gösterdi.

¹⁰ Te'vil hususu ile ihbar:ı gaybiyyeyi bildirmek hususu.

(38) vetteha'tü mîllete âbâiy îbrâhiyme ve ishâka ve ya'kuûb, mâ kâne lenâ en müşrike billâhi min şey, zâlike min fadlillâhi aleynâ ve alennâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürûn (39) yâ sâhibbeyis-sicni e'erbâbün müteferrikuüne hayrûn emillâhülvâhüdulkahhâr (40) mâ ta'bûdûne min dünühi illâ esmâen semmevtü-mühâ entüm ve âbâüküm mâ enzelallahü bihâ min sultân, inilhükümü illâ lillâh, emere ellâ ta'bûdû illâ iyyâh, zâlikeddi-nülkayyimü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemûn (41) yâ sâhibbeyissicni emmâ ehâdükümâ feyeskry rabbehü hamrâ, ve emmel'âharu feyuslabu fete'külli'tayru min re'sih, kudiye'l'emrüllezly fiyhî tes-teftiyân (42) ve kaâle lillezly zanne en-nihü nâcin minhümezkürniy inde rabbike fe'ensâhüşseytânü zikre rabbihî fele-bise fiyyisicni bid'a siniyn (43) ve kaâlel-melikü inniy erâ seb'a bakarâtin simân-ny yek'ülühünne seb'un icâfün ve seb'a sünbülâtin hudrin ve ühara yâbisât, yâ eyyühelmeleü eftünüy fiy rüyâye in kün-tüm lirrû'yâ ta'bürün.

(38) Ben, babalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un din ve milletine tâbi oldum. Allah'a bir şeyi şerik koşmak elimizden gelmez. Bu tevhit Allah'ın bize ve insanlara bir inayettir. Fakat birçok insanlar şükretmezler». (39) «— Ey zindan arkadaşlarım! Dağınık Rabler mi hayırlıdır, yoksa yegâne olan, kahhar olan Allah mı? Allah'ı bırakarak ancak sizlerin, babalarınızın takını olduğu birtakım abes adlara tapıyorsunuz ki Allah onun hakkında hiç bir burhan indirmemiştir. Hüküm ancak Allah'ındır. O, ancak kendisine tapmanızı emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat birçok insanlar onu bilmezler. (40) «— Ey zindan arkadaşlarım! Biriniz efendisine yine şarap içirecek, diğeri ise ası-

وَأَنبِئْهُمْ مَلِكَهُ أَتَاكَ بِمُنَادٍ وَمِن يَدَيْهِ وَاسِطَةٌ مِّن مَّا كَانَ لَكَ
أَنْ تُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾ يَا صَاحِبِي
السِّجْنِ أَزْيَاكَ مِنْ مُّزْمِرٍ مَّوَدَّعٍ أَمَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤٠﴾
مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَأَبَاؤُكُمْ مَّا أَتَزَلَّ لَهُ يَمَاسُ مِنْ سُلْطَانٍ إِذْ لَمْ يَكُن لَّهُ يَدٌ
أَنْ يَأْتِيَهُمْ وَالْأَعْيُنُ تُرَاوِدُهُمْ وَلَكِنَّ الْإِنْسَانَ
الَّذِي عَلَّمُوا لَمْ يَعْلَمُوا ﴿٤١﴾ يَا صَاحِبِي اتَّقِ اللَّهَ مَا أَحَدُكُمْ
مُتَّبِعٌ لَّآخَرٍ فَصَلِّ بِمَا تَأْمُرُ وَأَطِيعْ بِمَا نَهَايَهُ رَبُّكَ
فَإِنَّكَ لَآتٍ بِكَرَامٍ ﴿٤٢﴾ وَكَأَلَى لَلَّذِي فِيهِ يَسْتَفْتِيَانِ
أَلَمْ تَأْخُذْ مِنْهُمْ إِذْ كُنُوا فِي عَدْوٍ مِّنَ الْأَعْدَاءِ الشَّيْطَانِ
ذَكَرَ رَبَّهُمْ فَلَيْتَ فِي السِّجْنِ يَضَعُ سَيْدَانِ ﴿٤٣﴾ وَكَأَلَى
لَلَّذِي رَأَى سَمْعَ بَقَرَاتٍ سَوَاءٍ يُكَاكِلْنَ سَمْعَ عِجَافٍ
وَسَمْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَةُ
أَفَنُورِينَ رَأَوْا يَأْتِيَنَّهُمُ الْغَوَاةُ يَتَعَابَرُونَ ﴿٤٤﴾

lacak da kuşlar onun başından yiyecek. İşte sorduğunuz şey böyle olup bitmiştir». (41) Yusuf içlerinden kurtulacağını bildiği kimseye «— Beni efendinin yanında an» deyince şeytan ona efendisinin yanında anmasını unutturdu, bunun üzerine Yusuf birkaç yıl zindanda kaldı. (42) Padişah «— Rüyada yedi semiz ineği, yedi zayıf ineğin yediğini, bir de yedi yeşil başak ile yedi kuru başak¹ gördüm ey ileri gelenler! Rüyâ tâbir etmeyi biliyorsan bana bu rüyanın tâbirini bildirin» dedi. (43) Onlar «— Bu karmakarışık rüyalardır, biz bu karışık rütâ tâbirini bilen kimseler değiliz» dediler.

¹ Kurular yeşillere sarılış ve yeşiller kalmamış.

قَالُوا اضْمُغْنَا خَلَاءَ وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝
وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمَا وَقَدْ رَعِدَ امْرَأَتَايَا أَنْتَ كَرِيمٌ ۝ وَيُلَاقِي
فَارِيسُونَ ۝ يُوسُفُ أَيُّهَا الصَّادِقُ فَذْنِي فِي سَبْعِ نَفَرٍ مِمَّنْ
يَاكُلُ مِنْ سَبْعِ عِمَاقٍ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خَضِرًا وَأَمْرًا يُسَيِّدُ لِكُلِّ
أَنْجَعٍ إِلَى النَّاسِ لِكُلِّ مَعْلُومٍ ۝ قَالَ نَرَى رُءُوسَ سَبْعِ سِنِينَ
ذَاتِ أَفْصَادٍ فَذُرُوه فِي سُنبُلِهِ إِلَّا لِجَلِيلَةٍ إِنَّا كُنَّا
نَرَى بَاقِيَهُمْ فِي هَذَا سَبْعِ شُكْرًا يَأْكُلْنَ مِنْ قَدْ مَتْنُ هَذِهِ إِلَّا
قَلِيلًا يَخْضَوْنَ ۝ ثُمَّ بَاقِيَهُمْ فِي هَذَا سَبْعِ شُكْرًا يَأْكُلْنَ
النَّاسُ وَفِيهِ بَصِيرَةٌ ۝ وَقَالَ لِلَّذِي نُتُوِي بِهَا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسَلِّ مَا بَالُ الْيَتِيمِ ۝ أَلَمْ يَكُنْ
فَطَعَنَ أَيْدِيَهُمْ أَنْ رَبِّي يَكْفِيهِمْ عَلَيْهِ ۝ قَالَ مَا خَطْبُكَ
إِذَا رَأَوْكَ ۝ يُوسُفُ عَنْ نَفْسِهِ قُلْ مَا عَلِمْتُ عَلَيْهِ ۝
يَرْمُوهُ قَالُوا لِمَ تَرْمِيهِ زَيْنُ الدِّينِ لَمَّا رَأَوْهُ ۝
عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ۝ ذَلِكَ لَعَلَّكَ تَتَذَكَّرُ
لِرَأْسِهِ بِالْعَذَابِ وَأَنَّا لِلَّهِ عَاكِفُونَ ۝

(44) kaâlû adgaâsü ahlâm, ve mâ nahnü bite'viylil'ahlâmî bi'âlimiyn (45) ve kaâ-lelleziy necâ minhümâ veddekere ba'de ümmetin ene ünebbiüküm bite'viylihi fe'ersilün (46) yüsüfû eyyühessiddiyku eftinâ fîy seb'ı bakarâtın simânin ye'kü-lühünne se'bun icâfün ve seb'ı sünbülâtın hudrin ve uhare yâbisât, le'alliy erci'ü llennâsi le'allehüm ya'lemün (47) kaäle tezre'üne seb'a siniyne de'ebâ, femâ hasedtü fezeruhü fîy sünbülühi illâ kalyilen mimmä te'külün (48) sümmey ye'tiy min ba'di zâllke se'bun şidâdün ye'kül-ne mâ kaddemtüm lehünne illâ kalyilen mimmä tuhsinün (49) sümmey ye'tiy min ba'di zâllke âmün fiyhi yugaâsunnâsü ve fiyhi ya'sırün (50) ve kaâlelmelekü'tünîy bih, felemmä câehürresülü kaâlerci' illâ rabbike fes'elühü mâ bâlünisvetilletiy katta'ne eydiyehün, inne rabbîy bîkey-dihinne alyim (51) kaäle mâ hatbükünne iz râvedtünne yüsufe an nefsih, kulne hâse lillâhi mâ alimnä aleyhi min sü', kaâletimre'etül'azilyz'âne hashasalhaku ene râvedtühü an nefsihi ve innehü le-minassâdikyn (52) zâllke lîya'leme enniy lem ehunnü bilgaybi ve ennallahe lâ yehdiy keydelhâlinyn.

(44 - 45) Zindandan kurtulan kimse uzun müddet sonra Yusuf'u hatırlayarak «— Ben size onun tâbirini haber veriyorum, hele beni gönderin» dedi. Zindana gidip «— Yusuf! Ey çok doğru sözlü! Yedi semiz inegi yedi zayıf inek yiyor, bir de yedi yeşil, yedi kuru başak bulunuyor. Bunun tâbirini bildir, halka ¹ döneyim de onlar da fazl-u şerefini ² bilmiş olsunlar» dedi. (46 - 47 - 48) Yusuf dedi ki «— Yedi sene âdetiniz üzere ekirsiniz, yiyeceğiniz az bir miktardan maada yemediklerinizi başağında bırakın, bundan sonra yedi sene güçlük vâki olur ³ halk evvelce biriktirdiğinizi yerler. Ancak birazını tohumluk olmak üzere saklarsınız. (49) Daha sonra bir yıl gelir ki halk yağmur görür ⁴, işte o sene sıkırlar ⁵. (50) Padi-

şah tâbiri öğrenmekle «— Onu bana getirin» dedi. Elçi Yusuf'a gelince Yusuf ona beraetini izhar için «Efendine dön, ne oldu da kadınlar ellerini kestiler? diye kendisinden sor. Rabbim onların desiselerini (hilelerini) hakkıyla bilir» dedi. (51) Padişah kadınları topladı, onlara «Yusuf'tan murat almak istediğiniz zaman ne halde idiniz? ⁶» diye sordu. Onlar «— Hâşâ! ⁷ biz ondan bir kötülük görmedik» dediler. Vezirin karısı «— İşte şimdi hak büsbütün belli oldu. Evet ben ondan murat almak istedim, o ise sözünde sadıktır» dedi. (52) Yusuf dedi ki «— Maksadım vezirin, kendi gaybubetine ⁸ ona hıyanet etmediğimi, Allah'ın, hainlerin desiselerine yol vermediğini bilmesidir.»

¹ Padişah ve eshabına veya ahalîye.

² Veya rûyanın tâbirini.

³ Kitâk, kuraklık seneleri gelir.

⁴ Bereketli yıl görürler.

⁵ Meyvelerin çoğuğundan üzüm, zeytin, susam gibi meyveleri sıkırlar veya hayvanların memelerini sağarlardı.

⁶ Yusuf'un size meylini gördünüz mü?

⁷ «Allah her bir aşıptan münezzehdir». Kadınlar Yusuf'un nezahetine taaccüp ederek bu cümleyi irat etmişlerdir.

⁸ Veya gizli bir yerde, perde ardında.

(53) ve mâ überriü nefsi, innennefse le'emmâretün bissü illâ mâ rahime rabbî, inne rabbî gafûrün rahîym (54) ve kaâlelmelikü'tünî bihi estahlishü lînefsiy, felemmâ kellemeühü kaâle innekelyevme ledeynâ mekiynün emiyn (55) kaâlec'alniy alâ hazâinil'ard, innîy hafîyzün aliym (56) ve kezâlike mekkennâ liyü-süfte fiyl'ard, yetebevveü minhâ haysü ye-şâ', nusiybü birahmetinâ men neşâü ve lâ nudi'yü ecrelmuhsinîyn (57) ve le'ec-rül'âhreti hayrün lillesiye âmenü ve kânü yettekuün (58) ve câe ihvetü yü-süfte fedehalü aleyhi fe'arefehüm ve hüm lehü münkîrûn (59) ve lemmâ cehheze-hüm bicehâzihim kaâle'tünîy blahun leküm min ebiyküm, elâ terevne enniy uflylkeyle ve ene hayrûlmünziliyn (60) feîn lem te'tünîy bihi felâ keyle leküm indî ve lâ takrebûn (61) kaâlû senürâ-vitü anhü ebâhü ve innâ lefâ'ilûn (62) ve kaâle lîfityânihic'alû bida'atehüm fîy rihâlihîm le'allahüm ya'rîfûnehâ izenka-lehü ilâ ehlihîm le'allahüm yercî'ilûn (63) felemmâ rece'ü ilâ ebiyhîm kaâlû yâ ebâ-nâ münî'a minnelkeylû fe'ersil ma'anâ ehânâ nektel ve innâ lehü lehâfîzân.

(53) «— Ben nefsimi temizle çıkarmıyorum; çün-kü nefis kötülüğü emreder ¹. Meğer ki Rabbimin esirgemesi olsun. Çünkü Rabbim gafurdur, rahîmdir.» (54) Padişah «— Onu bana getirin, onu kendim için ayıracam ²» dedi. Vaktaki onunla konuştu, «— Bugün sen nezdimizde mevki sahibisin, emniyet sahibisin» dedi (55) Yusuf «— Beni arz-ı Mısır'ın hazineleri üzerine tâyn et. Zira ben hazineyi muhafaza eder, tasarrufu da bili-rim» dedi. (56) Bunun gibi ³ Yusuf'a Mısır toprağında mevki ve şeref verdik; o, dilediği yerde karar kıldı ⁴. İşte biz dilediğimize rahmetimizi erıştıririz. İyi işleyenlerin mükâfatını da zâyî et-meyiz. (57) İman edip sakınmış olanlar için âhi-ret mükâfatı daha hayırlıdır. (58) Yusuf'un kar-deşleri gelip nezdine girdiler. Onlar Yusuf'u tanı-

وَمَا أَرْبَىٰ نَفْسِي إِلَّا النَّفْسَ لَا مَارَءَ إِلَّا النَّفْسَ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي
إِنْ رُبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَقَالَ ذَلِكَ ثَوْبِي امْتَخِنِي
نَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ آمِنٌ ۝ قَالَ
أَجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْهَا ۝ وَكَذَلِكَ
مَكَّنَّا يُونُسَ فِي الْأَرْضِ وَنَجَّيْنَاهُ مِنْهَا حَيْثُ رِثَاءُ ضَيِّبٍ
يَرْجِعُنَا مِنْ رِثَاءٍ وَلَا ضَيْعٍ ۝ جَاءَ الْفُلَيْنِ ۝ وَلَا جَرَّ الْأَخْرُ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ اسْتَوَاكَ أَلَّا يَسْقُوتَ ۝ وَجَاءَ اخْوَةُ يُونُسَ
فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَّفُوهُ هُوَ لَمْ يُشْكِرْ لَهُمْ ۝ وَلَمَّا خَصَّ
يَجْعَلُهُمْ قَالَ ثَوْبِي بَاعَ لَكُمْ زِينَةً إِلَّا تَرْضَوْنَ ۝ وَأَوْفَى
الْكَلِّ وَأَخْبَرَ الْمُزْنِينَ ۝ قَالُوا لَا تَأْتُونِي بِهَذَا كَلِّكُمْ
عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِي ۝ قَالُوا اسْكُرُوا عَنْهُ آيَةً وَأَنَّا
لَنَدْعُوهُ ۝ وَقَالَ لِيَتَّخِذَ آيَةً إِصْبَاعُهُمْ فِي إِصْبَاعِهِ
لَعَلَّهُمْ يُعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَنَعْلَمَ بِرَبِّكُمْ ۝
فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا إِنَّا مَاتَ مَعَ الْكَافِرِينَ
فَأَرْسِلْ مَعَنَا خَازِنًا لِّنُكْتَلَ وَأَنَا لَكُم مَّا فِطْرُونَ ۝

madıkları halde Yusuf onları tanıdı. (59) Vaktaki Yusuf onların yüklerini hazırladı ve onlara dedi ki: Baba bir erkek kardeşinizi bana getirin, görürsünüz ya ben tam ölçek veriyorum. Misafir-pervelerin de en hayırlısıym. (60) Şayet onu bana getirmezseniz artık benden zahire bekleme-yin; bir daha bana da yaklaşmayın. (61) «— Onu babasından istemeye çalışacağız. Biz emrinizi ye-rine getiririz» dediler. (62) Yusuf «— Köleleri-ne ⁵ zahire bedellerini yüklerinin içine koyun, ai-lelerine dönünce olabilir ki onun iade olunduğunu an-larlar da tekrar gelebilirler» dedi. (63) Vaktaki babalarına döndüler. «— Baba! Artık bize zahire men edildi. Bizim ile kardeşimizi gönder ki za-hire alalım. Biz onu saklarız» dediler.

¹ Şehvata meyil eder.

² Kendime mahsus arkadaş edineceğim.

³ Zindandan kurtaracağımız gibi.

⁴ İstedğini yapardı.

⁵ Kendi adamlarına, memurlarına.

قَالَ اَعْمَلْ اَسْمَكَ عَلٰى اَنْتَ كَاسِيٌ مِّنْ اَنْبِيَا
 فَاللهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ رَاحِمٌ ۝ وَلَمَّا خَوَّ
 سَتْهُمْ وَجَدُوا اِبْرٰهٖمَ رَدَّتْ اِلَيْهِمْ قَالُوْا اِنَّا
 مَا نَبْغِيْ هٰذَا وَبِضَاعِنَا رَدُّنَا لِنَبْذَرَهَا هٰنَا وَنَحْفَظُ
 اَحَاۡنَا وَنَزِدْ اِلٰكُم مِّمَّا تَكْتُمُوْنَ ۝ قَالَ اَنْزِلُوْ
 سَنُكَلِّمُكُم بِتُوْنٍ مَّوْفِقًا مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ لَنُبَشِّرَکُمْ
 بِکُمْ فَلَا اَنْوٰهٖ مُوْفِقُوْهُمَا قَالَ هَلْ عَلٰی سَاعَتُوْکُمْ
 وَقَالَ بَآئِنَی لَا تَدْخُلُوْا مِنْ اِهْلٰی وَاٰدِیْهِمْ
 مُّتَرَفِعٍ ۝ وَمَا نُبْغِیْ عَنْکُمْ مِّنْ اَنْتُمْ تَسْخَرُوْنَ
 اِلَّا قَوْلَ عَلٰی وَاٰدِیْهِمْ وَنُفِیْکُم مِّنْ اَلْمَدِیْنَةِ
 وَلَمَّا دَخَلُوْا مِنْ حِثٍّ اَمْرَهُۥ اَبُوْهُمَ مَا کَانَ
 لَدُوْهِمْ عَلٰی عِلْمِنَا ۝ وَلٰکِنْ اَکْثَرُ النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ
 وَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰی یُوْسُفَ وَوَجَدُوْهُ اَخَاهُ قَالَ رَافِ
 اِنَّا اَحْوٰک فَلَآ تَبْشِّرْ بَآکَا نَا وَیَعْلَمُوْنَ ۝

(64) kaâle hel âmenüküm aleyhi illâ kemâ emintüküm alâ ehîyhi min kabl, falahû hayrûn hâfızan ve hüve erhamürrâhimîyn (65) ve lemmâ feteüh metâ'ahüm ve cedü bidâ'atehüm rüddet ileyhim, kaâlû yâ ebânâ mâ nebgîy, hâzihî bidâ'atünâ rüddet ileynâ, ve nemîrû ehlenâ ve nahfazû ehânâ ve nezdâdû keyle be'tyr, zâlike keylün yesîyr (66) kaâle len ürsilehü me'aküm hattâ tü'tüne mevsikan minal-lahi lete'tünneniy bihi illâ en yuhâta biküm, felemmâ âtevhu mevsikahüm kaâlalahû alâ mâ nekuülü vekîyl (67) ve kaâle yâ beniyye lâ tedhulü min bâbîn vâhdîn vedhulü min ebvânin müteferrikah, ve mâ ugnîy anküm minallahi min şey' inilhükümü illâ illâh, aleyhi tevekkeltü ve aleyhi felyetevekkellim mütevekkilün (68) ve lemmâ dehalü min haysü emerehüm ebühüm, mâ kâne yugnîy anhüm minallahi min şey'in illâ hâceten fîy nefsi ya'kübe kadâhâ, ve innehü lezû ilmin limâ allemnâhü ve lâkinne ekserrenâsi lâ ya'lemün (69) ve lemmâ dehalü alâ yûsufe âvâ ileyhi ehâh, kaâle innîy ene ehûke felâ tebtels bimâ kânû ya'melün.

(64) Yakup — «Daha evvel kardeşi için size nasıl emin oldumsa bunun hakkında da size öyle emin olabilir miyim? Fakat Allah saklayanların hayırlısıdır. Esirgeyenlerin de en ziyade esirgeyenidir» dedi. (65) Vaktaki yüklərini açtılar, zahire sermayelerini kendilerine iade edilmiş buldular, «baba daha ne isteriz! İşte sermayemiz bize iade olundu. Biz onunla ailemize tekrar erzak getiririz. Kardeşimizi de saklarız. Kardeşimiz için bir deve yükü zahire arttırırız. Çünkü bu getirdiğimiz zahire azdır» dediler. (66) Yakup — «Bana salimen getireceğine dair Allah'a karşı aht-ü peymanda bulunmazsanız onu sizinle beraber gönderemem, meğer ki etrafınız kuşatılıp çaresiz kalasınız» dedi. Vaktaki pederlerine aht-ü peymanda bulundular. Yakup — «Allah bu dediklerimi ze şahit olsun» dedi. Bünyamin'i onlarla beraber

gönderdi. (67) Yakup dedi ki: Oğullarım! Mısır'a hepiniz bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin ¹ bununla beraber Allah'ın takdirinden hiç bir şeyi def edemem. Hüküm ancak Allah'ındır. Ben ona mütevekkil oldum; mütevekkil olanlar da ancak ona mütevekkil olsunlar. (68) Vaktaki onlar babalarının emirleri veçhile ayrı ayrı kapıdan girdiler. Bu hal Allah'ın azasından hiç bir şeyi def edemedi ², yalnız Yakup nefsindeki dileği ³ meydana çıkarmış oldu. Şüphə yok ki Yakup kendisine öğrettiğimizə göre ilim sahibidir. Fakat pek çok nâs Yakup gibi bilmezler. (69) Vaktaki onlar Yusuf'un nezdine girince Yusuf kardeşini yanına aldı, — «Ben senin kardeşim, onların evvelce bize yaptıklarına mahzun olma» dedi.

¹ Yahut kardeşimiz vasıtasıyla alacağımız bu deve yükü zahire az bir zahirdir. Bununla Mısır'da muzayaka hasıl olmaz, onlara sıkıntı gelmez.

² Ölmüş olunuz veya âciz kalınız da gelmeyiniz.

³ Sizi görerek halk şüphəyə düşmesin.

⁴ Yine sirkatle itham olundular.

⁵ Peder şefkatini.

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّ نَاحِدَ الْأَمْنِ وَجَدْنَا مَسَاعِنَا عِنْدَهُ
 أَنَا إِذَا لَطَلُونُ ۖ فَلَمَّا اسْتَبْدَرُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ
 كَيْفَ هُمْ أَلَمْ نَسْأَلْهُ أَنْ يَأْتِيَ الْفَتْحَ عَلَيْنَا مَوْفِقًا مِنَ
 اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَتَحْنَا لَكَ يُونُسَ مِنْ بَطْنِ الْفَارِ
 حَى يَأْتِيهِ لَمَّا جَاءَ وَيَحْكُمُ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۖ
 ارْجِعْ إِلَىٰ آبَيْكَ وَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّا نَبْتَكَ مَسْكُوفٍ
 وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِالْحَقِّ عَلَيْنَا وَمَا كُنَّا لِلنَّاسِ حَافِظِينَ ۖ
 وَنَسِيتُ الْفَرَسَ الَّتِي كُنْتُ فِيهَا وَالْعَبْدَ الَّتِي أَفْتَنَّا
 فِيهَا وَأَنَا لَصَادِقُونَ ۖ قَالَ لَيْسَ لَكَ لَكُمْ أَنْتُمْ كُفْرًا
 أَمْ تَضْمُرُونَ كَيْفَ عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ
 هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۖ وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ
 عَلَىٰ يُونُسَ وَأَيُّضْتُ عَنْهُ مِنَ الْغُرُوبِ فَهُوَ كَاطِمٌ ۖ
 قَالُوا اللَّهُ تَعَالَىٰ أَفْكَرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ يَكُونَ حَرَصًا
 أَوْ يَكُونَ مِنَ الْغَالِبِينَ ۖ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَحْتِي
 وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَاسْأَلْهُ مِنْ اللَّهِ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۖ

(79) kaâle ma'âzallahi en ne'huze illâ men vecednâ metâ'anâ indehû innâ izen lezâlimûn (80) felemmetey'esû minhû halesû neciyyâ, kaâle kebiyrühüm clem ta'lemû enne ebâküm kad ehaze aley-küm mevsikan minallahi ve min kablû mâ ferrattüm fiy yûsuf, felen ebrahal'arda hattâ ye'zene liy ebiy ev yâhküm-allahû liy ve hüve hayrühâkimîyn (81) ırci'ü ilâ ebiyüm fekuülü yâ ebânâ in-nebneke serak, ve mâ şehidnâ illâ bimâ alimnâ ve mâ künnâ lilgaybi hâftızıyn (82) ves'elilkaryetlettiy künnâ fiyhâ vel'iyrelletiy akbelnâ fiyhâ, ve innâ lesâdikün (83) kaâle bel sevelet leküm enfüsüküm emrâ, fesabrün cemiyi, asallahû en ye'tiyeniy bihim cemiyâ, innehû hüvel'alıymülhakıym (84) ve tevellâ anhüm ve kaâle yâ esefâ alâ yûsüfe vebyardat aynâhû minelhuзни ve hüve kezıym (85) kaâlû tallahı teftu tezkürü yûsüfe hattâ teküne haradan ev teküne minelhâlikıyn (86) kaâle innemâ eşkü bessiy ve huзни ilallahi ve a'lemû minallahi mâ lâ ta'le-mûn.

(79) Yusuf «— Allah'a sığınırım, biz eşyamızı kimde bulmuşsak ancak onu tutarız. Öyle yap-mazsak zalimlerden oluruz» dedi. (80) Vaktaki Yusuf'tan ümidi kestiler, gizli görüşmek için bir yere çekildiler. Büyüklere dedi ki: Bilmez misiniz ki babanız sizlerden Allah'a karşı bir ahit ve peyman aldı. Daha evvel Yusuf hakkında da taksirde bulunmuşunuz, artık ben buradan asla ayrılmam, meğer ki babam bana izin versin veya Allah bana hüküm etsin ¹ O, hâkimlerin hayırlısıdır. (81) Ba-banıza dönün, deyin ki «— Baba! Oğlun hırsızlık etmiştir, biz ancak bildiğimize ² şahit olduk, gaybe ³ vâkıf değildik. (82) Bulunduğumuz kasa-ba ahalisinden, beraber geldiğimiz kafileden ⁴ sor,

biz muhakkak sözümüzde sadıkız. (83) Babaları-na avdet edince Yakup «— Hayır, nefsiniz size bu işi kolaylaştırmıştır ⁵. Telâşsız sabır etmeden başka elimden ne gelir! Olabilir ki Allah bana hepsini kavuşturacaktır. Çünkü O, hakkıyla âlim-dir, hakimdir» dedi. (84) Onların yanından bir tarafa çekildi. «— Vah Yusuf! Vah Yusuf!» de-di. Öfkesini yuttuğu halde ⁶ hüznüyle ağlamaktan gözlerine ak geldi. (85) Oğulları «— Tanrıya ant olsun ki sen Yusuf diye diye hasta veya helâk olacaksın» dediler. (86) Yakup dedi ki: «— Kal-bimde tutamadığım kederimi, hüznümü ancak Al-lah'a arz ederim. Ben sizin bilmediklerinizi bili-rim».

¹ Allah kardeşimi kurtarsın, bu işe bir suret versin.

² Mağrapanın onun kabında çıktığına.

³ Hakikat hali bilmiyoruz veya ahtü peyman verdiğimiz zaman onun hırsızlık edeceğini.

⁴ O kafilde Yakub'un komşularındandı.

⁵ Canınız öyle istedi, yoksa Mısır padişahı bizim geri-atımızı ne bilir!

⁶ Oğullarına öfkesini ıhzar etmediği halde veya içi gam ile dolu olduğu halde.

(87) yâ beniyyezhebû fetchassesû min yûsûfe ve ehiyhi ve lâ te'yesû min revhullah, innehû lâ yey'esû min revhillaahi illel-kavmülkâfirûn (88) felemmâ dehalû aleyhi kaâlû yâ eyyühel'aziyzû messenâ ve ehleneddurru ve ci'nâ bibidâ'atin müzcâtin fe'evfi lenelkeyle ve tesaddak aley-nâ, innallahe yecziylmütesaddıkıyn (89) kaäle hel alimtüm mâ fe'altüm biyûsûfe ve ehiyhi iz entüm câbilûn (90) kaâlû einneke le'ente yûsuf, kaäle ene yûsûfû ve hâzâ ahyî kad mennallahü aley-nâ, innehü men yetteku ve yasbir feinnallahe lâ yudiy'u ecelmuhsiniyn (91) kaâlû tal-lahî lekad âserekallahü aley-nâ ve in kün-nâ lehâtıyn (92) kaäle lâ tesriybe aley-kümülyevm, yağfirullahü leküm ve hüve erhamürrâhımıyn (93) izhebû bikamıy-sıy hâzâ fe'elkuhühü alâ vechi ebıy ye'ti basıyrâ, ve'tünıy biehlüküm ecma'ıyn (94) ve lemmâ fasalatil'ıyrü kaäle ebû-hüm innıy le'ecidû riyya yûsûfe lev lâ en tûfennidûn (95) kaâlû tallahı inneke le-fıy dalâlikelkadiym.

يَا بَنِي آدَهْبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْسُ مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَانَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعٍ مُتَّجِبَةٍ قَاوِفٍ لَكَ الْكَفْلَ وَنَصَدَّقُوا عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾ قَالُوا لَكُلُّكُمْ لَنَا أَعْتَابٌ مَا غَفَلَ عَنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا إِنَّكَ لَآتَى مُوسَى قَالًا يَا يُوسُفَ هَذَا وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْكَ إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ يَكُنْ اللَّهُ لِأَنْفُسِهِمْ أَجْرًا خَيْرًا مِمَّنْ قَالُوا تَا اللَّهُ لَقَدْ آتَيْنَاكَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَإِنْ كُنْتُمْ لَكَ زِلْطُونَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَا تَزِرُ عَنْكَ أَلْبُومَ بَعْرِ اللَّهِ لَكُمْ وَهُوَ أَزْهَرُ أَلْوَجِينَ ﴿٩١﴾ إِذْ هَبُوا بَصِيرَتَهُمْ هَذَا الْقَوْمُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْنِ بَصِيرًا وَأَتَوْهُ بِأَهْلِهِمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ فَلَمَّا فَصَّاتِ الْعَبْرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رُوحَ يُوسُفَ كَوَلَّانَ تَعْدُونَ ﴿٩٣﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّا أَنْتَ أَبُو صَلَّاءَ الْفَدْبِ

(87) Oğullarım! Mısır'a gidin de Yusuf ile kardeşini araştırın, sakın Allah'ın lûtfundan ümidi kesmeyin, kâfirlerden başkası Allah'ın lûtfundan ümidini kesmez». (88) Vaktaki Yusuf'un nezdine girdiler, dediler ki Vezir! Bizi ve ailemizi zaruret sardı. Biz az bir sermaye ile geldik, bize ölçeği tam ver, bize sadaka ver ¹, Allah sadaka verenlerin mükâfatını verir. (89) Yusuf «— Siz cahillikle Yusuf'a ve kardeşine ne yaptığınızı biliyor musunuz?» dedi. (90) Onlar «— Ay! Sen Yusuf musun?» dediler. O da dedi: Evet ben Yusuf-um, bu da kardeşimdir. Allah bize in'am ve ihsan eyledi. Çünkü her kim sakınır, katlanırsa

Allah bu gibi iyi işleyenlerin mükâfatını zâyi kılmaz. (91) Tanrı hakkı için; Allah seni bize faik kıldı, biz suçlu imişiz dediler. (92) Yusuf onlara dedi ki: Bugün size asla başa çalma yoktur. Allah sizi yarlıgasın (bağışlasın). O, esirgeyenlerin en esirgeyenidir. (93) Bu gömleğimi götürün, babamın yüzüne sürün, gözü açılır. Bütün ailenizi bana getirin. (94) Vaktaki kabile Mısır'dan ayrıldı, babaları «— Ben Yusuf'un kokusunu alıyorum, ah bana bunadı demeseydiniz!» dedi. (95) Yanındakiler: Tanrı hakkı için sen hâlâ eski yanlışsın, dediler.

¹ Sermayemizin nâcizliğine bakma, veya kardeşimizi bize bağışla.

فَلَمَّا جَاءَ الْبَيْتَ الْعَلِيَّ عَلَىٰ رُءُوسِهِمَا قَامُوا وَتَصَدَّقَا
 قَالَا لِمَ أَقْلَمُوا لَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ مَا لَا تَسْلَوْنَ ۖ قَالُوا
 يَا أَبَانَا مَا نَسْتَعْفِفُ لَكَ ذُنُوبَنَا نَاكَثًا غَاطِينَ ۖ قَالُوا سَوَفَ
 اسْتَغْفِرُكَ رَبِّي ۖ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۖ فَلَمَّا دَخَلُوا
 عَلَىٰ يُوسُفَ أَوَّلَ آيَةٍ أَوْنَاهُ وَقَالَ دْخُلُوا مِصْرَ ۚ إِنَّ اللَّهَ
 مَبِينٌ ۖ وَرَفَعَ آيَةَ رَبِّهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا
 وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَنِي رَبِّي
 حَقًّا وَكَفَّ الْحَسَنَ ۖ إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ مِصْرَ وَجَاءَ بِكَ مِنَ
 الْبَدَنِ مِنَ الْوَيْعِ ۚ إِنَّكَ نَظِيرُ الْعِيسَىٰ ۚ وَبَيْنَ يَدَيْهِ رُءُوسُ
 الْعِيسَىٰ ۚ يَا أَبَتِ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۖ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي
 مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي بِتَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۚ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا
 وَأَجْعَلْ لِي وَارِثًا ۚ الْعَلِيمُ الرَّحِيمُ ۖ
 إِلَيْكَ وَمَا كُنْتُ لَدَيْهِمْ إِذْ اجْتَمَعُوا لَهُمْ وَهُمْ يُكَذِّبُونَ ۖ
 وَمَا أَكْثَرَ النَّاسَ وَلَوْ رَحَصْتَ ۚ يَوْمَ يُنْفَخُ

(96) felemmâ en câelbeşiyru elkaâhû alâ vechihî tertedde basıyrâ, kaâle elem ekul lekûm inniy a'lemû minallahi mâ lâ ta'lemûn (97) kaâlû yâ ebânestagfirlenâ zünûbenâ innâ künnâ hâtıyn (98) kaâle sevfe estagfirü lekûm rabbiy, innehü hüvelgafûrürrahıym (99) felemmâ dehalû alâ yûsüfe âvâ ileyhi ebeveyhi ve kaâled-hulû mısra in şaallahü âminiy (100) ve ref'a ebeveyhi ael'arşı ve harrû lehü süccedâ, ve kaâle yâ ebeti hâzâ te'viylü rü'yâye min kablı kad ce'alehâ rabbiy hakkaâ, ve kad ahsene biy iz ahreceniy minnessicni ve câe bikûm minelbedvi min ba'di en nezegaşseytânü beyniy ve beyne ihvetiy, inne rabbiy lâtiyfün limâ yesşa' innehü hüvel'alıymülhakiym (101) rabbi kad âteyteniy minelmülki ve allemteniy min te'viylil'ehâdiys, fâtrassemâvâtı vel'ardı ente veliyyi fiyddünyâ vel'âhireh, teveffeni müslimen ve elhikniy bissâlihıyn (102) zâlike min enbâlgaybi nühıyhi ileyk, ve mâ künte ledeyhim iz ecma'ü emrehüm ve hüm yemkürün (103) ve mâ ekserünnâsi velev haraste bîmü'miniyn.

(96) Vaktaki müjdecî geldi. Gömleği Yakub'un yüzüne sürdüğü gibi gözü açıldı. Yakup — Ben size bilmediğinizi Allah tarafından bilirim demedim mi? dedi. (97) Onlar: — Baba! Allah'tan günahlarımızın yarılanmasını (bağışlanmasını) iste; çünkü biz suçlu imişiz dedi. (98) Yakup: Rabbinden sizin için yarılanmak (bağışlanmak) isteyeceğim; çünkü gafur O'dur, rahim O'dur dedi. (99) Vaktaki onlar Yusuf'un nezdine ¹ girdiler, Yusuf ebeveynini yanına aldı. Hepsine — İnşaaallah emin olarak Mısır'a girin ² dedi. (100) Ebeveynini taht üzerine oturttu, hepsi ona secdeye kapandılar ³. Yusuf dedi ki — Babacığım! İşte evcelce gördüğüm rüyanın tâbirî budur, Rabbin o rüyayı doğru çıkardı, bana lûtf ve ih-

san etti; çünkü benî zindandan çıkardı, şeytan benim ile kardeşlerimin arasını bozduktan sonra sizi çölden getirtti, bana kavuşturdu. Rabbin dile-diği kimse hakkında lûtuftkârdır, hakkıyla alim O'dur, hakim de O'dur. (101) Münacat tariki ile — Yâ Rab! Bana Mısır'ın mülkünü verdin, rüya tâbirini de öğrettin, ey gökleri, yeri yaratan! Dünyada ve âhirette benim işlerimi gören sensin. Müslüman olarak ruhumu al, benî salihlere ⁴ ilhak et. (102) Ya Muhammed! İşte bu, gayip haberlerindendir, biz onu sana vahiy ediyoruz. Onlar mekir ve hile ederek işlerine karar verdikleri zaman sen yanlarında değildin. (103) Ne kadar haris olsan da yine nâs'ın pek çoğu mü'min değillerdir.

¹ İstikbaline geldiği yerde kurduğu çadıra.

² Mısır'da ikamet edin.

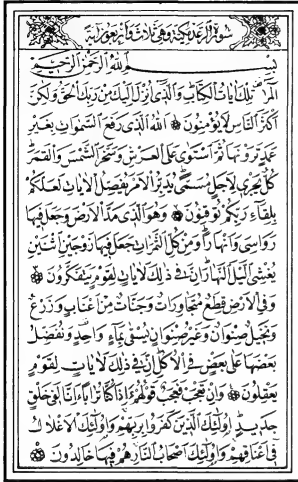
³ Yusuf'u kible yaparak Allah'a secde-i gükür etttiler.

O vakitler tâzim öyle olurdu.

⁴ Babalarım olan enbiyaya.

SÛRETÜ'RA'D

Bismillâhırrahmânırrahım

(1) elif lâ mîm râ tilke âyâtülkitâb, velleziy ünzile ileyke min rabbikelhakku ve lâkinne ekserennâsi lâ yu'minûn (2) allahüllezîy refe'aşsemâvâtı bigayrı amedin terevnehâ sümmeştavâ alel'arşı ve sehharesşemse velkamer, küllin yecriy lecelin müsemmâ, yüdebbirü'l'emre yufassılul'âyâtı le'alleküm bilikaâi rabbiküm tükünûn (3) ve hüvellezîy meddel'arda ve ce'ale fiyhâ revâsiye ve enhârâ, ve min küllissemerâti ce'ale fiyhâ zevceynisneyni yugşıylleynlenhâr, inne fîy zâlike leâyâtın likavmin yetefekkerûn (4) ve fiyl'ardı katr'un mütecâviratûn ve cennâtın min a'nâbin ve zer'un ve nahıylün sınvânün ve gayrû sınvânın yüskaâ bimâin vâhid, ve nufaddulü ba'dehâ alâ ba'dın fiyl'ükül, inne fîy zâlike leâyâtın likavmin ya'kılûn (5) ve in ta'ceb fe'acebün kavlıhüm elzâ künnâ türâben ennâ lefîy halkın cedıyd, üläikellezîyne keferû birabbihim, ve üläikel'aglâlû fîy a'nâkıhim, ve üläike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn.

RA'D SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâ mîm, ra. Bu âyetler, Kitabın âyetleridir, sana Rabbin canibinden inzal olunan Kur'an doğrudur. Fakat pek çok nâs ona inanmazlar. (2) Gökleri gördüğünüz şekile direksiz kaldıran Allah'tır. Sonra O, arş üzerine müstevi olmuş, güneşi ve ay'ı müsahhar kılmıştır. Bunların her biri muayyen vakte ² kadar seyredir. Allah mülkünün işini tedbir eder, âyetleri tafsil eyler. Ta ki Rabbinize kavuşacağımıza yakın getiresiniz. (3) Yeri yapan, üzerinde sabit dağları, ırmakları var

eden O'dur. O, her bir neviden çift çift meyve ³ peyda etmiştir. O, gündüzü gece ile örter, işte bu eserlerde mütefekkirler için birtakım ibretler vardır. (4) Yeryüzünde birbirine mücavir kıt'alar ⁴, üzümlü bağları, ekin tarlaları, dallı budaklı, dalsız budaksız hurmalıklar vardır ki hepsi bir sudan sulanır. Yenmesi hususunda da ⁵ birini diğerinden üstün kılan bizzat. Muhakkak ki bunlarda aklı eren kavim için ibretler vardır. (5) Kâfirlerin seni tekziplerinden taaccüp ediyorsan asıl taaccübe şayan onların — Biz toprak olduktan sonra yeniden mi yaratılacağız? — sözleridir. Rablerini tanımayanlar bunlardır. Onların boyunlarına bukağılar takılacaktır. İşte onlar ateşliktir, orada daim kalacaklardır.

¹ Mekki veya Medini olması muhtelifün fihtir. 43 âyet. tir.

² Devr-i senevileri üzere veya kıyamete kadar seyr eder.

³ Tatlı, ekşi, kuru, taze gibi.

⁴ Fakat tabiatları muhtelif kıt'alar. Bazısı mahsuldar, bazısı çoraktır.

⁵ Tat'ta, kokuda, renkte, şekilde.

(6) ve yesta'cîlûneke bisseyyieti kablel-
haseneti ve kad halet min kablihîmül-
mesirelât, ve inne rabbeke lezû mağfîre-
tin linnâsi alâ zulmihim, ve inne rabbe-
ke leşediyyül'kaâb (7) ve yekuûlülle-
ziyne keferû lev lâ iznile aleyhi âyetün
min rabbihî, innemâ ente münzirün ve
liküllü kavmin hâd (8) allahü ya'lemü
mâ tahmilü küllü ünsâ ve mâ tegyidul-
erhâmü ve mâ tezdâd, ve küllü şey'in in-
dehü bimikdâr (9) âlimülgaybi veşşehâ-
detilkebiyrülmüte'âl (10) sevâün min-
küm men eserrelkavle ve men cehere
bihî ve men hüve müstahfin billeyli ve
sâribün binnehâr (11) lehü muakkabât-
ün min beyni yedeyhi ve min halfihi
yahfezünehü min emrillâh, innallahe lâ
yugayyirü mâ bikavmin hattâ yugayyir-
ü mâ bienfûsihim, ve izâ erâdallahü
bikavmin süen felâ meredde leh, ve mâ-
lehum min dünihî min vâl (12) hüvel-
leziy yürikkümülbërka hafven ve tama'-
an ve yünşîüssühâbessikaâl (13) ve yü-
sebbihurragdû bihamdihî velmelâiketü
min hıyfetih, ve yürsilussavâ'ika feyu-
sıybü bihâ men yeşâü ve hüm yücâdilü-
ne fiylâh, ve hüve şediyyülmihâl.

وَيَسْتَجِئُونَكَ بِالْيَسِينَةِ قُلِ الْيَسِينَةُ وَفَدَحَلْتَ مِنْ قَبْلِهِ
الْمَثَلَاتِ وَإِنَّ ذَلِكَ كَدُّ مَعْنَى لِّلَّذِينَ كَانُوا عَلَى ظُلُمٍ ۖ وَإِنَّ
ذَلِكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا الْوَلَا أُنْزِلَ
عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ لِقَوْمٍ هَادٍ ۖ اللَّهُ
يَسْكُرُ مَا يُنْخَلِ لَكَ آخِ وَمَا تَبْصُرُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزِدُ
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِنَقْدٍ ۖ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ۖ سَوَاءٌ لَّكَ مِنْ أَمْرِ الْقَوْمِ وَمَنْ
جَهَنَّمَ وَمَنْ هُوَ مُخْشَعٌ بِآيَاتِهِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ۖ
لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُبَدِّلَهُمْ أَوْ مَا بِيَدَيْهِمْ
وَأَيَّ أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ فَلَامَةٍ لَهُ وَمَا تَحْذَرُ
دُونَهُ مِنْ وَالٍ ۖ هُوَ الَّذِي يُكْرِئُ الْزَّعْمَ أَفْوَاجًا
وَيُنشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ۖ وَيُسْجَرُ الزَّعْدُ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ السَّوَادَ مُصِيبًا مَن
يَشَاءُ وَهُمْ فِي لُؤْلُؤٍ ۖ اللَّهُ وَهُوَ شَدِيدُ الْحِسَابِ ۖ

(6) Müşrikler senden iyilikten evvel kötülüğü ¹
tezlik ile isterler. Halbuki onlardan evvel o gibi
adamların uğradıkları ukubetin misalleri gelip
geçmiştir. Rabbin insanlar hakkında kendilerine
yaptıkları zulümleriyle beraber yine mağfîret sa-
hibidir, Rabbin ukubetine şiddetlidir. (7) Kâfir
olanlar ona Rabbinden bir mucize ² inzal olun-
malıydı derler. Sen ancak Allah azabıyla korku-
tucusun. Her kavmin bir rehberi ³ vardır. (8) Al-
lah her şeyin, neyi taşıdığını, döş yataklarının ne-
yi eksik, neyi artık yaptığını ⁴ bilir. Her şey onun
yanında miktara göredir. (9) O, gaibi, hazırı bilir.
O her şeyden büyüktür, yücedir ⁵. (10) İçiniden
sözü gizli tutan, alenen söyleyen, gece karanlık-
larında saklanan, gündüz dolaşan herşey İlm-i

Bârî'de birdir. (11) İnsanın önünden, ardından
birbiri ardınca gelen melekler vardır. Allah'ın
emriyle onu mazarratından saklarlar. Bir kavim
emriyle onu hareketlerini bozmadıkça Allah on-
lardaki refahı bozamaz. Allah bir kavim için uku-
bet isterse onu reddedecek yoktur. Onlar için Al-
lah'tan başka iş yapacak da yoktur. (12) Size,
korkudan, ümittin ⁶ dolayî şimşegi çıkartan, yağ-
murla ağırlaşan bulutları peyda eden O'dur. (13)
Şimşek ⁷ onu överek teşpih eder ⁸ melekler de
O'nun mehabetinden dolayı tespit ederler. O, yıldırımları gönderir de onlar Allah hakkında mü-
cadelede iken dilediğinin başına indirir. Allah
kuvvet ve ukubette şiddetlidir.

¹ Merhametten evvel azabı, mükkattan evvel müca-
zati.

² Asa, yedibeza gibi.

³ Onları hakka dâvet eden peygamberi.

⁴ Erkek veya dişi olduğunu, gebelik müddetinden ek-
siz veya artık olduğunu, döş yatadaki çocuğun bir veya
birden fazla olduğunu, döşün nakis veya tam olduğunu.

⁵ Câz olmayan her şeyden münezzehtir. Kudretliyle
her şeyden yücedir.

⁶ Zararından korkmak, yağmur ummak için.

⁷ Veya şimşegi iştenler.

⁸ «Süphanallah ve Bihamdühî» der. Basireti olmayan
bunu izmitmez.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْمَعُونَ دَعْوَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 إِلَّا جَهْلٌ سَاطِعٌ لِّهَؤُلَاءِ لِسَانُهُمْ مَخْمُومٌ وَأَفْوَاهُهُمْ مَسْمُومَةٌ وَهُمْ هُمْ
 الْكَافِرُونَ ۚ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 مَلَكًا وَكَرَّهَا وَعِظَالًا مُمْسَكَاتٍ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مُلْكًا لَّهِ عَمَّا أَتَتْهُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ
 لَا يَكُونُ لَآفِيهِمْ نَصْرٌ وَلَا عِزٌّ فَأَجَلٌ يُسْتَوَى الْأَعْمَى
 وَالْبَصِيرُ ۚ أَهَلْ لِّتَسْوَى الظَّالِمَاتِ وَالَّذِينَ هُمْ يُسْتَوَى
 خَلْقًا خَلْقَهُ يَنْشَأُ الْخَلْقَ عَلَى فُلٍّ مَّا خَالَتْ كُلُّ سَفِينَةٍ وَهُوَ
 الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۚ أَلَمْ يَكُنْ أَوَّلَ مَا خَلَقَ الْمَاءَ فَسَخَّرَ مِنْهُ
 قُلُوبًا فَتَعَالَى السَّيْلُ زَيْدًا رَاسًا وَفَوَعَدَ وَعْدَهُ فِي آيَاتٍ
 حَلِيمَةٍ وَتَوَاصَوْا كَذِبًا ۚ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْغَوَّاتِ
 أَلَمْ يَكُنْ أَوَّلَ مَا خَلَقَ الْمَاءَ فَسَخَّرَ مِنْهُ قُلُوبًا فَتَعَالَى
 السَّيْلُ زَيْدًا رَاسًا وَفَوَعَدَ وَعْدَهُ فِي آيَاتٍ حَلِيمَةٍ
 وَتَوَاصَوْا كَذِبًا ۚ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْغَوَّاتِ
 أَلَمْ يَكُنْ أَوَّلَ مَا خَلَقَ الْمَاءَ فَسَخَّرَ مِنْهُ قُلُوبًا
 فَتَعَالَى السَّيْلُ زَيْدًا رَاسًا وَفَوَعَدَ وَعْدَهُ فِي آيَاتٍ
 حَلِيمَةٍ وَتَوَاصَوْا كَذِبًا ۚ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْغَوَّاتِ

(14) lehü da 'vetülhakk, velleziyne yed'üne min dünihî lâ yestecibüne lehüm bi-şey'in illâ kebâsâtü keffeyhi ilelmâi liyeb-lüga fâhü ve mâ hüve bibâliglıh, ve mâ du'âülkâfiriyne illâ fîy dalâl (15) ve lil-lâhî yescüdü men fîyssemâvâtî vel'ardı tav'an ve kerhen ve zilâlühüm bilgudüvvi vel'âsâl (16) kul men rabbüssemâvâtî vel'ard, kulillâh, kul eettehaztüm min dünihî evliyâe lâ yemliküne lienfûsühim nef'an ve lâ darrâ, kul hel yesteviyl'a'mâ velbasıyrü em hel testeviyzzulümâtü ven-nür, em ce'alü lillâhî şürekâe halekû kehalkihî feteşâbehelhalku aleyhim, kulil-lâhü hâliku külli şey'in ve hüvelvâhidül-kahhâr (17) enzele minnesemâi mâen fesalet evdîyetün bikaderihâ, fahtemeles-seyli zebeden râbiyâ, ve mimmâ yüküdüne aleyhi fiynnâribtığaâe hıyetin ev metâ'n zebedün mislüh, kezâlike vadri-bullahülhakkâ velbâtıl, fe'emmezebedü feyezhebü cüfâ', ve emmâ mâ yenfa'un-nâse feyemküşü fiyl'ard, kezâlike vadri-bullahül'emsâl (18) lilleynestecâbü li-rabbihimülhusnâ, velleziyne lem yesteci-bü lehü lev enne lehüm mâ fiyl'ardı ce-miy'an ve mislehu mâ'ahü leftedev bih, üläike lehüm süülhısâbi ve me'vâhüm ce-hennem, ve bi'selmihâd.

(14) Hak davet ¹ O'na mahsustur. O'ndan baş-kasına ibadet edenlerin hiç bir ibadetleri kabul olunmaz ². Onların hâli ağzına su yükselsin diye suya doğru avuçlarını uzatıp da bir türlü ağzına su yükselemeyen kimsenin hâli gibidir. Kâfirlerin duaları ziyandan ³ başka bir şey değildir. (15) Göklerde ve yerde bulunanların kendileri ve göl-geleri ister istemez Allah'a sabah ve akşam ⁴ sec-de ederler. (16) Onlara de ki, göklerin, yerin Rabbi kimdir? Cevap vermeyince Allah'ın der-sin. De ki bu halde onu bırakarak kendinize men-faati, mazarratı da dokunmayanları mı veli ve mâbüt edirsiniz? De ki kör ile gözlü veya ka-ranlı ile aydınlık bir olur mu? Yoksa onlar Al-lah'ın yarattığı gibi yaratıldı da kendilerine bu yaratma hususunda bir müşâbebet mi hasıl ol-

du ⁵? De ki Allah her şeyi yaratandır. O, birdir, galip ve kahhardır. (17) O, gökten su indirdi de, dereler genişliği kadar aktı. Sel, üzerinde şişip ka-baran köpüğü alıp götürdü ⁶. Ziyet veya işe ya-rar bir şey kastıyla ateşte erittikleri madenlerin de o gibi bir köpüğü vardır. Allah hak ile bâtil için böyle misal getiriyor, köpüğe gelince o, hiç bir şeye yaramayarak uçup gider. İnsanlara men-faati olan şey yerde durur. Allah böylece misal-ler getiriyor. (18) Rablerinin dâvetine icabet edenler için güzel güzel mükâfât vardır. Dâvetine icabet etmeyenler ise yeryüzünde bulunan şeyle-rin hepsi, bir misli fazlası onların olsa onları kur-tuluş bedeli olarak verirler. İşte onlar için çetin bir hesap vardır, onların yurtları Cehennemdir. O ne fena yataktır.

¹ Kelime-i Tevhit, doğru ibadet veya hak dualara Bâ-rigâtan cevap vermek.

² Veya Allah'tan başkasına dua edenlerin duası kabul olunmaz.

³ Veya kâfirlerin ibadetleri sapıklıktan başka.

⁴ Gece, gündüz yani her vakit.

⁵ O mabutlar bir şey yaratılır mı ki bunlar da hâ-lik'tir diye onlara tapınıyorlar. Halbuki böyle bir şey yoktur.

⁶ Köpük gitti, hâlis su kaldı.

(35) meselülcennetilletiy vu'ldelmüttekuun, tecrî min tahtihel'enhâr, üküühâ dâimün ve zilluhâ, tilke ukbelzeinyette-kav ve ukbelkâfirinyennâr (36) velleziyne âteynâhümülkitâbe yefrehûne bimâ ünzile ileyk, ve minel'ahzâbi men yünkirü ba'dah, kul innemâ ümirtü en a'bûdullahe ve lâ iştirike bih, ileyhi ed'ü ve ileyhi meâb (37) ve kezâllike enzelnâhü hükmen arabîyyâ, ve leinittaba'te ehvâehüm ba'de mâ câeke minel'îlmi mâ leke minallâhi min veliyyin ve lâ vâak (38) ve lekad erselnâ rusûlen min kablike ve ce'alnâ lehüm ezvâcen ve zürriyyeh, ve mâ kâne lîresûlin en ye'tiye biâyetin illâ bi'iznillâh, liküllü ecelin kitâb (39) yemhüllahü mâ yeşâü ve yüsbit, ve indehü ümmülkitâb (40) ve in mâ nürîyyenneke ba'dalleziye ne'dühüm ve netevfeyyenneke feinnemâ aleykelbelâgu ve aleynelhisâb (41) evelem yerev ennâ ne'etiylarda nenkusuhâ min etrâfihâ, vallahü yahkümü lâ mu'akkibe lihükmihi, ve hüve serîy'ulhisâb (42) ve kad mekerelleziyne min kablihîm felillâhilmekrû cemî'a, ya'lemü mâ teksibü küllü nefes, ve seya'-lemülküffârü limen ukbeddâr.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي دُعِيَ النَّاسُ لَهَا فَرَّغُوا سَبِيلَهُمْ ۚ وَقَدْ أَلْقَيْنَا لَكَ فِي الْقُرْآنِ ذِكْرَهَا ۚ وَمِنْ أَمْرِ الْوَعْدِ عَلَيْهَا ۚ إِنَّكَ مِنْكُمْ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ أَصْحَابُ الْكِتَابِ ۚ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ الْأَخْرَابِ ۚ مِنْهُمْ بَعْضُهُمْ أَعْلَمُ بِمَا آمُرُكُمْ أَنْ تَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ ۚ إِنَّ إِلَهًا وَاحِدًا ۚ وَإِلَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ ۚ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا هَذَا الْكِتَابَ ۚ وَلَكِنْ أَتَيْتُمُوهُمْ فَتَوَاعَاهُمْ ۚ فَمَا جَاءَكُمْ مِنْ إِلَهٍ إِلَّا مَا كُنْتُمْ عَلَيْهِمْ مِنَ الْقَبْلِ ۚ وَجَعَلْنَا لَكُمْ دُونَهُ دُوزِينَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِالْبَيِّنَاتِ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ۚ ثُمَّ اللَّهُ مَارِشًا ۚ وَبَيِّنْتُ وَعِيدَهُ ۚ إِنَّ الْكِتَابَ ۚ وَإِنْ مَارِشَتَكَ بَعْضُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ آيَاتِنَا فَتَكُنْ أَتَمًّا عَلَيْكَ ۚ الْبَلَاغُ ۚ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ۚ أَلَمْ نَرِ الْآفَاقِي الْأَرْضِ نَتَّعِصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَكُمْ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۚ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَلَهُ الْكَتَابُ جَمِيعٌ ۚ بَعَثْنَا مِنْكُمْ كُلَّ نَبِيٍّ وَبَيَّنَّا لَكَ الْكِتَابَ ۚ وَلَمْ نَجْعَلْ لَكَ فِي الْقُرْآنِ ذِكْرَهَا ۚ

(35) Sakınanlara vaadolan Cennetin sıfatı şudur: Altından ırmaklar akar; yiyecekleri de gölgeleri de bitmez, tükenmez. İşte sen Cennet şirkten sakınanların akıbetleridir, kâfirlerin akıbetleri de ateştir. (36) Kendilerince Kitap verdiğimiz kimseler sana inzal olunan şey ile sevinirler. Öyle fıkralar vardır ki onun bir kısmını ¹ inkâr ederler. Onlara de ki ben ancak Allah'a tapmak, O'na şerik koşmamak ile emrolundum. Halkı yalnız O'na dâvet ederim. Tövbem ve dönüşüm de O'nadır. (37) Bunun gibi ² onu arabî olarak halk arasında hâkim olmak üzere inzal eyledik. * Sen onların dinlerinin bâtıl olduğunu bildikten sonra onların hevesatına tâbi olacak olursan Allah'ın azabından seni kurtaracak ne işini gören, ne koruyan bir fert bulunamaz. (38) * Senden evvel birtakım peygamberler gönderdik, onları zevce, zürriyet

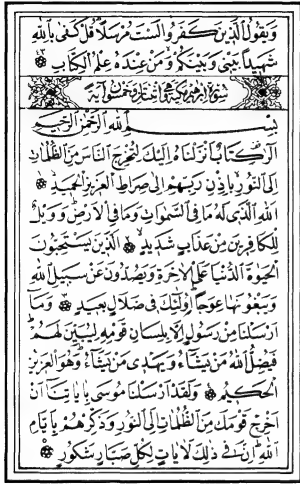
sahibi kıldık. Allah'ın izni olmaksızın bir âyet ve mucize getirmek hiç bir peygamberin elinde değildir. Her bir vakit için yazılmış muayyen bir hüküm vardır. (39) Allah dilediğini mahveder, dilediğini de ispat eder. O'nun nezdinde ana Kitap ³ vardır. (40) Ya onlara vaadettiğimiz azabın bir kısmını sen sağ iken sana gösteririz, yahut göstermeden evvel senin ruhunu alırsız, sana ancak risaleti tebliğ düşer, bize de hesap. (41) Onlar, yerlerine varıp etrafından eksilttiğimizi görmüyorlar mı? Allah hükmeder, O'nun hükmünün ardından gidecek ⁴ yoktur. O hesabında serî'dir. (42) Onlardan evvel gelenler de peygamberlerine mekr-ü hilede bulundular, bütün mekr-ü hilelerinin cezası Allah'a düşer. O, herkesin kazancını bilir, kâfirlerde dâr-â âhiretteki iyi akıbetin kimin olacağını bileceklerdir.

¹ Yahudiler şeriatlarına muhalif olanları, mügrikler-de rahman ismini.

² Evvelki kitapları indirdiğimiz gibi.

³ Hiç bir şeyi bozulmayan Kitap, Levh-i Mahfuz veya 'Alh'ın ilmi.

⁴ Onu bozacak.

(43) ve yekuûlûlleziyne keferû leste mürselâ, kul kefâ billâhi şehiyden beyniy ve beyneküm ve men indehü ilmülkitâb.

SÛRETÜ İBRAHÎM

Bismillâhirrahmânirrahim

(1) elif lâm râ kitâbün enzelnâhü ileyke lituhricennâse minezzulûmâtî ilennûri bi'izni rabbihîm ilâ sırâtül'azizilhamiyd (2) allahilleziy lehü mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, ve veylün ilikâfirîyne min azâbîn sediyd (3) elleziyne yestehibbûnel-hayâteddünyâ alel'âhreti ve yasuddüne an sebiyllillâhi ve yebguühâ ivecâ, üllâ-ike fîy dalâlin ba'iyd (4) ve mâ erselnâ min resûlin illâ bilisani kavmilhi liyübey-yine lehüm, feyudillullahü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', ve hüvel azizülhakiym (5) ve lekad erselnâ mûsâ biâyâtinâ en ahric kavmeke minazzulûmâtî ilennûr, ve zekkîrhüm bieyyâmillâh, inne fîy zâ-lik leâyâtîn liküllî sabbârin şekûr.

(43) Kâfirler sana peygamber değilsin derler. Sen de onlara « Benim ile sizin aramızda Allah'ın, bir de nezdinde Kitaba ait ilim bulunan kimse- nin ¹ şahadetî elverir.» dersin.

İBRAHİM SÛRESİ [2]

Bismillâhirrahmânirrahim

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı kiyle

(1) Elif, lâm, ra. Bu bir Kitaptır ki halkı Rable- rinin izniyle karanlıklardan ³ aydınlığa yani ga- lib-i yekta olan, övülmüş olan Zat'ın yoluna çı- karmak için onu sana inzal ettik. (2) O Allah ki göklerde, yerde ne varsa hep O'nundur. Şiddetli

azaptan vay kâfirlerin hâline! (3) Onlar ki dünya diriliğini âhirete tercih edip nâs'ı Allah yolundan alıkorlar, o yolu eğrilige çevirmek isterler ⁴. İşte onlar Haktan uzak bir sapıklıktadırlar. (4) Her bir peygamberi ancak, kavmine beyan etsin diye o kavmin lisaniyle gönderdik. Allah dilediğini sap-ıklığa düşürür, dilediğini de yola getirir. O, ga- lib-i yektadır, hakimdir. (5) * Biz Musa'yı «— Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar. On- lara Allah'ın günlerini ⁵ hatırlat» diye mucizele- rimizle gönderdik. İşte bunda hakkiyle sabırdı, hakkiyle şükürde bulunan herkes için büyük ib- retler vardır.

¹ Kur'an ilmi bulunanların, mü'minlerin veya Tevrat ilmi bulunan Yehut'tan olan mü'minlerin.

² Mekke'de nazıl olmuş, 52 âyettir.

³ Kûfür, nifak, şek karanlıklarından.

⁴ Tanrı yoluna eğri bilgürlü derler.

⁵ Fir'avun elinde esir oldukları günleri, büyük vak'a- ları veya Allah'ın nimetlerini.

(6) ve iz kaâle mûsâ ilkavmihizkürü ni' metallahi aleyküm iz encâküm min âli fir'avne yesûmüneküm sül'azâbi ve yüzebbihüne ebnâeküm ve yestahyüne nisâeküm, ve fîy zâliküm belâün min rabbiküm aziym (7) ve iz te'ezzeze rabbüküm lein şekertüm le'eziydenneküm ve lein kefertüm inne azâbiy şesediyd (8) ve kaâle mûsâ in tekfürü entüm ve men fîyl'ardı cemiy'an feinnallahê leganilyün hamiyd (9) elem ye'tiküm nebeüllezîyne min kabliküm kavmî nühün ve âdin ve semûd, velleziyne min ba'dihim, lâ ya'lemühüm illallah, câethüm rusulühüm bilbeyinâtî fereddü eydiyehüm fîy evfâhihim ve kaâlü innâ kefernâ bimâ ürsiltüm bihi ve innâ lefîy şekkin mimmâ ted'ünenâ ileyli müriyb (10) kaâlet rusulühüm efiyllâhi şekkün fâtürissemâvâtî vel'ard, yed'âküm liyagfire leküm min zünübüküm ve yuahhreküm illâ ecelin müsemma, kaâlü in entüm illâ beşerün mislünâ, türtydüne en tesuddünâ ammâ kâne ya'büdü âbâünâ fe'tünâ bisultânin mübiyn.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا تِسْعَةً آيَاتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ أَخْرَجْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِسُوءِ مُوسَىٰ كَسْبِهِ لِقَوْمِهِ
وَيَذِّبُهُمْ وَأَسَاءَ كُفْرِهِمْ وَاسْتَحْيَوْا نِسَاءَهُمْ ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ۖ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ
لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ۖ وَقَالَ
مُوسَىٰ إِنَّ كُفْرُكُمْ لَأَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأَنذَرَهُ
لَعْنٌ جَدِيدٌ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاللَّهِ مِنْ قَبْلُ كَفَرُوا بِرُوحِ
وَعَاذِ وَتُؤَدُّ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَسْلَمُهُمْ إِلَّا أَفْئِدَةً
جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فَاغْوَاهُمْ
وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا نَزَّلْنَا بِهِ وَرَبُّنَا الَّذِي أُنزِلَتْ
بِهِ آيَاتُهُ لَأَنزِلَنَّ اللَّهُ سُلُوكًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَا يَشْعُرُونَ
فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَذَّبُ عَنْهُمْ وَيَعْلَمُ مَا كُنْتُمْ
فَعَلُونَ ۚ وَيُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا إِنْ
أُنْزِلَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُ آبَائِنَا لَسَوْدٌ وَنَاغَمَا
كَانَ يَعْزِفُ الْبَاقُونَ فَأَنزَلْنَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۖ

(6) Hani Musa kavmine «Allah sizi Fir'avunculardan kurtardığı zaman size olan nimetini yâdedin ki onlar sizi işkenceye uğrıyor. Küçük oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı kullanmak için koyuveriyorlardı. Bunlarda Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardı. (7) Hani Rabbiniz size * şükür ederseniz nimetlerinizi artırırım, * nankörlük ederseniz sizi cezaya çarparım. Çünkü benim azabım şiddetlidir, diye bildirmişti. (8) Musa da siz ve bütün yeryüzündekiler nankörlük ederseniz ne yapabilirsiniz! Çünkü Allah şükrunüzden müstağnidir, işinde de övülmüştür. (9) Sizden evvelki Nuh, Âd, Semud kavimlerinin, onlardan sonra gelip adetlerini ancak Allah'ın bildiği

kavimlerin kıssaları size naklolunmadı mı? Onlara peygamberleri apaçık mucizeler getirmişlerdi. Onlar ise ellerini ağızlarına koydular ¹ da «— İşte biz sizin ile gönderilen şeyi tanımıyoruz. Bizi dâvet ettiğiniz din hakkında da kuvvetli bir şüphe içindeyiz» dediler. (10) Onların peygamberleri «— Allah'ta şüpheniz var mı? O, gökleri, yeri yaratandır. Günahlarınızı yarılgamak (bağışlamak), sizi muayyen bir vakte kadar bırakmak için imana dâvet ediyor, demişlerdi. Onlar ise «— Siz de bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz. Babalarımızın taptaıkları şeylerden bizi alıkoymak istiyorsunuz, öyle ise bize apaşık bir burhan getirin» demişlerdi.

¹ Hiddet, taaccüp, istihza maksadıyle.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنَّا نَحْنُ الْإِسْلَامُ وَلَكِنَّا نَحْنُ
 بَيْنَ عَلَى مَنَافِئِهِمْ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَتَّبِعَكُمْ
 بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾
 وَمَا لَنَا أَنْ نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا بَلْ كُنَّا
 وَلَصِيْبِينَ عَلَى مَا دُخِلْنَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلرَّسُولِ لَئِنْ رَأَيْنَاكَ
 مِنْ آيَاتٍ أَوْ لَعُودُنَا فِي مَنَافِئِنَا فَوَيْلًا لَكَ مِنَ النَّارِ
 لَئِنْ لَمْ تُقَالِلْهُمْ لَئِنْ لَمْ تَفْعَلْ لَئِنْ لَمْ تَفْعَلْ لَئِنْ لَمْ تَفْعَلْ
 ذَلِكَ لَمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعَبَدَ ﴿١٣﴾ وَاسْتَغْصَا
 وَحَابَ كُلِّ حَبَايَةٍ عَنِ اللَّهِ مِنْ وَرَائِهِمْ وَنُفْسِهِ
 مِنْ مَآوِصِهِ يَدُ الْيَمِينِ وَلَا يَكُنْ دُبُرُهُمْ وَأَيْمُهُ
 الْوَلِيُّ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمُتَّبِعٍ مِنَ رَأْيِهِمْ
 غَلِيظٌ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي آيَاتِهِمْ كَرَمَادٍ
 اشْتَدَّتْ بِرَأْيِهِمْ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
 مَعَكُمْ شَيْئًا ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْبَعِيدُ ﴿١٥﴾

(11) kaâlet lehüm rusûlühüm in nahnü illâ beşerrün mislüküm ve lâkinnallahe yemünnü alâ men yeşâü min ibâdih, ve mâ kâne lenâ en ne'tiyeküm bisultânin illâ bi'iznillâh, ve alallahi felyetevekkilimü'minün (12) ve mâ lenâ ellâ netevkekele alallahi ve kad hedânâ sübülenâ, ve lenasbirene alâ mâ âzeytümünâ, ve alallahi felyetevekkilimütevekkilün (13) ve kaâlelleziyne keferü lirusûlühim lenuhri-cenneküm mln ardınâ ev lete'üdünne fîy milletinâ, fe'evhâ ileyhim rabbühüm lenühlikennazzâlimiyn (14) ve lenüşkinen-nekümül'arda min ba'dihim, zâlike li-men hâfe makaâmiy ve hâfe veyd (15) vesteffehü ve hâbe küllü cebbârin anıyd (16) mln verâihî cehennemü ve yüskaâ mln mâlin sadiyd (17) yetecerre'uhü ve lâ yekâdü yüsıyguhü ve ye'tiyhilmevtü mln küllî mekânin ve mâ hüve bimeyyit, ve min verâihî azâbün gâliy (18) mese-lülleziyne keferü birabbihim a'mâlühüm keremâdinisteddet bihırrıyhu fıy yevmin âsıf, lâ yakdirüne mimmâ kesebü alâ şey', zâlike hüveddalâlülbâ'ıyd.

(11) Onlara peygamberleri demişlerdi ki «— Evet biz ancak sizin gibi bir insanız, fakat Allah kul-larından dilediğine nübüvvet ihsan buyurur. Al-lah'ın izni olmaksızın size burhan getirmek eli-mizde değildir. Mü'minler Allah'a mütevekkil ol-sunlar». (12) «— Biz neye Allah'a mütevekkil ol-mayalım? Halbuki O, bize yolumuzu göstermiştir. Bize ettiğiniz eza ve cefalara herhalde katlanaca-gız. Mütevekkiller tevekkülle sebat etsinler». (13) Kâfirler peygamberlerine ya sizi yerimizden çıkarırsınız veya dinimize, milletimize dönersiniz, de-mişlerdi. Rableri peygamberlere şöyle vahiy etti: «— Biz, zalimleri herhalde helâk edeceğiz». (14) «— Sizi onlardan sonra herhalde yerlerine iskân

edeceğiz. Bu, ¹ huzurunda durmaktan ve tehdi-dimden ² korkanlara mahsustur. (15) Peygam-berler fetih ve nusrat istediler, her zorba ve inat-çı ziyana uğradı, gitti. (16) Onun önünde ³ Ce-hennem vardır, ona orada irinli su içirilir (17) Onu yudum yudum içir, kolaylıkla yutamaz. Ölümlü kendisini her taraftan sarar ⁴, fakat o, yine ölmez. Onun önünde ağır bir azap ⁵ vardır. (18) Rablerini tanımayanların amelleri fırtınalı bir günde şiddetli rüzgâra uğrayan kül yığını gibidir. Onlar dünyada kazançlarından hiç birini bulma-ya kaadir olamazlar. İşte haktan uzak bir sapık-lık budur.

¹ Nusrat, iskân.

² Veya mev'ut olan azabından.

³ Öldükten sonra karşısında.

⁴ Ölümlü derecesine gelir.

⁵ Veya bundan sonra bitmez, tükenmez azap vardır.

(19) elem tere ennallahe halakasemâvâtî vela'rdâ bilhakk, in yes'e' yüzhıbküm ve ye'tî bihalkın cediyy (20) ve mâ zâlike alallahi bi'aziyy (21) ve berezû lillahi cemiy'an fekaâleddu'afâû lilezlynestekberû innâ künnâ leküm tebe'an fehel entüm mugnûne annâ min azâbillâhi min şey', kaâlû lev hedâallahü lehedeynâküm, sevâün aleynâ ecezi'nâ em sabernâ mâ lenâ min mahıys (22) ve kaâleşşeytânü lemmâ kudıyel'emrû innallahe ve'adeküm va'delhakkı ve ve'adtüküm feahletüküm, ve mâ kâne liye aleyküm min sultanin illâ en deavtüküm festecebtüm liy, felâ telümüniy ve lümü enfüseküm, mâ ene bimusrihiküm ve mâ entüm bimusrihiyy, inniy kefertü bimâ eşrektümün min kabl, innazzâlimiyyne lehüm azâbün elıym (23) ve üdhilleleziyne âmenü ve amilüssâlihâti cennâtın tecriy min tahtihel'enhârü hâlidıyine fiyhâ bi'izni rabbihim, tehiyyetühüm fiyhâ selâm (24) elem tere keyfe daraballahü meselen kelime-ten tayyibeten keşeceretin tayyibetin aslühâ sâbitün ve fer'uhâ fıyssemâ.

أَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَإِثْمَانٍ إِنَّ يَسَاءَ
بُذْخُكُمْ وَأَنَّ يَخْلُقُ جَدِيدًا ۖ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ
۞ وَمِمَّنْ دَاوَىٰ لَهُ جَمِيعًا فَمَّا آلَاضَمَعُوا إِلَيْهِ مِنْ أَسْتَكْبَرُوا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا ۖ فَمَا لَنِ اتِّخَذُوا مُغْتَابًا مِنْ عَدَايَا اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ ۚ فَمَالُوا اتَّخَذُوا اللَّهَ لَكُمْ دِينًا كُرْسًا ۚ عَلَيْهِمْ
أَجْرُنَا أَوْ صَبْرُنَا ۚ مَا لَنَا مِنْ مَّجِيصٍ ۞ وَقَالَ الشَّيْطَانُ
لَمَّا خُصِيَ الْأَرْضُ أَنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ ۖ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَعْلَفْتُكُمْ ۚ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَن دَعَوْتُكُمْ
فَأَسْتَجِبْتُمْ ۚ لِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنُ وَلَوْ مَوَّاهُ أَنَّ اللَّهَ كَرِيمٌ
بِمُصْرِحِكُمْ ۖ وَمَا أَتَيْنَاهُ بِمُضِرِّ خِيَانِي ۚ كَفَرْتُ بِمَا
أَشْرَكْتُ مِنْ قَبْلِ أَنْ أَتَى الْفَالِقِينَ كَلِمَةُ عَادَايَايَ ۞
وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ يُقَالُ لِمَنْ يَدْخُلُ مِنْهَا إِنَّا كُنَّا نَمْنَعُهُ
فِيهَا سَلَامًا ۞ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَّفَ اللَّهُ مَثَلًا لِكُلِّ طَائِفَةٍ
 كَثِيرٍ وَطَائِفَةٍ ۚ أَفَلَمْ يَأْتِ وَقَعَهَا فِي السَّمَاءِ ۚ

(19) Görmez misin ki Allah gökler ve yeri lâıyıkı veçhile yaratmıştır. Dilerse sizi yok eder, yeni bir halk getirir. (20) Bu da Allah'a güç bir şey değildir. (21) Hep halk Allah önünde hazır olur. Zayıflar imanı kibirlerine yediremeyenlere: Biz size tâbi idik, şimdi Allah'ın azabından bir şeyi bizden def edebilir misiniz? Diyecekler. Onlar ise eğer Allah bize hidayet edeydi biz de size hidayet ederdik, telâş etsək de, katlansak da hep birdir. Bizim için bundan kaçıp sığınacak yer yoktur, derler. (22) Şeytan, her şey olup bittiği zaman der ki «— Allah size doğru bir vaatte bulunmuştu; ben de size yalan vaadettim, fakat vaadimden caymış oldum ¹, sizi dâvet etmeden başka üzeri-

nizde hiç bir tasallûtum ² yoktu. Siz hemen dâvetime icabet ettiniz; artık beni kınamayın, kendinizi kınayın, ben sizin feryadınıza erişecek değelim. Siz de benim feryadına erişemezsiniz. İşte bugün daha evvel beni şerik tutmanızı tanımadım ³ ». Muhakkak ki zalimler için elim bir azap vardır. (23) Mü'min olup iyi amel işleyen elbette ırmaklar akar uçmaklar içine sokulacaklar, Rablerinin izni ile orada daim kalacaklardır. Orada güzel duaları «selâm» olacaktır. (24) Allah'ın nasıl misal getirdiğini görmüyor musun? Hoş bir söz ⁴ iyi bir ağaç ⁵ gibidir ki kökü yerde sağlamdır, dalı ise göğe doğrudur.

¹ Vaadimin doğru çıkmadığı belli olunca.

² Veya doğru söylediğime delâlet eder hüccettim.

³ Sizi den ilisği kestim.

⁴ Kelime-i Tevhit, istiğfar, tahmid gibi.

⁵ Hurma ağacı gibi.

تَوَكَّلْ عَلَيْكَ كُلَّ جَنٍّ يَاجِدُ رَبَّهُمْ وَسِعَرِيَّةَ الْفَلَاحِ
 الْفَالَسِ ۖ إِنَّمَا تَلَكُّمُ الْغِيَاثُ ۖ فَاعْتَصِمُوا ۚ
 كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْإِيمَانِ لَفِي وَسْوَءٍ مِّنْ أَهْلِ الْإِيمَانِ
 لَفِي شِقَاقٍ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّانِي فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ
 مَا يَشَاءُ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالَّذِينَ آمَنُوا وَهُمْ
 قَوْمُهُمْ وَأَرْبَابُ الْوَلَدِ ۚ وَهُمْ يَصْلَوْنَهَا وَيُسْرُ الْفَكَارِ
 ۚ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَمَّا دَاكِلُ الْفَيْضِ لَوْ أَنَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلُوبٌ تَسْتَعِينُ
 فَارْصِدْ إِلَى الْفَكَارِ ۚ فَلْيَعْبُدُوا إِلَهَ الْإِيمَانِ آمِنُوا
 الصَّلَاةَ وَيُفْعَلُوا بِمَا رَزَقْنَا هُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ
 أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَنْصُرُهُ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ۚ اللَّهُ الَّذِي يَخْلُقُ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
 مِنَ الْثَمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَحَسْرَتُكُمْ أَنَّ الْفَلَاحَ لَتَجْرُبَكُمْ
 فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِمْ وَسَحَرَكُمْ لَأَنْتُمْ ۚ وَتَحَرَّكُمْ
 النَّفْسُ وَالْفَسَادَ لِيَأْتِيَنَّ وَتَحَرَّكُمْ الْيَأْسَ وَالْهَبَا ۚ

(25) tü'tiy ükülehâ külle hıynın bi'izni rabbihâ, ve yadribullahül'emsâle linnâsi le'allahüm yetezekkerün (26) ve meselü kelimetin habiysetin keşeceretin habiysetiniciüsset min fevkl'ardı mâ lehâ min karar (27) yüsebbitullahülleziyne âmenü bilkavlissâbiti fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhireh, ve yudillullahüzâlimiyye ve ye'f'alullahü mâ yeşâ' (28) elem tere illeleziyne beddelü ni'metallahi küfren ve ehallü kavmehum dârelbevâr (29) cehennem, yaslevnehâ, ve bi'selkarâr (30) ve ce'alü lillâhi endâden liyudillü an sebylih, kul temette'ü feinne masıyrekküm flennâr (31) kul li'ibâdiyleleziyne âmenü yukıymussalâte ve yünfikü mimmâ razaknâhüm sirren ve alâniyeten min kabli en ye'tiye yevmün lâ bey'un fiylhi ve lâ hlâl (32) allahülleziy halakassemâvâti vel'arda ve enzele minnessemâi mâen fehahrece bihi minnessemerâti rızkan leküm, ve sehhare lekümlüfülke lıtecıriye fiylbahri biemrih, ve sehhare lekümlü'enhâr (33) ve sehhare lekümüşsemse velkame-re dâibeyn, ve sehhare ekümlülleyle vennehâr.

(25) Her vakit Rabbinin izniyle meyvesini verir. İşte Allah nasihat kabul etsinler diye nâs'a böyle misaller getirir ¹. (26) Fena bir söz ² ise yerin üstünden koparılmış fena bir ağaç gibidir ³. Onun kararı da yoktur ⁴. (27) Allah mü'minleri dünya diriliğinde, âhirette de sağlam söz ile ⁵ sağlam yapar. Allah zalimleri sapıklığa düşürür. Allah dilediğini yapar. (28) Allah'ın nimetini küfüre tebdil edenleri ⁶ kendi kavimleri de helâk yurduna, (29) yani girecekleri Cehenneme sokanları görmüyor musun? O, ne fena karargâhtır. (30) Onlar halkı Allah'ın yolundan çıkarmak için Allah'a

eşler yaptılar. Onlara de ki şimdilik faydalanın; çünkü uğrayacağınız yer ateştir. (31) Mü'min olan kullarıma de ki: Namazı dosdoğru kılınlar, alış veriş ⁷, dostluk bulunmayan bir gün gelmeden evvel kendilerine verdiğimiz rızktan gizli ve aşıkâr harcetsinler ⁸. (32) Gökleri ve yeri yaratan, gökten yağmur yağdırarak size rızık olmak üzere onunla her nevi meyveler çıkaran, emriyle denizde seyretmek üzere gemileri de, ırmakları da size müsahhar kılan Allah'tır. (33) O, size âdetleri üzere daim seyreden güneş ve ay'ı da; gece ile gündüzü de müsahhar kılmıştır.

¹ İman mü'minin kalbinde yer eder, amelini semaya çıkartır, her vakit bereketini bulur.

² Kelime-i Küfür.

³ Ebucehil karpuzu gibi.

⁴ Kökü de yok, dalı da yok, bereketi de yok.

⁵ Kelime-i Tevhit ile.

⁶ Veya nimete karşı gükür etmeyip nankörlük yapanları. Bundan maksat Kureys kâfirleridir.

⁷ Veya fidye-i necat.

⁸ Âhirette dostluk, alım ve satım yoktur ki bir ivaz alınsın, artık dünyada harcediniz ki âhirette ivaz alınsın.

مُطْعِنٍ مُّشْعِبٍ رُّؤُسِهِمْ لَا يَزِدُّ إِلَهُ فِرَاطَهُمْ فَرْقًا
وَأَقْبَدَ لَهُمْ هَوَاءً ۖ وَانْزَلَ النَّاسَ أَوْسُرَهُمْ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرُ مَا كَانُوا عَلَىٰ قَرَارٍ
بِحُجَّتِ دَعْوَتِكَ وَتَشِيعَ الرُّسُلُ وَلَوْ كُنَّا فَاعِلِينَ
مِنْ قَبْلِ مَا كُذِّبْنَا رَدَّوْنَا ۖ وَتَسْكُنُ فِي سَكَاتٍ
الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَيَتَذَكَّرُ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ
وَصَرْنَا لَكُمْ آلَ امْتَنَال ۖ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُهُمْ
وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِمَا لَهُمْ
أَنْجَالٌ ۖ فَلَا تَحْصِي اللَّهُ خَلْقَ وَعْدِهِ وَرُسُلَهُ أَتَاهُ
عَزِيزٌ وَأَنْتَاعِيرٌ ۖ يُؤَسِّرُ لَكَ الْأَرْضَ غَيْرَ آلٍ رَضِ
وَالسَّمَوَاتِ وَرَبِّكَ إِلَهُ الْوَالِدِ الْقَهَّارِ ۖ وَتَرَىٰ الْحَمِيمِينَ
يَوْمَئِذٍ مَقْرَبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۖ سَرَّابِلُهُمْ مِنْ قِطْرٍ
وَتَعْسَىٰ وَجُوهُهُمُ النَّارُ ۖ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ فَاعِلٍ مَا كَسَبَتْ
أَنَّهُ لَهِ سَرِيعٌ الْحَسَابِ ۖ هَذَا بَلَاغُ لِلنَّاسِ لِأَيْدِيهِمْ رُفَايِهِ
وَلِيَعْلَمُوا أَنَّهَا هَوَاءٌ ۖ وَاحِدٌ وَلَيْدٌ كَرُوا لَوْ لَا الْآلِبَابُ ۖ

(43) mühtî'yne muknî'iy rü'usihim lâ yerteddü ileyhim tarfuhüm, ve ef'idetühüm hevâ (44) ve enzinnâse yevme ye'tiyhimül'azâbü feyekuülülleziyne zalemü rabbenâ ahhurnâ ilâ ecelin kariybin nüclib da'veteke ve nettebl'ırrusül, evelem tekünü aksemtüm min kablı mâ leküm min zevâl (45) ve sekentüm fiy mesâkinnilleziyne zalemü enfüsehim ve tebeyyene leküm keyfe fe'alnâ bihim ve darabnâ lekümülemsâl (46) ve kad mekerü mekrehüm ve indallahi mekrühüm, ve in kâne mekrühüm litezüle minhülecibâl (47) felâ tahsebennallahe muhlife va'dihî rusüle, innallahe aziyüzün züntikaâm (48) yevme tübeddelül'ardu gayrel'ardu vessemâvâtü ve berezü lillâhılvehdilkahhâr (49) ve terelmücrimiyne yevmeizlin mukarreniyne fiyl'asfâd (50) serâbilühüm min katrânın ve taşşâ vücühühümünñâr (51) liyezziyallahü külle nefsin mâ kesebet, innallahe seriy'ulhisâb (52) hâzâ belâğun linnâsi ve liyünzerü bihi ve liya'lemü ennemâ hüve ilâhün vâhidün ve liyezzekkere ülü'l'elbâb.

(43 - 44) Nâs'ı, kendilerine gelecek azap günü ile korkut, zalimler o gün — Ey Rabbimiz! Az bir vakit bize mühlet ver ki davetine icabet edelim, peygamberlere de tâbi olalım» diyecekler. Onlara denir ki bundan evvel dünyada sizin için hiç bir zevâl¹ yok diye yemin etmemiş miydiniz? (45) Siz Âd ve Semud gibi öz nefislerine zulmedenlerin yerlerinde sakin olmuşdunuz. Onlara nasıl ukubet yaptığımız işte size belli oldu. Biz size misaller getirdik. (46) Onlar peygambere kötü fikre teşebbüsle mekr'de bulunmuşlardı. Allah yanında onların mekr ve hilelerine ceza vardır. Veleve ki onların mekr ve hilelerinin şiddeti dağları yerlerinden oynatsın. (47) Sakın Allah, peygamberle-

rine ettiği vaadından cayacak sanma. Çünkü Allah galib-i yektadır, intikam sahibidir. (48) Yer başka bir yere, gökler de başka göklere tebeddül ettiği gün insanlar bir olan, kahhar olan Allah'ın huzuruna çıkarlar. (49) O gün günahları bukağılarda birbirlerine vurulmuş görürsün. (50) Onların gömlekleri katrandandır. Yüzlerini de ateş kaplar. (51) Bununla Allah herkese kazancının cezasını verecek, çünkü Allah hesap görmede serî'dir. (52) Bu Kur'an, nâs'a bir tebliğdir. Halk onunla korksunlar, Tanrı'nın bir tek mâbut olduğunu bilsinler. Tam akıllılar da nasihat kabul etsinler.

¹ Âhret veya fakirlik veya ihtiyarlık.

SÛRETÜL'HİCİR

Bismillâhırrahmânırrahıym

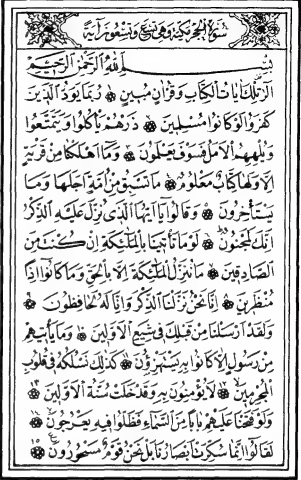
(1) elif lâm râ tilke âyâtülkitâbi ve kur'anın mübiyn (2) rubemâ yevdedülleziyne keferû lev kânü müslimiyn (3) zerrüm ye'külû ve yetemette'û ve yülhihimül'emelü fesevfe ya'lemün (4) ve mâ ehlek-nâ min karyetin illâ ve lehâ kitâbün ma'lûm (5) mâ tesbiku min ümmetin ecelehâ ve mâ yeste'hırûn (6) ve kaâlü yâ eyyühelleziy nüzzile aleyhizzikrû inneke lemeccün (7) lev mâ te'tiynâ bil-melâ'iketi in künte minassâdıkıyn (8) mâ nünezzilümelâikete illâ bilhakki ve mâ kânü izen munzariyn (9) innâ nahnü nezzelnezzikre ve innâ lehü lehafızûn (10) ve lekad erselnâ min kablike fiy şıya'ül'evveliyn (11) ve mâ ye'tiyyim min resûlin illâ kânü bihi yestehzi'ün (12) kezâlike neslühükü fiy kulûbilmücrimiyn (13) lâ yû'minüne bihi ve kad halet sünetül'evveliyn (14) ve lev fetahnâ aleyhim bâben minnessemâi fezallü fiyhi ya'rücün (15) lekaâlü innemâ sükkiret eh-sârünâ bel nahnü kavmün meshûrûn.

HİCİR SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla.

(1) Elif, lâm, ra. Bu âyetler, Kitabın ve Kur'an-ı mübinin âyetleridir. (2) Çok kere ² kâfirler kıyâmette Müslüman olmayı temenni ederler. (3) Onları bırakiver de yesinler, lezzet ve şehvetle geçinsinler, emelleri onları avutsun dursun. Onlar yakında akıbet hallerini bileceklerdir. (4) Biz hiç bir kasabayı helâk etmedik ki onun malûm bir kitabı ³ olmasın. (5) Hiç bir ümmet ne ecelini geç-çer; ne ondan geri kalır. (6) Müşrikler dediler ki ey kendisine za'mınca Kur'an nazil olan kimse! Sen her halde delisin. (7) Sen gerçek diyenlerden

olsaydın ⁴ bize melâike getirirdin. (8) Biz, melek-leri ancak hak ile indiririz ⁵. Artık o zaman onlara mühlet verilmez. (9) Kur'an'ı inzal eden biziz, biz onu her halde saklayacağız. (10) * Senden evvel geçen fıkralara peygamberler göndermişiz. (11) Onlara ne zaman peygamber gelmiş ise onlar onu istihzaya almışlardı. (12) Bunun gibi gü-nahkârların kalplerinin içine onu sokarız ⁶. (13) Evvel gelenlerin başlarına gelen felâket hususun-daki sünnet gelip geçtiği halde yine onlar buna ⁷ inanmazlar. (14-15) Biz, onlara gökten bir ka-pı açsak, onlar da o kapıdan yukarı çıkacak ol-salar ⁸ yine inanmazlar. — Gözlerimiz bağlan-mıştır ⁹, hayır, biz büyüye tutulmuş kimseleriz» derler.

¹ Mekke'de nazil olmuş, 99 âyettir.² Veya az bir vakitte.³ Mahdut, Levh-i Mahfuz'da yazılı bir zamani olmasın.⁴ Ben peygamberim, Kur'an Allah'tandır» kazıyeye gerçek diyorsan.⁵ Hikmetimizle güre azap veya vahiy için indiririz.⁶ Yani kalplerinin içine istihzayı koyduğumuz gibi Ku-reyş kâfirlerine istihzayı hoş gösterdik.⁷ Kur'ana veya Nebi'ye.⁸ Yahut meleklerin inip çıktığını görseler.⁹ Veya sarhoş gözü gibi süzlülmüştür.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاجِثِينَ
وَحَفِظْنَا هَازِمِينَ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ۝ الْإِنْسَانُ أَتَى اللَّهَ
فَآيَةً شَاهِدًا يُبِينُ ۝ وَالْأَرْضَ مَدَدًا وَأَھَا وَالْقَنَاطِرَ حَمِيمًا
رَوَّاسٍ وَأَبْنَسًا فَهَإِنَّ كُلَّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ۝ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
فِيهَا مَعَايِشَ وَمِنْ لَدُنْهُ مَرْجَاؤُنَ ۝ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ۝ وَكَرَّسْنَا
الْأَسْبَاحَ لِلْوُحُوحِ فَأَنْزَلْنَاهَا مِنْ السَّمَاوَاتِ مَاءً فَاسْقَيْنَا كَلْبًا ۝ وَمَا
أَنزَلْنَاهُ إِلَّا خَزَائِنَ ۝ وَأَنَّا لَخُنُوفٌ وَعُقُبٌ ۝ وَخَلَّوْا الْوُحُوحَ
وَلَقَدْ عَلِمْنَا لُتَّىٰ مِثْلَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝ وَلَقَدْ عَلِمْنَا لُتَّىٰ الْأَنْبِيَاءِ
وَأَنَّ رَبَّكَ لَمْ يَخْشَ فِئْتُمِ هُمْ زَكَاةً فَكَرِهَ عَلَيْهِ ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ تَحْتِ الْمُنِ ۝ وَالنَّجَّاتِ خَلَقْنَاهُ
مِنْ قَبْلِ نَارِ السُّمُورِ ۝ وَقَالَ رَبُّكَ لِلنَّاسِ إِنِّي خَالِصٌ
بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ تَحْتِ الْمُنِ ۝ فَادَّاسُونَهُ ۝ وَنُفِثْتُ
فِيهِ مِنْ رَوْحِي فَفَعَلُوا الْإِسَاءَ ۝ فَصَلِّ لِلَّهِ كَمَا هُمْ
أَجْمَعُونَ ۝ إِلَّا الْإِنْسَانَ إِنَّهُ يَكُونُ مَعَ الْإِنْسَاءِ جَدِينَ ۝

(16) ve lekad ce'alnâ fîyssemâi bürücen ve zeyyennâhâ linnâzirîyn (17) ve hafiz-nâhâ min külli şeytânin recîym (18) illâ menisterakassem'a fe'etbe'ahû şîhâbü'n mübiyn (19) vel'arda medednâhâ ve el-kaynâ fîyhâ revâsiye ve enbetnâ fîyhâ min külli şey'in mevzûn (20) ve ce'alnâ leküm fîyhâ ma'âyîşe ve men lestüm lehü birâzûkıyn (21) ve in min şey'in illâ indenâ hazâinühü ve mâ nunezzilühü illâ bikaderin ma'lûm (22) ve erselnerriyâ-ha levâkıha fe'enzelnâ minsessemâi mâen fe'eskeynâkümüh, ve mâ entüm lehü bi-hâziniyn (23) ve innâ lenahnü nuhiyyi ve nümiytü ve nahnülvârisün (24) ve lekad alimnelmüstakdimiye minküm ve lekad alimnelmüste'hriyn (25) ve inne rabbe-ke hüve yahşürühüm, innehü hakîymün aliym (26) ve lekad halaknel'insâne min salsâlin min hamein mesnûn (27) vel-cânne halaknâhü min kablu min nâris-semüm (28) ve iz kaâle rabbükü lîlme-lâiketi inni hâlikun beşerin min salsâlin min hamein mesnûn (29) feizâ seveytühü ve nefahtü fîhi min rûhiyyi fe-ka'ü lehü sâciidiyn (30) feseceedelmelâiketü küllühüm ecma'ün (31) illâ ibliys, ehâ en yekûne ma'assâciidiyn.

(16) * Biz, gökte burçlar yaptık, onları temaşa edenler için donattık. (17) Onu her sürgün şey-tandan sakladık, (18) Şu kadar ki kulağ misafiri olan kimsenin ardına apaşıkâr bir ateş parçası dü-şer ¹. (19) Biz, yeri yaydık, üzerinde sabit dağlar bıraktık, onda kudret ve hikmet terazisi ile tartıl-mış her şeyi bitirdik. (20) Yeryüzünde sizin için geçinecek sebepler, rızıkını vermediğiniz kimseler yarattık ². (21) Hiç bir şey yoktur ki onun hazi-neleri yanımızda bulunmasın. Biz onu ancak mas-lahata göre muayyen bir ölçü dairesinde gönde-ririz. (22) Biz, rüzgârları bulutlarla yüklü gön-derdik, gökten su indirdik de sizi suladık. Siz onu toplayamazsınız ³. (23) Biz, yalnız biz diriltiriz,

öldürürüz. Biz herkesin vârisiyiz ⁴. (24) * Biz, içinizden önde gidenler ile arkada kalanları bil-mişiz. (25) Onları kaldırıp toplayacak olan, Rab-bindir. O, hakimdir, hakkıyla âlimdir. (26) * Biz insanı kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan yaratmışız. (27) Ondan evvel dumsız ateşten de «Cin» ⁵ yarattık. (28) Hani Rabbin melek-le remiştî: Ben kuru, eskimekle bozulmuş kara balçıktan insan yaratacağım. (29) Onu yaptığım, ruhumdan ona üfürdüğüm zaman ⁶ ona secde ederek yere kapanın. (30) Bütün melekler hep birden ona secde ettiler. (31) Şu kadar ki secde edenlerle beraber olmaktan çekindim.

¹ Yahut hidayet göğü olan peygamberi her bir gerir-den muhafaza ettik, münafıkları Allah'ın sademesi yetisir.

² Size ehl-i ayal, hademe verdik. Siz bunlardan müs-tefit olursunuz. Onların rızıkı Allah'a aittir.

³ Yağmurlar elinizde değildir.

⁴ Yalnız biz kâbiliyiz.

⁵ Cin babası, iblis, cin tayfasını.

⁶ O diriltiği zaman.

(71) kaâle hâülâi benâtî in küntüm fa'î-
lyin (72) le'amrûke innehum lefîy sekre-
tihim ya'mehûn (73) fe'ehazethümüs-
sayhatü müşrikîyn (74) fece'alnâ âliyeâ
sâfilehâ ve emternâ aleyhim hücreten
min sicciyl (75) inne fîy zâlike leâyâtîn
lilmütevessimiyn (76) ve inneâ lebi-se-
biylîn mukîym (77) inne fîy zâlike leâ-
yeten lilmü'miniyn (78) ve in kâne as-
hâbü'l'eyketi lezâlimiyn (79) fentekamnâ
minhüm, ve innehumâ lebi'imâmin mü-
biyn (80) ve lekad kezzebe ashâbü'l-hü-
rümürseliyn (81) ve âteynâhüm âyâtînâ
fekânü anhâ mu'rîdiyn (82) ve kânü
yanhitüne minelcibâlî büyüten âminiyn
(83) fe'ehazethümussayhatü musbuhîyn
(84) femâ agnâ anhüm mâ kânü yeksi-
bûn (85) ve mâ halaknessemâvâtî vel'ar-
da ve mâ beynehümâ illâ bilhakk, ve in-
nessâ'ate leâtiyetün tasfahissafhalcemîyl
(86) inne rabbeke hüvelhallakul'aliym
(87) ve lekad âteynâke seb'an minelme-
sâniyy velkur'ânel'aziym (88) lâ temüdi-
denne ayneyke ilâ mâ metta'nâ bihi ez-
vâcen minhüm ve lâ tahzen aleyhim vah-
fid cenâhake lilmü'miniyn (89) ve kul in-
niy enenneziyrülmübîyn (90) kemâ en-
zelnâ alelmuktesîmiyne.

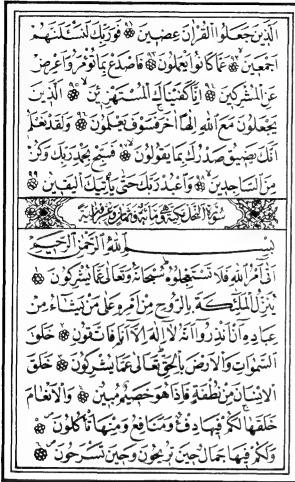
(71) Lût dedi ki: İsterseniz işte kızlarım! Onları size nikâhlayayım. (72) Hayatın hakkı için ¹ onlar ² sarhoşluklarında ³ şaşkındırlar. (73) Güneş doğduğu sırada onlar korkunç bir sese giriftar oldular. (74) Kasabalarının üstünü altına getirdik. Onların üzerine tuğladan yapılmış taş yağdırdık. (75) Bunda ferasetli olanlar için nice ibretler vardır. (76) O kasabalar işlek yoldadır. (77) Bunda mü'minler için ibret vardır. (78) Gerçek Eykeller de ⁴ zalimlerdenidler. (79) Biz de onlardan öcaldık, bu iki kasaba ⁵ uğrak yollardadır. (80) * Hicir ahali ⁶ de peygamberleri Salih'i tekzip etmişlerdi. (81) Biz onlara mucizeler verdik. Onlar ise o mucizelerden yüz çevirmişlerdi. (82) Onlar emn-ü selâmet içinde dağları oyup evler yapar-

قَالَهُوَلَا يَبْقَاؤُا نَكْنُفًا عَلَيَّ ۖ لَعَلَّآ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ
يَعْمُونَ ۖ فَآخَذْنَاهُمُ الصَّيْحَةَ مُشْرِقِينَ ۚ فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَ
سَاوِيهَا وَمَطَرًا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ۚ إِنَّ ذَلِكَ
لَآيَاتٌ لِّمُتَّبِعِينَ ۖ وَأَنهَآ الْبَيْسُ بِمِقْمَرٍ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّلَّذِينَ يَتَذَكَّرُونَ ۖ وَإِن كَانُوا لَآ يَشْكُرُونَ ۚ فَآخَذْنَاهُمْ
مِنْهُم وَأَنهَآ لَبِيسٌ لِّبَدِيٍّ ۖ وَلَقَدْ كَذَّبْنَا سَآخِطًا مِنْهُمْ
الَّذِينَ ۖ وَأَنهَآ لَبِيسٌ لِّبَدِيٍّ ۖ فَآخَذْنَاهُمْ مَعْرِبَةً ۖ وَكَانُوا
يَخْتَوْنَ مِنَ الْحِجَالِ بُيُوتًا أَمِينٍ ۖ فَآخَذْنَاهُمُ الصَّيْحَةَ
مُتَّحِينَ ۖ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۖ وَمَا عَلَّمْنَا
السَّمَكُ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْإِلَهَاطِيَّ وَإِنَّا لَنَاسِعَةٌ
لِّآيَاتِنَا فَاصْبِرْ صَبْرًا جَلِيلًا ۚ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ ۖ
وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْأَنْبِيَاءِ ۖ وَآخِرُهَا الْعِصْيَانُ
لَا تُعَذِّبْ عِبَادَكَ إِذَا مَا مَتَّعْتَهُمْ بِأَرْوَاحِهِمْ وَلَا تَعْلَمُ
عَلَيْهِمْ وَلَا تُمْسِكُ بِحَبْلِ لِّوْطِينَ ۖ وَقَدْ آتَيْنَا
إِبْرَاهِيمَ الْإِسْلَامَ ۖ فَكَاذِبُونَ ۖ فَكَاذِبُونَ ۖ فَكَاذِبُونَ ۖ فَكَاذِبُونَ ۖ

lardı. (83) Sabaha karşı onlar korkunç bir sese giriftar oldular. (84) Kazandıkları evler, mallar kendilerini kurtaramadı. (85) Biz gökleri, yeri ve aralarında bulunanı ancak uygun bir surette yarattık, kıyamet mutlaka gelecektir. Artık onlara muameleyle muamele et. ⁷ (86) Hallâk olan, hakkıyla âlim olan ⁸ senin Rabbindir. (87) * Biz sana mükerrer ⁹ yedi âyeti ¹⁰ ve Kur'an-ı âzîmi verdik. (88) Onlardan bazı sınıfa verdiğimiz servete gözlerini dikme, onlara mahzun da olma ¹¹, mü'minlere kanadını alçak tut ¹². (89) De ki ben ancak açık söylerim, Allah azabıyla korkuturum. (90) Azaptan korkunuz. Nitekim buluşanlara ¹³ azap indirmiştik.

¹ Peygamberimiz hitaptır. ² Kavm-ı Lût. Veya Mügri. kân-ı Kureyş'tir ki kıssa arasında girmiştir. ³ Azgınlıklarında, sapıklıklarında. ⁴ Ormanlık, ağaçlık sahipleri ki Suayb Alehyisselâmın kavmidir. ⁵ Yani Eyke ile Kavm-ı Lût kasabaları yolcular görürler. ⁶ Medine ile Şam arasında Semud kavminin sakin bulunduğu vadinin ismidir. Salih Alehyisselâm bunlara me'vus olmuştur. ⁷ Mücazatlarında vaz geç. ⁸ Bütün halkı her şeyi yaratan, herkesin abhâlini hakkıyla bilen. ⁹ Veya senâyi müstemil. ¹⁰ Fâtîha

âyetleri veya yedi uzun süre veya yedi hamimler. ¹¹ Veya dostlarının elinde bir şey bulunmadığına mahzun olma. ¹² Kâfirin servetine râğbet etme, küfürlerinden dolayı mahzun olma, mü'minlere tevazu göster, onları kanadının altına al. ¹³ Yahud ve Nasarı ki Kitâbın bazısına inanmışlar, bazısını inkâr etmişlerdi, yahut hac mevsiminde halkı imandan men etmek üzere Mekke yollarını aralarında paylaşan eşhastr. Veya andılanlar demektir, bunlar da Salih Alehyisselâmın kavmidir.

(91) elleziyne ce'alülkur'âne idıyn (92) feve rabbike lenes'elennehüm ecma'ıyne (93) amma kânü ya'melün (94) fasdağ bimâ tü'merü ve ağırd anılmüşrikiyn (95) innâ kefeynâkelmüstehzi'ıyne (96) elleziyne yec'alüne ma'allahı ilâhen âhar, fesevfe ya'lemün (97) ve lekad na'lemü enneke yadıku sadriuke bimâ yekuülün (98) fesebbih bihamdi rabbike ve kün minessâcidiyn (99) va'büd rabbeke hat-tâ ye'tiyekelyakiyn.

SÛRETÜN NAHL

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) etâ emrullahi felâ testa'cilüh, süb-hânehü ve teälâ amma yüsrikün (2) yü-nezzilümelâikete birrühü min emrihi alâ men yeşâü min ibâdihî en enzirü ennehü lâ ilâhe illâ ene fettেকuün (3) halakasse-mâvâti vel'arda bilhakk, te'älâ amma yüsrikün (4) halakal'insâne min nutfetin feizâ hüve hasımün mübiyn (5) vel'en'âme halakahâ, leküm fiyhâ dif'un ve ve menâfi'u ve minhâ te'külün (6) ve le-küm fiyhâ cemâlün hiyne türiyhüne ve hiyne tesrehün.

(91) Onlar Kur'an'ı parçalara ayırmışlardı ¹. (92 - 93) Rabbin hakkı için yaptıklarının hepsini onlardan soracağız. (94) Emrolunduğunu açıktan açığa bildir, müşriklerden de yüz çevir. (95) Biz, Allah ile beraber başka bir mâbut taniyan müstezhilere elveririz ². (96) Yakında akıbetlerini bileceklerdir. (97) * Biz onların dediklerinden do-layî canının sıkıldığını elbette biliriz. (98) Artık Rabbine hamdüsena ile tespih et. Secde edenler-den ³ ol. (99) Sana yakın olan ölüm gelinceye ka-dar Rabbine ibadet et.

NAHL SÛRESİ [4]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Tanrı'nın fermanı geldi, onu vakti gelmeden

evvel acele istemeyin ⁵, Allah onların şerik koş-malarından münezzehdir. Kadri yücedir. (2) Al-lah, fermanı ile kullarından dilediğine, melekleri ruh ile * indirir ki nâs'ı Allah azabıyla şöyle kor-kutsun: Benden başka tapacak yoktur, benden sa-kının. (3) Allah gökleri, yeri uygun bir surette yarattı. Allah onların şerik koşmalarından yüce-dir. (4) İnsanı bir damla sudan yaratmışken o, birdenbire aşîkar bir muhasım kesildi. (5) Davar-ları da sizin için yarattı. Onlarda sizi ısındırarak örtü de vardır. Başka menfaatler de vardır ⁷, on-ların etinden de yersiniz. (6) Onları akşam yatak-larına getirdiğinizde, sabahları mer'alara götür-düğünüzde onlara bakıp feralırsınız.

¹ Yahud ve Nasara bir kısmına inanıp bir kısmına inanmamışlardı veya Kureys Kur'an'a şahir veya kehanet veya şîr demişlerdi.

² Müşriklerin haklarından getiriz.

³ Namaz kılanlardan, mütevazı olanlardan.

⁴ Sure-i Celide Mekke'de nazıl olmuş (120) âyetlidir.

⁵ Acele ederek niçin İslâm galip gelmiyor, küffar azal-mıyor demeyin.

⁷ Kalplere ruh veren söz ile.

⁸ Yemek, sütünü içmek, üretmek gibi.

(7) ve tahmilü eskaâleküm ilâ beledin lem tekûnu bâlgıyihî illâ bışıkkal'enfûs, inne rabbeküm leraûfün rahımın (8) velhayle velbıgaaîle velhamiyeh literkebühâ ve ziyneh ve yahluku mâ lâ ta'lemûn (9) ve alallahi kasdüssebiyli ve minhâ cair, ve lev şâe lehedâküm ecma'ıyn (10) hüvellezî enzele minnesemâi mâen leküm minhü şarâbün ve minhü şecerün fiyhî tüsiymûn (11) yünbitü leküm bihizzer'a vezzeytüne vennahıyle vel'a'nâbe ve min küllissemerat, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yetefekkerûn (12) ve sehbara lekümülleyle vennehare vessemse velkammer, vennücümü müsahharâtün biemrih, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin ya'kılûn (13) ve mâ zerre'e leküm fiylar'dı muhtelifen elvânüh, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yezzekkerûn (14) ve hüvellezî sehharelbahre lite'küll minhü lahmen tariyyen ve testahricü minhü hilyeten telbesünehâ, ve terelfülke mevâhira fiyhî ve litebteguü min fadlıhı ve le'alleküm teşkürün.

وَنَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَّكُمْ تَكُونُوا بِالْغَيْبِ إِلَّا يَتَذَكَّرُ
الْأَنفُسَ إِنَّ دَكَّكُمْ رَجِيئٌ ۖ وَالْحَيَلُ وَالْإِعْجَالُ
وَالْحَسْبُ لَكُمْ يَوْمَآ وَزِينَةٌ وَمِنْهَا جَارٌ وَلَوْ شَاءَ لَمَدَّكُمْ
وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَارٌ وَلَوْ شَاءَ لَمَدَّكُمْ
أَجْمَعِينَ ۚ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ
شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ۚ بَنِيَتْ لَكُمْ فِيهِ
الزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلُ وَالْأَعْنَابُ وَمِنْ كُلِّ
النَّخْلِ لَكُمْ فِيهِ ذَلِكَ لَأَيَّةٌ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۚ
وَنَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ وَلَئِنْ سَأَلْتُمْ لَتَنَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءٌ
مُسْتَحَرَّاتٌ يَأْمُرُ أَنْزَلَهُ فِي ذَلِكَ لَأَيَّةٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
ۚ وَمَا ذَرَأْتُمْ بِالْأَرْضِ مِنْ غُلُقَاتٍ أَلْوَاحٌ ۚ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَأَيَّةٌ لِّقَوْمٍ يَتَذَكَّرُونَ ۚ وَهُوَ الَّذِي
سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِيَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا
مِنْهُ حَبًّا ۖ تَلْبَسُوا مِنْهُ خِطَابًا ۚ وَمِنْ ثَمَرِ النَّخْلِ
وَلِيَتَنَعَّوْا مِنْ فَوْضِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۚ

(7) Onlar yüklerinizi öyle memlekete taşırlar ki siz onu oraya kadar ancak can ezici zahmetle taşıyabilirsiniz. Çünkü Rabbiniz gayet esirgeyen, bağışlayan Zat'tır. (8) Binmeniz, ziynetlenmeniz için atları, katırları, merkepleri de yarattı. Daha bilmediğiniz şeyleri de yarattı. (9) Doğru yolu beyan Allah'a aittir. Bazı yol ise eğri bğürdür. Tanrı dileseydi hepinizi doğru yola götürürdü. (10) Gökten size su indiren O'dur, o suyun bazısını içersiniz, bazısıyla ot biter ki onunla hayvanları otlatırsınız. (11) Allah onunla sizin için ekin, zeytin, hurma ağacı, üzüm, bütün meyveler bitir.

rir. Bunda tefekkür edenler için ibret vardır. (12) O, geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı ve yıldızları size müsahhar kıldı¹. Yıldızlar ise O'nun emrine müsahhardır², bunda akli eren kavim için nice ibretler vardır. (13) Yeryüzünde muhtelif renkte yarattığı şeyleri de müsahhar kıldı. Bunda nasihat kabul eden kavim için ibret vardır. (14) Denizi sizin için müsahhar kılan O'dur. Ta ki ondan taze et yiyesiniz, ondan inci, mercan gibi kullanacağınız ziynet çıkarasınız, denizde gemileri, suyu yarararak gider görürsün. Bir de Allah'ın inayetinden de ticaret isteyiniz, şükür de ediniz.

¹ Yani iğnize yarar bir surette yarattı.

² Yahut hepsi Allah'ın emrine müsahhar oldukları hal.

de geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı, yıldızları menâfliniz için yarattı.

وَالْقِيَامَ فِي الْأَرْضِ رَوَّاحِينَ أَن يُشْفِقُوا بِالْأَنْفُسِ وَأَن يَأْتُوا بِطَارٍ
لَّعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ۝ وَعَلَامَاتٍ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ غَفُورُونَ ۝
أَفَنُحْيِي الْقَوْمَ الَّذِينَ قَالُوا فَتَنَّا وَلَا تَسْمَعُونَ ۝ وَإِن تَدْعُوا
نَجْعَزَلِ اللَّهُ لَكُمْ خُصُوفًا أَلَّا تَعْلَمُوا ۝ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُنْجُوْنَ ۝ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُضْلَعُونَ ۝ آمَنُوا بِغَيْرِ حَسَبٍ ۝
وَمَا يُسْمِعُونَ آيَاتِ اللَّهِ يُصَوِّغُونَ ۝ الْحُكْمَ لِلَّهِ وَاحِدًا ۝ وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنْكَرٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ۝
لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُفْلِتُونَ ۝ أَنَّهُ
لَا يُخْفِيَ اللَّهُ سَكْرَتَهُمْ ۝ وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ
قَالُوا اسْمَعْ لَكُمُ الْوَحْيَ الَّذِي يُنْزَلُ أَوَّلَ آيَاتِهِ كَالْبَلَدِ
بُورٍ ۝ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ يَضِلُّونَهُمْ يَجْعَلُ
الْإِنْسَاءَ سَمَارًا ۝ قَدْ سَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَإِذَا دُعُوا إِلَيْهِمْ قَالُوا لَا بَلْ أَتَيْنَاهُمُ بِالْحَقِّ فَرَأَوْهُمُ
مِّن قَوْمِهِمْ وَاتَّخَذُوا إِلَهُهُمُ غَيْرَ اللَّهِ ۝

(15) ve elkaâ fiyl'ardı revâsiye en temiyede bıküm ve enhâren ve sübülen le'alleküm tehtedün (16) ve âlâmât, ve binneçmi hüm yehtedün (17) efemen yahluku kemen lâ yahluk, efelâ tezekkerün (18) ve in te'uddü ni'metallahi lâ tuhsühâ, innallahe legafürün rahıym (19) vallahü ya'lemü mâ tüsirrüne ve mâ tu'linün (20) velleziyne yed'üne min dünüllâhi lâ yahlukuüne şey'en ve hüm yuhlekuün (21) emvâtün gayrü ahyâ', ve mâ yeş'ürüne eyyâne yüb'asün (22) ilâhüküm ilâhün vâhid, felleziyne lâ yü'minüne bil'âhreti kulübühüm münkiretün ve hüm müstekbirün (23) lâ cereme ennallahe ya'lemü mâ yüsirrüne ve mâ yu'linün, innehü lâ yuhıbbülümüstekbirün (24) ve ızâ kıyle lehüm mâ zâ enzele rabbüküm kaâlû esâtıyrül'evveliyın (25) liyahmilü evzârehüm kâmileten yevmekıyâmeti ve min evzârillezıyne yudillühüm bigayrı ilm, elâ sâe ma yezırün (26) kad mekerelleziyne min kablihüm fe'tallahü bün-yânehüm minelkavâ'dı fehârre aleyhimüssakfû mın fevkühim ve etâhümül'azâbü min haysü lâ yeş'urün.

(15) Allah sizinle sallanmamak için yeryüzünde sağlam dağlar, yolu bulmanız için de ırmaklar, yollar yapmıştır. (16) Bir de yol gösterecek tepeler, dereler gibi âlâmetler, yıldızlar yapmıştır¹. (17) Yaratın yaratmayan gibi midir? Daha nasihat kabul etmez misiniz? (18) Allah'ın nimetini sayayın dersiniz sayamazsınız. Kusurlarınıza karşı yine Allah gafurdur, rahimdir. (19) Allah, neyi gizlediğinizi, neyi aşıkâr kıldığınızı bilir. (20) Tanrı'dan başka tapıklarınız hiç bir şey yaratamazlar. Yalnız kendileri yaratılırlar. (21) Onlar ölüdür, diri değildir. Ne zaman dirileceklerinin de farkında değillerdir. (22) Sizin tapacağınız bir tek tapaktır. Âhirete inananmayanların kalpleri vah-

daniyeti inkârdadır. Onlar imanı kibirlerine yediremezler. (23) Elhak ki Allah onların gizlediklerini, alenî kıldıklarını bilir. Çünkü O, imanı kibirlerine yediremeyenleri sevmez. (24) Onlara Rabbiniz ne indirdi? Denirse, onlar «— Eskilerin masallarını» derler. (25) Bununla kıyâmet günü kendi yüklerini kâmilten, nadanlıkla² yoldan çıkarıkları kimselerin de yüklerini misliyle yüklenecelerdir. Haberleri olsun ki onların yüklendikleri ne kötü yüküdür. (26) Onlardan evvelkiler de mekr-üz hilede bulunmuşlardı. Allah onların binâlarını tâ temelinden sarstı, hemen tavan başlarına çoktı, farkında olmadıkları cihetten onlara azap geldi.

¹ Yahut onlar bu âlâmet ve yıldızlar ile yol bulurlar.

² Kendilerinin veya saptırdıkları kimselerin nadanlık larıyle.

(27) sümme yevmelkıyâmeti yuhziyhim ve yekuülû eyne şürekâileyzeziyne kün-tüm tüşâakkuüne fiyhim, kaâlelleziyne ûtül'ılme innellhıyzevme vessüe alelkâ-firiyn (28) elleziyne teteveffâhümülme-lâiketü zâlimiy enfüsihim fe'elkavüssele-me mâ künnâ na'melû min sû', belâ in-nallahe alıymün bimâ küntüm ta'melûn (29) fedhulû ebvâbe cehenneme hâliidi-yne fiyhâ felebi'se mesvelmütekebbiriyn (30) ve kıyle lilleziynettekav mâ zâ en-zele rabbüküm, kaâlû hayrâ, lilleziyne ahsenü fıy hâzhıddünyâ haseneh, ve le-dârül'âhireti hayr, ve leni'me dârülmüt-tekiyn (31) cennâtü admın yedhulünehâ tecrı min tahtihel'enhârü lehim fiyhâ mâ yeşâün, kezalike yecziylâhülmütte-kiyn (32) elleziyne teteveffâhümülmelâi-ke-tü tayyibiyne yekuülüne selâmün aley-kümüdihulücennete bimâ küntüm ta'melûn (33) hel yanzurfüne illâ en te'tiye-hümülmelâiketü ev ye'tiye emrû rabbik, kezâlîke fe'alleleziyne min kablihım, ve mâ zaleme-hümullahü ve lâkin kânü en-füse-hüm yazlımün (34) fe'esâbehüm sey-yiâtü mâ amılû ve hâka bihim mâ kânü bihi yestehziün.

مَرْيُومَ الْعَذْرَاءَ مِنْهُمْ وَيَقُولُ لَنْ تُشْرَكَ بِيَ الْإِذْنَ كُنْتُمْ
تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ مَا لَكُمْ مِنَ الْعِلْمِ أَنْ يَكُونَ يَوْمَ
وَالسَّوْعَى عَلَى الْكَافِرِينَ ۝ الْإِذْنَ تُوْفِقُ فِيهِ الْمَلَائِكَةُ عَلَى
أَنْفُسِهِمْ فَأَتُوا السَّعْيَ مَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ سَوْفَ يَكُونُ آلَاءُ اللَّهِ
عَلَيْهِمْ مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ فَأَدْخَلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ
فِيهَا فَلَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ مَخْرُجٌ ۝ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا
مَاذَا تَرْجُونَ ۝ قَالُوا أَخْبَارُ الْإِذْنَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
جَهَنَّمَ وَلَدُنَا فِي الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلْيَعْلَمِ الَّذِينَ اتَّقَوْا ۝ جَاءَتْ
عَذْرَاءٌ بِذُلُومٍ تَقْرِي مِنْ تَحْتِهَا أَلْهَامٌ لَهَا فَيَكُونُ مَائِدَةً وَتُؤْتِ
كَذَلِكَ يُبْرِئُ اللَّهُ الصَّالِحِينَ ۝ الْإِذْنَ تُوْفِقُ فِيهِ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ
يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝
هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
رَبُّكَ كَذَلِكَ فَكُلِ الْإِذْنَ مِنْ رَبِّكَ وَسَاطِلُهُمْ أَسَاطِلُ اللَّهِ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝ فَاصْبِرْ صَبْرًا
مَاعِجَلًا وَاصْبِرْ مَا كَانُوا يَنْسِيُونَ ۝

(27) Sonra kıyamet günü Allah onları rüsvay edecek, haklarında, mü'minlere adavet ettiğiniz şeriklerim ¹ nerededir? diyecek, ilme nail olanlar ² bugün rüsvaylık, fenalık kâfirlerin başına gelecek diyeceklerdir. (28) O kâfirler ki öz nefislerine zulüm ettikleri halde melekler canlarını alacakları zaman, münkat kesilerek «— Biz bir kötülük yapmamıştık» diye inkâr edecekler. «— Evet yaptınız, Allah yaptıklarınızı hakkıyla bilir»; (29) «— Haydi Cehennemin kapılarına girin, orada daim kalacaksınız. Kibirliğin makamı ne kötü makamdır!» denecek. (30-31) Sakınmış olanlara «— Rabbiniz size ne indirdi?» denilince «— Onlar hayır indirdi» diyecekler. Bu dünyada iyilik edenler için iyilik vardır. Âhiret evi daha iyidir. Sakınanların evi ne güzel evdir. Aden Cen-

netleridir ki oraya girerler. Onun ağaçları altın-dan ırmaklar akar, orada onların diledikleri her şey vardır. Allah sakınanlara böyle mükâfat verir. (32) Bunlar, pâk ve asûde oldukları halde meleklerin ruhlarını aldıkları kimselerdir ³. Melekler onlara «— Size selâm olsun, yaptıklarınıza karşı Cennete girin» derler. (33) O kâfirler kendilerine meleklerin canları almaya gelmesinden veya Rabbinin fermanı gelmesinden başka bir şey beklemezler. Kendilerinden evvel gelenler de böyle yapmışlardı. Allah onlara zulüm etmemiştir. Fakat onlar masiyete öz nefislerine zulüm etmişlerdir. (34) Onlara amellerinin kötülükleri yetişti. Eğlenceye aldıkları azap da onların etrafını sardı.

¹ Za'mınızca bana şerik olan putlar.

² Peygamberler, mü'minler.

³ Yahut melekler onların ruhlarını aldıkları zaman tebşir ve tatyip ettikleri kimselerdir.

(43) ve mâ erselnâ min kablike illâ ricâlen nühîy ileyhîm fes'elû ehlezzikri in küntüm lâ ta'lemûn (44) bilbeyyinatî vezzebûr, ve enzelnâ ileykezzikre litübeyyine linnâsi mâ nüzile ileyhîm ve le'al-lehüm yetefekkerûn (45) efe'eminelleziyne mekerûsseyyiâtî en yahsifallahü bihi-mül'arda ev ye'tiyehümül' azâbü min haysü lâ yeş'urûne (46) ev ye'huzehüm fîy tekallübihim fema hüm bimü'cizîyn (47) ev ye'huzehüm âlâ tehavvûf, feinne rabbeküm leraâfûn rahîym (48) evelem yerev ilâ mâ halakallahü min şey'in yetefeyyü zılâlühü anliyemini veşsemâilü sücceden lillâhi ve hüm dâhürün (49) ve lillâhi yescüdü mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ardî min dâbbetin velmelâiketü ve hüm lâ yestekbirün (50) yehâfune rabbehüm min fevkühim ve yef'alüne mâ yûmerün (51) ve kaâllallahü lâ tettehüzü ilâheynisneyn, innemâ hüve ilâhün vâhid, feiyyâye ferhebn (52) ve lehü mâ fîyssemâvâtî vel'ardî ve lehüddiynü vâsibâ, efegayrallahî tettekuün (53) ve mâ biküm min ni'metin feminallahî sümme izâ messekümuddurru feileyhi tec'erûn (54) sümme izâ kesefaddurra anküm izâ feriykum minküm birabbihim yüşrikûn.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِيَ إِلَيْهِمْ فَذُكِّرُوا الْعِلْمَ
الَّذِينَ كَانُوا لَا يَتْلُونَ ۖ بِالْبَيِّنَاتِ وَالْذُّكْرِ فَأَوْثَقْنَا آلِيَّتَهُ
الَّذِينَ لَيْسَ لِنَا سِمًا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَائِدَ وَكَلَّمَهُمْ شَيْئًا ۖ
فَأَمَّا الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ لَأَن يُخَفِّفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَغْصَارَ
أَوَّابِينَ ۖ الْعَالَمِينَ جَذَبَ اللَّهُ شُرَكَاءَهُمْ ۖ أَوَّابًا خَدَعَهُمْ فِي
تَقَاتُلِهِمْ فَأَخَذَهُمْ نَجِيرًا ۖ أَوَّابًا خَدَعَهُمْ تَحَوُّقًا فَأَنزَلَهُمْ
لِرُؤْفِ رَبِّهِمْ ۖ وَلَمْ يَرْوَالِ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَّبِعُونَ
ظِلَالَهُ عَنِ الْبَهِيمِ وَالْعَمَلِ تَائِبِينَ ۖ وَهَدَىٰ آخِرُونَ
وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ
وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۖ يَتَخَوَّنُونَ رَبَّهُمْ مِنْ رُؤْفِهِمْ وَيَضَعُونَ
مَآبِرَهُمْ ۖ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا لِلْغَيْبِ نَسْبًا إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ
وَاحِدٌ وَإِنَّمَا فَرَجَبُونَ ۖ وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَهُ الْمَدِينُ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ اللَّهِ تَسْتَبْرَأُ ۖ وَمَا مِنْ نِعْمَةٍ
فَإِنَّا لَهُ نَدَىٰ لَئِنَّا سَمِعْنَا الضَّرْقَ فَالِئِنَّا نَسْتَعْرِضُونَ ۖ ثُمَّ إِذَا
كَشَفْنَا الضَّرْعَ عَنْكَ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكَ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ۖ

(43) Senden evvel, gönderdiğimiz peygamberleri ancak erkek adam olmak üzere gönderdik ki onlara vahiy ederdik. Bilmiyorsanız ehl-i Kitap ulemasından sorun. (44) Onlara açık mucizeler, Kitaplar indirdik. Sana da Kur'an'ı inzal etik ki nâs'a kendilerine indirilen emir ve nehyi beyan edisin, onlar da tefekkür etsinler. (45) Peygambere karşı kötü bir fikir ile mekir ve hile edenler, Allah'ın kendilerini yere geçireceğinden veya haberleri yokken kendilerine ansızın azap gelmesinden; (46) Yahut gidip gelirken azaba giriftar olacaklarından emin mi oldular? Onlar Allah'ı âciz kıla-cak değillerdir. (47) Yoksa onlar korku içinde iken ¹ azaba giriftar olacaklarından emin mi oldular. Rabbin pek şefkatli ve esirgeyicidir, merhametlidir. (48) Onlar Allah'ın yarattığı gölge

şeye bakmıyorlar mı ki onların gölgeleri zillet ile Allaha secde ederek sağa sola eğilir ². (49 - 50) Göklerde ve yerde yürüyen her bir hayvan Allah'a secde eder. Melekler de Allah'a secde ederler, ki-bir göstermezler. Üstlerinde olan Rablerinden kor-karlar. Emin olanı da işlerler. (51) Allah buyur-du: İki tapacak edinmeyin; O, ancak bir tek ta-pacaktır. Yalnız benden yılm. (52) Göklerdeki-ler, yerdekiler hep O'nundur. İbadet daima O'nun-dur ³. Daha Allah'tan başkasından mı sakınıyor-sunuz? (53) Sizdeki her bir nimet Allah'tandır. Sonra size bir fenalık dokandığı vakit ancak O'na yalvarıp yakarırınız. (54) Daha sonra o fenalığı üzerinizden kaldırdı mı hemen içinizden bir gü-ruh Rablerine şerik koşarlar.

¹ Kendilerinden evvel bir kavim helâk olup ondan do-layı veya yavaş yavaş eksilmelerinden dolayı korkuda iken.

² Yani gölgeler Kudret-i Bâri altında müsahharidr.

³ Veya ta'at, inkıyat, ecza daima onundur.

[illegible]

(65) vallâhü enzele minnessemâi mâen feahyâ bihil'arda ba'de mevtilâh, inne fi zâlike leâyetin likavmin yesme'un (66) ve inne leküm fiyl'en'âmi le-ibreh, nûskıyıküm mim mâ fiy butûnihi min bey-ni fersin ve demin lebeneh hâlısan sâlgan lişşâribiyn (67) ve min semerrâtin-nahıylı vel'a'nâbi tettehızüne minhü sekeren ve rızkan hasenâ, inne fiy zâlike leâyeten likavmin ya'kûlûn (68) ve evhâ rabbükü ilennahlı enittehızıy minelcibâlı bûyûten ve minşşecerı ve mim mâ ya'rişûn (69) sümme küliy min küllissemrâti feslûkiy sübüle rabbiki zülülä, yah-rücü min butûnihâ şarâbün muhtelifün elvânühü fiyhı şifâün linnâs, inne fiy zâlike leâyeten likavmin yetefekkerûn (70) vallâhü halakaküm sümme yeteveffâküm ve minküm men yuredüdü ilâ erzelil-umûri likey lâ ya'leme ba'de ilmin şey'a, innallâhe alıymün kadiyr (71) vallâhü faddala ba'daküm alâ ba'dın fırrızık, femelleziyne fuddlû birâddıy rızkähim alâ mâ meleket eymanühüm fehüm fiyhı sevâ, efebinigmetillâhi yechadûn (72) vallâhü ce'aleleküm min enfûsiküm ezâcen ve ce'ale leküm min evzâcıküm benıyye ve hafedetben ve rızakaküm min-nettayyibât, efebilbatılı yu'minüne ve bi-ni'metillâhi hüm yekfürûn.

(65) Allah, gökten yağmur indirir; onunla yere, kuruduktan sonra tekrar hayat verir. İşte bunda can kulağıyla işiten kavim için ibret vardır. (66) Sizin için davarlarda da ibret vardır: Size, onların karındaki fıski ile kan arasında olan süten içiririz ki o süt halis ¹ tir, içenlerin boğazlarından kolaylıkla geçer. (67) Size hurma ağaçlarının meyvesini, üzümleli de yediririz ki siz onlardan şıra ², güzel bir rızık ³ edinirsiniz, bunda aklı eren kavim için ibret vardır. (68-69) Rabbin bal arısına vahiy ⁴ etti ki dağlarda, ağaçlarda, halkın sizin için çardak yaptıkları yerlerde evler yapın, sonra her bir nevi meyve ve çiçekten ye, Rabbin sana çok kolay yaptığı ⁵ yollara git ⁶, onların karınlarından muhtelif renkli, nâs'a şifalı içecek

وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ كُرْسِيَّ الْإِنشَاءِ وَلِغَيْرِ شَيْءٍ مِّنْ ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ إِنَّمَا فِي ظُلُمَاتٍ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَدُونِ الْكَافِرِينَ سَائِقًا لِّلشَّارِبِينَ ﴿٦٧﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ يَخْرُجُونَ مِنْهُ سَكَرٌ وَرِزْقٌ حَسَنٌ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٩﴾ ثُمَّ كُلِي الثَّمَرَاتِ فَإِنَّ كُلَّ شَيْءٍ مِّنْ ذَلِكَ يَخْرُجُ مِنْ تَحْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُرِيدُ فَكُمْ وَيَسْمُرُكُمْ مِنْ دُونِ أَلْسِنَتِكُمْ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ فَضَلَّ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي رِزْقِهِ مَا الَّذِينَ أُفْسِدُوا فِي أَدْبَارِهِمْ رِزْقَهُمْ عَلَىٰ مَا سَلَكْنَا بِمِائِهِمْ فِيهِ سَوَاءً أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَفْهِمُونَ ﴿٧٢﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَحْسِلُوا مِنْهَا رِزْقًا وَاللّٰهُ جَعَلَ بَيْنَ الْوَحَدَةِ وَالزَّوْجِ قُرْبَةً لِّلطَّيِّبَاتِ أَقْبَابًا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَعْبَتِ اللَّهُ مَنِ اتَّخَذَ

çıkır. Bunda tefekkür eden kavim için ibret vardır. (70) Allah sizi yarattı, sonra sizin ruhunuzu alır. İçinizden bir kısmı ömrünün en kötü devrine ⁷ vardırılır, o halde ki bir şeyi bilirken bilmez olur ⁸. Muhakkak ki Allah hakkıyla âlim, hakkıyla kaadirdir. (71) Allah rızık hususunda birinizi diğerinize üstün kıldı ⁹, üstün gelen efendileri rızkı memlûklerine kendileriyle müsavi surette vermezler ¹⁰. Hâlâ Allah'ın nimetini bilerek inkâr mı ediyorsun ¹¹? (72) Allah sizin için kendinizden zevceler yaptı, zevcelerinizden de sizin için oğullar, torunlar ¹² yaptı, size pâk ¹³ rızık verdi. Daha onlar batıla inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorsunuz?

¹ Kanın, tortunun fışkının tadı, kokusu, rengi asla karışmaz. ² Veya sirke veya sarhoşluk veren içki veya sarap veya kuru hurma menkuu veya nebiiz yani kûp ve testi gibi bir şeye basılmakla hasıl olan içki. ³ Pekmez, sirke, kuru üzüm, kuru hurma gibi. ⁴ Ona öğretti. ⁵ Yahut yola münkat olarak git. ⁶ Yani Rabbinin öğrettiği yollarda bal yap-mak için git. ⁷ Bunaklık, kocalık devrine. ⁸ Unutma, iyi

anlamama da çocukluk haline benzer. ⁹ Kimini zengin, ki-mini fakir kıldı. ¹⁰ Veya hepsinin rızkını veren Allah'tır, onlar rızıkta beraberdir. ¹¹ Mâide kölelerini rızık kılmaz-lar, nasıl olur da Allah'ın bazı memlûklerini Allah'a şerik kılarlar, köleleri Allah'a şerik kılmakla Allah'ın nimetini inkâr etmiş oluyorlar. ¹² Veya hademe ve avam. ¹³ Leziz veya helâl.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَآ يَمْلِكُ لَهُمْ دَارُ السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَعِينُونَ ۝ عَلَّاتُفِي اللَّهِ الْإِنشَآءُ
أَرَأَيْتَ إِذْ يَعْلَمُونَ أَنَّ سَاعَةَ اللَّهِ مَتَىٰ أَتَاهَا
ثُمَّ لَا يَأْتِيهِمْ رِجَالُهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ وَمِن رَّزْقَتِهِ إِن تَارِكًا
حَسَبًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُمْ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ ۝ أَلَمْ نَحْمَدْ
لَهُ بِمَا أَكْرَمُوا لَا يَسْكُونُ ۝ وَصَرَّكَ اللَّهُ شَتَّىٰ رَجُلَيْنِ
أَحَدُهُمَا الْبَكْرُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ مَوْلَاةٍ
أَيْتَامًا يَخُفُّهُ لَأَيِّامٍ يَخْلِفُ عَلَىٰ نِسْوَةٍ هُوَ وَسْوَءٌ بِأَمْرٍ
بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ وَلِلَّهِ غَيْبُ
السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْ يَبْصُرَ
أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۝ أَلَمْ يَكُنْ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ
مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝
أَلَمْ يَرْوِ الْغَدِيرَ بِحُجْرٍ مِّنَ السَّمَاءِ مَا يَتَذَكَّرُ
الْإِنسَانُ إِلَّا نَدَفَ ذَالِكَ لَأَيِّامٍ يُوقُوتُونَ ۝

(73) ve ya'budûne min dūnillâhi mâ lâ yemlikü lehüm rızkan minsesemâvâtî vel'ardı şey'en ve lâ yesteti'ün (74) felâ tadribü lillâhil'emsâl, innallahe ya'lemün ve entüm lâ ta'lemün (75) daraballahü meselen abden memlûken lâ yakdırü alâ şey'in ve men razaknâhü minnâ rızkan hasenen fehüve yünfikü minhü sirren ve cehrâ, hel yestevün, elhamdüüllillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemün (76) ve daraballahü meselen recileyne ehadühümâ ebkemü lâ yakdırü alâ şey'in ve hüve kel-lün alâ mevlâhü eynemâ yüvecchihü lâ ye'ti bihayr, hel yestevü hüve ve men ye'mürü bil'adli ve hüve alâ sırâtın müst-takiym (77) ve lillâhi gaybüssemâvâtî vel'ard, ve mâ emrüssâ'atî illâ kelmihl-basari ev hüve akreb, innallahe alâ küllî şey'in kadiyr (78) vallahü ahreceküm min butünü ümmehâtiküm lâ ta'lemüne şey'en ve ce'ale lekümüssem'a vel'eb-sâre vel'ef'idete le'alleküm teşkürün (79) elem yerev iletta'yri müsahharâtın fîy cevvis-semâ', mâ yümsikühünne illallah, inne fîy zâlike leâyâtın likavmin yü'minün.

(73) Allah'ı bırakarak, kendilerine göklerden, yerden hiç bir rızık vermeye mülk olmayan, elle-rinden hiç bir şey gelmeyen şeylere taparlar. (74) Artık şeriklerinizi Allah'a misal kılmayın. Çünkü Allah bilir, siz bilmezsiniz. (75) Allah misal ge-tirmiştir: Hiç bir şeye kaadir olmayan memlûk bir kul ile tarafımızdan güzel bir rızıkla, geniş bir servete nail olarak gizli ve aşikâr surette harce-den bir hür ile biri memlûk kul bir midir? ¹ Al-lah'a hamdolsun. Hayır, onların pek çoğu Allah'ın hamde lâyük olduğunu bilmezler. (76) Allah iki kişiyi misal getirmiştir: Biri dilsizdir, hiç bir şeye gücü yetmez ², efendisine bârdır, onu nereye yol-

lasa o, hiç bir şey görmeden döner gelir. İşte bu kimse, adalet ile emreden, doğru yol üzerinde bu-lunan kimse ³ ile bir olur mu? ⁴ (77) Göklerin, yerin mugayyebatını bilmek Allah'a mahsustur. Kıyamet işi göz kırpmak kadar, belki ondan da-ha yakın ve çabuktur. Çünkü Allah her şeye hak-kıyla kaadirdir. (78) Allah sizi analarınızın kar-nından hiç bir şey bilmediğiniz halde çıkarmıştır. Size şükredesiniz diye kulaklar, gözler, kalpler vermiştir. (79) Gök ile yer arasında müsahhar olup uçan kuşları görmüyorlar mı? Onları öy-le yalnız Allah tutar. Bunda mü'minler için bir-takım ibretler vardır.

¹ Bir köle ile hür, bir olmaduğı halde nasıl olur da ce-mat makûlesi olan putlar, Allah ile bir olur?

² Ne anlar, ne anlatır.

³ Söyler, halka yarar, nereye gitse iş görür kimse.

⁴ Bu mesel Zat-ı Bâri ile putlar hakkındadır, maama-fih mü'minler ile kâfirler hakkında da olabilir.

(80) vallahü ce'ale leküm min büyüti-küm sekenen ve ce'ale leküm min cülû-dil'en'âmi büyüten testehiffünehâ yevme yevme za'nüküm ve yevme ikââmetiküm ve min asvafihâ ve evbâriha ve eş'âriha esâsen ve metâ'an ilâ hıyn (81) vallahü ce'ale leküm mimmâ halaka zılâlen ve ce'ale leküm minelcibâli eknânen ve ce'ale leküm serâbiyle tekiykümülharra ve serâbiyle tekiyküm be'seküm, kezâlike yütimmü ni'metehü aleyküm le'alleküm tüslimûn (82) fein tevellev feinnemâ aleykelbelâgülmübîyn (83) ya'rıfûne ni'metallahî sümme yünkırühâ ve ekserühümülkâfirûn (84) ve yevme neb'asü min külli ümmetin şehiyden sümme lâ yûzenü illeziyne keferû ve lâ hüm yûsta'tebûn (85) ve izâ re'elleziyne zalemul'azâbe felâ yühaffefü anhum ve lâ hüm yunzarûn (86) ve izâ re'elleziyne eşrekü şürekâehüm kaâlü rabbenâ hâülâi şürekâünelleziyne künnâ ned'ü min dünîk, feelkav ileyhimülkavle inneküm lekâzibûn (87) ve elkav ilallahî yevmeiznisseleme ve dâile anhum mâ kânu yefterûn.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اقَامَتِكُمْ وَمِنْ اَصْوَابِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارُهَا اَنَّا نَحْنُ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ خَلْقٍ ظِلَالًا لَّكُم مِّنْ اَنْحِلَابٍ لَّا تَسْكَنُهَا وَجَعَلَ لَكُم سَرَاجًا يَّسِيرًا ۝ اَمْ وَرَاسِرًا يَّسِيرًا يَّسِيرًا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ رَبُّنَا عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ نَّصِيحَةً ۝ عَلٰى كُلِّ لَعْنَةٍ لَّكُم شَيْطٰنٌ ۝ فَاَن تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلٰى كُلِّ لَبٰسٍ عَذَابٌ ۝ اَلْبَیِّنُ ۝ عَرِیْضٌ نَّوْمٌ لَّكُم مِّنْ اَنْتُمْ وَنَوْمًا وَاَكْثَرُ هٗزِ الْكَافِرُوْنَ ۝ يَوْمَ رُبْعُ نَفْسٍ مِّنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدٌ ۝ لَا يُؤَدِّنُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَلَا هُمْ يُنصَرُّوْنَ ۝ وَاِذَا رَاَ الْذِيْنَ ظَلَمُوْا السَّابَّ فَلَا يُنصَفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُوْنَ ۝ وَاِذَا رَاَ الْذِيْنَ اَسْتَكْبَرُوْا اَشْرَكَ اَمْ هُمْ قَالُوْا رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ اَشْرَكَوْا مَا لَآلِئِهِمْ اَنْ يَّكْفُرُوْا بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ۝ فَالْقَوْلُ الْيَغِيْرُ الْقَوْلُ اِنْ كُنْتُمْ لَكُمْ دُبُوْرٌ ۝ وَالْقَوْلُ اَللّٰهُ يَوْمَئِذٍ اِلَيْكُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۝

(80) Allah evlerinizi sizin için mesken kıldı, göç zamanında, konuştuğunuz vakit hafif bulmanız için davarların derisinden size çadır gibi evler de yaptı. Onların yünlerinden, tüylerinden, kollarından sağ olduğunuz müddetçe ¹ döşemelik ² satılık kumaş yaptı. (81) Allah, yarattığı şeylerden ³ size gölgeler de yaptı. Dağlarda yuvalar ⁴ yaptı, hararetten ⁵ sizi koruyacak libaslar, kavgalarının zararından sizi koruyacak zırhlar da yaptı. Allah size münkat olarsınız diye nimetini böylece tamamladı. (82) Onlar yüz çevirirlerse sana ne! Çünkü senin vazifen ancak açık bir tebliğden ibarettir, onu da yaptın. (83) Onlar Allah'ın nimetini tanırlar, böyleyken yine onu bilmemezlikten gelirler,

onların pek çoğu kâfirdir ⁶. (84) O gün her ümmetten hakkıyla şahit olan bir peygamber getireceğiz, kâfilere özürlü için izin verilmeyecek, onlardan hoşnutluk da ⁷ istenmeyecek. (85) Zalim olan kâfirler Cehennem azabını görünce yalvarıp yakanırlar, fakat üzerlerinden azap tahfif olunmaz, kendilerine bir an mühet de verilmez. (86) Müşrikler şerik tuttukları mâbutları görünce «— Ey Rabbimiz! Bunlar senin yerine ibadet ettiğimiz şeriklerimizdir» derler. Bunlar ise siz yalancısınız ⁸ diye cevap verirler. (87) Onlar o gün günahlarını itiraf ile Allah'ın hükmüne râm olurlar. İftira ettikleri mâbutları onlardan yok olur.

¹ Veya çürüyüncüye kadar.

² Veya elbise.

³ Evler, ağaçlar, bulutlar gibi.

⁴ Mağaralar, yontulmuş evler.

⁵ Veya hararetten ve bürüdetten.

⁶ Azı cahildir veya hepsi kâfirdir.

⁷ Rıza-ı Bâri'yi isteme hususu teklif olunmayacak, kısası hiç bir veçhile özürlü dilemeye mecal verilmeyecek.

⁸ Bizler sizi ibadet edin diye çağırmadık, siz hevesinizle bize taptınız.

nize kefil göstererek bağladığınız antları sonradan çözmezin. Çünkü Allah yaptığınızı bilir. (92) Güzelce büküp sağlam yaptıktan sonra çözüp bozan ahmak kadın gibi olmayın. Siz, bir ümmet diğer bir ümmetten mâlen, arenada daha çok olduğundan dolayı, yeminlerinizi arızahız hileyle alet kılıyorsunuz ³. Allah ancak bununla sizi deniyor ⁴. Elbette kıyamet günü size itilâf ettirginiz şeyleri beyan edecek. (93) Allah diledeseydi sizi bir tek ümmet kıları. Fakat O, dilediğini yoldan çıkarır, dilediğini de hidayete erıştırir. Yaptığınız işlerden sizi susturmak için her halde sorulacak siniz.

⁴ Kureys'in kesret ve sevketine mü'minlerin zâhirdeki killet ve zâıflarına bakarak Allah'ın ahtine, Resûlullah'a olan bi'ata sarılıp kalacak mısınız, yoksa ahtı bozacak mısınız? İşte bu hususu Allah belli ediyor, muti' ile âslı seçiliyor.

sınız? İşte bu hususu Allah belli ediyor, muti' ile âsi seçiliyor.

(94) ve lâ tettehizû eymaneküm dehalen beyneküm fetezille kademün ba'de sü-bütihâ ve tezüküssü'e bimâ sadetüm an sebîlillâh, ve leküm azâbün azıym (95) ve lâ teşterû bi'ahdillâhi semenen kaliylâ, innemâ indallahi hüve hayrün leküm in küntüm ta'lemün (96) mâ indeküm yenfedü ve mâ indallahi bâak, ve lenecziyennelleziyne saberû ecrehüm bi-ahseni mâ kânü ya'melün (97) men amile sâlihan min zekerin ve ünsâ ve hüve mü'minün felenuhiyennehü hayâten tayyibeh, ve lenecziyennehüm ecrehüm biahseni mâ kânü ya'melün (98) feizâ kare'telkur'âne feste'iz billâhi mineşşeytânirracıym (99) innehü leyse lehü sultânün alleleziyne âmenü ve alâ rabbihim yetevekkelün (100) innemâ sultânühü alleleziyne yetevelllevnehü velleziyne hü'm bihi müşrikün (101) ve izâ beddelnâ âyeten mekâne âyetin vallahü a'lemü bimâ yünezzilü kaâlü innemâ ente müfter, bel ekserühüm lâ ya'lemün (102) kul nezzelehü rûhulkudüsî min rabbike bilhakkı liyüsebbitellezziyne âme-nû ve hüden ve büşrâ lilmüslimiyin.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثَوَابٍ
وَدُّوا السُّوءَ بِمَا صَدَّ دُورَ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ۝ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ عُقْلًا لِّئَلَّا تُفَاعِلَ
اللَّهُ هُوحَظَرُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَئِنْ يَرَى الْذِينَ صَبَرُوا إِلَهُهُم بِالْخَيْرِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْشِ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَلَوْ أَقْرَبْنَا الْقُرْآنَ
فَأَسْمَعُ بِلَهُ مِنْ آلِ الْفِرْعَوْنَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ ۝ إِنَّهُ لَنَسِئَلُهُ
شَاطِئًا عَلَى الْذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَوَكَّلُونَ ۝
إِنَّمَا شَاطِئُهُمْ عَلَى الْذِينَ يَوَكَّلُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ۝ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا يُفْعَلُونَ ۝ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ لِّئَلَّا تُفَعِّلُونَ ۝
قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ۝

(94) Antlarınızı aranızda hileye alet edinmeyin, yoksa ayağınız sabit iken kayar, gider ¹. Halkı Allah yolundan alıkoymanıza karşı kötü azabı çekersiniz. Âhirette de ayrıca sizin için büyük bir azap vardır. (95) Allah'a karşı yaptığınız ah-ti az bir pahaya satmayın, sizin için yalnız Allah yanındaki nimet daha iyidir, bunu bilerseniz ah-ti bozmazdınız. (96) Sizde ne varsa tükenir, Allah'taki kalır. * Biz, katlananlara işledikleri güzel amele karşı mükâfat veriz ². (97) Erkek olsun, kadın olsun her kim mü'min olduğu halde iyi amel işlerse ona hayatta hoş bir dirlik veriz. On-lara işledikleri güzel amele karşı da mükâfat ve-

ririz. (98) Kur'an'ı okuyacak olduğu vakit ko-vulan şeytandan Allah'a sığınmak iste. (99) Çün-kü O'nun iman edip Rablerine güvenenlere ta-sallûtü yoktur. (100) O'nun, yalnız kendisini yar edinip Allah'a şerik koşanlara tasallûtü vardır. (101) Biz bir âyeti diğer bir âyet yerine getirir-sek —ki Allah indireceğini daha iyi bilir— onlar «— Sen müfterden başka bir şey değilsin» der-ler. Hayır, onların pek çoğu onu bilmezler (102) Onlara de ki onu ruhulkudüs, mü'minlerin iman-larını sabit kılmak, Müslümanlara aynı hidayet ve müjde-i saadet olmak üzere Rabbin tarafın-dan hak ve hikmet ile indirmiştir.

¹ İslâmda sabit kadem olduktan sonra onun yolundan alârga olursunuz.

² Yahut amellerine karşı en güzel, amellerinden da-ha güzel mükâfat veriz.

وَلَقَدْ عَلَّمْنَاهُمْ فَبُولُونَ إِنَّمَا يُعِلمُهُ بِئْسَ رَسُولًا الَّذِي
يُحْدِثُونَ أَلَيْسَ أَعْيُنُكُمْ وَهَذَا لَيْسَ أَعْيُنُكُمْ بِئْسَ
إِنَّا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَسْتَبِيحُهُ اللَّهُ
وَكُنْ عَذَابُ اللَّهِ إِنَّمَا يَصْرَعُ الْكَذِبُ الْكَذِبُ
لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ
مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إيمَانِهِ لَا مَنَازِعَ لَهُ وَقَدْ كَفَرْنَا مِنْ
بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مِنْ شَرِّ الْكَافِرِينَ مَنْ كَفَرَ
عَنْ اللَّهِ وَكُنْ عَذَابُ اللَّهِ عَظِيمٌ ذَلِكَ
يَا أَهْلَهُ اسْتَعْبُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ وَأُولَئِكَ
الَّذِينَ ظَلَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَبِهِمْ وَابْصَارُهُمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ
هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا فَجَاهِدُوا صِدْقًا
إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَعَلْفَوْهُمُ رَحِيمٌ

(103) ve lekad na'lemü ennehüm yakuülüne innemâ yu'allimühü beşer, lisânüllezily yülhidüne ileyhî a'cemiyün ve hâzâ lisânün arabıyyün mübiyn (104) innelleziyne lâ yü'minüne biâyâtillâhi lâ yehdiyhimullahü ve lehüm azâbün eliyim (105) innemâ yefteriykezibelleziyne lâ yü'minüne biâyâtillâh, ve ulâike hüml-kâzibün (106) men kefer bilâhi min ba'di iymânihi illâ men ükrihe ve kalbühü mutmainnün bil'îymâni ve lâkin men şereha bilküfri sadran fe'aleyhim gadabun minallah, ve lehüm azâbün aziym (107) zâllke biennehümüstehab-bülhayâteddünyâ alel'âhreti ve ennallâhe lâ yehdiylkavmelkâfiriyn (108) ulâikelleziyne taba'allâhü alâ kulûbihim ve sem'ihim ve ebsârihim, ve ulâike hüml-gaâfilün (109) lâ cereme ennehüm fiyl-âhreti hümlhâsırün (110) sümmen inne rabbeke lillezinye häcerü min ba'di mâ fütinü sümmen câhedü ve saberü inne rabbeke min ba'dihâ legafûrun rahiyim.

(103) * Onların «— Kur'an'ı peygambere ancak bir insan öğretiyor» dediklerini biz biliriz. O nisbet ettikleri insanın lisânı acemidir, arabi değildir. Kur'an lisânı ise beyan ve fesahat sahibi arabî lisânıdır. (104) Allah'ın âyetlerine iman etmeyenler yok mu, Allah onlara hidayet etmez. Onlar için elim bir azap vardır. (105) Yalan uyduranlar yalnız Allah'ın âyetlerine inanmayanlardır, yalancılar da onlardır. (106) Kalbi iman ile sabit ve mutmain iken zorlananlardan maada her kim Allah'a iman ettikten sonra onu tanımaz, bir de

küfre göğsünü açarsa o gibiler Allah'ın hüsnına uğrarlar, büyük bir azap da görürler. (107) Bu da dünya birliğini âhiretten ziyade sevdiklerinden dolaydır. Allah kâfirlere hidayet etmez. (108) Onlar öyle kimselerdir ki Allah onların kalplerine, kulaklarına, gözlerine mühür basmıştır. Gafil olanlar da onlardır. (109) Elhak, onlar âhirette ziyân içindedirler. (110) Bundan sonra bil ki Rabbin, mihnete tutulup hicret, sonra cihat edip katlananları yarlıgar, bağışlar. Rabbin bu mihnetten sonra onları yarlıgar, bağışlar.

(111) yevme te'tiy küllü nefsin tucâdillü an nefsihâ ve tüveffâ küllü nefsin mâ amilet ve hü'm lâ yuzlemün (112) ve daraballahü meselen karyeten kânet âmine'ten mutmainneten ye'tiyhâ rizkuhâ ragaden min küllü mekânin fekeferet bien' umillâhi fe'ezâkahallahü libâselcû'ı velhavfı bimâ kânü yasna'un (113) ve lekad câehüm resûlün minhüm fekezzebühü fe'ehazehümül'azâbü ve hü'm zâlimün (114) fekülü mimmâ razakakümullahü halâlen tayyiben veşkü'rü ni' metallâhi in küntüm iyyâhü ta'büdun (115) innemâ harreme aleykümülmeyletete vaddeme ve lahmelhünziyi ve mâ ühille ligayrillâhi, bih, femenditurna gayre bağın ve lâ âdin feinnallahe gafûrun rahîym (116) ve lâ tekuülü limâ tesifü elsinetükümülkezi'be hâzâ halâlün ve hâzâ harâmün litlefterü alallahilkezi'be, innelleziyne yestürüne alallahilkezi'be lâ yüfihün (117) metâ'un kalyülün ve lehüm azâbü eliyim (118) ve alleleziyne hâdû harremnâ mâ kasasnâ aleyke min kabl, ve mâ zalemnâhüm ve lâkin kânü enfüşehüm yezlimün.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَأُولُو كُلِّ نَفْسٍ
مَاعِلَتٍ وَهُمْ لَا يظُنُّونَ ۖ وَصَرَّكَ اللَّهُ تَدْلِقَةً ۖ كَأَن تَ
أَيَّةَ مَطَرَةٍ يَأْتِي بَارِزُهَا رَعْدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ
بِأَنَّهُ لَهِيبٌ ۖ فَادَّاهَا اللَّهُ لِبَاسٍ لِّالْجَرِّ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ۖ فَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
أَلَّهُ حَلَالٌ وَطَيِّبٌ ۖ وَأَنْشُرُوا لَكُمْ إِلَهُكُمُ إِنَّمَا أَنْتُمُ
تَعْبُدُونَ ۖ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالَّذِمْ وَلَحْمُ
الْخِزْيِ وَمَا أَهْلُ الْغَيْبِ يَرَوْنَ مِنْ غَظِّ طَيْرِ الْمَوْتِ ۖ وَلَا يُعَادِ
قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ۖ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمْ
الْكُذْبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِيُفْتِنَ أَعْمَالَ اللَّهِ
الْكُذْبَ إِنَّمَا الَّذِينَ يَصِفُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ لَا يَفْقَهُونَ ۖ
مَنْعًا قَلِيلٍ ۖ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ وَكَانَ الَّذِينَ
هَآؤَ وَآخِرَتَنَا مَا مَقْصُصَتَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا
ظَنَّاكُمْ هُمْ وَلَكِنْ كُنَّا نَرَاهُ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ ۖ

(111) O gün, herkes öz nefsi için çene çalar, kurtulması için çabalar, herkesin işlediği şeyin cezası tamamen verilir. Onlar zulüm ve gadre uğramazlar. (112) Allah Mekke kasabasını misal getirir. O kasaba emniyetliydi, sükün ve itimanan içindeydi. Onun rızkı her yerden bol bol gelirdi. Fakat ahalisi Allah'ın nimetlerine karşı nankörlükte bulundular ¹. Allah da onlara işlediklerine mukabil açlık ve korku libası giydirip azabını tatırdı ². (113) * Onlara içlerinden bir peygamber geldi, onlar onu yalancı saydılar, şirk ile zulüm edip dururken azaba ³ giriftar oldular. (114) Artık Allah'ın helâl, pâk olarak verdiği rızktan yiyin. Eğer Allah'a ibadet ediyorsanız O'nun ni-

metine şükrediniz. (115) Allah size ancak ölü etini, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası için kurban edilen hayvanı haram kılmıştır. Her kim ızdırar halini, ruhsat miktarını geçmeksizin bunalıp nâçar kılrsa yer. Çünkü Allah gafurdur, rahimdir. (116) Allah'a karşı yalan uydurmak sadeddinde, lisanlarınızın uydurmasıyla «— Bu helâldir, o haramdır» demeyin. Çünkü Allah'a karşı yalan uyduranlar umduklarına ermezler. (117) Onların dünyada biraz geçinmesi vardır, âhirette ise açıklı azap vardır. (118) Yahudiler haram kıldığımızı da daha evvel ⁴ sana haber vermiştik. Biz bunları haram kılmakla onlara zulmetmedik, fakat onlar kötülük işlemekte kendilerini zulmediyorlar.

¹ Kâfir oldular.

² Kitâğı müptelâ etti, üzerlerine de asker sevk ettirdi.

³ Kıtık, korku azabına.

⁴ En'am Sûre-i Cellesinde. (148. âyet)

SÜRETÜL'ESRÂ

Bismillâhırrahmânırrahtım

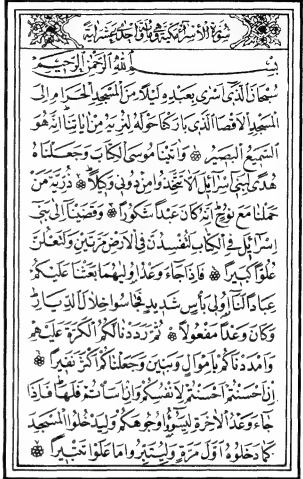
(1) sübhânelleziy esrâ bi'abdihi leylen minelmescidilharamı flemescidil'aksalleziy bâreknâ havlehü lînürıyehü min âyâtınâ, innehü hüvessemiy'ulbasıyr (2) ve âteynâ müselkitâbe ve ce'alnâhü hüden libeniy isrâıyle ellâ tettehüzü min dünyı vekıylâ (3) zürriyyete men hamelnâ ma'nâ nüh, innehü kâne abden şekürâ (4) ve kadaynâ ilâ beniy isrâıyle fiylkitâbi le-tüfsidünne fiyl'ardı merreteyni ve leta'lünne ulüvven kebiyrâ (5) feizâ câe va'dü ülâhümâ be'asnâ aleyküm ibâden lenâ ulıy be'sin şedıyın fecâsü hlâleddıyâr, ve kâne va'den mef'ûlâ (6) sümme reddednâ lekümülkerrete aleyhim ve emdednâküm biemvâlin ve benıyne ve ce'alnâküm eksere neffıyrâ (7) in ahsentüm ahsentüm lıenfüsüküm ve in ese'tüm felehâ, feizâ câe va'dül'âhreti lıyesûü vü-cühüküm ve lıyedhulülmescede kemâ dehalühü evvelle merretin ve lıyettebbırü mâ alev tetbiyrâ.

İSRA VEYA BENİ İSRAİL SÜRESİ ^[1]

Bismillâhırrahmânırrahim

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

- (1) Kendisine kudretimize ait bazı âyetlerimiz göstermek için kulu bu bir gece vakti Mesçid-i Haram'dan etrafına bereket verdiğimiz Mesçid-i Ak-sa'ya ² götüren Zat her ayıptan tamamıyla münezzeh'tir. Semî' O'dur, basir O'dur. (2) Biz, Musa'ya Kitap verdik. Onu İsrail oğullarına, benden başkasını vekil ³ kılmamaları için rehber kıldık ⁴. (3) Ey Nuh ile gemiye yüklettiğimiz kimsenin zürriyeti ⁵ Nuh gibi olun. Çünkü Nuh ziyade şükreden bir kuldur. (4) Biz, İsrail oğullarına Tev-

rat'ta bildirdi. Yeryüzünde iki defa fesat çıkaracaksınız ⁶. Bana karşı da pek büyük serkeşlik göstereceksiniz. (5) Onlardan birinci fesatlarının mücazat vâdesi gelince biz satvet ve şiddet sahibi birtakım kullarımızı üzerinize göndermiştik. Onlar da diyarınızın arasında sizi tâkip etmişlerdi ⁷. Bu ise herhalde yerine gelecek bir vâde idi. (6) Sonra ⁸ size şevketi iade ettik, arkası sıra mallar, oğullar verdik. Sizi evvelkinden ziyade çoğalttık. (7) Eğer iyilik yaparsanız, kendinize iyilik yaparsınız, kötülük ederseniz yine kendinize edersiniz. İkinci fesadın ukubet vâdesi gelince yüzünüzü karaltmak ⁹, mesçidinize ilk defa girdikler gibi girmek ¹⁰, mağlûp ettiklerini bütün bütün berbat etmek için düşmanları gönderdik.

¹ Mekke'de nazıl olmuş, 111 âyettir.

² Yani Mekke'den Kudüs'e.

³ İşlerini görececek zat.

⁴ Kitap Tur'da verilmiş, Tur'da miraç makamında ol. makla miraç âyetini müteakip vârit olmuştur.

⁵ Yani İsrail oğulları.

⁶ 1—Tevrat'ın ahkâmına muhalefet etmek. 2—Haz-

ret-i Zekerıyya ve Yahya'nın katliyle Hazret-i İsa'nın katli-ne kalkışmak.

⁷ Katletmek, esir etmek, yağma etmek içün.

⁸ Hazret-i Davut ve Süleyman zamanlarında ve Babil esaretinden sonra.

⁹ Öldürmek, esir etmek, yağma etmek ile sizi dilhûn etmek.

¹⁰ Evvelki tahrip gibi tahrip etmek.

عَسَىٰ أَنْ يَرْجِعَكُمْ وَإِنْ عُدْتُمْ عَدَاً وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ
لِلكَافِرِينَ حَبِيرًا ۝ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنُ يَهْدِي لِّلْجَمِيعِ نُورًا
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ الصَّالِحِينَ ۝ وَأَنَّ الَّذِينَ
كَافَرُوا لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۝ وَأَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا
بَاسًا ۝ وَيُعْذِرُ الْإِنْسَانَ بِالْشَرِّ عَاةً ۝ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
كَفُورًا ۝ وَجَعَلْنَا الْإِلَهَ الْكَافِرِينَ لِقَوْمِهِمْ قُلُوبًا يَلْبِغُونَ
الْإِنْسَانَ بِبَصِيرَةٍ لِّيَبْغُوا ۝ وَجَعَلْنَا لَدُنَّ الْأَنْبِيَاءِ
وَلِحَسَابٍ وَكُلِّ شَيْءٍ فَصْلًا ۝ وَجَعَلْنَا لِكُلِّ شَيْءٍ نَّازِلًا ۝
طَائِفَةً مِّنْهُمْ وَنُوحٍ رَّجُلًا يُّدْعَىٰ بِنَارِهِ مَسْنُونًا ۝
إِنَّا جَاءَكُم بِهَٰذَا الْقُرْآنِ فَتُحَكِّمُونَ حَسْبًا ۝ مِنْ أَمْرِهِ
فَاتَّبَعُوا ۝ وَتَمْدِدْ يَدَاكَ إِلَىٰ الْعِلْمِ وَتَمْدِدْ يَدَاكَ
وَأَزِدْهُ وَزِدْهُ وَكَأَنَّ مَدْرَسَةً مِّنْ رَّبِّكَ رَسُولًا ۝ وَأَدَّ
أَرْدَا ۝ أَن تَهْلِكَ فَرِيضَةً مِّنْهَا فَتَسْفُتَ ۝ إِنَّا فَتَحْنَا
الْقَوْلَ لَدُنْهَا ۝ فَتَدْمِجُ ۝ وَكَوْنُ الْهَلَاكِ مِنَ الْغُرُونِ ۝
بَعْدُ ۝ وَكُنْ بِرَبِّكَ ذَلُولًا ۝ وَخَيْرٌ مِّنْكَ ۝

(8) asâ rabbüküm en yerhameküm, ve in udtüm udnâ, ve ce'alnâ cehennemelîlkâfirîyne hasıyrâ (9) inne hâzelkur'âne yehdiy illetiy hiye akvemü ve yübşşrilmü'minelleziyne ya' melünessâlihâti enne lehüm eczen kebiyrâ (10) ve ennelleziyne lâ yü'minüne bil'ahireti a' tednâ lehüm azâben eliyâmâ (11) ve yed'ul'insânü bişşerri du'âehü bilhayr, ve kânel'insânü aculâ (12) ve ce'alnelleyle vennehâre âyeteyni femehavnâ âyetelleyli ve ce'alnâ âyetennehâri mubsıraten lıtebtęuñ fadlan min rabbiküm ve lita'lemü adedessiniyne velhisâb, ve külle şey'in fassalnahü tafsıylâ (13) ve külle insânın elzemnahü tâirehü fıy unukıh, ve nuhrıcı lehü yevmekıyâmeti kitâben yelkaâhü menşurâ (14) ikre' kitâbek, kefâ binefsikelyevme aleyke hasıybâ (15) menihtedâ feinnemâ yehtedy linefsih, ve men dalle feinnemâ yadıllu aleyhâ, ve lâ tezırü vâzıretün vizre uhrâ, ve mâ künnâ mu'azzıbiyne hattâ neb'ase resulâ (16) ve izâ erednâ en nühlıke karyeten emernâ mütreflyihâ fefeseküü fıyhâ fehakka aleyhelkavlı fedemmernâhâ tedmiyrâ (17) ve kem ehlekñ minelkurunı min ba'di nüh, ve kefâ birabbıke bizünübı tıbâdihı habıyren basıyrâ.

(8) Olabilir ki Rabbiniz size merhamet eder, şayet siz, fesada dönerseniz biz de mücazata döneriz. Cehennemi kâfirlerle zindan kıldık ¹. (9) Bu Kur'an yok mu? İşte o, pek doğru ve sağlam bir yola götürür. İyi amel işleyen mü'minlere, büyük mülkâfata nail olacaklarını müjdelere. (10) Âhirete inananmayanlar için de acıklı bir azap hazırladığımızı bildirir. (11) İnsan ² kendine iyilik ile dua eder gibi fenalık ile dua eder. İnsan çok acelecidir. (12) Biz gece ve gündüzü iki âlâmet kıldık, gece âlâmetini sükûnet için ışıksız, gündüz âlâmetini ise eşyayı görmek için ıdıklı yaptık. Ta ki Rabbinizin inayetine esbâb-ı mâişet isteyişiniz, senelerin sayısını, vakitlerin hesabını bilesiniz. Biz muhtaç olduğunuz her şeyi gereği gibi tafsil ettik. (13) Herkesin boynuna amelini doladık ³. Ki-

yamet günü ona amellerinin yazıldığı sayfaları çıkaracağız ki onu açılmış bulacaktır. (14) Ona bu sahifeleri oku, bugün hesap görmeye kendin kâfi geleceksin ⁴ denecek. (15) Her kim yol bulursa ancak kendisi için yol bulur, saparsa yine ancak kendisinin helâki için sapar, hiç bir günah-kâr başkasının günahını yüklenmez, biz peygamber göndermedikçe azap edecek değiliz. (16) Bir kasabayı helâk etmek istediğimiz zaman peygamber lisanıyla onların refah ve nimet sahiplerine ⁵ emrederiz. Onlar ise fasık kesilirler. Artık onlar azabı hak ederler, biz de o kasabayı hâk ile yeksan ederiz. (17) Nuh'tan sonra nice insan tabakalarını helâk ettik, Rabbinin kullarının günahlarını ağıh olması, onları görmesi ceza için elverir.

¹ Veya onlara münhasır kıldık.

² Pek sıkılınca veya öfkelenince.

³ Veya amelinin uğursuzluğunu geçirdik. Yani kötü amel, kötü kişinin yoldaşdır.

⁴ Kendin, kendine bak da hesabını gör, ameline nasıl ceza verileceğini takir et.

⁵ Yani elebaşılarına.

(18) me kâne yürüydül'âcilete accelnâ le-hü fihâ mâ neşâu limen nürüydü sümme ce'alnâ lehü cehennem, yaslahâ mezmûmen medhûrâ (19) ve men erâdel'âhurete ve se'â leha sa'yehâ ve hüve mü'minün feülâike kâne sa'yühüm meşkûrâ (20) küllen nümiddü hâülâi ve hâülâi min atâi rabbik, ve mâ kâne atâü rabbike mah-zûrâ (21) unzur keyfe faddalnâ ba'da-hüm, alâ ba'd, ve le'l'âhretü ekberü de-recatın ve ekberü tafdıylâ (22) lâ tec'al ma'allahi ilâhen âhare fetak'ude mezmûmen mahzulâ (23) ve kadâ rabbûke ellâ ta'büdü illâ iyâhü ve bilvâlideyni ihsânâ, immâ yebliğanne indekelkibere eha-dühümâ evkilâhümâ felâ tekul lehümâ üfflin ve lâ tenherhümâ ve kul lehümâ kavlen kerîymâ (24) vahıd lehümâ ce-nâhazzülü minerrahmeti ve kul rabbir-hamhümâ kemâ rabbeyânıy sagıyrâ (25) rabbüküm a'lemü bimâ fîy nüfûsiküm, in tekûnû sâlihıyne feinnehü kâne lil'ev-vâbiyne gafûrâ (26) ve âti zekurbâ hak-kahü velmiskiıyne vebnessebiıylı ve lâ tü-bezzir tebzıyrâ (27) innelmübezzıriıyne kânu ihvânesşeyâtıyn, ve kânesşeytânü lirabbihı kefurâ.

مَنْ كَانَ يُدِ الْعَاصِلَةَ تَجَلَّأْنَا فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ
فَرَجَعْنَاهَا لِمَنْ نَحْتَسِبُ يَصْلِيْهَا مَنْ ذُوْهُمَا مَخْرُجًا ۝ وَنَزَّلْنَا
اِلَآءَ الْاٰخِرَةِ وَنَسْوُلُهَا سَعِيًّا وَهُوَ مُؤْمِنٌ بِالْاٰوَّلِيْكَ كَانَ
سَعِيْرًا مُّشْكُوْرًا ۝ كَلَّا يُدْهِوْا ذُوْا الْعِلْمِ مِنْ عَطَا
رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَا رَبِّكَ مَحْظُوْرًا ۝ اَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلَآ اُخْرٰى اَكْبَرُ دِرْجٰتٍ وَّاَكْبَرُ نٰصِيْكَ ۝
لَا تَجْعَلْ مَعَ اِلٰهِكَ اٰلٰهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَدَنُومًا مَّخْدُوْرًا ۝
وَقَصِيْرًا رَّبُّكَ اَلَا تَهْتَدُوْا ۝ اِلَآ اِيَّاكَ اَلُوْا اِلٰهِيْنَ خٰسِرٰتًا
اِيَّا نَجْعَلْ عِنْدَ الْكِبَرِ اٰحٰدَهُمْ اَوْ اَكْلٰهٰمْ فَلَا تَقٰلُ لِمٰسَا
اَنْتَ وَلَا تَنْهٰهُمْ عَنْ اَقْلٰمِكَ اَقْلٰمُكُمْ ۝ وَاخْفِضْ لِمَنْ
جٰنَحَ الذَّلٰلِ مِنَ الرِّجَمِ وَفَلْيَذٰبِقْنٰهُمْ اَنْ يَّسْتَكْبِرُوْا ۝
رَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ۝ كَرِهُوا نَوْفٰلِصٰلِحِيْنَ فَاِنَّهٗ كَانَ
لِلْاَوَّلِيْنَ غَفُوْرًا ۝ وَاَنْتَ ذٰلِكَ الْفَرِيْقَةُ وَلَيْسَ كِبٰرُ
وَاَنْتَ السَّبِيْلُ وَلَا تُعٰدِ زَيْدِيْكُمْ ۝ اِنَّ اَلْبٰسَ ذٰلِكَ كَانَ
اِنْجَاؤَ النَّفٰثٰتِ طٰلِيْنٌ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِرَبِّهِ كَسُوْرًا ۝

(18) Her kim bu çabuk geçen dünyayı isterse dile-diğimiz kimseye az çok istediğimiz miktarı burada çabucak veririz. Sonra ona Cehennemi tahsis ederiz. Oraya yerinmiş, halkın rahmetinden ko-vulmuş olarak atılır. (19) Her kim mü'min oldu-ğu halde âhireti ister, ona da gereği gibi çalışır-sa işte onların çalışmaları meşkûr ve makbul olur. (20) Her birine onlara da, bunlara da dünyada Rabbinin vergisinden birbiri ardınca veririz. Rab-binin vergisi hiçbir fertten geri tutulmaz. (21) Baksana, onları nasıl birbirinden üstün tuttuk, âhirette daha büyük dereceler, daha büyük üstün tutmalar vardır. (22) Tanrı ile beraber başka bir tapacak edinme, yoksa yerinir, yalnız bırakılır-sın. (23 - 24) Rabbin kat'î olarak hükmetti: O-cak, O'na tapın, analarınıza, babalarınıza iyilik

edin, şayet gerek yalnız biri, gerek ikisi birden ya-nında ¹ kocarsa sakın onlara — Of, aman> de-me ², yüzlerine bağırma ³, onlara tatlı söz söyle, onlara karşı acıyarak ⁴, tezellül ve tevazu kanadı-nı aç da de ki — Ya Rab! Onlar beni küçük ya-şım da iken merhametle besledikleri gibi ⁵ sen de şimdi onlara öyle merhamet et. (25) Rabbiniz kal-binizde olanları ⁶ daha iyi bilir, ebeveyn hakların-da iyilik ederseniz ⁷ Allah sizi yarlıgar, (bağışlar) çünkü O günah ettikçe tövbe edenler hakkında yarlıgayıcıdır (bağışlayıcıdır). (26) Husımlara, yok-sullara, yolda kalmışlara haklarını ver ⁸, malını ulu orta saçıp dağıtma. (27) Çünkü saçıp dağı-tanlar şeytanın kardeşleridir. Şeytan ise Rabbi-nin nimetine karşı nankör olmuştur.

¹ Eline baktıkları sırada.

² Bıkıp usandığını gösterme.

³ Veya katı sözler ile onları menetme.

⁴ Âr'dan korkarak değil.

⁵ Veya büyüttüklerinden dolayı.

⁶ Ebeveyninizle karşı gelmek veya iyilikte bulunmak hususlarını.

⁷ Veya ebeveyn hakkına Allah'a mutî⁷ olursanız ve-ya iyilikle niyetle edersiniz.

⁸ Hallerine göre haklarını ver, zekât ver, yedir, içir.

وَأَيُّكُمْ يُضِلُّ الْبَصِيرَةَ ۖ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ۖ إِنَّ رَبَّكَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّكَ بِعِندِ خَبِيرٍ
ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِبْرَاهِيمَ نَزَّ وَفَعَّ ۚ وَأَيُّكُمْ
قَتَلَهُمْ كَانَ خِطَاً كَبِيراً ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانِيَةَ إِنَّهَا كَانَتْ فَاحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلاً ۖ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ ۚ إِنَّهَا بِإِذْنِهِ وَمَنْ
فُتِلَ فَلْيُؤْمَرْ ۖ فَتَقْدِمَ عَلَيْهِ لَوِيضُ سَطَوَاتِهِ ۚ إِنَّهُ يُرِيدُ فِي الْقَتْلِ
إِذْ كَانَ مَنْصُورًا ۖ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالْحَقِّ أَحْسَنَ
حَسْبِئِهِ ۖ أَشَدُّ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۚ إِنَّكُمْ مَعْسُورُونَ ۖ
وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۚ إِنَّكُمْ مَعْسُورُونَ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالْحَقِّ
خَيْرٌ وَأَحْسَنُ مِمَّا يَدْعُونَ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَالْبَصِيرَةِ ۚ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۚ إِنَّكُمْ مَعْسُورُونَ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا
فِي الْأَرْزَاقِ ۚ إِنَّكُمْ مَعْسُورُونَ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالْحَقِّ
طُولًا ۖ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئَةً عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۖ

(28) ve immâ tu'ridanne anhumûbtigaâe rahmetin min rabbike tercûha fekul le-
hüm kavlen meysûrâ (29) ve lâ tec'al yedeke mağlûleten ilâ unukike ve lâ tebsuthâ küllebastı fetak'ude melûmen mahsûrâ (30) inne rabbeke yebsüturrızka limen yeşâü ve yakdır, innehü kâne bi'tibâdihî habilyren basıyrâ (31) ve lâ taktülü evlâdeküm haşyete imlâak, nahnü nerzukuhüm, ve iyyâküm inne katle-
hüm kâne hit'en kebiyrâ (32) ve lâ takrebüzzinâ innehü kâne fâhşeh, ve şâe sebiylâ (33) ve lâ taktülünnefselletiy harremallâhü illâ bilhakk, ve men kutile mazlûmen fekad ce'alnâ liveliyyihî sultân fenelâ yüsri' fiyıkatl, innehü kâne mansûrâ (34) ve lâ takrebü mâleyetymî illâ biletiy hiye ahsenü hattâ yeblüga eşüd-
deh, ve evfü bil'ahd, innel'ahde kâne mes'ûlâ (35) ve evfülkeyle izâ kiltüm vezinü bilkastâsilüstekym, zâlike hayrun ve ahsenü te'viylâ (36) ve lâ takfü mâ leyse leke bihi ilm, innessem'a velbasara velfuade küllü ulâike kâne anhü mes'ûlâ (37) ve lâ temşı fiyl'ardı merehâ, inneke len tahrikal'arda ve len teblügalcibâle tûlâ (38) küllü zâlike kâne seyyihü inde rabbike mekrûha.

(28) Şâyet Rabbinden umduğun rahmete baka-
rak ¹ onlardan ² yüz çevireceksen onlara tatlı
dil ile cevap ver. (29) Cimrilikle elini boynuna
bağlama, israf ile büsbütün de açma, yoksa me-
lâmet ve hasret içinde kalırsın ³. (30) Rabbin di-
lediği kimsenin rızkını genişletir, dilediğinin rız-
kını da iktizasına göre darlaştırır. Allah kulları-
nın işinden haberdardır, onları görür. (31) Evlâ-
dınızı fakirlik fukaralık korkusuyla öldürmeyin,
biz onlara da, size de rızklarınızı veriz. Çünkü
onları öldürmek büyük bir kabahattir. (32) Zina-
ya yaklaşmayın. Çünkü o, hayasızlıktır, ne kötü
bir yoldur. (33) Allah'ın öldürmesini haram kül-
diği kimseyi öldürmeyin, meğer ki bîhakkın ol-
sun ⁴. Her kim mazlûmen öldürülürse onun veli-

sine tasallût hakkı veriz ⁵. Artık o da katilde
ileri gitmesin ⁶ çünkü o, yardım görmüştür. (34)
Yetim sinn-i rüşte bâliğ oluncaya kadar onun ma-
lına yaklaşmayın. Meğer ki güzel bir vechile ol-
sun ⁷. Ahti yerine getirin. Çünkü ahit her halde
sorulacaktır. (35) Ölçtüğünüz zaman ölçeği yeri-
ne getirin, doğru terazi ile tartın. Bu hal daha iyi-
dir, akıbeti daha güzeldir. (36) Bilmediğin bir şe-
yin arkasına düşme. Çünkü kulak, göz, gönül hep-
sinden sahibi sorulacaktır. (37) Yeryüzünde
sallana sallana yürüme, çünkü yeri delip nihaye-
tine varamazsın, uzunlukta dağa da erişemez-
sin ⁸. (38) Bütün bunların fenası ⁹ Rabbinin ya-
nında nahoş bir şeydir.

¹ Verecek bir şey olmadı; halde geleceğe rızka baka-
rak.

² Hissimler, yoksullar, yolda kalmışlardan.

³ Evvelkisinde senî kınarlar, ikincisinde de sen hasret
çekersin.

⁴ Kınas ile, hal ile olsun.

⁵ Katili kınasın öldürmek veya diyetini almak veya af

etmek haklarını vârisi olan velisine veriz.

⁶ Katilden başkasına geçmesin, katile işkence yap-
masın.

⁷ Nümasına çağılmasın.

⁸ Boyun dağa yetişmez.

⁹ 22'nci âyetten biri olan, memnu olanlar.

(39) zâlike minmâ evhâ illeyke rabbûke minel-hikme, ve lâ tec'al ma'allâhi lâhen âhare fetülkâa fîy cehennem me'lûmen medhûrâ (40) efeasfâkûm rabbûküm bilbeniyne vettehaze minelmelâiketi inâsâ, inneküm letekuûlûne kavlen azy-mâ (41) ve lekad sarrafnâ fîy hâzelkur'ânî liyezzeckerû, ve mâ yezîydühüm illâ nüfûrâ (42) kul lev kâne ma ahû âlihe-tün kemâ yekuûlûne izen lebteğav illâ ziy'l'arşı sebiylâ (43) sübhânehü ve teâlâ ammâ yekulûne ulüvven kebiyrâ (44) tü-sebbihu lehu'ssemâvâtisseb'u vel'ardu ve men fîyhinn, ve in min şey'in illâ yüseb-bihu bihamdihi ve lâkin lâ tefkahûne tesbihahûm, innehü kâne haliymen gafûrâ (45) ve izâ kara'telkur'âne ce'alnâ beyneke ve beynelleziyne lâ yû'minûne bil'âhireti hicâben mestûrâ (46) ve ce'alnâ alâ kulûbihim ekinneten en yefkahûhü ve fîy âzânihim vakrâ, ve izâ ze-kerte rabbেকে fîylkur'ânî vahdehü vellev alâ edbârihim nüfûrâ (47) nahnû a'lemü bimâ yestemi'ûne bihi iz yestemi'ûne illeyke ve iz hüm necvâ iz yekuûluzzâlî-müne in tettebi'ûne illâ recülen meshûrâ (48) unzur keyfe darabû lekel'emsâle fedallû felâ yestety'ûne sebiylâ (49) ve kaalû eizâ künnâ izâmen ve rûfâten einnâ lemeb'ûsûne halkan cediydâ.

ذٰلِكَ مِمَّا اَوْحٰى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنْ حِكْمَةٍ لَا تَجْعَلْ مَعَ اَعْمَالِكَ الْاِلٰهَ اٰخَرَ فَتَكُنَ مِنَ الْاَلْسِنَةِ اَمَّا صَفِيْرٌ زَكَوٍّ بِالْبَيْنِ
وَالْفَضْلِ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَّا اَنۡا اَنۡكَ لَتَقُوْلُوْنَ فَلَا عِظَمًا ۝ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا
فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُ بِهَا وَمَا يَرٰۤى فِيْهَا اِلَّا نُفُوْرًا ۝ فَلَوْ كَانَتْ عَمَلًا
اٰلِهَةً كَمَا يَقُوْلُوْنَ اِنَّا لَا نَتَّخِذُ الْاِلٰهَ اِلَّا مَا عَرَفْنَا سِبۡلًا ۝ سُبۡحٰنَہٗ
وَعَمَّا يَتَّخِذُوْنَ اِلٰهًا ۝ عَلٰوۤا كَبِّرۡ ۝ تَسۡبِیۡحُ لَہٗ السَّمَوٰتِ السَّبۡعِ
وَالۡاَرْضِ وَمَنْ فِیۡہَا مِنْ شَیْءٍ اِلَّا اَنۡسَبِحُ بِحَمْدِہٖ وَلٰكِنۡ لَا تَفۡقَہُوْنَ
تَسۡبِیۡحَہٗۤ اِنۡ كَانَ جَلۡسًا عَوۡرًا ۝ وَاِنۡ اَرۡاۤى الْقُرۡاٰنَ جَسَدًا
بَیۡنَکَ وَبَیۡنَ الْاَدۡنِ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالۡاٰخِرَةِ حَتّٰی جَاۤءَہُمُ السَّمۡوٰتُ وَجَعَلۡنَا
عَلٰی قُلُوۡبِہِمۡ اَكۡفٰۤیۃً اَنۡ یَفۡقَہُوْۤہٗ وَقَالُوۡا نَحۡنُ نَعۡرَفُہٗۤ اِنۡ دُرۡرَتْ
رَبُّکَ فِی الْقُرۡاٰنِ وَحَدَّ عَلٰۤی ذٰرِہِمۡ نُفُوْرًا ۝ نَحۡنُ اَعۡلَمُ
بِمَا یَسۡتَعۡیِنُوْنَ بِرَاۤءِ یَسۡتَعۡیِلُ اِلَیۡکَ وَاُوۡھِمۡ یُحٰۤیۡ یَقُوْلُوْنَ
اَنۡظَرُوۡا اِنۡ یَسۡتَعۡیِلُوۡا اِلَّا بِسَمۡوٰرٍ ۝ اَنۡظَرُ کَیۡفَ
صَرَّفۡنَا لَکَ الْاٰتِکَالَ فَصَلُّوۡا عَلٰی سَاطِیۡعِیۡمٍ سَبۡۢحًا ۝ وَقَالُوۡا
عَلٰۤی کَاۡکَ عِظَمًا مَّا وَرَفَاۤءًا اَلَّا یَلۡبِغُوۡنَ خَلۡقًا جَدِیۡدًا ۝

(39) İşte bunlar Rabbinin sana vahyettiği hikmettir. Tanrı ile beraber başka bir tapacak edinme, yoksa yerinerek, kovularak Cehennem'e atılırsın. (40) Rabbiniz size erkek çocukları ayırdı da kendisi meleklerden kız çocukları mı edindi? Hakikaten siz pek büyük bir söz söylüyorsunuz. (41) * Biz, bu Kur'an'da o mânâyı ¹ öğüt kabul etsinler diye tekrar ettik. Halbuki bu, onların nefretlerinden ² başka bir şeyi artırmıyor. (42) Onlara de ki eğer dedikleri gibi Tanrı ile beraber başka tapacaklar bulunsaydı bu halde Arş sahibi olan zatı def' için bir yol araştırırlardı. (43) Allah onların dediklerinden tamamiyle münezzehtir, pek yücedir. (44) O'na yedi gök, yer, orada bulunanlar tespih ederler. Hiç bir şey yoktur ki O'na hamd ile tespih etmesin. Fakat siz onların

tespihlerini anlamazsınız ³. Allah yavaştır, yarlıgayandır (bağışlayandır). (45) Kur'an'ı okurken seninle, âhirete inanmayanlar arasında örtecek bir perde çekeriz ⁴. (46) Onu anlamamaları için kalpleri üzerine perdeler, kulaklarına işitmek için ağırlık koyduk. Kur'an'da Rabbinin bir tek olarak zikrettiğin zaman onlar nefret ederek dönüp giderler. (47) Biz, sana Kur'an okurken kulak verdikleri, zalimler, «— Siz ancak büyüğü ⁵ bir adama tâbi olursunuz». Diye aralarında gizli gizli söyleştikleri vakit neye kulak verdiklerini ⁶ daha iyi biliriz. (48) Baksana: Seni kimlere benzettiler ⁷ de sapıtılar, onların doğru yol bulmaya güçleri de yoktur. (49) Biz, kemik, döküntü ve kırıntı olunca yeniden yaratılıp dirilecek miyiz? dediler.

¹ Oğuldan, kızdan vâreste olmak mânâsını.

² Veya haktan dür olmalarından.

³ Çünkü anladığınız dil ile değildir.

⁴ Seni göremezler, sana suikast edemezler.

⁵ Veya cinrli, yani melek değil insan.

⁶ İstihza ettiklerini, aralarında konuştuklarını.

⁷ Sair dediler, kâhin dediler, şâhîr dediler, mecnûn dediler.

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ۖ أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ بِهِ صُفُوفُكُمْ
مَبْنُوعُونَ مِنْ مَرْبِّدَا نَافِلِ الَّذِي هُوَ أَوْلَمُ ۚ وَسَيَنْصِفُونَ
الَّذِينَ كَفَرُوا فِي سَمُومٍ وَسُجُومٍ ۚ وَقِيلَ لَهُمْ يَوْمَئِذٍ
يَدْعُوهُمْ فَيَنْسَجِعُونَ يَجِدُوهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْهِمْ ۚ وَكُلُّهُمْ
لَهُمْ ۚ وَقُلْ لِمَ يَدْعُونَكَ إِذَا أَحْسَرْتَ أَنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ
يَدْعُوكَ إِذَا الشَّيْطَانُ كَانَ لَا يَلْزَمُكَ عَذَابًا مُبِينًا ۚ وَكُلُّكُمْ
أَعْلَىٰ بِكُرْآنٍ مُّقْتَضٍ ۚ وَكُلُّكُمْ رُجُومٌ ۚ وَإِنَّا نُرْسِلُكَ
عَلَيْهِمْ وَكَلَامًا ۚ وَرَبُّكَ لَعَلَّيْكَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَقَدْ فَضَّلْنَا لَكَ الْبَيْتَ عَلَىٰ الْبَعْضِ وَأَنَّىٰ دَاوُدَ
رَبُّكَ ۚ فَإِنَّ عُلَمَاءَ الْبَيْتِ رُحَمَاءُ مُرْسِلِينَ بِغُلَامِكُمْ
كُتِفَ الضَّرْبُ عَنْهُمْ وَلَا يُصَلُّوهُ ۚ وَأُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ
يَدْعُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَيْسَ لَهُمُ الْوَسِيلَةُ أَلَيْسَ لَهُمْ رَحْمَةٌ
وَيَحْفَظُونَ عَذَابَ الَّذِينَ كَانُوا يَحْذَرُونَ ۚ وَإِن
مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُنْهَكُوهَا ۚ قُلْ يَوْمَ الْغَيْثِ أَأَمْعَدُونَهَا
عَذَابًا شَدِيدًا كَانَتْ فِيهَا الْكَاذِبَةُ سَطُورًا ۚ

(50) kul künü hicâreten ev hadiydâ (51) ev halkan mimma yekbürrü fîy sudürüküm, feseyekuülüne men yü'iydünâ, kulilleziy fataraküm evvele merreh, feseyün gîdune ileyke ruüşehüm ve yekuülüne metâ hü, kul asâ en yeküne kariybâ (52) yevme yed'üküm fetestecibüne bihamdihi ve tezunnüne in lebiştüm illâ kaliylâ (53) ve kul li'bâdiy yekuülülletiy hiye ahsen, innesseytâne yenzegu beynehüm, innesseytâne kâne lil'insânî aduvven mübiynâ (54) rabbüküm a'lemü biküm in yeşe' yerhamküm ev in yeşe' yü'azzibküm, ve mâ erselnâke aleyhim vekiyâ (55) ve rabbüke a'lemü bimen fîyssemâvâtî vel'ard, ve lekad faddalnâ ba'dan nebliyyine alâ ba'dın ve âteynâ dâvüde zebürâ (56) kulid'üleziyne ze'amtüm min dünihî felâ yemliküne keşfeddurri anküm ve lâ tahviylâ (57) ulâikelleziyne yed'üne yebteguüne ilâ rabbihimülvesiyete eyyühüm akrabü ve yercüne rahmetühü ve yehâfune azâbeh, inne azâbe rabbike kâne mahzûrâ (58) ve in min kar-yetin illâ nahnü mühlükühâ kable yevmil-kıyâmeti ev mu'azzibühâ azâben şediydâ kâne zâlike fiylkitâbi mestûrâ.

(50 - 51) Onlara de ki siz faraza taş veya demir olunuz, yahut sizce büyük görünen mahlûk ¹ olunuz ², akabinde onlar «— Bizi kim diriltecektir» diyeceklerdir. De ki ilk defa sizi yaratan Tanrı diriltecek. Onlar sana başlarını sallayarak istihza ile bu, ne zaman olacak derler. De ki bu, yakında olabilecek. (52) O gün, Allah sizi çağırarak. Siz O'na hamd ederek icabet edeceksiniz. Ancak az bir vakit ³ kaldınız zannedeceksiniz. (53) Mü'min kullarıma de ki, müşriklere yumuşak söz söyle-sinler. Çünkü şeytan aralarına fesat sokar, şeytan insana apaşık bir düşmandır. (54) Rabbiniz, si-zî daha iyi bilir, dilerse sizi esirger, dilerse sizi azaba duçar eder. Biz seni onlara vekil gönder-

medik ⁴. (55) Rabbin, göklerde ve yerde olanı daha iyi bilir ⁵. ⁶ Peygamberlerin bazısını bazı-sından üstün kıldı, Davud'a da Zebur verdik ⁶. (56) Onlara de ki Tanrı'dan başka mâbüt zaim ettiklerinizi çağırın ⁷, onlar sizden ne bir sıkıntı-yı kaldırmaya, ne onu başka bir yere döndürme-ye kaadir değildirler. (57) O mâbûtlar, içlerinden Allah'a en yakın olanı kendileri için Rablerine ta'at ile yakın olmayı araştırırlar, rahmetini umar-lar, azabından korkarlar ⁸. Çünkü Rabbinin аза-bı sakınılmaya değer. (58) Hiç bir kasaba yoktur ki kıyâmet gününden evvel onu helâk etmiş ol-mayalım veya şiddetli bir azap ile ⁹ azap etme-yelim. Bu cihet kitapta ¹⁰ yazılıdır.

¹ Hayat kabulü hususunda indinizde daha müste'it bir şey veya dağ, gök, yer olunuz. ² Ötün bakalım, öle-bilir misiniz Öleniz de Allah yine sizi diriltir. ³ Dünya-da veya kâbirde az bir vakit kaldınız. (54) Rabbiniz, si-zî daha iyi bilir, dilerse sizi esirger, dilerse sizi azaba duçar eder. Biz seni onlara vekil gönder-

rir. ⁶ Davud'a Zebur vermekle üstün tuttuk. yoksa salta-nat vermekle üstün tutmadık. ⁷ Melekler ile cinli, İsa ve Üzeyir Aleyhisselâmı. ⁸ Nasıl olur da onlar mâbüt olur-lar. ⁹ Katil, kitlek ve salte gibi. ¹⁰ Levh-i Mahfûz'da.

(59) ve mâ mene'ânâ en nürsille bil'âyâtî illâ en kezzabe bihel'evvelûn, ve âteynâ semüdennâkate mubsrâten fezaalemû bihâ, ve mâ nürsilû bil'âyâtî illâ tahviyfâ (60) ve iz kulnâ leke inne rabbeke ehâtâ binnâs, ve mâ ce'alnelrû'yâlettiy ereynâke illâ fitneten lîhnâsi vessecceretelme'l'ûnete fiylkur'an, ve nühavvifühüm femâ yezliydühüm illâ tugyânen kebiyrâ (61) ve iz kulnâ lîlme'lâketiscüdü liâdeme fesece'dü illâ iblîys, kaâle e'esce'dü limen halakte tıynâ (62) kaâle ere'eyteke hâzellezly kerremte aleyye lein ahharteni ilâ yevmilkiyâmeti laehtenikenne zürriyyetehü illâ kaliylâ (63) kaâlezhzeb femen tebl'ake minhüm feinne cehenneme cezâüküm cezâen mevfü'râ (64) vestefziz menisteta'te minhüm bisavtike ve eclib aleyhim bihaylike ve recilike ve şârihkühüm fiyl'emvâl vel'evlâdi vaidhüm, ve mâ ya'dü hü müşşeytânü illâ gururâ (65) inne ibâdly leyye leke aleyhim sultân, ve kefâ birabrike vekiyâ (66) rabbükümüllezly yüzcly lekümülkülke fiylbahri lîtebtegu' min fadlih, innehü kâne biküm rahiy mâ.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ الْكَافِرِينَ كَذِبًا إِلَّا كَذِبًا أَلَا تَرْجِعُ
وَأَنبَأْنَا نُوحًا إِنَّا فَعَلْنَا لَكَ نُصْرَةً مِّمَّنْ هُمْ أَقْبَلُونَ وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ
وَأَنبَأْنَا هَارُونَ أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافِرِينَ وَنُوحًا أَنَّا مُنْقِذُكَ مِنَ الْكَافİRİN

(59) Evvelkiler mucizeleri yalan saymasalardı o istedikleri mucizeleri şimdi göndermeye bizim için hiç bir mâni yoktu. Semud kavmine dışı deveyi görünür bir mucize vermiştik. Onlar deveyi itlâf etmekle kendilerine zulüm ettiler. Biz mucizeleri ancak korkutup inanmaları için göndeririz. (60) Hani — Sana Rabbin nâs'ı ilim ve kudretiyle kuşatmıştır ¹ demiştik. Sana gösterdiğimiz rüya-
yı ², Kur'an'da mezkûr olan mel'un ağacı ³ nâs arasında fitneye ve ihtilâfa düşürmekten başka bir şey yapmadık ⁴. Biz onları korkuturuz, bu işe aşırı olan taşkınlıklarını artırmadan başka bir şey yapmıyor. (61) Hani biz meleklerle Âdem'e secde edin demiştik ⁵. İblis'ten maadası secde etmiş-
lerdi. İblis — Senin camurdan yarattığına ben secde mi ederim? ⁶ demişti. (62) İblis — Ben-

den üstün tuttuğun bu adamı bana bildir * * Beni kıyamet gününe kadar tehir edersen az bir miktarı hariç olmak üzere onun zürriyetini kendime bent edeceğim ⁷ dedi. (63) Allah buyurdu: «— Buradan çekil. Onlardan her kim sana tâbi olursa sizin cezanız Cehennem olur. Bu, şümül-
lû bir cezadır; (64) «— Onlardan gücün yettik-
lerini sesine yerinden oynat. Üzerlerine süvarin-
le, piyadenle yürü, onlar ile emvâlde, evlâtta or-
tak ol ⁸, onlara vaatlarda bulun ⁹. Şeytan aldat-
madan başka bir şey vaaletmez; (65) «— Ben-
im halis kullarıma senin hiç bir tasallutun ola-
maz. Rabbinin vekil ve gözetici olması elverir ¹⁰.
(66) Rabbiniz, sizin için denizde gemileri yürütür
ki O'nun inayetinden mâşetinizi artırasınız.
Çünkü O, hakkınızda merhametlidir.

¹ Veya Rabbin Kureyş'i azap ile kuşatacaktır. Artık hiç bir kimseden korkma. ² Mîrac gecesinde veya Hüdeybiye se-
neğinde veya Bedir senesinde görüldü rüyası. ³ Yüyen
kimse açıldandan dolayı lânetle başlayın ağaç veya Cehen-
nemde biten (o ağaçtan yiyecekleri Kur'an lânet eder) ya-
nı zekuum ağacını. ⁴ Gerek rüya ile veya Mîrac ile, gerek
Cehennemde biten zakkum ağacı ile birtakım halk fitneye
ve ihtilâfa düşmüşler, halta bazıları mürted bile olmuşlar.

di. ⁵ Âdem ve İblis kıssası saadet ve şekavetin mebnası
olmakla Kur'an-ı Mübin'de çok tekrerrü etmiştir. Sait
Âdem'e gâibi İblis'e uyvan oluydu. ⁶ Ne dersin. Niye buna
benden istediğin kıldın. ⁷ Azdırup helak edeceğim. ⁸ Çünkü
Kureyş mallarını putlara adılar, «— Bu öğütüm bana fi-
lân bağladı» derlerdi. İftis bunlarda şeytan ortak olur de-
mektir. Yahut veld-i zinada çalışan mallarıyla ortak olur.
⁹ «Kıyamet yok» de. ¹⁰ Onları senden korur.

وَأَنصَبْكَ الضَّرْفَ فِي الْخَمْرِ كَلَّكَ لَدُنْكَ إِلَّا زَاةً فَلَا تَحْكُمُ
إِلَّا الْبَرَاءَةَ وَنَحْنُ وَكَأَنَّكَ لَنَسْكَانُ كُفُورًا ۖ أَفَأَمِنْتَ
أَن يَخْصِفَ لَكَ حَايِبُ الْعَرَاوِيسِ عَلَيْكَ حُرُوصًا شَمَّ
لَا تَحْجِدُ وَالْكَوْكَبَاتُ ۖ أَمْ أَمِنْتَ أَن يُبْعِدَ كُرْفُهُ نَاسَةً
أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكَ قَاصِقًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كُفَرْتُمْ
فَمَا لَا تَحْجِدُ الْكَوْكَبَاتُ بِرَبِّكَ ۖ وَلَقَدْ كَرَّمْتَ بَنِي آدَمَ
وَحَمَلْنَا هُودًا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَفَعْنَا هُودًا فِي الطِّيبَاتِ
وَفَضَّلْنَا هَارُونَ عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ خَلْقِنَا فَضْبِيلًا ۖ يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ
أَنَاسٍ بِإِمامِهِمْ فَمَنْ أَكْبَرُ بَيْنَهُمْ قَاوُيَكَ يَقْرُؤُونَ
بِكَأَمْنٍ وَلَا يُظْلَمُونَ بَيْكًا ۖ وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى
فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَاصْلُ سَبِيلِكَ ۖ وَأَن كَادُوا
لَيَفْشُوَنَّكَ عِزَّ الدَّيَا وَحَيْثُ إِلَيْكَ الْفُتُورُ عَلَيْنَا غَيْرُهُ
وَأَن كَادُوا لَيَحْذَرُواكَ جَبَلًا ۖ وَلَوْلَا أَن تَبْتَئَكَ لَفَنَدُ
يَكُنْ تَرْكُنَ إِلَيْهِمْ شَيْئًا لَّهْلَبًا ۖ إِنْ كَادُوا لَيَضَعِفَ
الْحَيَوُةَ وَيَضَعِفَ الْإِنْسَانُ لَنَفَا لَيَحْذَرُواكَ عَلَيْنَا تَهْنِئَةٌ ۖ

(67) ve izâ messekümüddurru fıylbahri dalle men ted'üne illâ iyyâh, felemmâ neccâküm ilberri a'radtüm, ve kânel-insânü kefurâ (68) efe'emintüm en yah-sife biküm cânibelberri ev yürsile aley-küm hâsiben sümmâ lâ tecidü leküm ve-kiylâ (69) em emintüm en yu'ydeküm fıylhi târeten uhrâ feyürsile aleyküm ka-âsifen minerriyhı feyugrikaküm bimâ kefertüm sümmâ lâ tecidü leküm aleynâ bihi tebiy'a (70) ve lekad kerremnâ ben-niy âdeme ve hamelnâhüm fıylberri vel-bahri ve razaknâhüm minnettayibâti ve faddalnâhüm lâ kesiyрін mîmmen halaknâ tafdıylâ (71) yevme ned'ü külle ünâsin bi'imâmihim, femen ütiye kitâ-behü biyeminyihı feulâike yakreüne ki-tâbehüm ve lâ yuzlamüne fetıylâ (72) ve men kâne fıyl hâzihı a'mâ fehüve fıyl' âhureti a'mâ ve edallü sebiylâ (73) ve in kâdü leyfettinûneke anillezly evhaynâ iley-ke lilefteriye aleynâ gayreh, ve izen lette-hazüke halıylâ (74) ve lev lâ en sebbet-nâke lekad kidte terkenü ileyhim şey'en kaliylâ (75) izen le'ezaknâke dı'falhayâti ve dı'falmemâti sümmâ lâ tecidüleke aleynâ nasiyrâ.

(67) Size, denizde bir sıkıntı ¹ dokunsa Tanrı'dan başka taptıklarınız kaybolur, gider ². Fakat O, sizi korkudan kurtarıp karaya çıkarınca yine döne-klik edersiniz. İnsan nankördür. (68) O'nun, karanın bir tarafını sizinle beraber yere geçirme-yeceğinden, yahut üzerine taşı bir kasırga gön-dermeyeceğinden emin mi oldunuz? Sonra siz hiç bir vekil ve hâmi bulamazsınız. (69) Yoksa Al-lah'ın sizi, tekrar denize iade ettirerek şiddetli bir fırtına gönderip nankörlüğünüze karşı boğmaya-cağından emin mi oldunuz? Sonra bize karşı kur-taracak yardımcı, arayacak bir hâmi bulamazsı-nız. (70) * Biz Âdem oğullarını şerefli kıldık. Onları denizde, karada taşıttık. Kendilerine pâk şeylerden rızık verdik ³. Onları yarattığımız mah-

lûkatın çoğundan bütün bütün üstün tuttuk. (71) O gün herkesi pişivalarıyla beraber çağıracağız. Onlardan her kimin Kitabı sağ eline verilirse on-lar Kitaplarını sevine sevine okurlar. Kıl kadar haksızlığa uğramazlar. (72) Her kim bu dünyada kör davranır ise öbür dünyada da kör kalacak, belki daha ziyade yoldan sapacaktır. (73) Onlar vahyettiğimiz şeyden başkasını bize iftira edesin diye seni az kalsın o vahiyden döndüreceklerdi, o zaman seni candan bir dost edineceklerdi. (74) Eğer hakta seni sabit kılmaysaydık * az kalsın on-lara biraz meyil edecektin ⁴. (75) O halde sana diriliğin, ölümün iki katını ⁵ tattıracaktık. Sonra bize karşı hakkıyla hiç bir yardımcı bulamaya-caktın.

¹ Boğulmak korkusu. ² Yani siz yalnız Tanrı'dan me-det umarsınız. ³ Yani hepsini Âdem oğulları için yarattık.

⁴ Sekif cemaatinden bir kısmı zekâtın, namazdan af olun-mak gibi birtakım şartlar ile imana gelmek istemişler, bu hususta da ısrar etmişlerdi. Peygamberimiz bunların ima-na gelmelerini arzu ediyordu, bir müddet süküte vardı. Sü-

kûtünden onlar ümide düştüler. Bunun üzerine âyet-i ker-i-me nâzil oldu. Veya müğrikler Peygamberimizi dinden dön-dürmek kastında bulundular. Allah Peygamberimizi din-i kavimde tesbit etti. Yani ismet Allah'ın tevfiykiyledir.

⁵ Dünya ve âhiret azabını.

أَلَمْ نَرْجِعْ مِنْ ذِيكَ أَنْ فَضَّلْنَاكَ عَلَىٰ كِبَرِكَ ۖ قُلْ لَيْسَ
 أَجْمَعًا إِلَّا نَشَاءُ وَالْحَقُّ عَلَانٍ ۚ يَأْتُونَ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
 لَا يَأْتُونَ فِيهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَظِيمًا ۖ وَلَقَدْ
 صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۚ مَا كُنَّا نَسِر
 إِلَّا كُنُوزًا ۖ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ إِنَّكَ إِذْ تُخْرِجُنَا مِنْ أَرْضِنَا
 لَا تُؤْتِيهِمْ إِلَّا أَجْرًا مَكِينًا ۖ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ
 خَلَقْنَا نَجْمًا ۖ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ
 كَيْفَ آتَانَا بِاللَّهِ وَاللَّهُ كَيْفَ يُؤْتِيهِمْ ۖ وَكَانُوا لَنْ
 يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ
 حَتَّىٰ تَشْرَكَ لَكُمُ الْكُفْرَ ۖ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا
 لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ
 جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ ۖ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ
 قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ إِلَّا نَشَاءُ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ
 عَلَيْهِمُ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۖ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ
 بَيْنَ وَبَيْنَ كُمْ ۖ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ وَكَانُوا لَنْ يُؤْمِنُوا ۚ

(87) illâ rahmeten min rabbik, inne fadlahü kâne aleyke kebiyrâ (88) kul leinleteme'atil'insü velcinnü alâ en ye'tü bimisli hâzelkur'âni lâ ye'tüne bimislihi ve lev kâne ba'duhüm liba'dın zahiyrâ (89) lekad sarrafnâ linnâsi fîy hâzelkur'âni min külli meselin fe'ebâ ekserünnâsi illâ küfürâ (90) ve kaâlû len nü'mine leke hattâ tefcürelenâ minel'ardı yenbü'a (91) ev teküne leke cennetün min nahylin ve inebin fetüfeciirel'enhâre hülâlehâ tefciyrâ (92) ev tüskitassemâe kemâ ze'amte aley-nâ kisefen ev te'tiye billâhi velmelâketi kabiylâ (93) ev yeküne leke beytün min zuhrüftin ev terkââ fîyssemâ, ve len nü'mine lirukiyyike hattâ tünezzile aley-nâ kitâben nakreüh, kul sübhâne rabbîy hel küntü illâ beşeren resülâ (94) ve mâ mene'ennâse en yü'minü iz câe hümlühüdâ illâ en kaâlû ebe'asallahü beşeren resülâ (95) kul lev kâne fîylardı melâiketün yemşüne mutmalnînyne lenezzelnâ aleyhim minnessemâi meleken resülâ (96) kul kefâ billâhi şehiyden beyniy ve beyneküm, innehü kâne bi'ibâdihî habiyren basıyrâ.

(87) Şu kadar ki Rabbinin merhametidir ki Kur'an'ı ipka etmiştir. O'nun sana karşı inayeti büyüktür. (88) De ki bu Kur'an gibi bir Kur'an daha getirmek için insan ile cin biraraya toplanıp yekdiğerlerine arka velseler bile yine onun gibi getiremezler. (89) * Biz, bu Kur'an'da nâs'a her bir misali dolandırdık¹. Nâs'ın pek çoğu ancak nankörlükte² bulundular. (90) Dediler ki — Biz sana hiç bir zaman inanamayız; meğer ki bize yerden bir pınar çıkarasın. (91) — Yahut senin hurma ağaçlarından, asmalardan bir bahçen olsun da ortasından güzel güzel ırmaklar akıtasın. (92) — Yahut za'mın veçhile³ göğü üzerimize parça parça düşüresin. Yahut Allah ile melekleri karşımıza getiresin⁴. (93) — Yahut senin al-

tundan bir evin olsun, yahut göğe çıkasın. Bununla beraber bize okuyacağımız bir kitap indirimedikçe göğe çıktığna da kaabil değil inanamayız. Onlara de ki aman Yâ Rabbi! Ben peygamberliğe nâil olmuş beşerden başka bir şey miyim? (94) Kendilerine ayn-ı hidayet olan Kur'an geldikten sonra halkı imandan men'eden sebeb — Allah insanı mı peygamber gönderir? Demelelerinden başka bir şey değildi. (95) Kendilerine de ki yeryüzünde gezer, sakin olur melekler olsaydı biz de onlara gökten melek bir peygamber gönderirdik⁵. (96) De ki benimle sizin aramızda Tanrı'nın hakkıyla şahit olması elveriş. Çünkü O, kullarının ahvalinden haberdardır, onları görür.

¹ Her nevi teğvik ve tahfizi ihbar ve hikem, vaat ve vadi tekrar beyan ettik.

² veya hakkı inkârda bulundular, nâst'ın maksat ehli Mekke'dir.

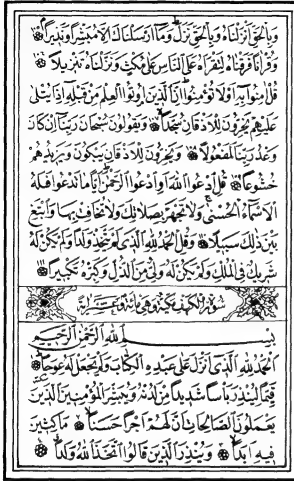
³ Dilesek onları yere geçirirdik veya üzerlerine göğü

parça parça düşürürdük mealindeki âyet-i kerime.

⁴ veya sırasıyle öntümüzden geçirsin veya şahit olarak getirsin.

⁵ Siz melek değilsiniz ki size melekten peygamber gönderebiliriz. Beşere beşerden peygamber gönderilir.

(105) ve bilhakkı enzel-nâhü ve bilhakkı nezel, ve mâ ersalnâke illâ mübeşşiren ve neziyrâ (106) ve kur'ânen farak-nâhü litakre'ehü alennâsi alâ müksin ve nez-zelnâhü tenziylâ (107) kul âminü bihi ev lâ tü'minü, innelleziyne ütül'ilme min kablihi izâ yüttlä aleyhim yahurrüne lil'ezkaâni süccedâ (108) ve yekuü'lüne sübhâne rabbînâ in kâne va'dü rabbînâ leme'ülâ (109) ve yahurrüne lil'ezkaâni yebküne ve yeziydühüm huşû'â (110) kulid'ullahe evid'urrahmân, eyyen mâted'ü felehül'esmäülhusnâ, ve lâ techer bisâlatike ve lâ tühâfti bihâ vebtegi beyne zâlike sebîylâ (111) ve kulilhamdülillâhil-leziy lem yettehiz veleden ve lem yekün lehü şeriykün fiylmülki ve lem yekün lehü veliyyün minezzüllü ve kebbirhü tekbiyrâ.

SÜRETÜL-KEHF

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elhamdülillâhillleziy enzele alâ abdi-hilkitâbe ve lem yec'al lehü ıvecâ (2) kayyimâ, liyüzire be'sen şediden min ledüh, ve yübeşşirelmü'miniynelleziyne ya'melünnesâlihâti enne lehüm ecren hasenâ (3) mâkisistyne fiyhı ebедâ (4) ve yünzirellezziyne kaâltüttehazzellâhü veledeâ.

(105) Biz, Kur'an'ı ancak hak ile inzâl ettik, o da ancak hak ile indi ¹. Seni de ancak müjdecî, Allah azabıyla korkutucu gönderdik. (106) Nâs'a, aheste aheste okuman için Kur'an'ı âyet âyet, dağınık gönderdik. Onu uygun bir surette indirdik ². (107) Onlara de ki ona ister inanın, ister inanmayın. Evvelce kendilerine ilim verilen ehl-i Kitabın mü'minleri yok mu? Onlara Kur'an okunduğu zaman secde ederek yüz üstü kapanırlar. (108) «— Rabbimiz tamamıyla münezzehdir ³. Rabbimizin vaadi her halde yerine gelir» derler, (109) ağlaya ağlaya yüz üstü kapanırlar. Kur'an onların huşuunu artırır. (110) De ki Tanrıya dua edin veya esirgeyen Zat'a dua edin ⁴, hangisiyle dua ederseniz edin, onun (Er - Rahman, Er - Rahîm, Es - Selâm) gibi güzel adları vardır. Namazında

sesini çıkarma, kısma, ikisinin arasında bir yol bul. (111) De ki oğul edinmeyen, mülkte bir ortağı bulunmayan, zül ve acizden dolayı iş göreni bulunmayan Tanrı'ya hamdolsun. O'nu büyük bilerek büyüklüğün ile yâdet.

KEHF SÜRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, başışlayan Tanrı adıyla

(1 - 2 - 3) Kendi kuluna, tarafından kâfirleri şiddetli bir ukubet ile korkutmak, iyi iş işleyen mü'minlere de, ebedî olarak kalacakları güzel bir mükâfat ile müjdelemek için eğrilikten âri, dosdoğru bir kitap inzâl eden Tanrı'ya hamdolsun. (4) Allah çocuk edindi diyenleri de korkutmak için Kitap inzâl etmiştir.

¹ Hikmete uygun indirdik, indirdiğimiz gibi kaldı. Hiç değişmedi.

² Hikmete, maslahata uygun olarak peyderpey indirdik.

³ Caymaktan, kâfirlerin dediklerinden.

⁴ Esirgeyen deyin, Rahman diye dua edin. Allah deyin, Allah diye dua edin.

⁵ Mekke'de nazıl olmuş, 110 âyetlidir.

(5) mâ lehüm bihi min ilmin ve lâ bâlîhim, kebûret kelîmeten tahrücü min efvâhihim, in yakûlûne illâ kezîbâ (6) fele'alleke bahr'un nefseke alâ âsârihim in lem yû'minû bihâzelhadiysi esefâ (7) innâ ce'alnâ mâ ael'ardı ziyneten lehâ lineblüvehüm eyyühüm ahsenü amelâ (8) ve innâ lecâ'ilüne mâ aleyhâ sa'hyden cürüzâ (9) em hasibte enne ashâbelkehfî verrakıymî kânû min âyâtına acabâ (10) iz evelfıtyetü illelkehfî fekaâlû rabbenâ âtınâ min ledünke rahmeten ve heyyi'lenâ min emrinâ reşedâ (11) fedarabnâ alâ âzânihim fıtylkehfî siniyne adedâ (12) sümmâ be'asnâhüm lina'l'eme eyyülhız-beyni ahsâ limâ lebişü emedâ (13) nah-nü nakussu aleylke nebe'eühüm bilhakk, innehüm fıtyetün âmenü birabbihim ve zıdnâhüm hüdâ (14) ve rabatnâ alâ kulübihim iz kaamû fekaâlû rabbünâ rab-büssemâvâti vel'ardı len redd'üve min dū-nihi ilâhen lekad kulnâ izen şatatâ (15) hâülâi kavmünettehazû min dūnihi âll-heh, lev lâ ye'tüne aleyhim bisultânin beyyin, femen azlemü mimmenıftarâ alallahi kezîbâ.

(5) Böyle diyenlerin ne kendilerinin, ne babaları-nın bu bapta bir bilgileri yoktur. Ağızlarından çı-kan o söz ne büyük bir sözdür! Onlar yalandan başka bir şey söylemezler. (6) Yoksa onların bu söze ¹ inanmayıp yanından gittiklerine teessüf ederek kendini helâk mi edeceksin? ² (7) Biz, yeryüzünde bulunanları yer için ziynet kıldık ki nâs'ı deneyelim, bakalım hangisi daha güzel iş-lerde bulunacaktır. (8) Biz, yeryüzünde olanları dümdüz kuru bir yere çeviririz. (9) Kehf ve rekîm sahiplerini ³ âyetimiz içinde acip bir âyet mi san-dın ⁴? (10) Hani o yiğitler büyük bir mağaraya çekilmişler, — Ey Rabbimiz! tarafından bize rahmet ⁵ ver, işimizde doğruyu rehber et» de-mişlerdi. (11) Biz de o mağarada onların kulak-larına nice yıllar perde koyduk ⁶. (12) Sonra uy-

ما لهم من علم ولا لا بأسهم كبرت كلمة تخرج من أفواههم إن يقولون إلا كذباً ۝ فلعلكم نفعنا من عذرهم أن لم يؤمنوا بما آتيناكم من الآيات ۝ وإن كنتم من آتيناكم من الآيات ۝ أم حسبكم أن لنقض عذرنا ۝ أم حسبكم أن لنصاحب الكهف والزبور كما نؤمن بالآيات ۝ إنا أوفى الوعد إنا الكهف فقالوا ربنا آتنا من لدنك رحمة وهدينا كما أمرنا ربنا ۝ فنصرنا على دابغهم في الكهف سبعين عاماً ۝ فوعدناهم لنعلم أحوالهم في أنفصال الآيات ۝ ثم نقض عيولكم سبعاً ۝ بالحق أنهم في غفلة مستغرقين ۝ وروىناهم هدى ۝ ورويناهم على قلوبهم إذ قاموا فقالوا ربنا آتنا من السموات والارض كن تدعوا من دبرنا لئلا نقدر أن نطعمك ۝ هؤلاء قومنا اتخذوا من دبر الهمة فلو لا بأنهم عليه رب سلطان بين قلوبهم من آفة على الله كذباً ۝

kuda ne kadar kaldıklarını iki fıkradan hangisi-nin ⁷ onların mağarada eğleştikleri müddeti sayıp zapt edebildiğini ayırdetmek için onları uyandır-dık. (13) Biz, sana onların haberini doğruca nak-leliyoruz, onlar birtakım yiğitlerdi ki Rablerine inanmışlardı. Biz de onların hidayet ve sebatla-rını artırmıştık. (14) Onlar, padişahlarının önün-de durup şöyle söyledikleri zaman onların kalpe-rine kuvvet ve metanet vermiştik: «— Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir. O'ndan başka hiç bir tapacağa tapmayız. Böyle ⁸ dersek küfürde haddi aşmış bir söz söylemiş oluruz». (15) «— Bu bi-zim vatandaşlarımız O'ndan başka birtakım tapa-caklar edindiler. Onlar bize apaçık bir burhan ge-tirmeliydiler. Allah'a karşı yalan uydurandan da-ha zalim kim olabilir? ⁹».

¹ Kur'an-ı Kerim'e. ² Kendini helâk etme. ³ «Kehf» büyük, mağaradır. Rekîm muhtelif mânaya gelir. Mağara-nın bulunduğu vadi, dağ, Eshab-ı Kehf'in köyü, isimleri ya-zılıp o mağaranın kapısına konulan levha, Eshab-ı Kehf'in mekânı veya köpeği, yahut Eshab-ı Kehf'ten başka üç ki-şidir ki üzerlerine mağara kapanmıştır. ⁴ Bunların uykuda kalmalarını, gökleri, yeri yarattığımızı nisbette daha acıp, daha garip mi buldun? ⁵ Rızık, mağfiret, düğmandan se-

lâmet. ⁶ Senelerce uyuttuk. ⁷ Eshab-ı Kehf'in iki fıkrasın-dan mağarada kaldıklarında ihtilâf edenler, bir kısmı bir gün, bir kısmı daha az diyenler veya Eshab-ı Kehf zama-nında iki Müslüman fıkrasından veya Eshab-ı Kehf zama-nındaki padişahlar ile Eshab-ı Kehf'ten. ⁸ Tanrıdan baş-kasına taparız dersek. ⁹ Padişahların önünden çıktıkları son-ra aralarında böyle söylemişlerdi.

وَاِذْ اَعْرَضْنَا عَنْ قَوْمِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِلَّا اِلَهًا فَاَوْثِقْنَا لَكَ يَتْسَرُ لَكَ رُكْبَتَيْنِ رَحْمَةً وَرَهْمَةً لِّكَ مِنْ رَّحْمَتِيْكَ ۝۱۶
وَوَحْيَا الشَّمْسِ اِذَا طَلَعَتْ تَرَاوَعْنَ كَيْفِهِنَّ فَاَتَا الْبَيِّنِ
وَاِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبْنَ فَاَتَا الْاَشْمَالِ وَتَغْرِبُ فَيَوْمَ مِثْلُ
ذَلِكَ لَيْسَ اِلَّا اِلَهٌ مِنْ هَٰذَا فَهَٰذَا اَلِهَتُكَ وَمَنْ يُّضِلِلْ
فَلَنْ يَّجِدَ لَهُ وِلَايَةً مِنْ يَّحْيٰى ۝۱۷ وَتَقْسِمُ بِاِنَّا لَنَعْلَمُ
رُغْوَةَ نَفْسِكَ فَاَتَا الْبَيِّنِ وَفَاَتَا الْاَشْمَالِ وَكَذٰلِكَ
بَارِطٌ وَاَدْعٰىهِ اِلَى طَلْعَتِهَا عَلَيْهِ لَوَلِيَّتُ
يَنْهٰهُ فَاَرَا اَلَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ رُغْبًا ۝۱۸ وَكَذٰلِكَ بَعَثْنَا
لَيْسًا لِّاُولٰٓئِكَ فَيَوْمَ قَالَتْ اِنَّهُمْ كَاذِبٰٓتٌ ۝۱۹
يَوْمًا وَاَبْعَضُ يَوْمًا قَالُوْا رَبُّنَا عَلٰٓمٌ نَّجْمًا لَيْسَ
فَاَبْعَا اَحَدٌ كَرُوْرٌ وَكَذٰلِكَ هُوَ اِلٰهٌ لِّدُنُوْكَ فَلْيَنْظُرْ
اَنۡبَا اَزْكٰى حَلَمًا فَلْيَا كُرْبٰى فَيَوْمَ نَزَّلْنَا الْفَلَقَ
وَلَا يَنْصُرُكُمْ اَحَدًا ۝۲۰ اِنَّهُمْ اِنْ يَّظْهَرُوْا عَلٰٓيْكُمْ يَوْمَكُمُ
اَوْ يَبْعِدُوْكُمْ يَوْمَ مِثْلِهِمْ وَلَنْ نَّفْعِلَ اِلَّا اَبۡهٰكُمُ ۝۲۱

(16) ve izi 'tezeltümühüm ve mâ ya' bû-
düne illallahe fe'vü illelkefhi yenşürleküm
rabbüküm min rahmetihî ve yühbeyyi' le-
küm min emriküm mirfekaâ (17) ve te-
reşsemse izâ tala'at tezâverü an kehfihim
zâtelyemiyni ve izâ garabet takridü-
hüm zâteşşimâli ve hüm fîy fecvetin
minh, zâlike min âyâtillâh, men yehdil-
lâhü fehüvelmühted, ve men yudlil felen
tecide lehü veliyyen mürşidâ (18) ve tah-
sebhühüm eykaâzen ve hüm rukuûd, ve
nükallibühüm zâtelyemiyni ve zâteşşimâl,
ve kelbühüm bâsitun zirâ'ayhi bilvasıyd,
levittalâ'te aleyhim levelleyte minhüm
firâren ve lemülî'te minhüm ru'bâ (19)
ve kezâlike be'asnâhüm liyetesâelü bey-
nehüm, kaâle kaâilün minhüm kem lebis-
tüm, kaâlû lebisnâ yevmen ev ba'da
yevm, kaâlû rabbüküm a'lemü bîmâ le-
bistüm feb'asü ehadeküm biveriküküm
hâzihi illelmediyetni felyanzur eyyühâ ez-
kâ ta'âmen felyetüküm birızkun minhü
velyetelattaf ve lâ yüş'renne büküm eha-
dâ (20) innehüm in yazherü aleyküm yer-
cümüküm ev yu'ydüküm fîy milletihim
ve len tüflihü izen ebedâ.

(16) «Onlardan, Allah'tan başka mâbutlardan ayrılmak isterseniz büyük bir mağaraya çekilin ki Rabbiniz size rahmetini genişletsin, işlerinizi de size yarayacak bir surette yapsın¹. (17) Onlara baksaydın götürdün ki güneş doğduğu vakit mağaralarının sağ tarafına meyleder, battığı vakitte de sol tarafa giderdi². Onlar mağaranın açık³ bir yerinde idiler. Bu, Allah'ın kudretine ait nişanlarındandır. Allah her kime hidayet verirse o, hidayeti bulur, her kimi dalâlete düşürürse ona irşad edecek bir yâr bulamazsın. (18) Gözleri açık olmakla sen onları uyanık sanırsın. Halbuki onlar uyukadırlar. Biz onları çürütmek için sağa, sola döndürürdük. Köpekleri ise dirseklerini kapı eşiği makamındaki yere uzanmış bir halde ya-

tıyordu. Onları bu halde görseydin geri dönüp kaçardın. Mehabetlerinden korku içinde kalırdın. (19 - 20) Bunun gibi⁴ birbirlerinden soruşup hallerini bilmek için onları uyandırırk. Onlardan biri burada ne kadar vakit eğleştiniz dedi. Birkaçı bir gün veya ondan daha az eğleştik dediler. Birkaçı da şöyle dediler: Ne kadar eğleştiğinizi Rabbiniz daha iyi bilir, içinizden birinizi bu gümüş akça ile şehre gönderin, baksın, kimin yemeği daha pâk⁵ ise size ondan yiyecek getirsin, nazikâne hareket etsin, hiç bir kimseye burada bulunduğunuzu haber vermesin⁶. Çünkü onlar sizi ele geçirirlerse ya taşlarlar veya cebren kendi dinlerine döndürürler. Bu halde ebediyyen felâh bulamazsınız.

¹ Şehirden ayrıldıkları zaman birbirlerine böyle söylediler.

² Yani onlara hiç güneş değmezdi.

³ Veya geniş mahallinde idiler, böylece hava alırlardı.

⁴ Onların uyumalarını kudretimize nişan kıldığımız

gibi uyanmalarını da öyle nişan kıldık.

⁵ Veya helâl, ucuz, leziz.

⁶ Çabuk gitsin, çabuk gelsin. Ahaliye lûtf ile muamelede bulunsun. Kimseye kendisini bildirmesin.

(21) ve kezâlike a'sernâ aleyhim liya'-lemü enne va'dallâhi hakkun ve ennes-sâ'ate lâ reybe fihâ, iz yetenâze'üne beynehum emrehüm, fekaâlübnü aleyhim, bünyânâ, rabbühüm a'lemü bihim, kaâlleleziyne galebü alâ emrihim lenettehzenne aleyhim mescidâ (22) seyekuûlüne selâsetün râbl'uhüm kelbühüm, ve yekuûlüne hamsetün sâdisühüm kelbühüm recmen bilgayb, ve yekuûlüne seb'atün ve sâminühüm kelbühüm, kul rabbîy a'lemü bi'ddetihim mâ ya'lemühüm illâ kaliyl, felâ tümâri fîyhim illâ mîräen zâhiren ve lâ testefti fîyhim minhüm ehadâ (23) ve lâ tekuûlenne lişe'yin innîy fâ'lün zâlike gadâ (24) illâ en yeşâallahü vezkür rabbeke izâ nesiyte ve kul asâ en yehdiyenî rabbîy lâkrabe min hâzâ resedâ (25) ve lebisü fîy kehfihim selâse mietin sinîyne vezdâdü tis'a (26) kullil-lâhü a'lemü bimâ lebisü, lehü gaybüs-semâvâtî vel'ard, absır bihi ve esmü', mâlehum min dünihî min velîyyin ve lâ yüsrikü fîy hükmihî ehadâ (27) vetlü mâ ühiye ileyke min kitâbi rabbîk, lâ mübeddile likelimâtihî ve len tecide min dünihî mültehadâ.

وَكَذَلِكَ عَلَّمْنَا عَلَيْهِمُ الْعِلْمَ أَنَّ رُءُوسَهُمْ وَأَنَّهُ السَّاعَةُ
لَارْبُ فِيهَا إِلَهٌ بَدَأُ عَوْنُ بَيْنَهُمْ هُمْ يَصْأَلُونَ أَيْنَا
عَلَيْهِمْ نَبِيًّا أَنَا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَرْسِهِمْ
لَنُخَدِّنَ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ۖ فَسَيَقُولُونَ تَلَكَ رَأْسُهُمْ
كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَسَفَ سَادُ سُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجَاءُ الْعَيْنِ
وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَتَأْمُرُهُمْ كَلْبُهُمْ فَارْجِعْ عَنْهُمْ
مَا يَكْلَهُمْ لَآ قَائِلَ فَلَا تَنَارُ فِيهِمْ إِلَّا مَرَّةً ظَاهِرًا
وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۖ وَلَا تَقُولُ لِنَا أَخِي إِنْ
فَاعِلٌ لِلَّهِ عَمَلًا ۖ إِنَّا لَأَنْبَاءُ اللَّهِ وَأَدَّكَ رَبُّكَ إِذَا نَسِيتَ
وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ۖ
وَلِيُؤْمِنُوا فِيهِمْ نَلَقْنَا مِنَ الْمَاءِ رِسِينَ وَلَآ دَاوُودُ وَنَسَا ۖ
فَلَا إِلَهَ أَعْلَمُ بِمَا لَوْ أَنَّ الْعِبَادَ لَأَسْمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَبْصُرُ وَوَسْمِعُ مَا لَمْ يَنْزِلْ مِنْ دُونِهِمْ وَلَوْ لَآ يَنْشُرُوكَ
فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۖ وَأَنَّا لَمَّا وَجَّعْنَا إِلَيْكَ مِنْ كِتَابٍ رَبِّكَ
لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِنَا وَلَنْ نُجِيدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۖ

(21) Böylece halkı onların haline muttali kıldık. Ta ki Allah'ın diriltmek hakkındaki vaadi hak olduğunu, kıyamete asla şüphe olmadığını bilmiş olsunlar. Hani onlar aralarında ¹ bu hususta niza'a düşmüşlerdi, onlar ² dediler ki üzerlerine bir bina yapın ³; Rableri onların hallerini daha iyi bilir. Reyleri galip gelen Müslümanlar halinde üzerlerine bir mescit yapalım dediler. (22-23-24) Onlar ⁴ «— Eshab-ı Kehf üç kişidir, dördüncüleri köpekleridir» derler. Bâzısı da «— Beş kişidir, altıncıları da köpekleridir» derler. Bu iki söz gaybe taş atmaktır ⁵. Diğerleri ise «— Yedi kişidir. Sekizincileri köpekleridir» derler. Onlara de ki âdetlerini Rabbim daha iyi bilir. Onları ancak az kimse bilir. Hakkında ancak zâhir olan şeyden fazlasıyla nizada bulunma ⁶. Onlar hak-

kında onlardan hiç bir kimseye de bir şey sor-ma. Hiç bir şey için ben onu herhalde yapacağım deme. Ancak Allah'ın dilemesiyle yapacağım de. Unuttuğun zaman Rabbini an, «— Olabilir ki Rabbim beni bundan ⁷ daha yakın bir yola ⁸ götürür» de. (25) Onlar mağaralarında dokuz fazla-sıyla üçyüz sene eğleştiler ⁹. (26) Onlara de ki ne kadar eğleştiğinizi Allah daha iyi bilir. Gök-lerin, yerlerin gaybılarını bilmek O'na mahsustur. O ne güzel görür! Ne güzel işitir! O'ndan başka onların bir yârları, işlerini göreni yoktur. O, hiç kimseyi hükmünde ortak yapmaz. (27) Rabbinin Kitabından sana vahy olunanları oku, O'nun söz-lerini değiştirecek yoktur.. O'ndan başka hiç bir sığınacak ve dayanacak bulamazsın.

¹ Vatandaşlar, Eshab-ı Kehf hakkında.

² Kâfir olanlar.

³ Çünkü vatandaşlarımızdır.

⁴ Eshab-ı Kehf'in kıssalarıyla meşgul olanlardan bir kısmı.

⁵ Zan ve tahminden ibarettir.

⁶ O hususta derine dalma, Kur'an'ın haberiyle itikfa

et. Onları red de etme, teşhil de etme.

⁷ Eshab-ı Kehf'in haberinden.

⁸ Eshab-ı Kehf'in haberinden daha ziyade nübüvvetime delâleti zâhir olan bir yola.

⁹ Sene-i gemesiye üzere üçyüz, sene-i kameriye üzere üçyüz dokuz sene olduğuna işaretir.

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوِّ وَالْعُرْيِ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدَ الْخَيْرَ وَالْآخِرَ
وَلَا تَطْعَمْ مَنْ لَقْنَا قُلُوبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ
فُطُوحًا ۖ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَنُفَاةٌ فَلَأْزِقَنَّ مِنْ عَذَابٍ مُتَبَعًا ۖ فَلْيُكْفِرْ
إِنَّا عِندَنَا لِلظَّالِمِينَ تَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَعِينُوا
فَعَاوَنَاءُ كَانَهُمْ لَمَنْ يَتَّبِعُ الْوُجُوهَ يَجُورُ ۖ فَبِئْسَ الْأَشْرَارُ ۖ وَسَاءَتْ
مُرْتَفَعًا ۖ إِنَّا لَكَبِيرَاتٌ أَنْتُمْ وَالصَّاحِبَاتُ إِنَّا لَا نَضْمِغُ لَكُنَّ
مِنْ أَجْسَدِ عَمَلًا ۖ وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْدِينَارَ وَالنِّسَاءَ وَتُحِبُّونَ
الْأَنْهَارَ يَجْلُوتُ فِيهَا زُجُجًا ۖ وَرَبِّمَنْ دَحَىٰ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا
خُضْرًا مِنْ شَدِيدٍ ۖ وَاسْتَرْسِقُوا فِيهَا مِنْ مَاءِهَا لِأَنْ تَأْكُلُوا
فَمِنْ ثَمَرَاتِهَا ۖ وَسَخَّرْنَا مَرْجَهَا ۖ وَأَصْرَحْنَا رُجُلَيْهَا ۖ
جَعَلْنَا الْأَحْدَاثَ جَنِينَ ۖ مِنْ غَابٍ وَخَفِيفٍ ۖ فَانْجَلِ ۖ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمُ الْوَادِعَاتِ كَيْدًا ۖ فَكَلَّمُوا وَلَاقُوا ۖ وَنَبَّيْنَا
وَحْمَتَنَا جَلَالًا ۖ وَهَمَّازًا ۖ وَكَانَ لَهُمْ تَرْغَاتُ ۖ لِيَصْحَابِهِ
وَهُوَ يُحَاوِرُهُ ۖ وَرَأَىٰ آيَاتِنَا مَا لَا يَحْكُمُونَ ۖ

(28) vasbır nefseke ma'alleziyne yed'üne rabbhüm bilgâdâtı vel'aşıyyı yürıydüne vecheh, ve lâ ta'dü aynâke anhum, tü-riydü ziyetelhayâtiddünyâ ve lâ tütü' men aġfelnâ kalbehü an zikrinâ vettebea hevâhü ve kâne emrühü fîrutâ (29) ve kulilhakku min rabbiküm femen şâe fel-yü'min ve men şâe felyekfür innâ a'ted-nâ lizzâlimiyye nâren ehâta bihim sürâ-dikuhâ, ve in yestegıysü yûgââsü bimâin kelmühli yeşıyivlucüh, bi'sşerşar ve şâet mürtefekaâ (30) innelleziyne âmenü ve amilüssâlihâtı innâ lâ nudıy'u ecre men ahsene amelâ (31) ulâike lehüm cen-nâtü adnin tecrıy min tahtihimül'enhârü yuhallevne fiyhâ min esâvire min zeh-bin ve yelbesüne sıyâben hudran min sündüsün ve istebrakun mütteki'lyne fiyhâ alel'erâik, ni'messevâb, ve hasünet mürtefekaâ (32) vadrib lehüm meselen recüleyni ce'alnâ lehadithimâ cenneteyni min a'nâbin ve hafefnâhümâ binahlin ve ce'alnâ beynehumâ zerâ (33) kiltelcenneteyni âtet ükülehâ ve lem tazhm min-hü şey'en ve feccernâ hilâlehumâ neherâ (34) ve kâne lehü semer, fekaâle lisâhı-bihî ve hüve yühâvirühü ene ekserü min-ke mâlen ve e'azzü neferâ.

(28) Sabah, akşam, Rablerinin yüzünü, rızasını kastederek O'na ibadet edenlerle beraber kendini sabırlı kıl. Dünya diriliğinin debdebesine kapılarak, onlardan gözlerini ayırma. Gönلünü zikrimizden gafil kıldığımız, hevesine uymuş, hâli harap olmuş kimselere ita'at etme. (29) Onlara de ki hak Rabbiniz tarafındandır ¹. Dileyen inansın, dileyen gâvur olsun bize ne! Biz zalimlere öyle bir ateş hazırladık ki onun etrafına çekilen kalın perdeleri ² kendilerini kaplar. Eğer susuzluktan feryat ederlerse onların feryadına zeytin yağı tortusu ³ gibi bir su verilir ki ağzlarına götürürken yüzlerini kavrur. Bu, ne fena içecektir! O, ne fena kurulacak yerdirdi! (30) İman edip iyi amel işleyenler yok mu? Biz bu gibi ameli iyi olan kim-senin mükâfatını asla zayı etmeyiz. (31) Onlar

için Aden Cennetleri ⁴ vardır ki altından ırmak-lar akar. Orada tahtlar üzerinde kurularak, altın bileziklerle bezenecekler, ince dıbadan, kalın dı-badan yeşil elbise giyeceklerdir. O, ne güzel mü-kâfattır! Onlar, ne güzel kurulacak yerlerdirdi! (32-33) Onlara biri mü'min, diğeri kâfir olan iki adamı misal getir: Biz onlardan birine ⁵ iki üzümlü bağı vermiş, bağlarını hurmalıklarla kuşat-mış, o iki bağ arasında da ekin yetiştirmişti. O iki bağın ikisi de mahşûllerini tamamıyla vermiş-ti, onun hiç bir meyvesi eksik olmamıştı. (34) Bu iki bağ ortasından bir de ırmak akıtmıştı. Onun başka meyveleri de vardı ⁶. Arkadaşına muhave-re sırasında övünerek «— Ben senden daha zen-ginin, hadem ve haşem cihetiyle senden daha kuvvetliyim ⁷» demişti.

¹ Kur'an veya hüküm Allah'tandır, havadan değildir. Veya Kur'an, Rabbiniz tarafından hak bir sözdür.

² Veya kalın duvarları, ateşten duvarları, cadırları, du-manları onları kaplamıştır. Ateşin etraflarını aldıklarını temsildir.

³ Veya erimiş bakır, kan ve irtin gibi.

⁴ Veya ikamet olunacak Cennetler.

⁵ Kâfir olanına.

⁶ Yahut başka serveti de vardı.

⁷ Ailem, aşiretim, hademem, a'vanım, evlâdım daha çoktur veya daha namdardır.

(35) ve dehale cennetehü ve hüve zâlîmün linefsih, kaale mâ ezunnu en tebyîde hâzihî ebedâ (36) ve mâ ezunnussâ'ate kaâlmeten ve lein rüddüti illâ rabbiy le'ecidenne hayren minhâ münkalehâ (37) kaale lehü sâhübühü ve hüve yühâvirühü ekeferte billeyzi halekake min turâbin sümmе min nutfetin sümmе sevâke recülâ (38) lâkinnâ hüvallahü rabbiy ve lâ üşrikü birabbîy ehadâ (39) ve lev lâ iz dehalte cenneteke kulte mâşâal-lahü lâ kuvvete illâ billâh, in tereni ene ekalle minke mâlen ve veledâ (40) fe'asâ rabbiy en yü'tiyeni hayren min cennetike ve yürsile aleyhâ husbânen minnesemâi fetusbiha sa'iyden zelekaâ (41) ev yusbiha mâühâ gavran felen testetü'a lehü talebâ (42) ve ühyita bisemerihî feasbeha yükalibühü keffeyhi alâ mâ enfeka fihâ ve hiye hâviyetün alâ uruşihâ ve yekuülü yâ leyteniy lem üşrik birabbîy ehadâ (43) ve lem tekün lehü fietün yansürünehü min düñlillâhi ve mâ kâne muntasrâ (44) hünâlikelvelâyetü lillâhilhak, hüve hayrün sevâben ve hayrün ukbâ (45) vadrib lehüm meselelhayâtiddünyâ kemâin enzel-nâhü minnesemâi fahteleta bihi nebâtül'ardı feasbaha heşiyemen tez-rühürriyâh, ve kânallahü alâ külli şey'in muktedirâ.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ أَمَا أُظُنُّ أَن تَبْدِلَ هَذِهِ
أَبَاكَ ۖ وَمَا أُظُنُّ لِنَاسِكَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ۖ قَالَ لَهُ صَاحِبُهَا وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ نَافِثَتِكَ مِنْ نَافِثَةٍ ۖ قُلْتُ لَا ۚ وَلَكِنْ
هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۚ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتُ
جَنَّتَكَ ظَلَمْتُ مَا أُشَاءُ اللَّهُ لَا أَفُوتُهُ ۚ إِلَّا بِاللَّهِ إِن رَزَقْنِي أَفْئَةً مِنْكَ
مَا لَأُوْكَفًا ۚ فَخَسَمَ لِي فِي نَفْسِي خَيْرًا مِنْ رَبِّي ۚ وَاللَّهُ يَهْدِي لِمَنْ يَشَاءُ
عَلَيْهَا حَسْبُنَا مِنَ السَّمَاءِ نَافِثَتٌ وَفِيهَا مَصِيدًا ۚ إِنَّهَا قَدْ أُنْزِلَتْ
مِنْ قِبَلِ رَبِّكَ ۖ وَأَخْبَطَ بِهَا مَنَظَرَهُ فَاسْتَمَعَ
يَقُولُ كَذِبًا ۖ عَلِمَ الْأَشَقُّ فِيهَا وَجْهًا وَبَرَّ عَلَى رُؤُسِهَا وَيَقُولُ
يَا بَنِيَّ إِنَّمَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۚ وَلَوْ كُنْتُ إِذْ دَخَلْتُهَا مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَمَا كُنْتُ أَنْصَرُهُمْ ۖ هَذَا الَّذِي لَوْلَا نَفْسِي لَاحِقٌ هُوَ
خَيْرٌ لَّنَا بِمَا وَخَرَّ عُقْبَاهُ ۚ وَأَخْبَرْتَهُمْ بِمَثَلِ الْخَوَارِجِ الَّذِينَ
كَفَرُوا ۚ أَزْنَانَا مِنَ السَّمَاءِ فَأَخْبَطَ بِهَا نَبَاتًا ۖ وَأَخْبَطَ بِهَا مَنَظَرَهُ
تَذَرُوهُ أَزْنَانًا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۝

(35) O, öz nefsinе zulüm ederek ¹ bağına girip arkadaşına demişti ki — Bu bağın hiç bir vakit harap olacağını zannetmiyorum. (36) Kıyametin kopmasını da zannetmiyorum. Eğer za'mınca Rabbime götürülecek olursam o zaman bunun yerine daha iyisini bulurum». (37-38) Ona arkadaşşı muhavere sırasında cevap olarak demişti ki — Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra seni adam yapan Allah'ı tanıyıyormusun? Fakat ben itikat ederim ki Allah, benim Rabbimdir. Ben O'na hiç bir ferdi ortak tutmam»; (39-40-41) — Bağına girdiğin zaman, «Maşaallah lâ kuvvet-i illâ billah» ² demeliydin. Beni kendinden daha az mal ve evlât sahibi görüyorsan olabilir ki Rabbim bana senin bağından daha iyisini verir, senin bağının üzerine de gökten bir belâ ³ gönderir de orası ayak kayacak düm-

düz bir yere döner. Yahut bağının suyu çekilir de onu istemeye ⁴ asla gücün yetmez». (42) Meyvesi felâkete uğradı ⁵. Ertesi sabah o hâli görünce ona harçettiği paraya ⁶ karşı el oğuşturmayaya başladı, bağın ise çardakları çökmüştü. — Keşke Rabbime hiç bir ferdi ortak tutmayaydım!» diyordu. (43) Tanrı'dan başka ona yardım edecek ⁷ hiç bir cemaat yoktu, kendisi de yardım görmedi ⁸. (44) Öyle bir yerde dostluk ⁹ ancak hak olan Allah'a mahsustur. Mükâfâtı en iyi olan, en iyi akıbet veren O'dur. (45) Onlara düniyâ diriliğinin misalini getir, o gökten yağdırdığımız yağmur gibidir ki onunla yerin otu karışır, ot neşvünema ile kemâlini bulup kurur, rüzgârlar onu kökünden çıkarıp savurur. Allah her şeye muktedirdir.

¹ Küfür, fahr ve gurura bürünerek.

² Allah'm ilâdettiği olur veya Allah dilemiş, bana vermiştir; kuvvet ve kudret yalnız Allah'ındır.

³ Yıldırım, çekirge, azap gibi.

⁴ Tekrar yerine getirmeye.

⁵ Meyvesi küll oldu.

⁶ Veya emeğe.

⁷ Helâkin önüne geçmek veya öyle bir bağ vermek sâadinde.

⁸ Veya hiç bir kimse inlâkıam. Bârl'den kendini men' edemeydi veya elinden geleni idâyeye gücü yetmezdi veya kendisi de öc alamadı.

⁹ Veya yardım etmek, iş görmek.

أَمْ أَلْبَسُوا لَهُمِ الذُّنُوبَ وَالْبَاقِيَ أَلْبَسْنَا لَهُمِ
 خَيْرَ عِزٍّ دُونَ ذَٰلِكَ وَآخِرُ الْعَمَلِ ۖ وَنُورٌ لِّلْهَادِ الَّذِينَ
 أَلْزَمُوا فِيهِ وَحَسْرَتُهُمْ قُلُوبُهُمْ حَادِرَةً مِنْهُمْ أَصَابَهُمُ الْعِزَّةُ
 عَلَىٰ ذَٰلِكَ صَفَا لَقْدِ يَسْتَوُونَ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ سَلَامٌ ۚ
 أَلَمْ يَجْعَلْ لَّكُم مِّنْ عَمَلِكُمْ مَّسْجِدًا ۖ وَوَضَعَ الْكِبَاقَ فَرَسًا لِجَمِيعٍ
 مِّنْهُمْ فَمِنْ هُنَا يُهَاجِرُونَ وَمِنْ هُنَا يَمُوتُونَ وَمِنْ هُنَا يَخْرُجُونَ
 لَا يَخْلَعُونَ حُلِيًّا وَلَا يَتَغَيَّرُونَ وَلَا يَتَغَيَّرُونَ وَلَا يَتَغَيَّرُونَ
 حَاضِرًا وَلَا يَنْظُرُونَ إِلَيْكُمْ أَحَدًا ۖ وَأَوْفَىٰ لَكُمْ لَكُمْ وَأَنْتُمْ
 لَا تَدْرِيونَ وَلَا تَعْلَمُونَ وَلَا تَعْلَمُونَ وَلَا تَعْلَمُونَ وَلَا تَعْلَمُونَ
 أَفَتَعْبُدُونَ دُونَهُ وَذَرَيْتُمْ أَزْوَاجَهُمْ دُونَهُ وَهُمْ لَكُمْ عِدَّةٌ
 بِشْرِ الْفَلَاحِ لَكُمْ يَدْلَا ۖ مَا أَشْهَدُ لَهُمْ تَخْلُقُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ لَهُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ إِلَّا أَنْفُسَكُمْ
 ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ تَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَذَعَبُوا
 عَنْهُمْ وَيَسْأَلُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُمُ اللَّهُ مَوْثِقًا ۖ وَرَأَيْتُمْ
 أَنْزَلَ طُفُولًا لَّهُمْ فَيَقُولُوا هُوَ نَحْنُ وَإِنَّا مُنْصَرِفُونَ ۖ

(46) elmâli velbenüne ziyetülhayâtîd-dünyâ, velhâkıyâtüssâlihâtü hayrîn inde rabbıke sevâben ve hayrîn emelâ (47) ve yevme nüseyyırılci bâle ve terel'arda bâ-rizeten ve hasernâhüm telem nügaâdir minhüm ehadâ (48) ve urıdû alâ rabbıke saffâ, lekad ci'tümünâ kemâ halaknâküm evvele merreh, bel ze'amtüm ellen nec'-ale leküm mev'ıdâ (49) ve vudr'alkitâbü feterelmücrimiyne müşfikıyne mimma flyhi ve yekuülüne yâ veyletenâ mâli hâzelkitâbi lâ yügaâdirü sagıyreten ve lâ kebiyreten illâ ahsâhâ, ve vecedü mâ amilü hâdürâ, ve lâ yazlimü rabbükü ehadâ (50) ve iz kulnâ lilmelâiketiscüdü lâdeme feseceğü illâ İbliyis, kâne minel-cinni fefeseka an emri rabbih, efettehizühü ve zürriyyetühü evliyâe min dünyi ve hüm leküm adüvv, bi'se lizzâlimiyne bedelâ (51) mâ eşhedtüühüm halkasemâvâti vel'ardı ve lâ halka enfüşihim ve mâ küntü müttehzelmudülliye adudâ (52) ve yevme yekuülü nâdû şürekâıyelleziyne ze'amtüm fede'avhüm felem yestecibü lehüm ve ce'alnâ beyneühüm mevbiķaâ (53) ve re'elmucriminennâre fezanû ennehüm muvâķı'ühâ ve lem yecidü anhâ masrifâ.

(46) Güvendikleri mal, oğullar dünya diriliğinin debdebesidir ¹, pâyidar olan iyi ameller Rabbinin nezdinde sevap itibarıyla de, ümit itibarıyla de daha iyidir. (47) O gün, dağları yerinden koparıp yürütürüz de yeri dümdüz görürsün. Onları da ² toplarız, onlardan hiç birini bırakmayız. (48) Onlar saf saf olarak Rabbinin huzuruna getirilirler. Onlara denir ki * ilk defa fıratı yarattığımız gibi bize geldiniz ³, hayır, siz bu vaadimizi asla yapmayacağız za'mında bulunuyordunuz. (49) Âmal defterleri ortaya konulur. Günahkârları görürsün ki oradaki yazılardan korkarlar, — Eyvah! Bize, neye bu âmal defterleri küçük büyük hiç bir şey bırakmamış, hepsini saymış dökmüş, derler. Yaptıklarını hep önderinde hâzır bulurlar. Senin Rabbin hiç bir ferde zulüm etmez ⁴. (50) Hani biz, meleklerle Âdem'e secde edin demiştik. İblis'e

ten başkası secde etmişlerdi. O ise cin cinsinden-di. Rabbinin emrinden dışarı çıkmıştı. Ey Âdem oğulları! O, size düşmanken beni bırakıp onu, zürriyetini yâr ediniyorsunuz öyle mi? Zâlimler için İblis ne kötü bir bedeldir! (51) Ben onları, gökleri, yeri yarattığım, kendilerini de yarattığım zaman hazır kılmadım ki bana yardım etsinler, halkı yoldan çıkaranları ben el, ayak edinecek değilim. (52) O gün, Allah — Ey müşrikler! za'mettikleriniz şerikleri mi mâbutlarınızı çağırın» diyecek, onlar da o mâbutları çağıracaklar, ama şerikleri onlara cevap vermeyecekler. Biz onların arasına bir ateş deresi ⁵ koyacağız ⁶. (53) Günahkârlar, ateşi görünce içine düşeceklerini anlayacaklar ve ondan geri dönecek bir yer bulamayacaklar.

¹ Çabuk geçer.

² Mü'minleri de, kâfirleri de.

³ Veya çırılçıplak, çocuksuz çoluksuz, mal - mülkten âri.

⁴ Hiç bir kimseye ukubet etmez, sevabı da eksiltmez.

⁵ Veya helâke bâdi bir şey.

⁶ Artık buluşmak kaabil değildir.

(62) felemmâ cäveza kaäle lifetähü ätnä
gädäena lekad lekiynä min seferinä häza
nesabä (63) kaäle ere'eyte iz eveynä ilas-
sahrati feinniy nesiytühüve me mä ensä-
niyhü illesseytänü en ezkühre, vettehaze
sehiylehü fiylfahri acabä (64) kaäle zä-
like mä künnä nebrü ferteddä alä äsari-
hima kasasä (65) fevecedä abden min
ibädinä ätëynähü rahmeten min indinä
ve allemnähü min ledünnä ilmä (66)
kaäle lehö müsä leh ettebi'uke alä en
t'allimien mimmä ullimte rüşdä (67)
kaäle inneke len testetiya' ma'ye sabrä
(68) ve keyfe tasbirü alä mä lem tüht
bihi hübrä (69) kaäle setecidiynü inşä-
allahü säbiren ve lä a'siy leke emrā (70)
kaäle feinnittebağteniy felä tes'elniy an
şey'in hattä uhdis leke minhü zikrā
(71) fentalekaā, hattā izä rekibā fışse-
fıynetü harakahā kaäle eharaktehā litu-
rika ehlehdä, lekad ci'te şey'en imrā (72)
kaäle elem ekul inneke len testetiya'
ma'ye sabrä (73) kaäle lä tüähünizü bi-
mä nesiyti ve lä tüürhikniy min emriy
usrā (74) fentalekaā, hattā izä lekiyā
gü-lamen fekatelheü kaäle ekatelite nefsēn
zekiyeten bigayri nefs, lekad ci'te şey'-
en nükürä.

bir şey ne nası sabredersin? (69) Musa «İnşallah»
beni sabırlı bulursun. Sana hiç bir şeyde karşı
gelmem» dedi. (70) O, «— Şayet bana tâbi olur-
san sana hakikatini beyan edinceye kadar bana
hiç bir şey sormayacaksn» dedi. (71) Artık ikisi
de kalkıp gittiler. Nihayet bir gemiyi bindiler, O,
gemiyi deldi, Musa «— İçindekilerini suda boğ-
mak için mi gemiyi deldin * Korkunç, çok fena
bir şey yaptın» dedi. (72) O «— Benimle bulun-
maya sabır edemezsin, demedim mi?» dedi. (73)
Musa «— Unuttuğumdan dolayı beni muahzeze
etme. İşimden bana güç bir şey tekilf etme *» de-
di. (74) Oradan kalkıp gittiler. Nihayet yolda bir
oğlana rasgeldiler. O, hemen oğlani öldürdü. Mu-
sa «— Böyle pâk ve günahsız bir şahsı diğer bir
şahsa bedel olmaksızın * nasıl öldürdün? * beğen-
ilmeyecek kötü bir işte bulundun» dedi.

⁴ Mugayyebat ilmini.

⁶ Beni affet.

* Henüz bâliğ değil, kısas da lâzım değilken.

² Veya nübüvvet.

(75) kaâle elem ekul leke inneke len testet'ya ma'ye sabrâ (76) kaâle in se'el-tûke an şey'in ba'dehâ felâ tûsâhbnîy, kad belagte min ledünnîy uzrâ (77) fen-talekaâ, hattâ izâ eteyâ ehle karyetinis-tat'amâ ehlehâ fe'ebey en yudayyifühümâ fevecedâ fihhâ cidâren yürüydü en yen-kadda fe'ekaâmeh, kaâle lev ş'te lette-hazte aleyhi ecrâ (78) kaâle hâzâ firâku beynîy ve beynîk, se'nebbüke bite'viylî mâ lem testet' aleyhi sabrâ (79) em-messefeynetü fekanet limesâkiyne ya'-melüne fiylbahri fe'ereddü en e'yybehâ ve kâne verâehüm melikün ye'huzü külle sefeynetin gasbâ (80) ve emmelgulâmü fekané ebevhü mü'mineyni fehasıynâ en yürühakuhümâ tugyânen ve küfrâ (81) fe'ereddâ en yübdilehümâ rabbühümâ hay-ren minhü zekâten ve akrebe ruhâm (82) ve emmelcidârü fekané ligulâmeyni yetiymeyni fiylmediyne ve kâne tahte-hü kenzüñ lehümâ ve kâne ebühümâ sâ-lihâ, fe'erâde rabbüke en yebtügâa eşü-dehümâ ve yestahricâ kenzehümâ rah-meten min rabbîk ve mâ fe'altühü an emriy, zâlike te'viylü mâ lem testet' aleyhi sabrâ (83) ve yes'elüneke an ziykarneyn, kul se'etlü aleyküm minhü zikrâ.

قَالَ لَوْ أَفْلَحَ لَإِنَّكَ لَآتَىٰ نَجْدَ مَوْجِبَةٍ ۖ قَالَ إِنِّي أَنَا لَكَ
عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَٰذَا فَلَا تُصَاحِبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ لَدُنِّي عُذْرًا ۖ
فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا آتَا أَهْلَ قَرْيَةٍ ۖ أَبْصَرَا أَهْلَهَا قَائِمًا
يُضَيِّقُونَهَا فَوْجَدًا فَأَبْدَرَا رُبْدًا ۖ فَانْقَضَ قَائِمًا فَال
لَوْ شِئْتَ لَتَجِدَ عَلَيْهِ جَزَاءً ۖ قَالَ هَذَا رَأْيُنِي وَبَيْنَا
سَائِلُكَ إِنِّي أَوَّلُ مَا لَمْ تَنْطَلِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۖ إِنَّمَا أَتَيْتُ
مَكَانَ لِمَسَاكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْحَرْفِ ۖ رَدْنَا نَا عِجْبًا وَكَانَ
وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَيِّئَةٍ ۖ غَضِبَ ۖ وَأَمَّا الْعُلَا
فَكَانَ آيَةً ۖ لَوْ شِئْتَ لَتَجِدَنَّ أَنْ تَنْفَعَهُمَا طَعَامًا وَكَفْرًا ۖ
فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رِجْمًا ۖ
وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ
كَنْزُهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّنَا أَنْ يُبْلَغَا أَشْهُمَا
وَيُخْرِجَا كَذَٰلِكَ ۖ هُمَا مِنْ دُونِكَ وَمَا فَعَلْتُمْ عَنْ تَرْكِ
ذَٰلِكَ ۖ تَابُوا لِمَا لَمْ يَتَّطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۖ وَبَيَّنَّا لَكَ
عَنْ ذِي الْقَرْيَتَيْنِ قُلُوبَنَا ۖ لَوْلَا عَلَيْكَ كَذِبٌ ۖ ذَكَرْنَا

(75) O, «— Ben sana benimle bulunmaya sabre-demezsin, demedim mi?» dedi. (76) Musa «— Bundan böyle sana bir şey soracak olursam artık bana arkadaşlık etme, artık benim tarafım-dan mâzereti kazandın» dedi. (77) Oradan kalkıp gittiler. Nihayet bir kasabaya varıp ahalisinden yiyecek istediler. Vermediler. Misafir olmak istediler. Misafirligi de kabulden imtina ettiler. Orada düşmek üzere olan bir duvar gördüler. O, hemen duvarı doğrulttu. Musa «— Dileseydin bu iş için bir ücret alabilirdin» dedi ¹. (78) O, işte benim ile senin aranda ayrılık baş gösterdi. Zâ-hirde fena görmekle dayanamadığın şeylerin iç-yüzünü haber vereyim dedi. (79) O deldiğim ge-mi denizde çalışan birtakım yoksul kimselerin malıydı. Onu kusurlu yapmak istedim, çünkü ön-

lerinde ² bir padişah vardı ki her gemiyi zorla alırdı. (80-81) Öldürdüğüm oğlanın da anası, babası mü'mindi. Onun, ana ve babalarını taşkın-lığa, gâvurluğa sürüklemesinden ³ korktuk. Rab-lerinin, ana ve babasına ona bedel daha pâk, mer-hamete daha lâıyk bir çocuk vermesini istedik. (82) Duvara gelince o, şehirde iki yetim çocuğun malıydı. Duvar altında onlara ait bir define var-dı. Babaları da iyi bir adamdı. Rabbin onlara merhamet ederek, yığıtlık çağına ermelerini ve o zaman defineyi çıkarmalarını istedi. Ben bu key-fiyetleri kendi re'iyân yapmadım, işte dayana-madığın şeylerin içyüzü budur. (83) Sana Zül-karneyn'den ⁴ sorarlar. Onlara de ki size hâlini beyan edeceğim.

¹ Aç olduğumuzu biliyorsun, halbuki onlar yiyecek ver-mediler. Bunun için ücret almalıydın.

² Veya arkalarından.

³ Veya çocuk serkeşlikte, ebeveynine karşı gelmekle nankörlükte bulunmasından veya ebeveyni taşkınlık, gâ-

vurluk sarmasından.

⁴ Zülkarneyn Âli Hamir'dendir, ismi Saap'tır, doğrusu budur. Diğer rivayetler vahidir. İskender bu değildir, Zül-karneyn'nü nüblüvetinde ihtilâf olunmuştur.

إِنَّا مَكَّانَهُ فِي الْأَرْضِ وَأَنبَاءَهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبِّحُ ۖ فَاتَّبِعْ سَبِيلَ
 ۞ حَقًّا إِذَا بَلَغَ مِنْهُ مِنَ الشَّيْءِ جِدَارَهُ أَتَرَبُّبٍ فِي عَيْنَيْهِ وَجَدَ
 ۞ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقُرْآنِ إِنَّا إِذْ أَنْتَ نَذِيبٌ وَلَوْ أَنَّكَ تَعْلَمُ
 ۞ فِيهِمْ خَسَنًا ۖ قَالَ أَمَا مَنْ ظَنَنْتَ مُنْصَفٍ نَعْدُ بِهِ ثُمَّ رُدُّوا
 ۞ رَبَّهُمْ فَبَعَدُ زَيْدَ عَادَا نَكَمًا ۖ وَأَمَّا مَنْ أَمَرَ بِكَلِّ سَائِحًا فَكَلَّ
 ۞ جَرًّا ۖ الْخَسَنُ يُسْأَلُ لَهُمْ زَيْنًا لِيُذَكَّرَ ۖ فَتَرْتَابِعْ سَبِيلًا
 ۞ حَقًّا إِذَا بَلَغَ مِنْهُ مِنَ الشَّيْءِ جِدَارَهُ أَطْلَعَ عَلَى قَوْمٍ لِقَمَلٍ لَهُمْ
 ۞ مِنْ دُونِهَا سَبِيلًا ۖ كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِالدِّخْرِ خُبْرًا ۖ فَتَرْتَابِعْ
 ۞ سَبِيلًا ۖ حَقًّا إِذَا بَلَغَ مِنْهُ مِنَ السَّيِّئِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِ قَوْمًا لَا يَكَادُونَ
 ۞ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ۖ قَالُوا يَا ذَا الْقُرْآنِ إِنَّا نَأْمُرُكَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ
 ۞ فِي الْأَرْضِ مِمَّنْ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ ۖ فَاتَّبِعْ سَبِيلَ
 ۖ قَالُوا مَا نَسْأَلُكَ مِنْ دُونِهَا حَقًّا ۖ فَبَدَّلَ بِقَوْلِهِ لَقَوْلًا وَتَبَدَّلَ
 ۖ رَدْمًا ۖ أَوَلَيْسَ رَبُّكَ بِذِي الْقُدْرَةِ الْوَاسِعَةِ ۖ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ
 ۖ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ
 ۖ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ

(84) innâ mekkennâ lehü fiyl'ardı ve âteynâhü min külli şey'in sebebâ (85) fe'tbe'a sebebâ (86) hattâ izâ belega magribessemi vecedehâ tagrübü fîy ay-nin hamietin ve vecedde indehâ kavmâ, kulnâ yâ zelkarneyni immâ en tû'azzibe ve immâ en tettehize fiylhim husnâ (87) kaâle emmâ men zaleme fesevfe nü'azzibühü sümmе yüreddü ilâ rabbihî feyü'-azzibühü azâben nükrâ (88) ve emmâ men âmene ve amile sâlihân felehü cezâ-enilhusnâ ve seneküülü lehü min emrinâ yüsâ (89) sümmе etbe'a sebebâ (90) hattâ izâ belega math'aşsemi vecedehâ tatlu'u alâ kavmin lem nec'al lehüm min dünihâ sitrâ (91) kezâlik ve kad ehatnâ bimâ ledeyhi hubrâ (92) sümmе etbe'a sebebâ (93) hattâ izâ belega beynessedeyni vecedde min dünihimâ kavmen lâ yekâdune yefkahune kavilâ (94) kaâlü yâ zelkarneyni inne ye'cûce ve me'cûce müf-sidüne fiyl'ardı fehel nec'alü leke harcan alâ en tec'ale beynenâ ve beynehüm sed-dâ (95) kaâle mâ mekkennü fiyhî rabbîy hayrün fee'ynünîy bikuvvetin ec'al beyneküm ve beynehüm redmâ (96) âtünü züberelhadiyd, hattâ izâ sâvâ beynessa-defeyni kaâlenfuhü, hattâ izâ ce'alehü nären kaâle âtünü üfrîg aleyhi kitrâ (97) femestâ'u en yazherühü ve meste-tâ'u lehü nakbâ.

(84 - 85 - 86) Biz, yeryüzünde ona seferi kolaylaştırmak suretiyle kudret verdik, kendisine her şeyi teshir etmek esbabını da verdik. O, bir yol tuttu ¹. Nihayet güneşin battığı yere vardı. Onu, kara çamurlu ² bir pınara batar buldu ³ pınarın yanında kâfir bir kavim buldu. Biz — Zülkarneyn! Bunlar İslâm'a gelmezlerse bunları ya azaba çarparısın ⁴, yahut onlara hüsn-ü muamelede bulunursun ⁵ dedik. (87 - 88) Zülkarneyn dedi ki, her kim küfürle öz nefsiye zulüm ederse ona azap edeceğiz. Sonra o, Rabbine dönecek. Artık Rabbi onu misli görülmemiş bir azap ile azap edecektir. İman edip iyi amel işleyene gelince onun için en güzel bir mükâfât vardır. Ona kolaylıkla da muamele edeceğiz. (89) Sonra diğer bir yol tuttu. (90) Nihayet güneşin doğduğu yere vardı. Güneşi, bir kavim üzerine doğuyor buldu ⁶ ki onların güneşten başka örtünecek şeyleri yoktu. (91) Bunun gibi ⁷ oldu. Biz onda olanı ilimiziz

ile kavramıştık ⁸. (92) Sonra başka bir yol tuttu. (93) Nihayet iki seddin arasına vardı ⁹. Setlerin önünden hemen söz anlamaz bir kavim buldu ¹⁰. (94) Onlar — Zülkarneyn! Ye'cûc ve Me'cûc yeryüzünde fesat çıkarıyorlar, sana biz harcını ve masrafını ¹¹ versek de bizimle onlar arasında bir set yapsan olmaz mı? dediler. (95) Zülkarneyn dedi ki — Rabbimin bana verdiği kudret ve servet sizin vereceğiniz masraftan daha iyidir. Yalnız siz bana kul kuvveti ile ¹² yardım edin. Sizinle onların arasında sağlam bir set yaparım». (96) — Bana demir parçaları getirin». Nihayet onlar getirdiler, iki dağın yanları arasındaki duvar dağ boyunca oldu. Ameleye ateş koyup körukleyin dedi. Onlar da köruklediler. Demir ateş kesilince — Bana erimiş bakır getirin de ¹³ üzerine dökeyim dedi ¹⁴. (97) Artık Ye'cûc ve Me'cûc'ün onu üzerinden aşmaya, ve altından delmeye güçleri kalmadı.

¹ Eshab-ı seferi hazırlamaya başladı. ² Sıcak, balçığı kocar. ³ Uzaktan böyle hayal etti, göya güneş böyle bir pınara batıyordu. ⁴ Öldürürsün. ⁵ İrsat ve nasihat eder. ⁶ Bu iki hususta muhayyerisin. ⁷ Yabaniler memleket, çıplaklar memleketidir ki ev yapmak, elbise giymek âdetleri degildi. ⁸ Bunlar kâfirler, evvelkiler hakkında olduğu gibi tahyir vaki olmuştu, veya kıssa böyleydi. ⁹ Askeri, esbab-ı şevketi, ilimimizden haric değildir. ¹⁰ İki

dağ arasında dı. ¹¹ Setler. Bu dağlara Azerbaycan, Ermenistan dağları diyolar. ¹² Çünkü dilleri başkaydı. Yalnız işaretle güçal ile veya tercümanla meramlarını anlatılabiliyorlardı. ¹³ Veya bir haraç. ¹⁴ Ameleye, alât ve edevatla. ¹⁵ Kızmış demir üzerine veya duvar üzerine. ¹⁶ Artık demir ve bakır birbirine karıştı, yekpare oldu. Bakır duvar deliklerini arasını doldurmuştu.

(98) kaâle hâzâ rahmetün min rabbîy, feizâ câe va'dü rabbîy ce'alehü dekkâ, ve kâne va'dü rabbîy hakkaâ (99) ve te-raknâ ba'dahüm yevmeizin yemücü fîy ba'dün ve nüfiha fiyssürî fecemağnâhüm cem'a (100) ve aradnâ cehenneme yev-meizin lilkâfirîyne ardâ (101) elleziyne kânet a'yünühüm fîy gîtân an zikrîy ve kânü lâ yestety'üne sem'a (102) efehasi-belleziyne keferü en yettehizü ibâdiyy min dünîy evliyâ, innâ a'tednâ cehenneme lilkâfirîyne nüzülâ (103) kul hel nüneb-biüküm bil'ahseriyye a'malâ (104) elle-ziyne dalle sa'yühüm fiylhayâtiddünyâ ve hüm yadsebüne ennehüm yuhsinüne sun'a (105) ulâikellezîyne keferü biâyâ-tî rabbihim ve lîkaâihî fehâbitat a'mâ-lühüm felâ nükiymü lehüm yevmelkıya-metî veznâ (106) zâlike cezâühüm cehen-nemü bimâ keferü vettehazü âyâtîy ve rusulü hüzüvâ (107) innelleziyne âmenü ve amilüssâlihâtî kânet lehüm cennâtül-firdevsi nüzülâ (108) hâlidîyne fîyhâ lâ yelbuğüne anhâ hüvelâ (109) kul lev kâ-nelbahrü midâden likelimâtî rabbîy lene-fidelbahrü kable en tenfede kelimâtü rabbîy ve lev c'nâ bîmislihi mededâ (110) kul innemâ ene beserün mislüküm yühâ fleyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâ-hid, femen kâne yercü lîkaâe rabbîhi fel-ya'mel amelen sâlihân ve lâ yüşrik bi'ibâdetî rabbîhi ehadâ.

قَالَ هَذَا رَحْمَتُ رَبِّي إِذْ أَنَاءَ رَحْمَتِي بِسَعْدَةٍ كَآءَ وَكَانُوا وَرَدَّ رَحْمَتَهُ وَرَكَاعَهُمْ تَوْبَةً بَإِذْنِهِ وَفِي الصُّورِ جَعَلْنَا لَهُمْ جَمْعًا وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا
الَّذِينَ كَانُوا أَكْثَرُ عُقْرَى فِي عَقَاوَرِ عَن زَكْرَى وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ
سَمْعًا أَفَسَبَّ الَذِينَ كَانُوا لَا يُحَدِّثُونَ إِعْبَادِي يَوْمَئِذٍ وَلَوْ أَنِّي
أَنَاءَ عَذَابًا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ لَزُلْزِلُوا فَلَإِنَّ أَوَّلَ الْآخِرِينَ
أَعْمَالُهُمُ الَذِينَ مَكَرُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا وَلَقَدْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِيَايَ
فِي عَنَاءِ عَمَلِهِمْ وَلَا ضَعْفًا لِّتَوْبِهِمْ وَلَا يَذَّكَّرُونَ أَفَلَا يَرَوْنَ
جَهَنَّمَ بَآئِنًا كَانُوا يَافِكُونَ وَرَسُولُهُ يَوْمَئِذٍ الَذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا خَالِدِينَ
فِيهَا لَا يَدْخُلُونَ عَنْهَا جَرَادٌ وَلَا ظَلَامٌ لَّا يَكْنُتُ رَحْمَتُ رَبِّهِ
لَقَدْ أَنبِئْنَاكَ قَبْلَ هَٰذَا أَنَّهُ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا
أَمْرًا أَنَا نَزِّلُكُمْ فَتُحِبُّوا اللَّهَ وَأَمَّا الْعَمَلُ الْفَاحِشُ فَمَنْ جَعَلَهُ
لِقَادَرٍ تَبْلِغُ لَعْنًا سَالِمًا وَلَا يَذْكُرُ لِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَسَدًا

(98) Zülkarneyn dedi ki «— Bu Rabbim tarafından kullarına karşı bir eser-i rahmettir. Kıyamet zamanında Rabbimin vaadi gelince onu dümdüz edecektir. Rabbimin vaadi her halde yerini bulacaktır». (99) O gün, onları kendi hallerine bırakırız, onlar çokluklarından dalgalar gibi birbirine karışırlar. Sür da üfürülür, biz de onların hepsini toplarız. (100) O gün Cehennem ile kâfirleri yüz yüze getiririz. (101) O kâfirler ki beni anmamak ¹ için gözlerinde perde vardı, onların beni bırakarak kullarımı yâr ² ve mâbud edinmek işlerine yarar mı sanıyorlar? Biz, kâfilere Cehennemi konak olarak hazırladık. (103) De ki âhirette amellerinde en ziyade ziyan görececek kimseleri size haber vereyim mi? (104) Onlar, iyi yapıyoruz sandıkları halde dünya diriliğindeki say-leri boşa giden kimselerdir. (105) İşte onlar Rab-

lerinin âyetlerini ³, Rablerine kavuşmayı tanımayanlardır. Bunun için onların amelleri beyhude olmuştur. Kıyamet günü onların hiçbir ameli için terazi tutmayacağız, çünkü itibarı yoktur. (106) İşte küfürlerinden; âyetlerimi, peygamberlerimi eğlenceye aldıklarından dolayı onların cezası Cehennem olacaktır. (107) İman edip iyi amel işleyenler şu mu, onların konakları Firdavs uçmakları olacaktır. (108) Onlar orada daim kalacaklardır. Ondan ayrılmak istemeyeceklerdir. (109) De ki Rabbimin sözlerini ⁴ yazmak için deniz mürekkep olsa ve bir o kadar mürekkep daha ilâve yine Rabbimin sözleri bitmeden o biter. (110) De ki ben sizin gibi beşerden başka bir şey değilim. Bana vahiy olunuyor ki tapacağınız, bir tek tapacaktır. Her kim Rabbine kavuşmayı emel edirse ⁵ iyi amel işlesin. Hiç bir kimseyi Rabbi-ne ibadette ortak tutmasın.

¹ Tevhidimi, kitaplarımı âyetlerimi görmemek.

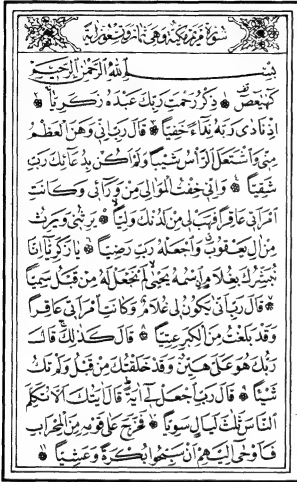
² İsa, Üzeyr, Melâike Alehyisselâm gibi kullarımı mâbud edinmek.

³ Kur'an'ı, tevhidi, nübüvete delâlet eden âyâtı, pey-

gamberi.

⁴ Kur'an'ın mânalarını, ilim ve hikmet sözlerini.

⁵ Veya haşirden korkarsa.

MERYEM SÜRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kâf, ha, ya, ayin, sâd. (2) Bu, Rabbinin kulu Zekerîya hakkındaki rahmetini zikreder. (3) Hani Zekerîya Rabbine gizli nida ile nida etmişti. (4) Dedi ki Yâ Rab! Kemîğim gevşedi ², başımın tüyü tutuştu ³. Yâ Rab! Sana duamda hiç bir zaman mahrum kalmadım. (5 - 6) Benden sonra yerime gelecek amcazadelerim gibi akrabalarımın ⁴ korkuyorum. Karım da kısrırdı. Artık tarafından din işini görececek bir oğul bağışla ki bana da Yakup hanedanına da vâris ⁵ olsun. Yâ

SÜRETÜ MERYEM

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) kâf, hâ, yâ, ayn, sâd (2) zikrî rahmeti rabbike abdehu zekeriyyâ (3) iz nâdâ rabbehu nidâen hafıyyâ (4) kaâle rabbi inniy ve henel'azmü minniyy veste'. alerre'sü şeyben ve lem ekün bidu'âike rabbi şakiyyâ (5) ve inniy hıftülmevâliye min verâly ve kânetimre'etiy âkıran feheb lîy min ledünke velıyyâ (6) yerisünıy ve yerisü min âli ya' kuûbe vec'al-hü rabbi radiyyâ (7) yâ zekeriyyâ innâ mübeşşirüke bigulamınismühü yahyâ lem nec'al lehü min kablı semıyyâ (8) kaâle rabbi eqnâ yekünü lîy gulâmün ve kânetimre'etiy âkıran ve kad belagtü minelkiberi itıyyâ (9) kaâle kezâlık, kaâle rabbüke hüve aleyye heyynün ve kad halaktüke min kablı ve lem tekü şey'â (10) kaâle rabbic'al lîy âyeh, kaâle âyetüke ellâ tükellimennâse selâse leyâlin seviyyâ (11) feharece alâ kavmihî minel-mıhrâb, fe'evhâ ileyhim en sebbihü bükreten ve aşıyyâ.

Rab! Onu hoşnut olduklarından kıl. (7) Allah buyurdu: Zekerîya! Biz, sana Yahya adlı bir oğul müjdeleriz ki daha evvel hiç kimseyi ona adaş kılmadık. (8) Zekerîya «— Yâ Rab! Karım kısrıken benim de ihtiyarlıktan kemiklerim kurumuşken ⁶ nasıl oğlum olur?», dedi. (9) Melek dedi: İş böyledir; fakat Rabbin buyurdu ki o, bana göre kolaydır. Nasıl ki bundan evvel sen bir şey değilken ben seni yarattım. (10) Zekerîya dedi ki Yâ Rab! Müjde için bana bir âlâmet yap. Allah sana âlâmet, sıhhatin düzgünken ⁷ üç gün üç gece bir düziye nâs ile konuşamamaktığındın. (11) Zekerîya namazgâhından ⁸ kavmine çıkıp onlara sabah, akşam tespihte ⁹ bulunmalarını işaret etti ¹⁰.

¹ Mekke'de nazıl olmuş, 98 âyettir.² İhtiyarladım.³ Büliün saçlarım ağardı.⁴ Onların hüsn-ü hareketi bulunmayacaklarından.⁵ Onun ilmine, nübüvvetine.⁶ Veya pek ziyade ihtiyarladığım halde.⁷ Lisânında tutukluk, dilsizlik yokken, lisânında düzgünken.⁸ Veya mescit veya çardakdan.⁹ Salât, hamd, tenzihte.¹⁰ Yahut yere yazdı. Çünkü dil ile konuşamadı.

مَكِّي وَآخِرِي وَفِي عَيْتٍ قَامَا تَوْبَتِ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا
 فَتَوَلَّىٰ ذِي نُذُرٍ وَالْحُجْنَ صَوْمًا طَلَا كَلِمَ الْيَوْمِ الْاِسْمَاءُ
 فَاتَتْ بِرَوْحٍ تَحْمِلُهُ قَالُوا مَا مَرَّ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا
 يَا اَخْتَهُنَّ مَا كَانَ اَبُولَكَ اَمْرًا سَوِيًّا وَمَا كَانَ تِلْكَ
 بَيْتًا ۖ فَاسْتَرْدَتْ اِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نَكَلِمُ مَنْ كَانَ فِي الْهَيْدِ
 صَبِيًّا ۖ قَالَ اِلَىٰ عِبْدِ اللَّهِ اَتَانِي الْكِتَابُ وَجَعَلَنِي رَحِيمًا
 وَجَعَلَنِي مَسَآدَا كَرِيمًا مَآكُنَ وَارِثًا بِالْصَّلَاةِ وَالْزَكَاةِ
 مَا دُمْتُ حَيًّا ۖ وَكَرَّوْا بِاللَّهِ وَلَمْ يَجْعَلْ لَّيَا شَقِيًّا
 وَالسَّلَامُ عَلٰٓى بَوَدُّوْا وَلَدْتُ وَبَوَدُّوْا اَمَوْتُ وَبَوَدُّوْا اَمْتُ حَيًّا
 ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي يَدْعُوْنَ يَتَرَوْنَ ۖ مَا كَانَ
 لِقَوْلِ الْمُتَكِبِّينَ وَلَوْ سَمِعْتَهُ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا اَنَّا بِقَوْلِهِ لَنُؤْمِنُ
 فَيَكُوْنُ ۖ وَاِنَّ لِلَّهِ رَبِّ رَبِّكَ فَاَعْدُوْا هٰذَا صِرَاطٌ
 مُسْتَقِيْمٌ ۖ فَاتَّخَذَ الْاَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلًا لِلَّهِ يَنْ
 كْفُرُوْا مِنْ مَّشْهَدٍ بَوَدُّوْا عَظِيْمٌ ۖ اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصُرْ بَوَدُّوْا
 يَا نُوْنًا اَلْكَبْرُ اَلْقَالُ الْمُوَدَّةُ الْيَوْمَ رِيْفٌ صَلَآءٍ مُبِيْنٍ ۖ

(26) feküli veşrebiy ve karriy aynâ, feim-mâ tereyinne minelbeşeri ehaden feküül-liy inniy nezertü lîrrahmâni savmen felen ükellimelyevme insiyâ (27) fe'etet bihi kavmehâ tahmilüh, kaâlû yâ meryemü le-kad ci'ti şey'en feriyâ (28) yâ uhte hâ-rûne mâ kâne ebûkimre'e sev'in ve mâ kânet ümmüki bagıyyâ (29) fe'eşâret ileyh, kaâlû keyte nükelimü men kâne fıylmehdi sabıyyâ (30) kaäle inniy ab-dullah, âtâniyelkitâbe ve ce'aleniy nebiy-yâ (31) ve ce'aleniy mübâreken eyne mâ küntü ve evsânıy bissalâti vezzekâtı mâ dümtü hayyâ (32) ve berren bivâlidetiy ve lem yec'alniy cebbâren şakıyyâ (33) vesselâmü aleyye yevme vülditü ve yev-me emütü ve yevme üb'asü hayyâ (34) zâlike iysebnü meryem, kavlelhakkıleziy fıyhi yemterün (35) mâ kâne illâhi en yettehuze min veledin sübhâneh, izâ kadâ emren feinnemâ yaküülü lehü kün feye-kün (36) ve innallahe rabbıy ve rabbü-küm fa'büdüh, hâzâ sıratün müstekıym (37) fahtelefel'ahzâbü min beynihim, fe-veylün lılleziyne keferü min meşhedi yevmin azyım (38) esmi' bihim ve ebsir yevme ye'tünenâ lâkinizâlımünelyevme fıy dalâlin mübiyn.

(26) Ye, iç, oğlun ile gözün aydın olsun. Şâyet insandan birini görürsen o da sana çocuğu sorarsa işaretle «— Ben esirgeyen Zat'a sükût orucu adamışım. Bugün ¹ hiç bir insan ile konuşmaya-cağım» dersin. (27) Meryem çocuğu yüklenip kavmine getirdi. Onlar dediler «— Meryem! Sen çirkin bir iş yaptın ². (28) Ey Harun'un hemşiresi! ³ Senin baban fena adam, zâni değildi. Anan da fahişe değildi. Bu çocuk nedir? (29) Meryem İsa'ya işaret etti. Onlar «— Biz beşikteki çocukla nasıl konuşalım» dediler. (30 - 31 - 32 - 33) İsa söze başlayıp dedi ki «— Ben Tanrı'nın kuluym. Bana kitap verdi, beni peygamber kıldı. Hayatta bulunduğum müddetçe bana namazı, zekâtı emretti. Beni valideme şefkatli ve iyilik edici kıldı, beni kendine karşı serkeş, bedbaht kılmadı.

Doğduğum gün, öldüğüm gün diri olarak kalka-cağım gün Allah tarafından bana selâm olsun.» (34) İşte Meryem oğlu İsa. Onun hakkında Hristiyanların şüphelendikleri şeyin doğrusu bu sözdür. (35) Oğul edinmek Allah'a göre değildir. O, bundan tamamıyla münezzehtir. O, bir şeyin yatarılmasını istedi mi ancak ona «ol» der, o da olur. (36) Allah benim de Rabbinizdir, sizin de Rabbinizdir. O'na tapın. İşte doğru yol budur. (37) Fıkralar aralarında İsa hakkında ihtilâfa düştüler. Vay o kâfirlerin hâline ki o büyük güne hazır olacaklarını uzak görürler. (38) Onlar, bize geldikleri gün Haklı ama ne işitecekler! Ne görecekler! Fakat zâlimler o gün aşıkâr bir sapıklık içindedirler.

¹ Bundan böyle.

² Veya garip, acayip bir iş işledin.

³ Harun neslinden olan veya Harun namındaki bir

zâninin kız kardeşi yani fahişe! Veya Harun namındaki sa-
 lih bir adamın kız kardeşi!

(39) ve enzirhüm yevmelhasreti iz kudiyel'emr ve hüm fiy gaffetün ve hüm lâ yû'minûn (40) innâ nahnü nerisül'arda ve men aleyhâ ve ileynâ yürce'ün (41) vezkür fiylkitâbi ibrahîm, innehu kâne siddiyykan nebiyyâ (42) iz kaäle liebiyhî lâ ebeti lime ta'büdü mâ lâ yesma'u ve lâ yubsırü ve lâ yugniy anke şey'â (43) yâ ebeti inniy kad cäniy minel'ilmî mâ lem ye'tike fettebi' niy ehdi ke sıratân se-viyyâ (44) yâ ebeti lâ ta'büdisseytân, in-neşseytâne kâne lirrahmâni asiyyâ (45) yâ ebeti inniy ehâfü en yemesseke azâbün minerrahmâni feteküne lişseytâni veliyyâ (46) kaäle erâgibün ente an âli-hetiy yâ ibrahîm, lein lem tentehi le'er-cümenneke vehedürniy meliyyâ (47) kaäle selâmün aleyk, se'estağfirüleke rabbiy, innehü kâne biy hafıyyâ (48) ve a' tezillü-küm ve mâ ted'üne min dünüllâhi ve ed'ü rabbıy, asâ ellâ eküne bidu'âi rabbıy şa-kıyyâ (49) felemmâ'tezelehüm ve mâ ya'büdüne min dünüllâhi vehabnâ lehü ishâka ve ya'kuüb ve küllen ce'alnâ ne-biyyâ (50) ve vehabnâ lehüm min rah-metinâ ve ce'alnâ lehüm lisâne sıdkın alıyyâ (51) vezkür fiylkitâbi müsâ, in-nehü kâne muhlesan ve kâne resülen nebiyyâ.

وَأَنذَرَهُمْ نَوْمَ النَّعْسِ إِذِ انْضَبَى الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
 ۞ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَإِذَا بَرَأْنَاهُ أَتَيْنَاكَ
 فِي الْكَافِرِ بِرَجْسٍ ۚ أَنذَرْنَاكَ نَبَأَ صَبَإٍ ۖ إِنَّكَ لَاقِلٌ لَّكَ بِهِ
 بِأَسْمَاءَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ۚ
 يَا آسِيَا فَذُكِّرِي إِلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ مَا أَلَّاكَ يَا بَنِي آسِيَا ۚ هَٰذَا
 صِرَاطُ سَوَاءٍ ۚ يَا آدَمُ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ
 كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ۚ يَا آسِيَا فَإِنِ خَافَ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابُ
 رَبِّكَ فَخَرِّقْ ۚ لَكَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَلِيٌّ ۖ قَالَ رَاغِبًا عَنْ
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَجِعْ ۚ لَنْ لَمْ تَنْتَهَ إِلَّا جَهَنَّمَ ۚ وَأَخْرَجْنَا مَلِكًا
 قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَاسَ مُغِيرٍ ۚ رَجِعْنَا ۚ كَانَ فِي حَيْثُكَ
 وَلَئِنْ كُنْتُمْ كُفْرًا فَادْعُونِي ۚ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا ۚ فَاعْبُدْنِي ۚ وَأَعْبُدُوا
 إِلَهُي ۚ أَكُونَ بَدْعًا رَّبِّي شَقِيًّا ۚ قُلْ أَغْنَىٰ عَنْكُمْ وَهَبْتُ لَهُمْ وَمَا يَعْزُدُ وَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ وَهَبْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۚ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ۚ
 وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا ۚ وَجَعَلْنَا لِكُلِّ لِسَانٍ صِدْقًا ۚ عَلِيمًا ۚ
 وَأَنذَرْنَا فِي الْكِتَابِ مَوْسَىٰ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ خَلَّصْنَا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۚ

(39) Onları, hasret günü ¹ ile korkut, o gün ki onlar gaffet içinde iman etmezlerken iş olup biter ². (40) Şurası muhakkak ki biz, yere, üzerindekiilere vâris olacağız, onlar bize döneceklerdir. (41) Onlara Kur'an'da, İbrahim kıssasını zikret. Çünkü o, baştan ayağa doğruydu, peygamberdi. (42) Hani babasına demişti: «— Babacığım! Ne-ye işlitemiz, görmez, hiç bir şeyine yaramaz şeyle-re tapıyorsun.» (43) «— Babacığım! Sana müyes-ser olmayan bilgi bana müyesser oldu. Bana tabi ol ki seni doğru yola götüreyim. (44) «— Baba-cığm! Putlara tapmak suretiyle şeytana tapma, çünkü şeytan esirgeyen Tanrı'ya pek ziyade kar-şı gelmiştir.» (45) «— Babacığım! Korkarım ki esirgeyen Tanrı tarafından sana azap dokunur da şeytana arkadaş olursun ³.» (46) Pederi demişti: «— İbrahim! Sen mâbudumdan yüz mü çeviri-

yorsun? * Eğer bundan vazgeçmezsen seni her halde taşlarım ⁴, uzun müddet benimle görüşme. (47 - 48) İbrahim demişti: Benden sana selâm ol-sun ⁵ ben senin için Rabbinden yarlanmak dile-yeceğim. Çünkü O, benim hakkımda çok lütfkâr-dır, sizden, Tanrı'yı bırakarak taptıklarınız put-lardan ayrılıp bir tarafa gideceğim. Rabbime iba-det edeceğim, umarım ki Rabbime olan ibadetim-de bedbaht olmam. (49) İbrahim onlardan, Tan-rı'yı bırakarak tapıkları putlardan ayrılıp bir ta-rafa çekilince biz ona İshak ile Yakub'u bahşet-tik, her birine nübüvvet verdik. (50) Onların üçü-ne de feyz rahmetimizden evlât ve emvâl ⁶ bah-şettik. Haklarında doğru ve yüksek bir dil yap-tık ⁷. (51) Kur'an'da Musa'yı da zikret. Çünkü o, halis muhlis bir muvahhidti, gönderilen, şeriatı haber veren bir peygamberdi.

¹ Kötülük edenlere dünyada iyilik edemediklerine kar-şı dağ'ı derün olacak kıyamet günüyü.

² Hesap görülür, yerli yerine gider.

³ Lânette ve azapta ona arkadaş olursun veya putlar-dan medet istersin de ona yardımcı olursun.

⁴ Veya söver sayarım.

⁵ Benden sana bir fenalık gelmez, var benden yana selâmette ol.

⁶ Veya nübüvvet.

⁷ Onları bütün ehli edyan sena eder, onlar senaya da lâiyktür.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ مِيقَاتَهُ ۖ وَهَبْنَا لَهُ
 مِنْ رَحْمَتِنَا إِحَادَهُنَّ مُنْقَذِينَ ۖ وَأَذْكُرْنَا فِي الْكِتَابِ نَسِيبَهُ ۚ إِنَّكَ
 صَادِقٌ قَالِعِدْ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۖ وَكَانَ بِأَمْرِ أَعْمَلِهِ بِالْأَصْلَافِ
 وَالْزُّكُوفِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَبِيتًا ۖ وَأَذْكُرْنَا فِي الْكِتَابِ وَبِشْرَانِهِ
 كَانَ صِدْقًا نَبِيًّا ۖ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۖ وَلَقَدْ آتَيْنَا نِعَمَ
 أَفْهَ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ دُونِهِ أَدَمَ وَمُحَمَّدًا وَنَحْنُ خَيْرُ الْمَوْجِعِ ۖ وَنُزِيلَ
 ذُرِّيَّتِهِمْ وَإِسْرَائِيلَ وَهَدَيْنَاهُ وَإِبْرَاهِيمَ الْإِسْلَامَ تِلْكَ
 آيَاتُ الرَّحْمَنِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۖ وَبِكَاءِ خَلْقٍ مِنْ بَنِي إِدْرِيسَ ۖ
 أَصَاغُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الْكِبْرَانَ فَسُوفَ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْوَاقِلِينَ ۖ وَلَا
 مَرْءَ أَبَ وَامْرَأَتٍ وَكُلَّ صَالِحٍ قَالِ لَكَ بِدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَا يَنْظُرُونَ
 شَيْئًا ۖ جَنَّاتُ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّكَ
 وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۖ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا الْمُسْلِمُونَ ۖ وَالْمُسْلِمُونَ هُمُ
 فِيهَا بَاقِرُونَ وَعَشِيَّةً ۖ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ
 كَانَ نَفِيًّا ۖ وَمَا أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ۖ لَكَ مَا بَيْنَ يَدَيْكَ وَمَا بَيْنَ يَدَيْكَ
 وَمَا خَلْفَكَ وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۖ

(52) ve nâdeynâhü min cânbittûrül'ey-
 meni ve karrebânâhü nebiyyâ (53) ve ve-
 hebnâ lehü min rahmetinâ ehâhü hârûne
 nebiyyâ (54) vezkür fiylkitâbi ismâ'yle
 innehü kâne sâdikalva'di ve kâne resûl-
 en nebiyyâ (55) ve kâne ye'mürü ehlehi
 bissalâti vezzekâti ve kâne inde rabbihî
 mardıyyâ (56) vezkür fiylkitâbi idriyse
 innehü kâne sıddıkan nebiyyâ (57) ve
 refâğnâhü mekânen alıyyâ (58) ulâkel-
 leziyne en'amallahü aleyhim minennebiy-
 yiylne min zürriyyeti âdeme ve mimmen
 hamelnâ mea nuhin ve min zürriyyeti
 ibrâhime ve isrâilye ve mimmen hedey-
 nâ vectebeynâ, izâ tutlâ aleyhim âyâtür-
 rahmânî harrü sücceden ve bükıyyâ (59)
 fehalefe min ba'dihim halfün edâ'ussa-
 lâte vettebe'uşşehevâtı fesevef yelkavne
 gayyâ (60) illâ men tâbe ve âmene ve
 amile sâlihân fe'ulâike yedhulûnelcen-
 nete ve lâ yuzlamûne şey'â (61) cennâtı
 adninilletiy ve'aderrahmânü ibâdehü bil-
 gayb, innehü kâne va'dühü me'tıyyâ
 (62) lâ yesme'üne fiyhâ lagven illâ selâ-
 ma ve lehüm rızkuhüm fiyhâ bükreten
 ve aşıyyâ (63) tilkelcennetilletiy nürisü
 min ibâdinâ men kâne tekiyyâ (64) ve mâ
 netenezzeli illâ biemri rabbik, lehü
 mâ beyne eydiynâ ve mâ halfenâ ve mâ
 beyne zâlik ve mâ kâne rabbükü nesıyyâ.

(52) Ona Tur'un sağına gelen tarafından nida et-
 tik, onu gizli konuşmak için yaklaştırdık. (53) Ona feyz-i rahmetimizden kardeşi Harun'u nebi olarak
 bahsettik. (54) Kur'an'da İsmail'i de zikret. Çün-
 kü o, vaadinde sadık, gönderilen, şeriati haber
 veren bir peygamberdi. (55) Ehline ve kavmine
 namazı, zekâtı emrederdi, Rabbi indinde beğenil-
 mişti. (56) Kur'an'da İdris'i de zikret, çünkü o da
 baştan ayağa doğruyu, haber veren peygamberdi.
 (57) Biz onu yüksek bir yere kaldırdık¹. (58) İş-
 te bunlar Allah'ın nimetine mazhar ettiği pey-
 gamberlerden, Âdem'in ve Nuh'la gemiye yüklet-
 tiklerimizin zürriyetlerinden², İbrahim ve İsrail
 zürriyetlerinden³, hidayet ettiğimiz, seçtiğimiz
 kimseler cümlesindendirler. Kendilerine esirge-
 yen Tanrı'nın âyetleri⁴ okunduğu zaman ağlaya
 ağlaya secdeye kapanırlardı. (59) Onlardan sonra

gelen uygunsuzlar namazı terk, şehvetlerine (uy-
 dular) tebaiyet ettiler. Bunlar azgınlıklarının ce-
 zasını bulacaklardır. (60) Meğer ki tövbe ve iman
 edip iyi amel işlesinler. İşte bunlar Cennete gi-
 rerler ve hiç bir haksızlığa uğramazlar. (61) O
 Cennetler esirgeyen Tanrı'nın kullarına giyapla-
 rında vaad buyurmuş olduğu Aden Cennetidir.
 Çünkü onun vaadi herhalde yerine getirilir. (62)
 Orada beyhüde söz işitmeyecekler, ancak selâm
 işitecekler. Onların orada sabah akşam rızıkları,
 nimetleri vardır. (63) İşte kullarımızdan mütteki
 olanları vâris kılacağımız Cennet budur. (64) Biz
 melekler ancak Rabbinin emriyle ineriz; önümüz-
 de, ardımızda, her ikisinin arasında ne varsa⁵
 hepsi O'nun fermanına tâbidir. Rabbin unutkan
 değildir.

¹ Makamı nübüvve, mertebeli âliyye veya Cennete.

² İdris ile İbrahim Aleyhimüsselâm.

³ İsmail, İshak, Yakup, Musa, Harun, Zekeriyâ, Yahya Aleyhimüsselâm.

⁴ Kütüb-ü sâllfedeki âyetler veya Cennet ve Cehen-
 nem, düğman ve bayram haberleri.

⁵ Gelecekte, gelmiş, olmuş, olacak arasında.

(65) rabbüssemâvâtî vel'ardî ve mâ beynehümâ fa'büdhü vastabir li'ibâdetih, hel ta'lemü lehü semiyâ (66) ve yekuülül'insânü eizâ mâ mittü lesevfe uhrecü hayyâ (67) evelâ yezkürül'insânü ennâ halaknâhü min kablu ve lem yekü şey'â (68) feve rabbike lenaşşürennehüm veşşeyâtıyne sümme lenuhdrannehüm havle cehenneme cisiyyâ (69) sümme lenenzî'anne min külli şey'atın eyyühüm eşeddü alerrahmânü itıyyâ (70) sümme lenahnü a'lemü billezıyne hüme evlâ bihâ siliyyâ (71) ve in minküm illâ vâridühâ, kâne alâ rabbike hatmen makdiyyâ (72) sümme nüneccıyellezıynettekav ve nezerüzâzâlimiye fiyhâ cisiyyâ (73) ve izâ tüttlä aleyhim âyâtünâ beyyınâtın kaâlelleziyne keferü lillezıyne âmenü eyyülferıykaynı hayrün mekaâmen ve ahsenü nedıyyâ (74) ve kem ehlekñâ kablehüm min karnın hüme ahsenü esâsen veri'yâ (75) kul men kâne fiydalâleti felyemdüd lehürrahmânü meddâ, hattâ izâ re'ev mâ yû'adüne immel'azâbe ve immessâ'ah, feseyya'lemüne men hüve şerrün mekânen ve ad'afu cündâ (76) ve yezıydu lahüllezıynehtedeve hüda, velbâkıyâtüssâlihâtü hayrün inde rabbike sevâben ve hayrün mereddâ.

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا أَغْنَاهُ مَا ضَعُفَ لِيَدَيْهِ
هَذَا كَلِمَ كَلِمَاتٍ ۖ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِنَّا إِدَامٌ نَّكُوسُونَ
أَخْرَجْنَاهُ حَيًّا ۖ أَوْلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَمَا يَكُنْ شَيْئًا ۖ ثُمَّ يَكُنْ كَحَشَرٍ مِّمَّنْ ۖ وَالتَّيَّابِينَ نَشْتَعِ
لَحْضَرْنَاهُمْ حَوْلَ عَرْشِ كِبَارِهِ ۖ ثُمَّ يَكُنْ رَعْنٌ مِنْ كُلِّ شَيْعَةٍ
أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَذَابًا لِمَنْ عَصَى ۖ فَتُخْرَجُ أَعْمَالُ الَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا
صِلَابًا ۖ وَإِنْ يَنْكُرُ الْإِنْسَانُ مَا كَانَ عَلَىٰ يَدَيْهِ فَسَاءَ مَقْصِدًا
فَهُوَ نَجْحَىٰ الَّذِينَ أَتَقَوَّا وَكَذَّبُوا الظَّالِمِينَ فَبِمَا حَسَنَاتِهِمْ ۖ وَإِذَا
نُتِلَّ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِينَ آمَنُوا أَلَيْسَ
الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مِّمَّا مَا وَاسَّخَرْنَا لَهُمَا ۖ وَكَوْهُمُ الْغَالِبُونَ
مِنْ قَبْلِ هَؤُلَاءِ ۖ وَرَبُّكَ قُلُوبُهُمْ كَانَ فِي الْأَضْلَالَةِ
قَلْبُهُمْ ۖ وَلَهُ الرَّحْمَنُ سَدًّا حَتَّىٰ إِذَا مَا يَبْعُدُونَ
إِنَّا الْعَذَابُ وَإِنَّا السَّاعَةُ مُسْبِعُونَ ۖ فَمَنْ مَوْضِعُهُمْ نَكَارًا
وَأَضَعُفٌ خُبْرًا ۖ وَبَرِّدَ لَهُ الَّذِينَ أَهْتَدُوا ۖ وَهَدَىٰ
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مِمَّا رَكِبُوا

(65) O, göklerin ve yerin ve onların arasında olanların Rabbidir. O'na ibadet et, ibadette sabırlı ol. O'na bir adaş bilir misin ? (66) İnsan 2 «— Ben öldükten sonra diri olarak mezardan çıkacak mıyım? der. (67) O insan evvelce hiç bir şey değiken onu yarattığımızı neye hatırlamıyor? (68) Rabbin hakkı için onları şeytanlar ile beraber haşredeceğiz, sonra Cehennemin etrafına diz üstü çıkmış bir halde 3 dizeceğiz. (69) Sonra her güruhtan esirgeyen Tanrı'ya cür'ette en ileri gitmiş herhangi bir şahıs varsa öylelerini çekip Cehenneme atacacağız. (70) Biz ateşe atılmaya en ziyade yarayanları da herkesten ziyade biliriz. (71) İçinizden ona uğramayacak hiç bir kimse yoktur. Rabbinin olup bitmiş hükmü o yoldadır. (72) Sonra, sakınanları kurtaracağız. Zalim olan kâfirleri orada dizleri üzere çıkmış bir halde bira-

kacağız. (73) Onlara apaçık olan âyetlerimiz okunduğu zaman, kâfir olanlar, mü'min olanlara iki fırkadan hangimizin mevkii daha iyi, derneği daha hoştur, derler. (74) Biz, onlardan evvel nice insan tabakasını helâk ettik ki onların döşemeleri de, gösterişleri de daha güzeldi 4. (75) Zaten ki her kim sapıklıkta kalırsa esirgeyen Tanrı ona uzun müddet mühlet verir. Nihayet onlar kendilerine vaadolan katil, esaret gibi azabı veya kıyamat azabını görünce o zaman hangisinin mevkii daha fena, hangisinin taraftarları daha ziyaf olduğunu bileceklerdir. (76) Allah hidayet bulanların hidayetini artırır. Pâyidar olan iyi ameller rabbinin nezdinde onları mallarından sevap itibariyle de daha iyidir, dönüş itibariyle de 5 daha kıymetlidir.

1 Allah namını almış kimseyi veya bir eşini bilebilir misin?

2 Ahireti inkâr edenler.

3 Korkunun şiddetinden durmaya takatları kalmayacak

bir halde.

4 Malları daha çok, debdebeleri daha güzeldi.

5 Birinin dönüşü Cennete, diğerinin dönüşü Cehenne medir.

أَوَإِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِآيَاتٍ لَّكُم مَّا كُنْتُمْ تَرْجُونَ ﴿٧٧﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٧٩﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٠﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨١﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٣﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٤﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٥﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٦﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٧﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٨﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٨٩﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٠﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩١﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٢﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٣﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٤﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٥﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٦﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٧﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٨﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿٩٩﴾
 أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَهُمْ لَازِلًا ﴿١٠٠﴾

(77) efe'receyteleziy kefere biâyâtînâ ve kaâle leüteyenne mâlen ve veleâd (78) attala'algaybe emittehaze inderrahmâni ahdâ (79) kellâ, senektübü mâ yekuûlû ve nemüddü lehü minel'azâbl meddâ (80) ve nerisühü mâ yekuûlû ve ye'tlynâ ferdâ (81) vettehazû min dünüllâhi âl-heten liyekûnû lehüm izzâ (82) kellâ, seyekfürüne bi'l'bâdetihim ve yekûnûne aleyhim diddâ (83) elem tere ennâ erselnaşşeyâtıyne alelkâfirıyne teüzzühüm ezzâ (84) felâ ta'cel aleyhim, innemâ ne'uddü lehüm addâ (85) yevme nahşür-rülmüttekıyne ilerrahmâni vefdâ (86) ve nesûkulumcürimıyne illâ cehenneme virdâ (87) lâ yemliküneşşefâ'ate illâ menittehaze inderrahmâni veledâ (88) ve kaâlüt-tehazerrahmânü veledâ (89) lekad ci'tüm şey'en iddâ (90) tekâdüssemâvâtü yetefattarne minhü ve teşakkul'ardu ve tehurricibâlü beddâ (91) en de'av lirrahmâni veledâ (92) ve mâ yenbagıy lirrahmâni en yettehezze veledâ (93) in küllü men fıssemâvâtı vel'ardı illâ âtiyrrahmâni abdâ (94) lekad asbâhüm ve addehüm addâ (95) ve küllühüm âtiyhi yevmelkıyâmeti ferdâ.

(77) Âyetlerini tanımayıp « — * Kıyamette bana mal, oğul verilecektir» diyeni gördün mü? (78) O, gaybe muttali' mi oldu? Yoksa buna dair esirgeyen Zat'tan bir ahit mi aldı? (79) Yok, yok, ne öyle, ne böyle. Biz onun dediğini yazdığımızı kendisine göstereceğiz. Onun azabını uzun uzadıya sürdüreceğiz. (80) O'nun dediği mahn, çocuğun varisi olacağız. O, kıyamette bize tek olarak gelecek ¹. (81) Onlar, kendileri için medar-ı izzet ² olmak üzere Tanrı'dan başka birtakım tapacaklar edindiler. (82) Yok, yok azaptan kurtulamayacaklar. Yakında o mâbutlar onların ibadetlerini tanımayacaklar, onlara karşı zıt bir düşman kesileceklerdir. (83) Kâfirleri masiyete olanca kuvvetleriyle sürüklemek için şeytanları onların üstüne nasıl musallat ettiğimizi görmedin mi? (84) Onların azaplarına acele etme. Çünkü biz, onla-

rın günlerini birer birer sayıyoruz. (85) O gün, sakınanları ağırdayarak ³ esirgeyen zat nezdinde toplayacağız. (86) Günahkârları da susuz olacak Cehenneme süreceğiz. (87) Esirgeyen Zat yanında ahit alms kimselerden ⁴ başka hiç bir fert şefaate mâlik olamayacaktır. (88) Onlar « — Esirgeyen zat oğul edindi» dediler. (89) * Siz çok fena bir iş işlediniz ⁵. (90 - 91) Bundan az kaldı ki gökler yırtılacak, yer yarılacak, dağlar dağılıp çökecek; esirgeyen Zat için çocuk isnat etmelerinden dolayı üzerlerine düşecekti. (92) Çocuk edilmek esirgeyen Zat'a yaraşmaz. (93) Göklerde ve yerde bulunan mahlûkattan biri yoktur ki esirgeyen Zat'a kıyamette kul olarak gelmesin. (94) * Allah onları birer birer sayıp saklamıştır. (95) Onların hepsi kıyamet günü O'na yalnız ⁶ olarak gelirler.

¹ Malızs, menâlızs, çocuksız, çoluksız.

² Onların şefası ile azm olmak.

³ Veya silvri olarak.

⁴ İman ve takva sahiplerine veya şefaata mezuun olanlara veya günahkârlardan yalnız mü'min olanlara şefat

olunur.

⁵ Yahut pek büyük bir iftirada bulunduğuz, fena bir iş işlediniz.

⁶ Yardımcı yok, mal yok, hiç bir şey yok.

(38) iz evhaynâ ilâ ümmike mâ yühâ
(39) enikzî fiyhî fittâbüti fakzî fiyhî
fiylyemmi felyükhilyemmi bissâhuli
ye'huzbû adüvvün liy ve adüvvün leh ve
elkaytû aleyke mahabbeten minniyy ve
litusne'a alâ anyinî (40) iz temsîl ühtüke
feteukuülü hel edüliüküm alâ men yekfü-
lüh, fereca' nâke ilâ ümmike key takarre
aynühâ ve lâ tahzen, ve katelte nefsen
feneceynâke minelgammî ve fetennâke
fütünâ, felebiste siniyne fiy ehli medyene
sümme ci'te alâ kaderin yâ müsâ (41)
vastana' tüke linefsiy (42) izheb ente ve
ehûke blâyâtıy ve lâ teniyâ fiy zikriy
(43) izhebâ ilâ fir'avne innehü tagaâ (44)
fekuülâ lehü kavten leyyinen le'allehü ye-
tezekkerü ev yahsâ (45) kaälâ rabbenâ
innenâ nehâfû en yefruta aleynâ ev en
yatgaâ (46) kaäle lâ tehâfâ innenliy ma'-
akümâ esma'u ve erâ (47) fe'tiyâhü fe-
kuülâ innâ resülâ rabbike fe'tersil ma'anâ
beniy isräilye ve lâ tü'azzibhüm kad ci'-
nâke biâyeten min rabbik, vesselâmü alâ
menittebe'lalhüdâ (48) innâ kad ühiye
ileyân ennel'azabe alâ men kezzebe ve te-
vellâ (49) kaäle femen rabbikümâ yâ
müsâ (50) kaäle rabbünelleziy a'tâ külle
şey'in halkahü sümme hedâ (51) kaäle
fennâ bâlükurânül'ülâ.

اَوَسَمَّيْنَاكَ اِيْمَانًا مَّا لَوْحِي ۚ اِنَّا مُقَدِّمِيهِ فَاِذَا كُنَّا فَاقًا فَاَعْرِضْ
فَاِلَيْهِ رَاجِعُ الْاُمُورِ ۚ اَلَيْسَ بِاِحْسَانٍ اَلَّا يَخَذَ مِنْكَ مَدَدًا وَّيُعَذِّبُكَ
وَالْقَلْبَ عَلَيْنَا لَمَّا رَآهُ ۚ وَتَمَّتْ عَلَيْهِمْ نَجْمَتُكَ عَلٰى عَصَاكَ ۚ اَوَلَمْ يَكُنْ
اَنْتَ لِقَوْمٍ اَعْيُنًا وَّلَا يَرَوْنَ ۚ اَلَمْ يَكُنْ اَنْتَ اِلٰى اِيْمَانِكَ
كَفَرًا وَّيَا اَوَّلَآءَ نَحْرٍ وَّتَمَّتْ فَنَسْ كَفَرًا اَلَمْ يَرَا اَنَّهُ وُقِفَتْ اِلَيْهِ
فُؤَادُهُ فَاَلَيْسَ لِرَبِّهِ ۙ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْاَشْجَارِ ۙ اَلَمْ يَكُنْ اُولٰٓئِكَ
ۙ وَاصْطَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْغَيْصَةُ ۙ اَوَلَمْ يَكُنْ اَنْتَ وَكَوْنُكَ اِيَّايَ وَلَا
يَنِيَّ وَدُرِّيَّ ۙ اَوَلَمْ يَكُنْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اَدَاةً لِّطٰغٰى ۙ فَعَقُولًا ۙ
قَوْلًا اِنَّا اِنَّمَا بُعِثْنَا بِكَ اَنْ نَحْيَا اَهْلًا مِّنْ اٰمَنَّا فَخُذْ
اَنْ يَفِظَ عَلٰى مَا وَاوَّانَ لَطَفِي ۙ قَالَ لَئِنْ اَنَا اِلٰهٌ مِّمَّا تَسْتَعْبُدُ
وَاِنِّىْ اِلٰهٌ ۙ فَاِلَيْهِ رَاجِعُ الْاُمُورِ ۚ اِنَّا رَسُوْلًا نَّكَادُ اَنْ يَّرْسِلَ مَعَنَا بَرًا
اَوْ اُنْثٰى وَلَا تَعْذِّرْهُمْ فَذَرْنَهُمْ اَلَيْسَ مِنْ رَبِّكَ وَاَنْتَ لَمْ تَكُنْ
مِّنْ اٰتِىَةِ الْاٰلِهٰى ۙ اِنَّا اَمَّا يَوْمَ اِنَّا اَنزَلْنَا اِلٰكَ الْكِتٰبَ اَنْ تَقُلَ
وَقَوْلًا ۙ قَالَ نَحْبُكَ يٰ مُوسٰى ۙ قَالَ رَبِّ اِنِّىْ اَنْتَ اَعْلٰى عِلْمِي ۙ
فَخُذْ سَلٰتَكَ وَتَرَعْدِي ۙ قَالَ فَاَمَّا اِلٰكُ الْاَشْجَارِ ۙ اَلَمْ يَكُنْ اُولٰٓئِكَ

(38) Hani anana hakkında ne vahiy olunacaksa
hepsini vahiy etmiştik ¹: (39) Musa'yı bir sandı-
ğa koy, Nil denizine at. Deniz onu kenara çıkar-
sın; Benim düşmanım ile onun düşmanı onu al-
sın, Musa! Tarafından sana muhabbet ilka et-
tim ² ki gözümün önünde büyüyesin. (40-41)
Hani kız kardeşin Firavun'un sarayına gidip de-
miştin: Bu çocuğa süt verecek birini size sağlık
vereyim mi? Bunun üzerine seni anana geri ver-
dik ki gözü aydın olsun, sevsinin, mahzun olma-
sın. Sen bir kimseyi öldürmüştün. Biz seni gam-
dan kurtarmıştık. Seni minnetten minnete uğrat-
mıştık. Medyen ahaliisi arasından senelerce eğleş-
tin. Sonra takdimimizle ³ buraya geldin. Musa!
Seni kendim için risaletime ayırdım. (42) Sen ve
kardeşin mucizelerimle gidin, zikir ve tevhidimde
gevşek davranmayın. (43) Firavun'a gidin, çünkü
o haddi aşmıştır. (44) Ona yumuşak söz söyleyin,

olabilir ki nasihat kabul eder veya Allah azabın-
dan korkar. (45) İkiisi dediler: Ey Rabbimiz! Kor-
karız ki o bize vakit bırakmayıp bize ukubet eder
de davet tamam olmaz veya hadden aşar da Tan-
rı hakkında dediğini der. (46) Allah buyurdu:
Korkmayın, ben sizinle beraberim. Ben hem işi-
tirim, hem görürüm. (47) Artık ona varıp deyin
ki — Biz Rabbin tarafından iki peygamberiz.
Onlara işkence etme, sana Rabbin tarafından mü-
cizeyle ⁴ geldik. Hidayete tâbi olanlara selâm ol-
sun». (48) — Bize vahiy olduğu ki peygamber-
leri yalancı sayanlar, haktan dönenler üzerine
azap gelecek». (49) Firavun, — Musa! Sizin
Rabbiniz kimdir? dedi. (50) Musa: — Rabbimiz
her şeye, haline uygun şeklini veren, istidatlarına
göre yol gösteren Zat'tır dedi. (51) Firavun
— Gelip geçen ümmetler ⁵ ne haledir? dedi.

¹ Veya ilham veya rüya ile bildirmişti.

² Seni sevdim. Ben seni sevmekle halk da seni sev-
di. Kusası seni sevdim, sevdim. Veyahut tarafımdan mu-
habbetini onların kalplerine ilka ettim demektir.

³ Hicret, ahbabtan müfaretat, yavan yürümek, yolda

anaksız kalmak gibi hallerle.

⁴ Veya hüccet ile.

⁵ Nuh, Hut, Lût, Salih'in kavimleri salt ve bahtsız
midir, yoksa bahtsız ve şaki midir?

(52) kaâle ilmühâ inde rabbî fîy kitâb, lâ yadûlu rabbîy ve lâ yensâ (53) eellezy ce'ale leküm'l'arda mehdin ve seleke leküm fîyhâ sübülen ve enzele minnesemâi mâ', feahrecnâ bihi evzâcen min nebâtîn setââ (54) küfü ver'ay en'âmeküm, inne fîy zâlike le'âyâtîn lî'âllîymünhâ (55) minhâ halâknâküm ve fîyhâ nû'ryüdüküm ve minhâ nuhrüüküm târeten uhrâ (56) ve lekad ereynâhü âyâtînâ küllehâ fekezzebe ve ebâ (57) kaâle ec'lenâ lîluhricenâ min ardünâ bishirrhü yâ mûsâ (58) fele-ne'tiyenneke bishirrin mislihi fec'al bey-nenâ ve beyneke mev'iden lâ nuhlîfûlîk nâbühî ve lâ ente mekânên süvâ (59) kaâle mev'düküm yevmüzzîynetü ve en yuhsere'nâsü dühâ (60) fevettellâ fir'av-nû feceme'â keydehü sümmе etâ (61) kaâle lehum mûsâ veyleküm lâ tetterû alallâhi kezîben feyüshuteküm bî'azâb ve kad hâbe meniferrâ (62) fetenâze'ü em-rehum beynehum ve eserrünnecvâ (63) kaâlü in hâzânâ lesâhibrânî yüryüdânî en yuhricâküm min ardüküm bishirrhümâ ve yezbebâ bitarîykâtikümümüsâ (64) fe'ec-mî'ü keydeküm sümmе'tü sâffâ ve kad eflehayevme memistâ'lâ.

dan biz de caymayalım, sen de caymayasın. Bir de orası ikimizin ortası bir yer ² olsun. (59) Musa dedi: Mevdi mülakatınız şenlik günü olsun, o gün kuşluk zamanında halak toplansın. (60) Fırvan oradan çekildi, hilesi olan şahırlar, şiir alerlerini topladı, sonra mahalli mülakata geldi. (61) Musa şiirbazarlara ← Vay haliniz! Yoksa ³ karış kentiğinizden yalan söyleyemir, Allah Allah azapla sizi bitirir. Ona iftira eden ebette muradına eremez⁴ dedi. (62) Büyüçüler, aralarında işlerini görüştür, görüşüklerini de gizlediler. (63) Dediler ki: ← Bunlar iki büyüçüder. Şiz büyüyle yerinizden çıkarmak, sizin en iyi yolunuzuz ⁵ yok etmek istiyorlar ⁶. (64) ← Arnk hilelerini birarada toplayın, sonra meydana saf sef-
lin. Bugün üstün gelen mullak umduğuna ça-
r-

LARVAL

* Yahut büyücüler aralarında «Musa'nın sözlü büyüye benzemiyor, eğer bize galip olursa ona uyalım» dediler.

* Sâhirlüğü veya esrafınızı, erbab-ı ilim olan İsrâil oğul.

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ مَسَّ قَوْمًا أَفْلَكُمَا لَكُمْ مِنْ
لَذَائِكَ ذِكْرًا ۖ أَنْ تَعْزِزَهُمْ فَتَرْجُلَهُمْ بِأَعْيُنِكُمْ ۚ وَذِكْرًا
خَالِدِينَ فِيهِ ۚ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ۚ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي
الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْجِبِينَ لِيَخْرُجُوا مِنْ ظُلُمَاتِهِمْ ۚ فَقَالُوا أَيْنَ
الَّذِينَ كُنَّا لَا عَشْرَ ۖ غُفْرَانًا ۚ يَقُولُونَ أَدْخِلُوا آلَ نَافِلَةَ
فَإِنَّهُمْ يُخْفُونَ ۚ وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَىٰ آبَائِهِمْ غَوًى ۚ وَقِيلَ لَهُمْ
فَقُلْ بِسْمِ رَبِّي نَسْفَعُ ۖ قَدْ رُفِعَ عَنِ الْأَعْصَىٰ ۚ لَا تَرَىٰ فِيهَا عِصْيَانًا ۚ يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ
لَا يُحِبُّونَ لَهُ وَخَفِيَ بِالْأَنْفُسِ أَنْ يَخْفَىٰ ۚ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي
الصُّورِ ۚ يَوْمَ يُنْفَخُ الشَّعَاخَةُ لَأَنَّ أَكْثَرَ الْعَالَمِ أَنَّهَا
قَوْلًا ۚ يُنْفَخُ فِيهَا السُّيُوفُ وَتُخَالَفُ بِهَا عِجْلُهَا ۚ وَتُخَالَفُ
وَعَنْتُ الْوُجُوهَ لِلَّذِينَ الْقَبِيرُ ۚ وَقَدْ خَابَ مِنْ خَمَلٍ أَكْثَرُ ۚ
وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الظَّالِمَاتِ لِيَكُنْ مِنْ أَجْلِكُمْ ۚ وَلَا تَحْصُوا
وَلَا تَحْصُوا ۚ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ
مِنْ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَرْشِقُونَ ۚ وَلَقَدْ يَمْنُنَ فِيهَا وَرَقَاتٍ كُتِبَتْ

(99) kezâlike nakussu aleyke min enbâi mâ kad sebak ve kad âteynâke min le-dünnâ zıkrâ (100) men a'rada anhu feinnehu yahmilü yevmelkıyâmeti vizrâ (101) hâlidıyne fiyh, ve sâelehüm yevmelkıyâmeti humlâ (102) yevme yünfehu fıysıuri ve nahşürül mücrimıyne yevmeiz-zın zürkâa (103) yetehâfetu beynehüm in leбіstüm illâ aşrâ (104) nahnü a'lemü bilmâ yekuulüne iz yekuulü emselühüm tariykaten in leбіstüm illâ yevmâ (105) ve yes'elüneke anilcibâli fekul yensifühâ rabbiy nesfâ (106) feyezzerühâ kaâ'an safsafâ (107) lâ terâ fiyhâ ıvecen ve lâ emtâ (108) yevmeizin yettebi'üneddâ'ıye lâ ıvece leh, ve haşa'atıl'asıvâtü lırrah-mâni felâ tesma'u illâ hemsâ (109) yevmeizin lâ tenfa'uşşefâ'atü illâ men ezine lehürrahmânü ve radıye lehü kavlı (110) ya'lemü mâ beyne ediyihim ve mâ hal-fehim ve lâ yuhıytüne bihi ilmâ (111) ve anetılviücühü lılhayılkıyayüm, ve kad hâbe men hamele zulmâ (112) ve men ya'mel minassâlihâti ve hüve mü'minün felâ yehâfı zulmen ve lâ hazmâ (113) ve kezalike enzelnâhu kur'ânen arabıyyen ve sarrafnâ fiyhı minelva'ıydı le'allehüm yettekuüne ev yuhdisü lehüm zıkrâ.

(99) Biz, geçen haberleri böyle sana haber veriyoruz. Tarafımızdan sana bir Kur'an vermişiz. (100) Her kim ondan yüz çevirirse o kimse kıyamet günü ukubet yükünü taşıyacaktır. (101) Onlar bu azapta daim kalacaklardır. Kıyamet günü, sır üfürüldüğü gün onların taşıdıkları yük ne köttüdü! (102) O gün günahkârları gök gözli olarak haşredeceğiz. (103) — Ancak dünyada on gün eğleştiniz» diye aralarında gizlice konuşacaklar. (104) Biz onların bu hususta dediklerini en iyi biliriz. Çünkü onların en mutedilleri — Dünyada ancak bir gün kaldınız» diyecek. (105) Kıyamet günü senden dağların ahvalinden sorarlar. Onlara de ki Rabbin onları darmadağın edip savuracak. (106) Onların yerlerini bomboş, dümdüz bırakacak. (107) Orada ne eğrilik, ne kabaklık göremeyeceksin. (108) O gün herkes Allah

tarafından çağırana tâbi olup hiç bir tarafa meyil edemeyecekler, mehabetinden esirgeyen Tanrı'ya karşı sesler duracak. Sen onların ancak yavaş ayak seslerini işitebileceksin. (109) O gün, hiç bir şefaât fayda vermeyecek, meğer ki esirgeyen Tanrı ona izin vermiş, sözünden de hoşnut olmuş bulunsun. (110) O, onların olmuş, olacak ve geçmiş, gelecek hallerini bilir, onların onun ilmini kavrayamazlar. (111) Daim diri, bizzat kaim olan Tanrı'nın huzuruna âsilerin yüzleri düşük, zell bir halde varacaklar. Zulmü taşıyan ise asla umduğuna eremez. (112) Her kim mü'min olduğu halde iyi amel işlerle ne haksızlıktan, ne sevabın eksilmesinden korkmaz. (113) Kur'an'ı böylece sakınabilmeleri veya kendileri için bir ibret teşkil edebilmeleri için arabî olarak indirdik, tehditlerimizi tekrar ettik.

(114) feteʔallallahümlekkühak, ve lâ taʔ-
cel bilkurʔanı min kabli en yukkâd İleyke
vahyühü ve kul rabbî zîdnî ilmâ (115)
ve lekad ahidnâ ilâ âdemo min kabli fe-
nesiye ve lem necid lehü azmâ (116) ve
iz kulnâ ilmetâlkelticüdü İlädemo fese-
cedü illâ İblyis, ebâ (117) fekulnâ yâ
âdemü inne hâzâ addüvvün leke ve İlz-
cellek felâ yuhricennekkümâ minelcenneti
feteşkaâ (118) inne leke ellâ tecüʔa fihyâ
ve lâ taʔrâ (119) ve enneke lâ tazmeu
fihyâ ve lâ tâdhâ (120) fevesese İleyhîş-
şeytânü kaâle yâ âdemü hel edüllüke alâ
şeceretihüdi ve mülkin lâ yebîlâ (121)
feʔekelâ minhâ febedet lehümâ sevʔatü-
hümâ ve tefikaâ yahşifanı aleyhimâ min
verâkilcenneti ve asâ âdemü rabbühü fe-
gavâ (122) şümmeettehâbühü rabbühü fe-
tâbe aleyhi ve hedâ (123) kaâlehbînâ
minhâ cemîʔan baʔduküm İlbâʔdın
addüv, feİmmâ yeʔİyennekküm minnî hû-
den femenittebeʔa hüdâye felâ yadillu ve
lâ yeşkaâ (124) ve men aʔrada, an zikrî
feinne lehü mâʔşeten danken ve naşşü-
rühü yevmelkıyâmeti aʔmâ (125) kaâle
rabbi İlle haşertenî aʔmâ ve kad künti
tı basırlâ.

[illegible]

(114) Hükûmdar olan, hak olan ¹ Allah her şâide münezzeh, âlîdir. Sana Kur'anın vahyi bitirilmeksizin onu kıraatte etmek. «Yâ Rabb! İlmimi artır» de. (115) * Evvelce biz Âdem'e o ağacın meyvesinden yememesini emir ve vahiy etmiştik. O ise bunu unuttu. Biz bu hâli azim ve tasmitte müstemin bulmadık. (116) Hani meleklerle «— Âdem'e secde edin» demiştik, onlar secde ettilerdi, yalnız iblis ondan imtina etmişti. (117) Biz de demiştik: «— Âdem! Bu, sana ve zevceye düşmüştür. Sakın sizi Cennetten çıkarmanın, bedbaht olursun». (118) «— Senin için orada acıkmağ da yok, çıplak olmak da yok. (119) Sen orada hiç susamazsın, güneş ışığı da çekmezsin». (120) Şeytan ise ona vesvesede bulundu da şöyle dedi: «— Âdem! Sana bir çağ sağlık vereyim mi? Ki ondan yiyeceğin daima Cennet

te kalacak, zeval bulmaz bir devlete erecektir. (121) Bunun üzerine Âdem ile zevcesi ondan yediler, hemen utanacak yerleri kendilerini görünüyordu, üzerlerine Cennet yaprağını yapıştırmaya koyuldular. Âdem Rabbinde karşı geldi de matlubuna eremedi ². (122) Sonra Rabbi onu seçti, tövbesini kabul etti, doğru yola götürdü. (123) Dedi ki birbirinize düşman olduğunuz halde, hepiniz oradan inin. Tarafımdan hidayet ³ gelir de o zaman herkim benim yoluma tâbi olursa o, dünyada sapıtırmaz, âhirette bedbaht da olmaz. (124) Her kim benim zikrimden ⁴ yüz çevirirse onun için dar bir derilik ⁵ vardır. Onu biz kıyamet gününde kör olarak haşrederiz. (125) O, «Yâ Rab! Beni nice köy olarak haşretsin? Halbuki benim dünyada görürdüm» diyecek.

¹ Emir ve nehyi nafiz, vaadi umulmaya, vaadi terkulmaya lâyık zat ve sıfatında sabit; milki ve ilâhiyeti kendisinden olan.

² Ağactan yedi, yine matlubuna eremedi. İşi olmayan

1st Inlet.

³ Kitab, peygamber.

⁶ Kitap veya resûlü'nden.

⁵ Veya kabir darlığı.

SÜRETÜ'L' ENBİYÂ

Bismillâhırrahmânırrahıym

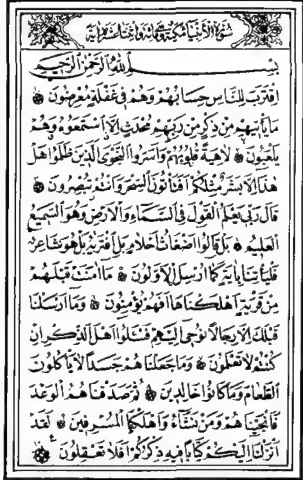
(1) İkterebe linnâsi hisâbühüm ve hüm fîy gafletin mu'ridûn (2) mâ ye'tiyhîm min zikrin min rabbihîm muhdesin illes-teme'ühü ve hüm ye'l'abûn (3) lâ hiyeten kulübühüm ve eserrûnneccellezıyne zalemû hel hâzâ illâ beşerûn mislûküm, efe-te'tünessıhre ve entüm tübsırûn (4) kaâle rabbıy ya'lemülkavle fıyssemâi vel'ardı ve hüvessemıy'ul'aliym (5) bel kaâlû adgaâsü ahlâmin belıfterâhü bel hüve şâ'ır, felye'ttnâ biâyetin kemâ ürsillel'evvelûn (6) mâ âmenet kablehüm min karyetîn ehleknâhâ, efehüm yü'minûn (7) ve mâ erselnâ kableke illâ ricâlen nuhıy ileyhîm fes'elü ehlezzi'krî in kün-tüm lâ ta'lemûn (8) ve mâ ce'alnâhüm ceseden lâ ye'küfûnetta'âme ve mâ kânû hâlıldıyn (9) sümmesadaknâhümülva'de fe'encencyâhüm ve men neşâü ve ehleknelmüsrıfıyn (10) lekad enzelnâ ileyküm kitâben fıyhl zıkrüküm, efelâ ta'kulûn.

ENBİYÂ SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, başıslayan Tanrı adıyla.

(1) Nâs'ın hesap verme zamanı yaklaştı. Halbuki onlar gaflet içindedir, ondan yüz çevirirler. (2) Onlara, Rablerinden yeni bir muhtıra, âyet gelmez ki onu oyun edinerek ve maskaralığa alarak, (3) Kalpleri başka bir şeyle meşgul olarak dinlemesinler. Zalimler aralarında gizli konuşarak «— Bu, sizin gibi insan değil midir? Siz göz göre göre büyüye aldanıp nasıl kabul ediyorsunuz» dediler. (4) De ki Rabbim gökteki, yerdeki sözü bilir, O, semî'dir, hakkiyle âlîmdir. (5) Hayır, onlar «— Kur'an rüya saçmalamasıdır, belki Kur'

an'ı kendisi uydurmuştur, belki o, şairdir. Allah'ın peygamberi ise evvelki peygamberlere gönderilen mucizeler gibi bize de bir mucize getirsin» dediler. (6) Onlardan evvel helâk ettiğimiz kasaba ahalisinden hiç biri iman getirmemişti. Hiç onlar iman getirirler mi? (7) Senden evvel, peygamber olarak ancak birtakım erkek insanlar gönderdik ki kendilerine vahiy olunurdu. Bunu bilmezseniz Ehl-i Kitaptan sorun. (8) Biz, peygamberleri yemez, içmez bir ceset yapmadık. Onlar dünyada da daim değillerdir. (9) Yine onlara olan vâdemizi yerine getirdik. Onları ve dilediklerimizi kurtardık, küfürde ileri gidenleri helâk ettik. (10) * Biz, size bir kitap inzal eylemişiz ki onda sizin için şeref vardır. Daha akıl erdiremiyor musunuz?

* Mekke'de nâzil olmuş (112) âyettir.

وَكَمْ صَعَمْنَا مِنْ مِرْزَقَاتِنَا يَنْزِلُ عَلَيْنَا مَاءٌ غَائِقٌ قَائِمًا
 أَخْرَجَ ۖ فَلَمَّا احْتَسَبَا بَاتُوا وَهُمْ نِيْمَةٌ ۖ لَمَّا كَانُوا
 وَانْجَعُوا إِلَى الْمَأْكُوتِ فَوَقَسُوا فِيهِ لِيَخْلَقُوا لَهُمْ
 قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كَاغِلُونَ ۖ فَمَا زِلْتَ تَلَكُ دَعْوَانِهِمْ
 حَتَّى تَجْعَلَهُمْ حَشِيًّا لِحَاكِمِيْنَ ۖ وَاحْشَاكَفَ السَّمَاءَ
 وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِأَعْيَبَنَ ۖ لَوْ رَدُّوهُمَا إِلَى كَلْهِفٍ
 لَافْتِنَةٍ لَمَا مِنْ فَدَّا لَنَا ۖ كَاغِلِينَ ۖ تَلَاقُوا بِالْجَحِيْمِ عَلَى
 الْبَاطِلِ فَيُدْعُهُمْ قَارُؤُهُمْ فِي الْأَوَّلِ وَالْآخِرِ لِيَصِفُوهُمْ ۖ
 وَلَمْ يَنْفَعِ السَّمْعَانِ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
 عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَفْسِدُونَ ۖ يَسْمِعُونَ أَلْسِنًا وَالنَّهَارَ
 لَا يَفْقُرُونَ ۖ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَلْقَيْنَا مِنَ الْبُرْجِ نَارًا
 لَوْ كَانَ فِيهَا الْمَذَابُ ۖ إِنْ لَمْ تَلْقَوْا مَغْسِقًا آتَاكُمْ مِنَ الْمَرْثِ
 تَمَتَّاعًا يَصِفُوهُمْ ۖ لَا يَشْفَعُ الْبَاطِلُ لَكُمْ شَيْئًا ۖ أَرَأَيْتُمْ إِنْ
 مَرَدُّوهُ إِلَى الْجَهَنَّمَ لَوْ أَنِ جَاءُوا بِجَمْعٍ مُتَّبِعِينَ وَذُكِّرُوا
 مَرَّةً أُخْرَىٰ ۖ لَئِنْ لَمْ يَنْجَلُوا بِالسَّيْفِ لَكُمْ مَعْرُوفُونَ ۖ

(11) ve kem kasamnâ min karyetin kânet zâlimeten ve enşe'nâ be' de'hâ kavmen âhariyn (12) felemmâ ehassû be'senâ izâ hüm minhâ yerküdü (13) lâ terküdü verci'ü ilâ mâ ütriftüüm fiyhi ve mesâkiniküm le'alleküm tüş'elün (14) kaâlû ya veylenâ innâ künnâ zâlimiyn (15) femâ zâlet tilke da'vâhüm hattâ ce'alnâ hüm hasiyden hâmidiyün (16) ve mâ halaknessemâe vel'arda ve mâ beynehümâ lâ'ibiyün (17) lev erednâ en nettehize lehven lettehzazhâü min ledünnâ in künnâ fâ'iliyn (18) bel nakzifü bilhakkü alelbâtîli feyedmeguhü felzâ hüve zâhik, velekümlüveytû mimmâ tesifün (19) ve lehü men flyssemâvâti vel'ard, ve men indehü lâ yestekbirüne an ibâdetihî ve lâ yestahsirün (20) yüsebbihühülleyle vennehâre lâ yeftürün (21) emittehzazü âlîheten minel'ardü hüm yüsürün (22) lev kâne fiyhimâ âlîhetün ilâllahü lefese-detâ, fesühbâhallahi rabbil'arşi ammâ yasifün (23) lâ yüs'elü ammâ ye'alü ve hüm yüs'elün (24) emittehzazü mln dünihi âliheh, kul hâtü bürhâneküm, hâzâ zikrû men ma'îye ve zikrû men kabliyy, bel ekserühüm lâ ya'lemünelhakka fe-hüm mu'rîdün.

(11) Zalim olan nice kasaba ahalisini kırdık, geçirdik. Onlardan sonra yerlerine başka bir kavim peyda ettik. (12) Onlar satvetimizi anlayınca derhal oradan kaçmaya koyuldular. (13) Onlara kaçmayın, hoş geçirdiğiniz nimetler, sâkin olduğunuz evlere dönün ki size sual sorulacak denildi. (14) Onlar halâstan nevmît olunca — Eyvah bizlere! Biz zalim kimselerdik — dediler. (15) Onları turpan ile biçilmiş ot, sönmiş ateş gibi yapınca ¹ kadar onların bu sözleri devam etti, durdu. (16) Biz, göğü, yeri ve aralarındakini oyuncak yaratmadık. (17) Eğer biz eğlence edinmek isteseydik onu kendimizden edinirdik. Hürî ve melekler edinirdik fakat yapmadık. (18) Hayır, biz hakkı bâtlı üzerine atarız da hâk bâtılın başını dimağına kadar yarar ve derhal bâtlı yok olur. Allah hakkında dediğiniz bu sıfatlardan vay hâ-

linize! (19) Göklerde; ve yerde ne varsa hep O'nundur. O'nun nezdinde olanlar O'na tapmakta kibir göstermezler, tapmaktan da yorulmazlar. (20) Gece, gündüz Allah'î tespih ve takdis ederler. Tanrı'yı anmadan onlara fütur gelmez. (21) Yoksa yerden ² ölüleri diriltir mâbutlar mı edindiler? (22) Eğer gökte ve yerde Allah'tan başka mâbutlar olsaydı gök ve yer bozulurdu. Arş sahibi olan Allah onların dedikleri sıfatlardan tamamıyla münezzehtir. (23) O, işlemiş olduğu işten sorulmaz, bilâkis onlar sorulurlar. (24) Yoksa Allah'tan başka mâbutlar mı edindiler? Onlara de ki burhanınızı getirin. İşte benimle beraber olan ümmetimin, benden evvel olan ümmetlerin Kitabı ³. Hayır, onların pek çoğu hak ne demek olduğunu bilmezler de ondan dönerler.

¹ Biçilmiş ot gibi yere serilmiş, sönmiş ateş gibi me-calsiz kalmış bir hâle gelinceye.

² Taşlardan, ağaçlardan, madenlerden.

³ Yani Kur'an ile Tevrat ve İncil'in hiç bir yerinde «Allah çocuk edinmiştir, O'ndan başka mâbutlar vardır» cümlesini bulabilir misiniz?

(25) ve mâ erselnâ min kablike min resûlin illâ mûhyî ileyhî ennehû lâillâhe illâ ene fa'büdün (26) ve kaâluttehazer-rahmânü veleden sübhâneh, bel ibâdün mükremün (27) lâ yesbikuühü bilkavlî ve hü'm biemrihi ya'melün (28) ya'lemü mâ beyne eydiyhîm ve mâ halfehüm ve lâ yeşfe'üne illâ lîmenirtedâ vehüm min haşyetihî müsfikuün (29) ve men yekul minhüm innî ilâhün min dünihî fezâlike necziyhî cehennem, kezâlike neczizâlimiyn (30) evelem yerelleziyne keferü ennessemâvâtî vel'arda kânetâ retkan fetektâknühümâ, ve ce'alnâ minelmâi külle şey'in hayy, efelâ yü'minün (31) ve ce'alnâ fiyl'ardı revâsiye en temiyde bihîm ve ce'alnâ fiyhâ ficâcen sübülen le'allehüm yehtedün (32) ve ce'alnessemâe sakfen mahfûzâ, ve hü'm an âyâtihâ murîdün (33) ve hüvelleziy halakalleyle vennehare, veşsemse velkamer, küllün fiy felekin yesbehün (34) ve mâ ce'alnâ libeşerin min kablikelhuld, efein mitte fehümülhâldün (35) küllü nefsin zâika-tülmevt, ve neblüküm bişşerri velhayri fitne, ve ileynâ türce'ün.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ۖ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِندَ مَا بَاءَ بِدِينِهِمْ وَلَا يَشْفَعُونَ أَلِئِنْ جَاءَنَا آيٌ مِنْ أَنْبَاءِ الْآخِرَةِ لَأَضْحَكُنَّ مِنْهُمْ لَقَدْ جَاءَتْهُمْ آيٌ مِنْ أَنْبَاءِ الْآخِرَةِ وَلَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيٌ مِنْ أَنْبَاءِ الْآخِرَةِ لَأَسْتَعْزِزُوا بِهَا ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتْ أَرْضًا فَتَقَنَّقَاهُمْ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ فَلَا يَؤْمِنُونَ ۖ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ وَاسِيًا يُبْدِيهِمْ وُجُوهَهُمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سِيلًا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۖ وَجَعَلْنَا الْأَنْبَاءَ سَمْعًا مَحْظُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ۖ وَهُمْ الَّذِينَ خَلَقُوا الْإِنْسَانَ وَالْجَانَّ وَالْفَيْسَ كُلًّا يَلْعَنُ فَيَكْفُرُ بِسُجُودِ اللَّهِ ۖ وَمَا جَعَلْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ قَبْلِهِ أَخْضًا ۖ أَفَاتَىٰ أَعْتَذِرَ فِيمَهُ ۖ الْخَالِدُونَ ۖ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَبَشِّرُوكَ بِالنَّارِ ۖ وَالْغَيْرِ فَبِتَّةٍ ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ۖ

(25) Senden evvel hiç bir peygamber göndermedik ki ona «— Benden başka tapacak yoktur, yalnız bana tapın» diye vahiy etmiş olmayalım. (26) Onlar «— Esirgeyen Tanrı çocuk edindi» dediler. O, tamamıyla ondan münezzehtir. Belki melekler O'nun muazzam ve mükerrem kullarıdır. (27) Onlar Tanrı'nın sözünden evvel söz söylemezler, O'nun buyurultusu ile amel ederler. (28) Allah onların yaptıklarını, yapacaklarını bilir, onlar yalnız Allah'ın hoşnut olacağı ¹ kimselere şefaate edebilirler, O'nun haşyet ve mehabetinden korku içinde bulunurlar. (29) Onlardan ² her kim «— Ben Allah'tan başka bir mâbudum» derse işte onu biz Cehennem ile cezalandırırız. Zalimlere işte böyle ceza veririz. (30) Gökleyle yer bi-

tişikken onları birbirinden ayırdığımızı, sudan bütün diri şeyleri vücade getirdiğimizi kâfirler görmüyorlar mı? Daha iman getirmeyecekler mi? (31) Yerin insanlarla sarsılmaması için yeryüzünde sabit dağlar yaptık, yeryüzünde geniş yollar vücade getirdik ki gidecekleri yeri bulabilsinler. (32) Biz, göğü yere nisbetle, bozulmadan salım bir tavan yaptık. Halbuki onlar göğün kudrete delâlet eden nişanlarından yine yüz çevirirler. (33) Geceyi, gündüzü, güneşi, ay'ı yaratan O'dur. Her bir feleğinde yüzer ³. (34) Senden evvel hiç bir insana daimî bir hayât vermedik. Sen ölürsen onlar baki mi kalacaklar. (35) Herkes ölümü tatacaktır. Biz, bir mihnet olmak üzere sizi, hayır ile, şer ile deneriz. Siz nihayet bize döneceksiniz.

¹ Veya şefaatine razı olduğu.

² Bilfâz meleklerden veya mahlûkattan.

³ Yani her biri medarında sür'atle seyredir.

وَإِذَا رَأَوْاكَ الْبَازِينَ كَفَرُوا وَأَوَلَّوْا فَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ
 أَهَذَا الَّذِي كَذَّبْتَ عَنْكُمْ وَعَنْكُمْ يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ
 هُمْ كَافِرُونَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ وَإِنَّ
 فَلَئِنَّ سَعْيَ الْإِنْسَانِ لَكُنُوتٌ ۝ وَيُحْسِنُ
 صَادِقِينَ ۝ لَوْ يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ لَكُمْ وَاجِبِينَ
 لَأَكْفُرُوكُمْ ۝ وَجُوهُهُمْ لَتَّارُونَ لَعَنَ اللَّهُ
 أَصْفَحُوا ۝ وَلَا تَنْظُرُوا ۝ وَلَا تَنْظُرُوا
 حَاقَ بِالْإِنْسَانِ سُوءُهُ مَا كَانُوا بِرَيْسِهِمْ
 قُلْ مَنْ يَكْفُرُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الْغَمْرِ
 بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ۝ أَمْ لَهُمْ
 آلِهَةٌ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَسْجُدُونَ لَهُمْ
 وَلَا هُمْ يَنْصَبُونَ ۝ بَلْ تَتَّبِعُوا هَوَايَا
 حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْمَسِيرُ ۝ فَلَمْ يَرَوْا تَأْنِيًا
 لِمَا أَصَابَهُمْ ۝ فَتَنَصَّلُوا ۝ فَتَنَصَّلُوا ۝ فَتَنَصَّلُوا ۝

(36) ve izâ reâkelleziyne keferû in yette-
 huzûneke illâ hüzüvâ, ehâzellezi yezkürü
 âlihete-küm, ve hüm bizikrirrahmâni hüm
 kâfirün (37) hulikal'insânü min acel, se-
 üriyküm âyâtî felâ testa'cilün (38) ve
 yekuülüne metâ hâzelva'dü in küntüm
 sâdıkıyn (39) lev ya'lemüllezziyne keferû
 hiyne lâ yeküffüne an vücûhihimünnâre
 ve lâ an zuhûrihim ve lâ hüm yünсарün
 (40) bel te'tiyhim bagteten fete-bhetühüm
 felâ yestetü'üne reddehâ ve lâ hüm yün-
 зарün (41) ve lekadistühize birüsülün min
 kablike fehâka billezziyne sehurü minhüm
 mâ kânü bihi yestehzîün (42) kul men
 yekleüküm billeyli vennehâri minerrah-
 mân, bel hüm an zikri rabbihim mu'ri-
 dün (43) em lehüm âlihëtün temne'u-
 hüm min düninâ, lâ yestetü'üne nasre
 enfüsihim ve lâ hüm minnâ yushabün
 (44) bel metta'nâ hâülâi ve âbâehüm
 hatta tâle aleyhimül'umur, efelâ yerevne
 ennâ ne'tiy'l'arda nenkusühâ min etrâfihâ,
 efehümülgaâlibün.

(36) Kâfirler seni görünce eğlenceye almaktan başka bir şey yapmazlar. Esirgeyen Tanrı'nın zik-rini¹ tanımayarak «— Mâbutlarınızın ayıplarını sayan, bu mudur?» derler? (37) İnsan güya ace-leden yaratılmıştır. Ben size birliğe ait âlâmetle-rimi göstereceğim, acele azap istemeyin. (38) On-lar «— Sözüünüzde gerçekseniz bu vâadin² ne za-man olacağını bize bildirin» derler. (39) Kâfirler önlere-den, ardlarından³ saran ateşi defedeme-yecekleri, hiç bir yardım göremeyecekleri zama-nı bilselerdi kıyametin kopmasında tâcil etmezler-di. (40) Hayır, onlara kıyamet ansızın gelip on-lara dehşet verecek, artık onu geri çevirmeye güç-leri yetmeyecek, onlara tövbe ve özür için müh-let de verilmeyecek. (41) * Senden evvelki pey-

gamberler de istihzaya uğramışlardı. Maskaralığa alanların etrafını istihza ettikleri azap sarmıştı. (42) Müstehzilere de ki geceleyn, gündüzün esir-geyen Tanrı'nın azabından sizi kim saklayabilir? Onlar Rablerini anmadan yüz çeviriyorlar da uku-betini hatırlamıyorlar. (43) Yoksa onların bizden başka mâbutları mı vardır ki onlardan azabımızı menedebilsinler? Bunların, kendilerine bile yar-dım etmeye güçleri yetmez. Bizden muavenet de göremezler. Nasıl menedebilirler. (44) Hayır, biz onları, babalarını ömürleri uzayıp gafil oluncaya kadar geçindirdik. Onların yerlerine girerek etra-fını eksilttiğimizi⁴ görmüyorlar mı? Yine onlar galip, öyle mi?

¹ Ne olduğunu, birliğini, peygamber göndermesini, Ki-tap indirmesini.

² Azap veya kıyametin.

³ Yani her taraftan.

⁴ Yerlerini İslâm eline geçirdiğimizi.

(91) velletiy ahsanet fercehâ fenefahnâ fîyhâ min rûhunâ ve ce'alnâhâ vebnehâ âyeten lil'âlemiyn (92) inne hâzihi ümmetüküm ümmeten vâhideten ve ene rab-büküm fa'büdün (93) ve tekatta'ü emrehüm beynehüm, küllün ileynâ râcî'un (94) femen ya'mel minassâlihâti ve hüve mü'minün felâ küfrâne lisa'yihî ve innâ lehü kâtibün (95) ve harâmün alâ kar-yetin ehleknâhâ ennehüm lâ yercî'ün (96) hattâ izâ fütihat ye'cücü ve me'cücü ve hüm min külli hadebin yensilün (97) vakterebelva' dülhakku feizâ hiye şahısâtün ebsârülleziyne keferü, yâ veylenâ kad künnâ fîy gafletin min hâzâ bel künnâ zâllimiy (98) inneküm ve mâ ta'büdüne min dünillâhî hasabü cehennem, entüm lehâ varidün (99) lev kâne hâülâi âlfhicien mâ veredühâ ve küllün fîyhâ hâlidün (100) lehüm fîyhâ zefîyrün ve hüm fîyhâ lâ yesme'ün (101) innelleziyne sebekat lehüm minnelhusnâ ulâike anhâ müb'adün.

وَاللّٰمِ اَخَصَّتْ فَرْجَهَا فَنَفَعْنَاهَا مِنْ رُوحِهَا
وَجَعَلْنَاهَا اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝ اِنَّ هٰذَا اَمْتٌ
اَنَّهُ وَاَحَدٌ ۝ اَنَّا رُبُّكُمْ فَاَعْبُدُوْنَ ۝ وَنَقْطَعُ
اَرْهٰهُمۡ بَيْنَهُمۡ كُلَّ اِلٰهٍ اِلَّا رَجْعُوْنَ ۝ فَنَعْمَلُ
مِنَ الصّٰلِحِيْنَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا تَقْرَءُ لِسَعْدِہٖ وَاِنَّا
لَعٰكٰفِيُوْنَ ۝ وَحَرَامٌ عَلٰی رَجْعَتِہٖمَا اَنْتَهُمَا
لَا يَرْجِعُوْنَ ۝ حَتّٰی يَاۡجُوْا بِاُجُوْحٍ وَمَا جُوْحٌ
مِّنۡ كُلِّ عَذَابٍۭ يَّنتَسِلُوْنَ ۝ وَاَقْرَبُ وَعْدِ الْحَقِّ
فَاِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ اَبْصَارِ الْاٰدَمِیْنَ كَقَرِّ وَاِذَا يَلٰكُ
فَدَكٌّۭ فِیۡ غَمَلٍۭ مِّنۡ هٰذَا اِلَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ۝ اِنَّكُمْ
وَمَا تَعْبُدُوْنَ مِنۡ دُوْنِ اللّٰهِ حَسْبُ بَعْتِكُمْ اَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُوْنَ ۝ لَوْ كُنَّا هُوَ اِلٰهًا مَّا وَرَدَهَا
وَكُلَّ اٰیَةٍ اَخَذُوْنَ ۝ لَعَنَ فِیْہَا ذَبَّ رُوْحُہٗ
فِیْہَا لَا یَسْمَعُوْنَ ۝ اِذَا الْاٰدَمِیْنَ سَبَقَتْ لَہُمُ
رِسَالُ الْحَقِّیِّ وَلِیْلٌۭ عَنْہَا مُبْعَدُوْنَ ۝

(91) Önünü helâldan, haramdan saklayan Mer-yem'i de an. Biz ona ruhumuzdan üfürdük. Onu da öglunu da cihana bir ibret yaptık. (92) Şüphesiz ki bu sizin ümmetiniz bir tek ümmettir ¹. Ben sizin Rabbinizim. Artık bana ibadet edin. (93) Eski ümmetler kendi aralarında din işlerinde fırka fırka oldular. Bunların herbiri bize döneceklerdir. (94) Her kim mü'minken iyi amel işlerse onun say'ı boş olmayıp mükâfattan mahrum olmaz. Biz onun amelini yazarız. (95) Helâk ettiğimiz kasaba ahalisinin mahşere dönmeleri ² muhaldir. (96) Nihayet Ye'cüc ve Me'cüc seddi açılır, onlar ³ dağlardan, tepelerden sür'atle inerler.

(97) Doğru olan vaat ⁴ yaklaşıncı nağıhan kâfirlerin gözleri dehşetten dikik kalacak — Eyvah bize! Bugüne kadar gaflettedirdik; hayır biz zalim kimselerdik⁵ diyecekler. (98) Şüphesiz yok ki siz, Tanrı'yı bırakarak taptıklarınız, Cehennem'in odunu olacaksınız, siz oraya varacaksınız. (99) Onlar, mâbut olsalar! Cehenneme varmayacaklardı. Onların herbiri ⁶ orada daim kalacaklardı. (100) Onların orada şiddetli iniltileri olacak, onlar orada hiç bir şey işitmeyecekler ⁷. (101) Tarafımızdan evvelce en güzel mertebeye ⁸ nâil olanlar yok mu, işte onlar Cehennemden uzaklaştırılacaklardır.

¹ Dinin bir dindir.

² Veya dünyaya, töbeye, küfürden imana.

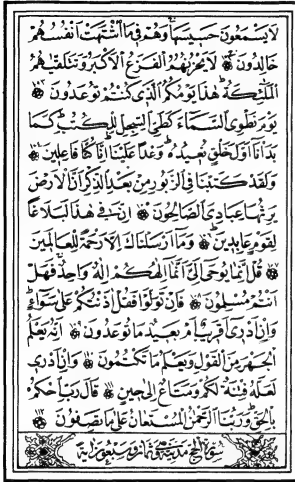
³ Haik ve Ye'cüc ve Me'cüc.

⁴ Kıyamet kopması.

⁵ Âbiterde, mâbutlar da.

⁶ Dehşetten, şiddet-i azaptan dolayı. Ya şefa'at sözlünü işitmeyecekler.

⁷ Saadet, Cennet ile beşaret, taat-ı Bâri'ye muvaffakiyet.

(102) lâ yesme'üne hasiysehâ ve hümm fîy meştehet enfüsühüm hâlidûn (103) lâ yahzûnühümülfeze'ulekberü ve tetelak-kaahümülmelâikeh, hâzâ yevmükümülle-ziy küntüm tû'adûn (104) yevme nat-vysemâe ketayyissicilli lilkütüb, kemâ bed'e'nâ evvele halkın nu'ydüh, va'den aley-nâ, innâ künnâ fâ'ilîyn (105) ve lekad ketebnâ fiyyzebüri min ba'dizzikri en-nel'arda yerisühâ ihâdiyessâlihün (106) inne fîy hâzâ lebelâğan likavmîn âbidiyn (107) ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil'-âlemiyn (108) kul innemâ yühâ ileyye ennemâ ilâhüküm ilâhün vâhid, fehel entüm müslimün (109) fein tevellev fe-kul âzentüküm alâ sevâ', ve in edriy eka-riybün em ba'iydün mâ tû'adûn (110) innehü ya'lemülcehre minelkavli ve ya'lemü mâ tektümün (111) ve in edriy le'allehü fitnetün leküm ve metâ'un ilâ hıyn (112) kaâle rabbihküm bilhakk ve rabbünerrahmânülmüste'ânü alâ mâ ta-sıfün.

(102) Onlar ateşin, alevinin sesini işitmeyecekler, nefislerinin arzu ettikleri şeye nâil olmak hususun-da Cennette daim kalacaklar. (103) Onları en büyük korku ¹ hüzn ve kedere düşürmeyecektir, melekler onları karşılayarak «— İşte vaat olunduğunuz gün» diyecekler. (104) O gün, biz gök-leri, kitaplar tomar olup nasıl bükülürse öyle bü-keceğiz. Önce nasıl yarattık ise vaadimiz ictiza-sıyla öylece tekrar yaratacağız. Onu mutlaka ya-pacağız. (105) * Biz, Tevrat'tan sonra ² Zebur'da yazmıştık: Yere ³ salih kullarım vâris olur. (106) Bu beyanatta âbit olanlar için kâfi derece-de mev'ize ve ihbar vardır. (107) Biz seni an-cak cihana rahmet olmak üzere gönderdik. (108)

Onlara de ki bana «— Mâbudunuz tek bir mâ-buttur» diye vahiy olunuyor. Artık bu vahiyin muktezasına münkat mısınız? (109) Eğer arka çevirirlerse «— Ben size bana bildirenleri alesse-viyye ⁴ bildirdim, vaat olduğunuz kıyamet yak-kın mıdır? Uzak mıdır? Onu bilmiyorum» der-sin. (110) O, sözün aşikâr olanını da bilir, gizli tuttuklarınızı da bilir. (111) Olabilir ki cezanın tehiri sizi bir mihnete düşürmek ⁵ ve bir zamana kadar ⁶ sizi geçindirmek için olur, bunu bilemem. (112) Peygamber dedi: Yâ Rab! Benimle Kureyş arasında hak ile hükmet. Rabbimiz esirgeyen Tan-rıdır. Sizin dediğiniz kötü sıfatlara karşı ondan yardım ve inayet istemekteyiz.

¹ Cehennem gideceklerin Cehennem sürüldükleri va-kit hasıl olan korku.

² Veya Levh-i Mahfur'da yazdıktan sonra.

³ Veya Arz-ı Mukaddes'e, Cennete,

⁴ Veya alenî olarak adî-ü istikamet ile.

⁵ Sizi imtihan etmek, sizden amelî hayır sadır olacak mı olmayacak mı meydana koymak.

⁶ Ecelleriniz gelinceye kadar.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَوْتِ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۖ
وَأَنَّ السَّاعَةَ أَتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِيهِ
الْحَيَاةُ ۚ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ يَهْدِي ۚ فَأَنَّىٰ يُعْطِيهِ الْخِزْيَافَ عَلَىٰ سَبِيلِ الْكِبَرِ ۚ
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَذَرُ الْبُيُوتَ وَيُؤْتِي الْغَنَاءَ عِشَاءً حَارِجِينَ ۚ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمْتُمْ بِلَادَ اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ۚ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَ خَيْرٌ آتَيْنَاهُ وَلَوْ أَن يَرَوْا
آصَابَةً مِنَّا لَقَالُوا إِنَّمَا هِيَ إِفْكَةٌ مِّن قِبَلِهِمْ فَخَيَّرَ اللَّهُ النَّاسَ
ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَىٰ أَلْبَنُ ۚ يَدْعُوهُ بِلَا إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ مَا لَا يَصِفُهُ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ۚ يَدْعُوهُ الْكَافِرُ
أَوْ يَمُنُّ بِتَفَعُّلٍ لِّسَانٍ لَّا يَشْعُرُ ۚ أَلَمْ يَكُن لِّلْعَشِيرَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
يُدْخِلُ الْإِنسَانَ أَمْثَلًا وَمَثَلًا ۚ إِنَّ اللَّهَ يَصْلِيحُ الْفَسَادَ
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۚ مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّنْ
يَنْصُرَهُ اللَّهُ فَاذْنِيبَا إِلَى الْآخِرَةِ لَعَلَّكُم تَسْكَبُونَ
الْتِمَاءَ ۚ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ حَالَ ذَٰلِكَ ۚ هَٰذَا مَا لَيْفَظُ

(6) zâlike biennallahe hüvelhakku ve ennehü yuhyiyilmevtâ ve ennehü alâ külli şey'in kadiyr (7) ve ennessâ'ate âtiyetün lâ reybe fiyhâ ve ennallahe yeb'asü men fiylkubür (8) ve minennâsi men yücâdlü fiyllâhi bigayri ilmin ve lâ hüden ve lâ kitâbin münlyr (9) sâniye itfihî liyudulle an sebiylillâh, lehü fiyddünyâ hızyün ve nüziykihü yevmelkiyâmeti azâbelhariy (10) zâlike bimâ kaddemet yedâke ve ennallahe leyse bizallâmin lil'abiyd (11) ve minennâsi men ya'büdullahe alâ harf, fein asâbehü hayrüntime'enne bih, ve in asâbethü fitnetünnakalebe alâ vec-hiy, hasireddünyâ vel'âhreh, zâlike hüvelhusrânülmübiyn (12) yed'ü min dü-nillâhi mâ lâ yedurruhu ve mâ lâ yenfe'-uh, zâlike hüveddalâilülb'ayd (13) yed'ü lemen darruhü akrebü min nef'ih, lebi'-selmevlâ ve lebi'sel'aşir (14) innallahe yühülülleziyne âmenü ve amlûssâlihâti cennâtın tecriy min tahtihel'enhâr, innal-lahe yef'alü mâ yüriyd (15) men kâne yezunnu en len yensurehullahü fiyddünyâ vel'âhreti felyemüdd bisebebin flessemâi sümmelyakta' felyenzur hel yüzhibenne keydühü mâ yazıyz.

(6) Şunun için ki Allah haktır, ölüleri diriltir. Herşeye kemaliyle kaadirdir. (7) Kıyamet gelecektir, onun kopmasında şüphe götürecek hiç bir şey yoktur. Allah kabirlerdekilere kaldıracaktır. (8 - 9) Nâs içinde öyleleri vardır ki Allah hakkında bilgisiz, rehbersiz, nuranı bir Kitap ¹ bulunmaksızın mütekebbirane eğilerek bükülerek halkı Allah yolundan çıkartmak emeliyle cîdâle girişirler. Onlar için dünyada rüsvaylık vardır. Kıyamette biz ona yakıcı ateş azabı tattıracağız. (10) «— İşte bu, ellerinle kazandıkları şeylerin cezasıdır. Allah kulları hakkında zulüm-kâr değildir» denecek. (11) Bazı kimseler de Allah'a aykırı olarak ² ibadet ederler. Onlara sıhhat ve servet gibi bir hayır erişirse mutma'in olurlar ³, şayet hastalık, darlık gibi bir mihnet gelirse yüzü üstü dö-

nerler ⁴. Onlar, dünyada ve âhirette ziyankâr olmuşlardır. Apaçık ziyankârlık, işte budur. (12) O, Tanrı'dan başka, kendisine hiç bir mazarrat ve menfaat vermeyen şeylere ibadet eder. İşte haktan uzak bir sapıklık budur. (13) O, mazarratı, menfaatinden daha yakın olan şeylere ibadet eder, * o, ne kötü yardımcı ve dosttur! O, ne kötü yoldaşır! (14) Allah mü'min olup iyi amel işleyen kimseleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmıklara sokar. Çünkü Allah istediğini yapar. (15) Allah'ın, peygambere dünya ve âhirette asla yardım etmeyeceğini zanneden kimse öfkelerini gidermek için ne yaparsa yapsın, evinin tavanına ip bağlasın, onunla asılsın ⁵ da baksın ⁶, onun bu hilesi öfkesini davet eden yardımı giderebilir mi? ⁷

¹ Dedigini açık ifade eden bir Kitap.

² Şek veya nifakla.

³ «Oh! İslâm ne güzeldir» derler.

⁴ Dinden çıkarlar.

⁵ Yahut göğe erişecek bir vasıta arasın, o vasıtayla mesafeyi kat'etsin veya ip ile göğe çıksın bir kere baksın

bir şey yapabilir mi Nusratı, vahyî kesilebilir mi? Bunlar münteni olunce öfkelenmesinde fayda yoktur. Yahut Allah kendisine rızık vermez zannında bulunan kimse ne ka dar feryat ederse etsin, kendini boğsun, yine kısmete galebe edemez, bu filli ona rızık verdirmez.

⁶ Veya düşünsün dursun.

⁷ Maksadına erebilir mi? Asla!

(31) hunefâe lillâhi gayre müşrikiyne bih, ve men yüşrik billâhi feke-ennemâ harre minnesemâi fetahtafühuttayru ev tehviy bihirriyhu fiy mekânin şehik (32) zâlike vemen yu'azzim şe'airallahî feinnehá min takvelkulûb (33) leküm fiyhâ menâfi'u ilâ ecelin müsemmen sümmen mahilluhâ illebeytil'atük (34) ve liküllü ümmetin ce'alnâ menseken ilyekürüsmallahî alâ mâ rezekahüm min behiyemetil'en'am, fellâhüküm ilâhün vâhudün felehü eslimü ve beşşirilmuhbitiyn (35) elleziyne izâ zükirallahü vecilet kulûbühüm vassâbiriyne alâ mâ esâbehüm velmukty-myssalâti ve mimmâ razaknahüm yünfikûn (36) velbüdne ce'alnâhâ leküm min şe'airillâhi leküm fiyhâ hayrun fesükürsmallahî aleyhâ savâff, felzâ vecebet cünübhüâ feküllü minhâ ve at'imül'kaânî'a velmu'terr, kezâlike seharnâhâ leküm le'alleküm teşkürün (37) len yenâllâlahe lühümühâ ve lâ dimâuhâ ve lâkin yenâllühüttakvâ minküm, kezâlike seharnâhâ leküm litükebbirülâlahe alâ mâ hedâküm, ve beşşirilmuhsiniyn (38) innallahü yüdâfi'u anilleziyne âmenü, innallahü lâ yuhubbü külle havvânin kefür.

(31) Her kim Allah'a şerik koşarsa o, sanki gökten yuvarlanan kimse gibidir ki kuşlar onu kapışır veya rüzgâr onu uzak bir yere sürükler, götürür. (32) İşte iş böyledir. Her kim Allah'ın nişanlarına ¹ tâzim ederse o tâzim kalplerin sakınmasından dolaydır. (33) Muayyen bir zamana kadar ² onlar yüzünden sizler için menfaatler vardır ³. Sonra onların varacakları yer ⁴ Beyt-i Atik'tir. (34) Her ümmet için kurban keserek ⁵ yer yaptık. Ta ki orada Allah'ın rızık olmak üzere verdiği dört aylık davarı keserken Allah'ın adını anınsınlar, mâbudunuz bir tek mâbuttur. Yalnız O'na münkat olun. Muhammed! Yalvaranları ⁶ müjdele. (35) Onlar ki Allah anıldığı zaman heybetinden kalpleri tir tir titir. Başlarına gelen sıkıntılara katlanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıklardan hayırlara harç

حَقَّاءَ لِلَّهِ عِزِّ مُشْرِكِينَ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطُّيُورُ أَوْ يَهْوِي بِرِيحٍ فِى مَكَانٍ بَعِيدٍ ذَلِكَ وَمِنْ عِظَمِ شَعَائِرِ اللَّهِ فَإِذَا تَقَفَى الْأَشْقَابُ لِلْحَافِئِ الْمُحْسِنِ تَرَاهُمْ جَمْعًا إِلَى آتِنَا الْعَبِيدَ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْشَكًا لِّذِكْرِهِمْ أَنْسَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا رَدَّ فَهُمْ مِنْ بَيْنِ الْأَنْفَارِ وَالْمَكْرِ اللَّهُ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلَمُوا وَبَشِّرِ الْخَافِينَ الَّذِينَ إِذْ ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ عُيُودُهُمْ وَالضَّالِّينَ عَلَى مَا آصَابَهُمُ الْبَغْيُ وَالصَّالِّينَ وَالْمُؤَدِّينَ أَفْرَ يُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ جَعَلْنَا هَالِكِينَ مِنْ شَعَائِرِهِمْ لَكُمْ فَيَا حَزَنًا قَدْ كَذَّبَ اللَّهُ عَنْكُمُ صَوَافِقًا وَجِئَتْ جُنُوبُهُمَا فَعَلُوا مِنْهَا وَأَطَاعُوا الْقَارِعَ وَالْعَصَا ذَكَرَ ذَلِكَ نَحْنُ هَالِكِينَ لَعَنَّا مُنْكَرُونَ كَذَّبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَٰكِن يَسْأَلُ الْتَوَّابِينَ كَيْفَ كَذَّبُوا عَنْكُمْ لَكُمُ اللَّهُ عِلْمًا مَا هَلْ كُنتُمْ وَبَشِّرِ الْخَافِينَ إِنَّ اللَّهَ يُبَاغِعُ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُغِيبُ كُلَّ عَمَلٍ إِنَّهُ سَابِقُ

ederler. (36) Develeri ⁷ sizin için Tanrı dininin nişanları sırasına koyduk. Onlar yüzünden sizin için hayır ve bereket vardır. Onlar ayakta durup boğazlanırken Allah'ın adını anın, yan üstü yıkılıp can verince hem kendiniz etinden yiyin, hem fakirliğini gizleyen ve gizlemeyip dilenen fakirlerle yedinir. İşte nimetimize şükür ediniz diye biz onları böylece size müsahhar kıldık. (37) Onların sadaka edilen etleri, kesilirken akan kanları hiç bir zaman Tanrı'ya varacak değildir. Fakat Tanrı'ya varacak olan sizin takvanızdır. Allah, size hac'cın amâlini göstermekle kendisini tekbir etmeniz için onları böylece size müsahhar kılmıştır. İyilik edenleri müjdele. (38) Allah mü'minlerden müşriklerin ezasını defeder. Çünkü Allah her bir hiyanetkâr ve nankörü sevmez.

¹ Kurban veya menasik-i hac'ca.

² Kurbanlara nişan konuluncaya veya kurban kesilinceye kadar.

³ Kurbanın derisinden, yavrusundan, sütünden müstefti olursunuz. Deve ise üzerine binersiniz. Suyu o ibadet mahallerinde, hac günlerinde dünya ve âhiret menfaatleri vardır.

⁴ Kurbanın boğazlanacak yeri Beyt-i Atik yanındadır, haremdeedir.

⁵ Çünkü kurban kesmek gerayı-l kadimedenir veya bayram, hac yaptık.

⁶ Yavaş yavaş ve mutli olanları.

⁷ Yavaş kurbanlık deve kesmesini, kurbanlık deve, sığır boğazlanmasını.

أَذِّنْ لِلَّذِينَ يَمُنُ بِالْأَنبَاءِ وَظَلَمُوا بِاللَّهِ عَنَاصِيَهُمْ
لَعَلَّيْهِمُ الْآزِنُ الْخَرَجُ مِنْ دِيَارِهِمْ بِكَرْبَرٍ إِلَى
أَنْ يَصُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ النَّاسُ لَفُتْرٌ بِعَصْرِ
هَذِهِ صَوَانِعُ وَبِيعُ وَصَلَاتُ وَمَسَاجِدُ كَرَفِيهَا
أَسْمَاءُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيُضَرَّنَّ اللَّهُ مِنْ بَصِيرَةٍ إِنْ أَلَّ اللَّهُ لَعَوَتُ
تَبَرُّيْهِ الْبَرَّانِ مَكْتَنَاهُ فِي الْأَرْضِ أَكْمُوا الصَّلَاةَ
وَأَقُوا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْعَمَلِ فِي وَبَوَاعِ الْمَكْرُوفِ لِلَّهِ
عَاقِبَةُ الْأُمُورِ وَإِنْ يَكُونُ بَوْلُكَ فَقَدْ كَذَّبْتَ قَبْلَهُمْ
فَقَدْ رُجِعَ وَعَادُوا وَمَكُونُكُمْ وَقَوْمُكُمْ وَقَوْمُكُمْ
وَأَصْحَابُ مَدِينٍ وَكَذَّبَ مُوسَى فَأَمَلَتْ الْكَافِرِينَ ثُمَّ
أَخَذْنَاهُ وَكَيْفَ كَانَ بَكْرٍ مَكْنَيْنِ مِنْ قَبْرِهَا فَهَلْكَهَا
وَقَدْ ظَلَمَ فَقَدْ تَحَاوَى عَلَى رُؤُسِهِمَا وَبِيعَ مُعْطَلَةً
وَقَصْرٍ مَبْنِيٍّ أَفْكَرَ بِسُوءِ فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ أَدَانُ يَسْتَعْمُونَ بِهَا فَأَتَاهَا لَانَعَى
الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعَسَى الْفُلُوبُ إِلَى فِي الضُّدُورِ

(39) üzine lilleziyne yükaâtelüne bienne-
hüm zulimü, ve innallahe alâ nasrihim
lekadiyr (40) elleziyne uhricü min diyâ-
rihim bigayri hakkın illâ en yekuülü rab-
bünallah, ve levlâ def'elhinnâse ba'da-
hüm bia'dın lehüddimet savâm'u ve bi-
ya'un ve salavâtün ve mesâcidü yüzkerü
fiyhessmullahi kesiyârâ, ve leyansurenna-
lahü men yansurüh, innallahe lekaviyyün
aziyyz (41) elleziyne in mekkennâhüm
fiyl'ardı ekaâmüssalâte ve âtevüzzekeâte
ve emerü bilma'rûfi ve nehev anilmü-
ker, ve lâilâhi âkibetül'ümür (42) ve in
yükezzibüke fekad kezzebet kablehüm
kavmü nühin ve âdün ve semüdün (43)
ve kavmü îbrâhîyme ve kavmü lûtın
(44) ve ashâbü medyen, ve küzzibe müsâ
fe'emleytü ilikâfirîyne sümmeh ehaztü-
hüm, fekeyfe kâne nekiyr (45) feke'eyyin
mın karyetin ehleknâhâ ve hiye zâlime-
tin fehiye hâviyetün alâ urüşihâ ve bi'rın
mu'attalatın ve kasrın meşiyd (46) efe-
lem yesiyrü fiyl'ardı feteküne lehüm ku-
lûbün ya'kılüne bihâ ev âzanün yesme'
üne bihâ, feinnehâ lâ ta'mel'ebşârü ve
lâkin ta'melkulûbületiy fiyyusdür.

(39) Zulme uğradıklarından dolayı kıtalda bulu-
nacak mü'minlere kıtala izin verilmiştir. Muhak-
kak ki Allah onlara yardım etmeye hakkıyla kaad-
rdir. (40) O mü'minler ki «Rabbimiz Allah'tır»
demekten başka bir sebep yokken nâhak yere
yurtlarından çıkarılmışlardır. Allah bazı insanların
şerrini diğer bir kısım ile defetmeseydi ¹ birtakım
manastırlar, kiliseler, sinagoglar, içinde Tanrı adı
çok zikredilen meşitler yıkılıp ² giderdi. Allah
kendisine yardım edenlere her halde yardım eder.
Çünkü Allah kavidir, yegâne galiptir. (41) O
mü'minler ki kendilerine yeryüzünde bir yer ver-
sek namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. İyili-
kle emrederler. Kötülükten nehiy ederler. İşle-
rin sonu Tanrı'nındır. (42 - 43 - 44) Onlar seni

yalan sayarlarsa üzülmeye. Çünkü onlardan evvel
Nuh, Âd, Semud kavimleri, İbrahim kavmi, Lût
kavmi, Medyenliler de peygamberlerini yalancı çı-
karmışlardı. Musa da kiptiler tarafından yalancı
çıkarıldı. Kâfirlerle mühelet verdim, sonra onları
azaba çarptım. Benim ukubetim ³ ne şiddetlidir!
(45) Zulümle geçinen nice kasabalara helâk ettik
ki tavanları çöküp üstüne duvarları yıkılmış ⁴,
kuyuları muattal ve yüksek köşklere de bombos
kalmıştır. (46) Onlar yeryüzünde gezip tozmadı-
lar mı? Yoksa harabeleri görerek ibret alacak
kalpleri, sergüzeşterleri işitecek kulakları olurdu.
Gerçi gözleri kör değildi. Fakat göğüslerindeki
kalpleri kördür ki ibret almıyorlar.

¹ Mü'minleri kâfirlere musallat etmeseydi kâfirlerin is-
tilâlarıyla.

² Veya Tanrı adı çok anılan manastırlar, kiliseler, hav-
ralar, meşitler.

³ Veya mâmuriyeti harabe, hayatı helâke çevirmekli-
ğim nasıl oldu!

⁴ Veya tavanları bulunduğu halde bombosdur. Hiç bir
fert kalmamıştır.

(47) ve yesta'cilüneke bill'azâbi ve len yuhlilallahü va 'deh, ve inne yevmen inde rabbike ke'elfi senetin mimma te'uddün (48) ve ke'eyyin min karyetin emleytü lehâ ve hiye zâlikmetün sümme ehaztühâ, ve ileyyelmasyır (49) kul yâ eyyühen-nâsü innemâ ene leküm nezirün mü-biyn (50) felleziyne âmenü ve amilüssâlihâti lehüm magfiretün ve rızkun keriyim (51) velleziyne se'av fiy âyâtinâ mu'âci-ziyne ulâike ashâbülcâhiym (52) ve mâ erselnâ min kablike min resülün ve lâ nebiyyin illâ izâ temmennâ elkaşşeytânü fiy ümniyyetih, feyensehullahü mâ yül-küşşeytânü sümme yuhkimullahü âyâtih, vallahü aliyümün hakiym (53) liyec'ale mâ yülküşşeytânü fitneten lilleziyne fiy kulû-bihim maradun velkaâsiyeti kulûbühüm, ve innazzâlimiyne lefiy şikaâkın ba'ıyd (54) ve liya'lemelleziyne ütül'ilme enne-hülhakku min rabbike feyü'minü bihi fetuhbte lehü kulûbühüm, ve innallahe lehâdilleziyne âmenü ilâ sıratın müsta-kıym (55) ve lâ yezalüllezziyne keferü fiy miryeten minhü hatta te'tiyehümüssâ'atü bagteten ev ye'tiyehüm azâbü yevmin akıym.

وَيَسْجُدُونَ لِلْعِزِّ وَكَرَّهَاتِهِمْ وَنَعْمَ وَأَنْ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَنفَسَتُوا سَمْعًا يَمْلَأُونَ ۖ وَكَانَ مِنْ قَبْلِهِ
أَمَلٌ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَتَمَّ أَحَدُهَا وَأَنَا الْمُبْصِرُ ۖ
قُلْ لِلَّهِ الْإِلَهَانِ أَكْثَرُ لَكُمْ بَدْرٌ مِنْكُمْ ۖ قَالُوا بَلَىٰ
وَعَلَىٰ الصَّالِحِينَ لَهُمْ مَعْدَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۖ وَالَّذِينَ
سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِرِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجِصْرِ ۖ
وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى
الْشَّيْطَانُ أَنْ يُنْفِثَهُ يَنْفِثْ ۖ مَا لِلَّذِي الشَّيْطَانُ نَسَمٌ
يُخْرِجُهُ اللَّهُ مِنَ الظَّالِمِينَ وَلَهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ۖ لِيُصَلِّ بِالْيَمِينِ
الْشَّيْطَانُ أَنْ يَنْفِثَ ۖ لَئِنْ دَرَسَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَجٌ وَالْفَاسِقَةُ
قُلُوبُهُمْ وَأَوْ أَظْلَمِينَ لَوْ يَشَاءُ جَعَلَهُ ۖ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ
أَوْفُوا الْعَهْدَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخَفَّضَ لَهُ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَكَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
ۖ وَلَا تَزِرُ كَيْفَ دَرَسُوا فِي رِجْلَيْهِ سَخًى فَأَيُّهَا
النَّاسُ عَفَّتُمْ عَنْ آيَاتِنَا ۖ عَذَابٌ لَوْ تَعْقِبُونَ ۖ

(47) Onlar, senden azabın tâcilini istiyorlar. Allah asla vaadından caymaz, Rabbinin yanında bir gün sizin saydığınız bin sene gibidir. (48) Nice zalim ve günahkâr kasaba ahalisine mühlet verdim. Sonra onları azaba çarptım. Âhirette dönüş banadır. (49) De ki: Ey nâs! Ben sizi ancak açık bir surette Allah azabıyla korkuturum. (50) İman getirip iyi iş işleyenler hakkında yarılanmak, iyi bir rızık ¹ vardır. (51) Desiseler ile peygamberi âciz bırakarak âyetlerimizi iptale yetlenenler de ² Cehennemlikler. (52) Senden evvel şeriat sahibi hiç bir resûl, onun şeriatına tâbi hiç bir nebi göndermedik ki o zat kendisine vahiy olunanı kıraat ettiği zaman insan veya cin şeytanı onun kıraatında iman etmemek hususunda kalplere bir-

takım evham ilka etmesin. Allah her kimin hidayetini irade edince onun kalbinden bu vehmi izale eder. Kendi âyetlerini hakkı kalbine sapasağlam kılar. ³ Allah hakkıyla âlîmdir, hakimdir. (53) Bununla Allah şeytanın onlara olan ilkaatını kalplerinde nifak ve şüphe hastalığı bulunan yürekleri katı olan kimseler için mihnet ve beliyeye vesilesi edecek, haktan uzak bir ayrılık içindedir. (54) Bir de ilme nâil olanlar bu Kur'an'ın, Rabbin tarafından gelen bir hak olduğunu bilip ona iman edecekler, kalpleri de ona bağlanacak, muhakkak ki Allah mü'minleri doğru yola götürecektir. (55) Kâfirler birden bire kıyamet ⁴ gelinceye veya kısır bir günün ⁵ azabı gelinceye kadar Kur'an hakkında şüphe edip duracaklar.

¹ Asla zarara uğramayan rızık, ebediyen tükenmeyen rızık, yani Cennet.

² Veya desiseler hususunda yarış ederek halkı Allah'a imandan alıkoymak veya azabı: Bâ'd'den kurtulmak suretiyle Allah'ı âciz bırakmaya uğraşanlar.

³ Granik kıssasının aslı yoktur. Tahkik ve tetkike müs-tent olmaksızın âyeti kerimeye berveçhî âti mâna verirler: Hiç bir resûl ve nebi göndermedik ki o peygamber

kendiliğinden bir şey arzu ederse onun arzusuna şeytan il-kaatta bulunmasın. Allah şeytanın ilkaatını bozar, kendi âyetlerini sapasağlam kılar.

⁴ Veya ölüm saati.

⁵ Kıyamet günü ki dehşetinden kadınlarda gebelik kal-maz, veya o gün hayır görmezler. Bugün ile Bedir günü de kastolunabilir.

(65) elem tere ennallahe sehbara leküm mâ fiyl'ardı velfülke tecriy fiylbahri bi-emrih, ve yümsiküsemâe en teka'a ael'ardı illâ bi'iznih, innallahe binnâsi leraûfün rahıym (66) ve hüvelleziy ahyâküm sümmâ yümiytüküm sümmâ yuhıyıküm, innel'insâne lekefür (67) liküllü ümmetin ce'alnâ menseken hüm nâsikühü felâ yünâzî'unneke fiyl'emri ved'u ilâ rabbik, inneke le'alâ hüden müstekıym (68) ve in câdelüke fekulillâhü a'lemü bimâ ta'melün (69) allahü yahkümü beyneküm yevmelkıyâmeti fiymâ küntüm fiyhi tah-telifün (70) elem ta'lem ennallahe ya'lemü mâ fiyssemâi vel'ard, inne zâlike fiy kitâb, inne zâlike alallahi yesiyr (71) ve ya'büdüne min dünüllâhi mâ lem yü-nezzil bihi sultânen ve mâ leyse lehüm bihi ilm, ve mâ lizzâlimiyye min nasiyr (72) ve izâ tütlâ aleyhim âyâtünâ bey-nâtin ta'rıfı fiy vüçühilleziyne keferül-münker, yekâdüne yestüne billezziyne yetlûne aleyhim âyâtinâ, kul efeünebbiüküm bişşerin min zâliküm, ennâr, ve'ade-hallahülleziyne keferü, ve bi'selmasıyr.

الرَّحْمٰنُ اَللّٰهُ تَعَالٰی مَا فِی الْاَرْضِ وَ الْاَنْفَالِ تَجْرِیْ فِی الْبَحْرِ بِاَمْرِ رَبِّهِ وَ یَسْکُمُ السَّمَاۤءُ اَنْ تَقَعَ عَلَی الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِ رَبِّهَا اَللّٰهُ اَلْغَفَّۃُ الرَّحِیْمُ وَ هُوَ الَّذِیْ تَخِیْبُکُمْ فَاَیُّکُمْ اِذَا الْاِنْسَانُ لَکَفُوْهُ ۗ لَکُلِّۤ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مُنْشَرًا تُرَیْکُوْهُ فَلاَ یُنَازِعُکُمْ فِیْ اَلْاَمْرِ وَاَدْعَیْ اِلَی رَبِّکَ اِنَّکَ لَعَلَّ هَدًی مُّسْتَقِیْمٌ ۝ وَاِنْ جَادَلُوْکَ فَقُلْ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ۝ اَللّٰهُ یَخِیْرُ بَیْنَکُمْ وَ بَیْنَکُمْ یَوْمَ الْعِصْرِ فَاَکُنْتُمْ فِیْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ۝ اَلَمْ تَعْلَمُوْا اَنَّ اَللّٰهُ یَعْلَمُ مَا فِی السَّمَاۤءِ وَ الْاَرْضِ اِنْ ذَکَکُمْ فِیْ کَیْسٍ ۚ اِنَّ ذَکَکُمْ عَلَی الْاَنْۢبِیَآءِ ۚ وَ یَعِیْذُکُمْ مِنْهُ وَاِنَّ اَللّٰهَ مَا لَمْ یُرْۤسَلْ بِیْهِ سُلْطٰنًا وَّمَا لَیْسَ لَکُمْ بِعِلْمٍ وَّمَا لَیْسَ لَکُمْ فِیْ عِلْمٍ وَّمَا لَیْسَ لَکُمْ فِیْ عِلْمٍ وَّمَا لَیْسَ لَکُمْ فِیْ عِلْمٍ ۝ وَاِذَا نَسَخْنَا مِنْهُ اٰیٰتِنَا یَسْتَآئِرُ عَرَفُوْهُ وَ جُوهُ الْبَیِّنِ کَفَرُوْا اَلَمْ تَرَ کَیۤسَکُمْ ۚ وَ اَنْ یُسْطُوْۤا بِالَّذِیۡنَ یَسْتَلُوْنَ عَلَیْهِمْ اٰیٰتِنَا فَاَقْبَسْتُمْ فِیۤنَۤیۡنَ مِنْ ذٰلِکُمُ الْقٰرَۃَ وَ عَدَّهَا اَلَّذِیۡنَ کَفَرُوْا وَ یَسْتَلِ الْمَصِیۡرَ ۝

(65) Görmüyor musun ki Allah yerde ne varsa hepsini, gemileri size ram etti. Gemi denizde O'nun emriyle seyir ve hareket eder. Yerin üstüne düşmek için göğü ¹ O tutar. Meğer ki kıyamette O'nun izniyle düşmüş olsun. Allah insanlar hakkında pek esirger, bağışlar. (66) Sizi iptidadan diriltlen, sonra öldürecek, sonra yine diriltecek olan O'dur. İnsan hakikaten nankördür ². (67) Her bir ümmet için O'na sâlik olsunlar diye bir din ve şer'i'at yaptık, bu bapta sair din erbabı seninle sâkin münazaada bulunmasınlar. Nâs'ı Rabbinin dine davette bulun. Çünkü sen doğru yoldasın. (68) Şayet seninle cîdâle tutuşurlarsa onlara: «Allah işlediklerinizi daha iyi bilir» dersin ³. (69) Allah kıyamet günü aranızda ihtilâf ettiğiniz şey-

ler hakkında hüküm edecek. (70) Bilmiyor musun ki Allah gökte, yerde ne varsa hep bilir. Çünkü her şey Kitapta, Levh-i Mahfuz'da vardır. Bu iş Allah'a göre kolaydır. (71) Onlar Allah'a bedel, ibadetleri hakkında hiç bir burhan indirilmeyen, hiç bir bilgileri bulunmayan şeylere tapıyorlar. Zalimler için bir medetkâr yoktur. (72) Âyetlerimiz onlara açık bir surette okunduğu zaman ⁴ kâfirlerin çehresinden bir isteksizlik ⁵ anlaşınsın, onlar hemen hemen âyetlerimizi okuyanlara saldırırlar. Güya onları kahredecekler, de ki size bundan daha fena gelecek bir şeyi haber vereyim mi? İşte o, ateştir ⁶. Allah onu kâfilere vaatmiştir. O, ne kötü uğraktır!

¹ Veya bagınızın üst tarafında hâdis olan korkulu yıldırım gibi şeyleri.

² Veya Allah'ı, âhireti münkirdir.

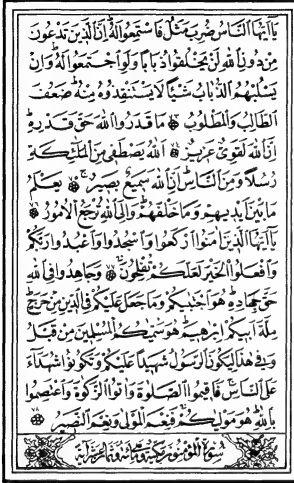
³ Aldırma, işi Allah'a bırak, onlar ile niza etme.

⁴ Bozuluk, karışıklık, türlü türlü olmayan veya de-

lâleti açık olan âyetlerimiz okunduğu zaman.

⁵ Nefret âlâmetlerini, inkârlarını.

⁶ Kur'an-ı Kerim'i okuyanlara saldıranlardan ziyade ateş size şiddetli olacak, fena gelecek.

(73) yâ eyyühennâsü duribe meselün festemi'ü leh, innelleziyne ted'üne min dünilâhi len yahlükü zübâben ve leviceme'ü leh, ve in yeslühüm zübâbü şey'en lâ yestenközühü minh, da'ufattâlibü velmatlûb (74) mâ kaderüllâhe hakka kadrih, innallahe lekaviyyün aziyz (75) allahü yastafiy minelmelâiketi rusülen ve minennâs, innallahe semiy'un basıyr (76) ya'lemü mâbeyne eydiyhim ve mâ halfehüm, ve ilâllahi türce'ul'ümür (77) yâ eyyühelleziyne âmenürke'ü vescüdü va'büdü rabbeküm vef'alülhay-re le'alleküm tüflühün (78) ve câhidü fiylâhi hakka cihâdih, hüvetcabâküm ve mâ ce'ale aleyküm fiyddini min harac, millete ebyküm ibrahîm, hüve semmakü mülmüslimiyne min kablü ve fîy hâzâ llyekünerrresülü şehiden aleyküm ve tekünü şühedâe alennâs, fe'ekıymüssalâte ve âtüzzekeâte va'tesimü billâh, hüve mevlâküm, feni' mellemlâ ve ni'menna-sıyr.

(73) Ey nâs! Size bir misal ¹ getirildi. Ona kulak verin: Allah'ı brakararak tapıklarınız yok mu, onlar hep toplansalar bile hiç bir zaman bir sinek yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa sinekten onu istirdat edemezler. Tâlip de âciz, matlup da âciz ². (74) Onlar Allah'ı gereği gibi takdir etmediler ³ Allah kavidir, yegâne galiptir. (75) Allah, peygamberlere tavassut için meleklerden, nâs'ı dâvet için insanlardan, peygamberler seçer. Allah her şeyi iştirir, görür. (76) O, olanı, olacağı bilir. İşler hep O'na döner. (77) Ey mü'minler!

Rükû edin, secde edin ⁴, Rabbinize ibadet edin ⁵, hayır işleyin ki umduğunuza ermiş olasınız. (78) Allah hakkında gereği gibi düşün ⁶ O, sizi dini için ayırdı. Dinde size güçlük vermedi. Babanız İbrahim dinine uyun ⁷. Size daha evvel gönderdiği Kitapta ve bu Kur'an'da Müslüman adını vermişti ki peygamber size şahit olsun, siz de nâs'a şahit olunuz ⁸. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı da verin. Allah'a sarılın ⁹. O sizin mevlânızdır, ne güzel mevlâdır! Ne güzel medetkârdır!

¹ Yani siz de, mâbudunuz da şuna benzetildi veya size garip ve acıyıp bir nükte irat olundu. ² Âbit de, mâbut da veya sinek de, putlar da hep âcizdir. ³ Allah'ı bilemediler, ona lâyük tâkide bulunamadılar. ⁴ Namazı rükû ile, secde ile yapın. Çünkü, evlâî îslâmda yalnız rükû vardı, secde yoktu. Veya namaz kılın veya Rabbinize boyun eğin, secdeye kapanın. ⁵ Veya rükû ve sücüd-u vesair ta'âtı ibadet olmak üzere yapın. ⁶ Ancak Allah için durunuz,

bunu yalnız ibadet olmak üzere yapın. Yoksa şöhet, gânimet için yapmayın. ⁷ Veya o din İbrahim dinidir. Veya İbrahim dini gibi dininize genislik vermiştir. ⁸ Kiyâmette peygamber tebliğ ettiğini tasdik ettiğinizize şehadet edecek, siz de peygamberlerin nâs'a tebliğ ettiklerine şehadet edeceksiniz. ⁹ Yardımı ondan isteyin, her hususta ona tevekkül ve itimat edin.

SÜRETÜ'L-MÜ'MİNÜN

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) kad eflahlâmü'minün (2) elleziyne hüm fiy salâtihim hâşi'ün (3) velleziyne hüm anıllagvi mu'ridün (4) velleziyne hüm lizzekâti fâilün (5) velleziyne hüm lifürûcihim hâfızün (6) illâ alâ evvâcihim ev mâ meleket eymanühüm feinne-hüm gayrû melûmiyn (7) femeniibtegaâ verâe zâlike feulâlike hümül'adün (8) velleziyne hüm liemânâtihi ve ahdihim râ'un (9) velleziyne hüm alâ salavâtihi yuhâfızün (10) ulâike hümül'vârisün (11) elleziyne yerisünelfirdevs, hüm fiyhâ hâlidün (12) ve lekad halaknal'insâne min sülâletin min tıyn (13) sümmе ce'alnâhü nutfeten fiy karârin mekiyn (14) sümmе halaknennutfete alekaten fehaleknel'alekate mudgaten fehaleknelmudgate ızâmen fekesevnel'ızâme lahmen sümmе enşe'nâhü halkan âhar, fetebârekallahü ahsenülhâlikiyn (15) sümmе innекüm ba'de zâlike lemeyyitün (16) sümmе inneкüm yevmelkiyâmeti düb'asün (17) ve lekad halaknâ fevkaküm seb'a tarâika ve mâ künnâ anılhalkı gaâfilıyn.

MÜ'MİNUN SÖRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Mü'minler muhakkak umduklarına ermişlerdir. (2-3-4-5-6) O mü'minler ki namazlarında huşu'da bulunurlar ². Beyhude şeyden yüz çevirirler, zekâtlarını da verirler. Utanacak yerlerini de haramdan saklarlar. Meğer ki zevceleriyle cariyelerine karşı olsun. Çünkü bunlar ile kınanmazlar. (7) Her kim bu ikisinden başkasına mübaşeret isterse haddi aşmış olur. (8-9) O mü'minler ki emanetlerine, ahtlerine riayetkârdırlar, na-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۝ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ۝
وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اللَّغْوِ مُعَصِّمُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ۝
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُجِهِمْ حَافِظُونَ ۝ لَأَعْلَىٰ ذُرِّيَّتِهِمْ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ قَاٰهُمْ عُرُوضًا ۝ فَرَأَىٰ بُغْيَ وَرَاءَ
ذَلِكَ قَاٰ وَلَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ لَا مَانَا فِيهِمْ
وَعَنَدُهُمْ رَاعُونَ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ إِظْفُورُونَ
۝ وَلَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ۝ الَّذِينَ هُمْ يُؤْتُونَ الْفَرْدَ وَهُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ مِنْ تَلْحِيظٍ ۝
وَرَجَعْنَاهُ نُطْفَةً فَرَأَىٰ يَكْفِي ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْفُلْكَ
عَلَقَةً خَلَقْنَا الْعَلَقَةَ نُطْفَةً خَلَقْنَا الْمُنْضَةَ عِظَامًا
فَكَوْنًا الْعِظَامَ لَحْمًا ۝ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ عُلُقَاتٍ رِجَالًا ۝ اللَّهُ
أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ۝ ثُمَّ إِنَّا يَكْمُلُ الْيَوْمَ الْيَوْمَ ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ
سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ۝

mazlarını da muhafaza ederler ³. (10-11) İşte vâris olacaklar bunlardır ki en yüksek Cenneti ele geçirirler, orada daim kalırlar. (12) * Biz insanı balık durusundan yarattık. (13) Sonra onun neslini sağlam bir karagâh olan dölyatağında dökmüş su yaptı. (14) Sonra o dökmüş suyu kan pıhtısı, bu kanı da bir çığnem et yaptık. O bir çığnem ette kemikler yarattık. Kemikleri de et ile örttük. Sonra onu başka bir yaratılışa yaptık ⁴. Allah bildide, güçte ve kuvvette pek yücedir, yaratanların ⁵ en güzeli. (15-16) Böyle yaratıldıktan sonra yine öleceksiniz. Sonra kıyâmet günü kaldırılacaksınız. (17) * Üstünüzde yedi yol yarattık ⁶. Biz yarattığımızdan gafil değiliz.

¹ Mekke'de nâzıl olmuş, 119 veya 118 âyettir.

² Gözlerini sağa, sola çevirmezler, garaz, i'vaz müâhaza etmezler. Yalnız hakka dönerler.

³ Vaktünde kılârlar, rûkûnlerine riayet ederler, tembel olmazlar.

⁴ Ona ruh verdik, nutuk verdik.

⁵ Yani nakkaşların, suret yapanların, kılık, kıyâfet verenlerin.

⁶ Yıldız yolları olan yedi gök veya birbiri üstüne konmuş katlar.

(28) feizesteveyte ente ve men ma'ake alefülki fekulihamedü lillâhilleziye neccânâ minelkavmizzâlimiyn (29) ve kul rabbi enzilniy münzelen mübâreken ve ente hayrûlmünziliyn (30) inne fiy zâlike leâyâtîn ve in künnâ lemübteliyn (31) sümme enşe'nâ min ba'dihim karnen âhariyn (32) fe'erselnâ fiyhim resûlen minhüm eni' bûdullahe mâ leküm min ilâhin gayrüh, efelâ tettekuûn (33) ve kaâlelmeleü min kavmihilleziyne keferû ve kezzebû bilikaal'âhireti ve etrafnâhüm fiylhayâtiddünyâ mâ hâzâ illâ beşerün mislûküm ye'küli mimmâ te'külene minhü ve yeşrebü mimmâ teşrebün (34) ve lein eta'tüm beşeren misleküm inneküm izen lehâsirün (35) eya'düküm enneküm izâ mittüm ve küntüm türâben ve izâmen enneküm muhracün (36) heyhâte heyhâte lilmâ tû'adün (37) in hiye illâ hayâtüneddünyâ nemûtü ve nahyâ ve mâ nahnü bimib'ûstiyen (38) in hüve illâ recülünifterâ alallahî keziben ve mâ nahnü lehü bimü'miniyn (39) kaâle rabbinsurniy bimâ kezzebün (40) kaâle amammâ kaliyliyn le-yusbihunne nâdimiyn (41) fe'ehazethümüssayhatü bilhakki fece'alnâhüm gusâ, febu'den likavmizzâlimiyn (42) sümme enşe'nâ min ba'dihim kurûnen âhariyn.

فَإِذَا انشَرُّوْنَا نَأْتِ وَمِنْ مَعَاكَ عَلَى الشَّلَاكِ فَفَإِذَا انشَرُّوْنَا نَأْتِ
نَجِيًا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي لَكُمْ دَارًا
وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّوَالِ الْبَاقِينَ ۝
فَإِنْ أَتَاكُمْ مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمٌ آخَرُونَ ۝ فَإِنْ سَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا
مِنْهُمْ إِنْ أَرَادُوا عِبَادَةً إِلَّا لِلَّهِ مَا كُنُوا مِنَ الْعَاثِرِينَ ۝ وَقَالَ
الَّذِينَ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْآخِرَةِ وَاتَّفَتَاهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ
وَيَشْرَبُ مِمَّا شَرَبْتُمْ ۝ وَلَئِنْ طَعْنْتُمْ بَشَرَ كَاشِكُمْ أَوْ كَانُوا
خُفَارُونَ ۝ أَلَيْسَ كَمَا نُنَكِّرُ إِذَا سَمِعْتُمْ نَكْرًا وَرَأَوْا عِظَامًا
أَنْكُمْ تُخْفُونَ ۝ عَذَابَاتُ عَذَابَاتٍ لِمَا تُوْعَدُونَ ۝ إِنَّ هَٰذَا
إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝ إِنْ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌ فَتَرَى عَلَى الْفِتْرِ كَذِبًا وَنَحْنُ لَمُؤْمِنِينَ ۝ قَالَ رَبِّ
أَضْرِبْنِي بِمَا كَذَّبْتُمْ ۝ قَالَ إِنَّمَا أَقْبِلُ الْمُتَضَرِّعِينَ وَأَدْبِرُ
فَاعْزِدْهُمْ تَضَرُّعًا بَلِغْنِي فَعَلْنَا هُمْ تَضَرُّعًا فَبَعَثْنَا الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ۝ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ ۝

(28) Sen, seninle beraber bulunanlar gemiye binince — Bizi zalim kavimden kurtaran Allah'a hamdolsun» dersin. (29) İneceğin zaman da — Yâ Rab! Beni mübarek bir konağa indir. Sen mübarek bir konak indirenlerin hayırlısı» dersin. (30) İşte bunda ibretler vardır. Biz, onları denemiş olduk. (31) Bunlardan sonra biz başka tabaka peyda ettik. (32) Onlara içlerinden bir peygamber gönderdik. — Tanrı'ya tapın, O'ndan başka sizin için tapacak yoktur, daha sakınmayacak mısınız?» dedik. (33-34) Kavminden dünya diriliğinde refah verdiğimiz halde kâfir olup âhirete kavuşmayı yalan sayan ileri gelenleri avama dediler ki — Bu, sizin gibi insandır, başka bir şey değildir. Yediklerinizden yer, içtiklerinizden içer. * Siz kendiniz gibi bir insana ita'at ederseniz artık her halde ziyankâr olacaksınız».

(35) — O, size, ölüp toprak, kemik olduktan sonra kabirden çıkarılacağınızı vaad ediyor, öyle mi?», (36) — Vaad olunduğunuz şey çok uzaktır! Çok uzak!», (37-38) — Dünya diriliğinden başka bizim diriliğimiz yoktur, ölüyoruz, diriliriz¹. Yoksa biz tekrar dirilecek değiliz; bu, Allah'a karşı yalan uydurandan başka bir adam değildir, biz ona inanacak değiliz». (39) O peygamber — Yâ Rab! Beni yalancı saydıklarından dolayı bana yadım et» dedi. (40) Allah şöyle buyurdu: — * Biraz sonra her halde pişman olacaksınız». (41) Bunun üzerine onlar bihakkın² korkunç bir sese gırlıftar oldular. Biz de onları çör çöpe çevirdik. Zâlimler Allah'ın rahmetinden uzak olsunlar. (42) Onlardan sonra yine başka bir tabaka peyda ettik.

¹ Bazımız ölür, bazımız kalır.

² Veya defolunamayacak bir surette.

مَا نَسِبُكُمْ مِنْ أُمَّةٍ جَاحِلًا ۖ وَأَوَّاهِينَ ۖ كَرُهُونَ ۖ قَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتَرَكُوكَ ۖ إِنَّمَا نَرْسُلُكَ كَذِبًا ۖ وَأَوَّاهِينَ ۖ كَرُهُونَ ۖ قَدْ أَرْسَلْنَا
وَجَعَلْنَا هَرَّ أَحَادِيثٍ ۖ فَيُعَادِلُ الْقَوْمَ لَا يُؤْمِنُونَ ۖ قَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ وَآخَاهُ هَارُونَ ۖ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ۖ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ ۖ فَاسْتَكْبَرُوا ۖ وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ۖ فَفَعَّلْنَا الْوَيْدِينَ
لِيَسْخَرُوا مِنَّا ۖ وَتَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَلَّمْنَا هَاجِلًا
مِنْ الْمَلَائِكَةِ ۖ وَكَذَّبْنَا هَاجِلًا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَامْرَأَتَهُ ۖ وَأَوَّاهِينَ ۖ كَرُهُونَ ۖ قَدْ أَرْسَلْنَا
وَمُعِينٍ ۖ بِآيَاتِنَا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ
إِنَّمَا كُنْتُمْ لَدَيْهِمْ ۖ وَإِنْ هَاجِلًا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ
فَأَقْصَوْا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ
فَرَجَحُونَ ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ
بِهِمْ مَالٍ وَبَنِينَ ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ
إِنَّمَا كُنْتُمْ لَدَيْهِمْ ۖ وَإِنْ هَاجِلًا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ فَكَذَّبُوا ۖ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ۖ وَالَّذِينَ هُمْ رَبِّهِمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۖ فَكَذَّبُوا ۖ

(43) mâ tesbiku min ümmetin ecelehâ ve mâ yeste'hürün (44) sümmne erselnâ rüsülenâ tetra, küllümâ câe ümmeten resülühâ kezzebühü fe'teba'nâ ba'dahüm ba'dan ve ce'alnâhüm ehâdîys, febu'den likavmin lâ yü'minün (45) sümmne erselnâ müsâ ve ehâhü hârüne biâyâtînâ ve sultânin müblynin (46) ilâ fir'avne ve melâihi festekberü ve kânü kavmen âllyn (47) fekaâlü enü'minü libesereyni mislinâ ve kavmühümâ lenâ âbidün (48) fe-kezzebühümâ fekanü minelmühlekiyn (49) ve lekad âteynâ müseltîkâbe le'allehüm yhtedün (50) ve ce'alnebne meryeme ve ümmehü âyeten ve âveynâhümâ ilâ rehvetin zâtî karârin ve ma'lyn (51) yâ eyyüherrüsülü küllü minettayyibâtî vağmelü sâlihâ, inniy bimâ ta'melüne alyim (52) ve inne hâzihî ümmetüküm ümmeten vahîdeten ve ene rabbüküm fettekühüm (53) fetekatta'yü emrehüm beynehüm zübürâ, küllü huzbin bimâ ledeyhüm ferihün (54) fezerhüm fîy gamretihim hattâ huyn (55) eyahsebüne enemâ nümiddühüm bihi min mâlin ve beniyne (56) nüsâri'u lehüm fîylhayrât bel lâ yeş'ürün (57) innelleziyne hümin min haş-yeti rabblihim müşfikühüm (58) velleziyne hümin biâyâtî rabblihim yü'minün (59) vel-leziyne hümin birabbihim lâ yüsrükün.

(43) Hiç bir ümmet azap için muayyen olan vak-tini ne geçer, ne ondan geri kalır. (44) Sonra peygamberlerimizi birbiri ardınca gönderdik. Her ne zaman bir ümmete peygamberleri gelse onu yalancî sayarlardı. Biz de onları birbirleri ardından helâk ettik. Onları kussalar ¹ yaptık. Artık iman getirmeyen cemaat Allah'ın rahmetinden uzak ol-sun. (45 - 46) Sonra Musa'yı ve kardeşi Ha-run'u Firavun'a ve ileri gelenlerine mucizelerimiz-le, açık bir burhan ile gönderdik. Onlar ise ima-nı kibirlerine yediremediler. Onlar dünyaca yüce halli kimselerdi ². (47) Onlar — Kendi cemaat-leri bize kulluk ettiği ³ halde biz, bizim gibi iki insana mı inanacağız? dediler. (48) Artık o iki-sini yalancî saydılar da helâk olanlardan oldular. (49) * Biz, Musa'ya İsrail oğullarının yol bulma-ları için Kitap vermiştik. (50) Biz Meryem oğlu-

nu, anasını da kudretimize bir âlâmet külmıştık, onları barınacak düz, suyu akar bir tepede barın-dırmiştık. (51) Peygamberler! Pâk olan ta'amlar-dan yiye, iyi iş işleyin, çünkü ben işlediklerinizi hakkiyle bilirim. (52) Bu ümmetiniz tek bir üm-mettir ⁴. Ben de Rabbinizim. Artık benden saki-nın. (53) Ümmetler ise din işlerini kendi araların-da parçalayıp bölük bölük oldular. Her bir bölük kendi dinleriyle sevinir ⁵. (54) Artık onları bir va-kite kadar ⁶ şaşkınlıklarında bırak. (55 - 56) On-lara dünyada verdiğimiz mallı, evlâtla, kendileri-nin hayırlarına mı mîsaraat ediyorsunuz ⁷ sanıyor-lar. Hayır, o nimet değildir, belki derece derece onları azaba yaklaşıtıyorsunuz, onlar ise işin farkın-da değillerdir. (57) Rablerinin mehabetinden kor-kanlar, (58) Rablerinin âyetlerine inananlar, (59) Rablerine şerik koşmayanlar.

¹ İbret için kussalarından başka bir şey kalmadı.

² İsrail oğullarını kahr ile kullandırlardı.

³ Veya köle gibi hizmet ettiği.

⁴ Usul-ü şeriatla dininiz birdir.

⁵ Kendi dinini hak, öbür dinleri bâtıl bilerek sevinir.

⁶ Ölünceye veya katliolununcaya kadar.

⁷ Kendilerinden hoşnut olup onların iyi amellerine kar-şı, onları çabuk çabuk verdik mi sanıyorlar.

وَلَوْ جَاهِدُوا مَا جَاهِدُوا مِنْكُمْ فِي طَعْنِهِمْ
يَعْمُونَ ﴿٧٦﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ إِيمَانًا
وَمَا يَضُرُّعُونَ ﴿٧٧﴾ سَخَّرْنَا عَلَيْهِمْ إِبْرَاهِيمَ إِيمَانًا
إِذَا هُمْ فِي مِيلَتِهِمْ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ﴿٧٩﴾ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٨٠﴾ وَهُوَ الَّذِي
ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٨١﴾ وَهُوَ الَّذِي يُخَيِّجُ
وَيُنْبِتُ وَلَهُ أَسْنَدُ الْمَقَالَةِ ﴿٨٢﴾ وَاللَّهُ يَتَعَالَى
عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٨٣﴾ وَاللَّهُ يَتَعَالَى عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٨٤﴾
وَاللَّهُ يَتَعَالَى عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٨٥﴾ وَاللَّهُ يَتَعَالَى
عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٨٦﴾ وَاللَّهُ يَتَعَالَى عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٨٧﴾
وَاللَّهُ يَتَعَالَى عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٨٨﴾ وَاللَّهُ يَتَعَالَى
عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٨٩﴾ وَاللَّهُ يَتَعَالَى عَنِ الْمَقَالَةِ ﴿٩٠﴾

(75) Onlara merhamet edip onlardaki kılık gibi sıkıntıyı kaldırsak onlar şaşkın bir halde azgınlıklarında inat eder dururlardı. (76) * Biz, onları Bedir bozgunluğu gibi bir azaba giriftar etmiştik de onlar yine Rablerine baş eğmemişler, yalvarıp yakarmamışlardı. (77) Nihayet onlara kılık gibi şiddetli bir azap kapısı ¹ açınca hemen onlar şaşp kaldılar ². (78) Sizler için kulaklar, gözler, yüklerk vücuda getiren O'dur. Yine siz azıcık şükredersiniz. (79) Sizleri yerde yaratıp yayan da O'dur. Siz O'nun tarafına kaldırılacaksınız. (80) Diriltlen de öldüren de O'dur. Gece ile gündüzün birbirini ardınca gelip gitmesi O'nun emriyledir. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (81) Hayır, onlar evvel geçen kâfirlerin dedikleri gibi dediler. (82) Bunlar dediler ki biz ölüp toprak olarak çürük kemiklerimiz kalınca tekrar dirilecek miyiz? (83)

(75) ve lev rahumnâhüm ve keşefnâ mâ bihim min durrin leleccü fiy tugyanihim ya' mehün (76) ve lekad ehaznâhüm bil' azâbi femestekânû lirabbihim ve mâ yetedarre'ün (77) hattâ izâ fetahnâ aleyhim bâben zâ azâbin sediydin izâ hüm fiyhi müblisûn (78) ve hüvellezî enşe'e leküm müsem'a vel ebsâre vel'ef'ideh, kaliylen mâ teşkürün (79) ve hüvellezî zere'e-küm fiyl'ardı ve ileyhi tuhşerün (80) ve hüvellezî yuhyiy ve yümüyü ve lehuhtilâfülleyli vennehâr, efelâ ta' kulûn (81) bel kaâlû misle mâ kaâlel'evvelûn (82) kaâlû eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve izâmen einnâ lemeb'ûsün (83) lekad vu'idnâ nahnü ve âbâünâ hâzâ min kabli in hâzâ illâ esâtıyrül'evveliyin (84) kul li-menil'ardu ve men fiyhâ in küntüm ta'lemün (85) seyekuülüne lillâh, kul efelâ tettekürün (86) kul men rabbüssemâvâ-tisseb'ı ve rabbül'arşil'azıym (87) seyekuülüne lillâh, kul efelâ tettekürün (88) kul men biyedihî melekâtü külli şey'in ve hüve yüciyrü ve lâ yücürü aleyhi in küntüm ta'lemün (89) seyekuülüne lillâh, kul fe'ennâ tüsharün.

* Bize de, bizden evvel babalarımıza da bu husus vaad olunmuştu. Bu söz evvelkilerin efsanelerinden başka bir şey değildi. (84) Bunlara de ki yer ve yerdekiler kimindir? Biliyorsanız bana haber verin. (85) Onlar «— Allah'ındır» diyecekler, sen de de ki hâlâ Allah'ın tekrar diriltmeye kaadığını mülahaza etmeyecek misiniz? (86) De ki yedi göğün Rabbi, büyük arşın sahibi kimdir? (87) Onlar «— Bunlar, Allah'ındır» diyecekler. Sen de de ki daha şerik koşmadan sakın-mayacak mısınız? (88) De ki her şeye tastamam mâlik olmak kimin elindedir? Ki O, aman verir, kendisine ise aman verilmez ³. Biliyorsanız cevap verin. (89) Onlar «— Bu evsaf Allah'ındır» diyecekler. Sen de de ki neye hayâle kapılıyorsunuz da Hak'tan dönüyorsunuz?

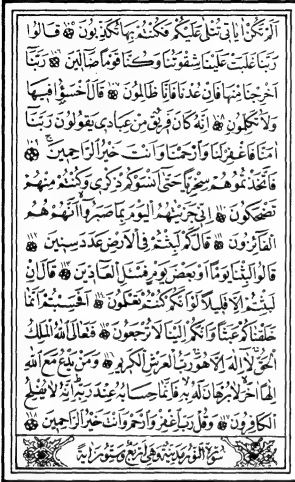
¹ Mekke ahalisi Bedir'den ibret almadılar, fakat kılığa uğrayınca Medine'ye adam gönderip kılığın ref'i için Peygamberimizden dua istemişlerdi.

² Veya her hayırdan nevmit oldular veya senden mer-

hamet istediler veya şaşırıp kalacaklardır.

³ O, dileğini aaptan men ve hüfreden, azap edeceği ve yalnız bıraktığı kimseyi hiç bir kimse kurtaramaz.

(105) elem tekün âyâtî tütülâ aleyküm feküntüm bihâ tûkezzibûn (106) kaâlû rabbenâ galebet aleynâ şıkvetünâ ve künnâ kavmen dâlliyn (107) rabbenâ ahricnâ minhâ fein udnâ feinnâ zâlimûn (108) kaâlahseû fiyhâ ve lâ tükellimûn (109) innehü kâne ferikun min ibâdi yekuûlûne rabbenâ âmennâ fagfirlenâ verhamnâ ve ente hayrurrahûmiyn (110) fettehaztümühüm sıhriyyen hattâ ensevküm zikrî ve küntüm minhüm tadhakûn (111) innîy cezeytühümüleyvme bimâ saberrû ennehüm hümülfaizûn (112) kaâle kem lebestüm fiyl'ardı adede sinliyn (113) kaâlû lebisnâ yevmen ev ba'da yevmin fes'ellâ'ddiyn (114) kaâle in lebestüm illâ kaliylen lev enneküm küntüm ta'lemûn (115) efahasibtüm ennemâ halaknâküm abesen ve enneküm ileynâ lâ türce'ûn (116) feteâallahül melikül hakk, lâ ilâhe illâ hü, rabbül'arşilkeriym (117) ve men yed'u ma'allahi ilâhen âhare lâ bürhâne lehü bihi feinnemâ hısâbühü inde rabbih, innehü lâ yüflihulkâfirûn (118) ve kul rabbigfir verham ve ente hayrurrahûmiyn.

(105) Onlara benim âyetlerim sizlere okunmadı mı? Okunurdu da siz onu yalan sayardınız denir. (106) Onlar derler ki Ey Rabbimiz! Bize bedbahtlığımız galebe etti. Biz, sapık kalmış bir kavim olduk. (107) Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar. Eğer yine küfre dönersek biz özümlüce zulmetmiş oluruz ¹. (108) Allah buyurur ki orada zelim bir halde susun. Bana bir şey demeyin; (109) Çünkü kullarımdan bir fırka «— Ey Rabbimiz! Biz inandık, bizi yarlığa, bizi bağışla, sen bağışlayanların hayırlısınsın.» derlerdi. (110) Siz ise onları maskaralığa alarak beni anmayı unuttuñuz, kibirinizden onlara gülerdiniz. (111) İşte ben bugün onların istihza ve ezanıza katlanmalarına mukabil onlara muratlarına ermek suretiyle mukâfat verdim. (112) Allah ² mahşer ahalisine

der ki yeryüzünde kaç sene kaldınız? (113) Onlar «— Bir gün veya daha az bir vakit kalmıştık. Sayanlara sor ³» derler. (114) O, der ki azıcık kaldınız. Bunu bilseydiniz dünyanın hiç olduğunu anlardınız. (115) Biz, sizi abes olarak yarattık, bizim tarafımıza da dönmeyeceksiniz mi sandınız? (116) Hakkıyla padişah olan Tanrı nâlayık evsaftan yücedir. O'ndan başka tapacak yoktur. Arşı kerimin Rabbi ⁴ O'dur. (117) Her kim Allah'la beraber sübutuna hiç burhan olmayan başka bir mâbuda ibadet ederse onun hesabı ve cezası ancak Rabbinin yanındadır. Çünkü kâfirler umduklarına eremezler. (118) De ki Yâ Rab! Beni ve ümmetimi yarlığa, bağışla, sen bağışlayanların hayırlısınsın.

¹ Artık her nevi azabı yap.

² Veya melek.

³ Yani kıyamet gününün dehşetinden hatırlımda sayı.

kalmadı, kendilerinde sayı kudreti kalkanlara sor.

⁴ Vahiy ve rahmet, hayır ve bereket nâzil olan arş. Veya kerimlerin en kerimi olan Zat-ı Bâri'ye mensup olan arş.

SÛRETÜNNÛR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) sûretün enzelânâ ve faradnâhâ ve enzelânâ fiyhâ âyâtîn beyyînâtîn le'allüm tezekkerûn (2) ezzâniyetü vezzâniy feclidü külle vâhûdîn minhümâ miete cel-detin ve lâ te'huzküm bihimâ re'fetün fiy diynillâhi in küntüm tû'minüne billâhi velyevmil'âhir, velyeşhed azâbehümâ tâi-fetün minelmü'miniyn (3) ezzânly lâ yen-kihu illâ zâniyeten ev müşriketen vezzâniyetü lâ yenkihuhâ illâ zânin ev müşrik, ve hurrima zâlike alelmü'miniyn (4) velleziyne yermünelmuhšanâtî şümme lem ye'tü bierbe'ati şühedâe feclidühüm se-mâniyne celdeten ve lâ takbelü lehüm şehâdeten ebedâ, ve ulâike hümlüfâsi-kuûn (5) illelleziyne tâbü min ba'di zâlike ve aslahû, feinnallahe gafûrûn ra-hûym (6) velleziyne yermüne ezvâcehüm ve lem yekün lehüm şühedâü illü enfüsü-hüm feşehâdetü ehadihim erba'u şehâdâtîn billâhi innehu leminassâdikiyn (7) velhâmisetü enne la'tallâhi aleyhi in kâne minelkâzibiyn (8) ve yedreü anhel'-azâbe en teşehde erbe'a şehâdâtin billâhi innehu leminelkâzibiyn (9) velhâmisete enne gadaballâhi aleyhâ in kâne minas-sâdikiyn (10) ve lev lâ fadlullahi aley-küm ve rahmetühü ve ennallahe tevâ-bûn hakîym.

NUR SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

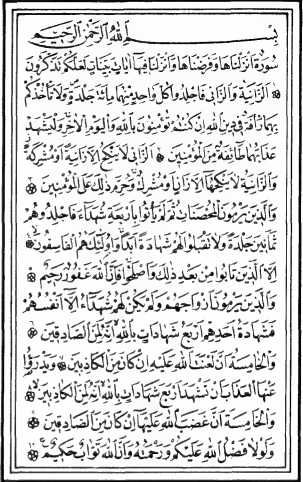
(1) Bu, inzâl ettiğimiz, ahkâmını farz eylediğimiz bir sûre'dir. Biz, o sûre'de nasihat kabul etme-niz için delâleti aşîkâr olan âyetler de indirdik. (2) Zina eden kadın ve erkekten her birine yüz kırbaç vurun. Allah'a ve âhiret gününe inanıyor-sanız Allah'ın dininde ² kalbinize şefkat ve mer-hamet girmesin. Mü'minlerden bir kısmı ³ onların azaplarını müşahade etsin. (3) Zani erkek ancak zani veya müşrik bir kadınla evlenebilir. Zani ka-dın da ancak zani veya müşrik bir erkeğe varabi-lir ⁴. Bu husus mü'minlere haram kılınmıştır. (4) Namuslu ⁵ kadınlara zina isnat eden, sonra da dört şahit getirmeyen kimselere seksen kırbaç vurun.

¹ Medine'de nâzil olmuş (64) âyetliktir.

² Yani bu haddi ıcrâ hususunda.

³ Teşhir hasıl olacak kadar cemaat.

⁴ Yani ekseriya böyle olmasını arzu ederler, müşakele

Bunların şahadetlerini ebediyen kabul etmeyin. İşte onlar fasık kimselerdir. (5) Meğer ki bundan sonra fiillerine pişman olup tövbe ve islah-ı ne-fis etsinler. Çünkü Allah yarlıgayıdır, bağışla-yandır. (6 - 7) Zevcelerine zina isnat edip kendilerinden başka şahitler bulunmayan kimselerden her birisinin dört defa sözünde gerçek olduğuna dair Tanrı'ya şahadet etmesi, beşincideyse «— Ya-lan söylüyorsam Allah'ın lânetine uğrayayım», demesi lâzımdır. (8) Zevcenin de dört defa «— O, yalan söyleyenlerdendir» diye Tanrı'ya şahadet etmesi, (9) Beşincide de «— Eğer o, gerçek di-yenlerdense Allah'ın hışmına uğrayayım» demesi kendisinden azabı defeder. (10) Allah'ın hakkı-nızda inayet ve merhameti bulunmasaydı, tövbe-yi kabul edici, hükmünde hakim olmayaydı sizi rûsvay ederdi ⁶.

üfletin illetidir.

⁵ Hiç zina etmemiş müslime âkile, balığa, hürre kadın.

⁶ Veya cezanızı tâcil ederdi.

أَذْذِلُّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْإِيمَانِ عَصِيَّةً مِنْكُمْ لَأَخْصِبَهُمْ شَرًّا لَكُمْ
بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِيمَانِ وَالَّذِينَ
تَوَلَّوْا كَيْدَهُمْ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُنَّ مَخْلُوفُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأْنِفِهِنَّ خَيْرٌ أَوْ الْوَاحِدَاتُ أَفْكَرٌ مِنْهُنَّ ﴿١١﴾ كَلَّا جَاءُوا
عَلَيْهِمْ بِزَعْمِهِمْ شَهَادَةٌ أَذْذِلُّوا بِالْإِيمَانِ وَأُولَئِكَ عِنْدَ
اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٢﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لَمَسَكْتُمْ فِي مَا أَفْسَفْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ إِذْ تَقُولُ
بِالْبَنَاتِ هُنَّ أَمْوَالُنَا وَأَنْتُمْ كَاذِبُونَ ﴿١٤﴾ فَاتَّخَذُوا مِنْكُمْ هُمُومًا
وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُنَّ قُلْتُمْ
مَا يَكُنْ لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْهَا شَيْئًا إِنَّ هَذَا بَيِّنَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ
يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُدُّوا عِلْمَهُمْ بَلَاءً أَنْ تَكُونُوا مُنَافِقِينَ ﴿١٦﴾ وَإِنْ
اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٧﴾ أَذْذِلُّوا بِالْبَنَاتِ
أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الدِّينِ أَمْ لَمْ يُنْزِلْ عَلَيْكُمْ آيَةً
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ زَوَّاهُكُمْ بِمَا

(11) innelleziyne câû bil'fikri usbetûn minkûm, lâ tahsebûhü şerren lekûm, bel-hüve hayrûn lekûm, liküllimrîn minhûm mektesebe minel'ism, velleziy tevellâ kib-rehû minhûm lehü azâbûn azîm (12) lev lâ iz semî' tümühü zannelmü'minûne vel-mü'minâtü bienfüshim hayran ve kaâlû hâzâ ifkûn mübiyn (13) lev lâ câû aleyhi bierbe'ati şühedâ, feiz lem ye'tû bişşühedâi feulâike indallahi hümlükâzîbûn (14) ve lev lâ fadlullahi aleykûm ve rahmetühü fiyddünâ vel'âhretü lemessekûm fiy mâ efadtûm fiyhi azâbûn azîm (15) iz telâkkavnehü bielsinetikûm ve tekuûlûne biefvâhikûm mâ leyse lekûm bihi ilmûn ve tahsebûnehü beyyinen ve hüve indal-lahi azîm (16) ve lev lâ iz semî' tümühü kultûm mâ yekûnû lenâ en netekelleme bihâzâ sübhâneke hâzâ bühtânûn azîm (17) ya'izukûmullahü en teûdü limislihi ebeden in küntûm mü'miniyn (18) ve yü-beyyinullahü lekûmül'âyât, vallahü aliymün hakiym (19) innelleziyne yuhıbbûne en tesiy'alfâhişetü fiylleziyne âmenû le-hüm azâbûn eilymün fiyddünâ vel'âh-reh, vallahü ya'lemü ve entûm lâ ta'le-mûn (20) ve lev lâ fadlullahi aleykûm ve rahmetühü ve ennallahe raufûn ra-hiym.

(11) Ayşe hakkında iftirada bulunanlar içinizden bir cemaattir. Siz bu iftirayı hakkınızda kötü bir şey sanmayın, belki o, hakkınızda hayırlıdır ¹. Herkesin kazandığı günahı kendisi çeker. İçlerinden sözün büyüğünü üzerine alen için büyük bir azap vardır. (12) Bu iftirayı işittiğiniz zaman iman eden erkekler ve kadınlar kendi ehli beytleri hakkında hüsn-i zanda bulunarak bu, apaçık bir iftiradır demeliydi. (13) Onlar bu sözlerine dört şahit getirmeliydi, şahit getirmeyince onlar Allah'ın yanında yalancı kimselerdir. (14) Allah'ın dünya ve âhirette hakkınızda inayet ve rahmeti olmasaydı içine daldığınız iftira hakkında size büyük bir azap dokunurdu. (15) Hani onu dilden dile dolaştırıp hiç bir bilginiz olmadığı şeyleri

ağzınıza alıyordunuz, Allah yanında büyük bir günah olduğu halde onu kolay ² sanıyordunuz. (16) Bunun işittiğiniz vakit «— Böyle şeyi ağza almak bize yaraşmaz. Aman Allah'ım! Sen bundan münezzehsin ³. Bu, büyük bir bühtandır» demeliydiniz (17) Mü'minsiniz bu gibi şeylere bir daha dönmemeniz için Allah size öğüt veriyor ⁴. (18) Allah size âyetleri belli ediyor. Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir ⁵. (19) Mü'minler arasında hayasızlığın faş olması isteyenler yok mu, onlar için dünya ve âhirette acıklı bir azap vardır. Allah onu bilir. Halbuki siz bilmezsiniz. (20) Hakkınızda Allah'ın inayet ve rahmeti bulunmasaydı kulları hakkında pek esirger ve bağışlar olmasaydı ukubetinizi tâcil ederdi.

¹ Yani Allah mükâfatını veriyor.

² Günahı yok.

³ Peygamberimizin haremîni hayasız kılaçağından seni tenzih ederiz.

⁴ Veya bir daha dönmemenizi menediyor.

⁵ Bu bühtanı fâşedenleri tamamıyla bilir. Kendisinden sadır olan e'fal yolu yolundadır.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَبْغِ الْفَقْرَ وَالْمُكْرَ وَلَوْ أَنْفَضَ
نُوحٌ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ سَاكِنَةٌ عَلَيْكُمْ إِنَّ لَكُم لَآيَاتٍ فِي
مَنْ يَتَّبِعُ اللَّهُ وَأَلْفَهُ يَسْمَعُ عَلَيْهِ ۖ وَلَا تَأْتِي أُولُو الْفَضْلِ فِيكُمْ
وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالسَّكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ
سَبِيلَ اللَّهِ وَلْيَعْبُوا وَلْيَصُومُوا الْإِنشِقَاطَ إِنَّ بَعْضَ اللَّهِ لَكُم
وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذِكْرُهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ رَمَوْا الْحُسْنَيا لَمُخَلَّاتُونَ
بِالْغُيُوثِ وَالْغُيُوثُ أَلْزَمُوا وَالْآخِرَةُ لَهُمْ عَلَاقٌ عَلَيْهِمْ ۖ
يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَجْزَعُهُمْ كَاذِبُونَ
يَقُولُونَ ۖ يَوْمَ يُدْعَىٰ لِلَّهِ دِينُهُمْ الْحَقُّ وَيَسْلُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
أَعْلَمُ الْبُيِّنِ ۚ أَتَشْفِقُ الْغُلَامِينَ وَالْحَبَشُونَ الْغُلَامِينَ
وَالْغُلَامِينَ وَالْغُلَامِينَ وَالْغُلَامِينَ وَالْغُلَامِينَ وَالْغُلَامِينَ
يَقُولُونَ لَمْ نَعْمَرْهُ وَرَفَقَ كَرَمُهُ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
رَسُولَ أَعْلَىٰ حِلْيَتِهِ لَكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّكُمْ كَذِبُونَ ۚ

vardır. (24) Kıyamet günü dilleri, elleri, ayakları işledikleri şeylere şahadet edecekler. (25) O gün, Allah onlara müstahab olan cezalarını tamamiyle verecektir ³. Onlar da Allah'ın apaçık bir Hak olduğunu ⁴ anlayacaklardır. (26) Murdar kadınlar murdar erkeklerle, murdar erkeklerle de murdar kadınlarla, pâk kadınlar pâk erkeklerle, pâk erkekler de pâk kadınlarla ⁵ yakışıır. Onların haklarına söylenen sözlerle hiç bir ilişkileri yoktur. Onlar için mağîret ve Cennette âlâ rızık vardır. (27) Ey mü'minler! Kendi evlerinizden başka evlere, sahiplerinden izin almadan ⁶ ve onlara selâm vermeden girmeyin. Bu, hakkınızda daha iyidir. Ta ki nasihat kabul edin.

Author	Year	Country	Sample Size	Study Design	Findings
...	...	...	...	...	...

قَالَ لَتَكُنَّ أَبْوَابًا مُخْرَجًا لِقَوْمٍ يَخْرُجُونَ
وَأَن يَقُولُ لَكَ لَمْ يُعْمَلْ لَكَ بَشَاءٌ فَنَظَرُوا
عَلَيْهِ ۖ لَئِن لَّمْ يَكُنْ لَكَ بَشَاءٌ فَنَظَرُوا
فِيهَا سَنَاعَ لَكَ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُكُونُونَ ۖ قُلْ
لِلَّذِينَ يُضَاهُونَ أَكْثَارَهُ وَيَحْفَظُونَ ذَلِكَ
أَنكَ لَسْتَ أَتَى اللَّهِ حَبِيرًا يَصْصَعُونَ ۖ قُلْ
لِلَّذِينَ يُضَاهُونَ أَكْثَارَهُ وَيَحْفَظُونَ ذَلِكَ
بَيْنَهُمْ وَلَا يَبْدُونَ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَلَا يَبْدُونَ
بَيْنَهُمْ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَا يَصْنَعُونَ
جُودًا وَلَا يَبْدُونَ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَلَا يَبْدُونَ
أَوَابًا يُعْمَلُونَ وَأَوَابًا يُعْمَلُونَ وَأَوَابًا
أَوْتَىٰ خَرَابًا وَتَجَاوَزَ عَنْهُمَا وَتَجَاوَزَ
أَمَّا نُنْزِلُ الْوَيْلَ الْوَيْلَ الْوَيْلَ الْوَيْلَ الْوَيْلَ
الَّذِينَ كَرِهُوا عَمَلًا وَعَمَلًا الْوَيْلَ الْوَيْلَ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ
اللَّهُ جَمِيعُ آيَةِ الْمُؤْمِنِينَ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

(28) fein lem tecidü fîyhâ ehaden felâ tedhulühâ hattâ yû'zene leküm ve in kiyle lekümürci'ü fercî'ü hüve ezkâ leküm, valahü bimâ ta'melüne aliyim (29) leysaaleyküm cünâhun en tedhulü büyühin gayre meskûnetin fîyhâ metâ'un leküm, vallahü ya'lemü mâ tübdüne ve mâ tek-tümün (30) kul lilmü'miniyne yaguddü min ebsârihim ve yahfezü fûrûcehüm, zâlike ezkâ lehüm, innallahe habîyrün bimâ yasna'un (31) ve kul lilmü'minâti yagudne min ebsârihinne ve yahfazne fûrûcehünn, ve lâ yübdiyne ziyetehünn illâ mâ zahere minhâ, velvadribne bilhumurlihinne alâ cüyûbihinn, ve lâ yübdiyne ziyetehünn illâ libu'letihinne ev âbâihinne ev âbâi bu'letihinne ev ebnâihinne ev ebnâi bu'letihinne ve ihvânihinne ev beniy ihvânihinne ev beniy eha-vâtihinne ev nîsâihinne ev mâ meleket eymanihünne evittâbi'lyne gayri üliyl'ir-beti minerricâli evittâfilleziyne lem yazherü alâ avrâtinnisâ', ve lâ yadribne bi-ercühünne liyu'leme mâ yuhfiyne min ziyetihinn ve tûbü ilallahi cemî'an eyyühelmü'minüne le'alleküm tüflühün.

(28) Şayet evlerde kimse bulmazsanız size izin verinceye kadar oraya girmeyin. Size «— Dönün» derlerse dönün, bu yolda hareket hakkınızda daha nezih ve makbuldür. Allah işlediklerinizi hak kiyle bilir. (29) Sükna için olmayıp fakat size menfaati bulunan evlere ¹ girmenizde sizin için hiç bir günah yoktur. Allah aşikâr ettiğiniz ve gizli tuttuğunuz şeyleri hep bilir. (30) Mü'minlere de ki gözlerini öñlerine diksinler ², utanacak yerlerini korusunlar. Bu hal onlar için daha nezih ve faydalıdır. Allah onların işlediklerinden haberdardır. (31) Mü'min kadınlara de ki gözlerini öñlerine diksinler ³, utanaek yerlerini korusunlar. İş zamanında görünen şeylerden ⁴ maada ziyet

yerleri olan bedenlerini göstermesinler. Baş örtülerini yakaları üzerine çeksinler ⁵, ziyet yerlerini ⁶ erlerinden veya kendi babalarından veya erlerinin babalarından veya kendi oğullarından veya erlerinin oğullarından veya kendi kardeşlerinden veya kardeşlerinin oğullarından veya kız kardeşlerinin oğullarından veya kendi kadınlarından ⁷ veya memlûklerinden ⁸ veya erkeklığı kalmamış hizmetkârlardan ⁹ veya kadınların utanacak yerlerine muttali olmayan ¹⁰ çocuklardan başkasına göstermesinler, gizledikleri ziyetini bildirmek maksadıyla ayaklarını birbirine vurmazsınlar ¹¹. Mü'minler! Hepsiniz Allah'a tövbe edin ki umduklarınıza ermiş olun.

¹ Han, mağara, hamam, vakıf, kervansaray gibi.

² Nâmahreme bakmasınlar.

³ Heidi olmayan şeylere bakmasınlar.

⁴ Yüz, el, ayak, elbise, yüzük gibi.

⁵ Gerdanlarını, göğüslerini, başlarını örtünler.

⁶ Göğüslerini, başlarını, gerdanlarını.

⁷ Yani Müsüman kadınlarından.

⁸ Kölesinden veya caryesinden veya her ikisinden.

⁹ İnniy, tavası, şehvetten kesilmiş, ihtiyar gibi erkeklerden.

¹⁰ Haddi şehvete ermeyen, kadın cazibeyetini henüz bilmeyen.

¹¹ Ayak hırsısını anlatmasınlar, yani halhalı anlatmasın. Bu ziyet araplara mahsustur.

(32) ve enkihül'eyâmâ minküm vessâlihiyne min ibâdiküm ve imâiküm, in yekûnû fukarâe yugnihimullâhü min fadlih, vallâhü vâsi'un alıym (33) velyesta' fîfilliyezine lâ yecidûne nikâhan hattâ yugniyehümullâhü min fadlih, velleziyne yebteguñelkitâbe mimmâ meleket ey-mânüküm fekatîbübühüm in alimtüüm fîy-him hayren ve âtühüm min mâlillâhilezîy âtâküm, ve lâ tükrihü feteyâtiküm alelbigaâi in erede tehassunen litebteguü aradalhayâtiddünyâ ve men yükrihühünne feinnallahe min ba'di ikrahihünne gafûrun rahıym (34) ve lekad enzelnâ ileyküm âyâtın mübeyyinâtın ve meselen minelleziyne halev min kablüküm ve mev'ızaten lilmüttekıyn (35) allâhü nû-russemâvâtı vef'ard, meselü nûrthi kemışkâtın fiyhâ mışbâh, elımsâhu fıy zü-câceh, ezzücâcetü ke'ennehâ kevkübün dürrıyy, yûkadü min seceretin mübareketin zeytûnetin lâ şarkıyyetin ve lâ garbiyyeh, yekâdü zeytühâ yudıy'ü ve lev lem temeshü nâr, nûrun alâ nûr, yeh-diylâhü linûrihi men yeşâ', ve yadribul-lahül'emsâle linnâs, vallâhü biküllü şey'in alıym (36) fıy büyütn ezinallahü en tür-fe'a ve yûzkere fiylesmühü yüsebbihu lehü fiyhâ bilgudüvvi vef'âsâl.

(32) İçinizden evli olmayanları, köle ve cariyele-rinizden nikâha sâlih¹ olanları evlendirin. Onlar fakirseler Allah onları inayetiyle zengin kılar. Al-lah vâsi'dir, hakkıyla âlimdir². (33) Evlenmeye gücü yetmeyenler de Allah kendilerini fazla ve keremiyle zengin edinceye kadar iftelerini muha-faza etsinler. Mâlik olduklarını köle ve cariye-den mükâtebe³ isteyenlerde salâh-ı hal⁴ bilir-seniz onlarla mükâtebe edin, onlara Allah'ın size verdiği maldan verin⁵. Cariyeleriniz namus-lu kalmak isteyince⁶ dünya diriliğinin mahyle⁷ geçinmek sadedinde onları zinaya zorlamayın. Bu-nun vebalı onları o yola zorlayanındır. Zorlamay-la fuhuştan sonra Allah o kadınları yarlıgar ve bağışlar. (34) * Biz, size ahkâmı beyan eden

وَالَّذِينَ لَا أَلْفَاظَ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْكُمْ وَإِنَّا نَكُونُ
إِنْ كُنَّا نَأْمُرُ أَنْ يَتَّبِعُوا اللَّهَ مِنْ صَلَاتِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ
وَلَيْسَ غَفِيرًا لِّلَّذِينَ لَا يَتَّقُونَ وَكَذَلِكَ نَكْشُفُ عَنْهُمْ اللَّهُ مِنْ صَلَاتِهِ
وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْكُفَّانَ نَأْتَانَا نَكْشُفُ عَنْهُمْ إِنْ عَلَيْنَا
بِهِمْ عَذَابًا وَآفَافًا مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَكْفُرُ وَلَا يَكْفُرُ هُوَ أَفْأَنَّا
عَلَى الْإِنْسَانِ إِذَا رَدَّ نَحْنُ نَحْنُ الْبَعُوثُ الْعَمِيَّةُ الدُّنْيَا وَمَنْ
يَكْفُرْ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ أَهْمِهِمْ غَفُورٌ رَحِيمٌ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا إِلَى آيَاتِنَا مِنْ بَيْنَيْنَايَا وَمَلَائِكَةٍ مِنَ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ قِيلَ لَهُمْ
وَمَوْظِعَةً لِّلَّذِينَ يَكْفُرُونَ اللَّهُ نَزَّلْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ نَزَّلْنَا
كَشْكُورًا فَبِهَا صَبَّاحُ الْبَيْضِ فِي رَجَاءِ الْجَحِيمِ كَانَتْهَا
كَشْكُورًا رِزْقًا وَلَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ إِذْ أَنْزَلَ فِيهِ الْفَرقانَ وَلَا
عَرَبِيَّةً يَكْفُرُونَ بِهَا وَلَا يَكْفُرُونَ بِهَا وَلَا يَكْفُرُونَ بِهَا وَلَا يَكْفُرُونَ بِهَا
بِهِمْ اللَّهُ لِيُؤْمِرَ مِنْ شَيْءٍ وَصَرَّحَ اللَّهُ أَنَا نَزَّلْنَا الْفَرقانَ
وَاللَّهُ يَكْفُرُ عَلَيْهِ اللَّهُ فَبِئْسَ مَا يَكْفُرُونَ أَنَّا نَزَّلْنَا
وَلَقَدْ كَرِهْنَا أُمَّةً يُسَمِّعُ لَهُ جِبَا بِالْعُدْوِ وَالْأَصَالِ

âyetler, sizden evvelkilere ait misaller ve kıssalar, sakınanlara öğüt indirdik. (35) Allah göklerin ve yerin nurudur⁸ O'nun nuru⁹ içinde çırağ bulun-an bir kandillik gibidir ki o çırağ¹⁰ billür kan-dilledir. Bu billür kandiil sanki parlak bir yıldızdır. Ne şark'ta, ne garp'ta bitmeyen¹¹ mübarek¹² bir zeytin ağacından yakılır. Ona ateş dokun-masa da onun yağı hemen ziya verecek gibidir¹³. O kat kat nurdur. Allah nuru ile dilediğini hida-yete erdirir¹⁴. Allah insanlara hidayeti sezmeleri için misaller getirir. Allah her şeyi hakkıyla bi-lir. (36) Allah'ın yüksek ve muazzam olmasına, içinde adının anılmasına emir ve izin verdiği ev-lerde¹⁵ sabah, akşam O'nu tesbih ederler¹⁶.

¹ Veya salâh halde bulunanları. ² Nîmeti tükenmez, fazl-ı vîcüt sahibidir, her şeyi de hakkıyla bilir. ³ Efen-dinin köle veya cariyesi ile azat olunması; hususunda mu-ayyen bir para kesimelerine, kıssası kul cinsinin özünlü satın alması keyfiyetine emükâtebe denir. ⁴ Veya eda-ı mâle kudret, emanet, liyakat. ⁵ Biraz paradan tenzil edin. ⁶ Nâmz-ı Ceilî galib-i ahvale göredir. Çünkü zorlama ancak namuslu kalmak istendiği zaman vâkî olur. ⁷ Fuhuştan hasıl olan para. ⁸ Her şeyin nuru O'nun nurudur. Veya O, nurlandırıcı Tâvâhid. ⁹ Kuvv-ı mubîn Resulü Ekrem ve ya kalb-i mü'mindeki mârifeti Bâri. ¹⁰ Yağ bulunmuş fi-til, mum, meş'ale. ¹¹ Şarkta değildir ki güneş batınca ka-

ranlıkta kalsın, garp'ta değildir ki güneş doğunca karanlık kalsın, güneş ne doğarken, ne batarken karanlıkta kalmaz. Güya güneş, gayet geniş sahrada bulunmakla her iki surette güneşten müstefil olur veya, yalnız şark'ta veya yalnız garp'ta değildir. İşte böyle bir ağacın zeytin yağı gayet parlak olur. ¹² Bereket ve menfaatı çok. ¹³ O kadar safır ki ateş dokunmasa da meş'ale gibi ziya verir. ¹⁴ Nur mârifetiyile hidayet eder veya nuruna erdirir. Yani İslâm yoluna, cennet yoluna getirir. ¹⁵ Mesicitlerde veya dört mesicite: *Mesicid-i Haram, Mesicid-i Akva, Mesicid-i Medine, Mesicid-i Kubada. ¹⁶ Yani namaz kılarlar.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ مَا نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ عَلَيْهِ
 مَآجِلٌ وَعَلَيْكُمْ مَآجِلٌ لَّعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ۝ وَأَن طُغْيَوا هَتَدُوا وَمَا عَلَى
 الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَن يَخْلِفَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أَشْخَلَّكَ الَّذِينَ
 مِن قَبْلِهِمْ وَلَا يَجِدُ لَهُمْ فِي سَنَةِ لَهُم دِينَارٌ وَفِي سَنَةِ لَهُم دِينَارٌ
 وَفِي سَنَةٍ يَأْتِيهِمْ ثَلَاثَ مَنَاسِلٍ ۝ وَبَدَّلَ اللَّهُ مَنَاسِكَتَ لَكُمْ
 فِي أَيْمَانِكُمْ أَتَمًّا لِّقَوْلِ اللَّهِ وَتَمِّمُوا إِلَى اللَّهِ يَسْمَعُوا ۝ وَذَكَرُوا
 الْحَقَّ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝ وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
 الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ لَا تَحْسَبَنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا وَآمَنُوا فِي الْأَرْضِ مَآوَةً لَّنَا وَلَكِن لَّنُكَلِّسَ
 الْمَصِيرَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَعَلْنَا لَكُمُ الْفِتْنَةَ
 سَلَامًا وَجَاحًا ۝ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِن عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۝ إِنَّ اللَّهَ
 عَظِيمٌ ۝ وَبَدَّلَ اللَّهُ مَنَاسِكَتَ لَكُمْ فِي أَيْمَانِكُمْ أَتَمًّا
 لِّقَوْلِ اللَّهِ وَتَمِّمُوا إِلَى اللَّهِ يَسْمَعُوا ۝ وَذَكَرُوا الْحَقَّ لَعَلَّهُمْ
 يَتَّقُونَ ۝ وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
 لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَآمَنُوا فِي
 الْأَرْضِ مَآوَةً لَّنَا وَلَكِن لَّنُكَلِّسَ الْمَصِيرَ ۝ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَعَلْنَا لَكُمُ الْفِتْنَةَ سَلَامًا وَجَاحًا ۝

(54) kul etiy'ullahe ve etiy'urresûl, fein tevellev feinnemâ aleyhi mâ hummille ve aleyküm mâ hummiltüm, ve in tüty'ühü tehtedü ve mâ allerresûli illelbelâgülmübîyn (55) ve'adallahülleziyne âmenü min-küm ve amilüssâlihâti leystahlifenne-hüm fiyl'ardı kemestahleffelleziyne min kablihîm, ve leiyümekkinenne lehüm diy-nehümülleziyrtedâ lehüm ve leiyübeddi-lennehüm min ba'di hafvihîm emnâ, ya'-büdüneniy lâ yüsrüküne biy şey'â, ve men keferu ba'de zâlike feulâike hümlüfâsi-kuün (56) ve ekıymussâlâte ve âttüzze-kâte ve et'urresûle le'alleküm türhamün (57) lâ tahsebnelleziyne keferü mu'ci-ziyne fiyl'ard, ve me'vâhümünâr, ve le-bi'selmasıyr (58) yâ eyyühelleziyne âme-nü liyeste'zinkümülleziyne meleket ey-mânüküm velleziyne lem yeblüğüülhulü-me minküm selâse merrât, min kabli salâtılfeer, ve hiyne teda'üne siyâbeküm minazzahireh, ve min ba'di salâtıl'ışâ', selâsü avrâtin leküm, leyse aleyküm ve lâ aleyhim cünâhün ba'dehünn, tavvâfune aleyküm ba'düküm alâ bağd, kezâlike yübeyyinullahü lekümü'l'âyât, vallahü alıymün hakıym.

(54) De ki Allah'a da itaat edin, resûl'üne de itaat edin, eğer siz itaatten yüz çevirirseniz peygambere ne, çünkü ona yükletilen tebliğ-i risalet, size yükletilense itaattir. Ona itaat ederseniz hidayet bulursunuz. Peygambere aşıkâr bir surette tebliğden başka vazife yoktur. (55) Allah içinizden iman edip iyi amel işleyenlere vaadettiği : * Evvel gelen İsrail oğullarını kâfirlerin yerine getirdiği gibi onları da yeryüzünde müşriklerin yerine getirecek; onlara, kendileri için beğendiği din-i İslâmı yer yüzünde sabit kılıp neşredecek, onlardan korkuyu kaldırp yerine emniyet verecektir ki bana tapsınlar, bana hiç bir şeyi şerik koşmasınlar. Bundan sonra her kim nankör olursa işte onlar fasık kimselerdir. (56) Namazı dos-

doğru kılın, zekâtı verin. Peygambere itaat edin ki merhamet olunaszın. (57) Sakın, kâfirler, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakırlar sanma ¹. Onların barınacak yerleri ateştir. * O ne kötü uğraktır. (58) Mü'minler! Memlûkeleriniz, balığ olmayanları-nız üç vakitte yanınıza girecek olurlarsa sizden izin istesinler: Sabah namazından evvel ², öğleyin istirahat için evsabinızı çıkardığınız zaman, yatı-sı namazından sonra ³. Bu üç vakit sizin için av-rettir ⁴. Başka vakitlerde onların yanınıza izinsiz, girmelerinde, birbirinizi görmek ve hizmet için dolaşmanızda bir beis yoktur. Allah size böylece ahkâm âyetlerini belli ediyor. Allah hakkıyla âlim-dir, hakim ⁵ dir.

¹ Bu dünyada azabı savuştururlar zannetme.

² Yataktan kalkılıp elbise giyilecek zaman.

³ Yatılacak zaman.

⁴ Y-ni halvet saatleridir. Bu vakitlerde açık, saçık oturulabilir.

⁵ Er-i muvafıkını bilir, her şeyi yerli yerine kor.

(59) ve izâ belegal'etfâli minkümülhulû-
me felyeste'zinû kemeste'zenelleziyne min
kablîhim, kezâlike yübeyyinnullahü leküm
âyâtih, vallahü alîymün hakîym (60) vel-
kavâ'idü minennisâiletîy lâ yercüne ni-
kâhan feleyse aleyhinne cünâhun en ye-
da'ne siyâbehünne gayre müteberricâtin
bizîyneh, ve en yesta'fifne hayrun le-
hünn, vallahü semî'ün alîym (61) leyse
alel'a'mâ haracün ve lâ alev'a'reci hara-
cün ve lâ alelmariydü haracün ve lâ alâ
enfüsiküm en te'külû min büyûtiküm ev
büyüti âbâiküm ev büyüti ümmehâtiküm
ev büyüti ihvaniküm ev büyüti ahavâtî-
küm ev büyüti a'mâmiküm ev büyüti
ammâtîküm ev büyüti ahvâliküm ev
büyüti hâlâtîküm ev mâ melectüm me-
fâtîhahü ev sadiykküm, leyse aleyküm
cünâhun en te'külû cemî'an ev eştâfâ,
feizâ dahaltüm büyüten fesellimü alâ
enfüsiküm tehyiyeten min indillâhi mü-
büreketen tayyibeh, kezâlike yübeyyinul-
lahü lekümül'âyâtî le'alleküm ta'külün.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي
لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ
غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْمَعْنَ حَاشِئَةً مِنَ اللَّهِ
يَسْمَعُ عَلَيْهِنَّ ۝ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْكَا
مِنْ يَوْمِهِمْ أَنْ يُبَوِّتُوا بِأَنْفُسِهِمْ أَنْ تَخُلُّوا
أَوْ يُبَوِّتُوا بِأَنْفُسِهِمْ أَنْ يُبَوِّتُوا لَوْ أَنْتُمْ
أَتَمَّيْتُمْ أَنْ تُبَوِّتُوا عَنْكُمْ أَوْ تُبَوِّتُوا لَكُمْ
أَوْ يُبَوِّتُوا عَنْكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْهُ مَخَاضَةٌ أُضِدَّ بِكُمْ
لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ أَنْ شَاءُوا
فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّتُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً
مِنْ عِنْدِ اللَّهِ بِأَنَّكُمْ تَدْخُلُونَهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝

(59) Çocuklarınız balığ olunca onlardan daha ev-
bel balığ olanlar gibi yanınıza girecekleri zaman
izin istedikleri gibi istesinler. İşte böylece Allah
âyetlerini size belli ediyor. Allah hakkıyla âlîmdir,
hakimdir. (60) Ere varmak ümidi kalmamış ¹
kadınlar için çekidüzen verip endamını gösterme-
mek üzere esvaplarını ² bırakmalarında bir beis
yoktur ³. Maamafih onların iffette bulunmaları ⁴
haklarında daha hayırlı olur. Allah semî'dir, hak-
kiyle âlîmdir ⁵. (61) Köre, topala, hastaya beis
yoktur ⁶. Kendi evlerinizde, veya babalarınızın ev-
lerinde veya analarınızın evlerinde veya kardeş-

lerinizin evlerinde veya kız kardeşlerinizin evlerin-
de veya amcalarınızın evlerinde veya halalarınızın
evlerinde veya dayılarınızın evlerinde veya
teyzelerinizin evlerinde veya hazinedarı olduğunuz
kimselerin ⁷ veya candan dostlarınızın evlerinde
yemek yemenizde bir beis yoktur. Hep birara-
da veya ayrı ayrı yemenizde de bir vebal yoktur.
Evlere girdiğiniz zaman kendinize ⁸ Allah nezdin-
den bereketli olan ve hane halkını tatyip eden bir
selâm ile selâm verin. İşte size Allah âyetleri, akıl
erdiresiniz diye böyle belli ediyor.

¹ Hayızden, nifastan kesilmiş, güzelliğten eser kalma-
mış ihtiyar kadınlardır.

² Ferace, hırka, bağ örtüsü gibi zâhir olan elbiselerinin.

³ Çünkü töhmet yoktur.

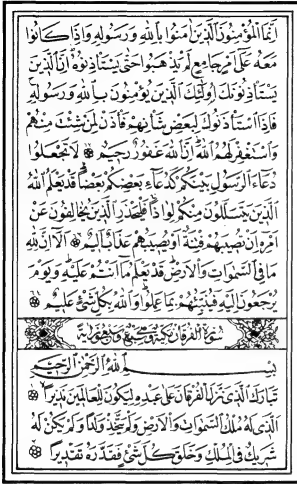
⁴ O esvaplarını da bırakmamaları daha iyidir. Çünkü
bu muamelede fesat kapısını kapamak vardır.

⁵ Her sözlüntürü iştir, işlerinizi hakkıyla bilir.

⁶ Sizin ile beraber yemek yemelerinde veya chattan
geri kalmada.

⁷ Bekçi, vekilhar, daire halkını gibi kimselerin ve
ya memûklerinin.

⁸ Kendiniz gibi olan akrabanız, dindashınız.

(62) innelmelmü'minûnelleziyne âmenû billâhi ve resûlihî ve izâ kânû ma'ahû alâ emrin câmi'n lem yezhebû hattâ yeste'zinûh, innelleziyne yeste'zinûke ulâ-ikelleziyne yû'minûne billâhi ve resûlih, feizeste'zenûke liba'dı şey'nihim fe'zen li-men şî'te minhûm vestağfir lehûmullah, innallahe gafûrûn rahîym (63) lâ tec'alû du'âerresûli beynekûm kedu'âi ba' dıkûm ba'da, kad ya'lemullahülleziyne yetesel-lelûne minkûm livâzâ, felyahzerilleziyne yühâlifûne an emrihi en tusyibehûm fit-netûn ev yusyibehûm azâbûn eliyim (64) elâ inne lillâhi mâ fıssemâvâtî vel'ard, kad ya'lemû mâ entûm aleyh, ve yevme yürce'üne İleyhi fey'nebbiühûm bimâ amilû, vallahû biküllî şey'in aliyim.

SÜRETÜLFURKAN

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) tebârekelleziy nezzelelfurkaâne alâ abdihî İlyekûne İlil'âlemiyne nezıyrâ (2) elleziy lehü mülküssemâvâtî vel'ardı ve lem yettehız velened ve İem yekûn lehü şeriykûn fiylmülki ve haleka külle şey'in fakadderehü takdıyrâ.

(62) Mü'minler ancak Allah'a ve resûl'üne iman getirenler, peygamberle toplu ¹ bir iş için birleştikleri zaman ondan sizin istemeksizin yanından ayrılmayanlardır. Senden izin isteyenler yok mu, işte onlar Allah'a ve resûl'üne sıtk ile iman getiren kimselerdir. Bazı işleri için senden izin istedikleri zaman onlardan dilediğine izin ver. Onlar için yarlıganmak (bağışlanmak) da dile. Çünkü Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (63) Birbirinizi çağırduğunuz gibi peygamberi çağırmayın ², Allah, içinizden birisinin ardına saklanarak sıvışanları muhakkak bilir. Peygamberin emrine muhalefet edenler başlarına dünyada bir felâket gelmesinden veya âhirette acıklı bir azaba uğramalarından çekinsinler. (64) Haberinizi olsun ki göklerde, yer-

de ne varsa hep Allah'ındır. O, ne halde bulunduğunuzu ve münafıkların kendi tarafına döcekleri gün muhakkak bilir de o gün onlara işlediklerini haber verir. Allah her şeyi hakkıyla bilir.

FURKAN SÖRESİ ^[3]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Bütün cihânı Allah azabıyla korkutmak üzere hak ve batılı ayıran Kur'an'ı kuluna indiren Tanrı her şeyden yücedir ⁴. (2) O Tanrı ki göklerin, yerin padişahlığı O'nundur. O, çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiç bir ortağı yoktur. Her şeyi yaratmış, gereği gibi takdir etmiştir ⁵.

¹ Cuma, bayram, harp, müşavere gibi toplu bulunularak.

² Allah'ın peygamberi deyin, tevkir ve tâzım sözleriyle hitap edin veya emirlerini sizin emirleriniz gibi tutamayın veya onun duasını sizin duanız gibi bilmeyin, duasından sakının.

³ Mekke'de nâzil olmuş (77) âyettedir.

⁴ Yahut hareket ondandır ve bereketi çoktur, daim ve sabittir.

⁵ İnce noktasına varıncaya kadar düzeltilmiş, ölçüsü ölçüsüne koymuştur.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا
 الَّذِينَ يُخَسِّرُونَ عَلَى الْوَجْهِ إِلَى جَهَنَّمَ أُولَئِكَ سَرْدُكَ كَانَا
 وَأَصْلُ سَبِيلًا ۞ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ
 آتَمَ هَارُونَ وَزِيرًا ۞ فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْعَوْرَةِ الْأَبْيَرِ
 كَذَّبُوا يَا آيَاتِنَا فَمَدَنَّا هَرْتَدَمِيرًا ۞ وَقَوْمُ نُوْحٍ كَذَّبُوا
 آتِنَا لَأَعْرِضْنَا هَرْتَدَمِيرًا ۞ وَوَعَدْنَا لَلنَّاسِ آيَةً ۞ وَاعْتَدْنَا
 لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ۞ وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَا الْأَيْمَنِ
 وَمُؤْتَدِينَ ذِكْرًا ۞ وَكَلَّمَ صَالِحًا لَمَّا آتَاهُ
 وَكَلَّمَ نَارَ تَنْبِيرًا ۞ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ الْقُسْطَ الْأَمِينِ
 أَنْطَرِينَ مَكْرَ السَّوْءِ ۞ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ نَارَ تَنْبِيرًا
 لَمْ يَجْعَلْ يَنْشُوكَ ۞ وَإِذَا رَأَوْكَ أَنْ يَنْجُوْكَ ۞ وَكَانَ
 هَرْتَدَمِيرًا ۞ وَكَانَ هَرْتَدَمِيرًا ۞ وَكَانَ هَرْتَدَمِيرًا ۞
 عَزَّ وَجَلَّ ۞ وَكَانَ هَرْتَدَمِيرًا ۞ وَكَانَ هَرْتَدَمِيرًا ۞
 يَرْوَدُ الْعَذَابَ مِنْ أَصْلُ سَبِيلًا ۞ آتَيْنَاهُ الْكِتَابَ
 الْهُدَى ۞ وَكَانَ هَرْتَدَمِيرًا ۞ وَكَانَ هَرْتَدَمِيرًا ۞

(33) velâ ye'tûneke bimeselin illâ ci'nâke bilhakki ve ahsene tefsîrâ (34) ellezîyne yuhşerûne alâ vücûhihim ilâ cehenneme üläike şerrün mekânen ve edallü sebiylâ (35) ve lekad âteynâ müsellekitâbe ve ce' alnâ ma'ahû ehâhû hârûne vezîyrâ (36) fekulnezhebâ ilelkavmilleziyne kezzebû biâyâtînâ, fedemmernâhüm tedmiyrâ (37) ve kavme nûhün lemmâ kezzebû rusûle agraknâhüm ve ce'alnâhüm linnâsi âyeh, ve a'tednâ lizzâlimiyye azâben eliy mâ (38) ve âden ve semûde ve ashâberressi ve kurûnen beyne zâlike kesiyâ (39) ve küllen darabnâ lehül' emsâle ve küllen tebbernâ tetbiyrâ (40) ve lekad etev aelkaryetilletiy ümtret matarassev', efelem yekûnû yerevnehâ, bel kânû lâ yercûne nûşûrâ (41) ve iza re'evke in yettehzûneke illâ hüzüvâ ehâzelleyz be'asallahü resûlâ (42) in kâde leyudillünâ an âlihethinâ lev lâ en sabernâ aleyhâ, ve sevfte ya'lemühne hiyne yerevnel'azâbe men edallü sebiylâ (43) ere'eyte menittehaze ilâhehü hevâh, efe'ente tekûnû aleyhi vekilyâ.

(33) Onlar, hakkında hiç bir misal ve itiraz ortaya koymadılar ki biz ona doğru bir cevap vermiş, en güzel bir surette tefsir ve izah etmiş ol-mayalım. (34) Onlar ki yüz üstü sürünerek Cehenneme kaldırılacaklardır. İşte onlar en kötü yerde bulunan, yoldan en ziyade çıkan kimselerdir. (35) * Biz Musa'ya Kitap vermiş, kardeşi Harun'u da ona vezir ve yardımcı yapmıştık. (36) Onlara «— Âyetlerimizi yalan sayan kavme gidi» demiştik. Bunlar tezkirinde ısrar ettiler. Biz de onları yaman bir tarzda yok ettik. (37) Nuh kavmini de paygamberlerini yalancı çıkardıkları zaman suda boğduk, onları nâs'a ibret kıldık. Zalimlere de acıklı bir azap hazırladık. (38) Âd'ı, Semud'u, Ress'ilileri ¹, bunların aralarında

yetişen çok insan tabakalarını da yok ettik. (39) Onların herbiri için kıssalar, misaller getirdik. Onların hepsini kırdık geçirdik. (40) * Onlar kötü yağmur yağın kasaba harabelerine uğramışlardı, onları görmüyorlar mı? Hayır, onlar yeniden dirilmeyi ummuyorlar. (41 - 42) Onlar seni görünce eğlenceye almaktan başka bir şey yapmazlardı: «— Allah'ın gönderdiği peygamber bu mu? Mâbutlarımızın ibadetinde sabır ve sebat göstermeydik az kaldı bizi onların ibadetinden saptıracaktı» derlerdi. Onlar yakında azabı görecekləri zaman yoldan sapanların kim olduğunu anlayacaklardır. (43) Hevesini mâbut edinen kimseyi görüp bildin mi? Onu bundan men edecek bir muhafız olabilir misin?

¹ Ress taş ile örülmüş kuyudur. Ressliler bir rivayete

göre Şuayb aleyhisselâmın kavmidir, ki putlara taparlardı.

(44) em tahsebû enne ekserihüm yes'-me'üne ev ya'kılûn, in hüm illâ kel'en'-âmi belhüm edallû sebilyâ (45) elem tere ilâ rabbike keyfe meddezzall, ve lev şâc lece'alehü sâkinâ, sümme ce'alneşsemse aleyhi delilyâ (46) sümme kabadnâhü ileynâ kabdan yesirâ (47) ve hüvelleziy ce'ale lekümülleyle libâsen vennevme sübâten ve ce'alennehâre nüşûrâ (48) ve hüvelleziy erselerriyâha büşren beyne yedey rahmetih, ve enzelnâ minnesemâi mâen tahûrâ (49) linuhyiye bihi belde-ten meytin ve nuskiyehü mimmâ halak-nâ en'âmen ve enâsiyye kesirâ (50) ve lekad sarrafnâhü beynehum liyezzekke-rû fe'ebâ ekserinnâsi illâ küfürâ (51) ve lev şî'nâ lebe'asnâ fiy külli karyetin ne-ziyâ (52) felâ tütrülkâfiriyye ve câhid-hüm bihi cihâden kebiyâ (53) ve hüvel-leziy merecelbahreyni hâzâ azbün fûrâ-tün ve hâzâ mlhün üçâc, ve ce'ale bey-nehümâ berzehan ve hücen mahcûrâ (54) ve hüvelleziy halaka minelmâi be-şeren fece'alehü neseben ve sıhrâ, ve kâne rabbükü kadiyâ (55) ve ya'bûdüne min dünüllâhi mâ lâ yenfe'uhüm ve lâ yadur-ruhüm ve kânelkâfirü alâ rabbihî zahiyrâ

(44) Yoksa onların pek çoğunu söz işitir veya aklı erer mi sanıyorsun? Onlar davar gibidirler. Belki onlardan daha şaşkındır. (45) Görmüyor musun ki Rabbin tan yeri ağırınca gölgeyi nasıl uzatmıştır. O, dileseydi onu olduğu gibi yerinde bırakırdı ¹ sonra biz güneşi ona kılavuz yaptık ². (46) Sonra gölgeyi güneşin yükselmesiyle bize doğru azar azar çekti ³. (47) Geceyi sizin için örttü, uykuyu istirahatınıza sebep, gündüzü de maişet uğrunda kalkılacak vakit yapan, O'dur. (48 - 49) Rahmeti eseri olan yağmurun önünde rüzgârı müjdeci gönderen O'dur. «— Kuru bir memle-kete ⁴ yeniden can verelim ve yaratıklarımızdan davarları, çölde bulunan birçok insanları suvaralım» diye gökten tertemiz su indirdik. (50) * Biz onların nimetimizi hatırlamaları için yağmuru

أَمْ نَحْسِبُ أَنَّ كُفْرَهُمْ يَسْعُو لَنَا وَيَعْمَلُونَ لَنَا هُدًى
كَالْأَنْعَامِ لَا فَرْقَ لَهُمْ أَصْلَ سَبِيلٍ ۚ وَالَّذِينَ لَا يَدْرُونَ مَتَى
أُتُوا وَلَوْ شَاءَ لِمَكَلَمَلْنَا سَكَّاتًا ۖ ثُمَّ يُجِئَانَا الشُّعْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا ۚ
ثُمَّ قَفْصًا مَا لَنَا قَبْصًا يُسِيرًا ۚ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَنْجِلَ يَا سَاءَ الْأَتْوَارُ ۖ سُبَّانَا وَجَعَلَ الْبَارُاشُورًا ۚ وَهُوَ
الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۚ لِنُخْرِجَ بِهِ لَبَدَةً مِّنْ بَيْنَا ۖ وَنُسْقِطُ مِنْهَا
خَلَقًا ۖ أَنْفُسًا وَأَنَاسًا ۖ كَثِيرًا ۚ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِ لَكُمُ
آيَاتٍ لَّئِنْ لَّمْ تَكْفُرُوا لَأَكْثِلَنَّ الْفَاسِقِينَ أَكْثَرًا ۚ وَلَقَدْ شِئْنَا لَنُفَايِ
كُلِّ قَوْمٍ بَذِيرًا ۚ فَلَا تُطِيعُوا الْكَاذِبِينَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
كَبِيرًا ۚ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا
مِلْحٌ أجاجٌ ۚ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا مَّعْجَمًا فَخَجَعُوكَ ۚ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا ۖ جَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۚ وَكَانَ
رَبُّكَ قَدِيرًا ۚ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ ۚ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۚ

aralarında ⁵ dolandırıldı ⁶. Halbuki nâs'ın pek ço-ğu nankörlükten başka bir şey yapmadılar. (51) Biz, dileseydik her bir kasabaya Allah azabıyla korkutucu peygamber gönderirdik ⁷. (52) Artık kâfilere itaat etme. Onlara karşı Kur'an'ın hük-müyle olanca cihat ile cihatta bulun. (53) İki de-nizi ⁸ biri tatlı ve lezzetli, öbürü tuzlu ve acı ol-mak üzere birbirine yaklaştıran ⁹ her ikisi ara-sında manevî bir engel, geçilmez bir mania yapan O'dur. (54) İnsanı sudan yaratan, onların arasında hısımlık, damatlık yapan yine O'dur, senin Rab-bin hakkıyla kaadirdir. (55) Müşriklerse Allah'ı bırakarak kendilerine hiç bir menfaat ve mazaret vermeyen şeylere taparlar, kâfir Rabbine karşı şeytana arka olmuştur.

¹ Güneş doğmazdı, daim gece kalırdı veya doğsa da ziyası olurdu.

² Güneş olmasa gölge bilinmezdi.

³ Böylece nizam, âlem yolunda gidecek.

⁴ Veya ma'mure olmayan bir memleket.

⁵ Muhtelif şekil ve miktarda yağmur yağdırdık.

⁶ Yahut bu sözü onların arasında Kur'an'da ve sair

Kütüb-ü ilâhiye'de tekrar ettik.

⁷ Senin şan ve celâlin için peygamberliği sana tahsis ettik.

⁸ İrmak ile akıntı deniz.

⁹ Veya karışırp birini diğerine taşıyan veya her iki-sini, meclalarına akıtan.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَتَّبِعُونَ مَا يَرْثِيكُمْ ﴿٥٧﴾ وَكَوْنُوا عَلَى الْحَنِيفِ الدِّينِ الَّذِي آتَاكُمْ وَأَسْتَوِي عَلَى الْعَرْشِ فَأَنْتُمْ عَلَى أَيْدِيكُمْ أَيُّ صِئَامٍ عَلَى الْأَعْنَافِ ﴿٥٨﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٥٩﴾ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرْجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَرَرَهُ مُبْدِرًا ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الَّذِي يَجْعَلُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ كُفُورًا ﴿٦١﴾ وَيَسَّادُ الرَّحْمَنُ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هُمْ وَأِذَا حَاطُوا بِالْجِبَالِ وَالْجِبَالُ مَدَامًا ﴿٦٢﴾ وَالَّذِينَ يَبِينُونَ لِحُكْمِ رَبِّهِمْ يُقَرِّبُهَا ﴿٦٣﴾ وَالَّذِينَ يَبِينُونَ لِحُكْمِ رَبِّهِمْ يُقَرِّبُهَا ﴿٦٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرْجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَرَرَهُ مُبْدِرًا ﴿٦٥﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرْجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَرَرَهُ مُبْدِرًا ﴿٦٦﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرْجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَرَرَهُ مُبْدِرًا ﴿٦٧﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرْجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَرَرَهُ مُبْدِرًا ﴿٦٨﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرْجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَرَرَهُ مُبْدِرًا ﴿٦٩﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرْجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَرَرَهُ مُبْدِرًا ﴿٧٠﴾

(56) ve mâ erselnâke illâ mübeşşiren ve neziyrâ (57) kul mâ es'elüküm aleyhi min ecrin illâ men şâe en yettehze illâ rabbihi sebiylâ (58) ve tevekkel alelhayyileziy lâ yemûtü ve sebbih bihamdih, ve kefâ bihi bizünübî ibâdihî habiyrâ (59) elleziy halakassemâvâtî vel'arda ve mâ beynehümâ fîy sitteti eyyâmin süm-mestevâ alel'arşirrahmânü fes'el bihi habiyrâ (60) ve izâ kıyle lehümücüdü lir-rahmânî kaalü ve merrahmânü enescüdü limâ te'mürünâ ve zâdehüm nüfûrâ (61) tebârekellezîy ce'ale fîyssemâi bürçen ve ce'ale fîyhâ sirâcen ve kameren müniyrâ (62) ve hüvellezîy ce'alelleyle ven-nehâre hîlfeten limen erâde en yezzek-kere ev erâde şükürâ (63) ve ibâdürrah-mânilleziyne yemşüne alel'ardı hevnen ve izâ hâtabehümülcahilüne kaalü selâmâ (64) velleziyne yebiytüne lirabbihim süc-ceden ve kıyâmâ (65) velleziyne yeku-lüne rabbenasrîf annâ azâbe ceheneme inne azâbehâ kâne garâmâ (66) innehâ sâet müstekarren ve mukamâ (67) vel-leziyne izâ enfekuü lem yüsrîf ve lem yaktürü ve kâne beyne zâlike kavâmâ.

(56) Biz, seni yalnız müjdeleyici, Allah azabıyla korkutucu olarak gönderdik. (57) Onlara de ki infak ederek Rabbine yol edinmeyi istemekten başka peygamberliği tebliğ üzerine sizden hiç bir ücret istemiyorum. (58) Hiç ölmeyen, daima diri olan Tanrı'ya mütevekkil ol, O'na hamdederek tespih et ¹. O'nun, kullarının günahlarından haberdar olması elverişli ². (59) O Tanrı ki gökleri, yeri ve aralarındakini altı günde yaratmış, sonra arş üzere şanı veçhile müstevi olmuştur. O esirgeyen Zat'tır ³. Sen onu agâh olandan sor ⁴. (60) Müşriklerle esirgeyen Tanrı'ya secde edin denildiği zaman — Esirgeyen nedir? Bize emrettiğin şeye secde mi edeceğiz — derler. Secde emri onların imandan nefretlerini artırmıştır. (61) Gökte

burçları yaratan, orada bir çırağ (güneş) ile geceye ışık veren bir ay yapan Zat'ın şanı pek yücedir. (62) Tanrı'nın san'atını hatırlamayı veya nimetine şükretmeyi isteyenler için geceyi, gündüzü birbirini ardınca yaratan O'dur. (63) Esirgeyen Zat'ın öyle kulları vardır ki onlar yeryüzünde tevazu vakar ile yürürler. Şayet onlara kendini bilmez kimseler söz atacak olurlarsa incitmeyecek cevap verirler. (64) Rableri için geceyi secde ve kıyam (namaz) içinde geçirirler. (65) — Ey Rab-bimiz! Cehennem azabını bizlerden defet. Cehennem azabı daimî bir işkencedir — derler. (66) Çünkü o, ne fena karargâh ve ne fena ikametgâhtır. (67) Onlar mallarını harcettikleri zaman ısrıfta, darlıkta bulunmayıp itidali iltizam ederler.

¹ Veya nimeti Bârlıye şükrederek namaz kul.

² Artık başkasına muhtaç olmazsın. O, onları lâıykı-ye cezalandırır.

³ Veya esirgeyen Tanrı arş üzerine şanı veçhile müs-

tevi olmuştur.

⁴ Esirgeyen, zikrolunayı yaratmayı, istiva sıfatını Al-lah'tan veya Cibril Eminenden sor ki hakikati bildirsin.

(68) velleziyne lâ yed'üne ma'allahi ilâhen âhare ve lâ yaktülünennefselletiy harremallahü illâ bilhakki ve lâ yeznün, ve men yef'al zâlike yelka esâmâ (69) yudâ'af lehül'azabü yemelmkiyâmeti ve yahlüd fiyhi mühânâ (70) illâ men tâbe ve âmene ve amile amelen sâlihan feülâike yübeddilullahü seyyiâtihim hasenât, ve kânallahü gafüren rahymâ (71) ve men tâbe ve amile sâlihan feinnehü yetübü ilallahi metâbâ (72) velleziyne lâ yeşhedünezzûre ve izâ merrü billagvi merrü kirâmâ (73) velleziyne izâ zükkirü biâyâti rabbihim lem yahirrû aleyhâ summen ve umyânâ (74) velleziyne yekulûne rabbenâ heblenâ min ezvâcinâ ve zürriyyâtinâ kurrete a'yünin vec'alnâ lilmüttekiyne imâmâ (75) ülâike yücezenelgurfete bimâ saberü ve yülekkavne fiha tahiyeten ve selâmâ (76) hâlidiiyne fiyhâ, hasünet müstekarren ve mukaâmâ (77) kul mâ ya'beu bikiüm rabbii lev lâ dü'auküm, fekad kezzebtüm fesevfe yekünü lizâmâ.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْسِلُونَ
أَنْفُسَهُمْ لِمِنْ حَرَمِ اللَّهِ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۖ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ۖ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۖ وَمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا قَاتَبَهُ
يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَكَامًا ۖ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا
مُرُوا بِاللَّعْنَةِ مَرَدُّوا كَمَا ۖ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا إِنَّاتُ
رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا خُسًا وَعِندَ اللَّهِ ۖ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا ذِرَاءَ طَيِّبَاتٍ فَاعْبُدْهُنَّ
وَأَجْعَلْ لَنَا ذُرِّيَّتَيْنِ إِمَامًا ۖ أُولَٰئِكَ نَجْزِيهِمُ الرِّغْفَ بِنَا
صَبْرًا وَلَيَقُونَ فِيهَا نَجْفَةً وَسَاءَ لَهَا لِيَوْمِهَا
حَسَنَاتٌ مُسْتَفْرَا وَمَقَامًا ۖ فَلَمَّا عَجَبُوا بِهِمْ رَبِّ
وَلَا دَعَاءُ وَكَفَّ فَتَدَكَّدَتْهُمُ فَسُوفَ يَكُونُ لَهُمْ
سُوءُ النَّفْسِ فِي أُولَٰئِكَ مَا فِي النَّفْسِ فِي هَؤُلَاءِ

(68) Allah ile beraber başka bir mâbuda tapmazlar, Allah'ın öldürmesini haram kıldığı şahsı bi-hakkın öldürmeden başka hiç bir suretle öldürmezler, zina etmezler. Bu kötülükleri yapan cezasını çeker. (69) Kıyamet günü onun azabı kat kat olur. Orada hor olarak daim kalır. (70) Tövbe edip iman eden ve iyi amel işleyen kimseler başka. İşte Allah bunların kötülüklerini iyiliklerle değiştirir. Allah yarlıgayandır, bağışlayandır. (71) Her kim tövbe eder ve iyi amel işlerse Allah'a, sevap ve mükâfatına nâil olarak döner ¹. (72) O kullar yalan yere şahadet etmezler, münasebetsiz şeylerin önünden geçince âlicenap davranırlar. (73) Onlara Rablerinin âyetleri yâdedildiği vakit

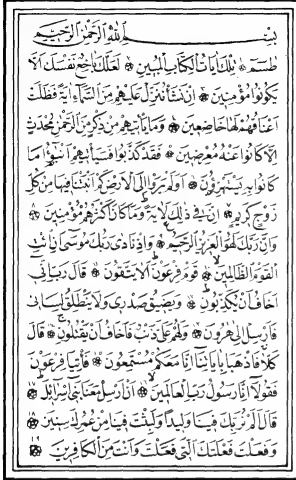
ona sağırılar, körler gibi kapanmazlar, bilâkis can kulağıyle dinlerler, kalb gözü ile görürler de öyle kapanırlar. (74) Onlar «— Ey Rabbimiz! Bize zevcelerimizi, çocuklarımızı, öyle bahşet ki onlarla gözlerimiz aydın olsun ², biri hayır hususunda sakınanlara pişüva kıl» derler. (75-76) İşte bunlar sabırlarından dolayı; Cennet çardağı ile mülkâtat olunacaklar; orada ihtiram ile, selâm ile karşılanacaklar ve orada daim kalacaklar. O, ne güzel karargâh, ne güzel ikametgâhtır. (77) Onlara de ki sizin ibadetiniz ³ olmasa Rabbinin yanında ne kıymetiniz olur! Siz tevhide yalan saydınız. Artık bunun cezası yakında yakanıza yapıpacaktır.

¹ Veya Allah'ı kendisinden hoşnut ederek döner.

² Yani onları salih, öyle mütekel kıl ki biz de onları

öyle görerek sevinelim.

³ Veya imanınız, şükkrünüz.

ŞUARÂ VEYA «TA SIN MİM» SÖRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Tâ, sîn, mîm. (2) Bu, apaşıkâr olan * Kitabın âyetleridir. (3) Onlar iman getirmeyecekler diye kendini telef mi edeceksin? *. (4) Biz, dileyseydik onlara gökten onları zelil edecek bir âlâmet indirdik de onlar ona boyun eğerek münkat olurlardı *. (5) Onlara esirgeyen Zat tarafından yeniden nasihatı * müşîr bir âyet gelmez ki onlar ondan dönüklük etmesinler. (6) Artık onlar Kur'an'ı yalan saydılar. Onlar, yakında eğlenceye aldıkları azap haberlerini alacaklardır. (7) Onlar, yere bakmıyorlar mı ki orada her bir sıfattan nice menfaatli, âlâ nebatlar yarattık. (8) İşte bunda kudret ve Hikmet-i Bâri'ye ait bir âlâmet vardır. Halbuki onların pek çoğu mümin değildirler *. (9) Yegâne galip olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (10 -

SÛRETÜŞŞUARÂ

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) tâ sîn mîm (2) tilke âyâtülkitâbil-mübîyn (3) le'alleke bâhi'un nefseke ellâ yekûnû mü'miniyn (4) in neşe' nunezzil aleyhim minnesemâi âyeten fezalet a'-nâkühüm lehâ hâdî'yn (5) ve mâ ye'tiy-him min zikrin minerrahmâni muhdesin illâ kânû anhu muğridiyn (6) fekad kez-zebû feseye'tiyhim enbâi mâ kânû bihi yestehziûn (7) evelem yerev ile'ardı kem enbetnâ fiyhâ min külli zevcin kerîym (8) inne fiy zâlike le'â'eyh, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (9) ve inne rah-beke lehüvel'âziyzürrahıym (10) ve iz nâdâ rabbüke müsâ en'tilkamezzâli-miyn (11) kavme fir'avn, elâ yettekuûn (12) kaâle rabbi inni ehâfû en yükezzî-bûn (13) ve yadyku sadriy ve lâ yenta-liku lisâniy fe'ersil ilâ hârûn (14) ve lehüm aleyye zenbûn fe'ehâfû en yaktû-lûn (15) kaâle kellâ, fehezba biâ'âtinnâ innâ ma'akûm müstemî'n (16) fe'tiyâ fir'avne fekuûlâ innâ resülû rabbil'ale-miyn (17) en ersil ma'anâ beniy isrâiyl (18) kaâle elem nûrabbike fiynâ veliy-den ve lebiste fiynâ min umurike sinîyn (19) ve fe'alte fa'letekelletiy fe'alte ve ente minelkâfirîyn.

11) Hani Rabbın Musa'ya «— Zalim kavme Firavun kavmine var, onlar daha sakinmayacaklar mı ki başkalarına tapıyorlar?» diye sur-i nida etmişti. (12 - 13 - 14) Musa özüre başladı da dedi ki «— Yâ Rab! Korkarım ki onlar beni yalana çıkarırlar. Bundan içim darlaşıyor, dilim söylemez olur. Artık Harun'a Cibril'i gönder. Onlarca benim bir kâbahatım * vardır, korkarım ki ona bedel beni öldürürler. (15) Allah buyurdu «— Hayır hayır, seni öldüremezler, ikiniz birlikte mücizelerimizle gidin. Biz sizinle beraberiz. Aranızdaki sözleri iştiriz. (16) Firavun'a varın, ona deyin ki bizler âlemlerin Rabbi olan Zat'ın peygamberiyiz, (17) İsrail oğullarını bırak da bizimle beraber gitsinler. (18) Firavun onu tanıdıktan sonra dedi ki «— Biz, seni küçük bir çocukken aramızda büyütmedik mi? İçimizde hayli sene ömür geçirmedik mi? (19) Yapacağını da yaptın *, sen nankörlerdensin».

* Mekke'de nâzil olmuş (227) âyetidir.

* Şuhhatı, mücezzesi aşkâr olan, hakkı bâtıldan ayıran,

* Yani kendine açt.

* Veya başları veya büyük büyük halk sana inkiyada getirdiler.

* Veya tenbîh-i hükmü müşîr.

* İman etmeyecekleri ilmi ezeli ile malûm olmakla böyle irat olunmuyor.

* Yani Harun'a peygamberlik ver, onu bana arkadaş kıl.

* Çünkü kiptily öldürmüştüm.

* Yani bir kiptily öldürdün.

لَعَنَّا نَعِجَ النَّحْرَ ۚ إِنَّكَ أَهْلُ الْعَالَمِينَ ۚ فَلَا جَاءَ النَّحْرَ
 قَالُوا لِمَ نَعِجُ لَكَ إِنَّكَ لَمَكْحُومٌ ۚ الْعَالَمِينَ ۚ قَالَ نَعْمَ
 وَأَنْتُمْ كَالَّذِينَ الْمَرْبُوبِينَ ۚ قَالَ فَمُوسَى الْقَوَامُ أَنْتُمْ مُلْعُونُونَ ۚ
 قَالُوا حَيَّاكُمُ وَعَصِيئَةٌ ۚ وَقَالُوا بَعْرُ فِرْعَوْنَ ۚ أَلَا نَحْنُ
 الْعَالَمُونَ ۚ قَالَ فَمُوسَى عَصَاءُ قَادَاهِ تَلْقَفْ مَا يَأْكُلُونَ ۚ
 قَالُوا النَّحْرُ سَاجِدِينَ ۚ قَالُوا أَمَّا بَرِيءُ الْعَالَمِينَ ۚ رَبِّ
 مُوسَى وَهَارُونَ ۚ قَالَ أَمَّا لَكَ إِذَا دَلَّاكَ إِنْ لَا يُكْفِرُونَ ۚ
 الَّذِي عَلَّمَكَ النَّحْرَ فَلَسَوْفَ نَعْلَمُ ۚ لَا تَطْعَمُ يَدُكَ وَرَجْلُكَ
 مِنْ جُلَايَ ۚ وَلَاحِظْ لَكَ الْجَعِينَ ۚ قَالُوا أَتَضَرُّ بِآيَاتِنَا رَيْبًا
 مُتَقَبِّلُونَ ۚ أَلَا نَضْعُمُ ۚ أَلَا يَعْرِفُونَ ۚ أَلَا نَحْنُ أَهْلُ الْكَفَالِ ۚ
 الْمُؤْمِنِينَ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ يَرْسُلَ إِلَى آلِ فِرْعَوْنَ
 فَارْسُلْهُمْ ۚ قَالُوا لِمَ نَحْنُ جَائِعِينَ ۚ قَالُوا هُوَ لَا يَشْرِيكُمْ
 فَيَلْبِسُونَ ۚ وَأَلَّا تَعْلَمُونَ ۚ قَالُوا لِمَ نَحْنُ جَائِعُونَ ۚ
 قَالُوا نَحْنُ جَائِعُونَ ۚ قَالُوا لِمَ نَحْنُ جَائِعُونَ ۚ قَالُوا لِمَ نَحْنُ جَائِعُونَ ۚ
 كَذَلِكَ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ ۚ فَاتَّبَعُوهُ مُشْرِقِينَ ۚ

(40) le'alenâ nettebi'usseharete in kânü hümlügaâlibiyn (41) felemmä cäesseharetü kaälü lifir'avne einne lenâ le'e'eren in künnâ nahñülgaâlibiyn (42) kaäle ne'am ve innekümlüzen leminelmukarrebiiyn (43) kaäle lehiim müsâ elkuü mâ entüm mülküün (44) fe'elkav hıbâlehiim ve ısıyyehüm ve kaälü bi'izzeti fir'avne innâ lenahnülgaâlibün (45) fe'elkaa müsâ asâhü feizâ hiye telkafü mâ ye'fikün (46) feülkiyyesseharetü säcidiyn (47) kaälü âmennâ birabbil'âlemiyn (48) rabbi müsâ ve härün (49) kaäle âmentüm lehi kable en âzene leküm, innehü lekebiyrükümülleziy allemekümüssıhr, felesefte ta'lemün, leükatt'anne eydiyeküm ve ercüleküm min hulâfin ve leüsallibenneküm ecma'tın (50) kaälü lâ dayre innâ ilâ rabbinnâ münkalibün (51) innâ natma'u en yagfirelenâ rabbünâ hatâyânâ en künnâ evcelelmü'miniyn (52) ve evhaynâ ilâ müsâ en esri bi'bâdiy innekümlü müttebe'ün (53) fe'ersele fir'avnü fiylmedâini hâsirtın (54) inne häülâi lesirizimetün kalıylün (55) ve innehüm lenâ legaâizün (56) ve innâ lecemii'ün hâzirün (57) feahrecnâhüm min cennâtin ve uyiün (58) ve küñüzin ve makaâmin kerıym (59) kezâlik, ve evresnâhâ beniy isrâiyl (60) fe'etbe'ühüm müşrikıyn.

(40) Umarız ki büyücler üstün çıkırlar da biz büyüclere tâbi oluruz¹. (41) Büyücler gelince Firavun'a « Eğer biz üstün çıkarsak bize mü-kâfât var mıdır?» dediler. (42) Firavun « — Hay-hay, bundan başka siz benim mukarreplerim hademe-i hassam sırasına da geçeceksiniz» dedi. (43) Musa büyüclere: « — Ne bırakacaksınız bırakın» dedi. (44) Onlar iplerini, değneklerini bıraktılar. « — Firavun'un şan ve şevketi hakkı için bizler mutlak üstün çıkacağız» dediler. (45) Musa da asasını bıraktı. Hemen asa büyüclerin uydurma takımlarını yuttu. (46 - 47 - 48) Bu hâle karşı büyücler derhal yüz üstü düşüp secdeye kapandılar. « — Bizler âlemin Rabbine, Musa'nın ve Harun'un Rabbine iman getirdik» dediler. (49) Firavun onlara dedi: « — Ben size izin vermeden evvel ona iman ettiniz. Çünkü o, size büyüclüğü öğreten büyük üstadınızdır. Yakında ce-

zanızı göreceksiniz. Sizin ellerinizi, her biri bir yanda olarak keseceğim, topunuzu asacağım». (50) Onlar dediler ki: « — Ne beis var. Çünkü biz Rabbimize döneceğiz, (51) İttibandan ilk imana geldığımız için, Rabbimizin günahlarımızı yarlıgamasını umuyoruz.» (52) Biz Musa'ya « — Kullanım ile gece Mısır'dan çık, git; çünkü takip olunacaksınız» diye vahiy ettik. (53 - 54 - 55 - 56) Firavun şehirlere, asker toplayacak zabıta gönderdi ve şöyle emretti: « — Bunlar az bir bölüktür. Bunlar bizi öfkelen-dirmişlerdir, biz ise uyanık² bir cemaatız». (57 - 58) Biz de Firavuncuları bahçelerinden, pınarlarından, altın gümüş hazinelerinden, âlâ yerlerden³ çıkardık. (59) Onları böylece çıkardık⁴. Bunları da İsrail oğullarına miras verdik. (60) Artık Firavuncular şark tarafına dönerek İsrail oğullarının ardına düştüler⁵.

¹ Yani Musa'ya tâbi olmayın.

² Veya harp aletleriyle tehciz olunmuşuz.

³ Büyüklere meclislerinden veya minberlerden veya

âlâ kâşanelerden.

⁴ Veya mes'ele böyle oldu.

⁵ Veya güneş doğarken onlara yetiştiler.

وَجَعَلْنَا لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ ذُرِّيَّتِهِ
النَّبِيَّ ﴿٨٥﴾ وَأَعْلَمْنَا مَا كَانُوا عَصَابِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تَحْزَنْ يَوْمَ
يُحْشُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَدَّى اللَّهَ قَلْبًا
سَلِيمًا ﴿٨٩﴾ وَأَذَلَّتْ الْحِجَةُ لِلْعَتِيدِينَ ﴿٩٠﴾ وَبَرَزْنَا بِالنَّجْمِ الْفَاوِ
وَقِيلَ لِمَ آتَيْتُمْ كُنُوزَكُمْ عَصَدُونَ ﴿٩١﴾ مِنْ ذَا اللَّهِ هَلْ تَنْصُرُونَ ﴿٩٢﴾
أَوْ تَنْصُرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكَيْبُكَوْا فِيهَا هُمْ وَالْكَافُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُودُ
إِبْلِيسَ جَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهِيَ جَاهِلٌ حَصُونُ ﴿٩٦﴾ فَاللَّهُ إِنْ كُنَّا
لَوْ بِضَلَالٍ لَمُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ سُبُوحُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَصْلَانَا إِلَّا
الْخَيْرُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا شَفِيعٍ جَسَمٍ ﴿١٠١﴾ قُلُوْ
أَنْ لَنَا كَرَمٌ فَكُنْ مِنْ الْمُسْتَجِيبِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنْ رَبَّكَ لَعَلَّاهُ يَنْزِلُ الرَّحْمَٰنُ كَذَّبَتْ قَوْمُ
نُوحٍ بِالرَّسَالِ ﴿١٠٤﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَسْتُمْ بِالَّذِينَ
رَسُولٌ آمِينَ ﴿١٠٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ﴿١٠٦﴾ وَمَا أَتَاكُمْ
عَلَيْكُمْ مِنْ آيَاتٍ فَإِذْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ آيَاتٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَاطِيعُونَ ﴿١٠٨﴾ قَالُوا أَتُؤْمِنُ بِمَا وَاتَّبَعْنَا لَئِنْ كُنَّا لَنَافِلُونَ ﴿١٠٩﴾

(84) vec'al liy lisâne sıdkın fiyl'âhürriyn (85) vec'alniy min vereseti cennetinnâ-
ıym (86) vagfir lıiebıy innehuñ cime mi-
neddallıyn (87) ve lâ tuhziniy yevme
yüb'asün (88) yevme lâ yenfau' mälün
ve lâ benün (89) illâ men etallahe bikal-
bin seliym (90) ve üzlifetillecenneti lil-
müttekıyn (91) ve bürrizetılcahıymü lil-
gaaviyn (92) ve kıyle lehüm eyne mâ
küntüm ta'büdüne (93) min dünillâh,
hel yensurüneküm ev yentasırün (94)
fekübbıbü fiyhâhüm velgaavüüne (95) ve
cünüdü iblıyse ecme'un (96) kaälü ve
hüm fiyhâ yahtesümüne (97) tallâhi in
künnâ lefiy dalâlin mübiynin (98) iz nü-
sevvıyıküm birabbıl'âlemiyn (99) ve mâ
edallena illelmücerimün (100) femâ lenâ
min şâfi'ıyne (101) ve lâ sadiykın ha-
mıym (102) felev enne lenâ kerreten
feneküne minelmu'miniyn (103) inne fiy
zâlike leâyeh, ve mâ kâne ekserühüm
mü'miniyn (104) ve inne rabbeke leüh-
vel'azızyürrahıym (105) kezzebet kavmü
nühhılmürseliyn (106) iz kaäle lehüm
ehühüm nühhün elâ tetteküdün (107) inni
leküm resülün emıyn (108) fettekullahe
ve etıy'un (109) ve mâ es'elüküm alehı
min ecr, in ecriye illâ alâ rabbıl'âlemiyn
(110) fettekullahe ve etıy'un (111) kaälü
enü'minü leke vettebe'akel'erzelün.

(84) Sonra gelenler arasında beni iyi namlı yap¹.
(85) Beni halis nimetli Cennetin varislerinden ey-
le. (86) Babamı da yarılığa; çünkü o sapıklardan-
dı. (87) Beni, halkın kaldırıldıkları gün rüsvay
etme. (88) O gün ki ne mal, ne oğul fayda ver-
mez. (89) Ancak Allah'a temiz bir kalb ile gelen
kimseye fayda verir. (90) O gün Cennet sakinan-
lara yaklaştırılır². (91) Cehennem de azgınlara
gösterilir. (92-93) Onlara denilir ki «— Allah'ı
bırakarak taptıklarınız şimdi nerede? Onlar size
yardım edebiliyorlar mı? Yahut kendilerini kurtar-
abiliyorlar mı? »³. (94-95) Putlar da, azgınlara
da, bütün İblis askerleri de hep üst üste, tepe tak-
la Cehenneme yuvarlanırlar. (96) Onlar Cehen-
nemdeyken kavgaya tutuşurlar da şöyle derler.
(97-98-99) Tanrı'ya ant olsun ki bizler bir sa-
pıklık içindeydik. Bizi âlemlerin Rabbiyle beraber
tutuyorduk. Bizi ancak günahkârlar sapırtmışlar-

dı»; (100-101-102) «— Bugün bize şefa'at ede-
cek kimsemiz yok, candan bir dostumuz yok. Ne
olurdu! Bir kere daha dünyaya dönsedydik de mü'-
minlerden olsaydık!» (103) İşte bunda bir ibret
vardır. Halbuki onların çoğu İbrahim'e iman et-
memişlerdi. (104) Yegâne galip olan, bağışlayan,
senin Rabbindir. (105) Nuh kavmi gönderilen pey-
gamberleri⁴ yalana çıkarmışlardı. (106-107) Ha-
ni kardeşleri Nuh onlara demişti: «— Sakınma-
yacak mısınız? Ben, sizin için emin bir peygam-
berim»; (108-109-110) «— Artık Allah'tan
sakının, bana da tevhit ve ta'at hakkındaki emri-
me itaat edin, bu davetime mukabil sizden hiç
bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlem-
lerin Rabbine düşer. Artık Allah'tan sakının, ba-
na da itaat edin. (111) Onlar şöyle dediler:
«— Bizi sana inanır mıyız? Halbuki sana tâbi olan-
lar esâfil takımıdır».

¹ Kabul-ü âmmeye mazhar kıl, hakkıyla iyi bir lisân
kullansınlar.

² Cenneti görerek sevinirler.

³ Veya 6c alabilirler mi ki işlerine yarasın.

⁴ Bir peygamberi yalana çıkarmak bütün peygamber-
leri yalana çıkarmak demektir.

(112) kaâle ve mâ ilmiy bimâ ya'melûn (113) in husâbühüm illâ alâ rabbiy lev teş'urûn (114) ve mâ ene bitâridilmü'miniy (115) in ene illâ neziyrün mübiy (116) kaâlû lein lem tentehi yâ nûhu letekümenne minelmercümiy (117) kaâle rabbi inne kavmiy kezzebûn (118) feftah beyni ve beynehüm fethan ve necciniy ve men me'tye minel mü'miniy (119) fe'enceynâhü ve men ma'ahü fiylfûlkil-meşhûn (120) sümmе agraknâ ba'dül-bâkiy (121) inne fiy zâlike leâyeih, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniy (122) ve inne rabbeke lehüvel'aziyzürrahıym (123) kezzebet âdünilmürseliyn (124) iz kaâle lehüm ehühüm hüdün elâ tettekü-ün (125) inniy leküm resülün emiyn (126) fettekullahe ve eti'y'ün (127) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (128) etebnüne biküllü ri'y'ın âyeten ta'besün (129) ve tettehizüne masâni'a le'alleküm tahlüdün (130) ve izâ betastüm betastüm cebbâriyn (131) fettekullahe ve eti'y'ün (132) vettekulleziy emeddeküm bimâ ta'lemün (133) emeddeküm bien'âmin ve beniyne (134) ve cennâtin ve uyûn (135) inniy ehâfû aleyküm azâbe yevmin aziym (136) kaâlû sevâün aleynâ eve'azte em lem tekün minelvâ'iziyn.

(112) Nuh dedi ki: Onların yaptıklarına benim ne ilmin olabilir? (113) Onların hesaplarını görmek yalnız Rabbime düşer, farkında olsanız onu bilirdiniz. (114) Ben iman getirenleri kovacak değilim. (115) Ben açık söyler, Allah azabıyla korkutur bir peygamberden başka bir şey değilim. (116) Onlar dediler ki « Nuh! Vazgeçmezsen herhalde taşlanacaklar meyanına geçeceksin » (117 - 118) Nuh dedi ki « Yâ Rab! Kavmim beni yalancı saydılar, benimle onların arasında lâyıkıyla hükmet, beni de, benimle beraber mü'min olanları da kurtar ». (119) Bunun üzerine biz onu ve onunla gemiye dolanları kurtardık. (120) Sonra sair kalanları suda boğduk. (121) İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki onların çoğu Nuh'a iman etmemişlerdi. (122) Yegâne galip olan, bahışlayan, senin Rabbindir. (123) Âd kavmi gönderilen peygamberleri yalana çıkardılar. (124) Hani kardeşleri Hud onlara demişti ki, « Sa-

فَالْوَاعِلِي بِنَاكَ نُوْا اَتَمَلُوْنَ ۝ اِنْ جَسَدُكُمْ اَلَا عَلٰى رَبِّ لَوْ
نَسْتَعُوْنَ ۝ وَمَا اَلَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝ اِنَّ اِلٰهًا اَلَا يَذَرُ سَبِيْرًا
۝ مَا اَلَا لَنْ تَذَرُنَا فَاَوْفِقْ لَكُمْ مِّنْ اَمْرِ جَمِيْعٍ ۝ مَا لَرَبِّ
اِنْ قَوْمِيْ كَذَّبُوْنَ ۝ فَاقْهَرْنِيْ وَيَدْنِمْ فَعَمَّ وَجْهِيْ وَمَنْ مَّعِيَ
مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝ فَانْجِيْنَا وَمَنْ مَّعَهُ فَاَنْصِلَا لِمَنْ شِئْنُوْنَ ۝ ثُمَّ
اَعْرِضْنَا بَعْدَ الْاَبَايَةِ ۝ اِنْ يَشَاءْ ذٰلِكَ لَا يَهْدِيْكُمْ اَنْتُمْ وَرَبُّكُمْ
مُّؤْمِنِيْنَ ۝ وَاِنْ رَّزَقَكُمُ الْغَرْبَ الرِّجْسَ ۝ كَذَّبْتُمْ عَنْ
الرَّسُوْلِ ۝ اِذَا كُنْتُمْ اَخِيْرَ هٰؤُلَاءِ لَتَسْتَوْنَ ۝ اِنَّكُمْ
رَسُوْلًا مِّنْ ۙ ۝ فَاقْوَالَهُ وَاَطِيعُوْنَ ۝ وَمَا اَنْتَ لَكُمْ عَلَيْهِ
مِّنْ اَجْرٍ اِلَّا جَزَاءٌ عَلٰى رَّبِّ الْعَالَمِيْنَ ۝ اَلَمْ يَكُنْ يَجْعَلْ رِبْعَ
اَيِّ شَيْءٍ ۙ ۝ وَخِذْ مِنْ مَّصَاحِبِ اَهْلِكَ تَخْلُدُوْنَ ۙ ۝ وَاِذَا
بَطْنُكُمْ يَضَعُ مَسْبِحًا رَّبِّ ۙ ۝ فَاقْوَالَهُ وَاَطِيعُوْنَ ۙ ۝
وَأَقْوَالَهُ اَلَمْ يَكُنْ يَجْعَلُكُمْ اَوَّلًا ۙ ۝ اَمْ كُنْتُمْ اَبْعَادًا ۙ ۝ وَبَيْنَ ۙ ۝
وَحَتَاكٍ وَغِيُوْنٍ ۙ ۝ اِنْ اِخَافُكُمْ عَلٰى عَذَابِ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۙ ۝
فَاَلَا اَسْأَلُكُمْ عَلٰى مَا اَعْطَيْتُمْ اَنْ تَكُنْ مِّنَ اَوَّلِيْنَ ۙ ۝

kınmayacak mısınız?; (125 - 126 - 127) « Ben, sizin için emin bir peygamberim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Ben risaletime karşı sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer; (128 - 129) « Siz her yüksek tepede bir âlâmet bina edip gelip geçene eğleniyorsunuz; göle mi? ³ Dünyada daim kalacaksınız diye sarnıçlar mı yapıyorsunuz? ⁴; (130) « Siz bizi kavrayıp tutacak ol-sanız zorbalar gibi kavrayıp tutarsınız; (131 - 132 - 133 - 134) « Artık Allah'tan sakının, bana itaat edin. Bildiğiniz nimetlerle imdat eden Zattan sakının ki O, size davarlarla oğullarla, bahçelerle, pınarlarla imdat etmiştir. (135) « Ben size büyük bir günde azap ⁵ gelmesinden korkuyorum ». (136) Onlar « Sen bize ister öğüt ver, ister hiç öğüt verme, hepsi birdir. Dinimizden dönmeyeceğiz.

¹ İmanları zâhiri mi, bâtini mi? Ben ne bilirim! Ben zâhire bakarm.

² Veya sürüleceksin, sövüleceksin.

³ Veya yüksek tepelerde küğlerle iftihar edersiniz ve ya bana gelip gidenlerle eğlenirsiniz veya yolcular için âlâ-

met korsunuz, şöyle mi?

⁴ Veya sağlam küğler, burçlar mı yapıyorsunuz? Yani hem mütekebbirlisin, hem tu-ü emel, gaflet sahibisiniz.

⁵ Veya o günün büyük bir azabı gelmesinden.

إِنَّ هَذَا لَآخِطٌ لِّآلِهَائِهِ ۖ وَمَا تَزِرُ وَازِعَتُهُ ۖ فَعَلَّكَ بُوهُ
 فَأَهْلَكَ ۖ إِنَّ رَبِّكَ لَآيْدُومًا كَذَّابٌ ۖ وَمَا كَانُوا مِنْ مُّؤْمِنِينَ ۖ وَإِنْ
 رَبُّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۖ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَوَافِيهِ ۖ إِذْ قَالَ
 لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَتِلْتَمِزُونَ ۖ إِنْ أَتَاكُمْ رَسُولٌ لِّأَمِينٍ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ
 وَاطِيعُونَ ۖ وَمَا أُنْتِلَاكُم بِهِ مِنْ آيَاتِنَا أَنْ تَبْخَرُوا
 آلَ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ أَنْتُمْ كُونَ فِي مَا هُمْ بِأَمِينٍ ۖ فِي
 جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۖ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلَّاهَا هَبْشِيمٌ ۖ وَنَحْيُونَ
 مِنَ الْجِبَالِ يَوْمَآ قَارِبِينَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ
 وَلَا تَطْغَبُوا أَمْرًا لِّسَفِيرِينَ ۖ الَّذِينَ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
 وَلَا يَصْلَحُونَ ۖ قَالُوا إِنَّمَا أَنتُم مِّمَّنْ تُسْمَرُونَ ۖ مَا أَنتُمْ إِلَّا
 بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ قُلْ بَلَّيْنَا مِنَ الْكَفْرِ أَنْفُسَنَا ۖ فَالْهَدْيُ
 نَافِلٌ لِّمَنْ شَاءَ ۖ وَلَكِنْ نَزَّلْنَاهُ بِقَوْلٍ مُّسْتَوٍ ۖ وَلَا تَمْسُوهُمَا
 بِسُوءٍ ۖ وَمَا نَسَخْنَاهُ مِنْ عِنْدِ آبَائِكُمْ يَعْلَبُونَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ
 وَاطِيعُونَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ
 وَاطِيعُونَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ۖ

(137) in hâzâ illâ hulukul'evveliyin (138) ve mâ nahnû bimû'azzebiyn (139) fekezekzebühü fe'ehleknâhüm, inne fiy zâlike le-âyeih, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (140) ve inne rabbeke lehüvel'aziyüzürrahîym (141) kezzebet semûdümürseliyn (142) iz kaale lehüm ehühüm sâlihün elâ tettekuün (143) inniy leküm resülün emiyn (144) fettekullahe ve etiy'un (145) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ecriye illâ alâ rabbil'âlemiyn (146) etütteküne fiy mâ hâhünâ âminiyn (147) fiy cennâtîn ve uyûnîn (148) ve zürû'n ve nahlîn tal'uhâ hedîym (149) ve tenhitüne minelcibâli büyüten fârihiyn (150) fettekullahe ve etiy'un (151) ve lâ tütiy'ü emrelmüsrifiyne (152) elleziyne yüfsidüne fiyl'ardı ve lâ yuslihür (153) kaâlû inne-mâ ente minelmüsaahhariyn (154) mâ ente illâ beşerün mislünâ, fe'ti biâyetin in kün-te minassâdikün (155) kaale hâzihi nakâtün lehâ şirbün ve leküm şirbü yevmin ma'lûm (156) ve lâ temessühâ bisûin feye'huzeküm azâbü yevmin azîym (157) fe'akarühâ feasbahû nâdimiyn (158) fe'hazehümül'azâb, inne fiy zâlike leâyeih, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (159) ve inne rabbeke lehüvel'aziyüzürrahîym.

(137) Bu hal geçmişlerin âdetlerinden ¹ başka bir şey değildir. (138) Biz bununla azap görecek değiliz» dediler. (139) Artık onlar Hud'u yalancı saydılar, biz de onları helâk ettik. İşte bunda bir ibret vardır. Halbuki bunların çoğu mü'min olmuşlardı. (140) Galib-i yekât olan, bağışlayan, senin Rabbindir. (141) Semud kavmi gönderilen peygamberleri yalancı saymışlardı. (142) Hani kardeşleri Salih onlara demişti: «— Sakınmayacak mısınız? (143) Ben sizin için emin bir peygamberim, (144) Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin, (145) Ben bunun için sizden hiç bir ücret istemiyorum, benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (146 - 147 - 148) Bu bulunduğunuz halde, bahçelerde, pınarlarda, ekinler içinde, tomurcukları lâhîf ² hurmalıklarda; emin bir halde bırakılacak mısınız? (149) Dağlardan taşları yontup şımarıklık ³ ile evler yapıyorsunuz

öyle mi? «;» (150 - 151 - 152) «— Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Masiyette israf edenlerin ⁴ emrine itaat etmeyin, onlar ki yer-yüzünde fesat çıkarırlar, iyi iş işlemezler». (153 - 154) Onlar şöyle dediler: «— Sen ancak büyüye uğraya uğraya aklı bozuk kimselerdensin. Sen bizim gibi beşerden başka bir şey değilsin. Eğer dâvada gerçek söyleyenlerdensen bir mucize getir». (155 - 156) Salih dedi ki: «— İşte dişi bir deve. Su bir nöbet onun, muayyen olan bir gün de sizindir. Ona suikastla dokunmayın, yoksa büyük bir günün azabı sizi çarpar». (157) Onlarsa deveyi sinirlediler. Sonra da azap korkusuyla pişman oldular. (158) Bunun üzerine onları azap çarptı. İşte bunda ibret vardır. Halbuki onların pek çoğu mü'min değildi. (159) Yegâne galip olan, bağışlayan senin Rabbindir.

¹ Veya bize söyledığınız şeyler geçmişlerin uydurmalarıdır. başka bir şey değildir.

² Meyvesi olgun, lezzetli lâhîf.

³ Veya ustalıklı.

⁴ Yahut dağlarda, taşları oyup yaptığınız feralıh meskenler içinde bırakılabilecek mısınız?

⁵ Müşrikler veya dişi deveyi sinirleyen dokuz fesatçıdır.

(160) kezzebet kavmü lûtünilmürseliyn (161) iz kaäle lehüm ehühüm lûtun elâ tetteküün (162) inniy leküm resülün emiyn (163) fettekullahe ve etiy'ün (164) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ec-riye illâ alâ rabbil'âlemiyn (165) ete'tu-nezzükrâne minel'âlemiye (166) ve tezerüne mâ halaka leküm rabbüküm min evzıcıküm, bel entüm kavmün âdün (167) kaâlû lein lem tentehi yâ lûtu lete-küenne minelmuhreciyn (168) kaäle in-niy li'ameliküm minelkaâlîyn (169) rab-bi necciniy ve ehliy mimmä ya'melün (170) fenecceynâhü ve ehlehu ecma'îyn (171) illâ acuzen fiylgaabiriyn (172) sümme demmernel'âhariyn (173) ve em-ternâ aleyhim matarâ, fesâe matarül-münzeriyn (174) inne fiy zâlike leâyet, ve mâ kâne ekserühüm mü'miniyn (175) ve inne rabbake lehüvel'azizürrahiym (176) kezzebe ashâbü'l'eyketilmürseliyn (177) iz kaäle lehüm ş'u'ybün elâ tette-kuün (178) inniy leküm resülün emiyn (179) fettekullahe ve etiy'ün (180) ve mâ es'elüküm aleyhi min ecr, in ec-riye illâ alâ rabbil'âlemiyn (181) evfülkeyle ve lâ tekünü minelmuhsiriyn (182) vezinü bil-kustâsilmüstekiym (183) ve lâ tebhâşün-nâse eşyâehüm, ve lâ ta'sev fiyl'ardı müf-sidiyn.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ۖ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ۚ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ۚ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّي الْعَالَمِينَ ۚ أَفَأَنْتُمْ الْمَذْكُرِينَ ۚ إِنَّ رَبَّ الْعَالَمِينَ ۚ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْكُمْ مِنْ ذُرِّيَّتِكُمْ أَنْ تَنْحَرُوا ۚ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ دُونَ ۚ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ دُونَ ۚ لَنْ كُونُوا مِنَ الْخَاجِرِينَ ۚ عَالِي الدِّينِ لَعَلَّكُمْ مِنَ الْعَالَمِينَ ۚ وَتَبْتَغِي وَاهِلًا يَأْتِيكُونَ ۚ فَخَبْرَاءُ وَاهِلَةً أَجْعَلِ ۚ أَلَا تَعْلَمُونَ ۚ فِي الْعَارِبِينَ ۚ وَتَمَرًا ۚ أَلَا تَعْلَمُونَ ۚ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۚ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ۚ الرَّبُّ ذَا ذِكْرِ الْقُرْآنِ ۚ وَمَا كُنَّا نَسْمَعُ مِنْكُمْ شَيْئًا ۚ وَإِنْ رَبُّنَا لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّبُّ ۚ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَوَافِيهِ الْمُرْسَلِينَ ۖ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۚ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ۚ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّي الْعَالَمِينَ ۚ أَوْفُوا الْوَعْدَ ۚ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْكَاذِبِينَ ۚ وَتَزِنُوا بِالْقَيْسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ وَلَا تَحْسَبُوا أَنَّ سَنَاءَ نَحْنُ ۚ وَهَرَوْلًا تُعْتَوِشُونَ ۚ أَلَا أَرْضُكُمْ عُصْبِينَ ۚ

(160) Lût kavmi gönderilen peygamberleri yalan-cı saymışlardı. (161 - 162 - 163 - 164) Hani kardeşleri ¹ Lût onlara şöyle demişti: Sakınmayacak mısınız? Ben sizin için emin bir peygamberim. Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. Ben dâvetime mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum, benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer». (165 - 166) — Siz bu âlemde şehvetle erkeklerle yansaıyor da, Rabbinizin sizin için yarattığı zev-celerinizi bırakıyor musunuz? Hayır siz haddi aşan ² kavimsiniz». (167) Onlar dediler ki: Lût! Sen bundan vazgeçmezsen aramızdan çıkarılacak-lar takımından olursun. (168) Lût dedi: — Ben sizin bu işinize pek ziyade ôfkelenenlerden biri-yim». (169) — Yâ Rab! Beni, âilemi işledikleri için vebâbinden kurtar». (170) Bunun üzerine onu, bütün ailesini kurtardık. (171) Ancak zevceşi ka-dın geri kalanlar arasında kaldı. (172)

Sonra diğerlerinin kökünü kırdık. (173) Onlara tas yağmuru yağdırdık, Allah azabıyla korkuya uğrayanların yağmuru ne yaman yağmurdur. (174) İşte bunda bir işret vardır. Halbuki halkın pek çoğu mü'min değillerdi. (175) Yegâne galip olan, bağışlayan senin Rabbindir. (176) Eykelleri ³ gönderilen peygamberleri tekzip etmişlerdi (177) Hani Şuayb onlara demişti: — Sakınmayacak mısınız? (178) Ben sizin için emin bir peygamberim. (179) Artık Allah'tan sakının, bana da itaat edin. (180) Ben dâvetime mukabil sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbine düşer»; (181) — Ölçeği tamam ölçün, nâs'ın hakkını eksik veren takımından olmayın»; (182) — Doğru terazi ile tartın»; (183) — İnsanların hukukundan hiç bir şey eksiltmeyin ⁴, yeryüzünde fesat çıkararak fesatla uğraşmayın».

¹ Yani toprak kardeşi Lût.

² Helâli, haramı geride bırakan.

³ Eyke Medyen'e yakın ormanlık bir yerdir, Şuayb

Aleyhisselâm hem Eykelilere, hem Medvenilere mebus ol-muştur.

⁴ Malı artık ölçüp eksik satmayın.

(184) vettekkulleziy halakaküm vel cibilletel'evveliy (185) kaälü innemä enteminnelmsahhariny (186) ve mä ente illä beşerün mislünä ve in nazunnüle leminlekäzibiny (187) fe'esuk aleynä kisefen minnesmäi in künte minnessädküy (188) kaäle rabbay a'lemü bimä ta'melün (189) fekezzebühü fe'hazeühüm azäbü yevmizulleh, innehü käne azäbe yevmin azyim (190) inne fly zäläke le'ayeh, ve mä käne ekerşühüm mü'minyün (191) ve inne rabbake lહેવૈલ'äzyizürrahim (192) ve innehü letenziylü rabbil'älemiy (193) nezele bihrühul-eminyün (194) alä kalbike lileküne minelümünziirnye (195) bilisānün abrahiyün müblyün (196) ve innehü lefiy zübüril'evveliy (197) evelem yekün lehiş äyeten en ya'lemeüh ulermäü beniy İsräiyl (198) ve lev nezzelnähü alä bā'dul'agcemiyye (199) fekarähü aleyhim mä künü bihi mü'minyün (200) kezäläke seleknähü fly kulübilmücrimiyün (201) lā yü'minüne bihi hattä yerevül'azäbel'elyim (202) feye'feyheühüm bagteten ve hümlä lā yeş'ürün (203) feyekulül hel nahnü munzarün (204) efebi'l'azabünä yesta'ciliün (205) efere'eyte in metta'nähüm siniyne (206) sümmecähüm mä künü yä'adüne.

korkutanların onları öylesine diye onu "ruh-i emîn" açık olan Arap diline indirmişti⁴. (196) O⁵, evvel geçenerin kitaplarında vardır. (197) Onu⁶ İsrail oğulları ulemasının bilmesi onlara doğruluk alameti olmuyor öyle mi? (198) Biz, onu yabancı-lardan birine indirseydik (199) O da onlara Kur'an'ı okusaydı yine ona inanmayacaklardı⁷. (200) Küfür ve inat ve inkârı günahkârların kalplerine böyle soktuk. (201) Onlar farkında değillerken (202) Kendilerine ansızın azap gelir. (203) Onlar da azabı görünce «— Acaba bize mühlet verilir mi?» demedikçe ona inanmazlar. (204) Onlar azabımızı tâcil etmek mi istiyorlar? (205 - 206) Ne dersin? Onları senelerce geçirdirsek, sonra vaat olunduıkları azap onlara gelse,

peygamberi.

⁶ Kur'an'ın sıfatını, peygamberin na'ti mübarekini

7 Kur'an'ı Arapça indirseydik Arap olmayana tâbi ol-
 8 ıyı âr sayarlardı. «O, Arap dilinde fasih değildir» der-
 9 di. Bilâkis kendi dilince indirseydik «mânasını anlama-
 10 ı» derlerdi. Biz ise fasih Arap diliyle indirdik. Daha ni-
 11 inanmıyorduk?

(207) mâ ağnâ anhum mâ kânû yümet-te'ün (208) ve mâ ehleknâ min karyetin illâ lehâ münzirün (209) zikrâ, ve mâ künnâ zâlimiyn (210) ve mâ tenezzelt bihişşeyâtıyn (211) ve mâ yenbağy le-hüm ve mâ yestety'ün (212) innehum anissem'i lema' zülûn (213) felâ ted'u ma'allahî lâhen âhara fetekûne minel-mu'azzebiyn (214) ve enzır aşyiretekel'akrebiyn (215) vahfid cenâhake limenit-tebe'ake minelmü'miniyn (216) fein asavke fekul inniy berly'ün mimmâ ta'melûn (217) ve tevekkel alel'azizzirrahiym (218) ellezty yerâke hiyne tekuümü (219) ve tekallübeke fiyyassâcidıyn (220) innehu hüvessemiy'ul'alıym (221) hel ünebbiüküm alâ men tenezzelüşşeyâtıyn (222) tenezzeli alâ külli effâkin asıym (223) yülkünessem'a ve ekserühüm kâzıbün (224) veşşü'arâü yettebi'uhümül-gaâvün (225) elem tere ennehüm fıy külli vâdin yehıymûn (226) ve ennehüm yakulûne mâ lâ yef'alûn (227) illeleziyne âmenü ve amilüssâlihâti ve zekerullahe kesıyren ventesarü min ba'di mâ zulümü, ve seya'lemüllezıyne zalemü eyye mün-kalebin yenkalıbûn.

مَا مَعَهُمْ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ۖ وَمَا هَلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ إِلَّا
لَهُمْ نَذِيرُونَ ۖ وَكَذَّبُوا مَا كُنَّا ظَالِمِينَ ۖ وَمَا نَزَّلْنَا
الشَّيَاطِينَ ۖ وَمَا يَدْعُوهُمْ وَمَا يُسْتَبْعُونَ ۖ إِنَّهُمْ
عَنِ السَّمْعِ لَمَعُونَ ۖ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ كُنْ
رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۖ وَانذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ۖ وَخَفِضْ
جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّ
يَوْمِي لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۖ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۖ الَّذِي يَرَىٰ
جَن نُّفُوسِهِمْ فِي صُلُوبِهِمْ ۖ فَاسْتَجِدْ ۖ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ۖ هَلْ يَنْذِرُكَ عَلَىٰ مَن نَّذَّلْنَا الشَّيَاطِينَ ۖ نَزَّلْنَا
كُلَّ قَالٍ أَكْبَرُ ۖ لَئِنْ لَمْ يَنْفُتُوا لَنَنْصُرَنَّكَ لَوْ كَانُوا
أَعْيُنًا عَٰلَمِينَ ۖ وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ۖ إِلَّا الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانصَرَفُوا
مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَسِعَ الَّذِينَ يَمْكُرُوا النَّفْسَ الَّتِي نَفَخْنَا فِيكُمْ
سُوءَ الظَّنِّ ۖ فَيَكُونُوا لَكُمْ لَعْنَةً ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ

(207) Onların geçinmeleri kendilerine fayda verebilir mi? Asla. (208-209) Biz, hiç bir kasaba ahalisini helâk etmedik ki, onlar için kendilerine akıbeti, tevhidi hatırlatmak için Allah azabıyla korkutucu peygamberler bulunmasın. Biz helâklerinde zalim olmadık. (210) Kur'an'ı asla şeytanlar indirmedik. (211) Onların buna salâhiyetleri de yoktur, güçleri de yetmez. (212) Onlar vahyi işitmekten uzaklaştırılmışlardır. (213) Allah'la beraber başka bir mâbuda ibadet etme, yoksa azaba uğrayanlardan olursun. (214) Pek yakın kavim ve kabileni Allah azabıyla korkut. (215) Sana tâbi olan mü'minlere kanadını alçak tut ¹. (216) Kavim ve kabilen sana karşı gelirlerse — Ben sizin işlediklerinizden vâresteyim» dersin. (217) Yegâne galip olan, bağışlayan Tanrı'ya dayan.

(218-219) O Tanrı ki seni kıyam halinde de, secde edenler arasında dolaşman halinde ² de görür. (220) Çünkü semi' olan, hakkıyla âlim olan, O'dur. (221) Kime şeytanlar inebilir, size haber vereyim mi? (222) Onlar, uydurucu, günaha düşkün her kimseye inerler. (223) Bunlar şeytanların yalanına kulak asarlar, pek çokları da yalançı kimselerdir. (224) Şairlere ³ azgınlara ⁴ tâbi olurlar. (225-226) Görmüyor musun ki onlar her dedikodu deresinde şaşkın şaşkın dolaşırlar ⁵. Onlar yapmadıkları şeyleri de derler. (227) Şaîrden iman edip iyi amel işleyen, Allah'ı çok anan ⁶, zulüm olunduktan sonra aç alan ⁷ kimseler başka. Zalimler yakında nereye döneceklerini bileceklerdir.

¹ Oturma karşı yumuşak davran, lütufla muamele et.

² Namaz kılınırken, hareket; ayaktaiken, otururken, secdeyeken, rükûdayken.

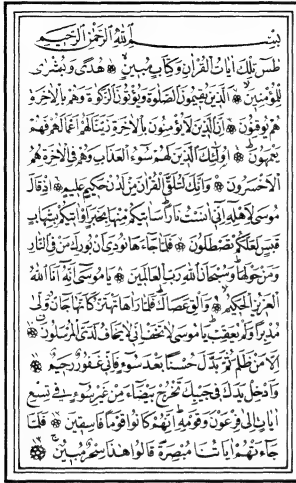
³ Müşriklerin şairleridir.

⁴ Arap sapıkları, Arap avanakları.

⁵ Her bir mazmunda mübâlağa ederler.

⁶ Şiirin kendini Allah'ı anmaktan aşkara müdârici aat.

⁷ xâşirer mü'minleri hiciv ettikten sonra mukabeleten hakları için hiciv eden zevat.

NEML VEYA «TASİN» SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahim

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ta, sin. Bu, Kur'an'ın ve aşikâr olan Kitabın 2. âyetleridir. (2-3) Namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, âhireti de yakinen bilen mü'minleri doğru yola götürür, Cennet ile müjdeler. (4) Âhirete inananmayanlar yok mu, biz onların kötü amellerini hoş gösterdik. Artık onlar dalâletlerinde şaşkın kahrılar. (5) Onlar öyle kimselerdir ki kendileri için katil ve esaret gibi yaman bir azap vardır. Âhirette en ziyade ziyana uğrayacaklar da onlardır. (6) Şüphle yok ki sana Kur'an tedbirinde hakim olan ve her bir şeyi hakkıyla bilen Zat tarafından telkin olunuyor. (7) Hani Musa, ailesine şöyle demişti: «—Ben bir ateş gördüm gideyim de ya size yolumuzu gösterecek malûmat yahut

SÛRETÜNNEML

Bismillâhırrahmânırrahim

(1) tâsin, tilke âyâtülkur'âni ve kitâbin mübiyn (2) hüden ve büsrâ lilmü'miniyye (3) elleziyye yükiymünessalâte ve yütünezzekâte ve hüml bil'âhireti hüml yûkünü (4) innelleziyye lâ yû'minüne bil'âhireti zeyyennâ lehüm a' mâlehum fehüm ya' mehûn (5) ülâikelleziyye lehüm süül'azâbi ve hüml fiyl'âhireti hüml'ahserün (6) ve inneke letülekkekalkur'âne min ledün hakiymın alıym (7) iz kaâle müsâ liehlili inniy ânestü nârâ, seâtlykütm minhâ bihaberlin ev âtiyküm bişihâbin kabesin le'alleküm tastaalün (8) felemmâ câehâ nüdiye en bürike men fiynnâri ve men havlehâ, ve sübhâ-nallahi rabbil'âlemiyn (9) yâ müsâ innehü ennallahül'azyizühakim (10) ve elkı asâk, felemmâ reâhâ tehtezzü ke'ennehâ cânnün vellâ müdbiren ve lem yu'akkub, yâ müsâ lâ tehaf inniy lâ yehâfü ledeyyelmürselün (11) illâ men zaleme sümmâ beddele husnen bâ'de süin feiniy gafurün rahim (12) ve edhl yedeke fiy ceybike tahrih beydah min gayri süin hiy tis'ı âyâtın ilâ fir'avne ve kavmihi, innehüm kânu kavmen fâsikıyn (13) felemmâ câethüm âyâtünâ mübsiraten kââtü hazâ shırrün mübiyn.

o ateşten bir ş'le getireyim ki onunla ısınınız». (8) Musa ateşin yanına varınca ona şöyle nida olundu: «— Ateşte olan 3, onun etrafında bulunan 4 şey, mübarektir ve mutahhardır. Âlemlerin Rabbi olan Tanrı da tamamıyla münezzehtir». (9) «— Musa! Yegâne galip olan, hakim olan Tanrı, benim 5». (10) «— Asanı yere bırak». Musa asayı bıraktı, asayı ok yılanı gibi çırpınır görünce dönüp kaçtı. Arkasına bakmadı. Biz de dedik: Musa! Korkma, peygamberler benim huzurunda korkmazlar. (11) Fakat nefsin zulmedip sonra tövbeyle fenalığı iyiliğe çevirersen, işte ben bu gibileri yarılır, bağışlarım. (12) Elini koynuna sok ki elin ayıpsız 6, ak pak çıksın. Bu ikisi dokuz mücize içindedir 7, bunlarla Firavun'a ve kavmine var. Çünkü onlar fasık kavimdirler. (13) Vaktaki mücizelerimiz onlara görünür bir halde 8 geldi. Onlar «— Bu, apaçık bir büyüçlüktür» dediler.

1 Mekke'de nâzil olmuştur, (93) âyetidir.
 2 Halkı bütâlden ayıran, âhkâm beyan eden Kitabın veya Levh-i Mahfuz'un.

3 Musa veya melâike veya Nur-an. Râkı.

4 Melâike veya Musa veya yerler.

5 Veya o nida eden benim: Yegâne galip, hakim olan Tanrı'yım.

6 Onda abraşık illeti olmaksızın.

7 Dokuz mücize şunlardır: Asa, yedd-i kurbâ, tufân, çekirge, kene, kurbâğa, kan, helâl-i asâ, kuzaklık. Bâzıların kuraklığı, ziraatları'nın susanını iki sayıyor, bir de deniz zıkkını atkındırıyor. Böylece onbire bağli oluyor. Bu beya na göre Nazm-ı Celîlin mânağ âyâtı olur. Bu ikisinden başka dokuz mücize ile Firavun'a ve kavmine var.

8 Veya apaçık mücizelerimiz geldi.

(14) ve cehadû bihâ vesteykanethâ enfû-sühüm zulmen ve ulüvvâ, fanzur keyfe kâne âkıbetülmüfsidiyn (15) ve lekad âteynâ dâvûde ve süleymâne ilmâ, ve kaâlelhamdû lillâhilleziyy faddalenâ alâ kesiyir min ibâdihilmü'miniyn (16) ve verise süleymânü dâvûde ve kaâle yâ ey-yühennasü ulla minâ mentukattayr, ve ütiy-nâ min külli şey', inne hâzâ lehüvelfad-lulmübiyn (17) ve huşire lisüleymâne cünüdühü minelcinni vel'insi vettayri fe-hüm yüze'ün (18) hattâ izâ etev alâ vâ-din nemli kaâlet nemletün yâ eyyühen-nemlühulü mesâkineküm, lâ yahtumen-neküm süleymânü ve cünüdühü ve hüm lâ yeş'urûn (19) fetebesseme dâhiken min kavlihâ ve kaâle rabbi evzî'nîy en eşküre nigmetekelletiy en'amte aleyye ve alâ vâlideyye ve en a'mele salihan ter-dâhü ve edhulniy birahmetike fiy ibâdî-kessâlihiyn (20) ve tefakkadattayre fe-kaâle mâliye lâ erelbühüde em kâne mi-nelgaâlihiyn (21) leü'azzibennehü azâben şedîden ev leezbehannehü ev leye'tiyen-niy bisultânin mübihiyn (22) femekese gayre ba'yidîn fekaâle ehattü bimâ lem tühüt bihi ve ci'tüke min sebein binebein yakıyn.

وَجَعَلُوا بَهَا وَاسْتَفْتَبَهَا أَنْفُسُهُمْ فَلَمَّا عَلَوْا مَا نَظَرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ
عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۝
وَوَرِّتْ سُلَيْمَانَ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَبَا نَاسٍ طُفَّنَا مَطْلِقَ
الطَّيْرِ وَابْتِئَامِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُ الْفَضْلُ الْبَينُ ۝
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُرِيدُونَ ۝ هَاسِيًا ذَا أَوْعَالٍ وَادِّ الْقَوْمَ آلَتَ مَنَاقِبَ يَا أَبَا
النَّاسِ أَتَدْعُوهُمْ لِمَسَاجِكُمْ لَا يَخْبِتُ لَكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ فَلَبَسَ ضَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
أَوْرِثْنِي مَا ارْثَيْتَكَ ابْنِي الْعَبْدَ عَاقِلًا وَعَلَى الْوَدَىٰ وَإِن
أَعْمَلُ صَالِحًا خُضِّعْهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ۝
وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَىٰ الْهَيْدَةَ أَهْمَ مَكَانَ
مِنَ الْعَاقِبِينَ ۝ لَأَعْلِيَنَّهُ عَدَا بَدَا شَدِيدًا وَلَا أَذْبَحَنَّهُ
أَوْ لِيَأْتَنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۝ فَفَكَتَرَ غَيْرَ بَسْمِ وَفَقَالَ
أَسْحَبُ ثَمَّ لَا تُخْطِرُ بِي وَجُنُودِي مِنْ سَيِّئَاتِي يُقْضِينَ ۝

(14) Mücizelerimizi gönüllerine hiç bir şüphe girmeksizin bildikleri halde müccerret zulümden, kendilerini yüksek görmeden dolayı inat ederek inkâr ettiler. Fesatçıların sonu nasıl oldu? Gördün ya! (15) * Biz, Davud'a, Süleyman'a ilim vermiştik. Onlar da «— Bizi birçok mü'min kullarından üstün tutan Tanrı'ya hamdolsun» dediler (16) Süleyman Davud'a nübüvvet ve mülkte vâris oldu da dedi ki «— Ey nâs! Bize kuş dili¹ öğretil-di, bize enbiya ve mülûke verilen her şey verildi. İşte bu, apaşıkâr bir inayettir». (17) Bir gün Süleyman'ın, cinden, insandan, kuştan müteşekkil ordusu toplandı. Bunlar, toplanmaya kadar durduruldu. (18) Nihayet karınca deresine vardılar. Bir dişi karınca «— Karıncaları! Yuvalarınıza girin ki Süleyman ve ordusu farkında olmaksızın sizi ez-

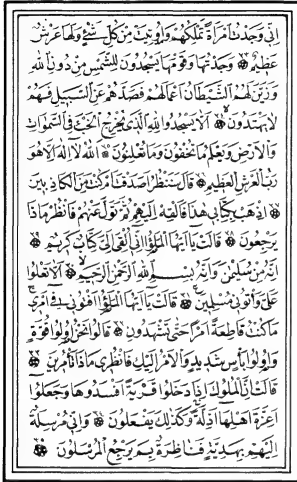
mesinler» dedi. (19) Bunun üzerine Süleyman karıncanın sözünden tebessüm edip gülmeye başladı, dedi ki «— Yâ Rab! Bana, anama, babama ihsan ettiğin nimetlerine şükretmeyi, hoşnut olacağım iyi amel işlemeyi bana müeyyessir kıl²; beni öz rahmetinle salih kullarının katarına götür». (20 - 21) Başka bir gün Süleyman kuşları yokladı da dedi ki «— Niye Çavuş kuşunu görmeyorum? Yoksa gaipleri mi karıştı? ³ * Reddolun-mayacak derecede bir mazcreti beyan edinceye kadar onu işkenceye uğratacağım veya boğazlaya-cağım». (22) Çavuş kuşu çok eğlenmeyip geldi. Dedi ki «— Senin muttali olmadığın bir şeye muttali oldum. Sana Sebe'den⁴ muhakkak bir haber getirdim».

¹ Süleyman aleyhisselâm seslerinin neye delâlet ettiğini anlardı.

² Beni bu fılden ayırma.

³ Yani saklı mı, burada değil mi?

⁴ Yemen havalisinde bir yerdi.

(23) inniy vecedtüümre'ten temlikihüm ve ütiyet min külli şey'in ve lehâ arşun aziym (24) vecedtühâ ve kavmehâ yescüdüne lişsemî min dünillâhî ve zeyyene lehümüşseytânü a' mâlehum fesaddehüm anissebiyli fehüm lâ yehtedün (25) ellâ yescüdü lillâhillezi yuhricülhab'e fışse-mâvâtî vel'ardı ve ya'lemü mâ tuhfüne ve mâ tü'linün (26) allahü lâ ilâhe illâ hüve rabbül'arşil'aziym (27) kaâle senanzuru esadakte em künte minelkâzibiyin (28) izheb bikitâbıy hâzâ fe'elküh ileyhim sümme tevelle anhüm fanzur mâ zâ yerc'i'un (29) kaâlet yâ eyyühelmeleü inniy ülkıye ileyye kitâbün keriyim (30) inne-hü min süleymâne ve innehü bismillâhırrahmânırrahlyim (31) ellâ ta'lü aleyye ve'tünıy müslimiyin (32) kaâlet yâ eyyühelmeleü eftünıy fıy emrıy, mâ küntü kaâtu'aten emren hattâ teşhedün (33) kaâlü nahnü ülü kuvvetin ve ülü be'sin şediyyin vel'emrül ileyki fanzurıy mâ zâ te'mürıyn (34) kaâlet innemlülüke izâ dehalü karyeten efesdühâ ve ce'alü e'iz-zete ehlihâ ezilleh, ve kezâlike yef'alün (35) ve inniy mürsiletün ileyhim bihedıyyetin fenâzıratün bime yerc'i'ulmürse-lün.

(23) — Ben orada bir kadının padişahlık ettiğini gördüm. Ona her şey ¹ verilmiştir, onun büyük bir tahtı da vardır». (24) — Gerek kendisini, gerek kavmini, Allah'ı bırakarak güneşe secde ediyorlar buldum. Şeytan onlara kötü amellerini göstermiş, onları doğru yoldan alıkoymuştur. Onlar doğru yola eremiyorlar». (25) Onlar, göklerde, yerde saklanan yağmuru ve otu çıkaran, gizledikleri, aşıkâr kıldıkları her şeyi bilen Tanrı'ya niye secde etmiyorlar ??» (26) — Allah ki O'ndan başka tapacak yoktur. O, büyük arşın Rabbidir.» (27-28) Süleyman ona şöyle dedi: — Bakalım gerçek mi söylüyorsun, yoksa yalancılardan biri misin? Benim şu mektubumu götür, onlara bırak, sonra onlara yakın bir yere çekil, dur, bak ne cevap verecekler!» (29-30-31)

Çavuş kuşu böyle yaptı, kadın dedi ki: Ey eşraf! Bana mübürülü ² bir mektup atıldı. O mektup Süleyman tarafından. «Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla» başlıyor. Mazmunu şöyledir: — Bana karşı, kendinizi yüksek tutmayın, haddinizi bilin gelip bana itaat edin» ³. (32) Belkis dedi ki: — Ey eşraf! Bu işimde bana bir rey verin, siz bulunmadıkça ben işimi kesip atacak değilim». (33) Onlar şöyle dediler: — Biz, kuvvetliyiz. Bizim kavgamız da şiddetlidir ⁴. Yine emr-ü irade senindir. Bak ne münasip görürsen bize buyurursun». (34-35) Belkis: — Padişahlar bir kasabaya harple girerlerse onu yakarlar, yıkarlar, eşrafını da hor kılarlar ⁵, işte böyle yaparlar ⁶. Bana kalırsa ben onlara bir hediye göndereceğim, bakayım elçiler neyle dönecekler ⁷» dedi.

¹ Padişahlığa ne lâzımsa her şey, mal, cemal, asker ve sairae.

² Yahut... Tanrı'ya secde etmemek için şeytan onları alıkoymuştur veya secde etmemek için onlara amellerini bezemıştır.

³ Veza gettineni belli değil veya mühim bir mektup veya mazmunu kayet iyi veya göndereni muazzam bir zat.

⁴ veya Müslüman olup gelin.

⁵ Ordumuz, alât-ı harbiyemiz vardır, bahadırız, harpte tecrübe görmüşüz.

⁶ Öldürürler, estr ederler.

⁷ Bu hal devam edegelen âdetierindendir, Süleyman da böyle yapar.

⁸ Hediye kabul edecek mı? Etmeyecek mi? Hediye kabul ederse padişahtır, etmezse peygamberdir.

(56) femâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâlû ahricû âle lûtün min karyetüküm innehum ünâsün yetetahherûn (57) fe'enceynâhû ve ehlehû illemre'etehû kadernâhâ minelgaâbiriyn (58) ve emtarnâ aleyhim matarâ, fesâc matarülmünzeriyn (59) kulilhamdû lililâhi ve selâmün alâ ibâdihilleziynastafâ, allahü hayrûn emmâ yüşrikûn (60) emmen halakasemâvâtî vel'arda ve enzele leküm minessemâi mâ', fe'enbetnâ bihi hadâika zâte behceh, mâ kâne leküm en tünbitû şecerehâ, eilâhün ma'allah, bel hüm kavmün ya'dilûn (61) emmen ce'ale'arda karâren ve ce'ale hilâlehâ enhâren ve ce'ale lehâ revâsiye ve ce'ale beynelbahreyni hâcizâ, eilâhün ma'allah, bel ekserühüm lâ ya'lemûn (62) emmen yüciybülmuhtarra izâ, de'âhü ve yeksifüssüe ve yec'alüküm hulefâel'ard, eilâhün ma'allah, kaliyen mâ tezekerkerûn (63) emmen yehdiyküm fîy zulümâtilberri velbahri ve men yürsilürriyâha büşren beyne yedey rahmetihi, eilâhün ma'allah, te'âlallahü ammâ yüşrikûn.

فَاَكَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَحْرِجُوْا اِلَّا لوطُ مِنْ
وَيْكُنْ اِيْتِمَارًا مِنْ تَهْتَرُوْنَ ۝ فَاَنْتَحَبَتْ ۝ وَاهْلًا
اِلَّا اَمْرًا فَهَزَّاهُمْ مِنَ الْعَابِرِيْنَ ۝ وَامْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَسَاءَ ۝ مَطَرُ الْمُنْذِرِيْنَ ۝ فَلَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ
عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰۤى اَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝
اَمْ يَخْلُقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَاَنْتُمْ بِرَحْمٰتِنَا ذٰلِكُمْ ۝ اَمْ اَنْتُمْ
اَنْ تَنْبِغُوْا اَنْتُمْ اِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَّعْدُوْنَ ۝
اَمْ يَجْعَلُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَافًا اَنْبِيَاۤءًا وَجَعَلَ لَهَا
رَوَاسِيۢ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ اَلَمْ يَعْزِزْهُمُ اللّٰهُ مَعَ اللّٰهِ
بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝ اَمْ يَنْهٰى النَّظْرَ اِذَا دَعَا
وَكَيْفَ يَنْتَسُوْا وَيَجْعَلُ الْاَرْضَ لِلّٰهِ اِمَّعَ اللّٰهِ
قَالِيْكَ مَا تَدْعُوْنَ ۝ اَمْ يَنْهٰىكُمْ عَنْ ظُلْمِ الْاَبْرِ
وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمٰتِهِ
ۗ اَلَمْ يَعْزِزْهُمُ اللّٰهُ مَعَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝

(56) Kavminin buna karşı cevapları «— Lût ailesini kasabanızdan çıkarın, çünkü onlar pâklık isteyen birtakim insanlardır» demekten ibaret olmuştun. (57) Biz de onu, karısından başka ailesini kurtardık, onu geri kalanlardan olmak üzere takdir ettik. (58) Üzerlerine taş yağmuru yağdırdık. Allah azabıyla korkuya düşen kimselerin yağmuru ne kötü yağmurdur! (59) De ki Allah'a hamdolsun, seçip ayırdığı kullarına da selâm olsun. Allah mı hayırlıdır yoksa şerik koşukları mı? (60) Yahut gökleri, yeri yaratan, gökten yağmur indiren kimdir? Biz o yağmurla ağaçlarını bitiremeyeceğiniz, ferah artıracak bahçeleri inbat etmiştik. Allah'la beraber başka mâbut, öyle mi? Hayır, onlar eğri büğri giden güruhtur. (61) Ya-

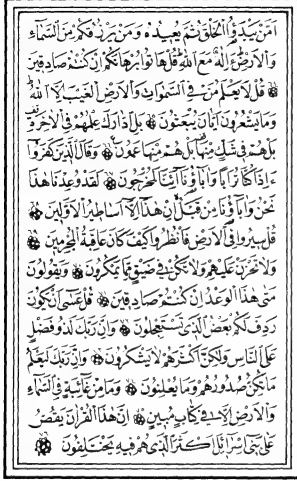
hut yeri karagâh yapan, arasına ırmaklar sıkıştırarak, üzerinde ulu dağlar yaratan, iki deniz arasında ² bir engel bırakan kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut öyle mi? Hayır, onların pek çoğu tevhide bilmezler. (62) Yahut nâçar kalıp niyaz ettiği zaman onun feryadını kabul eden, fenalığı kaldıran, sizi yeryüzünde geçenlerin yerine oturtan kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut, öyle mi? Siz ne kadar az düşünüyorsunuz ³? (63) Yahut kara ve deniz karanlıklarında ⁴ yıldızla size yol gösteren, rahmeti olan yağmuru önünde rüzgârları müjdeci gönderen kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut, öyle mi? Allah onların şirk koşuklarından yücedir.

¹ Yahut gökleri, yeri yaratıp gökten yağmur indiren mi hayırlıdır?

² Biri tatlı, diğeri acı.

³ Veya nasihat kabul edersiniz.

⁴ Sahranın kumluk yerlerinde, denizde gece karanlığında.

(64) emmen yebde'ülhalka sümme yü'iy-
dühü ve men yerzukuküm minesse-mâi
vel'ard, elâhühün ma'allah, kul hâtü bür-
hâneküm in küntüm sâdıkıyn (65) kul lâ
ya'lemü men fışsemâvâti vel'ardılğaybe
illallah ve mâ yeş'urüne eyyâne yüb'asün
(66) beliddäreke ilmühüm fiyl'âhireh, bel
hüm fiy şekkin minhâ, bel hüm minhâ
amün (67) ve kaâlelleziyne keferü eizâ
künnâ türâben ve âbâünâ elnâ lemuhre-
cün (68) lekad yu'dnâ hâzâ nahnü ve
âbâünâ min kablü in hâzâ illâ esâtıyrül'-
evveliyin (69) kul sıyrü fiyl'ardı fanzurü
keyfe kâne âkubetülmücrimiyn (70) ve lâ
tahzen aleyhim ve lâ tekün fiy daykın
mimmâ yemkürün (71) ve yekuülüne
metâ hâzelva'dü in küntüm sâdıkıyn (72)
kul asâ en yeküne redife leküm ba'dul-
leziy testa'cülün (73) ve inne rabbeke
lezü fadlun alennâsi ve lâkinne ekse-
rühüm lâ yeşkürün (74) ve inne rabbeke
leya'lemü mâ tükünnü sudürühüm ve
mâ yu'linün (75) ve mâ min gaâibetin
fışsemâi vel'ardı illâ fiy kitâbin mübiyn
(76) inne hâzelkur'âne yakussu alâ beniy
isrâiyle ekserelleziy hüm fiyhı yahtelifün.

(64) Yahut halkı yeniden peyda eden, sonra ikin-
ci defa vücuda getiren, size gökten, yerden rızık
veren kimdir? Allah'la beraber başka bir mâbut,
öyle mi? Onlara de ki sözünüzde gerçeksiz bur-
hanınızı getirin. (65) De ki: Allah'tan başka, gök-
lerde ve yerde bulunanlardan hiç biri gaybi bil-
mez. Ne vakit tekrar dirilirler, onun da farkın-
da değildir ¹. (66) Onların âhiret hakkındaki
ilimleri birbiri ardınca toplandı, öyle mi ². Hayır,
onlar âhiret hakkında şüphe içinde kaldılar, bel-
ki ona karşı kördürler. (67) Kâfirler dediler ki bizler
ve babalarımız toprak olduktan sonra me-
zardan çıkacak mıyız? (68) Bu gerek bize gerek
daha evvel babalarımızda da vaad olunmuştu ³.
Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değil-

dir. (69) Onlara de ki yeryüzünde gezin, tozun
günahkârların sonu nasıl olduğunu görün. (70)
Onların tekziplerine gam çekme. Sana karşı dü-
şündükleri mekr ve hilekârlıklarından da canın
sıkılmasın. (71) Onlar «— Gerçeksiz bu azap
vâdesi ne vakit olur?» derler. (72) Onlara de ki
acele ile istediğiniz şeyin bazısı peşinizden gele-
bilir ⁴. (73) Muhakkak ki Rabbin, nâs hakkında
inayet sahibidir. Fakat onların pek çoğu şükret-
mezler. (74) Şüphe yok ki Rabbin, sinelerinde giz-
lediklerini, âşıkâr kıldıklarını da bilir. (75) Gök-
te, yerde, gizli, kapalı hiç bir şey yoktur ki açık
Kitap olan Levh-i Mahfuz'da bulunmasın. (76)
Bu Kur'an, ihtilâf ettikleri şeyin pek çoğunu İs-
rail oğullarına haber verir.

¹ Müsrüker kıyametın kopması zamanını sormuşlar-
dı. Âyeti kerime ona cevaptır.

² Yani ilimleri tekâmül etti de kıyametın kopması za-
manını mı soruyorlar? Yahut belki âhiret hakkındaki ilim-
leri tükeninceye kadar birbiri ardınca toplandı, âhiret hak-
kında ilimleri kalmadı. Yahut belki ilimleri tekâmül etti

bu tevcihi tahakküm tarhi ile olur, nitekim kara cahile
«— Sen ne âlimin!» denir veya esab-ı ilim tekâmül ettiği
halede yine lâıyıklye bilmezler.

³ Çünkü daha evvel bütün enbiya böyle vaatlerde bu-
lunmuşlardı. ⁴ Veya yaklaşılabılır.

(77) ve innehu lehüden ve rahmetün il-mü'miniyn (78) inne rabbeke yakdıy bey-nehüm bihükümih, ve hüvel'aziy'zü'l'alıym (79) fetevekkel alallah, inneke alelhakkul-mübiyn (80) inneke lâ tüsmi'ulmevta ve lâ tüsmi'ussummeddü'âe izâ vellev müd-biriyn (81) ve mâ ente bihâdiyl'umyi an dalâletihim, in tüsmi'ü illâ men yü'minü biâyâtinâ fehüm müslimün (82) ve izâ veka'alkavlü aleyhim ahrecnâ lehüm dâb-beten minel'ardı tükellimühüm ennennâ-se kânü biâyâtinâ lâ yûkinün (83) ve yeyme nahşürü mln küllü ümmetin fev-cen mimmen yükezzibü biâyâtinâ fehüm yüze'un (84) hattâ izâ câu kaâle ekezzeb-tüm biâyâtıy ve lem tühiytü biha ilmen emmâ zâ küntüm ta'melün (85) ve ve-ka'alkavlü aleyhim bimâ zalemü fehüm lâ yentukuün (86) elem yerev ennâ ce'al-nelleyle liyeskünü fiyhi vennehâre muş-sırâ, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yü-minün (87) ve yeyme yünfehu fiyyşürî fezezi'a men fiysemâvâtı ve men fiyl'ar-dı illâ men şâallah, ve küllün etevhü dâ-hiriyn (88) ve terelcibâle tahsebühâ câ-mideten ve hiye temürrü merressehâb, sun'allahillezıy etkane külle şey' innehu habiyrin bimâ taf'alın.

وَأَنذَرْتُكُمْ لِيَوْمٍ مِّمَّنْ ۖ إِنَّ رَبَّكَ بَصِيرٌ ۚ
يَعْلَمُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۚ فَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ
الْمُبِينِ ۚ إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَ وَلَا تَسْمِعُ الْقَوْمَ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ۚ وَمَا تَأْتِي بِهَا دَاعِيَةٌ مِّنْكَ وَلَا إِلَٰهَةٌ ۚ
نَسْمِعُ لِمَنْ يُشِئُ ۚ يَا أَيُّهَا الْقَوْمُ مَسْلُوفُونَ ۚ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا
يَايُنَا لَا يُوَفُّونَ ۚ وَيَوْمَ يُخَسِّمُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّنْ يَّكُودٍ
يَايُنَا قَوْمُ يَوْمَئِذٍ ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ فَكَذَّبْتَهُمْ يَا أَيُّهَا
الْبَشَرُ خُطُّوا بِهَا عَلَامًا ۚ إِنَّا كُنَّا نَعْمَلُونَ ۚ وَوَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ فَأَخْلَقْنَا لَهُمْ لَاطِبُونَ ۚ الْبَشَرُ وَإِنَّا جَعَلْنَا الْيَدَ
أَيْمَنَ كُفْرًا ۚ وَتَلْبَأُ مَبْصُرًا ۚ إِنِّي فَعَلْتُ ذَلِكَ لِيَايُنَا لَعَلَّكُمْ
تُؤْمِنُونَ ۚ وَيَوْمَ نَخْتِفُ فِي الصُّورِ فَرَجَ مِّنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمِنَ فِي الْأَرْضِ ۚ آمَنَ شَاءَ اللَّهُ وَكُلَّ يَوْمٍ دَاجِرِينَ ۚ
وَنَرَىٰ الْجِبَالَ كُفَّةً ۚ بِهَا جَاوِدَةٌ وَهِيَ تَمُورُ ۚ مِنَ السَّحَابِ
صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَرَّبُ كُلُّ نَفْسٍ لِّهٖ بِمَا كَسَبَتْ ۚ

(77) Bu, mü'minler hakkında aynı hidayet ve rah-mettir. (78) Rabbin, aralarındaki ihtilâfı hükmiy-le bitirir. O, yegâne galiptir, hakimdir. (79) Ar-tık Allah'a mütevekkil ol, çünkü sen, apaçık Hak yulundasın ¹. (80) Sen ölümlere söz iştiremezsin, sağırlar arka verip döndükleri zaman onlara da dâvetini iştiremezsin. (81) Sen, körleri bulundukları eğri yoldan doğru yola getiremezsin. Sen ancak âyetlerimize iman edip münkat olanlara Kur'an'ı dinletebilirsin ². (82) Onlar hakkında söz husul bulunca ³ onlara yerden bir «Dabbe» çıkaracağız ki onlara bizim namımıza «— İnsanlar âyetlerimizi ⁴ yakinen bilmiyorlardı» diyecek-tir. (83) O gün âyetlerimizi tekip eden bütün üm-metin başlarını bölük bölük toplayacağız. Bunlar erazil ve esafilı gelinceye kadar durdurulacaklar. (84) Nihayet mahşere geldikleri zaman Allah şöy-

le diyecek: Siz âyetlerimi ilminiz kavramaksızın def'aten yalan saydınız. Öyle mi? Siz ne yapardı-nız? (85) Onlara zulümlerinden dolayı mev'ut olan azap vâki olacak, onların söylemeye mecal-leri kalmayacak. (86) Onlar görmüyorlar mı ki biz geceyi istirahat bulmaları için yarattık, gün-düzü de işlerini görecek bir halde yaptık. Bunda iman eden kavim için ibretler vardır. (87) O gün ki kıyamet borusu üfürülür, Allah'ın dilediklerin-den ⁵ başka göklerde, yerde kim varsa hepsi kor-kudan bayılırlar ve her biri boyunlarını eğerek Huzur-u İlahî'ye çıkarlar. (88) O gün sen dağla-ra baksan onları yerinde durur sanırsın, halbuki onlar bulutun geçişi gibi geçip gider. Bu, her şe-yi muhkem ve yerli yerinde yapan Tanrı'nın yap-tığı iştir. O, işlediklerinizden haberdardır.

¹ Veya doğruyu eğriden ayırır bir haldesin.

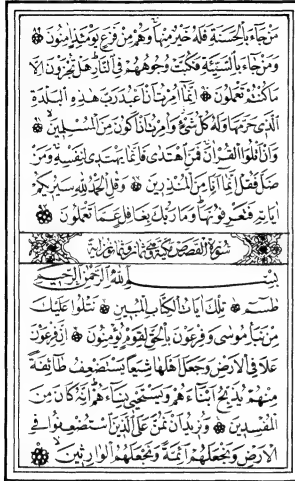
² Veya iman getirenlerle dinletirsin. Çünkü bunlar mün-kattırlar.

³ Halk hakkında kıyamete ait söz husul bulunca veya

yaklaşınca.

⁴ Kıyamet veya kıyametten evvel olan âlemleri.

⁵ Melâike-i mukarrebîn veya şüheda.

(89) men câe bilhasenetî felehü hayrûn minhâ ve hüm min feze'in yevmeizîn âminûn (90) ve men câe bisseyyietî fakübbet vücühühüm fiynnâr, hel tücvezne illâ mâ küntüm ta'melûn (91) innemâ ümirtü en a'büde rabbe hâzihbeldeitileziy harremehâ, ve lehü küllü şey'in ve ümirtü en eküne minelmüslimiyn (92) ve en etlüvelkur'an, femenihtedâ feinnemâ yehtediy linefsih, ve men dalle fekul innemâ ene minelmünziriyen (93) ve küllihamdü lillâhi seyüriyiküm âyâtihî feta'ri-fühnehâ, ve mâ rabbûke bigâfilin ammâ ta'melûn.

SÜRETÜLKASAS

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) tâ sin mîm (2) tilke âyâtülkitâbil-mübiyn (3) netlü aleyke min nebe'i müsâ ve fir'avne bilhakki likavmin yü'minûn (4) inne fir'avne alâ fi'ar'dı ve ce'ale ehlehâ şey'e'an yestad'rfü tâifeten min-hüm yüzebbihu ebnâehüm ve yestahiy nisâehüm, innehü kâme minelmüfsidiyn (5) ve nürtydü en nemünne alellezlynes-tud'rfü fiyl'ar'dı ve nec'alehüm eimmeten ve nec'alehümülvärisiyn.

(89 - 90) Her kim Huzur-u Bâri'ye iyilik getirirse daha değerli mükâfata nâil olur, o günün dehşetli korkusundan emin olur. Bilâkis her kim kötülük getirirse yüzüstü ateşe atılır, onlara işlediklerinizden başka mı ceza görecektiniz ¹ denir. (91 - 92) Onlara de ki «— Ben ancak muhterem kıldığım bu memleketin Rabbine ibadet edeyim, her şey O'nundur». Diye emrolundum. «— Ben münkat olanlardan olayım, Kur'an okuyayım» diye de emrolundum. Her kim yol bulursa ancak kendisi için yol bulur, her kim sapırsa ona «— Ben ancak Allah azabıyla korkutanlardan biriyim» dersin. (93) De ki «— Tanrı'ya hamdolsun ki size kudretinin nişanlarını gösterecek, siz de onları görüp anlayacaksınız ². Rabbin, işlediklerinizden gafil değildir.

KASAS VEYA «MUSA» SÜRESİ ^[3]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Tâ, sîn, mîm. (2) Bu, vazih olan Kitabın âyetleridir. (3) Musa ve Fir'avuna ait haberleri ⁴ sana doğru olarak beyan edeceğiz ki mü'minler müstefit olsunlar. (4) Firavun, yok mu, o Mısır toprağında yükseldi, ahâlisini de ⁵ bölük bölük eyledi ⁶. Onlardan birtakımını ⁷ zebun ve makhur etmişti. Bunların doğan erkek çocuklarını boğazlar, kızlarını diri bırakırdı. Çünkü o, müfsitlerden biriydi. (5) Biz de Mısır toprağında zebun edilen İsrail oğullarına bol nimet vermek, onları hayırdan pişüve kılmak, Firavun'un emlakine vâris yapmak.

¹ Veya ancak işlediklerinizin cezasını göreceksiniz.² Ahirette türlü türlü azap gösterecek, aklınız başımza gelecek fakat ne fayda!³ Mekke'de nâzil olmuş, (88) âyetidir.⁴ Veya bir kısmını.⁵ Gerek yerli olan kiptiler olsun, gerek İsrail oğulları olan süptiler olsun.⁶ Veya uyuşmamaları için aralarını bozdu.⁷ İsraili oğullarını.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ مِثْلَهُ وَلَكِن لَّا يُعْرِى
 الْحَبِيبَ ۖ وَدَخَلَ الْبَلَدَ عَلَىٰ عَمَلٍ غَدَلٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ
 فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ هَٰذَا وَمِثْلَهُ مِمَّا سَمِعْنَا
 الَّذِي مِنْ شِيعَةِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ
 عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِنَا بِأَنَّكَ عَدُوٌّ لِّمَا بُيِّنَ ۖ
 قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ فَهُوَ الْعَاقِبُ
 الرَّجِيءُ ۖ قَالَ رَبِّ عَسَىٰ أَنَا وَكَأَن تَكْفُرُ ۖ قَالَ الْحَمِيمُ
 ۖ فَاصْبِرْ ۖ وَالْبَلَدُ ثَمَنًا بَقِيَّةً ۖ فَإِنَّا لَوَاقِدُ آتِنَا نَصْرَهُ
 بِالْأَمْسِ كَيْ يُصْخِرَهُ ۖ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَكَوْنِي مَبِينٌ ۖ فَلَمَّا
 أَنَا نَادَىٰ أَن يَبْطِشْ ۖ وَالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لِّمَا قَالَ ۖ فَأَمَّا يُوسُفُ
 أَن يَضْحَكُ ۖ كَمَا قَالَتْ نَفْسُكَ بِالْأَمْسِ ۖ نُرِيدُ أَن نَبُنِيَ لَكَ
 جَنَازًا ۖ فِي الْأَرْضِ وَمَا يُرِيدُكَ مِنَ الضَّحِكِ ۖ وَجَاءَ رَجُلٌ
 مِنْ أَقْصَا الْبَلَدِ يَسْتَسْقِ ۖ قَالَ يَا مَعْشَرَ الْمَلَكِ إِنِّي أَتُوبُ إِلَيْكُمْ
 لِيُقَالُوا فَخَرُجْ ۖ إِنَّكَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۖ فَخَرَجَ مِنْهَا
 خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ بَعِّثْ مِنِّي رَسُولًا لِّتُؤْتِنِي
 ۖ

(14) ve lemmâ belega eşüddehü vestevâ âteynâhü hükmen ve ilmâ, ve kezâlike necziylmuhsiniyn (15) ve dehailemediyete alâ hıyni gafletin min ehlihâ fevecede fiyhâ recüleyni yaktetilâni hâzâ min şiy'atihi ve hâzâ min adüvvihi, festegâa-sehülleziy min şiy'atihi alelleziy min adüvvihi, fevekezehü müsâ fekadâ aleyhi kaâle hâzâ min amelışseytân, innehü adüvvün mudullün mübiyn (16) kaâle rabbi inniy zalemtü nefsiy fagfirly fegafere leh, innehü hüvelgafürürrahıym (17) kaâle rabbi bimâ en'amte aleye felen eküne zahıyren ilümücrimlyn (18) feasbaha fiylmediyeti hâifen yeterak-kabü feizelleziystensarehü bil'emsi yestasrihuh, kaâle lehü müsâ inneke ligaviyyün mübiyn (19) felemmâ en erâde en yabtise billeziy hüve adüvvün lehümâ, kaâle yâ müsâ etürıydü en taktüleniy kemâ katelte nefsen bil'emsi in türıydü illâ en teküne cebbâren fiyl'ardı ve mâ türıydü en teküne minelmuslihiyn (20) ve câe recülün min aksalmediyeti yes'â kaâle yâ müsâ innelmele'e ye'temirüne bike liyaktülüke fahrıc inniy leke minen-nâsihiyn (21) feharece minhâ hâifen yeterakkab, kaâle rabbi neccinly minelkav-mizzâlimlyn.

(14) Vaktaki Musa yığıldık çağına yetiştı, aklı itidal kesbetti ¹, biz ona nübüvvet ve ilim verdik, biz iyi iş işleyenlere böyle mükâfat veririz. (15) Musa şehire, ² ahalisi habersizken girdi ³. Burada iki kişinin birbiriyle kavga ettiklerini gördü. Bunların biri kendine tâbi olanlardan Sıptı, diğeri düşmanından olan Kipti ⁴ idi. Kendine tâbi olan Sıptı düşmanına karşı Musa'dan medet diledi. Buna karşı Musa ona bir yumruk vurdu, hemen kazaya sebep oldu ⁵. Musa dedi ki — Bu, şeytan işindendir. Çünkü şeytan aşkâr surette azdırır bir düşmandır». (16) Musa: — Yâ Rab! Ben Kipti'yi öldürmekle öz nefsim zulum ettim. Artık beni yarlığa» dedi. Tanrı onu yarlıgadı. Çünkü O, yarlıgayan, bağışlayandır. (17) Musa — Yâ Rab! Bana olan in'amın hakkı için, ben asla günahkârlara arka olmayacağım» dedi. (18) Şehirde yaptığı işten korkarak, kısasa ait bir ha-

ber gözeterek sabahladı, bir de baktı ki bir gün evvel ondan yardım dileyen Sıptı yine başka bir Kipti'den dolayı Musa'dan medet istiyor. Musa ona — Sen hakikaten azgınlığı aşkâr bir adam-sın» dedi ⁶. (19) Vaktaki Musa her ikisine düşman olan Kipti'yi kavrayıp tutmak istedi. O feryat eden Sıptı ⁷ ise kendini öldürecek zannıyla — Musa! Dün bir adamı öldürdüğün gibi beni de mi öldürecek-sin? Sen Mısır toprağında ancak zorba ke-silmek istiyorsun. Yoksa muslih ve hayırhah ol-mak istemiyorsun. (20) Şehrin kenarından ⁸ bir adam koşarak geldi ⁹, — Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında müşavere ediyorlar, hemen buradan çık git. Ben hakkında hayırhah olanlarımdım» dedi. (21) Bunun üzerine Musa korku ve intizar içinde şehirden çıkıp gitti ve — Yâ Rab! Beni zalim kavimden kurtar» dedi.

¹ Veya boyu mutedit oldu. Sını kırkı buldu, akıl ve rüsti kemal buldu veya bülüğa erdi, azası kemâle girdi.

² O vakit Mısır'ın merkezî Nil kenarında Menfis şehriydi.

³ Öğe uykusu zamanı veya akşamla yatış arasıydı, se yahatten avdet etmişti.

⁴ Kipti Firavun'un açığıydı ki angarya olarak Sıptıye odun yükletmek istiyordu.

⁵ Allah ölüme hükmetti, Kipti'nin canı çıktı.

⁶ Bütün zalimlerle kavga edersin, beni kavgaya sokar-sın. Veya sen ıllıl öğullarını muttası angaryada kullanıyorsun.

⁷ Veya kipti.

⁸ Firavun'un barıgâhı, divanhanesi oradaydı.

⁹ Veya şehir kenarında duran bir adam geldi.

(36) felemmâ câehüm mûsâ biayâtinâ beyyinatın kaâlû mâ hâzâ illâ sihrun müfteren ve mâ semî'nâ bihâzâ fîy âbâ-inel'evveliyin (37) ve kaâle mûsâ rabbiy a'lemü bimen câe bilhüdâ min indihî ve men tekünü lehü âkubetüddâr, innehu lâ yüflihuzzâlimûn (38) ve kaâle fir'avnü yâ eyyühelmeleü mâ alimtü leküm min ilâhin gayriy, fe'evküdliy yâ hâmanü alet-tıyni fec'al liy sarhan le'alliy attalî'u ilâ ilâhi mûsâ ve inniy le'ezunnühü minel-kâzibiyn (39) vestekbere hüve ve cünü-dühü fiyl'ardı bigayrilhakki ve zannü ennehüm ileynâ lâ yürece'ün (40) fe'ehaz-nâhü ve cünüdehü fenebeznâhüm fiyl-yemm, fanzur keyfe kâne âkubetüzzâli-miyn (41) ve ce'alnâhüm eimmeten yed'üne ilennâr ve yevmelkiyâmeti lâ yunsarün (42) ve etba'nâhüm fîy hâzihiddün-yâ la'neh ve yevmelkiyâmeti hüm minel-makbühıyn (43) ve lekad âteynâ müs-el-kitâbe min ba'di mâ ehleknelkurûnel'ülâ besâire linnâsi ve hüden ve rahmeten le'allahüm yetezekkerün.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرٍ وَمَا نَسِيتُمْ مَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمْ لَا تَذَكَّرُونَ ۝ وَكَأَلِمُسَىٰ ذَا عِلْمٍ إِذْ جَاءَهُ بِالنُّذُرِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ فَقَالَ لَوِ اسْمُكَ اللَّهُ فَإِنَّهُ لَا تَفْضَحُ السَّكْرَ ۝ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي ۝ فَأَوْقَدْ بِهَا مَا عَلَى الْطِينِ فَأَجْعَلَ صِرْحًا تَقْلُ ظِلْمَ اللَّهِ إِلَهُ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَكْظَمُ مِنَ الْكَذَّابِينَ ۝ وَاسْتَكْبَرُوا وَكَبُرُوا وَجُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُوا أَنَّهُمُ الْآخِرُونَ ۝ فَأَخَذَهُ وَجُودُهُ مَبْدَأَ نَافِرٍ فَأَنفَرَتْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝ وَجَعَلْنَا هُمَ آيَةً يَدْعُونَ إِلَى الْفَارِغِ وَوَعْدُ الرَّحْمَةِ لَا يَنْصُرُونَ ۝ وَكَانَتْ هُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۝ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَذْمُومِينَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصِيرًا لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

(36) Musa aşikâr olan mucizelerimizle onlara varınca onlar «— Bu, düzme bir büyüden başka bir şey değildir, eski babalarımızdan ¹ bunu işit-medik». dediler. (37) Musa şöyle dedi: Rabbin, nezdinden hidayetle gelmiş olanı, hayırlı akıbetin kimin olacağını herkesten iyi bilir. Zalimler umduklarına ermezler. (38) Firavun da dedi ki ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir mâbut olduğunu bilmiyorum, Haman! Benim için ateş yakıp balçıktan tuğla yap, bana bir köşk yap ki Musa'nın Tanrısına çıkayım da bakayım ². Ben Musa'yı yalancılardan zannediyorum ³ (39) O,

askerleri Mısır toprağında nahak yere böbürlendiler. Bize dönmeyeceler sandılar. (40) Bunun üzerine hem onu, hem askerlerini tutup denize döktük. Zalimler akıbeti nasıl oldu görüyorsunuz ya! (41) Onları ateşe çağırır ⁴ ele başı yaptık. Onlar kıyamet gününde de hiç bir yardım görmeyeceklerdir. (42) Bu dünyada artlarından lânet gönderdik. Kıyamet günü de onlar çirkin suretilerden olacaklardır ⁵. (43) * Biz Musa'ya, evvelki tabakaları helâk ettikten sonra insan hakkında ⁶ kalb gözü ⁷, ayn-i hidayet ve rahmet olmak üzere Kitap verdik ki onunla nasihat kabul etsinler.

¹ Veya eski babalarımız zamanında.

² Yahut köşk üstüne çıkar; ona mutfak olurum, yıldızların vaziyetlerini tarassut edeyim, b'i'seti resüle delâlet eder bir şey bulabilir miyim?

³ «Allah vardır, ben de onun peygamberiyim» sözü yalandır.

⁴ Yani girke dâvet eder.

⁵ Kötü âlametlilerden veya rahmet-i haktan uzak düşenlerden.

⁶ İsrail oğulları hakkında,

⁷ Veya açık âyetler.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغُرَّةِ إِذْ أَقْبَضَ إِلَىٰ مَوْسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا
 كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٥﴾ وَلَكَا أَتَيْنَا نَارَ فُؤَادٍ لِّمَا
 عَلَيْهِمُ الْعَمَلُ فَمَا كُنتَ تَأْمُرُ بِهَا وَمَا كُنتَ تُنصِّحُ
 عَلَيْهِمُ إِلَّا تَأْتِيَا وَلَكَا كُنْتَ تَأْمُرُ بِهِمْ ﴿٤٦﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ
 الظُّرُورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمْنَا مَوْلَىٰ رَبِّكَ لِشِئْنِ رَفْعِكَ
 مَا أَنْتُمْ مِنْ بَدْرٍ مِنْ قِبَالِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٤٧﴾ وَلَوْلَا
 أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ فَيَلْعَنُوا رَبَّنَا
 لَوْلَا أَرْسَلْنَا إِلَيْنَا رَسُولًا قَدْ خَلَّعَ أَثَابُكَ وَتَكُونُ مِنَ
 الْوَسِيِّينَ ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا جَاءَ هَرُونَ مِنَ عِيسَىٰ قَالَ أَلَا أُرَىٰ
 بُنِيَ مَاءِ أَوْ مَوْسَىٰ أَوْ يَكْفُرُوا بِنَا أَوْ مَوْسَىٰ مِنْ قَبْلُ
 قَالُوا اخْرُجْ نَطَاهِرًا وَقَالَ أَلَا إِنَّا كُنَّا بِكَ بِكَ وَنُورٌ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا قَامُوا
 بِبَيْتِهِمْ مِنْ عِيسَىٰ هُوَ هَادِيٌّ مِنْهُمْ أَتَيْنَهُ أَنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٥٠﴾ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ بِكَ إِلَهُكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ
 أَهْوََاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِنْ أَتَعَ هَوَاهُ بغيرِ هُدًى
 مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

(44) Biz, Musa'ya vahiy işini bitirdiğimiz vakit sen Tur'un batı tarafında değildin ¹. Sen orada vak'ayı müşahade edenler arasında değildin ki bilip haber veresin. (45) Fakat biz onu vahiyle bildiriyoruz. Musa'dan sonra birçok insan tabakası vücade getirdik, onların ömürleri uzadı ². Sen onlara kıssaları hâvi âyetlerini okuduğun vakit, Medyen ahali arasında mukim değildin ³, fakat biz bu haberi vermek için seni peygamber gönderdik. (46) Biz Musa'ya nida ettiğimiz zaman sen Tur tarafında değildin, fakat Rabbin tarafından bir rahmet olmak üzere onu sana tâlim ettik. Ta ki rahmet evvel ⁴ kendilerine Allah azabıyla korkutur bir peygamber gelmeyen cemaati korkutusun ki onlar bunu işitip nasihat kabul etmiş olsunlar. (47) Elleriyle kazandıkları maksiyet sebebiyle başlarına bir musibet gelince «— Ey Rab-

(44) ve mâ künte bicânibilgarbiyyi iz kadaynâ ilâ müsle'mre ve mâ künte mineşşahidiyn (45) ve lâkinnâ enşe'nâ kurûnen fetetâvele aleyhimül'umur, ve mâ künte sâviyen fîy ehli medyene tetlû aleyhim âyâtînâ, ve lâkinnâ künnâ mür-mürsiliyn (46) ve mâ künte bicânibittûri iz nâdeynâ, ve lâkin rahmeten min rab-bîk, lîtünzire kavmen mâ etâhüm min nezîyrin min kablike le'allahüm yetezekkerûn (47) ve lev lâ en tüsiybehüm musiybetün bimâ kaddemet eydiyhim feye-kuülû rabbenâ lev lâ erselte ilenâ resûlen fenettebi'a âyâtike ve nekûne minel-mü'miniyn (48) selemmâ câhümülhakkû min indinâ kaâlû lev lâ ütiye misle mâ ütiye müsâ, evelem yekfürû bimâ ütiye müsâ min kabî, kaâlû sihrânî tezâher, ve kaâlû innâ bikülliin kâfirûn (49) kul fe'tû bikitâbin min indillâhi hüve ehdâ min-hümâ ettebi'hü in kuntüm sâdikiyn (50) fein lem yesteciybü leke fa'lem ennemâ yettebi'üne ehvâehüm, ve men edallü mimmenittebe'a hevâhü bigayri hüden minallah, innallahe lâ yehdiylkavmezzâlimiyn.

bimiz! Bize bir peygamber göndereydin, biz de âyetlerine itiba edeydik de mü'minlerden olsaydık!» demeselerdi peygamber göndermezdik ⁵ (48) Onlara nezdimizden hak peygamber gelince onlar dediler ki Musa'ya verilen mucizeler ⁶ ona da verilmeliydi. Bunlar ⁷ daha evvel Musa'ya verilenleri tanıdılar mıydı? Onlar hem «— Birbirine yardım eder iki büyüdüür ⁸» dedilerdi, hem «— Biz her birini ⁹ tanıymıyoruz» dedilerdi. (49) Onlara de ki: Eğer gerçek diyorsanız Allah yanından, Kur'an'la Tevrat'tan daha iyi yol gösterir ¹⁰ bir kitap getirin de ona tâbi olayım. (50) Eğer senin sözünü kabul etmezlerse bil ki onlar yalnız heveslerine tâbi oluyorlar. Allah tarafından bir hidayete nâil olmaksızın kendi hevesine tâbi olan kimseden daha sapık kim olabilir? Allah zalim güruha hidayet etmez.

¹ Çünkü Tevrat batı tarafında verilmişti.

² Ahîi unuttular, ulûm kalmadı, vahiy kesildi.

³ Ki o âyetleri onlardan öğrenerek okumak olmasın veya sen uzun müddet Medyenliler arasında durup kıssayı onlardan öğrenmedin.

⁴ İsmail Alehyisselâm'dan Mekkelilere peygamber gelmemiştir. Veya fitret zamanında, İsa Alehyisselâm'dan sonra.

⁵ Böyle bir azîr elemeleri için seni gönderdik. Veya musibeti tâcil ederdik.

⁶ Def'aten münzel bir Kitap, yedbeyya, âsa gibi mucizeler.

⁷ Ebnay-ı cinsleri.

⁸ Veya iki büyük, kaâlû mügrîkin Arap ile (Kur'an ile Tevrat) veya (Muhammed ile Musa) aleyhimüsselâm'dır. Kiptiler ile Musa ile Harun aleyhimüsselâm'dır.

⁹ Kur'an ile Tevrat veya peygamberleri.

¹⁰ Veya hidayette daha açık.

وَمَا أَوْفَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّاتِ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا وَبَدِّلْنَهَا وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَوْفَى بِمَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَنْ وَعَدْنَاهُ وَعَدًا
حَسَنًا فَهُوَ لَا يَفِيهِمْ مَتَاعَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا نَسْنَمُ
هُوَ لَوِىَ الْعَالَمِينَ الْمُضَرَّبِ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ
شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ عَمِلُوا الْعَمَلُ
رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ عَمَلُوا بِكُمْ فَمَا نَبْتَغِيكُمْ
إِلَّا مَا كُنَّا نَأْمُرُ بِكُمْ فَمَا يُعْطُونَكُمْ وَقَالُوا عَمَلُنَا مَا كُنَّا
مَدْعُونَهُ فَلَماذا يَسْتَجِيبُ الْكَذِبُ وَرَأَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا
يَهْتَدُونَ ﴿٦٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا جِئْتُمْ بِهِمْ
فَيَقُولُ عَلَيْهِمْ إِنَّا عَمَلْنَا بِمَا نَبْتَغِيكُمْ فَمَا نَبْتَغِيكُمْ
مِنْ آبٍ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَتَعْلَمُونَ أَنَّ كَذِبُكُمْ كَانَ
بِزَيْنِ الْخُلُقِ مَا يَتَّبَعُونَ وَمَا كُنَّا نَمُرُّ بِكُمْ إِلَّا أَنَّا كُنَّا
نَدْبَرُكُمْ فَمَا كُنَّا نَعْمَلُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَنْتُمْ كَاذِبُونَ ﴿٦٥﴾
وَمَا كُنَّا نَمُرُّ بِكُمْ إِلَّا أَنَّا كُنَّا نَدْبَرُكُمْ فَمَا كُنَّا نَعْمَلُ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَأَنْتُمْ كَاذِبُونَ ﴿٦٦﴾

(60) ve mâ ütiytüm min şey'in femetâ'. ulhayâtiddünyâ ve zıynetühâ ve mâ indallahi hayrûn ve ebkaâ, efelâ ta'kulûn (61) efemen ve'adnâhû va'den hasenen fehüve lâ kıyhi kemen metta'nâhü metâ'ahayâtiddünyâ sümmе hüve yevmel-kıyâmeti minelmuhdariyn (62) ve yevme yünâdiyhim feyekuulû eyne şürekâiyyelleziyne küntüm tez'umûn (63) kaâlelleziyne hakka aleyhimülkavlü rabbenâ hâülâilleziyne agveynâ, agveynâhüm kemâ gaveynâ, teberre'nâ ileyke mâ kânü iyyânâ ya'büdü (64) ve kıyld'u şürekâeküm fede'avhüm felem yestecibû lehüm ve re'evül'azâb, lev ennehüm kânü yehtedün (65) ve yevme yünâdiyhim feyekuulû mâ zâ ecebütümülmuşseliyn (66) fe'amiyet aleyhimül'enbâü yevmeizn fehüm lâ yetesâelün (67) fe'emmâ men tâbe ve âmene ve amile sâllhan fe'asâ en yekûne minelmüflihyn (68) ve rabbükе yahluku mâ yeşâü ve yahtâr, mâ kâne lehümülhayreh, sübhâhallahi ve teâlâ am-mâ yüsrikün (69) ve rabbükе ya'lemü mâ tükinnü sudûrühüm ve mâ yu'linün (70) ve hüvâllahü lâ ilâhe illâ hü, lehül-hamdü fiyl'ülâ vel'âhıretı ve lehülhükümü ve ileyhi türce'ün.

(60) Size verilen her şey dünya diriliğinin geçinmesidir, debedesidir. Allah yanındaki nimet daha iyi ¹ ve daha bâkidir. Hâlâ buna aklınız ermiyor mu? (61) Kendisine iyi bir vâde verdiğimiz halde vâdesine kavuşan kimse, dünya diriliğinin geçinmesini geçindirdiğimiz halde nihayet nimeti zail olup sonra kıyâmet gününde ateşe hazırlananlar meyanında bulunan kimse gibi midir? (62) O gün, Allah, onlara nida eder de der ki, bana şerik zaim ettikleriniz nerede! (63) Üzerlerine azap sözü sabit olacak elebaşları «— Ey Rabbimiz! Biz nasıl azmışsak azdırdıklarımızı da öyle azdırdık. Fakat zorlamadık, sana gelip onlarla ilişgimizi kestik. Onlar bizlere değil, heveslerine taparlardı» diyecekler. (64) Onlara şöyle denecek: Sizi aptaptan kurtarmak için şerik tuttuklarınız putları çağırın. Onlar -da şaşkınlık içinde bunları çağıra-

caklar, bunlar ise onlara cevap vermeyecekler, azap görecekler, eğer onlar hidayet bulsalardı azap görmeyeceklerdi ². (65) O gün, Allah onları çağırarak, «— Peygamberlere ne cevap verdiniz?...» diyecek. (66) O gün, onlara bahaneler kapana-cak, hiç bir cevap vermeyecek onlar korkudan soruşamayacaklar. (67) Töbe ve iman edip iyi işleyen kimseye gelince onlar umduklarına nâil olmalarını ümit ederler ³. (68) Rabbin dilediğini yaratır. Dilediğini de ihtiyar eder ⁴. Onlar için hakiki bir ihtiyar yoktur ⁵. Allah şerik koştuklarından tamamiyle münezzehtir, yücedir. (69) Rabbin onların peygamber hakkında sınırlarına gizledikleri kini, aşikâr ettikleri düşmanlığı bilir. (70) Tanrı O'dur, O'ndan başka tapacak yoktur. Dünya ve âhirette hamd-ü sena O'nundur. Hüküm de O'nundur. Nihayet siz O'na döneceksiniz.

¹ Menfaati daha çok, hiç bir mazarratı yok.

² Veya kendilerinden vazgeçmeselerdi azabın sardıgını görürlerdi veya azaba bir çare bulsalardı kendilerinden azabı savuşturlurdı. Veya azap görünce hidayeti temenni ederler.

³ Yani umduklarına nâil olurlar.

⁴ Veya dileyip ihtiyar ettiğini yaratır.

⁵ Veya müşrikler için ihtiyar yoktur. Çünkü «bu Kur'an Velid bin-i Muğir'e ve Urvet ibni Mes'ut gibi büyüklerden iki kimseye nâzil olmalıydı» demişlerdi. Veya Allah dilediğini yaratır. Onlar hakkında da hayır olanı ihtiyar eder.

(71) kul ere'eytüm in ce'alallahü aleykü-mülleyle sermeden ilâ yevmilkıyâmeti men ilâhün gayrullahi ye'tiyküm bidıyâ' efelâ tesme'un (72) kul ere'eytüm in ce'alallahü aleykümmünehare sermeden ilâ yevmilkıyâmeti men ilâhün gayrullahi ye'tiyküm bileylin teskününe fiyh, efelâ tübsürün (73) ve min rahmetihî ce'ale lekümülleyle vennehare litesküñü fiyh ve lıtebeguü min fadlihî ve le'alleküm teşkürün (74) ve yevme yünâdiyhim feyekuülü eyne şürekâiyelleziyne küntüm tez'umün (75) ve neza'nâ min külli üm-metin şehiden sekulnâ hâtü bürhâne-küm fe'alimü ennelhakka lilâhî ve dalle anhum mâ kânü yefterün (76) inne kaârüne kâne min kavmi müsâ, febegaa aleyhim, ve âteynâhü minelkünüzi mâ inne mefâtihaü letenüü bil'usbeti üliylkuv-veh, iz kaäle lehü kavmühü lâ tefrah innallahe lâ yühubbülferihyn (77) vebteğı fiymâ âtâkellahüddârel'âhrreh, ve lâ tense nasıybeke mineddünyâ, ve ahsin kemâ ahsenallahü ileyk, ve lâ tebgılfeşâde fiyl'ard, innallahe lâ yühubbülmuhsidiyn.

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَكًا لَيُؤْمِرَ
الْفَلَكُ بِرُؤُوسِ السَّيِّدَاتِ يَافِيكُم بِغِيَاةٍ اَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾
قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَكًا لَيُؤْمِرَ
الْفَلَكُ بِرُؤُوسِ السَّيِّدَاتِ يَافِيكُم بِاللَّيْلِ فَتَسْكُونُ فِيْهَا اَفَلَا
تَشْعُرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لَتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٧٣﴾
وَيَوْمَ نَدْعُوْهُمْ فَيَقُوْلُ اَنْ تَشْرَكُوْا اَلَّذِيْنَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُوْنَ ﴿٧٤﴾ وَزَعَمْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدِيْكُمْ شِهَادًا فَكُنَّا هَا اَنْوَ
رُهَا كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مَا كَانُوا يَفْهَمُوْنَ ﴿٧٥﴾
اِنْ يَّارُوْنَ كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ مُّوسٰى فَيَقِيْ عَلَيْهِمْ وَاَتٰنَا
مِّنَ الْكُوفِرِ اَمَّا نِ مَّا فَجَّحَ النَّارُ بِالْفَصْبَةِ اُولٰٓئِكَ الْفٰوَةُ
اِذْ قَالَتْ لِمَ قُوْنٰ لَهٗ لَا تَفْشَحُ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفٰرِحِيْنَ ﴿٧٦﴾
وَاتَّبَعَ فَيَذٰلِكَ اَللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْصَرِفْ بِكَ
مِّنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَسْبِغْ
الْفَسَادَ فَاَلَا رَءُوسًا لِّلّٰهِ لَا يُحِبُّ الْمُنْكَرِيْنَ ﴿٧٧﴾

(71) Onlara de ki ne dersiniz? Allah geceyi size kıyamet gününe kadar uzatsaydı Tanrı'dan başka size ışık verecek hangi mâbüt vardır? Daha nasihatımızı işitmiyor musunuz? (72) De ki ne dersiniz? Allah size gündüzü kıyamet gününe kadar uzatsaydı Allah'tan başka size istirahat bulacağınız geceyi getirecek hangi mâbüt olabilir? Daha asar-ı kudreti görmüyor musunuz? (73) O'nun rahmeti eserindedir ki geceyi sükün ve istirahat ile geçirmeniz, gündüzü inayetinden esbab-ı mâişet aramanız için yaratmıştır. Ta ki bu nimetleri bilerek gece ve gündüz şükredesiniz. (74) O gün, Allah onlara — Bana şerik zaim ettiğiniz mâbûtlarınız nerede? diye nida edecek. (75) Her bir ümmetten kendi peygamberini onlara karşı hakkıyla bir şahit çıkaracağız ¹ da bur-

hanınızı getirin diyeceğiz. Artık onlar o zaman hak olan tevhid ve ibadetin Allah'a mahsus olduğunu anlayacaklardır, uydurdıkları putlar da onlardan nihan olup gidecektir. (76) Karun yok mu? O Musa'nın kavmindendi, kavmine karşı yolsuzlukta ² bulundu. Biz ona o kadar hazineler verdik ki anahtarları ³ taşımak birarada güçlü, kuvvetli birkaç kişiye ağır gelirdi. Hani ona kavmi demişlerdi. Servetine mağrur olup şımarma, Allah şımarıkları sevmez; (77) — Allah'ın sana verdiği bu servetle âhîret sarayının saadetini, araştı ⁴, dünyadaki payını da unutma. Allah sana nasıl ihsan etmiş sen de insanlara öyle ihsan et. Yeryüzünde fesat karıştırma. Çünkü Allah fesatçıları sevmez.

¹ O şahitler onların dediklerine şahadet edecekler.

² Onlara kibr etmekle, zulüm etmekle, onları emri altına girmelerini istemekle, Musa Aleyhisselâm'a serkeşlik etmekle.

³ Veya malları o kadar çoktu ki hazinedarların hıfzı.

nı yorardı.

⁴ Yani malını Allah yolunda sarfet.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۖ وَأَوَيْتُ إِلَىٰ اللَّهِ فَهُوَ مَوْلَاكَ ۚ
مِن قَبْلُ مِنَ الْعَرْسِ ۚ مِنَ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ هُوَ قَوْلُهُ ۚ وَكَانَ جَمْعًا
رَّأَيْتُكَ عِنْدَ نُورِهِمُ الْحَرَمُونَ ۚ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي
ذِيئِهِ ۚ قَالَ الَّذِينَ يَرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا إِنَّا كُنَّا نَمُوتُ
مَّا أَوْفَىٰ كَارُونَ ۚ إِنَّهُ لَمَّا كُنَّا نَحْطُ عَلَيْهِمْ ۚ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ وَلَيْسَ كَمَوْلَا اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ وَعَدَ بِهَا وَلَا لِمَنْ يَسْتَسْتَأْذِنُ
إِلَّا الصَّابِرُونَ ۚ فَخَسَفْنَا بِهٖ وَبِذَوِيهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانُ لَهُ
مِنْ قَوْمٍ يُصِرُّونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا لَهُمْ يَنْصَحُونَ ۚ
وَاصْبِرْ ۚ الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَ أَمْكَاتَ الْإِلْسِ يَهُودُونَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ لَوْلَا أَن
مَرَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ۚ وَكَانَ لِلْإِنسَانِ الْكَافُورُونَ ۚ
تِلْكَ الْأَمْثَلُ ۚ أَلَا خَيْرٌ مِّمَّا يَجْعَلُونَ ۚ الَّذِينَ لَا يُزِيدُونَ عِلْمًا
فِي الْأَرْضِ وَلَا فَنَاءً ۚ وَأَوَلَا عَاقِبَةُ الْأَشْيَاءِ ۚ الَّذِينَ
بِالْحَسَنَةِ قَوْلَهُ خَيْرٌ مِنْهُمَا ۚ وَاللَّهُ يَتَذَكَّرُ الْغَافِرِينَ ۚ
الَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نَنْسُوا أَعْمَالَهُمْ ۚ

(78) kaâle innemâ üttiühü alâ ilmin indiy, evelem ya'lem ennallahe kad ehleke min kablihi minelkurûni men hüve eşedü minhü kuvvetin ve ekserü cem'a, ve lâ yüs'elü an zunûbihilmülmücrimün (79) feharece alâ kavmihi fîy ziynetih, kaâleleziyne yüriydünelhayâteddünyâ yâ leyte lenâ misle mâ ütiye kaârünü innehü lezû hazzın azıym (80) ve kaâleleziyne ütül'ilme veyleküm sevâbullahi hayrun limen âmene ve amile sâlihâ ve lâ yülekaâhâ illessâbirün (81) fehasefnâ bihi ve bidârihil'ard, ve mâ kâne lehü min fietin yansurühü min dünillahi ve mâ kâne minelmuntasırıyn (82) ve asbhealleziyne temennev mekânühü bil'emsî yekuülüne veyke'ennallahe yebsüturrizka limen yeşâü min ibâdihî ve yakdir, lev lâ en menallahü aleynâ lehasefe binâ, veyke'ennehü lâ yüflihulkâfirün (83) tilkeddârü'lâhîretü nec'alühâ illeziyne lâ yüriydüne ulüvven fiyl'ardı ve lâ fesâdâ, vel'âkıbetü ilmüttekyın (84) men câe bilhasneti felehü hayrun minhâ ve men câe bisseyyietî felâ yücelleziyne amlüsseyyiâtî illâ mâ kânü ya'melün.

(78) Karun «— Bu servet bana ancak ilmin¹ sayesinde verilmiştir» demişti. O, bilmiyor mu ki Allah daha evvel kendisinden daha şanlı ve kuvvetli, daha ziyade para yığmış nice tabakaları he-lâk etmişti. Günahkârlar kendi günahlarından sorulmazlar². (79) O bir gün debede ve dârat ile kavmine görünmüştü, dünya diriliğini isteyenler «— Keske Karun'a verildiği gibi bize de verilseydi. Çünkü Karun büyük bir devlet ve baht sahibidir» demişlerdi. (80) Yuşa gibi ilim ve irfana nâil olanlara dediler ki vâye size! İman edip iyi işleyen kimse için Allah'ın sevap ve mükâfâtı daha iyidir. Bu saadete ve siyrete yalnız ta'at ve ibadette sabır edenler kavuşur. (81) Biz hem onu, hem evini zلزلة ile yere geçirdik. Ona Allah'

tan başka yardım edip azaptan kurtarır hiç bir taraftar bulunmadı. Kendisi de Musa'dan üç alanlar arasına geçemedi³. (82) Düin, onun mekânını ve şerefini temenni edenler ertesi sabah birbirlerine diyorlardı: Vay biz bilmemişiz! Allah dile-dığının rızkını genişletir, dilediğinin rızkını da dar-laştırır! Allah'ın bize bol nimeti olmasaydı⁴ elbette bizi de yere geçirirmiş. Vay biz bilmemi-şiz! Kâfirler umduklarına ermezlermiş. (83) Bu âhîret sarayını, yeryüzünde nâs'ı hiçe saymamayı ve bozukluğunu istemeyen kimselere verilir. İyi akıbet sakinanlarındır. (84) Her kim iyilik geti-rirse ondan daha iyi mükâfata nâil olur. Her kim de kötülük getirirse kötülük işleyenlere ancak iş-lediklerine göre ceza verilir.

¹ Ticaret ilmini bildiğimden veya âlim olduğumdan dolayı. Veya Allah bana bilerek verdi.

² Günahları yüzlerinden belli olur.

³ Yahut kendisini azaptan kurtaranlardan olamadı.

⁴ Bizim istediğimizi vermek suretiyle inayet etme-seydi, inayeti olmayıp da istediğimizi verseydi.

(85) innelleziy farada aleykelkur'âne le-râddüke ilâ ma'âd, kul rabbıy a'lemü men câe bilhüdâ ve men hüve fıy dalâlin mübiyn (86) ve mâ künte tercü en yül-kaâ ileykelkitâbü illâ rahmeten min rab-bike felâ teküenne zahiyyen lilkâfirıyn (87) ve lâ yasuddünneke an âyâtillâhi ba'de iz ünzilet ileyk, ved'u ilâ rabbıke ve lâ teküenne minelmüşrikiyn (88) ve lâ ted'u ma'allahi ilâhen âhar, lâ ilâhe illâ hü, küllü şey'in hâlıkün illâ vecheh, lehülhükümü ve ileyhi türce'un.

SÜRETÜL-ANKEBÜT

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) elif lâm mîm (2) ehasibennâsü en yütrekü en yekuülü âmennâ ve hümlâ yüftünün (3) ve lekad fetennelleziyne min kablihım feleya'lemennallahüleziyne sadakuü ve leya'lemennelkâzıbiyn (4) em hasibelleziyne ya'melünnesseyyiâtı en yes-bikuünâ, sâe mâ yâhkümün (5) men kâ-ne yercü likâallahi feinne ecelallahı leât ve hüvessemiy'ul'alıym (6) ve men câhe-de feinnemâ yücâhidü lınefsih innallahe leganiyyün anil'âlemiyn.

(85) Üzerine Kur'an'ın ¹ farz kılan Allah her halde seni o avdetgâhına ² döndürecek. Onlara de ki Rabbim hidayet getireni de, apaçık sapıklıkta bulunanı da herkesten iyi bilir. (86) Sen kendine Kitabın gönderileceğini ummuyordun. Ancak Rabbin, kendi rahmetinden sana bunu gönderdi. Sakın kâfirlerle arka olma ³ (87) Sana Allah'ın âyet-

اَلَّذِي مَرَّ عَلَيْنَا فَمِنْ رَحْمَةِ رَبِّكَ
اَعْلَمُ مِنْ جَاءِ الْيَهُودِيِّ وَمِنْ هُوَ حَبْلٌ لِّمُتَّبِعِيهِ ۝ وَمَا
كُنَّا بِرَبِّكَ اَنْ يُطِيعَا لَكَ الْكِتَابَ وَلَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ عَلَيْهِمْ لَكَ فِئَةٌ ۝ وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ
اللّٰهِ عِدَّةٌ اِنْ اَنْزَلْنَا لَكَ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُتَشَكِّكِيْنَ ۝ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ إِلٰهًا اٰخَرَ لَا إِلٰهَ اِلَّا هُوَ
كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ اَلَمْ يَحْكَمْ بِالْاَيِّ وَرَجِعُوْنَ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اَلَمْ يَحْسِبِ النَّاسُ اَنْ يُتْرَكُوْا اَنْ يَقُوْلُوْا اٰمَنَّا وَهُمْ
لَا یَعْلَمُوْنَ ۝ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَمْ یَلْمِزْهُمُ
اللّٰهُ شَيْئًا وَكَانَ صِدْقًا وَاَعْلٰنًا لِّكَذِبِیْنَ ۝ اَمْ یَحْسِبُ الَّذِیْنَ یُبَدِّلُوْنَ اَلْسِنٰتَیْ
اَنْ یَّسِفُوْا نَاسًا مَا یُحْكُمُوْنَ ۝ مَنْ كَانَ رِجَالُ اللّٰهِ
فَاَنْ جَلَّ لِلّٰهِ لَا یَنْ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ۝ وَمَنْ جَاهَدَ
فَاِنَّمَا یُحَادِثُ نَفْسِهٖ وَاِنَّ اِلٰهَ لَکُمْنِ عَنِ الْعَالَمِیْنَ ۝

ANKEBUT SÜRESİ ^[2]

Bismillâhirrahmânirrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâ, mîm. (2) Nâs meşakkat ve mihne-te düşmesizin mücceret «— İman getirdik» de-mekle bırakılacaklar mı sandılar? (3) * Onlar-dan evvelkilerini de mihnet ve meşakkate uğrat-mıştı ¹. (4) Allah elbette sadıkları da bilip, kâzipler-i de bilir. Ona göre ceza verir. (4) Yoksa kötü-lük işleyenler bizi geçip giderek savaşacaklar mı sandılar? Onlar ne fena hükümde bulunuyorlar.

leri inzâl olunduktan sonra sakın kâfirler seni on-dan çevirmesinler, nâs'ı Rabbine dâvet et. Sakın müşriklerden olma. (88) Allah ile beraber başka bir mâbuda tapma ⁴, O'ndan başka tapacak yok-tur, Allah'ın veçhinden başka her şey helâk olur, hüküm O'nundur, siz ancak O'na döneceksiniz.

(5) Her kim Allah'a kavuşmayı umarsa ona ha-zırlansın, çünkü Allah'ın kavuşmak için tâyin et-tiği vakit elbette gelecektir. O, kullarının her sö-zünü işitir, içlerinde olanı hakkıyla bilir. (6) Her kim ta'atte mücadele ederse ancak kendi faydası için mücadele eder. Çünkü Allah cihânın müca-hedesinden müstâğnidir.

¹ Telâvetini, tebliğini, amelini.

² Mekke veya cennete, vaad buyurduğu ve herkesin arzusu olduğu makam-ı Mahmud'ı.

³ Dediklerini yapma, onlara müdara etme.

⁴ Suduru mümkün olmayan bir şeyi peygamberden menetmek müşriklerin peygamberden hiç bir veçhile mü-

saade istememelerini katr' içindir.

⁵ Mekke'de nazıl olmuş (69) âyetidir.

⁶ Kelime-i Şehadet'i getirirler, rüşud ve sebat sahibi olup olmaması ayırıldıkları için, meşakkat ve mihnete ma-rûz olurlar.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُنَّ الْحَسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَوَعَدْنَا الْآدَمَ
بِالْبَرَكَةِ إِنَّا جَاهِدُونَ لَكُمُ الْبَيْتَ لِكَيْ لَا يَكُونَ لَكُمُ الْبَيْتُ
فَلَا تَطْغَوْا فِي الْكِبْرِ ثُمَّ كُنَّا تَحْتَهُ قَتْلُونا ۝
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ۝
وَمِنَ الْقَائِمِينَ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذْ أَوْحَىٰ فِي الْقُرْآنِ
بِحِكْمِهِ أَنَّكَ إِسْرَافٌ يَا آلِهَةَ وَلَوْ جَاءَ نَصْرٌ مِن رَّبِّكَ
لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِعَاطِلٍ فِي صُذُورِ
الْعَالَمِينَ ۝ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ
الْكَافِرِينَ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَتَجْعَلُ
سَبِيلَنَا وَنَحْنُ بِحُطَايَا وَمَا نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ رَبَّنَا حَسْبُنَا
مِنْ شَيْءٍ إِنَّمَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَانْقَلَبُوا فَمِنْهُمْ
مَنْ تَوَلَّىٰ وَكُنَّا لِلْعَذَابِ حَرَامًا ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا نُونًا
إِلَٰهًا فَقَالُوا لَوْلَا إِلَٰهٌ غَيْرُ إِلَٰهِهِمْ كَانُوا فَاعْتَدُوا ۝
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَمَّتْ فِيهِمُ الْفُلُ فَسُحِقُوا
خُبْرِينَ مِمَّا قَاعَهُمُ الْغُلُوقَ إِذْ يَخِرُّونَ ۝

(7) velleziyne âmenü ve amilüssâlihâtî lenükeffirenne anhum seyyiâtihim ve lenecziyennehum ahsenelleziy kânü ya' me'lün (8) ve vassaynel'insâne bivâlideyhi husnâ, ve in câhedâke litüşrike biy mâ leyse leke bihi ilmün felâ tütü' hüma, iley-ye merci'üküm fe'nebbi'üküm bimâ kün-tüm ta'melün (9) velleziyne âmenü ve amilüssâlihâtî lenüdhlennehum fissâli-hiyn (10) ve minennâsi men yekuülü âmennâ billâhi feizâ üziye fiyllâhi ce'ale fitnetennâsi ke'âzâbillâh, ve lein câe nas-run min rabbike leyeukuülünne innâ kün-nâ maaküm, eveleysallahü bia'leme bimâ fiy sudüril'âlemiyn (11) ve leya'lemennallahüllezziyne âmenü ve leya'lemennel-münâfikıyn (12) ve kaâlelleziyne keferü lillezziyne âmenüttetbi'ü sebiylenâ velnah-mil hatâyâküm, ve mâ hüme bihâmiliyne min hatâyahüm min şey', innehüm lekâ-zibün (13) ve leyahmlünne eskaâlehüm ve eskaâlen ma'a eskaâlihim ve leyeüs'e-lünne yevmelkiyâmeti ammâ kânü yefte-rün (14) ve lekad erselnâ nühan ilâ kav-mih, felebise fiyhim elfe senetün illâ ham-siye âmâ, fe'ehezehümüttüfanü ve hüme zâlimün.

(7) İman getirip iyi amel işleyenlerin * kötülüklerini örteceğiz, onlara işlediklerinden daha güzel mükâfât vereceğiz: (8) İnsana ana ve babalarına hüsn-ü muamele etmeyi tavsiye ve emrettik. Şayet onlar ulûhiyetini bilmediğın ¹ şeyi bana şerik koşman için seninle duruşur-larsa onlara itaat etme. Hepinizin dönüşü yalnız banadır. O vakit size işlediklerinizi haber vereceğim. (9) İman edip iyi amel işleyenleri de elbette salihler zümresine sokarız. (10) İnsanlar içinde öyleleri vardır ki — Tanrı'ya inandık derler», her ne zaman Tanrı yolunda bir ezaya uğrasalar insanın mihnetini Tanrının azabıymış gibi telâkki ederler. ² * Şâyet Rabbin tarafından zafer ve ga-nimet gibi bir nusrat gelirse biz de sizinle beraber-

dik, bize de verin derler. Allah, cihanın sinele-rinde olan iman ve nıfakı herkesten iyi bilmez mi? (11) * Allah mü'minleri de bilir, münâfıkları da bilir. (12) Kâfirler mü'minlere dediler ki yolumu-za, dinimize tâbi olun, şayet günah terettüp eder-se günahlarınızı taşırız ³, halbuki kâfirler onların günahlarından hiç bir şey taşıyacak değillerdir ⁴. Çünkü onlar yalancı kimselerdir. (13) * Kendi yüklerini o yüklerle beraber yoldan çıkardıkları başkalarının yüklerini de taşıyacaklar. * Kiyâmet gününde de uydurdıkları şeyden ⁵ sorulacaklardır. (14) * Biz Nuh'ı kavmine göndermişiz o, onların arasında bin seneden elli yıl eksik ⁶ ekleştii, onları tufan aldı, onlar zalim kimselerdi.

¹ Ulûhiyeti olmayan bir şey. ² Nasıl azab: Bâri kü-fürü menederse nâs'ın eza ve mihneti de imanı meneder sayarlar veya nasıl azab: Bâri'den feryat ederlerse nâs'ın ezasından da öyle feryat ederler, nâs'ın eza ve mihnetini, azabı Bâri gibi telâkki ederler de imandan dönerler.

³ Kiyâmete inanmadıklarından böyle söyüyorlar. ⁴ Yani onların günahları kâfirininkinden. Belki saparlar, şaptır-lar da bu iki nevi günâhı taşırlar. * Onların günahlarını taşırız demişlerdi. Onlara haydî taşıyınız derler, onlar ta-sımazlar, kendilerine neye iftira ettiniz, hanî kiyâmete inan-

mıyordunuz denir veya Allah'a karşı uydurdıkları şeyden sorulurlar. * Nazm: Ceilide bin sene zıkr olunduktan son-ra elli yılı istisna edilmiş onlardan sonra elli yıl istisrahatte kaldığına işaretir. Nitekim nazm-ı Ceilide bin adedi ile «Sene», elli adedi ile «Âm» vârid olmuştur. Araplar ise bol-luk senesini «Âm» kuraklık senesini «Sene» ile tabir eder-sin, kesret müddeti beyan için adedin en yüksek mertebesi olan «bin» zıkr edilmiştir. Tul müddet zikri de pygam-berimizin hatırını teskiye etmek içindir.

(15) fe'enceynâhü ve ashâbessefeyneti ve ce'alnâhâ âyeten lil'âlemiyn (16) ve ibrahîme iz kaâle likavmihi 'bûdullahe vetekuûh, zâliküm hayrun leküm in kün-tüm ta'lemûn (17) innemâ ta'bûdüne min dünüllâhi evsânen ve tahlükuüne ifkâ, innelleziyne ta'bûdüne min dünüllâhi lâ yemliküne leküm rızkaâ, febteguû indallahirrızk, va'bûdühü veşkürü leh, ileyhi türce'ün (18) ve in tükezzibü fekad kezzebe ümemün min kabliküm, ve mâ alerresûli illelbelâgülmübiyn (19) evelem yerev keyfe yûbdıyullahülhalk, sümme yu'rydüh, inne zâlike alallahi yesiyr (20) kul siyrü fiyl'ardı fanzurü keyfe bed'e'lhalk, sümmallahü yünşiy'ün-neş'etel'âhrreh, innallahe alâ külli şey'in kadiyr (21) yu'azzibü men yeşâu ve yerhamü men yeşâ', ve ileyhi tüklebün (22) ve mâ entüm bimü'ciziyne fiyl'ardı ve lâ fiyssemâi ve mâ leküm min dünüllâhi min veliyyin ve lâ nasıyr (23) velleziyne keferü biâyâtillâhi ve likaâihı ulâike yeisû min rahmetiy ve ulâike lehüm azâbün eliyim.

فَاتَجَنَّبَهُ وَاصْطَابَ السَّفِينَةَ وَجَعَلَهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾
وَابْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَانْتَعِمُوا ذُرِّيَّتَكُمْ
خَيْرًا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَاعْبُدُوا اللَّهَ الرَّزَّاقَ
وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَِّهِ رَبِّكُمْ وَتَجْعَلُونَ
فَعْدَكُم بِأَسْمَاءِ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَّمَ الرَّسُولُ إِلَّا السَّبَّاحَ
الْبُيُوتَ ﴿١٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٨﴾ فَلْيَسِّرُوا فَا لَأَرْضَ قَانِظِرُوا
كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن
يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فَا السَّمَاءِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ
وَلَا نَهْيٍ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ
يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾

(15) Biz de, onu ve gemide bulunanları kurtardık, bu hâdiseyi cihana ibret kıldık. (16) İbrahim'i de gönderdik. Hani o, kavmine demişti: «— Tanrıya tapın, O'ndan sakının; bilerseniz bu hal sizin için daha iyidir.» (17) «— Siz, Allah'ı bırakarak yalnız putlara tapıyorsunuz, onlara mâbût diyerek yalan uyduruyorsunuz. Allah'ı bırakarak taptıklarınız yok mu, onlar size hiç bir rızık vermeye kaadir olamazlar. Artık rızıkı Allah yanında arayın, O'na ibadet edin, O'na şükredin. Yalnız O'na dönacaksınız.» (18) Eğer siz peygamberi yalancı sayarsanız ona ne! Çünkü sizden evvel geçen ümmetler de peygamberlerini yalancı saymışlardı. Peygambere şüphe kalmayacak veçhile aşîkâr bir surette risaleti tebliğ etmeden başka hiç bir şey düşmez. (19) Onlar Allah'ın nasıl yeni bir mah-

lûk vücuda getirdiğini bilmiyorlar mı? Onu yine tekrar diriltecektir. Çünkü bu, Allah'a göre kolaydır. (20) Onlara de ki yeryüzünde gezin, tozun. Allah nasıl yeni bir mahlûk vücuda getirmişti, bir kere görün, sonra Allah diğer neşet'i de vücuda getirecektir¹. Çünkü Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (21) O, dilediğini azaba duçar eder, dilediğine de merhamet eder. Ancak O'na döneceksiniz. (22) Sizler yeryüzünde saklansanız da gökte olsanız da² Allah'ı mücazaatta âciz kılacak değilsiniz. Allah'tan başka sizin ne yârınız var, ne medetkârınız var. (23) Onlar ki Allah'ın âyetlerini ve ona kavuşmayı tanımazlar. İşte onlar benim rahmetimden ümitsiz olmuşlardır. İşte onlar için acıklı azap vardır.

¹ Birinci neşetten sonra diğer neşet gelir, yani ilk defa yarattığı gibi ikinci kere de yaratır.

² Veya yüksek kalelere çıksanız da.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ وَارْحَمُوهُ مَا جَاءَهُ
 اللَّهُ مِنْ لَدُنَّا مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ لِأَنَّهُ لَعَلَّوهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾
 وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَنَّا بِمَا كَسَبَتْ
 وَلَيْعُنَ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَأَمَّا وَبِكُمُ الْآثَارُ وَمَا كَانَ لَكُمْ مِنْ
 نَاصِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَأَمَّا لَهُ لُوطُ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي
 هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَيَعْنِي أَلَّهُ الْعِزَّ وَالْعِزَّ وَبِ
 وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ
 أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَآتَيْنَاهُ فِي الْآخِرَةِ وَلَكِنَّ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾
 وَلَوْ طَافَ فِي الْقُلُوبِ لَوَجَدُوا فِيهَا قُوَّةً لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا
 مَعَكُمْ مَعَكُمْ بِمَا كَانُوا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَلَيْسَ
 لَنَا قُوَّةٌ أَلَيْسَ لَنَا قُوَّةٌ وَنَقُطُّوا النَّبِيلَ وَآتَيْنَاهُ نَادِيكُمْ
 أَلَيْسَ لَكُمْ قُوَّةٌ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ
 أَلَيْسَ لَكُمْ قُوَّةٌ إِنَّ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾
 قَالَ رَبِّبِ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

(24) femâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâluhtülülühü ev harrikuühü fe'encâhul-lahü minennâr, inne fiy zâlike leâyâtîn likavmin yü'minün (25) ve kaâle inne-mettehaztüm min dünüllâhi evsânen me-veddete beynüküm fiylhayâtiddünyâ, süm-me yevmelkiyâmeti yekfürü ba'düküm biba'dın ve yel'anü ba'düküm ba'dan ve me'vâkümünnârü ve mâ leküm min nâsirıyn (26) feâmene lehî lût ve kaâle inniy mühâcırün ilâ rabbıy, innehü hü-vel'azıyzülhakiym (27) ve vehebnâ lehü ishâka ve ya'kuûbe ve ce'alnâ fiy zürriy-yetihünübüvvete velkitâb, ve âteynâhü ec-rehü fiyddünyâ, ve innehü fiyl'âhreti leminessâlihıyn (28) ve lûtan iz kaâle li-kavmihi inneküüm lete'tünelfâhişete mâ sebekaküm bihâ min ehadin minel'âle-miyn (29) einneküüm lete'tünerricâle ve takta'ünessebiyle ve te'tüne fiy nâdiykü-mülmünker, femâ kâne cevâbe kavmihi illâ en kaâlû'tinâ bi'azabillâhi in künte minnessâdikıyn (30) kaâle rabbinsurniy alelkavmilüfısdıyn.

(24) Putlar kırıldıktan sonra artık kavminin ce-
 vabı — İbrahim'i öldürün veya yakın» demek-
 ten ibaret oldu. Allah onu ateşten kurtardı. İşte
 bunda mü'min cemaati için ibretler vardır. (25)
 İbrahim dedi ki siz Allah'ı bırakarak dünya diri-
 liğinde ancak aranızda muhabbet vesilesi olmak
 üzere birtakım putları mâbüt edindiniz, sonra kı-
 yamet günü biriniz diğerini tanımayacak, öbürü-
 nüz de diğerine lânet edecek ¹, barınacak yeriniz
 de ateş olacak, hiç birinizi kurtaracak bir fert bu-
 lunmayacak. (26) O'na Lût iman etti ², İbrahim ³
 dedi ki ben, Rabbinin emrettiği yere hicret ede-
 ceğim ⁴. Çünkü O, yegâne galip ve işinde hakim-
 dir ⁵. (27) Biz, ona İshak'ı, Yakub'u bağışladık,

onun zürriyetine nübüvvet, Kitap verdik ⁶, dün-
 yada onun mükâfatını verdik ⁷, o, âhirette de sa-
 lihlerden olacaktır ⁸. (28-29) Lût'u da gönder-
 dik. Hani o, kavmine şöyle demişti: Sizden evvel
 âlemde hiç bir kimsenin yapmadığı hayasızlığı
 yapıyorsunuz. Siz erkekleri mi yanaşmıyorsunuz?
 Namuslarına veya mallarına taarruz için yolları
 mı kesmiyorsunuz? Derneklerinizde her nevi yüz-
 süzlük mü yapıyorsunuz? Kavminin ona cevabı
 istihza ile — İddianda gerçek diyorsan bize
 Allah'ın azabını getirin» demekten ibaret kaldı.
 (30) Lût — Yâ Rab bu fesatçı cemaata karşı
 bana yardım et» dedi.

¹ Tâbi metbu'a lânet edecek, metbu' tâbi'den ilişkili
 kesecek.

² Lût aleyhisselâm evcelle mü'mindi. Bu kere İbrahim
 aleyhisselâm'ın nübüvvetini tasdik etti.

³ Veya Lût.

⁴ Bunların arasından çıkıp gideceğim.

⁵ Beni düşmanlarımdan muhafaza eder, bana yaraya-

cak şey ile hükmeder.

⁶ Ondan sonra her nebi onun zürriyetindendi, dört Ki-
 tap da onun zürriyetine verildi.

⁷ Mahbubülkülp yaptık, adı, sanı iyi anıldı, umum
 ehli edyân kendisini sana etmekle muhaceret mükâfatını
 verdik.

⁸ Derrecât-ı âliye sahibi olacak.

(31) ve lemmâ câet rusûlünâ ibrahîm'e bilbüşrâ, kaâlû innâ mühlîkû ehlî hâzîlilkaryeh, inne ehlehâ kânû zâlimiyn (32) kaâle inne fîyhâ lûtâ, kaâlû nahnû a'lemû bîmen fîyhâ lenünecciyennehû ve ehlehu illemre'etehû kânet minelgaâbirîyn (33) ve lemmâ en câet rusûlünâ lûtân siy'e bîhim ve dâka bîhim zer'â, ve kaâlû lâ tehaf ve lâ tahzen, innâ müneccûke ve ehleke illemre'eteke kânet minelgaâbirîyn (34) innâ münzilûne alâ ehlî hâzîlilkaryeti riczen minessemâi bimâ kânû yefsûkûun (35) ve lekad tereknâ minhâ âyeten beyyineten likavmin ya'kilûn (36) ve illâ medylene ehâhüm şu'ayben fekaâle yâ kavmi'büdullâhe vercül-yevmel'âhire ve lâ ta'sev fiyl'ardı müfsidiyn (37) fekezzebühû fe'ehazethümür-recfetü feasbehû fiy dârihim câsimiyn (38) ve âden ve semûde, ve kad tebeyyene leküm min mesâkinihim, ve zeyyene lehümüşşeytânü a' mâlehim fesaddehüm anissebîyli ve kânû müstebsirîyn.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا قَالُوا ظَالِمِينَ ۖ قَالُوا لَئِنْ
فِيهَا لَطَمٌ وَلَوْ أَنفَعَا غُلَامَيْنِ فِيهَا نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
إِلَّا أَمْرًا ۖ ذَكَرْتُمْنَ آلَ فِرْعَوْنَ ۖ وَلَمَّا أَن جَاءَتْ
رُسُلُنَا لُوطًا سِجِّينَهُ وَمَا يَحْتَفِلُ فِيهِ ۖ ذَكَرُوا قَالُوا
لَا تَعْجَلْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجِيكَ وَأَهْلَكَ ۖ إِلَّا أَمْرًا لَّا
كَانَتْ مِنَ الْغَاسِقِينَ ۖ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ
الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۖ
وَلَقَدْ زَكَّاهُمَا ۖ إِنَّ يَتْلُمُ الْقَوْمَ الْعَاقِلُونَ ۖ وَالْإِلَىٰ
مَدِينٍ آخَرَهُمْ نُسَيْبٌ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَرْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
ۖ فَكَذَّبُوهُ فَاقْتَدَهُمُ الرِّجْزَ فَأَصْحَابُ دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ۖ وَعَادًا وَثُمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ
مَّسَاجِدِهِمْ وَرَبِّكُمْ ۖ إِنَّهُمْ لَشَاعِرُونَ ۖ فَصَدَّهُمْ
عَنِ النَّسِيلِ ۖ وَكَانُوا مُسْتَبِيرِينَ ۖ

(31) Elçilerimiz İbrahim'e müjde getirince «— Biz bu kasaba ahalisini helâk edeceğiz. Çünkü zalim kimselerdir» dediler. (32) İbrahim elçilerimize «— İçlerinde Lût var» dedi. Onlar da dediler ki biz orada kimlerin bulunduğunu herkesten en iyi biliriz. * Onu ve ailesini kurtaracağız, ancak karısı geri kalanlarla beraber helâk olacak. (33) Vakta ki elçilerimiz Lût'a vardılar. Lût onların gelmesinden pek şikildi, nâçar kaldı. Onlar şöyle dediler: «— Korkma, bizim için gam çekme, biz seni ve aileni kurtaracağız. Ancak karın kalanlarla beraber helâk olacak». (34) «— Biz bu kasaba ahalisine fîsk ve yüzüzlüklerinden dolayı

gökten azap indireceğiz¹. (35) * Biz oralardan akli erecelere ibret olmak üzere apaçık bir nişan² bıraktık. (36) Medyen ahalisine de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Şuayb dedi ki «— Ey kavimim! Tanrı'ya tapın, âhiret gününün sevabını umun. Yeryüzünde fesat çıkararak fenalık etmeyin». (37) Onlarsa Şuayb'ı yalancısı saydılar. Bunun üzerine onları şiddetli bir sarınsı aldı. Evlerinde dizüstü çökmüş, ölü bir halde kaldılar. (38) Âd, Semud kavmini de helâk ettik. Size onların meskenleri belli olmuştur³. Şeytan onlara kötü amellerini bezemiş, onları doğru yoldan alıkoymuştur. Halbuki onlar basiret sahibiydiler⁴.

¹ Lût aleyhisselâm zamanında İbrahim aleyhisselâm vardı, onun tevhidî halk arasında müstehtirdi. Ona mebnî Lût aleyhisselâm kavmini tevhide davete lüzüm görmemiş. Ancak onlara mahsus olan hayasızlığı nehiy etmişti.

² Harabeler veya onların kasabalarını.

³ Onların meskenlerinden gelip geçtikçe helâkleri işi belli olmuştur.

⁴ Âkil, zekiyydiler, fakat inat ettiler.

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى
بِالْبَيِّنَاتِ فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٣٩﴾
فَكَذَّبُوا أَخِيذًا وَذُكِرُوا فِيهِمْ مِنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفَ ابْر
الْأَرْضِ وَمِنْهُمْ مَنْ أَعْرَفْنَا وَمَا كَانُوا لِيُظْلَمُوا
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
إِذَا خَذَتْ بَنَاتَهَا وَأَنَّ أَوْهَرَ الْبُيُوتِ لَبِيتَ الْعَنْكَبُوتِ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنْ أَلَّ اللَّهُ يَسْكُمَ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
رَبِّهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَبَلَّغْنَا الْإِنْسَانَ
نَصْرَهُمَا لِكُلِّ شَيْءٍ وَمَا يَعْلَمُهَا إِلَّا الْعَالَمُونَ ﴿٤٣﴾ خَلَقَ
اللَّهُ الْإِنْسَانَ وَالْأَرْضَ وَالسَّمَاءَ وَالْجِبَالَ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ﴿٤٤﴾ أَنَّا لَمَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَمْرًا
الضَّلُوةَ إِنْ أَلَّ الضَّلُوةَ تَنْهَى عَنِ الْفِتْنَةِ وَالْمَنْكُورِ
وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

(39) ve kaârüne ve fir'avne ve hâmane ve lekad câehüm müsâ bilbeyyinâtı fes- tekberü fiyl'ardı ve mâ kânü sâbıkyn (40) feküllen ehaznâ bizenbih, femin- hüm men erselnâ aleyhi hâsibâ, ve min- hüm men ehazethüssayhah, ve minhüm men hasefnâ bihil'ard, ve minhüm men agraknâ, ve mâ kânallahü llyazlimehüm ve lâkin kânü enfüsehüm yazlîmün (41) mesetüllezinyettehazü min dünüllâhi evli- yâe kemeselil'ankebût, ittehzet beytâ ve inne evhenelbüyütü lebeytül'ankebût, lev kânü ya'lemün (42) Innallahe ya'lemü mâ yed'üne min dünihî min şey', ve hü- vel'azîyzülhakîym (43) ve tilkel'emsâlü nadribühâ linnâs ve mâ ya'kulühâ illel', âlimün (44) halakallahüssemâvâtî vel'ar- da bilhakk, inne fîy zâlike leâyeten lil- mü'miniyn (45) ütlü mâ ühiye ileyke mi- nelkitâbi ve ekımsısalât, innessalâte ten- hâ anılfahşâi velmünker, ve lezikrullahi ekber, vallahü ya'lemü mâ tasne'ün.

(39) Karun'u, Firavun'u, Haman'ı da helâk ettik.

* Musa onlara açık mucizeler getirmişti. Onlar yeryüzünde imanı kibirlerine yediremediler. Azabı da savuşturmadılar. (40) Bunlardan herbiri- ni kendi günahıyla muaheze ettik. Onlardan kimi- ne taş fırtınası yağdırdık, kimini de korkunç bir ses aldı. Kimini yere geçirdik, kimini suda boğ- duk, Allah onlara zulüm etmiyor. Fakat onlar ce- hil ve inatlarıyla öz nefislerine zulüm ettiler. (41) Allah'tan başka yâr ve mâbut edinenler kendine yuva edinen örümcek gibidir. Halbuki yuvaların en gevşegi örümcek yuvasıdır. Bunu bilselerdi

putlara tapmazlardı. (42) Allah, kendisini bıra- karak ne gibi şeylere taparlarsa onu bilir, ceza eder. O, galib-i yektedir, hakimdir. (43) Biz mi- salleri Kur'an'da halk için getiriyoruz ¹. Onda olana ancak âlim olanlar akıl erdirirler. (44) Al- lah, gökleri, yeri yoluyla yaratmıştır. İşte bunda mü'minler için ibret vardır. (45) Sana vahiy olu- nan Kitabı oku ², namazı dosdoğru kıl, çünkü namaz hayasızlığı, kötü işi nehiy eder. Namaz kılmak, Kur'an okumak gibi Allah'ı anmaksa el- bette sair ibadetlerden büyüktür, faziletlidir. Al- lah işlediklerimizi bilir.

¹ Kureys sıvrı sinek, örümcek misallerine itiraz et- mislerdi. Âyet-i kerime onları red suretinde nâzil olmuştur.

² Peygamberimizin hatırını tesliye için nâzil olmuştur.

(64) ve mâ hâzihilhayâtüddünyâ illâ leh-vün ve le'ib, ve inneddârel'âhirete lehi-yelhayevân, lev kânü ya'lemün (65) feizâ rekibü fiylfülki de'avullahe muhlisiyne lehüddiyn, felemmâ neccâhüm ilhelberri izâ hüm yüşrikün (66) liyekfürü bimâ âteynâhüm ve liyetemette'ü, fesevfe ya'lemün (67) evelem yerev ennâ ce'alnâ haremnen âminen ve yütehattefünnâsü min havlihîm, efebilbâtılı yü'minüne ve binl'metillâhi yekfürün (68) ve men azlamü mimmenifterâ allâhi keziben ev kezzebe bilhakki lemmâ câeh, eleyse fiy cehenneme mesven lilkâfiriyın (69) velleziyne câhedü fiynâ lenehdiyennehüm sü-bülenâ ve innallâhe lema'almuhsiniyn.

SÛRETÜR-RUM

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) elif lâm mîm (2) gulibetürrümü (3) fiy ednel'ard, ve hüm min ba'di galebîhim seyağlibüne (4) fiy bid'ı sîniyn, il-lâhil'emrû min kablı ve min ba'd, ve yevmeizın yefrahulmü'minüne (5) binasrillâh, yansuru men yeşâ, ve hüvel'azîyzürrahlym.

(64) Bu dünya diriliği eğlenceden, oyuncaktan ibarettir. Âhiret sarayı ise elbette dirilik sarayıdır. Bilselerdi âhireti tercih ederlerdi. (65) Onlar her ne zaman gemiye binecek olsalar dinde ihlâs sahibi kesilerek Allah'a dua ederler, onları karaya götürerek kurtardı mı hemen müşrik kesilirler. (66) Varsın verdiklerimize karşı nankörlük etsinler, muratlarınca geçinsinler. Artık yakında bunun akıbetini anlayıp pişman olurlar. (67) Onlar görmüyorlar mı ki etrafındaki insanlar birbirlerinin canlarını, mallarını kapışırken biz memleketlerini muhterem, emniyetli kıldık, daha bâtil mabuda mı inanacaklar? Allah'ın nimetine mi nankörlük edecekler? (68) Allah'a karşı kendiliğinden yalan uyduran veya hak peygamber gelince onu yalancı sayan şahıstan daha zalim kim olabilir? Kâfirler

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَإِنَّا لَآ ذَارِ
الْآخِرَةِ لَمُنَ الْخَيَّانَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا ذَرَكُوا فِي
الْفُلِكِ دَعَا إِلَى اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ إِلَى الْبَرِّ
إِذَا هُمْ يُنْشَرُونَ ﴿٦٦﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَيَتَنَقَّوْا فُسُوفَ
يَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَّا وَنَا وَنَحْنُ أَكْثَرُ
مِنْ حَرَمِهِمْ إِنْ بَالِغُ يُؤْمِنُونَ وَيَتَذَكَّرُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنْ ظَلَمَ نَفْسًا فَأَفْرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ
الْبَيِّنَاتُ فِي حُجَّتِهِ لَقَدْ نَفَرَ لِكَا فَرَةٍ ﴿٦٩﴾ وَالَّذِينَ كَاهَنُوا
فِي النَّهْرِ يَهْتَمُّونَ بِأَسْنَانِهِمْ وَإِنَّا لَمَعَ الْخُسُوفِ ﴿٧٠﴾

سُورَةُ الرُّمِّ ثَمَانِي وَثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرُّمُّ غَلِبَ الرُّومُ ﴿١﴾ فَأَدَّى إِلَى الْأَرْضِ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ
عَلَيْهِمْ سَيَلَمُونَ ﴿٢﴾ وَيَضَعُ سِينَهُمْ لِقَاءَ الْأَمْرِ مِنْ قَبْلِ
وَمِنْ بَعْدِ وَلَوْ مَشَى نَفْسُهُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ يَضْرِبُ اللَّهُ
يَضْرِبُ مِنْ يَمِينِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤﴾

için Cehennemde konak yok mudur ki böyle cür'et ederler? (69) Uğrumuzda mücahede edenleri elbette yolumza götürürüz, Allah iyi iş işleyenlerle beraberdir.

RUM SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, mîm. (2) Rumlar en yakın bir yerde ² mağlûp oldular. (3) Halbuki onlar yenildikten sonra birkaç yıl içinde yeneceklerdir. (4) Bundan evvel ve bundan sonra buyurultu Allah'ındır ³. O gün mü'minler Allah'ın ehli Kitabı olan yardımıyla şâd olacaklardır. (5) Allah dilediğine yardım eder. O, yegâne galiptir, merhametlidir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, (60) âyetlidir.

² Veya kendi serhad'inde. Şam etrafında veya Filistin taraflarında.

³ Evvelâ İranlıların galebese, sonra Rumların galebese Allah'ın buyurultusuydur.

وَعَدَّ اللَّهُ لَا يَخْلُقُ اللَّهُ وَعَدَهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾
يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِمَّا فِي الْأَرْضِ وَمَا فِي الْأَرْضِ هُمْ عَنْ آخِرَتِهِمْ
غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَئِكَ يَنْفَكِرُونَ وَأَقْرَبُ نَفْسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ
الْسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَكِّ وَالْحَقِّ وَاسْتَقَرَّتْ
كَيْدًا مِنَ النَّاسِ لِقَاءَ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ﴿٨﴾ أُولَئِكَ يَنْفَكِرُونَ
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضِ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ بَنَاءً
عَمَهُمْ وَهَاجَرُوا عَنْهَا وَلَهُمْ أَسْمَاءُ بَنَاتٍ لَمْ يُكُنْ لَهُمْ
لِغُلَامِهِمْ سُمُّاءٌ وَلَكِنْ كَانُوا أَكْثَرًا عَاقِبَةً
الَّذِينَ آسَأُوا السُّؤَالَ كَذَبُوا بِاللَّهِ وَكَانُوا هَاسِكِينَ
يَسْتَرْبُونَ ﴿٩﴾ اللَّهُ يَدْرِي الْخَائِضَ وَيُنْفِثُ الْقَرَارَ وَيُجَمِّعُ
﴿١٠﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١١﴾ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
مِنْ شَرِّكَائِهِمْ شُعُورٌ وَكَانُوا بِشَرِّكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٢﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِكُونَ ﴿١٣﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ

(6) va'dallah, lâ yuhlifullahü va' dehü ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'lemün (7) ya'lemüne zâhiren minelhayâtiddünya, ve hüm anil'âhretihüm gaâfilün (8) evelem yetefekkerü fîy enfüsihim, mâ halakallahüssemâvâtî vel'arda ve mâ beynehümâ illâ bilhakki ve ecelin müsemmen ve inne kesiyren minennâsi bilikaâi rabbihim lekâfirün (9) evelem yesiyrû fîyl'ardı feyanzurü keyfe kâne âkibetüllezilyne min kablihüm, kânü eşedde minhüm kuvveh, ve âsarül'arda ve amerühâ ekser mim-mâ amerühâ, ve câethüm rusûlühüm bilbeyyinât, femâ kânallahü liyazlimehüm ve lâkin kânü enfüsehüm yazlimün (10) sümmе kâne âkibetelleziyne esâüssüa en kezzebü biâyâtillâhi ve kânü bihâ yestehziün (11) allahü yebdeülhalka sümmе yu'ydühü sümmе ileyhi türce'un (12) ve yevme tekuümüssâ'atü yübilsülmücri-mün (13) ve lem yekün lehüm min şürekâihim şüfe'âu ve kânü bişürekâihim kâfiriyin (14) ve yevme tekuümüssâ'atü yevmeizin yeteferrekkün (15) fe'emmel-leziyne âmenün ve amülüssâlihâti fehüm fîy ravzatın yuhberün.

(6) Allah'ın vaadi bu. Allah vaadinden caymaz. Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez (7) Onlar dünya diriliğinde aşîkâr olan ticaret ve ziraat hususlarını bilirler. Halbuki âhirette gafildirler. (8) Onlar kendi kendilerine düşünmüyorlar mı ki Allah gökleri, yeri ve aralarındakini ancak hak ve hikmete göre ve muayyen olan bir müddette yaratmıştır. İnsanların çoğu ' Rablerine kavuşmayı tanımıyorlar. (9) Onlar yeryüzünde gezip tozuyorlar mı ki kendilerinden evvel gelip geçenlerin akıbeti nasıl oldu bir kere baksalar ya. Onlar kendilerinden daha kuvvetlidiler, ziraat için yeri sürmüşlerdi, kendilerinden ziyade yeryüzünü mâmur etmişlerdi. Onlara peygamberleri açık mücizeler getirmişlerdi. Allah onlara zulüm etme-

miştir, fakat onlar kendilerine zulüm etmişlerdir. (10) Bundan sonra fenalık edenlerin sonu çok fena oldu. Onlar Allah'ın âyetlerini yalan sayıp istihza etmişlerdi. (11) Allah, halkı iptidadan vücude getirir, sonra tekrar onu iade edip diriltir. Sonra O'na döneceksiniz. (12) Kıyamet kopacağı gün günahkârlar şaşkınlıklarından susup kalacaklar. (13) Şerik edindikleri mâbutlardan şefaat edecek hiç bir kimseleri bulunamayacak. Onlar zaten kendi şeriklerini de tanımayacaklar. (14) Kıyamet kopacağı gün, işte o gün mü'minlerle kâfirler birbirlerinden ayrılacaklar. (15) İman edip iyi iş işleyenler ise bahçelerde (Cennet'de) sevinç içinde bulunacaklar.

(16) ve emmelleziyne keferû ve kezzebû biâyâtînâ ve lîkaâiyl'âhuretî feülâike fiyl'azâbî muhdarûn (17) fesühbânallahi hyne tümsüne ve hyne tushbîhûn (18) ve lehülhamdû fîyssemâvâtî vel'ardı ve aşıy-
yen ve hyne tuzhîrûn (19) yuhricülhayye minelmeyyitî ve yuhricülmeyyite minel-hayy, ve yuhyl'arda ba'de mevtilhâ, ve kezâlike tuhrecûn (20) ve min âyâtihî en halakakûm min türâbîn sümme izâ entüm beşerûn tenteşîrûn (21) ve min âyâtihî en halaka lekûm min enfûskûm ezvâcen liteskûn illeyhâ, ve ce'ale beynekûm meveddeten ve rahmeh, inne fîy zâlike leâyâtîn lîkavmin yetefekkerûn (22) ve min âyâtihî halkussemâvâtî vel'ardı vahtilâfû elsinetîkûm ve elvânîkûm, inne fîy zâlike leâyâtîn lîl'âlimiyn (23) ve min âyâtihî menâmükûm billeyli vennehârî vebtîgaâükûm min fadlih, inne fîy zâlike leâyâtîn lîkavmin yesme'ûn (24) ve min âyâtihî yüriyukûmülberka havfen ve tama'â, ve yünezzilû minnesemâi mâ-en feyuhyî bihil'arda ba'de mevtilhâ, inne fîy zâlike leâyâtîn lîkavmin ya'kilûn.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ
فَالْعَذَابُ مُخْتَصِرٌ ۖ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ
تُصْبِحُونَ ۚ وَلَهُ الْحُكْمُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعِشْيَا
وَبُحْيَا ۚ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ
مِنَ الْحَيِّ وَيُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ
ۚ وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ وَإِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تُنذِرُونَ ۚ وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۚ وَمِنَ آيَاتِهِ خَلْقُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخَلْقُ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ ۚ وَمِنَ آيَاتِهِ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ۚ وَمِنَ آيَاتِهِ مَا مَكَّمُوا
بِالنَّارِ وَالْقَارِ وَأَنْفَعَكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ كُنْتُمْ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۚ وَمِنَ آيَاتِهِ سُبْحَانَ
وَطَمَسًا وَمِمَّا يُنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۚ

(16) Kâfir olup âyetlerimizi ve âhirete kavuşma-
yı yalan sayanlara gelince onlar azaba hazırlana-
caklar. (17) Akşamleyin, sabahleyin Tanrı'yı ten-
zih ile anın. (18) Göklerde, yerde hamd-ü sena
O'na mahsustur, ikindi ve öğle vaktinde de O'nu
tespîh ile anın. (19) O, ölüden diri, diriden de ölü
çıkartır, yere, kuruduktan sonra taze can verir.
Siz de bunun gibi mezarınızdan çıkarılacaksınız.
(20) O'nun kudret-i nişanlarından biri şudur ki
sizi topraktan yaratmıştır. Bundan sonra siz he-
men beşer olup yeryüzüne dağılındınız. (21) O'nun
kudret-i nişanlarından biri de budur ki size ken-
dileriyle huzur ve rahata nâil olursunuz ¹ diye cin-
sinizin zevceler yaratmıştır. Aranıza muhabbet

ve merhamet de koymuştur. İşte bunda tefekkür
eden cemaat için elbette ibretler vardır. (22) Ye-
ri, gökleri yaratması, dillerinizle renklerinizin çe-
şit çeşit olması da O'nun kudret-i nişanlarındandır.
İşte bunda âlim olanlar için elbette ibretler
vardır. (23) Geceleyin, gündüzün uyumanız, ina-
yetinden mâişetinizi aramanız da O'nun kudret-i
nişanlarından biridir. İşte bunda söz dinleyen ce-
maat için ibretler vardır. (24) Yine nişanlarından
olmak üzere yıldırım korkusu, yağmur ümidi için
size şimşek gösterir. Gökten yağmur indirir de
onunla yeri, kuruduktan sonra yeniden canlandı-
rır; yine bunda aklı eren cemaat için ibretler var-
dır.

¹ Veya onlara meyledip ülfet ediniz diye.

وَمِنْ آيَاتِنَا تَقْوُمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِ قَدْرًا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمُ تَخْرُجُونَ ۝ وَلَكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ كُلِّ لَهٗ قَانُونٌ ۝ وَهُوَ الَّذِي يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۝ وَلَهُ الشَّالُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ صَرَبَ لَكُمْ مَسَآكِرَ
مِّنْ أَنْفُسِكُمْ فَخَلَّكُمْ مِّنْهَا مَلَائِكَةٌ يُنَادُونَ الْأُنثَىٰ
فِي مَا رَزَقْنَاهَا فَتَأْتِيهِنَّ سَوَآءٌ مِّنْهُنَّ فَتُكْفَىٰ
أَنْفُسُهُمْ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ بَلِ
أَتَيْتُمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَعْوَاءَ هُمْ يَتَّبِعُونَ ۝ فَمَنْ يَسْتَدِينُ
أَصْلَ اللَّهِ وَمَا تَشَاءُونَ ۝ بَلْ يَسْتَدِينُ الْإِنسَانُ
سَبِيلًا ۝ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ الْإِنسَانَ عَلَيْهِ لَا تَبْدِيلَ
يُخْلَقُ لَهِ ذَٰلِكَ الْإِنسَانُ فَتَعْلَمُ ۝ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ۝ يُنَادِيهِمْ لِكُلِّ أَسْمَاءٍ تَسْمَوْنَ
وَلَا تَكُونُونَ إِلَّا لَكُمْ ۝ مِّنَ الَّذِينَ قَرَأُوا كِتَابَهُ
وَكَانُوا شَيْعًا كُلِّ حَرْبٍ يَمْلِكُ بِهِ فَرَحُونُ ۝

(25) ve min âyâtihî en tekuûmessemâü vel'ardu biemrîh, sümme izâ de'akûm da'veten minel'ardı izâ entüm tahricûn (26) ve lehü men fıyssemâvâtî vel'ard, küllün lehü kaânitûn (27) ve hüvellezî yebdeülhalka sümme yu'ıydüh, ve hüve ehvenü aleyh, ve lehülmeselül'ağlâ fıyssemâvâtî vel'ard, ve hüvel'azıyüzülhakiym (28) daraba leküm meselen min enfüsüküm, hel leküm min mâ meleket eymanüküm min şürekâe fıy mâ rezaknâküm fe'entüm fıyhî sevâün tehâfûnehüm kehıfetiküm enfüsüküm, kezâlike nüfassi-lül'âyâtî likavmin ya'kılûn (29) belitte-be'allezıyne zalemû ehvâehüm bigayrı ilm, femen yehdiy men adallallah, ve lâ lehüm min nâsırıyn (30) fe'eküm vec-heke liddiyni haniyfâ, fıtreallahilletiy fatarennâse aleyhâ, lâ tebdıyle lihalkıl-lah, zâlıkeddiynülkayyımü ve lâkinne ek-serennâsî lâ ya'lemûn (31) müniybıyne ileyhî vettekuhühü ve ekiymussalâte ve lâ tekûnû minelmüşrikiyn (32) minelleziyne ferrekuû diynehüm ve kânû şıye'â, küllü hızbın bimâ ledeyhim ferihûn.

(25) Yine O'nun kudret-i nişanlarından olmak üzere gök, yer buyurultusu ile durur. Sonra sizi bir çağırışla çağırır ki siz hemen oradan çıkarsınız. (26) Göklerde, yerde bulunanlar da O'nundur. Her biri O'nun buyurultusuna boyun eğdir. (27) Halkı iptidadan vücade getiren, sonra iade edip diriltlen O'dur. Bu hal O'na göre kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfatlar ¹ O'nundur. O, yegâne galiptir, hakimdir. (28) O, kendinizden size bir misal getiriyor: Size verdiğimiz mal-da onlarla tasarrufta beraber olmak, birbirinizden korktuğunuz gibi onlardan korkmak üzere kölelerinizden hiç bir ortağınız ² var mıdır? Aklı

eren cemaata nişanları biz böyle tafsıl ederiz. (29) Hayır, zalım olanlar nadanlıkla nefislerinin arzularına tâbi oldular. Allah'ın şaşırttığını kim yola getirebilir? Onun için yardımcıları da yoktur. (30) Artık yüzünü muvahhid-i pâk olarak dine doğrult ³, Allah'ın fıtratı olan dinini tut ki halkı bunun üzerine yaratmıştır. Allah'ın yarattığı şeyde değişiklik olamaz. İşte en doğru din budur, fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmez. (31-32) O'na dönerek yüzünüzü doğrultun, O'ndan sakının. Namazı dosdoğru kılın. Müşriklerden, dinlerini darmadağın edip fırka fırka ayrılanlardan olmayın. Her bir gruh kendi diniyle sevinir.

¹ Onun sıfatı ne göklerdekinin, ne yerdekilerin sıfatlarına benzemez. Allah onlardan yücedir. Şanlı, şerefli sıfatları vardır.

² Köle ile ağası bir olmayınca Allah'ın kuluunu nasıl Allah'a ortak yapıyorsunuz!

³ Riyasız amele dön. İslâm'da ber karar ol.

(33) ve izâ messennâse durrun de'av rabbehüm münîybiyne ileyh, sümme izâ ezâkühüm minhü rahmeten izâ feriykum minhüm birabbihüm yüsrikün (34) liyek-fürü bimâ âteynâhüm, fetemette'ü fesevfe ta'lemün (35) em enzelnâ aleyhim sultânen fehüve yetekellemü bimâ kânü bihi yüsrikün (36) ve izâ ezakennâse rahmeten ferihü bihâ, ve in tüsibhüm seyyietün bimâ kaddemet eydiyhüm izâ hüm yaknetün (37) evellem yerev ennal-lah e yebstürri zıkka limen yeşâü ve yak-dır, inne fîy zâlike leâyâtün likavmin yü-minün (38) feâtî zekurbâ hakkahü vel-miskiye vebnessebiyl, zâlike hayrun lil-leziyne yüriydüne vechallahî ve ülâike hümlümüflihün (39) ve mâ âteytüm min riben liyerbüve fîy emvâlinnâsi felâ yer-bü indallah, ve mâ âteytüm min zekâtın türiydüne vechallahî fetülâike hümlümüd-îfün (40) allahülleziy halakaküm süm-me rezekaküm sümme yümiytüküm süm-me yuhiyküm, hel min şürekâiküm men yef'alü min zâliküm min şey', sübhânehü ve te'âlâ ammâ yüsrikün (41) zaherel-fesâdü fiylberri velbahri bimâ kesebet eydinnâs, liyüzziyakühüm ba'delleziy amilü le'allahüm yercî'ün.

وَإِذَا مَسَّ الْكَاسِرُ مُرْدُوخًا رَأَيْتَهُ يُدْعِي إِلَى اللَّهِ إِذَا آذَاهُ
مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِحَ مِنْهُمْ يَرْتَدُّهُمْ يُنْشِرُ لَكُمْ ۖ لِيَكْفُرُوا
بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَمَنْعُوا قَسُوفَ قَسُوفَ ۖ أَمَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْهِ
شُطَاغًا فَهَؤُلَاءِ يَبْعَثُ كَلَامًا كَانُوا يَدْعُونَ ۖ لِيُشْرِكُوا
الْكَاسِرَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَمَّا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْتُلُونَ ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْطِئُ الزُّرْعَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيُسْقِيهِمْ مِنْ مَاءٍ دَلِيلًا لِآيَاتِ لِقَائِهِمْ يُؤْمِنُونَ ۖ
فَإِنَّ دَ الْفَرْقَ حَقَّهُ وَلَيْسَ لَكُمْ أَنْ تَسْبِقَ فِي ذَلِكَ عَصِيرًا ۚ لَئِنْ
يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَالِبُونَ ۖ وَمَا آتَيْنَاهُ
مِنْ رِبَا لَزِينُوا فِي مَوَالِي الْكَاسِرِ فَلَا يَرَوْنَ عُقَابًا ۚ اللَّهُ وَمَا آتَيْنَاهُ
مِنْ زَكَاةٍ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الصَّاعِقُونَ ۖ
اللَّهُ الْخَالِقُ الْحَكِيمُ ۚ وَرَدَّ فِكْرَ لَوْ بَيِّنْتَ كُنْتَ تُغْنِيكَ هَلْ
مِنْ شُرَكَائِكَ مَنْ يَصْعَلُ مِنْ ذِكْرِكَ مِثْلَ شَيْءٍ نَحْنُ نَحْنُ ۚ وَتَسْأَلُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ۚ اللَّهُ الْغَنِيُّ ۚ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ يَكْسِبُ الْبُذَى
الْكَاسِرُ لِيُذِقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۚ

(33) İnsanın başına bir sıkıntı gelse onlar Rable-rine dönerek niyaz ederler, sonra öze rahmetinden onlara tattırıp sıkıntıyı kaldırırsa onlardan birta-kımları hemen Rablerine şerik koşarlar. (34) Var-sın verdiklerimize karşı nankörlük etsinler. Haydi dünyada biraz geçinin, yakında akıbetinizi bile-ceksiniz. (35) Yoksa onlara şerik koştuklarını nâ-tık bir burhan ve Kitap mı indirdik? (36) Nâs'a servet ve âfiyet vererek bir rahmet tattırdık mı onunla şımarırlar. Elleriyle irtikâp ettikleri gü-nahtan dolayı onların başına bir fenalık gelse he-men nevmit olurlar. (37) Görmüyorlar mı ki Al-lah rızkını dilediğine genişletir, dilediğine de dar-laştırır. İşte bunda mü'min cemaatı için ibretler vardır. (38) Hısma, yoksula, yolcuya haklarını ver, bu hal Allah'ı hoşnut etmek ¹ isteyenler için

daha iyidir, umduklarına erenler de onlardır. (39) Artmak üzere insanlara verdiğiniz malların ² Al-lah yanında bereketi yoktur, fakat Allah'ın veçh ve rızasını isteyerek verdiğiniz zekât böyle de-ğildir. Mükâfatlarını kat kat yapanlar bunlardır. (40) Sizi yaratan, sonra size rızık veren, sonra sı-zı öldüren, daha sonra dirilten, Allah'tır. Şerik koştuklarınızdan, kim vardır ki bunlardan birini yapabilsin? O halde niye şirke düşüyorsunuz, O, onların şerik kıldıkları şeyden tamamıyla münez-zeh'tir, yücedir. (41) Nâs'ın elleriyle irtikâp et-tikleri masiyet yüzünden karada, denizde fesat zu-hur etmiştir. Allah bulundukları isyandan döne-bilmeleri için bazı amellerinin vebalini tattıracak-tır.

¹ Veya Allah'a yaklaşmak.

² Yani verdiğiniz para onların ellerinde artmakla ço-ğalan paranız.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ قُلْ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتِ وَالَّتِيسَ مِن قَبْلِ
أَن يَأْتِيَهُنَّ الْوَعْدُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصْدَعْنَ ﴿٤٣﴾ مَرْكُزَ
فَعَلَيْهِنَّ كُفْرُهُنَّ وَمَن عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَ لَهُ مِن شَيْءٍ فَرِحَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ ضَلَالِهِ أَتَى الْمَكِيدَةَ ﴿٤٤﴾
﴿٤٥﴾ وَمِنَ الْأَمْثَلِ أَن يُسِيلَ الرِّيحُ مِمَّا حَمَلَتْهُ أَرْوَاحُكُمْ
وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَكُمْ وَلَا يَنفَعُوكُم مِّنْهُ وَلَيُنَكِّثُنَّ ﴿٤٦﴾
﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى الْقَوْمِ فَهُمْ يَاجُحُونَ
بِالْبَيِّنَاتِ فَانفَعْنَا مِنْهُمُ الذِّكْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٤٨﴾
﴿٤٩﴾ أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلَّذِينَ آمَنُوا رِيسًا لِّرِيسِ الْكَافِرِينَ
فَالسَّامِعُ فَتَنًا أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لِلَّذِينَ آمَنُوا رِيسًا لِّرِيسِ
الَّذِينَ آمَنُوا فَالَّذِينَ آمَنُوا رِيسًا لِّرِيسِ الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾
﴿٥١﴾ وَكَانَ كَذَلِكَ لِكُلِّ قَوْمٍ مِّنْ قَبْلِهِ
لِنُظِيرَ لِّلْكَافِرِينَ لَوْ كَيْفَ يُخَيَّرُونَ ﴿٥٢﴾
﴿٥٣﴾ بَعْدَ مَوْتِهِمْ إِنَّ ذَلِكَ لَنُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٤﴾

(42) kul siyrü fiyl'ardı tenzurü keyfe kâne âkubetüllezîyne min kabl, kâne ekserühüm müşrikiyn (43) fe'ekum vecheke liddiynilkayyimi min kabli en ye'tiye yevmün lâ meredde lehü minallahi yevmeizin yassadde'ün (44) men kefere fe'aleyhi küfrüh, ve men amile salihan felienfüsihim yemhedün (45) liyecziyel-leziyne âmenü ve amillüsâlihâti min fadlih, innehü lâ yuhıbbülkâfirıyn (46) ve min âyâtihî en yürsillerriyâha mübesirât, ve liyüziykaküm min rahmetih, ve lilecziyelfülkü biemrih, ve litebteguü min fadlihî ve le'alleküm teşkürün (47) ve lekad erselnâ min kablike rusülen ilâ kavmihim fecâühüm bilbeyyinâti fente-kamnâ minelleziyne ecremü, ve kâne hakkân aleynâ, nasrulmü'miniyn (48) allahüllezîy yürsillerriyâha fetüsiyrü se-hâben feyebüsütühü fıyssemâi keyfe yesâü ev yec'alühü kisefen fetelervedka yahrücü min hulâlih, fetâze esâbe bihi men yesâü min ibâdihi izâ hüme yestebşirün (49) ve in kânü min kabli en yünezzele aleyhim min kablihî lemüblisıyn (50) fanzur ilâ âsâri rahmetillâhi keyfe yuhıl'arda ba'de mevtilâh, inne zâlike lemuhıyilyimtevâ, ve hüve alâ külli şey'in kadıyr.

(42) Müşriklere de ki yeryüzünde gezin, tozun da evvel geçenlerin akıbeti nasıl oldu bir kere görün. Onların pek çoğu sizin gibi müşriktiler. (43) Allah tarafından, geri döndürülemeyecek olan bir gün gelmeden evvel yüzünü dosdoğru dine doğrult, o gün halk bölük bölük olurlar ¹. (44) Her kim kâfir olursa küfürünün vebalı kendinedir. Her kim iyi amel işlese ancak kendileri için konak hazırlarlar ki (45) Allah bununla iman edip iyi amel işleyenlere inayetininden mükâfat verir ²; Çünkü O, kâfirleri sevmez. (46) O'nun nişanlarından olmak üzere rüzgârları yağmura müjdeci olarak gönderir ki size rahmetinin asarını tattırsın, gemiler O'nun emriyle denizde yüzsün, O'nun inayetinden de ticaretinizi arayasınız, nimetlerini şükür de edersiniz. (47) * Biz, senden evvel,

kendi kavimlerine peygamberler göndermiştik. Peygamberler de onlara açık mücizeler getirmişlerdi. Kavimleri onları yalancı saydılar. Biz de günahkârlardan öğ aldık. Mü'minlere yardım etmek bize yarasır. (48) O, öyle bir Allah'tır ki, rüzgârları gönderir. Onlar da bulutları kaldırır. Yine o, bulutu kâh gökyüzünde dilediği gibi yayar, kâh pâre pâre eder. Artık sen bulutun arasından yağmurun çıktığını görürsün. Kullarından dilediğine yağmuru verdi mi hemen onlar bolluk ile sevinirler. (49) Gerçi onlar bulut görünmeden evvel yağmur yağmasından ümitsizlik içindeydiler. (50) Allah'ın asâr-ı rahmetine bir baksana. Toprağa, kuruduktan sonra nasıl taze can veriyor. İşte O Allah, ölüleri muhakkak dirilecektir. Hem O, her şeye tamamıyla kaadirdir.

¹ Azabı çekenler ayrı, necat bulanlar ayrı ayrı olurlar.

² Yahut mükâfat vermek için her iki fırkayı ayırır.

(51) ve lein erselnâ rıyhan fere'evhü musfarren lezallû min ba'dihi yekfûrûn (52) feinneke lâ tüşmi'ulmevtâ ve lâ tüşmi'ussümmedü'âe izâ vellev müdbiriyn (53) ve mâ ente bihâdil'umyi an dalâleti-him, in tüşmi'u illâ men yû'minü biâyâ-tinâ fehüm müslimûn (54) allahüllezî halakakûm min da'fin sümme ce'ale min ba'di da'fin kuvvetin sümme ce'ale min ba'di kuvvetin da'fen ve şeybeh, yahlu-ku mâ yeşâ', ve hüvel'alıymülkadiyr (55) ve yevme tekuümüssâ'atü yuksimül-müc-rimüne mâ lebisü gayre sâ'ah, kezâlike kânu yü'fekûn (56) ve kaâlelleziyne üttül'ilme vel'ıymâne lekad leбіstüm fîy kitâ-billâhi illâ yevmilba'si fehâzâ yevmül-ba'si ve lâkinnekûm küntüm lâ ta'le-mûn (57) feyevmeizîn lâ yenfe'ulleziyne zalemû mağziretühüm ve lâ hüm yûsta'tebûn (58) ve lekad darebnâ linnâsi fîy hâzelkur'âni min külli mesel, ve lein ci'tehüm biâyetin leyekuüfennelleziyne keferû in entüm illâ mübtalûn (59) kezâ-like yatba'ullahü alâ kulûbilleziyne lâ ya'lemûn (60) fasbır inne va'dallahi hakkun ve lâ yestehiffennekelleziyne lâ yûkûnûn.

وَلَيْسَ أَكْسَانًا رِيحًا فَأَوْفُوا صَفْحًا أَظْلَمَ مِنْ بَعْضِ كَبْرُوتٍ ۖ
فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ النُّفُسَ الذَّاغَةَ إِذَا وَلَوْ
مُدِيرِينَ ۖ وَمَا أَنْتَ بِإِذَا الْعَمِيں بِضَلَالٍ يُهْرِجُ ۚ تَسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ۚ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكَ مِنْ
ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ضَعْفًا وَشَبَّحَ مَا تَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْعَذِيبُ ۚ
وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ يُخَسِّدُ الْحَرِيمُونَ مَا كُنُوا عَمَرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُفَكُّونَ ۚ وَقَالُوا الَّذِينَ قَدْ تَوَلَّوْا الْإِيمَانَ
لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَمَا تَوَلَّوْا الْبَعْثَ
وَلَكِن كُنْتُمْ كَنُفُوسًا تَلْعَلُونَ ۚ قِيَوْمًا لَا يُنْفَعُ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مُعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُنصَحُونَ ۚ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا
لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ رَجَعْتُمْ بَآيَةً
لَيَعْلَمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ سَاعَةَ الْمُطْلُوعِ ۚ كَذَلِكَ
يُطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۚ فَاصْبِرْ إِنْ
وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَا يَسْتَحْفِلُكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ۚ

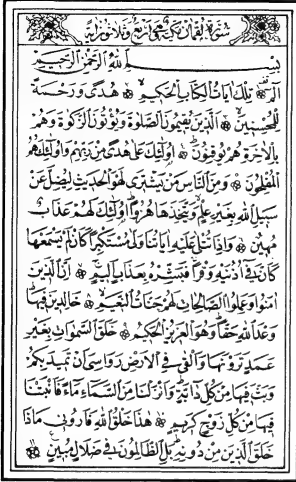
(51) * Biz, rüzgârı göndeririz, onlar ekinin rüz-gârdan sarardığını görürlerse bu halden sonra mutlak nankör olurlar. (52) Sıkılma, çünkü sen ölümlere söz işittiremezsin, sağlırlara da, dönüp ka-çıncı davetini işittiremezsin. (53) Sen körleri sap-ıkılıklarından yola getiremezsin, sen ancak âyet-lerimize inanana söz işittirebilirsin, onlara bi-ze münkatırlar. (54) Sizi zayıf meniden yaratan, zaaf ve aczinizden sonra gençliğe size kuvvet ve-ren, kuvvetten sonra ihtiyarlıkta tekrar zaafa, kıl-ların ağarmasına uğratan O'dur. O dilediğini ya-ratır, O hakkıyla âlim, tamamiyle kaadirdir. (55) Kıyamet kopacağı gün, günahkârlar —“ Dünyada bir saatten fazla kalmadık” diye yemin eder-ler. Bunun gibi dünyada da doğru yoldan döner-

lerdi ¹. (56) İlim ve imana nâil olanlar diyecekler ki — * Siz, Allah'ın Kitabında olduğu gibi diri-lecek güne kadar kaldınız. İşte dirilecek gün bu-dur. Fakat siz bunu bilmezsiniz. (57) Bu gün öz nefislerine zulüm edenlerin özürleri bir işe ya-ramayacak, onlardan tövbe de istenmeyecek ². (58) * Biz, bu Kur'an'da nâs'a her çeşit misal ge-tirdik. * Şayet onlara yedd-i beyza ve asa gibi bir mucize getirseydik yine kâfir olanlar, sizin özü-nüz yalancı, sözünüz batıldır diyeceklerdi. (59) Böylece Allah bilmeyenlerin kalplerine mühür basar. (60) Artık katlan, çünkü Allah'ın vaadi doğrudur, herhalde çıkacak. Yakinen bilmeyen-ler sakın seni hafifliğe düşürmesin ³.

¹ Ahirette yalan söyledikleri gibi dünyada da yalan söylerlerdi. Dünya ve ahirette işleri, güçleri yalandır.

² Yani Allah'ı hoşnut etmeleri aranmayacak.

³ Sana sabrı terk ettirip onların azaplarını tâcile kal-kımayasın, seni istikametten ayırmasınlar.

LOKMAN SÜRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, başıslayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâm, mim. (2) Bu, hikmeti hâvi olan ² Kitabın âyetleridir (3 - 4) Namâzı dosdoğru kılan, zekâtı veren, âhireti de yakinen bilen güzel amelli kimseler hakkında aynı hidayet, aynı rahmettir. (5) İşte Rableri tarafından doğru yola mazhar olanlar onlardır. Umduklarına nâil olanlar da onlardır. (6) İnsanlardan bazıları hiç bir bilgileri olmaksızın halkı Allah yolundan çıkarmak ve bu suretle onu maskaraya almak için rüstem hikâyeleri gibi eğlenceli sözler tedarik ederler. İşte bunlar için kendilerini hor kılıcı azap vardır.

SÜRETÜ LUKMAN

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) elif lâm mim (2) tilke âyâtülkütâbil-hakiym (3) hüden ve rahmeten lilmuh-siniyn (4) elleziyne yukıymünnessalâte ve yu'tünezzekâte ve hüm bil'âhireti hüm yûkûnûn (5) ülâike alâ hüden min rab-bihim ve ülâike hümülmüflihûn (6) ve minennâsi men yeşteriy lehvelhadiysi li-yudille an sebıllillâhi bigayri ilmin ve yettehzehâ hüzüvâ, ülâike lehüm azâbûn mübiyn (7) ve izâ tûtlâ aleyhi âyâtünâ vellâ müstekbiren ke'en lem yesma' hâ ke'enne fîy üzüneyhi vakrâ, febeşşirhü biazâblin eliyim (8) innelleziyne âmenû ve amilüssâlihâti lehüm cennâtunnâ'ıym (9) hâlidıyne fihâ, va'dallahı hakkaâ, ve hüvel'aziyyülhakiym (10) halakassemâvâtı bigayrı amedin terevnehâ ve el-kaâ fiyla'rdı revâsiye en temıyde bıkûm ve besse fihâ min külli dâbbeh, ve en-zelnâ minessemai mâen fe'enbetnâ fihâ min külli zevcin kerıym (11) hâzâ hal-kullahi fe'erüniy mâzâ halakalleziyne mln dünih, belizzâlimüne fîy dalâlin mübiyn.

(7) O'na âyetlerimiz tilâvet olundu mu sanki bu-nu işitemiş, sanki kulaklarını ağırlık varmış gi-bi kibir göstererek yüz çevirip gider, artık sen onu acıklı bir azapla müjdele. (8) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlar için halis nimetle-riyle mütena'im olacak Cennetler vardır; (9) On-lar orada daim kalacaklardır, Allah'ın bu vaadi doğru bir vaattir. O, yegâne galiptir, hakimdir. (10) O, gökleri, gördüğünüz veçhile direksiz ² ya-ratmış, yere de sizi sarsmamak için sabit ve ulu dağlar koymuş, orada her çeşit yürüyen hayvan-ları dağıtmıştır. Biz gökten yağmur indirdik, yer-yüzünde işe yarar ⁴ her çeşit ot bitirdik. (11) İşte bunlar Tanrı'nın yaratıklarıdır. Tanrı'dan başka-larının ne yarattığını bana gösterin. Hayır, za-limler açık sapıklık içindedir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, 34 âyettir.² Veya helâl ve harâm ile hükmeden.³ Veya görünür bir direk bulunmaksızın yani kudret

direği ile yaratmıştır.

⁴ Veya iyi mi iyi.

أَرْوَاهُ اللَّهُ سَحَابًا مِمَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاشْبَعْ
عَلَيْكُمْ نَعْمَ طَاهِرَةً وَابْنَةً وَمِنَ الْأَنْسِ مَنْ يَجَادِلُ فِي اللَّهِ
يَقْبِضُ عَلَيْهِ وَلَا هُدًى وَلَا كَابٍ يُبْصِرُ ۖ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْكُفُوا
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا لَمْ يَنْبَغْ مَا وَعَدَ بَنَاتُ اللَّهِ نَأْوِلُوا لَكَ
الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ۖ وَمَنْ يَنْبَغْ وَبِحَبْ
هِ اللَّهِ وَهُوَ خَيْرٌ فَقَدْ اسْتَسْكَنَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى وَإِلَى
اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ۖ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَنْفَعُ كَفْرُهُ الْإِنَّا
مَرْجِعُهُمْ فَمَتِّعُهُمْ نَاعَمَ إِلَّا اللَّهُ عَلَيَّ يَدَايَا الصُّدُورِ
ۖ نَمْتَعُهُمْ كَيْلًا ثُمَّ نَعْتَضِرُهُمْ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ ۖ وَلَكِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ
أَحْمَدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۖ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْهَكِيمُ ۖ وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ
مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامًا وَالْبَحْرُ يَنْدُبُهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَنْجَارٍ
مَا كَفَتْكُمْ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۖ مَا خَلَقَكُمْ
وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَفِيسًا وَاحِدًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۖ

(20) elem terev ennallahe sehhar leküm mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ardı ve esbeğa aleyküm nıamehü zâhireten ve bâtnah, ve minennâsî men yücâdilü fîyllâhi bi-gayrı ilmin ve lâ hüden ve lâ kitâbin müniyr (21) ve izâ kıyle lehümüttebi'u mâ enzelallahü kaâlü bel nettebi'u mâ vecednâ aleyhi âbâenâ, evelev kânesşeytânü yed'uhüm illâ azâbissa'ıyr (22) ve men yüslim vechehü ilallahı ve hüve muhsinün fekadistemseke bil'urvetilvüskaâ, ve ilallahı âkıbetül'ümür (23) ve men kefer felâ yahzünke küfrüh, ileynâ mer'ı-uhüm fenünebiühüm bimâ amilü, innallahe alıymün bizâtissudür (24) nümet-ti'uhüm kaliyen sümmenadattarrühüm illâ azâbin gâlıyz (25) ve lein se'eltehüm men halakassemâvâtî vel'arda leyeküülünnullâh, kulilhamdülillâh, bel ekserühüm lâ ya'lemün (26) illâhi mâ fîyssemâvâtî vel'ard, innallahe hüvelganiyyühıamiyd (27) ve lev enne mâ fîyl'ardı min şeceretin aklâmün velbahrı yemüddühü min ba'dihı seb'atü ebhurin mâ nefidet kelimâtullah, innallahe aziyzün hakıym (28) mâ halkuküm ve lâ ba'süküm illâ kenefsin vâhudeh, innallahe semı'ün basıyr.

(20) Görmüyor musunuz ki Allah göklerde ve yerde olanları ¹ size müsahhar kılmış, size gerek açıkta olsun, gerek gizli kapaklı kalsın ², her bir nimeti tamamlamıştır. Hal böyle iken yine bazı insanlar, bilgisi, rehberi, nuranı bir Kitabı olmaksızın Allah hakkında çene çalıyorlar. (21) Onlara — Allah'ın indirdiği Kur'an'a tâbi olun — denildi mi, onlar — « Hayır, biz babalarımızı ne yolda bulmuşsak ona tâbi oluruz » derler. Şeytan onları alevi bir ateşin azabına çağırır da yine tâbi olacaklar mı? (22) Her kim iyilik ederek yüzünü tamamıyla Allah'a döndürürse elbette sapaşağlam bir kulp olan Kur'an'a sarılmış olur. İşlerin sonu Allah'a döner. (23) Her kim küfre sapsarsa onun küfürü seni mahzun etmesin. Onların dönüşleri bizedir. Biz de onlara işlediklerini haber ve-

receğiz. Çünkü Allah sinelerdekini hakkıyla bilir. (24) Onları dünyada biraz geçindiririz, sonra onları âhirette ağır bir azaba nâçar kılarız. (25) * Sen onlara — Gökleri, yeri kim yaratmıştır » diye soracak olsan onlar — « Elbette Allah yaratmıştır » diyeceklerdir. Onlara de ki hamdolsun ki itiraf ettiniz. Hayır onların pek çoğu bilmezler ³. (26) Göklerde, yerde ne varsa hep Allah'ındır. Çünkü Allah ihtiyaçtan vârestedir, övülmüştür. (27) Eğer yerdeki ağaçlar birer kalem olsa deniz de mürekkep olsa o bittikten sonra yedi deniz ⁴ daha ona ilâve edilse onlar tükenir. Yine Allah'ın sözleri tükenmez. Çünkü Allah yegâne galiptir, hakimdir. (28) Allah yanında sizi yaratmak, tekrar diriltmek ancak bir kişiyi yaratmak ve diriltmek gibidir. Allah her şeyi işitir ve görür.

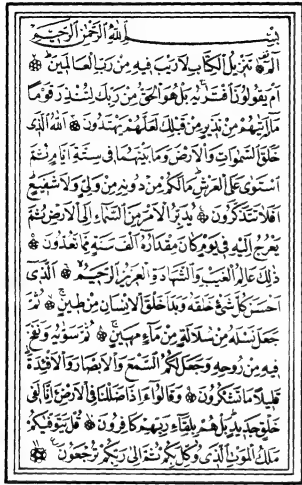
¹ Güneş, ay ve yıldızları, nebatat, hayvanat ve ırmakları.

² Bildiğiniz, bilmediğiniz nimetleri.

³ Şerik koymayı Allah'a yaklaştırdır zannında bulunarak şirki bilmezler.

⁴ Adet maksut değildir, kesret maksuttur.

SÛRETÜSSECDE

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

(1) elif lâ mîm (2) tenziylülkitâbî lâ reybe fîhî min rabbil'âlemiyn (3) em yekûlûnefterâh, bel hüvelhakku min rabbike litünzire kavmen mâ efâhüm min neziyrin min kablike le'allahüm yeh-tedûn (4) allahüllezîy halakassemâvâtî vel'arda ve mâ beynehümâ fîy sittetî ey-yâmin sümmestevâ alel'arş, mâleküm min dünihi min velîyyin ve lâ şefî', efelâ tetezekkerûn (5) yüdebbirül'embre mines-semâi ilel'ardü sümmе yağrücü ileyhi fîy yevmin kâne mîkdârühü elfe senetin mîmâ te'uddûn (6) zâlike âlimülgaybî veşşehâdetil'azîyzürrahîm (7) elleziy ah-sene külle şey'in halakahü ve bede'e hal-kal'insâni min tyn (8) sümmе ce'ale nes-hü min süläletin min mâin mehîyn (9) sümmе sevhâlü ve nefeha fîhî min rû-hihi ve ce'ale lekümüssem'a vel'ebsare vel'e'ideh, kâliyân mâ teşkürûn (10) ve kaâlû eizâ dâlelnâ fîyl'ardü einnâ leftîy halkın cediyy, bel hüme bilikaâli rabbihîm kâfirûn (11) kul yetevveffâküm melekül-mevtilleziy vükkile biküm sümmе lâ rabbiküm türce'un.

SECDE SÛRESİ [1]

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Elif, lâ mîm. (2) Kitabın, âlemlerin Rabbi olan Tanrı tarafından indirilmiş olmasında şüphe götürülecek hiç bir şey yoktur. (3) Ona inanırlar mı? Yoksa Muhammed onu kendinden uydurdu derler mi? Hayır o, Rabbin canibinden inen hak sözdür ki senden evvel kendilerine Allah azabıyla korkutucu hiç bir peygamber gelmeyen bir kavmin hidayete ermeleri için onları korkutacaktır. (4) Gökleri, yeri ve aralarındaki altı günde yaratan, sonra arş üzerine şaniyle müstevi olan, Allah'tır. Sizin için O'ndan başka bir yâriniz, iş göreniniz de yoktur, şefaatiniz da yoktur. Hâlâ nahiyyat kabul etmeyecek misiniz? (5) O, gökten ye-

re kadar bütün işleri tedbir eder, sonra o iş O'nun nezdine bir günde çıkar ², ki onun miktarı, sizin saydığınız hesap üzere bin yıl eder. (6) İşte böyle olan Zat, gaibi ve hazırı bilen, yegâne galip olan, bağışlayan Tanrı'dır. (7) O Tanrı, yarattığı her şeyi güzel bir tarzda yaratmış, insanın yaratma-sına da çamurdan başlamıştır. (8) Sonra onun dölünü, döşünü nâciz bir suyun durusundan yap-mıştır. (9) Daha sonra onu düzeltmiş, ona kendi ruhundan ³ hayat üfürmüş. Sizin için kulaklar, gözler, yürekler yaratmıştır. Sizse bu nimetlere az şükredersiniz. (10) Onlar «— Acaba biz, yeryü-zünde toprağa karışıp kaybolunca yeniden yaratılacak mıyız?» dediler. Hayır onlar Rablerine ka-vuşmayı tanımıyorlar. (11) De ki canınızı almaya müvekkel olan ölüml meleği hepinizin canını ala-cak, sonra siz Rabbinize döneceksiniz.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (30) âyettedir.

² Allah, dünya işini eshab-ı semaviye ile idare eder, âsarı yere iner. Bifîlî mevcut olur; tedbiri havâidale hu-sulû havadis arasında uzun bir müddet vardır. Yahut emri

dünyayı kıyamete kadar idare eder, kıyamet zamanında bü-tün işler kendisine rücu eder. Yahut emri iner. İyâ amel-ler kendisine rücu eder.

³ Tekrim için kendisine izafe etmiştir.

SÛRET'UL-AHZÂB

Bismillâhırrahmanırrahîm

(1) yâ eyyühennebiyyüttekullahe ve lâ tü'tülkâfirîyne velmünâfikîyn, innallahe kâne alîymen hakîymâ (2) vettebi' mâ yühâ ileyke min rabbik, innallahe kâne bimâ ta'melüne habîyrâ (3) ve tevekkel alallah ve kefâ billâhi vekîlâ (4) mâ ce'alallahü lîrec'ülün min kalbeyni fîy cev-fih, ve mâ ce'ale ezvâcekümüllâyî tüzâ-hirüne minhünne ümmehâtüküm, ve mâ ce'ale ed'iyâküm ebnâeküm, zâliküm kav-lüküm bi evfâhiküm, vallahü yeküü-lülhakka ve hüve yehdîyssebîl (5) üd'ü-hüm lâbâihim hüve aksatu indallah, fein lem ta'lemü âbâehüm feihvâniküm fîydîyni ve mevâliyiküm, ve leysealeyküm cünâhun fîymâ ahta'tüm bihi ve lâkin mâte'ammedet kulûbüküm, ve kânallahü gafûren rahîymâ (6) ennebiyyü evlâ bil-mü'miniyne min enfûsihim, ve ezvâcühüm ümmehâtühüm, ve ülü'errhâmî ba'duhüm evlâ bihâ'dın fîy kitâblâhi minel-mü'miniyne velmühâcîriyn, illâ en tef'alü illâ evliyâiküm mâ'rufâ, kâne zâlike fîylkitâbi mesturâ.

AHZAB SÛRESİ ^[1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey peygamber! Allah sakınmada sebat et, kâ-firlere ve münafıklara itaat etme, çünkü Allah hakkıyla âlimdir, hakimdir. (2) Rabbin tarafın-dan sana vahiy olunan şeye tâbi ol. Çünkü Al-lah onların işlediklerinden haberdardır. (3) Al-lah'a mütevekkil ol, Allah'ın işine vekil olması elverir. (4) Allah hiç bir kimsenin bedenî içinde iki kalb yaratmadı, bunu yapmadığı gibi «Za-har» de ² bulunduğunuz zevcelerinizi. size ana yapmadı. Oğulluk edindiğiniz kimseleri size ha-kikî oğul kılmadı. Bu, ağzınızda dolaşan sözler-dir ³, Allah doğru söyler, doğru yola götürür.

¹ Medine'de nâzil olmuş (73) âyettir.

² Cahiliyyet zamanında bir şahıs zevcesine «senin ar-kan ananın arkası gibi» demekle kadın obediyyen haram oluyordu. Arka azanın direği olmakla zat'î ifade eden azada arka hükümündedir. Zahr'ın (Zahar) hükmü mücadele sü-

رَبِّهِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَطِيعُوا الْكَا فِرِينَ وَلَا تَأْتُوا بِنَاءٍ
كَانَ عَلَيْهِمْ جِهًا ۖ وَأَتِيعُوا مَا يَخْرُجُ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ يَسْمَعُونَ خَيْرًا ۖ وَتَوَكَّلُوا عَلَى اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
وَكَوَلًا ۖ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرِجَالٍ مِّن مَّلَكَيْنِ فِي فَوْجٍ وَمَا جَعَلَ
أَرْوَاحَكُمْ إِلَّا فِي نَظَاهِرُهُمْ وَنَهَرُهَا نَجْوَىٰكُمْ وَمَا جَعَلَ
أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَ ۚ كَذَّبَكُمْ فَأُولَٰئِكَ نَفَاوِسُكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقُّ وَهُوَ سَيَدَىٰ النَّسَبِ ۚ أَدْعُوهُمْ إِلَىٰ نَبَاتِهِ
هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاخْرُجُوا
فِي الدِّينِ وَسَوَاءٌ بَكُمْ وَلَيْسَ إِلَيْكُم مَّعَ ۚ فَمَا أَخْطَأْتُمْ
وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ۚ
النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ نَفْسِهِمْ وَآرَؤُهُمْ أَمَّا هُنَا
وَأُولَٰئِكَ أَلَا نَحْمَدُكُمْ أَهْلًا ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
مُسْتَوْفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ سَيَسْأَلُونَكَ

(5) Oğullukları babalarının adıyla çağırın. Bu hal Allah yanında hakkaniyete daha uygundur. Şayet onların babalarını bilmiyorsanız onlar sizin dinde kardeşlerinizdir, dostlarınızdır ⁴. Yaptığınız hatalarda size vebal yoktur. Fakat nehiy olunduktan sonra kalbinizin kastettiği şeylerde vebal vardır. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (6) Peygamber bütün hususatta mü'minlerin yanında kendilerinden daha sevgilidir, onun zevceleri nikâhın haram olması hususunda da mü'minlerin analarıdır. Aralarında hisımlık bulununlar Allah'ın Kitabında ⁵ olduğu gibi miras hususunda birbirlerine mü'minlerden, muhacirlerden daha lâik ve yakındır. Şu kadar ki hisım olmayan dostlarınıza vasiyet ile iyilik edebilirsiniz. Bu hüküm Kitapta yazılıdır.

resinde gelecektir.

³ Behalm sözü gibi ağzından çıkan, hakikatten âri olan sözlerdir.

⁴ Veya amcazadeleriniz, azatlı kölelerinizdir.

⁵ Levh-i Mahfuz'da veya indirildiği âyetlerde.

وَاِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَمْ وَمَنْ يُخْلِفْهُ فَإِنَّهٗ خَلَفَ بِمَقَالِيدِهِ ۚ
 وَمِمَّنْ دَاخِلُ الْمَسْجِدِ الذِّكْرُ وَتَحْتَ الْمِمْبَرِ ۚ ذَٰلِكُمْ فَتْنَةٌ لِّكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَكُونَ ۚ
 لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ ۚ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَائِمًا مُّقِيمًا ۚ
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَكُمْ رَسُولُهُ
 قَدْ سَلَّمَ عَلَيْهِمْ بِجَاوِزٍ مِّنَ الْأَمْرِ وَهَآؤُلَآءِ اللَّهُ يَتَّبِعُ الْمُؤْمِنِينَ
 بَصِيرًا ۚ إِذْ جَاءَكَ مِنَ الْقَوْمِ ثَوَافُتٌ وَنَسُوا اللَّهَ وَحَآذِلَ الَّذِينَ
 آمَنُوا ۚ بَلَّغْ الْفَوَاحِشَ عَلَى النَّاصِرِ ۚ وَنَظَّوْا بِاللَّهِ الظُّنُونُ ۚ
 هَٰذَا لِكَيْ تَقِيلَ الْمُؤْمِنُونَ وَذَلَّ الَّذِينَ لَا آخِرَ لِهَٰمِهِمْ ۚ وَاقْتَوُوا
 اللَّهَ فَقُونَ ۚ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَمٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
 أَنْ يُغْرَبُوا ۚ وَإِذْ جَاءَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ بِالْأَهْلِ يَزِيحُ لَا مَقَامَ
 لَكُمْ فَانْجِعُوا ۚ وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قِيلَ لَكُمْ يَتَّبِعُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
 فَيُجَنَّبَنَّ عَنْهُمْ الْمَيِّتَ وَالْمَآءَ وَالْمَآءَ وَالْمَآءَ ۚ وَذَٰلِكَ لِكَيْ
 تَقِيلَ عَلَيْهِمْ ۚ وَبَلَغُوا مَقْلَبَهُم مِّنَ الْغَمِّ إِلَى الْبُخْرَى ۚ
 وَمَا أَلْبِسُوا إِلَيْكُمْ غَمًّا ۚ وَكَذَٰلِكَ تَقْوَىٰ اللَّهَ تَعَالَىٰ ۚ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقُولُوا لَا جُرْأَتَ لَنَا بِآيَاتِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا ۚ

(7) ve iz ehaznâ minennebiyyiyyine miysâkahüm ve minke ve min nühin ve ibrâhiyme ve müsâ ve iysebnî meryeme ve ehaznâ minhüm miysâkan galyiz (8) liyes'elessâdikıyne an sıdkühim, ve e'adde ilikâfirıyne azâben elıymâ (9) yâ eyyühelleziyne âmenüzkürü nî metallaheı aleyküm iz câetküm cünüdün fe'erselnâ aleyhim rıyhan ve cünüden lem terevhâ, ve kânallahü bimâ ta'melüne basıyrâ (10) iz câüküm min fevküküm ve min esfele minküm ve iz zâgatil'ebşârü ve belegatil-kulûbülhanâcire ve tezunnüne billâhizzun-nünâ (11) hünâlıkıbtüliyelümü'nünine ve zülzılı zılzâlen şedıydâ (12) ve iz yekuülümünâfikuüne velleziyne fıy kulûbühim maradun mâ ve'adenallahü ve resûlühü illâ gururâ (13) ve iz kaâlet tıfetün minhüm yâ ehle yesrıbe lâ mükaâme leküm fercl'ü, ve yestezi'nü ferıyukun minhümünnebiyye yekuülüne inne büyütenâ avretün ve mâ hiye bi'avreht, in yürüdüne illâ fıırârâ (14) ve lev dühlet aleyhim min aktârihâ sümmü süllülfıfnetıe leâvtevhâ ve mâ telebbesü bihâ illâ yesıyrâ (15) ve lekad kânü âhedullahe min kablılâ lâ yüvellünel'edbâr, ve kâne ahdulahi mes'ülâ.

(7) Hani biz, peygamberlerden, hususa senden, Nuh, İbrahim, Musa ve Meryem oğlu İsa'dan misak almıştık. Onlardan misak ¹ almada ağır davrandık. (8) Allah bununla sadık olanlardan sıdkılarını ² soracaktır. Kâfirler için de acıklı azap hazırlamıştır. (9) Ey mü'minler! Size askerler ³ hücum ettiği anda Allah'ın size olan nimetini یاد edin. Bunun üzerine biz onlara rüzgâr ve görmediginiz askerler göndermiştik. Allah işlediklerinizi görür. (10) Hani, o vakit onlar üst tarafınızdan, alt tarafınızdan hücum etmişlerdi de gözler donup kalmış ⁴, yürekler de gırtlaklara kadar gelmişti ⁵. Allah hakkında da türlü türlü zanda bulunmuşunuz ⁶. (11) İşte orada mü'minler denenmiş, şiddetli bir surette sarsılmıştılar. (12) Hani, münafıklar ve kalberinde za'îr iman hastalığı bulunan-

lar «— Allah ve peygamberinin nusrat ve muzafferiyet hususundaki vaadi bizi aldatmadan başka bir şey değildir» demişlerdi. (13) Hani münafıklardan bir gürüh «— Ey Yesrip ahalisi ⁷! Burası sizin için durulacak yer değildir ⁸, dönün» demişlerdi. Onlardan bir gürüh ise peygamberden izin isteyerek «— Evlerimiz açıktır» demişlerdi. Halbuki onların evleri açık değildi. Onlar cenkten savuşmaktan başka bir şey istemiyorlardı. (14) Şâyet Medine'nin etrafından muhâripler tarafından evlerine girilse de dinden dönmeye, Müslümanlarla mukateleye davet olunsalardı eğlenmeyip az bir vakitte ona icabet ederlerdi. (15) ⁹ Halbuki bundan evvel cenkten arka verip dönmeyeciklerine dair Allah'a karşı ahitte bulunmuşlardı ⁹. Allah'ın ahı kıyamette sorulacak.

¹ Bu misak evvelki misaktan ibarettir.

² Vazifelerini hüsn-ü ifa edip etmediklerine.

³ Hendek veya Ahzab muharebesinde müttefikin askeri.

⁴ Can cana, başbaşa kalmıştınız. Yalnız düşman tarafına bakıyordunuz.

⁵ Yüreğiniz pek ziyade atıyordu, hemen hemen nefes kesilecekti.

⁶ İmanı zayıf olanlar selâmetten ümit kesmişlerdi.

⁷ Yesrip Medine'nin eskî ismidir. Peygamberiniz bu ısmiden hoşlanmazdı, peygamberimizin hoşlanmadığı ısmi kullanıyorlardı.

⁸ Araplar bütün bize düşman oldular, artık orduya işiniz ne!

⁹ Uhut gazvesinden sonra bundan böyle kâfirlerle kav-gadan dönmeyeciklerine dair ahdetmişlerdi.

(16) kul len yenfe'akümülfirârü in feretüm minelmevli evilkatli ve izen lâ tûmette'üne illâ kaliylâ (17) kul men zelleziy ya'sumüküm minallahi in erâde biküm süen ev erâdebiküm rahmeh, ve lâ yecidüne lehüm min dünüllâhi veliyyen ve lâ nasıyrâ (18) kad ya'lemullahülmu'avvikıyne minküm velkaâiliyne lihivânihim helümmе ileynâ, ve lâ ye'tünelbe'se illâ kaliylâ (19) eşihaten aleyküm, feizâ câelhavfü re'eytehüm yanzurüne ileyke tedürü a'yünühüm kelleziy yuşşâ aleyhi minelmevî, feizâ zehebelhavfü seleku-küm bielsinetin hüddâdin eşihaten alehayr, ülâike lem yü'minü feahbetallahü a'mâlehüm, ve kâne zâllike allahî yesıyrâ (20) yahsebünel'ahzâbe lem yezhebü, ve in ye'til'ahzâbü yeveddü lev ennehüm bâdüne fiyl'a'râbi yes'elüne an enbâküm, ve lev kânü fiyküm mâ kaâtelü illâ kaliylâ (21) lekad kâne leküm fiyl resü'llillâhi üsvetün hasenetün lîmen kâne yercü'llahe yelveyeml'âhire ve zekerrallahe kesıyrâ (22) ve lemmâ re'elmu'minünel' ahzâbe kaâlü hâzâ mâ ve'adenallahü ve resü'lühü ve sadakallahü ve resü'lühü ve mâ zâdehüm illâ imyânen ve tesliymâ.

(16) Onlara de ki «— Ölümden veya öldürülmenden kaçarsanız size bir fayda vermez. Bu halde bile ¹ dünyada geçinmeniz pek az sürer». (17) Onlara de ki «— Allah hakkınızda bozgunluk gibi bir fenalık veya bir merhamet ve muzaferiyet istese acaba ondan sizi kim menedebilir? Onlar Allah'tan başka ne bir yâr, ne bir medetkâr bulamazlar.» (18) Allah içinizden peygambere yardım hususunda ağır davranan münaflıkları, kardeşlerine de «— Bizim yanımıza gelin, beyhude kendinizi helâk etmeyin» diyenleri ² elbette bilir. Kavgaya ancak onlardan azı gelir. (19) Onlar size yardımda cimridirler. Fakat düşman korkusu geldi mi derhal ölümün dehşetinden bayılıp gözleri dönük kimseler gibi sana baktıklarını görürsün. Korku güdince ³ yine malda cimrilik ederek keskin dillerini size uzatırlar ⁴. İşte böyleleri imana gelmiş değillerdir. Allah onların amellerini

قُلْ يَسْمَعُكُمُ الْإِلَٰهَ إِنْ قَرَّبْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ وَالْقَتْلِ وَإِذَا لَا تَحْتَمُونَ إِلَّا قِتْلًا ۖ قُلْ هَٰذَا الَّذِي يَبْعَثُكُمْ فِيهِ اللَّهُ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ نِعْمًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ سَخَطًا وَلَٰ يَجِدُونَ لَهُمْ فِي ذَٰلِكَ إِلَٰهًا وَلَا نَصِيرًا ۚ قَدْ عَلِمَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ فِي سِرِّهِمْ وَالْقَاتِلِينَ لِإِخْرَاجِهِمْ هَٰذَا أَلَا تَأْنُونَ لِلْأَسْرِ إِلَّا قِتْلًا ۚ أَفَتَسْتَعْذِرُونَ عَنْكَ مَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يُنْظَرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ قَدْ آدَتْ هَٰذَا الْخَوْفُ سُلُوكَكُمْ بِالسَّبِيلِ حَيْثَ لَا تَشْعُرُ عَلَى الْخَيْرِ وَلَٰكِنَّ لَكُمْ فِي مَا لَاحَظَ اللَّهُ أَعْمَالَكُمْ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ سَبِيرًا ۚ يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابَ يَوَدُّ أَنْ أَوْكَلُوا لَهُمْ مَا دُورَتْ فِي الْأَحْزَابِ يَنْتَظِرُونَ عَنْ مَقَامِكُمْ أَنْ تَبَدُّوا فَأُولَٰئِكَ أَمَاتُوا إِلَّا قِلَّةً ۚ قَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۚ وَبَلَّغْنَا أَلُومِينَ الْأَحْزَابَ مَا أَلَا هَٰذَا مَا وَعَدَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ وَمَا ذَٰلِكَ إِلَّا يَأْمُرُ بِالسَّبِيلِ ۚ

beyhude kılmıştır. Bu iş Allah'a göre kolaydır. (20) Bunlar, korkaklıklarından müttefikin askerlerinin henüz çekilip gitmediği zamanında bulunurlar. Şayet müttefikin askerleri bir daha gelecek olsalar korkularından bedeviler arasında bulunmayı temenni ederler ki gelen geçenden ne halde bulunduğunuzı sormuş olsunlar ⁵. Şayet aranızda bulunsalar bile gösteriş yaparak, ârdan korkarak ancak pek az cenge girerler. (21) * Sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü umanlar, Allah'ı çok ananlar için Allah'ın peygamberinde uyulacak ne güzel şeyler vardır ⁶! (22) Mü'minler müttefikin askerlerini görünce «— Allah ve peygamberinin bize vaadettiği nusrat budur. Allah ve peygamberi vaadinde gerçektir» dediler. Bu hal onların iman ve teslimiyetlerini artırmaktan başka bir şey yapmadı.

¹ Kaçmanız size bir fayda verse bile.

² Beni Kureyza Yahudilerini.

³ Siz galip olursanız.

⁴ Malıganımetten dolayı sizi incitirler.

⁵ Aralarında güyle konuşurlar: Müslümanlar galip olur.

larası ganimetli paylaşılmı, kâfirler galebe edecek olurlarsa onlara benzer olalım.

⁶ Allah'ın peygamberine bakın ki ne sıkıntılar çekmiştir, sizler de onun gibi sıkıntılara katlanın. O, size örnek olsun.

(23) minelmü'miniyne ricâlin sadakû
mâ âhedûllâhe aleyh, feminhüm men ka-
dâ nahbeh, ve minhüm men yentezirü
ve mâ beddelü tebdilâ (24) liyezziyalla-
hüssâdiküyne bisidukhim ve yü'azzibel
münâfiküyne in şâe ev yettûbe aleyhim,
mnallâhe kâne gafûren rahîmâ (25) ve
reddallahüllezeyne keferû biyahizhim lem
yenâlü hayrâ, ve kefallâhülümü'miniyne-
kutâl, ve kânalallahü kavîyyen azyzâ (26)
ve enzelellezeyne zâherühüm min ehlik-
tâbi min sayäsühüm ve kafeze fî kulû-
bihümürrü'be ferîykan taktülüne ve te-
sirüne ferîyakâ (27) ve evreskekün arda-
hüm ve diyârehüm ve emvâlehüm ve ar-
dan lem tetauhâ, ve kânalallahü alâ külli
şey'in kadîrâ (28) ya eyyühennebiyyâ
kul lhezvâkie in küntünne türîdnellehayâ-
teddünyâ ve ziynelehâ fete'aleyne ümet-
ti'künne ve üserrihkünne sürâdan cemî-
lâ (29) ve in küntünne türîdnellehayâ
ve resûlehü veddârel'âhurete feinnallâhe e'ade
le lilmuhsinâti minkünne ecren azyzâ
(30) yâ nîsâennebiyyâ men ye'ti minkün-
ne bifâhüşetin mübeyyetin yudâ'af lehel'-
azâbü di'feyn, ve kâne zâlike alallahü
yesyirâ.

ku düşürdü. Siz onlardan birtakımlarını öldürmüş, birtakımlarını da esir etmişsiniz. (27) Allah onların yerlerini, tarlalarını, yurdlarını, mallarını, ayak basmadığınız yerleri ³ size miras verdi. Allah her şeye tamamiyle kaadirdir. (28) Ey Peygamber! Zevcelerine de ki siz dünya diriliğini ve debdebesini isterseniz gelin size talak hakkınızı vereyim, size güzel bir tarzda yol vereyim (29) Şayet Allah'ı, peygamberini ve ahiret sarayını isterseniz Allah içinizden iyilik eden kadınlara büyük bir mükâfat hazırlamıştır ⁴. (30) Ey peygamber kadınları! İçinizden her kim açık bir hayasızlık ⁵ yaparsa onun azabı iki kat olur. Bu da Allah'a göre kolaydır.

bir ay ayrı oturdu. Onun üzerine onlara talâkta muhayyer olmak hususu teklif olunmuştu. Onlar da âhireti ihtiyar etmişlerdi.

* Peygambere eza vermek veya büyük bir günah işlemek.

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ إِذَا قُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ أَنْ يَكُونُوا خِيفَةً مِمَّنْ بَعَثَ اللَّهُ رَسُولَهُ هَذَا صَلَاحًا لَا يُبَيِّنُ اللَّهُ إِذَا قُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ عَلَيْهِ وَأَنْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكَ عَلَيْهِ ذَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَنَجِّنِي مِنَ الصَّلَاةِ اللَّهُ يُبَدِّدُ بِهٖ وَيَخْفِضُ الْقَائِمَ وَاللَّهُ أَشَدُّ خَفَاةً وَأَقْوَمُ بَصَرًا وَطَرَا وَنَجِّنَا كَمَا لَكِنَّا لَا يَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فَا زَوَّاجٍ أَوْ عِيَالٍ هَذَا أَقْصَا مَا مِنْهُمْ وَطَرَا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ۝ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فَمَا أَقْبَرُ اللَّهُ لَهُ شَيْءٌ فَالَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُهُمْ قَدَرًا مَقْدُورًا ۝ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ رِيسَالًا لِلَّهِ وَيَخْشَوْنَ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَوْنُوا بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولُ اللَّهِ وَحَاشَ لِلَّذِينَ ظَنُّوا أَنَّ اللَّهَ تَجَلَّى عَلَى بَعْضِ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ أَلَمْ يَكُنْ اللَّهُ دَاكِرًا لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ خَائِفَتِهِ ۝ وَسَخِرَ لَكُمُ الْأَرْضُ وَجَسَدُكُمْ هُوَ الَّذِي يَبْسُطُ عَلَيْكُمْ رِجْلَيْكُمْ وَخَصَّكُمُ فِي الْأَنْفَالِ أَلَمْ تَكُونُوا لِلْأَنْفَالِ أَلَمَّا كُنْتُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝

(36) ve mâ kâne limü'minin ve lâ mü'minetin izâ kadallâhü ve resûlihü emren en yekûne lehümülhüyeretü min emrihim, ve men ya'sillahe ve resûlehü fekad dalle dalâlen mübiynâ (37) ve iz tekuülü lillilezi en'amallahü aleyhi ve en'amte aleyhi emsik aleyke zevceke vettekillah, ve tuhfiy fîy nefsike mallahü mübdiyi ve tahsennâs, vallâhü ehakkü en tahşâh, felemmâ kadâ zeydün minhâ vetaren zevce-nâ kehâ likey lâ yekûne alelmü'miniye haracün fîy ezvâci ed'iyâihim izâ kadav minhünne ve tarâ, ve kâne emrullahi mef'ûlâ (38) mâ kâne alennebiyyi min harecin fiymâ faradallâhü leh, sünetallahî fiylleziyne halev min kabl, ve kâne emrullahi kaderen maktûrâ (39) elleziyne yübelligüne risâlâtillâhi ve yahşevnehü ve lâ yahşevne ehaden illallah, ve kefâ billâhi hasiyâ (40) mâ kâne muhammedün ebâ ehadin min ricâliküm, ve lâkin resulallahî ve hâtemennebiyyin, ve kânallahü biküllü şey'in alimâ (41) yâ eyyühelleziyne âmenüzkürullahi zikren kesiyâ (42) ve sebbihühü bükreten ve asiylâ (43) hüvellezi yuasally aleyküm ve melâiketühü liyuhriceküm minezzulümâti ilennûr, ve kâne bilmü'miniyne rahimâ.

(36) Allah ve peygamberi bir işi bitirdikten sonra erkek ve kadın hiç bir mü'mine o işde istediğini ihtiyar etmek yaraşmaz, her kim Allah'a ve peygamberine karşı gelirse açık bir sapıklığa sapmış olur. (37) Hani Allah'ın da nimet ve lûtfuna, senin de nimet ve lûtfuna nâil olan kimseye ¹ — Zevcenî tut ², Allah'tan sakın — diyor-dun. Allah'ın ortaya çıkaracağı şeyi kalbinde saklıyordun ³, haktan korkuyordun, halbuki korkul-maya en ziyade lâiyk olan, Allah'ır. Vaktaki Zeyt onun dileğini yerine getirdi, boşadı. Mü'minler hakkında oğulluklarının kadınlarını, dileklerini yerine getirdikten sonra ⁴ almaları hususunda beis görülmesin diye biz seni onunla evlendirdik. Allah'ın emri elbette yapılır. (38) Allah'ın peygamber hakkında takdir ve helâl ettiği yerler-

den dolayı peygambere hiç bir vebal teveccüh etmez. Daha evvel gelip geçen Enbiya hakkında Allah'ın âdeti böyle idi ⁵. Allah'ın işi, olup bitmiş bir ölçüdür ⁶. (39) O peygamberler ki onlar Allah'ın buyurduğu haberleri halka tebliğ ederler, ondan korkarlar, Allah'tan başka hiç bir kimseden korkmazlar, Allah'ın hesap görmesi elverişli. (40) Muhammed âdemlerinizden hiç birinin babası değildir. Fakat Allah'ın peygamberi, peygamberlerin de sonudur. Allah her şeyi hakkıyla bilir. (41) Mü'minler! Allah'ı çok, çok anın, (42) O'nu sabah, akşam tespih ve tenzih edin. (43) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size lûtf ve inayet eden, O'dur. Melekler de sizin için yarlı-ganmak dilerler. O, mü'minler hakkında merhametlidir.

¹ Müslüman olmak ile Allah'ın, azat olmak ile peygamberin lûtfuna nâil olan Zeyt ibn-i Hariseye.

² Zeynep binti Cahş'ı bosama. ona iyi muamele et.

³ Zeynep cemaliye, hasap ve nesebiyle iftihar ederdi. Azatlı köleye vardığından dolayı teessür içindeydi. Peygamberimiz iptidandan onu istediği vakit kendisi için istiyor zannına düşmüştü. Buna mebnî arada geçimsizlik baş gösterdi. Peygamberimiz Zeyd'e boşanmamasını tembih etmişti; Fakat Zeyd'in boşayacağı kendilerinin Zeyneb'i alacağı; kalb-i paklarına vahy olmuştğu veya Zeyt boşarsa Zeyneb'in arzusunu vechile onu almak hatırından geçmişti; fakat bunu halkın, bak oglundun zevce-i metrukesini aldı diyeceklerini düşünerek kimseye söylemiyordu. Zeyt tembih-i Nebî hilâ-

fına olarak Zeyneb'i boşadı, peygamberimiz bu kere Zeyneb'i aldı, bununla bilfiil, oğullukların oğul olduğunu, zevce-i metrukesinin almanın caiz olduğunu, ahkâm-ı şahsiye-den bir husus hakkındaki hüküm-ü şeriatı beyan etti, işte bu hususu ketmetmemesini Ceñab-ı Hak tembih buyurmuştu. Beyzavî ve Ebussaut, Celâleyn gibi müfesssirlrin ve onlara muvafık olanların bu bapıdaki izahları asla doğru değildir, bu beyan ilmi hadise vukufusuzluğu gösterir, hayır, büyük bir bata ve haterrir.

⁴ Bosavip iddet çıkıktan sonra

⁵ Enbiya-yı salâfın da müteaddit zevceleri vardı.

⁶ Ondan başka türlü olamaz. Bir kimseye helâl olan şeyde vebal yoktur.

(44) tehiyyetühüm yevme yelkavnehü selâm, ve e'addelehüm ecren kerimâ (45) yâ eyyühennebiyyü innâ erselnâke şahiden ve mübeşşiren ve neziyren (46) ve dâ'iye ilâlahi bi'iznihi ve sirâcen müniyrâ (47) ve beşşirilmü'miniye bi-enne lehüm minallahi fadlan kebiyrâ (48) ve lâ tütrîlkâfiriyne velmünâfikiyne ve da' ezâhüm ve tevekkel alallah, ve kefâ billâhi vekiyâ (49) yâ eyyühelleziyne âmenu izâ nekâhtümülümünâti sümme tallaktümühünne min kabli en temessühünne femâ leküm aleyhinne min iddetin ta' teddünehâ, femetti'ühünne ve serrihühünne serâhan cemiyâ (50) yâ eyyühennebiyyü innâ ahlennâ leke ezvâcekelletiy âteyte ücûrehünn, ve mâ meleket yemiynüke mimmâ efâallahü aleyke ve benâtî ammike ve benâtî ammâtike ve benâtî hâllike ve benâtî halâtikelletiy hæcerne ma'âk, vemre'ten mü'mineten in vehebet nefsehâ linnebiyyi in erâdennebiyyü en yestenkihahâ hâlisaten leke min dünilmü'miniyn, kad alimnâ mâ faradnâ aleyhim fîy ezvâcihim ve mâ meleket eymanühüm ilkeylâ yekûne aleyke harec, ve kânallahü gafûren rahîymâ.

فَيَسْمِعُ يَوْمَ يُنْفَخُ السُّلُوكُ وَأَعَدُّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ۖ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۖ وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ۖ وَبَشِيرًا لِلْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّهُمْ لَمِنْ أَمْرِ اللَّهِ مُقْتَضًا كَرِيمًا ۖ وَلَا تَطِيعَ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ ۖ وَدَاعِيًا أَدْنَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَلَكِنَّ بِاللَّهِ وَيَكِلَ اللَّهُ أَلْبَابَ الْأُمُورِ إِنَّا كُنْهَ الْمُؤْمِنِينَ لَهُمْ سُلُوكُهُمْ مِنْ قَبْلِ أَن يَسْمُوهُمْ فَأَلْهَمَ الْكَلِيمَ مِنْ عَيْنٍ يَتَنَبَّهَاتُ بِفَيْعِهِمْ ۖ وَسِرْمُهُمْ سِرَاجًا مُبِينًا ۖ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَخْلَصْنَاكَ مِنَ الْإِسْلَامِ إِذَا تَنَبَّهْتَ الْجُرُجُومَ وَمَا تَلَكَتْ يَمِينُكَ ۖ فَمَا آتَاهُ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتٍ عَمَّكَ وَبَنَاتٍ عَمَّكَ وَبَنَاتٍ عَمَّكَ وَبَنَاتٍ عَمَّكَ ۖ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَدَاكَ الْقُرْآنَ مُبِينًا ۖ إِنَّ وَهْبَ نَفْسِهِ لَإِنِّي إِذَا دَاكَ الْقُرْآنُ يَسْتَنْبِحُهَا خَاصَّةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَضَّلْنَا عَلَيْهِ يَدُكَ وَأَوَّجِهَهُ وَمَا تَلَكَتْ يَمِينُهَا ۖ لِيَكِلَ بِكَ اللَّهُ عَفْوَ رَاجِعًا ۖ

(44) Allah'a kavuşacakları gün, onlara olan hayır dua selâmdır ¹. Allah onlara pek yüksek bir mükâfat hazırlamıştır. (45) Ey peygamber! Biz seni şahit, müjdecî, Allah azabıyla korkutucu. (46) Allah'ın izniyle kendi tarafına dâvetçi, ışık saçıcı bir çırağ olmak üzere gönderdik. (47) Allah tarafından büyük bir inayete nâil olacaklarını mü'minlere müjde ver. (48) Kâfirlere, münafıklara itaat etme ². Eza ve cefalarını alındırma, Allah'a mütevekkil ol, senin işine vekil olması elverir. (49) Mü'minler! Mü'min kadınları, nikâh edip onlara dokunmadan evvel boşarsanız sizin onlar hakkında sayacağınız hiç bir iddet yoktur. Onlara, mehir takdir olunmuş ise istifade edi-

lecek bir şey verin, onlara iyi bir surette yol verin ³. (50) Ey peygamber! Mehirleri verdigin zevceleri, Allah'ın, harb ganimetlerinden sana verdiği cariyele, amcanın, halalarının, dayının, teyzelerinin seninle beraber hicret eden kızlarını sana helâl kıldık. Nefsini peygambere bağışlayan ⁴ mü'min kadını peygamber nikâhla almak isterse onu da sana mahsus olmak üzere helâl kıldık. Bu husus mü'minlere şâmil değildir ⁵, biz mü'minlerin zevceleri, cariyele hakkında onlara farz kıldığımız şeyleri elbette biliriz ⁶. Sana bir sıkıntı gelmesin diye onları sana mahsus kıldık. Allah sakınması güç olan şeyde yarlıgayan, güçlük olan şeyde bağışlayandır.

¹ Allah tarafından selâmet müjdesidir. Veya birbirlerine selâm veriler, her türlü âfetlerden salim olduklarını teppir ederler.

² Dâvet işinde onlara müdara etme.

³ Haklarını kesmeyin, onlara zarar vermeyin.

⁴ Mehirsiz nikâh olunan «Meymune Bintilhas, Zeynep binti Hüzeyme» gibi.

⁵ Onlar mehirsiz alamazlar.

⁶ Peygamber ile onları bir tutmadığımızın hikmetini her halde biliriz.

وَمِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَوُفَىٰ إِلَيْكَ مِنْ تَحْتِهِ وَمِنْ أَيْنِهِ
مِنْ عَرْكَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ إِذَا فَرَغْتَ فَاعْبُدْهُ
وَلَا تَحْزَنْ وَمَرْضَيْنَ يَوْمَ الْيُفُوزِ ۖ لَمْ يَنْفَكُوا
فُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ۖ لَا يَحِلُّ لَكَ الْبَغْيُ مِنْ
بَعْدِهِ وَلَا أَنْ تَبْذُلَ بِهِنَ مِنْ أَمْوَالٍ وَلَوْ أَنْ تَعْبُدَ خُفْيَةً
إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا نَجِيحًا ۖ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِذَا كَانَ يُؤَدُّنَ لَكُمْ
إِلَى الْمَعَارِفِ غَيْرَ نَاطِلِينَ مِنْهُنَّ إِذَا دُعِيَ فَادْعُوهُنَّ فَادْخُلُوا
عَلَيْهِنَّ فَانْتَسِرُوا وَلَا مَسْتَأْذِينَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ ۚ
كَانَ يُؤَدُّنَ إِلَيْكَ فَتَسْتَعِينُ بِهِ ۖ وَاللَّهُ لَا يَسْتَعِينُ
مِنْ أَحَدٍ ۚ وَإِذَا سَأَلْتَهُنَّ مَتَاعًا فَامْسِكْنَ لَهُنَّ مِنْ وَرَدِ الْحَاجَاتِ
ذَلِكَ أَطْهَرُ لِقَائِكُمْ وَفُلُوبُكُمْ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ
تُؤَدُّوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكُرُوا لَهُ إِذَا جَاءَهُ مِنْ بَعْدِ
أَبَاكَ ۚ ذَلِكَ كُنْ أَنْ عِنْدَ اللَّهِ عِظَمًا ۖ إِنَّ تَبَدُّوا
شَيْئًا أَوْ تَخَفُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۞

(51) türey men teşâu minhünne ve tü'viy ileyke men teşâ', ve menibtegayte mimmen azelte felâ cünâha aleyk, zâlike ednâ en tekarre a'yühühünne ve lâ yahzenne ve yerdayne bimâ âteyetehünne küllühünn, vallahü ya'lemü mâ fîy kulûbiküm ve kânallahü aliymen haliymâ (52) lâ yehüllü lekennisâü min ba'dü ve lâ en tebeddele bihinne min evzâcin ve lev a'cebeke hüsnühünne illâ mâ meleket yemiynük, ve kânallahü alâ küllü şey'in rakıybâ (53) yâ eyyühelleziyne âmenü lâ tedhulü bü'yütennebiyyi illâ en yü'zene leküm illâ ta'âmin gayre nâziriyne inâh, ve lâkin izâ dü'tytüm fedhulü feizâ ta'untüm fenteşirü, ve lâ meste'nisiyne lihadiys, inne zâliküm kâne yü'ziynnebiyye feyestahiy minküm vallahü lâ yestahiy minelhak, ve izâ se'eltümühünne metâ'an fes'elühünne min verâi hicâb, zâliküm atherü likulübiküm ve kulûbihinn, ve mâ kâne leküm en tü'zû resûlullahi ve lâ en tenkihü evzâcehü min ba'dihî ebedâ, inne zâliküm kâne indallahî azıymâ (54) in tübdü şey'en ev tuhfühü feinnallahe kâne biküllü şey'in aliymâ.

(51) Zevcelerinden dilediğini almada geciktirebilirsin, dilediğini de alabilirsin. O, ayırdığını da yine alabilirsin. Bu hususta sana hiç bir vebal yoktur. Bu hal onların gözlerinin aydın olmasına, sevinmelerine, mahzun olmamalarına, yaptığın muameleden hepsinin hoşnut olmalarına ¹ daha yakındır. Allah kalplerinizdekini bilir. Allah hakkıyla âlimdir, yavaşır (52) Zevcelerinden sonra sana kadınlar helâl olmadığı gibi onlardan hiç birini başka biriyle değiştirmek de ² helâl olmaz. Vele ki o başkasının güzelliklerini beğenmiş olası. Halayık başka. Allah her şeyi gözetler ³. (53) Mü'minler! Yemek vaktini beklemiş olmayarak davetli bulunduğunuz vakitten başka vakitlerde peygamberin

berin evlerine girmeyin. Fakat dâvet olduğunuz zaman girin, yemeği yiyince dağılın, birbirinizin sözüne ve sohbetine dalıp kalmayın, bu hal ⁴ peygamberi incitiyordu. O, size söylemekten utanıyordu. Allah doğru sözden çekinmez. Peygamberin kadınlarından işe yarayacak bir şey isterse-niz onu perde ardından isteyin. Bu hal, kalperinize, onların kalplerine daha ziyade temizlik verir. Allah'ın peygamberini incitmek, kendinden sonra zevcelerini almak, ebediyen size caiz değildir. Bu hareketiniz Allah yanında büyük bir günahdır ⁵. (54) Bir şeyi aşikâr edin, gizli tutun, herhalde ceza görürsünüz. Çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Veya hepsine verdiğin şeyden hoşnut olmalarına.

² Birini boşayıp başkasını almak.

³ Artık emrinin tecavüz etmeyin.

⁴ İzinsiz eve girmek, yemekten sonra oturup kalmak.

⁵ Birtakım kimseler izinsiz hane-i saadete giriyorlar,

yemeğin pişmesini bekliyorlardı, birtakımlarıysa iznilî olarak giriyorlar, fakat yemekten sonra sohbeta dalyıyorlardı, bazı yabancı erkekler evvac-ı mutahharat hazırken Resûlü Ekrem Efendimiz ile beraber yemekte bulunuyorlardı. Âyet-i Cefle ile hepsi nehiy olmuştur.

(55) lâ cünâha aleyhinne fiy âbâihinne ve lâ ebnâihinne ve lâ ihvânihinne ve lâ ebnâi ehavâtihinne ve lâ nisâihinne ve lâ mâ meleket eymanühüm, vettekıynallah, innallahe kâne alâ külli şey'in şehıydâ (56) innallâhe ve melâiketeühü yusallüne alennebiyy, yâ eyyühelleziyne âmenû sallû aleyhi ve sellimû tesliymâ (57) innelleziyne yû'zunnallah ve resûleühü le'anehüm-mullahü fiyddünyâ vel'âhireti ve e'addelehüm azâben mühiynâ (58) velleziyne yû'zünelmü'miniyne velmü'minâti bigayri mektesebü fekadıhtemelü bühtânen ve ismen mübiynâ (59) yâ eyyühennebiyyü kul liezvâcike ve benâti ke ve nisâilümü'miniyne yüdiyiye aleyhinne min celâbiy-bihinn, zâlike ednâ en yu' refne felâ yü' zeyn, ve kânallahü gafûran rahıymâ (60) lein lem yentehilmünâfikuüne velleziyne fiy kulübühim maradun velmürçifüne fiyl-mediynefi lenugriyenneke bihim şümme lâ yücâvirüneke fiyhâ illâ kaliylâ (61) mel'ünıyn, eyne mâ süküfü ühüzü ve kut-tilü taktiylâ (62) sünnetallahı fiylleziyne halev min kabl, ve len tecide lisünnetil-lâhi tebdıylâ.

لَا نَحْسَبُ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ عِهَابَاتِهِنَّ وَلَا نِسَاءَ هُنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَأَقْبَضَهُنَّ اللَّهُ أَنَّ لَهُ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۖ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۖ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُبِينًا ۖ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيًا زِي مَكْتَسَبًا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ۖ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَالْبَنَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ يَدِينُ عَلَيْهِنَّ مِنْ جِلَافٍ مِّمَّنْ يُحِبُّونَ ذَلِكَ أَذْفَانٌ يَعْرِفُونَ فَلَا يُؤْذُونَ وَكَذَلِكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْكَافِرُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتِ لَنُغْرِبَنَّ عَنْهُمْ لِلْجَحِيمِ وَأُولَئِكَ هِيَ الْفِيلَاءُ ۖ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْفِيلَاءِ ۖ مَا تَشْفَعُوا لَهُمْ أَفَتُؤَفِّقُوا أَتَشْفَعُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۖ

(55) Müslüman kadınlarının, babalarına, oğullarına, kardeşlerine, kardeşlerinin oğullarına, kız kardeşleri oğullarına, Müslüman kadınlarına, köle ve cariyelerine görünmelerinde hiç bir günah yoktur. Kadınlar! Allah'tan sakının, Allah her şeye hakkıyla şahittir. (56) Şüphe yok ki Allah ve melâikesi peygambere salâvat getirirler. Ey iman edenler! Siz de O'na salâvat getirin; selâm getirin. (57) Allah ve peygamberi incitenler yok mu, Allah onlara dünyada da, âhirette de lânet etmiş, onlara kendilerini hor kılıcı bir azap hazırlamıştır. (58) Erkek ve kadın mü'minleri, kazanmadıkları bir günahdan dolayı incitenlerse bühtanı açık bir günahı yüklenmişlerdir. (59) Ey peygamber! Zevcelerine, kızlarına, mü'minlerin

kadınlarına de ki çarşaflarını üzerlerine giysinler, bu hal onların tanlıp da taarruza uğrammalarına daha hâdimdir ¹. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (60) * Şâyet münâfıklar nıfaklarından, kalblerinde fık ve fücur hastalığı bulunanlar hastalıklarından Medine'de kötü haberler neşredener yalanlarından vaz geçmeyecek olurlarsa seni onlara musallat edeceğiz ². Sonra sürüleceklerinden seninle pek az komşu kalacaklar. (61) Onlar mel'undurular. Her nerede bulunsalar tutulacaklar, yaman bir surette ödürüleceklerdir. (62) Bu fiilde bulunup evlet gelip geçener hakkında Allah'ın âdeti budur, sen Allah'ın âdetinde bir değişiklik göremezsin.

¹ Evalî İslâm'da asıl kadınlar çarşafsız çıkmakla bazı münâfıkların taarruzlarına uğrarlardı. Tevbi olundukları zaman «biz onları cariyeye sandık» diye ötür dermeyen ederlerdi. Çünkü asıl hatun zina etmezdi. Münâfıklar da cari-

yelere taarruz ederlerdi. Âyet-i kerime bu hâdisi hakkında nâzil olmuştur.

² Sen de onları hâkir kılacaksın.

يَسْأَلُ النَّاسَ عَنْ أَسْأَلَةٍ فَلَمَّا عَلِمَ أَنَّهَا عَنْهُ لَمْ يَذْكُرْهَا
لَعَنَ النَّاسُ عَذْبُوهَ فَبَيَّاهُ أَفَلَا تَعْقِلُونَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ
سُجُورًا خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَمْ يَجِدُوا فِيهَا شَيْئًا وَلَا أَصْبِرُوا يَوْمَ
تُنْفَخُ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَ أَسْأَلْتُ اللَّهَ
وَأَطَعْتُ الرَّسُولَ ۚ وَقَالُوا لَيْتَ أَسْأَلْتُ نَارًا وَنَارًا تَحْرِيقًا
فَأَصْلَحُوا فِي السَّبِيلِ ۚ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ الْعَذَابِ وَإِنَّا
لَتَّائِبِينَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَلَا تَتَذَكَّرُونَ يَا أَيُّهَا
مُوسَى قَدْ آتَيْنَاكَ الْوَحْيَ قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجْهٌ
يُتْلَىٰ لَهُ الَّذِينَ آمَنُوا اللَّهُ وَتَوَلَّوْا لِسَانِي سِدْقًا يُفْطِحُ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيُغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُفْطِحِ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَقَدْ
فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ۚ إِذَا عُرِضَتِ الْأُمَمَاتُ عَلَى السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ قَائِلِينَ إِنَّا نَحْنُ وَإِنْ شَقَقْنَا مِنْهَا حَقْلَهَا
الْأُنْسَانُ أَكْثَرُ ظُلْمًا سَجُودًا لِيُعَذِّبَ اللَّهُ النَّافِثِينَ
وَالْمُتَفَاتِنَ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيُسْوَغُ اللَّهُ
لِكُلِّ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ حَكِيمًا

(63) yes'e'lükennäsü anissâ'ah, kul in-ne-mâ ilmühâ indallah, ve mâ yüdrikey le'-allessâ'ate tekünû kariyâh (64) innallah le'anelkâfirinye ve e'addelehüm se'ıyırâ (65) hâlidinye fiyhâ ebedâ, lâ yecüdünye velıyyen ve lâ nasıyrâ (66) yevme tükä-lebü vüçühühüm fiynnârâ yekuulüne yâ leytenâ eta'nallâhe ve eta'nerresülâ (67) ve kaälü rabbenâ innâ eta'nâ sädetenâ ve küberâenâ fe'edallünessebiylâ (68) rabbenâ âtiühü dı' feyni minel'azâbi vel'-anhum lâ'nen kebıyrâ (69) yâ eyyüh-leziyne âmenü lâ tekünû kelleziyne âze-mâ küse ferberre'ehlühâ mimmâ kaälü, ve kâne indallâhi veciyhâ (70) yâ eyyüh-leziyne âmenüttেকullâhe ve kuulü kav-len sedıydâ (71) yushh leküm a'mâle-küm ve yağfir leküm zünübeküm, ve men yutrı'llâhe ve resülehü fekad fâze fevzen azıymâ (72) innâ aradnel'emânetê ales-semâvâtı vel'ardı velcihbâ fe'ebyeen en yahmilnehâ ve esfakne minhâ ve hamele-hâ'insân, innehü kâne zalumen chehlâ (73) lıyız'abbâllahühümünâfıkiyne velmü-nâfikaâtı velmüsrıkiyne velmüsrıkâtı ve yetübballahı, alelmü'miniyne velmü'mi-nâ ve kânallahü gağfiren rahıymâ.

(63) Müşrikler, Yahudiler gibi halk kıyametin ne zaman kopacağını senden soruyorlar. Onlara de ki onu bilmek ancak Allah'a mahsustur, ne bilirsin! Belki kıyametin kopması yakındır. (64) Muhakkak ki Allah, kâfirleri lânet etmiş, onlara alevali ateş hazırlamıştır. (65) Onlar orada ebediyen kalacaklar, ne bir yâr, ne bir medetkâr bulabilecekler. (66) O gün, yüzleri ateşte bir taraftan bir tarafa döndücek — Keşke Allah'a itaat edeydik! Peygamberine de itaatte bulunaydık! — diyecekler. (67) — Ey Rabbimiz! Biz âğalarımıza, büyüklüklerimize itaat ettik, onlara yolumuzu şaşırttılar. (68) — Ey Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver, onlara çok lânet et — diyecekler. (69) Ey amin edenler! Musa'yı incitenler gibi olmayın. Al-

lah Musa'yı onların dediklerinden varest e kıldı. O, Allah yanında itibarlıydı ¹. (70) Ey iman edenler! Allah'tan sakının, doğru şu söyleyin ki (71) sizin amellerinizi ilah etsin, günahlarınızı yarılıgasın, her kim Allah'a ve peygamberine itaat ederse bütün korkutuklarından kurtulmuş olur. (72) Biz emaneti ² göklerle, yere ve dağlara arz ve teklif ettik. Onlar, yüklenmeden çekindiler, ondan endişe ve telaş düştüler. İnsan tuttu onu sırtına yükledi, çünkü o, pek zalim, pek cahildir. (73) Allah bununla erkek ve kadın münafıkları, erkek, kadın müşrikleri azaba uğratacak; erkek ve kadın müminlerin de tövbelerini kabul edecektir. Allah yarılıgasın, bağışlayandır.

¹ Nazım-ı Celîl Zeyd ve Zeynep hakkında söylenen sözleri red hakkında nâzil olmuştur.

² Şer'i teklifatı, evamir ve nevahtı, dîn kaldelerini, vediaları.

SÛRETÜ SEBE'

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

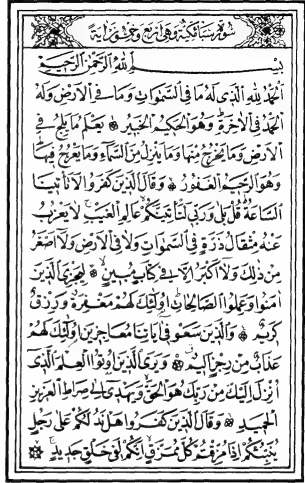
(1) elhamdülillâhilleziy lehü mâ fîssey-mâvâtî ve mâ fîyl'ardî ve lehülhamdü fîyl'âhireh, ve hüvelhakîymülhabîyr (2) ya'lemü mâ yeliciy fîyl'ardî ve mâ yah-rucu minhâ ve mâ yenzilü minessemâi ve mâ ya'rucu fîyhâ, ve hüverrahîymül-gafûr (3) ve kaâlelleziyne keferû lâ te'tiynessâ'ah, kul belâ ve rabbiy lete'tiyn-neküm âlimilgayb, lâ ya'zübü anhu mis-kaâlû zerretin fîssemâvâtî ve lâ fîyl'ardî ve lâ asgarü min zâlike ve lâ ekberü illâ fîy kitâbin mübiyn (4) liyecziyyelleziyne âmenü ve amilüssâlihât, ülâike lehüm mağfîretün ve rızkun kerîym (5) velle-ziyne se'av fîy âyâtinnâ mu'âciziyne ülâike lehüm azâbü'n min riczin elîym (6) ve yerelleziyne ütül'melleziy ünzile ileyke min rabbike hüvelhakka ve yehdiy ilâ sirâtul'azîzilhamîyd (7) ve kaâlelleziyne keferû hel nedüllüküm alâ recülün yüneb-biüküm izâ müzzıktüm külle mümezze-kın inneküm lefîy halkın cedîyd.

SEBE' SÖRESİ [1]

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde, yerde ne varsa hepsi kendisinin olan Tanrı'ya hamdolsun. Dünyada olduğu gibi âhirette de hamd-ü sena O'na mahsustur. O, ha-kindir, haberdardır. (2) O, yere giren, yerden çıkan, gökten inen göğe çıkan şeyleri bilir. O ba-ğışlayan, yarlıgayandır. (3) Kâfir olanlar «— Kı-yamet bize gelmeyecek» dediler, sen onlara de ki gaybi bilen Rabbim hakkı için elbette kıya-met size gelecektir. Ne göklerde, ne yerde zerre kadar bir şey O'nun ilminden gizli kalamaz. Bun-

dan daha küçük veya daha büyük hiç bir şey yoktur ki açık Kitapta bulunmasın. (4) Bununla kıyamet gelmekle iman edip iyi amel işleyene mü-kâfat verecek. İşte bunlar için yarlıganma ve Cennette pek iyi bir rızk vardır. (5) Bizi acze dü-şürmek emeliyle âyetlerimize karşı gelmeye ça-lışanlara gelinece, onların hakkında pek acıklı ve yaman bir azap vardır. (6) İlme nâil olanlar bi-lirler ² ki Rabbinden sana indirilen Kur'an doğ-rudur, o, sizi yegâne galip olan, övülen Tanrı'nın yoluna götürür. (7) Kâfirler birbirlerine de-diler ki siz çürüüp parça parça olduktan sonra yine yeniden halk olunacağımızı size haber vere-cek bir adam sağlıklar verelim mi?

¹ Mekke'de nâzil olmuş 54 âyettir.

² Veya «bir de bilecekler ki» demektir.

اَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا اَمْ يَرِىٰٓ سِئَ اٰتِىَ الدِّىۡنِ لَا يُوۡفِىۡٓوُنَ بِالْاٰخِرَةِ
فِى الْعَذَابِ وَالصَّلٰٓةِ لِلْبَعِيۡدِ ؕ اَقَمِ لِلّٰى مَآ سَابِقَ
اَيۡدِيۡهِمْ وَمَا خَلَقَهُمُ مِنَ الْمَآءِ وَالْاَنۡصَارِ اِنۡ شَاءَ الضَّعِيفُ يَرۡىٰ
الْاَضۡرَ اَوْ تَشۡفُقُ عَلَيْهِمْ كَيۡفَ مَآرَ السَّآءِ اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ
لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّبِينٍ ؕ وَلَقَدْ اَنۡبَاۡدَاۡوُدَ مَآ قَضٰٓا
يَاجِلَآلَ اَوۡبَ مَعَهُ وَالطَّيۡرَ وَاَنۡآا لَهُ الْحَدِيۡدَ ؕ اِنَّا عَمَلۡ
سَآٓءَاتٍ وَقَدۡوۡرٍ فِى السَّعۡرِ وَاَعۡلَمُوۡا صَٰلِحَآلِىۡنَا بِمَا عَمَلُوۡنَ
بَعِيۡرٍ ؕ وَلِئَلَّيۡنَ اَلۡرَبِّ عَذۡبُهَا شَهۡرٌ وَّوَرۡوَا مَحَآشِرُ
وَاَسۡنَا لَهُ عَنِ الْفِطۡرِ وَمِنَ الْيَمِيۡنِ مَنۡ شَعَلۡ يَدۡيۡهِ يَآۡدِىۡ
رَبِّهِ وَمِنۡ رَّيۡغِ مَهۡمُۡرٍ عَنِ اَمۡرٍ اَنۡذَرۡهُ مِزۡكَاۡبِ الشَّعۡبِ
يَعۡلَمُوۡنَ لَهُ مَا يَشَآءُ مِنْ عَذَابٍ وَتَآۡمِنَآ وَجۡهَانِ كَاجۡوَآبِ
وَقَدۡوۡرٍ رَآسِآلِىۡنَا عَمَلُوۡا الدَّآوۡدَ شُكۡرًا وَّعَمَلُوۡا مِۡنۡ عِبَادِىۡ
الشَّكۡوۡرِ ؕ فَلَمَّا قَضٰٓىنَا عَلَيْهِ الْوَقۡتَ مَا دَعٰهُ عَلٰى مَوۡتِىۡهِ
رَاۡىَٓهُ اَلَا رَءِىۡٓتَ اَنۡ كُنۡتَ مِثۡلَ نَارٍ تَظۡلِمُ فِىۡهَا الْاَشۡجَارُ اِنۡ لَّوۡ
كَانُوۡا يَعۡلَمُوۡنَ اَلَالۡعَذَابِ مَآ يَسُوۡۤا فِى الْعَذَابِ لَٰلۡمَبِيۡنِ ؕ

(8) efterâ allahî keziben em bihi cin-
neh, belilleziyne lâ yû'mînüne bil'âhreti
fiyl'azâbi veddalâlibla'yd (9) efelem ye-
rev ilâ mâ beyne eydihiym ve mâ halfe-
hüm minsesemâi vel'ard, in neşe' nahsif
bihimül'arda ev nüskit aleyhim kisesen
minsesemâ', inne fiy zâlike lâyeten li-
külli abdin müniyb (10) ve lekad âteynâ
dâvüde minnâ fadlâ, yâ cibâlü evvibiyy
ma'ahü vettayr, ve elennâ lehülhadiyd
(11) eni'mel sâbigaâtin ve kaddir flys-
serdi vağmelü sâlihâ, inniy bimâ ta'me-
lüne basıyr (12) ve lisüeymânerrıyha
gudüvvühâ şehrün ve revâhuhâ şeh'r, ve
eselnâ lehü aynelkitr, ve minelcinni men
ya'melü beyne yedeihı bil'izni rabbih, ve
men yezı' minhüm an emrinâ nüzkühü
min azâbissa'ıyr (13) ya'melüne lehü mâ
yeşâü min mahârıbye ve temâsiyle ve ci-
fânin kelcevâbi ve kudurin râşiyât, i'-
melü âle dâvüde şükrâ, ve kaliylün min
ibâdiyeshşekür (14) felemmâ kadâyân
aleyhilmevte mâ dellemühâ kad mevtihi
illâ dâbbetül'ardı te'külü minse'ete, fe-
lemmâ harra tebeyyenetilcinnü en lev
kânü ya'lemünelgaybe mâ lebisü fiyl'-
azâbilmühiyn.

(8) O Allah'a karşı kendiliğinden yalan mı uy-
duruyor? Yoksa kendisinde delilik mi vardır? Ha-
yır, âhirete inananmayanlar azapta, haktan uzak bir
sapıklık içindedirler. (9) Onlar önlerine ve arka-
larına bakmıyorlar mı ki gökler ve yer onları kap-
lamıştır. Biz dileseydik onları yere geçirir veya
gökten üzerlerine ateş parçası düşürürdük. İşte
bunda Allah'ın rücu eden her bir kul için ibret
vardır. (10) * Biz Davud'a tarafımızdan bir me-
ziyet verdik. — Dağlar! Kuşlar! Onunla beraber
tespih zamanında avazınızı çıkarın' dedik. Ona
demiri de yumuşattık. (11) Dedik ki geniş etekli
zırhlı yap, halkalarını da bir düziye getir. Ey Da-
vut ailesi! İyi amel işleyin, çünkü ben işlediklerin-
izi görür, ona göre ceza veririm. (12) Süleyman'a
da rüzgârı ¹ müsahhar kıldık. O, sabahdan öğleye

kadar bir aylık yol, öğleden akşama kadar, yine
bir aylık yol alardı. Ona erimiş bakırı pınar gibi
akıttık ². Cinlerden bir kısmı ³ Rabbinin emir ve
izniyle onun önünde işlerlerdi, onlardan her kim
Süleyman'a itaat etmeyerek bizim fermanımızdan
çıkacak olsa ona alevli azabı tattırıyorduk ⁴. (13)
Onlar Süleyman'ın dilediği gibi köşkler, heykel-
ler ⁵, büyük havuzlar kadar lengerler, yerli ka-
zanlar yaparlardı. Ey Davut hanedanı! Bu nime-
te şükredin, kullarımdan şükredenler azdır. (14)
Vaktaki Süleyman'ın ölümünü hükmettik. Onlara
Süleyman'ın öldüğünü ancak dayandığı değneği
yiyen ağaç kurdu anlatmıştı. Değnek kırılıp Sü-
leyman'ın cesedi yıkılınca cinlere gaybi bilmedik-
leri belli oldu. Çünkü gaybi bilislerdi kendileri-
ni hor kılıcı bir zahmette ⁶ kalmayacaklardı ⁷.

¹ Bazılarınca bundan maksat serülsüze attır, mamafih meraklı-bı havayeden biri de olabilir, nitekim 'bisat' riva-
yeti vâhi olsa da bunu teyit eder.

² Cenab-ı Hak, Hazret-i Davud'da demiri eritip ıslah ey-
lemeyi öğrettiği gibi Hazret-i Süleyman'a da bakırı eritip
ıslah etmeyi öğretmiştir.

³ Hazret-i Süleyman aleyhisselâm Mısır'dan mahir us-
talar getirtmiş, onlara yüce köşkler yaptırmıştı. Pek muh-
temeldir ki İsrâîlî oğulları meharrete onları cinne tespih
etsinler. O ustalara ürfen cin denebilisin, Nazm-ı Celîde

o ürfe göre vârit olablisin.

⁴ Dünyada vücudu yakacak derece kamçı vurmak ve
ya âhirette Cehennem azabına sokmak.

⁵ Hazret-i Süleyman'ın seriatında heykel yapmak mem-
nu değildi.

⁶ Hazret-i Süleyman'ın henüz 'diri' zannederek amel-i
şakkada, mecburen orada kalmada.

⁷ Yahut periler gaybi bilislerdi... Zahmette kalmaya-
caklarını, anlamış olurlardı.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا زَيَّنَّا لَكُمُ الْمَوْتِ وَالْمَوْتِ وَالْمَوْتِ
قَالَ اللَّهُ وَآلَا أَوَّاكُم لِمُدَّعَا فِي صَلَاتِ الْمُبِينِ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا
نَسْتَلَوْا عَنَّا جَحِيمًا وَلَا مُنْتَفِعًا بِشَيْءٍ غَمَزُوا لَنَا وَفَضَّلُوا
بَيْنَنَا وَمِنَّا نَفْسًا بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْبَاسِ
قَالَ رُوفِي الَّذِينَ الْحَقُّ بَيْنَكُمْ كَلَّا بَلْ هُمْ قُلُوبُهُ
الْعَرَبُ الْحَكِيمُ ﴿٢٥﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلرَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَسْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَيَقُولُونَ
مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٧﴾ لَّكُلِّ نَبِيٍّ
يَوْمَ لَا تَسْتَأْذِنُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَنْتِزُونَ ﴿٢٨﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَمَّا نُوهِئُ لَهُمْ إِلَهُ الْفُتُورِ وَلَا بِالَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَرِّهِمْ أَجْمَعِينَ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ يَقُولُ الَّذِينَ أَتَيْنَا مِنْهُمُ
لَٰئِذَا نَرَيْنَا تَسْكِرُ وَالْوَلَا أَتَيْنَاكَ نَفْسًا مِّنْهُمْ

(23) ve lâ tenfe'uşşefâtü indehü illâ li-
men ezine leh, hattâ izâ füzzi'a an kulû-
bihim kaâlû mâzâ kaâle rabbüküm, kaâ-
lülhakk, ve hüvel'aliyyülkebiyr (24) kul
men yezüküküm minesselmâvâtî vel'ard,
kulillâhü ve innâ ev iyyâküm le'alâ hü-
den evfiy dalâlin mübiyn (25) kul lâ tûs'-
elüne ammâ ecermnâ ve lâ nûs'elü ammâ
ta'melün (26) kul yecme'u beynenâ rab-
bünâ sümme yefftehu beynenâ bilhakk,
ve hüvellettâhül'allım (27) kul erüniyel-
leziyne elhaktüm bihi şürekâe kellâ, bel
hüvallahül'azizülhakiym (28) ve mâ er-
selnâke illâ kâffeten linnâsî beşiyren ve
ne ziyren ve lâkinne ekserennâsî lâ ya'-
lemün (29) ve yekuülüne metâ hâzelva'-
dü in küntüm sâdikıyn (30) kul leküm
miy'âdû yevmin lâ teste'hırüne anhü sâ'-
aten ve lâ tesdâkıdımün (31) ve kaâlelle-
ziyne keferü len nü'mine bihâzelkur'ânî
ve lâ billeyzi beyne yedeyh, ve lev terâ
izizzâlimüne mevkuûfüne inde rabbihim,
yerci'u ba'duhüm illâ ba'dunilkavl, yeku-
ülüllezinyestüd'ıfı lillezinyestekberü lev
lâ entüm lekunnâ mü'miniyn.

(23) Allah'ın şefaate izin verdiği kimselerden başkasına onun nezdinde hiç bir şefaatin fayda-
sı olmaz. Nihayet kalblerinden o müthiş korku
gidinece birbirlerine — « Rabbiniz şefaata hususun-
da ne buyurdu? » diye soracaklar, onlar da
— « Hakikatı beyan buyurdu »¹ diyecekler. O,
yücedir, uludur². (24) De ki göklerden, yerden
size rızık veren kimdir? Onlar cevap veremeyince
— « Allah'tır, biz Allah'ı bir biliyoruz, siz O'na
şerik koşunuz, işte ya siz, ya biz hidayetleyiz ve-
ya açık bir sapıklıkta dersin. (25) De ki siz,
bizim işlediğimiz günahıtan sorulmayacaksınız, biz
de sizin işlediklerinizden sorulmayacağız. (26) De
ki Rabbiniz kıyamette bizi de, sizi de toplayacak,
sonra aramızda doğrulukla hükmedecek. O müş-
kül işlerde hâkim-i âdil, hakkıyla âlimdir. (27)
De ki Allah'a şerik olmak üzere ilhak ettikleri-

nizi bana gösterin. Hâşâ ki putlar şerik olsun,
belki yegâne galip olan, hakim olan yegâne o Al-
lah'tır. (28) Biz seni ancak bütün insanlara müj-
deci, Allah azabıyla korkutucu olarak gönderdik.
Fakat nâs'ın pek çoğu bunu bilmezler. (29)
« Sözümlerde gerçekseniz bu vaadulunan kıya-
met ve azap, ne zaman vücade gelecektir » der-
ler. (30) Onlara da ki vaadulunan bir gün vardır
ki ondan ne bir saat geri kalır, ne de bir saat ile-
ri geçersiniz. (31) Kâfirler — « Biz, ne bu Kur'-
an'a, ne bundan evvel gelen Kitaplara inanma-
yız » dediler. Zalım olan müşrikleri Rableri huzu-
runda muhasebe zamanında durduruldukları za-
man görseydik: Sözü birbirlerine çevirerek³ âciz
olan tâbiler imanı kibirlerine yediremeyen büyük-
lerine — « Siz olmasaydınız, biz elbette mü'min
olacaktık » diyecekler.

¹ Yani şefaate izin verildi.

² Ne haddine! İzni olmaksızın bir kimse şefaata ede-

bilisin.

³ Diğerlerini günahkâr sayarak.

(32) kaâlelleziynestekberû lîlleziynestud'ıfû enahnû sadednâkûm anilhüdâ ba' de iz câekûm bel küntüm mücrimîyn (33) ve kaâlelleziynestud'ıfû lîlleziynestekberû bel mekrülleyli vennehâri iz te'mürüne-nâ en nekhûre billâhi ve nec'ale lehü endâdâ, ve eserrünnedâmete lemmâ re'e-vül'azâbe, ve ce'alne'agliâle fîy a'nâkulle-zyne keferû, hel yüzcevnâ illâ mâ kânû ya'melûn (34) ve mâ erselnâ fîy karyet-in min nezîyrin illâ kaâle mütefûhâ innâ bîmâ ürsültüm bîhi kâfirûn (35) ve kaâfû nahnû ekserû emvâlen ve evlâden ve mâ nahnû bîmu'azzebiyn (36) kul inne rabbîy yeb'sürrizka lîmen yeşâü ve yakdırû ve lâkinne ekserennâsi lâ ya'le-mûn (37) ve mâ emvâlüküm ve lâ evlâ-düküm billetiy tükarrîbüküm indenâ zül-fâ illâ men âmene ve amile sâlihân fe'lâike lehüm cezâüddî' fı bîmâ amillû (38) velleziyne yes'avne fîy âyâtînâ mu'âciziyne üläike fiyl'azâbi muhdarûn (39) kul inne rabbîy yeb'sürrizka lîmen yeşâü min ibâdihî ve yakdırû leh, ve mâ enfaktüm min şey'in fehüve yuhlîfuh, ve hüve hayrurrâzıkîyn.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا الَّذِينَ اسْتَضَوْا فَفَرَحُوا بِهِمْ نَادُوا
عَرَّاهْدَىٰ بَعْدَ اِذَا جَاءَهُمْ كَرَاهِدٌ فَرَحُوا بِهِمْ نَادُوا
اسْتَضَوْا الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بِالْمَكْرِ الْاِذَا تَامَتْ هَوْنًا
اَنْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَفَعَلُوهَا اَنَّمَا دَاوَسُوا الْقَدَامَةَ لَمَّا رَاوُا
الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْاَغْلَالَ لِيَّ اعْتَابُوا الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ
يُخْرَجُونَ اَلَا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ
رَّسُولٍ اَلَمْ نَعْرِضْهَا لَكُمَا اَنَّا نُرْسِلُكُمْ كَاكُوفًا وَفَالَاغِنُ
اَكْرَمًا اَلَا تَرَاوُلَا دَاوَسَاغْرِبَعْدَ بَيْنَ قُلُوبِنَا رَبِّ يَنْبُطُ
الرِّزْقُ لِقُلُوبِنَا وَيَقْدِرُ وَلَكِنْ اَكْثَرُهُمْ اَلَا يَعْلَمُونَ
وَمَا اَمْوَالُهُمْ اَلَا اَوْلَادُهُمْ اَلَمْ نَقْرَأْكُمْ عِنْدَ تَارِكِنَا
مَنْ اَمِنْ وَعَمِلَ سَالِحًا فَاُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعِيفَةِ اَعْلَوْا
وَهُمْ قُلُوبُهُمْ اَلَا يَسْمَعُونَ وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِيْ الْاَيَاتِنَا
مُعَاجِرِينَ اُولَٰئِكَ فَاَلْعَذَابِ يُخْضَرُونَ قُلُوبُ رَبِّ
يَنْبُطُ الرِّزْقُ لِقُلُوبِنَا مِنْ عِبَادٍ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا
اَنْفَعُهُمْ مِنْ شَيْءٍ قُلُوبُهُمْ خِلَافَهُمْ وَهُوَ جَوَابُ الرِّقَابِ

(32) O imanı kibirlerine yediremeyenlerse âciz olanlara — Acaba size hidayet geldikten sonra biz mi sizi ondan alıkoyduk? Hayır, kendiniz günahkâr kimselersiniz» diyecekler. (33) Tekrar âciz olanlar imanı kibirlerine yediremeyenlere — «Hayır, siz Allah'tı tanınamamız, O'na eşler edinmemiz hususunda bize emir verdiğiniz zaman gece ve gündüz yapılan hileler bizi bu hâle düşürdü» diyecekler. Onlar ve bunlar azap görünce pişmanlıklarını gizleyecekler, biz de kâfirlerin boyunlarına demir lâleler vuracağız. Onlar dünyada işlediklerinden başka bir şeyle ceza görmeyeceklerdir. (34) Biz, hiç bir kasabaya Allah azabıyla korkutur bir peygamber göndermedik ki o kasabanın refah sahipleri, ele başları — «Biz, sizin size tebliğ ettiğiniz şeyleri tanımıyoruz.» demesinler. (35) Onlar — «Bizim malımız, çocuk

çocuğumuz sizinkinden daha çoktur, bu halde biz azap göreceğiz» derler. (36) Onlara de ki — «Rabbim rızkını dilediğine genişletir, dilediğine darlaştırır. Fakat nâs'ın pek çoğu bunun hikmetini bilmezler.» (37) Ne mallarınız, ne çocuklarınız siz nezdimize hiç bir vehile yaklaştıracak değildir. İman edip iyi amel işleyen kimse başka. İşte onların mükâfatları işledikleri amel mukabilinde iki kat olacak, onlar uçmak çardaklarında emin ve rahat içinde yaşayacaklar. (38) Bizi âciz düşürmek emeliyle âyetlerimize karşı gelmek için didinenlerse azaba hazır olup ondan kurtulamayacaklar. (39) Onlara de ki Rabbim kullarından dilediğine rızkı genişletir, dilediğine de darlaştırır¹, herhangi bir şeyi hayıra harç ederseniz yerine Allah başkasını verir, Allah rızık verenlerin hayırlısıdır.

¹ Nazm-ı kerim ya 36 âyet-i kerimeyi tektirler veya o âyet-i kerime müteaddit kimseler hakkındadır. Bu âyet-i celle ise öyle bir kimse hakkındadır ki bazı kere eli ge-

niş, bazı kere eli dar olur veya evvelkisi kâfirler, ikri mü'minler hakkındadır.

(49) kul câel hakkı ve mâ yübdülbâtılı ve mâ yu'yd (50) kul in daletü feinne-mâ edilü alâ nefsiy, ve inhi tedeytü febi-mâ yühü ileyye rabbî, innehü semiy'un kariyb (51) ve lev terâ iz fezi'ü felâ fevte ve ühüzü min mekânin kariyb (52) ve kaalü âmennâ bih, ve ennâ lehümüttenâ-vüşü min mekânin ba'iyd (53) ve kad keferü bihi min kabl, ve yakkifüne bil-gaybi min mekânin ba'iyd (54) ve hüyle beynehüm ve beyne mâ yeştehüne kemâ fu'ile bleşyâ'ihim min kabl, innehum kânü fîy-şekkin müriyb.

SÜRETÜLFATİR

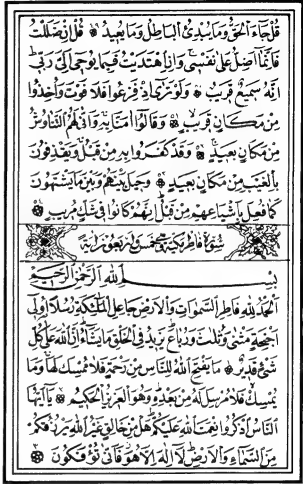
Bismillâhîrrahmânîrrahîm

(1) elhamdüillâhî fâtirissemâvâtî vel'ar-dî câ'ilîmelâiketi rusilen ülyi enihatin mesnâ ve sülâse ve rübâ', yeziydü fîyl-halkı mâ yeşâ', innallahe alâ külli şey'in kadiyr (2) mâ yeftehillahü linnâsi min rahmetin felâ mümsike lehâ, ve mâ yümsik felâ mürsile lehü min ba'dih, ve hüvel'aziyzülhakiym (3) yâ eyyühennâ-süzükürü n'metallahi aleyküm, hel min hâlikin gayrullahi yezukuküm minesse-mâi vel'ard, lâ ilâhe illâ hüve fe'ennâ tü'fekün.

(49) De ki hak olan İslâm geldi. Artık bâtil olan şirkin ne bidayeti kaldı, ne iadesi ¹. (50) De ki ben sapacak olursam vebalı yalnız bana aittir, hi-dayet bulursam bu da Rabbinin bana olan vahyi sayesindedir. Çünkü O, niyazları işittir. Niyaz edenlere yakındır. (51) Onları, dehşetli bir surette korkacakları, asla kurtulamayacakları, hususa yakın bir yerden yakalanacakları zaman ² görmeliydik! (52) O zaman onlar e — Biz ona ³ inan-dık⁴ diyecekler. Uzak bir yerden kolayca imana el sunmak ⁴ onlar için nasıl mümkün olabilir? (53) Onlar ise bundan evvel onu tanımamışlar-dı. Hakikatten uzak olarak bilmediklerini dillerine dolamışlardı. (54) Bundan evvel onlar gibilerine yapıldığı gibi kendileri ile arzu ettikleri tövbe ve aman arasına ayrılık girmiştir. Çünkü

¹ Sizin dininiz ve bâtil mâbutlarınız bir şeyi ne yeniden getirebilir, ne iadeye gücü yeter. Artık küfür ve şirkin hiç bir eseri kalmamıştır.

² Kolayca kaçamayacak surette veya kabirden veya Cehennemde yakın bir yerden tutulacakları veya yerin dibine geçtikleri zaman, ayaklarının altından veya Bedir sa-h-rasından Bedir kuyusuna doğru yakalanacakları zaman.

onlar kıyamet ve azap hususunda kuvvetli bir şek için deyildiler.

FÂTİR VEYA MELÂİKE SÜRESİ [°]

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gökleri ve yeri yaratan, ikiye, üçer, dörder kanatlı melekleri elçi yapan ⁶ Allah'a hamdolsun. O yarattığı şeyde dilediğini artırır. Çünkü Allah her şeye hakkıyla kaadirdir. (2) Allah'ın nâ's'a açtığı rahmetini tutacak, onu tutunca da tuttuğunu salıverecek hiç bir fert yoktur. O, yegâne galip-tir, hakimdir. (3) Ey nâs! Allah'ın size olan nime-tini yâdedin. Allah'tan başka size gökten ve yer-den rızık veren bir yaratan var mıdır? O'ndan baş-ka tapacak yoktur. Artık niye tevhitden döniyor-sunuz?

³ Peygambere veya kıyamet gününe veya Kur'an'a.

⁴ Ahirete vardikten sonra dünyaya dönüp imana gel-mek.

⁵ Mekke'de nazıl olmuş (45) âyetidir.

⁶ Bazı müfessirsin içinde kanatlılardan cihet maksut-tur. Kanatlar sûrat-ı seyirden kinayedir.

وَأَن يَكْذِبُوا فَعُدَّ كَذِبَتِ رُسُلُ مِن قَبْلِكَ وَلَئِن لَّمْ يَرْجِعِ
 الْأُمُورُ ۖ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّكُمُ الْهَيْوَةُ
 الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّكُمُ الْفَرُوقُ ۖ إِنَّا شَاطِئَاتُ لَكُمْ عُدُّوْا
 فَاتَّخِذُوا عُدَّتَكُمْ وَأَتِمُّوا بَدْعُوا حِزْبَ لَكُمْ فَمِن أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۖ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَتِمُّوا
 لَكُمْ مَغْفِرَةً وَكَفْرًا كَبِيرٌ ۖ أَفَمَن يَرْجِي كَلْعَةً عَمِلَهُ يَوْمَ حَسْبًا
 فَإِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مِمَّا يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَغْشَىٰ نَفْسُكَ
 عَلَيْهِمْ حَسْرَةً إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۖ وَاللَّهُ الدَّاعِيَ أَسَدٌ
 الْأَرَاغِ فَتَمْنِي سِحَابًا مُّغْتَمِلَةً فِي السَّمَاءِ الَّذِينَ أُوقِنُوا
 بِسُدُومِهِمْ أَنَّكَ إِلَهُ الْأَنْشُورِ ۖ سَنُكَافِيهِمْ زُرُوعًا وَلَنَنصُرَنَّ
 بِجَيْشِنَا إِلَهُيَّ وَصَدَّ الْكُفْرَ الْعَلْبَ وَالْعِشْقَ الصَّالِحَ بَرْقَةً
 وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ لَتَشَاءَنَّ لَكُمْ عُدَّتُكُمْ حَشْدٌ مِّمَّنْ كَفَرُوا
 هُوبُوا ۖ وَاللَّهُ سَلَامٌ كَرِيمٌ زَيْنَابُ بْنُ زَيْنَابٍ مِّنْ بَنِي مُّطَرٍ
 أَرْوَاهُ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بُعْثًا وَيَعْلَمُ مَا يَخْتَرُ
 وَلَا يَنْصَرُّ مِنْ غَمٍّ إِلَّا فِي كَيْدٍ وَإِنَّ ذَلِكَ لَكُلِّ نَفْسٍ بِشِيرٍ ۖ

(4) ve in yükezzibûke fekad küzzibet rûsûlün min kablik, ve ilâllâhi türce'ul'ü-mûr (5) yâ eyyühennâsü inne va' dallahi hakkun felâ tegurrenekümülhayâtü'd-dünyâ, ve lâ yegurreneküm billâhîlgarûr (6) innesseytâne leküm adüvvün fette-hüzühü adüvvâ, innemâ yed'ü huzbehü liyekünün min ashâbisse'tır (7) elleziyne keferü lehüm azâbün sedıyd, velleziyne âmenü ve amilüssâlihâti lehüm magfire-tün ve ecrün kebiyr (8) efemen züyyine lehü süü amelihî ferâhü hasenâ, feinnal-lahe yudüllü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', felâ tezheb nefsiûke aleyhim hase-rât, innallahe alıymün bimâ yesne'un (9) vallahülleziy, erselerriyâha fetüsiyrü şehâben fesuknâhü ilâ beledin meyyitın feahyeynâ bihil'arda ba'de mevtilâh, ke-zâlıkennüsûr (10) men kâne yürıydül'iz-zete felillâh'ızzetü cemiyâ, ileyhi yes'-adülkelimüttayyibü vel'amelussâlihu yer-fe'uh, velleziyne yemkürrunesseyyiâtı le-hüm azâbün sedıyd, ve mekrü üläike hüve yebür (11) vallahü halakaküm min türâbin sümmen min nutfetin sümmen ce'-aleküm ezvâcâ, ve mâ tahmilü min ünsâ ve lâ teda'u illâ bi'ülmihi, ve lâ yü'ammerü min mu'ammerin ve lâ yünkasu min umurihi illâ fıy kitâb, inne zâlık e allallahı yesıyr.

(4) Eğer onlar seni yalancı sayarlarsa üzülmeye. Çünkü senden evvel peygamberler de yalancı sayılmışlardı. İşler yalnız Allah'a döner. (5) Ey nâs! Allah'ın haşır ve ceza hakkındaki vaadi elbet olacaktır. Sakın sizi dünya diriliği aldatmasın, aldatıcı kuruntuları sizi Allah'a mağrur etmesin. (6) Çünkü şeytan düşmanımızdır. Onu düşman bilin. O ancak taraftarlarını cehennemlik olsunlar diye hevesata ittiba'a davet eder. (7) Kâfirler için şiddetli azap vardır. İman edip iyi amel işleyenler için de yarılğanma ve büyük bir mükâfat vardır. (8) Kötü işi kendisine bezenip de onu hoş gören onlar gibi midir? Çünkü Allah dilediğini şaşırtır, dilediğini de hidayete erdirir. Artık sapıklara karşı iç üzüntüsüyle kendini helâk etme. Çünkü Allah onların işlediklerini hakkıyla bilir.

(9) Bulutu harekete getirmek üzere rüzgârları gönderen, Allah'tır. Biz bulutu kuru bir memlekete süreriz, onunla yere kuruyken taze can veririz. İnsanları diriltmek de işte böyledir. (10) Her kim şan ve şeref isterse Allah'tan istesin. Çünkü bütün şan ve şeref Allah'ındır ¹. Güzel bir söz ² O'na yükselir ³, iyi amel onu dergâh-ı Bâri'ye kaldırır ⁴. Kötülükleri gizli kurbanlar için şiddetli azap vardır. Onların gizli kurdıkları şeyler yok olur. (11) Allah sizi evvelâ topraktan, sonra da dökülen sudan yarattı. Sonra sizi çift ⁵ yaptı, Allah'ın ilmi olmadıkça hiç bir kadın gebe olmaz, doğurmaz. Uzun ömürle muammer olan, ömrü kısalan hiç bir kimse yoktur ki Kitapta yazılı olmasın. Bu husus Allah'a göre kolaydır.

¹ Müşrikler putlara şeref buluyorlardı. Nazm-ı âti ile şeref aranacak şeyler beyan buyruluyor.

² Zikrullah, kelime-i tevhit, «Süphanallahı velhamdü. İllâhi ve Lâ ilâhe illallah vallahü Ekber» gibi sözler.

³ Onu ısltır.

⁴ Amelsiz kul makbul olmaz veya Allah iyi amelî yükseltir, iyi söz iyi amelî yükseltir.

⁵ Kari, koca.

(12) ve mâ yesteyyilbahrâni hâzâ azbûn fûratûn sâigun şerâbühü ve hâzâ milhûn uçâc, ve min küllün te'kûlûne lahenen tarıyyen ve testahirûcine huliyeten telbesûnehâ, ve terelfülke fiyhi mevâhure lıtebtugu min fadlıhi ve le'alleküm teşkürûn (13) yûlicülleyle fiynnehâri ve yûlicünnehâre fiylleyl, ve sehharessemse velkamere küllün yecri lıecelin müsemmâ, zâlıkümullahü rabbüküm lehülmülk, vellezıyne ted'üne min dünihı mâ yemliküne min kıtmıyr (14) in ted'ühüm lâ yesme'ü du'âeküm, velev semı'ü mestecâbü leküm, ve yevmelkıyâmeti yekfürüne bişırkıküm, ve lâ yünebbüke mislû habıyr (15) yâ eyyühennâsü entümülfulkarâü ilallahi, vallahü hüvelganiyyülhamıyd (16) in yeşe' yüzhıkküm ve ye'ti bihalkın cedıyd (17) ve lâ tezırrü vâzıretün vizre uhrâ, ve in tet'u müskaletün ilâ himlihâ lâ yuhmel minhü şey'in velev kâne zâ kurbâ, innemâ tünzirüllezıyne yahşevne rabbehum bilgaybi ve ekaâmüssalât, ve men tezekkâ feinnemâ yetezekkâ lınefsih, ve ilallâhilmasıyr.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلِّ نَاقَةٍ لَكُمْ طَرَبٌ وَتَسْتَحِيرُونَ جَلَّةَ
لَبْسُوهَا وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ فِيهِ مُوَارِعًا لِّتَعْمُرُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٣﴾ يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارُ
فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلًّا يَخْرِجُ لِاجْتِمَاعِ
نُجُومٍ ذَكَرَ اللَّهُ رَبَّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْعَةٍ ۖ أَنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْتَجِيبُوا
دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَهُمْ وَتُولَعُونَ أَفْئِسْتُمْ
بِكُفْرُونِ فَبِمَا نَزَّلْنَا مِنْكُم مِّثْلَ حَبِيبٍ ۚ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ إِنَّمَا آفَكُمُ اللَّهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٤﴾
إِنْ يَشَاءْ يُدْخِلْكُمْ فِيهِمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ وَمَا ذَكَرْنَا لَهُ
يَعْبُذُونَ ﴿١٥﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَى الثِّقَلِ لِتُدْخِلَهَا مَعَهُ لَشَدِيدٌ ذَأُونٌ لَهَا فَمَنْ شَذَرَ
الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمِنْ
زَكَاةٍ فَإِنَّمَا يَنْتِزِكُ مِنْ نَفْسِهِ وَالِإِلَهُ الْمُسْتَبِيرُ ﴿١٦﴾

(12) İki derya ¹ bir olmaz. Biri tatlı, susuzluğu giderir, içerken kolay kolay boğazdan geçer; diğeri tuzlu, acı. Siz herbirinden taze et, balık yeriniz, takındığınız inci ve mercan gibi ziynetleri çıkarırsınız. O'nun inayetinden rızık isteyip nimetlerine şükür etmeniz için o denizlerde gemilerin, suları yarıp yüzdüğünü görürsün. (13) O, geceyi gündüze katar. Gündüzü de geceye katar ² ve O, güneşi, ay'ı da müsahhar kılmıştır: Her biri muayyen bir müddete kadar seyr ve cereyan eder. İşte Rabbiniz böyle bir Allah'tır. Mülk ve tasarruf O'na mahsustur. O'ndan başkasına taptıklarınız hurma çekirdeğinin zarı kadar bir şeye mâlik değildir. (14) Onları çağırarak olsanız çağırmanızı işitmezler, işitseler de size cevap veremezler.

Kıyamet günü sizin şerik koşmanızı tanımazlar ³. Hiç bir kimse size haberdar olan Zatın haber verdiği gibi haber vermez ⁴. (15) Ey nâs! Sizler Allah'a muhtaçsınız. Allah ise her şeyden müstağnidir, övülmüştür. (16) O, dilerse sizi yok eder, yerinize başka bir mahlûk getirir. (17) Bu da Allah'a göre güç değildir. (18) Hiç bir günahkâr başkasının yükünü yüklenmez. Şayet ağır yüklü bir kimse yükünü taşımak emeliyle başka birini çağırsa o kimse hismı olsa da yine o yükü taşımaz. Sen yalnız Rablerini görmeden korkanları, namazı dosdoğru kılanları Allah azabıyla korkutabilirsin. Her kim kendisini maasiden pâk tutarsa yalnız kendi nefsi için pâk tutmuş olur, herkesin varlığı Allah'adır.

¹ Büyük ırmaklar Arap istilâhında deryadır. İki derya mül'min ve kâfir için birer misâldir.

² Kâh gece, kâh gündüz ziyade olur. Geceyi de gündüzü de uzatır, kısaltır.

³ Sizden iligîgi keseriler.

⁴ Yani Allah gibi sana kimse haber vermez. Bu söz bir meseldir. Her belâğ olan mütakellim sözün nihayetinde böyle söyler.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ۚ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ۚ
وَلَا الظُّلُمُتُ لَا تُنِيرُهُ ۚ وَمَا يُنِيرُ الْأَضْيَاءَ وَلَا الْأَمْوَاتُ
أَن تَحْيَاهُمْ ۚ وَمَا تُمِيتُ مِمَّنْ فِي الْقُبُورِ ۚ إِنَّا تَنَزَّلُ
الْأَنبِيَاءَ ۚ إِنَّا أَنْزَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِنْ
مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ۚ وَإِنْ يَكْفُرُ بِكَ فَكُذِّبْ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءُواهُمْ بِرُسُلِهِم بِالْبَيِّنَاتِ ۚ وَإِلَهُمُ
وَالْكِتَابُ الْغَيْبِ ۚ ثُمَّ أَخَذْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَيْفَ كَانَ
نَجْمُكَ ۚ أَلَمْ نَكُنَّا اللَّهُ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَخَرَجَ مِنْهُ
نَخْلٌ لِيُتَخَذَ الْأَوْنَاءُ ۚ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَحْضٌ وَخُمْرٌ
يُخْلِفُ الْأَوْنَاءَ ۚ وَعَرَّابٍ سَوْدٌ ۚ وَمِنَ الْبَابِ قُدْرٌ ۚ
وَالْأَنْهَارُ يُخْلِفُ الْوَدَانَ ۚ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ
عِبَادِهِ الْمُسْلِمُونَ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَشْكُرُونَ
كَتَابَهُ وَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُمَا قَارَرُوا فَتَاهُمْ
سِرًّا وَعَظَايَاهُ ۚ رَجُوعٌ لِّمَن يَخَافُ ۚ إِنَّ يَوْمَ
الْجُزْأِثِ ۚ وَبَرِيدُهُمْ ۚ فَصَلِّ لَهُ إِذْ يُعْذِرُونَكَ ۚ

(19) ve mâ yesteviyâ'a mâ velbasıyırû (20) ve lezzulumâtü ve lennürü (21) ve lezzillü ve leiharûr (22) ve mâ yesteviyâ' ahyâü ve le'envât, innallahe yüsmi' u men yeşâ', ve mâ ente bimüsmi'n men fiylkubûr (23) in ente illâ neziyr (24) innâ erselnâke bilhakki beşıyren ve neziyrâ, ve in min ümmetin illâ halâ fiyhâ neziyr (25) ve in yükezzibûke fekad kezzebellezıyne min kablihı, câethüm rusulühüm bilbeyyinâtı ve bizzübüri ve bilkitâbilmünıyr (26) sümmehaztülleziyne keferü fekeyfe kâne nekiyr (27) elem tere ennallahe enzele minnesemâi mâ, feahrecnâ bihi semerâtın muhtelifen elvânühâ, ve minelcibâli: cüdedün biydun ve humrun muhtelifün elvânühâ ve garâbiybü sūd (28) ve minennâsi veddevâbi vel'en'âmi muhtelifün elvanühü kezalik, innemâ yahşallahe min ibâdihil'ulemâ, innallahe aziyzün gafûr (29) innelleziyne yetlûne kitâballahe ve ekaâmüssalâte ve enfekuü mimmâ rezaknâhüm sirren ve alâniyeten yercüne ticâreten len tebûre (30) liyüveffıyehüm ücûrehüm ve yeziyldehüm min fadlih, innehü gafûrun şekûr.

(19) Kör ile gören, (20) Karanlık ile aydınlık ¹, (21) Gölge ile sıcak ² bir değildir. (22) Dirilerle ölüler ³ de bir değildir, Allah dilediğine hak'kı iştirir. Sen kabirlerde bulunan ve ölü gibi olan kâfirlerle söz iştiremezsin. (23) Sen Allah azabıyla korkutur bir peygamberden başka bir şey değilsin. (24) Biz seni müjde verici, Allah azabıyla korkutucu olarak hak din ile gönderdik. Hiç bir ümmet yoktur ki o ümmet içinde Allah azabıyla korkutacak biri ⁴ gelip geçmiş olmasın. (25) Onlar, seni yalnızca sayarlarsa üzülmeye. Çünkü onlardan evvelki peygamberleri de yalnızca saymışlardı. Halbuki peygamberleri onlara açık mücizeler, sayfalar, ışık saçan Kitaplar getirmişlerdi. (26) Sonra kâfirleri azaba çarptım. Benim uku-betim nasıl şiddetli oldu? Görüp ibret alsınlar

(27) Görmüyor musun ki Allah gökten yağmur indirmiştir, biz onunla çeşit çeşit renkli meyveler çıkardık. Dağlardan da kimi ak, kimi kızıl olmak üzere türlü türlü renkte ve kapkara yollar meydana ettik ⁵. (28) İnsanları da, yerde yürür hayvanları da, davaları da böyle çeşit çeşit renkte yaptık. Allah'tan, kulları içinde yalnız âlimler korkarlar. Çünkü Allah yegâne galiptir, yarılığayandır. (29) Allah'ın Kitabını okuyan, namazı dosdoğru kılan, rızık olmak üzere verdiğimiz şeylerden gizli ve âşikâr hayra sarfeden kimseler yok mu, onlar durgunluğu olmayacak bir ticaret umarlar. (30) Allah bununla onların mükâfatlarını tamamiyle verecek, inayetinden de artıracaktır. Çünkü O gafur, şükür güzardır ⁶.

¹ Kâfirle mü'min, küfürle iman.

² Rahatla sıkıntı, Cennetle Cehennem, sevapla ikap.

³ Mü'minlerle kâfirler veya âlimlerle cahiller.

⁴ Gerek peygamber olsun, gerek onların dinleri üzere

bir âlim bulunsun.

⁵ Veya türlü türlü renkte yollar, bir de kapkara kayalar meydana ettik.

⁶ Günahlarını yarılığar, mükâfatlarını ziyadesiyle verir.

(45) velev yûâhızzullahünnâse bimâ ke-sebû mâ tereke alâ zahrihâ min dabbeh, ve lâkin yûâhhırühüm ilâ ecelin müsem-mâ, feizâ câe ecelühüm feinnallahe kâne bi'bâdihi basıyrâ.

SÜRETÜ YÂSİYİN

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) yâsiyn (2) velkur'ânilhakiym (3) in-neke leminelmürselliyn (4) alâ sırâtın müstekıym (5) tenziylel'azıyzırrahıym (6) litünzire kavmen mâ ünzire âbâühüm fehüm gaâfilün (7) lekad hakkalkavlü alâ ekserihim fehüm lâ yû'minün (8) in-nâ ce'alnâ fiy a'nâkihım aglâlen fehiye ilel'ezkaâni fehüm mukmehün (9) ve ce'alnâ min beyni eydiyhim sedden ve min halfihim seddâ, feagşeynâhüm fehüm lâ yûbsırün (10) ve sevâün aleyhim e'enzertehüm en lem tünzirühüm lâ yû'minün (11) innemâ tünzirü menittebe'-azzikre ve haşıyerrahmâne bilgayb, febeşşirhü bimağfıretin ve ecrin kerıym (12) innâ nahıñu nuhyilmevtâ ve nektübü mâ kaddemû ve âşârehüm ve külle şey'in ahsaynâhü fiy imâmin mübiyn.

(45) Şâyet Allah kazandıkları e'alden dolayı insanlara çıkışaydı yer yüzünde gezen bir tek hayvan bırakmazdı. Fakat onları muayyen bir zamana kadar tehir eder. O muayyen zaman gelince ona göre cezalandırır. Çünkü Allah kullarını görür.

YÂSİN SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Yâ, sin ², (2) Hikmetle dolu Kur'an hakkı için, (3) Sen muhakkak, gönderilen peygamberlerden birisin, (4) Doğru yol üzerisin ³. (5) Kur'an yegâne galip olan ve bağışlayan ⁴ Zat'ın indirdiği bir kitaptır. (6) Bununla peygamberlerin ardi arası kesildiği zaman babaları Allah azabıyla korku-

وَلَوْ نَوَإْخَذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِنَآئِكَمْ سَبُوۡا مَا تَرَكَ عَلٰى ظُهُۡرِهِۦمْ دَآبَّةً وَّلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمۡ اِلَآ اَجَلًا نَّسِيَّ فَاۡتَا جَآءَ اَاجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَاۤ يَصۡبِرُا

سُوْرَةُ يٰسِيْن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّكُمۡ لَمِنَ السَّابِقِۙ اِنَّكُمۡ لَمِنَ الَّذِيْنَ اٰتٰنَا الْكِتٰبَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍۙ تَنْزِيْلَ الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِۙ اِنۡشِرُوْا مَاۤ اَنْزَلْنَاۙ اَنۡتُوْا هُنۡ فَاۡنۡتُوْا عَاۡلَمُوْنَۙ لَقَدْ جَآءَ الْقَوْلُ عَلٰى كَثِيْرِهِمْۙ فَاۡنۡتُوْا يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّآ جَعَلْنَا فَاۡتَاۡنَاۤ هُنۡ اَعۡلَآكَ فَاۡنۡتُوْا لَمَّاۤ اَلَاۤءَ قٰنۡ فَاۡنۡتُوْا مُنۡجَوْنَۙ وَجَعَلْنَا مِنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِۦ سَدًاۙ وَمِنْ خَلْفِهِۦۙ سَدًاۙ فَاَعۡصَبۡنَاۤ هُنۡ فَاۡنۡتُوْا مُصِيْرُوْنَۙ وَسَوَآءُ عَلَیْهِۦۙ اَنۡذَرْتَهُمۡ اَمۡ لَمۡ تُنۡذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَۙ اِنۡمَآ اَنْزَلْنَاۤ ذِكْرُنَاۤ عَلٰى زَبۡرٍ رَّجِيْمٍۙ بَعۡثُوْا رٰسُوْلًاۙ بِرَبِّكُمۡۙ اِنَّا نَخۡشِىۡ لِقَوْلِكَ وَنَخۡشِىۡ لِقَوْلِكَ مَاۤ اَعۡدُوْا وَاِنَّا نَهۡمُ وَكُلِّ شَيْۡءٍ اَحۡصٰیۡاۙ فَاۡمَآ وَبِیۡنَآ

tulmadıklarından dolayı gafil kalan bu cemaati korkutacaksınız. (7) * Onların pek çoğuna azap sözü sabit olmuştur. Artık onlar inanmazlar. (8) Biz, onların boyunlarına, çenelerine kadar dayanacak, başlarını dimdik tutacak lâleler vurduk ⁵. (9) Onların önlerine, arkalarına setler koyduk, onların gözlerini bağladık, artık onlar doğru yolu görmezler. (10) Onları Allah azabıyla korkutsan da, korkutmasan da birdir, yine inanmazlar. (11) Sen yalnız Kur'an'a tâbi olup esirgeyen Tanrı'yı görmeksizin ondan korkanı Allah azabıyla korkutabilirsin. Böylesini yarlıganma ve pek iyi mükâfatla müjdele. (12) Ölüleri dirilten biz, herkesin ileri koydukları işi, bırakacakları eserlerini yazan da biziz. Biz her şeyi açık bir Kitapta, Levh-i Mahfuz'da zaptetmişiz.

¹ Mekke'de nâzil olmuş 83 âyettir.

² "Yasin" "Taha" gibi Peygamberimizin ismi de olur.

³ Vahut doğru yol üzere gönderilen peygamberlerden sin.

⁴ Bunu tasdik etmeyenler hakkında galib-i yektadır. edenler hakkında da merhametlidir.

⁵ Artık hak'ka boyun eğmezler, bakmazlar.

وَابْتَهِمْنَا فَانكَلْنَا فِي آفَاقِنَا فَتَنَّا فِي الْغُلَاظِ الْمَشْهُورِ ۝ وَخَلَقْنَا
 لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ۝ وَإِنْ نَشَأْ نُفَتِّنْهُمْ فَلَا ضَرِيحَ لَهُمْ
 وَلَا هُمْ يَنْقُذُونَ ۝ الْإِنشَاءَ وَمَا عَسَاكَ مِنَ الْجِنَّةِ ۝ وَإِذَا
 قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝
 وَمَا نُنَبِّئُكُمْ إِلَّا بِزَمَانٍ آتٍ يَأْتِي زَيْدًا أَوْ كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۝
 وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اضْمُتَّعُوا فَمَا تَعْمَلُونَ ۝ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ
 آمَنُوا أَطُغِيَ مَوْلَانَا ۝ وَآلَهُمْ أَطَاعَهُ أَتَانَهُ ۝ فِي صَدَاقِ
 مُبِينٍ ۝ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝
 مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ۝
 فَلَا يَتَّبِعُهُمْ تَوْفِيقٌ وَلَا آلَ الْهَالِكِينَ ۝ وَنُفِخَ
 فِي الصُّورِ قَارًا ۝ هُمْ مِنْ آلِ جَدِّكَ نَالِي رَيْبِهِمْ يَسْتَلُونَ ۝
 قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِنْ مَرْجُوٍّ قَالُوا مَا وَعَدَا الرَّحْمَنُ
 وَصَدَقَ الْقُرْآنُ ۝ إِنَّ كَسَاكُنَا لَوَاصِحَةٌ وَاحِدَةٌ ۝
 قَالُوا هُمْ جَمِيعٌ لَدُنَا مُخَصَّرُونَ ۝ قَالُوا لَوْ لَا نُظْلَمُ نَفْسًا
 شَيْئًا وَلَا نُخَيَّرُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

(41) ve âyetün lehüm ennâ hamelnâ zür-riyeteühüm filfülkilmeşhün (42) ve halak-nâ lehüm min mislihi mâ yerkebün (43) ve in neşe' nugrikühüm felâ sariyha lehüm ve lâ hüüm yünkazün (44) illâ rahmeten minnâ ve metâ'an ilâ hiyn (45) ve izâ kıyle lehümüttekuü mâ beyne eydiyküm ve mâ halfeküm le'alleküm türhamün (46) ve mâ te'tiyhim min âyetin min âyâti rabbihim illâ kânü anhâ mu'ridiyn (47) ve izâ kıyle lehüm enfikuü mimmâ rezekakümü'llahü kaâleleziyne keferü lileziyne âmenü enut'imü men lev yeşâulahu' et'ameh, in entüm illâ fîy dalâlin mübiyn (48) ve yekuülüne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdıkıyn (49) mâ yenzurüne illâ sayhaten vâhîdeten te'huzühüm ve hüüm yahıssımün (50) felâ yestetü'üne tavsiiyeten ve lâ ilâ elhihim yercü'ün (51) ve nüfıha fıysşuri felzâhüm minel-eccâsi illâ rabbihim yensilün (52) kaâlü yâ veylenâ men be'asenâ min merkadinâ, hâzâ mâ ve'aderrahmânü ve sadakalmürselün (53) in kânet illâ sayhaten vâhîdeten feizâhüm cemiy'un ledeynâ muhıdarün (54) felyevme lâ tuzlamü nefsiün şey'en ve lâ tücezne illâ mâ küntüm ta'melün.

(41) Onların babalarını ¹ dolmuş gemiye yükletmemiz yine onlar hakkında kudretimizin bir âlâmetidir. (42) Onlara gemi gibi daha birçok binek yarattık ². (43) Dileseydik biz onları, gemideyken boğardık da onlar için ne bir halâskâr bulunur, ne kendileri kurtarılabilirlerdi. (44) Şu kadar ki acıdığımızdan bir zamana kadar geçinmeleri için onları kurtardık. (45) Onlara «— Merhamet olunmanız için öñlerinizde, arkalarınızda bulunan afetlerden sakının» denildiği zaman onlara yüz çevirirler. (46) Onlara Rablerinden hiç bir âyet ve hüccet gelmez ki onlar ondan yüz çevirmiş olmasınlar. (47) Onlara, fakirler tarafından «— Allah'ın size verdiği rızktan sarfedin» denildiği zaman o kâfirler mü'minlere istihza ile «— Allah dileseydi zamanızca ta'am vereceği kimselere mi ta'am verelim?», «— Siz meşiyeti Bâri'ye muhalif hareket ettiğinizden ancak açık

bir sapıklık içindesiniz» derlerdi. (48) Onlar «— Sözüñüzde gerçeksenez bu kıyamet vaadi ne zaman olacak» derler. (49) Onlar yalnız ilk defaki korkunç sesi ³ beklerler. Birbiryle gürültü yapırlarken onlar ansızın o korkunç sese tuturlar. (50) Artık ne vasiyet etmeye, ne ailelerine dönüp gelmeye güçleri yetmez. (51) Kıyamet borusu çalındıkta hemen onlar mezarlarından kalkıp Rablerine doğru koşacaklar. (52) «— Ey vah bize! Bizi, yattığımız yerden kim kaldırdı?» diyecekler. Onlara «— İşte bu, esirgeyen Tanrı'nın vaadettiği, gönderilen peygamberlerin gerçek söyledikleri gündür» denecek. (53) Bu ⁴ yalnız korkunç bir sestten ibarettir. Hemen onların hepsi toplanıp nezdimizde hazır bulunacaklardır. (54) İşte bugün hiç bir kimse haksızlık görmeyecek, ne yapmışsanız ancak onun cezasını göreceksiniz.

¹ Yahut onların çokluk coceklerini.

² Tren, uçak, balon gibi.

³ İlk kıyamet borusunun çalınması.

⁴ Son kıyamet borusunun çalınması.

(55) inne ashâbelcennetileyve me fîy şugulîn fâkihun (56) hüm ve evzâcühüm fîy zılâlin alel'erâiki müttekiûn (57) lehüm fîyhâ fâkihethün ve lehüm mâ yedde'ün (58) selâmün kavlen min rabbîn rahîym (59) vemtazüleyve eyyühelmücrimün (60) elem a'had ileyküm yâ beniy âdemo en lâ ta'büdüşseytân, innehü leküm aduvvün mübiynün (61) ve eni'büdûniy, hâzâ sırâtun müstekeym (62) ve lekad edalle minküm cibillen kesiyrâ, efelem tekünû ta'kulûn (63) hâzihi cehennemü letiy küntüm tû'adûn (64) işlevhelyevme bimâ küntüm tekfûrûn (65) elyevme nahitümû alâ evvâhilihîm ve tükellimünâ eydiy-him ve teşhedû ercülühüm bimâ kânü yeksibûn (66) vele v neşâû letamesnâ alâ a'yühim festebekussırâta fe'ennâ yubsirûn (67) vele v neşâû lemesahnâ-hüm alâ mekânethim femestetâ'û mudayyen ve lâ yercî'ün (68) ve men nû'amîrhü nünekishü fîylhalk, efelâ ya'kulûn (69) ve mâ allemnâhüşşi're ve mâ yenbagy leh, in hüve illâ zikrûn ve kur'anün mübiyn (70) llyüzire men kâne hayyen ve yehukkalkavli alelkâfirîyn.

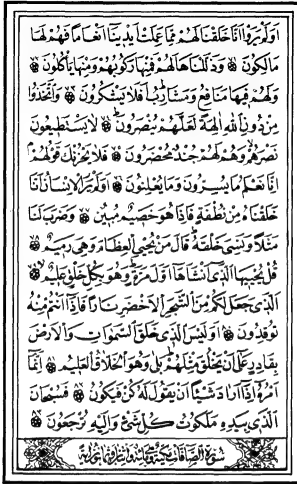
أَلَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ كَاثِرٍ مُّوْتُونَ هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ أَلَا تَأْتِيهِمْ سَكُونٌ هُمْ فِيهَا
فَاكِهَةٌ وَهُمْ مَا يَدْعُونَ سَلَامٌ فَلَا يَسْمَعُونَ
وَأَمَّا زَكَاةُ الْيَوْمِ إِنَّمَا الْيَوْمُ لَكُمُ الْحُكْمُ أَلَا أَعْتَدُ لِلْكَافِرِينَ
أَذْرًا لَا تُعْذَرُ وَالشَّيْطَانُ أَتَمَّ لَكُمْ عُذْرًا
وَإِنَّكَ تَعْتَذِرُونَ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَبِيعٌ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ
بِجِبَالٍ مِنْ فِطْرِنَا إِحْكُمُوا نَحْنُ الْحَكِيمُ هَؤُلَاءِ جُحُشٌ أَلْبَنٍ
كُنْتُمْ تُوَعِّدُونَ رَاسِلًا وَمَا إِلَهُ الْيَوْمَ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَعْيُنُهُمْ وَنَخْشَدُ
أَرْجُلَهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى
أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُصِيرُونَ وَلَوْ نَشَاءُ
لَنَسْفَعُ بِالنِّفَالِ كَمَا يُدْرِكُ الْفُجَارَ عَاجِلَ الْإِعْرَاجِ
وَمَنْ يَنْصَرِهِ نَبْئُهُ فَإِنَّهُ فَالِقٌ فَلَا يَعْقِلُونَ وَمَا عَذَابُ
الْآخِرَةِ وَمَا يُبْغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ
لِّتُذَكَّرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحْيِيَ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ

(55) O gün, Cennetlikler vasfa sığmaz eğlencelerle meşguldür, lezzet ve nimet içindedir. (56) Kendileri de, zevceleri de gölgeler altında tahtlara yan gelirler. (57) Orada onlara her çeşit yemiş, istedikleri her şey hazırdır. (58) Onlara bağışlayan Rab tarafından selâm gelir. (59) Kâfirlere denir ki « Günahkârlar! Bugün onlardan ayrılın!» (60) « Âdem oğulları! Ben size şeytana tapmayın, çünkü o, sizin belli bir düşmanınızdır; (61) Bana tapın, işte doğru yol budur, diye size emir ve vasiyet etmedim mi?», (62) « * O, içi-nizden birçok halkı yoldan çıkardı. Sizde akıl yok muydu?», (63) « İşte size dünyada vaat olunan Cehennem budur», (64) « Kâfir olduğunuzdan dolayı bugün oraya girin». (65) O gün onların ağızlarına mühür basarız. Onların kazanç-

ları neyse onları bize elleri söyler, ayakları şehadet eder. (66) Biz dileseydik onları gözlerini silme kör yapardık. Onlar mu'atları olan yola koşmaya koyulurlardı. Fakat yolu nasıl görebilirlerdi. (67) Biz dileseydik onları bulundukları yerde suratlarını değiştirdik de ne ileri gitmeye, ne de geri dönmeye güçleri yetmezdi. (68) Her kime uzun ömür verirek ihtiyaçta yaratılışını bozarak belâ bükük yaparız, daha akılları ermiyor mu? ¹ (69) Biz ona şiir öğretmedik, ona şiir de yaraşmaz. Ona vahyolunan söz, nasihattan, apaşıkâr olan Kur'an'dan başka bir şey değildi. (70) Onunla kalbi diri olanı Allah azabıyla korkuta-cak, kâfirler ölü gibi olmakla üzerlerine de azap sözü sabit olacak ².

¹ Buna gücü yetenin dirlitmeye gücü yetmez mi?

² Yahut kâfirlere hüccet sabit olacak, onları ilzam edecek.

(71) evelem yerev ennâ halaknâ lehüm mimmä amilet eydiynâ en'âmen fehüm lehâ malikûn (72) ve zellelnâhâ lehüm feminhâ rekûbühüm ve minhâ ye'külûn (73) ve lehüm fihâ menâfi'u ve meşârib, efelâ yeşkürûn (74) vettehazû min dâmillâhi âlihete le'allahüm yunsarûn (75) lâ yestety'üne nasrahüm ve hüm lehüm cündün muhdarûn (76) felâ yahzünke kavliühüm, innâ na'lemü mâ yüsirrûne ve mâ yulinûn (77) evelem yerel'insânü ennâ halaknâhü min tutfetin feizâ hüve hasıymün mübiyn (78) ve darebe lenâ meselen ve nesıye halkah, kaâle men yuhıyl'izâme ve yihı remlym (79) kul yuhıyihellezly enşe'ehâ evvele merreh, ve hüve biküllî halkın alıym (80) ellezly ce'ale leküm mineşşeceril'ahdari nâren feizâ entüm minhü tükıdûn (81) eveleysellezly halakasemâvâtı vel'arda bikaâdırin alâ en yahluکا misle-hüm, belâ ve hüvelhalkakul'alıym (82) innemâ emrühü izâ erâde şey'en en yeküle lehü kün feyekûn (83) fesübhânellezly biyedihî melekütü küllî şey'in ve ileyhi türce'un.

(71) Onlar görmüyorlar mı ki bizzat ellerimizle kendileri için birtakım davarlar yarattık da onlara sahip oldular. (72) Bu davarları onlar için mısahhar kıldık, işte onların bir kısmı binek hayvanlarıdır, bir kısmının da etinden yerler. (73) Onların davarlarından başka menfaatleri de, içecek sütleri de vardır. Daha bu nimete şükür etmiyorlar mı? (74) Onlar yardım görmek ümidiyle Allah'tan başkasını mâbut edindiler. (75) O mâbutların onlara yardım etmeye güçleri yetmez. Kendileri ise o mâbutlar uğrunda muhafız asker hükmündedir. (76) Artık onların sözleri seni üzmesin. Biz, onların ne gizlediklerini, meydana ne vurduklarını hep biliriz. (77) İnsan görmüyor mu ki biz onu dökülmüş sudan yaratır yaratmaz bize

alenî bir kavgacı kesiliverdi. (78) Kendi yaratılışını unutarak bize misal getirmeye kalkıştı: «— Çürümüş kemikleri kim diriltilebilir?» dedi ¹. (79) Ona de ki ilk defa onu kim vücuda getirdiyse elbette o diriltir. O, yaratılmanın her keyfiyetini hakkiyle bilir. (80) Size yeşil ağaçtan ² ateş çıkaran O'dur. Siz derhal ondan ateş yakarsınız. (81) Yoksa gökleri ve yeri yaratanın tekrar onların tıpkısını yaratmaya gücü mü yetmez? Elbette gücü yeter. O bütün mahlukatı yaratan, her şeyi ³ hakkıyla bilen Zat'tır. (82) O'nun şanı şudur ki bir şeyin olmasını isteyince ona «— Ol» der, o da derhal olur. (83) Her bir şeyin mutlak surette mülkiyeti elinde bulunan Tanrı tamamiyle münezzektir. Dönüp gideceğiniz yine O'dur.

¹ Mahlûkun gücünü yaratanın gücüne benzetti.

² Aşarların çakmak edindikleri iki ağaç.

³ Bu meydana yaratma keyfiyetinin her bir incelliğini bilen.

مَا كُنَّا لَنَآسِرُونَ ۝ كَافِرًا يَكْفُرُ الْيَهُودُ مِمَّنْ سَبَّحُوا ۝ وَآبِلًا يَضَعُ
عَلَىٰ بَصِيرَتِهِ لَوْلَا قَالُوا لَنَكُونَنَّ أَتَوَاتُونَ عَنِ الْبَيْتِ ۝
قَالُوا لَوْلَا نَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ۝ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكَ مِنْ مَّحَلٍّ ۝
بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا عَابِينَ ۝ هُوَ عَلَيْنَا قَوْلُنَا آتَاكَ الْقُرْآنُ ۝
فَاعْتَبِرْ وَمَا كُنَّا مُتَعَدِينَ ۝ وَأَنذَرْنَا قُرْيُسَ بِطَاعَتِهِ ۝
فَإِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ الْجَارِينَ ۝ إِنَّهُمْ كَانُوا إِتْرَافًا لَّهُ ۝ لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ۝ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَا نَرَاكَ إِلَّا تِلْكَ الْأَعْيُنُ
يَجْعَلُونَ ۝ بَلَاءًا بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ۝ إِنَّا لَنَّا نُفَوِّ
الْعَذَابَ إِلَّا لَكِبَ ۝ وَمَا نَحْنُ بِإِلَٰهٍ إِلَّا مَا كُنَّا نَعْمَلُونَ ۝ الْإِعَادَ
اللَّهُ الْفَاطِمِينَ ۝ أُولَٰئِكَ كَفَرُوا فِي مَعَاوِلِهِمْ ۝ فَوَيْلٌ لِّمَنْ
مَّكَرَ ۝ يَوْمَ يَخْلُفُ فِي جَنَاتِ النَّعِيمِ ۝ عَلَىٰ أَسْرَارٍ يَتَفَاهَلُونَ ۝ يَخْلُفُ
عَلَيْهِمْ يَكْفُرُونَ ۝ بَصِيرَةً لِّذِي الشَّرَافِينَ ۝ لَا يَفْهَمُونَ
قَوْلَ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْفَوْنَ ۝ وَيَعِدُهُمْ فَيَصْرَأُنَا الْفَرَفِ
عَيْنٌ ۝ كَآتِبِينَ يَكُونُونَ ۝ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
بِئْسَاءَ لَوْلَا ۝ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَدِيرٌ ۝

(25) mâleküm lâ tenâsarûn (26) bel hü-müleyvme müsteslîmün (27) ve akbele ba'duhüm alâ ba'dün yetesâelûn (28) kaâlû inneküüm küntüm te'tüenâ aniley-miyn (29) kaâlû bel lem tekünû mü'mi-niyn (30) ve mâ kâne lenâ aleyküm min sultân, bel küntüm kavmen tâğıyn (31) fehakka aleynâ kavli rabbînâ innâ lezâl-kuûn (32) feagveynâküüm innâ künnâ gaâ-viyn (33) feinnehüm yevmeizin fiyl'azâbi müşterikün (34) innâ kezâlike nef'alü bilmüşerimiyn (35) innehüm kânû izâ kıyle lehüm lâ ilâhe illallâhü yestekbü-rün (36) ve yekuülüne einnâ letârikü âlihetinâ lişâ'ırın mecnûn (37) bel câe bilhakki ve saddakalmürseliyn (38) inne-küm lezâikuul'azâbil'eliym (39) ve mâ tücezne illâ mâ küntüm ta'melün (40) illâ ibâdallahilmuhlesiyn (41) üläike le-hüm rizkum ma'lûm (42) fevâkih, ve hüüm mükremün (43) fiy cennâtin na'ıym (44) alâ sürürin mütakaâbilıyn (45) yü-tâfı aleyhim bike'sin min ma'ıynin (46) beydâe lezzetin lişâribiyn (47) lâ fiyhâ gavlün ve lâ hüüm anhâ yünzefün (48) ve indehüm kaâsürâtüttarfı ıynün (49) ke'ennehümne beydun meknûn (50) feak-bele ba'duhüm alâ ba'dün yetesâelün (51) kaâle kaâlün minhüm inniyn kâne liy kariyn.

(25) Onlara da «— Siz niye birbirinize yardım etmiyorsunuz?» diyecek (26) Hayır, onlar bütün buyurlutuya boyun bükceklerdir. (27) Tâbi ile metbu'lar birbirlerinden soruşmaya başlayacaklar. (28) Tâbi'ler metbu'lara diyecekler: Siz bize sağ taraftan ¹ geliyordunuz. (29) Metbu'lar diyecekler ki «— Hayır siz zaten mü'min değildiniz ki sizi azdırmış olalım. (30) Sizi zorlayacak hiç bir kuvvetimiz yoktu, belki siz taşkın bir cemaat-tiniz. (31) Artık Rabbimizin hakkımızda sözü ² sabit oldu, biz o azabı tatacağız. (32) Biz sizi az-dırdık ³, çünkü biz azgındık». (33) O gün tâbi ile metbu'lar azapta müşterektirler. (34) İşte biz günahkârlara böyle yaparız. (35) Çünkü onlar kendilerine «— Yoktur tapacak, Çalaptır ancak» denildiği zaman imanı kibirlere yediremezlerdi de (36) «— Biz divane bir şair uğurunda mâbut-larımızı terk mi edelim?» derlerdi. (37) Hayır, o

hak dini getirdi, geçen peygamberleri de tasdik etti. (38) Siz elbette acıklı bir azap tatacaksınız. (39) Her ne yapmışsanız ancak onunla ceza gö-receksiniz. (40) Allah'ın halis muhlis kulları başka. (41) Onların malûm rızıkları, (42)Türlü türlü mey-veler vardır. (43) Onlar halis nimet bahçelerinde ağırlanacaklar; (44) Tahtlar üzerinde karşı karşı-ya gelecekler, (45) Etraflarında şarap pınarların-dan dolu kadehler ⁴ ile dolaşıllacak, (46) şarap gayet berrak, içenlere lezzetli olacak. (47) Ona tiksini ⁵ gibi hiç bir hal bulunmayacak. İçenler sarhoş da olmayacaklar. (48) Yanlarında, gözle-rini yalnız zevcelerine dikmiş güzel gözlü hürirler vardır. (49) Sanki onlar örtülü ⁶ bir deve kuşu yumurtası gibidir ⁷. (50) Cennetlikler birbirleriyle sohbetle koyulurlar: (51) Onlardan biri der ki benim dünyada bir yoldaşım vardı.

¹ Yani kuvvetli delillerle veya hiç zorla azdırmaya ge-liyordunuz veya yemin ederek geliyordunuz. ² «Cehen-nemi bütün perlerden, insanlardan dölüracağım» sözü. ³ Sizi azgınlığa davet ettik. Fakat zorlamadık, siz bize iy-yarınızla icabet ettiniz. ⁴ Veya ırmak gibi akan şarap kadehleriyle, gözle görünen şarap kadehleriyle. ⁵ Baş ağ-

rısı, sersemlik, fena koku. ⁶ Tenleri tozsuz. ⁷ Deve kuşu yumurtası biraz sarıya çalar beyaz ve temiz bir renkte ol-makla renklerin en mabkûlû sayıldığından dolayı; Arap âdeti üzere vârit olmuştur. Yani renkleri çok güzel de-mektir.

(52) yekuûlû einneke leminelmusaddikiyn (53) eizâ mitnâ ve künnâ türâben ve izâmen einnâ lemediynün (54) kaâle hel entüm muttali'ün (55) fettale'a fereâhü fîy sevällcehiym (56) kaâle tallahi in kidte letürdiyn (57) velev lâ ni'metü rabbîy leküntü minelmuhdariyn (58) efemâ nahnü bimeyyitiyne (59) illâ mev-tetenel'ülâ ve mâ nahnü bimü'azzebiyn (60) inne hâzâ lehüvfevzül'azıym (61) limisli hâzâ felya' melil'âmilün (62) ezâlike hayrun nüzülen em şerecetüz-zakkû-üm (63) innâ ce'alnâhâ fitneten lîzzâli-miyn (64) innehâ şeceretün tahrücü fîy asılcahiym (65) tal'uhâ ke'ennehü rü-süşşeyâtıyn (66) feinnehüm leâkilüne minhâ femâliüne minhelbatün (67) süm-me inne lehüm aleyhâ leşevben min ha-miym (68) sümme inne merci'ahüm lei-lecahiym (69) innehüm elfev âbâhehüm dâlii'ne (70) fehüm alâ âsârihim yühe-r'ün (71) ve lekad dalle kablehüm ek-serül'evveliyn (72) ve lekad erselnâ fiy-him münzirıyn (73) fanzur keyfe kâne âkıbetülmünzeriyn (74) illâ bâdallahl-muhlasıyn (75) ve lekad nâdânâ nühun feleni' melmucıybün (76) ve necceynâhü ve ehlehü minelkerbil'azıym.

يَقُولُ إِنَّكَ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ۝ أَكَامُنَا وَمَكُنَّا شُرَكَاءَ ۝ وَعِظًا مَاءً أَتَاكَ دَيُونٌ ۝ قَالُوا لَنْتَمُ مَظْلُومُونَ ۝ فَاطْلَعْ قَرَامُ فِي سَوَاءٍ الْحَجِيرِ ۝ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كُنْتَ لَتُردِّيَنِي ۝ وَلَوْلَا كَيْدِي رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْخَاصِينَ ۝ أَفَأَمَّا خُنُوبُنَا ۝ أَلَمْ نَكُنْ لَكَ دُونُ الْأَعْيُنِ ۝ وَمَنْضَرٌ نَجْمَدِينَ ۝ إِنْ هَذَا إِلَّا كَلُوبٌ ۝ الْعَظِيمُ ۝ إِنَّا هَذَا قَلْبُ الْعَالَمِينَ ۝ أَدْرَاكَ حَبْرَتُنَا لَمْ تَقْدِرْ إِلَّا زُفُورٌ ۝ إِنَّا جَعَلْنَا هَافَةً لِلْغَابِلِينَ ۝ إِنَّا نَحْنُ خَرَجٌ ۝ فَاصْلُ الْحَجِيرِ ۝ عَلَّمَهَا كَذَبَ دُونِ الْكِتَابِ ۝ طِينِ ۝ فَاتَّقُوا لَكُمْ دِينًا قَالُوا نَبَا الْبُلْغُونَ ۝ تَدْرَأَن لَهْمَ عَلَيْهِ الْقَوْمَ مِنْ جِمْ ۝ تَدْرَأَن مَجْجَمَهُ لَكَ الْحَجِيرِ ۝ إِنَّهُ الْقَوْمُ أَبَاءُ هَرَسَالِينَ ۝ وَهُمْ عَلَانَا هَرَسَهُرُونَ ۝ وَلَقَدْ جَاءَ بِكُم مِّنْ أَعْدَائِكُم ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا فِي هَرَسِ مُنْذِرِينَ ۝ فَاظْفُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَكَبِّرِينَ ۝ إِنْ عَادَ اللَّهُ لِلْخَاصِينَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا نُوحَ قَلْعَةً ۝ أَجْيُونَ ۝ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ۝

(52) Bana «— Sen de mi inanıyorsun? (53) Biz ölüp toprak ve kemik hâline döndükten sonra dırılıp ceza mı göreceğiz? derdi. (54) Baska biri «— Onun ne halde olduğunu biliyor musunuz? » diyecek. (55) Bunun üzerine bakacak, onu Cehennemin ortasında görecek (56) Ve «Allah'a ant olsun ki az kaldı beni de helâk edecektiniz, (57) Eğer Rabbinin lûtf ve inayeti olmasaydı ben de şimdi seninle beraber Cehennemde buluncaktım» diyecek. (58) Meleklerle «— Biz burada dünyadaki ilk ölümden başka ölmeyeceğiz değil mi? (59) Azap çekmeyeceğiz değil mi?» diyecekler. (60) «— İşte en büyük kurtuluş budur» cevabını alacaklar. (61) Dünyada çalışacak olanlar ancak böyle bir devlet için çalışsınlar. (62) Böyle bir devlete konmak mı daha iyidir, yoksa zakkum ağacı mı? (63) Biz onu zalimlere mihnet ve uku-

bete bâis kıldık. (64) O, öyle bir ağaçtır ki Cehennemin dibinde biter. (65) Onun meyvesi çirkinlikte sanki şeytan başlarıdır ². (66) Onlar o ağaçtan zoraki ³ yiyip karınlarını dolduracaklar, (67) Yemekten sonra da üzerine isli, fena kokulu kaynar su içecekler. (68) Sonra dönüp gelecekleri yer de Cehennemdir. (69) Çünkü onlar babalarını sapık buldular da (70) Babalarının izlerince koşup azaba müstahak oldular. (71) * Onlardan evvel, geçenlerin çoğu da sapmışlardı. (72) * Biz onlara Allah azabıyla korkutur peygamberler göndermiştik. (73) Allah azabıyla korkutulmuş olanların sonu ne oldu? Gördün ya! (74) Ancak Allah'ın halis muhlis kulları kurtuldular. (75) * Nuh bizi yardımına çağırıyordu. Biz de ne güzel icabet ettik! (76) Onu ve ailesini büyük bir tasadan kurtardık.

¹ Veya siz ona bakıyor musunuz? Yanlı Cehennemdedir. Haydi gidip görelim.

² Örf ve âdetle her güzel şey Melâikeye, her çirkin şey Şeytanlara benzetilmekle o örf ve âdetle binaen Zakkum

ağacının salkınu şeytanların başına benzetilmiştir. Yahut korkunc yılanların başı demek mânâsınadır.

³ Yahut açlıkla.

(103) felemmâ eslemâ ve tellehü lilcebiyn (104) ve nâdeynâhü en yâ ibrahîmü (105) kad saddakterrî'yâ, innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (106) inne hâzâ lehüvelbelâülmübüyn (107) ve fedeynâhü bizibihün aziym (108) ve tereknâ aleyhi fiyl'âhürîyn (109) selâmün alâ ibrahîym (110) kezâlike necziylmuhsiniyn (111) innehü min ibâdinelmü'miniyn (112) ve beşşernâhü bi'îshâka nebiyyen minessâlihîyn (113) ve bâreknâ aleyhi ve alâ ishâak, ve min zürriyyetihimâ muhsinün ve zâlimün linefsihî mübiyn (114) ve lekad menennâ alâ mûsâ ve hârûn (115) ve necceynâhümâ ve kavmehümâ minelkerbil'aziym (116) ve nasarnâhüm fekānû hümlügaâlibiyn (117) ve âteynâ hümelkitâbelmüstebiyn (118) ve hedeynâ hümessirâtalmüstekiym (119) ve tereknâ aleyhimâ fiyl'âhürîyn (120) selâmün alâ mûsâ ve hârûn (121) innâ kezâlike necziylmuhsiniyn (122) innehümâ min ibâdinelmü'miniyn (123) ve inne îlyâse leminelmürselliyn (124) iz kaâle likavmihî elâ tettekuün (125) eted'üne ba'len ve tezerüne ahsenelhâlikıyn (126) allahe rabbeküm ve rabbe âbâikümül'evveliyn.

فَلَمَّا اسْلَمْنَا وَلَمَّا لَبِيتْنَا إِبْرَاهِيمَ ۖ وَآدَيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ بِالْحَبْلِ ۖ إِنَّ هَذَا لَهُ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ۖ وَفَدَيْنَاهُ بِذَنْبِنَا ۖ وَعَرَّكَ عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۖ سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ۖ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ إِنَّ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ ۖ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ ۖ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ الْمُحْسِنِينَ ۖ وَفَعَّلْنَا لَهُ الْفَيْسُخَ ۖ وَلَقَدْ مَتَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۖ وَنَجَّيْنَاهُمَا مِنْ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ ۖ وَنَصَرْنَاهُمْ فَمَا لَوَاهُمْ الْعَالِيِينَ ۖ وَأَتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ بِالْحُسْنَيْنِ ۖ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۖ وَرَّكَعَ عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ۖ سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۖ إِنَّ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّا لَآسِرَاتُ الْوَالِدَيْنِ ۖ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمَا أَسْتَفْتُونَ ۖ أَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ۖ اللَّهُ يَجْعَلُ وَرَثَةً لَكُمْ الْآلَ وَالْأَقْرَبَ ۖ

(103) Vaktaki her ikisi kazaya boyun eğdiler, babası oğlunu alını yere gelmek üzere, yatırdı ¹. (104) Biz de ona nida ettik: İbrahim! (105) Rüyanın iktiza ettiği şeyi hakkıyla yaptın, biz iyi iş edenlere böyle mükâfat veriz. (106) Hakikaten en belîğ bir imtihan işte budur. (107) Ona oğluna bedel büyük bir koç verdik ². (108) Sonra gelenler arasında İbrahim hakkında iyi bir nam bıraktık, (109) «İbrahim'e selâm olsun». (110) Biz iyi iş edenlere böyle mükâfat veriz. (111) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (112) Sulâhaden peygamber olmak üzere ona İshak'ı müjdeledik. (113) İbrahim'le İshak'ı uğurlu yaptık, her ikisinin zürriyetlerinden muhsin ³ olan olduğu gibi öz nefesine apaşıkâr zulmedenler de vardır. (114) * Biz Musa ve Harun'a bol nimet verdik.

(115) İkisini ve kavimlerini büyük bir tasadan kurtardık. (116) Onlara düşmanlarına karşı yardım ettik de onlar galip oldular. (117) İkisine okunaklı bir Kitap ⁴ verdik. (118) Onları doğru yola götürdük. (119) Sonra gelenler arasında onlar hakkında iyi nam bıraktık. (120) «— Musa ve Harun'a selâm olsun». (121) İşte biz iyilik edenlere böyle mükâfat veriz. (122) Çünkü ikisi de mü'min kullarımızdandı. (123) İlyas da gönderilen peygamberlerdendir ⁵. (124) Hani o, kavmine şöyle demişti: «— Niye Allah'tan sakınıyorsunuz? (125) (Ba'l)e tapıp ⁶ yaratılanın en güzeli olan Tanrı'yı mı bırakıyorsunuz? (126) Allah sizin de Rabbinizdir, evvel geçen babalarınızın da Rabbidir».

¹ Yahut yan tarafına yatırdı.

² Bu cıvan Hazret-i İsmail veya Hazret-i İshak'tır.

³ Muvahhit ve mutt.

⁴ Beyan ve tafsil hususunda belîğ, vazih olan Tevrat'ı.

⁵ İdris aleyhisselâm'dır, Yahut ayrı bir peygamberdir.

⁶ Bir putun ismidir. Yemen lûgatinde Râb mânâsına gelir. Bu halde Allah'ı bırakıp bazı Rablere mi tapıyorsunuz, demek olur.

[illegible]

(127) fekkezzebühü feinnehmum lemuhdärüne (128) illä ibädallähilmuhlastyn (129) ve tereknä aleyhi fiyl'ähürin (130) selämnä illä il'yasin (131) innä kezälikke necziylmuhsinin (132) innehm min ibädinelm'miniyn (133) ve inne lütan län minelm'mürselyn (134) la necceynähü ve ehlehu ecma'tyn (135) illä acüzen fiyl-gaäbürin (136) sümmem demmerne'l'ähäryn (137) ve innekmum letemürdäre aleyhim musbihayne (138) ve billeyl, efelä ta'külün (139) ve inne yünüse leminelm'mürselyn (140) iz ebeka ilfelfükilmes'hüni (141) fesäheem fekäne minel müdhadryn (142) feltekamehlühütü ve hüye müliym (143) felev lā ennehü käne minelmüsebbihine (144) lebelese fiyl batnuhü illä yevmi yüb'asün (145) fenebez-nähü bil'aräi ve hüve sekrym (146) ve enbennä aleyhi şecereten min yaktyn (147) ve erselnähü illä mieti elfin ev yezidün (148) feaşenü femetta' nähüm illä hyyn (149) festefihim elirabbikelbenätü ve lehumülbenün (150) em halaknelmeläikte inäsen ve hüм şähidün (151) ellä innehmum min ifkihüm leyekuäfüne (152) veleddallähü ve innehmum lekäzibün (153) astafelbenätü alelbeniyn.

(127-128) Bunun üzerine onlar İlyas'ı yalnızca saydılar. Bundan dolayı onlar Cehennemde hazır olacaklardı. (129) Sonra gelenler arasında hakkında iyi nam bıraktık. (130) Âli Yâsin'e ¹ selâm olsun». (131) İşte biz iyilik edenlere böyle mukâfat veriz. (132) Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandır. (133) Lût da gönderilen peygamberlerdendir. (134) Hani biz onu ve bütün ailesini kurtarmıştık. (135) Ancak ihtiyar bir kadın helâk olmak için geri kalanlar arasındaydı. (136) Sonra diğerlerinden kökünü kırmıştık. (137-138) Siz, ticaret için Şam'a giderken sabah ve akşam yurtlarınıza uğruyorsunuz. Hâla âkı ediremeyecek misiniz? (139) Yunus da gönderilen peygamberlerdendir. (140) Hani o, kavminden yüklü bir gemiye kaçmıştı da (141) Gemidekiler kur'a çekmiş, kur'a Yunus'a düşmüştü. (142) Yunus denize atılmakla

nefsinı kınayarak onu büyük bir balık yutmuştu. (143) Eğer Yunus Allah'ı çok zikrederek tespih edenlerden olmasaydı (144) Dirileceği güne kadar balığın karnında ölü kalacaktı ². (145) Artık biz, o gün onu hasta bir halde göğüsüz bir yere bıraktık. (146) Üzerine gölgelik olarak bir kabak ağacı bitirdik. (147) Onu yüz bin veya daha ziyade ³ kim-selere gönderdik. (148) Bunun üzerine onlar iman ettiriler, biz de bir müddet onları geçindirdik. (149) Müşriklerden sor: Kızlar Rabbinin, oğlanlar ken-dilerininmiş, öyle mi? (150) Yoksa onların huzur-larına biz melekleri dişi mi yarattık? (151 - 152) Haberinizi olsun ki onlar iftiralardan «— Allah doğurdu» derler. Onlar muhakkak yalancı kimse-lelerdir. (153) Allah kızları oğlanlara tercih etti öyle mi?

¹ Yâsin İlyas aleyhisselâm'ın babasının adıdır. Yâsin ailesine yani hem İlyas'a, hem de kavmi olan mü'minlere selâm olsun demektir.

² Yunus aleyhisselâm gerçek sözlere göre balık karnı-
na düşer düşmez balık onu attı.

* Âkıl ve balıkları yüz bin, hepsi daha ziyade.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ۚ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِمْ شَقَاقٌ ۚ
 كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَائِهِمْ قَدًا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمَكِيدُونَ ۚ
 أَنجَا مَعْرُوفًا وَذَمَّنَا نَوْفَالًا ۚ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرُ كَذَّابٌ ۚ
 أَجْعَلِ اللَّهُ أَلِهَةً إِنَّمَا عِشْرُونا وَوَحْدَانًا ۚ هَذَا الشَّيْخُ عَجَابٌ ۚ وَأَنْظُرُوا
 لِلَّذِينَ يُبْعَثُونَ إِنَّمَا بُعِثُوا بِمَنَاسِكٍ ۚ هَذَا الشَّيْخُ رَاذٌ ۚ
 مَا سَمِعْتُمُوهُ فِي الْمَلَأَةِ الْآخِرَةِ ۚ هَذَا الْإِنشَاءُ ۚ وَأَنْزِلْ
 عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا ۚ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ عَنِ الْكُفْرِ يَكُنَّ مِنْ أَجْدَادِ
 عَذَابٍ ۚ أَمَّا عِنْدَ هُمْ خَرَابٌ ۚ رَجَعُوا إِلَى الْكُفْرِ بَعْدَ إِيمَانِهِمْ
 أَمَّا لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا يَدْرِيهِمْ أَفَلَهُمْ عِلْمٌ ۚ
 الْأَنْبِيَاءُ ۚ نَجَدَ مَا هُمْ مِنَ الْأَخْرَابِ ۚ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَكَادَ وَغَوَّوهُمُ ذُو الْأَوْدَادِ ۚ وَتَوَلَّوْهُ
 لُوطٌ وَأَصْحَابُ الْأَنْجَامِ ۚ أُولَٰئِكَ الْأَخْرَابُ ۚ إِنَّ كُلَّ الْأَكْذَابِ
 الرُّسُلِ لَعَنَ عِقَابٍ ۚ وَلَا يَنْظُرُهُمْ إِلَّا عِصَّةٌ ۚ وَاجِدْهُمْ لَنَا
 مِنْ قَوْمٍ ۚ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا إِلَهُ قَوْمًا قَبْلَ قَوْمِ الْحَبَابِ ۚ

(SÂD) SÛRESİ [']

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Sâd ². Şanlı, şerefli Kur'an hakkı için ³. (2) Kâfirlerin inanmıyışı şüphe denilirdi. Belki onlar hakkı kabul etmeyişini göstermek, peygambere karşı gayret-i cahiliyeden dolayı ayrıldıklarını ⁴. (3) Onlardan evvel nice tabakaları helâk etmiştik de onlar azap kurtulmak için feryada başlamışlardı. Halbuki bu zaman kaçıp kurtulacak zaman değildi. (4) Kâfirler içlerinden kendilerine Allah azabıyla korkutur bir adam geldiğine taaccüp ederek dediler ki «— Bu, hü-yüci, çok yalancısıdır. (5) Acaba mübâtiları bir tek mübâtu mu yapıyor? Bu, hakikaten çok garip bir şeydir». (6) İçlerinden ileri gelenleri birbirlerine «— Haydi yürüyün, mübâtilarınızın ibadetine göğüs gerin, çünkü bu, istenilen bir şeydir» ⁵ diyecek dağıldılar. (7) «— Biz bunu son millette ⁶

SÛRETÜ SÂD

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) sâd, velkur'âni ziyzzikr (2) belilleyziye keferû fî izzetin ve şikaak (3) kem ehleknâ min kablihîm min karnin fenâdev ve lâte hyne menâs (4) ve acibû en câehüm münzirün minhüm ve kaâlel-kâfirüne hâzâ sâhurün kezzâb (5) ece'alel'âlihete ilâhen vâhudâ, inne hâzâ leşey'un ucâb (6) ventalekalmeleü minhüm enimsû vasbirû âlâ illhetiküm inne hâzâ leşey'un yürâd (7) mâ semî'nâ bi-hâzâ fiylmilletil'âhireh, in hâzâ illâhtilâak (8) eünzile aleyhizzikrû min beyninâ, bel hüm fîy şekkin min zikrîy, bel lemmâ yezûkuu azâb (9) em indehüm hazâinü rahmeti rabbikel'azizvilvehhâb (10) em lehüm mülküsemâvâtî vel'ardı ve mâ beynehümâ, felyertekuü fiyl'esbâb (11) cündün mâ hünâlike mehzümün minel'ahzâb (12) kezebet kablehüm kavmü nühin ve âdün ve fir'avnü zül'evtâdi (13) ve semüdü ve kavmü lûtın ve ashâbül'eykeh, ülâikel'ahzâb (14) in küllün illâ kezeberrüsüle fehakka ikââb (15) ve mâ yanzuru hâülâi illâ sayhaten vâhideten mâ lehâ min fevâak (16) ve kâülü rabbenâ acillennâ kutnâ kable yevmil-hisâb.

işitmedik, bu uydurmadan başka bir şey değildird. (8) Aramızdan yalnız ona mı Kur'an inzâl olundu ⁷ dediler. Hayır, onlar Kur'an hakkında şek içindedir. Belki hâlâ azabımı tatmamışlardır. (9) Onlarda yegâne galip olan, dilediğine bahşeden ⁸ Rabbinin rahmet hazineleri var mıdır ki dilediklerine veriyorlar? (10) Yoksa gök yer ve aralardaki şeyler onların mülkü müdür? Öyle ise işlere yapıpış göklere çıkınlar ⁹. (11) Onlar orada ¹⁰ bozgunluğa uğrayacak, peygamberlerine karşı bölük bölük toplanacak âdi askerlerdir. (12) Onlardan evvel, Nuh ve Âd kavimleri, kazıklı Firavun ¹¹, (13) Semut, Lût kavimleri ve Eyseliler de peygamberleri yalancı saymışlardır. İşte bunlar peygamberlere hücum eden gürhurlardır. (14) Bunlar hep peygamberleri yalancı saymadan başka bir şey yapmadılar da ukubetime müstahak oldular. (15) Onlar ancak asla geri kalmayacak bir tek korkunc sesi ¹² bekliyorlar. (16) Onlar istihza ile «— Ey Rabbiz! Hesap günü gelmeden evvel payımızı ¹³ çabuk ver» dediler.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (88) âyettedir. ² Veya «amelin kur'an'a arz et, evamirini işle, nevahtisinden kaçın». ³ Veya «görettili, nasihatleri havi. Yemin edilen şey mahzuttur «Muhammed gerçek peygamberdir veya Kur'an'ın Kerim müceddir veya bu süreye asla nazire getiremezler» demektir. ⁴ Yahut kâfirlerin küfürü Kur'an'da bir hâlet bulduklarından dolayı değildir. Belki onlar İkrara karşı baş çekmekte, peygambere karşı ayırtık göstermektedirler. ⁵ «Bu, herkesin istediği bir hadîs zamanın istediği bir felâketidir, ondan korkusu yoktur— onu dâvasından döndürmek mümkün değildir, maktûdî bizi bu dine sokarak bize hükmetmektedir. Yoksa dinî takrir etmek değildir. Allah'ın irade ettiği bir tavsiyedir, onı reddet mecal yoktur, sabırdan baş-

ka çare yoktur... İlaahir» gibi sözlerle Ebu Talib'in meclisinden kalkıp gittiler. ⁶ Hristiyan dininde veya bizim yetiştirdiğimiz dinlerde babalarımızın dinlerinde. ⁷ Niye esrafi ve hüyüklerimizden Vellî bin Muğîr'e veya Urvetü bin Mes'ûda nâzil olmuyor? ⁸ Rabbin için asla bir mani yoktur. Dilediğine peygamberliği bahşeder. ⁹ Haydi orada tedbir-i umur etdiler, istediklerine peygamberlik versinler! ¹⁰ Bedir veya Hendek bozgunluğuna veya Mekke fetihine işaret olmuştur. ¹¹ Fir'avun, adamları dört kazağa, carmaşa çektiğinden, «kazıklarla müstahkem çadıra mâlik oldugundan» hadem ve haşem sahib, muhkem saltanat sahibi olduğundan dolayı bu vasf ile tavfif olmuştur. ¹² Kıyamet borusunu. ¹³ Defter-i amallımlı, azap payımızı.

(17) ısbır alâ mâ yekuûlûne vezkür abdenâ dâvüde zel'eyd, innehû evvâb (18) innâ sehharnele cibâle ma'ahû yüsebbihne bil'asıyyi vel'ısrâak (19) vettayre mahşûreh, küllün lehü evvâb (20) ve şedennâ mülkehü ve âteynâhülhikmete ve faslel-hutâb (21) ve hel etâke nebe'ülhasm, iz tesevverülmihrâb (22) iz dehalû alâ dâvüde fezezi'a minhüm kaâlü lâ tehaf, hasmâni begaa' ba' dunâ alâ ba' dın fahküm beynenâ bilhakki ve lâ tüşüt vehdinâ ilâ seväissırât (23) inne hâzâ ahıy lehü tis'un ve tis'üne na'ceten velıye na'cetün vahıdetün fekaâle ekflinihâ ve azzeniy fiylhitâb (24) kaâle lekad zalemeke bisuâli na'cetike ilâ ni'âcih, ve inne kesiyren minel-huletai liyebgy ba' duhum alâ ba' dın illeleziyne âmenü ve amilüssalihâti ve kalyılün mâhüm, ve zanne dâvüdü ennemâ fetennâhü festagfere rabbhehü ve harre râki'an ve enâb (25) fegafernâ lehü zâlik, ve inne lehü indenâ lezilfâ ve husne meâb (26) yâ dâvüdü innâ ce'al-nâke haliyfeten fiyl'ardı fahküm beynenâsi bilhakki ve lâ tettehü ilhevâ feyudulleke an sebiylillâh, innelleziyne yadıllûne an sebiylillâhi lehüm azâbüñ şedıydün himâ nesü yemvelhıshâb.

(17) Onların dediklerine katlan, kuvvetli kulumuz Davud'u hatırla. Çünkü o, daim Allah'a sığınır-¹ (18) Biz dağları ona müsahhar kıldık, dağ-
lar onunla beraber güneşin battığı ve doğduğu zamanlarda² tespih ederlerdi. (19) Kuşları da mü-
sahhar kıldık. Onlar da yanında toplanırlardı, hepsi ona tâbi olurdu³. (20) Onun padişahlığını muhkem kıldık, ona hikmet⁴, dâvaları ayırdet-
meye ait⁵ ilim verdik. (21) Sen dâvacıların ha-
berini aldın mı? Hani onlar çardağa⁶ tırmamış çıkmışlardı⁷. (22) Onlar Davud'un huzuruna gi-
rince Davud onlardan ürküti. Onlar e— Korkma, biz iki dâvacıyız. Birimiz diğeriimize haksızlık yapmıştır. Aramızda doğrulukla hükmet. Doğruyu ayak altına alma, bize doğru yolu göster dediler. (23) Biri 8— Bu, benim din kardeşimdir, onun doksan dokuz koyunu, benim de bir tek koyunum vardır. O, bu koyunu bana ver ki ben ona baka-

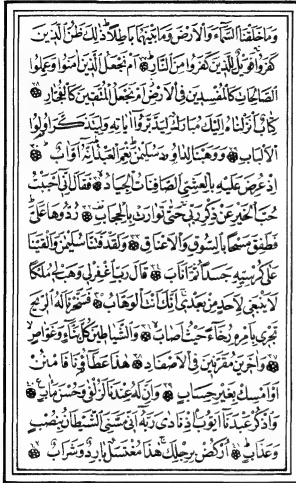
¹ Veya Tanrının hoşnut olmasını arar dururdu. ² Akşam veya yatış vakti ile sabah veya kuşluk zamanında.

³ Dağlar, kuşlar onunla beraber tespih ederdı veya tespihte ona tâbi olurdu veya Davut Aleyhisselâm, dağlar, kuşlar hep Allah'a mutli idiler. ⁴ Peygamberlik, tam ilim ve tam amel. ⁵ Veya beyine ve yemin ile hüküm demek olan hitabı fasılı. ⁶ Veya ibadet ve ta'at ile meşgul ol-
duğu ikametgâhı. ⁷ Bekçi dâvacıları içerye koymadığından onlar da duvardan aşağı yarıma girmişlerdi. ⁸ Hazret-i Davud'un «dâvanız nedir» demesine karşı böyle söylemiş-
lerdi. ⁹ Yanı vermeğe mecbur oldum. ¹⁰ Dâvacıların ara-
larında hükim olmak suretiyle denedilmiş anladı. O iki dâvacı zaten sulhast için gelmişlerdi. Davut Aleyhisselâm bunu anladı da ürküti. Fakat bunlar sulhaste muvaffak olamayacaklarını anlayınca öyle bir dâva tertip ettiler.

ایضاً علیہ یقولون واذکر عبدنا داود إذ آتیناهُ آوَابَ
۞ اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ یُسَبِّحْنَ بِالْعِشَاءِ وَالْاُشْرَاقِ ۝ وَالطُّلُوعِ
مَحْمُودَةً كُلَّ اَلْاَوَابَ ۞ وَشَدَدْنَا مُلْکَهُ اَوَّابًا ۝ اَوَّابًا ۝ الْحِکْمَةَ
وَفَضَّلْنَا عَلَیْهَا ۝ وَکَلَّ عَلَیْکَ سُلْطٰنَ الْحَمْدِ اِذْ رَوَّی الْحَزَّارَ ۝
۞ اِذْ دَخَلُوْا عَلَیْ دَاوُدَ فَمِنْهُمُوْا فَمِنْهُمْ قَوْمٌ اَلَا یَخْشَوْنَ اَن یَّجِی
بَعْضُنَا عَلَیْ بَعْضٍ فَاِذَا کُنَّا بِیْنَا وَبَیْنَا لَا نَسْطِطُ وَاهْدِنَا اِلَی
سَوَآءِ الصِّرَاطِ ۝ اِنَّ هٰذَا اَجْرُکَ لِیَسْعَ وَیَسْعُوْنَ نِعْمَةً وَّلی
نِعْمَةً وَّاجِدَةً ۝ فَتَالِیْ اَجْنَاسٍ ۝ وَنَزَّیْنًا فِی الْخِطَابِ ۝ وَآلَکَ
ظَلَمَ ۝ یٰ دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاکَ اَلْبَیْطَ اَوَّابًا ۝ وَآلَکَ کَبِیْرًا مِّنَ الْمَلٰٓئِکَةِ
۝ وَبَعْضُهُمْ عَلَیْ بَعْضٍ اِلَّا اَلَّذِیْنَ اٰتٰوْا عِلْمًا وَّاصْلٰحًا ۝ وَکَلَّ اِنَّا مُمْرِ
وَلَقَدْ دَاوُدَ اِذْ اٰتٰنَا ۝ فَاسْتَغْفِرْ رَبَّیْ وَنَحْرُکَ اَکْبَرُ ۝ وَآلَکَ
فَعَزَّکَ اَلَّذِیْکَ ۝ وَآلَکَ عِندَ رَبِّیْ وَنَحْرُکَ اَکْبَرُ ۝ یٰ دَاوُدُ
اِنَّا جَعَلْنَاکَ خَلِیْفَةً فِی الْاَرْضِ ۝ فَخُذْ بِکَ اَلْاَسْوَءَ اَلْبَیْطِ ۝ وَآلَکَ
اَلْهُیْ ۝ فَضَلَّکَ عَنْ سَبِیْلِ اَللّٰهِ اِنَّ اَلَّذِیْنَ یَصِلُوْنَ عَنْ سَبِیْلِ
اَللّٰهِ لَکَ عَذَابٌ شَدِیْدٌ ۝ یٰ دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاکَ اَلْحَکِمَ ۝

yım» dedi, dedikodu da bana galebe etti⁹. (24) Davut e— * O, koyununu kendi koyunlarına kat-
mayı istemekle sana zulüm ve gadir etmiştir. Mal-
larını birbirine karıştıran ortakların çoğu birbirle-
rine haksızlık yapar. Şu kadar ki iman edip iyi
amel işlemiş olsunlar. Böyle olanlar da azdır» de-
di. Davut kendisini itibaha düşürdüğümüzü anla-
ladı¹⁰. Rabbiden yarılınmak diledi, secdeye
kapandı, O'na sığındı. (25) Biz de onun bu hâli-
ni¹¹ yarılığadık, çünkü o, nezdimizde bize yakın
bulunacak, dönüp geleceği yeri de güzel olacaktı.
(26) Davud! Biz seni yüzünde halife yaptık.
Artık nâs arasında doğrulukla hükmet. He-
vesine tâbi olma, yoksa o, seni Allah yolundan şa-
şırtır. Allah yolundan şaşırınlar yok mu, onlar he-
sap görülecek günü unuttuklarından dolayı şid-
detli azaba uğrayacaklardır.

Davut Aleyhisselâm diğer dâvacının da sözünü dinleyecek-
ken dinlemeden, şu kadar ki ikinci dâvacıya bakarak it-
rafını alarak hükmetti. Davut Aleyhisselâm rıza-i bari
için onları affetti, intikam makamı elinde iken vazgeçti.
İşte denemek buydu. Intikam niyetinden dolayı istişgar et-
ti veya sulhast zannettiğine pişman oldu. Dâvacıları me-
lekler addederken bu hâli «Urya» kıssasına hamiyetmek
asa doğru değildir. Bu kıssa âyâtı celliinin seyak ve siba-
kına, şan-ı nihâliyetine münâfıktır. Maamafih ancak «Urya-
nın bîdâyetinde talip olduğu bir kadına Hazret-i Davud'un
talip olması caiz olabilir, bu bapta efdal ve üla olanı ter-
ketmiş olabilir. Çünkü o zamanda bu halter olağan şey-
lerdi. ¹¹ Müccretür dâva ile zulüm etmekte hükmetmesini.
Yahut, başkasının, Urya'nın talip olduğu bir kadını, ehli
ona nâkıhtan vazgeçtikten sonra alması hususunu.

(27) Biz göğü, yeri ve aralarındakini boşuna yaratmadık, boşuna yaratmak keyfiyeti kâfirlerin zan ve tahminidir. Uğrayacakları ateşten vay kâfirlerin haline! (28) İman edip iyi iş sayenleri yeryüzünde fesat çikarınlar gibi mi sayacağız? Yoksa günahattan sakınanları günahkârlar gibi mi tutacağız. (29) Sana mübarek ve hayır ve bereketi çok bir Kitap indirdik ki âyetlerini inceden inceden düşünsünler, tam akıllarla da ibret alsınlar. (30) Biz, Davut'a Süleyman'ı bahsettik. Süleyman her güzel kuldur! O, daim Allah'a sığınır. (31) Hani öğleden sonra ona soy, yürük atlar gösterilmiş, (32) O da — Ben bu atları Rabbinim amnadan dolayı severim ¹ demişti. Ta ki atlar Süleyman'ın gözünden nihan oldu ². (33) — Atları bana geri getirin ³ dedi. Artık onların bacaklarına, boyunlarına el sürmeye başladı ⁴. (34) * Biz Süleyman'ı da, intibaha düşürmüştük.

¹ Veya Rabbinin Kitabı olan Tevrat'tan dolayı. Yani atları olan muhabbetim hava ve hevesinden dolayı değil, belki Allah'ın dinine kuvvet vermeden, cihattan doydurdur. ² Yahut bu atların muhabbeti beni Rabbinim amnadan alıkoydu, güneş battı, ikindi namazını kılamadım. * Atların boyunlarından, bacaklarından, muhabbetinden dolayı tozunu süktü. İkinci mânâyı göre küle sürdük, ayasını kest. Bu hal Süleyman için muhabet idi. Fakat bizim gerilimimiz böyle değildir. * Hazret-i Süleyman her gece Allah yolunda duruşacak bir oğul olmak üzere bütün kâdınlarına yakışmıştı. Fakat "dınalıs" demektir, bu hâl meşv'etli habireyi isnat etmemişti. Artık bîherinden oğul olmadı, yalnız birinden bir parça et gibi birşey doğdu. İşte bunu kürsüsüne getirdi. Süleyman Aleyhisselâm bundan mütebbih olarak tövbe etti. Yahut şüddetli bir has-

(27) ve mâ halaknessemâe vel'arda ve mâ beynehümâ bâtula, zâlike zanulleziyne ne keferû, feveylün lillieziyne keferû minennâr (28) em nec'alülleyziyne âmenû ve amillüssâlihâti kelmüfsidiyne fiyl'ardı em nec'alülmüttekiyne kelfüccâr (29) kitâbün enzelnâhü ileyke mübârekün liyeddebberü âyâtihî ve liyetzekkere üllü'elbâb (30) ve vehebnâ lidâvüde süleymân, ni'mel'abd, innehü evvâb (31) iz urıda aleyhi bil'aşiyiyyissâfinâtülcüydâ (32) fekaâle inniy ahhabtü hubbelhayri an zikri rabbiy, hattâ tevâret bilhicâb (33) rüddühâ aleyy, fetafika meshan bissuûki vel'a'nâak (34) ve lekad fetennâ süleymâne ve elkaynâ alâ kürsiyihî ceseden sümmen enâb (35) kaâle rabbigfirliy veheb liy mülken lâ yenbagy liehadin min ba'diy, inneke entelvehhâb (36) feseh-harnâ lehürriyha tecriy biemrihî rühaen haysü esâb (37) veşşeyâtüyne külle ben-nâin ve gavvâsın (38) ve âhariyene mukarreniyne fiyl'asfâd (39) hâzâ atâünâ femnün ve emsik bigayri hisâb (40) ve inne lehü indenâ lezüllâ ve husne meâb (41) vezkür abdenâ eyyûb, iz nâdâ rabbehü ennî messeniyşseytânü binusbin ve azâb (42) ürküd biriclik, hâzâ mugteselin bâirdün ve şerâb.

Tahti üstüne bir parça et gibi bir ceset atmıştık ⁴. Sonra o, pişman olup Allah'a sığınmıştı. (35) Süleyman — Ya Rab! Beni yarlığa, bana öyle bir mülk ve saltanat bahset ki benden sonra hiç bir kimse ona nâil olamasın ⁵ çünkü çok bahsedensensin ⁶ dedi. (36) Biz de ona rüzgârı müşahhar kıldık, onun emriyle lâtif bir hava ile istediği yere giderdi. (37 - 38) Dülger, dalgıç şeytanlarını da ⁷, bukağılara bağılı olarak başkalarını da ⁸ ona müşahhar kıldık. (39) Süleyman! — Bu devlet, bizim vergimizdir, artuk istediğine bol nimet ver, istediğine verme, tut. Ondan hesap olunacak değilsin ⁹. (40) O, nezdinde bize yakın bulunacak, onun dönüp geleceği yeri de güzel olacak. (41) Eyyup kulumuzu da hatırla. Hani o, Rabbinne şöyle nida etmişti: Ya Rab! Bana şeytanın derdi, elemi dokundu ¹⁰. (42) Ona şöyle cevap verildi: Ayagını yere vur ¹¹, çıkacak serin su ile hem yıkanırın, hem o suyu içersin.

talıga tutuudu, o kadar eridi ki, bir ceset, ruhsuz bir cisim kaldı. Sonra hâlî şihate rücu etti, başka türlü tevahhül bütüldür, şan-ı nübüvveti münâfirdir. * Nübüvvet ile saltanat. * Bu padişahlığı ele getirecek kadar hiç bir kimseye kuvvet veremeyecek ancak sensin. * Dülgerlikte. dalgıcıkta gayet mahir ustaları. * Âst ve serkeş olanlarını. * Yahut sana hesapsız verdik. ⁷ Her kötü iş şeytana isnat olunmakla Eyyup Aleyhisselâm da öyle söylenmişti. Yoksa Hazret-i Eyyub'a şeytan musallat olarak uğrumele müğarirîliyle çıkarm - müstiklik - hastahâna tutulmuş, bedeni yarı içinde kaldı, bedeninden kurtulur dökülmüş gibi tab'an muteneffir olan haller yalandır, yurudur, birtakım müstetirler senetis yazıyorlar, Hazret-i Eyyub'un hastahâğı çiçek hastahâğı idi. ¹¹ Veya ayaklarını kumladat, şurada bir su vardır oraya git.

(43) ve vehebnâ lehü ehlehu ve mislehum ma'ahüm rahmeten minnâ ve zikrâ lüliyl'elbâb (44) ve huz biyedike dıgsen fadrib bihi ve lâ tahnes, innâ vicednâhü sâbira, ni'mel'abd, innehü evvâb (45) vezkür ibâdenâ İbrâhiyme ve İshâka ve ya'kübe üliyl'eydiy vel'ehsâr (46) innâ ahlasnâhüm bihâlisatin zikkeddâr (47) ve innehüm indenâ leminelmustafeynel'ahyâr (48) vezkür ismâyle velyese'a ve zelkifl, ve küllün minel'ahyâr (49) hâzâ zikr, ve inne lilmüttetkiye lehusne meâb (50) cennâti adnin müfettehaten lehü-mül'ebvâb (51) mütteki'lyne fiyhâ yed'üne fiyhâ bifâkihethin kesiyretin ve şerâb (52) ve indehüm kaâsrâtüttartil etrâb (53) hâzâ mâ tû'adüne liyevmilhisâb (54) inne hâzâ lerizkunâ mâ lehü min nefâd (55) hâzâ, ve inne littâgiyne leşerre meâb (56) cehennem, yaslevnehâ, febi'selmihâd (57) hâzâ feleyzûküühü hamilmün ve gassâak (58) ve âharü min şeklihi evzâc (59) hâzâ fevcün muktehmün ma'aküm, lâ merhaben bihim, innehüm sâlünnâr (60) kaâlû bel entüm, lâ merhaben biküm, entüm kaddemtü-mühü lenâ, febi'selkarâr (61) kaâlû rabbenâ men kaddeme lenâ hâzâ fezidhü azâben di'fen fiynnâr.

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِنْهُمْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَذُرِّيَّةَ لَوْلِي
الْأَكْبَابِ ۖ وَجَدَّكَ سَيِّدًا مِثْلَ نَبِيِّكَ وَلَاحْتِسَابًا
وَجَدَّكَ نَادِيًا ۖ وَبِالْعَبْدِ الْإِبْرَاهِيمَ ۖ وَذُرِّيَّةَ إِبْرَاهِيمَ
وَالْيَسَعَ وَيَعْقُوبَ ۚ وَلِإِبْرَاهِيمَ الْإِسْرَارَ ۚ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُ
بِطَاعَتِهِ ۖ وَذُرِّيَّةَ لَدُنَّا ۖ وَهُمْ عِنْدَ النَّاصِطِينَ ۚ لَاحْتِسَابًا
وَذُرِّيَّةَ إِبْرَاهِيمَ ۖ وَالْيَسَعَ ۚ وَذُرِّيَّةَ إِبْرَاهِيمَ ۚ هَذَا
ذُرِّيَّةُ الْفَرِيقَيْنِ مَحْسَنًا مَّا يَلِي ۚ جَنَّاتٍ عَدْنٍ مَحْفُحَةٍ
لَهُمْ ۚ الْأَوَّلِينَ ۚ مَن مَّكَّنَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِكُمُ الْكَبِيرَ ۚ وَتَسْرَابِ
ۚ وَعِنْدَهَا قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَعْيُنٌ رَّابَّ ۚ هَذَا مَا وَعَدُوكَ
لِوَلِيِّ الْحِسَابِ ۚ إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَمِنْ قَدَرٍ ۚ هَذَا
وَأَنَّ لَطَافًا عَنِ اسْتِزْمَارِ ۚ هَٰذَا مَحْصَنٌ صَلَواتٌ يُفَسِّرُهَا ۚ
هَذَا قَلْبُهُ وَمِنْهُ جَهَنَّمُ وَعَسَافٌ ۚ وَاحْرَمْنِ نَّكَاحًا وَزَوَاجَ ۚ
هَذَا قَلْبٌ مُّفْتَحٌ مَّعَكُمْ لَا مَحْجَبَ لَهُمْ ۚ هَذَا مَا لَمِنْ قَدَرٍ ۚ
قَالُوا لِمَ لَمْ تَأْتِنَا بِآيَةٍ ۚ قَدْ مَنُومُوا ۚ إِنَّا فَيَسَّرُ الْقَارِ ۚ
قَالُوا إِنَّا مَن قَدَرْنَا هَذَا قَدْ ۚ عَدَابًا لِّمَنْ أَضَعَا فِي الْقَارِ

(43) Tarafımızdan bir rahmet, tam akıllara da bir ibret olmak üzere ona ailesi halkını, onlarla beraber bir mislini bahsettik. (44) Eyyup! Yaşı, kurusu karışık bir demet ol al, onunla zevcene vur da yemininde durmamazlık etme ¹. Biz Eyyub'u sabırlı bulduk. O ne güzel kuldur! Çünkü daim Allah'a sığınır. (45) Elleri, gözleri bulunan ² kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da hatırla. (46) Biz onları halis bir haslatlarından dolayı halis kıl yaptık, bu da dâr-ı âhireti anıp ölümden gafil bulunmamalarından dolayı idi. (47) Onlar nezdimize insanlardan seçilen, hayırlı kimselerdir. (48) İsmail'i, Elyesa'a, Zülkifl'i de hatırla. Bütün bunlar güzide adamlardandır. (49) Bu Kur'an bir muhtıradır, sakınanlar için dönuş gidecek güzel bir yer vardır. (50) O da Aden Cennetleridir ³ ki kapıları onlara açıktır. (51) Onlar orada tahtlara yan gelerek birçok meyveler, türlü türlü içecekler isteyecekler. (52) Yanlarında gözlerini zevclerine

dikmiş yaşı ⁴ kızlar vardır. (53) Onlara «— Hesap görülecek gün size vaat olunan mükâfat budur» denecek. (54) İşte bu, öyle bir rızıkımızdır ki onda dövmek ihtimali yoktur. (55) Bu böyledir, taşkınların da dönuş gidecekleri yer, kötü bir yerdir. (56) O da Cehennemdir ki onlar buraya girecekler, burası ne kötü düşemdir! (57) Bu azap kaynar su, sarı sudur (58) Onlar için bu şekilde çeşit çeşit başka azap da vardır. Artık onu tatsınlar. (59) Cehennem bekçileri metbu'lara «— Bunlar sizinle atılan güruhur» diyecekler. Metbu'lar da onlara merhaba olmasın ⁵, onlar istihkaklarıyla ateşe girmişlerdir» diyecekler. (60) Tâbi'ler diyecekler ki asıl 'size merhaba olmasın, buna bizi siz uğrattınız, burası ne kötü karargâhtır. (61) Yine diyecekler ki: «— Ey Rabbimiz! Bizi bu azaba uğratanların ateşte azaplarını kat kat yap.»

¹ Zevcesi bir iş için gitmiş, biraz gecikmişti. Eyyup Aleyhisselâm da yüz değnek vurmaya yemin etmişti.

² Ellerile ita't, gözleriyle kudret-i süphaniyeye nazar eden, ta'at ve ibadette kudret sahibi, ulüm ve maarif

te, şeriat ve dinde basiret sahibi olan.

³ Daima İkametgâh olacak Cennetler.

⁴ Yaşları bir, güzelliği bir.

⁵ Rahat yüzü görmesinler.

وَقَالُوا مَاذَا آتَيْنَاكَ مِنَ الْآثَارِ ۖ أَخَذْتَنَا هُنَا
مِنْ بِلَادِنَا وَمِنْ بِلَادِ الْأَنْصَارِ ۖ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ خَصَامِنَا ۖ
الْأَنْصَارِ ۖ فَلَا يَأْتِيهِمْ سُدٌّ وَمِنْهُمْ لِرَبِّكَ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ
رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْفَعَّالُ ۖ فَاذْهَبْ
بِنُورِ الْعِظِيمِ ۖ إِنَّهُ عَنْهُ مُعْصُونٌ ۖ مَا كَانَ لِمَنْ يَلْمِ بِهِ لِقَابُ
الْإِثْمِ أَنْ يُخْصِمُونَ ۖ إِنْ يَرَوْهُ كَلَّا لَأَتَأْتِيَ الْأَبْدِينَ ۖ
إِذَا قَالَ رَبِّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِجِّلُوا بَشَرًا مِنْ جُلِينِ ۖ فَاذْهَبُوا
وَتَخَفْتُ قَبْدًا مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ۖ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ
كُلُّهُمْ أَسْجُودًا ۖ إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ أَبْصَرَكُمْ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۖ
قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا نَكَبَ لَئِذَا سَجَدْتَ ۖ فَكَذَّبَ بِذُنُوبِهِ ۖ أَلَمْ تَكُنْ مِنَ
الْمُرْسَلِينَ ۖ قَالَ لَا أَنَا مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۖ فَخَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ
مِنْ طِينٍ ۖ قَالَ فَارْجِعْ فِيهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ۖ وَإِنْ عَلَيْكَ لَعْنَةُ
الْإِلَهِ الْبَرِّينَ ۖ قَالَ رَبِّ فَانْظُرْ بِإِلَى الْيَوْمِ يُعَذِّبُونَ ۖ قَالَ
فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۖ الْيَوْمَ الْوَفَى ۖ الْوَعْدُ الْعَمَلُ ۖ قَالَ فَوَيْلٌ لَكَ
لَاغْوِيهِمْ أَجْمَعِينَ ۖ إِلَّا زَكَاةً يُؤْتُونَكَ لَمْ يَحْصِرُوا ۖ

(62) ve kaâlû mâ lenâ lâ nerâ ricâlen künnâ ne'uddühüm minel'eşrâr (63) et-tehaznâhüm sıhrıyyen em zâgat anhü-mül'ebşâr (64) inne zâlık le hakkun te-hâşumu ehlinnâr (65) kul innemâ ene münzirün ve mâ min ilâhın illallahül-vâ-hüdülkahrâr (66) rabbüssemâvâtı vel'ar-dı ve mâ beynehümel'azıyüzülgaffâr (67) kul hüve nebeün azıymün (68) entüm anhü mu'ridün (69) mâ kâne lıye mın ulmın bılmele'il'a'lâ iz yahtesümün (70) in yühâ ileyye illâ ennemâ ene neziyrün mübiyn (71) iz kaâle rabbüke lilmelâi-keti innıy hâlıkun beşeren mın tıyn (72) felzâ sevveytühü ve nefahtü fıyhı mın rü-hıy feka'ü lehü sâcıdıyn (73) fescedel-melâiketü küllühüm ecma'ün (74) illâ İb-liys, istekbere ve kâne minelkâfirıyn (75) kaâle yâ İblıysü mâ mene'ake en tescüde ilmâ halaktü bıyedeıyy, estek-berte em künte minel'âliyn (76) kaâle ene hayrün minh, halaktenıy mın nârin ve halaktehü mın tıyn (77) kaâle fahruc minhâ feinnee reclym (78) ve inne aleyke la'netıy illâ yevmıddıyn (79) kaâ-le rabbi fe'enziyrıy illâ yevmı yüb'asün (80) kaâle feinnee minelmunzariıyne (81) illâ yevmılvaktilma'lüm (82) kaâle fehl'ızzetike leugviyyennehüm ecma'ıyne (83) illâ ibâdeke minhümülmuhtesıyn.

(62) Hepsî şöyle diyecekler: Biz kötü adamlardan saydığımız Müslümanları niye burada görmüyo-ruz? (63) Biz onları dünyada maskaraya alırdık, yoksa gözlerimiz onlardan kaydı da onları görmü-yor muyuz? (64) Ateşliklerin birbiri ile gürlütlü etmeleri hakkında bu beyanat doğrudur. Her hal-de vâkı olacak. (65) De ki — Ben ancak Allah azabıyla korkuturum, yegâne ve kahhar olan Tan-rı'dan başka hiç bir tapacak yoktur, (66) O gök-lerin, yerin ve aralarında olanların Rabbidir. Ye-gâne galiptir. Çok yarlıgayandır. (67) De ki — Bu dediklerim çok mühim bir haberdır. (68) Siz ise ondan yüz çeviriyorsunuz. (69) Ben Mec-lis-i Âlî'de ¹ olup biteni bilmezdim. (70) Bana yal-nız Allah azabıyla aşikâr surette korkutmaklığım vahyolunmuştur. (71) Hani Rabbin meleklerle — Ben balçıktan bir insan yaratacağım, (72) Onu yapıp ona ruhumdan üfürdüğüm gibi yere kapanıp

secde edin» demişti. (73) Bunun üzerine bütün melekler hep birden secde ettiler. (74) Ancak İb-lis bunu kibirine yediremedi, o, zaten kâfirlerden-di. (75) Allah — İblis! İki elimle yarattığım mah-lûka secde etmeden seni alıkoyan şey nedir? Nef-sin mi kabardı? Yoksa kendini daha mı yüksek gördün?» buyurdu. (76) İblis — Ben ondan da-ha şerefliyim, beni atesten, onu balçıktan yarat-tın» dedi. (77) Allah — Oradan dışarı çık! Sen, benim rahmetimden kovulmuşsun. (78) Ceza gü-nüne kadar lânetim de üzerine olsun» buyurdu. (79) İblis — Yâ Rab! Tekrar dirilecek güne ka-dar bana mühlet ver, beni yaşat» dedi. (80 - 81) Allah — Vakti malûm güne kadar sana mühlet verilmiştir» buyurdu. (82) İblis, — Şan ve şere-fim hakkı için ben onların hepsini azdıracağım, (83) İçlerinden halis muhlis kulların başka.

¹ Sûre-i Bakara'da beyan buyurulduğu üzere Hazret-i Âdem hakkında Cenabıhak ile melekler arasında geçen

sözleri bilmezdim. Yalnız bana vahyî ile bildirildi, iste o vakti öğrendim.

(84) kaâle felhakku velhakka ekuûl (85) le'emle'enne cehenneme minke ve mimmen tebli'ake minhüm cema'ıyn (86) kul mâ es'elüküm aleyhi mln ecrin ve mâ ene minelmütেকellifiyn (87) in hüve illâ zikrûn lil'âlemiyn (88) ve leta'lemünne nebe'ehü ba'de hüyn.

SÜRETÜZZÜMER

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) tenziylülkitâbi minallahil'aziyzilhakıym (2) innâ enzelnâ İleykelkitâbe bilhakkı fa'büdüllâhe muhlisan lehüddiyn (3) elâ İllâhıddiynühâlis, velleziynet-tehazü min dünihî evliyâ, mâ na'büdü-hüm illâ İlyukarribünâ İllallahı zülfa, in-nallahe yahkümü beynehüm fiy mâ hüm fiyhi yahtelifün, innallahe lâ yehdiy men hüve kâzibün keffâr (4) lev erâdallahü en yettehzı veleden lastafâ mimmâ yah-luku mâ yeşâü sübhâneh, hüvallahül-vâ-hdülkakhâr (5) halakassemâvâtı vel'ar-da bilhakk, yükevvirüleyle alennehâri ve yükevvirünnehâre alelleyli ve sehhares-semse velkamer, küllün yecriy İlecelin müsemmâ, elâ hüvel'aziyzilgaffâr.

(84) Allah — Doğruluk bendendir, doğruyu da ben söylerim: ¹ (85) * Cehennemî herhalde seninle ve sana tâbi olanlarla tamamen dolduracağım. (86) De ki bunları işittiniz, işte ben tebligatıma karşı sizden ücret ve mükâfat istemiyorum. Ben kendi başıma teklif edenlerden de değilim ². (87) Bu Kur'an cihana bir öğüttür. (88) * Bir zaman sonra haberinin doğru çıktığını herhalde bilmiş olacaksınız.

ZÜMER VEYA «GUREF» SÜRESİ ^[3]

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kitabın indirilmesi yegâne galip ve hakim olan Tanrı tarafından. (2) Biz, sana Kitabı doğru olmak üzere indirdik, sen de Allah'a dinde ihlâs

ile riyasız, şirkten âri olarak ibadet et. (3) Haberinizi olsun ki Allah için olan din, halis olan dindir. Ondan başkasını mâbût edenler, — Biz, onlara ancak bizi Allah'a yaklaştırmak emeliyle ibadet ediyoruz» dediler. Allah onların ihtilâf ettikleri şeyi aralarında hükmedip ayıracak. Çünkü Allah yalancı ve nankörlüğe dadanmış kimseyi hi-dayete erdirmez. (4) Allah çocuk edinmeyi isteydi yaratıklarından dilediğini seçerdi. O, bundan tamamıyla münezzehtir, yegâne olan, kahhar olan Allah, O'dur. (5) O, gökleri ve yeri hak ve hikmetle yarattı. O, geceyi gündüz, gündüzü geceye dolar ⁴. O, güneşi ve ay'ı müsahhar kılmıştır, her biri muayyen bir zamana kadar seyr ve cereyan eder. Haberinizi olsun ki O, yegâne galiptir, çok yarlıgayandır (bağışlayandır).

¹ Yemin yerindedir. Yahut ben hakkım, söylediktim de haklır.

² Yahut ben teklîfüfî dini tebliğ etmiyorum, belki aklı selimin, tab'i müstekimin kabul ettiği dini tebliğ

ediyorum.

³ Mekke'de nâzil olmuş (75) âyettir.

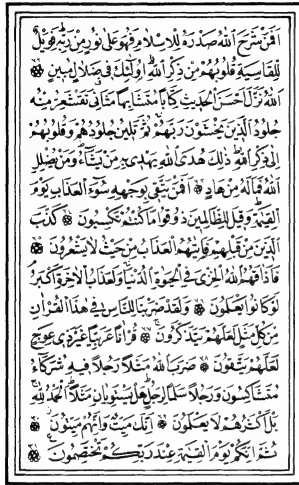
⁴ Birini eksiltir, öbürünü artırır, birbiri ardınca getirir.

(6) halakakūm min nefsin vāhdetin
sümme ce'ale minhā zevcehā, ve enzele
lekūm minel'en'āmi semāniyetze evzāc,
yahlukukūm fi butūnūl 'ümmeħħātūn
halkan min ba'di halkan fi zulūmātūn
selās, zālūkūmullahū rabbūkūm lehū
mūlk, lā ilāhe illā hū, fe'ennā tusefūn
(7) in tekfūrū feinnallāhe ganiyyūn an-
kūm, ve lā yerdā lī'ibādihilkūf, ve in
teškūrū yerdāhū lekūm, ve lā tezirū vāzi-
retūn vizre uhrā, sümme lā rabbükūm
mercī'ukūm feynūebbīkūm bimā kūn-
tūm ta'melūn, inneħħū aliymūn bilāzīs-
sūdūr (8) ve izā messel'inšāne durrūn
de'ā rabbehū minūyben lehī sümme izā
havelleħū nī'meten minhū nesīye mā
kāne yed'ū ileħī min kabli ve ce'ale
lillāhi endāden liyuddulle an sebiylūn,
kul temetta' bikūfrike kaliyen inneke min
ašhābinnār (9) emmen hüve kāānūtūn
ānāleyleyil sādced ve kāālen yahzerūlī'
āhurete ve yercū rahmetē rabbih, kul hel
yestevilyeizne ya'lemēne vellezine lā
ya'lemūn, innemā yetezekkerū ālūl'elbāb
(10) kul yā ibādilleziyne āmenūttekū
rabbekūm, illeziyne ašēnū fi hāzihid-
dunyā haseneh, ve ardullāhi vās'āf, in-
nemā yūveffessābirūne ecreħħim bigayrl
hišāb.

nerek yalvarır, yakarır. Sonra, ona kereminden bir nimet ihsan etti mi evvelce ettiği niyazı unuttur du nâsi Allah yoldan çıkarmak için O'na şefâ bulur. Ona de ki küfürünle beraber biraz şefa sür. Çünkü sen ateşliklerdensin. (9) O nankör mü yidir? Yoksa âhiretten çekinerek, Rabbinin rahmetini umarak, gecenin saatlerinde yere kapanarak, ayakta durarak ta'at ve ibadetle vakit geçiren mi? De ki âlim olanla olmayan bir midir? Ancak tam akıldır ibret alırlar. (10) Tarafından onlara de ki ey iman eden kullarım! Rabbinizden sakının. Bu dünyada iyilik edenler için âhirette iyi mükâfat vardır. Tanrı'nın yeri de geniştir. Musibete katlanırlar yalnız onlara sayısız mükâfat verilir.

² Son. rahim. karın karanlıklarında.

(22) efemen şerehallahü sadrehü lil'islâ-
mi fehuve alâ nûrin min rabbihi, feveylün
lilkaasıyeti kulübühüm min zikrillâh,
ülâike fiy dalâlin mübiyn (23) allahü
nezzele ahsenelhadiy, kitâben mütesâbi-
hen mesâniy, takşa'irru minhü cülûdüle-
ziyne yahşevne rabbehüm, sümmе teliy-
nû cülûdühüm ilâ zikrillâh, zâlike hüdallahi yehdiy bihi men
yeşâ, ve men yudlilillâhü femâ lehü min
hâd (24) efemen yettekıy bivechihiy sü-
el'azâbi yevmelkıyâme, ve kıyle lizzâlî-
miyne zukuü küntüm teksibün (25) kez-
zebelleziyne min kablihüm feetâhümü'l-
azâbü min haysü lâ yeş'urün (26) le'eza-
kahümullahühülhıyze fiyhayâtiddünyâ, ve
le'azâbü'l'ahireti ekber, lev kânü ya'le-
mün (27) ve lekad darebnâ linnâsi fiy
hâzelkur'âni min külli meselin le'allahüm
yetezekerün (28) kur'ânen arabıyyen
gayre ziy ıvecin le'allahüm yettekuün
(29) daraballahü meselen recülen fiyhı
şürekâü müteşakısine ve recülen sele-
men lırecül, hel yesteveyânı mesel, el-
hamdüülillâh, bel ekersühüm lâ ya'lemün
(30) inneke meyyitün ve innehum meyy-
itün (31) sümmе innekiüm yevmelkıyâ-
meti inde rabbiküm tahtesimün.

(22) Allah, kalbini İslâm için açmakla Rabbi tarafından büyük bir nura ¹ mazhar olan kimse, katı yürekli kimseyle bir midir? Allah'ı zikre karşı münşerih olacak yerde katı yürekli olanların vay hâline! İşte bunlar kaç bir sapıklık içindedir. (23) Allah, sözün en güzelini ² birbirine benzer ³ ikişer ikişer olarak ⁴ bir Kitap halinde indirmiştir. Rablerinden korkanlar onu dinledikleri zaman korkularından tüyleri ürperir, sonra Allah'ın mağfiretini zikredince onlardan korku gider. Tüyleri açılır, yürekleri yumuşar. İşte bu Allah yoludur ki dilediğini o yola götürür, Allah her kimi şaşırtırsa ana yol gösteren hiç bir kimse bulunmaz. (24) Kıyamet günü eli bağlı olup yaman bir azaptan yüzü ile kendini koruyan kimse, azaptan emin olan kimse gibi midir? Zalimlere kazandığınız amellerin cezasını çekiniz denir. (25) Onlardan evvelki-

ler de peygamberlerini yalnızca saydılar da farkın-
da olamadıkları bir yerden kendilerine azap gelip
çatmıştı. (26) Artık Allah onlara dünya diriliğin-
de rüsvaylığı tattırdı. Ahiret azabı ise daha de-
şettir. Bilseler ibret alırlardı. (27) * Halk nasi-
hat kabul etsinler, diye bu Kur'an'da onlara her
şeyden misal getirdik. (28) Sakınsınlar diye Kur'-
an'ı Arap dilıyla hiç bir ecrilik bulunmadığı hal-
de indirdik. (29) Allah şöyle bir misal getirir: Kö-
lelerden bir adamın huysuz, birkaç müsterek ağa-
sı olsun ⁵, diğer bir adamın da ortaksız tek bir
ağası bulunsun ⁶. Bu ikisinin halleri bir midir? ⁷
Tanrı'ya hamdolsun ki O'nun şeriki yoktur. Fakat
onların pek çoğu bu hakikati bilmezler. (30) Ya
Muhammed! Sen de öleceksin, onlar da ölecekler.
(31) Sonra sız kıyamet gününde Rabbinizin ya-
nında birbirinizin dâvacı olacaksınız ⁸.

¹ Allah'ın âyetlerini müahade esnasında kalbine fe-
yezân eden ürfü ilâhiyye, tevfiği silphaniye, marifet-i
bariye, hidayet-i rabbanıyye. ² Lafzı ve mânâsı itibarıyla
en güzel söz olan Kur'an'ı Kerim'i. ³ Birbirini teyit eden.
icazda, nazımda, sudıkla birbirine benzer, onda asla te-
nakuz ve ihtilâf bulunmaz. ⁴ Vaad ve vait, tehdit ve tep-
şir, rahmet ve azap, yer ve gök, uçmak ve tamu, zulmet
ve ziya ve emir ve nehiy. Yahut zihinde lıyce yerleş-
mesi için kısıas, ihbarı, ahkâmı, mevalizi mukerrerdir.
⁵ Köle benimdir, benim işimi görşün diye kavga eden
ağalarına karşı köle şaşırtır kalır. ⁶ Yahut birbirininaley-

hinde olan birkaç kişinin malı olan bir köle ile tek bir
adamın malı olan bir köle. ⁷ Çok ağaları bulunan köle
hiç birinin has malı değildir. İşini hiç birisi tamamlıye
göremez. Köleye yazık olur, köle zayı olur. Müşrik de
böyledir, o da zayı olur. Fakat bir ağanın malı olan köle-
nin bütün işini o ağa görür, köleye yazık olmaz, köle
zayı olmaz, muavhid de böyledir. ⁸ Ben risaletimi tebliğ
ettim, senin tarafına dâvet ettim. Fakat kabul etmediler
diyeceksin, onlar da inat edecekler, faydasız cevaplar ve-
recekler.

(32) femen azlemü mimmen kezebe alalahi ve kezebe bissıdki iz câeh, eleysey fiy cehenneme mesven lilkâfirıyn (33) vellezıy câe bissıdki ve saddeka bihi üläike hüümülmuttekuün (34) lehüm mâ yesâüne inde rabbihim, zâlike cezâülmuhsiniyn (35) liyükeffirallahü anhum esve'ellezıy amilü ve yecziyehüm ecrehüm biahsenilleziy kânü ya'melün (36) eley-sallahü bikâfın abdeh, ve yühavvifüneke billezıyne min dünih, ve men yudlillallahü femâlehü min hâd (37) ve men yehdillallahü femâ lehü min mudıll, eley-sallahü bi'azıyızın ziytikaâm (38) ve lein se'el-tühüm men halekassemâvâti vel'arda leyekuülünnullah, kul efere'eytüm mâ ted'üne min dünillâhi in erâdenıyallahü bidurrin hel hünne kâşıfâtü durrihi, ev erâdenıy birahmetih hel hünne mümsikâtü rahmetih, kül hasbiyallah, aleyhi yetevakkellümütevekkilün (39) kul yâ kavmi'melü alâ mekânetiküm innıy âmil, fesevfe ta'lemüne (40) men ye'tıyhi azâbün yuhziyhi ve yahıllü aleyhi azâbün mukıym.

فَرَأَيْتُمْ كَذَّبَ عَمَّا لَّهُ وَعَكَدَ بِالْبَيْدِقِ
إِذْ جَاءَهُ الْكَسْفُ فَحَسَبَهُ عَمَلُ الْكَافِرِينَ ۝ وَالَّذِي
جَاءَهُ بِالْبَيْدِقِ وَصَدَّقَ بِرَأْيِهِ لَكَ هُمُ الْتَوُونَ ۝
لَهُ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْحَصِينِ ۝
لِيَجْزِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ الْكَسْفُ اللَّهُ يَبْكَو
عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُهُ فَنَلَا بِالْذِّبْنِ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
الْكَسْفُ اللَّهُ يَبْكَو عَمَّا يَنْفَكُونَ ۝ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
الْسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ غُلَّ وَأَنَسَ مَا تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّيهِ
أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ فَلْيُحْسِنِ
اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝ فَلْيَاقُوا عَسَلُوا
عَلَى سَكَنِ تَكُونُ أَيْ عَامِلٌ يَتَوَقَّعُ مَخْلُوقُونَ ۝ مَنْ يَأْتِ
عَذَابٌ مُجْتَمِعٌ وَيُقَالُ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُعْتَمِدٌ ۝

(32) Allah'a karşı yalan söyleyen, gerçek bir peygamber gelince onu yalancı sayan kimseden daha zalim kim olabilir? Kâfirlerin Cehennemde yurdu yok mu? (33) Gerçek din getirenle onu tasdik edenler yok mu, işte sâkinanlar, onlardır ¹. (34) Bu sâkinanlar, Rableri yanında ne dilerlerse hep hazırdır. İyilik edenlerin mükâfatı işte budur. (35) Allah bununla onların işledikleri kötü amellerini örtecek, onlara amellerinin en güzeli derecesinde mükâfat verecektir. (36) Allah kuluna yetmez mi? Onlar seni Allah'tan başka tapıkları putlarıyla korkutuyorlar. Allah her kimi şaşırtırsa artık onun için doğru yola götürecektir hiç bir kimse yoktur. (37) Her kimi de Allah doğru yola götürecektir olur-sa onun için de şaşırtacak hiç bir kimse yoktur.

Allah yegâne galip olan, üç alan Zat değil midir? ² (38) * Onlara — Gökleri, yeri kim yarattı» diye soracak olursan herhalde — Allah yarattı» diyeceklerdir. De ki ne dersiniz? Allah bana sınıktı vermek istese, Allah'ı bırakarak tapıklarınız O'nun verdiği sınıktıyı kaldırabilir mi? Veya hak-kında bir rahmet ve nimet vermek istese onlar o nimeti tutabilirler mi? De ki Allah bana yeter, mütevekkil olanlar yalnız O'na mütevekkil olurlar. (39 - 40) De ki ey kavimim! Elinizden geleni yapın, ben de bildiğim gibi yapacağım. Yakında kendisini rüsvay edecek azabın kime geleceğini, kımıldanmayacak azabın kimin başına konacağını anlayacaksınız.

¹ Bilûmum peygamberler ile mü'minler.

² Allah'ın dostları için düşmanlarından üç alar.

أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَرَأَيْتَهُمْ فِي
فِتْنَتِهِ وَمَنْ صُلَّ فَإِنَّا بِعِصْلَائِهِمْ وَمَا نَتَّ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ۝ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ
فِي مَنَازِلِهَا فَبِعِصْلَائِهَا يُغْنَى عَنْهَا الْوَلَتُ وَيَرْسِلُ الْأَخَرَى
إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّعَوِّمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝
أَوَلَمْ تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُعْبَةً فَلَا تُنصِفُونَ ۝
لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَقُولُونَ ۝ فَلِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُنْزِلُ إِلَيْهِ مَنْ يُرِيدُ ۝ وَإِذَا
ذَكَرَ اللَّهُ وَحْدَهُ شَرَحْنَا ذُرِّيَّتَهُ فَلَوْلَ الْبَرِّ لَأُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذَكَرَ الْبَرِّ مِنْ دُونِ آدَامَ وَنَسْتَشِيرُونَ
۝ فَلِلَّهِ الْغَنَمُ قَاطِرُ السَّحَابِ وَالْأَرْضُ لِلَّهِ الْعَظِيمِ
وَالنَّشْأَةُ وَإِنَّا نَحْكُمُكُمْ بَيْنَ عِبَادِكُمْ كَأَنَّا وَفِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۝ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مِثْلَهُ مَسْأَلَةً لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَبَدَّلَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ۝

(41) innâ enzelnâ aleykelkitâbe linnâsi bilhakkı, femenihtedâ felinefsih, ve men dalle feinnemâ yedillu aleyhâ, ve mâ ente aleyhim bivekiyl (42) allahü yetevfelfenfüse hyne mevthâ velletiy lem temüt fiy menâmihâ, feyümsikülletiy kadâ aleyhelmevte ve yürsilül'ührâ ilâ ecelin müsemmâ, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yetefekkerün (43) emitte hazû min dunnillâhi şüfe'â, kul evelev kânû lâ yemliküne şey'en ve lâ ya'kulün (44) kul lillâhişşefa'atü cemiy'â, lehü mülküsse-mâvâtı vel'ard, sümmе lleyhi türce'ün (45) ve izâ zükirallahü vahdehüşme'ezzet kulübülleziyne lâ yü'minüne bil'âhreh, ve izâ zükirelleziyne min dünihî izâ hüm yesteşşirün (46) kulillâhümme fâturas-semâvâtı vel'ardı âlimelgaybı veşşehâdeti ente tahkümü beyne ibâdike fiy mâ kânü fihi yahtelifün (47) ve lev enne lillezziyne zalemü mâ fiyl'ardı cemiy'an ve mislehu ma'ahü leftedev bihi min sü-il'azâbi yevmelkiyâme, ve bedâ lehüm minallâhi mâ lem yekünü yahtesibün.

(41) Biz, sana Kitabı nâs'ın menfaati için doğru olarak indirdik. Her kim doğru yol bulursa kendisi için yol bulur. Her kim doğru yoldan saparsa yine kendi aleyhine sapmış olur. Sen üzerlerinde mes'ul bir vekil değilsin. (42) Allah, ölüm vaktinde canları alır, ölmeyenin de uykusu zamanında ¹ canını alır. Üzerine ölüm hükmettiği canı tutar ², diğerini ³ eceli gelinceye kadar salverir. İşte bunda düşünen cemaat için ibretler vardır. (43) Yoksa onlar Allah'tan başkalarını şefaati mi edindiler? De ki onlar hiç bir şeye mâlik olmasalar, akıl erdiremeseler de yine onları şefaati edecek misiniz? (44) De ki bütün şefaati Allah'ın iznine bağlıdır. Göklerin, yerin mülkü O'nundur.

Nihayet kıyamette O'na döneceksiniz. (45) Her ne zaman Allah, bir tek olarak anıldığı zaman âhirete inanmayanların kalpleri nefrette çekilir. Allah'tan başka mâbutları anılsa hemen sevinç içinde kalırlar. (46) De ki Allah'ım! Ey gökleri, yeri yaratan! Ey gizliyi, aşıkârı bilen! ⁴. Kulların arasındaki ihtilâfı sen hükmedeceksin. (47) Eğer yerde ne varsa hepsi ve onun bir misli daha öz nefislerine zulüm edenlerin olsa kıyamet günü tutulacakları yaman azaba bedel kendilerini kurtarmak için onu verirler. Onlara Allah tarafından dünyada hesaba katmadıkları şey görünecek.

¹ Cünkü uykusu ölümün kardeşidir. İnsan uykusu halinde ölü gibi olur.

² Canını lade etmez, o da ölürl gider.

³ Uykuda bulunan diğer bir kimsenin canını.

⁴ Veya gökleri ve yeri yaratan, gizli ve aşıkârı bilen Allah'ım!

(48) ve bedâ lehüm seyyiâtü mâ kesebû ve hâka bihim mâ kânü bihi yestehziûn (49) feizâ messel'insâne durrun de'anâ, sümme izâ havvelnâhü ni'meten minnâ kaâle innemâ ütiytühü alâ ilm, bel hiye fitnetün ve lâkinne ekserühüm lâ ya'lemün (50) kad kaâlehelleyzine min kablihüm femâ agnâ anhüm mâ kânü yeksi-bün (51) fe'esâbehüm seyyiâtü mâ kesebû, velleyzine zalemü min hâülâi seyu-sıybühüm seyyiâtü mâ kesebû ve mâ hüm bimu'ciziyin (52) evelem ya'lemü ennallahe yeb'sutturrizka limen yeşâü ve yakdir, inne fiy zâlike leâyâtın likavmin yû'minün (53) kul yâ ibâdiyelleyzine es-refü alâ enfusihim lâ taknetü min rahmetillâh, innallahe yagfirüz-zünûbe cemiy'â, innehü hüvelgafürurrahıym (54) ve eniybü ilâ rabbiküm ve eslimü lehü min kabli en ye'tiyekümül'azâbü sümme lâ tünsarün (55) vettebi'ü ahsene mâ ünzile ileyküm min rabbiküm min kabli en ye'tiyekümül'azâbü bagteten ve entüm lâ teş'urün (56) en tekuûle nefsün yâ hasretâ alâ mâ ferrattü fiy cenbillâhi ve in küntü leminessâhiriyin.

وَبَدَأْ لَهُمْ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَمَا كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٨﴾
فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضَرْبُ عَذَابٍ ثَابِتًا ۖ لَقَدْ تَبَسَّ ۖ قَالُ
يَأْتِي الْوَبْءَ عَلَىٰ عِلْمٍ فَلْيُنَبِّئْهُ مِمَّا كَسَبَ ۚ وَلَا يَسْكُتُونَ ﴿٤٩﴾
فَذَقْنَا لِلَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِمَّا آتَيْنَاهُمْ مِنْهُمَا مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْ هَؤُلَاءِ سَيَّيْبُهُمْ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِخَافِينَ ﴿٥١﴾
﴿٥٢﴾ أَوَلَمْ يَسْأَلُوا اللَّهَ يَنْبُذْ أَرْزَاقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ۚ وَيَنْبُذْ
إِنَّهُمْ ذَٰلِكَ لَا يَأْتِ ۖ لَعَوْنُهُمْ يَوْمَئِذٍ ۚ ﴿٥٣﴾ قُلْ يَا عِبَادِ
الَّذِينَ آمَنُوا ۖ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ لَنْفُسِكُمْ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ
ۖ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۖ إِنَّ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾
وَأَنْبِئُوا آلَ الرَّسُولِ بِمَا أُنْزِلُوا إِلَيْهِمْ مِنْ قِبَلِ اللَّهِ ۖ إِنَّكُمْ أَنْصَابُ
نَسَبٍ لَا تَحْزَنُونَ ﴿٥٥﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
مِنْ رَبِّكُمْ ۖ مِنْ قَبْلِ اللَّهِ ۖ إِنَّكُمْ أَنْصَابُ نَسَبٍ ۚ بَغْيَ
وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ لِأُخْرَىٰ ۖ إِنَّا
مَقْرُونُونَ ۖ فَيَضْحَكُ اللَّهُ وَأَنْ كُنْتُمْ كَذِبًا ۖ إِنَّ السَّاعِرِينَ

(48) Onlara kazandıkları amelin kötülükleri görünecek, istihza ettikleri şeyin cezası etraflarını saracak. (49) İnsanın başı sıkıldı mı bize yalvarır, yakarır, sonra inayetimizden ona nimet verdik mi — Şu bana verilen şey ancak yolunu bildiğimden ¹ dolaydır» der. Hayır, o nimet bir mihnet ve iptilâdır. Fakat onların pek çoğu bunu bilmez. (50) Onlardan evvelkiler de bu sözü söylemişlerdi de dünyada kazandıkları şeyin kendilerine faydası dokunmadı ². (51) Artık kazandıkları şeyin kötülükleri başlarına geldi. Bunlardan da öz nefislerine zulüm edenlerin başlarına yakında kazandıkları şeyin kötülükleri gelecek, onlar bizi âciz kılacak değillerdir ³. (52) Onlar bilmiyorlar mı

ki Allah rızkı dilediğine bol, dilediğine az verir. İşte bunda mü'minler için ibretler vardır. (53) Tarafımdan de ki ey öz nefislerine fenalıkta hadden aşan kullarım! Tanrı'nın bağışlamasından ümit O, yarlıgayan, bağışlayandır. (54) Rabbiniz dönün, tövbe edin. Size azap gelmeden evvel O'na boyun eğin ⁴ sonra azaptan kurtulmak için yardım görmeyeceksiniz. (55) Rabbiniz tarafından size inzal olunan en güzel söze ⁵, farkında olmaksızın birdenbire azap gelmeden evvel, tâbi olun. (56) Şunun için ki günahkâr bir kişi «Allah'a karşı yaptığım kusurlardan dolayı evyah bana yazık oldu! Ben gerçekten, mü'minleri maskaraya alanlar sırasındaydım» demesin.

¹ Kazanma usulünü bildiğinden, buna müstahak olduğumu Allah'ın bilmesinden.

² Azaplarını def'edemedi.

³ Hiç biri azabımızdan kurtulacak değildir.

⁴ İhlâs ile amel edin.

⁵ Kur'an'a tâbi olun - ta'atı iltizam edin, masiyetten kaçının, azimetli alın, ruhsatı bırakın.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾
 جَاءَكَ مِنَ اللَّهِ تُبْرَاءٌ ﴿٥٨﴾ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكَانَتْ
 مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَكُونُ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٠﴾
 وَبُحْبُوحُهُمْ مُسَوَّدَةٌ أَلَسِنَةٍ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾
 وَيَحْيَىٰ اللَّهُ الَّذِينَ تَقُولُوا إِنَّمَا أَزْوَاجُ النَّسَوَىٰ وَلَا هُمْ
 يَعْبُدُونَ ﴿٦٢﴾ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 وَكِيلٌ ﴿٦٣﴾ لَهُ مَقَالِدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ أَصْبَرُ
 لِّلْعَذَابِ إِنَّي أَخَافُ أَنَّهُ بِكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَلَئِذَا
 الْبُزْجُ مَدَّ أَصْنَافَهُ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَتَرْجُلَ أَجْطَرُ عَمَلِكِ
 وَلَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٦﴾ بَلَىٰ اللَّهُ فَاعْبُدْهُ وَكَونْ
 مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٦٧﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ
 وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ
 مَطْوًىٰ تَبِيعَهُ سُجُودًا ﴿٦٨﴾ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٩﴾

(57) ev tekuüle lev ennallahe hedâni le-
 küntü minelmuttekiyn (58) ev tekuüle
 hıyne terel'azâbe lev enne lıy kerreten
 fe'eküne minelmuhsiniyn (59) belâ kad
 câetke âyâtıy fekezzebte bihâ vestekberte
 ve künte minelkâfiriyn (60) ve yevmel-
 kıyâmeti terelleziyne kezebü alallahi vü-
 cühühüm müsveddeh, eleyse fıy cehen-
 neme mesven ilmütekebbiriyn (61) ve
 yüneccıyllahüllezıynettekav bimefâzeti-
 him lâ yemessühümüssüü ve lâ hüm
 yahzenün (62) allahü hâliku külli şey'in
 ve hüve alâ külli şey'in vekıyl (63) lehü
 makaâliydüsemâvâtı vel'ard velleziyne
 keferü biâyâtillâhi ülâike hümülhâsirün
 (64) kul efegayrallahı te'mürünniy a'-
 büdü eyyühehcâhilün (65) ve lekad ühiye
 ileyke ve illeziyne min kablik, lein eş-
 rekte leyahbetanne amelüke ve letekü-
 nenne minelhâsiriyn (66) belillâhe fa'-
 büd ve kü mineshşâkiriyn (67) ve mâ
 kaderullahe hakka kadrihi vel'ardu ce-
 miy'an kabdatühü yevmelkıyâmeti ves-
 semâvâtü matviyyâtün biyemiynih, süb-
 hânehü ve te'âlâ ammâ yüşrikün.

(57) Veya «— Allah bana hidayet verseydi elbet-
 te ben de sakinanlardan olurum» demesin. (58)
 Yahut azap gördüğü zaman «— Keşke bir kere
 dünyaya dönseydim de iyi iş işleyenlerden olsay-
 dım!» demesin. (59) Her günahkâr böyle özü-
 r dilemekle beraber ona «— Evet, sana âyetlerim
 geldi, sense onları yalan saydın, inanmayı kibiri-
 ne yediremedin, kâfirler sırasına geçtin» denecek.
 (60) Kıyamet günü Allah namına yalan söyleyen-
 lerin yüzlerini kararmış görürsün. Cehennemde
 imana karşı nefsini kabartanların bir yurdu yok
 mudur? (61) Allah sakinanlara kurtulmalarına se-
 bep olan imanlarıyla neceat verir, onlara fenalık
 dokunmaz, üzülmeyiz de. (62) Allah her şeyi
 yaratanıdır. O, her şeye vekil ve mutasarrıftır. (63)

Göklerin, yerin anahtarları O'nun elindedir ¹. Zi-
 yankârlar, Allah'ın âyetlerini tanımayanlardır.
 (64) De ki ey cahiller! Bana Allah'tan başkasına
 ibadet etmemi emrediyorsunuz, öyle mi? (65) *
 Sana, senden evvel gelenlere şöyle vahiy olunmuş-
 tur: «— * Eğer şerik koşacak olursan her halde
 amelın beyhude olacak. Sen de ziyankârlardan
 olacaksın». (66) «— Belki yalnız Tanrı'ya tap,
 nimetine şükredenler arasına geç». ² (67) Onlar
 Allah'ı gereği gibi takdir ve tâzim etmediler. Kı-
 yamet günü yer, hepsi birden, O'nun avucunda-
 dır, gökler ise sağ eliyle bükülmüştür ³. O, şe-
 rik koştukları şeyden tamamıyla münezzehtir, yü-
 cedir.

¹ Mutasarrıf ve müdebbiridir.

² Yani dediğiniz şey nasıl olabilir! Allahı bana böyle

buyurmuştur.

³ Kemâl-i kudret ve azâmetini beyandır.

(68) ve nüfiha fiyyesûri fesa'ka men fiysemâvâtı ve men fiyl'ardı illâ men şâallah, sümme nüfiha fiyhi uhrâ feizâhüm kıyâmün yanzurün (69) ve eşrekatil'ardu binûri rabbihâ ve vudri'alkitâbü ve ciy'e binnebiyyiye veşşühedâi ve kudıye beynehum bilhakkı ve hüm lâ yuzlemün (70) ve vüffiyet küllü nefsin mâ ailet ve hüve a'lemü bimâ yef'alün (71) ve sıykalleziyne keferü illâ cehenneme zümerâ, hattâ izâ câühâ fütihat ebvâbühâ, ve kaâle lehüm hazenetühâ elem ye'tiküm rüsûlün minküm yetlûne aleyküm âyâtı rabbiküm ve yünzırneküm ilkaâe yevmiküm hâzâ, kaâlü belâ ve lâkin hak-ka kelimetül'azâbi alelkâfirin (72) kıyaledhulü ebvâbe cehenneme hâlidıyne fiyhâ, febi'se mesvelmütekebbiriyin (73) ve sıykalleziynettekav rabbehüm ilcelcenneti zümerâ, hattâ izâ câühâ ve fütihat ebvâbühâ, ve kaâle lehüm hazenetühâ selâmün aleyküm tibtüm fedhulühâ hâlidıyn (74) ve kaâlühamdül illâhilleziy sadakanâ va'dühü ve evresenel'arda netebev-veü minelcenneti haysü neşâ', fenî'me ecrül'âmilıyn.

وَفِي السَّيْرِ وَفَصَّيْقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
مَنْ شَاءَ اللَّهُ لَا يُغْنِي عَنْهُ كُفْرُهُ قَدْ أَهْرَقْنَا دِمَاجَهُ
وَأَشْرَقْنَا الْأَرْضَ بِبُورِ رَبِّكَ وَوَضِعَ الْكِتَابَ وَجَعَلَ
الْإِنْبِيَاءَ وَالنَّبِيَّاءَ وَفَضَّلَهُنَّ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يَتْلُونَ
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَاهَدَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَعْمَلُونَ
وَسَبَّحُوا الذِّكْرَ كَقُرْآنِ الْجَهَنَّمَ زَمْرًا حَتَّى إِذَا جَاءَ وَهْمَا
فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ
يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمُ وَيُنْزِلُونَ عَلَيْكُمْ الْكِتَابَ
هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَسَبْتُمُ الْكَافِرِينَ
بِقِلَافِهِمْ أَذْخَلُوا أَبْوَابَ الْجَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا قَدْ فَتَنَ مَشُوعُ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِهِمْ ۖ وَسَبَّحُوا الذِّكْرَ أَتَسْتَعْتَبُونَ ۚ أَلَمْ
يَأْتِكُمْ زَمْرًا حَتَّى إِذَا جَاءَ وَهْمَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا أَسَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوا هَٰذَا مِنْكُمْ
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدًا وَأَوْزَنَا الْأَرْضَ
نَبِيًّا مِنْ آلِ بَنِي إِسْرَءِيلَ نَسَاءً فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۖ

(68) Kıyamet borusu üfürülünce ¹ Allah'ın dile-
diği kimseden maada göklerde, yerde ne varsa
hepsi ölü düşer, sonra bir daha üfürülünce ² he-
men onlar ayağa kalkıp bakışılır ³. (69) Yer-
yüzü Rabbinin nuru ile ışıklanır, herkesin eline
amel defterleri konur. Peygamberler ve şahitler
getirilir. Aralarında doğrulukla işler olur biter.
Onlar gadir ve zulme uğramazlar. (70) Herkes,
yaptığı işin cezası tamamıyle verilir. Allah onla-
rın yaptıklarını herkesten iyi bilir. (71) Kâfirler
Cehenneme bölük bölük sürülür, nihayet Cehen-
neme varınca Cehennem kapıları açılır, Cehen-
nem bekçileri onlara «— Size Rabbinizin âyetle-
rini okur, sizi bugüne kavuşacağınızla korkutur
içinizden peygamberler gelmedi mi?» derler. On-

lar «— Evet geldi, okudu, korkuttu. Fakat bizim
kötü amellerimize göre bizim gibi kâfirlerle azap
vadesi sabit olmuştur» diyecekler. (72) Onlara
«— Cehennemin istediğiniz kapılarından girin,
orada devamlı kalın, büyüklük taslayanların yur-
du ne kötüdür!» denecek. (73) Rablerinden saki-
nanlar da Cennete bölük bölük ihtarla sevkolu-
nur. Nihayet Cennete varınca kapılarını açık bu-
lurlar. Bekçileri derler ki «— Size selâm olsun
ki siz ne güzel adamlarsınız! ⁴ Artık oraya de-
vamlı olarak giriniz». (74) Onlar Tanrı'ya hamdol-
sun ki bize olan vadinin yerine getirdi, bizi Cen-
net toprağına vâris kıldı, biz burada dilediğimiz
yere konuyoruz. İyi amel işleyenlerin mükafatı ne
güzelidir!

¹ İht üfürme.

² İkinci üfürme.

³ Ne olacak diye beklerler veya hayret içinde göz-

lerini döndürürler veya ayakta şaşırıp kalırlar.

⁴ Veya siz kötülüklerden پاک olduğunuzdu.

(8) rabbenâ ve edhîhüm cennâti adnî-nilletiy ve'adtehum ve men saleha min âbâihim ve ezvâcîhim ve zürriyyâtîhim, inneke entel'azîyzülhakîym (9) vekihî-müsseyyî'ât, ve men tekisseyyîâtî yevme-zin fekad rahîmteh, ve zâlike hüvelfev-zül'azîym (10) innelleziyne keferû yünâdevne lemaktullahi ekberû min maktî-küm enfûseküm iz tûd'avne ilel'ymâni fetekfûrûn (11) kaâlû rabbenâ emette-nesneteyni ve ahyyetnesneteyni fa'te-refnâ bizünûbinâ fehel illâ hurûcin min sebiyl (12) zâliküm biennehû izâ du'iyal-lahü vahdehü kefertüm, ve in yüşrek bihi tü'minû, felhükümü lillâhil'aliyyilkebiyr (13) hüvellezi yüriyüm âyâtîhi ve yü-nezzilü leküm minnessemâi rızkaâ, ve mâ yetezekkerû illâ men yüniyb (14) fed'ul-lâhe muhlisîne lehüddiyye ve lev kerihelkâfirûn (15) refly'udderecâtî zül'arş, yülykürriha min emrihi alâ men yeşâü min ibâdîhi liyüzîre yevmettelâak (16) yevme hü'm bârizûn, lâ yahfâ alallahî minahüm şey', lîmenilmülküleyvm, lillâ-hilvâhidilkahhâr.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَمْسِكْ فَقْدَ رَاحَتِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْعَذَابُ الْعَظِيمُ ۝ إِنَّا لَذِينَ كُنْهُوا بِنَادُونَا لَعْنَةُ اللَّهِ الْكُبْرَىٰ لِمَنْ أَفْسَحُوا لَنَا ذُنُوبًا قَدْ كُنَّا الْإِيمَانُ فَكَفَرُوا ۝ قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفَلَا تَنْتَصِرُ ۝ وَاجْعَلْ لَنَا ذُنُوبَنَا قَاغِرًا يُفَوِّتُهَا أَفْعَالُ الْخَبِيرِ ۝ مِنْ سَبِيلٍ ۝ ذَلِكُمْ بَلَاءٌ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُتْرَكْ لَكُمْ يُؤْمِنُ الْكَثِيرُ مِنَ الْعَالَمِينَ ۝ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُرْسِلُ الرِّسَالَاتِ تَسْمَاءً وَرِجَالًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ۝ قَدْ عَاوَدَ اللَّهُ تَخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۝ دَفِعَ اللَّهُ إِلَيْنَا دُونَهُ الْعَمَلِ ۝ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ بَيْنَا أَمْ عَادِلِينَ ۝ يَوْمَ الْقِيَامِ ۝ يَوْمَهُمْ يَارِءُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۝ لَنُفَصِّلَنَّ لِلْمَلِكِ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْعَزِيزِ ۝

(8) «— Ey Rabbimiz! Onları babalarından, zevcelelerinden, zürriyetlerinden salâh halde bulunanları vaadettiğin Cennetlere sok. Çünkü yegâne galip sensin, hakim sensin». (9) «— Onları kötülüklerden koru, dünyada her kimi kötülüklerden korusan kıyamet günü rahmetine kavuşturursun, büyük kurtuluş işte budur». (10) Kâfirler yok mu, ateşe girerlerken ¹ onlara «— Allah'ın sizi düşman tutması bugün öz nefislerinizi ² düşman tutmanızdan daha şiddetlidir. Çünkü siz dünyada imana dâvet olundunuz da kâfir oldunuz» diye nida olunacak ³. (11) Onlar «— Ey Rabbimiz biz iki kere öldürdün, iki kere dirilttin, işte günahlarımızı itiraf ettik, artık buradan çıkmaya bir yol var mıdır?» diyecekler. (12) Bulunduğunuz bu

azabın sebebi şudur ki ne vakit size «— Tanrı bildir» denilse siz kâfir olurdunuz, O'na şerik koşuldunuz mu iman getirirdiniz, bugün hüküm yüce, ulu Tanrı'nındır. (13) Size mucizeler gösteren, gökten size rızık indiren O'dur. Bu mucizeleri tevhide dönenlerden başkası hatırlamaz. (14) Artık kâfirler çekemeseler de Allah'ı dinde ihlâs ile ibadet edin. (15) O, mertebeleri yükseltir ⁴ arş sahibidir. Kavuşulacak ⁵ gün ile korkutmak için kullarından dilediği kimseye kendi buyrulmuşuyla peygamberlik ruhunu, vahiy telkin eder. (16) İşte o gün, mahlûkat kabirlerinden çıkarlar ⁶, onların hiç bir işi Allah'a hafi kalmaz. Bugün mülk kimindir? Tek ve kahhar olan Allah'ındır ⁷.

¹ O esnada keşke yok olsaydı gibi sözler ile öz nefislerine düşmanlık gösterdikleri veya birbirlerini düşman tuttukları zaman.

² Veya birbirlerini.

³ Veya imana dâvet olunup kâfir olduğunuz zaman Allah'ın âzâbı s.d.n öz nefsinize olan düşmanlıktan daha şiddetlidir diye nida olunacak.

⁴ Mü'minlerin derecelerini yahut halkın ulûm ve ah-

lâkıta derecelerini yükseltir. Yahut sıfat-ı celîlesi yüksektir.

⁵ Azaba kavuşulacak, veya halk birbirine kavuşacak. ⁶ Yahut meydana çıkarlar, ötede beride şâklî kalmazlar, amelleri tahrîr, sıraları münkeşif olur.

⁷ Soran Allah, cevap veren gene Allah'tır. Çünkü hem tek, hem kahhar olan Allah'ın sualine cevap verecek bir fert bulunamaz.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ لَنَا وَلَوْ كُنَّا إِلَّا اللَّهُ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنْذَرْتَهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
 الْحَنَاقِ كَظَاهِرٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾ وَكَانَ يَوْمَئِذٍ يَصْحَحُ
 بِسُلْخَانَةٍ الْأَعْيُنِ وَمَا تُحِصُّ الْقِسْدُ وَلَا يُغْنِي عَنْهَا
 كَيْفٌ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ
 مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَنَارَ الْفِرَاقِ كَأَنَّ الْقُلُوبَ كَانَتْ
 وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاكِ ﴿١٩﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ
 تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَعَادَهُمُ اللَّهُ لَتِ
 قَوْمٍ شَرُّ الْعَوَاقِبِ ﴿٢٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ بَايَاتِنَا
 وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ
 فَقَالُوا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٢١﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا
 قَالُوا أَفَأَنْتُمْ مُبْسِتُونَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ كَانُوا يَسْتَعْجِلُونَ
 عَذَابَ اللَّهِ وَالْكَافِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ كَانُوا يَسْتَعْجِلُونَ

(17) elyevme tücüz küllü nefsin bimâ kesebet, lâ zulmleyevm innallahe seriy'ulhisâb (18) ve enzirühüm yevmel'âzifeti izlikulübü ledelhanâciri kâzımıyn, mâliz-zâlimiyye min hamıymın ve lâ şefıy'ın yüta' (19) ya'lemü hânetel'a'yüni ve mâ tuhfissudür (20) vallahü yakdıy bil-hakk, velleziyne yed'üne min dünühi lâ yakdüne bısey', innallahe hüvessemiy'ul-basıyr (21) evelem yesıyrü fiyl'ardı fe-yanzurü keyfe kâne âkıbetülleziyne kânü min kablihım, kânü hüm eşedde minhüm kuvveten ve âsâren fiyl'ardı fe'ehazehü-mullahü bizünübıhım ve mâ kâne lehüm minallahi min vâak (22) zâlike bienne-hüm kânet te'tiyhim rüsülühüm bilbeyyl-nâti fekeferü fe'ehazehümullah, innehu kaviyyün şedıydül'kaab (23) ve lekad erselnâ müsâ biâyâtınâ ve sultânın mü-biynın (24) ilâ fir'avne ve hâmane ve kaârüne fekaâlü sâhurün kezzâb (25) felemmâ câe hüm bilhakkı min ındınâ kaâlüktül ebnâelleziyne âmenü ma'ahü vestahyü nisâehüm, ve mâ keydülkâfi-riyne illâ fiy dalâl.

(17) Bugün, herkes kazandıgı ef'ale göre ceza görür. Bugün, mükâfat ve mücazatta asla haksızlık yoktur. Çünkü Allah çabuk hesap görür. (18) Onları, gelip çatacak olan gün ile korkut. O gün yürekler, korkudan gırtlığa dayanmış, gam ve gussa ile dolmuş bir haldedir. Zalimler için ne candan bir dost, ne sözü tutulur bir şefaathı bulunamaz. (19) Allah hain gözleri ¹, göğüslerde gizlenen her şeyi bilir. (20) Allah doğrulukla işi bitirir, O'nu bırakarak taptıkları putlar hiç bir işi bitiremezler, çünkü her sözünüzi işiten, her hareketinizi gören, Allah'tır. (21) Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden evvel gelenlerin hangi akıbetle uğradıklarını görmüyorlar mı? Onları kendilerinden daha kuvvetli, yeryüzünde daha çok eser

göstermiş kimselerdi ². Allah onları günahları sebebiyle azaba çarptı. Onları Allah'ın azabından koruyan bulunmadı. (22) Bu azap şunun içindir ki onlara peygamberleri açık mucizeler getirmişlerdi, onlar ise kâfir oldular, bunun üzerine Allah onları azaba çarptı. Çünkü O, kuvvetli, ukubette şiddetlidir. (23 - 24) * Biz Musa'yı, Firavun'a, Haman'a ve Karun'a mucizelerimizle, apaşıkâr bir burhanla göndermiştik. Onlar ise Musa hakkında «büyücüdür, yalana dadanmıştır» demişlerdi. (25) Musa onlara tarafımızdan hak bir din getirince onlar «— Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün, kadınlarını diri bırakın ³» dediler. Kâfirlerin bu hileleri ancak beyhüde olmaktan ibaret kaldı.

¹ Veya hain bakışlarını.

² Yapıları, kaleleri daha çoktu. Veya kılıç kuşan.

miş, mızrak tutmuş adamlardı.

³ Tekrar yine böyle işkenceye başlayın,

(26) ve kaâle fir'avnü zerûniy aktül mü-sâ velyed'u rabbheh, inniy ehâfû en yübed-dile diyneküm ev en yuzhire fiyl'ardilfe-sâd (27) ve kaâle müsâ inniy uztü birab-biy ve rabbiküm min külli mütekebbirin lâ yû'minü biyevmilhisâb (28) ve kaâle recülün mü'minün min âli fir'avne yek-tümü iymânehi etaktülüne recülen en yekuûle rabbiyallahü ve kad câeküm bil-beyyinâti min rabbiküm, ve in yekü kâ-ziben fe'aleyhi kezibüh, ve in yekü sâdi-kan yusibküm ba'dulleziy ye'düküm, innallahe lâ yehdiy men hüve müsrifün kezzâb (29) yâ kavmi lekümülmülkül-yevme zâhiriye fiyl'ardı femen yansu-ru'nâ min be'sillâhi in câenâ, kaâle fir'-avnü mâ üriyküm illâ mâ erâ ve mâ ehdiyküm illâ sebîylerreşâd (30) ve kaâ-lelleziy âmene yâ kavmi inniy ehâfû aleyküm misle yevmil'ahzâbi (31) misle de'bi kavmi nûlun ve âdin ve semûde vellezilyne min ba'dihim, ve mallahü yû-riydü zulmen lil'lâhâd (32) ve yâ kavmi inniy ehâfû aleyküm yevmettenâdî (33) yevme tüvellüne müdbiriyin, mâ leküm minallahi min âsım, ve men yudlilillâhü femâ lehü min hâd.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبِّي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ وَأَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ
وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
بِیَوْمِ الْحِسَابِ
وَقَالَ دَجَلُ الْمُؤْمِنِينَ مِنَ الْفِرْعَوْنِ يُكْفَرُ
إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَنْصَابًا لَّنَا وَلَئِنْ لَّمْ يَهْدِ اللَّهُ لَنَا
لَفَلَطْنَا وَآلَنَّا لِآلِهِ إِنَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ لِنَبْلُو مَا أَفْعَلُ بِهِ
وَقَالَ فِرْعَوْنُ لَأَيُّكُمْ يُعْبَدُ الْإِلَهُ الَّذِي يُدْعَى لَتَكُونُ مِنْهُ آيَاتٌ
كَبِيرَةٌ أَوْ تَكُونَ مِنْهُ سَاحِبٌ مُّجِزٌ لَّا يَخَافُ الْعَذَابَ
وَأَن يُدْعَى لَهُ
وَقَالَ فِرْعَوْنُ لَأَيُّكُمْ يُعْبَدُ الْإِلَهُ الَّذِي يُدْعَى لَتَكُونُ مِنْهُ آيَاتٌ
كَبِيرَةٌ أَوْ تَكُونَ مِنْهُ سَاحِبٌ مُّجِزٌ لَّا يَخَافُ الْعَذَابَ
وَأَن يُدْعَى لَهُ
وَقَالَ فِرْعَوْنُ لَأَيُّكُمْ يُعْبَدُ الْإِلَهُ الَّذِي يُدْعَى لَتَكُونُ مِنْهُ آيَاتٌ
كَبِيرَةٌ أَوْ تَكُونَ مِنْهُ سَاحِبٌ مُّجِزٌ لَّا يَخَافُ الْعَذَابَ
وَأَن يُدْعَى لَهُ
وَقَالَ فِرْعَوْنُ لَأَيُّكُمْ يُعْبَدُ الْإِلَهُ الَّذِي يُدْعَى لَتَكُونُ مِنْهُ آيَاتٌ
كَبِيرَةٌ أَوْ تَكُونَ مِنْهُ سَاحِبٌ مُّجِزٌ لَّا يَخَافُ الْعَذَابَ
وَأَن يُدْعَى لَهُ

(26) Firavun dedi ki «— Beni bırakın ki Musa'yı öldüreyim, o da varsın Rabbini çağırın da kendisini benden kurtarsın. Çünkü ben onun dininizi değiştireceğinden veya Mısır toprağında fesat çıkaracağından korkuyorum. (27) Musa dedi ki he-sap görülecek güne inananmayan her kibirli adam-dan hem benim Rabbim, hem sizin Rabbiniz olan Tanrı'ya sığınırım. (28) Firavun ailesinden olup mü'minken imanını gizleyen bir adam Firavun'un etrafında bulunanlara dedi ki «— Rabbim Allah'tır, diyen ve size Rabbinizden açık mucizeler ge-tiren adamı öldürecek misiniz? Bilfarz o yalancı-ya yalanın vebali kendinedir, şayet sözünde ger-çekse size vaadettiği azabın bir kısmı başınıza gelir. Çünkü Allah hadden geçeni, yalana dadananı hi-dayete erdirmez; (29) «— Ey kavimim! Bugün saltanat sizindir, Mısır toprağında İsrail oğullarına

galipsiniz. Musa'yı öldürünce bize Allah'ın aza-bı gelecek olursa bizi ondan kim kurtarabilir?» Firavun dedi ki «— Ben size ancak muvafık gör-düğüm rey'i bildiriyorum ¹, ben size ancak doğru bir yol gösteriyorum». (30 - 31) O mü'min olan adam da şöyle dedi: «— Ey kavimim! Peygamber-lerini yalancı saymak mutatlari olan Nuh, Âd ve Semud kavmi, ondan sonra gelen kavim gibi gü-ruhların geçirdikleri bir gün gibi bize bir gün ge-lmesinden ² korkuyorum. Allah kulları için asla zulüm etmek istemez ³». (32) «— Ey kavimim! Ben size nidanın çoğalacağı günün ⁴ yani arka verip döneceğiniz ⁵ günün azabından korkuyorum. (33) O gün sizi Allah'ın azabından koruyacak yok-tur. Allah her kimi şaşırtırsa onu doğru yola ge-tirecek yottur».

¹ Hakkımızda muvafık gördüğüm rey Musa'yı öldür-mektir. Bu bapta başka bir reyim yoktur. Onu da size bildirirdim; bunun sözüne kulak asmayın. Benim işime mâ-ni olmayın.

² Onların uğradıkları bir akıbet gibi bir akıbete uğ-ramazdın.

³ Günahsız hiç bir kimsede asla ukubet etmez.

⁴ Veya feryat ederek birbirinizi çağıracağınız günün, yani kıyamet gününün.

⁵ Hesap yerinden ateşe döndüğünüz günün veya ateş-ten korkarak döndüğünüz günün.

(34) yê lekad cêäküm yûsüfü min kablü
hîlbeyyînâtî femâ zîltüm fîy şekkîn mim-
mâ cêäküm bîh, hatîâ izâ heleke kultüm
len yeb'asallâhü min ba'dîhi resülâ, ke-
zâlike yudîllullahü men hüve müsrîfün
mürtâb (35) ellezyîne yücâdîlûne fîy âyâ-
tîlhîi bigayrı sultânî etâhüm, kebûre
makten indallâhi yê indellezyîne âmenü,
kezâlike yatba'ullahü alâ küllî kalbi mü-
tekebbîrin cebbar (36) yê kaale fir'avnü
yâ hâmanûbnî liy sarhan le'alliy eblûgul'-
esbabe (37) eşbâbessemâvîti fe'tt'alîâ
îlâ îlâhî mûsâ yê inniy le'ezunnühü kâzi-
ba, yê kezâlike züyyîne lifir'avne sûi ame-
lihi yê sudde anissebiyl, yê mâ keydü fir'-
avne îllâ fîy tebbâb (38) yê kaallelezyî
âmene yâ kavmittibi'ünî ehdküm sebîy-
lerreşâd (39) yâ kavmi innemâ hâzihîl-
hayâtüddünâ metâ'un yê innel'âh'rete
hiye dârrülkarbâ (40) men amile seyyi-
neten fe'lâ yücâz îllâ mislehâ, yê men amile
sâlihân min zekêrin yê ünsâ yê hüve
mü'mînün fe'lâlike yedhulünelcennete
yürzeüküne fîyhâ bigayrı hisâb.

(34) « * Bundan evvel Yusuf da size açık mücizeler ¹ getirmişti. Siz onun getirdiği dinde şüpheler içinde kalıp durdunuzdu. En nihayet vefat edince — Allah ondan sonra asla peygamber göndermeyecek» demiştiniz. Allah haddi geçen, şüpheye düşen kimseyi, (35) Kendilerine hiç bir burhan gelmeksiniz Allah'ın âyetlerinde gene çalanları işte böyle şaşırtırız. Bunlar Allah yanında, mü'minler yanında büyük bir düşmandır, asla sevilmez. Allah kibriylî, zorba olan herkesin kalbine böyle mühür basar». (36) Firavun da şöyle dedi ²: « Hama'n! Bana yüksek bir köşk yap, ümit ederim ki yolları, (37) Göklere çıkılacak yolları varır ³, Musa'nın mabudunu görürüm. Çünkü ben

onu yalancı sanıyorum». İşte böylece Firavun'a kötü ameli hoş göründü. O, doğru yoldan çıkarıldı, Firavun'un mekr ve hilesi yok olmadı başka bir tesir yapmadı, Musa'ya bir şey olmadı. (38) O mü'min olan adam tekrar cevap verdi: «— Ey kavmim! Bana tâbi olun ki sizi doğru yola götüreyim»; (39) Ey kavmim: Bu dünya diriliği az bir geçinmeden ibarettir. Ahiret ise karargâhür, pâyidar bir saraydır; (40) «— Her kim kötülük işlerse ancak onun kadar ceza görecektir. Fakat erkek olsun, kadın olsun her kim mü'min olduğu halde iyilik işlerse işte onlar Cennete girecektir, orada sayısız rızık ve nimetlere nâil olacaklar».

¹ Veya açık burhanlar, yani Sûre-i Yusuftaki dağlık Rabler mi hayırlıdır. Yoksa tek ve kahhar olan Allah mı? Meâlindeki âyet-i kerime.

² Fir'avun Hazret-i Musa'nın hâinden korkuya düştü, öldürmeden vaz geçti, fakat onu mağlûp etmek için

çareler aradı da şöyle dedi.

³ Galiba bir Rasathane bina edecek, ahval-i kevkebi tarassut edecek, bununla yer yüzünde Musa'nın nübüvveti ne dair bir hâdise olup olmadığını öğrenecek.

(41) ve yâ kavmi mâ lîy ed'ûküm ilen-
necâtî ve ted'üniyî ilennâr (42) ted'u-
niyî liekfüre billâhî ve üşrike bihî mâ
leyse lîy bihî ilmün ve ene ed'ûküm
ilel'azîylzîlgaffâr (43) lâ cereme ennemâ
ted'üniyî ileyhî leyse lehü da'vetün
fiyddünyâ ve lâ fiyl'âhireti ve enne me-
reddenâ ilallahî ve ennelmüsrifîyne hüm
ashâbünnâr (44) feseteskürüne mâ
ekuülû leküm, ve üfevidü emriy ilallah,
innallahe basıyrün bil'ibâd (45) fevekaâ-
hüllahü seyyiâtî mâ mekerû ve hâka
blâlı fir'avne süül'azâb (46) ennârü yu'-
redüne aleyhâ gudüvven ve aşlyyâ, ve
yevme tekuümüssâ'ah, edhlû âle fir'avne
eşeddel'azâb (47) ve iz yetehâccüne fiyn-
nâri feyekuüluddu'afâü lillileziyestekberû
innâ künnâ leküm tebe'an fehel entüm
mugnûne annâ nasyben minennâr (48)
kaâlleziyestekberû innâ küllün fiyhâ
innallahe kad hakeme beynel'ibâd (49)
ve kaâlleziyne fiynnâri lihazeneti ce-
hennemed'ü rabbeküm yühaffif annâ
yevmen minel'azâb.

وَيَا قَوْمِ مَالِيَ دَعْوَةُ إِلَى الْخَيْرِ وَتَدْعُوْنِي إِلَى النَّارِ
تَدْعُوْنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَإِنِّي أَدْعُوْكُمْ إِلَى الْعَمْرِ بِمَا لَكُمْ قُلُوبُكُمْ تَعْلَمُونَ
تَدْعُوْنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ
وَأَنْ مَّرَدُّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ لِلَّهِ سُلْطَانًا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
فَتَذَكَّرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَمْرٌ أَتَى لَكُمْ لَكُمْ
إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ قَوْلُهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِي مَا مَكَرُوا
وَحَاقَ بِالْفِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ النَّارُ يُعْرَضُونَ
عَلَيْهَا عَذَابًا وَعِقَابًا يُؤْمَرُونَ تَقَرُّوْا عَنْهَا وَلَا يَسْلَوْنَ
إِنَّ فِرْعَوْنَ أَسَدُ الْعَذَابِ وَإِنَّ جَحَنَّمَ لَأَشَدُّ حَرًّا
فَقُولُوا لِمَنْ شِئْنَا لَنَسْتَعْبُدَ إِلَّا لَكَ يَا رَبَّنَا لَكُمُ
تَبَعٌ مِّمَّا أَنْشَأْنَا فَمَنْ تَعْبُدُونَ عَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ لَسْنَا
بِإِلَهِ إِلَّا أَنْتَ كَرِهَ الْغَافِلُونَ قَالَ الَّذِينَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
تَبِعُوا الْفِرْعَوْنَ فَهُمْ كِلَابٌ فَجَاءَهُمْ مِنَ اللَّهِ عَذَابٌ
بِئْسَ الْإِسَادُ وَقَالَ الَّذِينَ مِنَ الْتَائِبِينَ رَبَّنَا فَخَفِّضْ
أَذْوَارَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْفِرْعَوْنَ عَذَابًا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ

(41) «— Ey kavim! Bu ne haldir! Ben sizi ne-
cata davet ediyorum, siz ise beni ateşe davet edi-
yorsunuz;» (42) «— Siz beni Tanrı'yı tanımama-
ya, bilmediğim bir şeyi O'na şerik koşmaya davet
ediyorsunuz, ben ise sizi yegâne galip olan, yarlı-
gaması çok olan Tanrı'ya davet ediyorum;» (43)
«— Hakikat budur ki beni ibadetine davet etti-
ğiniz şeylerin ne dünyada, ne âhirette kendi iba-
detlerine kimseyi davetleri yoktur ¹. Dönüşümüz
de Allah'adır, ateşlikler ise hadden aşanlardır;»
(44) Bir vakit olur ki dediğimi hatırlayacaksınız,
ben işimi Allah'a ısmarıyorum. Çünkü Allah kul-
larının her bir hâlini görür». (45) Allah onu Fira-
vuncuların mekr ve hilelerinin şerrinden korudu,

Firavunculara işkence sardı ². (46) Onlar, sabah,
akşam, ateşe gösterilecekler ³, kıyamet koptuğu
gün «— Firavuncuların en şiddetli azaba sokun» ⁴
denecek. (47) Hani onlar ateşte birbirleriyle kav-
gaya tutuştukları zaman zayıflar, nefislerini ka-
bartan elebaşlarına «— Dünyada biz size tâbiy-
dik. Acaba bugün bizden bir miktar azap kaldı-
rabilir misiniz?» diyecekler. (48) O nefsini ka-
bartanlar «— Hepimiz ateşteyiz, çünkü Allah
kulları arasında hükmetmiştir ⁵» diyecekler. (49)
Ateştekiler Cehennem bekçilerine «— Üzerimiz-
den bir gün kadar azabı tahfif etmesi için Rabbi-
nize niyaz edin» diyecekler.

¹ Çünkü bir takım putlardır, haddi zatinde cammat-
lardır. Yahut onlar dünya âhirette dua kabul edemezler.

² Suda boğulma veya kaoluluma veya ateşe atılma.

³ Yani ateşte azapları devam edecek.

⁴ Veya Ey Fir'avun'cular: Haydi en şiddetli azaba
girin.

⁵ Cennetlikler cennete, cehennemlikler Cehenneme
girmişlerdir, ne yapabiliriz?

قَالُوا وَلَوْ نَرَاكَ تُبَارِكُ دُرُّكَ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَل
قَالُوا أَغَاوَاكُمْ أَوْ مَاذَا عَلَّمَا الْكَافِرِينَ الْإِفْكِ مَلَأَ ۖ
أَنَّا نَتَّبِعُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحُسُوفِ الَّذِينَ يَوْمُهُمْ
يَعْمُرُونَ الْأَشْهُادُ ۖ يَوْمَ لَا يُفْعَلُ الظَّالِمِينَ مَعَهُمْ دَرْجَةٌ
وَكُلُّهُمْ فِي السَّعَةِ وَلَهُمْ سَعَةُ الْكَوَارِ ۖ وَلَقَدْ أَخَذْنَا مُوسَى
الْعَذَى وَآوَيْنَاهُ إِلَىٰ إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ۖ هُدًى
وَفَضْلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا ۖ قَاصِدِينَ وَعَدَ
الْحَقِّ ۖ وَأَنَّا نَعْلَمُ لَدُنْكَ وَسِيخَ بَحْرٍ ۖ بَلْ
بِالْعَنَى وَالْإِنْكَارِ ۖ أَوَالَّذِينَ نَجَّوْا لَوْ أَنَّهُمْ
أَلَّفُوا بِغَيْرِ شَطَلَانٍ أَنَّهُمْ إِنِ فِي غُصُوهِمْ لَأَكْثَرُ
مَآهٍ مِنَ الْغَيْبِ ۖ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْجَبُّ ۖ لَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَكُنْ بِرُ
سُلِّمَ خَلْقِ السَّمَاءِ وَلِلسَّائِرِ لَأَعْلَمُونَ ۖ
وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَكَلِمَا
الْحَالِاتِ ۖ وَلَا الشَّيْءُ ظَلِيمٌ فَاسْتَعِذْ كَرُونَ ۖ

(50) kaâlu evcelemlen tekü te'iyüküm rüslüküm bilbeyyînât, kaâlu belâ, kaâlu fed'ü, ve mâ dü'âükâfirîyne illâ fîy dalâ (51) innâ lenensuru rüslenâ vellezîyne âmenü fîy hayhâtiddünyâ ve yemve yekümül'eşhad (52) yemve lâ yenfa'uzzâlimîyne ma' ziretühüm ve lehümüllâ'netü ve lehüm süddür (53) ve lekad âteynâ müsêlhüdâ ve evresnâ benîy isrâyleketâbe (54) hüden ve zikrâ lîlül'elbâb (55) fasbu inne va'dallâhi hakkun vestagfir isfîzbenike ve sebblî bihamîdî rabbîke bil'asîyyî vel'ibkâr (56) innellezîyne yücâdlûne fîy âyâtillâhî bigayrî sultânin etâhüm in fîy südürühim illâ kibrûn mâ hüm bilhâbîgîy, fedet'iz billâh, innehü hüvesemîy'ulbasîyr (57) elhakussemâvâtî vel'ardü ekberü min halkinnâsî ve lâkinne ekserennâsî lâ ya'lemün (58) ve mâ yes-tevîyl'â ve velbasîyrü vellezîyne âmenü ve amillüssâlihâtî ve lelmüsü', kaliylen mâ tetezekkerün.

(50) Bekçiler şöyle diyecekler: «— Size peygamberleriniz açık mücizeler getirmediler mi?» Onlar da «— Evet getirdiler» cevabını verecekler, bekçiler «— Öyle ise siz kendiniz niyaz edin» diyecekler, kâfirlerin niyazları beyhude olmadan başka bir şey değildir ¹. (51) Biz peygamberlerimize, mü'minlere dünya diriliğinde de şahitlerin durdukları kıyamet gününde de, (52) Zalimlerin mâzeretleri zâde veremeyeceği gün elbette yardım edeceğiz, o gün olan için hem lânet, hem kötü bir yurt vardır. (53) * Biz Musa'yı, rehber olan şeyleri verdik. Ondan sonra Kitabı İsrail oğullarına miras bıraktık. (54) O, tam akıllılar için rehber ve ibretir. (55) Artık müsrüklerin ezalarını kat-

İlan. Allah'ın nusrat hakkındaki vaadi doğrudur. Kusurunu için ³ yarlıgınamak dile, sabah ve akşam Rabbini överek tespih ve tenzih et. (56) Kendilerine gelmiş hiç bir burhan yokken Allah'ın âyetlerinde yaygara edenler yok mu, onların yüreklerinde kibir ve tama⁴ duygusundan baska bir şey yoktur. Onlar alas istediklerine ⁴ eremeyeceklerdir. Sen de onların şerrinden Allah'a sığın. Çünkü O, onların her sözlerini işitir! Her hallerini görür. (57) Gökleri, yeri yaratmak elbette insanları yaratmadan daha büyüktür, daha acıptır. (58) Gözsüzle gözlü, iman edip iyi iş işleyenlerle kötülük edenler bir olamaz. Fakat bunu pek az kimse ⁵ hatırlar.

¹ Kabul olunacak değildir.

2 Hüccet ve yakin ile, methe tázim ile, zafer ile, kâfirilere ukubet etmekle. Şu kadar ki, kâfirlerin galebesi mü'minler hakkında imthandır. Akibete, galib-i ahvale itibar olunur.

¹¹ Evlâ olanı terketmek suretiyle kusurun hakkında

yahut ümmeti hakkında mesnun olmak için irat olunmuş-
tur.

¹ Reislik, peygamberlik, peygambere uymamak gibi hallere.

* Veya pek az hatırlarlar.

(59) innessâ'ate leâtiyetün lâ reybe fiyhâ ve lâkinne ekserennâsi lâ yu'minûn (60) ve kaâle rabbükümüd'ünîy estecib leküm, innelleziyne yestekbirûne an ibâdetiy seyhedhulüne cehenneme dâhriyyn (61) allahüleziy ce'ale lekümülleyle li-testekünü fiyhi vennehare mubsrâ, innal-lahe lezû fadlın alennâsi ve lâkinne ekserennâsi lâ yeşkürün (62) zâlikümullahü rabbüküm hâliku külli şey', lâ ilâhe illâ hüve fe'ennâ tü'fekün (63) kezâlike yü'fekülleziyne kânü biâyâtillâhi yechadûn (64) allahüleziy ce'ale lekümül'arda karâren vessemâe binâen ve savvereküm feahsene suvereküm ve rezekaküm minnettayyibât, zâlikümullahü rabbüküm, fetebarekallahü rabbül'âlemiyn (65) hüvelhayyü lâ ilâhe illâ hüve fed'uhü muhlisîne lehüddiyn, elhamdülillâhi rabbil'âlemiyn (66) kul inniy nühiytü en a'bü-delleziyne ted'üne min dünillâhi lemmâ câe niyelbeyyinâtü min rabbiy ve ümirtü en üslime lirabbil'âlemiyn.

أَنَا السَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآيَاتِ كُتُبًا فِيهِ وَالْقَهْرَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَانِ تَوَفَّكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَلِكَ يُوقِنُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَتَّخِذُونَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّكَمُوهَا حَسَنًا صُورَةً وَرَفَعَكُمْ فِي ظُلُمَاتٍ ﴿٦٤﴾ ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاعْبُدْهُ وَخَلِّصِينَ لَهُ الدِّينَ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ عَنْ ابْتِغَاءِ الْوَسْوَاسِ الَّذِينَ يُدْعَوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لِتَكُونَ تِلْكَ آيَاتُ الَّذِينَ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ رِبِّيَ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

(59) Kıyamet muhakkak gelecektir. Onda şüphe götürecek bir şey yoktur. Fakat insanların pek çoğu buna inanmazlar. (60) Rabbiniz buyuruyor ki bana dua edin de duanızı kabul edeyim ¹, ibadetimi kibirlerine yediremeyenler yok mu, onlar zelil oldukları halde Cehenneme gireceklerdir. (61) Sizin sükün ve istirahat bulmanız için geceyi mâişetiniz hususunu görebilmek üzere gündüzü yaratan, Allah'tır. Çünkü Allah insanlar hakkında inayret sahibidir. Fakat insanların pek çoğu nimetine şükretmezler. (62) İşte, Rabbiniz böyle bir Allah'tır. O, her şeyi yaratandır. Ondan başka tapacak yoktur. Böyleyken ne diye O'ndan dönüyorsunuz.

nuz. (63) Allah'ın âyetlerini inatlarından inkâr edenler, işte böylece haktan dönerler. (64) Yeri size kılârgâh, göğü de tavan yapan, size güzel bir kılık, kıyafet veren, size rızık olmak üzere pâk şeyler veren, Allah'tır. İşte Rabbiniz böyle bir Allah'tır. Allah son derece hayırlı ve bereketlidir ². (65) O, devamlı diridir, O'ndan başka tapacak yoktur. Artık O'na dinde ihlâs ile ibadet edin. Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun deyin. (66) Müşriklerle de ki bana Rabbinden açık hüccetler ve âyetler geldi de ben Allah'ı bırakarak tapıklarınıza tapmadan nehyolundum. Âlemlerin Rabbine boyun eğmeye ³ de emrolundum.

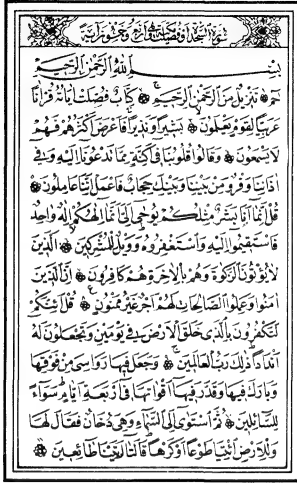
¹ Yahut bana ibadet edin de size savap vereyim.

² Yahut O bizzatlı, haddi zatında mülâlidir, namı mukaddes olsun.

³ Veya O'na ihlâs ile ibadet etmeye.

SÛRETÜSSECDETİ EV FUSSİLET

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) hâ mim (2) tenziylün minerrahmânirrahîm (3) kitâbün fussilet âyâtühü kur'ânen arabîyyen lıkavmin ya'lemüne (4) beşîyren ve neziyrâ, fe'a' rada ekserühüm fehüm lâ yesme'un (5) ve kaalû kulübünâ fîy ekinnetin mimmâ ted'ünâ ileyhî ve fîy âzâninâ vakrun ve min beyrinâ ve beyneki hucâbün fa'mel innenâ âmilûn (6) kul innemâ ene beşerün mislühüküm yühâ ileyke ennemâ ilâhühüm ilâhün vâhidün festekîymü ileyhî vestagfirüh, ve veylün lilmüşrikîne (7) elleziyne lâ yû'tunezzekâte ve hüm bil'âlakim hüm kâfirûn (8) innelleziyne âmenü ve amlûssâlihâtî lehüm ecrün gayrû memnun (9) kul einneküm letekfürüne billeyzi halakal'arda fîy yevmeynî ve tec'âlüne lehü endâdâ, zâlike rabbûl'âlemîyn (10) ve ce'ale fîyhâ revâsiye min fevkihâ ve bâreke fîyhâ ve kaddere fîyhâ âkâvete hâ fîy erbe'atî eyyâm, sevâen şâillâilîyn (11) sümmestevâ fîllesemâi ve hiye dühânün fekaale lehâ ve lil'ard'tîyâ tav'an ev kerhâ, kaaletâ eteynâ tâl'îyn.

FUSSİLET VEYA MESÂBİH SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ha, Mim. (2) Bu, esirgeyen, bağışlayan Zat tarafından indirilmiştir. (3) Bu, bir Kitaptır ki Arap dilile Kur'an olduğu halde mânâsını anlayan bir cemaat için ² âyetleri ³ tafsîl olunmuştur. (4) Mü'minlere müjde verir, kâfirleri Allah azabıyla korkutur. Halkın pek çoğu, ondan yüz çevirip ona kulak asmazlar ⁴. (5) Onlar — Bizi davet ettiğin tevhide karşı kalplerimiz örtülüdür. Kulaklarımızda da ağırlık ve sağrılık vardır. Senin ve bizim aramızda bir perde vardır. Artık kendi işine bak, biz de kendi işimize bakalım ⁵ dediler. (6) Onlara da ki ben de sizin gibi bir insanım,

yalnız bana mâbudunuzun bir mâbût olduğu vahiy olunuyor ⁶. Artık e'falinizde O'na doğrulun, O'ndan yarılanmak (bağışlanmak) isteyin. (7) Zekât vermeyen ⁷, âhireti de tanımayan müşriklerin vay hâline! (8) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlara ardı arası kesilmeyecek ⁸ mülkâfatlarımız vardır. (9) De ki veri iki günde yaratamı tanıımıyorsunuz? O'na mı birtakim eşler ediniyorsunuz? İşte bu, âlemlerin Rabbidir. (10) O, yerin üstünde ulu ve muhkem dağlar yarattı, oraya çok hayır ve bereket koydu ⁹, orada olanlara münasip olan azıkları miktarı muayyen üzere takdir etti. Bunları tastamam dört günde yarattı. Bu da ¹⁰ soranlar içindir. (11) Sonra göğe döndü, gök ise bir duman halindeydi ¹¹, göğe ve yere dedi ki isteyerek, istemeyerek hükmüme gelin ¹². Bunlar da — İsteyerek geldi dediler ¹³.

¹ Mekke'de nâzil olmuş 54 âyettir. ² Araplar veya ehli ilim ve nazar için ³ Hükümleri, mev'izeleri, kıssaları, meselleri vâid ve vâidleri. ⁴ Üzun uzadıya düşünmeyecek can kulağı ile dinlemeyiz. ⁵ Üzun sözlerin kalbimizde tesir etmiyor, sözünü işitiyoruz, din ve millette aramızda ayrılık vardır. Sen dinle bak, biz de dinlemeye bakalım, bize mâni olma. ⁶ Ben sizin gibi bir insan olunca nihçen sözümü işitiyorsunuz, yalnız aramızdaki fark bana vahiy nâzil oluyor. ⁷ Veya nefislerini şirketen, küfürden pâk kılmayan. ⁸ Veya başlarına bakılmayan, ek-

silmeyen. ⁹ İrmak çok, ekin çok, ağaç çok, yivcecek çok, içecek çok. ¹⁰ Yer, yerdekilerini kaç günde yarattı diye soranlara dört gün cevabı verilir, yahut azıkları muhtâk olanlar için, azık isteyenler için tam dört günün tetüm-mesinde azıkları takdir etti. ¹¹ Buhar veya mürekkebatı olan küçük maddeler halindeydi. ¹² Gükte, verde kemâlî kudretinin tesirine mahmûddur. Yoksa onları ister, istemeyen dâvet değildir. ¹³ Güklerin, yerin kudreti şühâdînden kemâlî teessürlerini temsile mahmûddur.

(12) fekadâhünne seb'a semâvâtîn fîy yevmeynî ve evhâ fîy küllî semâîn emrehâ ve zeyyennesemâeddünyâ bimesâ-biyha ve hıfzâ, zâlike takdiyrül'azîyil'-alîym (13) fein a' redû fekul enzertüküm sâ'ukatên misle sâ'ikati âdin ve semûd (14) iz câethümürürsülü min beyni eydiyhîm ve min halfihîm ellâ ta'büdd illâllâh, kaâlû lev şâe rabbünâ le'enzele melâiketen feinnâ bimâ ürsiltüm bihi kâfirûn (15) fe'em mâ âdün festekberû fiyl'ardı bigayrılhakkı ve kaâlû men eşeddü minnâ kuvveh, evelem yerev en-nallahelleziy halakahüm hüve eşeddü minhüm kuvveh ve kânü biâyâtınâ yec-hadûn (16) fe'erselnâ aleyhim riyyan sarsaran fîy eyyâmîn nahûsâtîn linüziy-kahüm azâbelhıyıl fiylhazâiddünyâ, ve le'azâbü'lâhıretî ahzâ ve hüm lâ yunsarûn (17) ve emmâ semûdü fehedeynâhüm festehabbûl'amâ alelhüdâ fe'ehazethüm sâ'katül'azâbilhüni bimâ kânü yeksîbûn (18) ve necceynelleziyne âmenû ve kânü yettekuûn (19) ve yevme yuhserü a'dâ-ullâhi ilennâri fehüm yuze'ûn (20) hattâ izâ mâ câühâ şehide aleyhim sem'uhüm ve ebsârühüm ve cülûdühüm bimâ kânü ya'melûn.

فَقَدَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا
وَرَبَّاتِ السَّمَاءِ الَّتِي يُصَاصِجُ وَحِطَّاطٌ ذَلِكَ تَكْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ فَإِنَّا عَصَوْنَا فَأَنزَلْنَا لَهُمْ ذِكْرًا عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ صَا
عَادَ وَنُقِذُوا إِذَا هُم بِهِمْ أَتَيْنَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَفِي هَٰذِهِ
الْآيَاتِ لَعَلَّ اللَّهُ قَالَ الْوَلِيُّ إِنَّكُمْ تَكْفُرُونَ فَإِنَّا
بِمَا أَزْسَلْتُمْ يَكْفُرُونَ فَإِنَّا عَادَ فَاتَّبَعْنَاهُ فَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ
فَعَادَ الْخَيْلُ وَقَالَ أَمْرٌ لِّأَسَدٍ فَأَمْرُ الْإِنسَانِ أَنَّهُ لَا يُفْعَلُ
حَلَمَهُمْ فَأَسَدَ بِهِنَّ فَوَيْلٌ لِّكَافِرِينَ فَإِنَّا بَاتِلْنَا الْحُجُودَ
فَأَزْسَلْنَاهُمْ دَخَلَ صَرْصَرًا فَاتَّبَعْنَاهُمْ لِنُذِقَهُمْ
عَذَابَ الْخَيْرِ فِي الْحَقِّ وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ الْآخِرِ وَآخِرُهَا
لَا تُبْصَرُونَ وَأَمَّا عُودُ فَعَدْنَا لَهُمْ فَاتَّبَعْنَاهُ لِنُذِقَهُ
الْحَدَىٰ فَأَذْنَبَتْهُمْ صَاعَةً الْعَذَابِ الْغَوِيِّ فَكَانُوا يَكْسِبُونَ
وَفَقَّاتِ الْبَرِّ أَمَّا وَقَالَ الْيَتِيمُونَ وَلَوْ نَحْنُ نَحْنُ
اللَّهُ لَأَنزَلْنَا فَهْمَهُمْ فَعَدُّوا عَنْهُ حَتَّىٰ طَافُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
سَبْعًا وَأَبْصَرُوا وَجْهَ رَبِّهِمْ فَكَانُوا يُسْمَلُونَ

(12) Artık iki günde göğü yediye çıkardı. Her bir göğe de kendi işini ¹ vahiy etti. Biz dünya göğünü, yıldız چراغları ile donattık, âfetten sakladık, işte bu husus yegâne galip, hakkıyla âlim olan Zat'ın takdirdir. (13) Eger bunun üzerine müşrikler senden yüz çevirirlerse onlara «— Âd ve Semud yıldırımını gibi bir yıldırımla ² sizi korkutur» dersin. (14) Hani onlara önlereinden, arkalarından ³, her taraftan peygamberler gelip «Allah'tan başkasına tapmayın» demişlerdi. Onlarsa «— Rabbimiz dileseydi, bize tebligatta bulunmak üzere melekler indirirdi. Biz za'mınız veçhile sizinle gönderilen şeyi tanımıyoruz» dedilerdi. (15) Âd kavmi yeryüzünde haksız olarak nefislerini kaptırlardı, «— Bizden daha kuvvetli kim olabilir? ⁴» dedilerdi. Onlar görmüyorlar mı ki onları

yaratan Allah, onlardan daha kuvvetlidir, onlar âyetlerimizi inatlarından inkâr ediyorlar. (16) Artık üzerlerine, uğursuz günlerde kendilerine dünya diriliğinde rüsvaylık azabını çekirtmek için pek soğuk bir fırtına gönderdik, âhiret azabı ise daha ziyade onları rüsvay edecek. Onlar yardım da görmeyecekler. (17) Semud'a gelince biz onlara doğru yolu göstermiştik. Fakat onlar körlüğü doğru yola tercih ettiler. Bunun üzerine kazançlarının cezası olmak üzere zelif edici, yıldırım azabına tutuldular. (18) Biz, içlerinden inanıp sakınanları ondan kurtardık. (19) Allah'ın düşmanları ateşe atılmak üzere toplanırlardı gün, durdurulacaklar, hep birden cehenneme sürüklenecekler. (20) Nihayet oraya ⁵ varınca kulakları, gözleri, derileri işledikleri şeye aleyhlerine şahadet edecekler ⁶.

¹ Ona müteallik olan hususati.

² Müthiş bir azap ile, korkunç bir ses ile, tepeden inme bir azap ile.

³ Veya kendilerinden evvel ve sonra gelen peygamberler. Çünkü kendilerine gelen Hud ve Salih aleyhmes-selâm evvel ve sonra gelen peygamberlere iman edin diyorlardı. Böylece göya bütün enbiyâ kendilerine gelip hi-

tap etmiş oluyorlardı.

⁴ Çünkü kendileri iri, yarı adamlardı, kuvvetlerine mağrur olmuşlardı.

⁵ Sorgu mahalline veya ateş mahalline.

⁶ Yahut âşilerden sadır olan âmalî sahiplerine gös-terecek, kendileri ıkrar edecekler.

[illegible]

(21) ve kaâlû liçulûdîhim lime şehidûtim aleynâ, kaâlû entakanallahüllezîy entaka külle şey'in ve hüve halakaküm evvele merretin ve ileyhi türce'ün (22) ve mâ küntüm testetûrine en yeşhede aleyküm sem'ukum ve lâ ebşârüküm ve lâ cülûdüküm ve lâkin zanentüm ennullahe lâ ya'lemû kesiyen mimmâ ta'melûn (23) ve zâllüküm zannukûmüllezî zanentüm birâbbüküm erdâküm feasbahtüm minel-hâsîrîn (24) fein yasbîrû fennârû mesven lehüm ve in yesta'fûnâ femâhüm minelmu' tebyîn (25) ve kayyadnâ lehüm kurenâe fezezeyynâ lehüm mâ beyne eydihim ve mâ halfçihim ve hakka aleyhimülkavîlû fly ümemin kad halet min kablihüm minelcinâl vel'ins, innehüm kânû hâsîrîn (26) ve kaâlelleziyne keferû lâ tesme'û lihâzelkur'ânî velgav fiyhî le'alleküm taglîbûn (27) felenûziy-kannelleziyne keferû azâben şedîden ve lenecizyennehüm esve'elziy kânû ya'melûn (28) zâlike cezâü a'dâillâhinnâr, lehüm fiyhâ dâruühûd, cezâen bimâ kânû biyâytînâ yechadûn (29) ve kaâlelleziyne keferû rabbenâ ertinellezîyne edâlânâ minelcinâl vel'insî nec'alühüm tâhte akdâmnâ liyekûnâ minel'esfelîyn.

(21) Onları derilerine 1 ← Niye aleyhimize şahadet ettiniz? diyecekler. Bunlar da şöyle diyecekler: Her şeyi söyleyen Allah bizi de söyledi, siz ilk defa O yarattı, şü'na dökeceksiniz. (22) Onlara şu kulaqlarınızın, gözlerinizin, derilerinizin aleyhinizde şahadetinden çekinerek gizlenmiyordunuz 2. Fakat halktan gizlenerek Allah işlediklerinizin çoğunu bilmiyecek zannediyordunuz. (23) İşte Rabbiniz hakkındaki bu zannınız şu bitirdi de şu ziyankâr oldunuz» denecek. (24) Onları, katlanıp dursalar yine kurtulamazlar. Çünkü Cehennem onların yurdudu 3. Eğer istedikleri şey-e dönmek isterlerse yine dönmelerine müsaade olunmayacak. (25) Onların kötü huylarına göre Şeytan sıfatlı birtakım yoldaşlar koyduk. İşte o yoldaşlar kendilerine önderler ve arkalarındaki-

ni * bezedildi, periden, insandan kendilerinden evvel gelip geçen ümmetler arasında onlar üzerine azap sözü sabit oldu. Çünkü onlar zıyankâr kimselerdi. (26) Kâfirler «— Kur'an'ı dinlemeyin, güldürtü yapın », olabilir ki galip olursunuz » derler. (27) * Kâfirlerle elbette şiddetli azabı tattıracağız, onlara işledikleri için en kötüsüne göre ceza vereceğiz ». (28) İşte bu, Allah'ın düşmanlarına olan cezasıdır. Yane atestir. Bu da âyetlerini inatlarından inkârlarının cezası olarak onların orada ikametgâhları devamlı olacak. (29) Kâfirler «— Ey Rabbimiz! Periderden, insanlardan bizi yoldan çıkaran o iki kişiyi * bize göster ki onların ayaklarımız altında çiğneyelim » de zelif ve hakir olsunlar» diyecekler.

¹ Âzalarına, ² Kiyameti inkâr etmekle âzanızın vereceği şahadet kudretine inanmıyordunuz. Yahut Allah gizli yapılan işleri hiç bilmez sanıyordunuz. ³ Katlansalar da, teâş etseler de yine orada kalacaklar. ⁴ Dünya deb-debesini, şehevata ittibar; âhiret işlerini hesap ve cezayı. ⁵ Yani okunur iken şîr söyleyin, el çırpın, ıslık çalın, hurafelerle şaşırın. ⁶ Yani onlar susurlar. ⁷ İşlerinin

hepsi de kötüdür. Yahut misafirleri ağırlamak, hısmımları
gözetmek, kendilerine sığınanları korumak gibi iyi amel-
lerine mukâfat verilmeyecek, yalnız kötü amellerine ceza
verilecek. ^a Peri ve insan şeytanlarını veya küfür ve
katli çıkaran İblis ile Kabili. ^b Yahut Cehennemın dibine
atalım.

(30) innelleziyne kaâlû rabbünallahü sümmeştekaâmü tetenezzelü aleyhimül-melâiketü ellâ teahfû ve lâ tahzenü ve ebşîrû bilcennetilletiy küntüm tû'adûn (31) nahnü evliyâüküm fiylhayâtiddünyâ ve fiyl'âhire, ve leküm fiyhâ mâ teştehlî enfüsüküm ve leküm fiyhâ mâ tedde'ün (32) nüzülen min gafûrin rahîym (33) ve men ahsenü kavlen mîmmen de'â ilallahî ve amile sâlihân ve kaâle inneniy minelmüslimîyn (34) ve lâ testevilyhase-netü ve lesseyyieh, idfa' billetiy hiye ahsenü feizellezi beyneke ve beynehü âdâvetün ke'ennehü vellyiün hamîym (35) ve mâ yülakkaâhâ illelleziyne sabêrû, ve mâ yülakkaâhâ illâ zü hazzın azîym (36) ve immâ yenzeganneke mineşşeytânî nezgun feste'iz billâh, innehü hüvessemiy'-ul'alîym (37) ve min âyâtihilleyli vennehârü veşşemsü velkamer, lâ tescüdü lişşemsî ve lâ lilkamerî vescüdü lillâhillezi halakahünne in küntüm iyyâhü ta'-büdün (38) feinistekberü felleziyne inde rabbike yüsebbihûne lehü billeyli vennehârî ve hümlâ lâ yes'emün. (35)

(30) «— Rabbimiz Allah» deyip sonra sebat ve istikamette bulunanlar yok mu, onlara melekler incekler de şöyle diyecekler: «— Korkmayın, kaygı çekmeyin, size vaadolanın uçmak ile sevinin, (31) Biz dünya diriliğinde âhirette de sizin yârlarınız, sizin için burada canlarınız ne isterse hepsi hazırdır. (32) Onlar, yarlıgayan, bağışlayan tarafından size bir ziyafettir». (33) Halkı Allah tarafına davet edip iyi amel işleyen, «— Ben Müslümanlardanım» diyen kimseden daha güzel söz söyleyen kim vardır. (34) İyilik ile kötülük bir olamaz. Kötülüğe, ondan daha güzelini tutarak ¹ karşı gel. Böyle yaparsan aranızda düşmanlık bulunan kimse candan bir dost gibi olur. (35)

إِنَّا الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ أَلَيْهِمْ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَكْفُرُوا لَأُولَئِكَ أَجْرُكَ وَالْحَيَاةُ
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ نَحْنُ وَأَبْنَاءُكُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُونَ أَنْتُمْ وَلَكُمْ
فِيهَا مَا تَدْعُونَ ¹ لَكُمْ فِيهَا مِنْ غُفُورٍ ذِكْرٍ وَمَنْ أَحْسَنُ
قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعِلْمٍ صَالِحٍ وَقَالَ الَّذِينَ نَسُوا
الَّذِينَ لَا تَنْتَوِيں الْحَسَنَةَ وَلَا السَّيِّئَةَ أَدْفَعْ وَابْئِينِي
أَحْسَنَ فَإِنَّ الَّذِينَ يَدِينُكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ
جَمِيْعٌ ² وَمَا يَلْقَىٰهَا إِلَّا الَّذِينَ سَكَرُوا وَمَا يَلْقَىٰهَا
إِلَّا الْدَّوْحَةُ عَظِيمٌ ³ وَإِنَّا بِأَنْزَعِكَ مِنَ الشُّطْرَانِ تَرْمِ
فَانْصَبْ بِالَّذِينَ هُمْ السَّمْعُ الْعَلِيْمُ ⁴ وَمِنْ آيَاتِهِ
الْقَلْبُ وَالنَّارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
وَالْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ⁵ فَإِنَّا نَكْشِفُ السُّبُحَ وَالَّذِينَ لَا يَدْرُونَ
يُسْجَنُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَلُونَ ⁶

Bu hal ancak sıkıntılara katlananların kârıdır, bu, yalnız iyi bir amelden büyük bir pay alanların ² kârıdır. (36) Seni bir vesvese-i şeytaniye bundan çevirmek isterse onun şerrinden Allah'a sığın. Çünkü O, sözleri iştir, işleri hakkıyla bilir. (37) Gece, gündüz, güneş, ay O'nun vahdet ve kudreti nişanlarındandır. Ne güneşe, ne ay'a secde etmeyin, belki onları yaratan Tanrı'ya secde edin eğer yalnız O'na tapıyorsanız başka bir şeyi bırakın. (38) Kâfirler secdeyi kibirlerine yediremezlerse ne olur! Çünkü Rabbinin nezdinde bulunan melekler usanmayarak gece gündüz daima O'nu tespih ve tenzih ederler.

¹ Sabır ile gazaba, ilim ile cehle, af ile cezaya.

² Yani kemal-i nefse sahip olanların, ahlâk-ı hasene sahiplerinin.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُولَ أَرْضُ حَامِ شَامَةٌ فَأَنزَلْنَاهَا عَلَى الْبَلَدِ
 أَهْلَكَ وَرَبَّنَا إِنَّا أَلْهَيْنَاكَ الْأَفْهَامَ عَلَّمْنَا
 نَعْلَمُ قَدَرَهُ ۖ أَنْزَلْنَاهُ لِيُحْيِدَ وَنَحْنُ بِآيَاتِنَا الْخَفِيَّاتِ عَلِيمُونَ
 أَفَرَأَيْتُمْ فِي الْغَارِ هَؤُلَاءِ أَمْ يَتَّبِعُونَ الْأَوْثَانَ
 مَائِنَةً ۖ أَمْ يَتَّبِعُونَ الْأَوْثَانَ ۖ أَمْ يَتَّبِعُونَ الْأَوْثَانَ
 لَمَّا جَاءَهُمْ وَأَنزَلْنَا لِكُلِّ جَمْعٍ مِنْهُمْ لَاحِظًا
 يَدِيرُ وَلَا يَمْنَعُ ۖ نَزَّلْنَا مِنْ سَمَاءٍ مِثْلَ نَارٍ
 أَوْ مِثْلَ قَبْلٍ ۖ لَنُزِيلَنَّ مِنْ قَبْلِكَ ۖ أَمْ يَتَّبِعُونَ الْأَوْثَانَ
 عِقَابِ أَسِيرٍ ۖ وَلَوْ كُنْتُمْ إِلَّا نَفْسًا فَكَلِمَةً
 فَصَلِّتُمْ إِلَّا نَفْسًا فَكَلِمَةً ۖ وَنَحْنُ بِأَعْيُنِنَا
 وَسَيَمْلَأُ السَّمَاءُ لُحُوفًا مُدَمَّرَةً ۖ وَهِيَ كَالَّذِي
 عَمِيَ ۖ وَنَزَّلْنَا مِنْ سَمَاءٍ مِثْلَ نَارٍ ۖ وَنَحْنُ
 أَلْكَابُ ۖ فَخَرَّبْنَا ۖ وَنَحْنُ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَنَحْنُ
 بِنَهْمِهِ ۖ وَنَحْنُ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَنَحْنُ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَنَحْنُ
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُولَ أَرْضُ حَامِ شَامَةٌ فَأَنزَلْنَاهَا عَلَى الْبَلَدِ

(39) ve min âyâtihî enneke terel'arda hâsi'aten feizâ enzelnâ aleyhilmâchezzet ve rebet, innelleziy ahyâhâ lemuhyiyl-mevtâ, innehu âlâ külli şey'in kadiyr (40) innelleziyne yülhüdüne fiy âyâtinâ âl yahfevne aleynâ, efemen yülkaâ fiyn-nâri hayrûn em men ye'tiy âminen yev-melkiyâmeh, i' melû mâ s'tüm innehu bimâ ta' melûne basıyr (41) innelleziyne keferû bizziyki lemmâ câchüm, ve inne-hü lekitâbüñ aziyy (42) lâ ye'tiyhilbâhlu min beyni yedeyhi ve lâ min halfih, ten-ziylün min hakiymın hamıyd (43) mâ yülkaâlü leke illâ mâ kad küyle lirrüsüll min kablik, inne rabbake lezû mağfiretin ve zü ıkaâbın elıym (44) ve lev ce'-alnâhü Kur'anen a' cemıyyen lekaâlü lev lâ fussilet âyâtüh, ea' cemıyyün ve ara-bıyy, kul hüve lillezıyne âmenü hüden ve sıfâ', velleziyne lâ yü'minüne fiy âzânihim vakrûn ve hüve aleyhim amâ ülälike yünâdevne min mekânın ba'ıyd (45) ve lekad âteynâ müselkitâbe fahtülfe fiyh, ve lev lâ kelimetün sebekat min rabbike lekudıye bevnehum, ve innehum lefiy şekkin minhü müryb (46) men amile sâlihân felinelısihi ve men esâe fe'aleyhâ, ve mâ rabbüke bizallâmin lil'abıyd.

(39) O'nun vahdet ve kudret-i nişanlarından biri de şudur ki yeryüzünü kupkuru görürsün. Biz, üzerine yağmur yağdırdık mı yer harekete gelir, kabarrır. Yere taze hayat veren, elbette ölüleri de diriltir. Çünkü O, her şeye hakkıyla kaadirdir. (40) Âyetlerimize türlü türlü söz söyleyerek eğri yola gidenler yok mu, onlar bize gizli kalmaz. Kıyamet günü ateşe atılan kimse mi daha iyidir? Yoksa emniyetle gelen mi? Siz ne isterseniz onu yapın, çünkü O, bütün yaptıklarınızı görür. (41) Kur'an kendilerine gelince onu tanımayanlar azap-tan kurtulamayacaklar, halbuki o, yüce mertebede bir Kitaptır ¹. (42) Ne öünden, ne ardından ona asla hâlel ârız olmaz ². O, her fiilinde hakim olan, övülen Tanrı tarafından indirilmiştir. (43) Hakkında denilen şey senden evvel gelen peygamberler hakkında dedikleri şeylerden başka bir şey değildir. Üzülmek çünkü Rabbinin tövbecârlar hak-

kında yarlıgaması küfür ve inatta kalanlar hak-kında eziyetli ukubeti vardır. (44) Biz, Kur'an'ı yabancı bir dille göndermiş olsaydık Arap kâfir-leri «— Onun âyetleri tafsıl ve beyan olunmalıydı! Bu ne! Dil yabancı, muhatap Arap, böyle şey mi olur?» diyeceklerdi. Onlara de ki Kur'an mü'minler hakkında ayn-i hidayet, ayn-i şifadır. Mü'min olmayanların ise kulaklarında ağırlık vardır, Kur'an onlara körlük vermiştir ³. Onlar uzak bir yerden çağırılanlar gibi çağırını görürler, sözleri-ni anlamazlar ⁴. (45) * Biz Musa'ya Kitap verdik, onda da ihtilâf olundu ⁵. Eğer Rabbin tara-fından cezalarının tehiri hakkında bir söz geçme-seydi aralarında iş olur biterdi ⁶. Hakikatte on-lar bunun hakkında ⁷ kuvvetli bir şüpheye düş-müşlerdi. (46) Her kim iyi iş işlese kendisi için işler, her kim kötülük yaparsa yine kendine eder, Rabbin kulları hakkında asla zulüm-kâr değildir.

¹ Ne evvel gelen, ne sonra gelen bir Kitap O'nu ya-nıyan sayamaz.

² Yani hiç bir taraftan O'na hâlel ârız olmaz. Mıslıl o, hiç bir muarız yok, menfaatine payan yok. Veya ma-zıye ve istikbale âlet haberleri ayan çıkamaz.

³ Gözlerini kör etmiştir. Kur'an'ı görececek gözleri yoktur.

⁴ Adem-i idrâk ve kabullerini temsildir.

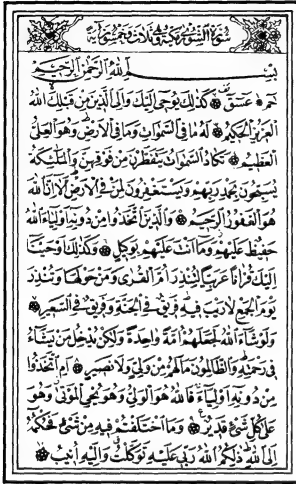
⁵ Üzülmek, Allah'ın Kitaplarında ihtilâf dülemek ya-lıx Kur'an hakkında değildir. Tevrat'ta da ihtilâfa düş-müşlerdi.

⁶ Eski ümmetlerde olduğu gibi bunların da gönülleri kırılırdı.

⁷ Kur'an veya Tevrat hakkında.

SÛRETÜŞŞURÂ

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) hâ mim (2) ayin sin kaâf (3) kezâlike yühiy ileyke ve illeleziyne min kablikellahül'azizülhâkîm (4) lehü mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, ve hüvel'alîyyül'azîm (5) tekâdüssemâvâtü yetefettarne min fevkühinne velmelâiketü yüsebbihühne bihamdi rabbihîm ve yestağfirüne limen fîyl'ard, elâ innallahe hüvelgafürürrahîm (6) velleziynettehazû min dünihî evliyâallahü hafîyzun aleyhim ve mâ ente aleyhim biyekîl (7) ve kezâlike evhaynâ ileyke kur'ânen arabîyyen lütünzire ümmelkurâ ve men havlehâ ve tünzire yevmelcem'i lâ reybe fîyh, ferîykun fîylcenneti ve ferîykun fîysseyr (8) ve lev şaâllahü lece'alehüm ümmeten vâhîdten ve lâkin yüdhülü men yeşâü fîy rahmetih, vezzâlmühne mâ lehüm min velîyyîn ve lâ nasîyr (9) emittehaszû min dünihî evliyâ, fallahü hüvelvelîyyü ve hüve yuhyîylmevtâ ve hüve alâ külli şey'in kadiyr (10) ve mahtelefütüm fîyhî min şey'in fehükümühü ilallah, zâlikümullahü rabbîy aleyhi tevekkeltü ve ileyhi üniyb.

HÂ, MİM, AYIN, SİN, KAF

(ŞÛRÂ) SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, mim, (2) Ayin, sin, kaf. (3) Yegâne galip ve hakim olan Tanrı bunun gibi ² sana ve senden evvel gelenlere vahiy eyler. (4) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur, O, yücüdür, uludur. (5) Gökler Tanrı'nın heybetinden birbiri üzerinde yarılmak gibi oluyor ³. Melekler Rablerini överek tenzih ederler. Yerde bulunan mü'minler için yarlıgannamak dilerler. Haberinizi olsun ki yarlıgayan Zat, Tanrı'dır. (6) Tanrı'dan başkasını tapacak edinenleri Allah görüp gözetler. Sen onların işlerine vekil değilsin. (7) Ana kasaba olan Mekke'yi ve etrafındakileri Arapları ⁴ azaptan, bahu-

sus kopmasında şüphe götürecek hiç bir şey bulunmayıp mahlûkatın toplanacağı günden ⁵ korkutmaklığın için sana Arabî Kur'an'ı böyle ⁶ vahiy ettik. Onlara bildir ki birtakımı uçmağa, birtakımı Tamu'ya ayrılacak ⁷. (8) Allah dileseydi onları bir tek ümmet yapardı. Fakat O, dilediğini fazl-ı keremiyle daire-i rahmetine sokar, ez nefislerine zulmedenlerin ne yâr ve iş görenleri ne medetkârları yoktur. (9) Yok onlar Allah'tan başka yâr ve iş görenler edindiler. Elllerinden tutacak yâr Allah'tır. Hem o, ölüleri diriltir, her şeye hakıyla kaadirdir. (10) Herhangi bir şeyde ihtilâf etmişseniz onun hakkında hüküm vermek Allah'a aittir. İşte bu Allah, benim Rabbidir, ben her bir işimde yalnız O'na güvenin, O'na müracaat edirim.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (53) âyettir.

² Yani bu Süredeki mânâlar, tevhîd, nübüvvet ve mead her peygambere vahiy olmuştur.

³ Veya Müşrikler üzerinde, yer üzerinde.

⁴ Veya diğer memleket ahalisini.

⁵ Bütün halk kıyamet günü toplanacağından o güne «Yevm'ül Cem' toplanma günü» denmiştir.

⁶ Her peygambere kendi dilyle vahiy ettiğimiz gibî.

⁷ Yani muvahhit ve mutıl, olanlar uçmağa, (Cennete) müşrik ve asî olanlar Tamuya (Cehennem) girecekler.

(11) fâtürüsemâvâtî vel'ard, ce'ale leküm min enfüsüküm ezvâcen ve minel'en'âmi ezvâcâ, yezreiküm fîyh, leyse kemîslihî şey', ve hüvessemî'ulbâsıyr (12) lehü makkâalîydüsemâvâtî vel'ard, yebşûtur- rızka lîmen yeşâü ve yakdır, innehü bi- küllî şey'in alıym (13) şere'a leküm mi- neddiyni mâ vassâ bihi nûhan velleziy evhaynâ ileyke ve mâ vassaynâ bihi ib- râhîyme ve mûsâ ve iysâ, en ekiymüd- diyne ve lâ teteferrekuü fîyh, kebûre alelmüşrikiyne mâ ted'ühüm ileyh, alla- hü yectebiy ileyhi men yeşâü ve yehdîy ileyhi men yünıyb (14) ve mâ tefer- rekuü illâ min ba'di mâ câehümül'ilmü bağyen beynehüm, ve levlâ kelîmetün sebekat min rabbike ilâ ecelin müsem- men lekudiye beynehüm, ve innelleziyne ürîsülkitâbe min ba'dihim lefîy şekkin minhü müriyb (15) felizâlike fed', ves- teküm kemâ ümirt, ve lâ tettebi' ehvâe- hüm, ve kul âmentü bimâ enzelallahü min kitâb, ve ümirtü lia'dile beyneküm, allahü rabbünâ ve rabbüküm, lenâ a'mâ- lünâ ve leküm a'mâlüküm, lâ huccete beynenâ ve beyneküm, allahü yecmau beynenâ, ve ileyhilmasıyr.

(11) Gökleri ve yeri yaratan Tanrı, sizin için cin- sinizden zevceler yarattığı gibi davarlardan da cinlerinden olmak üzere çiftler vaptı. O, sizi bu yolda artırıyor. O'nun hiç bir mîsli yoktur, hem O, işitir ve görür. (12) Göklerin ve yerin hazine- leri, anahtarları O'nundur. O, rızık dilediğine bol bol verir, dilediğine de azar azar verir. Çünkü O, her bir şeyi hakkıyla bilir. (13) O, size, Nuh'a ¹ vasiyet ettiğini, sana vahyettiğimizi, İbrahim, Mu- sa ve İsa'ya vasiyet eylediğimizi bir din yaptı ²: Dini doğrultun ³, ayrılığa düşmeyin ⁴, müşrikleri dine davetün onlara ağır gelmiştir. Allah dilediği- ni kendine ⁵ ayırır, hak'ka ve ta'at'a dönen kim- seyi de hidayete erdirir. (14) Onların dinde ayrı- lığa düşmeleri ⁶ ancak kendilerine tevhide ait ilim

¹ Nuh Alehyisselâm enbiya-i şeriat'ın birincisi ve en eskisi olmakla onunla başlanmıştır. Hazret-i Nuh'tan evvel ahkâm-ı mevrû'a yoktu. Hazret-i Âdem'in dini, tevhit ve masâlihî maasâ maksur idi. Bu hal Nuh Alehyisselâm za- manına kadar sürdü. Vacibât ve vazâif Hazret-i Nuh ile başladı. ² Nazm-ı kerim baş tarafta ikinci âyetteki icmali tafsîl ediyor. ³ Erkânını muhafaza edin, ona müdâvevet edin. ⁴ Müsterek din, dinî tevhitir. O da birdir. Yalnız onu ikame etme hususunda peygamberlerin yolu ayrır. Zikrolunan beş peygamberin şerâ'ı muazame-i mütte- cedeâ vardır. Bu beşi «Ulul'azam» dir, «ekâbir-i enbiyâ» dir. Onun için burada zikrolunmuştur. ⁵ Tevhidine. ⁶ Tev- hid-i Bârl veya nübüvvet-i Muhammedîye hakkında bir

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَمِمَّا لَا تَعْلَمُونَ أَنْزَلْنَا مَاءً فَرَزْنَاهُ لَكُمْ نَضِيجًا وَزَعْنُو
الْبَصِيرَ ۖ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ مِنْ قَبْلِهِ نَبِيٌّ ۚ وَهُوَ
الَّذِي قُلْنَا نَبِيًّا وَوَعَدْنَاهُ أَنْ يَكُنْ نَبِيًّا عَلَيْهِ سَخِرَ لَكُمْ
مِنَ الَّذِينَ يَرِيعُونَ فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
وَصَدَقْنَا بِإِذْنِهِ مَوْعِدَ مَوْسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ الَّذِينَ
وَلَا تَشْكُرُونَ ۚ فِيهِ كَذَبَ عَلَى الشَّرْكِينَ مَا لَدَعُوهُمُ وَإِلَى اللَّهِ
يُجْتَنَى ۚ إِنْ مِنْكُمْ مِنْ يَدْعُوهُ إِلَى عَيْدِهِ ۖ وَكُلُّكُمْ لَمِنْ جُنْدٍ
لَهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَ هُمُ الْعِلْمُ نَبِيًّا ۖ بَيْنَهُمْ نُوْحٌ وَإِبْرَاهِيمُ
وَعِيسَى وَنَبِيٌّ مِمَّنْ لَمْ تَكُنْ بِأَعْيُنِنَا ۖ قُلْ إِنَّمَا نَحْنُ
بَشَرٌ مِمَّنْ بَدَّلَ إِلَى بَحْلٍ مُسْتَعْتَبِينَ ۚ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ
أَوْدُوا الْكُتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَوْ نَشَاءُ لَمَنْعُكُمْ عَنْ ذَلِكَ
فَاعْرِضْ عَنْ مَعْصِيَةِ كُتَابِهِمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمُ
وَعَلَى اللَّهِ يَتَأَنَّى اللَّهُ مِنَ كِتَابٍ وَأَمْرٍ لَا عُدُولَ
بَيْنَكُمْ ۚ اللَّهُ رَشِيدٌ ۚ وَذِكْرُنَا لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَلَكُمْ لَكْرُ الْوَالِحَةِ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ ۚ اللَّهُ يَجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْوَالِحَةِ الْمَهْدِ ۖ

geldikten sonra oldu ⁷. Bu da aralarında haset ve inattan dolayı idi. Eğer Rabbinden muayyen za- manlarına kadar cezalarının tehiri hakkında bir söz geçmemiş olsaydı aralarında oluş olup biterdi ⁸. Onlardan sonra Kitab'a vâris olan müşrikler kuv- vetli bir şüpheye düşmekle hayrette kalmışlardır ⁹. (15) İşte bundan ¹⁰ dolayı tevhide davet et, sana nasıl buyrulmuşsa bu yolda güle sabit dur, onla- rın heveslerine uyma, de ki ben Allah'ın indirdiği Kitabı inandım, aranızda adalet yapmakla emro- lundum. Allah hem bizim Rabbimizdir, hem sizin Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin am- elleriniz size. Sizinle aramızda kavga kalmamıştır ¹¹. Allah kıyamette bizimle sizi biraraya toplayacak, hepimizin dönüşü O'nadır.

kısımını mû'min, bir kısmını kâfir olmaları. ⁷ Kendile- rin gönderilenlere peygamber tarafından hüccet ikame olunduktan veya bîset-i Muhammedî'yi bildikten sonra. ⁸ Dünyaada helâk oluruldı. ⁹ Yani bunların imana gel- memeleri, Ehli-i Kitap gibi hakikatı bildikten sonra mah- za, dık kafalı olmalarından nâsi değildir. Belki Kur'an-ı mübinde veya peygamberin kendisinde şüphe içinde kaldık- larından nâsıdır. Yahut Hristiyanlar ve Yahudiler kendi Kitaplarında şüphe içinde kalmakla beraber başkalarını da şüpheye düşürüyorlar. ¹⁰ Bu din tevhitte yeni bu ayrıldıktan. ¹¹ Çünkü hak zâhîrdır, sizin putlarınız âş- kârdır. Yahut sizin de dininiz var, bizim de dinimiz var- dır, aramızda kavga kalmamıştır.

وَالَّذِينَ يُجَادُونَ فَأُولَٰئِكَ مِنْ جَدِّ مَا اسْتَجَبَ لَهُمْ وَهُمْ
 خَالِفَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
 ۞ اللَّهُ الَّذِي تَنَزَّلُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ وَمَا يُدْرِيكَ
 لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۞ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا
 وَالَّذِينَ آمَنُوا سَتَجِدُونَ مِنْهَا وَمَا يَعْلَمُونَهَا اللَّهُ الْوَاقِعُونَ
 الَّذِينَ يَأْمُرُونَ فِي السَّاعَةِ لِقَىٰ سَيِّئًا يَسِيءُ ۞ اللَّهُ لَطِيفٌ
 بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْعَزِيزُ ۞ مَنْ كَانَ
 يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ فَلْيَبْذُحْ حَرْثَهُ وَمَنْ كَانَ
 يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا فَلْيَافِقْ فِيهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
 مِنْ شَيْءٍ ۞ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَكَرًا وَأَضْعَفُ حُجَّةً مِنَ الَّذِينَ
 مَا لَا يَأْتِيهِمُ اللَّهُ وَلَا كَلِمَةٌ الْفَصْلُ الْفَصْلُ الْفَصْلُ
 وَإِنَّا لَنَقُولُ لَكُمُ عَذَابُكُمْ أَيُّهُ ۞ تَرَىٰ الظَّالِمِينَ
 مُشْفِقِينَ لِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۞ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتٍ الْجَنَّاتِ لَهُمْ
 مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ۞

(16) vellezizne yühâccüne fiyllâhi min ba'dim dimestüciye lehü huccetühüm dâhırdatün inde rabbihim ve aleyhim gadabün ve lehüm azâbün şediyyd (17) allahüllezizy enzelekkitâbe bilhakki velmiyzân, ve mâ yüdiriye le'allessâ'ate kariyb (18) yesta'cili bihellezizne lâ yü'minüne bihâ, vellezizne âmenü müşfiküne minhâ ve ya'lemüne ennehelhakk, elâ innellezizne yümârüne fiyyssâ'ati lefiy dalâlin ba'ıyd (19) allahü latiyfün bi'ibâdihı yerzuku men yeşâ, ve hüvelkaviyyül'azızy (20) men kâne yüriydü harsel'âhreti nezid lehü fiy harsih, ve men kâne yüriydü harseddünyâ nü'tihı minhâ ve mâ lehü fiyl'âhreti min nasıyb (21) em lehüm şürekâü şera'ü lehüm mineddıyni mâ lem ye'zen bihillâh, ve levlâ kelimetülfashı lekudiye beynehüm, ve innezzeâlimiye lehüm azâbün elıym (22) terezzeâlimiye müşfikıyne minmâ kesebü ve hüve vâkı'un bihim, vellezizne âmenü ve amilüssâlihâti fiy ravdâtılennât, lehüm mâ yeşâüne inde rabbihim, zâlike hüvelfadlulkebıyr.

(16) Allah'ın dâveti kabul olunduktan sonra hâlâ İslâmı iptal etmek için çene çalanların iddia ettikleri bütün hüccetleri Tanrı yanında bâtıldır. Onlar Tanrının hışmına, şiddetli azaba uğrayacaklardır. (17) Doğru olmak üzere Kitabı ve teraziyi indiren ¹, Allah'tır. Ne bilirsin? ² Belki kıyametin kopması yakındır. (18) Ona inanmayanlar istihza ile onun pek çabuk gelmesini isterler. İnananlar ise onun hak olduğunu bilerek dehşetinden telâşa düşerler. Haberinizi olsun ki kıyametin kopması hakkındaki çene çalanlar haktan uzak bir sapıklığa düşmüşlerdir. (19) Allah, kulları hakkında lütfekârdır, dilediğine rızık verir, hem O,

kavidir, yegâne galiptir. (20) Kim ki âhiret ekinini isterse biz, onun ekinini artırırız. Bilâkis her kim dünya ekinini isterse ona da ondan verizir ³, fakat onun ahirette hiç bir payı yoktur. (21) Yoksa müşriklerin, Allah'ın izin vermediği bir şeyi kendileri için din gösteren mabutları mı vardır? Eğer kestirme söz geçmemiş olsaydı aralarında iş olup biterdi. Zalim olan kâfirler için acıklı bir azap vardır. (22) Sen o gün zalimleri yaptıkları fenalıklardan pek ziyade telâş içinde görürsün, halbuki o korktukları, başlarına gelecekler. İman getirip iyi amel işleyenler uçmak bahçelerinde bulunacaklar, Rableri yanında dilediklerine nâil olacaklar. İşte büyük inayettir budur.

¹ Veya hakkı tartan, halk arasında müsavî surette muamele eden şer'at veya adaleti indiren. Kitap ile hak âşikâr olur, şer'at ile muameleler tartılır.

² Bilemezsin, belki yalnız vahyî ile bilebilirsin.

³ Yani herkim âhiret sevabını isterse onun mukâfatını artırırız. Herkim dünyayı isterse ona da ondan verizir.

وَمِنَ الْبَاقِرَاتِ فَالْجَارِ فِي الْغَوَا لَا غَلَاظَ ۖ إِنَّ دِينَكَ لِكَبِيرٍ
فَطُلُّنَ رَوَاكِعَ ظُهُرِهِ ۚ ذَٰلِكَ لَا يَأْتِي كُلَّ مَنَابِرٍ
شَكُورٍ ۖ أَوْ يُوقِفُهُنَّ يَمَاجِكُوهَا كَسُوءِ وَصْفٍ مِّنْ كَبِيرٍ ۖ وَبِطَلِّ الْبَرِّ
يُحَادِّثُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَمْ يَمُرْ بِهِمْ ۖ فَأَوْبَتْهُمْ مِنْ شَيْءٍ قَنَاعٍ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۚ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ۖ وَالَّذِينَ يَخِينُونَ كِتَابَنَا وَالْأَنفُسَ الْمَوَاجِرَ وَآيَاتِنَا
مَا عَصَوْهَا يُفَعِّرُونَ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا لَوْ لَمْ يَمُرُوا بِهَا لَمْ يَكُنُوا
الصَّلَاةَ وَالْمَرْسُورَىٰ سَبْعُونَ وَمِائَةً رَّفَعُوا رُفْعًا نَّيْفُونَ ۖ
وَالَّذِينَ آمَنُوا لَوْ لَمْ يَمُرُوا بِهَا لَمْ يَكُنُوا ۖ وَجَمَاعًا سَبْعُونَ
سَبْعَةً مِّثْلَهَا فَرَفَعُوا صَوْتَهُ عَلَىٰ اللَّهِ لَا يَضِبُ
الْأَطْلَافَ ۖ وَلَكِنَّ نَصْرَ بَدَلِيلٍ ۖ وَأُولَٰئِكَ مَا لَمْ يَمُرُوا بِهَا
أَنَّمَا السَّبِيلُ عَلَىٰ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ لَنَاسٍ وَيَعْبُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
أَمْرٍ ۚ وَلَٰكِنَّ نَصْرَ عَدَايَايَهُ ۖ وَلَكِنَّ نَصْرَ عَدَايَايَهُ ۚ ذَٰلِكَ كَيْنَ
عَمْرُ الْأُمُورِ ۖ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّجِرٍ ۚ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ مَّوَدِعٍ ۚ وَالْعَادَاةُ يَتَوَكَّلُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ سَبِيلٍ ۖ

(32) ve min âyâtihilcevâri fıylbahri kel' a'lâm (33) in yeşe'yüskindirriyha feyazlelne revâkıde alâ zahrih, inne fıy zâlike leâyâtin liküllü sabbârin şekür (34) ev yûbikhünne bimâ kesebû ve ya'fü an kesıyr (35) ve ya'lemelleziyne yücâdilüne fıy âyâtinâ, mâ lehüm min mahıys (36) femâ ütiytüm min şey'in femetâ'ul-hayâtiddünyâ, ve mâ idallâhî hayrûn ve ebkaâ lilleziyne âmenû ve alâ rabbihim yetevakkellün (37) velleziyne yetcenibûne kebâirel'ismi velfevâhıse ve izâ mâ gadıbhüm yağfırûn (38) velleziyne nestacâbü lirabbihim ve ekaamussalâte ve emrühüm şûrâ beynehüm ve mimmâ rezaknâhüm yünfikuûn (39) velleziyne izâ esâbehümülbagıyü hüm yentesırûn (40) ve ve cezâü seyyietin seyyietün mislühâ, femen afâ ve asleha fe'ecrühü allallah, innehü lâ yühubbuzzâlimıyn (41) ve lementesare ba'de zulmihî feülâike mâ aleyhim min sebiyl (42) innemessebiylü alelleziyne yazlimünnenâse ve yebğüüne fıyl'ardı bigayrılhakk, üläike lehüm azâbün elıym (43) ve lemen sabere ve gafere inne zâlike lemin azml'ümür (44) ve men yudlillillâhü femâ lehü min vellyıyn min ba'dıh, ve terezâzâlimıyne lemmâ re'evül'azâbe yekuülüne hel ilâ mereddin min sebiyl.

(32) Dağlar gibi denizde yürüyen gemiler de O'nun kudretini gösteren âlâmetlerdendir. (33) O, dilediye rûzgârı durdurur da gemiler yüzünde durakalır. İşte bunda ziyadesiyle sabır ve şükür edenler hakkında ibretler vardır. (34) Yahut O, gemidekilerin kazandıkları günahların cezası olarak gemileri batırıp onları helâk eder ve birçok günahıtan vaz geçer de bunları batırmaz. (35) Böyle muamele eder. Bir de âyetlerimiz hakkında cıdale girişenler kendileri için azabımızdan kurtuluş olmadığını bilmiş olsunlar. (36) Size dünya malından verilen şey dünya diriliğinde geçinecek kadardır. Allah yanında bulunan mükâfât iman getirip Rablerine güvenenler hakkında, (37) Şirk ve nıfak gibi büyük günahlardan, hayasızlıklardan kaçınıp öfkelenedikleri zaman öfkelerini yutup yarlıgayanlar hakkında; (38) Rablerinin davetine icabet edip namazı dosdoğru kılanlar, işlerini birbirine danışarak görenler, rızık olmak üzere verdiği-

miz şeylerden hayra harcedenler hakkında; (39) Yolsuzluğa mâruz kalınca öc alıp haddi geçmenler hakkında, daha iyidir, daha payıdardır. (40) Kötülüğün cezası, yine onun gibi kötülüktür. Bununla beraber her kim kendine zulmedenlerden vazgeçer ve onlarla barışırsa onun mükâfâtı Allah'a ait olur. Allah zulüme girişenleri sevmeyiz. (41) Her kim zulme uğradıktan sonra zalimden haddi geçmeksizsin öcünü alırsa onlara ceza vermek ve çıkışmak için hiç bir yol yoktur. (42) Ancak nâs'a zulmeden, yeryüzünde haksız yere yolsuzlukta bulunanlar hakkında böyle bir yol vardır. Onlar için acıklı azap vardır. (43) Her kim zulme katlanır öc almayıp yarlıgarsa işte bu hareket, en iyi bir harekettir, büyüklerin kârıdır. (44) Allah her kimi yoldan çıkarırsa Allah'tan başka onun işini görecektir yoktur. Zalimlerin azap gördükleri zaman «— Acaba dünyaya dönmeye bir yol var mıdır?» dediklerini göreceksin.

(45) ve terâhüm yu' redûne aleyhâ hâşî-
iyyne minezzülüli yenzurûne min tarfin
hafiyîy, ve kaâlelleziyyne âmenü innelhâsî-
riynelleziyyne hasirü enfüşehüm ve ehliyh-
im yevmelkıyâmeh, elâ innezzâlimiyyne
fiy azâbin mukıym (46) ve mâ kâne le-
hüm min evliyâe yansurühüm min dü-
nillâh, ve men yudlillâhü femâ lehü min
sebiyl (47) isteciybü lirabbiküm min
kabli en ye'tiye yevmün lâ meredde lehü
minallâh, mâ leküm min melcein yevme-
zin ve mâ leküm min nekiyr (48) fein
a' redü femâ erselnâke aleyhim hafiyzâ,
in aleyke illelbelâag, ve innâ izâ ezaknel'-
insâne minnâ rahmeten feriha bihâ, ve
in tüşibhüm seyyiletün bimâ kaddemet
eydiyhim feinnel'insâne kefür (49) lillâhi
mülküssemâvâtı vel'ard, yahluku mâ ye-
şâ¹ yehebü limen yeşâü inâsen ve yehebü
limen yeşâüz-zükûr (50) ev yüzevviçühüm
zükrân ve inâsâ, ve yec'alü men yeşâü
akıymâ, innehü alıymün kadıyr (51) ve
mâ kâne libeşerin en yükellimehullahü
illâ vahyen ev min verâi hücâbîn ev yür-
sile resülen feyhâhiye bi'iznihi mâ yeşâ,
innehü alıyyün hakıym.

وَرَبُّهُمْ يُعَذِّبُهُمْ عَلَيْهِمْ غَازِئِينَ مِنَ الْدُّنْيَا لِيَنْظُرُوا مِنْ
طَرَفٍ وَيَقُولُوا لَهُمْ نَارًا غَاسِقَةً مِنَ الْأَدْنِ حَسِيرًا
أَفْهَسَهُمْ وَأَعْدِيَهُمْ قَوْمًا لِلْغَيْبِ الْأَدْنَىٰ أَفْهَامِينَ فِي
عِلَاقِهِمْ ۖ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ الْآلَاءِ يَنْصُرُونَهُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلَّهُ اللَّهُ فَقَالَ مِنْ سَبِيلٍ ۖ اسْتَجِيبُوا
لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ قَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ
مِنْ حَظٍّ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ۖ فَإِنَّا عَرَضُوا فَمَا
أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا غَاسِقًا لَكَ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَوَيْحًا
إِنَّا أَفْهَمْنَا الْإِنْسَانَ مَنَاجِدَ فَجَعَلْنَا لِيَوْمِ الْيَوْمِ مَنَاجِدَ
بِعَاقِبَتِهَا يُدْعَىٰ بِهِمْ قَوْمًا لَا الْإِنْسَانَ كَذَبُوا ۖ اللَّهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُخَافُ مَنَاجِدَ ۖ يُسَبِّحُ لِلْبَيْتِ أَنَا أَنَا
وَهُبَّ لِلْبَيْتِ أَلْذَكْوَرُ ۖ أَوْتُوهُمْ ذِكْرًا وَآثَارًا
وَيُحْمِلُ مِنْ بَيْتِ عَقِيمًا أَيْ عَابَةً ۖ وَدَبَّرَ ۖ وَمَا كَانَ
لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحِيدًا ۖ وَوَدَّ أَنْ يُجَاجِبَ
أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَآثِرًا ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ حَكِيمٍ ۖ

(45) O gün zalimlerin, kendilerine ârız olan rüş-
vaylıktan dolayı hâkir bir halde ateş önüne geti-
rildiklerini, korkularından ateşe yan gözle bak-
tıklarını göreceksin. Mü'min olanlar — Asıl zi-
yankârlar, kıyamet günü kendilerine de, ailelerine
de ziyan verenlerdir¹ diyecekler. Haberiniz olsun
ki zalimler kumldayamayacak azaptaki kalacaklar.
(46) Onlara Allah'tan başka yardım edecek² hiç
bir yâr yoktur. Allah her kimi yoldan çıkarırsa
o kimse doğru bir yol bulamaz. (47) Allah tara-
fından çevirilmeyecek olan bir gün gelmeden ev-
vel Rabbinizin davetini kabul edin. O gün, kaçıp
sığınacak bir yer yoktur. Âmalinizi inkâra da me-
cal yoktur. (48) Eğer onlar senden yüz çevirirler-
se üzülmeye, çünkü biz seni görüp gözetici³ gön-
dermedik. Sana yalnız risaleti tebliğ etmek düşer.

Biz, ne zaman tarafımızdan insana bir rahmet ve
nimet tattırsak onunla şımarır, şâyet elleriyle yap-
tıkları işten dolayı başlarına bir musibet gelse he-
men nankör kesilir. Çünkü insan nankördür. (49)
Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O, ne diler-
se onu yaratır. Dilediğine kız evlât bağışlar, diler-
diğine de erkek evlât bahşeder. (50) Yahut çeşit
olarak men kız, hem erkek evlât verir. Dilediğini
de kısır kılar; Çünkü O, hakkiyle âlim, hakkiyle
kaadirdir. (51) Vahiyle⁴ veya perde ardından⁵
olması veya bir elçi gönderip ona kendi izniyle di-
lediği şeyi vahiy etmesi⁶ suretlerinden başka hiç
bir suretle Allah'ın konuşması hiç bir insana mü-
yesser olamaz. Çünkü O, yüce⁶ dir, içinde hâ-
kimdir.

¹ Yahut azaptan kurtaracak.

² Kendilerinden sâdir olan amelleri meyanında mat-
lup olacak veçhiyle muvafık kılmaya memur değilsin. Kalb-
lerinde iman ve ta'at yapacak değilsin.

³ Yani ilham ve rüya ile. Hazret-i İbrahim'de, Haz-
ret-i Musa'nın validesinde olduğu gibi.

⁴ Bâzı kurenasına perde ardından söyleyen padışa-
hın hâlini temsil ediyor. Yani sözünü iştir, amma kendi
sini gömmez. Hazret-i Musa'da olduğu gibi. Veya melek
vastasiyle iştir.

⁵ Umumi surette enbiyâ-i kıramda olduğu gibi.

⁶ Mahlûkâtın sıfatından münezzehtir.

(52) ve kezâlike evhaynâ ileyke rûhan min emrinâ, mâ künte tedriy melkitâbü ve le'l'ymânü ve lâkin ce'alnâhü nûren nehdiy bihi men neşâü min ibâdinâ, ve inneke letehdîy âlî sırâtın müstekîmâ (53) sırâtullahillezi lehü mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, elâ illallahi tesyîrül'ümür.

SÜRETÜZZUHRUF

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) hâ mim (2) velkitâbilmübeyn (3) innâ ce'alnâhü kur'ânen arabîyyen le'al-leküm ta'kûlûn (4) ve innehü fîy üm-milkitâbî ledeynâ le'aliyyûn hakîym (5) efenadrübü ankümüzzikre safhan ve kün-tüm kavmen müsrifiyn (6) ve kem ersel-na min nebiyyin fiyl'evveliyin (7) ve mâ ye'tiyhim min nebiyyin illâ kânü bihi yestehziûn (8) fe'ehleknâ eşedde min-hüm batşen ve mehdâ meselül'evveliyin (9) ve lein se'eltehum men halakassemâ-vâtî vel'arda leyeukûlünne halakahünnel'-azîyzül'alîym (10) elleziy ce'alekümül'ar-da mehden ve ce'ale leküm fîyhâ sübülen le'alleküm tehtedûn.

(52) Bu vahiy gibi sana öz emrimizden bir ruh ¹ vahiy ettik. Halbuki sen bundan evvel Kitabın ve imanın ² ne olduğunu bilmezdin. Fakat biz bunu kullarımızdan dilediğimizi hidayete götürmek için bir nur kıldık. Sen hakikatte Kur'an ile hal-ki doğru yola, (53) Göklerde ve yerde bulunan her şeyin sahibi olan Tanrı yoluna götürürsün. Haberiniz olsun ki her bir iş Tanrı'ya döner.

ZUHRUF SÖRESİ [3]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, mim. (2 - 3) Burhan ile apaşıkâr olan Kitap hak'ki için, mânâlarına akıl erdiresiniz diye biz, onu Arap dili ile bir Kur'an ⁴ yaptık. (4) O,

ana Kitapta yazılı, nezdimizde sabittir. Şanı yü-cedir ⁵, hikmet ile doludur ⁶. (5) Siz haddi aşan bir kavimseniz ⁷ sizi başı boş bırakıp Kur'an'ı si-ze beyandan ⁸ vaz mı geçelim. (6) Sizden evvelki-lere de nice peygamberler göndermişik de küfür-leri peygamber göndermemize mâni olmamıştı. (7) Onlara hiç bir peygamber gelmemiştir ki on-lar onu istihzaya almamış olsunlar. (8) Biz de bunlardan daha güçlü, kuvvetli olan o akvâmı he-lâk ettik. Evvelkilerin kıssaları nice yerde geçmiş-ti. (9) * Onlara «— Gökleri ve yeri kim yarattı?» diye soracak olursan onlar herhalde «— Yegâne galip ve hakkıyla âlim olan Tanrı yarattı» diyeceklerdir. (10) O Tanrı ki yeryüzünü size istirahat beşiği yapmış, gidiceğiniz yere kolaylıkla gidebil-meniz için yeryüzünde yollar yapmıştır.

¹ Kur'an veya Cibrill emîn gönderdik.² Namaz, oruç, gusul, gibi iman-ı ger'îyl.³ Mekke'de nâzil olmuş (89) âyettiler.⁴ Kitab-ı mübin ile yine Kur'an-ı mübinin Arap dili ile indirilmesine yemin olunuyor.⁵ İndirilen diğer Kitaplar arasında nazmı ile muciz olmakla şanı pek âlîdir.⁶ Veya muhkemdir.⁷ Veya böyle bir kavim olduğunuzdan dolayı.⁸ Veya o günü beyandan, azabı tebliğden.

(11) velleziy nezzele minessemâi mâen bikader, fe'enşernâ bihi beldeten meytâ, kezâlike tuhrecün (12) velleziy halekal'ezvâce küllehâ ve ce'ale leküm minelfülki vel'en'âmi mâ terkebün (13) lîtestevü alâ zuhûrihi sümme tezkürü ni'mete rabbiküm izesteveytüm aleyh, ve tekuülû sübhânellezîy sehharâ lenâ hâzâ ve mâ künâ lehü mukrinîyne (14) ve innâ ilâ rabbînâ lemünkâlibün (15) ve ce'alû lehü min ibâdîhi cüz'â, innel'insâne lekefûrûn mübiyn (16) emitteharâ mim mâ yahluku benâtîn ve asfâküm bilbeniyn (17) ve izâ büşşire ehadühüm bimâ darabe lirrahmâni meselen zalle vechühü müsvedden ve hüve kezîym (18) evemen yüneşşeu fiylhilyeti ve hüve fiylhîsâmi gayrû mübiyn (19) ve ce'alûlmelekettelzeziyne hümm ibâdürrahmâni, inâsâ, eşehidû halkahüm, setüktebü şehâdetühüm ve yüs'elün (20) ve kaülû levşâerrahmânü mâ abednâhüm, mâ lehüm bizâlike min ilmin in hümm illâ yahrusün (21) em âteynâhüm kitâben min kablihi fehüm bihi müstemsikün (22) bel kaülû innâ vecednâ âbâenâ alâ ümmetin ve innâ alâ âşârihim mühtedün.

وَالَّذِي يَزِلُّ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَنْزِلُ فَاصْبِرْنَا بِهِ بَلَدَةً مِّنْ يَّوْمٍ
كَذَلِكَ نُخْرِجُكَ وَالَّذِي يَخْلُقُ أَلَدًا وَّجَعَلْنَا لَكُمُ
مِّنَ الشَّجَرِ أَلًا وَانْصَبْ مَا تَرَىٰ كُيُومٌ ۖ لَّتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ
ثُمَّ تَكُونُ أَتْرَابًا ۚ وَكَذَٰلِكَ أُنزِلُ إِلَيْكُمُ السُّورُوتُ عَنَّا وَنُفَوِّسُهَا
إِلَيْكَ خُرُوجًا ۚ وَهَٰؤُلَاءِ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا آلَ إِبْرَٰهِيمَ
لَمَّا نَبَايَا ۚ وَجَعَلُوا آلَهُ مِّنْ عِبَادِهِ وَجَعَلْنَا آلَ إِبْرَٰهِيمَ
لَكُمُ مِّنْهُنَّ ۖ أَمَّا اخْتِلَافُ مَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ
يَٰأَبِينَا ۖ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ
وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَاطِمٌ ۖ أَوَّحٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ ۖ فَاجْلِسْ
وَهُوَ فِي الْخِصَاءِ عِزٌّ مِّنْهُنَّ ۖ وَجَعَلُوا لِلْمَلَائِكَةِ الَّذِينَ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا كُنَّا أَشَدَّ وَاحِدَةً سَكَتَ شَهَادَتُهُمْ
وَيُسَبِّحُونَ ۖ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَا هُمْ مَّا لَهُمْ
بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِن هُمْ إِلَّا عَصَايُونُ ۖ أَمَّا آتَانَا هُمْ بِكُلِّ
مِنْ قَبْلِهِ فَمَهْمُ بِهِ مُمْسِكِينَ ۚ قَالَ الْآلُ إِنَّا وَجَدْنَا
آبَاءَنَا عَلَىٰ عِصْيَانٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ ۖ

(11) Gökten elverecek kadar yağmur indiren O'dur. Biz kuru bir halde bulunan bir memlekete onunla yeni bir hayat veririz. Siz de böylece kabirlerden çıkarılacaksınız. (12) Her sınıf mahlûkatı yaratan, gemi ve davarlardan sizin için binecek yapan O'dur. (13) Ta ki onların arkasına doğrulurken ¹ Rabbinizin nimetlerini hatırlayasınız. Üzerine doğrulduğunuz vakitte şöyle diyesiniz: «— Bunu bize müsahhar kılan Tanrı tamamıyla münezzehtir. Yoksa onu za'fetdemezdik. (14) Biz herhalde Rabbimize döneceğiz». (15) Mûşrikler bazı kullarını onun bir cüz'ü ² yapmışlardı. İnsan hakikaten apaşıkâr bir nankördür. (16) Yoksa Allah yarattığı mahlûkattan kızları kendine alıp oğulları size mi ayırdı? Bu nasıl iş! (17) Onlardan biri esirgeyen Tanrı'nın hem cinsi kıldıkları ³ kız

evlâdıyle müjdelense öfkesinden yüzü kapkara kesilir. (18) Onlar, süs içinde yetişip kavga sırasında delilini ⁴ gösteremeyen kadın kısmını Allah'ın kızı yapıyorlar öyle mi? (19) Mûşrikler esirgeyen Tanrı'nın kulları olan melekeleri dışı yaparlar. Onlar, melekelerin yaratıldıkları zaman hazır mıydılar. Onların bu şehadet ve iddiaları yazılacak, bundan dolayı kıyamette sorguya uğrayacaklar. (20) Onlar «— Esirgeyen Tanrı dileseydi biz putlara tapmazdık» derler. Onların bu babta hiç bir bilgileri yoktur. Onlar yalandan başka ⁵ bir şey söylemezler. (21) Yoksa biz onlara Kur'an'dan evvel sözlerini tasdik eder bir Kitap verdik de onlar ona mı yapıyorlar? (22) Öyle bir şey yok, belki onlar «— Biz babalarımızı bu yolda bulduk, biz de onların izlerince gidiyoruz» demişlerdir.

¹ Ayagını üzüngiye korken.

² Çocuğu veya ortağı.

³ Veya esirgeyen Tanrıya ayırdıkları, isnat ettikleri,

misal getirdikleri.

⁴ Maksadını ispat edemeyen.

⁵ Veya zan ve tahminden başka.

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا قَالَ مُتَرَفِعًا
إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ مَآخِلَ أَمَةٍ وَإِنَّا نَارِيهِمْ مُتَنَدِّهِمْ ۖ قَالَ
أَوَلَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ رَسُولًا نَذِيرًا ۖ وَجَعَلْنَا لَكُمْ لِهَاجَتِكُمْ آيَةً ۖ وَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهِ بُرْهَانٌ ۖ فَنَزَّلْنَا بِقَرِينَةٍ
قَالَ أَرْسِلْ نَبِيًّا كَمَا أُرْسِلْتُمْ ۖ فَاتَّبَعْنَاهُ فَنَقَضْنَا بَيْعَهُمْ ۖ فَنَتَّخِذَ الْوَهْدَىٰ ۖ وَأَذَانًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ وَتَوَفَّىٰ رَبِّي
بِرَأْسِهِمْ ۖ وَمَا تَعْبُدُونَ إِلَّا الْأَلْبَانِ فَطَرْتُ فِي قُلُوبِهِمْ مِصْبَدًا ۖ
وَجَعَلْنَا كَلِمَتهٖ بَاقِيَةً لِّعِبَادِهِمُ لِيُعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّهُمْ
هُوَ الْوَالِي ۖ وَأَنَّهُ هُوَ سَخِرَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ ۖ فَغَوَّيْتُمْ عَنْهُ ۖ وَكَانَ جَاءُ هُتُوتِ الْوَحْيِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَارِهِونَ ۖ
وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ الْفَرَقَانُ ۖ فَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مِّصْرَاطٌ ۖ هُمُ الَّذِينَ يُقِيمُونَ رَحْمَةً لِّرَبِّكَ تَتَذَكَّرُ بِهِ نَبَاتٌ مِّنْ
بَاقِيَةِ الْوَحْيِ ۖ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ ۖ وَجَعَلْنَا
بَعْضَهُم بِضَآئِفٌ لِّبَعْضٍ ۖ وَجَعَلْنَا لِكُلِّ فِرْقَانٍ كَلِمَتًا ۖ وَلَوْلَا
أَن يَكُونَ لَنَا آيَةٌ ۖ وَوَاحِدَةٌ لِّجَمَلِكُمُ الَّذِي يَنْفَكُونَ بِأَرْحَامِنَ
لِيُؤْمِنُوا بِسُفْهَانٍ مِّنْ بَاقِيَةِ الْوَحْيِ ۖ وَمَعَارِجٍ سَلْبًا يَنْظُرُونَ ۖ

(23) ve kezâlike mâ erselnâ min kablike fiy karyetin min nezîrin illâ kâne müterefühâ innâ vecednâ âbâenâ alâ ümmetin ve innâ alâ âsârihim muktedûn (24) kaâle evelev ci'tüküm biehdâ mimma vعتدüm aleyhi âbâeküm, kaâlû innâ bimâ ürsiltüm bihi kâfirûn (25) fentekamnâ minhüm fanzur keyfe kâne âkibetülmü-kezzibiyn (26) ve iz kaâle ibrahîmü liebiyi ve kavmihi inneniy berâün mimma ta'büdün (27) illeleziy fetareniy feinnehü seyhdiyn (28) ve ce'alehâ kelimeten bâkiyeten fiy akibihi le'allahüm yerciün (29) bel metta'tü häülâi ve âbâehüm hattâ câehümülhaku ve resülün mübiyn (30) ve lemmâ câehümülhaku kaâlû häzâ sihriün ve innâbihi kâfirûn (31) ve kaâtü levlâ nüzzile hâzelkur'ânü alâ recülün minelkaryeteyni azyım (32) ehüm yaksimüne rahmete rabbik, nahnü kasemnâ beynehum ma'yasetehüm fiylhayâtiddünyâ ve refa'nâ ba'dahüm fevka ba'dun derecâtin llyettehze ba'dühüm ba'dan suhriyyâ, ve rahmetü rabbike hayrün mimma yecma'ün (33) ve levlâ en yekünennâsü ümmeten vâhideden lece'alnâ limen yekfürün birrahmâni libüyütihim sükuften min fiddatin ve ma'ârice aleyhâ yezherüne.

(23) Böylece senden evvel her ne zaman bir kasabaya azapla korkutur bir peygamber gönderdikse o kasabanın zenginleri ¹ itaat etmeyip «— Babalarımızı bu yolda bulduk, biz onların izlerince gideceğiz» demişlerdi. (24) Kavmine de ki ben size babanızdan bulduğunuz dinin daha doğrusunu getirecek olsam da yine babalarınızın dininde kalacak mısınız? Onlarsa «— Sizin getirdiğiniz dini yine tanı mıyoruz» dediler. (25) Biz de onlardan öc aldık, peygamberleri yalancı sayanların hangi akıbete uğradıklarını gör de üzülmce. (26) Hani İbrahim babasına ve kavmine: Ben yaptıklarınız putlardan iliştiğini kestim, (27) Ben ancak beni yaratana taparım, çünkü O, beni doğru yola götürür» demişti. (28) İbrahim bu sözü doğru yola dönebilmeleri ümidiyle zürriyetleri arasında baki kalacak bir vasiyet olmak üzere bıraktı. (29) Hayır, ümidi gibi çıkmadı, ben, bun-

ları ve babalarını kendine hak olan Kur'an ve peygamberliği apasıkâr olan peygamber gelinceye kadar dünyada safa ile geçindirdim. (30) Onlara hak olan Kur'an gelince «— Bu, büyüdür, biz onu tanı mıyoruz» dediler. (31) «— Ne olurdu! Bu Kur'an bu iki kasabanın devletli adamlarına ² inseydi!» dediler. (32) Rabbinin rahmeti olan peygamberliği onlar mı taksim edip dilediklerine peygamberlik veriyorlar? Biz dünyâ diriliğinde onların mâişetlerini aralarında taksim ettik, birini diğerine iş gördürmek için ³ birinin derecesini öbürünün üstüne geçirdik. Rabbinin rahmeti onların topladıkları paradan daha iyidir. (33) Halkın bir tek ümmet olması gibi bir hal halasaydı ⁴ esirgeyen Tanrı'yı tanımayanların evlerinin tavanlarını, üzerinden çıktıkları merdivenlerini,

¹ Veya elebağları.

² Ya Mekke'den Velit bini Muğir'eye veya Taiften Urvetü bini Mes'ude. Urve şeref-i İslâm ile müşerref olmuş ise de Velit kâfir olarak bu dünyadan geçmişti.

³ Ta ki beraber yaşamış olsunlar, aralarında ülfet hasıl olsun, böylece mesalibi âlem namızında kalsın.

⁴ Yani halk kâfirleri refah ve nimette görmekle kâfir olmağa ragbet etmeselerdi.

(34) ve libyûtilihim ebvâben ve sürüren aleyhâ yettekiûn (35) ve zuhrufâ, ve in küllü zâlike lemmâ metâ'ulhayâtiddünyâ, velâ'âhretü inde rabbike lilmüttekiyn (36) ve men yağsû an zikrîrrahmâni nûkayyid lehü şeytân fenહે lehü kariyn (37) ve innehüm leyasuddünehüm anis-sebiyli ve yahsebhâne ennehüm mühte-dün (38) hattâ izâ câenâ kaâle yâ leyte beynly ve beyneke bu' delmeşrikayni febi'selkariyn (39) ve len yenfe'akümü'l-yevme iz zalemtü enneküm fiyl'azâ bi müsterikün (40) efe'ente tüşmî'ussumme ev tehdiyl'umye ve men kâne fiy dalâlin mübiyn (41) feimma nezhebenne bike feinnâ minhüm müntekimün (42) ev nûriyennekellezly ve'adnâhüm feinnâ aleyhim muktedirün (43) festemsik billezly ühiye ileyk, inneke alâ sıratın müstekıym (44) ve innehü lezikrün leke ve likavmik, ve sefve tüş'elün (45) ves'el men erselnâ min kablike min rüşülinâ ece'alnâ min dünirrahmâni âliheten yu'bedün (46) ve lekad erselnâ müsâ biâyâtınâ ilâ fir'avne ve melâihî fekaâle inni resülü rabbil'âle-miyn (47) felemma cæhühüm biâyâtınâ izâhüm minhâ yadhakün.

(34) Evlerinin kapılarını, üzerlerine yaslandı:kları tahtları hep gümüşten yapardık; (35) Onları altı-na, ziynete boğardık ¹. Bütün bu şeyler dünya dirliğinin geçmesinden ibarettir, Rabbinin yanında âhiretteki nimet elbette fenalıklardan sakınan-larındır. (36) Her kim esirgeyen Tanrı'yı anma-ya karşı körlük gösterirse biz ona yoldaş olmak üzere bir şeytan katarız. (37) Şeytan onları her halde doğru yoldan çevirirler, halbuki onlar ken-dilerini doğru yolda sanırlar. (38) Nihayet o, yol-daşı ile beraber huzurumuza gelince yoldaşına «— Keşke aramız gün doğuşu ile gün batışı ² kadar uzak olsaydı! Sen, ne kötü yoldaşmışın!» diyecek. (39) Onlara «— Bugün pışmanlığınız as-la size fayda vermeyecek, çünkü siz dünyada zul-metmişsiniz ³. Orada nasıl yoldaşsanız burada da azabı birlikte çekeceksiniz.» denecek. (40) Sen sağırlara söz iştirebilir misin? Veya körleri, apa-

وَيُؤْتِيهِمُ أَنْوَابًا وَسُيَّرًا عَلَيْهِمْ كَيْفُؤْنَ ۖ وَذُخْرًا
وَأَن كُلَّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِغَنِيٍّ ۖ وَمَنْ يَشَأْ عَنِ زِكْرِ الرَّحْمَنِ يَقَعْ لَهُ سَخَطًا ۚ
قَوْلُهُ رَبِّنَا ۖ وَأَنَّهُمْ يُصَدُّوْنَ عَنْ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُوْنَ
أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ مَا قَالُوا كَانَ يَنْبَغِي وَجَيْلًا
بَعْدَ الْمَرْفَعَةِ فَيَسْأَلُ الْعَرَبِينَ ۖ وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ
أَنكُمُ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ۖ أَفَأَنْتُمْ تَسْمِعُ الصَّمَّ أَوْ تَهْدِي
الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۖ فَأَمَّا تَذَكُّرًا لِّكَ
فَأَمَّا أَنَّهُمْ فَتَنْفَعُونَ ۖ أَأَنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۖ أَمْ أَتَاَهُمْ
فَأَمَّا عَلَيْكُمْ مُّتَدْرِفُونَ ۖ فَاسْتَمِعْ بِالْأَيْمَانِ أَلَيْسَ
أِنَّكَ عَلِمْتَ مَطَاطِنَ تَبْيِيهِ ۖ وَأَنَّهُ لَوَ كَرِهَ لِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تَنصَلُونَ ۖ وَنَسْتَأْذِنُ رَسُلَنَا مِنْ دُونِكَ
أَجَلًا مِنْ دُونِ الرَّحْمَٰنِ ۖ يَعْبُدُونَ ۖ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِالْأَيَّاتِ الْوَخُونَ وَمَلَائِكَةً فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ يَنْتَهِيضُونَ ۖ

çık sapıklıkta bulunanları doğru yola götürülebilir misin? (41) Şayet onların azabını görmeden evvel seni nezdimize götürürsen her halde âhirette de onlardan, öç alırsız ⁴; (42) Yahut onlara vaadettiğimiz azabı sağlığında sana gösteririz, bizim onlara gücümüz yeter. (43) Artık sana ne vahiy olunmuşsa ona sarıl. Çünkü sen doğru yoldasın, (44) Kur'an sana da, kavmine de büyük bir şereftir. Hakkını eda hususunda sorguya uğraya-caksınız. (45) Senden evvel gönderdiğimiz peygamberlerden sor ⁵ ki esirgeyen Tanrı'dan başka tapılacak mâbûtlar yaptık mı? (46) * Biz Musa'yı mücizelerimizle Firavun'a ve saltanatına şerik olan ileri gelenlerine göndermişiz. Musa onlara «— Ben âlemlerin Rabbi olan Tanrı'nın peygamberiyim» dedi. (47) Musa onlara mücizelerimizle varınca hemen onlar, bu mücizelere gülüştüler.

¹ Çünkü dünya nimetinin nezdimizde kıymeti yoktur.

² İki müteakiblî şeyin birinin adı diğerinin adıyla zikrolunması arap âdetinden olmakla nazm-ı Cillide «Maş-rukayn İki gün doğuşu» vârit olmuştur.

³ Yahut bugün dünyadaki zulmünüz belli olunca uzak-

lığı istememiz asla fayda vermeyecek.

⁴ Nazm-ı Celli kâsem makamında olmak üzere mü-ekketir.

⁵ Onların din ve milletlerine bakıp ahvalını tetkik et, ümmetlerinden ve ulamasından sor.

وَمَا زِيَادَتُهُ إِلَّا أَكْثَرُ مِنْ نَجْمَاتِهَا وَأَخَذَ تَاهُرًا بِالْعَذَابِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا لَئِنْ السَّاعِيْنَ أَرَادُوا أَنْ
يَبْعَثُوا عِندَكَ رَسُولًا مُتَّبَعُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَأَقْتُلَنَّ عَنْهُمْ
الْعَذَابَ إِذَا تَاهَرُوا فَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ قَالُوا
يَا قَوْمِ الْيُسُوفُ عَلَيْكُمْ صُرُوفُهَا فَمَا تَتْلُونَ مِنْ
كِتَابٍ فَلَا تَصِيرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنْتُمْ خَيْرٌ مِنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَبْنُوعٌ
وَلَا يَكُنَّ آيَاتُكَ لِلْكَافِرِينَ ﴿٥٢﴾ قُلْ لَا أَتْلُو عَلَيْكُمْ سُورَةَ مِنَ
ذَهَبٍ وَلَا وَجْهًا مَعَهُ الثَّيْلُ كَذِبُ الَّذِينَ قَالُوا فَاسْتَحْتَفَ
قَوْمُهُ قَالُوا عُوذُ بِاللَّهِ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ قُلْنَا
اسْمِعُوا أَنْتُمْ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكُمْ مَا نَكْتُبُ فِي الْكِتَابِ وَلَقَدْ
سَلَكُوا مَسَاجِدَ لِلدَّخْرِ ﴿٥٤﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا عَلَى آلِ يَسْرِينَ
أَذْقَمَ لَهُمْ مِنْهُ صَبَدُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَاءٌ مِنْ سَمَاءٍ لَا نَرَاهُ لَنَكُنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥٦﴾ قُلْنَا
أَتَعْبَأُ بِكُمْ وَلَكُمْ آيَاتُ الْكِتَابِ فَالْيَوْمَ نَجْعَلُ الْوَقْرَ
أَغْبَىٰ عَلَيْكُمْ وَنَجْعَلُكُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَكَوْنَتُمْ
بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ مَلَكٌ فِي الْأَرْضِ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكُمْ

(48) ve mâ nuriyhim min âyetin illâ hiye ekberü min uhtihâ ve ehaznâhüm bil'azâbi le'allehüm yerci'un (49) ve kaâlû yâ eyyühessâhrüd'u lenâ rabbeke bimâ ahide indeke innenâ lemühütedün (50) felemmâ keşefnâ anhümül'azâbe izâhüm yenküsun (51) ve nâdâ fir'avnû fîy kavmihi kaâle yâ kavmi eleyse lîy mülkü mısre ve hâzihil'enhârü tecrî min tahtîy, efelâ tübsürün (52) em ene hayrün min hâzellezîy hüve mehiynün ve lâ yekâdü yübiyn (53) felevlâ ülkîye aleyhi esviretün min zehebin ev câe ma'ahülmelâketü mükterintîyn (54) festehaffe kavmehü fe'te'at'üh, innehüm kanû kavmen fâsikiyn (55) felemmâ âşefüñentekamnâ minhüm feagraknâhüm ecma'îyn (56) fece'alnâhüm selemen ve meselen lil'âhîriyn (57) ve lemmâ duribebnû meryeme meselen izâ kavmüke minhü yasiddün (58) ve kaâlû câlihethinâ hayrün em hû, mâ darebühü leke illâ cedelâ, bel hüm kavmün hasımün (59) in hüve illâ abdüñ en'amnâ aleyhi ve ce'alnâhü meselen libeniy isrâîlî (60) ve lev neşâü lece'alnâ minküñ melâiketen fiyl'ardı yahülürfün.

(48) Onlara hiç bir mucize göstermedik ki biri diğerinden daha büyük olmasın. Böyle mucizelerin hiç birini kabul etmediler, biz de onları eğri yoldan dörebilmeleri için azaba giriftar ettik. (49) Onlar şöyle dediler: «— Sihirbaz! ¹ davetine icabet edeceğine sana taahhüd eden Rabbine dua et de bizden felâketi kaldırsın. Şayet bizi bu felâketten kurtarırsan biz de doğru yola geliriz». (50) Vaktaki üzerlerinden azabı kaldırdık. Derhal ahitlerini bozdular. (51) Firavun kavmi arasında, övünerek şöyle nida etti: «— Mısır padişahlığı benim değil midir? Bu ırmaklar köşkünün altından akıyor mu? Azamet ve şevketini görmüyor musunuz? (52) Yok, ben sözü hemen beyan edemeyecek derecede âciz olan bu adamdan daha değerliyim ». (53) «— Eğer dediği doğruysa ona niye altın bilezikler verilimemiş? ² Yahut onunla beraber bulunmak üzere niye melekler inmemiş?»

(54) Fir'avun kavmini alık buldu da böyle aldatı. Bunlar da ona ita'at ettiler. Çünkü bunlar fâsik kimselerdi. (55) Onlar inat etmekle pek ziyade hısmımızı celbedince kendilerinden öğ aldık da topunu birden boğduk. (56) Bunları sonrakilere ibret ve misal ve destan kıldık. (57) Meryem oğlu; misal olarak getirilince derhal kavmin bundan sevinip bağıştılar ³. (58) Peygambere dediler ki acaba bizim mâbutlarımız mı hayırlıdır? Yoksa o mu hayırlıdır ⁴. Onların sana karşı bu misali getirmeleri ⁵ ancak yaygara etmek içindi. Maksadını bililerlerdi. Hayır, onlar pek kavgacı kimselerdi ⁶, (59) Meryem oğlu, nimetimize nâil ettiğimiz ve İsrail oğullarına ibret verecek bir misal kıldığımız bir kuldân başka bir şey değildi. (60) Biz dileseydik sizi helâk ile yeryüzünde yerinize geçecek melekler yapardık.

¹ Nazarlarından sihirbazlık büyük bir ilim olmakta tâzim makamında «Hâzik! Âlim! Kâmil!» yerinde «shirbaz» demişlerdi.

² Hazret-i Musa'nın lisanında tutukluk olmakla riyasete yararmış demek istiyor.

³ O vakitler riyasete münâsip gördükleri kimsenin kollarına altın bilezikler, boynuna altın gerdanlıklar takarlardı. Fir'avun, âdetleri veçhile böyle söylüyor.

⁴ Hazret-i İsa Aleyhisselâm da mâbut olmakla neye

bizim mâbutlarımızı zem, onu, methediyorsun? İşte mâlûp oldun ⁵ diye yaygara ettiler.

⁵ Kendi mâbutları melâike olmakla mâbutlarını Hazret-i İsa'dan daha hayırlı biliyorlardı. Yahut selbeti İsa daha hayırlıdır, o Cennemeye gircine bizim mâbutlarımız da beraber olursun.

⁶ Böyle şeyleri sormaları.

⁷ Yahut azılı düşmanlardır.

(61) ve innehü le'ilmün lissâ'ah, felâ temterünne bihâ vettebi'ün, hâzâ sırâtun müstekıym (62) ve lâ yasuddennekümüş-şeytân, innehü leküm aduvvün müblıyn (63) ve lemmâ câe ıysâ bılbeyyinâti kaâle kad ci'tüküm bılhikmeti ve lüübeyyine leküm ba'delleziy tahtelifüne fıyh, fette-kullahe ve ety'ün (64) innallahe hüve rabbiy ve rabbüküm fa'büdüh, hâzâ sırâtun müstekıym (65) fahtelefel'ahzâbü min beynihim, feveylün lillezıyne zalemü min azâbi yevmin elıym (66) hel yanzurüne illessâ'ate en te'tıyehüm bağteten ve hüm lâ yeş'urün (67) el'ehlulâı yevmeizin ba'dühüm liba'dın aduvvün illelmüttel-kıyn (68) yâ ibâdı lâ havfün aleykümül-ıeyme ve lâ entüm tahzenün (69) elle-ziyne âmenü bıyââtınâ ve kânü müslımiyn (70) üdhulülcennete entüm ve ez-vâcüküm tuhberün (71) yütâfı aleyhim bıshâfın min zehebin ve ekvâb, ve fıyhâ mâ teştehiyhıl'enfısi ve telezkül'a'yün, ve entüm fıyhâ hâlidün (72) ve tilkel-cennetülletıy üristümühâ bimâ küntüm ta'melün (73) leküm fıyhâ fâkiletün kesıyretün minhâ te'külün.

(61) Şüphe yok ki Kur'an o ¹ ve kıyametin yaklaşımasına bir âlâmettir. Sakın kıyametten şüphe etmeyin, bana ² tâbi olun, işte doğru yol budur. (62) Sakın şeytan sizi doğru yoldan çevirmesin. Çünkü o, size besbelli bir düşmandır. (63) İsa açık mucizeler getirince dedi ki ben size hikmet ³ getirdim, bir de deinde ihtilâf ettiğiniz şeyin bazı-sı size beyan edeceğim. Artık Allah'tan sakı-nın, bana da itaat edin, (64) Allah benim de Rabbimdir sizin de Rabbinizdir, bu halde bana ibadet edin. İşte bu, doğru bir yoldur. (65) Onlar bölük bölük olup aralarında ihtilâfa düştüler ⁴. Kıyamet gününün acıklı azabından öz ne-fislerine zulmedenlerin vay haline! (66) Onlar far-kında olmaksızın kıyametin ansızın kendilerine

وَأَنذَرْتَهُمَ لِمَا سَاءَ فَلَا يَتَذَكَّرُونَ ۖ وَأَنذَرْتَهُمْ هَٰذَا صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ۖ وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ أَن تَذَكَّرُوا ۖ وَمِنْكُمْ وَكَلَّاءَ عِيسَىٰ ۖ إِن يَتَذَكَّرُ إِلَّا قَالُوا جِئْتُمْكُم بِالْحِكْمَةِ ۖ وَلَا يَزِيدُ لَكُمُ الْعَصْرَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ قَالُوا اللَّهُ وَطَبَعُونَ ۖ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ۖ فَانْتَظِرُوا الْآخِرَ ۖ إِن مِّنْ بَيْنِهِمَا قَوْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِّنْ عَذَابٍ يُّؤْتُونَ ۖ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا النَّسَاءَ ۖ إِنَّ نَارَ جَهَنَّمَ خَيْرٌ ۖ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۖ وَلَا أَجَلَ ۖ أَوْ يُؤْمِنُونَ ۖ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا يَتَخَوَّفُونَ ۖ عَلَيْهِمُ الْيَوْمَ ۖ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ۖ أَذْخَلُوا الْجَنَّةَ ۖ أَنتُمْ وَآزْوَاجُكُمْ تُخْبَرُونَ ۖ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَفَائٍ مِّنْ ذَهَبٍ ۖ وَكُتَابٍ ۖ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنفُسُ وَتَكْذِبُ الْأَعْيُنُ ۖ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۖ وَلِلَّهِ الْجَنَّةُ الْأُولَىٰ ۖ وَهُوَ عَالِمُ الْغُيُوبِ ۖ فَسَا تَعْمَلُونَ ۖ كَذَّبُوا بِهَا ۖ فَكَيْفَ يُكْفِّرُ بِهَا ۖ فَكَيْفَ تَأْكُلُونَ ۖ

gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar. (67) O gün, azabın şiddetinden dostlar birbirle-rine düşman kesilirler ⁵, sakinlar başka ⁶. (68 - 69 - 70) Allah onlara şöyle diyecek: «— Kulla-rım! Bugün sizin için korku yoktur, üzülmeyiniz de. O kullarım ki âyetlerimize inanıp erimimize münkat olmuşlardı ⁷. Siz, zevcelerinizle beraber zevk ve sefayla ⁸ vakit geçirmek üzere Cennete girin». (71) Onlara altın tabaklar ve testiler için-de türlü türlü yiyecek ve içecek dolaştırılacak, can-ının istediği, gözüün hoşlandığı ne varsa hepsi ora-da bulunacak. Siz mü'minler orada devamlı kala-caksınız. (72) İşte bu Cennete işlediğiniz iyilikler-den dolayı vâris oldunuz. (73) Orada sizin için pek çok meyveler vardır, onlardan yiyeceksiniz.

¹ Kur'an veya Meryem oğlu.

² Benim peygamberime, şeri'atıma.

³ İncil veya şeri'at.

⁴ Hristiyanlar «İsa Allah'tır - Allah'ın oğludur - üç-ten biridir» dediler. Yahudiler ise külliyen peygamberli-ğini inkâr ettiler.

⁵ Bana mazarratı değmesin, ondan dolayı beni tut-masınlar diye.

⁶ Veya Allah uğrunda dost olanlar başka.

⁷ Veya dinde ihlâs üzere idiler.

⁸ Veya pek ziyade ağırılanmak üzere.

إِنَّا لَجُؤْمِرُونَ بِعَذَابِكُمْ حَالِدُونَ لَا يَغْفِرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ وَمَا ظَنَّا لَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا فِي الظَّالِمِينَ
وَنَادُوا يَا مَلِكُ لِمَنْ لَيْسَ إِلَهُنَا قَالَ أَنْتُمْ مَكِيدُونَ لَعْنَةُ
جِبْرِائِيلَ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا كَانُوا فِي هَاهُنَا أَمَّا مِمَّنْ
قَاتَا مِمَّنْ هُوَ أَوْ لَا تَحْسِبُونَا لَوْلَا أَنَّكُمْ تَتَّقُونَ اللَّهَ
بَلْ وَرُسُلَنَا الَّذِينَ يَكُونُونَ فُلَانٍ كَانَ لِلزَّخْرِ وَكَذَلِكَ
أَوَّلَ الْأَسْبَابِينَ سُبْحَانَ رَبِّكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَاطِيَةً قَدْ زُفِرَ لَكُمْ وَلَيْسَ أَمْرًا بِأَهْوَى
يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَفِي
الْأَرْضِ إِلَهُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ وَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا عِنْدَهُ عِزُّ السَّعَادَةِ وَالْيُسُ
رُجْعُونَ وَلَا تَلِكِ الْآيَاتُ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ الشَّعَاعَةِ
إِلَّا مَنْ هَدَى الْبَاطِلُ وَهُوَ يَكُونُ وَلَكِنْ سَأَلْتُمْ عَنْ ظُلْمَتِهِمْ
يَقُولُونَ اللَّهُ قَانِ يَوْمَ تَكُونُ وَتَبِيلُهُ يَأْتِيَانِ هُوَ لَاءُ قَوْمٍ
لَا يُؤْمِنُونَ فَاضْعُفْ لَهُمْ لَعْنَةً مَتَّسِفُونَ

(74) innelmücrimiyne fîy azâbi cehenne-
me hâlidûn (75) lâ yuğfetterû anhum ve
hüm fîyhi müblisûn (76) ve mâ zalem-
nâhüm ve lâkin kânû hümüzzâlimiyn
(77) ve nâdev yâ mâlikü liyakdi aleynâ
rabbük, kaale inneküm mâkisûn (78) le-
kad ci'nâküm bilhakki ve lâkinne ekse-
reküm lilhakki kârihûn (79) em ebremü
emren feinnâ mübrimûn (80) em yahse-
büne ennâ lâ nesme'u sirrehüm ve nec-
vâhüm, belâ ve rûsûlünâ ledeyhüm yektü-
bûn (81) kul in kâne lirrahmâni veleddin
fe'enâ evvelül'âbidiyn (82) sübhâne rab-
bissemâvâtî vel'ardü rabbil'ârşî ammâ ya-
sîfûn (83) fezerhüm yahûdü ve yel'abû
hattâ yülâkû yevmeühümüllezî yü'adûn
(84) ve hüvellezî fîyssemâi ilâhûn ve
fîyl'ardü ilâh, ve hüvelhakimül'alîym
(85) ve tebhârekellezi lehi mülküsemâ-
vâtî vel'ardü ve mâ beynehümâ, ve indehü
ilmüssâ'ah, ve ileyhi türce'ün (86) ve lâ
yemliküllezîyne yed'üne min dühîşşe-
faâte illâ men şehide bilhakki ve hüm
ya'lemûn (87) ve lein se'eltehüm men
halakahüm leyeküülünallahü fe'ennâ
fe'ennâ yü'fekûn (88) ve kıylihi yâ rabbi
inne hâülâi kavmün lâ yü'minûn (89)
fastah anhum ve kul selâm, fesevfe ya'-
lemûn.

(74) Günahkârlar yok mu, onlar cehennem aza-
bında devamlı kalacaklardır. (75) Azapları sükü-
net bulmayacak ¹, onlar ümitsiz bir halde azapta
kalacaklar. (76) Biz onlara azap etmekle zulmet-
medik, fakat onlar kendilerine zulmettiler. (77)
Onlar, cehennem bekçisine «— Malik! Rabbine
niyaz et ki bize ölümlerini müyyiz sanıyorlar? Elbette
hepsini işitiyoruz. Yanlarında bulunan elçilerimiz
hepsini yazıyorlar. (81) De ki faraza esirgeyen
Tanrı'nın çocuğu olsaydı ona ilk evvel ben tapar-
dım. (82) Göklelerin, yerin Rabbi, arş'in da Rabbi
olan Tanrı onları dedikleri bu sıfatlardan tama-
miyle münezzehtir. (83) Artık onları bırak da va-

adolundukları azap gününe kavuşuncaya kadar
beyhude işlere girişsinler, oynasınlar. (84)
Gökte de yerde de mâbut, O'dur. Hem O, hakim-
dir, hakkıyla âlîmdir. (85) Göklelerin, yerin ve ara-
larında bulunan bütün şeylerin mülk ve saltanatı
kendisine mahsus olan Zat'ın hayır ve bereketi
çoktur ². Kıyametin ne zaman kopacağını bilmek
O'na mahsustur. Siz O'na döneceksiniz. (86) İsa
ve Üzeyir ve Melâike gibi Allah'tan başkasına ta-
panlar, onların şefaatine nâil olamazlar. Ancak
Hak'ka şehadet edip ³ lisâniyle şehadet ettik-
lerini kalplerile bilen mü'minler şefaatinde nâil
olurlar ⁴. (87) * Onlara kendilerini «— Kim ya-
rattı» diye soracak olsan her halde «— Allah ya-
rattı» diyeceklerdir. O halde, niye ibadetten dö-
nüyorlar? (88) Peygamberin sözü şöyledir: Yâ
Rab! Bunlar iman getirmez bir cemaattir ⁵. (89)
Artık onlardan vazgeç, onlara «— Aramızda mü-
salemet olsun» de, onlar hangi akıbete uğrayacak-
larını yakında anlayacaklardır.

¹ Veya azapların aratı arasını kesilmeyecek.

² Sana zarar vermek üzere mekr ve hilelerini nast
sağlam yapmışlar ise biz de onlara vereceğimiz ceza; öy-
le sağlam yaptık. Veya küfür ve tekziple nast kat'iyette
hüküm ve ıstıraf eylemişler ise biz de cezalarında öylece
kat'iyette hüküm ettik.

³ Veya namı şâil olsun

⁴ Şehadet kelimesini getirip.

⁵ Yani Melâike, İsa ve Üzeyir Aleyhisselâm bunlara
şefaat edebilirler. Yahut Allah'ı bırakarak yaptıkları mâ-
butlar zamlarına rağmen şefaat etmek hakkına mâlik ola-
mazlar. Şu kadar ki, Hak'ka şehadet edip kalplerile kon-
di şehadetlerini bilenler şefaat hakkına mâlik olurlar. Yal-
nız onlar şefaat edebilirler.

⁶ Yani bunlarda iman ümidli yoktur.

SÛRETÜDDÜHAN

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) hâ mim (2) velkitâbilmübıynı (3) innâ enzelnâhü fıy leyletin mübâreketin innâ künnâ münzirıyn (4) fıyhâ yüfreku küllü emrin hakiymin (5) emren min indinâ, innâ künnâ mürsilıyn (6) rahmeten min rabbik, innehü hüvessemıy'ul'aliym (7) rabbissemâvâti vel'ardı ve mâ beynehümâ, in küntüm mükünlın (8) lâ ilâhe illâ hüve yuhiy ve yümiyt, rabbüküm ve rabbü âbâikümül' evvelıyn (9) bel hüm fıy şekkin yel'abün (10) fertekub yevme te'tıyssemâü bıdühânın mübiyn (11) yağsennâs, hâzâ azâbün elıym (12) rabbenekşif annel'azâbe innâ mü'minün (13) ennâ lehümüzzikrâ ve kad câehüm resülün mübiynün (14) şümme tevellev anhü ve kaalü mu'alemin mecnün (15) innâ kâşifül'azâbi kaliylen inneküm âidün (16) yevme nebtüşşübatşetelkübrâ, innâ müntekümün (17) ve lekad fetennâ kablehüm kavme fir'avne ve câehüm resülün kerıym (18) en eddû illeyye ibâdallah, innıy leküm resülün emiyn.

DUHAN SÖRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, Mim. (2) Belli ve apaşıkâr olan Kur'an hakkı için ², (3) Biz onu mübarek bir gecede ³ indirdik ki onunla kâfirleri azapla korkuturuz. (4) O gece hikmete uygun olan her iş ⁴ nezdimizden sâdır olan bir emirle ⁵ ayrılır. (6) Rabbin tarafından bir rahmet eseri olmak üzere peygamberler göndeririz. (6) Çünkü O her şeyi işitir, hakkıyla bilir. (7) O, göklerin, yerin ve aralarında bulunan bütün mahlûkun Rabbidir. Eğer yakın sahibiyerseniz peygambere inanın. (8) O'ndan başka tapacak yoktur. O, diriltir. O öldürür. O, sizin de Rabbinizdir, evvelki babalarınızın da Rabbidir. (9) Onlar bunu yakinen bilmezler, belki şüphe içindedirler, seni eğlenceye alırlar. (10) Artık gö-

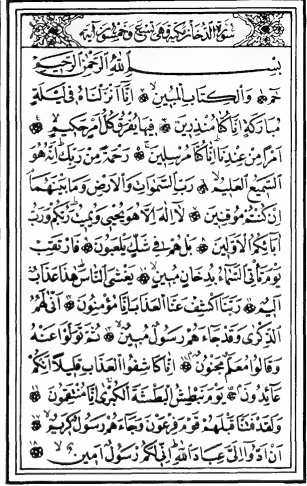
¹ Mekke'de nâzil olmuş (59) âyetlidir.

² Yahut Levh-i mahfuz hakkı için, kütüb-ü münzele-i semaviyye hakkı için.

³ Kur'an-ı mübin nâzil olan gecede, yahut Kadır gecesinde.

⁴ Veya sağa sağlam olan, tağvir ve tedbiri kabil olmayan her iş.

⁵ Vahyimiz ile veya halkın işi olmak üzere veya ilim ve tedbirimiz ile.

gün açık bir duman savuracağı günü ⁷ gözetle, (11) O duman o halkı büriyecek, (12) Birbirlerine diyecekler ki: — İşte acıklı bir azap. Ey Rabbimiz! Bu azabı üzerimizden kaldır. Bizler mü'min olacağız. (13) Bunlar için öğüt ve ibret nerede! Onlara apaşıkâr mucizelerle peygamber ⁸ geldiği halde yine inanmadılar, (14) Ondan yüz çevirip — O, öğretilmiş bir divaneder ⁹ dediler. (15) Biz üzerinizden bu azabı az bir müddet kaldıracamız, siz ise yine küfre düşeceksiniz. (16) O gün ⁹ biz onları sımsıkı kavrayıp tutacağız, biz onlardan öç alacağız. (17) * Onlardan evvel Firavun kavmini de imtihana çektik. Onlara mükerrem ve muazzez bir peygamber gelmiş (18) Ve şöyle demişti: Tanrı'nın kulları olan İsrail oğullarını bana verin ¹⁰. Ben size gönderilmiş emniyetli bir peygamberim.

⁷ Hikmete uygun olan her bir iş birbirinden ayrılmış, tafsilat olumsuz veya halk için ahkâm yapılmıştır.

⁸ Açıktan yer ile gök arasında bir duman kaplamış görcekleri, başlarına büyük bir felâket geleceği günü bekle.

⁹ Veya doğruluğu apaşıkâr olan Peygamber.

¹⁰ Veya Bedir'de veya kıyamette.

¹¹ Onları tutmayın veya Tanrı'nın kulları: Bana itaat ederek imanınızı gösterin.

وَأَن لَّا تَسْأَلُوا عَلَى الْغَدِ إِنَّا إِنَّمَا نَبْذِرُ الْبَلَّ بِمَنْ يَشَاءُ رَبُّنَا إِنَّمَا تَسْأَلُونَ
 رَبَّيْكُمْ وَأَن تَرْجِعُونَ ۝ وَإِن لَّمْ تَدْعُوا إِلَى قَاعِ غَدٍ وَلَوْ
 قَدَّعَارَيْنَا هُتُوًّا لَا يَفْعَلُ مَا كُنْتُمْ مُخْبِرُونَ ۝ فَاسْتَجِبْ دُعَاءَ
 الَّذِينَ يَدْعُونَ ۝ وَأَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُم جَمْعٌ مُّتَعَدِّونَ ۝
 كَذَرُوا مَرْجَاتِنَا وَنَحْمُوتُ ۝ وَزُرُوعُ وَمَقَارٍ مَّكْبُورٍ ۝ وَنَحْمُوتُ
 كَأَنفُسِنَا فَالْكَافِرِينَ ۝ كَذَلِكَ وَأَوْزَيْنَا قَوْمَنَا الْآخِرِينَ ۝
 فَمَا تَجِدُ عَلَيْهِمُ النَّتَاءَ ۝ وَالْأَرْضَ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ۝
 وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ مِيثَاقًا بَلَّيْنَا لَهُمْ ۝ مِنْ فِرْعَوْنَ وَآلِهِ
 كَانُوا عَلَيْهِمُ الْمُسْرِفِينَ ۝ وَلَقَدْ أَخَذْنَا نَارَهُمْ عَلَى
 الْعَالَمِينَ ۝ وَأَتَيْنَاهُمْ مِنَ الْأَيَّاتِ مَا يَدْرُونَ ۝
 أَنَّهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۝ إِن هِيَ إِلَّا مَوْتٌ أَنزَلْنَاهُ ۝ وَمَا نَحْمُوتُ
 بِمُسْرِفِينَ ۝ فَمَا وَابَا إِنَّا أَن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ أَهَرَجَبِينَ
 أَمْ قَوْمُ مِصْرَ ۝ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ أَنَّهُمْ كَانُوا
 مُخْبِرِينَ ۝ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا رَجَبِينَ ۝
 مَا خَلَقْنَاهُمْ إِلَّا الْإِنْسَانَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَسْكُرُونَ ۝

(19) ve en lâ ta'lû alallah, inniy âtiy-
 küm bisultânin mübiyn (20) ve inniy
 uzû birabbîy ve rabbiküm en tercümün
 (21) ve in lem tû'minû lîy fa'tezilün
 (22) fede'â rabbhehü enne hâülâi kavmün
 mücrimün (23) te'esri bl'ibâdiy leylen
 inneküm müttebe'ün (24) vetrükülbahre
 rehvä, innehüm cündün muğrekuñ
 (25) kem terekü min cennâtın ve uyü-
 nin (26) ve zürü'n ve makaâmin keriy-
 min (27) ve na'metin kânü fîyhâ fâki-
 hiyn (28) kezâlik, ve evresnâhâ kavmen
 âhariyn (29) femâ beket aleyhimüsse-
 mâü vel'ardu ve mâ kânü munzariyn
 (30) ve lekad necceynâ beniy İsrâiley
 minel'azâbilühîyni' (31) min fir'avn,
 innehü kâne âliyen minelmüsriflyn (32)
 ve lekadihternâhüm alâ' ilmin alef'âle-
 miyn (33) ve âteynâhüm minel'âyâti mâ
 fîyhî belâün mübiyn (34) inne hâülâi le-
 yekuülüne (35) in hiye illâ mevte'tünel'-
 üllâ ve mâ nahnü bîmünseriyn (36) fe'tü
 blâbâinâ in küntüm sâdıkyın (37) ehüm
 hayrün em kavmü tûbbe'in velleziyne
 min kablihim, ehleknâhüm innehüm kâ-
 nû mücrimiyn (38) ve mâ halaknessemâ-
 vâti vel'arda ve mâ beynehumâ lâ'ibiyın
 (39) mâ halaknâhümâ illâ bilhakki ve
 lâkinne ekserrehüm lâ ya'lemün.

(19) Tanrı'ya karşı kabarmayın, ben size apaçık hüccetler getirdim, (20) Beni taşlamanızdan benim de Rabbiniz, sizin de Rabbiniz olan Tanrı'ya sığınırım. (21) Eğer bana inanmayacak olursanız benden uzak olun ¹. (22) Onlar Musa'dan ellerini çekmediklerinden Musa Rabbine söyle niyaz etti: Bunlar günahkâr bir cemaattir. (23) Duası kabul olunmakla ona «— Kullarıma gece çık, siz Firavuncular tarafından tâkip olacaksınız, (24) Denizi durgun ² bırak, çünkü onlar boğulacak adamlardır.» dedik. (25) Onlar boğuldular, nice bahçeleri, nice pınarları, (26) Nice ekinleri, nice hoş konakları, (27) Zevk ve safa ile geçirdikleri nice nimetleri bırakıp gittiler. (28) Onları böyle mahrum ettiğimiz gibi yerlerine dinleri, kavmiyetleri başka bir kavmi ³ vâris yaptık. (29) Onlara ne gök, ne yer ağıladım ⁴. Onlara helâkleri

için de mühlet verilmedi. (30) * Biz İsrail oğullarını Firavunun hakaretili azabından ⁵ kurtardık. (31) Çünkü o, kabarmıştı, haddi aşanlar katarına girmişti. (32) * Biz, İsrail oğullarını hallerini bilerek cihana ihtiyar etmiştik. (33) Onlara belli bir nimeti havi mücizeler verdik ⁶. (34) Bunlar ⁷ derler ki: (35) Ölümümüz bu dünyadaki ilk ölümünden ibarettir. Biz, bir daha dirilecek değiliz. (36) Eğer dâvanızda gerçekseniz babalarımızı diriltip getirin. (37) Onlar mı daha kuvvetli, şevketlidir, yoksa Tübbe' kavmi mi? ⁸ Onlardan evvel gelen Âd ve Semud kavmi mi? Biz onları bu haldeyken helâk ettik, çünkü günahkâr bir kavimdiler. (38) Biz gökleri, yeri ve aralarındaki mahlûkâtı boşu-boşuna yaratmadık. (39) Biz onları ancak hak ve hikmete uygun yarattık. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler.

¹ Bana dokunmayın, benden elinizi çekin.

² veya geçtiğiniz gibi ikkiye ayrılmış bir halde veya açık, geniş.

³ İsraili oğullarını veya başkalarını.

⁴ Âdetde göre vârit olmuştur veya onları yer, gök ahalisi aldırmadı.

⁵ veya hakaretili azaptan, yani Firavun'dan.

⁶ Yelwe kuşu, Kudret helvası, Firavun'dan kurtulmaları gibi.

⁷ Mekke müritleri.

⁸ Yemen padişahlarına Tübbe' denirdi. Cahiliyyet zamanında Tübbe', İslâm zamanında halife makamındaydı. Kavmi putperest, kendisi ise Tevrat'a inanmış bir muvahhidli. İsmi Ebu Kerb Es'ad idi.

(40) inne yevmelfaşlı miykaâtühüm ecma'lyn (41) yevme lâ yuğniy mevlân mevlân şey'en ve lâ hüüm yunsarüne (42) illâ men rahimallah, innehu hüvel'azizüzzührahıym (43) inne şeceretezzakkümü (44) ta'âmül'esiym (45) kelmühl, yağlıy fiylbutünü (46) kegalyilhamiym (47) hü-zühü fa'tlühü ilâ sevâilcahiym (48) sümme subbü fevka re'sihi min azâbilhamiym (49) zük, inneke entel'azizülkeriym (50) inne hâzâ mâ küntüm bihi temterün (51) innelmüttekayne fîy makaâmin emiym (52) fîy cennâtin ve uyün (53) yelbesüne min sündüsün ve istebrakın mütekaâbiliyn (54) kezâlik, ve zevvecnâhüm bihürin ıyn (55) yed'üne fîyhâ bküllü fâkiletin âminiyn (56) lâ yezükuüne fîyhelmevte illelmevetel'ülâ, ve vekaâhüm azâbelcahiym (57) fadlan min rabbik, zâlike hüvel fevzü'l'azıym (58) feinnemâ yessernâhü bilisânike le'allehüm yetezekkerün (59) fertekb innehum mürtakbün.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ بِمَا جَمَعْتُمْ ۖ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ
مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا أَوْلَاهُمْ ۚ يَتَصَرَّوْنَ ۚ
اللَّهُ أَذِنَ لَهُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۚ إِنَّ شَجَرَةَ الزَّكَاةِ
عَلَامُ الْآلَةِ ۚ كَالَّذِينَ بَطِلُ فِي الْفُتُونِ ۚ كَعَلَى
الْحَبِيبِ ۚ خُذُوهُ فَاعِلُوهُ السَّوَاءُ الْحَكِيمُ ۚ ثُمَّ
صَبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيبِ ۚ ذُقْ أَفْكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ۚ إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ تَقْرَوْنَ ۚ
إِنَّ الْقَيْنَ فِي مَتَابِعِ أَمِينٍ ۚ وَجَنَادٌ وَعُقُوبٌ ۚ
يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ۚ كَذَلِكَ
وَرَوَّحْنَاهُمْ بِخُرُوجِ الْعَيْنِ ۚ يَدْخُلُونَ فِيهَا فِي أَكْوَاجِلٍ
فَالْكَبَرُ أَمِينٌ ۚ لَا يَدْخُلُونَ فِيهَا الْمَوْتُ إِلَّا الْمَوْتُ
الْأُولَىٰ وَوَفَّيْنَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۚ فَصَلَاةً زَبَدًا
ذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ۚ فَلَا تَأْمَنُوا بَمَا فِي بَاسِكُمْ
لَسَّاهُمْ يَدُكَ كَرُومٌ ۚ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(40) Hak ile bâtilın ayrılacağı gün ¹ yok mu, o, hepsinin birarada toplanacakları muayyen bir vaktir. (41) O gün, dostun dosta ² hiç bir faydası olmaz, kimse kimseden yardım da görmez, (42) Meğer ki Allah'ın merhamet ettiği kimseler olsun. Çünkü O, yegâne galiptir, merhametlidir. (43) Muhakkak ki zakkum ağacı (44) Günaha düşkün kâfirlerin yiyeceğidir, (45) Erimiş bakır gibidir ³. (46) Kaynar su gibi karınlarda kaynar. (47) Zebanilere şöyle denecek: «— Bunu tutun, sürükleyerek Cehennem ortasına atın, (48) Sonra başına kaynar su azabını dökün. (49) Zebaniler diyecekler: Bunu tat, sen za'munca muazzaz ve mükerremdin. (50) İşte bu, dünyadayken şüphelendiğiniz azaptır. (51) Sakınanlar yok mu, onlar emni-

yetli bir makamda, (52) Cennetlerde, pınarlar etrafında bulunacaklar, (53) İnce atlaslar, sırmalı kumaşlar giyecekler ⁴, yüzyüze gelip sohbet ko-yulacaklar. (54) Böyle ağırladığımız gibi kendilerine ahu güzeli beyaz yüzlü kadınları da yoldas yapacağız ⁵. (55) Onlar, emin bir halde arzu ettikleri her nevi meyveyi isteyebilecekler. (56) Onlar orada ilk ölümden başka ölüm acısı tatmayacaklar, Allah onları Cehennem azabından koruyacak. (57) Bütün bu mükkâfatlar Rabbin tarafından bir inayettir. İşte büyük kurtuluş budur. (58) Biz Kur'an'a, ancak «Anlayıp nasihat kabul etsinler» diye diline kolaylık verdik. (59) Artık onlara gelecek azabı gözetle, onlar da sana fenalık gelmesini gözetliyorlar.

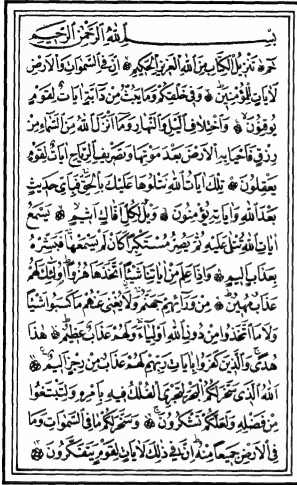
¹ Veya hisımların, dostların birbirlerinden ayrılacakları gün, davaların görüleceği gün.

² Veya hisımın hisına.

³ Veya zeytinyağı tortusu gibidir.

⁴ Veya ince ve kalın ipekli kumaşlar.

⁵ Veya ahu güzeli harikeli onlara sevice yapacağız.

CÂSİYE SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Hâ, mim. (2) Bu Kitabın indirilmesi, yegâne galip ve hakim olan Allah tarafından. (3) Göklerde ve yerde mü'minler için vahdaniyet ve kudretine ait âlâmetler vardır. (4) Sizi yaratmasında da ve yeryüzünde yürüyen hayvanları yaymasında da yakinen bilip inanmalar için de birtakım âlâmetler vardır. (5) Gece ile gündüzün gelip gitmesinde, Allah'ın gökten, rızka sebep olan yağmuru indirip onunla kuru bir halde bulunan yere taze bir can vermesinde, rüzgârları bir taraftan bir tarafa estirmesinde de akıl erdiren cemaat için yine birtakım âlâmetler vardır. (6) İşte bunlar Allah'ın vahdaniyet ve kudretine ait âlâmetlerdir. Biz onu sana doğru olarak okuyoruz. Artık Allah'ın bu âyetlerinden 2 sonra onları hangi söze inanırlar? (7) Yalana dadanmış, günaha düşkün

SÛRETÜLCÂSİYE

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbî minallahil'azîyızilhakiym (3) inne fîyssemâvâtî vel'ardı leâyâtün lilmü'miniyn (4) ve fîy halkaküm ve mâ yebüssü min dâbbetin âyâtün likavmin yükünün (5) vahtılâfilleyli vennehâri ve mâ enzelallahü minnesemâi min rızkın, feahyâ bihil'arda ba'de mevtilâh ve tasfirirriyâhi âyâtün likavmin ya'kulün (6) tilke âyâtullahi netlühâ aleyke bilhakk, febleyyi hadisiyn ba'dallahi ve âyâtihî yümünün (7) veylün liküllü effâkin esiyim (8) yesme'u âyâtillâhi tütüla aleyhi sümmе yusurrü müstekbiren ke'en lem yesma'ha, febesşirhü bl'azâbin eliyim (9) ve izâ alime min âyâtınâ şey'enittehazehâ hüzüvä, ülâike lehüm azâbün mühiyn (10) min verâihim cehennem, ve lâ yugniy anhum mâ kesebü şey'en ve lâ mettezahü min dünlâhi evliyâ, ve lehüm azâbün azyım (11) hâzâ hüddâ, velleziyne keferü bilâyeti rabbihim lehüm azâbün min riczin eliyim (12) allahüllezî sehhare lekümülbahre ltecriyelfülkü fîhi biemrihi ve lîtebtē'u min fadlihî ve lealleküm teşkürün (13) ve sehhare leküm mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ardı cemiy'an minh, inne fîy zâlike leâyâtün likavmin yetefekkerün.

herkesin vay haline! (8) Bunun böylesi kendisine okunan Allah'ın âyetlerini işitir, sonra da sanki işitmemiş gibi büyüklük taslayarak küfürde ayak diredir. Artık ona acıklı bir azap müjdele. (9) O, âyetlerimizden bir şey öğrense onu eğlence edinir, işte böyleleri için hakaretili azap vardır. (10) Bunlar dünyadan göçince önderinde 3 Cehennemi bulacaklar, ne kazandıkları paralar, ne Allah'ı bırakarak yâr ve mâbüt edindikleri putlar asla onların işlerine yaramayacak, onlar hakkında büyük bir azap vardır. (11) İşte bu Kur'an, bir rehberdir. Rablerinin âyetlerini tanımayanlar için şiddetli ve acıklı bir azap vardır 4. (12) Denizi size müsahhar kılan Allah'tır, ta ki orada O'nun fermânıyla gemiler yürüsün, siz de O'nun inayeti sayesinde ticaret ve menfaat elde ediniz, nimetlerini de şükrediniz. (13) O, göklerde ve yerde bulunan şeyin hepsini kendî tarafından olmak üzere size müsahhar kıldırmıştır. İşte bunda düşünen cemaat için ibretler vardır.

1 Mekke'de nazıl olmuş (37) âyetlidir.

2 Veya Allah'ın sözlü olan Kur'an'a ve âyetlerine inanmadıktan sonra.

3 Gidecekleri mahal itibarıyla önderinde veya dünyaya dönüp onu arkada bırakmaları itibarıyla arkaalarında.

4 Veya acıklı yaman bir azap.

(14) kul lillezine âmenü yağfirû lillezine lâ yercüne eyyâmallahi liyecziye kavmen bimâ kânû yeksibûn (15) men amile sâlihan felinefsih, ve men esâe fe'aleyhâ sümme illâ rabbiküm türce'ün (16) ve lekad âteynâ beniy isrâîlelkitâbe velhükme vennübüvve ve rezaknâ hüm minettayyibâti ve faddalnâhüm alel'âlemlîn (17) ve âteynâhüm beyyînâtın minel'emr, femahtelevû illâ min ba'di mâ câehümül'ilmü bagyen beynehüm, inne rabbuke yakdî beynehüm yevmekıyâmeti fiymâ kânû fiyhi yahtelifûn (18) sümme ce'âlnâke alâ şerî'atin minel'emri fettebi'hâ ve lâ tettebi' ehvâleziyne lâ ya'lemûn (19) innehüm len yugnû anke minallahi şey'â, ve innezâlimıyne ba'duhüm evliyâü ba'd, vallahü velıyyülmuttekıyn (20) hâzâ besâlrü linnâsi ve hüden ve rahmetün ilkavmin yûkûn (21) em hasibelleziyne terehüşseyiâtı em nec'alehüm kelleziyne âmenü ve amilüssâlihâtı sevâen mahyâhüm ve memâtühüm, sâe mâ yâhkümün (22) ve halakallahüssemâvâtı vel'arda bilhakki ve litüczâ küllü necsebet ve hüm lâ yuzlemûn.

قُلْ الَّذِينَ آمَنُوا صَغُرُوا وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَامَ اللَّهِ يَجْزِيهِمْ عَمَلُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ۖ أَتُزَكَّىٰ زَكَاةً وَيَسْتَوْفَىٰ ۖ وَلَقَدْ أَتَيْنَا بَنِي إِسْرَٰءِيلَ
الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۖ وَرَفَعْنَا هَرَمَ الطَّيِّبَاتِ
وَوَضَعْنَا هَرَمَ عَلَمِ الْبَيْنِ ۖ وَأَنبَأْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ
فَاخْتَلَفُوا إِلَّا مَن بَعْدَ مَا جَاءَهُهُ الْعِلْمُ بَيِّنًا بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ
رَبَّكَ بِمَقْصُودِيهِمْ لَؤْمٌ فَاحْتَصِمُ ۖ فَمَا كَانُوا لِيُتْلَىٰ مِنْهُ
قُرْآنًا ۚ عَلَٰلِ رَبِّعِيهِ مِّنَ الْأَمْرِ فَاسْتَغْنِ ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُ ۚ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۚ إِنَّهُمْ لَنُغْفِرُ عَنْكَ مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَإِنَّا لَنَظَاهِرُهُمْ بِبَعْضِهِمْ وَإِلَىٰ جِزْيَةِ اللَّهِ قُلُوبُنَا ۚ
هَذَا بَصَرُ الَّذِي تِلْكَ نَسِ وَهَدَىٰ وَجْهَهُ لِقَوْمٍ يُؤْفِكُونَ ۚ
أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ جَاءَتْهُمْ أَلْحَانًا مِّنَ الْغَيْبِ أَن يَخْلُوعَهُمَ كَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءٌ مَّعْيَاهُمْ وَمَا مَعَهُمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۚ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالْحَيَ
وَالْجِبْ ۚ كُلٌّ نِّقْصٍ بِمَا كَسَبَتْ ۖ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۚ

(14) Mü'minlere de ki Allah'ın mü'minlere nusrat vereceği günleri ummayanları yarlıgasınlar ¹, şunun için ki Allah, herkesin kazançlarına göre cezasını verecek. (15) Her kim iyi amel işlerse mukâfatı kendinedir. Her kim kötülük ederse ve-bali yine kendinedir. Sonra hepiniz Rabbinize döneceksiniz. (16) * Biz İsrail oğullarına Kitap, hüküm ² peygamberlik verdik, onlara pâk şeylerden de rızık ihсан ettik. Onları cihana üstün tuttuk. (17) Onlara Tevrat'ta işleri hususunda açık deliller ³ de verdik. Onlar, ancak hakikat hali bildikten sonra aralarında çıkan haset ve hırstan dolayı ihtilâf düştüler ⁴. Üzülmek, çünkü Rabbin aralarında ihtilâf ettikleri şeyi kıyâmet günü biti-

recek. (18) Sonra seni din işinde şeriat sahibi ⁵ kıldık. Artık sen buna tâbi ol ⁶, tevhidi bilmeyenlerin arzularına uyma. (19) Çünkü onlar Allah'ın azabından hiç bir şeyi senden geriye bırakamazlar ⁷, zalim olan kâfirler birbirlerinin yârlarıdır ⁸. Allah da sakınanların yâridir. (20) Bu Kur'an halk için bir kalp gözüdür, yakın sahipleri için bir rehberdir, ayn-ı rahmettir. (21) Yoksa fenalık irtikâp edenler, kendilerini iman edip iyi amel işleyenlerle beraber mi tutacağız, hayatları da, mematları da bir olacak mı sanıyorlar? Ne kötü hüküm bu! (22) Allah, gökler ile yeri hak ve hikmetle ⁹ yarattı ki tevhidini gösterebilir, herkes de kazancıyla ceza görsün; onlar zulme uğramazlar.

¹ Veya Allah'ın helâk günlerinden, vekây-i azimetinden korkmayanları affetdiler. Kıssası münâza'a ve tecavüzden vâsıfçılar, onları Allah'a havale etleyin. ² Nâs arasında dâva fasilemek, hükümet etmek. ³ Yani dünya işlerini gösterdik veya dinlerine ait helâl ve haramı bildirdik veya müctzelar verdik veya bi'seti Muhammediyeyi haber verdik. ⁴ Hakikati bilince ihtilâfa düşmemek lâzımkın bilâkış ihtilâfa düştüler. Çünkü maksatları ilim değil, belki rıya

seti ele geçirmekti veya Kitaplarında zikrolunan peygamber gelince ihtilâfa düştüler. ⁵ Veya seni dinin doğru ve açık bir yolunda tuttuk. ⁶ Bir şey bozmasızın hem hakunda, hem başkalarında ahkâmını icra et. ⁷ Veya seni hiç bir şeyde Allah'tan müstağni kılamazlar. Sen her hususta Allah'a muhtaçsın. ⁸ Sen onlara dost olamazsın. ⁹ Veya doğru tedbirle veya hikmet ve kudretine delâlet etsin diye.

(33) ve bedâ lehüm seyyiâtü mâ âmilû ve hâka bihim mâ kânü bihi yestehzi'un (34) ve kıyleleyvme nensâküm kemâ nesıytüm likaae yevmiküm hâzâ ve me'vâ-kümünârü ve mâ leküm min nâsirıyn (35) zâlıküm biennekümüttehaztüm âyâ-tillâhi hüzüven ve garretkümülhâyâtüdü-dünyâ, felyevme lâ yuhrecüne minhâ ve lâ hümm yüsta'tebün (36) felillâhilhamdü rabbissemâvâti ve rabbil'ardı rabbil'âle-miyn (37) ve lehükbibriyâü fıyssemâvâti vel'ard, ve hüvel'azıylülhakıym.

SÜRETÜL'AHKÂF

Bismillâhirrahmânirrahıym

(1) hâ mim (2) tenziylülkitâbi minalla-hil'azıylülhakıym (3) mâ halaknessemâ-vâti vel'arda ve mâ beynehumâ illâ bil-hakı ve ecelin müsemmâ, velleziyne keferü ammâ ünzirü mu'ridün (4) kul ere'eytüm mâ ted'üne min dünlillâhi erü-niy mâ zâ halekuü minel'ardı em lehüm şırkün fıyssemâvât, ıytünly bikitâbın min kabli hâzâ ev esâretin min ilmin in küntüm sâdikıyn (5) ve men edallu mimen yed'ü min dünlillâhi men lâ yeste-cıybü lehi illâ yevmilkiyâmeti ve hümm an dü'âlihım gaâfılın.

(33) O gün, onlara amellerinin kötülükleri ¹ gö-rünecek, istihza ettikleri azap etraflarını saracak. (34) Onlara «— Bugüne kavuşmayı nasıl unut-muşsanız bu gün biz de sizi öyle unutacağız ², yur-dunuz ateştir. Sizi kurtaracak yardımcıları da yok-tur. (35) Size bu azabın sebebi şudur ki siz, Al-lah'ın âyetlerini eğlenmeye almıştınız, dünya diri-

AHKAF SÜRESİ [*]

Bismillâhirrahmânirrahıym

Esirgeyen, başıslayan Tanrı adıyla

(1) Ha, mim. (2) Bu Kitap, yegâne galip ve ha-kim olan Tanrı tarafından indirilmiştir. (3) Biz, gökleri, yeri ve aralarındakini ancak hak ve hik-met ve muayyen bir müddetle yarattık; kâfirler, peygamberler kendilerini neden korkutularsa hep-sinden yüz çevirirler. (4) De ki Allah'ı bırakarak taptıklarınız yeryüzünde ne yaratmışlardır? Bana haber verin. Yahut göklerin yaratmasında iştirak-

وَبَدَّلَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٣٣﴾
وَجَاءَ الْيَوْمَ نَذِيرٌ لَّكُم مَّا كُنْتُمْ تُكْفِرُونَ ﴿٣٤﴾
وَمَا كُنْتُمْ تَأْتِيهِمْ إِلَّا أَفْئِدَةٌ تَارَةً يَافُكُوا ﴿٣٥﴾
وَعَرَّجْنَاهُمْ أَقْيُومًا لَّا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُعْتَبَرُونَ ﴿٣٦﴾
فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾
وَلَهُ الْكِبَرِيَّاتُ فَالْحَمْدُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٨﴾

ŞEHİDİNE KİTÂBİNE KİTÂBİNE KİTÂBİNE

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَعْلَمَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْغَيْبِ وَالْجَهَنَّمَ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُذُنُوا مِنْهُمْ وَهُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٣٣﴾
فَلَا تَأْتِيهِمْ إِلَّا أَفْئِدَةٌ تَارَةً يَافُكُوا ﴿٣٤﴾
وَعَرَّجْنَاهُمْ أَقْيُومًا لَّا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُعْتَبَرُونَ ﴿٣٥﴾
فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾
وَلَهُ الْكِبَرِيَّاتُ فَالْحَمْدُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

liği sizi aldatmıştı» denecek. İşte onlar bugün ateş-ten çıkarılmayacaklar, onlardan özürlü de aranma-yacak ³. (36) Ancak göklerin Rabbine, yerin Rab-bine, âlemlerin Rabbine hamdolsun. (37) Gökler-de ve yerde büyüklük O'na mahsustur. O, yegâ-ne galiptir, hakimdir.

leri mi vardır? Bana gösterin. Bundan evvel size bir Kitap gelmişse veya peygamberlerin ilmine da-ir sizde bir eser ⁴ varsa, dâvanızda da gerçekse-niz onu bana getirin. (5) Allah'ı bırakarak kıya-met gününe kadar kendisine icabet edemeyen ⁵ ve kendilerine yapılan dualardan gafıl olan putlara tapan kimselerden daha şaşkın kim olabilir?

¹ Akıbetlerinin vehametini görecekler.

² Yâni azapta bırakacağız, yâdetmeyeceğiz.

³ Veya rızâ-i Bâri talep olunmayacak. Yalvarma aran-mayacak.

⁴ Mekke'de nâzil olmuş (35) âyettir.

⁵ Enbıyadan menkul bir ilim bakiyesi veya âlâmet ve-ya bir an'ane ve rivayet.

⁶ Dünya ve âhirette hiç bir faydası dokunmayan, âkil olmayan putlar, âkil olan İlah ve Üzeyr Aleymüselâm gibi âkil olanlara katılmıştır.

وَأَنذِرْ خُرَاسَانَ إِنَّا نَبَأُهُ لَمَّا بَدَأْنَا أَفْوَاجًا ۖ وَهُدًى مُّزِينَةً ۖ أَمْ يَقُولُونَ أَفَلَا يَأْتُونَ بَشِيرًا
مِّمَّنْ لَّدُنْهُمْ ۚ بَلْ يَأْتِيهِمْ لَئِيْلٌ مُّزِينٌ ۚ فَلَا يَكُونُ لَهُمْ رِزْقٌ مِّنْ رَبِّهِمْ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۚ فَلَمَّا كُنْتُمْ بَدْعًا
مِّنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدَّبْتُمُوهُمْ فَتَرَاهُمْ يَاسًا ۚ إِنَّا نَبَأُهُ لَمَّا بَدَأْنَا أَفْوَاجًا ۖ وَهُدًى مُّزِينَةً ۖ أَمْ يَقُولُونَ
أَفَلَا يَأْتُونَ بَشِيرًا مِّمَّنْ لَّدُنْهُمْ ۚ بَلْ يَأْتِيهِمْ لَئِيْلٌ مُّزِينٌ ۚ فَلَمَّا كُنْتُمْ بَدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدَّبْتُمُوهُمْ
فَتَرَاهُمْ يَاسًا ۚ إِنَّا نَبَأُهُ لَمَّا بَدَأْنَا أَفْوَاجًا ۖ وَهُدًى مُّزِينَةً ۖ أَمْ يَقُولُونَ أَفَلَا يَأْتُونَ بَشِيرًا
مِّمَّنْ لَّدُنْهُمْ ۚ بَلْ يَأْتِيهِمْ لَئِيْلٌ مُّزِينٌ ۚ فَلَمَّا كُنْتُمْ بَدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدَّبْتُمُوهُمْ فَتَرَاهُمْ يَاسًا ۚ

(6) Halk kıyamette toplandıkları zaman mâbutları onlara düşman kesilip ibadetlerini tanımayacaklar ¹. (7) Apaçık olan âyetlerimiz onlara okunduğu zaman bu kâfirler kendilerine gelen hak Kur'an hakkında «— Belli bir büyüdü» demişlerdi. (8) Yok, «— O, Kur'an'ı kendiliğinden uydurdu» diyorlar. Sen de «— Eğer onu kendiliğinden uydurmuş olsaydım siz, Allah'tan göreceğim ceza'yı sayamazdınız. O, Kur'an hakkında giriştiğiniz türlü türlü saçmaları herkesten iyi bilir. O'nun sizinle benim aramızda hakkıyla şahit olması elverişli. O, yarlıgıyan, bağışlayandır» dersin. (9) De ki ben peygamberlerden ilk gelen değilim, «— Bana ve size Allah ne yapacak bilemiyorum ². Ben ancak bana vahyolunan şeye tâbi olurum. Ben aşikâr surette korkutur bir peygamberden başka bir şey değilim. (10) De ki ne dersiniz? Kur'an Allah tarafından olsa siz de onu tanıma-

(6) ve iza huşirennâsü kânü lehtüm a' - dâen ve kânü bi'ibâdetihim kâfirîyn (7) ve iza tütüla aleyhim âyâtünâ beyyinatîn kaâlelleziyne keferû lilhakki lemmâ câe - hüm hâzâ sihriin mübiyn (8) em yekuû - lünefterâh, kul inifitreytühü felâ temli - küne liy minallahi şey'â, hüve a'lemü bimâ tüftiydüne fityh, kefâ bihi şehiyden beynly ve beyneküm, ve hüvelgafürürâ - hıym (9) kul mâ küntü bid'an minerrü - sülli ve mâ edriy mâ yüf'alü biy ve lâ biküm, in ettebi'u illâ mâ yühâ ileyye ve mâ ene illâ neziyrün mübiyn (10) kul ere'eytüm in kâne min indillâhi ve kefer - tüm bihi ve şehide şahidüm mln beniy isräiyle alâ mislihi feâmene vestekbertüm, innallahe lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (11) ve kaâlelleziyne keferû illeziyne âmenü lev kâne hayren mâ sebekuânâ illeyh, ve iz lem yehtedü bihi feseyekü - lüne hâzâ ifkûn kadıym (12) ve min kab - lihî kitâbü müsâ imâmen ve rahmeh, ve hâzâ kitâbünn musaddikun lilsânen arabiyyen liyünzirelleziyne zalemü ve büsrâ ilmuhsiniyn (13) innelleziyne kaâlü rab - būnallahü sümmestekaâmü felâ havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenün (14) üläike ashâbillecenneti hâliidiyne fityhâ, cezâen bimâ kânü ya'meliñ.

sanız, İsrail oğullarından bir şahit ona şahadet edip ³ iman getirse, sizse imanı kibirinizle yediremezsiniz böyle vakitte zalim olmaz mısınız? Allah zalimleri doğru yola götürmez. (11) Kâfirler, mü'minler hakkında «— Eğer din iyi bir şey olsaydı onlar bizi geçemezlerdi ⁴» dediler. Onlar Kur'an ile hidayet bulamayınca «İşte bu, eski bir yalan ve uydurmadır» diyecekler. (12) Halbuki bundan evvel Musa'nın Kitabı halka önder ve ayn-ı rahmetti. Bu Kitap ise Arap diline onu tasdik eder. Bununla zalimleri Allah azabıyla korkutacak, iyilik edenlere de müjde verecek. (13) «— Rabbimiz Allah'tır» deyip herhal ve hareketlerinde doğruluğa sarılanlar ⁵ yok mu, onlar için ne korku vardır, ne de onlar keder göceklerdiler. (14) İşte bunlar cennetlikler, onlar burada daim kalacaklar, işledikleri amele karşılık mükâfat kazanacaklar.

¹ Veyahut mâbutları olan putlar onlara düşman kesilip İslan-ı hal ile onları tanımayacaklar.

² Yâni dünyada hem bana, hem size bozgunculuk, yenmek, hastalık, sağlık, zenginlik, fakirlik, bolluk, kıtlık gibi neler yapılacağını bilmiyorum. Dünyaya ait hadiseleri bil-mek peygamberlik vazifelerinden değildir.

³ Yâni İsrail oğulları altmışlerinden biri Allah tarafın-

dan olduğuna dair Kur'an'a şahadet etse veya onun gibi olan Tevrat'a mutabık olduğuna şahadet etse.

⁴ Yâni Erişet ve göhret bizde olmakla biz onlardan evvel iman ederdik. Za'ımlarınca büyük, yüksek işlere avam gürhü nâil olamazlardı, âhiretteki şeref dünyadaki şerefe tâbiydi.

⁵ Yâni tevhit ile istikameti biraraya getirilenler.

وَأَذْكُرَ آعَادًا إِذَا نَذَرُوا لَهُمْ مَوْتَهُمْ بِالْإِخْتِفَافِ وَمَنْ يَنْتَظِرْ أَجَلَ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَهُ أَخَذَهُ بِمِيزَانٍ عَدَلٍ وَبِئْسَ عَطَافٌ عَلَيْهِ قَالُوا أَجِنَّا لَكَ نُحْكَامُ عَنْ أَلْفَتِنَا قَالَتْ بَلْ أَجِدُكُمْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ قَالُوا إِنَّمَا أَلِمْعَنْتَنَا اللَّهُ وَابْتَلَيْتَنَا مَا نَرْسِلُكَ بِهِ وَلَكِنَّا نَذْكُرُ مَا قَوْمَانَهُمْ قَالُوا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُنْظَرٌ إِنَّهُ لَكَاوِمٌ أَنْتُمْ أَنْتُمْ بَرَجٌ قَبْلَ عَارِضٍ آتٍ بِهِ تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا قَالُوا فَصَبْرًا أَلَيْسَ لَكُمْ مَكَرٌ لَكُمْ عَجْزِي الْقَوْمُ الْخَاسِرِينَ وَلَقَدْ نَكَّاهُمْ فَمَا أَفْتَدَوْا مِنْكُمْ نَدَّرْتُمُوهُمْ وَجَعَلْنَا لَمْ تَسْمَعُوا وَأَبْصَارًا وَافِدَةً قَالُوا أَغْنَى عَنْهُمْ سَفْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْتَدَتْهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَحْجِدُونَ يَا أَيُّهَا اللَّهُ وَمَا نَقُولُ بِهَا مَا نَكْفُرُ بِاللَّهِ وَبِأَنْبِيَائِهِ وَبِأَنْبِيَائِهِمْ قَالُوا لَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا شَكَلَكُمْ مِنَ الْفَرَسِ وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ يَرْجِعُونَ قَالُوا نَصْرُهُمْ الَّذِي نَنْتَظِرُ مَا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَرَقَانَا أَإِلَٰهٌ إِلَّا مَا يَلْبَسُوا عَنْهُمْ وَقَدْ كُنَّا أَفْكَهَمْ وَمَا كُنَّا بِمُتَعَدِّينَ

(21) vezkür ehâ âd, iz enzere kavmehü bil'ahkaâfi ve kad haletinnüzürü min beyni yedeysi ve min halfihî ellâ ta'büdü illallah, inniy ehâfî aleyhim azâbe yevmin azyım (22) kaâlû ec'lenâ lîte'fikena an âlihîtinâ, fe'tinâ bimâ te'düdün in kunte minessâdikıyn (23) kaale innemel'ilmü indallahi ve übelligüküm mâ ürsiltü bihi ve lâkinniy erâküm kavmen techelün (24) felemmâ re'evhü âridan müstakbile evdiyetihim kaâlû hâzâ âridun mumtırünâ, bel hüve mesta'celtüm bihi, rıyhun flyhâ azâbün elıym (25) tüdemmirü külle şey'in biemri rabbihâ feasbehü lâ yürâ illâ mesâkinühüm kezâlike necziylkavmelmücrimıyn (26) ve lekad mekkennâhüm fiymâ in mekkennâküm fiyhi ve ce'alnâ lehüm sem'an ve ebsâren ve ef'idenen femâ agnâ anhüm sem'ühüm ve lâ ebsârühüm ve lâ ef'ide-tühüm min şey'in iz kânü yechadüne bi-âyâtillâhi ve hâka bilhim mâ kânü bihi yestehziün (27) ve lekad ehleknâ mâ havleküm minelkurâ ve sarrafnel'âyâtı le'allehüm yercı'ün (28) felevlâ nasarehümüllezıynettehazü min dünüllâhi kur-bânen âliheh, bel dallû anhüm, ve zâlike ifkühüm ve mâ kânü yefterün.

(21) Âd cemaatinin kardeşini ¹ yâd et. Hani o, Ahkaftaki ² kavmini Allah azabıyla korkutmuştu. Ondan evvel gelip geçen, ondan sonra gelen ³ peygamberler de Allah azabıyla korkutmuşlardı ⁴, o — Ancak Tanrı'ya tapın, şirkinizden dolayı size gelecek deşşetli bir günün azabından korkuyorum» demişti. (22) Onlar — Sen bizi mâbut-larımıza tapmaktan vazgeçirmeye mi geldin? Eğer dâvanda gerçeksen haydi vaadettiğin azabı bize göster» dediler. (23) Peygamber dedi ki azabın geleceği güne ⁵ taallük eden ilim ancak Allah'a aittir. Ben, benimle gönderilen şeyleri size tebliğ ediyorum, şu kadar ki ben sizi cahil bir kavim görüyorum. (24) Onlar vaadolunan azabı kendi derelerine yönelmiş kara bir bulut halinde görünce — Bu, bize yağmur getirir bir buluttur» dediler. — Hayır, o, istical ettiğiniz, şeydir, bulut suretinde bir yeldir, onda acıklı bir azap vardır. (25) O, her şeyi Rabbinin emriyle berbat eder»

cevabını aldılar. Hep berbat oldular. Artık meskenlerinden başka bir şey görülmez oldu. İşte biz günahkârlara böyle ceza veriz. (26) * Biz onlara verdiğimiz kuvvet, servet ve uzun ömrü size vermedik, işitsinler, görsünler, düşünsünler diye onlara kulak, göz, kalp vermiştik. Onların ne kulakları, ne gözleri, ne kappleri hiç bir şeye yaramadı. Çünkü onlar Allah'ın âyetlerini, inatların-dan inkâr ediyorlardı. Eğlenceye aldıkları azap onları sardı, hepsini helâk etti. (27) * Sizden evvel etrafınızda bulunan kasabaları ⁶ da helâk ettik. Küfürden dönsünler diye âyetlerimizi türlü türlü üslûpla beyan ettik ⁷. (28) Allah'ı bırakarak, Allah'a yaklaşmak emeliyle mâbut edindik-leri putlar onlara yardım edip kendilerini kurtar-malıydı! Hayır, o mâbutlar onlardan nihan oldu. İşte bu sözleri, onların yalanlarıdır, uydurdıkları şeylerdir.

¹ Onların öz cinslerinden olan Hud peygamberi.

² Ahka, Yemen'de kumsal bir yerdir veya kum te-peleridir.

³ Evvel gelip geçenler, idris ve Nuh, sonra gelenler «Salih, İbrahim, İsmail ve sair Beni İsrail oğullarından ge-len peygamberlerdir. Aleyhimussalâtu vesseâm.

⁴ Bütün peygamberler tevhitte müsterek olmakla te'kit (sağlanıştırmayla) ve takrir (ağızdan anlatma) için zikrolunmuşlardır.

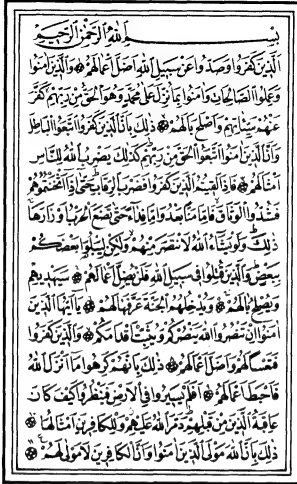
⁵ Veya her bir şeyi, bu meyanda azabın geleceği günü.

⁶ Semud, Lût kavimlerinin kasabalarıdır.

⁷ Tekrar tekrar gösterdik.

KITAL VEYA MUHAMMED SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kâfir olup Allah yolundan dönenlerin ² amel-
lerini ³, Allah beyhude edecek. (2) İman edip iyi
amel işleyen, hususa Muhammed'e indirilen Kita-
ba —ki o Rablerinden gelen doğru bir sözdür—
inanın kimselerin kötülüklerini ise örtecek, hal-
lerini iyileştirecek. (3) Şunun için ki kâfirler bâ-
tıla, mü'minler de Rablerinden gelen hakka tâbi
olmuşlardır. İşte Allah halka ibret almaları için
böylece misaller getirir ⁴. (4) Cenkte kâfirlerle ka-
vuştuğunuz zaman boyunlarınızı vurun. Nihayet on-
ların ziyadesiyle kanlarını ⁵ döktüğünüz zaman
kalanlarını esir alıp kaçırmayacak veçhile sağlam
bağlayın, harb durup silâha hacet kalmayınca ⁶
onları bir ihсан olmak üzere bilâ bedel koyuverir-
siniz, veya bir bedel ⁷ alarak serbest bırakırsınız.
İşte hüküm böyledir. Allah dileseydi onlardan

SÛRETÜ MUHAMMED ALEYHİSSELÂM

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) elleziyne keferû ve saddû an sebilyil-
lâhi edalle a'mâlehum (2) velleziyne
âmenû ve amilûs-sâlihâti ve âmenû bimâ
nûzile alâ muhammedin ve hüvelhakku
min rabbihim keffere anhum seyyiâtihim
ve asleha bâlehum (3) zâlike biennelle-
ziyne keferûttebeulbâtıla ve ennelleziyne
âmenûttebe'ülhakkâ min rabbihim, kezâ-
like yadribullahü linnâsi emsâlehum (4)
felzâ lekuytümüllezîne keferû fedaberri-
kaâb, hattâ izâ eshantümühüm feşüddü-
vesâak, felimmâ mennan ba'dü'd ve immâ
fidâen hattâ tedâ'alharbû evzârehâ, zâlik
velev yeşâullahü lentesare minhüm ve
lâkin liyeblüve ba'daküm biba'd, velle-
ziyne kutilû fîy sebilyillâhi felen yudille
a'mâlehum (5) seychediyhim ve yuslihu
bâlehum (6) ve yüdhlühümül-cennete
arrefehâ lehüm (7) yâ eyyühellaziyne
âmenû in tensurullahe yensurküm ve yü-
sebbitü akdâmeküm (8) velleziyne keferû
fetağsen lehüm ve edalle a'mâlehum (9)
zâlike biennehmü kerihü mâ enzelal-
lahü feahbete a'mâlehum (10) efalem
yesirü fîylâ'rdı feyenzurü keyfe kâne
âkrabetüllezîne min kablihüm, demmeral-
lahü aleyhim ve lil-kâfirîne emsâlühâ
(11) zâlike biennallahe mevlellezîne â-
menû ve ennel-kâfirîne lâ mevlâ lehüm.

cenksiz de öç alabilir, fakat birinizi diğerinizle
denemek için ⁸ sizi harb ile mükellef tuttu. Allah
kendî yolunda öldürülenlerin amellerini asla be-
hude kılmayacak. (5) Allah onları doğru yola gö-
türecektir, hallerini de ıslah edecek. (6) Kendileri-
ni tanıttığı uçmağa sokacak. (7) Mü'minler! Al-
lah'ın dinine yardım ederseniz O da düşmanınıza
karşı size yardım eder, cenkte sizi sabit kadem
eder. (8) Kâfirler yüzükoyun kapanınsın, helâk ol-
sun. Allah onların amellerini beyhude edecek. (9)
Şunun için ki onlar Allah'ın inzal ettiği Kur'an'a
beğenmediler, Allah da onların amellerini bâtıl
kıldı. (10) Onlar yeryüzünde gezip kendilerinden
evvel gelenlerin hangi akibete uğradıklarını gö-
rmediler mi? Allah onların kökünü kıldı. Kâfirler
için bunun gibi akibetler vardır. (11) Bunun seba-
bi şudur ki Allah mü'minlerin mevlâsı, işlerini gö-
rendirir. Kâfirlerin asla mevlâları ve işlerini göreni
yoktur.

¹ Medine'de nâzil olmuş (38) âyettir. ² Veya halkı; Al-
lah yolundan alıkoynanların veya Bedir'de böyle bir halde
bulunan müşriklerin. ³ Akılabayı gözetmek, misafirlerine ye-
mek yedirmek gibi iyi amellerinin mükâfatlarını gösterme-
yecek veya onları hilelerini, hainliklerini iptal edecek.
⁴ Yâni her iki tarafın ahvâlini ve evsâfını bildiriyor.
⁵ Maksat onları âciz bırakmaktır. Gerek ziyadesiyle kan

dökülsün, gerek muhasara edilsin, gerek esir alınsın, nasıl
olursa olsun. Ekseri ahvalde kan dökmek suretiyle olmakla
Nazım-ı Kerim ona göre vârit olmuştur. ⁶ Ya Müslüman
olunca veya muahedeye girmişse kadar. ⁷ Ba' hal keil ve
esaretin nihayettir. ⁸ Ya mal veya Müslümanın esirleri ol-
mak üzere. ⁹ Yâni mü'minleri kâfirlerle deniyor, müca-
hitler, sabır ve sebat edenler seçiliyor.

(12) innallahe yüdhi'llezziyne âmenü ve amilüssâlihâtı cennâtın tecrîy min tahtihel'enhâr, vellezziyne keferü yetemette'üne ve ye'kü'lüne kemâ te'kü'lül'en'âmü vennârü mesven lehüm (13) ve ke'eyyin min karyetin hiye eşeddü kuvveten min karyetikelletiy ahrecetk, ehlekñahüm felâ nâsire lehüm (14) efemen kâne alâ beyyinetin min rabbihi kemen züyyine lehü süü amelihî vettebe'ü ehvâehüm (15) meselülcennetilletiy vü'idelmüttekuün, fihâ enhârün min mâin gayri âsin, ve enhârün min lebenin yetegayyer ta'müh, ve enhârün min hamrın lezzetin lişşâribiyn, ve enhârün min aselin musaffâ, ve lehüm fihâ min küllissemerâti ve mağfîretün min rabbihim, kemen hü-ve hâlidün fiynnâri ve süküü mâen hamlymen fekat'a'a em'âehüm (16) ve min-hüm men yestemi'u ileyk, hattâ izâ harecû min indike kaalü lillezziyne ütül'ılme mâ zâ kaale ânifâ, üläikellezziyne tabealahü alâ kulûbihim vettebe'ü ehvâehüm (17) vellezziynehtedeve zâdehüm hüden ve âtâhüm takvâhüm (18) felhel yenzurâne illessâ'ate en te'tiyehüm bağteh, fekad câe esrâruhâ, fe'ennâ lehüm izâ câethüm zikrâhüm (19) fa'lem ennehü lâlâhe illallahü vestagfir lizenbike ve lil'mü'minlyne velmü'minât, vallahü ya'lemü müttekallebeküm ve mesvâküm.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَعَالِينَ فِيهَا وَقَدْ أُخْرِجُوا مِنْهَا كُلًّا وَأَتَاهُمُ الْأَنْهَارُ
مِنْ تَحْتِهَا وَكَانَ فِي مِزَانِهِمْ ثَمَرٌ مِمَّا شَاءُوا فِيهَا وَنَزَلَ مِنْ رَبِّكَ
إِلَهُكُمْ فَأَهْلَكَكُمْ فَأَصْرَبْتُمْ وَأَنْتُمْ كَانَتُمْ مِنْ دُونِ الْيَوْمِ
سَوْءَ عَلَيْهِمْ وَأَسْأَفُوهَا هِيَ ۖ بَيْنَ الْيَوْمِ الَّذِي تَعَذَّبْتُمْ فِيهِ
وَالَّذِي أَتَاهُمْ مِنْ مَرْأٍ وَغَيْرِ أُسْمٍ أَنْ هَؤُلَاءِ لَمَّا عَذَّبْتُمْ عَلَيْهِمْ
وَأَنْتُمْ فِيهَا مِنْ دُونِ الْيَوْمِ ۖ كُنْتُمْ فِيهَا مِنْ دُونِ الْيَوْمِ
كُلَّ الْأَشْرَافِ وَمُسْتَفَرِّقِينَ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ فَتَنَّا وَتَضَوُّوا
مَاءً جَمِيعًا فَفُطِعَ أَمْسَاءُهُمْ ۖ وَنُفِثَ مِنْ بَيْنِهِمْ إِلَهُ خَلْقًا
خَرَجُوا مِنْ عَيْنِكَ قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا الصَّلَاةَ مَا قَالُوا فَتَنَّا
وَالَّذِينَ آمَنُوا الصَّلَاةَ مَا قَالُوا فَتَنَّا ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا الصَّلَاةَ
مَا قَالُوا فَتَنَّا ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا الصَّلَاةَ مَا قَالُوا فَتَنَّا ۖ
فَقِيلَ يَنْظُرُونَ ۖ أَلَا السَّاعَةُ ۖ أَلَمْ يَأْتِ الْيَوْمَ فَأَتَاهُمُ الْمَاءُ مِنْ تَحْتِهَا
فَإِنْ كُنْتُمْ فِيهَا مِنْ دُونِ الْيَوْمِ ۖ كُنْتُمْ فِيهَا مِنْ دُونِ الْيَوْمِ
جَاءَهُمْ وَكَرِهْتُمْ ۖ فَاعْلَمُوا أَنَّ هَؤُلَاءِ لَمَّا عَذَّبْتُمْ فِيهِمْ
وَالَّذِينَ آمَنُوا الصَّلَاةَ مَا قَالُوا فَتَنَّا ۖ وَالَّذِينَ آمَنُوا الصَّلَاةَ

(12) Şüphe yok ki Allah mü'min olup iyi amel işleyenleri ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara sokacak. Kâfirler ise dünyada safa ile vakit geçirirler, hayvanlar gibi yerler, içerler ¹, ateş onların yurtları olacak. (13) Seni kasabandan çıkarılardan daha kuvvetli nice kasaba ahalisi vardı da biz onları helâk etmişik, onlar için yardım edecek hiç bir kimse bulunmamıştı ². (14) Rableri tarafından açık bir yolda ³ bulunan kimse, kötü işi kendisine hoş görülen, hevesatına uyan kimseler gibi olur mu? (15) Sakınanlara vaad olunan uçmağın sıfatı şudur ki orada tadı, kokusu bozulmamış su ırmakları, tadı değişmemiş süt ırmakları, içenlere lezzet verir şarap ırmakları, süzülmüş bal ırmakları; orada kendileri için her çeşit meyveler; Rableri tarafından yarlıganma ⁴ vardır. İşte bunlar, ateşte devamlı kalan, kaynar su

içirilir de bağırsakları parça parça olan kimseler gibi olabiliyorlar mı? (16) Bazı kimseler vardır ki sana kulak verirler. Nihayet yanından çıkınca sahabeden ilme nâil olanlara istihza ile «— O, biraz evvel ne demiştiler derler ⁵, işte onlar öyle kimselerdir ki Allah kalplerine mühür basmıştır, kendileri de heveslerine tâbi olmuşlardır. (17) Hidayet bulunanların, Allah hidayetini arttırır, onlara takvalarının mükâfatını da verir ⁶. (18) Onlar kıyametin ansızın kendilerine gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar. İşte kıyamet alâmetleri belirdi, onlara kıyamet gelip çatınca ibret alıp tövbe etmeleri neye yarar! (19) Bil ki Tanrı'dan başka tapacak yoktur, hem kendin, hem erkek, kadın mü'minlerin günahları için yarlıganmak dile. Allah dönüp dolaşacağınız yeri, yurdunuzu bilir.

¹ Yani için nereye varacağını bilmezler.

² Artık sen de o kasabadaki peygamberler gibi katlan bunları da helâk edeceğiz.

³ Yani hüceçler ve burhanlarla kaım olan kimse.

⁴ Yani Allah onlardan hoşnut olur veya orada teklif

yoktur, sorgusuz yerler, içerler.

⁵ Yani münafrıklar, «hiç bir şey anlamadık onunla amel etmeyeceğiz» derler.

⁶ Veya takvalarına yardım eder, takvalarında sebat verir veya takvalarını belli eder, gizlemez.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ قَالُوا إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ
فِي قُرْآنٍ مَكِينٍ ۝ وَذُرْجَاهَا الْفَيْلُ قَالَ رَبِّ انزِلْ بِهِ فَلَوْ بِهِنَّ مَرَصِدٌ
يَنْظُرُونَ ۚ إِنَّكَ تَنْظُرُ الْغَيْثَ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ قَالُوا لَمَنْ ۚ
طَلَعَهُ وَقَوْلُكَ عَرُوفٌ قَالُوا عَرُوفٌ الْأَمْرُ لَوْ صَدَقُوا لَكِنَّ اللَّهَ لَكَ
خَبْرٌ لَمَنِ ۚ قَبْلَ عَسِيرٍ ۚ إِنَّ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ وَتُقْطِعُوا أَرْحَامَكُمْ ۚ أُولَئِكَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُدْعَوْنَ
لَهُمْ ۚ وَأَنْتُمْ أَنْصَارُهُمْ ۚ قَالُوا بَلْ يَنْذِرُ الْفِرَانَ
أَمْ عَلَى قُلُوبٍ قَسَا ۚ إِنْ أَرَادْنَا نُنَزِّلَهُ فَهُوَ مُنْزَلٌ ۚ وَآيَةٌ
مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ ۚ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ
وَأَمْلُ لَمَنِ ۚ ذَلِكَ مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
سَنُجَذِّبُهُمْ فِي بَحْرٍ أَمْرًا ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَسْرَارَهُمْ ۚ
مَكِينٌ ۚ إِذَا قُوتِلَ الْكَلْبُ بَصُرَتْ بَوْنٌ وَجْهَهُ
وَأَذْبَارُهُ ۚ ذَلِكَ أَنْهُمْ أَتَوْا مَا اسْتَخَطُوا ۚ وَاللَّهُ
وَكَرَهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبِطْ أَعْمَالَهُمْ ۚ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ
فِي قُلُوبِهِمْ مَرَصِدٌ ۚ أَنْ يَنْجِيَهُمُ اللَّهُ أَنْضَغَانَهُمْ ۚ

(20) ve yeküñlülleziyne âmenü lev lâ nüz-zilet sûreh, feizâ ünizlet sûretün muhke-metün ve zükire fiylhelkitâlû re'eytelle-ziyne fiy kulûbihim maradun yenzurüne ileyke nazarelmagşiyiyi aleyhi minelmevî, fe'evlâ lehüm (21) tâ'atün ve kavlin ma' rûf, feizâ azemel'emr, felev sadekul-lahe lekâne hayren lehüm (22) feheli aseytüm in tevelleytüm en tüfsidü fiyl'ar-dı ve tükattı'ü erhâmeküm (23) üläikel-leziyne le'anehümullahü fe'esammehüm ve a'mâ ebsârehüm (24) efelâ yetedebbe-rünelkur'âne em alâ kulûbin akfâlühâ (25) innelleziynerteddü alâ edbârihim min bağdı mâ tebeyyene lehümül-hüdeş-şeytânü sevvele lehüm, ve emlâ lehüm (26) zâlike biennehüm kaâlû lilleziyne kerihü mâ nezzelallahü senüty'uküm fiy ba'd'il'emr, vallahü ya'lemü isrârehüm (27) fekeyfe izâ teveffethümülmelâiketü yadribüne vücûhehüm ve edbârehüm (28) zâlike biennehümüttebe'ü mâ esha-tallahe ve kerihü rıdvânehü feahbeta a'malehüm (29) em hasibelleziyne fiy kulûbihim meradun en len yuhricallahü adgaânehüm.

(20) Mü'minler «cihat hakkında bir sûre indiril-meliydi» derler. Muhkem bir sûre indirilip orada vuruşma emri zikrolununca kalplerinde hastalık bulunan münafıkların, ölümden baygın kimseler gibi korkudan gözleri akıp sana baktıklarını görür-sün. Kurdukları başlarına gelsin. Hiç bir vakit Allah'ın sözüne inanamıyorlar. (21) Onlara itaat, tatlı dil düşer ¹. İş ciddileşince Allah'ın emrinde sadık kalsalardı haklarında daha iyi olacaktı ². (22) Münafıklar! Siz mevki-i hükümete geldiğiniz zaman yeryüzünde ³ fesat çıkarmak, aranızda hı-sımlık rabıtasını parçalamak sizden umulmaz mı? (23) İşte Allah'ın lânet ettiği, sağır küldüğü, gözle-rini kör eylediği kimseler, bunlardır. (24) Kur'an'ı hâlâ inceden inceye düşünmüyorlar mı? Yoksa kalplerine kilit mi vurulmuştur? (25) Kendilerine

doğru yol belli olduktan sonra dinden dönenler yok mu, işte şeytan bunu onlara kolaylaştırmış, emellerini uzatmıştır ⁴. (26) Bunun sebebi şu ki onlar Allah'ın indirdiği Kur'an'dan hoşlanmayan Yahudilere gizlice «— Size bazı hususta itaat ede-ceğiz » demişlerdi. Allah onların sırlarını bilir. (27) Melekler onların yüzlerine, arkalarına vurarak canlarını aldıkları zaman halleri ne olacak! (28) Bu halin sebebi şudur ki onlar Allah'ın hoş-mına bais olacak şeye ⁵ tâbi oldular, Allah'ı hoş-nut edecek şeyi ⁷ istemediler. Bundan dolayı Al-lah onların amellerini beyhude külmüştür. (29) Yoksa kalplerinde nifak hastalığı bulunanlar, Al-lah kendilerinin kinlerini ortaya koymayacak mı sandılar?

¹ Veya itaat, tatlı dil itaatsızlık, acı sözden, mâna-sız sözlerden daha iyidir. Yahut evvelki cümle ile beddua maksut değildir, belki bu iki cümle bir cümledir. Yani on-lara yaraşan, vacip olan itaat ve tatlı dil demektir.

² Bu cümle cezaîr veya ceza mahzufur: İş ciddileş-ince, vuruşma farz olunca münafıklar geri kaldılar.

³ Veya imandan yüz çevirdikten sonra cahilliyyet şiar ve âdeti olarak yeryüzünde.

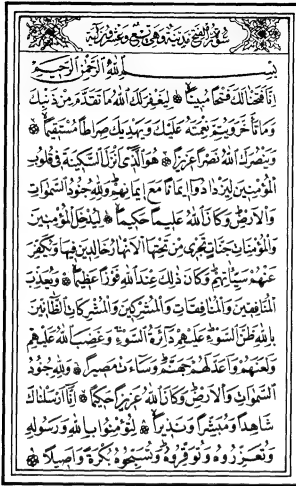
⁴ «Çok yaşayacaksınız» diye onları aldatmıştır veya Ce-nab-ı Hak onlara mühllet vermiş, ukubetlerini tâcîl etme-miştir.

⁵ Peygambere düşman olma, cihattan geri durma gibi hususlarda «size itaat ederiz» demişlerdi, yoksa aleni küfür ve adavet izharında itaat etmiyorlardı.

⁷ Peygambere düşman tutmak gibi.

⁸ Peygambere iman gibi.

SÜRETÜLFETH

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) innâ fetahnâ leke fethan mübiynâ (2) İlyagfire lekâllâhü mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhare ve yütimme ni'metehü aleyke ve yehdiyeke sıratan müstekıymen (3) ve yensurekâllahü nasren azlyzâ (4) hüvellezî enzelessekiynete fîy kulûbühümü'minîyne İlyezdâdû İymânen ma'a İymânihim, ve İllâhî cünüdüs-semâvâti vel'ard, ve kânâllâhü aliymen hakıymâ (5) İlyüdhilelmü'minîyne vel-mü'minâti cennâtin tercii min tahtihel'-enhârü hâlıdıyne fîyha ve yükeffire anhüm seyyiâtihim, ve kâne zâlike İndalâhî fevzen azıymâ (6) ve yü'azzibelmü'nâfikıyne velmünâfikaati velmüşrikiyne velmüşrikâtızzannıyne billâhî zannes-sev' aleyhim dâiretüssev', ve gadıballâhü aleyhim ve le'anehüm ve e'addelehüm cehennem, ve sâet masıyrâ (7) ve İllâhî cünüdüssemâvâti vel'ard, ve kânâllâhü azlyzen hakıymâ (8) innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve nezıyrâ (9) İtî' minü billâhî ve resûlihî ve tü'azzırühü ve tüvakkırüh, ve tüsebbihühü bükreten ve asıylâ.

FETİH SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Muhakkak ki biz sana muazzam ve aşikâr bir fetih ve zafer verdik ². (2) Bununla Allah evvelki sonrakî ³ günahını ⁴ yarlıgayacak, hakkında nimetini de tamamlayacak, seni doğru yola götürecektir, (3) Sana şanlı, şerefli bir nusrat verecek. (4) İmanlarına bir kat daha iman vermek için mü'minlerin kalplerine sükûnet ve itminan veren O'dur, göklerin ve yerin orduları Allah'ındır, Allah hakkıyla âlim, hakimdir. (5) Ta ki mü'min erkek ve mü'min kadınları ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, devamlı kalmak üzere

soksun, fenalıklarını örtsün. İşte bu, Allah yanında büyük bir fevz ve necattır ⁵. (6) Bir de Allah hakkında, «yardım etmeyecek» diye kötü zanda bulunan erkek münafıklarla kadın münafıkları, erkek müşriklerle kadın müşrikleri azaba uğratsın, ettikleri o kötü zan başlarına dönsün, Allah onlara gazap ve lânet etmiş, bir de Cehennem hazırlamıştır. Bu, ne kötü uğraktır! (7) Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır, Allah yegâne galiptir, hakimdir. (8) Biz, seni ümmetine şehadet edici; itaata karşı müjde verici, masiyete karşı azap ile korkutucu gönderdik, (9) Ki siz, mü'minler Allah'a ve peygamberine iman ediniz, onun dinine kuvvet veriniz, emrine hürmet ediniz, sabah ve akşam Allah'ı tenzih ediniz.

¹ Medine'de nâzil olmuş (29) âyettedir.

² Fetihden maksat Hüdeybiye sulhu veya Hayber veya Mekke veya bütün fütuhat-ı celledir. Yahut İslâm ve nübüvvet, hüccet ile dâvet gibi fütuhân-ı mânevîyedir.

³ Nübüvvetten veya fetihden evvel ve sonraki. Yahut

umum maksuttur.

⁴ Evvelî olan bir şeyi bırakmak peygamberimize nazaran günah sayılmıştır. Yahut mü'minlerin günahı maksuttur.

⁵ Son dereceye varmış bir devlettir.

(10) innelleziyne yübâyî'üneke innemâ yübâyî'ünallah, yedüllahi fevka eydiyhim, femen nekese feinnemâ yenküsi alâ nefsih, ve men evfâ bimâ âhede aleyhullahe fesey'ü'tiyhi ecen azyimâ (11) seyekuülü lekelmuhallefüne minel'a'râbi şegaletnâ emvâlünâ ve ehlünâ festagfirlena, yekuülüne bielsinetihim mâ leyse fîy kulûbihim, kul femen yemlikü leküm minallahi şey'en in erâdebiküm darren ev erâdebiküm nef'a, bel kânallahü bimâ ta'melüne habıyrâ (12) bel zanentüm en len yenkaliberresülü velmü'minüne illâ ehliyhim ebeden ve züyyine zâlike fîy kulûbüküm ve zanentüm zannessev' ve küntüm kavmen bürâ (13) ve men lem yü'min billâhi ve resûlihî feinnâ a'tednâ ilâkâfiriyne sa'yırâ (14) ve illâhî mülküsemâvâtı vel'ard, yagfirü limen yeşâü ve yu'azzibü men yeşâ', ve kânallahü gafûren rahımâ (15) seyekuülümuhallefüne izentalaktüm illâ megaânime lite'huzühâ zerünâ nettebi'küm, yüriydüne en yübeddülü kelâmallah, kul len tettibünâ kezâliküm kaâallahü min kabl, fesyekuülüne bel tahsüdünenâ, bel kânü lâ yefkahüne illâ kalıylâ.

أَلَا لَيْزِينَ يَإَيُّوْكَ إِنَّمَا يُعُوْذُ بِاللّٰهِ فَيُؤَقِّدُ فَوَاقِدَ نَارِهِ
فَمِنْ نَّكَتِكَ إِنَّمَا يُنَكِّتُكَ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَزَمْرًا وَفِي مَآحِدٍ عَلَيْهِ
أَلَهُ فَيُؤَيِّدُ بَآخِرَ عَقِبَةٍ ۖ سَيَقُولُ لَكَ الْحَفَظُ لِي ۖ
أَلَا عَرَبٌ شَعَلْنَا أَمْوَالَنَا وَهَلْوَا فَاسْتَغْفِرُكَ يُعُوْذُ لَوْ
لَا يَسْتَعِيْزُ مَا لَيْسَ فِيْ هَلْوِهِمْ فَلَإِنَّ يَمْلِكُ لَكَ رَبُّ اللّٰهِ شَيْئًا
إِنَّمَا دَاوِدُ ضَرَّاقًا وَادِيكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَاللهُ يَمَّا تَصْمَلُوْنَ
خَبْرًا ۖ فَلَمَّا نَسْتَأْذِنُ أَنْ نَدْخُلَ الْعِلْياءَ نَسُوقُ الْمُسْلِمِيْنَ إِلَى
أَهْلِيْهِمْ أَبَدًا وَزَيْنَ ذَٰلِكِ فِيْ هَلْوِيكُمْ وَتَلَسَّوْا فَمِنْ التَّوَدِّ
وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُرًا ۖ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِيْنَ سَعِيرًا ۖ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يُغْفِرُ
لِمَنْ يَّشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَاءُ ۚ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۖ
سَيَقُولُ الْحَفَظُ لَكَ إِنَّا نَطْلُقُكَ إِلَىٰ مَعَآرِزِنَا فَحَدِّثْهَا
دُرُودًا تَعْبَهُنَّ ۖ يَرِيدُوْنَ أَنْ يُسَيِّدُوْا كَلِمَ اللّٰهِ
فَلَنْ يَّتِمَّ حُجُوْبُكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلَ اللّٰهِ مِنْ قَوْلِ هَٰٓؤُلَآءِ فَيَقُوْلُوْنَ
بَلْ نَحْنُ خَيْرُ مَنَّا وَلَكِنْ أَوَّلَآئِكَ يَفْهَمُوْنَ ۚ إِنَّ قَوْلَكَ

(10) Sana Hüdeybiye'de bi'at edenler yok mu, onlar hakikat halde Allah'a bi'at etmişlerdir. Allah'ın eli onların üstündedir ¹. Kim ki ahtini bozarsa ancak kendi zararına bozmuş olur. Her kim Allah'la ettiği ahti yerine getirirse Allah ona büyük bir mükâfat verecek. (11) Çöl Araçlarından geri kalanlar «— Mallarımız, ailelerimiz bizi meşgul etti, artık bizim için yarlıganmak dile» diyecekler. Onlar kalplerinde olmayanları ² dilleriyle söylüyorlar. Onlara de ki Allah size mazarret veya menfaat vermek isterse onu savmaya kimin gücü yeter? Dedikleri gibi değil, belki Allah işlediklerinizden haberdar olur. (12) Hayır, siz ki peygamber ve mü'minler ailelerine asla dönemeyecekler sandınız, bu husus kalplerinizde yer-

leşmişti de kötü zanda bulunmuşunuz, böylece Allah yanında helâki haketmiş kimseler oldunuz. (13) Her kim Allah'a ve peygamberine iman etmezse biz o kâfirlerle alevli ateş hazırlamışız. (14) Göğlerin ve yerin orduları Allah'ındır. O, dileğini yarlıgar, dileğini de azaba duçar eder. Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (15) Bu geri kalanlar, Hayber ganimetlerini almak üzere o tarafa gittiğiniz zaman, «— Bizi bırakın da size tâbi olup Hayber'e gidelim» diyecekler. Onlar bununla sözü ³ değiştirmek isterler. Onlara de ki «— Siz asla bize tâbi olamazsınız, çünkü Allah bundan evvel ⁴ böyle ⁵ buyurdu». Onlar «— Hayır alacağımız ganimeti bizden kıskanıyorsunuz» ⁶ diyecekler. Hayır, onlar pek az anlar kimselerdir.

¹ Allah'ın eli peygambere bi'at edenlerin ellerinin üstündedir. Allah onların bi'at ettiklerine mutalidir.

² Özur dilemeleri, Allah'tan yarlıganmak istemeleri gibi.

³ Hüdeybiye'de bulunanlara tahsis ettiği Hayber ganimi hakkındaki vaad-i Bârl'i.

⁴ Biz Medine'ye gelmeden evvel veya siz Hayber seferine hazırlanmadan evvel veya Hüdeybiye'den döndüğünüz zaman.

⁵ «Hayber ganimeti Hüdeybiye'de bulunanlarındır, başkalarının hakkı yoktur».

⁶ Yoksa Allah böyle hüküm etmemiştir.

قُلْ لِلّٰهِ الْغَنِيَّةُ ۖ سُبْحٰنَہٗ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝۱۶
 تَعٰلٰی عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۚ اَنْزِلْ عَلٰی سُلٰیْمٰنَ وَاٰدٰی
 وَنُوْحًا ۚ وَجٰٓئِلْ عَلٰی اٰیْمٰنٍ ۝۱۷
 لَیْسَ عَلٰی الْاَعْمٰی حَرَجٌ ۚ وَلاَ عَلٰی الْاَبْرَصِ
 حَرَجٌ ۚ وَمَنْ یُّطِیعِ اِلٰهَہٗ وَرَسُوْلَہٗ یَدْخُلْہٗ جَنَّٰتٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِہَا
 الْاَنْہَارُ ۚ وَمَنْ یَعْصِیْ اِلٰهَہٗ وَرَسُوْلَہٗ یُجْعَلْ لِّہٖ
 عَذَابٌ اَلِیْمٌ ۝۱۸
 عَنِ الْمُنٰیفِیْنَ اِذْ یَعُوْذُكَ حَتّٰی الْفَجْرِ ۚ فَمِنْ
 قَبْلِہٗ ۚ فَانْزِلْ عَلَیْہِمْ اَنْہُمْ وَتَاٰتِہُمْ فَتَحًا قَرِیْبًا ۝۱۹
 کَبِیْرٌ ۚ یَّخٰذُہُمْ وَہُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ ۚ وَکَانَ اللّٰہُ عَزِیْزًا حَکِیْمًا ۝۲۰
 مَعَادٌ کَبِیْرٌ ۚ تَاٰخِرُہٗمَا اَفْکَلُ الْکٰذِبِ ۚ وَکَانَ اللّٰہُ
 عَزِیْزًا لَّوْیُؤِیْنِیْ ۚ وَہُمْ یَسْتَعْجِلُوْنَ ۝۲۱
 وَاٰخِرُہٗمَا اَفْکَلُ الْاَحَاطِ ۚ وَکَانَ اللّٰہُ عَزِیْزًا
 حَکِیْمًا ۝۲۲
 اِنَّہٗ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ۝۲۳
 لَوْ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ لَکَانَ لِیُحٰیدٍ وَّلَیًّا ۚ وَلاَ تَحْزَنْ ۚ سُبْحٰنَ
 اللّٰہِ ۚ اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ ۚ وَہُمْ یَسْتَعْجِلُوْنَ ۝۲۴

(16) kul lilmuhallefiyne minel'a'râbi se-
 tûd'avne ilâ kavmin üliyy be'sin şediydin
 tûkaâtülünehüm ev yüsümün, fein tütây'ü
 yû'tikümüllahü ecren hasenâ, ve in fete-
 vellev kemâ tevelleytüm min kablu yû'-
 azzibküm azâben eliy mâ (17) leyse alel'-
 a'mâ harecün ve lâ alel'a'reci harecün
 ve lâ alelmariydı harec, ve men yutî'l-
 lahe ve resûlühü yüdühü cennâtın tec-
 rîy min tahtihel'enhâr, ve men yetevelle
 râ'yazzibhü azâben eliy mâ (18) lekad ra-
 diyallahü anilmü'miniyne iz yûbâyî'üne-
 ke tahtesşecereti fe'alime mâ fîy ku-
 lûbihim fe'enzelessekinyete aleyhim ve
 esâbehüm fethan kariyben (19) ve me-
 gaânime kesiyreten ye'huzünehâ, ve kâ-
 nallahü aziyzen hakimâ (20) ve'adekü-
 müllahü megaânime kesiyreten te'huzü-
 nehâ fe'accele leküm hâzihi ve keffe ey-
 diyennâsi anküm, ve lileküne âyeten lil-
 mü'miniyne ve yehdiyeküm sırâtan mü-
 tekimâ (21) ve uhrâ lem takdirü aleyhâ
 kad ehâtallahü bihâ, ve kânallahü alâ
 külli şey'in kadiyrâ (22) ve lev kaâtele-
 kümülleziyne keferü levelllevl'edbâre
 sümmâ lâ yecidune veliyyen ve lâ nasiyrâ
 (23) sünnetallahilletiy kad halet min
 kabl ve len tecide lîsünnetillâhi tebdilâ.

(16) Çöl Araplarından bu geri kalanlara de ki siz bundan sonra şiddetli, cengâver bir kavimle cen-
 ge davet olunacaksınız, onlarla İslâm oluncaya
 kadar vuruşacaksınız. Eğer emre itaat ederseniz
 Allah size güzel bir mükâfât verecek, şayet daha
 evvel yüz çevirdiğiniz gibi yine yüz çevirecek olur-
 sanız sizi acıklı bir azaba duçar edecek. (17) Kö-
 re, topala, hastaya' harbten geri kalmak hususun-
 da bir vebal yoktur. Her kim Allah'a ve peygam-
 berine itaat ederse Allah onları ağaçları altından
 ırmaklar akar uçmaklara sokacak; her kim ona
 itaattan yüz çevirirse onlara acıklı bir azapla azap
 edecek. (18) * Mü'minler ağaç altında sana bi'at
 ettikleri zaman Allah onlardan hoşnut olmuştur ¹
 Allah onların kalblerindeki ihlâsı bildi de onlara
 sükûnet ve imtinan verdi. Pek yakın bir fetih ve

zaferle mükâfata ² mazhar etti. (19) Hayber'de
 alacakları birçok ganimetlere nail etti. Allah ye-
 gâne galiptir, emrinde hakimdir. (20) Allah size
 bundan böyle birçok ganimetler vaat buyurdu ki
 onları kolaylıkla alacaksınız, Hayber'deki bu ga-
 naimi de size tâcil etti, mü'minler hakkında peyg-
 amberin doğruluğuna bir nişan olsun, sizi doğru
 yola erdirsin diye sizden halkın elini çaktı ³. (21)
 Bir de henüz gücünüzün yetmediği başka gani-
 metleri de ⁴ vaadetti. Allah onları ilmiyle kuşat-
 mıştır. Allah her şey hakkıyla kaadirdir. (22)
 Eğer kâfirler ⁵ sizinle vuruşsalardı arka verip ka-
 çacaklardı, sonra hiç bir yâr ve medetkâr bula-
 mayacaklardı. (23) Allah'ın âdeti böyle gelip geç-
 miştir ⁶, Allah'ın âdetinde asla değişiklik bula-
 mazsın.

¹ Bi'at ül-Rıdvan âyetidir.

² Hayber fethine.

³ Hayberlilerle müttefiklerinin veya Mekke mügrikle-
 rinin mukavemetlerini kırdı.

⁴ Huneyn gazvesinde Hevazin ganimetlerini veya Fâris

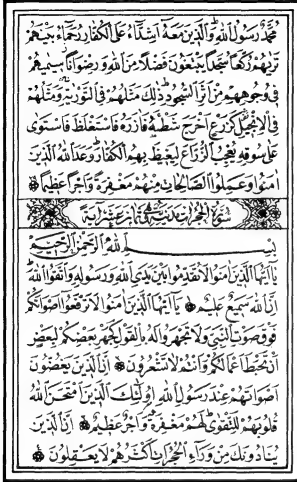
ve Rum ganimetlerini.

⁵ Hayber müttefikleri veya mügrikler.

⁶ Peygamberleri galip kılmak Allah'ın eskiden beri
 kanunudur.

(29) muhammedün resûlullah, velleziyne ma'ahû eşîddâü alelküffârî rûhamâü beynehüm terâhüm rûkke'an süccedâ, yebteguüne fadlan minallâhi ve rıdvânen sıymâhüm ve vücûhihim min eserissüccüd, zâlike meselühüm fittetvât, ve meselühüm fiyl'inciyl, kezer'in ahreec şa'ehü feâzerehü festagleza festevâ alâ sükuhi yü'cibüzzürrâg, liyegyıza bihimülküffâr, ve'adallahülleziyne âmenü ve amilüssâlihâti minhüm mağfıreten ve ecren azyımâ.

SÜRETÜLHUCÜRAT

Bismillâhırrahmânırrahfym

(1) yâ eyyühelleziyne âmenü lâ tükaddimü beyne yedeyillâhi ve resûlihî vettekullah, innallâhe semiy'un alıym (2) yâ eyyühelleziyne âmenü lâ terfe'ü asvâteküm fevka savtınnebiyyi ve lâ techerü lehü bilkavlî kecehrî ba'düküm liba'dın en tahbeta a'mâliüküm ve entüm lâ teş'urün (3) innelleziyne yeguddüne asvâtehüm inde resûlillâhi üläikelleziynemtehanallahü kulûbehüm litletkvâ, lehüm ma'fıretün ve ecrün azyım (4) innelleziyne yünâdüneke min verâilhucürâti ekserühüm lâ ya'kılün.

(29) Muhammed Allah'ın peygamberidir. Onunla beraber bulunanlar, kâfirlerle karşı pek sert, aralarında ise merhametlidir, sen onları rûkû ve sücüt halinde görürsün, onlar Allah'ın inayeti ve hoşnutluğunu ararlar. İtaat çehresi yüzlerinde secde eserinden belli olur. Tevrat'ta, İncil'de onların va-

sıfları bir ekin gibidir ki o ekin filiz çıkarır, filizini besler, filizleri kuvvetlenir, kalınlaşır. Ayakta dik durur, ekincilerin hoşuna gider. Allah kâfirleri öfkelenmek için bu misali getirdi. Allah, içlerinden mü'min olup iyi amel işleyenlere yarlıganma ve büyük mükâfat vaat buyurmıştır.

HUCURAT SÜRESİ ^[1]

Bismillâhırrahmânırrahim

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Mü'minler! Allah'ın ve peygamberinin huzurunda sözde ve işde ileri geçmeyin, her hususta Allah'tan sakının. Çünkü O, sözlerinizi iştir, yaptıklarınızı hakkıyla bilir. (2) Mü'minler! Sesinizi peygamberin sesinden yüksek çıkarmayın, farkına varmaksızın ameliniz beyhude olmamak için ² birbirinizle bağırıp konuştuğunuz gibi onunla da

öyle bağırıp konuşmayın. (3) Tanrı'nın peygamberi huzurunda seslerini yavaşça çıkarırlar yok mu, işte Allah, onların kalblerini takva meşak-katlarıyla imtihana çekmiştir. ³ Onlar için yarlıganma, büyük bir mükâfat vardır. (4) Odaların arkasından seni çağırınlar yok mu, onların pek çoğu aklı ermez kimselerdir. Sakın üzülmeye.

¹ Medine'de nâzil olmuş 18 âyettir.

² Yahut «bağırıp konuşmayın, çünkü farkına varmaksızın ameliniz beyhude olur» veya farkına varmaksızın amel-

linizin beyhude olmasından çekinin.

³ Çünkü takva pek güçtür, uzun uzadıya sabırla zahir olur.

(5) ve lev ennehüm saberrü hattâ tahreuce ilayhim lekâne hayren lehüm, vallahü gafûrur rahîm (6) yâ eyyühelleziyne âmenû in câküm fâsikun binebein fetebeyyenû en tûsiybû kavmen bicehâletin fetûsbihû alâ mâ fe'altüm nâdimiyn (7) va'lemû enne fiyküm resûlallah, lev yûtîy'uküm fiy kesirîn minel'emri le'anitüm, ve lâkinnallahe habbebe ilëykümül'iyimâne ve zeyyenehü fiy kulûbüküm, ve kerrehe ilëykümülküfre velfüsûka vel'is-yân, ülâike hümrürâşidûn (8) fadlan minallahî ve ni'meh, vallahü aliyümün hakîym (9) ve in tâifetâni minel'mü'miniynaktetelü feaslihü beynehümâ, fein begat ihdâhümâ ael'uhrâ fekaâtîlülletiy tebgry hattâ teftiy'e ilâ emrillâh, fein faet feaslihü beynehümâ bil'adli ve aksitü, innallahe yuhîbbül muksitîyn (10) innemelmü'minüne ihvetün feaslihü beyne eha-veyküm vettekullahe le'alleküm türhamûn (11) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ yeshar kavmün min kavmin asâ en yekûnû hayren minhüm ve lâ nisâün min nisâin asâ en yekünne hayren min hünn, ve lâ telmizû enfûseküm ve lâ tenâbezü bil'elkaâb, bi'sel'ismülfüsûku ba'del'ymân, ve men lem yetüb' feülâike hümrüz-zâlmûn.

(5) Sen yanlarına çıkıncaya kadar onlar sabır et-selerdi haklarında ¹ hayır! olurdu. Allah yarlıga-yan, bağışlayandır. (6) Mü'minler! Bir fasık ge-lip size bir haber getirirse onun doğruluğunu araş-tırın ki yanlışlıkla bir cemaata fenalık getirirsiniz de yaptığınız işe sonradan pişman olursunuz. (7-8) Biliniz ki aranızda Allah'ın peygamberi var-dır. O, birçok işlerde size uysa siz sıkıntıya, he-lâke düşerdingiz. Fakat Allah imanı size ihtiya-rınız ile sevdi. Kalbinizi imanla güzelleştirdi. Si-ze küfürü, fısıkı, isyanı yine çirkin gösterdi. İşte Allah'ın inayeti ve rahmeti sayesinde doğru yol-da düz duranlar, bunlardı. Allah hakkıyla âlim-dir, hakimdir. (9) Mü'minlerden iki bölük vuruş-maya kalkıştırlarsa aralarını bulun, şayet biri di-ğerine karşı barışmayıp yolsuzluğa kalkışırsa Tan-rı'nın buyurultusuna dönünceye kadar yolsuz olan

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا
أَن تُضِلُّوا قَوْمًا يَكُونُ لَهُمْ فِتْنَةٌ وَأَعْلَوْهُمَا فَقَصِّصْهَا عَلٰى مَا فَضَّلْنَا وَلَا تَمِيزْ
وَأَعْلَوْهُمَا إِن فِكْرَ رَسُولِ اللَّهِ ذُو ظُلْمٍ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّهُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبُ الْإِيمَانِ وَرَزَقْنَاهُ فِي حُلُوفٍ مُّكْرَمَةٍ ۝ وَلَكِن لَّكُمْ
الْكُفْرُ وَالْفُسُوقُ وَالْعِصْيَانُ أُولَٰئِكَ هُمُ الزَّالِمُونَ ۝ فَضَلَّاهُمُ اللَّهُ وَنَبَّعَهُمُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ حَيْكَةً ۝ وَأَن مَّا يَفْتَنَانِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فَتَنَاهُمَا فَا تَصِلَ إِلَى الْأَرْضِ فَإِنَّ فَتْنَهُمَا عَلَى الْأَرْضِ
فَقَالُوا أَلَمْ يَكُنْ حَتَّى تَقُولَ أَلَمْ يَكُنْ فَإِنَّ فَتْنَهُمَا عَلَى الْأَرْضِ
بِالْعَدْلِ فَاصْطَلُوا إِلَى اللَّهِ يَخْشَى الْفَاسِقِينَ ۝ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ
أَخَوَةٌ فَاصْطَلُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا قَوْمًا يَفْقَهُوا سَوَاةَ يَوْمٍ مِّنْ يَّوْمٍ أُخْرَى
يَكُونُ أُولَٰئِكَ مِنْ يَّوْمٍ أُخْرَى فَكَفَىٰ ۝ وَلَا تَتَّبِعُوا
الْفُتَنَ وَلَا تَنَازَعُوا فِي الْأَعْيَابِ بِمِثْلِ الْأَسْمَاءِ الْفُسُوقِ
بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَفْعَلْ هَٰذَا فَلَاحُوقٌ ۝

ile vuruşun. Eğer yolsuz bölük Tanrı'nın buyur-
lusundan dönerse adalette aralarını bulun, her hu-
susta insaf edin. Çünkü Allah insaf edenleri se-
ver. (10) Mü'minler hakikatte kardeşlerden baş-
ka bir şey değildir. Artık iki kardeşin arasını bu-
lun, Allah'a karşı durmadan sakının, Tanrı'nın
rahmetine nâil olmaya ümitvar olun. (11) Mü'-
minler! Bir kısmınız diğer bir kısmı eğlenceye al-
masın, eğlenceye alınan, eğlenceye alandan daha
hayırlı olabilir. Kadınlar da diğer kadınları eğlen-
ceye almasınlar, berikiler ötekilerden daha hayırlı
olabilir, siz bunu bilmezsiniz. Birbirinizi ayıpla-
mayın. Birbirinizi kötü lâkapla çağırmanın iman
getirdikten sonra fısıf adını kazanmak ² ne çirkin
olur! Her kim bu kötü işlerden tövbe etmezse iş-
te o gibiler zalim kimselerdir.

¹ Sabretmek acele etmekten hayırlıdır. Sabrederek edebi muhafaza ederlerdi.

² Mü'mine çift ve gâvür diyerek fasık olmak, yahut mü'mini çift, gâvür diye çağırarak

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِمَّا زَقَفْنَا إِلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ أَتَقَنُّ
وَلَا تَجْسَرُوا وَلَا تَكُنْتُمْ مَجْسَرًا مِمَّا يُبْذَرُ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾
لَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ فِتْنَةً مِمَّا كَفَرْتُمْ إِلَّا أَنْ يَقُولَ اللَّهُ تَوْبًا رَجِيحًا ﴿١٣﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا
وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٤﴾ تَاللَّهِ لَإِغْوَاءٌ لِلنَّاسِ إِلَى الْفِتْنِ أَلَّا يَفْقَهُ بَشَرٌ لِمَا ضَلُّوا
أَنَّهُمْ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥﴾ وَرَسُولُهُ لَئِنْ كُنْتُمْ إِيمَانًا فِي قُلُوبِكُمْ
وَأَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِتْنَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُحْسِنُونَ ﴿١٧﴾
وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ﴿١٨﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ يَدِينُكُمْ وَاللَّهُ يَهْدِيكُمْ
لِطَرِيقٍ ﴿١٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٠﴾
أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿٢١﴾ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٢﴾

(12) ya eyyühelleziyne âmenüctenibü ke-siyren minazzann, inne ba' dezzanni ism, ve lâ tecessü, ve lâ ya'teb ba'düküm ba'dâ, eyyühbü hadüküm en ye'küle lâhme ehıyî meytten fekerihitümüh, vet-tekullah, innallahe tevvâbün rahıym (13) ya eyyühennâsü innâ halaknâküm min zekerin ve ünsâ ve ce'alnâküm şu'uben ve kabâile lite'ârefü, inne ekremeküm indallahi etkaâküm, innallahe alıymün habıyr (14) kaâletil'a'râbü âmennâ, kul lem tül'minü ve lâkin kulü eslemnâ ve lemmâ yedhulil'ıymânü fıy kulübiküm, ve in tutıy'ullahe ve resülehu lâ yelitküm min a'mâliküm şey'a, innallahe gafürün rahıym (15) innemelmü'minünellezıyne âmenü billâhi ve resülihi sümmel lem yertâbü ve câhedü biemvâlihüm ve enfü-sihim fıy sebıylillâh, üläike hümissâdi-kuün (16) kul etü'allimünallahe bidiyni-küm vallahu ya'lemü mâ fıyssemâvâtı ve mâ fıyl'ard, vallahu biküllü şey'in alıym (17) yemünnüne aleyke en eslemü kul lâ temünnü aleyke islâmeküm, belil-lâhü yemünnü aleyküm en hedâküm lil'ıymâni in küntüm sâdikıyn (18) innallahe ya'lemü gaybessemâvâtı vel'ard, vallahu basıyrün bimâ ta'melün.

(12) Mü'minler! Zanların çoğundan çekinin, çünkü zanların bazıları ¹ günahdır. Gizli şeyleri araştır-mayın, birbirinizin ardından söz söylemeyin, bir-niz ölü kardeşinin etini yemesini ister mi? İşte bak, ondan öğrendiniz ², Allah'tan sakının, Allah tövbeleri kabul eder, merhamet eyler. (13) Ey nâs! Biz sizi bir erkek, bir dişi den yaratık, birbi-rinizi tanıyasınız diye sizi büyük cemaat ve kabi-leye ayırdık, soy ve sop ile övünmeyin, çünkü Al-lah'ın yanında en muazzez ve muteber olan sizin en ziyade mütteki olanınızdır. Allah soyunuzu, sopunuzu hakkıyla bilir, her halinizden haberdar-dır. (14) Çöl Arapları «— İman ettik» dediler, onlara de ki siz iman etmediniz, fakat «— İslâm'a geldik» ³ deyin, iman henüz kalblerinize girmed-i, eğer Allah'a, peygamberine itaat ederseniz Allah

amelinizin mükâfatından hiç bir şey eksiltmez, O, yarılıgayan, bağışlayandır. (15) Mü'minler yalnız o kimselerdir ki Allah'a ve peygamberine iman ettiler, bundan sonra şüpheye de düşmediler, mal-larıyla, canlarıyla Allah yolunda duruştilar, işte imanlarında sadık olanlar bunlardır. (16) De ki cahiller! Dininizi Allah'a mı öğretmek istiyorsu-nuz? Halbuki Allah göklerde, yerde olanı bilir, Allah her şeyi tamamıyla bilir. (17) Onlar cenk-siz Müslüman olmakla sana minnet yükletiyor-lar. Onlara de ki Müslüman olmanız ile bana minnet yükletmeyin. Belki imanınızda gerçekse-niz Allah size imana yol göstermekle size minnet yükletir. (18) Şüphe yok ki Allah göklerde, yer-de olan mugayyebatı, ayrıları bilir, Allah yaptık-larınızı görür.

¹ Hayır sahibine sul zan etmek gibi.

² Yani ona böyle bir şey teklif olunsu ondan öğrenir.

³ «İnkıyat ettik» deyin.

SÛRETÜL KAF

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) kaaf velkur'ânîlmecîyd (2) bel acibû en câehüm münzirün minhüm fekaâlel-kâfirüne hâzâ şey'ün acıby (3) eizâ mî-nâ ve künnâ türâbâ, zâlike rec'un ba'ıyd (4) kad alimnâ mâ tenkusul'ardu min-hüm, ve indenâ kitâbün hafıyz (5) bel kezzebû bilhakki lemmâ câehüm fehüm fiy emrin meriyc (6) efelem yanzurû illessemâi fevkahüm keyfe beneynâhâ ve zeyyennâhâ ve mâleah min fûrûç (7) vel'arda medednâhâ ve elkaynâ fiyhâ revâsiye ve enbetnâ fiyhâ min külli zevcin behiyc (8) tebsireten ve zıkrâ liküllüi ab-din müniyb (9) ve nezzelnâ minnessemâi mâen mübâreken fe'enbetnâ bihi cennâtın ve habbelhasıydı (10) vennahle bâsi-kaâtın lehâ tal'un nadiyd (11) rızkan il-lîbâdi ve ahyeynâ bihi beldeten meytâ, kezâlikehürûç (12) kezzebte kablehüm kavmü nûhın ve ashâbürressi ve semüdü (13) ve âdün ve fir'avnü ve ihvânü lûtın (14) ve ashâbü'l'eyketi ve kavmü tûbbâ', küllün kezzeberrüsüle fahakka va'ıyd (15) efe'ayynâ bilhakki'evvel, belhüm fty lebsin min halkın cedıyd.

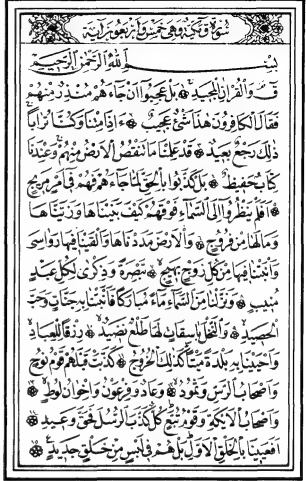
KAF SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kaf. Şanlı, şerefli Kur'an hak'kı için, (onlar sana inanmadılar) ² (2) Belki içlerinden Allah azabıyla korkutucu bir peygamberin geldiğine taaccüp ettiler. O kâfirler «— Bu garip bir şeydir; (3) Biz, ölüp toprak olduktan sonra tekrar dirilecek miyiz? Bu dönüş keyfiyeti âdetten ne kadar uzaktır!» ³ dediler. (4) Biz, yerin onların cesetle-rinden ne eksilteceğini ⁴ bildişiiz. Yanımızda her şeyi hıfzeder ⁵ bir Kitap vardır ⁶. (5) Hayır, on-lara hak peygamber gelince onu yalancı saydılar, onlar perişan bir haldedir ⁷. (6) Üzerlerindeki gö-ğ'e bakmıyorlar mı ki? Onu nasıl bir kudretle bi-na ettik, nasıl donattık? Onda hiç bir yarık açık yer yoktur. (7) Yeri nasıl yaydık? Orada nasıl ulu, mühkem dağlar yerleştirdik? Her sınıftan na-

¹ Mekke'de nâzil olmuş (45) âyettr. ² Veya bu Kur'an bir mucizedir. Veya sana Kur'an'ı indirdik. ³ Yâni asla ola-maz veya onların verdikleri bu cevap ne kadar uzaktır. ⁴ Yâni ne kadarı çürüteceğini. ⁵ Veya her türlü tağıyr ve tebdilden mahfuz. ⁶ Nazm-ı kerim Cenab-ı Hak'kın bütün eyyayı; inceliklerine varinceya kadar bildiğini temsil yahut

sıl sevinç verir ot bitirdik. (8) Bütün bunları Rab-bine rüçü edip, mahlûkatında düşünen her kula, hem ibretle bakmak, hem hatırlamak ⁸ için yap-tık. (9) Gökten bereketli yağmur yağdırdık, onun-la bahçeler, arpa buğday gibi biçilecek taneler, (10) Tomurcukları birbirli üzerine kat kat yığıl-mış, meyveleri çoğalmış ulu hurma ağaçları bitir-dik. (11) Hep bunlar kullara rızık olmak içindir. Kuru bir halde bulunan bir memleketle onunla taze hayat verdik. İşte mezardan çıkışı da böyle olacak. (12 - 13) Onlardan evvel Nuh kavmi Res-sililer, Semud ve Âd kavimleri, Fir'avun, Lût'un kardeşleri (14) Eykeliler, Tûbbâ' kavmi de yala-na çıkmak yolunu tutmuşlardı. Hepsi peygam-berleri yalancı saymakla onlara tehdidim sabit oldu. (15) İlk defa yaratmadan âciz mi kaldık ki tekrar diriltmeden âciz kalalım. Hayır, onlar, bu yeni yaratışta şüphe içindedir.

Levhî Mahfur'daki sûbütü ile ilmini te'kil ediyor. ⁸ Yâ-ni sana ne dediklerini şaşırdılar: Şahir dediler olmadı, gâ-diler dediler olmadı, kâhin dediler olmadı, veya Kur'an da şa-sıp kaldılar, şüpheye düştüler, şüphe dediler, şühe dediler. ⁹ Sürüp giden âmetlere ibretle bakmak, yenileşen âmet-leri hatırlamak.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
 مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۚ إِذْ يَتَلَوُّ التَّائِيْلَاتِ عَلَى الْعَبْدِ ۚ وَعَنِ الْمَسَالِ
 قَبِيدِ ۚ مَا لَلْفَصْلِ بَيْنَ قَوْلِ الْإِلَهِ بِرَبِّ عَبْدٍ ۚ وَجَاءَ نَسْفُهُ
 الْوَيْحُ بِأَنَّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ بَعِيدَ ۚ وَنَحْنُ بِالصُّورِ لَكَ يَوْمَ
 الْوَعْدِ ۚ وَجَاءَ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَنَبِيذٌ ۚ لَقَدْ كُنْتُمْ فِي
 غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَفَفْنَا عَنْكُمُ غَمَامًا فَكَرِهْتُمُ ۚ ثُمَّ يَوْمَ يَدْعُ
 وَقَالَ رَبِّهِ هَذَا مَا دَعَى عَبْدِي ۚ فَإِنِ الْغَايَةُ أَجْمَعُ كَلَّمَكَ عَبْدِي
 ۚ فَتَنَاجَى لِقَابِ مَعْدُومٍ ۚ هَبْ ۚ الَّذِي يَجْعَلُ مِنَ الْقَدَمِ أَتَقَالِ ۚ أَتَقَالِ ۚ
 فَالْعَذَابُ يَأْتِيكَ بِدَعَا ۚ قَالَ رَبِّهِ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتَهُ لَوْ كَانَ
 فِي سَبِيلِ الْبَعِيدِ ۚ قَالَ لَا تَخْصِمُوهُ الَّذِي وَدَّعْتُمْ شَأْنَهُ
 بِالْوَعْدِ ۚ مَا يُدْعَى الْقَوْلُ لَدِي وَمَا أَقْبَلُ مِنَ الْعَبْدِ ۚ
 يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ۚ وَأَنزَلْنَاهُ
 فِي الْقُرْآنِ عَرَبِيَّةً ۚ هَذَا مَا أُوْعِدُوكُمُ الْكَلَامَ وَابْتِغَايَةً ۚ
 مِنْ خَيْرِ النَّاسِ لِلْحَمْدِ ۚ وَالْعَبِيدِ وَنَاوِلِ الْبَيْتِ ۚ أَدْخُلُوهُ إِسْلَامًا
 ذَلِكُمْ نَوْمُ الْخُلُودِ ۚ لَكُمْ مَا تَسْأَلُونَ فِيهَا ۚ لَكِنَّا إِنَّمَا بَرَكْنَا

(16) ve lekad halaknel'insâne ve na'le-
 mü mâ tüvesvisü bihi nefsih, ve nahnu
 akrebü ileyhi min hablilveriyd (17) iz
 yetelakkalmütelakkianî anileyimiyî ve
 anışşimâli ka'ıyd (18) mâ yelfizu min
 kavlin illâ ledeyhi rakıybün atıyd (19)
 ve câet sekretülmewti bilhakk, zâlike mâ
 kunte minhü tehıyd (20) ve nüfiha fıys-
 sür, zâlike yevmülva'ıyd (21) ve câet
 küllü nefsin ma'ahâ sâikun ve şehıyd
 (22) lekad kunte fiy gâfletin min hâzâ
 fekeşefnâ anke gıtâeke febesariükelyevme
 hadıyd (23) ve kaale kariynühü hâzâ mâ
 ledeyye atıyd (24) elkıyâ fiy cehennem
 külle keffârin anıydın (25) mennâm il-
 hayri mu'tedin müriybın (26) ellezy
 ce'ale ma'allahi ilâhen âhare fe'elkıyâhü
 fıyl'azâbışşedıyd (27) kaale kariynühü
 rabbenâ mâ etgaytühü ve lâkin kâne fiy
 dalâlin ba'ıyd (28) kaale lâ tahtesümü
 ledeyye ve kad kaddemtü ileyküm bil-
 va'ıyd (29) mâ yübeddelülkavıy ledeyye
 ve mâ ene bizallâmin il'abıyd (30) yev-
 me nekuülü lıcehenneme helimtele'ti ve
 tekuülü hel min mezıyd (31) ve üzıfettıl-
 cennetü lilmüttelkıyne gayre ba'ıyd (32)
 hâzâ mâ tû'adüne lıkülli evvâbın hafız
 (33) men haşıyerrahmâne bılgaybl ve
 câe bıkalbın münıyb (34) üdhulâhâ bi-
 selâm, zâlike yevmülhulüd (35) lehüm
 mâ yeşâüne fıyhâ ve ledeynâ mezıyd.

(16) * Biz insanı yarattık, onların hatırına gelen vesveseyi de biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız ¹. (17) Hususa o zamanki a'mali yazmaya memur olan iki melek biri sağında diğeri solunda oturup a'mali kaydederler. (18) İnsan hiç bir söz söylemez ki yanında hazır bulunup kayıt için gözeten bulunmasın. (19) Ona ölümün şiddeti doğru olarak gelince ² ona — İşte bu, öteden beri nefret edip kaçtığın şeydir — denir. (20) Kıyamet borusu üfürülür, ona — İşte bu da mev'ül olan azap günüdür — denir. (21) Herkes beraberinde biri sürüp mahşere götürmek, diğeri amellerine şahadet etmek üzere iki melek beraber gelir. (22) * Herkese — Sen dünyadayken bundan gafildin, şimdi gözünden perdeyi kaldırdık, artık bugün gözünden kendindir ³ — denir. (23) Ona yoldaş olan melek şöyle diyecek: Onun amacı yanında hazırdır ⁴. (24 - 25 - 26) Allah buyuracak İnatçı, hayra mâni, haddi aşmış, şüpheye tutulmuş, Allah'la beraber başka bir mâbut edinmiş, nankörlüğe dadanmış herkesi Cehenneme

atın, atın. Onu şiddetli azaba atın, atın ⁵ (27) Onun yoldaşı ⁶ diyecek: —Ey Rabbimiz! Yalan söylüyor, ben onu azdırmadım, fakat o, uzun uzadıya sapıklıkta kalmıştır—. (28) Allah buyuracak: Huzuruma çekişmeyin, ben bundan evvel peygamber vasıtasıyla sizi korkutmuştum, (29) Nezdime sözüm değişmez. Kullarım hakkında da zulümkâr değilim. (30) O gün, Cehenneme — Doldun mu? — diyeceğiz, Cehennem ise — Daha var mı? — diyecek. (31) Uçmak (Cennet) sakinlara uzak olmayarak yaklaştırılacak ⁷. (32) Onlara şöyle denecek: İşte size, yâni hatasından dönen nefsinin heveslerinden kendini gözeten herkese vaadolan mükâfat budur ⁸. (33) Her kim görmeksizin ısrıyengen Tanrı'dan korkar, hakka dönen bir yürekle gelirse bu gibiler ⁹. (34) — Cennete selâmet ve emniyete girin. İşte bu, devamlı kalınacak gündür — denecek. (35) Onlar orada ne dilerlerse hepsini hazır bulacaklar, bununla beraber nezdimize ondan daha çok nimetler vardır ¹⁰.

¹ Artık bilmemektigimize hiç bir mani yoktur. * Yâni hak olan ölüm meydana; veya ceza, hakikat hâl yâni saadet ve şekaveti meynada çıkarmaz —veya Allah'ın vaadî gibi yâki oluncâ — hakkın emriyle ölüm bağynılığın gelince. * Yâni her şeyi görüldürsün. Bu zamanda inkâr edilecek misin? * Veya yoldaş olan gaytan, nefsi emare işte ben onu Cehennem için hazırladım diyecek. * Yahut İnatçı, hayra mâni, haddi aşmış, şüpheye tutulmuş, küfüre dadanmış herkesi Cehenneme atın, atın. Allah ile

beraber bir mâbut edineni de şiddetle azaba atın atın ⁵ Yoldaşı şeytan veya nefsi emaredir. ⁶ Ona kolayca gelecektir. * Yahut Cennet, hatasından dönen, hevesat-ı nef. sanıyesinden kendini gözeten her bir ferde yaklaştırılacak. onlara işte size vaadolan mükâfat budur — denecek. ⁷ Yahut korkup Hak'ka dönen kâib ile gelen her ferde vaadolan mükâfattır. ¹⁰ Yâni hatırlarına gelemeyecek nimetler.

(36) ve kem ehleknâ kablehüm min kar-
nîn hüm eşeddü minhüm batşen fenak-
kabû fiylilâd, hel min mahıys (37) inne
fiy zâlike lezikrâ limen kâne lehü kalbün
ev elkassem'a ve hüve şehıyd (38) ve le-
kad halaknessemâvâtı vel'arda ve mâ
beynehümâ fiy sitteti eyyâmin ve mâ
messenâ min lügüb (39) fasbir alâ mâ
yekuülüne ve sebbih bihamdî rabbıke
kable tulû'sşemsi ve kablelgurûb (40)
ve minelleyli fesebbihhü ve edbâressü-
cüd (41) vestemi' yevme yünâdilmünâdî
min mekânin kariybın (42) yevme yes-
me'ünessayhate bilhakk, zâlike yevmül-
hurûc (43) innâ nahnü nuhyiy ve nü-
mıytü ve ilaynelmasıyr (44) yevme teşak-
kakul'ardu anhüm sırâa, zâlike haşrûn
aleyneâ yesiyr (45) nahnü a'lemü bimâ
yekuülüne ve mâ ente aleyhim bicebbâ-
rın fezekkir bilkur'âni men yehâfıy va'yıd.

SÜRETÜZZÂRİYÂT

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) vezzâriyâtı zerven (2) felhâmilâti
vıkren (3) felsecâriyâtı yüsren (4) felmu-
kassimâti emren (5) innemâ tû'adüne le-
sâdikun (6) ve inneddiyne levâkı'.

(36) Bunlardan evvel nice tabakayı helâk ettik
ki onlar bunlardan daha kuvvetli şecaatlıydılar. Ti-
caretle memleket memleket dolaşıp zengin olmuş-
lardı. Böyleken azaptan kaçacak yer bulabildiler
mi? (37) İşte bu zikrolunan şeylerde pâk bir yü-
reği olan veya bu süreyi dinlerken kulak veren
kimseler hakkında ibret vardır. (38) * Biz gök-
leri, yeri ve aralarındakini altı günde yarattık. Hiç
bir yorgunluk duymadık. (39) Artık onların de-
diklerine göğüs ger, güneş doğmadan evvel, bat-
madan evvel ve gecenin bir kısmında Rabbinizi öve-
rek tenzih et. (40) Namazlardan sonra da O'nun
tenzih et. (41) Yakın bir yerden münadinin nida
edeceği güne ¹ kulak ver. (42) O gün doğru ola-
rak nârayı işitecektler. İşte o gün mezardan çıkı-
lacak gündür. (43) Diriltin biziz, öldüren yine bi-

وَرَأَاهُمْ فِي سَحَابٍ مِّمَّنْهُمْ طَلَسَ
فَقَبُولًا وَإِلَّا دَهْلًا مِنْ جَحِيصٍ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِّمَنْ
كَانَ لَهُ قَلْبٌ وَأَلْفَى السَّمْعُ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝ وَلَقَدْ
خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ۝ فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ مِمَّا طَلُوعَ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۝ وَبِالْإِيلَ
فَتَبْحَثُهُ وَادَّارَ السَّجُودِ ۝ وَأَسْبَحْ تَوْبَةً مِّنَ الْمَاءِ مِنْ كَانِ
فَرَبِّكَ ۝ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ۚ إِنَّكَ لَتَوَدُّ الْعُرُوجَ
إِنَّا نَحْنُ مُخْرِجُو النَّبِيِّ وَالْإِنَّا الْمُبْصِرُونَ ۝ يَوْمَ نَسْفُكُ الْأَرْضَ
عَنْهُمْ سَرَّاعًا ۚ إِنَّكَ حَشَرٌ عَلَيْنَا أَسِيرٌ ۝ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
وَمَا نَأْتِيهِمْ مِنْ جُنَادٍ قَدْ كُنَّا الْفَرَانِ ۚ إِنَّ مِنْ جَعْفٍ وَجِيدٍ ۝
سُورَةُ الزَّارِيَّاتِ مَكِّيَّةٌ مِّنْ ثَمَانِيَةِ مِائَةٍ وَخَمْسِينَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْزَّارِيَّاتِ ذُرُوءًا ۝ وَالْحَالِ مِلَاتٍ وَقُرْ ۝ فَالْجَارِ يَاتِي سِرًّا ۝
فَالْمُتَرَاتِي مَاتًا ۝ إِنَّا قَاعُودُونَ لَصَادِقٌ ۝ وَإِنَّا لَبَدْرٌ لَّامِعٌ ۝

ZÂRİYÂT SÜRESİ ^[2]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, başlayan Tanrı adıyla

(1) Savurup kaldıran rüzgârlar hak'kı için, (2)
Su ağırlığını yüklenen bulutlar ³ hak'kı için, (3)
kolaylıkla yüzen gemiler ⁴ hakkı için, (4) Yağ-
mur işini ayıran bulutlar hakkı için ⁵, (5) Size
vaad olunan şey elbette gerçektir. (6) Hesap ve
ceza elbette vâkı olacaktır.

¹ Yâni kıyamette herkese ses eşit olarak vâsil olacak.

² Mekke'de nâzil olmuş (60) âyetidir.

³ Veya rüzgârlar.

⁴ Veya kolaylıkla esen rüzgârlar.

⁵ Yahut halk arasında ilmi negreden, ilimleri yüklen

mekle ağırlayan, halkın arasında suhuletle yürüyüp meşak-
katlerini hesaba katmayan, Allah'ın emirlerini halk arasın-
da taksim edip herkesin vazifesini beyan eden yüksek
adamlar hakkı için.

وَالسَّمَاءَ دَرَاتٍ مُّجْتَذِئَاتٍ ۖ الْكُتُبَ قَوَائِمًا ۚ يُقَالُ لَهُمْ مَرَلًا ۖ
 قِيلَ لَهَا صَوْنٌ ۚ الْبَازِينَ هُمْ فِي عَمْرٍو سَاهُونَ ۚ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ
 الْبَازِ ۖ يَوْمَ هُمْ كِلَالًا يُضْفَتُونَ ۚ ذُوقُوا عَذَابَ الْبَازِ ۚ كُنْتُمْ
 بِهِ تَسْتَحْيُونَ ۚ أَلَا لِلَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ سَعْدٌ ۖ وَهُمْ لَا يَذُوقُونَ ۚ
 رِبْعَهُمْ أَنْهَدُوا وَاقِلَ ۚ إِنَّكَ عُحْبَنِيٌّ ۚ كَانُوا ظَالِمًا لِّدَارِ الْآلِ
 مَا يَتَجَمَّعُونَ ۚ وَبِالْأَمْثَارِ هَهُمْ يَسْتَعْفِفُونَ ۚ وَقَالُوا لِمَ
 حُتِّبَ لَنَا بِالنَّارِ وَالْخَمْرِ ۚ وَقَالُوا لِمَ لُفِّقَ بِنَا ۚ وَقَالَ
 أَتُحِبُّونَ أَفَالَتُحِبُّونَ ۚ وَقَالُوا نَارُكُمْ وَنَارُكُمْ وَمَا تَعْدُونَ ۚ
 قَوْلَ النَّارِ وَالْآلِ وَالْآلِ وَالْآلِ وَالْآلِ وَالْآلِ وَالْآلِ وَالْآلِ
 حَبِيبٌ صَبِيحًا ۚ وَبِهِمُ الْكَرْمِ ۚ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا
 سَلَامًا ۚ قَالَ سَلَامٌ قَوْمِكُمْ ۚ قَالُوا قَرَأَ الْإِنْشَادَ ۚ وَبِهِمُ
 سَبِيحٌ ۚ وَقَبْرٌ ۚ الْبَيْتُ ۚ قَالَ الْآلُ كُنْتُمْ ۚ قَالُوا بَيْنَ يَدَيْهِمْ
 خَبِيرَةٌ ۚ قَالُوا لَا تَخَفْ ۚ وَبَيْنَهُمْ بِلَالٌ ۚ قَالُوا قَبْلَ
 أَمْرًا ۚ فِي حَصْرَةٍ فَصَنَكْ ۚ وَبِهِمُ الْوَاقِعُ ۚ وَبِهِمُ
 قَالُوا كَذَلِكَ ۚ قَالُوا قَالُوا ۚ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۚ

(7) vessemâi zâtılhubûki (8) inneküm lefîy kavlin muhtelif (9) yû'fekü anhû men üfik (10) kutileharrâsüne (11) elle-ziynehüm fîy gamretin sâhûn (12) yes'e-lüne eyyâne yevmüddîn (13) yevme hüm alennâri yüftün (14) zâküü fitneteküm, hâzellezîy küntüm bihi testa' cillün (15) innelmüttেকেyne fîy cennâtîn ve uyûn (16) âhuziyme mâ âtâhüm rabbühüm, innehüm kânü kable zâlike muhsinîn (17) kânü kaliylen minelleylel mâ yehce'ün (18) ve bil'eşhârihim yestagfirûn (19) ve fîy emvâlihîm hakkun lissâilî velmah-rûm (20) ve fîyl'ardı âyâtün lilmükniyn (21) ve fîy enfûsiküm, efelâ tübsürün (22) ve fissemâi rızıküküm ve mâ tû'adun (23) feverabissemâi vel'ardı innehü le-hakkun misle mâ enneküm tentikün (24) hel etâke hadiyşü dayfı ibrahîmelmükremiyn (25) iz dehalü aleyhi fekaâlü selâmâ, kaâle selâm, kavmün münkerün (26) ferâga ilâ ehlihi fecâe bi'iclin semiy-nin (27) fekarrebühü ileyhîm kaâle elâ te'kü'lün (28) fe'evcese minhüm hüyleh, kaâlü lâ tehaf, ve beşşerühü bigulâmin aliym (29) feakbeletimre'etühü fîy sarretin fesâkket vehcehâ ve kaâlet acüzün akıym (30) kaâlü kezâlikî kaâle rabbük, innehü hüvelhakıymül'aliym.

(7) Medarları hâvi olan ¹ gök hakkı için, (8) Pey-gamber ve Kur'an hakkında sözlerin muhtelifir. (9) Ondandır döndürülen bundan da döndürülür ². (10 - 11) Cehalette boğulup gaffette kalan yalan-cıların canı çıksın ³. (12) Onlar, istihza ile «— Ce-za günü ne zamandır» diye sorarlar. (13) O, ken-dilerinin ateşe tutulacakları gündür. (14) O gün onlara «— Tutulduğunuz azabı tatın. İşte istihza ile acele istediğiniz azap budur» denecek. (15) Sa-kinanlar yok mu, onlar uçmaktadırlar, kaynaklar etrafında sakin olacaklar, (16) Rableri onlara ne verecekse hepsini alacaklar, çünkü onlar bundan evvel iyilik etmişlerdi. (17) Geceleri ibadette bu-lunarak az uyurlar. (18) Sabah vakitlerinde de Rablerinden yarılanmak dilerlerdi. (19) Onların mallarında, dilenen, malı kalmayan ⁴ için bir hak ve nasip vardır. (20) Yeryüzünde yakinen bilen-ler hakkında kudretine ait âlâmetler vardır. (21) Nefislerinizde de vardır ⁵, hâlâ ibret gözüyle

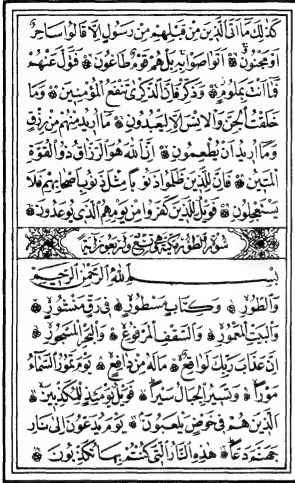
görmüyor musunuz? (22) Rızıkınız, size vaadolu-nan şey göktedir ⁶. (23) Göğün, yerin Rabbi hak-kı için o, söylediğiniz söz gibi doğrudur ⁷. (24) İbrahim'in ağırlanmış olan ⁸ misafirlerine ait bir haber aldın mı? (25) Hani onlara İbrahim'in ya-nına girip selâm verdikleri zaman İbrahim selâmı almış, kendi kendine de «— Bunlar tanımadığım kimselerdir» demişti. (26) Akabinde gizlice aile-sinin yanına gidip semiz bir buzağı kebabı getir-mişti. (27) Bunu önelerine koydu, yemez misiniz? dedi. (28) Onlar yemeyince İbrahim düşman zan-nederek kalbine korku düşü. Onlar, «— Kork-ma» dediler, ona ilminde mahir bir oğul müjde-lediler. (29) Karısı bu haberi işitince taaccüp edip haykırmaya başladı, yüzünü avuçları içine aldı, «— Ben kısır, koca bir kadını, nasıl oğlum olur?» dedi. (30) Onlar «— Rabbin böyle buyur-du. Çünkü O, her filinde hakim, her bir şeye hakkıyla âlimdir» dediler.

¹ Veya Muhtelif yolları bulunan veya yapıldı şapa-sağılm olan veya donanmış olan. Veya ehl-i marifetin anasır yolları olan. ² Hidayeti öncileden döndürülen, peygam-berden ve Kur'an'dan da döndürülür, hidayetten çevrilen, imandan da çevrilir, yahut ondan yüz çeviren mü'minler bu sözden yüz çevirirler, bu halde metholdür. ³ Veya onlara lânet olsun. ⁴ Veya hayasından dillenen fakir. ⁵ Ya-hut muhatap yalnız kâfirler olur: Yeryüzünde yakinen bi-lenler için kâfi âlâmetler vardır, siz kâfirlerin de nefisle-

rinde birtakım âlâmetler vardır. ⁶ Rızıkınız, size vaad-olunan sevak ve ikap hep makamı âlâmedir. Levhâ Mah-fuz'da yazılıdır. Esbab-ı rızıkınız olan yağmurlar bulutlar-ırdan mânâsı da anlaşılabilir. ⁷ Söylediğiniz sözün kenci-nizin sözü olduğunda nasıl şüphe etmiyorsanız vaadolunan hususlarda da şüphe yoktur. ⁸ Veya ilâhî ilâhî'de muazzaz ve mükerrem olan. ⁹ Bu gibi istihamlar teşvik, kıssanın şânına ta'zîm içindir, peygamberin bu haberi yalnız vahiy ile öğrendiğini işarı maksuttur.

(52) kezâlike mâ âlâzînin min kablihim min resûlin illâ kaâlu sâhrûn ev mecnûn (53) etevâsav bih, belhüm kavmün tâguün (54) fetevelle anhum femâ ente bimelüm (55) ve zekkîr feinnezzihrâ tenfe'ulmü'miniyn (56) ve mâ halaktül-cinne vel'inse illâ liya'büdün (57) mâ üriydü minhüm min rızkın ve mâ üriydü en yut'imün (58) innallâhe hüverrezzâku zülkuvvetilmetiyn (59) feinne lilileziyne zalemü zenûben misle zenûbi ashabihim felâ yesta'cilün (60) feveylün lilileziyne keferü min yevmihimülleziz yû'adün.

SÜRETÜTTÛR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) vettûri (2) ve kitâbin mestûrin (3) fîy rakkın mensûrin (4) velbeytilma'mûri (5) vessakfilmerfû' (6) velbahrilmes-cûri (7) inne azâbe rabbike levâkı'un (8) mâ lellü min dâfî' (9) yevme temürüssemâü mevren (10) ve testiryülcâbü seyrâ (11) feveylün yevmeizin lilmükez-zibîyn (12) elleziynehüm fîy havdın yel'a-bûn (13) yevme yüde'üne illâ nâri cehennem de'â (14) hâzihinnârülletiy küntüm bihâ tükezzibün.

TÛR SÛRESİ [a]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Tür hakkı için, (2-3) Sahifeye yazılıp nesrolunan Kitap ⁶ hakkı için (4) Mâmur olan beyit ⁷ hakkı için, (5) Kaldırılmış tavan gibi olan gök hakkı için, (6) Dolu deniz ⁸ hakkı için, (7) Rabbinin azabı elbette vâki olacak, (8) O azabı defeden bulunmayacak. (9) O gün, acap bir surette gök çalkalanacak, (10) Dağlar havalanacak, yerinden oynayacak. (11) İşte o gün, peygamberlerimizi yalancı sayanların vay hâline! (12) Onlar öyle kimselerdir ki yalana dalıp gafil oldukları halde oynarlar. (13) O gün, onlar Cehennem ateşine itilip sürülecek. (14) Onlara «— İşte yalan dediğiniz ateş budur» denecek.

(52) Bu kâfirler gibi, onlardan evvel gelenlere hiç bir peygamber gelmedi ki ona «— Büyücü veya divane» demesinler. (53) Onlarla bunlar arasında bir vasiyet mi vardır? ¹ Hayır, hepsi de taşkın kimselerdir. (54) Artık onlardan çekil, sen bundan dolayı kınanacak değilsin ². (55) Yine öğüt ver, çünkü öğüt mü'minlere fayda verir ³. (56) Ben peri-yi ve insanı «— Yalnız bana ibadet ⁴ etsinler» diye yarattım. (57) Yoksa onlardan rızık da istemiyorum, beni beslemelerini de istemiyorum. (58) Çünkü rızık veren, kuvvetli ve kuvvetinde sapaşgılam olan, Allah'tır. (59) Öz nefislerine zulmedenlere geçen arkadaşlarının azaptaki payları gibi bir pay vardır. Artık acele istemesinler. (60) Kendilerine vaadolunan günün azabından, kâfirlerin vay hallerine!

¹ Hepsî de böyle söylüyorlar. ² Çünkü vazifeli elinden geldiği kadar yaptım. ³ İmanlarını artırır. ⁴ Evvelâ beni binisler, sanıyan bana tapsınlar. Peri ile insanın müşterek ibadetleri «Tanrı'ya ta'zim, kullara şefkattir.» ⁵ Mek.

ke'de nâzil olmuş (49) âyetidir. ⁶ Kuran-ı Kerim veya elvah veya başka kitaplar. ⁷ Hacıların çoğalmasıyla mâmur olan Kâbe-i Mükerrre. ⁸ Yâni Bahr-i muhit.

(15) efesihrûn hâzâ em entüm lâ tübsîrûn (16) islevhâ fasbirû ev lâ tasbirû, sevâün aleyküm, innemâ tûczevne mâ küntüm ta'melûn (17) innelmüttekîyne fiy cennâtin ve na'lymin (18) fâkihiyne bimâ âfâhüm rabbühüm, ve vekaâhüm rabbühüm azâbelcahym (19) küllü veşrebü heniy'en bimâ küntüm ta'melûne (20) mütteki'iyne alâ sürûrin masfûfeh, ve zevvecnâhüm bihûrin ıyn (21) velleziyne âmenü vettebe'athüm zürriyyetühüm bi'lymânin elhahnâbihim zürriyete-hüm ve mâ eletnâhüm min amelihim min şey', küllümri'in bimâ kesebe rehiyn (22) ve emdednâhüm bifâkîhetin ve lahmin mîmmâ yeştehûn (23) yetenâze'üne fiyhâ ke'sen lâ lagvün fiyhâ ve lâ te'siym (24) ve yetufû aleyhim gılmânün lehüm ke'ennehüm lü'lü'ün meknûn (25) ve akbele ba'dühüm alâ ba'dın yetesâelûn (26) kaâlû innâ künnâ kablü fiy ehlinâ müşfikıyn (27) femennallahü aleynâ ve vekaânâ azâbessemûn (28) innâ künnâ min kablü ned'üh, innehu hüvelberürrahıym (29) fezekkir femâ ente bini'meti rabbike bikâhinin ve lâ mecnûn (30) em yekuülüne şa'ırûn neterabbesu bihi reybelmenûn (31) kul terabbesü feinnıy ma'aküm minelmutterabbisıyn.

اَفْهٰذَا اَدْنٰى لِّاَنْصُرُوْنَ ۝ اَصْلٰوْهَافَا مَيْرٰوَا ۝ وَلَا تَصِيْرُوْا
سَوَآءً عَلٰیكُمْ اِنَّمَا تُخَوِّدُوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝ اِنَّ الْفٰتِكِيْنَ فِيْ
جَنّٰتٍ وَبَعِيْهٖ ۝ فَاَكْبِرْ بِمَا كُنْتُمْ رٰبِهٖمْ وَوَقِّمْ رٰبِهٖمْ عَذٰرَ
الْحَبِيْهٖ ۝ كُوْلُوْا وَشَرَبُوْا هٰذَا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝ مَّكَئِدٌ
عَلٰی سُرٍّ مَّصْنُوْعَةٍ وَّوَدَّ جَنّٰهُمُ يَحْبُوْا عَيْنَ ۝ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
وَاَتٰهُمْهُمْ دُرِّيْهُمْ اِيْمَانًا لِّخَفَافِهِمْ دُرِّيْهُمْ ۝ وَمَا اَلْتَّاهَرُ
مِنْ عِلْمِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ كُلٌّ رَّيْبًا كَسَبَ رَجِيْنٌ ۝ وَمَا مَدَّاهُمْ
بَعَاكِبَهُمْ وَطَرَفًا قٰتِلَتْمُوْنَ ۝ يَتَذَكَّرُوْنَ فِيْهَا كَاسًا لَّا تَمُوْ
فِيْهَا وَلَا تَابُيْهٖ ۝ وَيَطُوْفُوْنَ عَلَيْهِمْ عِلّٰنٌ لَّهْمٌ كَانْتُمْ
قَوْلًا يَنْتَكُوْنَ ۝ وَاَقْبِلْ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ يَتَسَآءَلُوْنَ
قَالُوْا اِنَّا كُنَّا قٰبِلِيْنَ ۝ اَهْلًا مَّشْفِقِيْنَ ۝ فَرَّاهُ
عَلَيْنَا وَوَقَّيْنَا عَادًا لِّتَمُوْرَ ۝ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدُوْهُ
اِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيْمُ ۝ فَذَكَّرْنَا فَاَنْتَ يَنْبَغُ رَبِّكَ
يَكْفُرُ وَلَا يَجْحَدُ ۝ اَمْ يَقُوْلُوْنَ شَاعَرٌ يَتَّبِعُ رِيْبَ
الْمُتَوَلِيْنَ ۝ قُلْ تَرَبُّوْا فَاِنِّيْ مَعَكُمْ مِنَ الدَّرَجَتِيْنَ ۝

(15) Vahye, büyü dediğiniz gibi bu da mı büyüdür? Yoksa gözleriniz bağlandı da siz mi görmüyorsunuz? (16) Ateşe girin de ister katlanın, ister katlanmayın. Sizin için birdir ¹. Çünkü ne yapmışsanız ancak onun cezasını çekeceksiniz. (17) Sakınanlar yok mu, onlar kendilerine mahsus Cennetlerde, halis nimetlerde, Rablerinin onlara verdiği nimetlerle zevk ve safa içindedir ². (18) Rableri onları Cehennem azabından korumuştur. (19 - 20) Onlara denecek: Yaptığınıza mükâfat olmak üzere, saf saf dizilmiş tahtlara yaslanarak yeyin, için, âfiyet olsun ³. Biz onlara büyük ve güzel gözlü hürileri arkadaş yapacağız. (21) Mü'min olup zürriyetleri de iman hususunda ona tâbi olan kimselerin zürriyetlerini ilhak edeceğiz ⁴. Onların amellerinden hiç bir şey eksiltmeyeceğiz, herkes kazancına bağludur ⁵, (22) Onlara, canlarını istedikleri meyveleri ve etleri bol bol verece-

ğiz. (23) Orada birbirinin elinden şarap kâselerini çekecekler, orada ne boş söz, ne günah bir iş vâki olmaz. (24) Kendilerine mahsus, sedifte gizlenmiş inci gibi ⁶ civanlar, onların etrafında dolaşacaklar. (25) Onlar birbirleriyle sohbet konyulacaklar. (26) Sohbet sırasında şöyle diyecekler: Biz bundan evvel dünyada ailemiz arasındayken Allah'tan perva ederdik. (27) Allah bize bol nimet verdi, bizi Sam yeli azabından ⁷ korudu. (28) Biz bundan evvel dünyada ona ibadet ederdik. Çünkü O, lütfu çok, merhametli artık bir Zat'tır. (29) Artık yine öğütte bulun. Sen Rabbinin inayet ve nimeti sayesinde falcı da değilsin, deli de değilsin. (30) Yok, onlar — Şairdir, dehr'in dönmelerini bekleyelim mi ⁸ derler? (31) De ki siz, benim ölmeni bekleyin, ben de sizinle beraber helâkinizi bekleyeceğim.

¹ Katlanırsanız da katlanmasanız da fayda yok, ateşten çıkmayacaksınız.

² Yahut Rablerinin ihşan ettiği nimetleri ve Cehennem azabından koruması sebebiyle ızzet ve sevinç içindedir.

³ Yahut yeyin, için, mükâfat, hakkınızda uğurlu, bereketli olsun.

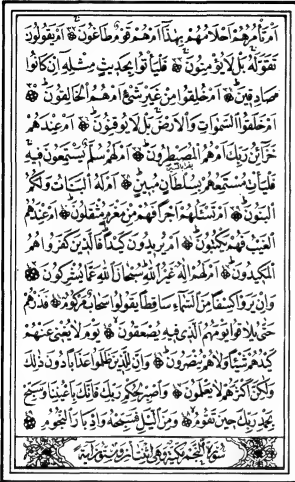
⁴ Yani ataların imanı sebebiyle çocuklarını onlara ilhak edecekler.

⁵ Amel, hayır ise mükâfat, şer ise mücazat görür.

⁶ En güzel inci böyle olandır.

⁷ Cehennemden buğusundan.

⁸ Yani o da şairler gibi ölecek, sabredin.

(32) em te'mürühüm ahlâmühüm bihâzâ em hüm kavmün tâguün (33) em yekuülüne tekavveleh, bel lâ yû'minûn (34) felye'tü bihadiysin mislihi in kânü sâdikiyn (35) em hulikuü min gayri şey'in em hü-mülhâlikuün (36) em halâkussemâvâti vel'ard, bel lâ yûkinûn (37) em indehüm hazâinü rabbike em hümlumusaytûrûn (38) em lehüm süllemin yestemi'üne fiyh, felye'ti müsteml'uhüm bisultânin mübiyn (39) em lehübenâtü ve lekümül-benûm (40) em tes'elühüm ecen fehüm min magremin müskalûn (41) em indehümügaybü fehüm yekbütûn (42) em yürüydüne keydâ, felleziyne keferû hü-mülmekiydûn (43) em lehüm ilâhün gayrullah, sübhanallahî ammâ yüsrükûn (44) ve in yerev kisfen minnesemâi sâkitan yekuülü sehâbin merküüm (45) fezerhüm hattâ yülâkuü yevmehümlüleyzi fiyhi yus'akuün (46) yevme lâ yugniy anhüm keydühüm şey'en ve lâ hüm yunsarûn (47) ve inne lilleyziyne zalemü azâben düne zâlike ve lâkinne ekserühüm lâ ya'lemûn (48) vasbir lihükmi rabbike feinneke bia'yüninâ, ve sebblil bihamdi rabbike hyne teküüm (49) ve minelleyli fesebbihhü ve idbârennücüm.

(32) Onların kısa akılları kendilerine böyle mi buyuruyor? Yok, onlar taşkın kimselerdir. (33) Peygamber Kur'an'ı kendiliğinden yaptı mı diyorlar? Hayır, onlar haset ve inatlarından imana gelmiyorlar. (34) O, kendiliğinden yapmışsa onlar da dâvalarında gerekse haydi Kur'an gibi bir söz getirsinler. (35) Yoksa onlar hiç bir şeyden mi ¹ yaratıldılar? Yahut kendileri mi yaratandır ² ? (36) Yahut gökleri ve yeri onlar mı yaratlar? ³ Hayır, onlar Allah'ın birliğini yakinen bilmezler. (37) Yoksa yanlarında Rabbinin hazineleri mi vardır? ⁴ veya onlar musallat ve zorba midirler? ⁵ (38) Yahut göğe asılı merdivenleri mi vardır ki ona çıkıp vahiy işitiyorlar? Öyleyse içlerinden işitenleri, aşikâr bir burhan getirsinler. (39) Yoksa, kızlar Allah'ın, erkekler sizin miymiş? (40) Yahut onlardan, peygamberliğin için bir ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır bir yük altına mı giriyorlar? Bunun için mi iman etmiyorlar? (41) Yoksa onlarda mugayyebat ilmi var da ora-

da bulunanı mı yazıyorlar? ⁶ (42) Yahut sana mekr ve hile mi yapmak istiyorlar? Mekr ve hileye tutulacak olanlar, kâfirlerdir. (43) Yoksa onların Tanrı'dan başka tapacakları var da ona mı tapıyorlar? Tanrı onların şerik ortaklarından tamamiyle müneczehtir. (44) Şayet istedikleri gibi göğün bir parçasının üzerlerine düşmekte olduğunu görecekseler onlarındandır — Bu, birbirini üstüne yığılmış bir bulutur» derler de yine inanmazlar. (45) Artık bihüş (aklını kaybetmiş) ve helâk olacakları güne kavuşuncaya kadar onları hallerine bırak. (46) O gün, mekr ve hileleri onların hiç bir işine yaramayacak. Onlar yardım da görmeyecekler. (47) Zalimlere bundan başka da azap vardır ⁷. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler. (48) Rabbinin hükümüne göğüs ger, çünkü sen gözümlüğün önündesin ⁸. Rabbin ayakta dururken överek tespih et. (49) Gecenin bazı vaktinde, yıldızın battığı akabinde, seher vaktinde yine onu tespih et.

¹ Yaratansız mı? Veya boğu boğuna mı? ² Kendi kendilerini yaratılar da üzerlerine hiç bir şey vâcip olmuyor mu? ³ Ki yaratını tanıyıyorlar. ⁴ Dilediklerini Tanrı, dilediklerini peygamber yapıyorlar. ⁵ İstediklerini zorla ya-

yıyorlar. ⁶ Kıyametini aşılmadığını oradan mı öğreniyorlar? ⁷ Açlık, kıtlık, Bedir bozgunluğu gibi. ⁸ Sana nasıl cefada bulunabilirler?

اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْتَوْفَوْنَ لِقَاءَكُمْ شَيْئًا مِّنْهُ
 وَمَا لَهُمْ مِنْ عِلْمٍ اَنْ يَّجِئُوْا اِلَّا ظَنًّا وَّ اِلَّا ظَنُّنَّ ۚ
 مِنْ اَحْزَنِ شَيْءًا ۚ فَاَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى مِنْ ذِكْرِكَ وَكَوْفِرِكَ اِلَّا
 الْحُجُوَّةَ الَّتِيْ نَدْنٰكَ بِهَا لَعَلَّكَ تَعْلَمُ ۚ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ
 بِحُجُوَّةِ الْاٰلِهَةِ هُمْ اَعْيُنُكَ ۚ وَهُوَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ يَكُنْ لَكَ
 مِنْ اَمْرِ شَيْءٍ ۚ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِحُجُوَّةِ الْاٰلِهَةِ
 هُمْ اَعْيُنُكَ ۚ وَهُوَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مِنْ اَمْرِ شَيْءٍ ۚ
 اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِحُجُوَّةِ الْاٰلِهَةِ هُمْ اَعْيُنُكَ ۚ
 وَهُوَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مِنْ اَمْرِ شَيْءٍ ۚ اِنَّ الَّذِيْنَ
 لَا يُؤْمِنُوْنَ بِحُجُوَّةِ الْاٰلِهَةِ هُمْ اَعْيُنُكَ ۚ وَهُوَ عَلَّمَكَ
 مَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مِنْ اَمْرِ شَيْءٍ ۚ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ
 بِحُجُوَّةِ الْاٰلِهَةِ هُمْ اَعْيُنُكَ ۚ وَهُوَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ يَكُنْ
 لَكَ مِنْ اَمْرِ شَيْءٍ ۚ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِحُجُوَّةِ
 الْاٰلِهَةِ هُمْ اَعْيُنُكَ ۚ وَهُوَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مِنْ
 اَمْرِ شَيْءٍ ۚ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِحُجُوَّةِ الْاٰلِهَةِ
 هُمْ اَعْيُنُكَ ۚ وَهُوَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مِنْ اَمْرِ
 شَيْءٍ ۚ اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِحُجُوَّةِ الْاٰلِهَةِ هُمْ
 اَعْيُنُكَ ۚ وَهُوَ عَلَّمَكَ مَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مِنْ اَمْرِ شَيْءٍ ۚ

(27) innelleziyne lâ yû'mînûne bil'âhireti
 leyüsemminülmelâikete tesmiyetel'ünsâ
 (28) ve mâ lehüm bihi min ilm, in yette-
 bi'üne illazzann, ve innezzane lâ yugniy
 minelhakkı şey'â (29) fea'rid an men te-
 vellâ an zikrinâ ve lem yürid illehayâ-
 teddünyâ (30) zâlike mebleguhüm mi-
 nel'ilm, inne rabbeke hüve a'lemü bimen
 dalle an sebiylîhi ve hüve a'lemü bime-
 nihtedâ (31) ve lillâhi mâ fytsemâvâtî
 ve mâ fyt'lardı llyecziyyelleziyne esâü bi-
 mâ amilü ve yecziyyelleziyne ahsenü bil-
 husnâ (32) elleziyne yectenübüne kebâ-
 relismi velfevâhişe illellemem, inne ra-
 beke vâsi'ulmagfirre, hüve a'lemü bi-
 küm iz enşe'eküm minel'ardı ve iz en-
 tûm ecinnetin fty butûni ümmehâtiküm,
 felâ tüzekkü enfüseküm, hüve a'lemü bi-
 menittekaâ (33) efere'eytellezî tevellâ
 (34) ve a'tâ kaliylen ve ekdâ (35) e'in-
 dehu ilmülgaybi fehüve yerâ (36) em lem
 yünebbe' bimâ fty suhuflî müsâ (37) ve
 ibrahîymelleziy vefât (38) ellâ tezîrû vâ-
 ziretin vizre uhrâ (39) ve en leyse lill'in-
 sâni illâ mâ se'â (40) ve enne sa'yehü
 sevfe yürâ (41) sümme yüczâhülcezael'-
 evfâ (42) ve enne ilâ rabbikelmüntehâ
 (43) ve ennehü hüve adhake ve ebkâ
 (44) ve ennehü hüve emâte ve ahyâ.

(27) Âhirete inananıyanlar yok mu, onlar melek-
 lere dişi ad takarlar. (28) Onların bu sözleri hak-
 kında hiç bir bilgileri yoktur. Onlar öyle kimse-
 lerdir ki zandan başka bir şeye ittiba etmezler.
 Zan ise insanı bir hakkı bilmekten vâreste (kur-
 tulmuş, rahat) kılamaz. (29) Artık bizi anmadan
 arkasını dönüp dünya diriliğinden başka bir şey
 istemeyenlerden yüzünü çevir. (30) Onların bil-
 gileri işte o kadardır. Çünkü Rabbin kendi yo-
 lundan sapanı herkesten iyi bildiği gibi doğru yo-
 lu bulanları da herkesten iyi bilir. (31) Göklerde
 ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Akıbet kötü-
 lük edenlere kendi amellerine göre mucazatta bu-
 lunacak, iyilik edenlere de yâni büyük günahlardan,
 hayasızlıklardan çekinenlere de güzel bir tarzda
 mükâfât verecek ¹, (32) Ufak tefek kabahat
 başka. Çünkü Rabbinin yarlıgaması (bağışlaması)

geniştir. O sizi, topraktan peyda ettiği zaman, siz
 analarınızın karnında döl halindeyken sizi herkes-
 ten iyi bilir. Artık özünüzü temize çıkarmayın. O,
 sakınanları da herkesten iyi bilir. (33 - 34) Hak-
 tan döneni, azıcık verip tutanı görüp bildin mi?
 (35) O, mugayyebat ilmine vakıf mı ki dostunun
 azabını yüklenecğini görebilsin? (36 - 37) Yok-
 sa ona, Musa'nın ve Tanrı hakkını ödeyen İbra-
 him'in sahifelerinde ² vârit olan şu cümleler on-
 lara haber verilmedi mi? (38) « Hiç bir kimse
 başka kimsenin günahını yüklenmez. (39) İnsan
 için kendi sa'yinden (çalışmasından, emeğinden)
 başka bir şey yoktur. (40) Sa'yi de mutlaka gö-
 rülecek. (41) Sonra sa'yine göre tamamiyle muka-
 bele görecektir. (42) Her şeyin sonu Rabbine va-
 rır ³. (43) Güldüren O'dur, ağlatan O'dur, (44)
 Öldüren O'dur, diriltlen O'dur.

¹ Yahut mükâfât vermek için yoldan şaşanı, doğru yo-
 da bulunanı herkesten iyi bilir.

² Hazret-i Musa'nın sayfaları Teyrat'ın seferleridir.
³ Yâni herkes sonunda ancak Huzur-u Bâri'ye çıkacak.

(28) ve nebbi'hüm ennelmâe kısmetün beynehüm, küllü şibbin muhtedar (29) fenâdev şahibehüm fete'âtâ fe'akar (30) fekeyfe kâne azâbı ve nüzür (31) innâ erselnâ aleyhim sayhaten vâhüdeten fe-kânü keheşimilmuhtezır (32) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri feheli min müd-dekir (33) kezzebü lûtın binnüzür (34) innâ erselnâ aleyhim hâsibin illâ âle lût, necceynâhüm biseharin (35) ni'meten min indinâ, kezâllke necziy men şeker (36) ve lekad enzerehüm bat-şetenâ fetemârev binnüzür (37) ve lekad râvedühü an dayfih fetamesnâ a'yüne-hüm fezükuu azâbı ve nüzür (38) ve lekad sabbehahüm bükreten azâbün müst-tekırr (39) fezükuu azâbı ve nüzür (40) ve lekad yessernelkur'âne lizzikri feheli min müddekir (41) ve lekad câe âle fir'avnenüzür (42) kezzebü biâyâtınâ küllihâ fe'chaznâhüm ahze azyizın muktedir (43) eküffârüküm hayrın min üläiküm em leküm berâettün fiyyzüzür (44) em yeküülüne nahnü cemî'un müntesir (45) seyühzemülcem'u ve yüvellüneddübür (46) belissâ'atü mev'idühüm vessâ'atü edhâ ve emerr (47) innelmücrimiy-ne fiy dalâlin ve sü'ur (48) yeme yüs-habüne fiynnâri alâ vücühihim, zâkuu messe sekar (49) innâ külle şey'in halak-nâhü bikader.

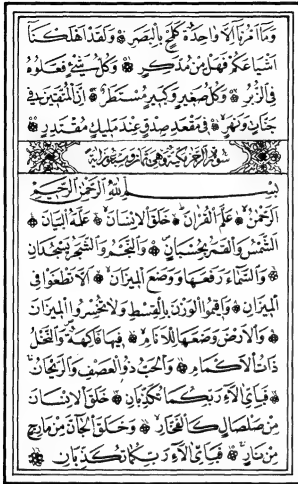
(28) Onlara suyun aralarında taksim olunduğu-nu ¹ haber ver, herkes su nöbetinde hazır bulun-sun. (29) Bir müddet bu halde kaldılar, canları sıkılınca arkadaşlarını çağırıldılar. O da iki elini uzattı ² da deveyi sinirlendirdi. (30) Artık onları azaba çarpmaklığım, korkutmaklığım nasıl oldu? (31) Üzerlerine korkunç bir ses gönderdik. Onlar, ağıla konmuş kuru ot gibi yere serildiler. (32) * Biz Kur'an'ı ibret için kolaylaştırdık, hani ibret alan? (33) Lût kavmi Allah azabıyla korkutan pey-gamberlerini yalancı saymışlardı. (34) Biz de üzer-lerine taş yağdırır bir rüzgâr gönderdik, ancak Lût ailesini tarafımızdan bir nimet olmak üzere sabahleyin kurtardık. (35) Biz şükredenlere böy-le mükâfat veririz. (36) * Lût onları kavrayıp ya-kalamaklığımız ile korkutmuştu, onlar ise Lût'un korkuttuğu şeyler hakkında şüpheye düşüp yalan saymışlardı. (37) * Onlar kötü iş için konuklarla yalnız kalmak üzere tekrar tekrar Lût'a müracaat etmişlerdi. Biz de gözlerini belirsiz ettik, onlara «— Artık azabımı, korkutmalarımı tatın» dedik. (38) * Onlar sabahleyin, peşlerini bırakmaz bir

وَبَيْنَهُمُ الْآلَاءُ فَبِئْسَ لِلزَّيْرِ مُحْضَرٌّ فَذَادُوا صَاحِبَهُ
فَعَاطُوهُ فَقَرَّ ۖ فَكَفَّكَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ۖ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ
صَحْبَةً وَاجِدَةً فَكَادُوا كَيْدُهَا لَوْ لَاحِظُونَ ۖ وَلَقَدْ يَنْتَرِ الْفَرَانُ
لِذَلِكَ رَيْبًا مِنْ مُدَكِّرٍ ۖ هَذَا نُسْتَفْهِمُ لَوْطٍ بِالَّذِي ۖ إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَحْنُ بِبَعْضِهِمْ غَافِرِينَ ۖ نِعْمَةً مِنْ عِندِنَا
كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ يَشْكُرُ ۖ وَلَقَدْ آذَنَّا زَكْرًا فَطَعَنَّا فَتَارُوا
بِالَّذِي ۖ وَلَقَدْ آذَنَّا زَكْرًا فَطَعَنَّا فَلَمَّا نَسَبْنَا عَنْهُمْ فَذَقُوا
عَذَابِي وَنُذْرِي ۖ وَلَقَدْ يَنْتَرِ الْفَرَانُ ۖ هَذَا نُسْتَفْهِمُ ۖ فَذَقُوا
عَذَابِي وَنُذْرِي ۖ وَلَقَدْ يَنْتَرِ الْفَرَانُ ۖ لِذَلِكَ رَيْبًا مِنْ مُدَكِّرٍ ۖ
وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذْرُ ۖ فَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذِبًا ۖ فَخَذَّاهُمْ
أَحَدٌ عَرَبٍ مُنْقَذٍ ۖ أَكْفَادًا كَذِبًا مِنْ وَلِيِّكَ أَمْ لَكُمْ
بِرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ۖ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرُونَ ۖ سُبْحَنَ
لَبِّهِ ۖ وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَ النَّاسَ مِثْلَ النَّمْلِ ۖ وَمَا عَدُّوا نَسْلَهُمْ أَذًى
وَأَمَّا الزُّبُرُ ۖ إِنَّا لَنَجْزِيهِمْ بِسَلَامٍ ۖ وَسِعَرَهُمْ ۖ يَوْمَ يُصْعِقُونَ ۖ فَالْأَصْلَ
وَجُوهِهِمْ ۖ وَهُوَ مِمَّنْ يُسْقَرُ ۖ إِنَّا لَنَكْتُبُ مَا تَفَعَّلُونَ ۖ وَفَعَّلُوا

azaba duçar oldular. (39) Onlara «— Artık aza-bımı, korkutmalarımı tatın» dedik. (40) * Biz Kur'an'ı ibret için kolaylaştırdık, ibret alan var mı? (41) * Firavun adamlarına da azapla korku-tan mucizeler gelmişti. (42) Onlar bütün mucize-lerimizi yalan saydılar, biz de onları yegâne ga-lip olup güçlü, kuvvetli olana yakışır bir yakala-ma ile yakaladık. (43) Mekkeliler! Sizin kâfirleri-niz, bu cemaattan daha mı iyidir ki size azap nâ-zil olmasın? Yoksa evvel gelen kitaplarda hakkı-nızda aptazan bir «Beraet» kararı mı var? ³ (44) Yok, onlar «— Biz birbirimize arka veren kuv-vetli bir cemaatız» ⁴ derler. (45) Yakında o cema-at Bedir'de dağılıp arka arkası çevirecekler. (46) Hayır, Bedir'den sonra onların vâdegâhları, kıya-mettir. Kıyamet azabıysa bundan daha dehşetlidir, daha acıdır. (47) Şüphe yok ki günahkâr olan müşrikler, dünyada sapıklıkta, âhirette alevli ateş-te ⁵ bulunacaklardır. (48) O gün, yüzüstü ateşe sürüklenecekler. Onlara «— Cehennemnin dokun-masını ⁶ tatın» denecek. (49) Şurası muhakkak ki biz her şeyi mazbut bir ölçüyle ⁷ yaratık.

¹ Yâni su, bir gün onların bir gün de diğl devenin ola-cak. ² Yeme eline kılıcı aldı. ³ Yâni ne öyleydi, ne böyle, dir, hiç bir şey yoktur. ⁴ Yeya öç alan bir cemaatiz. ⁵ Ye-

ya dalâlet ve cehalet içindedir. ⁶ Yakması, acısını. ⁷ Ya-ratmak hususunda ıktiza eden hizmet-i Rabbanîye'ye göre.

(50) ve mâ emrûnâ illâ vâhıdettün kelem-
hun bilbasar (51) ve lekad ehlekânâ eşyâ'
aküm fehel min müddekir (52) ve küllü
şey'in fe'alühü fiyyızübür (53) ve küllü
sagıyrın ve kebiyrın müstetar (54) innel-
müttakiyne fiy cennâtın ve neher (55)
fiy mak'adı sıdkın inde meliyykin muk-
tedir.

SÛRETÜRRAHMÂN

Bismillâhırrahmanırrahıym

(1) errahmânü (2) allemelkur'an (3) ha-
lakal'insâne (4) allemehülbeyân (5) eş-
şemsü velkamerü bihusbân (6) vennec-
mü veşşecerü yescüdân (7) vessemâe
refe'ahâ ve veda'almiyzân (8) ellâ tatgav
fiylmiyzân (9) ve ekıymülvezne bilkıstı
ve lâ tuhsirülmiyzân (10) vel'arda veda'
ahâ lil'enâm (11) fiyhâ fâkihatün ven-
nahlı zâtü'l'ekmâm (12) velhabbü zül'
asfi verreyhân (13) febieyyi âlâi rabbı-
kümâ tükezzibân (14) halakal'insâne min
salsâlin kelfehhâri (15) ve halakalcânne
min mâricin min nâr (16) febieyyi âlâi
rabbikümâ tükezzibân.

(50) Yapacağımız iş hakkında bizim fermanımız
yalnız bir tek fermandır, göz kırpması gibi yapıl-
ması çabuktur, güçlüğü yoktur. (51) * Biz sizin
gibileri * hep helâk etmişiz. Hani ibret alan? (52)
Onların işledikleri her şey âmal defterlerinde ka-
yıttır. (53) Küçük, büyük her iş yazılıdır. (54 -
55) Sakınanlar yok mu, onlar uçmaklarda, ırmak-
lar kenarında, doğruluk derneğinde ², güçlü, kuv-
vetli olan, mülkü gayet geniş bulunan Tanrı'nın
huzurunda bulunacaklar.

RAHMAN SÛRESİ ^[a]

Bismillâhırrahmanırrahıym

Esirgeyen, başıslayan Tanrı adıyla

(1) Esirgeyen Tanrı (2) Peygambere Kur'an'ı tâ-

lim etti. (3) İnsanı yarattı, (4) Ona beyanı ⁴ öğ-
retti. (5) Güneş, ay muayyen bir hesapla döner.
(6) Ot, ağaç Tanrı'ya secde eder. (7) Göğü O kal-
dırdı, teraziyi O kurdu ⁵. (8) Şunun için ki tera-
zide insaflı ayak altına almayınız. (9) Teraziyi in-
safla doğrultun, terazide ziyan yapmayın. (10) Ye-
ri mahlûkat için Allah yaptı, (11) Orada meyve-
ler, kapçıklı hurma ağaçları, (12) Samanlı otlar ⁶,
güzel kokulu çiçekler vardır. (13) (İnsanlar, peri-
ler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilir-
siniz? ⁷. (14) İnsanı sakı gibi kuru çamurdan ya-
rattı, (15) Periyi ⁸ ise dumansız ateşten ⁹ yarattı.
(16) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetle-
rini yalan sayabilirsiniz?

¹ Veya size tâbi olanlar.² Küçük söz, boğu boşuna if bulunmayan bir dernekte.³ Mekke'de nâzil olmuş (78) âyetidir.⁴ İfade-i meramı, hüsûsü beyan ve belâgatı öğretti
veya nutuk ile mümtaz kıldı.⁵ Adalet terazisini veya muvazene-i âlemi.⁶ Veya yapraklı taneler.⁷ Veya sizler Rabbinizin hangi nimetlerini yalan saya-
bilirsiniz veya ne yürek, ne dil nimetlerini yalan sayabilir.⁸ Veya perinin menel.⁹ Halls alevden.

(17) rabbülmeşrikayni ve rabbülmağribi-
beyn (18) febiyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
(19) mercejbahreyni yeltikiyânî
(20) beynehümâ berzehun lâ yebgıyân
(21) febiyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
(22) yahrücü minhümellü'lü'ü velpercân
(23) febiyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
(24) ve lehülcavrilümünşatü fıylbahrı
kel'a'lâm (25) febiyyi âlâi rabbikümâ
tükezzibân (26) küllü men aleyhâ fân
(27) ve yebkaâ vechü rabbike zülcelâlî
vel'ikrâm (28) febiyyi âlâi rabbikümâ
tükezzibân (29) yes'elühü men fıyssemâ-
vâtî vel'ard, külle yevmin hüve fıy se'n
(30) febiyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
(31) senefrügü leküm eyühessekalân
(32) febiyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
(33) yâ ma'serelcinni vel'insî inisteta'-
tüm en tenfüzü min aktârissemâvâtî vel'-
ard tenfüzü, lâ tenfüzüne illâ bisultân
(34) febiyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân
(35) yürselü aleykümâ şüvâzun min nâr-
rın ve nühâsün felâ tentesürân (36) febi-
yyi âlâi rabbikümâ tükezzibân (37) fe-
izenşakkatissemâü fekanet verdeten ked-
dihân (38) febiyyi âlâi rabbikümâ tü-
kezzibân (39) feyevmeizn lâ yüs'elü an
zenbihî insün ve lâ cänn (40) febiyyi
âlâi rabbikümâ tükezzibân.

رَبِّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبِّ الْمَغْرِبَيْنِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
مَرْجَ الْبَحْرَيْنِ لَيْتَكُمَا تُعْلَمَانِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ نَزَجَ مِنْهَا الْوَلُّو وَالرَّجُلَانِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ وَلَكِنَّ الْخَمَارَ لَشَفِيفٌ ۖ فَاِذَا بُعْثَ كَآلَا عَلَامٍ ۝
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ۝ وَسَيُّو وَجُهُ
رَبِّكَ ذُو الْعَرْشِ لَآكِرَانِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝
يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَآلِ الْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي تَأْنٍ ۝ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ سَنَفَعُ لَكُمْ لَوِ كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ ۝ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ يَا مَعْشَرَ الْإِنسَانِ أَإِذَا نَسَخْتُ الْأَسْمَافَ
أَنْتُمْ أَنْتُمْ وَآلِ الْأَرْضِ أَنْتُمْ أَنْتُمْ وَآلِ السَّمَوَاتِ أَنْتُمْ أَنْتُمْ
إِلَآ إِلَآهُ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
شَوَاطِيرَ مُتَنَافِلَةٍ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ وَفَوْقَ كُلِّ أُورْشَافٍ
مُتَنَزِّلَةٌ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ وَلَوْ أَنَّ أَنْتُمْ كَانِتُمْ شَآئِرًا
۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝

(17) O, iki maşrik, iki mağribin Rabbidir ¹. (18) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (19 - 20) O, iki denizi birbi-
riyle kavuşmak üzere bırakıverdi. Fakat arala-
rında birbirine karışmamak üzere bir engel var-
dır. (21) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi ni-
metlerini yalan sayabilirsiniz? (22) O iki denizden
inci ve mercan çıkar. (23) (İnsanlar, periler!) Rab-
binizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (24) Denizde uzun dağlar gibi yükselen, ² gemiler de
O'nundur. (25) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin
hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (26) Yer-
yüzünde her bir şey gelip geçicidir. (27) Azamet
ve heybet ve in'am ve ikram sahibi olan Rabbinin
yüzü bâkidir. (28) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin
hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (29) Gök-
lerde ve yerde ne varsa hep O'na avuç açarlar. O,
her gün bir işdedir ³. (30) (İnsanlar, periler!) Rab-

binizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (31)
İnsanlarla periler! Sizinle meşgul olacağız ⁴. (32)
(İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini
yalan sayabilirsiniz? (33) Ey peri ve Âdemî ce-
maat! Eğer göklerin ve yerin kenarından çıkıp
kaçabilirsiniz haydi çıkın, kaçın. Halbuki siz an-
cak kahir ve kuvvede çıkabilirsiniz ⁵. (34) (İn-
sanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini ya-
lan sayabilirsiniz? (35) Üzerlerinizde alevli ateş,
erimiş bakır dökülür de ⁶ kendinizi kurtaracak
yardımcı bulamazsınız. (36) (İnsanlar, periler!)
Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
(37) Gök, kırmızı gül renginde kırmızı sahtiyan ⁷
gibi yarıldığı zaman, (38) (İnsanlar, periler!) Rab-
binizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (39)
O gün ne Âdemî, ne peri günahlarından sorulma-
yacak. (40) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi
nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

¹ İnkılâb-ı sayfi ve gıttaye göre olabildiği gibi iki gü-
neşli yıldızlara da işaret olabilir.

² Veya yapılmış olan.

³ Birli ile ıstıgalı, diğerine mâni olmaz.

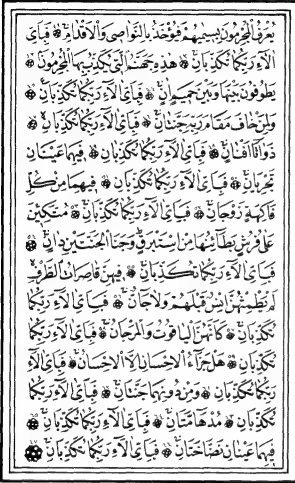
⁴ Cenab-ı Bâri asilere vereceği azabı öç almak husu.

sunda ıstıgalı, gücünü bırakıp yalnız onunla meşgul olan im-
se gibi misal getiriyor.

⁵ Asla çıkamazsınız, sizde bu kuvvet nerede!

⁶ Veya üzerinize alevli ateşle karan duman salıverilir de.

⁷ Veya zeytinyağı tortusu gibi.

(41) yu' refülümürümüne bisiyimâhüm fe-
yühazü binnevâsü vel'akdâm (42) febl-
eyyi âläi rabbikümâ tükezzibân (43) hâ-
zihî cehennemülletiy yükezzibü bihel-
mücrimün (44) yetüfüne beynehâ ve beyne
hamiymin ân (45) febieyyi âläi rabbikü-
mâ tükezzibân (46) ve limen hæfe maka-
âme rabbihî cennetân (47) febieyyi âläi
rabbikümâ tükezzibân (48) zevâtâ efânâ
(49) febieyyi âläi rabbikümâ tükezzibân
(50) fihimâ aynânî tecriyân (51) febl-
eyyi âläi rabbikümâ tükezzibân (52) fih-
imâ min külli fâkihethin zevcân (53) fe-
bieyyi âläi rabbikümâ tükezzibân (54)
mütte'kiye alâ fûrûşin betâinühâ min
istebak, ve cennelcenneteyni dâ (55)
febieyyi âläi rabbikümâ tükezzibân (56)
fihhinne kaâsrâtüttâr:î lem yatmishünne
insün kablehüm ve lâ cânn (57) febieyyi
âläi rabbikümâ tükezzibân (58) ke'enne-
hünnelyâkuütü velmercân (59) febieyyi
âläi rabbikümâ tükezzibân (60) hel ce-
zâ'ülîhsânî illel'îhsân (61) febieyyi âläi
rabbikümâ tükezzibân (62) ve min düni-
himâ cennetân (63) febieyyi âläi rabbi-
kümâ tükezzibân (64) müdhâmmetân
(65) febieyyi âläi rabbikümâ tükezzibân
(66) fihimâ aynânî naddâhatân (67) fe-
bieyyi âläi rabbikümâ tükezzibân.

(41) Günahkârlar kıyafetlerinden belli olacak da
alınlarının saçlarından ve ayaklarından yakalana-
cak. (42) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi ni-
metlerini yalan sayabilirsiniz? (43) (Onlara)
«— Bu günahkârların yalan söyledikleri Cehen-
nemdir» diyecek. (44) Onlar Cehennem ateşiyle
pek çok kaynar su arasında dolaşıp duracaklar.
(45) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetle-
rini yalan sayabilirsiniz. (46) Rablerinin huzurunda
durmaktan korkanlar için iki Cennet vardır.
(47) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetle-
rini yalan sayabilirsiniz? (48) Bu Cennetlerin
ağaçları dallı budaklıdır. (49) (İnsanlar, pe-
riler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabi-
lirsiniz? (50) Onlarda iki pınar akar. (51) (İnsan-
lar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini yalan
sayabilirsiniz? (52) Onlarda her meyeden iki çe-
şit ¹ vardır. (53) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin
hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (54) Onlar,
astarları kalın dibadan olan döşekler üzerinde yas-

lanacaklar, bu iki Cennetin devşirilecek meyveleri
onlara yakın bulunacak ². (55) (İnsanlar, periler!)
Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
(56) Cennetlerde gözlerini sahiplerine dikmiş, bun-
lardan evvel insan ve periden hiç bir kimse tara-
fından dokunulmamış kadınlar vardır. (57) (İn-
sanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini ya-
lan sayabilirsiniz? (58) Onlar (renk ve letafette)
sanki yakut ve mercandır. (59) (İnsanlar, periler!)
Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
(60) İyiliğin mükâfatı ancak iyiliktir. (61) (İn-
sanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini ya-
lan sayabilirsiniz? (62) Bu iki Cennetten başka iki
Cennet daha vardır. (63) (İnsanlar, periler!) Ra-
bbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz? (64)
Onlar, koyu yeşil renkte, karamtıraktır. (65) (İn-
sanlar, periler!) Rabbinizin hangi nimetlerini ya-
lan sayabilirsiniz? (66) İçinde iki pınar fışkırmak-
tadır. (67) (İnsanlar, periler!) Rabbinizin hangi
nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

¹ Kuru, yağ; tatlı, acı; garip, mâruf.

² Kolaylıkla devşirilebilecek.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّغَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ أَكْوَابٌ وَأَبْدَانٌ وَكَاوِنٌ ﴿١٨﴾
 مَعِينٌ ﴿١٩﴾ لَا يَصْدَعُونَ غَايَةً وَلَا يَنْفِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَكَأَكْوَابٌ تَجْتَرُونَ ﴿٢١﴾
 وَيَكُونُ لَهَا يَنْشَهُونَ ﴿٢٢﴾ وَسُورٌ عَيْنٌ ﴿٢٣﴾ كَأَنَّهُ لَأَلْوَدُ الْكَفُونِ ﴿٢٤﴾
 جَزَاءُ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٢٥﴾ لَا يَنْشَعُونَ فِيهَا الْغَوَا وَلَا تَأْتِيهَا سَكَاةٌ
 إِلَّا رِيحٌ سَلَامٌ سَلَامٌ ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْإِيمَانِ ﴿٢٧﴾ مَا أَصْحَابُ الْإِيمَانِ ﴿٢٨﴾
 فِي سِدْرٍ خَضْرَاءٍ وَطَلْحٍ مَّنْشُورٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٌّ مَّرْدُودٌ ﴿٣٠﴾ وَمَاءٌ
 سَكِينٌ ﴿٣١﴾ وَكَأَكْوَابٌ كَبِيرَةٌ ﴿٣٢﴾ لَا تَمْطُوعَةٌ وَلَا تَمْنُوعَةٌ ﴿٣٣﴾
 وَفُرُشٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿٣٤﴾ أَلَا أَفْئَاكُ نَاهٍ لِّإِنْفَاقٍ ﴿٣٥﴾ فَتَنَاقَهَنَّ
 أَبْكَارًا عَرَبًا أَرَامًا ﴿٣٦﴾ لَا أَصْحَابُ الْإِيمَانِ ﴿٣٧﴾ تَنَاقَهَنَّ
 الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَتَنَاقَهَنَّ الْأَخِيرِينَ ﴿٣٩﴾ وَأَصْحَابُ الْإِيمَانِ مَا أَصْحَابُ
 الْإِيمَانِ ﴿٤٠﴾ فِي مَنَورٍ جَسِيمٍ ﴿٤١﴾ وَظِلٌّ مَّنْشُورٌ ﴿٤٢﴾ وَلَا يَرُودُ وَلَا
 كَرِيدٌ ﴿٤٣﴾ أَنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُنَاقِهِينَ ﴿٤٤﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ
 عَلَى الْخِنْدِ الْعَظِيمِ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَتَمْنَا أَنْ يَكُونَ لَنَا كَأَكْوَابٌ
 وَعِظَامٌ أَلَا لَشَعُورُهُمْ ﴿٤٦﴾ أَوَا يَأْتِيهِمُ الْآلُودُ لَوْ كَانُوا
 الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٧﴾ لَتَجُودُنَّ لِلْإِيمَانِ يَوْمَ يُعْمَلُ مِيزَانٌ ﴿٤٨﴾

(17) yetâfû aleyhim vildânün muhalledûne (18) bi'ekvâbin ve ebârîyka ve ke'sin min ma'yn (19) lâ yusadde'üne anhâ ve lâ yünzifün (20) ve fâkîhetin mimmâ yetehayyerüne (21) ve lahmî tayrin mimmâ yeştehün (22) ve hürün ynün (23) ke'emşâllülü'lülmeknün (24) cezâ en bimâ kânü ya'melün (25) lâ yesme'üne fîyhâ lagven ve lâ te'siyen (26) illâ kıylen selâmen selâmâ (27) ve ashâbüylemiyni mâ ashâbüylemiyn (28) fîy sidrin mahdûdin (29) ve talhun mendûdin (30) ve zallin memdûdin (31) ve mâin meskûbin (32) ve fâkîhetin kesiyretin (33) lâ maktû'atin ve lâ memnû'atin (34) ve fûrûşin merfû'ah (35) innâ ense'nâhünne inşâen (36) fece'alnâhünne ebkâren (37) uruben etrâben (38) lîashâbüylemiyn (39) süilletün minel'evveliyne (40) ve süilletün minel'âhıriyn (41) ve ashâbüşşimâli mâ ashâbüşşimâli (42) fîy semûmin ve hamıymın (43) ve zallın min yahmûmın (44) lâ bâridin ve lâ kerıym (45) innehum kânü kabile zâlike mütreffin (46) ve kânü yusırrüne alelhınsıl'azıym (47) ve kânü yekuûlüne eizâ mıtınâ ve künnâ türâben ve izâ men einnâ lemeh'ûsüne (48) evcâbütlü'evvelün (49) kul innel'evveliyne vel'âhıriyne (50) lemecmû'üne illâ miykaâtı yevmın ma'lûm.

(17 - 18) Etraflarında devamlı taze kalan çocuklar bir kaynaktan akan halis şarapla dolu sürahi-ler, ibrikler, bardaklar dolaştıracaklar. (19) O şaraptan başları ağrımayacak, sersem de olmayacaklar. (20) Bir de, beğendikleri meyve, (21) Arzuladıkları kuş eti dolaştıracaklar. (22 - 23 - 24) Onların işledikleri iyiliğe mukabil saklı, (El dokunmamış) inci gibi iri kara gözülü hüriler de vardır. (25) Orada boş söz, günaha ait laf işit-meyecekler, (26) Yalnız birbirlerine selâm ver-meyi işitecekler. (27) Uğurlular, o uğurlular ne iyi haldedir! (28) Dikensiz Arabistan kirazı ağaç-ları, meyveleri, (29) Kat kat olmuş muz ağaçları altında, (30) Yayılmış gölgede, (31) Akar su baş-larında bulunacaklar. (32 - 33) Onlara pek çok meyveler verilecek, bu meyveler ne tükenecek, ne de yasak edilecek. (34) Onlar yüksek yataklarda

oturacaklar. (35) Biz, kadınları ¹ başka türlü ya-ratacağız. (36) Onları kız oğlan kız, (37) Kocala-rına düşkün, (38) Kocaları olan uğurlularla yaşıt yapacağız. (39) Uğurlular, evvelkilerden de, (40) Sonrakilerden de çok bulunur ². (41) Uğursuzlar bu uğursuzlar ne kötü haldedir! (42) Onlar, kız-gın ateşte ³, kaynar suda, (43) Kara bir duman gölgesinde bulunacaklar, (44) O duman, ne serin-dir, ne hoş bir şeydir ⁴. (45) Çünkü onlar bundan evvel dünyada naz ve nimet içinde de yaşamışlardı. (46) Pek büyük günahta ayak diriyorlardı. (47) «— Acaba biz ölecek miyiz? Toprak, çürümüş kemik olacak mıyız? Sonra da dirilecek miyiz? (48) Evvelki babalarımız da dirilecekler mi?» di-yorlardı. (49) Onlara de ki evvelkiler de, sonraki-ler de (50) Malûm bir günün muayyen bir vaktin-de herhalde toplanacaklar.

¹ Gerek dünya kadınların ve gerek hürileri veya zal- birini.

² Çoğu kurun-u sâlesde gelen selef-i ümmet ile onlar-dan sonra gelenlerdir veya ümmet-i sâlihe ile ümmet-i Mu-

hammediy'e'dendir.

³ Veya Sam yelinde, kızgın rüzgârda.

⁴ Ne fayda verir, ne istirahat verir.

(51) sümme inneküm eyyüheddâllünel-mükezzibüne (52) leâkilâle min secerin min zekkuümün (53) femâlüüne minhel-butün (54) feşâribüne aleyhi minelhamiy (55) feşâribüne şürbelhiym (56) hâzâ nüzülühüm yevmeddiyn (57) nahnü halaknâküm felevlâ tûsaddikuün (58) efere'eytüm mâ tûmnün (59) e'entüm tahlûkuühê em nahnülhâlikuün (60) nahnü kaddernâ beynekümülmevte ve mâ nahnü bimesbûkiyne (61) alâ en nübeddile emsâleküm ve münşeküm fîy mâ lâ ta'lemün (62) ve lekad alimtümünneş-etel'ülâ felevlâ tezekerürn (63) efere'eytüm mâ tahrüsün (64) e'entüm tezre'ühê em nahnüzzâri'ün (65) lev neşâu lece'alnâhü hutâmen feczeltüm tefekkehün (66) innâ lemugremüne (67) bel nahnü mahrûmün (68) efere'eytümülma-elleziy teşrebün (69) e'entüm enzeltümühü minelmünzî em nahnülmünzîlün (70) lev neşâu ce'alnâhü üçacen felevlâ teşkürün (71) efere'eytümünârelletiy türün (72) e'entüm enşe'tüm seceretehâ em nahnülmünşî'ün (73) nahnü ce'alnâhâ tezkireten ve metâ'an ilmukviyn (74) fesebbih bismi rabbikel'azîym (75) felâ ukсімü bimevâkı'annâciühî (76) ve innehü lekasesüm lev ta'lemüne azyımün.

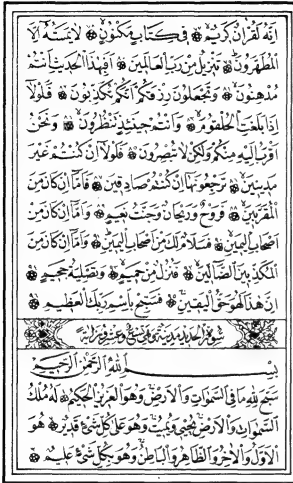
(51) Sonra siz! Ey yalan sayan sapıklar! (52) Zakkum ağacından yiyeceksiniz, (53) Onunla karınlarınızı dolduracaksınız, (54) Üzerine de kaynar su içeceksiniz, (55) Susuzluğa uğrayan develer gibi içeceksiniz ¹. (56) Ceza gününde ilk ziyafetler, işte bunlardır. (57) Biz, sizi yarattık, niye inanmıyorsunuz? (58) Akıttığınız menîye ne dersiniz? (59) Ondan insanı yaratan siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (60 - 61) Aranızda ölümü biz takdir ettik. Sizin gibileri değiştirip bilmediğiniz bir şekilde sizi yaratmak hususunda geri kalmış değiliz ². (62) * İlk yapışınızı bildiğiniz halde niye ikinci yapışınızı düşünmüyorsunuz? (63) Ektikleriniz ne dersiniz? (64) Onu bitiren siz mi-

¹ Veya «istiska» illetine uğrayan develer gibi. Bu illet deveyi öldürünceye veya pek ziyade hasta edinceye kadar susuzluğa müptelâ eder, o kadar su içir ki kanamak nedir bilmez. ² Veya âciz değiliz. Veya ölümi takdir ettik, takdirde yani ölümden kaçmak veya vakitni değiştirmek suretiyle bizi geçecek yoktur. Sizin gibilerini değiştirerek bağ-

دَرَاكُهَا أَصَاوُلُكَ بَنُونَ ۖ لَأَكُونَنَّ خَيْرٌ مِنْ دَقِيرٍ ۖ
فَالَّذِينَ فِي الْبُلُونِ ۖ فَتَارِكُونَ عَلَيمُونَ مِنَ الْجَمْرِ ۖ فَتَارِبُونَ
شَرِبَالِهِمْ ۖ هَذَا زُكْرُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۖ نَحْنُ خَلَقْنَا كُنَّةَ
فَلَوْلَا نَصْرُ قَوْمٍ ۖ أَذْرَأْنِي مَا عَمُونَ ۖ ءَأَنْتَ تَخْلُقُونَهُ
أَوْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ۖ نَحْنُ قَدَرْنَا بَابِئِكَ عَلَى الْوَدِّ وَنَاخُنُ
بِمُسْتَوْفٍ ۖ عَلَانٌ شِدَادُكَ لَكَ وَنَحْنُ كُنَّةَ ۖ فَمَا
لَا تَحْكُمُونَ ۖ وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْفَنَاءَ الْأُولَى ۖ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ۖ
أَفَرَأَيْنَا مَا تَحْمِلُونَ ۖ ءَأَنْتَ تَزْعُمُونَ ۖ أَوْ نَحْنُ الْكَارِعُونَ ۖ
لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا لَحِيطًا مَاطِنَةً تَنْكَبُونَ ۖ أَكَلَعَمَّيُونَ ۖ
بَلْخُشْعٌ مُجْرَمُونَ ۖ أَفَرَأَيْنَا الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ۖ ءَأَنْتَ
أَنْزَلْنَاهُ مِنَ الرِّزْقِ ۖ أَوْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ۖ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ لِحَاطًا
فَلَوْلَا تَسْتَكْبِرُونَ ۖ أَفَرَأَيْنَا الْكَافَى ۖ لَوْ زِدُونَا ۖ ءَأَنْتَ
أَنْتَ أَزْهَقُنَا بِمَا أَزْهَقْنَا النَّفْسُونَ ۖ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَنْكِبَةً
وَمَتَاعًا لِلْبَشَرِ ۖ فَنَسِخْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَلِيِّ ۖ فَلَا أَفْهَ
يَوَاقِعُ الْغَوْرِ ۖ وَإِنَّ لِنَفْسِكَ لَوَعْدُكَ عَظِيمٌ ۖ

siniz? Yoksa biz miyiz? (65) Dileseydik biz onu bir saman kırıntısı yapardık da siz de donakalırdınız ³. (66) « Biz boreca giriftar olduk, (67) Hayır geçincecek şeyden mahrum kaldık derdiniz. (68) İhtigâzın suya ne dersiniz? (69) Onu bulutan yağdıran siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (70) Dileseydik biz onu acı bir su yapardık. O halde niye şükretmiyorsunuz? (71) Çaktığınız ateşe ne dersiniz? (72) Onun ağacını yaratan siz misiniz? Yoksa biz miyiz? (73) Biz bunu kalb gözü bulunanlara ibret, çöldede giden yolculara da bâis-i menfaat yaptık. (74) Artık ulu Rabbinin adını tenzih et. (75) Yıldızların mevkilerine ⁴ yemin ederim ki ⁵ (76) Bilseniz, bu ne büyük bir yemindir.

ka bir şekilde sizi yaratmaya da gücümüz yeter. ³ Veya tasalanarak pısmam olurudunuz. ⁴ Battıkları yere. Veya dogup battıkları yere veya burçlardaki menzillerine veya kıyamet günü düşmelerine veya Kur'an yıldızının imesine. ⁵ Veya dedikleri gibi değil, yemin ederim ki. veya bir yemin etmem, bil ki ben yemin ederim.

(77) innehü lekur'anün kerîymün (78) fiy kitâbin meknûnin (79) lâ yemessühü illelmutahherün (80) tenziylün min rab-bil'âlemîyn (81) efebihâzelhadiysi entüm müdhinüne (82) ve tec'alüne rızakaküm enneküm tükezzibün (83) felevlâ iza be-legatilhukuime (84) ve entüm hiymelzin tenzurüne (85) ve nahnü akrebü ileyli minküm ve lâkin lâ tübsürün (86) felevlâ in küntüm gayre mediyniye (87) terci'-ühâ in küntüm sâdikıyn (88) fe'em mâ in kâne minel mukarrebıye (89) ferev-hun ve reyhânün ve cennetü na'ıym (90) ve emmâ in kâne min ashâbıleyimni (91) feselâmün leke min ashâbıleyimni (92) ve emmâ in kâne minel mükezzibıy-neddâliyne (93) fenüzülün min hamıy-mın (94) ve tasliyetü cahıym (95) inne hâzâ lehüve hakkıy yakıyn (96) fesebbıh bismi rabbikel'azıym.

SÜRETÜLHADIYD

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) sebbehâ lillâhi mâ fıyssemâvâtı vel'ard, ve hüvel'azızyühıakıym (2) lehü mülküssemâvâtı vel'ard, yuhıy ve yümiyt, ve hüve alâ küllı şey'in kadiyr (3) hüvel'evvelü vel'âhırrü vezzeâhırrü velbâtın, ve hüve bikülli şey'in alıym.

(77) Bu kitap çok menfaatli kıymetli bir Kur'an'dır. (78) Masun ve mahfuz bir Kitaptadır. (79) Ona yalnız pâk olanlar dokunabilir ¹. (80) O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. (81) Ya siz bu sözü mü hakir görüyorsunuz? (82) Yalan saymayı mı kendinize rızık yapıyorsunuz ² (83) Can boğaza gelince, (84) İşte o zaman (ona yardım etmeksizin) bakar durursunuz. (85) Halbuki biz ona sizden daha yakınız, fakat siz görmezsiniz. (86) Ceza görmeyeceksiniz ³, (87) Müddeanızda da gerçekse niz niye onun canını geri döndüremiyorsunuz? ⁴ (88) Eğer ölü, mukarrep-lerdense (89) Ona rahat, güzel bir rızık ⁵ nimeti bol Cennet hazır. (90) Şayet ölü, uğurlulardan- (91) Ona uğurlular tarafından «— Sana selâm

olsun» denecek ⁶. (92) Eğer ölü, sapıklardan ve yalan sayanlardansa (93) Ona kaynak su ziyafeti verilir, (94) Cehennem de atılır. (95) Bu beyan, şüphesiz doğru ve düristtir ⁷. (96) Artık ulu Rabbinin adını tenzih et.

HADİD SÜRESİ [8]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah uğrun-da ⁹ tenzih eder, O, yegâne galiptir, emrinde hâkimdir. (2) Göklerin ve yerin mülk ve hâkimiyeti O'nundur. O, diriltir, O, öldürür, O, her şeye tamamıyla kaaadirdir. (3) O, ilktir, sondur; aşikârdır, gizlidir ¹⁰. O, her şeyi hakkıyla bilir.

¹ Veya Levh-i Mahfuz'dadır, ona melâike-i mutahharın muttali olabilir. ² Yani Kur'an'daki payızın yalnız yalan saymaktan ibarettir. ³ Dirilimeyeceksiniz veya Allah'ın hükümleri bağlı değilsiniz, O'nun kulu değilsiniz. ⁴ Ölümlü çevirin de ona ceza verilmesin, kul olmayınız, onu yapamazsınız, kulunuzsunuz, ceza da göreceksiniz. ⁵ Veya güzel kokulu çiçekler. ⁶ Yahut Muhammed! Onlardan yana selâmette ol, korkma, o uğurlulardandır veya uğurlular ta-

rafından sana selâm vardır. ⁷ Şüphesi yok, kat'i bir hakı kattır. ⁸ Medine'de nazıl olmuş, (29) âyetidir. ⁹ Allah'ı tenzih eder. ¹⁰ Her şeyden evvel vardır, bîdayeti yoktur, kadim ve ezeldir; sonuna nihayet yoktur, en son kendisi kalacaktır, ebedidir; delil ve burhanına aşikârdır; hakikatı aklı beşere gizli kalmıştır. His ile idrak olunamaz, kısısı göz görmez, akıl ermez.

(4) hüvelleziy halakasemâvâtî vel'arda sitteti eyyâmin sümmestevâ alel'ars, ya'lemû mâ yeliciy fiyl'ardı ve mâ yahrücü minhâ ve mâ yenzilü minnesemâi ve mâ ya'rüciy fiyhâ, ve hüve ma'aküm eyne mâ küntüm, vallâhü bimâ ta'melüne basıyr (5) lehü mülküssemâvâtî vel'ard, ve ilallahî türce'ul'ümür (6) yölücüyle fiyennehâri ve yölücünehâre fiylleyle, ve hüve aliyümün bizâtissudûr (7) âminü billâhî ve resûlihî ve enfikuü mimmâ ce'aleküm müstahlefiyne fiyh, felleziyne âmenü minküm ve enfekuü lehüm ecrün kebıyr (8) ve mâleküm lâ tû'minüne billâh, verresûlü yed'üküm liltü'minü birabıküm ve kad ehaze miysâkaküm in küntüm mü'minlyn (9) hüvelleziy yünezzilü alâ abdihî âyâtın beyyinatın liyhurricüküm minnezulümâtı lilennâ, ve innallahe bıküm lere'ûfün rahıym (10) ve mâleküm ellâ tünfikü fiy sebıylillâh, ve lillâhî mirâsüssemâvâtî vel'ard, lâ yesteıy minküm men enfeka min kabıllfethi ve kaâtel, ülâike ağzamü derecten minelleziyne enfekuü min ba'dü ve kaâtelü, ve küllen ve'adallahülhusnâ, vallahü bimâ ta'melüne habıyr (11) men zelleziy yukridullahe kardan hasenen feyudâ'ifehü lehü ve lehü ecrün kerıym.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَهُوَ الَّذِي
الْعَرْشُ عَلَيْهِ ثَمَنُ مِائَةِ فَا لَرِضْ وَمَا يَرِجُ فِيهَا وَمَا يَرِجُ لَهَا السَّمَاءُ
وَمَا يَرِجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥﴾
لَهُ الْمُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ رَاجِعُ الْأُمُورِ ﴿٦﴾ يُنَزِّلُ الْإِنِيلَ
فَالنَّارِ وَيُنْزِلُ الْهَارَ فِي الْإِنِيلِ وَهُوَ عَلَيْهِ بِدَائِ الضُّدُورِ ﴿٧﴾
أَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْقِضُوا عَنْكُمْ أَيْدِيَكُمْ عَنْ أَنْقِضَاتِهِمْ فِيهِ
فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْقَضُوا عَنْكُمْ يُكَبِّرُ ﴿٨﴾ وَمَا لَهُمْ لَأْتُمُونَهُ
بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِيُقِيمُوا إِلَهُكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِنْكُمْ أَكْفَرُ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ لَكُمْ لِيُخْرِجَ مِنْهُ
يُخْرِجُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَلِيمٌ ﴿١٠﴾
وَمَا لَكُمْ أَلَّا أَنْتَفِعُوا بِسَبِيلِ اللَّهِ وَلَقَدْ مَكَّنَّا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَالُوا أَلَيْكَ أَغْطُ
دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَالُوا لَا وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ
أَلْمُتَى وَاللَّهُ يَتَعَلَّمُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يَفْرِضُ اللَّهُ
قُرْصًا حَسَنًا قِضَاءً عَسَلَهُ وَلَهُ الْآخِرُ كَرِيمٌ ﴿١٢﴾

(4) Gökleri, yeri altı günde yaratan, sonra arş üzerine şaniyle müstevi olan ¹, O'dur, O, yere gireri ve yerden çıkırı, gökten ineni ve göğe yükseleni bilir. Nerede olsanız O, sizinle beraberdir. Allah, bütün yaptıklarınızı görür. (5) Göklerin ve yerin mülk ve saltanatı O'nundur, işler Allah'a döner. (6) O, geceyi gündüze, gündüzü geceye katar, sinelerde gizli olanları tamamıyla bilir. (7) Allah'a ve peygamberine iman edin, Allah'ın sizi, kendine vekil edip ² tasarruf ettirdiği mallardan harcedin. İçinizden iman edip hayra haracedenler için büyük mükâfât vardır, (8) Sizi ne oluyor ki Allah'a iman etmiyorsunuz? Halbuki peygamber sizi Rabbinize iman getirmeye davet ediyor. Allah bu hususta sizden misak almıştı. İman ede-

cekseniz ³ imana koşun. (9) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kulu Muhammed'e apaçık mucizeler indiren O'dur. Allah hakkınızda pek şefkatlidir, merhametlidir. (10) Sizi ne oluyor ki Allah yolunda hayra harcetmiyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası ⁴ Allah'ındır. İçinizden Mekke fethinden evvel hayra sarfedip vuruşan, sonradan sarfedip vuruşanlarla bir olmaz. Onlar derece ve makamca daha sonra hayra harcedip vuruşanlardan daha büyüktür. Allah hepsine de güzel mükâfât vaatetmiştir, Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (11) Kimdir? O ki Allah'a gönül hoşluğuyla ödünç verir ⁵, Allah böyle bir parayı kat kat artırır, onun için başkaca kıymetli bir mükâfât vardır.

¹ Veya arş; tedbirli, emri ısrarı; kast eden.

² Veya evvelkilerin yerine getirip.

³ Veya bu misaka inanıyorsanız.

⁴ Herkes ölür, her ne kalırsa Allah'ın olur.

⁵ Allah uğurunda malını harceder, yoksa işitsinler, görünsünler diye harcetmez.

(12) yevme terelmü'mîniyne velmü'mînâti
 ti yes'a nürühüm beyne cydyihim ve bi'
 cymânihim büsrâkümülyevme cennâtün
 terci min tahtihel'enharü hâlidüyne fityâ-
 hâ, zâlike hümefevzül'azým (13) yevme
 yeküüllümünâfiküine vel münâfikaâtü
 lîlleyine amênünürünâ naktebls min
 nürükim, kyircü'lü verâküm feltemisü
 nürâ, feduribe beynehim büsirün lehü
 bâb, bâtühühü fityihrahmetü ve zâhîrühü
 min kablihl'azâb (14) yünâdünehüm e-
 lem nekün mâ'aküm, kaşûl belâ ve lâkin-
 neküm fetentüm enfüseüküm ve terebbâ-
 süm vertebtüm ve garretküml' emânyü
 yü hattâ cê emrullahi ve garreküm bil-
 lâhülgarür (15) felyevme lâ yü' hazü min-
 küüm fideytün ve lâ minelleziyne kefrü,
 me'vâküminnâr, hîye meylâküm, ve bi'-
 selmasıy (16) elem ye'nî lîlleyine âme-
 nün en tahse'a kulübühüm lîzîrlîlâhi ve
 mâ nezele mineluhakki ve lâ yekünü kel-
 leziyne üttüktilâhe min kabli fetâle aley-
 himül'emedü fesaket kulübühüm, ve ke-
 siyrün minhüm fâsikuün (17) l'ilemü en-
 nallâhe yühyl'arda ba'd mevtilâh, kad
 beyyennâ lekümü'l'âyâtü le'alleküm ta'-
 kulün (18) innelmuşaddikiyyne velmuş-
 addikaâtü ve akradullahi kardan hasene
 nün yudâ'afü lehüm ve lehüm ecürün ke-
 rîym.

lediniz, dindir şüpheye tutulduunuz, emr-i hak vâkı oluncaya kadar kuruntuları sizi aldattı, o aldattıcı dünyada Allah'a itaat hususunda sizi aldattı». (15) İşte bugün, ne sizden, ne kâfirlerden azeptan kurtulmak için bedel alınmayacak, yurdunuz ateş olacak. Orası size yararış bir yerdir ⁴, o ne kötü uğraktır! (16) Allah'ı ve nâzil olan hak Kitabı yâd ile mü'minlerin kalblerine yumsaşaklık gelmedi mi? Müminler, bunlardan evvel Kitabı nâil olup zamanın uzamasıyla kalbleri katkafsan ümmetler gibi olmasınlar. Bunların çoğu dinden çıkmıştı. (17) Biliniz ki Allah, yere, kuruduktan sonra taze can verir ⁵, aklınız ersin diye size âyetleri beyan ettik ⁶. (18) Sadaka veren ⁷ erkekler ve kadınlar ve Allah'a gönül hoşluğuyla ödünç verenler yok mu, Allah onların sevabını arttıracak. Hem onların kıymetli bir mükâfâtı vardır.

² Veya mü'minlerin nuruyle perde arkasında kalacaklar.
³ Veya kapının iç tarafı yani mü'minlerin bulunduğu taraf rahmete.
⁴ Veya yardımcınız, işlerinizi görenler, yakında gireceğiniz yer, atəstir.

⁴ Nazm-ı kerim din duygusunu akıl ölçüsüne bırakmış oluyor.

⁷ Veya Allah'ı ve peygamberi tasdik eder.

(19) velleziyne âmenü billâhi ve rüsûlihî üläike hümuşsıddıkuüne veşşühedâü inde rabbihim, lehüm ecruhüm ve nürühüm, velleziyne keferû ve kezzebû biâyâtınâ üläike ashâbülcâhıym (20) ı'lemün ennemelhayâtüddünyâ le'bûn ve lehvün ve zıynetün ve tefâhurün beyneküm ve tekâsürün fiyl'emvâli vel'evlâd, kemeseli gaysın a'cebelküffâre nebâtühü şümme yehiycü feterâhü musfarren şümme yekünü hutâmâ, ve fiyl'âhireti azâbün şediyydün ve mağfrietün minallahi ve ridvân, ve melhayâtüddünyâ illâ metâ'ulgurûr (21) sâbıküü illâ mağfrietin min rab-biküm ve cennetin arduhâ ke'ardıssemâi vel'ardı ü'ddet illeziyne âmenü billâhi ve rüsûlihî, zâlike fadlullahi yü'tiyhi men yeşâ¹, vallahü zülfadlıl'azıym (22) mâ esâbe min musıfıbetin fiyl'ardı ve lâ fiy enfüsiküm illâ fiy kitâblın min kabli en nebre'ehâ, inne zâlike alallahi yesıyr (23) likeylâ te'sev alâ mâ fâteküm ve lâ tefrehû bimâ âtâküm, vallahü lâ yuhıbbü küle muhtâlin fehür (24) elleziyne yebhâlüne ve ye'mürünnâse bilbuhl, ve men yetevelle finnallahe hüvelganıyyühılhamıyd.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَاللَّهُ كَانَ
عِندَ رَبِّهِمْ كَامِرًا فَزَوَّرَهُمُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّجَى ۖ أَعْلَىٰ أَمَّا الْحَيُوتُ ۖ الْأَنبِيَا
لَيْبٌ وَلَهُمْ وَدَيْتُهُمْ وَأَخْرَجَ مِنْكُمْ وَكَفَرُوا فِي الْأَنْوَالِ
وَالْأَوَّلِ فَكُنْ لَكُمْ عَيْنًا عَنِ الْخَوَارِجِ ۚ فَرِيقٌ مِّنْهُم مَّضَىٰ
فَرِيقٌ مِّنْهُمْ خَطَا مَا فِي الْآخِرَةِ وَعَذَابُ اللَّهِ شَدِيدٌ مُّغْتَمِرَةٌ
مِّنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا الْأَنْبِيَا الْأَمْثَلُ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ أَهْلُ النَّارِ
وَالْأَرْضِ أَعْدَتْ لِلَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۚ مَا أَصَابَ
مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي سَائِرِ الْأَشْيَاءِ إِلَّا فِي كِتَابٍ
مِّنْ قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۚ لِكَيْلَا
تَأْسَا عَلَىٰ مَا فَتَحْنَا لَكَ الْأَمْثَلُ وَلَا تَفْرَحَ بِمَا آتَيْنَاكَ مِنَ الْخَيْرِ
ۚ كُلُّ حَتٍّ مُّثْلُ الْخَوَارِجِ ۚ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ وَاُمُورًا كَانَتْ
بِالْغَيْبِ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ۚ

(19) Onlar ki Allah'a ve peygamberlerine inanır-
lar, işte Rablerinin yanında özü, sözü doğru olan-
lar, Allah için şehadette bulunanlar, onlardır. On-
ların hem mükâfatları, hem ıskıları vardır. Kâfir
olup âyetlerimizi yalan sayanlar da cehennemlik-
tir. (20) Biliniz ki dünya diriliği, oyun, eğlence,
süslenmeden, birbirinize karşı övünmeden, mal ve
çocuk çocuğu çoğaltmak arzusunun ibaretidir. Bü-
tün bunlar bir yağmur gibidir ki bitirdiği ot
ekincilerin hoşuna gittikten sonra kurur da sen
onu sararmış, daha sonra bir saman kırıntısına
dönmüş görürsün. Dünyaya aldananlar için âhi-
rette şiddetli azap vardır. Âhireti ihtiyar edenler
hakkında da Allah tarafından yarılanma, hoş-
nutluk vardır. Dünya diriliği, aldanmadan ibaret
bir geçinmedir ¹. (21) Rabbiniz tarafından yarlı-

ganmaya, gök ve yer kadar geniş olan Cennete
koşun. Cennet, Allah'a ve peygamberlerine iman
edenlere hazırlanmıştır. Bu, Allah'ın bir inayeti-
dir ki onu dilediğine verir. Allah büyük bir ina-
yet sahibidir. (22) Gerek yeryüzünde, gerek ken-
di nefsinde başınıza hiç bir musibet ² gelmez ki
yaratılmasından ³ evvel o, Kitapta yazılı bulun-
masın. Bu husus Allah'a göre kolaydır. (23) Ta
ki elinizden çıkana tasalanmayasınız. Size verile-
ne de sevinmeyiniz. Allah kendini görenleri,
kendini beğenenleri sever. (24) Yani cimrilik
edip ⁴ halka cimrililiği emredenleri sevmez ⁵. Her
kim hayra harcatmeden yüz çevirirse (varsın yüz
çevirsin.) Çünkü Allah (onlardan da harcından
da) müstağnidir, zâtında övülmüştür; artık Al-
lah'a ne olur!

¹ Aldatıcı eğlenceden başka bir şey değildir. Aldandığı, mağdur olduğu bir metâ'dır.

² Kıtık, zıyan; hastalık, ölüm gibi hiç bir musibet.

³ Yerin —musibetlerin— nefsinizin yaratılmasından.

⁴ Malda, tâimde ve neğr-i ilimde, evsaf-ı peygamber-
riyi beyanda.

⁵ Veya bunlar için şiddetli azap vardır.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَأَنزَلْنَا مَعَهُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لَنَقُومَ الْأَنْسَافَ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَبَّةَ فِيهِ بَأْسٌ
شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِنَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۖ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمُ النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَفَعَلْنَا لَهُمْ قِسْمَاتٍ
مِّنْهُمَا مَا يَصِفُونَ ۖ وَفَعَلْنَا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ إِسْلَامًا وَفَعَلْنَا
بِعِيسَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَأَتَيْنَاهُمُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِيهِ قُلُوبًا لَّذِينَ
اتَّبَعُوا رَافِعَةً وَقَمَةً وَرَهَابًا بِمَا تَشَاءُ مَا كُنَّا أَهْلًا
عَلَيْهِمْ إِلَّا أَنْفَاءً ۖ يَضْحَكُونَ ۖ فَأَرْسَلْنَا إِلَهُهُمُ الْيَسَّىٰ
فَأَتَيْنَاهُمُ الْبُرْجَانَ مَتَا نَسُوا اللَّهَ فَأَرْسَلْنَا إِلَهُهُمُ الْيَسَّىٰ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُلِهِ يُؤْتِكُمْ
كَفْلًا مِّن رَّحْمَتِهِ وَيُخْلِفَ إِلَهُكُمْ فَرَادًا مِّنْهُ يَوْمَ
وَعَدِهِمْ ۖ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو جَبَرٍ ۖ وَلَا يَسْأَلُكُمْ
الْكِتَابُ إِلَّا يَتَذَكَّرُونَ عَلَىٰ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ وَالْأَفْضَلُ
سَيِّدُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَافِعٌ عَلِيمٌ ۝

(25) lekad erselnâ rûsülenâ bilbeyyinatî ve enzelâ ma'ahümülkitâbe velmizâne liyekuümennâsü bilkist, ve enzelnelhadiyde fiyhî be'sün şedîdün ve menâfî'u linnâsi ve liya 'lemallahü men yansurühü ve rûsülehu bilgayb, innallahe kaviyyün aziyz (26) ve lekad erselnâ nûhan ve ibrahîyme ve ce'alnâ fîy zürriyyetihimen-nübüvvete velkitâbe feminhüm mühted, ve kesiyrün minhüm fâsikuün (27) sümme kaffeynâ alâ âsarihim birüsülînâ ve kaffeynâ bi'teysebnî meryeme ve âteynâ-hül'inciyle ve ce'alnâ fîy kulûbilleziynet-teb'ühü ve re'feten ve rahmeh, ve reh-bâniyyetenibtede'ühâ mâ ketebnâhâ aleyhim illebtigaae ridvânillâhî femâ re'avhâ hakka ri'ayetihâ, feâteynelleziyne âmenü minhüm ecrehüm, ve kesiyrün minhüm fâsikuün (28) yâ eyyühelleziyne âmenüt-tekullahe ve âminü biresülühî yutüküm kifleynî min rahmetihî ve ye'al leküm nûren temsüne bihi ve yagfirleküm, vallahü gafürün rahîym (29) liellâ ya'leme ehliülkitâbî ellâ yakkidürne alâ şey'in min fadlillâhî ve ennellâde biyedillâhî yü'tiy-hi men yeşâ', vallahü zül'fadil' aziym.

(25) * Biz peygamberlerimizi açık mucizelerle göndermişiz. Onlarla beraber Kitap ve tartı da indirdik ki insanlar insafsı muamelede bulunsunlar. Biz demiri, şiddetli bir kavga aleti olmak, insanlar hakkında başka menfaatlere bulunmak üzere indirdik ¹. Ta ki Allah kendi dinine ve peygamberlerine, görmeden yardım edenleri ayırdetsin. Allah kuvvetlidir, yegâne galiptir. ² (26) * Biz Nuh'u, İbrahim'i gönderdik, peygamberliği, Kitabı ³ da onların zürriyetlerine karar kıldık. Onlardan kimi doğru yolu buldu, çoğu ise yoldan çıktı. (27) Sonra onların arkalarından peygamberimiz gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da ardi sıra gönderdik, ona İncil verdik, İsa'ya tâbi olanların kalblerine birbirlerine karşı şefkat ve merha-

met duyguları koyduk. Rühbaniyyeti ⁴ de kendileri ortaya koymuşlardı. Biz onu onlara farz etmedik. Şu kadar ki onlar Allah'ın hoşnutluğunu elde etmek uğrunda yapmışlardı. Böyleyken yine O'nun ahkâmına gereği gibi riayet etmediler ⁵. İçlerinden hakikaten iman getirenlere mükâfatlarını verdik. Çokları ise dinden çıktılar. (28) Mü'minler ⁶! Allah'tan sakının, peygamberi Muhammed'e iman getirin ki size öz rahmetinden iki pay versin, size, yürürken ışık verecek bir nur versin, sizi yarlıgasın, Tanrı, yarlıgayan, bağışlayandır. (29) Ta ki ehli-i Kitap şunu bilsinler: Allah'ın inayetinden hiç bir şeye onların güçleri yetmez, meğer ki Tanrı versin. İneyet Allah'ın elindedir. Onu dileğine verir, Allah büyük bir inayet sahibidir.

¹ Veya madenlerinden çıkardık.

² Allah yardımına muhtaç değildir. Fakat dine yardım eden menfaat görür.

³ Kitaptan maksat hat da olabilir.

⁴ Bir bucağa eğleşip herkesten çekilerek ibadet et

meyi veya ibadette mübâlagayı.

⁵ Pek ileri gittiler de teallise kall oldular, peygamberimiz tanımadılar.

⁶ Yani peygamberlere inananlar!

SÛRETÜLMÜCADELEH

Bismillâh irrahmân irrahîm

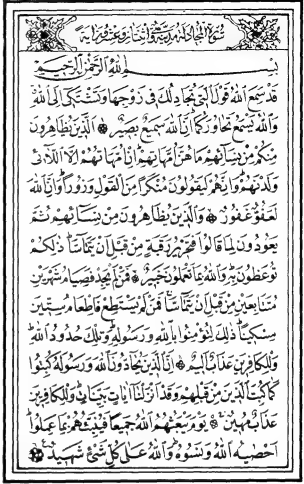
(1) kad semî'allahü kavlelletiy tücâdilü-ke fiy zevcihâ ve teşteki ilallahî vallahü yesme'u tehvâvrekümâ, innalâhe semiy'un basıyr (2) elleziyne yüzâhirüne min-küm min nisâihim mâ hünne ümmehâtihim, in ümmehâtühüm illelâiy veledne-hüm, ve innehüm leyekuûlüne münkeren minelkavli ve zürâ, ve innalâhe le'afüv-vün gafûr (3) velleziyne yüzâhirüne min nisâihim sümmâ ye'ûdüne limâ kaâlû fe-tahriyrü rekabetin min kabli en yetemâs-sâ, zâliküm tû'azüne bih, vallahü bimâ ta' melüne habıyr (4) femem lem yecid fe-sıyâmü şehreyni mütetâbi'ayni min kabli en yetemâssâ, femem lem yestetü' feit'â-mü sittiyne miskilimâ, zâlike litü'minü bilâhî ve resûlih, ve tilke hudûdullah, ve ilkâfiriyne azâbün eliyim (5) innelleziyne yühâdûnallâhe ve resûleüh kübitü kema kübitelleziyne min kablihüm ve kad en-zelnâ âyâtın beyyınâ, ve ilkâfiriyne azâ-bün mühiyin (6) yeyme ye'asidühümulla-hü cemiy'an feyünebbiühüm bimâ amilû, ahsâhullahü nesüh, vallahü alâ külli şey'in şehiid.

MÜCADELE SÛRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Allah kocası hakkında sana müracaat ve Al-lah'a arz-ı şikâyet eden kadının sözlerini işitmiş-tir ². Allah, karşılıklı sözlerinizi işitir, çünkü Al-lah her şeyi işitir ve görür. (2) İçinizden karıları-nıza zihâr edenlerin kadınları hakikatte onların anaları değildir. Onların anaları ancak kendileri-ni doğuran kadınlardır. Onlar münasebetsiz ve yalan söz söylerler. Allah vaz geçen, yarhıgayan-dır ³. (3) Kadınlara zihâr edip sonra sözlerind-en dönenler, karılarına yakınlık etmeden evvel bir kul azat etsinler, işte bu bir daha böyle bir boş söz söylememek için size bir öğüttür, Allah, bü-tün yaptıklarınızdan haberdardır. (4) Her kim kul

bulamazsa ⁴ karısına yakınlık etmeden evvel bir-biri ardınca iki ay oruç tutsun, buna da gücü yet-mezse altmış yoksulu doyursun. Bu beyan olunan ahkâm Allah'a ve peygamberine inanıp alıştı-ğınız cahiliyet âdetlerini bırakmak, meşru olan ah-kâmı bilmeniz içindir. Bunlar Tanrı'nın hudut ve ahkâmıdır, kâfirler için acıklı bir azap vardır. (5) Allah'ı ve peygamberini düşman tutanlar yok mu, daha evvel gelenler nasıl rezil ⁵ edildilerse onlar da öylece rezil olacaklar. Biz peygamberin gerçek olduğuna delâlet eden aşikâr mucizeler indirdik. Bunları tanımayanlar için kendilerini rüsvay edi-ci azap vardır. (6) Bir gün gelecek ki o gün, Al-lah insanları hepsini dirilticek, işledikleri e'âlî onlara haber verecek. Allah onların işlediklerini saymış, hiç birini atlamamış, onlarsa O'nu, unut-muşlardır. Allah her şey üzerine hakkıyla şahittir.

¹ Medine'de nâzil olmuş 22 âyettir.

² Yanı duasını kabul etmiştir.

³ Zihâr'dan lövbe edenlerden vazgeçer, kefaretle gü-

nahlarını yarhıgar.

⁴ Veya kul azadına kaadir olamazsa.

⁵ Veya helâk idildilsa - yalnız bırakıldılarsa.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى
ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَالْخَامِسُ لَهُ وَالْهُدَى لَا يَضِلُّ
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَمَّا ذُنُوبُهُمْ فَبِمَا كَانُوا
يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ أَنَّ اللَّهَ يَكْفِيهِمْ عِلْمَ الْغَيْبِ مَا يُؤْمِنُونَ
الْبُحْرَى يَتَوَدَّونَ لِأَنَّهُمْ أَوْسَى وَيَتَذَكَّرُونَ بِالْأُولَى وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذْ جَاءُواكَ بِكُلِّ بَعْضٍ مِمَّا يَكْفِيكَ بِهِ اللَّهُ
وَيَقُولُونَ قَدْ أَخْبَرْنَاكَ اللَّهُ بِمَا تَقُولُ لِيَسْمِعَ بِهِمْ جَهَنَّمَ
يَصْلُونَ قَبْلُكَ مِنَ الْبَصِيرِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ
فَلَاحِظُوا بِلَايَتِهِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِأَلْفَاظٍ الْقَوِيَّةِ وَتَقَرَّبُوا إِلَى اللَّهِ فَتُخَذَّ مِنْكُمْ أَلْفَاظُ الْقَوِيَّةِ
مِنْ أَلْفَاظِ الْخَفِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَمْسَسْهُمْ شَيْءٌ إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسْتَعِزُّوا بِالْحَالِ فَاسْتَعِزُّوا بِاللَّهِ
وَإِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسْتَعِزُّوا بِالْحَالِ فَاسْتَعِزُّوا بِاللَّهِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ يَتَوَكَّلُ عَلَيْهِمْ

(7) elem tere ennâllahe ya'lemü mâ fîys-semâvâtî ve mâ fîylard, mâ yekünü min necvâ selâsetin illâ hüve râbî'uhüm ve lâ ednâ min zâlike ve lâ eksera illâ hüve ma'a-hüm eyne mâ kânu, sümmе yünebbîühüm bimâ amilü yevmelkıyâmeһ, innallahe biküllî şey'in alıym (8) elem tere illeleziyne nüһü aninnevâ sümmе ye'ü-düne limâ nüһü anһı ve yetenâcevne bil'ismi vel'udvânî ve ma'siyetirresül, ve izâ câüke hayyevke bimâ lem yuhayyike bil-hillâh, ve yekuülüne fîy enfüsühim lev lâ yü'azzibünallahü bimâ nekuül, hasbühüm cehennem, yaslevnehâ, febi'selmasıyr (9) yâ eyyühelleziyne âmenü izâ tenâceyytim felâ tetenâcev bil'ismi vel'udvânî ve ma'siyetirresüli ve tenâcev bilbirri vettakkâ, vettেকullahelleziy İleyhi tuһşerün (10) innemennevâ mineşşeytânî liyahzünelleziyne âmenü ve leyse bidârrihim şey'en illâ bi'tznillâh, ve alallahî felyetevekkellimü'minün (11) yâ eyyühelleziyne âmenü izâ kıyle leküm tefesseһü fîylmecâlisî fefseһü yefseһüllahü leküm, ve izâ kıylenşüzü feһşüzü yerfe'llahülleziyne âmenü minküm velleziyne ütü'l'ılme derecât, vallahü bimâ ta'melüne habıyr.

(7) Görmüyor musun ki Allah göklerde ve yerde olan her şeyi bilir, üç kişi gizli konuşmaz ki dördüncüsü Allah'ın kendisi olmasın. Beş kişi gizli konuşmaz ki altıncısı kendisi olmasın, bundan daha az olsun, daha çok olsun, nerede olurlarsa olsun, Allah onlarla beraberdir. Sonra Allah, yaptıklarını kıyamet gününde onlara haber verecek. Çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilir. (8) Görmüyor musun ki birleşip gizli konuşmadan nehyolunduktan ¹ sonra yine nehyolundukları şeye dönüp günahkârlığa, düşmanlığa, peygambere karşı gelmeye ait hususatta gizli konuşurlar. Bunlar yanına geldikleri zaman Allah'ın sana vermediği selâmla selâm verirler ². Kendi kendilerine «— Bu dediklerimizle Allah bize azap etmeyecek miydi?» ³ derler. Onlara girecekleri Cehennem elve-

rir. Orası ne fena uğraktır! (9) Mü'minler! Birbirinizle gizli konuşacağınız ⁴ vakit günahkârlığa, düşmanlığa ve peygambere karşı gelmeye ait konuşmayın. Belki iyilik ve sakınma hakkında konuşun. Huzurunda toplanacağınız Allah'tan sakının. (10) Günahkârlığa düşmanlığa bais olan gizli konuşma, Şeytanın ilkaatı eserdir ⁵. Bu da mü'minleri üzmeک içindir. Allah'ın izni ve iradesi olmadan o, ⁶ mü'minlere hiç bir zarar verecek değildir. Artık mü'minler Allah'a güvensinler. (11) Mü'minler! Size, bir mecliste yer verin denildiği zaman yer verin ki Allah size genişlik versin, bunun gibi «kalkın» ⁷ denildiği zaman da kalkın. Allah içinizden iman getirenlerin ve bilhassa ilme nâil olanların derecelerini yükseltir, Allah bütün âmalınızdan haberdardır.

¹ Müslümanlara eza vermek için Yahudiler ve münâfıklar birbirleriyle gizli konuşurlardı. Bu hal menolunmuşken yine gizli konuşmada devam ederlerdi.

² (Esselâmu aleyk - Sana Allah selâmet versin) yerinde (Essâmu aleyk - Allah sana iltim versin) derler.

³ «O, gerçek peygamber olaydı bu sözlerimizin do-layı biz, herhalde bir azaba uğurdık».

⁴ Birbirinize danışacağınız.

⁵ Veya nefsi-emarenin vesvesesinden ileri gelir. Çünkü iki kişi bir mecliste gizli konuşa üçüncüsü üzdür.

⁶ Nefsi-emare veya Şeytan veya gizli konuşma.

⁷ Kardeşlerinize yer vermek için, namaz, elbisat gibi hayır işler için.

(12) yâ eyyühellezîyne âmenû izâ nâcey-tümürresüle fekadidimû beyne yedey nec-vâküm sadakah, zâlike hayrûn leküm ve athar, fein lem tecidû feinnallahe gafû-rûn rahîm (13) e'eşfaktüm en tûkad-idimû beyne yedey necvâküm sadakaât, feizlem tef'alû ve tâballahû aleyküm, fe'ekrymussalâte ve âtüzzekeât ve ety'-ullahe ve resûlehu, vallahû habîyrûn bi-mâ ta'melûn (14) elem tere llellezîyne tevellev kavmin gadıballahû aleyhim, mâ hüm minküm ve lâ minhüm ve yahlıfûne alelkezibl ve hüm ya'lemûn (15) e'addal-lahû lehüm azâben şedîdâ, innehüm sâe mâ kânû ya'melûn (16) ittehadû eymâ-nehüm cünneten fesaddû an sebîlillâhî felehüm azâbûn mühiyn (17) len tugniye anhüm emvâlühüm ve lâ evlâdühüm mi-nallahi şey'â, üläike ashâbünnâr, hüm fiyhâ hâlidûn (18) yevme yeb'asühüm ulahû cemîy'an feyahlıfûne lehü kemâ yah-lıfûne leküm ve yahsebüne ennehüm alâ şey', elâ innehüm hümlükâzibûn (19) ista-hveze aleyhimüşşeytanû fe'ensâhüm zıkrallah, üläike hüzbüşşeytân, elâ inne hüzbüşşeytânî hümlühâsırûn (20) innelle-zîyne yuhâdûdnallahe ve resûlehu üläike fiyl'ezellîyn (21) keteballahü leaglibenne ene ve rüsûlî, innallahe kavîyyûn azîyz.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمْوا بَيْنَ يَدَيْهِمْ سَدَقَةً ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْرَفُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۱۳ وَاسْتَفْتُوا عَنْهُمْ بَيْنَكُمْ وَهُمْ دُونَكُمْ وَلَا يَعْزُبُ عَنْهُمْ مَغَالِبُ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَالٌ لَّيْسَ لَكُم مِّنْهُ شَيْءٌ ۝۱۴ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى الْكَرْبِ وَهُمْ يَكْلَمُونَ ۝۱۵ أَعْلَمَ اللَّهُ أَنَّ مَا كَانُوا يَكْلَمُونَ ۝۱۶ فَاتَّخَذُوا لَهُمْ جَهَنَّمَ قَصْدًا وَاعْتَبِرُوا سُبُلَ اللَّهِ ۝۱۷ عَلَيَّاهُمْ ۝۱۸ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى الْكَرْبِ وَهُمْ يَكْلَمُونَ ۝۱۹ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى الْكَرْبِ وَهُمْ يَكْلَمُونَ ۝۲۰ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى الْكَرْبِ وَهُمْ يَكْلَمُونَ ۝۲۱ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنْتَ وَرُسُلُكَ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝

(12) Mü'minler! Peygamberle gizlice konuşacağınız zaman konuşmanızdan evvel sadaka veriniz, bu tasadduk sizin için daha hayırlı ve daha pâktır. Sadaka bulamazsanız bir beis yoktur. Çünkü Allah yarlıgayan ve bağışlayandır. (13) Gizli konuşmadan evvel sadaka vermekten fakir düşeceğinize diye mi telâş ettiniz? Çünkü emrolunarı işlemediniz. Allah, bu özürünüzü kabul etti, yapmamanıza müsaade etti. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve peygamberine itaat edin. Allah yaptığınızdan haberdardır. (14) Allah'ın hisşına uğrayan kimseleri dost edinlenlere bakmıyor musun? ¹ Bunlar ne sizdendirler, ne onlardan. Bile bile Müslümanız diye, yalan yere yemin ederler. (15) Allah onlar için şiddetli azap hazırlamıştır. Çünkü onların işledikleri ameller ne kötüydü! (16) Onlar, Müslümanız diye ettikleri antları mal ve canlarına kalkan edindiler de halkı Allah yo-

lundan çevirdiler. Onlar için rûsvay edici bir azap vardır. (17) Onların ne malları ve ne de çocuk çocukları Allah'ın azabından asla bir şey savamaz. İşte onlar ateşliktir. Orada devamlı kalacaklardır. (18) Tanrı'nın cümlesini diltittiği gün, onlar size nasıl yalan yere yemin ettilerse O'nun huzurunda da öyle yemin edecekler ve bu yeminle âhirette bir şey kazanırız sanırlar. Haberinizi olsun ki onlar dünya ve âhirette kızıl yalancıdır. (19) Şeytan onların üzerine basıp Allah'ı anmayı onlara unutturmuştur. İşte onlar, Şeytanın adamları ve askerleridir. Haberinizi olsun ki ziyankârlar, Şeytanın adamları olan münafıklardır. (20) Çünkü Allah ve peygamberini düşman tutanlar, en zelif kimseler katarındadırlar ². (21) Allah, Levh-i Mahfuz'da «— Ben ve peygamberlerim herhalde galip olacağız» diye yazmıştır ³. Allah kuvvetlidir, yegâne galiptir ⁴.

¹ Münafıklar Yahudileri dost tutup onlara Müslümanların gizli emirlerini haber verirdiler.

² Yahut en zelif kimselerle beraber Cehennemden en aşağı derekelerindedirler.

³ Seyf ile veya hüccetle yahut böyle hükmetmiştir, yemin makamındadır.

⁴ Artık düşman tutmak münafıklara ne fayda verir!

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ
الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحِهِمْ وَذَكَرَهُمْ بِمَنْ تَعَالَى
مِنْ خَيْرٍ أَلَا هُنَا رِجَالُ يَدْعُونَ تَحْتَ أَيْدِيهِمْ إِلَى اللَّهِ
وَرَسُولِهِ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَمْشِي عَلَى السَّيِّدَاتِ

فَإِذَا رَفَعَتِ الْيَدَيْنِ يَرَيْنَ أَطْوَافَ الْمَلَائِكَةِ حُفْرًا

بَيْنَ يَدَيْهِمْ وَمَا فِي السَّمَاءِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيمُ
هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَنَّ
الْحَيْثُ رُفِعَتِ الْأَيْدِي وَالْأَفْئِدَةُ وَالْأَنْفُسُ مَأْمُومَةٌ
مِنْ اللَّهِ فَإِنَّهُمْ مِنَ الَّذِينَ فِي الْحَيْثُ مَأْمُومُونَ وَقَدْ فِي
قُلُوبِهِمُ الرَّغْبُ فَيُخْرِجُونَ يَدِيَهُمْ وَيَدْعُونَ الْقَوْمَ بِدِينِ
فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ۖ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
الْإِيمَانَ لَفُتِحَتْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ أَلِيمٌ

(22) lâ tecidü kavmen yû'mînüne billâhi velyevmil'âhiri yüvâddüne men hâddal-lahe ve resûlehü ve lev kânü âbâehüm ve ebnâehüm ve ihvânehüm ev asyirethühüm, üläike ketebe fîy kulûbihimül'îymâne ve eyyedehüm birühin minh, ve yüdhülühüm cennâtin tecrîy min tahtihel'enhârü hâldiyyne fîyhâ, radiyallahü anhum ve radü anh, üläike hızbullah, elâ inne hızbullahi hümlümül'îlihün.

SÜRETÜLHAŞR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) sebbeha lillâhi mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ard, ve hüvel'azyizühakîym (2) hüvelleziy ahrecelleziyne keferü min eh-lilkitâbi min diyârihim il'evvellihâşr, mâ zanentüm en yahrücü ve zannü ennehüm mâni'atühüm husûnühüm minallahî fe'-etâhümullahü min haysü lem yahtesibü ve kazefe fîy kulûbihimürürü'be yuhrîbü ve büyütehüm bieydiyhîm ve eydiylmü'-miniyye fağtebirü yâ üll'eb'sâr (3) ve levîa en keteballahü aleyhimülcelâe le'azzebehüm fiyddünyâ, ve lehüm fiyl'âhreti azâbünnâr.

(22) Allah'a ve âhiret gününe iman edenlerin babaları veya oğulları ¹ veya kardeşleri ² veyahüt soyu, sopu, asiretleri ³ olsa da yine Allah'ı ve peygamberini düşman tutanlara dostluk ettiğini göremezsin. Onlar öyle kimselerdir ki Allah, onların kalblerine imanı yerleştirmiş, onları kendi tarafından bir ruh ⁴ ile te'yit buyurmuştur. Onları

ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, devamlı kalmak üzere sokacaktır. Allah onlardan hoşnut olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlar. İşte onlar Allah'ın askerleri ve adamlarıdır. Haberinizi olsun ki umduklarına erecekler, Allah'ın askerleri ve adamlarıdır.

HAŞR SÜRESİ [5]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde ve yerde olan bütün mahlûkat Allah'ı tenzih ederler. O, yegâne galiptir, hâkimdir. (2) Ehl-i Kitaptan kâfir olanları yurtlarından ilk defa toplayıp çıkararak O'dur. Siz onların çıkacaklarını zannetmemişsiniz. Onlar dahi kalelerinin Allah azabına karşı mâni olacağını zannetmişlerdi. Hatırlarına gelmeyen bir yerden onlara Allah'ın buyurultusu geldi. Allah kalplerine deh-

şetli bir korku düşürdü, hanelerini kendi elleriyle ⁶ ve mü'minlerin elleriyle harap eylerlerdi. Ey kalbi açık kimseler! Bunların bu hallerinden ibret alın. (3) Allah, onlar için sürgünlüğü yazmamış olsaydı onları bu dünyada katil ve yağma ile başka bir azaba carpacaktı. Bununla beraber yine onlar için âhirette ateş azabı da vardır.

¹ Ebu Bekir Sıddık gibi Bedir'de oğlu Abdurrahman'a karşı çıkmak istemişti.

² Mu'sap binî Umeyr gibi ki Uhut'ta kardeşi Ubeyd binî Umeyr'i öldürmüştü.

³ Ömerül'faruk gibi ki davası Asım bin Hışam'ı öldürmüştü. Bunun gibi Hamza, Alıyyülmürteza ve Ubeydet de Bedir'de amcazâdeleri olan Utebe, Şeybe Velt bin Uteybe'ye

yl öldürmüşlerdi.

⁴ Kalb nuru, iman, Kur'an, burhanlar, nuratlar.

⁵ Medine'de nâzil olmuş, (24) âyettir.

⁶ Uhut'tan sonra muahedeyi bozan Yahudiler beraber götürmek üzere keresteleri, kapıları, o güzelim ağaçları koparmışlardı.

(4) zâlike biennehüm şâakkullahe ve resûleh, ve men yüşâakkullahe feinnallahe şedıydül'ikaâb (5) mâ kâta'tüm min liynetin ev terekütümûha kaâimeten alâ usûlihâ febi'iznillâhi ve liyuhziyelfâsikayn (6) ve mâ efâ'llahû alâ resûlihî min hüm femâ evceftüm aleyhi min haylin ve lâ rikâbin ve lâkinallahe yüsallitu rûsûlehu alâ men yeşâ', vallahû alâ külli şey'in kadiyr (7) mâ efâ'llahû alâ resûlihî min ehlikurâ felillâhi ve lirresûli ve liziylkurbâ velyetâmâ velmesâyikni vebnisseyliyl key lâ yekûne dületen beynel'agniyâi minküm, ve mâ âtâkümürresûlü fehuzûhu ve mâ nebhâküm anhu fentehû, vettekullah, innallahe şedıydül'ikaâb (8) lîfukarâilimühâciriynelleziyne uhrıcû min diyârthim ve emvâlihim yebteguüne fadlen minallahi ridvânen ve yansurûnallahe ve resûleh, üläike hümuşşâdikuün (9) velleziyne tebevvuüddâre vel'ymâne min kablihüm yühıbbûne men hâcere ileyhim ve lâ yecidûne fîy sudûrthim hâceten mimmâ ütü ve yû'sûrine alâ enfûsihim ve lev kâne bihim hasâsah, ve men yûka şuhha nefsihi feülâike hümulmüftl-hün.

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَاَءُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَمَنْ يُّشَاَءُ اللّٰهَ فَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝ مَا كَانَتْ اُولٰٓئِكَ اَوْ تَرَكُوْهُمَا قٰتِلَةً عَلٰٓى اَصُوْلِهَا فَاِذَا لِلّٰهِ تُخَيَّرُ النَّاسُ سَبْعَ ۝ وَمَا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوْلِهٖ مِنْ خِيَرًا اَوْ جُنَّةٍ عَلٰٓى مَنْ يَّحِىْلُ وَلَا رَاكِبٍ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهٗ عَلٰٓى مَنْ يَّشَآءُ وَاللّٰهُ عَلٰٓى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝ مَا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوْلِهٖ مِنْ اَهْلِ الْاَرْضِ فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُوْلِ وَلِاٰلِ الْاَرْضِ الْيَتٰىمٰى وَالسَّابِقِيْنَ وَالَّذِيْنَ لَا يَكُوْنُ دُوْلَةً يَدْرُءُ الْاَغْنِيَآءَ وَيَكُوْنُوْنَ اَلِيْمًا لِّلرَّسُوْلِ لَخَذُوْهُ وَمَا تَكُوْنُ عَنْهُ قٰلَتُوْا وَاَتَوَّا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝ لِّلْمُهٰجِرِيْنَ اَلَّذِيْنَ اَخْرَجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَمَا لَهُمْ مِّمَّا يَتَّخِذُوْنَ فَاكِهَةً مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا وَّيَنْصُرُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَضْلٰوْنَ ۝ وَالَّذِيْنَ تَبَوَّءُوا الدِّيَارَ وَالْاِيْمَانَ مِنْ قَبْلِهٖ يُجُوْذُوْنَ مِنْ هٰجَرٍ اِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُوْنَ فِيْ صُدُوْرِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا اُوْتُوْا وَزَوْنًا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَكَوٰنًا يُّهَيِّئُ لَهُمْ خَصَاصَةً وَمِنْ ثَوْبٍ مِّنْ نَّعِيْمٍ ۝ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ۝

(4) Sürlülerinin sebebi şudur ki onlar Tanrı'dan ve peygamberinden ayrılmışlardı, her kim Tanrı'dan ve peygamberinden ayrılırsa Allah'ın onlar hakkında ukubeti şiddetlidir. (5) Hurma ağaçlarından her ne kestiniz veya köklerinde her ne bıraktıysa hep Allah'ın izniyledir, bir de Allah, fâsikları rûsvay etsin içindir. (6) Allah'ın, onların emvalinden peygamberine verdiği malları ele geçirmek için, siz üzerlerine at ve deve ile yürümediniz ¹. Fakat Allah peygamberlerini dilediği kimselerin üzerlerine musallat ve galip kılar. Allah her şeyle hakkıyla kaadirdir. (7) Allah'ın, kasabalarda sakin olan ahaliiden, peygamberine, hısımlara, yetimlere, yoksullara, yoldan kalanlara âittir. Ta ki bu mal içinizden zenginler arasından elden ele dolaşmasın. Peygamber size ne ve-

rirse onu alın. Sizi her neden nehiy ederse ondan geri durun. Allah'tan sakının. Çünkü muhalefet edenler hakkında Allah'ın ukubeti şiddetlidir. (8) Yâni o mallar, muhacirlerin fakirlerine mahsustur ki onlar Allah'tan inayet ve hoşnudsini kazanmak ve Allah'ın dine, peygamberine yardım etmek uğurunda yurtlarından çıkarılmışlar, mallarından uzak düşmüşlerdi. İşte bunlar din-i İslâma sadakatlerini kavlen ve fiilen göstermişlerdir. (9) Bunlardan evvel Medine'yi yurt ve iman evi edinen kimseler, kendilerinin nezdine hicret edenleri severler. Muhacirine verilen ganimetten dolayı kalblerinde bir arzu duymazlar. Kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile onları öz nefislerinden üstün tutarlar. Her kim kendisini cimrilikten ² korursa, işte umduklarına erenler, onlardır.

¹ Süvari olarak gitmediniz, mesafe kat'etmediniz, burası sulhen fetholundu, zahmetsiz ele geçti, siz oraya piyade gittiniz.

² Mala haris olmadan, mal vermeye karşı duyduğu âcizlikten.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِآيَاتِنَا وَلِنَجْعَلَ لِمَنْ تَلَوَّاهُ كِتَابًا مَّا تَوْفَى
عَمَلَهُمْ زَوْفًا مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ لِكُلِّ شَيْءٍ
قَدْرًا ﴿١٠٢﴾ وَلَقَدْ جَاءُوا رَبَّهُمْ فِي الْحَدِيثِ فَكَّرُوا فَأِمْ
رَازِقًا يُنْفِقُ فَانْهَاجُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَمَّا غَدَاوا وَلَقَدْ
جَاءُوكَ بِالْحَقِّ أَكْثَرَ مِنْكَ فَكَّرُوا وَلَئِنْ لَمْ يَنْفَعِ
الْعَالَمِينَ إِذْ قَالَ لَهُمْ مَوْلَاكُمْ أَلَا تُفَكَّرُونَ ﴿١٠٣﴾ وَكَذَلِكَ
جَاءُوكَ بِالْحَقِّ أَكْثَرَ مِنْكَ فَكَّرُوا وَلَئِنْ لَمْ يَنْفَعِ
الْعَالَمِينَ إِذْ قَالَ لَهُمْ مَوْلَاكُمْ أَلَا تُفَكَّرُونَ ﴿١٠٤﴾ وَكَذَلِكَ
جَاءُوكَ بِالْحَقِّ أَكْثَرَ مِنْكَ فَكَّرُوا وَلَئِنْ لَمْ يَنْفَعِ
الْعَالَمِينَ إِذْ قَالَ لَهُمْ مَوْلَاكُمْ أَلَا تُفَكَّرُونَ ﴿١٠٥﴾

(10) velleziyne câû min ba' dihim yekû-
lûne rabbenâgîrîlênê ve li'rvânînelleziy-
ne sebekûnâ bil'îymânî ve lâ te'cal' fi
kulûbinâ gîllen lîlleziyne âmenû rabbenâ
inneke raûfûn rahîm (11) elem tere
lîlleziyne nâfekû yekûlûne li'rvânîhîl-
mûlleziyne keferû min ehîlikîtâbî lein
uhrictûm lenahrûcenne ma'a'kûm ve lâ
nûty' yî fîykûm ehaden ebeden ve in ku-
tîltûm lenensurennekûm, vallahû yeshe-
dû innekûm lekâzîbûn (12) lein uhrîcû
lâ yahrûcûne ma'a'hûm ve lein kutîlû lâ
yensurûnehûm ve lein nesarûhûm leyû.
vellennû'edbâr, sümme lâ yunsarûn (13)
le'entûm eseddû rehbetten fi sudûrîhim
minallah, zâllike biennehûm kavmûn lâ
yekfâhûn (14) lâ yûkâatîlînekûm cemî'-
an illâ fî kuren muhassanetin ev min
verâi cûdûr, be'sûhûm beynehûm sedîyd,
tahsebûhûm cemî'an ve kulûbûhûm şet-
â, zâllike bi'ennehûm kavmûn lâ ya'k-
lûn (15) kemeselîlleziyne min kablihîm
kariyeben zâkû ve bâle emrîhim ve lehûm
azâbûn elîym (16) kemeselsîyyetânî iz
kaale lîl'însânîkfûr, felemmâ keferê kaale
înnî berîty' min înnike înnî ehâfûllâe rab-
bel'âlemîyn.

(10) Bunların sonra gelenler de ¹ «Ey Rabbimiz! Bizi ve bizden evvel iman eden din kardeşlerimizi yarığa, kalblerimizden mü'minler hakkında kin bırakma. Ey Rabbimiz! Sen sefakatl ve merhametlisin» derler. (11) Ehli-i Kitaptan kâfir olan kardeşlerine: «* Yurtlarınızdan çıkarılırsanız biz de muhakkak sizinle beraber çıkarız. Aleynizin hiç bir kimsye ² itaat etmeyiz. Vuruşmaya tutulursanız * herhalde size yardım ederiz» diyen münâfıkları görmüyor musun? Allah onların kızıl yalancı olduklarını şahadet eder. (12) * Yahudiler yurtlarından çıkarılırlarsa bu münâfıkları beraber çıkarız, vuruşmaya tutulurlarsa yine onlara yardım etmezler. (Faraza) * yardım etseler arka verip kaçarlardı. Sonra yardım da görmeyiz. (13) Onların kalblerine Allah'tan

ziyade siz; yâlgınlık veriyorsunuz Şunun için ki onlar Allah'ın azametini anlamaz kimselerdir. (14) Onlar müstahkem kasabalarda veya duvar arkasında bulunmaksızın sizinle toplu bir halde vuruşamazlar. Kendi aralarındaki saldırımları şiddetlidir. Halbuki sizinle cenge taktatleri yoktur. Sen, onları toplu zannedersin; halbuki kalbleri dağınıktır. Bu da aklî erer kimseler olmadıklarından dolaydır. (15) Onlar, kendilerinden az zaman evvel gelip günahlarının vebalini tatmış olanlar gibidir, onlar için âhirette de acıklı bir azap vardır. (16) Münafıkların, Yahudileri aldatma hususundaki hâlî şeytanın hâlî gibidir ki insana «— Kâfir ol» der ³. İnsan kâfir olunca şeytan «— Benim senille ilişim yoktur; çünkü âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarmı» der.

¹ Muhacirin ve Ensardan sonra gelen Tabiin, bilûmum müminler.

² Hazret-i Peygamber Aleyhissalâti vesselâm ile es-

hab-1 kiramina.

³ Yâni küfür işlemek üzere lğva eder.

(17) fekâne âkubetehumâ ennehümâ fiyn-nâri hâlidıyine fityhâ, ve zâlike cezâüz-zâlimiyn (18) yâ eyyühelleziyne âmenütt-kullahe veltenzur nefsun mâ kaddemet ligad, vettekullah, innallahe habıyrün bi-mâ ta'melün (19) ve lâ tekünû kelleziyne nesûllahe fe'ensâhüm enfüşehüm, ülâike hümlüfâsikuün (20) lâ yesteviy ashâbünnâri ve ashâbülcenneh, ashâbülcenneti hümlüfâizün (21) lev enzelnâ hâzelkur'âne alâ cebelin lere'eytehü hâşî'an mütesaddî'an min haşyetillâh ve tilkel' emsâlû nadribühâ linnâsi le'allahüm yetefekkerün (22) hüvallahülleziy lâ ilâhe illâ hû, âlimülgaybi veşşehâdeh, hüverrahmânürrahıym (23) hüvallahülleziy lâ ilâhe illâ hû, elmelikülkuddüsşelâmül-mü ' minülmüheyminül ' aziyzülcebbârül-mütekebbir, sübhânallahi ammâ yüşrikün (24) hüvallahülhâlikülbârîülmusavırü lehül'esmâülhüsnâ, yüsebbihu lehü mâ fıssemâvâtı vel'ard ve hüvel'aziyzül-haklıym.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمْ أَلَّا يَكُونُوا لَنَا حَافِيَةً إِذْ ذَلِكْ
جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ۝ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلَنْظُرْ
نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّهُ لَكَبِيرُ الْمَعْلُومِ ۝
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ الْقَارِ وَأَصْحَابُ
الْبَيْتِ أَصْحَابُ الْبَيْتِ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝ لَوْ أَنَّا هَذَا
الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُنَّ غَاطِمًا مِّنْ تَحْتِهِ ۚ وَلِلَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَصْحَابُ النَّارِ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَصَدُّوا عَنْهَا
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلِيمٌ الْغُيُوبِ ۝ وَالشَّكَادُ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الَّذِي لَا تَدْرِي لَعَنَهُ اللَّهُ وَنَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَلَنْظُرْ نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّهُ لَكَبِيرُ الْمَعْلُومِ ۝
يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلَنْظُرْ نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّهُ لَكَبِيرُ الْمَعْلُومِ ۝

(17) Artık ikisinin de akıbeti, devamlı olmak üzere ateşte kalmaktır; işte öz nefislerine zulmedenlerin cezası budur. (18) Mü'minler! Allah'tan sakının, herkes yarınki kıyamet günü için ne iş gördüğüne baksın. Allah'tan sakının, çünkü Allah yaptığınızdan haberdardır. (19) Allah'ı unutanlar gibi olmayın. Allah da bu sebeple onlara kendilerine yarayan şeyi unutturdu. İşte fâsik olanlar, onlardır. (20) Ateşliklerle cennetlikler bir olamazlar. Korktuklarından kurtulanlar, cennetliklerdir. Yoksa onlar değildir. (21) Biz bu Kur'an'ı bir dağa indirmiş, ona da idrak vermiş olsaydık onu Allah korkusundan yıkılıp parça parça olarak dağıtmış bir halde görecektin. Biz bu misalleri «— Düşünsünler» diye halk için getiriyoruz. (22)

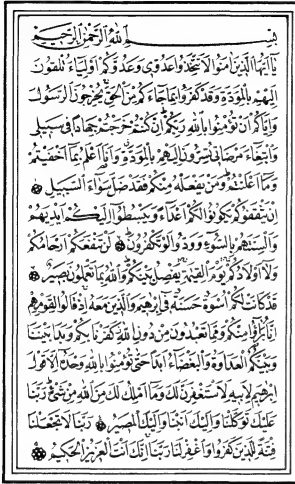
O, öyle bir Tanrı'dır ki kendisinden başka tapacak yoktur; O, gizliyi ve aşıkârı bilir; O, esirgeyen, bağışlayandır. (23) O, öyle bir Tanrı'dır ki kendisinden başka tapacak yoktur; O, her bir şeye mâlikdir ¹, Nâlayık olan her şeyden ârider. Her noksandan sâlimdir; aman veren ²; her şeyi görüp gözetendir, yegâne galiptir, icbar eden Zât'tır ³, büyüklükte en yüksek derecededir ⁴. Allah müşriklerin şerik koşmalarından tamamıyla münezzehtir. (24) O, yaratan, yoktan var eden, her şeye kâlık ve kıyafet veren Allah'tır. O'nun en güzel adları vardır, göklerde ve yerde ne varsa hep O'nu tenzih ederler; O, galib-i yektedir, hâkimdir.

¹ Veya öyle muazzam bir padişahdır ki mülkü elden gitmek ihtimali yoktur.

² Veya peygamberlerini tasdik eden.

³ Yâni bir şeyi dileyince karşısına hiç bir engel çıkmaz veya insanların hallerini cibr'eder, yâni ıslah eder.

⁴ Veya lâayık olmayan her bir şeyden gayet âlidir.

MÜMTEHİNE SÜRESİ ^[1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Mü'minler! Benim düşmanımı da, sizin düşmanınızı da dost edinmeyin. Onlara dostluk gösteriyorsunuz ², halbuki onlar size gelen hak dini tanımadılar. Rabbiniz Allah'a iman ettiğiniz için peygamberi, sizi Mekke'den çıkarıyorlardı. Eğer diyarınızdan, benim yolumda duruşup hoşnutluğumu elde etmek uğrunda çıkmışsanız onları dost tutmayın. Onlara gizlice muhabbet gösteriyorsunuz. Halbuki sizin gizlediğiniz muhabbeti, açık gösterdiğiniz imanı, her şeyi herkesten iyi bilirim. Sızden her kim bir daha bunu yaparsa doğru yolu bitirmiş olur. (2) Onlar, sizi ele geçirseler size düşman olacaklar, ellerini ve dillerini size fenalıkla uzatacaklar ³ ve kâfir olmanızı temenni edeceklerdir.

¹ Medine'de nâzil olmuş, (13) âyetlidir. ² Veya muhabbetten dolayı; onlara peygamberin haberlerini bildiriyorsunuz. ³ Sizi öldürmeye, dövmeye, kötü sözlerle incitmeye kalkışacaklar. ⁴ Yahut sizin için güzel yapılacak zevâttir. ⁵ Ham e'âlâde, hem kulûpte ayrılık, gayrılık vardır. ⁶ Ya ni siz de böyle deyin. ⁷ İman etmeyen Allah'tan gelecek

SÛRETÜLMÜMTEHİNE

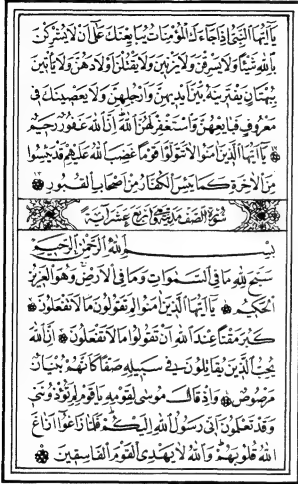
Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) ya eyyühelleziyne âmenû lâ tettehizû adüvvîyy ve adüvveküm evliyâ¹, tülküüne İleyhim bilmeveddeti ve kad keferû bimâ câeküm minelhakk, yuhricünerresüle ve İyyâküm en tû'minû billâhi rabbiküm, in küntüm harectüm cihâden fîy sebilyı vebtigaae merdâtıy tûsirrüne İleyhim bilmeveddeti ve ene a'lemü bimâ ahfeytüm ve mâ a'lentüm, ve men yef'alhü minküm fekad dalle sevâssebiyl (2) in yeskafüküm yekünû leküm a'dâen ve yebstûtü İleyküm eydiyehüm ve elsinetehüm bis-süi ve veddû lev tekfûrûn (3) len tenfe'aküm erhamüküm ve lâ evlâdüküm, yevmelkiyâmeah, yafsilü beyneküm, vallâhü bimâ ta'melühü basıyr (4) kad kânet leküm üsvetün hasenetün fîy İbrâhiyme velleziyne ma'ah, ız kaalü İlkaymihim innâ büreâu minküm ve mimmâ ta'büdüne min dünlillâhi kefernâ biküm, ve bedâ beyneah ve beynekümül'adâvetü velbağdâü ebeden hattâ tû'minû billâhi vahdeh, illâ kavle İbrâhiyme liebiyhı le'estagfirenne leke ve mâ emlikü leke minnallâhi min şey', rabbenâ aleyke tevekkelnâ ve İleyke enebnâ ve İykelmasıyr (5) rabbenâ lâ tec'alnâ fitneten İllezıyne keferû, vagfirİnenâ rabbenâ, inneke entel'azıyülhakiym.

ceklerdir. (3) Muhabbet gösterdiğiniz hıslılarının ve çoluk çocuğunuzun size hiç bir faydası olmaz. Kıyamet gününde Allah onlarla aranızı ayıracaktır. Allah yaptıklarınızı görür. (4) İbrahim ve onunla beraber olanlar size güzel bir örnektir ⁴. Hani onlar kavimlerine demişlerdi: «— Bizim, sizinle ve Allah'ı bırakarak ibadet ettikleriniz putlarınızla ilişigimiz yoktur, sizin dininizi tanıımıyoruz; sizinle aramızda bir tek Allah'a iman edinceye kadar ebediyen adavet şiddetli bir nefret ⁵ aşikâr olmuştur ⁶. İbrahim'in, babasına «— Senin için yarlıganmak dileyeceğim, hakkında Allah'tan hiç bir şeye mâlik değilim ⁷» demesi başka ⁸. Onlar şöyle demişlerdi: «— Ey Rabbimiz! Sana güvendid; sana döndük ve âhirette dönüş yine sanadık; (5) «— Ey Rabbimiz! Bizi kâfirlere el altı etme ⁹, bizi yarlığa, ey Rabbimiz! Yeğâne galip sensin, hâkim sensin» ¹⁰.

bir şeyi, bir ukubeti defetmek ilimde değildir. ¹ Yâni bu istigfarda Hazret-i İbrahim'e uyamak yoktur. ² Yâni bizi bütü zannedip üzerimize musallat olmasınlar. Bâtıla vesile olmak için bizi kâfirlerin eline düşürme. ³ Siz de böyle deyin. Yahut doğrudan doğruya mü'minlere emirdir.

(12) Ey Peygamber! Mü'min kadınlar Allah'a hiç bir şerik koşmamak, hırsızlık etmemek, zinada bulunmamak, çocuklarını öldürmemek ¹ elleri ve ayakları arasına bırakmak, doğurmak hususunda erlerine iftira atmak, hiç bir güzel işte sana âsi olmamak üzere sana bi'at etmeye geldiklerinde

(12) yâ eyyühennebiyyü izâ câekelmü'minâtü yübâyiğneke alâ en lâ yüşrikne billâhi şey'en ve lâ yesrikne ve lâ yezniyne ve lâ yaktülne evlâdehünne ve lâ ye'tiyne bibühâtânin yetferiyyehü beyn eyyüdhinne ve ecrülhinne ve lâ ya'siyneke fiy ma'rûfin febüyüghünne vestagfirle-hünnallah innallahe gafûrün rahîm (13) yâ eyyühelleziyne âmenü lâ tetevellev kavmen gadıballahü aleyhim kad yel-sû minel'âhuretî kemâ yeiselküffârü min ashâbilkubûr.

SÛRETÜŞŞAFF

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) sebbeha lillâhi mâ fîysemâvâtı ve mâ fîyl'ard, ve hüvel'azîyzülhakîm (2) yâ eyyühelleziyne âmenü lîme tekuûlûne mâ lâ tef'alûn (3) kebûre maktan indal-lahi en tekuûlû mâ lâ tef'alûn (4) innal-lahe yuhıbbüllezîyne yükaâtîlûne fîy se-biylîhi saffen ke'ennehüm bünyânün mersûs (5) ve iz kaâle mûsâ lîkavmîhi yâ kavmî lîme tüzüneniy ve kad ta'le-müne enniy resûlullahi lleyküm, felemmâ zâguü ezâgallahü kulûbehum, vallahü lâ yehdiylkavmelfâsikiyn.

onlardan bu şartlar üzere bi'at al, onlar için Allah'tan yarlanmak dile. Çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır. (13) Mü'minler! Allah'ın his-mına uğramış olan kimselerle dostluk etmeyin, mezarı giren kâfirlerin ümitsizliğe düştükleri gibi onlar da Âhiretin felâhından nevmittirler ².

SAF SÛRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ın ten-zih eder. O, yegâne galiptir, hâkimdir. (2) Mü'minler! Yapmayacağınız bir şeyi niçin söylersiniz? (3) Yapamayacağınız şeyi söylemeyiniz. Allah'ın yanında büyük bir hışma bâdi olmuştur ⁴. (4) Muhakkak ki Allah kendi yolunda saf bağla-yıp birbirine yapışmış sapasağlam bir bina gibi

durup vuruşanları sever. (5) Hani Musa kavmi-ne: «— Ey kavmim! Allah'ın size gönderilmiş peygamberi olduğumu bildiğiniz halde niye beni incitiyorsunuz?» demişti. Vaktaki onlar haktan döndüler, Allah da onların kalblerini hakkı kabul-den döndürdü. Allah ezelde fâsik bildiği kimseler-e hidayet etmez.

¹ Diri diri gömmek.

² Veya kâfirler mezarı girenlerden me'yus oldukları gibi âhirette de me'yus olmuşlardır.

³ Medine'de nâzil olmuş (14) âyetidir.

⁴ Mahımızla, canımızla duruşduk dedikleri halde Uhut'ta dağılmakla onları itap zımında nâzil olmuştur, yahut münâfıklar hakkında nâzildir. Zâhiren mü'min olduk-larından dolayı öyle hitap olunmuştur.

(6) ve iz kaale iysebnü meryeme yâ beniy isrâyle inniy resûlullahi ileyküm musaddikan lîmâ beyne yedeyye minet-tevrâtı ve mübeşşiren biresûlin ye'tiy min bağdismühü ahmed, felemmâ cæ-hüm bilbeyyinâtı kaalû hâzâ sihri'n mübiyn (7) ve men azlemü mimmenifterâ alallahilkeziye ve hünye yüd'â ille'l'islâm, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (8) yürüydüne liyüftü nûrallahı biefvâhihim vallahü müttimmü nûrihi ve lev kerihel-kâfirün (9) hüvelleziy ersete resûlehü bilhüdâ ve diyñilhakkı liyüzhirehü aleddiyni küllihi ve lev kerihelmüsrükün (10) yâ eyyühelleziyne âmenü hel edüllüküm alâ ticâretin tünciyyüküm min azâbin eliyim (11) tü'minüne billâhi ve resûlihi ve tücâhidüne fiy sebıylillâhi biemvâliküm ve enfusiküm, zâliküm hayrün leküm in küntüm ta'lemün (12) yagfir leküm zünübeküm ve yüdulküm cennâtin tecriy min tahtihel'enhârü ve mesâkine tayyibeten fiy cennâti adn, zâlikel-fevzül'azıym (13) ve uhrâ tühıbbühâ, nasrün minallahı ve fethun kariyb, ve beşirilmü'miniyn (14) yâ eyyühelleziyne âmenü künü ensârallahı kemâ kaale iysebnü meryeme ilhavâriyyiye men ensâriy ilallah, kaalelhavâriyyüne nahnü ensârullah, faemenet tâifetün min beniy isrâyle ve keferet tâife, fe'eyyednelleziyne âmenü alâ adüvvihim fa'asbehü zâhiriyn.

وَأَوَّلَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَابْنِ إِسْرَءِيلَ إِسْمَؤِيلَ رُسُلًا لَّهُ الْكِتَابُ الْمُسَبِّحِينَ
يَذْكُرُونَ الْأَنْوَاعَ الْوُحْيِ وَيُحْيُونَ الْأَمْوَاتَ وَيُعْطُونَ الْحِكْمَ وَبَيْنَهُمْ
أَلْفَاظٌ مِّنَ الْكِتَابِ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۖ وَكَانَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
مُتَوَكِّلًا عَلَى اللَّهِ إِسْلَامًا ۖ اللَّهُ يُدْعَى عَلَى الْكَلْبِ الْكَلْبِ
يُطْفِئُ اللَّهُ نَارَهُ وَابْنَهُ وَابْنَهُ وَابْنَهُ وَابْنَهُ وَابْنَهُ وَابْنَهُ
هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَبِالْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَا تُكْرِمُ الشُّرُكُوتُ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَجَادٍ
خَيْرٍ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ إِيَّاهُ ۖ فَيُؤْتِيكُمْ مِنْهُ وَلَهُ دَرَسُوهُ وَتَجَاهِدُوا فِيهِ
سَبِيلَ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۚ
يَذْكُرُكُمْ ذِكْرًا وَجْهًا لِّكَيْتَ يُخْبِرَ مِنْ خَيْرِ الْأَنْبَاءِ رُسُلًا كَانَتْ
طَائِفَةٌ فِي قُلُوبِهِمْ ذَلِكُمْ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ۚ وَآخَرُ خَيْرٍ مِّنْهُ
نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا
أَنْصَارًا لِلَّهِ فَكُلَّ مَا لَيْسَ بِكُمْ لِحَرْبٍ مِّنَ أَنْصَارِكُمَا إِلَى اللَّهِ قَالَ
الْحَارِثُونَ خُذْ أَنْصَارًا لِلَّهِ مَا مَسَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ جُنْدِ إِيْرَاقٍ وَكَفَرَتْ
طَائِفَةٌ فَأَيَّدَ الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَاصْبِرُوا طَائِفَةً ۚ

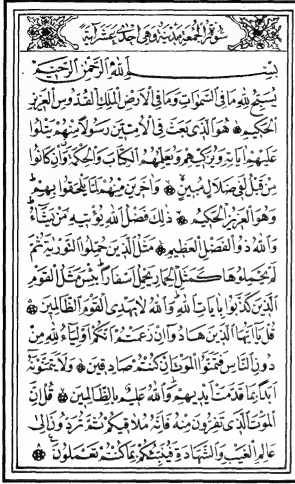
(6) Hani Meryem oğlu İsa «— İsrail oğulları! Ben evvel nâzil olan Tevrat'ı tasdik, benden sonra «— Ahmed» isminde gelecek peygamberi de tebşir etmek üzere Allah'ın size gönderilmiş peygamberiyim» demişti. İsa ' onlara açık mücize getirince; onlar: «— Bu, belli bir büyüklüktür» dedilerdi. (7) İslâma dâvet olunduğu halde icabet edecek yerde Allah'a karşı kendiliğinden yalan uyduran zalim kimselere hidayet etmez. (8) Onlar, ağzlarıyla Tanrı ışığını söndürmek isterler; halbuki kâfirler istemeseler de yine Tanrı, ışığını tamamlayacak, yükseltecek. (9) Peygamberini aynı hidayet olan Kur'an ve hak dini ile gönderen O'dur. Onun için ki müştrikler istemeseler de O dini bütün dinlerden üstün tutacak. (10 - 11) Mü'minler! Size, kendinizi acıklı azaptan kurtaracak bir ticaret sağık vereyim mi? O da şudur: Allah'a ve peygamberine iman ederseniz ve mallarınızı ve

canlarınız ile Allah yolunda duruşursunuz. Bilmiş olsanız bu hal sizin için her şeyden hayırlıdır. (12) Bunları işlerseniz Allah sizin günahlarınızı yarılgar. Sizi, ağaçları altından ırmaklar akar uçmaklara, ikamet olunacak Cennetlerindeki tertemiz, mükemmel hazırlanmış konaklara sokar. İşte büyük kurtuluş budur ². (13) Sevdığınız diğer bir nimet daha vardır. O da Allah tarafından yardım, yakın zamanda da bir fetih ve müzafferiyettir. Bunları mü'minlere müjdele. (14) Mü'minler! Allah'ın dinine yardımcı olunuz. Nasıl ki Meryem oğlu İsa, havariyyuna «— Allah'a dâvette bana yardımcıları kimdir?» demişti. Havariyyun: «— Biz Allah'ın dininin yardımcılarıyız» demişlerdi. İsrail oğullarından bir bölüğü imana geldi, bir bölüğü kâfir oldu. Biz iman edenlere düşmanlarına karşı kuvvet verdik, onlar da üstün oldular ³.

¹ Veya Ahmed.

² Ki bundan daha büyük kurtuluş yoktur.

³ Hüccet ile veya seyf ile galip geldiler.

SÛRETÜLCÜMÜ'A

Bismillâh irrahmân irrahîm

(1) yüsebbihu lillâhi mâ fîyssemâvâtî ve mâ fîyl'ardülmelikükdüddüsil'azîyziyhakiym (2) hüvelleziy be'a'se fîyl'ümmiyyine resülen minhüm yetlû aleyhim âyâtihî ve yüzekkiyhîm ve yû'allimühümülkütâbe velhikmete ve in kânü mîn kablü lefîy dalâlin mübiyn (3) ve âharîyne minhüm lemmâ yelhakuû bihim, ve hüvel'azîyziyhakiym (4) zâlike fadlul-lahi yû'tiyhi men yeşâ' vallahü zülfadlil'azîm (5) meselülleziyne hummilüttv-râte sümme lem yahmilühâ kemesell-humâri yahmilü esfârâ, bi'se meselülkav-milleziyne kezzebü blâyâtillâh, vallahü lâ yehdiylkavmezzâlimiyn (6) kul yâ eyyü-helleziyne hâdû in ze'amtüm enneküm evliyâü lillâhi mîn dünninnâsi fetemne-vülmevte in küntüm sâdikün (7) ve lâ yetemnevnevhü ebeden bimâ kadmedet eydiyhîm, vallahü alîymün bizzâlimiyn (8) kul innelmevtelleziy tefîrrüne minhü feinnehü mülâkîyküm sümme türeddüne ilâ âlimilgaybi veşşehâdeti feyünebbiû-küm bimâ küntüm ta'melün.

CUMA SÛRESİ [1]

Bismillâh irrahmân irrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Göklerde ve yerde olan her bir şey muazzam bir padişah ², pek mukaddes, yegâne galip, hâkim olan Allah'ı tenzih eder. (2) Ümmilere kendilerinden bir peygamber gönderen O'dur. O peygamber onlara Allah'ın âyetlerini okur, onları fenalıklardan pâk kılar, onlara Kitap ve hikmet öğretir. Gerçi onlar bundan evvel belli bir sapıklık içinde kalmışlardı. (3) Onlardan olan, onlara yetiştirmeyen diğer insanlara ³ dahi göndermiştir. O; yegâne galiptir, hâkimdir. (4) Bu peygamberlik, Allah'ın bir inayettir. Onu dilediğine verir. Al-

lah büyük bir inayet sahibidir. (5) Kendilerine Tevrat yükletilip de onu yüklenmeyenler ⁴, kitap taşıyan eşek gibidir. Allah'ın âyetlerini yalan sayan kimseler ne kötü şeye benziyor ⁵! Allah zalim kimselere hidayet etmez. (6) De ki — Ya hudiler! Sair nâs'tan büsbütün başka olarak Allah'ın dostu olduğunuzu za'im ve iddia ediyorsanız, za'mınızda, gerçekseniz durmayıp ölümü temenni edin ⁶. (7) Onlar elleriyle irtikâp ettikleri fena amellerinden dolayı onu ebediyen temenni edemezler, Allah zalimleri hakkiyle bilir. (8) Onlara de ki kaçtığınız ölüm muhakkak size erişecek. Sonra gizliyi, aşikârı bilen Allah'a döneceksiniz de O size yapmış olduğunuzu haber verecek.

¹ Medine'de nâzil olmuş (11) âyetler.

² Veya her şeye mutasarrif, her şeye mâlik.

³ Seref ve dercede, İslâm'da ileri bulunmada saha-beye yetiştirmeyenlere, henüz dünyada olmayıp sonradan dünyaya geleceklere de.

⁴ Tevrat ile mükellef oldukları halde ahkâmıyla âmil

olmayanlar.

⁵ İnsan oldukları halde eşekle bir oluyor.

⁶ Yani, dediniz gibi Allah'ın en müntaz dostuysanız sizî O'nun nezdindeki dostluk saadetine eriştiğin ölümü hemen istemizin icabeder. Ne diye ölümü istemiyorsunuz.

(9) yâ eyyühellezîyne âmenü izâ nûdiye lissalâti min yevmülcüm'ati fes'av ilâ zikrillâhi ve zerül bey', zâliküm hayrûn leküm in küntüm ta'lemün (10) feizâ kudyetissalâti fenteşirü fiyl'ardı vebtegu min fadillillâhi vezkürullahe kesiyren le'alleküm tüflihûn (11) ve izâ re'ev ticâreten ev lehveninfeddü ileyhâ ve terekükü kaâimâ, kul mâ indallâhi hayrûn minnellevhi ve minetticâreh, vallâhü hayrür-râziyn.

SURETÜLMÜNAFIKUN

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) izâ câekelmünâfikuüne kaâlû neshedü inneke leresülullah, vallâhü yağlemü inneke leresülüh, vallâhü yeshedü innelmünâfikıyne lekâzıbü (2) ittehaszü ey-mânehüm cümneten fesaddü an sebıylillâh, innehüm säe mâ kânü ya'melün (3) zâlike biennehüm âmenü sümme keferü fetub'a alâ kulûbihim fehüm lâ yefkahûn (4) ve izâ re'eyehüm tu'cibûke ecsâmühüm, ve in yekuülü tesma' likavlihım, ke'ennehüm husûbün müsennede, yahsebûne külle sayhâtin aleyhim, hümlü'aduvvü fahzerhüm, kaatelehümullahü ennâ yü'fekün.

(9) Mü'minler! Cuma günü namaz için çağırıldı-
ğın ¹ zaman Tanrı'yı anmaya ² koşun ve alışverişi
bırakın. Bilmiş olsanız, bu, size alışverişten daha
hayırlıdır. (10) Namaz bittikten sonra yeryüzüne
dağılın. Allah'ın inayetinden rızınızı isteyin ³.
Allah'ın çok anın ki dünyada ve âhirette umduğu-
nuza eresiniz. (11) Onlar bir ticaret veya bir
oyun ⁴ görünce seni ayakta, Hutbede bırakıp ona
doğru dağılırlar. Sen onlara de ki, Allah'ın yanın-
daki sevap, o oyun veya kârından daha hayırlı-
dır. Allah rızık verenlerin hayırlısıdır.

MÜNAFIKUN SÖRESİ [5]

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, başıslayan Tanrı adıyla

(1) Münafıklar, sana geldikleri zaman — Senin

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا دُعِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذُكْرِ الْبَيْتِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا
فَادِّ قَصِيدَ الصَّلَاةِ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١﴾ وَإِذَا رَأَوْا
تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا فَلَمَّا عَزَا
خَيْرٌ مِنَ اللَّهِ وَرِيسَالِ الْخَبَرِ الْزَفِيرِ ﴿٢﴾

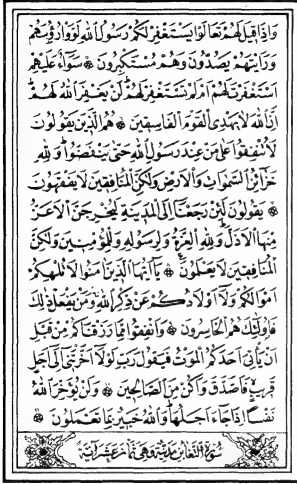
شَوْءٌ لِّلْمُفْكَرِينَ ﴿٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنُونَ قَالُوا اشْهَدْ بِأَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ جَعَلَ
أَنَّكَ رَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا
أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَرِهُوا أَنْ يُطِيعَ عَلَىٰ قَوْلِهِمْ
لَا يَقْبَلُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَوْهُ تَخَيَّرُوا لِكَيْ يُحِثُّوا عَلَيْهِمْ وَإِنْ يَقُولُوا
تَسْمِعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشِبَ السَّمْدِ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرُوا اللَّهَ إِنَّهُ يَفُوكُونَ ﴿٤﴾

Allah'ın peygamberi olduğuna şahadet ederiz ⁶
derler. Allah bilir ki doğrudan doğruya sen O'nun
peygamberisin. Allah şahadet eder ki münafıklar
kızıl yalancıdır. (2) Onlar bu şahadet ve and-
larını canlarına, mallarına karşı kalkan edinirler
de halkı Allah yolundan alıkoşur, hakikat, onların
bu yaptıkları ne fenadır! (3) Şunun için ki onlar
dilleriyle iman ettiler. Sonra kalplerinde gizli ola-
rak kâfir kaldılar da kalbleri üzerine mühür basıl-
dı, onlar imanın hakikatini anlayamazlar. (4) Sen
onları gördüğün zaman gövdeleri, hoşuna gider,
söz söylerlerse sözlerine kulak verirsın ⁷, onlar
sanki duvara dayatılmış ağaçlardır ⁸. Her gül-
tüyü korkularından kendi aleyhlerinde sanırlar ⁹,
onlar sana ve mü'minlere düşmandırlar; kendile-
rinden çekin. Allah'tan bulsunlar, nasıl haktan ay-
rılıyorlar?

¹ Ezan okunup namaz vakti bildirildiği. ² Hutbeye, namaza. ³ Yâni tekrar işinize, gücünüze devam edin. ⁴ Kârvan veya kârından evvel davul sesi gibi bir oyun. ⁵ Medine'de nâzil olmuş 11 âyettir. ⁶ Veya böyle olduğu-
na yemin ederler. ⁷ Münafıkların zenginlerinin boyları pos.

ları güzel, sözleri düzgündü. ⁸ Boylarına, poslarına, söde-
rine bakmayın. Onlar sanki içi kot odunlardır, ruhsuz
âletlerdir. ⁹ Nifakları peygambere ve mü'minlere şayi ola-
cak zanıyla ötləri kopar.

(5) ve izâ kıyle lehüm te'âlev yestagfir-leküm resûlullahi levvev rûüşehüm ve re'eytehüm yesuddüne ve hüm müstek-birûn (6) sevâün aleyhim estagferte le-hüm em lem testagfirlehim, len yagfi-rallahü lehüm, innallâhe lâ yehdiylkav-melfâsikıyn (7) hümülleziyne yekuülüne lâ tünfiküü alâ men inde resûlillâhi hattâ yenfaddü, ve lillâhi hazâinüsmemâvâtı vel'-ardı ve lâkinnelmünâfıkıyne lâ yefkahûn (8) yekuülüne lein reca'nâ ilelmediyneti leyuhricennel'e'azzû minhel'ezel, ve lillâ-hil'izzetü ve lileslühı ve lilmü'minıyne ve lâkinnelmünâfıkıyne lâ ya'lemûn (9) yâ eyyühelleziyne âmenû lâ tülhikûm emvâlüküm ve lâ evlâdüküm an zıkrillâh, ve men yef'al zâlike feülâike hümülhâ-sırın (10) ve enfiküü minmâ rezaknâ-küm min kabli en ye'tıye ehadekümül-memtü feyekuüle rabbi levlâ aharteniy ilâ ecelin kariybın fe'assaddeka ve ekûn minessâlihıyn (11) ve len yâahhurrallahü nefsen izâ câe ecelühâ, vallahü habıyrûn bimâ ta'melûn.

(5) Onlara «— Geliniz de Allah'ın peygamberi sizin için yarlıganmak dilesin» denilse başlarını çevirirler. Onları, büyüklük taslayarak yüz çevirmiş görürsün. (6) Onlar için yarlıganmak istesek de, istemesek de onlar hakkında birdir. Allah onları asla yarlıgamayacak. Allah zalim kişilere hidayet etmez. (7) Ensar'a «— Tanrı peygamberinin yanında bulunan muhacirin'e nafaka vermeyin ki dağılsınlar» diyen onlardır. Halbuki göklerde ve yerde olan hazineler Allah'ındır. Fakat münafıklar anlamazlar. (8) Onlar «— Medine'ye döndüğümüzde ahalinin en şerefli ve kuvvetlisi en hakir ve zayıfını oradan çıkaracaktır» derler; Seni nâsil

çıkabilirler; halbuki yegâne galebe ve şeref Allah'a, peygamberine, mü'minlere mahsustur. Fakat münafıklar bunu bilmezler. (9) Mü'minler! Mahnız, çoğunuz çocuğunuz sizi Tanrı'yı anmadan alkoymasın. Kim ki bunu yaparsa böyleleri aşırı ziyankâr olurlar. (10) Birinize ölüp çaptı «— Yâ Rab! Ölümümü bir müddet geciktirsen de sadaka verip sulâhadan olsaydım» demeden evvel size vermiş olduğumuz rızktan, Allah yolunda harcediniz. (11) Allah, muayyen zamanı gelince hiç bir kimseyi geri bırakmaz. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

SÛRETÜTTALÂK

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühennebiyyü izâ tallaktümün-nisâe fetallikuühünne li'iddetihinne ve ahsül'iddeh, vettekullahe rabbeküm, lâ tuhricühünne min büyütihiinne ve lâ yahrücne illâ en ye'tiyne bifâhuşetin mübeyyineh, ve tilke hudûdullah, ve men yete'adde hudûdallahi fekad zaleme nef-seh, lâ tedriy le'allallahe yuhdisü ba'de zâlike emrâ (2) feizâ belagne ecelehünne fe'emsikühünne bima'rûfin evfârikuühünne bimağrûfin ve eşhidü zevey adlin minküm ve ekımuşşehâdetü lillâh, zâliküm yüazu bihi men kâne yu'minü bil-lâhi velyevmil'âhur, ve men yettekullahe yec'al lehü mahrecen (3) ve yertzukhü min hayşü lâ yahtesib, ve men yetevekkel alallahi fehüve hasbüh, immallahe bâ-lıgu emrih, kad ce'allallahü liküllü şey'in kadrâ (4) vellâiy yeisne minelmaıııydu min nisâlıküm inirtebtüm fe'iddetühünne selâsetü eşhürin vellâiy lem yahudn, ve ülätü'ahmâli ecelehünne en yada'ne hamlehün, ve men yettekullahe yec'al lehü min emrihi yüsürâ (5) zâlike emrul-lahi enzelehü İleyküm, ve men yettekil-lahı yükeffir anhu seyyiâtihi ve yu'zım lehü ecrâ.

TALÂK SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, başlayan Tanrı adıyla

(1) Ey peygamber! Ümmetine de ki kadınları boşayacağınız zaman iddetleri vaktinde ² boşayın, iddeti de sayın, iddeti uzatmak, kendilerine zarar vermek hususunda Rabbiniz olan Allah'tan sakının, iddetleri bitmeden evvel onları evden çıkarmayın. Onlar dahi çıkmazsınlar. Meğer ki aşikâr surette bir hayasızlık ³ etsinler, o vakit evden çıkarılır. İşte bu ahkâm Allah'ın hudududur. Her kim Allah'ın hududunu tecavüz ederse kendine zulmetmiş olur. Bilmezsin, olabilir ki Allah bundan sonra başka bir şey ihdas eder ⁴. (2) Boşanan kadınların iddetleri sonunda onları güzelce tutun ⁵ veya onlardan yine güzelce ⁶ ayırılın. Sonra-dan ihtilâfa düşmemek için içinizden iki şahid-i

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ مِنْ بَيِّنَةٍ
وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَأَتِمُّوا اللَّهَ وَكَيْدَهُ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ بَيِّنَةٍ
وَلَا تَخْرِجُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ
اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ
اللَّهُ يَخْلُفُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا فَإِذَا بَلَغَ الْإِنْسَانُ جُلُوسَهُ فَلْيَسْكُوهْنَ
بِمَا رُفِيَ وَأَمَّا زَوْجُهُنَّ فَيَعْرِفْنَ وَأَشْهَدُ وَأَدْوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ
وَأَقْبِلُوا النِّسَاءَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ نَسِيَ اللَّهُ فَعَلْهُ غَفْوَةً فَرِزْقًا مِنْ حَيْثُ
لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ أَلَا اللَّهُ بِالْعَمْرِ
قَدِيرٌ لَلَّهِ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ آلِ الْحُسَيْنِ
مِنْ بَيِّنَةٍ أَوْ إِذْ نَسِيَ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ أَلَا لِلَّهِ الْخِطَابُ
أَوَّلًا لَنَا لَا حِجَالَ لِهَاجِلِهِمْ أَنْ يَصْنَعُ مَا يَشَاءُ وَمَنْ يَنْ
يَعْمَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ ذَلِكُمْ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَى الْيَكُونِ
وَمَنْ يَنْتَهِ عَنِ سُبْحَانِهِ وَعِظُهُ لَكُمْ آجِرًا

âdil tutun. Siz şahitler de şahadeti Allah için ya-pın. Bununla Allah'a ve âhiret gününe iman eden-lere öğüt verilir. Her kim Allah'tan sakınırsa Al-lah kendisini sıkıntıdan çıkaracak bir şey verir (3) Ve ona hatrına gelmeyen bir yerden rızık ih-san eder. Her kim Allah'a güvenirse Allah ona el-verir. Çünkü Allah emrini yerine getirir ve her bir şey için mukadder bir vakit tâyin buyurmuş-tur.⁷(4) Kadınlarınızdan âdetten kesilenlerin idde-tinde şüphe ederseniz onların iddet zamanları üç aydır. Henüz âdet görmeyenler de böyledir. Gebe kadınların iddetleri doğurunca nihayet bulur. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah dünyada ve âhiret-te onun işine kolaylık verir. (5) İşte bu, Allah'ın size indirdiği emridir. Her kim Allah'tan sakınırsa Allah onun kötülüklerini örter ve mükâfatını bü-yültür.

¹ Medine'de nazıl olmuş 12 âyettir.² Veya iddetlerinin bîdayetine, iddetlerine müteve-cihken; kısısı temizlendikten sonra, yakınıktan evvel.³ Meselâ hane halkına ena, fuhuş ve sefahatte bulun-sular.⁴ Zevcin kalbine muhabbet vermek gibi bir şey ihdas

eder de zevç zevcesine rücu eder.

⁵ Tekrar nikâhla almak ve güzel geçinmek, geçindir-mek suretleriyle.⁶ Haklarını vererek, kendilerine zarar vermeyerek.⁷ Yâni mukadder olan rahat ve kederin vakti değış-mez, evvel gelmez, sonra da kalmaz.

اَسْكُوْهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ ۖ وَلَا تَعْزَابُنَّ ۚ وَهَلْ لَّيْسَ لَكُمُ
عَلَيْهِنَّ وَاٰنْ كُنَّ اُولٰٓئِكَ ۚ مَا لَكُمْ اَلَيْسَ لَكُم مِّنْ شَيْءٍ يَّصْعَقُ
فَاَنَّا نَصْعَقُ لَكُم مَّا هُوَ اَجْرُهُنَّ وَآثَرُ مَا يَصْعَقُ ۚ
وَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا يَصْعَقُ لَكُمُ الْاُخْرٰى ۚ لِيُنْفِقَ ذِكْرُكُمْ مِنْ حَيْثُ
وَمِنْ قَدْ عَلِمَ ۚ وَذَقُوْا فَلْيَنْفِقُوْا ۚ اِنَّ لَكُم مِّنْ عِنْدِ
اَللّٰهِ اَنْبَآءًا ۚ لِيَجْعَلَ لِّلْاٰدَمِ الْاٰثَرُ ۚ وَكَانَ مِنْ قَبْلِ يَّزِيدٍ
عَنْ زَيْدٍ بِهَا وَرُسُلُهُمْ ۚ اَحْسَبَا اَمْ اَشْكَبَا ۚ وَكَانَ عَاقِبَةُ اَمْرِهِمْ خُسْرًا ۚ
اَعَدَّ لَكُمْ عَذَابًا ۚ اَسَدَبَا ۚ مَا هُوَ اَلَّا اُولٰٓئِكَ اَلَّا يٰۤاٰلِ يَدِيْنَ
اٰمُوْا اَقْدَارَ لِّلّٰهِ اَلَمْ يَكُنْ لَّكُمْ رُسُلًا ۚ لَّا تَشْكُرُوْنَ ۚ
لِيُخْرِجَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ وَكَانَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ وَكَانَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ
يَوْمَئِذٍ ۚ وَكَانَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ وَكَانَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ
خَالِدِيْنَ فِيْهَا ۚ اَمْ اَسَدَبَا ۚ اَلَمْ يَكُنْ لَّكُمْ رُسُلًا ۚ
سَمٰٓوٰتٍ ۚ وَكَانَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ وَكَانَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۚ وَكَانَ لَكُمُ الْاٰثَرُ ۚ

(6) eskinühünne min haysü sekenüm min vücüdüküm ve lâ tüdarrühünne litü-dayyikuü aleyhinn, ve in küñne ulâti hamlin fe'cnfiküü aleyhinne hattâ yeda'ne hamlehüñn, fein erda'ne leküm featühünne ücüreñn, ve'temirü beyneküm bimagrûf, ve in te'asertüm fesetürdü'u lehü uhrâ (7) liyüñfik zü se'atın min se'atih, ve men kudire aleyhi rizkuñh felyüñfik mimmâ âtâhullah, lâ yükellifullahü nefsen illâ mâ âtâhâ, seyec'alullahü bağde usrin yüsra (8) ve ke'eyyin min karyetin atet an emri rabbihâ ve rüsülihî fehâsebnâhâ hisâben sedıyden ve azeznâhâ azâben nükrâ (9) fezakat ve bâle emrihâ ve kâne âkıbetü emrihâ husrâ (10) e'addallahü lehüm azâben sedıyden fettekullahe yâ üliyl'eibâh, elleziyne âmenü, kad enzelallahü ileyküm zikren (11) resülâ, yetlü aleyküm âyâtillâhî mübeyyinâtın liyuhricelleziyne âmenü ve amillsâlihâti minzezulümâti ilennür, ve men yü'min billâhî ve ya'mel sâlihân yüdhlühü cennâtın terci min tahtihel'en-hârü hâlidıyne fiyhâ ebedâ, kad ahsenal-lahü lehü rizkââ (12) allahüllezî halaka seb'a semâvâtın ve minel'ardı mislehüñn, yetenezzelül'emrü beynehünne lita'lemü ennallahe alâ külli şey'in kadiyrün ve ennallahe kad ehâta bikülli şey'in ilmâ.

(6) Boşadığınız kadınları iddetleri bitinceye kadar gücünüzün yettiği kadar sakin olduğunuz yerde iskân edin. Çıkıp gitmeleri için sıkıştırmak suretiyle onlara zarar vermek fikrinde olmayın. Gebey-seler doğuruncaya kadar onlara nafaka verin. Eğer boşanan kadınlar çocuklarınızı emzirirlerse onların emzirme ücretini veriniz. Emzirme ve ücret hususunda gülece birbirinize danışın. Bu hususta aranızda güçlük çıkarsa çocuğu diğer bir kadın emzirir ¹. (7) Varlıklı olan varlığına göre nafaka versin. Eli dar olan kimse de Allah'ın verdiği kadar nafaka versin, Allah hiç bir kimseye ancak verdiği kadar teklif eder. Allah güçlükten sonra kolaylık ² verecek. (8) Nice kasabalar vardır ki ahalişi Rablerinin ve peygamberlerinin emirlerinden baş çevirmişlerdi. Biz de onları inceden inceye hesaba çektik. Ve dehşetli bir azaba uğrattık.

(9) Onlar dünyada işlerinin vebalini tattılar, işle-rinin âkıbeti de ziyankârlık oldu. (10 - 11) Allah onlar için şiddetli azap hazırlamıştır. Artık Ey tam akıllılar! Allah'tan sakının. Mü'minler! ³ Allah size Kur'an'ı indirmiş, bir de peygamber gönder-miştir ki iman edenleri ve iyi amel işleyenleri ka-ranlıklardan aydınlığa çıkarmak için size Allah'ın açık âyetlerini okur. Her kim Allah'a iman eder ve iyi amel işlese Allah onun ağaçları altında ır-maklar akar uçmaklara (Cennetlere) ebediyen kal-mak üzere sokar. Allah orada ona göre bir rızık, nimet vermiştir. (12) Yedi göğü, yerden de onun gibisini ⁴ yaratan, Allah'tır. O'nun emir ve iradesi onların arasında câri ve nazırdır ⁵ Allah'ın her şe-ye kemaliyle kaadir olduğunu ve her şeyi ilmiyle ihata ettiğini biliniz diye bunu böyle yapmıştır.

¹ Yâni evvelki kocası emzirme ücretini eski karısına vermek ve eski karısı da çocuğu emzirmeye razı olmaları-sa eski karısı çocuğu emzirmeye icbar edilemez. Bu halde evvelki kocası bir sül ana tutmaya mecbur olur.

² Güçlükten, fakirlikten sonra kolaylık ve zenginlik

verir.

³ Yahut ey mü'min olan tam akıllılar! Allah'tan sa-kin.

⁴ Yer tabakaları da gök tabakaları gibi yedi tabakadır.

⁵ Veya bunlar arasında acayip bir surette tedbir eder.

SÛRETÜ'TTAHRÎYM

Bismillâhırrahmânırrahıym

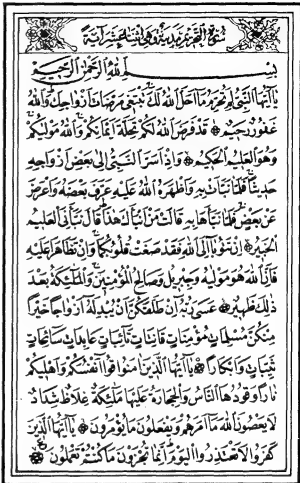
(1) yâ eyyühennebiyyü ilme tüharrimü mâ hallallahü lek, tebtegy merdâte ezvâcık, vallahü gafürün rahıym (2) kad faradallahü leküm tehıllete eymanıküm, vallahü mevlâküm, ve hüvel'aliymülhakıym (3) ve iz eserrennebiyyü ilâ ba'dı ezvâcihı hadıysâ, felemmâ nebbe'et bihi ve azherehullahü aleyhi arrefe ba'dahü ve a'rada an ba'dı, felemmâ nebbe'ehâ bihi kaâlet men enbe'e'ke, hâzâ, kaâle nebbe'eniye'l'aliymülhabıyr (4) in tetübâ illallahı fekad sagat kulübükümâ ve in tezâhere aleyhi feinnallahe hüve mevlâhü ve e'tbriylü ve sâlihulmü'minıyn, vel-melâiketü ba'de zâlike zahıyr (5) asâ rabbühü in tallakakünne en yübdilehü ezvâcen hayren minkünne müslimâtın mü'minâtın kaânıtatin taibâtın âbidatin saihâtın seyyibâtın ve ebkarâ (6) yâ eyyühelleziyne âmenü kü enfüseküm ve ehliyküm nâren ve ku'dühennâsü velhı-câretü aleyhâ melâiketün glâzun şıdâdün lâ ya'sünallahe mâ emerehüm ve yef'â-lıyn mâ yü'merün (7) yâ eyyühelleziyne keferü lâ ta'tezirüleyv, innemâ tüczev-ne mâ küntüm ta'melün.

TAHRÎM SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahıhm

Esirgeyen, bağıslayan Tanrı adıyla

(1) Ey peygamber! Zevcelerinin hoşnutluğunu arayarak Allah'ın sana helâl ettiği şeyleri özüne niçin haram ediyorsun ². Allah yarılışayan, bağıslayandır. (2) Allah yemin bağlarının çözümesini kefaretle meşru kılmıştır. Allah her işinizde Mevlânızdır. O, hakkıyla âlimdir, kullarının maslahatlarını tamamıyla bilir, emrinde de hâkimdir. (3) Hani peygamber zevcelerinden birine gizli bir söz söylemişti. Vaktaki zevcesi o sözü haber verdi, Allah da bu halden peygamberi haberdar eyledi. Peygamber o hususun bir kısmını bildirmiş ³, bir kısmı hakkında da sükût eylemişti ⁴. Bu veçhile peygamber zevcesine; olan, biteni haber verince zevcesi — Bunu sana kim haber verdi? diye sordu. Peygamber — Bunu bana hakkıyla âlim

ve her şeyden haberdar olan Allah haber verdi» cevabını verdi. (4) (Hafasa ve Aysel) Siz tövbe ederseniz tövbeniz kabul olunur. Çünkü kalpleriniz eğilmekle size tövbe lâzım geldi. Peygambere karşı birbirinize arka verecek olursanız o yardım-cınız kalmaz. Çünkü Allah onun Mevlâsıdır. Cibril de, mü'minlerin sulhâsı da onun medetkâridir. Bundan sonra Melekler de onun arkasıdır. (5) Şayet o sizi boşarsa olabilir ki Rabbi size bedel ona İslâmı ikrar eden, iman getiren, boyun eğen, tövbe-kâr olan, ibadet eyleyen, oruç tutan ⁵, bâzısı dul ve bâzısı kız oğlan kız olarak sizden daha iyisini verir. (6) Mü'minler! Kendinizi ve aileniz hal-kını cırası insandan ve taştan ⁶ olan ateşten ko-ruyun. Ateşe katı yürekli, katı yüzlü melekler ⁷ memurdur. Onlar Allah'ın buyurduğu şeylere karşı gelmezler ve emir olundukları şeyi yaparlar. (7) Kâfirler! Bugün ateş girişiginiz zaman ıtırız etme-yiniz. Ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz.

¹ Medine'de nâzil olmuş 12 âyettir. ² Peygamberimiz, Hazret-i Hafasa'nın odasında Mar'ye ile halvette kalmış, fakat Hazret-i Hafasa'nın kederlenmesi üzerine Mar'ye'yı kendine haram ettiği bildirmişti. Müsarileyse hem bu halî Hazret-i Aysel'e haber vermişti. Yahut Resûli Hemen, Hazret-i Hafasa'ya Ebu Bekir'e Ömer'in imamet ve hilâfetlerini bildirmişti veya Hazret-i Zeynep binti Hâcey'in odasında bal şerbeti içmişti. Bunu çekemeyen Hazret-i Aysel'e Hafasa peygamberimizle — Sendi bir fena koku duyuyoruz — diyerek bal şerbetini peygamberimize haram etmiş

lerdi. Nazm-ı Celli bu veya o hâdisi üzerine nâzil olmuştur Bu halde — Mar'ye ile halvette kalmayı veya bal şerbeti iç-meyi zevcelerinin hoşnut olmasını arayarak kendine haram ediyorsun — demek olur. — Nicin oruç ifşa ettin diye sor-du. Bu kısmı, Mar'ya'nın tahrimî veya bal şerbeti hususu küşfettiğiydi. ⁵ Yüzüne vurmadı, sormadı, bu kısım da Ebu Bekir ve Ömer Hazretlerinin hilâfetleri haberi idi. Bir fe-sat çıkmasını diye bunun intişarını istemedi. ⁶ Veya hic-ret eden, ⁷ Kibrît taşından. ⁸ Yâni Zebanîler

(8) yâ eyyühelleziyne âmenû tûbû illalla-
hî tevteten nasîhâ, asâ rabbüküm en
yükeffire anküm seyyiâtikum ve yüdh-
leküm cennâtin terciy min tahtihel'en-
hâr, yevme lâ yuhziylâhünehbiyye vel-
leziyne âmenû ma'âh, nûrühüm yes'â
beyne eydiyhim ve bîeymânihim yekuû-
lûne rabbenâ etimlen lenâ nûrenâ vagfir-
lenâ, inneke allü külli şey'in kadiyr (9)
yâ eyyühennebiyyü câhidilüküffäre vel-
münâflıkayne vagluz aleyhim, ve me'â-
hüm cehennem ve bî'selmasıyr (10) da-
raballahü meselen lilleyziye keferümre'-
ete nühün vemre'ete lût, kânetâ tahte
abdeyni min ibâdihî sâlihaynî fehânetâ-
hümâ felem yugniyâ anhümâ minallahî
şey'en ve kıryedhulennâre ma'addâhiliyn
(11) ve daraballahü meselen lilleyziye
âmenümre'ete fir'avn, iz kaâlet rabbibni
liy indeke beyten fiylcenneti ve neccniyi
min fir'avne ve amelihî ve neccniyi minel-
mekavmizâlimiyn (12) ve meryemebnete
ürmânelletiyi ahsanet fercehâ feneafhânnâ
fiyhî min rûhünâ ve saddekat bikelimâtî
rabbihâ ve kütübihî ve kânet minelkaâ-
nitiyn.

lerine dinde niyanet ³ ettiler; bu iki zeve o kadın-ları Allah'ın azabından bir vechile kurtaramadı-lar; onlara, «— Ateşe girenlerle beraber siz de girin» denilecek ⁴. (11) Allah, mü'minlere Firav-nun karısını misal getirir. Hani o, «— Yâ Rab! Benim için Cennette nezdinde bir ev yap, beni Firavundan, onun fena işinden kurtar, ona tâbi olan zalim kavimden de kurtar.» demişti. (12) Al-lah kocasız kadınlara İmra'nın kızı Meryem'i de misal getirir. O, önünü haramdan saklamıştı. Biz ona halk ettiğimiz ruhtan üfürdük ⁵, Meryem, Rabbinin sözlerini ve Kitapların tasdik etti de buyurultu kabul edenlerden oldu ⁶.

Hazret-i Nuh'un karısı kavmine (Nuh delildir) derdi. Hazret-i Lût'un karısıysa gelen misafirleri kavmine haber verirdi.

⁴ Yâni kâfirlerin hâli bu iki kadının hâline benzer.

⁵ Yahut İsa'da hayat zâhir olacak şey yarattık.

⁶ Mü'minlerin hâli de bu iki kadının hâline benzer.

SÛRETÜLMÜLK

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) tebârekkelazîz biyedihilmülkü ve hüve alâ külli şey'in kâdir (2) ellezi halakal-mevte velhayâte liyeblüveküm eyyü-küm ahsenü amelâ, ve hüvel'azîyzül-gafûr (3) ellezi halaka seb'a semâvâtın tibâkaâ, mâ terâ fîy halkırrahmâni min tefâvüt, ferci'lbasara hel terâ min futûr (4) sümmerci'lbasara kerreteyni yenkalib ileykelbasaru hâsien ve hüve hasıyr (5) ve lekad zeyyennesemâeddünyâ bimesâ-biyha ve ce'alnâhâ rücûmen lişseyâtıyni ve a'detnâ lehüm azâbessa'yır (6) ve lillezıyne keferû birabbihim azâbü cehennem, ve bi'selmasıyr (7) izâ ülkuû fîyhâ semî'u lehâ şehıykan ve hiye tefûr (8) tekâdû temeyyezû minelgayz, küllema ülkiye fîyhâ fevcün se'elehüm hazenetühâ elem ye'tüküm neziyr (9) kaâlû belâ kad câenâ neziyrün fekezzebnâ ve kulnâ ma nezzeallahü min şey', in entüm illâ fîy dalâlin kebiyr (10) ve kaâlû lev künnâ nesma'u ev na' kulû mâ künnâ fîy ashâ-bissa'yır (11) fa'terefû bizenbihim, fesuhkan liashâbissa'yır (12) innelleziyne yahşeyne rabbehüm bilgaybi lehüm mağ-fıretün ve ecrün kebiyr.

MÜLK SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağıslayan Tanrı adıyla

(1) Her şeyin mülkü elinde bulunan Tanrı son derece hayırlı ve bereketlidir ². O, her şeye hakıyla kaadirdir. (2) Hanginizin daha iyi amelde bulunacağını denemek için ölümlü, diriliği yaratan, O'dur. O, yegâne galiptir, yarılıgyandır. (3) Yedi göğü kat kat yaratan, O'dur. Esirgeyen Tanrı'nın yaratmasında hiç bir uygunsuzluk göremezsin, gözünü göğe çevir bak, onda hiç bozukluk, yarıklık görülebilir misin? (4) Gözünü bir kere değil, iki kere daha çevir, göğe bakınca gözün âciz, yorgun bir halde sana döner ³. (5) * Biz yere en yakın olan göçü araçlarıyla * donattık. Onları * Şeytanlara atılacak şeyler kıldık ⁴. Böyleleri için alevli ateş azabını hazırladık. (6) Rablerini tanımayanlar

için Cehennem azabı vardır. O, ne fena uğrak-tır! (7) Onlar, Cehenneme atıldıkları zaman onun kaynakten haykırmasını işitecekler ⁵. (8) Cehennem, öfkesinden hemen parçalanacak gibi olacak. Her ne zaman kâfirlerden bir cemaat ona atıl-sa bekçileri onlara tevbihi kastıyla — Size azapla korkutur peygamber gelmedi mi? — diye soracaklar. (9) Onlar, — Evet, bize azapla korkutur peygamber geldi, fakat biz O'nu yalancı saydık, — Allah hiç bir şey indirmemiştir, siz ancak büyük bir sapıklığa düşmüşsünüz — dedik * diyecekler. (10) Yine diyecekler: Biz peygamberleri dinlemiş, akıl da erdirmiş olsaydık Cehennemlikler arasında bulunmayacaktık. (11) Onlar böylece kabahatlerini itiraf edeceklerdir. Cehennemlikler, Tanrı rahmetinden uzak olsun. (12) Rablerinden, görmeden, korkanlar yok mu, onlar için yarılıgana-ma ve büyük mükâfat vardır.

¹ Mekke'de nâzil olmuş, (30) âyettir. ² Veya mahlû-katın sıfatlarından yücüdür. ³ Yâni gözünü göğe çevirdik. Çe gözün kudret-i sübhaniyenin hayret veren san'atına kar-şı kusur bulmaktan âciz ve yorgun bir halde sana rücu eder. ⁴ Yıldızlarla, ⁵ Yıldız gibi görünen şu'ellâ ateş par-çalarını.

çalarını. * Yahut şeytan sıfatlı olan münecimine gaybe taş atılacak şeyler yaptık. ⁷ Yâni ateşin kaynaması diye kötü bir uğıultu çıkarakak ki epecek anıyıyor zannolunacak. * Yahut 'indirmedi' dedik. dediler. Öyleyse *siz ancak büyük sapıklığa düşmüşsünüz' cevabını alacaklar.

(13) ve esirrû kavleküm evicherü bih, innehu aliyümün bizâtissudür (14) elâ ya'lemü men halak, ve hüvellatî fülâhiyir (15) hüvellzeyzi ce'ale lekümül'arda zülülen femşü fîy menâkibiha ve küllü min rızkah, ve ileyhinnüşiir (16) e'emîtiüm men fışysemâi en yahsife bükümül'arda feizâ hiye temür (17) em emintüm men fışysemâi en yürsile aleyküm hâsibâ feseta'lemüne keyfe neziyr (18) ve lekad kezzebeleziyne min kablihüm keyfe kâne nekiyr (19) evalem yerev ileytayri fevkahüm säffâtîn ve yakbîdn, mâ yümsikühünne ilerrahmân, innehu biküllî şey'in basıyr (20) emmen hâzeleziye hüve cündün leküm yansuruküm min dünierrahmân, inlilkâfirâne illâ fîy gurûr (21) emmen hâzeleziye yerzukuküm in emseke rızkah, bel leccü fî utuvvin ve nüfür (22) efemen yemşü mükibben alâ vecihî ahda emmen yemşü seviyyen alâ sıratün müstekeym (23) kul hüvellzeyzi enşek'üm ve ce'ale lekümüşsemâ'a vel'ebsâre vel'ef'ideh, kalilyen mâ teşkürün (24) kul hüvellzeyzi zere'eküm fîyl'ardı ve ileyhî tuşherün (25) ve yekûlünne metâ hâzelva'dü in küntüm sâdıkıyn (26) kul innemel'ilmü idallâhi ve innemâ ene neziyrün mübîn.

ları havada süatan yalnız esirgeyendir. O, her şeyin iç yüzünü görür. (20) Yoksa esirgeyene karşı size yardım edecek askerlerinizi mi vardır? Siz, kâfirler ancak aldanmaktasınız. (21) Şâyet O, rızıkla ni tutacak olursa size rızıkı kim verebilir? Hayır, onlar boyun çekmekte ve haktan nefret etmekte ayak dirediler. (22) Yüzüstü sürünerek yürüyen mi daha ziyade doğru yolu bulur? Yoksa dimdik olarak doğru yolda yürüyen mi? (23) Onlara dedi ki sizi yoktan var eden, size kulak, göz, yürek veren, O'dur. Siz yine pek az şükrediyorsunuz 4. (24) De ki sizi yeryüzünde dağıtan O'dur. Yalnız O'nun yanından toplanacaksınız. (25) Kâfirler! — Sözümden geçerseniz şu vaadettiğiz inyanı me zaman kopacak? diyorlar. (26) De ki onun bilmek ancak Allah'a mahsustur, ben ancak hak- ı açtıkten açığa söyler, azapla korkutur bir peygamberim.

⁴ Veya kâfirlere göre «hiç şükretmiyorsunuz».

(27) felemmâ re'evhü zülfeten siy'et vü-cühülleziyne keferü ve kyle hâzelleyzi küntüm bihi tedde'un (28) kul ere'eytüm in ehlekeniyallahü ve men ma'ye ev rahimenâ femen yüciyrülkâfirıyne min azâbın eliyim (29) kul hüverrahmânü âmennâ bihi ve aleyhi tevekkelnâ, fese-ta'lemüne men hüve fîy dalâlin mübiyn (30) kul ere'eytüm in asbeha mâuküm gavren femen ye'tiyküm bimâin ma'lyn.

SÜRETÜLKALEM

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) nûn velkalemi ve mâ yestürüne (2) mâ ente bini' meti rabbike bimecnûn (3) ve inne leke le'ecen gayre memnûn (4) ve inneke le'alâ hulukın azyım (5) fese-tübsıru ve yübsırüne (6) bieyyikümül-meftûn (7) inne rabbeke hüve a'lemü bimen dalle an sebiylıhi ve hüve a'le-mü bilmühtediyn (8) felâ tüttü'lmükkezzi-biyn (9) veddü lev tüdhinü feyüdhinün (10) ve lâ tüttü' külle hallâfın mehiynin (11) hemmâzn meşşâın binemiymın (12) mennâ'ın lıhayrı mu' tedin esiymın (13) utüllin ba'de zâlıkı zenıym (14) en kâne zâ mâlin ve beniyn (15) ızâ tütlâ aleyhi ayâtünâ kaâle esâtıyrül'evvelıyn.

(27) Kâfirler azabın yaklaşmakta olduğunu gö-recekleri zaman, çehreleri karacak ¹ onlara «— İş-te istediğiniz azap budur, neye tasalanıyorsunuz?» denecek. (28) De ki Allah; beni ve benimle olan mü'minleri helâk etse yahut bize merhamet edip ecellerimizi tehir etse siz kâfirleri dertli azaptan kim kurtarabilir? ² söyleyin bakalım. (29) De ki O, esirgeyen, bütün nimetleri verendir, biz O'na inandık, O'na güvendik, aşıkâr bir sapıklıkta bu-lunanın kim olduğunu yakında bileceksiniz. (30) Ne dersiniz? Şâyet suyunuz yetişemeyeceğiniz de-recede derine çekilse ³ size kim akar ⁴ su getire-bilir.

«NÜN» VEYA «KALEM» SÜRESİ [5]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Nûn. Kalem ⁶ ve yazdıkları şeyler hakkı için,

¹ Veya suratları ekşiycek. ² Yani bir ölse de kal-sak da siz azaptan kurtaracak yoktur. Bizim ölmemizi bek-lemeniz size hiç bir fayda vermez. Siz yalnız tevhit ile kurtulacaksınız. ³ Bütün bütün çekile. ⁴ Veya göründü. ⁵ Mekke'de nâzil olmuş (52) âyettiler. ⁶ Levh-i Mahfuz'u yazan kalem. ⁷ Veya başa kakılmaksızın. ⁸ Yahut divane-

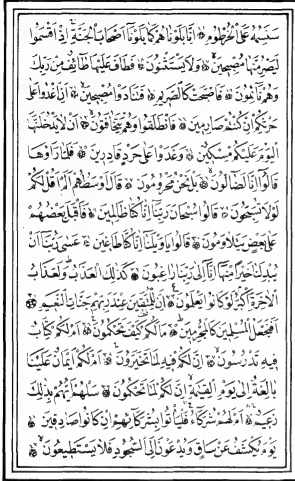
فَلَا تَوَدُّهُ نَفْسٌ مِّنْ نَّبَاتٍ وَنَجْوَا الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ لَهُمَا الْاَلَمْ يَكُنْ مِنْكُمْ مَّنْ يَدْعُوْنَ ۚ فَلَا اَدْبَارَ لِّاَنَّا اَعْلَمُ الْاَلْحَادِ كُلَّ اَمْرِ هَٰذَا ۚ اَوَدَّحٰقْنٰ نَجْوٰى الْكَافِرِيْنَ مِنْ عَدَاۤمِ الْاَلْبَابِ ۚ عَلٰٓهٖمُ الرِّجْزُ اَمَّا نَبَا وِعَلَيْكَ وَوَعَلٰٓنَا فَمَسْتَعْلَمُوْنَ ۚ مَنْ هُوَ فَيَسْأَلُ عَنۡ بَيِّنٰتٍ ۚ فَلَا اَدْبَارَ لِّاَنَّا نَصِيغُ مَا كُنَّا نَعْمُوْا ۚ اَفَنۡ يَّابِئَ مَا وَصَّيْنَا ۚ

سُبْحٰنَ الْعِلٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۚ اِنَّا نَسُوقُ الْعَذٰبَ لِمَنۡ يَّشَآءُ ۚ وَهُوَ عِنۡدَ عَلَمٍ ۚ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُوْنَ ۚ سَآءَ مَا يَشْعُرُ ذٰلِكَ بِخَبَرُوْنَ ۚ
وَإِن لَّا لَكَ لَآخِرُ فَعَرَضُوْنَ ۚ وَإِن لَّكَ لَکُلِّ شَیْءٍ عَظِیْمٍ ۚ
مَّشْخُورٍ يُصِرُّوْنَ ۚ یَاۤاَیُّهَا الْمُتَّقُوْنَ ۚ إِن زَلَّكَ خُوفُ
أَعْلَمُ مِمَّنْ مَّثَلُ عَنْ سَبِیْلِکَ ۚ وَهُوَ عَلٰٓمٌ بِمَا تَبْتَیْهِنَ ۚ فَلَا تُطِيعُ
الْکَذِبَ ۚ وَوَدَّ الْوَلَدُ أَنْ یَقْدِرُوْنَ ۚ وَلَا تُطِيعُ کُلَّ
حَلَاقٍ ۚ وَتَبْتَیْهِنَ ۚ هَٰذَا زَبَآءُ یَّسِیْرٍ ۚ مَّعَآءُ الْغَیْرِ یَعْتَدِ
أَسِیْرٍ ۚ عَمَلُ جَدِّ ذٰلِكَ زَبِیْرٍ ۚ اِن کَانَ ذَا مَالٍ وَبَنَیْنُ ۚ
اِنَّا نَسُوقُ الْعَذٰبَ لِمَنۡ یَّشَآءُ ۚ فَکَآسًا جَلِیْدًا لَّا یُرِی ۚ

(2) Sen Rabbinin nimeti sayesinde divane olamaz-sın. (3) Senin için ardı arası kesilmeyen ¹ mükâ-fat vardır. (4) Şüphe yok ki sen ahlâka en yük-sek mertebedesin. (5-6) Yakında hanginizin, di-vaneliğe uğradığını ⁸ göreceksin, onlar da gö-recekler. (7) Çünkü Rabbin, kendi yolundan şaşan-ları daha iyi bildiği gibi doğru yolda bulunanları da daha iyi bilir ⁹. (8) Kur'an'ı yalan sayana ita-at etme. (9) Onlar temenni ederler ki, sen kendi-lerine yumuşaklık gösteresin de kendileri de sana yumuşaklık gösterebilirler ¹⁰. (10-11) Yemin eden, Tanrı yanında düşkün, ayıp arastırın, kovuculukla söz gezdiren, (12) Nâs'ı hayırdan alıkoyan ¹¹, hu-kuka tecavüz eyleyen, günaha dadanan, (13) Bu-nunla beraber kaba ve soysuz olan herhangi bir kimseye, (14) Mal ve evlât sahibi olması yüzün-den, itaat etme. (15) Ona âyetlerimizi okununca o, «— Bunlar eskilerin masallarıdır» der.

lik hanginizdedir, sende mi? Yoksa onlarda mı? ⁸ Veya doğru yoldan şaşan hakiketen delil, doğru yolda bulunan tam akıldır. ⁹ Yani sen putlarını bir şey demeyisin, onlar da sana midarâ etilsinler. ¹¹ Cimri olan veya Müslü-man olmayı men'eden.

(16) senesimühü alelhurtüm (17) innâ belevnâhüm kemâ belevnâ ashabelcenneh, iz aksemû leyasîr minnehâ musbihıyn (18) ve lâ yestesnün (19) fetâfe aleyhâ tâifün min rabbike ve hüm nâimün (20) feasbehât kessariym (21) fetenâdev musbihiyne (22) enigdü alâ harsiküm in küntüm sârimıyn (23) fentalekuü ve hüm yeteahfetüne (24) en lâ yedhulenneheyleyme aleyküm miskıyn (25) ve gadev alâ hardin kaâdiriyn (26) felemmâ re'evhâ kaalü innâ ledallüne (27) bel nahnü mahrumün (28) kaale evsatuhüm elem ekul leküm levlâ tüsebbihün (29) kaalü sübhâne rabbinnâ innâ künnâ zâlimıyn (30) feakbele ba'duhüm alâ ba'dın yetelâvemün (31) kalâ yâ veylenâ innâ künnâ tâgiyn (32) asâ rabbünâ en yübdillenâ hayren minhâ innâ ilâ rabbınâ râgıbün (33) kezâlikel'azâb, ve le'azâbü'l'âhireti ekber, lev kânü ya'lemün (34) inne ilimüttekiyye inde rabbihim cennâtinnâ'ıym (35) efeneç'alülmüslimiyye kelmücürimiyn (36) mâleküm, keyfe tahkümün (37) em leküm kitâbün fiyhî tedrüsüne (38) inne leküm fiyhî lemâ tehayyerün (39) em leküm eymanün aley-nâ bâligatün ilâ yevmilkiyâmeti inne leküm lemâ tahkümün (40) selhüm eyyühüm bizâlike ze'ıym (41) em lehüm şürekâ, felye'tü bişürekâhim in kânü sâdikıyn (42) yevme yükefû an sâkıyn ve yü'd'avne ilessücdü felâ yesteti'üne.

(16) Biz onun burnunu damgalayacağız ¹. (17) Biz, onları, bahçelerinin devşatını sabah vakti fukaranın haberi yokken devşirmeye yemin eden bahçe sahiplerini sinadığımız gibi sinadık ². (18) Bunlar «İnsaallah» dememişlerdi ³. (19) Kendileri uykudayken Rabbin tarafından bahçeyi bir felâket kapladı ⁴. (20) Bahçe simsiyah bir harabeye ⁵ döndü. (21) Sabaha karşı birbirlerini şöyle çağırıldılar: (22) Meyve düşürecekseniz, haydi erken ekiniize gidin ⁶. (23) Onlar yola düştüler. Birbirlerine gizlice diyorlardı: (24) Bugün hiç bir yoksul bostanımıza girmesin. (25) Yoksullara bir şey vermemeye güçleri yeter za'ımiyle erken gittiler. (26) Bahçeyi harap olmuş görünece tereddüde düşerek «— Yolu şaşırmışız, (27) Öyle değil, mahrum kalmışız» dediler. (28) Onların en akıllıları ⁷ ben, size tespih etmeliydiniz ⁸ demedim miydi? dedi. (29) Onlar, «— Rabbimiz zulümden tamamıyla münezzehtir ⁹, bizler öz nefsimize zulmettik, dediler. (30) Birbirlerini kinamaya koyul-

dular. (31) Eyvah bize! Biz azmıştık, (32) Umarız ki Rabbimiz tövbemizi kabulle onun yerine daha iyisini verir, çünkü biz Rabbimizin lütf ve inayetine arzu ederiz» dediler. (33) İşte dünyada azap böyledi. Âhiret azabıysa daha büyüktür. Ne olaydı da onu bilsedyiler! (34) Sakınanlar için Rableri yanında halis nimet Cennetleri vardır. (35) Biz âhirette Müslümanları, günahkârlar gibi mi tutacağız? (36) Size ne oldu? Nasıl böyle hükmediyorsunuzuz? (37) Sizin, nazil olmuş bir Kitabınız mı vardır ki? Orada bunları okuyorsunuz ¹⁰, (38) Orada ihtiyar edeceğiniz bir şeyi görüyorsunuz ¹¹. (39) Yahut hükmedip istedikleriniz şeylerin sizin olacağına dair, kıyamet gününe kadar uzayacak bizden alınmış bir ant mı var? (40) Onlardan hangisinin bu hükmü müteeffil olduğunu kendilerinden sor. (41) Yoksa onların ortakları mı vardır ¹²? O halde sözlerine gerçekceler ortaklarını getirsinler. (42) O gün, bacaklar çimrenir ¹³ onlar secdeye davet olunacaklar.

¹ Rezil edeceğiz veya burnunu kırtartacağız. ² Mekke ahalisini de kithba ve açığa uğrattık. ³ Veya fukaranın hissesini ayırmamışlardı. ⁴ Bir kasrga onun mahv ve berbat etti veya bahçe yağma uğradı. Veya bahçeyi bir ateş düştü bahçeyi yaktı, kavurdu. ⁵ Yahut o kadar kuru ki ki bembeyaz gündüze döndü. ⁶ Yani yoksullar duymadan erkenden meyveyi toplayalım. ⁷ Veya büyükleri re'yen ve sinnen efdal olanları. ⁸ Yani «Süphanallah, Maşaallah»

deyin. ⁹ Yahut «Süphanallah Maşaallah» dediler, ama iş istedi geçti. ¹⁰ Biz Müslümanları gibi Cennete gireceğiz diye iddia buluyoruzunuz. ¹¹ Yahut yemininizde, okuduğunuz bir kitap mı vardır ki orada ihtiyar edeceğiniz şeyi buluyorsunuz? ¹² Ki âhirette Müslümanlardan ziyade veyahut mü-savi derecede mukâfat ile hükmedecekler. ¹³ Kıyamet günü bütün deşetleriyle görünür veya Tanrı Ta'âlâ tecelli eder.

(43) hâşi'aten ebsârühüm terhekuhüm zilleh, ve kad kânü yûd'avne ilessicûdî ve hüm sâlimûn (44) fezerniy ve men yükezzibü bihâzelhadis, senestedricühüm min haysü lâ ya'lemûn (45) ve ümliyy lehüm, inne keydî metiyy (46) em tes'elühüm ecen fehüm min magremin müs-kalûn (47) em indehümülgaybü fehüm yektübûn (48) fashîr lihükmi rabbihîme velâ tekûn kesâhîbühüt, iz nâdâ ve hüve mezmûm (49) lev lâ en tedârekehü ni'-metün min rabbihî lenübize bil'arâi ve hüve mezmûm (50) feetebâhü rabbühü fecealehü minassâlihîyn (51) ve in yekâ-dülleziyne keferû leyüzlikuüneke biebsâ-rihim lemmâ seml'üzzikre ve yekuülüne innihü lemeccûn (52) ve mâ hüve illâ zikrûn lil'âlemiyn.

SÜRETÜLHAKKA

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) elhâakkatü (2) melhâakkat (3) ve mâ edrâke melhâaka (4) kezzebet semûdî ve âdün bilkaâri'a (5) fe'emâ semûdî feühlikü bittâgiye (6) ve emmâ âdün feühlikü bîrihyın sarsarın âtiyetin (7) sehharehâ aleyhim seb'a leyâlin ve semâniyete eyyâmin husûmen feterelkavme fiyhâ sar'a ke'ennehüm a'câzü nahlin hâviye (8) fehel terâ lehüm min bâkiye.

(43) Fakat gözleri kararır, kendilerini zillet bür-rür bir halde secdeye güçleri yetmeyecek. Halbuki onlar selâmetleyen secdeye dâvet olunmuşlar-¹ dı. (44) Bu sözü ² yalan sayanları, sen bana bırak. Biz, onları anlamayacakları bir yolda azar azar azaba yaklaştıracâğız. (45) Onlara dünyada mühllet veriyorum. Onların bu hallerine karşı uku-betim takat getirilemeyecek derecede şiddetlidir. (46) Yoksa sen onlardan ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır bir yük altında mı kahyorlar? Bunun için mi iman etmiyorlar? (47) Yahut onlar gayıpları biliyorlar da hükümlerini ondan mı alıp yazıyorlar? (48) Artık Rabbinin hükmüne sabır göster ³, balık sahibi Yunus gibi olma. Hani o, pek öfkeli bir halde Allah'a niyaz etmişti. (49) Rabbinden bir nimet ve inayet ona yetişmeseydi yerinecek bir halde sahraya atılacaktı. (50) Fakat tövbe etmekle Rabbi onu seçip ayırdı, salihlerden kıldı. (51) Kâfirler Kur'an'ı işittiklerinde sana

حَاشَیةً اَصَابَهُمْ رَحْمَتُهُمْ ذَلَّةً وَقَدْ كَانُوا بِدُعَاؤِ الْحَمْدِ كَانُونَ
سَالِمِينَ ۝ فَذَرْنِیْ وَمَنْ یَّكْدِبْ هَذَا الْعَبْدُ سَنَسْجِدُ لِمَنْ یَّشِیءُ
لَا یَعْلَمُونَ ۝ وَابْتَغِ الْوَعْدَ الَّذِیْ بَعَثَ فِیْهِمْ اَنْزَلْنَا لَهُمْ اَنْزِلًا
مَعَهُمْ یَقُولُونَ اَمْ نَعْبُدُ الْعَبْدَ فَمَا یُؤْتِیْهِمْ کَرَامًا ۝ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ
وَلَا یُخْشِیْ کَاصْحَابُ السُّوْفِ اِذْ نَادٰی وَهُوَ یَكْظُمُونَ ۝ اَوْلَانِ تَرَکَهُ
نِعْمَةً مِنْ رَبِّهِ لَیْسَ بِالْعَرَبِ وَهُوَ یَذْمُوهُمْ ۝ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ
اِنَّ السَّاعِیْنَ ۝ وَاِنْ کَانَ ذَلِکَ اَمْرًا لِّقَوْمٍ اَبْصَارُهُمْ لَمَّا سَمِعُوا
اَلَّذِیْکَ وَیَقُولُوْنَ اَنْزِلْ عَلَیْنَا کِتَابًا ۝ وَمَا هُوَ اِلَّا ذِکْرٌ لِّلْعَالَمِیْنَ
سُورَةُ الْحَاقَّةِ بِرَحْمَةِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اَلْحَاقَّةُ ۝ مَا اَلْحَاقَةُ ۝ وَمَا اَدْرَاکَ مَا اَلْحَاقَةُ ۝ کَذَبَتْ
تَمُوْدُ عَادًا بِالْقَارِعَةِ ۝ فَاَمَّا تَمُوْدُ فَاهْلَکُ اِبْلِیْسَیْهِ ۝
وَاَمَّا عَادًا فَاهْلَکُوْا بِرِیْحٍ صَرْصَرٍ عَاتِیْهِ ۝ سَمِعَ کَانَ
سَمِعَ کَانَ ۝ وَتَمَانِیْۤهٖ اَنَّا بِرُحْسَمَانٍ قَوْمٍ فَاَصْرَفْ
کَانَ ۝ اَنْجَارًا یَخْلَعُ سَوِیْرًا ۝ فَهَلْ تَرٰی لَکُمْ مِنْ بَاقِیَةِ

gözleriyle yiyecek gibi ⁴ bakarlar. Üstelik «— Di-
vanedir» de derler. (52) Halbuki Kur'an ancak ci-
hana bir öğüttür.

HAKKA SÛRESİ ^[5]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyle

(1) Vukuu muhakkak olan felâket; (2) O vukuu muhakkak olan felâket nedir? (3) Onun, ne oldu-
ğunu bilir misin? (4) Semud ve Âd, inanmayıp
sonra başlarına gelen felâketi yalan saymışlardı.
(5) Semud cemaati azgınlıklarından dolayı ⁶ helâk
edildi. (6) Âd cemaatine gelince onlar da hadden
ziyade uğultulu kasırgıyla helâke duçar oldu. (7)
Allah o rüzgârı arka arkaya yedi gece, sekiz gün
onların üzerine musallak kıldı. O gün onları gör-
seydin, sanki yere serpilmiş kof hurma kökleri gi-
bi bulurdun. (8) Onlardan hiç bir eser görebilir
misin? (Asla).

¹ Dünyada afiyetteyken secde etmemişlerdi, halbuki şimdi etmek isteler ama secdeye güçleri yetmez.

² Kur'an'ı mübini veya kıyamet sözlüğü.

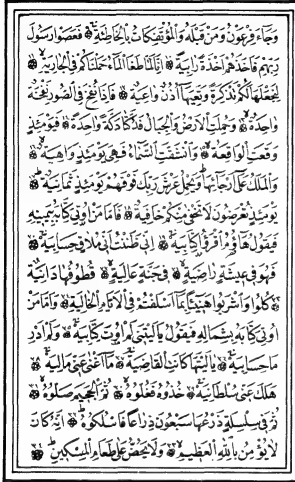
³ Ya Uhut bozgunluğu veya Tal'fen avdeti sırasında

Peygamberimizin pek sıkılması üzerine nazil olmuştur.

⁴ Veya kötü gözle.

⁵ Mekke'de nazil olmuş (52) âyetidir.

⁶ Veya sarsılmayla, korkunc bir sesle.

(9) Fir'avun ve ondan evvel gelenler ve altı üstüne gelen şehirler ahalisi de büyük bir suçta bulunmuşlardı. (10) Rablerinin peygamberine karşıyla birlikte Rableri onları gayet ağır bir azaba uğrattı. (11 - 12) Su taşıdığı zaman, bu hâdise size ibret olsun, kulağınızda küpe kalsın diye sizi ¹ gemiye taşıdı. (13) Kiyamet borusu ilk defa üfürülünce (14) Yerler, dağlar yerlerinden oynayıp, bir kere birbirlerine çarpıp hepsi darmadağın oluncu ² (15) İşte o gün olacak olur ³. (16) Gök yarılır da o gün, kuvvetten düşer ⁴, (17) Melekler göğün etrafında toplanır. ⁵ O gün bunların üstünde, arş-ı sekiz melek ⁶ yükleir ⁷. (18) O gün, hesap görülmeğe üzere huzura çıkacaksınız. Sizin gizli hiç bir şeyiniz kalmayacak. (19) A'mal defteri sağ eline verilecek kimse A'mal defterini alını, okuyun. (20) Ben zaten hesabımın gö-

(9) ve câe fir'avnü ve men kablehü vel-mü'tefikâtü bilhâtü (10) fe'asav resüle rabbihim fe'ehazehüm ahzetem rabbîye (11) innâ lemmâ tagalmâü hamelnâküm fiylcâriyeti (12) linec'alehâ leküm tezki-reten ve te'yehâ üzünüñ vâ'iy (13) feizâ nüfihâ fiysûri nefhatün vâhdetün (14) ve humiletil'ardu velcibâlü fedük-ke'tâ dekketen vâhde (15) feyevmeizin veka'atilvâkı'a (16) venşakkatissemâü fehiye yevmeizin vâhiyetün (17) velmele-ki alâ ercâihâ, ve yahmilü arşe rabbike fevkahüm yevmeizin semâniye (18) yev- meizin tu'redüne lâ tahfâ minküm hâ- fiye (19) fe'em mâ men ütiye kitâbehü biyemiñnihi feyekuñlû hâ ümukreu kitâ- biye (20) innî zanetü enniy mülâkin husâbiye (21) fehüve fîy iyyetün râdiye- tin (22) fîy cennetin âliyetin (23) kutü- fuhâ dâniye (24) küñl vesrebü henî'en bimâ esleftüm fiyl'eyyâmilhâbiye (25) ve emmâ men ütiye kitâbehü bişimâlihi feyekuñlû yâ leytinîy lem üte kitâbiyeh (26) ve lem edri mâ husâbiyeh (27) yâ leytahâ kânetilkaâdiye (28) mâ agnâ anniy maliyeh (29) heleke anniy sultâ- niyeh (30) huzühü feğullühü (31) süm- melcahıyme sallühü (32) sümme fîy sil- siletin zer'uhâ seb'üne zir'an festülüh (33) innehü kâne lâ yu'minü billâhıllâziyn- mi (34) ve lâ yahuddu alâ ta'âmilisikıyn.

rüleceğini bildirim.» diyecek. (21 - 22 - 23) O meyveleri yakın ⁸ yüksek bir uçmakta safalı bir hayat geçirecek. (24) Onlara «— Geçmiş günler- de işlediğiniz iyi işlerin mükâfâtı olarak afiyetle yiyip içiniz» denilecek. (25) A'mal defteri sol eli- ne verilecek kimseye gelince o da şöyle diyecek: Keşke a'mal defterim bana verilmeseydi! (26) Keşke hesabımın ne olduğunu bilmeseydim! (27) Keşke ölüm hayatıma nihayet verseydi ⁹! (28) Mal- ım bana yaramadı, (29) Kudretim ¹⁰ benden zâil oldu. (30) (Cehennem bekçilerine şöyle denecek:) Onu tutun, boynuna bukağı koyun ¹¹, (31) Son- ra alevî ateşe atın, (32) Daha sonra yetmiş arşın uzunluğunda zincir içinde Cehenneme götürün. (33) Çünkü o, azamet sahibi olan Allah'a iman etmiyordu. (34) Yoksulu yedirmeye teşvikte bu- lunmuyordu.

¹ Tufanda babalarını. ² Kûreler birbirine çarpıp darmadağın oluncu. ³ Kiyamet kopar. ⁴ Yerya havanın e- cazi birbirinden ayrılır. Artık hiç bir zihayât yapıyamaz. ⁵ Allah'ın emrine mühtâzır olurlar. ⁶ Yeya sekiz saf melek. ⁷ Kiyamette Emr-i Bâri'nin nâfiz olması, Azamet-i Bâri'yi, dünyada tahta çıkıp reyaya musallat olan bir pa-

dışah ile temsil de maksut olabilir. Zaten Nazm-ı Kerim örf ve âdel üzere beyan ve izah eder. ⁸ Ona, oturan da erişir, ayakta olan da, uzanan da. ⁹ Yâni dirilimeseydim. ¹⁰ Te- sirim kalmadı, fakr ve zillet içinde kaldım veya burhanım yok oldu. ¹¹ Yeya ellerini boyunlarına bağlayın.

(35) feleyse lehülyevme hâhünâ hamîymün (36) ve lâ t'âmün illâ min gıslıynın (37) lâ ye'küllühü illelhâtîün (38) felâ uksimü bimâ tübsürne (39) ve mâ lâ tübsürne (40) innehü lekavlü resulin kerîym (41) ve mâ hüve bıkavli şâ'ır, kallylen mâ tü'minüne (42) ve lâ bıkavli kâhin, kallylen mâ tezekkerün (43) tenziylün min rabbil'âlemiyn (44) ve lev tekavvele aleynâ ba'dal'ekaâviyli (45) lechaznâ minhü bilyemiyni (46) sümmelkata'nâ minhülvetiyye (47) femâ min küm min ehadin anhü hâciziyn (48) ve innehü letezkiretün illmüttেকyn (49) ve innâ lena'lemü enne minküm mükezziblyn (50) ve innehü lehasretün alelkâfirıyn (51) ve innehü lehakkulyakıyn (52) fesebbüh bismi rabbikel'azıym.

SÜRETÜLMEARİC

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) se'le sâllün bi'azâbin vâkı'ın (2) illâkâfirıyne leysle lehü dâfı'un (3) minal-lahi ziylme'âric (4) ta'rüicülmelâiketü verrühü ileyhi fıy yevmin kâne mukdârühü hamsiyye elfe sene (5) fasbir sabren cemiyâ (6) innehüm yerevnehu bâ'yden (7) ve nerâhü kariybâ (8) yevme tekünüssemâü kelmühli (9) ve tekünülcibâlü kel'ihni (10) ve lâ yes'elü hamîymün hamîymâ.

(35) Bugün burada, onun göztecek bir hisımı ¹ bulunmayacak. (36) İrinden ² başka bir yiyeceği olmayacak, (37) Onu yalnız günahkâr kâfirler yerler. (38 - 39) Gördüğünüz, görmediğiniz şeylere yemin ederim ki (40) O Kur'an, (Tanrı yanında pek kıymetli) bir elçinin ³ sözüdür. (41) O, şair sözü değildir; siz pek azına iman ediyorsunuz ⁴, (42) O, falcı sözü de değildir; siz pek az düşünüyorsunuz ⁵. (43) O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir. (44) Eğer o, kendinden bizim namımıza bazı sözler uydursaydı, (45) Onu sağ elimizle yakalar, (46) Sonra, kalb damarını koparırdık, (47) Sizden hiç bir kimse bulunamaz ki azabımızı O'ndan savuşturabilsin ⁶. (48) Kur'an sakınanlar için bir öğüttür. (49) İçinizden Kur'an'ı yalan sayanların bulunduğunu elbette biz biliyoruz. (50) O Kur'an kâfirlere bir pişmanlıktır. (51) Doğru

ve düristtür ⁷. (52) Artık yüce olan Rabbinin ismini tenzih et.

MEARİC SÜRESİ [7]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, başışayan Tanrı adıyla

(1) Biri kâfirler vâkı olacak azabı sordu ⁸. (2) O azabı kâfirlerden defedecek yoktur, (3) O azap, onlara çıkılacak yerlere ⁹ sahip olan Allah'tandır. (4) Melekler, hususa ruh ona ¹⁰ muddeti elli bin yıl olan bir günde çıkarlar. (5) Artık eza ve istihza karşı telâşsız katlan. (6) Kâfirler o günü uzak görürler, (7) Ama biz onu yakın görürüz. (8) O gün, gök erimiş bakır gibi olacak, (9) Dağlar atılmış renkli yün gibi parça parça olacak. (10) O gün candan dost, candan dostunun halini soramayacak ¹².

¹ Veya candan bir dostu. ² Veya kanlı sudan. ³ Hazret-i Muhammed'in veya Cibril'in aleyhisselâm. ⁴ Yahut azınız bile iman etmiyorsunuz. ⁵ Yahut azınız bile düşünmüyorsunuz. ⁶ Artık size nası yalan bir şey teklif edebi. ⁷ Veya ayn-ı hakır, mahz-ı yakındır, şüpheden âri bir hakikattir. ⁸ Mekke'de nâzil olmuş (44) âyetidir. ⁹ Sualler

istihza tarikyledir, Veya azapların istical için peygamberimizdir. Bu halde mâhâ şöyle olur: Peygamber kâfirlere vâkı olacak azabı istedi. ¹⁰ Göklere, Cennetlere, Cennet köşklrine. ¹¹ Ned-i Bâri'ye veya göğe, arşa, Sidre'ye. ¹² Herkes can cana, baş başa olacak, kimsenin kimini soramayacak.

(11) yübassarühüm yeveddülmücrimü lev yeftediy min azâbi yevmeizîn bihebnihi (12) ve sâhubetihi ve ahîyihi (13) ve fasyletilhilletiy tüvvihi (14) ve men fiyl'ardî cemî'ân sümmе yünciyhi (15) kellâ, innenhâ lezâ (16) nezzâ'aten lişsevâ (17) ted'ü men edbere ve tevellâ (18) ve ceme'a fe'ev'â (19) innel'insâne hulika helü'an (20) izâ messehühşerrü cezü'an (21) ve izâ messehühlahayrü menü'an (22) illelmusalliyne (23) elleziynehüm alâ salâtihim dâimün (24) velleziyne fiy emvâlihim hakkun ma'lûmün (25) lissâlli velmahrûm (26) velleziyne yüsaddikuüne biyevmiddiyn (27) velleziynehüm min azâbi rabblühim müsfikuün (28) inne azâbe rabblühim gayrü me'mûn (29) velleziynehüm lifürûcihim hafizüne (30) illâ alâ evvâcihim ev mâ meleket eymanühüm feinneühüm gayrû melûmiyn (31) femenibtegaâ verâe zâlike feülâike hü-mül'âdün (32) velleziynehüm liemânâti-him ve ahdihim râ'ün (33) velleziynehüm bişehâdâtihim kaâimün (34) velleziynehüm alâ salâtihim yühâfızün (35) ülâike fiy cennâtin mükremün (36) femâ lillez-izyne keferü kubeleke mühtü'iyne (37) anliyemiyni ve anışşimâli iziyn (38) eyat-me'u küllümri'n minhüm en yüdhale cennete na'iyim (39) kellâ innâ halaknâ-hüm mimmâ ya'lemün.

(11) Onlara birbirleri gösterilecek, günahkâr olan kâfir o günün azabından kurtulmak için, çocuğunu, (12) Karısını, kardeşini, (13) Felâkete karşı koruyan soyunu, sopunu, (14) Yeryüzünde bulunan bütün mahlûkâtı feda etmeyi, sonra da kurtulmasını özleyecek, (fakat kurtulması ne uzak!) (15) Yok yok, kurtulamayacaklar, Cehennem-ateşi, alevlidir, (16) Deriyi yakıp kavurur, (17) Hak'tan yüz çeviren, ta'atten dönen, (18) Malı toplayıp yığan kimseleri kendine çeker. (19) Şüphesiz ki insan dar gönüllü ve hırslı yaratılmıştır. (20) Ona bir sıkıntı dokunsa çığlık koparır, (21) İyilik dokunsa cimri kesilir. (22 - 23) Namaz kılanlar ki —namazlarına devam edenlerdir— başka. (24 - 25) Dilenen, malı kalmayan fakirler için mallarında malûm ve muayyen bir hak ve nasip bulunan kimselerle, (26) Ceza gününün vu-

ku bulacağına inananlar, (27) Ve Rablerinin azabından telâş içinde kalanlar da başka. (28) Rablerinin azabından emin olmasınlar ¹ (29 - 30) Karılarından ve halayıklarından başkalarına karşı utanacak yerlerini saklayanlar da başka. Onlara yaklaşmak için canınmazlar. (31) Ondan ötesini araştırınlar, aşırı derecede haddi geçmiş olurlar. (32) Emanetlerine ve ahitlerine riayet edenler, (33) Ve şâhadetlerini olduğu gibi ifa edenler, (34) Namazlarını da lââyıkıyla muhafaza eyleyenler de başka. (35) İşte bunlar uçmâklarda (Cennetlerde) ağırılanacak kimselerdir. (36) Kâfirlere ne oluyor da sana doğru sür'atle geliyorlar? (37) Ve sağında, solunda halka oluyorlar? ² (38) Onlardan her biri mü'minler gibi halis nimetli Cennete sokulacaklarını umuyor, öyle mi? (39) Yok yok, ummasınlar! Biz, onları bildikleri şeyden yarattık ³.

¹ Yâni ne kadar ta'atkâr olsalar Rablerinin azabından emin olmak lââyık değildir.

² Sözüne kulak veriyorlar, mü'minlerle eğleniyorlar.

³ Yâni onları dökülmüş bir sudan yarattık. Bu iş Cennete münasebettar değildir.

(11) yûrsilissemâe aleyküm midrâren
(12) ve yûmüdküm biemvâlin ve benty-
ne ve yec'al leküm cennâtın ve yec'al le-
küm enhârâ (13) mâ leküm lâ tercüne
lillâhi yekâârâ (14) ve kad halakaküm
etvârâ (15) elem terev keyfe halakallahü
seb'â semâvâtın tûbakân (16) ve ce'alel-
kamere fihynne nûren ve ce'alessesme
sirâcâ (17) vallahü enbeteküm minel'ar-
dü nebâtân (18) sümmâ yû'yüdküm fihyâ
ve yuhricüküm ihracâ (19) vallahü ce'-
aleleküm'ârda bisâtân (20) İtlesükül
minhâ sübülen ficâcâ (21) kaâle nüühn
rabbi İneühüm asavnyı vettebe'ühü men
lem yezidühü mâlüühü ve veleühüdü illâ hâ-
sârâ (22) ve mekerü mekren kübbârâ
(23) ve kaâlü lâ tezerünne âliheteüküm ve
lâ tezerünne vedden ve lâ süv'an ve lâ
yegûise ve ye'uka ve nesrâ (24) ve kad
edallü kesiryâ, lâ telezizzüâlmıyne illâ
dalâlâ (25) mimmâ haty'âthim ugrikü
feühülü nâren felem yecüdü lehüm min
dünnillâhi ensârâ (26) ve kaâle nüühn
rabbi lâ tezer alel'arđı minel'akfâirıyne
deyyârâ (27) inneke in tezerühüm yudülül
ibâdeke ve lâ yeldül illâ fâciren keffârâ
(28) rabbâğfirlyı ve livalideyye ve lımen
dehale beytıye mü'minen ve lilmü'miny-
ne velmü'minat ve lâ tezıdzızâlmıyne il-
lâ tebüârâ

«— Sakın mâbutlarınıza ibadeti terketmeyin, hususa «Vüd, Süva», Yegus, Yeûk ve Nesr» namındaki putlarınıız ⁵ bırakmayınız» dediler. (24) Bunlar çok kimseleri yoldan çıkardılar. (İlahî!) Zalimlere günahlardan başka bir şey artırmı. (25) Bunlar, sapıklıkları sebebiyle suda boğulup hemen ateş-⁶ e sokuldular. Kendilerini Allah azabından kurtaracak yârdımı da bulamadılar. (26) Nûh dedi ki: Yâ Rab! Kâfirlerden yeryüzünde dolaşır bir kimse bırakma. (27) Çünkü sen onları bırakırsan mü'min kullarını yoldan çıkarırlar. Ancak mâsiyete ve küflere dadanmış evlâd doğururlar ⁷. (28) Yâ Rab! Beni, babamı ve anamı, mü'min oldukları halde evime ⁸ girenleri, gelecek erkek ve kadın mü'minleri yarlıga. Zalimlerin helâklerinden başka bir şey artırmı.

4 Zenginlere, kodamanlara.
5 Bu putlar sonra Araplara geçti.
6 Azaba uğradılar.
7 Onların nesli yine kendileri gibi
8 Ya mescidime veya gemime.

^a Her şeyi topraktan bitiren Allah sizi de topraktan bitirdi.

SÛRETÜLCİNN

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) kul ühiye ileyley ennehüsteme'a nefe-rün minelcinni fekaâlu innâ semî'nâ kur'ânen aceben (2) yehdiy ilerrüşdi fe-âmennâ bih, ve len nüsrıke birabbınâ ehadâ (3) ve ennehü te'âlâ ceddü rab-bınâ mettehaze sâhibeten ve lâ veledâ (4) ve ennehü kâne yekuûlû sefiyhünâ alallahi şetatâ (5) ve ennâ zanennâ en len tekuûlel'insü velcinnü alallahi kezibâ (6) ve ennehü kâne ricâlün minel'insü ye'üzüne biricâlln minelcinnü fezâdühüm rehekaâ (7) ve ennehüm zannü kemâ zanentüm en len yeb'asallahü ehadâ (8) ve ennâ lemesnesseme fevecednâhâ mület haresen şedıyden ve şühübâ (9) ve ennâ künnâ nak'udü minhâ mekaâ'ide lisse'm', femen yestemi'l'âne yecidlehü şihâben resadâ (10) ve ennâ lâ nedriy eşerrün üriyde bimen fiyl'ardı em erâde bihim rabbühüm reşedâ (11) ve ennâ minnes-sâlihüne ve minnâ düne zâlık, künnâ tarâika küdedâ (12) ve ennâ zanennâ en len nu'cizallahü fiyl'ardı ve len nu'cize-hü herebâ (13) ve ennâ lemmâ semî'nel-hüdâ âmennâ bih, femen yü'min birab-bihî felâ yehâfü bahsen ve lâ rehekaâ.

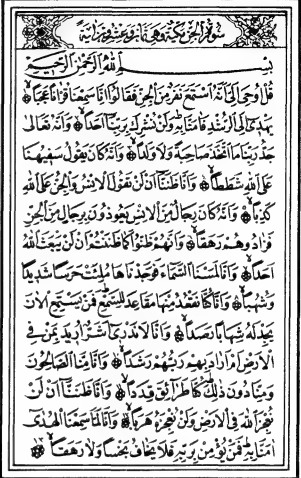
CİN SÛRESİ [ ]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1 - 2) De ki bana vahiyle bildirildi ki birkaç peri Kur'an okuduğuma kulak verip avdetlerinde şö-le dediler: Hakka götürüp çok hoş ², bir Kur'an işittik, O'na iman ettik, bundan böyle Rabbimize hiç bir ferdi şerik koşmayacağız.; (3) — Rab-bimizin büyüklüğü bütün mahlûkattan yücedir. O, zevce, çocuk çocuk edinmemiştir.; (4) Halbuki — Bizim avanağımız Allah hakkında ileri geri sözler söylüyordu.; (5) — Biz insanlardan, pe-rilerden hiç bir kimse Allah namına yalan söz söyleyemeyecek, zannediyordun da onlara uymuş-tun.; (6) — İnsanlardan bazı kişiler perilerden bazı kişilere sığınıyorlardı ³. Bu sebeple bunlar perilerin cür'etlerini, algınlıklarını artırıyorlardı.;

¹ Mekke'de nâzil olmak (28) âyetler. ² Harikulâde, in-san sözüne benzemez, örneksiz, emsalsiz. ³ Arap âdeti dil-leri şöyledir. ⁴ Yahut periler, siz kâfirlerin zannettik-leri gibi zannetmişlerdi. Bu halde bu, ve evvelki âyet va-hiv cümlesinden olur. ⁵ Veya şirkte yücelik, büyüklük is-

(7) — Sizin zannettiğiniz gibi insanlar da Allah kimseyi tekrar diriltmeyecek zannetmişlerdi ⁴; (8) — Biz göğü yokladık, onu sert bekçiler ve ateş şuh'eleriyle dolu bulduk ⁵; (9) — Biz hu-raraf işitmek üzere kulak vermek için orada dura-cak yerler buluyorduk. Her kim şirke kulak ver-mek isterse kendisini gözetler bir ateş şuh'esi bulur ⁶; (10) — Bilmiyoruz ki bu yolda gözetil-mekle acaba yerde olan insanlara fenalık mı is-tendi? Yoksa Rableri onlara doğruluk ve iyilik mi istedi ⁷; (11) — Aramızda salihler de var-dır, onlardan başka, olanlar da vardır. Biz ayrı yollar tutmuşuz; (12) — Anladık ki yer-yüzünde bulunsak da, göğe kaçsak da Allah'ı as-la âciz kılamayacağız; (13) — Biz, rehber olan Kur'an'ı işittiğimiz zaman O'na iman ettik. Her kim Rabbine iman ederse ne ecrinin eksik olma-sından, ne de gadre uğramasından korkmaz.

tediğimizde vahdet oklarıyı dolu bulduk. Artık şirkten kaçmak lâzım geliyor. ⁵ Veya İslâmın nuru ve şuh'esi onu yakıp helâk eder. ⁶ Bîset-i Muhammedî'ye den dolayı halk inanmayacak da helâk mı olacaktı? Yoksa iman edip salâha mı nâil olacaktı, bilemeyiz.

SÜRETÜLMÜZZEMMİL

Bismillâhırrahmânırrahıym

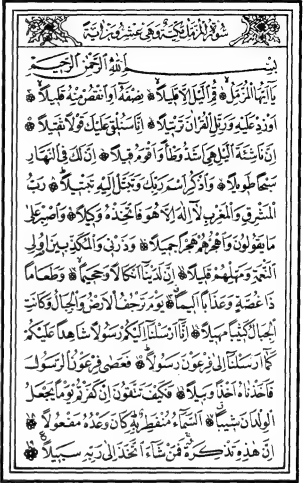
(1) yâ eyyühelmüzzemmilü (2) kumil-leyle illâ kaliyen (3) msfehü evinkus minhü kaliyen (4) evizd aleyhi ve rettililkur'âne tertiyâ (5) innâ senülikıy aleyke kavlen sekıylâ (6) inne nâşletel-leylıhiye eşeddü va'ten ve akvemü kıylâ (7) inne leke flynnehâri sebhân taviylâ (8) vezkürısme rabbıke ve tebetel ileyhi tebtıylâ (9) rabbülmeşrıku velmagribı lâ ilâhe illâ hüve fettühzüü vekıylâ (10) vasbır alâ mâ yeküülüne vehcürhüm hecren cemıylâ (11) ve zernıy velmü-kezzıbiyne üliynna'meti ve mehlılhüm kaliylâ (12) inne ledeynâ enkâlen ve cahıymen (13) ve ta'âmen zâ gussatın ve azâben elıymâ (14) yevme tercüfül'ardu velcibâlü ve kânetilcibâlü kesıyben mehilâ (15) innâ erselnâ ileyküm resülen şahiden aleyküm kemâ erselnâ ilâ fir'avne resüla (16) fe'asâ fir'avnürresüle fe'ehaznâhü ahzen vebıylâ (17) fekeyfe tetteküüne in keferüm yevmen yec'alüvildâne şıybba (18) essemâü münfetrün bih, kâne va'dühü mef'ûla (19) inne bâ-zihı tezkire, femen şâettehaze ilâ rab-bihı sebiylâ.

MÜZZEMMİL SÖRESİ ^[1]

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey elbisesine bürünmüş ² peygamber! (2) Gece kalk, namaz kıl. Uyku için gecenin birazında kalkma, (3) Yani gece yarısı kadar kalk, yahut ondan az eksik yap, (4) Yahut yarısının üzerine artır ³ ve Kur'an'ı tane tane, dürüst oku. (5) Sana çetin bir söz ⁴ vahiy ve ilka ediyorum. (6) Gece kalkmak daha ziyade külfetlidir ⁵. Kiraati ise daha dürüstür ⁶. (7) Gündüzleri uzun uzadıya işlerle uğraşırın. (8) Rabbinin adını an, haktan kesilerek O'na yönel. (9) O, gün doğan yerin, batan yerin Rabbidir. O'ndan başka tapacak yoktur. O'nu içinde vekil tut. (10) Müşriklerin dedikleri-

ne katlan, onlardan münasip bir surette ayrıl. (11) Varlık sahibi olup yalan sayan (Kureyş'in koda-manlarını) bana bırak. Onlara biraz mühlet ver. (12) Onlar için yanımızda bukağalar ve alevli ateş, (13) Yutulmaz yiyecek ve acıklı azap vardır. (14) O gün, yer ve dağlar sarılsacak, dağlar çöker kum yığını gibi olacak. (15) Biz size kıyamette şahadet edecek bir peygamber gönderdik. Nitekim Firavun'a da bir peygamber göndermiştik. (16) Firavun, peygambere karşı geldi de onu ağır bir cezaya çarptık. (17) Eğer küfürde kalacak olursanız çocukları sağırları ağarmış ihtiyarlar çevirecek olan günden kendinizi nasıl koruyacaksınız? (18) O gün gök yarılacak, Allah'ın vaadi yerine gelecek-tir. (19) Bu âyetler nâs'a öğüttür, her kim diler-se Rabbine yol edinir ⁷.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (20) âyetlidir. ² Veya nübüvvet yûkûnû yûkünnüm. ³ Ya gece yarısı kadar veya gecenin üçte biri veya üçte ikisi kadar ibadete kalk, bu üç hususta muhayyersin. ⁴ Yani Kur'an'ı. Çünkü Kur'an'dan ehil tekfile ağır gelecek teklifat vardır, yahut mizanda ağır demektir, yahut kâfirler ve masiyete düşkünlere ağır demektir. ⁵ Çünkü gece namazı gündüz namazından daha güç-

tür. Yahut sebatı daha ziyadedir, çünkü gündüz dünya iş-leriyle ibadetten uzak olabilir. Gece böyle değildir, yahut kulak kalbe daha uygun olur da Kur'an'ı anlar. ⁶ Çünkü geceleri hareket durmuş, sesler kesilmiştir, o vakit okumak daha ziyade ihlâsa yakındır. ⁷ Ta'at ile ihlâs, maasi-den haser ile Allah'a yaklaşıp.

(20) inne rabbeke ya'lemü enneke tekuümü ednâ min sülsüseyilleyli ve nisfehu ve sülsüsehü ve tâfetün minelleziyne ma'âk, vallahü yükkaddirüleyle vennehâr, alime en len tuhsühü fetâbe aleyküm, fakreü mâ teyessere minelkur'ân, alime en seyekünü minküüm merdâ ve âharüne yadribüne fiyl'ardı yebteguüne min fadillâhi ve âharüne yükaatilüne fiyl sebilyillâhi fakreü mâ teyessere minhü ve ekıymussalâte ve âtüzzekâte ve akridulahe kardan hasenâ, ve mâ tükaddimü lienfüsüküm min hayrin tecidühü imdalahi hüve hayren ve a'zame ecrâ, vestagfirullah, innallahe gafürün rahîm.

SÜRETÜLMÜDESSİR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) yâ eyyühelmuðdessîr (2) kum fe'enzir (3) ve rabbeke fekebbir (4) ve sıyâbeke fetahhîr (5) verriççe fehcür (6) ve lâ temnün testeksrür (7) ve lirabbike fasbir (8) felzâ nukre fiynnakuürü (9) fezâlike yevmeizin yevmün asiyrün (10) alelkâfirıyne gayrû yesyir (11) zerniy ve men halaktü vahiyden (12) ve ce'altü lehü mâlen memdûden (13) ve beniyye şühûden (14) ve mehhdetü lehü temhiyen (15) şümme yatma'u en ezyide (16) kellâ, innehü kâne lâıyâtınâ anıyda (17) seürhikühü sa'üdâ.

(20) Muhammed! Rabbin, senin ve seninle beraber olan bölüğün, gecenin üçte ikisinden biraz eksik, bazen yarısı ve bazen üçte biri miktarı ayakta durup ibadetle geçirdiğini bilir. Gece ve gündüzü Allah ölçer ¹ O, sizlerin O'nu sayamayacağınızı ² bildi de gece namazınızdan vaççeği ³. Artık Kur'an'dan size kolay gelen miktarı okuyun ⁴. Allah bilir ki sizden bazılarınız hasta bir halde-dir, bazılarınız da Allah'ın inayetine ticaret ve ilim uğrunda yolculuktadır. Öbürünüze Allah yolunda vuruşmadadır ⁵. Artık namazda Kur'an'dan size kolay gelen miktarı okuyun; namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, sadakayla, ianeye Allah'a da gönül hoşluğuyla bir borç vermiş olun, nefisleriniz için her ne hayır hazırlarsanız Allah'ın yanında O'nun elinizde kalacak mallardan daha kıymetli, mükâfatını daha büyük bulursunuz. Allah'tan yarlıgannamak (bağışlanmak) dileyin, çünkü Allah yarlıgayan, bağışlayandır.

MÜDESSİR SÜRESİ [6]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ey örtüsüne ⁷ bürünmüş peygamber! (2) Kalk, azapla korkut, (3) Rabbinizi büyüklükle an ⁸, (4) Elbiseni temiz tut ⁹, (5) Azaba bais olan şeyleri bırak. (6) Çok istemek üzere bir şey verme ¹⁰, (7) Rabbin için her şeyi katlan. (8) Kıyamet sonrası üfürüldüğü zaman, (9-10) İste o gün, kâfirler için çetin bir gün olacak, kolay olmayacak. (11) Beni, yarattığım kimseyle yalnız bırak ¹¹, (12) Ben ona çok mal verdim ¹², (13) Göz önünde duracak ¹³ öğullar verdim; (14) O'na reislik ve mansıp yolunu iyiden iyiye döşedim, (15) Böylece yine artırmamı umuyor, öyle mi? (16) Asla ummasın. Çünkü o, âyetlerimize karşı inatçıydı. (17) Ben onu takatı tak olacak bir azaba uğratacağım ¹⁴.

¹ Saatlerinin miktarını olduğu gibi O, bilir, saatlerini O, sayar. ² Gecenin saat ve dakikalarını hesap ederek yarısını, üçte birini sayamayacağınızı. ³ Bu hususta size ruh-sat verdi. ⁴ Veya namaz kılın. ⁵ Veya bilir ki her üç kısıma da böyle gece namazı zor gelir. ⁶ Mekke'de nâzil olmuş, (56) âyetler. ⁷ Veya peygamberlik libasına bürünmüş. ⁸ Rabbinizi mügriklerin sözlerinden tenzih et; yahut namazda tekkir getir; yahut O'nu boş şeylerden tenzih et. ⁹ Necasetten temizle veya kısıtla, etmek sürüklemeye, yahut

nefsini ahlak-ı zemine, ef'al-i hasiseden pâk tut. ¹⁰ Bir kimseye verdiğin maldan dolayı vız isteme, verdiğini çok görme. ¹¹ Yanı onı bana bırak. Nazm-ı Kerim (Velit bin Muğir'e) hakkında nâzildir. ¹² Dörd-ü mâlîet için (ihtıyâr-ı sefer edecek, meşekkat ve külfete tutulacak hallerden va-reste kıldım. ¹³ Veya halk arasında itibarlı olup dernekle beraber hazır bulunacak. ¹⁴ Veya ateşten bir dağa çıkıp tepe tepe takla atacağım.

(18) innehu fekkere ve kaddere (19) fe kutile keyfe kaddere (20) sümme kutile keyfe kaddere (21) sümme nazare (22) sümme abese ve besere (23) sümme edbere vestekbere (24) fekaâle in hâzâ illâ sihriin yü'serü (25) in hâzâ illâ kavliil-beşer (26) seusliyihi sekar (27) ve mâ edrâke mâ sekar (28) lâ tûkkyi ve lâ tezzer (29) levvâhatün ilbeşer (30) aleyhâ tis'ate aşer (31) ve mâ ce'alnâ ashâben-nâri illâ melâiketen ve mâ ce'alnâ idde-tehüm illâ fitneten lilleziyne keferü li-yesteykinelleziyne ütülkitâbe ve yezdâ-delleziyne âmenü lymânen ve lâ yertâ-belleziyne ütülkitâbe velmü'minün, ve liyeküulleziyne fi kulûbihim maradun velkâfirüne mâ zâ erâdallahü bihâzâ me-selâ, kezâlike yudillullahü men yeşâü ve yehdiy men yeşâ', ve mâ ya' lemü cünûde rabbike illâ hü, ve mâ hiye illâ zikrâ il-beşer (32) kellâ velkameri (33) velleyli iz edbere (34) vesubhi izâ esfere (35) inneâ le'ihdelküberi (36) neziyren ilbe-şeri (37) limen şâe minküm en yetekad-deme ev yetahhar (38) küllü nefsin bimâ kesebet rehinyetün (39) illâ ashâbel ye-miyn (40) fiy cennât, yetesâelüne (41) anilmücrimiyne (42) mâ selekeküm fiy sekar (43) kaâlû lem nekü minelmusal-lyne (44) ve lem nekü nut'mülmiskiyye (45) ve künnâ nehûdu ma'alhâidiyne (46) ve künnâ nükezzüb biyevmiddiyi (47) hattâ etânelyakıyn.

(18) Çünkü o, Kur'an hakkındaki düşündü, taşındı, ölçtü, biçti. (19) Hay canı çıkası! (20) Nasıl ölç-tü, biçti! Bir daha hay canı çıkası! (21) Nasıl ölç-tü, biçti! Sonra Kur'an'a baktı ¹. (22) Sonra çeh-resini astı, kasını çattı. (23) Sonra haktan yüz çe-virip mütabeatı gururuna yediremedi de (24) — Bu, büyüclerden naklolunagelen büyüden, (25) İnsan sözünden başka bir şey değildir » dedi. (26) Ben onu Cehennemde atacağım ². (27) Ce-hennem nedir bilir misin ³? (28) O, bedenden yak-madığı yer bırakmaz, ondan bir şey kurtulmaz, (29) O, insanın derisini kavurur, (30) Üzerinde on dokuz beki vardır. (31) Biz, Cehennem'in işi-ne bakanları ancak meleklerden tâyin ettik, onla-rın sayısı hakkındaki ancak kâfirleri mihnete sok-tuk ⁴. Bununla Kitabâ nâil olanlar, Kur'an'ın hak olduğuna yakın getirecekler, mü'minler de iman-larını artıracaklar, ehli-i Kitapla mü'minler şüp-heye düşmevecekler ve kâflerinde şüphe ve ni-fak hastalığı bulanlarına kâfirler — Allah bu misalle ⁵ ne demek istedi? » diyecekler. İşte böy-

أَنَّهُ مَكَرٌ وَعَدْرٌ ۖ فَفَعَّلَ كَيْفَ دَرَدَهُ ۖ ثُمَّ قِيلَ كَيْفَ دَرَدَهُ ۖ ثُمَّ نَظَرَ ۖ وَنَبَسَ وَنَبَسَ ۖ ثُمَّ أَدْرَأَ وَأَسْتَكْبَرُ ۖ فَفَعَّلَ هَذَا الْأَمْرَ فَوَضَعَ ۖ إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ۖ مَا سُبِّحَ سُبْحَهُ ۖ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَعَرَهُ ۖ لَا تُنْفِقُ وَلَا تَدْرُكُهُ ۖ لَوَاشِعَ الْبَشَرِ ۖ عَلَيْهِمُ أَنْعَمَ عَذَابُهُ ۖ وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَكَ إِلَّا مَلَائِكَةً ۖ وَمَا جَعَلْنَا عَدُوَّكَ إِلَّا أَقْنَمَ ۖ لَدَّرَ لَدَّرَ كَرُّوْا ۖ لَيْسَتْغِيرُ الْبَشَرِ ۖ إِنْ قُوِيَ الْكَيْبُ ۖ وَبِذَا دَلَّ الْبَشَرُ أَمْتًا ۖ إِنَّا لَا نَزِدُ بِكِ الْبَشَرِ ۖ إِنْ قُوِيَ الْكَيْبُ ۖ وَالْمُؤْمِنُونَ ۖ وَيَقُولُ الْبَشَرُ فِي قُلُوبِهِمْ هَمَزٌ ۖ وَالْكَافِرُونَ مَا مَكَارِنَا أَنَّهُ هَذَا ۖ هَذَا سَعَرٌ ۖ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ رِجَالَهُ ۖ وَسَبَّحَ عَزَّ وَجَلَّ ۖ وَمَا جَعَلْنَا جُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرُ الْبَشَرِ ۖ كَلَّا وَالْقُرْآنُ ۖ وَالْأَلْفَاذُ ۖ وَبِذَا دَرَدَهُ ۖ وَالصُّمُغُ ۖ إِنَّا سَعَرُهُ ۖ إِنَّمَا الْأَعْدَى الْكِبْرُ ۖ يَذَرُ الْبَشَرُ ۖ لَيْسَتْغِيرُ ۖ وَنَشْرُ ۖ وَنَشْرُ ۖ أَنْتُمْ أَنْ تَقْدَمَ ۖ أَوْ تَأْتِيَهُمْ ۖ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۖ رَجَعَتْ ۖ إِلَّا أَصْحَابَ الْإِيمَانِ ۖ وَجَنَاتٍ يَدْخُلُهَا لَوْلَا عَزَّ الْغَرِيبُ ۖ مَا سَأَلَكُمْ فِي سَعَرِهِ ۖ وَأَلَا ۖ لَمْ تَكُنْ رِجَالُ الْبَشَرِ ۖ وَمَا تَكُنْ لَطِيفُ الْمَسْكِينِ ۖ وَكَذَلِكَ نَحْضَرُ ۖ الْخَاصِيَّةِينَ ۖ وَكَذَلِكَ نَبِّئُ الْبَشَرَ ۖ حَتَّىٰ إِنَّمَا الْإِيمَانِ ۖ

lece Allah dilediğini eğri yola saptırır, dilediğini doğru yola götürür. Rabbinin ordularının sayı-sını ⁶ ancak kendisi bilir. Bu ⁷, ancak insanlar için bir öğüttür. (32) Hayır ⁸, bunu düşünemezler. Ay hakkı için, (33) Çekilip giden gece hakkı için, (34) Âleme ışık veren sabah hakkı için, (35) Ce-hennem büyük belâlardan birdir. (36 - 37) İn-sanları, sizden hayır ve imanda ileri geçmek veya geri kalmak isteyenleri Allah azabıyla korkutur. (38) Herkes, kazancıyla tutulur, (39) Meğer ki sağ taraftakiler olsun. (40 - 41) Onlar uçmaklar-dadır. Birbirlerine — Günahkârların hâlinde ha-beriniz var mı? » diye soracaklar. (42) Cevabında evet günahkârlardan soracağız. — Siz neden do-layı Cehennemde girdiniz? » diyeceğiz ⁹. (43) On-lar diyecekler ki namaz kılanlardan değildik, (44) Yoksulı yedirmedizdik, (45) Bâtıla dalarlarla be-raber biz de dalarlık ¹⁰, (46) Ceza gününe yalan-dır derdik, (47) Bize yakın olan ölüm gelineye kadar bu halde kaldık.

¹ Yahut kavminin yüzlerine baktı, kendisini yerdikleri seye baktı. ² Bu âyet-i Celile (17)'nci âyetten bedeldir. Ta-katı tak olacak azaba uğratacağım, yâni Cehennemde atacağım. ³ Değset verecek makamda irat olunmuştur. ⁴ Müş-rikler; Ondokuz meleğin bu kadar ehli-i Cehennemî nasîl zabt ve ta'zîp edileceğini söyleyip istihza etmişler ve ehli-i Kitap ise bunu Kitaplarına muvafık bulmuşlardı. Cenab-ı Hak ondokuz meleği bu vazifeyi ifaya kâadir kılmakla il-

lâfını zaim eden mürikleri istihzaya, istib'ade düşürüyor. ⁵ Ondokuz demekle. ⁶ Bu arada bu ondokuz melek, Al-lah'ın hususî ordusu olan zebanileri de. ⁷ Bu Cehennem veya bekâillerin adevi veya bu Süre. ⁸ Veya evet, evet. ⁹ Bütün bu âyetlerde Cehennem «Sekar» ile ifade olun-muştur. ¹⁰ Peygamberimizle dil zatanlarla, kovucularla be-raber bulunurduk.

(48) Artık şefaât edenlerin şefaati onlara fayda vermeyecek. (49 - 50 - 51) Onlara ne oldu ki öğütlerden yüz çeviriyorlar? Sanki arslandan ürkerek kaçan yaban eşekleridir. (52) Hayır, onlardan her biri kendisine gökten peygambere teba'iyet etmesini nâtik açık nâmeler gelmesini ister. (53) Yok yok, asla istedikleri olamaz. Belki onlar, âhiretten korkmazlar. (54) Evet evet ¹, Kur'an belîğ bir öğüttür. (55) Kim dilerse onu okur da öğüt alır. (56) Ancak Allah'ın dilediği kimse öğüt alır, işte o kimse Hûda'ya muhalefetten sakınmaya ve yarılanmaya sezdâdir.

KİYAME SÜRESİ ^[2]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı diyle

(1) Kıyamet gününe yemin ederim, (2) Kendini kınayan nefse de yemin ederim ki elbette siz dirileceksiniz. (3) İnsan kıyamette kemiklerini biraraya toplayamayacağını mı zannediyor? (4) Elbette

(48) femâ tenfe'uhüm şefâ'atü'sşâfi'în (49) femâ lehüm anittezkireti mu'ridıyne (50) ke'ennehüm humurün müstenfiretin (51) ferret min kasvereh (52) bel yüriydü küllümri'in minhüm en yû'tâ suhufen müneşşereh (53) kellâ, bel lâ yehâfünel'âhireh (54) kellâ innehü tezki-reh (55) femen şâe zekereh (56) ve mâ yezkürüne illâ en yeşâallah, hüve ehlüt-takvâ ve ehlümâğfireh.

SÜRETÜLKİYAME

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) lâ uksimü biyevmilkiyâmeti (2) ve lâ uksimü binnefsillevvâmeh (3) eyahse-bül'insânü ellen necme'a izâmeh (4) belâ kaâdiriyye alâ en nüseyve benâneh (5) bel yüriydül'insânü liyefcüre emâ-meh (6) yes'ellü eyyâne yevmilkiyâmeh (7) feizâ berikalbasarü (8) ve hasfel-kamerü (9) ve cüml'aşşemsü velkamerü (10) yekuülül'insânü yevmeizin eynele-ferr (11) kellâ lâ vezet (12) illâ rabbike yevmezinilmüstekarr (13) yünebbeül'in-sânü yevmeizin bimâ kaddeme ve ahhar (14) belil'insânü alâ nefsihi basıyretün (15) ve lev elkaâ ma'âziyreh (16) lâ tü-harrik bihi lisâneke lita'cele bih (17) inne aleynâ cem'ahü ve kur'âneh (18) feizâ kare'nâhü fettebi' kur'âneh (19) şümme inne aleynâ beyâneh.

biz parmaklarının uçlarını da düzeltmeye ³ kaadiri-z. (5) Hayır, insan önünde olan kıyameti yalan saymak ister ⁴. (6) Kıyamet günü ne zaman olacaktı? diye sorar. (7) Göz kamaştığı, (8) Ay tutulduğu, (9) Güneş ve ay birleşip karardığı zaman. (10) İşte o gün insan kaçacak yer neresi? diyecek. (11) Yok... O gün kaçlamayacak, asla sığınacak yer olmayacak. (12) O gün halkın karar-gâhı Rabbinin yanında olacak ⁵. (13) O gün insanın ileri götürdüğü, geri bıraktığı şeyler, kendisine haber verilecek. (14) Bununla da kalmayacak, belki insan öz nefsine ⁶ de şahit olacak, (15) Her ne ötür getirirse getirsin, yine kabul olunmayacak. (16) Muhammed! Vahiy bitmesin diye acele almak için dilini kımıldatma, (17) Çünkü O'nu kalbinde toplamak ve lisanında kıraatını sabit kılmak bize aittir. (18) Sana Kur'an'ı kıraat eylediğimizde sen onun kıraatine tâbi ol ⁷, (19) Onu izah ve beyan yine bize düşer.

¹ Veya yok, yok, hiç bir vakit Kur'an'dan yüz çevil-mez. ² Mekke'de nâzil olmuş 40 âyettir. ³ Parmakların ucun-daki ufak kemikler de toplayıp düzeltmeye. Böyle ince iş yapınca bu başka işler evleviyette kalır. Parmak izi meselesi ehemmiyetini gösterir. ⁴ Veya istikbalde bütün öm-

rünü fışk ve fûcür içinde geçirmek ister. ⁵ Herkes O'nun hükmüne dönecek, hesap görecektir, ceza görecektir. ⁶ Günâh-larını gizlemeyecek kendi azası şahit olacak. ⁷ Onu din-lemeye tekrar et.

(20) kellâ bel tühbûnel'acilete (21) ve tezerûnel'âhireh (22) vücûhün yevmeizin nâdretün (23) ilâ rabbihâ nâzireh (24) ve vücûhün yevmeizin bâsiretün (25) te-zunnu en yûf'ale bihâ fâkireh (26) kellâ izâ belegatirâkiye (27) ve kiyle men râkûn (28) ve zanne ennehülfirâku (29) velteffetissâku bissâkı (30) ilâ rabbike yevmeizinilmesâak (31) felâ saddeka ve lâ sallâ (32) ve lâkin kezza-be ve tevellâ (33) sümme zehebe ilâ ehlihî yetemettâ (34) evlâ leke fe'evlâ (35) sümme evlâ leke fe'evlâ (36) eyahsebül'insânü en yüt-reke südâ (37) elem yekü nutfeten min meniyyin yümnä (38) sümme kâne alaka-ten fehala-ka fesevvâ (39) fece'ale min-hüzzevceynizzekere vel'ünsâ (40) eleyse zâlike bikaâdirin alâ en yuhyielmevtâ.

SÛRETÜDDEHR

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) hel etâ alel'insânı hiynün minede-dehri lem yekün şey'en mezkürâ (2) innâ ha-laknel'insâne min nutfetin emşâcin ne-bteliyhi feccalnâhü semiy'an basyırâ (3) innâ heydenâhüssebiyle immâ şâkiren ve immâ kefurâ (4) innâ a'tednâ lil-kâfir-lyne selâsile ve ağılâlen ve se'ıyrâ (5) innel'ebrâre yeşrebâne min ke'sin kâne mizâcühâ kâfurâ.

(20) Yok yok. Acele etme, belki siz insanlar acele geçici dünyaya muhabbet eder, (21) Âhireti bırakırsınız. (22) O gün, bazı yüzler terütaze olacak, (23) Rablerine bakacak. (24) Bazı yüzler ise rengi atmış, alını buruşmuş olacak, (25) Sahibi belkemiklerini kırarak bir felâket gelecek zanne-decek. (26) Yok yok, bundan gafil olma, ne zaman kan köprücük kemiklerine dayanırsa ¹ (27) Hazır olanlara «— Yok mu bir tabip?» ² diye sorulacak. (28) O da dünyadan ayrılacağını anlayacak, (29) Ve baldırları birbirine dolaşacak ³, (30) Rabbinin yanına sevk olunacağı gün, o gündür. (31) İnsan, ne sadaka vermiş ⁴! Ne namaz kılmış! (32) Fakat Kur'an'ın yalan saymış, doğru voldan yüz çevirmiş. (33) Sonra da sallana sallana ailesinin yanına gitmiş. (34) Vay sana, vay! ⁵ (35) Bir daha vay sana, vay! (36) İnsan, başı boş bırakılacak mı zannediyor? ⁶ (37) O, döl yatağı-

كَلَّا لَيُخَوِّدُنَّ الْعَالَمَةَ وَمَنْ رَزَوْنَ الْآرْضَ ۖ وَهُمْ يَوْمَئِذٍ لَا يَخْلُفُونَ
الْيَوْمَ نَأْتِيهِمْ وَهُمْ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ۖ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقَةٌ ۖ
كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الْقُرَاقِبَ وَقِيلَ لِلنَّاسِ ذُوقُوا الْعَذَابَ ۖ وَالنَّعْبَ
أَنْتَ يَا بَاسِقٌ ۖ وَاللَّيْلُ تَوَسَّدَ الْمَنَاقِبَ ۖ فَلَا تَسْمَعُ وَلَا تَصِلُ
ۖ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَقُولُ ۖ وَذُذِّبَ إِلَيْهِ عَطْفُ ۖ أَوَلَيْكَ مَا قُولُ
ۖ ثُمَّ أَوَّلَ لَكَ مَا قُولُ ۖ أَيْحَسِبَ الْإِنْسَانُ أَنْ يُزَكَّ سُدًى ۖ أَلَيْسَ
نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ خُلِيَ ۖ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ ۖ فَسَوَّى ۖ فَجَعَلَ
الرَّوْحَ فِيهِ ۖ فَكَانَ ذَلِكَ بِعَادٍ يُرَى ۖ لَوْ أَنَّ
شَاءَ اللَّهُ لَوَدَّعَاكَ يَوْمَئِذٍ فَتَذَكَّرَ لَعَلَّكَ تَنْبِيْهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنْ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا ۖ إِنَّا
خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا
بَصِيرًا ۖ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنْ شَاءَ صَاحِبَا ۖ وَإِنَّا كَفُورًا ۖ
إِنَّا عِنْدَ الْكَافِرِينَ سَلَسِلًا وَأَغْلَاقًا وَسَجِيرًا ۖ
إِنَّا لَنَازِعُونَ عَنْكُمْ مَرْكَاسًا كَذَبْتُمْ بِهَا كَذِبًا كَفُورًا ۖ

na dökülen meniden bir damla su değil miydi? (38) O, sonra kan pıhtısı oldu. O kandan Allah onu yarattı, âzasını düzeltti. (39) Ondan erkek ve dişi iki çeşit yarattı. (40) Bunları yaratan, ölüleri diriltmeye kaadir değil midir? Elbette kaadirdir.

(İNSAN) DEHR SÛRESİ ^[1]

Bismillâhırrahmânırrahim

Esirgeyen, başlıyan Tanrı adıyla

(1) İnsan, ² zikre değeri bir şey olmaksızın üzerinden muhakkak birçok zaman geçmiştir. ³ (2) Biz insanı teklifle denemek üzere ana ve babasının sularından karışmış dökülmüş sudan yarattık. Onu içitici ve görücü kıldık. (3) Biz insana doğru yolu gösterdik, o da ya şâkir veya nankör oldu ⁴. (4) Biz kâfirler için zincirler, demir toklar, alevli ateşler hazırladık. (5) İyiler, kâfur katılmış şarap içe-ler ¹¹.

¹ Yani ölüm yaklaşırsa. ² Veya bir efsuncu. ³ Başcağında hareket kalmayacak. ⁴ Yahut ne Rabbin tasdik etmiş de ne namazın kılmış! ⁵ Veya evyah fırsatı kaçırdu demektir. ⁶ Yani münkir, dünyada tekliften, âhirette ce-zadan âzade olarak hayvan gibi başı boş bırakılmamıştır.

⁷ Mekke'de nâzil olmuş 31 âyettir. ⁸ Veya Âdem Aleh'his-selâm. ⁹ Veya geçmiş midir Evet geçmiştir. ¹⁰ Ya mü'min veya kâfir oldu. ¹¹ Kâfur Araplar arasında soğuklukta ırat olumun bir misal olmakla şarabın soğuk olacağını, tefhim için Arap âdetine göre kâfur katılmış denmiştir.

(26) ve minelleyleli fescüd lehü ve seb-bihhü leylen tavilyâ (27) innâ hâülâi yu-hibbühel'âcilete ve yezzerüh verâעהüm yevmen sekıyla (28) nahnü halaknâhüm ve şedednâ esrehüm, ve izâ ş'inâ beddel-nâ emsâlehüm tebdilyâ (29) inne hâzihi tezkireh, femen şâettehaze ilâ rabbihi se-biyâ (30) ve mâ teşâüne illâ en yeşâal-lah, innallahe kâne allymen hakıymâ (31) yüdhilü men yeşâü fîy rahmetih, vezzâlimiyye e'addelehüm azâben elıymâ.

SÜRETÜLMÜRSELÂT

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) velmürselâti urfen (2) fel'âsıfâtı asfen (3) vennâsirâtı neşren (4) felfâri-kaâtı ferkan (5) felmülkiyâti zikren (6) uzren ev nüzren (7) innemâ tû'adüne levâkı' (8) feizennüccümü tumiset (9) ve izessemâü fûricet (10) ve izelcibâlü nüslfet (11) ve izerrüslü ukkütet (12) İleyyi yevmin üccilet (13) İliyevmilfasl (14) ve mâ edrâke mâ yevmülfasl (15) veylün yevmeizin İlmükezzıbiyn (16) elem nühlkil'evvelıyn (17) şümme nüt-bi'uhümü'l'âhurıyn (18) kezâlike nef'alü İlmükezzıbiyn (19) veylün yevmeizin İlmükezzıbiyn.

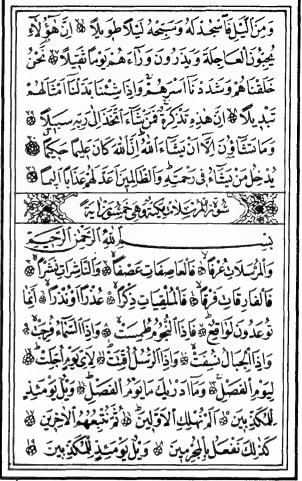
(26) Gecenin bazı evkatinde O'na secde et ¹, ge-cenin uzun zamanında O'nu tespih et ². (27) Bu kâfirler, acele geçici dünyayı severler, o gıran olan kıyamet gününü arkalarında bırakırlar. (28) Biz onları yarattık, ek yerlerini birbirine papasağlam bağladık, dıleseydik onları yok ederek yerlerine kendi gibilerini getirirdik. (29) Bu, bir öğüttür. Kim dılerse bununla Rabbine yul edinir, (30) Fakat siz, Allah dılemedıkkece bunu dılemiyoırsunuz. Allah hakkıyle âlimdır, hâkımdır. (31) O, dıledı-ğini öz rahmetine sokar ve zalimler için âhirette acıklı azap hazırlamıştır.

MÜRSELÂT SÜRESİ ^[3]

Bismillâhırrahmânırrahım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Peyderpey esen rüzgârlar hakkı için, (2) Şid-detli esen fırtınalar hakkı için, (3) Yağmurları ya-

yan rüzgârlar hakkı için, (4) Bulutları birbirinden ayıran rüzgârlar hakkı için, (5) Vahvi ümmetlere telkin eden peygamberler hakkı için ⁴, (6) Bun-lar, ya özüı dilemek veya korkutmak içindir ⁵. (7) Kıyamet hakkıında size vaadedilen şeyler elbette olacaktır. (8) Yıldızların ışı-ğı söndüğü zaman, (9) Gök yarılıdğı zaman ⁶ (10) Dağlar parça parça savuruldğı zaman, (11) Peygamberler ü-mmetlerine şahadet için muayyen vakitte toplan-dıkları zaman kıyamet kopar ⁷. (12) Bunlar, hangi gün için geciktirildiler, (13) Hak ile bätülün ayrı-lacağı gün. (14) Bu ayrılmak gün nedir? Bilir mi-siniz? (15) O gün kıyamet günü yalandır diyen-lerin vay haline! (16) Evvelce gelenleri biz helâk etmedik mi? (17) Sonra gelen kâfirleri de onların ardına koruz. (18) Günahkârlar hakkıında işte böyle yaparız. (19) O gün bu âyetlerimize yalan-dır diyenlerin vay haline!

¹ Akşam veya yatısı namazını kıl. ² Gece namazı kıl. ³ Mekke'de nâzil olmuş, (50) âyettir. ⁴ Veya birbiri ardın-ca gönderilmiş melekler hakkı için; sertlik gösteren me-lekler hakkı için, kütüp ve şerayı lâyıkleli nesreden me-lekler hakkı için, hak ve bätülü ayıran melekler hakkı için, Kur'an'ı peygamberlere ilka eyleyen melekler hakkı için. Veya peyderpey nâzil olan, habis kalbeler nıruunu verme-yen, hıdayet nıruunu nesreden, hak ile bätülü ayıran, mü'

minlerin kalbine nasihat ilka eden âyetler hakkı için. ⁵ Ya-ni âyetler tövbe edip itizar edenler hakkıında rahmet, inat-çılar hakkıında Allah azabıyle tahıv içindir. ⁶ Veya ha-vanın ezası dağıldğı zaman, yâni hiç bir zıhayatın hayyat-ta kalamaıacağı zaman. ⁷ Veya o gün, yıldızın ışı-ğı sö-ner, gök yararılır, dağlar parça parça olur. Peygamberler de toplanırlar.

الرَّحْمَٰنُ زَيْنًا وَسَبِيحًا ۖ جَمَلًا ۖ وَقَدَّارًا وَمَكِينًا ۖ الْقَدِيرُ
مَعْلُومٌ ۖ قَدَّرْنَا قَبْعَ الْقَادِرُونَ ۖ وَيَوْمَئِذٍ لِّلْكَذِبِينَ
الرَّحِيلُ ۚ الْأَرْضُ حَكَاكَا ۖ الْحَيَاءُ وَآمَوَاتُهَا وَجَمَلًا ۖ فَهِيَ زَاوِي
شَاخِيحَاتٌ وَأَسْفَنِيَا كَمَا وَفَا ۖ وَيَوْمَئِذٍ لِّلْكَذِبِينَ
اِظْهَرُوا إِلَيْنَا كُنْهَكُمْ ۖ يَوْمَئِذٍ نَوْنُ ۖ اِظْهَرُوا إِلَيْنَا اِظْهَرُوا ۖ اِظْهَرُوا
نُعَبِّ ۖ لَا حُلِيلَ وَلَا مُعِينَ مِنَ الْعَلِّ ۖ إِنَّمَا تَرْجِي بِشَرِّ
كَالْمَصْرِ ۖ كَذَّبُوا لَنَا فَضَرَّ ۖ وَيَوْمَئِذٍ لِّلْكَذِبِينَ ۖ هَذَا
يَوْمُ لَا يَظْفَعُونَ ۖ وَلَا يَنْفَعُونَ لِمَنْ قَدَّرَ ۖ وَيَوْمَئِذٍ
لِّلْكَذِبِينَ ۖ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۖ حَمَلْنَا الْوَلَدَ الْوَلِيدَ ۖ فَإِنَّ كَانَ الْكُفْرُ
كَذَّبَكُمْ وَيَوْمَئِذٍ لِّلْكَذِبِينَ ۖ إِنْ أَنْتَبَيْتُمْ فِي
ظِلَالٍ وَخُوفٍ ۖ وَفَوَاحِشَ تُنَاجِيهِمْ ۖ كُلُّوْا وَاشْرَبُوا وَهَبْ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۖ إِنَّا كَذَّبْنَا عَنْكُمْ الْغَيْرَ الْخَبِيرَ ۖ وَيَوْمَئِذٍ
لِّلْكَذِبِينَ ۖ كُلُّوْا وَاشْرَبُوا ۖ إِنَّا كُنَّا بِكُمْ مُّخَبَّرِينَ ۖ وَيَوْمَئِذٍ
لِّلْكَذِبِينَ ۖ وَإِذْ أَيْدِيكُمْ أَكْمَلُوا لَكُمْ حُكْمًا ۖ وَيَوْمَئِذٍ
لِّلْكَذِبِينَ ۖ فَإِنِّي حَدِيثٌ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ۖ

(20) elem nahlukküm min mâin mehiy-
nin (21) fece'alnâhü fîy karârin mekiy-
nin (22) ilâ kaderin ma'lûmin (23) fe-
kadernâ fenîlmelkaâdirûn (24) veylûn
yevmeizin lilmükezzibîyn (25) elem nec'-
alil'arda kifâten (26) ahyâen ve emvâten
(27) ve ce'alnâ fîyhâ revâsiye şâmmihâ-
tîn ve eskaynâküm men fûrâtâ (28) vey-
lûn yevmeizin lilmükezzibîyn (29) inta-
likuû ilâ mâ küntüm bihi tükezzibûn
(30) intalikuû ilâ zîllin ziy selâsi şu'âbin
(31) lâ zaliylîn ve lâ yugniy minelleheb
(32) innenhâ termiy bişererin kelkasr
(33) ke'ennehü cimâletün sufr (34) vey-
lûn yevmeizin lilmükezzibîyn (35) hâzâ
yevmü lâ yentukuûne (36) ve lâ yu'zenü
lehüm feya'tezirûn (37) veylûn yevmeiz-
in lilmükezzibîyn (38) hâzâ yevmülfâsî,
cemağnâküm vel'evvelîyn (39), feîn kâne
leküm keydün fekiydûn (40) veylûn yev-
meizin lilmükezzibîyn (41) innelmütte-
kiyne fîy zülâllîn ve uyûnin (42) ve fevâ-
kihe mimma yeştehûn (43) külü veşrebu
heny'en bimâ küntüm ta'melûn (44) innâ
kezalike necziylmuhsinîn (45) veylûn
yevmeizin lilmükezzibîyn (46) külü ve
temette'û kaliyen inneküm mücrimûn
(47) veylûn yevmeizin lilmükezzibîyn
(48) ve iza kıyle lehümürke'û lâ yerke'-
ûn (49) veylûn yevmeizin lilmükezzibîyn
(50) febieyyi hadîysin ba' dehü yû'mînûn.

(20) Biz sizi âdi bir damla sudan yaratmadık mı?
(21 - 22) Hemen onu muayyen bir vakte kadar
duracak sağlam bir yerde tuttuk, onu kudretimizle
yaptık ¹. (23) Biz, ne güzel kaadimiz! (24) O
gün bu kudretimize yalan diyenlerin vay haline!
(25 - 26) Yeri, diriler ve ölüler için içtimagâh kı-
ladık mı? (27) Orada muhkem, ulu ve yüce dağ-
lar vücade getirdik. Size tatlı sular içirdik. (28) O
gün, bu nimetleri yalan sayanların vay haline! (29)
Dünyada yalan dediğiniz azaba gidiniz. (30) Ce-
hennem dumanının üç kola ayrılmış gölgesine gi-
diniz. (31) O, size gölgelik olmaz, siz alevden
koramaz. (32) Ateş, köşk gibi kıvılcıklar ² saçar.
(33) O kıvılcıklar göya ki sarı develerdir ³. (34)
O gün bunu yalan sayanların vay haline! (35) Bu,
öyle bir gün ki onlar söz söyleyemeyecekler. (36)
Kendilerine özü gösterilmeleri için izin de ve-
rilmeyecek. (37) O gün, bunları yalan sayanların
vay haline! (38) Bu, hak ile bâtılın ayrıldığı gün.

dür ki sizi ve evvelki geçenleri tamamen bugün
toplarız. (39) Dünyada yaptığınız gibi bugün kur-
tulmak için bir hileniz varsa hemen yapınız. (40)
O gün, azaptan kurtulmaya çare bulamayıp yalan
sayanların vay haline! (41) Sakınanlar yok mu,
onlar gölgelerde rahat içinde ve pınar başlarında
eğlenceler içindedir. (42) Arzu ettikleri meyveleri
de hazır bulurlar. (43) Onlara «— Dünyada yap-
tığınız işin mükafatı olarak afiyetle yeyin, için»
denecek. (44) Biz iyilik edenlere işte böyle mükâ-
fat veririz. (45) O gün, bu nimetleri yalan sayan-
ların vay haline! (46) (Ey yalan sayanlar!) Dün-
yada biraz yeyin, için, zevk ve safa edin. Siz gü-
nahkârsınız. (47) O gün, nefislerini azaba atıp
yalan sayanların vay haline! (48) Onlara iman edi-
niz de, namaz kılnız denildiği zaman onlar namaz
kılmazlar. (49) O gün, imana gelmeyip yalan sa-
yanların vay haline! (50) Bundan sonra onlar
hangi söze inanırlar? ⁴

¹ Veya ölçtیه göre yaptık.

² Yüksek, büyük kıvılcıklar.

³ Arapların anılamaları için ateş köşklere, sarı develer.

re teşpih olunuyor.

⁴ Onlar bu Kur'an'a iman etmedikten sonra hangi Kl-
tab-ı ilâhiye inanırlar? Yani hiç birine inanmazlar.

SÛRETÜNNEBE'

Bismillâhırrahmânırrahıym

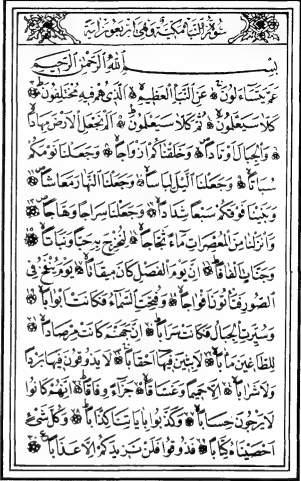
(1) amme yetesâelûn (2) aninnebe'ill' azıymı (3) ellezly hüm fiyhı muhtelifûn (4) kellâ seya'lemüne (5) sümmе kellâ seya'lemün (6) elem nec'alil'arda mihâden (7) velcibâle evtâdâ (8) ve halaknâ-küm ezvacen (9) ve ce'alnâ nevmeküm sübâten (10) ve ce'alnelleyle libâsen (11) ve ce'alnennehâre maâşâ (12) ve beneynâ fevkaküm seb'an şidâden (13) ve ce'alnâ sılrâcen vehhâcen (14) ve enzelnâ minelmu'sırâtı mâen seccâcen (15) linuhrice bihi habben ve nebâten (16) ve cennâtin elfâfâ (17) inne yev-mefash kâne miykaaâten (18) yevme yün-fehu fıyyüsûri fete'tüne evvâcen (19) ve fütihatıssemâü fekānet ebvâben (20) ve süyyiretılcihbâlü fekānet serâbâ (21) inne cehenneme kânet mırsâden (22) littâğıyne meâben (23) lâbisıyne fiyhâ ahkaâbâ (24) lâ yezûkuüne fiyhâ berden ve lâ şerâben (25) illâ hamıymen ve gassâkan (26) cezâen vıfâkaâ (27) innehüm kânü lâ yercüne husâben (28) ve kezzebü bi-âyâtınâ kizzâbâ (29) ve külle şey'in ah-saynâhü kitâbâ (30) fezûkuü felen nezıy-deküüm illâ âzâbâ.

NEBE' SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahıhm

Esirgeyen, bağıslayan Tanrı adıyla

(1) Onlar, birbirlerine ne soruyorlar? (2-3) İhtilâfa düştükleri büyük bir haber soruyorlar ² (4) Yok yok, ihtilâfa düşmesinler, yakında sözlerinin bâtil olduğunu bilecekler. (5) Tekrar ediyorum: Yok... İhtilâfa düşmesinler, yakında sözlerinin bâtil olduğunu bilecekler ³. (6) Biz yeri yayılmış döşek ve konak, (7) Dağları kazık yapmadık mı? (8) Sizi çift yarattık. (9) Uykunuzu istirahat için kıldık. (10) Geceyi örtü, (11) Gündüzü maişet zamanı yaptık. (12) Üzerinize spasaşğlam yedi gök bina eyledik. (13) Orada parlak bir چراغ, güneş yaptık. (14 - 15 - 16) Rüzgârla sıkılan bulut-lardan, tane ve ot çıkarmak, sarmaşık bahçeler

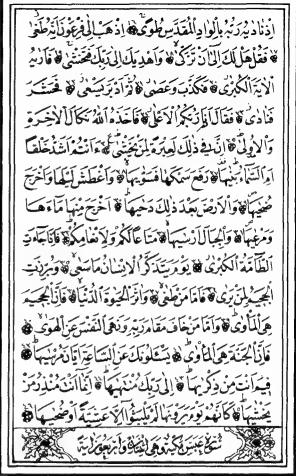
bitirmek için bol bol yağmur yağdırdık. (17) O ayrılık günü; hulûlü muayyen bir gündür. (18) O gün, kıyamet borusu üfürülünce bölük bölük geleceksiniz, (19) Gök açılıp kapılar hasıl olacak ⁴, (20) Dağlar yerlerinden oynayacak da serap hali-ne gelecek. (21) Cehennem bekçilerin pusuda kal-dıkları bir yerdir ⁵. (22) Azgınların dönüp dolaşıp gidecekleri bir yerdir. (23) Orada nice nice vakit-ler kalacaklar, (24) Orada serinlik ve içecek şey tatamayacaklar, (25) Ancak kaynar su ve irin iç-cekler. (26) Bu da amellerine uygun bir cezadır. (27) Çünkü onlar hesap görüleceğini ümit etmez-lerdi. (28) Âyetlerini ne kadar yalan saymak lâzımsa o kadar yalan saymışlardı. (29) Biz, her şeyi birer birer saydık, kaydettik ⁶, (30) Onlara «— Artık azabı, tatınız, biz daima azabınızın azap katarız» denecek.

² Mekke'de nâzil olmuş (40) âyetidir. ³ Kıyamete, Kur'an'ın mübîne ve peygambere ait haberler soruyorlar, kıya-metleki ihtilâfları göyleydi: Başka bir hayat yoktur, onda şüphemiz vardır, âhirette putlarımız şefaatçidir. Kur'an hakkında «— Şiirdir, şiirdir, fâleciñtür, efsanedir» der-lerdi. Peygamberimiz hakkında ise «— Şâhirdir, şâhirdir,

mecnundur, peygamber midir, değil midir bilmiyoruz» der-lerdi. ⁴ Evvelkisi dirilmek zamanına, ikincisi ceza zama-nına mahmûldür, ikincisi te'kil için de olablir. ⁵ Yani çok, pek çok yarıklar hasıl olacak. ⁶ Veya uğraktır veya Cehennemliklerin intizar ettikleri yerdir. ⁷ Veya Levh-i Mahfuz'da yazdık, birer birer sayacağız.

(16) iz nâdâhü rabbühü bilvâdilmukad-
desi tuvâ (17) izheb ilâ fir'avne innehü
tagaâ (18) fekul hel leke ilâ en tezekkâ
(19) ve ehdiyeke ilâ rabbike fetahşâ
(20) fe'erâhül'âyetelkübrâ (21) fekezzebe
ve asâ (22) sümmе edbere yes'â (23)
fehaşere fenâdâ (24) fekaäle ene rabbü-
kümlü'a'lâ (25) fe'ehazehullahü nekâlel'-
âhuretî vel'ülâ (26) inne fiy zâlike le'ib-
reten limen yahşâ (27) e'entüm eşeddü
halkan emissemâ', benâhâ (28) refe'a
semkehâ fesevvâhâ (29) ve agtaşe ley-
lehâ ve ahrece duhâhâ (30) vel'arda
ba'de zâlike dehâhâ (31) ahrece minhâ
mâehâ ve mer'âhâ (32) velcibâle ersâhâ
(33) metâ'an leküm ve li'en'amiküm
(34) feizâ câetittâmmetülkübrâ (35) yev-
me yetezekkerul' insânü mâ se'â (36)
ve bürrizetilhahimü limen yerâ (37) fe'-
emmâ men tegaâ (38) ve âserelhayâted-
dünyâ (39) feinnelcahiyme hiyelme'vâ
(40) ve emmâ men hâfe mekaâme Rab-
bîhî ve nehennefse anilhavâ (41) feinnel-
cennete hiyelme'vâ (42) yes'elüneke anis-
sâ'ati eyyâne mürsâhâ (43) fiyme ente
min zikrâhâ (44) ilâ rabbike müntehâhâ
(45) innemâ ente münzirü men yahşâhâ
(46) ke'ennehüm yevme yerevnehâ lem
yelbesü illâ âşiyyeten ev duhâhâ.

(16) Hani Rabbi ona: «Tuva» denilen mukad-
des bir çölde nida etmişti: (17) Firavun'a git.
Çünkü o, azmıştır. (18) Ona «— Azgınlıktan vâ-
reste olmaya meylin var mıdır? (19) İster misin
ki seni Rabbine götürüyem de O'ndan korkasın?»
de. (20) Musa ona pek büyük bir mucize göster-
di. (21) O ise yalan saydı, karşı geldi, (22) Sonra
geri dönüp işini bozmaya koyuldu, (23) Adamlar
topladı, nida etti, (24) «— Ben sizin yüce Rab-
binizim» dedi. (25) Bunun üzerine Allah onu dün-
ya ve âhirette ibret alınacak azaplara uğrattı ¹.
(26) İşte bunda Allah'tan korkan kimseler için
ibret vardır. (27) Sizi mi yaratmak daha güçtür
yoksa göğü mü? (28) Allah onu bina etti. Onun
yükarı tarafını kaldırdı. Onu dürist yaptı. (29)
Gecesini karanlık, gündüzünü aydınlık etti. (30)
Bundan sonra yeri yaydı. (31) Oradan suyunu,

otlağını çıkardı. (32) Dağları sabit yaptı. (33)
Bunlar hep sizin ve davalarınızın geçinmesi için-
dir. (34) Vaktaki püsküllü belâ ² gelir, (35) O
gün insan, çalışıp kazandığı şeyleri hatırlar. (36)
Cehennem de her görene görünür ³. (37 - 38 - 39)
Taşkınlık edip dünya diriliğini âhirete tercih ey-
leyen kimsenin şüphesiz yurdu Cehennem olacak.
(40) Rabbinin huzurunda durmaktan korkan ve
nefsini hevesattan menedene gelince; (41) Cennet
de onun yurdu olacak. (42) Sana kıyametin ne
zaman kopacağını soruyorlar? (43) Sen ona dair
ne hatırlayabilirsin? (44) Onun sonu Rabbine va-
rır ⁴. (45) Sen ancak ondan korkanları Allah aza-
bıyla korkutabilirsin, onlar, (46) Kıyameti gör-
dükleri gün sanki dünyada bir akşam veya bir
kuşluk kadar kaldıklarını anlamış olurlar.

¹ Suda boğmak, ateşte yakmak gibi veya bu sözle ev-
velki sürü olan «— Benden başka size bir mübüt bilmiyo-
rum» sözü için ibret alınacak azaplara çarptı.

² Kıyamet veya ikinci borusu.

³ Onu görmeyen kalmaz, sevap ve ikâp tahakkuk eder.

⁴ Sora sora kıyameti bilmek Allah'a varır.

1042 Smith, Gelseler, and Dyck: *p*-Toluidine Oxidation Products

SÛRETÜTTEKVIYR

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) izeşşemsü küvviret (2) ve izennücü-münkederet (3) ve izelcibâlü süyyiret (4) ve izelışârü uttilet (5) ve izelvuhûşu huşiret (6) ve izelbihârü sücciret (7) ve izennüfûsü züvvicet (8) ve izelmev'üdetü süilet (9) bleyyi zenbin kutilet (10) ve izessuhufü nüşiret (11) ve izessemâü küsîtat (12) ve izelcahîmü su'îret (13) ve izelcennetü zülîfet (14) alimet nefsün mâ ahâdaret (15) felâ uksimü bilhunnesi (16) elcevârilkünnesi (17) velleyli izâ as'ase (18) vessubhü izâ teneffese (19) Innahü lekavli resülün kerîymîn (20) ziy kuvvetin unde ziy'l'arşı mekiynin (21) mutâ'in semme emiyn (22) ve mâ sâhûbiküm bimecnûn (23) ve lekad reâhü bil'ufukûmübiyn (24) ve mâ hüve aelgaybî bidantyn (25) ve mâ hüve bikavli şeytânin reciym (26) fe'eyne tezhebün (27) in hüve illâ zıkrün lil'âlemiye (28) limen şâe minküm en yestekiym (29) ve mâ teşâüne illâ en yeşâ'ullahü rabbül'âlemiyn.

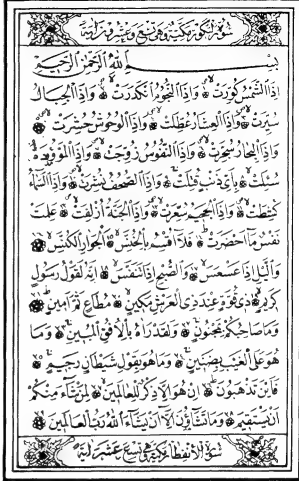
TEKVÎR SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

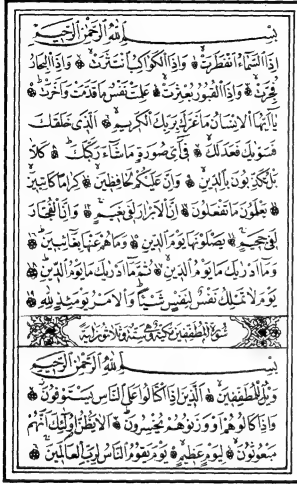
(1) Güneş tortop olduğu zaman ², (2) Yıldızlar döküldüğü zaman ³, (3) Dağlar yerlerinde oynadığı zaman, (4) Gebe develer kendi başlarına bırakıldığı zaman ⁴, (5) Vahşi hayvanlar birarada toplandığı zaman ⁵, (6) Denizler birbirine karışıp kaynadığı zaman ⁶, (7) Nüfus, çift olduğu zaman ⁷, (8-9) Diri diri gömülen kız hakkında «— Hangi suçundan dolayı öldürülmüş» diye sorulduğu zaman, (10) A'mal defterleri açıldığı zaman, (11) Gökler büküldüğü zaman ⁸, (12) Cehennem alevlendiği zaman, (13) Cennet, cennetliklere yaklaştırıldığı zaman, (14) Herkes ne hazırlamışsa onu

¹ Mekke'de nazıl olmuş (29) âyettir. ² Zilyası kalmadığı zaman. ³ Veya sünlükte olduğu zaman. ⁴ Develer çöl Arapları için pek kıymetli olmakla kendi başlarına bırakılması pek büyük hâdiseye delâlet eder. ⁵ Korkularından açlığı unuttukları veya her taraftan toplandıkları zaman. ⁶ Veya kuruduğu zaman veya ateş kesildiği zaman. ⁷ Herkes kendi eşyle yoldaş olduğu zaman, zalim zalime, fâsik fâ-

bilecek. (15-16-17-18) Geri giden, seyreden, gizlenen ⁹, yıldızlara, kararmaya başlayan geceye, ağaran tan yerine andım olsun ki, (19) Kur'an pek kıymetli, kuvvetli, (20) Arş sahibinin yanında vekarlı olan, (21) Peygamberler arasında kendisine itaat olunan, vahiy hususunda da emin olan bir elçinin sözüdür ¹⁰. (22) Sizinki divane değildir. (23) * O, elçiyi el ayak yetiştirecek yüksek bir kenarda görmüştü. (24) O, gayp işinde töhmet altında değildir ¹¹, (25) Kur'an'da kovulan şeytanın sözü değildir ¹², (26) Artık nereye gidiyorsunuz? (27-28) Kur'an bütün cihana, sizden doğru davranmak dileyen kimseye bir öğüttür. (29) Siz doğru davranmayı dilemezsiniz, meğer ki âlemlerin Rabbi olan Tanrı sizin hak tarafa olan meylinize mebnî doğru davranmayı dilemiş olsun.

sıkla. Veya mü'minler hâzîrlerle, kâfirler devlerle veya ruhlar bedenlerle birleştiği zaman. ⁹ Veya yerlerinden oynadığı zaman. ¹⁰ Güneşin ziyası altında gidenen, geceleri görünen seyyar yıldızlara. ¹¹ Yani Cibrail Aleynisâlem'in tebliğ ettiği vahiydir. ¹² Veya cimri değildir. ¹³ Yani falcık değildir, büyü değildir.

İNFİTÂR SÜRESİ [2]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gök yarıldığı zaman, (2) Yıldızlar dağıldığı zaman, (3) Denizler kaynayıp aktığı, hepsi bir deniz olduğu zaman, (4) Mezarlar alt üst edildiği zaman, (5) Herkes gönderdiği ve arkasında bıraktığı işleri bilecek. (6 - 7 - 8) İnsan! Kerim olan, seni yaratıp düzelten, sana i'tidal veren, dilediği veçhile sana kılık, kıyafet veren Rabbine karşı seni hangi şey gurura düşürdü? (9) Yok, yok. Mağrur olmuyorsunuz, belki cezayı ⁴ yalan sayıyorsunuz. (10) Üzerinizde bekçiler, (11 - 12) Pek kıymetli kâtipler vardır ki yaptıklarınızı bilirler. (13) Muhakkak ki iyiler halis nimette, (14) Masiyete dadananlar da yakıcı ateş içinde buluna-

¹ Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir.² İşlediği, işlemediği.³ Bu nasıl iş! Şükredecek yerde nankör kesildin.

SÜRETÜL'İNFİTÂR

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) izsemâümfetaret (2) ve izelkevâki-bünteseret (3) ve izelbihârü fücçiret (4) ve izelkubûrû bu'siret (5) alimet nefsün mâ keddemet ve aharet' (6) yâ eyyü-he'l-insânü mâ garreke birabbilkeriymî (7) elleziy halakake fesevâke fe adeleke (8) fiy eyyi sûretin mâ şâe rekkebek (9) kellâ bel tükezzibüne biddiyn (10) ve inne aleyküm lehâfizîne (11) kirâmen kâtibiyne (12) ya'lemüne mâ tef'alûn (13) innel'ebrâre lefiy na'ym (14) ve innelfücçâre lefiy cahıym (15) yaslevehnâ yevmeddiyn (16) ve mâ hüm anhâ bi-gaâbiyn (17) ve mâ edrâke mâ yevmüddiyni (18) sümmâ mâ edrâke mâ yevmüddiyn (19) yevme lâtemlikü nefsün linefsin şey'â, vel'emrû yevmezin lillâh.

SÜRETÜLMUTAFFİFİNE

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) veylün ilmutaffifiyne (2) elleziyne izektâlû alennâsi yestevfüne (3) ve izâ kâlühüm ev ezenühüm yuhsirûn (4) elâ yezunnu ülâike ennehüm meb'ûsüne (5) liyevmin azıymın (6) yevme yekuümün-nâsü lirabbil'âlemiyn.

caklar. (15) Ceza günü O'na varacaklar. (16) Onlar, O'ndan ayrılacak değildirler. (17) Ceza günü nedir? Bilir misin? (18) Yine derim ki ceza günü nedir? Bilir misin? (19) O gün, hiç kimse hiç bir kimse için hiç bir yardıma mâlik olamayacak. O gün, buyurultu ancak Allah'ın olacak.

MUTAFFİFİN SÜRESİ [3]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ölçek ve tartıya hile katanların vay haline? (2) Onlar ki, haktan aldıkları zaman tam ölçüp ahırlar. (3) Bilâkis halk için ölçtükleri veya tarttıkları zaman eksik tartarlar. (4 - 5) Onlar, dehşetli bir gün için dirileceklerini bilmiyorlar öyle mi? (6) O gün halk âlemlerin Rabbi huzurunda duracaklar.

⁴ Veya din-i İslâm.⁵ Mekke'de nâzil olmuş (36) âyettir.

(7) kellā inne kitābēl'fuccārī lefīy sicciyīn
(8) ve mā edrākē mā sicciyīn (9) kitābūm
merkuūm (10) yevlūn yevmeizīn lilmū-
kezzibīyine (11) elleziye yūkezzibū bīhī
yevmiddiyīn (12) ve mā yūkezzibū bīhī
ilā kullū m'u'adin esīmyīn (13) izā tū
lā aleyhī āyātūnā kāale esatūrūl'evve-
lyīn (14) kellā bel rāne alā kulūbīhīm
mā kānū yekšibūn (15) kellā innehūm
an rabbīhīm yevmeizīn lemāhūbūn (16)
sūmme innehūm lesālūlcahyīm (17) sū-
me yekāālū hazzelezy kūtūm bīhī tū-
kezzibūn (18) kellā inne kitābēl'ebārī
lefīy ilīyyīyīn (19) ve mā edrākē mā ilīy-
yūn (20) kitābūm merkuūmūm (21) ye-
hedūhūl'makrrebūn (22) inne'l'ebārē
lefīy na'yīmīn (23) al'e'rākī yanzūrūe
(24) ta'rīfū līy vūcūhīhīm nadraten'na'y-
(25) yūskavne min rahīyūn māhū-
tūm (26) hīāmūhī mīsk, ve fī zālīke
fetyenā'afesīl'mūtenāfīsūn (27) ve mīzā-
cūhū min tesnīymīn (28) ayyen yevrebbū
bīhēmulkarrebūn (29) innelleziye ecre-
mū kānū minnelleziye āmenū yadhakūne
(30) ve izenkaalezy ilā ehlīhīmūnkalebū
(31) ve izā merrū bīhīm yevtēgāamezūne
fekthīlye (32) ve izā re'evhūm kāālū in-
ne hāūlūl ledālūn (33) ve mā ūrslū aley-
hīm hāfīzyūn (34) felyevmeelleziye āme-
nū minel'kūfārī yadhakūne.

كَلَّا إِنَّكَ يَا ابْنِ آدَمَ لَبِئْسَ بِنْتُهُ ۖ وَكَذَّابٌ مَجْهُونٌ ۚ كَذَّبَ
 مَرْوَمٌ ۖ وَتَوَلَّوْا بِلِقَائِكُنَّ أَبْنَاءَ اللَّهِ كَزَيْنَاتٍ مُّوَسَّوَاتٍ ۚ
 مَا كُنَّ إِلَّا نَجَسٌ مُّتَبَايِعًا ۚ وَآتَانَا عَلَيْهِمُ آتَانَا كَمَا آتَيْنَا
 الْأَوَّلِينَ ۚ كَلَّا لَئِنْ عَلَيْنَا لَوْلَاهُمْ مَكَانًا لَّيَكْبُتُنَّ ۚ كَلَّا
 إِنَّمَا عَرَضَتْهُمُ وَعْدُ اللَّهِ لِيُخَيَّرُوا ۚ ثُمَّ رَأَوْا وَصَالَ الْجَحِيمُ ۚ
 ثُمَّ قِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ يَزِيدُكُمْ يُؤْمِنُونَ ۚ كَلَّا إِنَّكَ يَا ابْنُ آدَمَ
 لَبِئْسَ عَلِيٍّ ۚ وَمَا ذُرِّيَّتُكَ مَاعِلُونَ ۚ كَذَّبَ مَرْوَمٌ ۖ فَنَسِئِدُ
 الْعَرْشُونَ ۚ إِنَّا لَأَعْلَمُ لَوْلَا يُؤْمِنُونَ ۚ عَلَى الْأَوَّلِينَ نَظَرُونَ ۚ
 تَعْرِفُونَ فِي وُجُوهِهِمْ نَصْرَةَ الْفَتَنِ ۚ يَنْتَقِبُونَ مِنْ رِجْوَى
 عِزِّهِمْ ۚ حَتَّىٰ مَاتَ وَشَلَّ ۚ وَفِي ذَلِكَ لَأَعْلَامٌ لِّمَا تُشْرِكُونَ ۚ
 وَمَرَّاجُهُمْ مِنْ تَحْتِهَا يَكْشِفُونَ ۚ عَنَّا يُشِيرُهَا إِلَى الْغَنِيِّ ۚ لَئِنْ
 الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا لَازِلِينَ أَمْثَلُ ضَعْفُوكَ ۚ وَإِلَّا مَرْوَمُ يَعْلَمُ
 يَعْلَمُونَ ۚ وَإِذَا الْغُلَّيْلُ أَهْلَاهُمْ انْقَلَبُوا ۚ وَكُنَّ فِي نَجْوَا
 زَاوَاهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَأَصْحَابُ لُؤْلُؤٍ ۚ وَمَا زِينَتُهُمْ إِلَّا عِطَافٌ
 حَافِظِينَ ۚ فَلَا يُؤْمَرُ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا بِتِلْكَ الْأَمْثَلِ ۚ يَضَعُوكَ ۚ

(7) Yok yok, böyle yapılamaz, çünkü masiyete dadananların amel defteri "Siccıyn" dedir. (8) "Siccıyn" nedir, bilir misin? (9) O, yazılımsı bir defterdir. (10-11) O gün yalan sayanların vay hal ne! Onlar, ceza gününü yalan sayarlar, (12) O günü ancak günahda düşkün, mütevaciz olan herkes yalan sayar, (13) Ona âyetlerimiz okunduğu zaman — Bu eskilerin efsaneleridir! der. (14) Yok yok. Dedikleri gibi değildir, belki 2 onların kazandıkları masiyetler kableri üzerinde pas tutmakla onu inkâr etmişlerdir. (15) Yok yok.. Dedikleri gibi değildir 3 o gün onlar, Rablerini görmeden men oluncaklar. (16) Sonra yakıcı ateşe yuvarlanacaklar. (17) Orada kendilerine — İşte yalan saydığınız azap budur! denilecek. (18) Yok yok, yalan sayamazsınız çünkü 4 iyilerin amel defteri 'illıyyıyn' dedir. (19) 'İllıyyıyn' nedir? Bilir misin? (20) O yazılımsı bir defterdir. (21) Allah'a

yakın olan melekler onu hazır bulunduracaklar, içindekini şahadet edecekler. (22) İyiler yok mu, onlar halis nimet içinde olacaklar, (23) Tahtlar üzerinde seyredecekler. (24) Sen, yüzlerinde nimet ve saadetin revnakını görünce cennetlik olduklarını tanıyacaksın. (25) Onlara mühürlü saf ve halis şarapın içirilecek. (26) Mührü açılınca mis kokacak ⁵, rağbet edenleri süsüne buna rağbet etsinler.. (27) Ona «Tesnim» suyu katalacak, (28) Tesnim bir kaynaktır ki ondan Allah'ın yakın olanları içecekler. (29) Günahkârlar yok mu, onlar mü'min olanlara gürlelerdi. (30) Onlara uğradıkları zaman birbirine kaşırlayle gözleriyle işaret edip istihza ederlerdi. (31) Ailelerine döndükleri zaman neşe içinde dörnerlerdi. (32) Mü'minleri gördükleri zaman «Bunlar sapık kimseler» derlerdi. (33) Bunlar mü'minler üzerine görüp gözetici gönderilmedi. (34) Bugün mü'minler de kâfilere gülecekler.

¹ Veya evet, evet böyledir.

² Yahut elhak böyledir ki...

² Yahut evet, evet.

⁴ Yahut evet, evet.

⁸ Veya sonunda içenlere bıkkınlık vermeyecek.

(35) alel'erâiki yanzurûn (36) hel süvvi-belküffârü mâ kânü ye'âlnü.

SÛRETÜL'İNSİKAK

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) izersemâünşakkat (2) ve ezinet lirabbihâ ve hukkat (3) ve izel'ardu müddet (4) ve elkat mâ fiyhâ ve tehallet (5) ve ezinet lirabbihâ ve hukkat (6) yâ ey-yühel'insânü inneke kâdhun ilâ rabbıke kedhan femülâkıyh (7) fe'em mâ men üttiye kitâbehü biyemiynihî (8) fesevfe yuhâsebü husâben yesiyrin (9) ve yenkalibü ilâ ehlihî mesrürâ (10) ve emmâ men üttiye kitâbehü verâe zahrihi (11) fesevfe yed'ü sübüren (12) ve yaslä sa'ıyrâ (13) innehü kâne fiy ehlihî mesrürâ (14) innehü zanne en len yahûr (15) belâ, inne rabbehü kâne bihi basıyrâ (16) felâ uksimü bişşefakı (17) velleyli ve mâ veseka (18) velkameri izetteseka (19) leterkebünne tabekan an tabak (20) femâ lehüm lâ yü'minüne (21) ve izâ kurie aleyhimülkur'ânü lâ yescüdün (22) belil-lezlyne keferü yükezzibüne (23) vallahü a'lemü bimâ yü'üne (24) febeşşirhüm bi'azâbin ellıym (25) illellezlyne âmenü ve amilüssâlihâti lehüm ecrün gayrü memnün.

(35) Tahtlar üzerinde onları seyredecekler, (36) Kâfirlerin cezası yaptıkları fiillere göre oldu mu? (Evet olmuştur.)

İNSİKAK SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Gök yarıldığı zaman, (2) Rabbine yarılmak hususunda kulak verdiği zaman ki —gök buna lâyıktır— (3) Yer uzanıp dümdüz olduğu, (4) İçindekilerini atıp boşaldığı zaman, (5) Rabbine bu hususta kulak verdiği zaman ki —yer buna lâyıktır— herkes ne yapmışsa onu bilecek. (6) İnsan! Rabbine kavuşuncaya kadar işinde öyle çalışıyorsun, öyle çalışıyorsun ki, artık O'na kavu-

şacaksın. (7) Amel defteri sağ eline verilen kim-senin (8) Hesabı kolay görülecek ², (9) O ailesi-ne sevinçle dönecek, (10) Amel defteri arkasından verilen kimseye gelince (11) O, kendisine beddua edip helâkını özleyecek, (12) Alevli ateşe atılacak. (13) Çünkü o, dünyada ailesi arasında sevinç içindeydi ³. (14) Hesap için asla dönmeyecek zannediyordu. (15) Elbette o, hesap için dö-necek, çünkü Rabbi onu görür. (16 - 17 - 18) Ala-ca karanlığa ⁴, geceye ve onun istirahat için topladığı mahlûkata, ışığı kemal bulmuş ay'a adım olsun ki, (19) Siz elbette halden hale uğrayacak-sınız. (20) Artık ne oluyor da onlar iman etmi-yorlar? (21) Kur'an okunduğu zaman ona kapan-mıyorlar? (22) Hayır, kâfir olanlar onu yalan sa-yarlar. (23) Allah da kalblerinde sakladıklarını herkesten iyi bilir. (24) Artık onlara acıklı bir azap müjdele. (25) Şu kadar ki mü'min olup iyi amel işleyenler için ardı arası kesilmeyecek ⁵ mükâfat vardır.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (25) âyettir.

² Amelî kendisine gösterilecek.

³ Zevk ve safa ile vakit geçiriyordu.

⁴ Veya gün batıktan sonra kızıllığa.

⁵ Veya başa kakılmayacak.

SÛRETÜLBURUC

Bismillâhırrahmânırrahıym

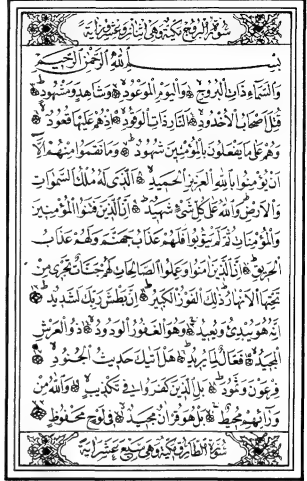
(1) vessemâi zâtılbürücü (2) velyevmil-mev'ûdi (3) ve şâhidin ve meşhûd (4) kutile ashâbül'uhdûdi (5) ennâri zâtılve-kuûd (6) iz hüm aleyhâ ku'ûdün (7) ve hüm alâ mâ yef'alûne bilmü'miniyne şü-hûd (8) ve mâ nekamû minhüm illâ en yu'minû billâhıl'azîzılhamıydı (9) elle-ziy lehü mülküssemâvâtı vel'ard, vallahü alâ külli şey'in şehıyd (10) innelleziyne fetenülmü'miniyne velmü'minâtı sümme lem yetübü felehüm azâbü cehenneme ve lehüm azâbülhariyk (11) innelleziyne âmenü ve amilüssâlihâtı lehüm cennâtün tecrı min tahtihel'enhâr, zâlikelfevzül-kebiyr (12) inne batşe rabbike leşedıyd (13) innehü hüve yüddü ve yu'ıyd (14) ve hüvelgafurülvedüdü (15) zül'arşılme-ciydü (16) fa 'âlin ilmâ yüriyd (17) hel etâke hadıysülcündü (18) fir'avne ve se-mûd (19) belilleziyne keferû fiy tekziyb-ın (20) vallahü min yeraihim muhiyt (21) bel hüve kur'anün meciydün (22) fiy levhın mahfûz.

BURÜC SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahim

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Burçları bulunan gök hakkı için, (2) Vaadolu-nan gün ² hakkı için, (3) Şehadet edenle şahadet olunan şey ³ hakkı için (4-5) Çırayla tutuşmuş ateşlerle dolu hendek yapanların canları çıksın. (6) Hani onlar ateş etrafında oturmuşlar, (7) Mü'min-lere yaptıkları işkenceyi temaşa etmişlerdi de yi-ne acınamışlardı. (8-9) Onların mü'minler hak-kindaki üç almaları ⁴ mahza berikilerin galib-i yekta olan, övülen, göklerin ve yerin mülkü ken-disinin olan Tanrı'ya iman etmelerinden ileri gel-miştir. Allah her şeyi hâzir ve nâzırdır. (10) Erkek ve kadın mü'minleri dinlerinden döndürmek eme-

liyle işkenceye düşürdükten sonra tövbe etmeyenler yok mu, onlar için Cehennem azabı, yakıcı azap vardır. (11) İman edip iyi amel işleyenler yok mu, onlar için ağaçları altında ırmaklar akar uçmaklar (Cennetler) vardır. İşte büyük kurtuluş budur. (12) Rabbinin zalimleri kavrayıp tutması şiddetlidir ⁵. (13) Halkı O, yoktan var eder, yenedi O yaratır. (14) Yarılgayan (bağışlayan), mutileri seven O'dur. (15) Şanlı arşın sahibi yine O'dur. (16) O, ne murat ederse onu işler. (17-18) Askerlerin, Firavun ve Semud'un kıssalarını haber aldın ya. (19) Hayır, kâfir olanlar seni ve Kur'an'ı yalan saymadadırlar. (20) Allah da on-ları arkalarından kuşatır ⁶. (21) Öyle değil, yalan saydıkları bu Kur'an şanlı bir Kur'an'dır. (22) Levh-i Mahfuz'da yazılıdır.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (22) âyettir.

² Bedir veya kıyamet günü.

³ Her hafta hazır olan Cuma günü ile mü'minlerin hac için hazır oldukları Arife günü veya kıyamette hazır olan mahlukatla o günde vâkı olan acayıp ve garalıp. Allah'la

kıyamet günü - peygamberlerle ümmetleri gibi.

⁴ Veya mü'minleri 'ta'lip etmeleri.

⁵ Onları akla gelmez azaba çarpar.

⁶ Elinden kurtulamazlar.

(16) bel tû'sirûnelhayâteddünyâ (17) vel'âhîretü hayrûn ve ebkaâ (18) inne hâzâ lefeyssuhufil'ülâ (19) suhufi îbrâhiyme ve mûsâ.

SÛRETÜLGAŞİYEH

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

(1) hel etâke hadîsüsülgaâşiye (2) vücûhün yevmeizin hâsî'atûn (3) âmiletün nâsibetün (4) teslâ nâren hâmiyeten (5) tûskaâ min aynın âniyeh (6) leyse lehüm ta'âmün illâ min dâriy'n (7) lâ yûsminü ve lâ yugniy min cu' (8) vücûhün yevmeizün nâ'imetün (9) lisa'yihâ râdiyetün (10) tiy cennetün âliyetün (11) lâ tesma'u fiyhâ lâgiyeh (12) fiyhâ aynün câriyeh (13) fiyhâ sürürün merfû'atûn (14) ve ekvabün mevdû'atûn (15) ve nemâriku masfûfetün (16) ve zerâbiyyü mebsûseh (17) efelâ yanzurûne ille'l'iblî keyfe hulikat (18) ve illesemâi keyfe rufî'at (19) ve illel'cibâlî keyfe nusibet (20) ve ille'ardı keyfe sütihat (21) fezekkir innemâ ente müzekkir (22) leste aleyhim bimusa'yatır (23) illâ men tevellâ ve kefere (24) feyü'azzibühullahül'azâbel'ekber (25) inne ileynâ iyâbehüm (26) sümme inne aleynâ hisâbehüm.

(16) Hayır, siz dünya diriliğini âhirete tercih edersiniz. (17) Halbuki âhiret dünyadan daha hayırlı ve daha devamlıdır. (18) Bu sözler evvelki sayfalarda, (19) İbrahim ve Musa sayfalarında vardır.

GAŞİYE SÛRESİ [1]

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Felâketi cihana şâmil olan ² kıyamet haberini aldın ya? (2) O gün birtakım yüzler kararacak, (3) İşlek ve yorgun olacak ³, (4) Onlar kızgın ateşe atılacak, (5) Ona kaynar kaynaktan su içirilecek. (6) Onlar için 'Dâri' denilen yiyecekten başka bir şey ⁴ bulunmayacak, (7) O, ne semirtir, ne açlığı giderir. (8-9) O gün birtakım yüzler de

ter-ü taze, beşuş olacak, dünyadaki çalışmalarından hoşnut olacak, (10) Derecesi âli Cennette bulunacak, (11) Orada boş söz işitmeyecek, (12) Orada akar çeşmeler olacak. (13) Yüce tahtlar ⁵, (14) Konulmuş sürâhiler, (15) Dizilmiş yastıklar, (16) Serilmiş âlâ döşemeler bulunacak. (17) Onlar, develerin nasıl yaratıldığına, (18) Göğün nasıl kaldırıldığına, (19) Dağların nasıl dikildiğine, (20) Yerin nasıl yayıldığına bakmıyorlar mı? ⁶. (21) Artık onlara öğüt ver. Çünkü sen ancak bir öğüt vericisin. (22) Yoksa üzerlerinde murakıp değilsin. (23) Şu kadar ki her kim yüz çevirir, kâfir olursa, (24) Allah onu en büyük azapla ta'zip eyler, (25) Şüphesiz ki onların dönüşleri bizedir. (26) Hesaplarını görmek yine bize aittir.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (26) âyettir.

² Veya cihani heybetiyle bîhuş eden.

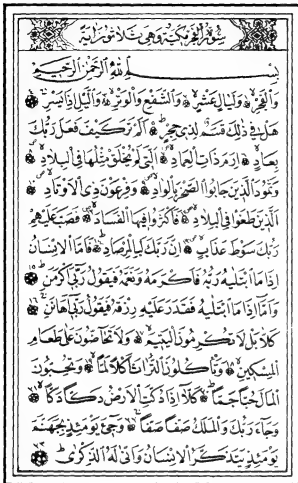
³ Çok meşakkatli işlerde bulunacak, yorulacak. Boyunlarına tok'lar geçecek, Cehennemne sürülecekler.

⁴ Kedi tırnağı gibi öyle fena kokulu bir dikkendir ki

ona hayvan yaklaşamaz. Nazm-ı Kerim'de dünyada maldın olan bir şeyle misal getirilir.

⁵ Veya köşkler.

⁶ Artık nasıl kıyameti inkâr ediyorlar?

FECR SÜRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Sabah hakkı için, (2) On gece ² hakkı için, (3) Çift hakkı için, tek hakkı için ³, (4) Gelip geçen gece hakkı için ⁴, (5) Kâfirlere azap edeceğim. Bunda akıllılar için yemin yok mudur? ⁵ (6) Rabbinin Âd kavmine, yani İrem cemaatine yaptığını görmedin mi? (7) İrem, yüksek sütunlu bir şehirdi ⁶, (8) Şehirler arasında onun bir misli ⁷ yaratılmamıştı. (9) Derede kayalarlı oyup evler yapan Semud kavmine, (10) Kazıklı Firavun'a da ne yaptı? (11) Bunlar yeryüzünde taşmışlar, (12) Pek çok fesat çıkmışlardı. (13) Bunun üzerine Rabbin onlara azap kamçısı döküldü ⁸. (14) Çün-

SÜRETÜLFECR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) velfecri (2) ve leyâlin aşşrin (3) veş-şefâ velvetri (4) velleyli izâ yesr (5) hel fiy zâlike kasemün ilzly hıcr (6) elem tere keyfe fe'ale rabbükü bî'adin (7) ireme zâtıl'mâdi (8) elletiy lem yuhlak mislühâ fiylbilâd (9) ve semüdelleyzine câbüssahre bilvâdi (10) ve fir'avne ziy'l-evtâdi (11) elleziyne tagav fiylbilâdi (12) fe'ekserü fiyhel fesâde (13) fesabbe aleyhim rabbükü sevta azâb (14) inne rabbeke lebilmırsâd (15) fe'emmel'insânü izâ mebtelâhü rabbühü fe'ekremehü ve na'amehü feyekuülü rabbıy ekremen (16) ve emmâ izâ mebtelâhü fekadere aleyhi rızkahü feyekuülü rabbıy ehânen (17) kellâ bel lâ tükrimünelyetiyme (18) ve lâ te'hâddüne alâ ta'âmilmsikiyni (19) ve te'külünettürâse eklen lemnen (20) ve tühubbünelmâle hubben cemmâ (21) kellâ izâ dükketil'ardü dekken dekken (22) ve câe rabbükü velmelekü saf fen safâ (23) ve ci'ye yevmeizin bicehenneme yevmizin yetezekerül'insânü ve ennâ lehüzzikrâ.

kü Rabbin görüp gözetmektedir. (15) Her ne zaman insanı Rabbi deneyip de ağırlar, nimetine nâil ederse Rabbim beni ağırladı der de şükür etmez, (16) Bilâkis her ne zaman onu deneyip rızkını darlaştırırsa, sabır etmeyip Rabbim beni hor kıldı der. (17) Yok yok, böyle demeyin. Belki sizin başka suçunuz da vardır, siz yetimi ağırlamıyorsunuz, (18) Yoksula yiyecek vermeye bir-birinizi ayartmıyorsunuz, (19) Helâl haram demeyip mirasları yer durursunuz ⁹, (20) Malı, üzerine düşkün bir halde seversiniz. (21) Yok yok, bunlardan vaz geçin ¹⁰, yer dağılıp parça parça olunca, (22) Rabbin gelip melekler mahşerde saf saf durunca, (23) O gün Cehennem yakın bir yere getirilince işte o gün insan günahını hatırlayacak, lâkin o hatırlama neye yarayacak!

¹ Mekke'de nâzil olmuş (30) âyetler. ² Zühicenin ilk on gününün geceleri veya Ramazan'ın son on geceleri. ³ Çift rekâtı namaz, tek rekâtı namaz veya Zühicenin dokuzuncu ve onuncu günleri veya gökle yer, denizle kara, saadetle şekavet... vs. gibi çift şeyler hakkı için. ⁴ Yahuz. Müddetle geçesi. ⁵ Nazm-ı Kerim, Arap âdeti üzere nâzil olmakla birçok anıların hâvi oluyor. Bir şey te'kid olunca; zaman ant ile irat olunur. Anılar Araplarca muaz-

zam addolunan masnuat hakkında vârit olur. Ant olunan şeyler ya fazileti veya bir menfaati muhtevi olur. Akıl olanlar bu yemin olunan şeylerin azametini bakıp Kudret-i Bâri'yi anırlar. ⁶ Veya İrem'ülir tri yarıyıldar veya otakları vardı. ⁷ İrem gibi bir şehir veya İrem cemaati gibi tri yarı adamlar. ⁸ Arap şivesi üzere vârit olmuştur: Şiddetli azaba, türlü türlü azaba uğrattı, demektir. ⁹ Kadınlar, çocuklara miras vermezsiniz. ¹⁰ Veya evet, evet.

(24) yekuûlü yâ leyteniy kaddemtü liha-yâtîy (25) feyevmeizin lâ yû'azzibü azâ-behü ehadün (26) ve lâ yûsiku ve sâkahü ehad (27) yâ eyyetühennefsülmutmainne (28) ırcı'ıy ilâ rabbiki râdiyeten mardıy-yeh (29) fedhuliy fiy ibâdiy (30) vedhu-lyi cennetiy.

SÜRETÜLBELED

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) lâ uksimü bihâzelbeledi (2) ve ente hullün bihâzelbeledi (3) ve vâlidin ve mâ velede (4) lekad halaknel'insâne fiy ke-bed (5) eyahsebü en len yakdire aleyhi ehad (6) yekuûlü ehlektü mâlen lübüdâ (7) eyahsebü en lem yerehü ehad (8) elem nec'al lehü ayneyni (9) ve lisanen ve şefeteyni (10) ve hedeynâhünnecdeyn (11) felaktehamel'akabete (12) ve mâ edrâke mel'akabeh (13) fekkü rekabetin (14) ev it'âmün fiy yevmin ziy mesgabetin (15) yetiymen zâ makrebetin (16) ev miskiyye zâ metrebeh (17) sümme kâne minelleziyye âmenü ve tevâsav bissabri ve tevâsav bilmerhame (18) ülâike ashâbülmeymeneh (19) velleziyye keferü biâyâtinâ hüm ashâbülmüş'eme (20) aleyhim nârün mü'sade.

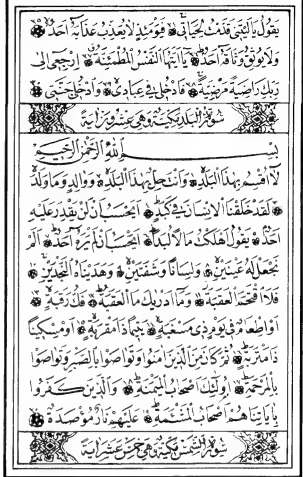
(24) «— Vah vah! Keşki bu hayatım için önden iyi bir amel göndermiş olsaydım!» diyecek. (25) O gün Allah'ın azabı gibi hiç bir kimse azap edemez, (26) Hiç bir kimse âsileri O'nun gibi zincire vuramaz. (27) Mü'minlere şöyle denecek: «— Ey emin ve mutma'in olan nefis! (28) Sen hoşnut, o da senden hoşnut olarak Rabbine dön. (29) Has kulların zümresine gir. (30) Onlarla beraber Cennetime gir.

BELED SÛRESİ [1]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Bu şehire yemin ederim ki, (2) Sen bu memlekette mukimsin ², (3) Ata'ya ve kendisinin zürriyetine de ³ yemin ederim ki (4) Elbette biz in-

sanı meşekkat içinde yarattık. (5) Âsi olan insan hiç bir kimsenin kendisine gücü yetmez mi ⁴ zannediyor? (6) O «— Peygamber aleyhinde ⁵ birçok para sarfettim» diyecek. (7) O insan hiç bir kimse kendisini görmemiş mi ⁶ zannediyor? (8) Biz ona iki göz, (9) Bir dille iki dudak vermedik mi? (10) Biz ona iki yüksek yolu ⁷ gösterdik. (11) İşte o sarp yokuşu geçemedi, (12) Sarp yokuşu nedir? Bilir misin? (13) O, kul azat etmek, (14) Yahut aklık gününde, (15) Hısımlardan bir yetimi, (16) Yahut yerde sürünen bir yoksulu doyurmak, (17 - 18) Sonra da iman edip birbirine sabır ve sebat ve merhametle tavsiyede bulunanlardan olmak. İşte sağ tarafa geçecek olanlar böyleleridir. (19) Âyetlerimizi tanımayanlar ise sol tarafa geçecekler. (20) Onların her taraflarını ateş kaplayacak ⁸.

¹ Mekke'de nâzil olmuştur, (20) âyettedir. ² Yahut Mekke'de harbetmek sana helâldir veya Mekke'ye gireceksin, Kureyş elinde zebun olacak. ³ Yani ata'nı İbrahim'e İsmâ'il'e ve sana. Veya Âdem'e oğullarına. ⁴ Hiç bir fert, hatta Allah da ona azap edemez mi? ⁵ Veya gösteriş olmak,

İftihar etmek üzere. ⁶ Hiç bir fert hatta Allah onu görmez de kalbinekini bilmez mi? ⁷ Hayır ve şer, küfür ve iman yollarını. ⁸ Öyle kaplayacak ki içine ne hava girebilecek, ne de oradan duman çıkabilecek.

(15) lâ yaslahâ ille'l'eşkaâ (16) elleziy kezzebe ve teveλλά (17) ve seyyüennebü-hel'etkaâ (18) elleziy yu'tiy mâ lehü ye-tezekkâ (19) ve mâ liehadin indehü min ni'metin tüccâ (20) illebtigaâe vecchi rabbihil a'lâ (21) ve lesevfe yerdâ.

SÛRETÜDDUHÂ

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) vedduhâ (2) velleyli izâ secâ (3) mâ vedde'ake rabbüke ve mâ kalâ (4) ve le'l-âhretü hayrün leke minel'ülâ (5) ve lesevfe yu'tiye rabbüke feterdâ (6) elem yecidke yetiymin feâvâ (7) ve vecedeke dâllen fehedâ (8) ve vecedeke âilen feagnâ (9) fe'emmeyetiyme felâ takher (10) ve emmessâile felâ tenher (11) ve emmâ bini'meti rabbike fehadis.

SÛRETÜL'İNŞİRAH

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) elem neşrah leke sadrek (2) ve vedagñâ anke vizreke (3) elleziy enkada zahrek (4) ve refa'nâ leke zikrek (5) fahne ma'al'usri yüsen (6) inne ma'al-usrı yüsrâ (7) felzâ feragte fensab (8) ve ilâ rabbike fergab.

(15-16) Oraya ancak hakkı yalan sayıp ondan yüz çeviren bedbaht kimse girer. (17-18) Sakınan, özü Allah yanında pâk olur diye malını veren, o ateşten uzak düşecek. (19) O, nimetine mukabil hiç bir kimseden mükâfat beklemez. (20) Ancak yüce olan Rabbinin hoşnutluğunu ele geçirmek için böyle yapar. (21) O hoşnut olacaktır.

DUHÂ SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Kuşluk vakti hakkı için, (2) Sakin olup karanlılığı çöken gece hakkı için, (3) Rabbin seni bırakmadı, düşman da tutmadı. (4) Elbette âhiret sana dünyadan hayırlıdır. (5) Elbette Rabbin sana ihsan edecek, sen de hoşnut olacaksın. (6) Seni yetim buldu da yurt vermedi mi? (7) Seni

yolunu şaşırmış gördü de doğru yola götürmedi mi? ² (8) Seni fakir buldu da zengin kılmadı mı? ³ (9) Sakin yetime zulüm ve kötü muamelede bulunma, (10) Sakin dilenen kimseyi azarla kovma, (11) Fakat Rabbinin nimetini gizlemeyip haber ver, halka bildir.

İNŞİRAH SÛRESİ [4]

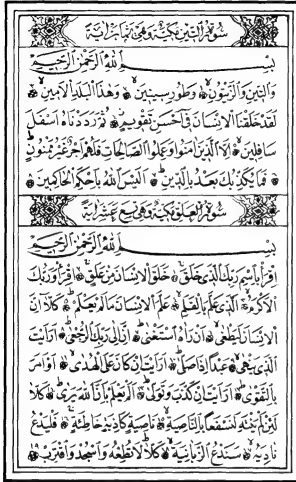
Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Senin göğsünü geniş kılmadık mı? ⁵ (2-3) Biz, belini bükten ağırlığı üzerinden kaldırdık ⁶. (4) Namını yükselttik ⁷. (5) Her güçlkle beraber kolaylık vardır. (6) Yine derim ki her güçlkle beraber kolaylık vardır. (7) Bir işi bitirince başka bir işle meşgul ol. (8) Her işinde ancak Rabbinin niyaz eyle.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (11) âyettir. ² Sen ahkâm-ı ger'iye'yi bilmiyorsan sana Kitap vermedi mi? ³ Veya peygamberlik zenginliğini vermedi mi? ⁴ Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. ⁵ Kaldık da peygamberliğin ağır teklifi-

nî, müşriklerin eza ve cefalarını yükündin, kalbin hikmetle doldu. ⁶ Peygamberlik yükünü hafiflettik. ⁷ Adın, sanın her yere yayıldı, pâyân yükseldi. Şerefün arttı.

TİN SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) İncir Hakkı için, zeytin hakkı için, (2) Turûsına hakkı için, (3) Bu emniyetli memleket hakkı için ², (4) Biz insanı boylu poslu, en güzel bir biçimde yarattık, (5) Sonra onu aşağının aşağısını kıldık ³, (6) Şu kadar ki mü'min olan ve iyi amel işleyen kimselerin ardi arası kesilmeyen mükâfatları vardır. (7) Ey münkir! Bu kadar öğüt ve burhandan sonra ceza hususunda seni yalan deditmeye sevk eden nedir? ⁴ (8) Allah hâkimlerin en iyi hâkimi değil midir? Elbette öyledir.

ALAK SÜRESİ [9]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Yaratan Rabbinin adıyla oku ⁶. (2) O, insa-

¹ Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. ² İncirle zeytinde menfaat, Turûsına'da fazilet bulunmakla onda layık görülür. İncirle zeytin en çok Beyt-i Mukaddeste'ye olmaları Hazret-i İsa'nın, Turûsına Hazret-i Musa'nın, emniyetli belde ve Hazret-i Peygamberin mahalleridir. Aleyhisselâm. ³ Kocalık, ihtiyarlık, dermansızlık verdim, biçimi bozuldu veya bize karşı geldi de onu Cehennem'den dibine attık. ⁴ Veya ya Muhammed! Bu kadar burhan getirdikten son-

SÜRETÜTTİYİN

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) vettiyini vezzeytânî (2) ve türî siy-niye (3) ve hâzelbeledî'emiyini (4) lekad halaknel'insâne fîy ahseni takviyimin (5) sümme redednâhü esfele sâfiliyn (6) illellezinye âmenü ve amillüssalihâti felehüm ecürn gayrümennün (7) femâ yükezzibûke ba'dü biddini (8) eleysallahü biahkemillhâkimiyin.

SÜRETÜL'ALAK

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) ikre' bismi rabbikelleziy halak (2) halakal'insâne min alak (3) ikre' ve rabbükul'ekremü (4) ellezîy allemel bilkalemi (5) allemel'insâne mâ lem ya'lem (6) kellâ innel'insâne leyatgâa (7) en reâhüstagnâ (8) inne ilâ rabbikerrüçâ (9) ere'eytelleziy yenhâ (10) abden izâ sallâ (11) ere'eyte in kâne alel'hüdâ (12) ev emere bittakvâ (13) ere'eyte in kezebe ve tevellâ (14) elem ya'lem biennallahe yerâ (15) kellâ lein lem yenthihi lenesfe'an binnâsiyti (16) nâsiyethin kâzibetin hâtehu (17) felyed'u nâdiyehü (18) sened'uzzebâniyeh (19) kellâ, lâ tüti' hü vescüd vakterib.

nı kan pıhtısından yarattı. (3 - 4 - 5) Oku. Kalemle öğreten, insana bilmediği şeyleri öğreten Rabbin, keremde erişilmeyecek bir mertebededir. (6 - 7) Evet evet ⁷, insan kendini zengin gördüğü için azar, (8) Akıbet dönüşün Rabbinedir. (9 - 10) Namaz kılmak bir kulu alıkoyma ⁸ gördün mü? (11) Ne dersin? O, doğru yolda mıydı? (12) Yoksa sakınmayı mı emrediyordu? ⁹ Ne dersin? (13) O hakkı yalan mı sanıyor? Doğrudan yüz mü çeviriyor? ¹⁰ (14) Yoksa o Allah'ın görür olduğunu bilmiyor mu? (15) Yok, yok, eza ve cefadan vazgeçsin, şâyet bundan vazgeçmezse onu mutlak, kâkülünden, (16) Yalancı ve hatakar kâkülünden çeker, ateşe atarız. (17) Artık o derneğini çağır-sın ¹¹, (18) Biz de zebanileri çağırırız. (19) Yok yok, onun dedikleri doğru değildir. Ona itaat etme. Allah'a secde et, yaklaşma sebat eyle.

ra seni yalancı sayan kimdir? ⁸ Mekke'de nâzil olmuş (19) âyettir. ⁹ Okurken Bismelle çek. ⁷ Veya haberiniz olsun ki. ¹⁰ Men'eden Ebucelik, namaz kılan da Peygamberimiz aleyhissalâmı vassallâm. ¹¹ Kendi za'mı gibi. ¹² Men' olunan zat hıdayet üzeridir, takvaya emreder. Men'eden şahıssa hem tekid eder, hem yüz çevirir. Bundan daha acayip ne vardır? gibi mânâ da anlaşılabilir. ¹³ Kavim ve kabilesini, soyunu sopunu.

SÜRETÜLKADR

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) innâ enzelnâhü fîy leyletülkadr (2) ve mâ edrâke mâ leyletülkadr (3) leyletülkadri hayrûn min elfi şehri (4) tenezzelümelaiketü verrûhu fîyhâ bi'izni rabbihim, min külli emrin (5) selâm, hiye hattâ ilfecer.

SÜRETÜLBEYYİNE

Bismillâhırrahmânırrahıym

(1) lem yekûnilleziyne keferû min ehli-kitâbi velmüşrikiyne münfekkiyne hattâ te'tiyehümülbeyyinetü (2) resûlün minal-lahi yetlû suhufen mutahhareten (3) fîyhâ kütübün kayyime (4) ve mâ teferrekalleziyne ütülkitâbe illâ min ba'di mâ câet hümlübeyyine (5) ve mâ ümrü illâ lîya' bûdullahe muhlisiyne lehüddi-yne hünefae ve yükrıymussalâte ve yü'tüz-zekâte ve zâlike diyûnulkayyime (6) innelleziyne keferû min ehlikitâbi velmüşrikiyne fîy nâri cehenneme hâlidıyne fîyhâ, üläike hüml şerrülberıyye (7) innelleziyne âmenü ve amilüssâlihâtı üläike hüml hayrülberıyye.

KADİR SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahıym

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Biz onu Kadir gecesinde indirdik ², (2) Kadir gecesı nedir bilir misin? (3) Kadir gecesı bin aydan hayırlıdır. (4) O gece melekler, bahusus ruh ³ Rablerinin izniyle her bir işle inerler. (5) O gece tan yeri ağarınca kadar selâmet devam eder.

«BEYYİNE» VEYA «LEMİYKÜN»
SÜRESİ [4]

Bismillâhırrahmânırrahıym

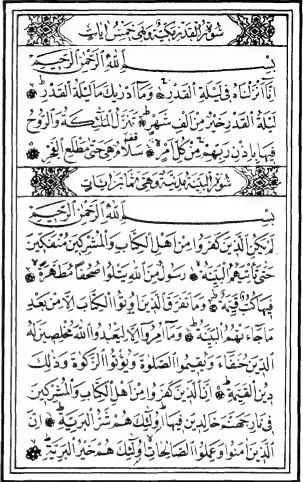
Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ehl-i Kitap'tan ve müşriklerden kâfir olanlar,

¹ Mekke'de ve Medne'de nâzil olması ihtilâfıdır (5) âyetidir. ² İndirmeye başladık. ³ Hazret-i Cibril veya er-vahı benî Âdem. ⁴ Medne'de nâzil olmuş (8) âyetidir.

⁵ Yani ahkâmı havî Kur'an'ı okuyan bir peygamber.

⁶ Müşriklerle beraber oldular. Halleri kitapsız müşrikler.

kendilerine aşikâr bir hüccet (2-3) Yani onlara Allah tarafından, dürüst-yazıları havî pâk sayfalar okur bir peygamber ⁵ gelinceye kadar dinlerinden ayrılmadılar. (4) Kitaba nâil olanlar ancak kendilerine bu aşikâr hüccet geldikten sonra tefrikaya düşmüşlerdir ⁶. (5) Halbuki onlar muvahhid-i pâk olarak, dini yalnız Allah'a tahsis ederek ibadet etmek, namazı dosdoğru kılmak ve zekâtı eda eylemekten başka bir şeyle emrolunmadılar. İşte doğru yolda bulunanların dini ⁷ budur. (6) Ehl-i Kitap'tan kâfir olanlarla müşrikler yok mu, onlar Cehennem ateşindedir, orada devamlı kalacaklardır. Onlar mahlûkâtın en azırlıdır. (7) Allah'ı iman edip iyi amellerde bulunanlara mahlûkâtın en iyileridir.

den daha fenadır. ⁷ Veya doğru dürüst din budur. Ehl-i Kitap ve müşrikler böyle bir peygamber gelinceye kadar dinimizden ayrılmayız, dedilerdi, fakat böyle bir peygamber gelince ona inanmadılar.

⁵ Yahut Allah insanın nankörlüğüne hakkıyla şahittir.

(10) ve hussile mâ fiyyusudûrî (11) inne rabbehüm bilhim yevmeizin lehabyır.

SÚRETÜLKÂRİ'A

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) elkaârî'atü (2) melkaârî'a (3) ve mâ edrâke melkaârî'a (4) yevme yekünün-nâsü kelferâşılmebsûsî (5) ve tekünülci-bâhü kel'ihnilmenfûş (6) fe'emmâ men sekulet mevâziynühü (7) fehüve fîy işşet-in râdiye (8) ve emmâ men haffet mevâziynühü (9) fe'ümühü hâviye (10) ve mâ edrâke mâhiyeh (11) nârün hâmlı-ye.

SÚRETÜTEKÂSÜR

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) elhâkümüttekâsürü (2) hattâ zürtü-mülmekaâbir (3) kellâ sefve ta'lemüne (4) sümme kellâ sefve ta'lemün (5) kellâ lev ta'lemüne ilmelyakıyn (6) letere-vünnelcahiyme (7) sümme leterevünnehâ aynelyakıynl (8) sümme letüs'elünne yev-meizin aninna'ıym.

(10-11) Yüreklerdeki sırlar meydana çıkacak; çünkü öyle bir günde Rableri her bir hallerinden haberdardır.

KARİ'A SÜRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Yürekleri yaralayan felâket. (2) Böyle bir felâket nedir? (3) Böyle bir felâketin ne olduğunu bilir misin? (4) O gün, nâs pervane gibi öteye be-riye dağılacak ², (5) Dağlar atılmış renkli yün gibi ³ olacak. (6) Her kimin terazileri ağır gelirse (7) O kimse hoşnut olacağı hayata nâil olacak, (8) Bilâkis her kimin terazileri hafif gelirse, (9) Onun başı «Hâviye» uçurumuna gelecek ⁴. (10) «Hâviye»nin ne olduğunu bilir misin? (11) O,

kızgın ateştir.

TEKÂSÜR SÜRESİ [6]

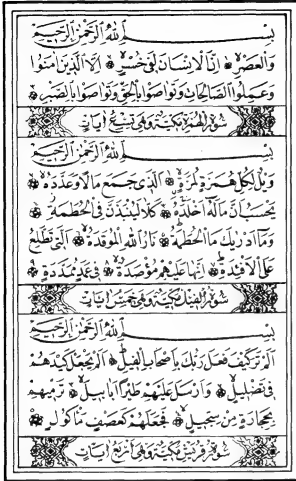
Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Çoklukla övünmek sizi oyaladı, o kadar oya-ladı ki (2) Mezarları dolaşıp ölüleri bile saydınız ⁶. (3) Yok, bunu bırakın, ne olacağını yakında bi-leceksiniz; (4) Yine tekrar ederim ki bunu bira-kın, (5) Ne olacağını yakında bileceksiniz ⁷. (6-7) Evet evet, övünmenin sonunu yakın bir bilgiyle bilseydiniz gafil olmazdınız * Cehennemi uzaktan göreceksiniz; (8) Yine tekrar ederim doğru dürüst göreceksiniz, sizi oyalayan nimetlerden yine o gün sorulacaksınız.

¹ Mekke'de nâzil olmuş (11) âyettir. ² Veya çekirge gibi birbirine karışacak. ³ Veya pamuk gibi. ⁴ Cehen-nemin dibine yuvarlanacak veya konağı «Hâviye» olacak.

⁶ Mekke'de nâzil olmuş (8) âyettir. * Veya bu hal kabir-lere defnoluncaya kadar devam etti. ⁷ Can çıkarken, bir de kabirdeyken fena akıbeti anlayacaksınız.

SÛRETÜL'ASR

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

- (1) vel'asri (2) innel'insâne lefîy husrin
(3) illeleziyne âmenû ve amilüssâlihâtî
ve tevâsav bilhakki ve tevâsav bissabr.

SÛRETÜLHÜMEZE

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

- (1) veylün liküllî hümezetin lümezetin
(2) elleziy ceme'a mâlen ve addedehü
(3) yahsebü enne mâlehü ahledeh (4)
kellâ leyinbezzenne fîyhutametî (5) ve
mâ edrâke melhutame (6) nârullahil-
mükaddetü (7) elletiy tettall'u alel'eff'i-
de (8) innehâ aleyhim mü'sadetün (9)
fîy amedin mümeddede.

SÛRETÜLFİYİL

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

- (1) elem tere keyfe fe'ale rabbükü bias-
hâbilfiyl (2) elem yec'al keydehüm fiy
tadlilîyn (3) ve ersele aleyhim tayren
ebâbiyle (4) termiyhim bihicâretin mîn
siccîyîn (5) fece'alehüm ke'asfin me'kûl.

ASR SÛRESİ [1]

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

- (1) Zaman hakkı için 2, (2) İnsan muhakkak zi-
yan içindedir 3. (3) Ziyandan kurtulanlar iman
edip iyi amel işleyenler, diğerlerine hakkı vasiyet
ettikleri gibi sabrı da vasiyet edenlerdir.

HÜMEZE SÛRESİ [4]

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

- (1) Arkadan çekıştiren, gözüyle kaşıyla eğlenen,
(2) Malı yığıp bir fırsatta sayıp duran her ferdin
vay haline! (3) O, zanneder ki yığdığı malı onu
devamlı yaşatacak. (4) Yok yok, öyle sanmasın,

- o «Hutame»ye atılacaktır. (5) «Hutame»nin ne
olduğunu bilir misin? (6) O, Allah'ın yakılmış bir
ateşidir ki (7) Yürekləri sarıp yakar. (8-9) On-
lar uzanmış gitmiş direklere bağlı oldukları halde
ateş onları her taraftan kaplar.

FİL SÛRESİ [9]

Bismillâhîrrahmânîrrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

- (1) Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin
mi? (2) Onların mekr ve hilelerini boşa çıkarma-
dı mı? (3) Onlara karşı bölük bölük kuşlar gön-
dermedi mi? (4) Ki onlara tuğladan yapılmış taş-
lar atmışlardı 6. (5) Allah onları ekin çöpüne çe-
virdi 7.

¹ Medine'de veya Mekke'de nâzil olmuş (3) âyetlidir.
² Acayip ve garip gösteren zaman hakkı için veya ikinci
namazı hakkı için. ³ Asla ziyandan kurtulamaz. ⁴ Medine'de
nâzil olmuş (9) âyetlidir. ⁵ Mekke'de nâzil olmuş (5) âyet-

lidir. ⁶ O taşlarla askere çiçek hastalığı bulamıştı. Ordu
çiçek hastalığından kırılmıştı. Deniz tarafından gelen kuş-
lar hastalığı nakleden sinekler olabilecekti. ⁷ Veya güve
yeyip tanesiz kalmış ekin yaprağı haline.

SÛRETÜ KUREYŞ

Bismillâhırrahmânırrahfım

(1) li'ylâfî kureyşin (2) iyâfîhim rihle-
teşşâtâi vessayf (3) felya'büdü rabbe hâ-
zelbeytî (4) elleziy at'amehüm min cû'n
ve âmenehüm min havf.

SÛRETÜLM'A'ÜN

Bismillâhırrahmânırrahfım

(1) ere'eytelleziy yükezzibü biddiyn (2)
fezâlikelleziy yedu'ulyetiyme (3) ve lâ
yezuhdu alâ ta'âmilmiskiyn (4) feveylün
ilimusalliyne (5) elleziyne hüm an salâ-
tihim sâhüne (6) elleziyne hüm yurâüne
(7) ve yemne'ünelmâ'ün.

SÛRETÜLKEVSEK

Bismillâhırrahmânırrahfım

(1) innâ a'taynâkelkevser (2) fesallî li-
rabbike venhar (3) inne şânieke hüvel'-
ebter.

SÛRETÜLKÂFİRÜN

Bismillâhırrahmânırrahfım

(1) kul yâ eyyühelkâfirüne (2) lâ a'büdü
mâ ta'büdüne

KUREYŞ VEYA «Lİ'LÂF» SÛRESİ [1]

Bismillâhırrahmânırrahfım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

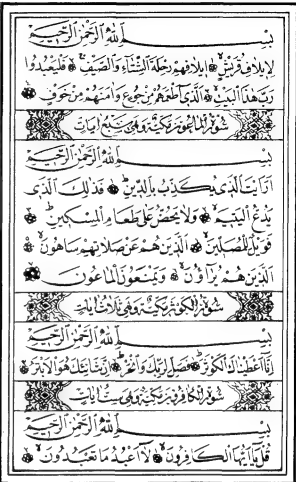
(1) Kureyş'i ülfet ettirmek için, (2) Onların kiş ve
yaz 2 ülfetleri için öyle yaptı 3. (3-4) Artık bu
beytin Rabbi olup kendilerini ağıltan kurtaran,
korkudan emin kılan Zât'a ibadet etsinler.

MÂÜN SÛRESİ [4]

Bismillâhırrahmânırrahfım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ceza gününü yalan sayanı görüp bildin mi?
(2) O, öyle kimsedir ki yetimi sekitir, (3) Yok-
sulu doyurmaya başkalarını ayartmaz, (4-5) Vay
kıldıkları namazlarından bihaber olarak 5 namaz

kılanların, (6) Riya edenlerin, (7) Zekât ve âriyet
vermeyi men'edenlerin haline!

KEVSEK VEYA «NAHİR» SÛRESİ [6]

Bismillâhırrahmânırrahfım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Biz sana kevseri vermişiz 7, (2) Artık Rabbin
için namaz kıl ve deve kurban et 8. (3) Sonu gel-
meyen, seni düşman tutan kimsedir. Yoksa sen
değilsin.

KÂFİRÜN SÛRESİ [9]

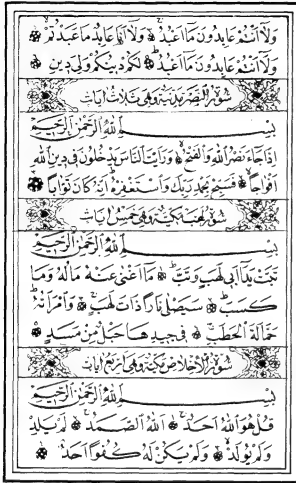
Bismillâhırrahmânırrahfım

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) De ki: Kâfirler! (2) Ben sizin tapıklarınız put-
lara tapmam.

1 Mekke'de nâzil olmuş (4) âyettir. 2 Her sene kışın Yemen'e, yazın Şam'a kervan çıkarmak hususunda. 3 Ve-
ya ülfetleri için Kâbe'nin Rabbi... Zât'a ibadet etsinler.
4 Yarı yarıya Mekki ve Medini'dir. Veya Mekki'dir veya
Medini'dir, (7) âyettir. 5 Namazda tembel olup namazı
chemmiiyetiz addeden münâfıklar hakkında nâzil olmuş.

tur. 6 Mekke'de nâzil olmuş, (3) âyetir. 7 Kevser hadde-
n ziyade çokluk mânâsıdır. Burada maksat: İlim, amel, ge-
ref, ve sena, ümmet gibi çok hayırdır. Bazılarınca Uçmak
da bir irtaktır. 8 Veya Bayram namazını kıl, kurban
kes. 9 Mekke'de nâzil olmuş, (6) âyetir. Sûre-yi Celle tev-
hid-i ameli-yi beyan eder.

(3) ve lâ entüm âbidüne mâ a'bûd (4) ve lâ ene âbidün mâ abedtü (5) ve lâ entüm âbidüne mâ a'bûd (6) leküm diy-nüküm veliye diy-n.

SÛRETÜNNASR

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) izâ câe nasrullahi velfethu (2) ve re'eytennâse yedhülüne fîy diy-nillâhi ef-vâcen (3) feşebbih bihamdi rabbike ves-tagfirh, innehü kâne tevvâbâ.

SÛRETÜLLEHEB

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) tebbet yedâ ebîy lehebin ve tebb (2) mâ agnâ anhü mâlühü ve mâ keseb (3) seyaslä nâren zâte leheb (4) vemreetüh, hammâletelhatab (5) fîy clydihâ hablün mîn mesed.

SÛRETÜL'İHLÂS

Bismillâhirrahmânirrahîm

(1) kul hüvallahü ehad (2) allahüssa-med (3) lem yelid ve lem yüled (4) ve lem yekün lehü küfüven ehad.

(3) Siz de benim taptuğım Tanrı'ya tapmıyorsanız. (4) Ne ben sizin taptkılarınıza taparım, (5)

Ne siz benim taptuğuma taparsınız ¹. (6) Sizin di-niniz size, benimki de bana.

NASR SÛRESİ ^[2]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Allah'ın yardımı gelip Mekke fethi müyes-ser olunca, (2) Sen de halkın bölük bölük dinine girdiklerini görünce, (3) Artık Rabbini överek

tenzih et. Ondan yarılanmak dile, Allah tövbe-leri kabul edip günahları bağışlayan Zât'ır.

LEHEB SÛRESİ ^[3]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) Ebuleheb'in iki eli kurusun, kendisi de kuru-du gitti ⁴. (2) Ne malı, ne kazandığı ona yarama-yacak. (3 - 4) O da, odun taşıyan karısı da alevli

ateşe atılacaklar. (5) Karısının boğazında hurma lifinden bükülmüş bir ip vardır ⁵.

İHLÂS VEYA «TEVHİD» VEYA «SAMED»

SÛRESİ ^[6]

Bismillâhirrahmânirrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı adıyla

(1) De ki: O Allah birdir, (2) Ululuk O'nda ni-

hayet bulmuştur ⁷. (3) Doğmamış, doğurmamış-tır. (4) O'nun hiç bir eşi de yoktur.

¹ Müşriklerin tapanlarını kesmek için te'kidten nâzil olmuştur. ² Medine'de nâzil olmuş. (3) Âyetidir. ³ Mekke'de nâzil olmuş. (5) Âyetidir. Ebuleheb'in Peygamberimizle «Hay kuruvası» demesi üzerine nâzil olmuştur. ⁴ Veya oğlu da kurusun. ⁵ Yahut filvaki odun taşıyıcıdır, boğazında

hurma lifinden bükülmüş ip vardır. Veya kovucudur. ⁶ Mekke'de nâzil olmuş. (4) Âyetidir. Tevhid-i ilmi'yi beyan için nâzil olmuştur. ⁷ Yahut devamlı ve bâkidir, âlîsandır, her şeyden müstağnidir, herkesin sığındığı Zât'tır. O'nun fevkinde başka bir Tanrı yoktur.

SÜRETÜLFELAK

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) kul e'üzü birabbilfelakı (2) min şerri mâ halaka (3) ve min şerri gaâsikin izâ vekabe (4) ve min şerrinneffâsâti fiyl'ukadî (5) ve min şerri hâsîdin izâ hased.

SÜRETÜNNÂS

Bismillâhırrahmânırrahîm

(1) kul e'üzü birabbinnâsi (2) melîkin-nâsi (3) ilâhinnâsi (4) min şerrilvesvâsil-hannâsi (5) ellezi yüvesvisü fîy sudûrinnâsi (6) minelcinneti vennâs.

Ve temmet kelimetu rabbike sıdkan ve adlen.

— 0 —

FELÂK SÜRESİ ^[1]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı'ya adıyla

(1-2) De ki: Yaratmış olduğu mahlûkâtın şerrinden, (3) Çöken karanlık gecenin ² şerrinden, (4-5) Dügüm bağlayarak efsun üfüren falcıların şerrinden, nimete haset eden hasutlerin şerrinden sabahın Rabbine sığınırım.

NÂS SÜRESİ ^[2]

Bismillâhırrahmânırrahîm

Esirgeyen, bağışlayan Tanrı'ya adıyla

(1-2-3-4-5-6) De ki: İnsanların Rabbine, insanların mâlikî ve padişahına, insanların mâbuduna; insanların kalbine vesvese verip zikr-i İlahî'den geri giden müvesvisin, perilerden olsun, insanlardan olsun şerlerinden sığınırım ⁴.

Ulu Tanrı'mızın mahza tevfiğ ve inayeti sayesinde hamd ve sena ile başlamış ve «Taavvüz» ile hitam bulmuştur, Tanrı'ya hamd olsun.

¹ Mekki'dir, Tanrı'ya sığınmak hususunda nazî olmuştur. (5) Âyetidir. ² Veya ışıksız kalan ayın veya sokan yılının veya zarar veren şeylerin. ³ Medine'de nazî olmuştur. (6) Âyetidir. ⁴ Felâk Sûresinde bedene verecek zarardan, Nâs

Sûresinde ruha verecek zarardan Tanrı'ya sığınmak vardır. Selâmet-i ruhun, selâmet-i bedenden mukaddem ve ehem olmasına mebnî birincide Tanrı'nın bir vafı, ikincide üç vafı zikrolunmuştur.

طَبَعَ هَذَا الْمُصْحَفُ الشَّهِيدُ لِسِتْنَسَاخًا عَنِ الشُّعْبَةِ
 الْمَكْنُونَةِ بِحِطِّ مُصْطَفَى نَظِيفٍ «الشَّهِيدُ بِقَدْرِ عَمَلِهِ»
 وَقَامَتْ بِضَعْفِ حِرْوَمٍ لَجَمْعِهِ هَيْئَةً لَدَقِيقِ الْمَصَاحِفِ
 الشَّهِيدُ بِقَدْرِ بَأْسَانِ بُولِ الشَّاعِرِ لِرِيَاسَةِ الشُّعْبَةِ
 الدِّينِيَّةِ بِالْجَمْعِ هُوَ تَبَرُّدُ التَّرْكِيكِ فِي مَطْبَعَةٍ «جَلَّتْ
 عَلَى نَفَقَتِهِ» كُنُوزُ كِتَابِ رُؤْيٍ «وَذَلِكَ فِي سَنَةِ سَبْعٍ وَثَلَاثِينَ
 وَآلْفٍ لِرَجْحَرِيَّتِهِ

رَقْمُ التَّصْدِيقِ

٢٤٢

الطَّبَعَةُ الْأُولَى

الْحَقْمَةُ الرَّابِعَةُ

تَارِيخُ الطَّبَعِ

هـ ١٣٩٧
م ١٩٧٧

Bu (Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı) nın Mushaf metni Hicri 1305 tarihinde bastırılan «Kadirgali Mustafa Nazif» hattı Mushaf-ı Şerif'ten film yoluyla alınarak, Mushafı İnceleme Kurulu'nun (242) tasdik numarası altında tashihten geçmiştir.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

اللَّهُمَّ رَبَّنَا يَا رَبَّنَا اقْبَلْ أَلَّا نَكُنَّا مِنَ السَّامِعِينَ الْعَلِيِّينَ
وَبِنَا عَلَيْنَا يَا مَوْلَانَا أَلَّا نَكُنَّا مِنَ الْقَوَائِمِ الْبَاسِجَةِ وَأَهْدِنَا
وَأَهْدَاؤَنَا وَنَقِّنَا أَلَّا نَكُنَّا مِنَ الْطَائِفَةِ الْمُسْتَقْبِئَةِ بِسِرِّكَ
خَيْرَ الْفَرَانِ الْعَظِيمِ وَبُحْرَمَةِ جَبَلِكَ وَرَسُولِكَ
الْكَرِيمِ وَأَعْفُ عَنَّا يَا كَرِيمُ وَأَعْفُ عَنَّا يَا رَحِيمُ
وَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ
وَيَا أَزْهَرَ الزَّاهِرِينَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا رَبَّنَا ختم القرآن
وَأَكْرَمْنَا بِكَرَامَةِ ختم القرآن وَشَرَّفْنَا بِشَرَفَةِ
ختم القرآن وَآلَيْسْنَا بِخَلْقَةِ ختم القرآن وَأَدْخَلْنَا
إِلَى مَشْفَعَةِ الْقُرْآنِ وَعَافَا مِن كُلِّ دَلَاةٍ الدُّنْيَا وَعَدَاةٍ
الْآخِرَةِ بِبُحْرَمَةِ ختم القرآن وَآرَحْنَا بِجَمْعِ أَمَّةٍ مُحَمَّدٍ
بِحُرْمَةِ ختم القرآن اللَّهُمَّ أَجْمَلِ الْفَرَادِ كَلَامِ
الدُّنْيَا وَرَبِّهَا وَفِي الْقَبْرِ مُوَدِّكَ وَفِي الْعَذَّةِ مُشْفَعًا
وَعَلَى أَصْرَا طَوْفَا وَالْإِسْمَةِ رَدِيفًا وَمِنَ الْقَارِ
سِدًّا وَجَبَابًا وَالْإِلْهَاتِ كُلِّهَا دَلِيلًا وَإِلَامًا
بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ يَا أَزْهَرَ الزَّاهِرِينَ
اللَّهُمَّ أَرْزُقْنَا بِحِكْمِكَ مِنَ الْقُرْآنِ حَلَاوَةً وَبِحِكْمِكَ

كَلَامَةً كَرَامَةً وَبِحِكْمَانِيَّةٍ سَعَادَةً وَبِحِكْمِكَ سَوَادَةً
سَلَامَةً وَبِحِكْمِكَ بُرْءًا جَنَادَةً وَصَلَّى اللَّهُ
عَلَيْ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
اللَّهُمَّ أَنْصُرْ سُلْطَانَنَا سُلْطَانًا مُسْلِمِينَ وَأَنْصُرْ
وَرِثَاءَهُ وَوَلَائِيَّهُ وَعَسَاكِرَهُ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ وَآكُفْ
الْإِسْلَامَةَ وَالْعَاقِبَةَ عَلَيْنَا وَحَكْلَ الْحِجَاجِ وَالْفَسَادَ
وَالْمُسَاوِينَ وَالْفُجُورِينَ فِي بَرِّكَ وَبِحْرَمِكَ مِنْ أَمَّةٍ مُحَمَّدٍ
عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ اللَّهُمَّ بَلِّغْ قَوَائِمَ مَا قَرَأْنَاهُ وَتَوَرَّعْ
مَا تَلَوْنَاهُ رُوحَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَلَا دَوَاجِ أَوْلَادِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَأَصْحَابِهِ رِضْوَانًا لِلَّهِ
تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَلَا دَوَاجِ آبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا وَبَنَاتِنَا
وَبَنَاتِنَا وَأَخَوَاتِنَا وَأَخَوَاتِنَا وَاصِدِّ قَائِمَاتٍ وَأَسْتَوْدِ قَائِمَاتٍ
وَأَقْرَبَاتِنَا وَمَسَائِكِنَا وَلَوْلَا حَقُّ عَلَيْنَا وَلَا دَوَاجِ جَمِيعِ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ بِأَرْحَمِ الرَّاحِمِينَ
بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَنَّا مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَهْلَ بَيْتِهِ
سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ
عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَلْفَاظُهُ

HATİM DUASI

Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! Yâ Rabbi!

Senin birliğın, varlığın, izzetin ve cemâl-i pâkin ve nûr-u azametın hakkı için Lâ yühad ve Lâ yuhsa olan melâike-i mukarrebîn ve melâike-i kerubiyûn hürmeti için, Hazret-i Adem safiyullâh aleyhisselâti ves-selâm hürmeti için, alâ kavlin yüz yirmi dört bin peygamberânı aleyhimüsselâm hürmeti için, bâhusus hazret-i server-i enbiya ve şe-

fi-i rûz-u ceza Muhammed Mustafa Sallallâhu Teâlâ aleyhi ve sellem hürmeti için, Yâ Rabbi tefvikin ve lûtfun ile kerem ve ihşân olunan rızâ-i pâkin için okunan Kur'an-ı Azimüşşân-ı ve Fûrkân-ı kerim-ül beyân-ı ve salât-ı şerifleri dergâh-ı izzetinde ahsen-i kabûl ile makbul cileyip kusurlarımızı rahmetinle mağfur eyle.

Yâ Erhamerrâhîmin!

Hâsıl olan sevabı, Fahr-i âlem aleyhi efdal-i tahyiyat Efendimiz hazretlerinin aziz, şerif, lâtif, mübârek rûh-u pür enverlerine tâzimen hediye eyledik, kabul eyle yâ Rab-bi!

Keza : Hazret-i Adem'den Seyyid-il en-biya Muhammed Mustafa Aleyhisselât-ı ves-selâm Efendimize kadar gelen enbiya-i izâm ve resûl-ü kiram salavâtullâhi ve selâmuhu aleyhim ecemâ'in hazerâtının dahi mübârek rûh-u saadetlerine hediye eyledik, rûh-u şeriflerine bizden hoşnut ve razı eyleyip onlar-la bizi âşına eyle.

Yâ Rabbi Cihâr-ı yâr-ı safa hazret-i Ebû Bekir Siddîyk, hazret-i Ömer-ül Faruk, haz-ret-i Osman Zinnureyn ve hazret-i Aliyyül Mürteza ridvanullâhi Teâlâ aleyhim ecmain hazretlerinin dahi mübârek rûh-u tayyibelerine hediye eyledik, bâ husus ezvac-ı tâ-hîrat ummühât-ül mü'mininin cümlesinin âline, evlâdına, etbainâ ve Cihâr-ı yâr-ı gü-zin ve yüzotuzüç bin eshâb-ı kiram ridva-nullâhi Teâlâ aleyhim ecmain hazretlerinin ricâl ve nisâdan kâffesinin mübârek ervah-ı şeriflerine hediye eyledik, isâl eyle Yâ Rab-bi!

Yâ Rabbi ne kadar evliya ve tabakat ehli erenleri, ricâl-ül gayb, şehitler ve cüm-le aziz kulların rical ve nisâdan ne kadar gelip geçmişler ise cümlesinin mübârek rûh-u şeriflerine hediye eyledik.

Hocalarımız, üstadlarımızın ve üzerle-rimizde hakkı olanlarımızın, bizi duadan unutmâ diyen mü'min ve mü'minatın, gö-rüşüp hukuk peyda eylediğimiz din kardeşlerimizin, akraba-i taallûkatımızın ve cümle merhumlarımızın ruhlarına hediye eyledik, kabul ve isâl eyle Yâ Rabbi!

Kâinatı halk eylediğinden bu âna kadar senin birliğine, varlığına ve cümle peygamberlerine iman getirmiş bu ümmetten ve sair ümmetlerden nesilleri kesilmiş hayır ile yad eyleyenleri kalmamış ne kadar ehl-i iman ve ehl-i İslâm ervahları geldi geçti ise cümlesinin ruhlarına hediye eyledik. Oku-nan Kur'an-ı azimüşşanın nûru ile kabirleri-ni pür nûr eyle Yâ Rabbi!

İlâhi, Yâ Rabbel âlemin, Yâ Erhamer-rahimin, bizleri dünyada vatansız, ahirette imansız bırakma. Görüntür, görünmez ka-zalardan, belâlardan, zelzeleden, yangından ve hatır-ı hayalimize gelmeyen bilcümle âfât-ı arzıyye, âfât-ı bahriyye ve âfât-ı bedenıyye-den cümlemizi muhafaza buyur.

Lûtfunla, kereminle biz kullarına dün-ya ve âhîret nimetlerini ihsan eyle.

Borçlu kullarına edâ, hastalara şifâ, dertlilere deva, ihsân-u inayet eyle Yâ Rab-bi!

Yâ ilâhel âlemin!

Ömürlerimiz tamam olup vâdelerimiz geldikte imân-ı kâmil ile :

Eşhedü en lâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resûluhu.

Cümle-i mübarekesi ile teslim-i ruh et-memizi nasip ve müyesser eyle. Ve kabre vardığımızda münkereyn hazretleri geldiği saat, ol hayret-i dehşette iken Yâ Rabbi cümleden âlâ olan birliğün, varlığıñ, ulu cemâl-i pâkin, Kur'an-ı azimüşşanın ve sevgi-li habib-i ekremin sallallâhü Teâlâ aleyhi ve sellem hürmeti için suallerine cevabı-mızı âsan eyle.

Hükûmet-i Cumhuriyetimizi, milletimi-zi ve memleketimizi ve sair Müslüman bel-delerini her türlü âfetlerden ve musibetler-den, düşmanların şerrinden ve küffarın ist-ilâsından mahfuz eyle.

Ordularımızı ve asâkir-i İslâmî, kara, deniz, hava ve bütün kuvvetlerimizi nus-rat-ı ilâhiyyene makrun eyle.

Yâ ilâhel âlemin!

Cümlemizi sevgili peygamberimiz Mu-hammed Mustafa Sallallâhü Teâlâ aleyhi vesellem efendimiz hazretlerinin şefaati âlilerine nâil eyleyip cennetini ve cemâlini bizlere nasip ve müyesser eyle.

Sübhâne rabbike rabbil'izzeti ammâ yesifün ve selâmün ael mürselin velhamdü lillâhi rabbilâlemin. Tekabbel minna bi hürmetil fatiha.

SÜRELERİN NUMARA SIRASINA GÖRE FİHRİSTİ

Süre No.	Süre Adı	Sayfa No.	Ayet Sayısı	Cilt No.	İndiği yer
1	Pâtiha	2	7	1	Mekke
2	Bakara	3	286	1-3	Medine
3	Âl-i İmran	51	200	3-4	Medine
4	Nisâ	78	176	4-6	Medine
5	Mâide	107	120	6-7	Medine
6	En'am	129	165	7-8	Mekke
7	A'râf	152	206	8-9	Mekke
8	Enfâl	178	75	9-10	Medine
9	Tevbe	188	129	10-11	Medine
10	Yunus	209	106	11	Mekke
11	Hûd	222	123	11-12	Mekke
12	Yûsûf	236	111	12-13	Mekke
13	Ra'd	250	43	13	Mekke
14	İbrâhîm	256	52	13	Mekke
15	Hicr	263	99	14	Mekke
16	Nahl	268	128	14	Mekke
17	İsrâ	283	111	15	Mekke
18	Kehf	294	110	15-16	Mekke
19	Meryem	306	98	16	Mekke
20	Tâhâ	313	135	16	Mekke
21	Enbiyâ	323	112	17	Mekke
22	Hac	333	78	17	Medine
23	Mû'minûn	343	118	18	Mekke
24	Nûr	351	64	18	Medine
25	Fûrkan	360	77	18-19	Mekke
26	Suarâ	368	277	19	Mekke
27	Nemil	378	93	19-20	Mekke
28	Kasas	386	88	20	Mekke
29	Ankebût	397	69	20-21	Mekke
30	Rûm	405	60	21	Mekke
31	Lokman	412	34	21	Mekke
32	Secde	416	30	21	Mekke
33	Ahzâb	419	73	21-22	Medine
34	Sebe'	429	54	22	Mekke
35	Fâtır	435	45	22	Mekke
36	Yâsin	441	83	22-23	Mekke
37	Saffât	447	182	23	Mekke
38	Sâd	454	88	23	Mekke
39	Zümer	459	75	23-24	Mekke
40	Mû'min	468	85	24	Mekke
41	Fussilet	478	54	24-25	Mekke
42	Şûrâ	484	53	25	Mekke
43	Zuhruf	490	89	25	Mekke
44	Duhan	497	59	25	Mekke
45	Câsiye	500	37	25	Mekke
46	Ahkaf	503	35	26	Mekke
47	Muhammed	508	38	26	Medine
48	Petih	512	29	26	Medine
49	Hucurât	516	18	26	Medine
50	Kaf	519	45	26	Mekke
51	Zâriyat	521	60	26-27	Mekke
52	Tûr	524	49	27	Mekke
53	Necm	527	62	27	Mekke
54	Kamer	529	55	27	Mekke
55	Rahmân	532	78	27	Mek-Med.
56	Vâkıa	535	96	27	Mekke
57	Hadid	538	29	27	Medine

Süre No.	Süre Adı	Sayfa No.	Ayet Sayısı	Cilt No.	İndiği yer
58	Mücadele	543	22	28	Medine
59	Haşır	546	24	28	Medine
60	Mümtehine	550	13	28	Medine
61	Sâf	552	14	28	Medine
62	Cum'a	554	11	28	Medine
63	Münâfikun	555	11	28	Medine
64	Tegabûn	557	18	28	Medine
65	Talâk	559	12	28	Medine
66	Tahrîm	561	12	28	Medine
67	Mülk	563	30	29	Mekke
68	Kalem	565	52	29	Mekke
69	Hakka	567	52	29	Mekke
70	Meâric	569	44	29	Mekke
71	Nûh	571	28	29	Mekke
72	Cin	573	28	29	Mekke
73	Müzzemmil	575	20	29	Mekke
74	Müddessir	576	56	29	Mekke
75	Kiyâmet	578	40	29	Mekke
76	İnsan	579	31	29	Medine
77	Mürselât	581	50	29	Mekke
78	Nebe'	583	40	30	Mekke
79	Nâziyât	584	46	30	Mekke
80	Abese	586	42	30	Mekke
81	Tekvir	587	29	30	Mekke
82	İnfitâr	588	19	30	Mekke
83	Mutaffîfîn	588	36	30	Mekke
84	İnsikak	590	25	30	Mekke
85	Burûc	591	22	30	Mekke
86	Târik	592	17	30	Mekke
87	Âlâ	592	19	30	Mekke
88	Gâşiye	593	26	30	Mekke
89	Fecir	594	30	30	Mekke
90	Beled	595	20	30	Mekke
91	Şems	596	15	30	Mekke
92	Leyl	596	11	30	Mekke
93	Duhâ	597	11	30	Mekke
94	İnşirah	597	8	30	Mekke
95	Tin	598	8	30	Mekke
96	Alâk	598	19	30	Mekke
97	Kadîr	599	5	30	Mekke
98	Beyyine	599	8	30	Medine
99	Zilzâl	600	8	30	Medine
100	Âdiyât	600	11	30	Mekke
101	Karia	601	11	30	Mekke
102	Tekâstir	601	8	30	Mekke
103	Asır	602	3	30	Mekke
104	Hümeze	602	9	30	Mekke
105	Pil	602	5	30	Mekke
106	Kureyş	603	4	30	Mekke
107	Mâûn	603	7	30	Mekke
108	Kevser	603	3	30	Mekke
109	Kâfirûn	603	6	30	Mekke
110	Nasr	604	3	30	Medine
111	Leheb	604	5	30	Mekke
112	İhlâs	604	4	30	Mekke
113	Felek	605	5	30	Mekke
114	Nâs	605	6	30	Medine

SÜRELERİN ALFABETİK FİHRİSTİ

Süre Adı	Süre No.	Ayet Sayısı	Sayfa No.	Süre Adı	Süre No.	Ayet Sayısı	Sayfa No.	Süre Adı	Süre No.	Ayet Sayısı	Sayfa No.
— A —				Hud	11	123	222	Nasr	110	3	604
Abese	80	42	586	Hümeze	104	9	602	Nâziat	79	46	584
Adiyat	100	11	600	— İ —				Nebe	78	40	583
Ahkaf	46	36	503	İbrahim	14	52	256	Necim	53	62	527
Ahzab	33	73	419	İhlâs	112	4	604	Nemil	27	93	378
A'lâ	87	19	592	İnfitar	82	19	588	Nisa	4	176	78
Alak	96	19	598	İnsan	76	31	579	Nuh	71	28	571
Al-i İmran	3	200	51	İnsikak	84	25	590	Nur	24	64	351
Ankebut	29	69	397	İsirah	94	8	597	— R —			
A'raf	7	206	152	İsra	17	111	283	Rahman	55	78	532
Asır	103	3	602	— K —				Ra'd	13	43	250
— B —				Kadir	97	5	599	Rum	30	60	405
Bakara	2	286	3	Kaf	50	45	519	— S —			
Beled	90	20	595	Kâfirûn	109	6	603	Sâd	38	88	454
Beyyine	98	8	599	Kalem	68	52	565	Saf	61	14	552
Bîruc	85	22	591	Kamer	54	55	529	Saffat	37	182	447
— C —				Karia	101	11	601	Sebe'	34	54	429
Casiye	45	37	500	Kasas	28	88	386	Secde	32	30	416
Cin	72	28	573	Kehif	18	110	294	— Ş —			
Cum'a	62	11	554	Keyser	108	3	603	Şems	91	15	596
— D —				Kiyâme	75	40	578	Şuara	26	227	368
Duha	93	11	587	Kureyş	106	4	603	Şûra	42	53	484
Duhan	44	59	497	— L —				— T —			
— E —				Leheb	111	5	604	Tâhâ	20	135	313
En'am	6	165	129	Leyl	92	21	596	Tahrîm	66	12	561
Enbiya	21	112	323	Lokman	31	34	412	Talak	65	12	559
Enfal	8	75	178	— M —				Târik	86	17	592
— F —				Maide	5	120	107	Tegabûn	64	18	557
Fatiha	1	7	2	Mâun	107	7	603	Tekâsür	102	8	602
Fâtır	35	45	435	Meâric	70	44	569	Tekvîr	81	19	587
Fecr	89	30	594	Meryem	19	98	306	Tevebe	9	129	188
Felak	113	5	605	Muhammed				Tin	95	8	598
Fetih	48	29	512	(A.S.)	47	38	508	Tur	52	49	524
Fil	105	5	602	Mutaffifin	83	36	588	— V —			
Furkan	25	77	380	Mücadele	58	22	543	Vâkıa	56	69	535
Fussilet	41	54	478	Müddessir	74	56	576	— Y —			
— G —				Mülk	67	30	563	Yâsin	36	83	441
Gâsiye	88	26	593	Mü'min	40	85	468	Yûnus	10	109	209
— H —				Mü'minun	23	118	343	Yûsuf	12	111	236
Hacc	22	78	333	Mümtehine	60	13	550	— Z —			
Hadid	57	29	538	Münafikun	63	11	555	Zâriyat	51	60	521
Hakka	69	52	567	Mürselât	77	50	581	Zilzal	99	8	600
Haşır	59	24	546	Müzzemmil	73	20	575	Zuhruf	43	89	490
Hicir	15	99	263	— N —				Zümer	39	75	459
Hucurat	49	18	516	Nahil	16	128	268				
				Nas	114	6	605				

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ÖNSÖZ

Kur'an-ı Kerim Hak'kın tecelligâhı, bil'umum Müslümanların ilticagâhıdır.

Kur'an-ı Kerim öyle bir hidayet meş'alesidir ki onun nurunu yakan Ulu Tanrı'dır. Tanrı'nın korumasıyla ilelebed tahriften, tagyir ve tebdilden masundur, bâki ve daimdir.

Kur'an-ı Kerim öyle muhkem bir kitaptır ki onunla hükmeden âdil, ondan haber veren sâdik, ona tâbi olan naci, onunla hasmına karşı gelen galip olur.

Kur'an-ı Kerim öyle âyât-ı celîle'yi müştemildir ki o âyât bütün birbirine uygundur, münasıptır. Herbiri diğerini te'yid ve takrir eder. Emir ve nehide, tebşir ve tehditte, kıssa ve mev'izada hüsn-ü itilâf vardır, terkipteki selâmet, tertipteki selâset ahenktardır.

Kur'an-ı Kerim öyle bir âyât-ı beyyinatı muhtevidir ki o âyât Nazm-ı Muhkem ile manzumdur, bütün vücuh-u belâgatı câmi'dir, feshatı bütün nazım ve nesre faiktir. «Hüsn-ü matle'a» ile «Hüsn-ü makta'» muhasenatta âdetâ yarışır eder; bir bab'tan diğer bab'a intikalde, elfaz ve mebâninin mütefâvit olmasından dolayı, mekasid ve ma'âninin muhtelif olması ile beraber, yine «Hüsn-ü tahallüs» vardır.

Kur'an-ı Kerim azamet-i şani, saltanat-ı bürhanı ile beraber kendisine yetişilemeyecek dereceye yükselmiş, bir misli söylenmemiş bir sözdür; her beyanı câmidir, hüküm ve mesâlihi muhkem ve metindir, mebânisinde ma'âni dolmuş kalmış, az bir lâfza çok mânâ sıkıştırılmıştır. Belâgatı akl-ı beşer'in fevkindedir, feshatı adet-i Arab'ı geçmiştir, mütefekkirlerin fehm ve idrakı kat kat onun dunundadır.

Kur'an-ı Kerim öyle bir halâvete malikdir ki tilâveti halâveti artırır, hiç bir kıssa hüsn-ü

letâfette diğerinden geri kalmaz, her biri diğerini andırır, güya ki biri diğerinin aynasıdır. Kalb-i selim sahibi okumadan, dinlemeden usanmaz, okuyana, dinleyene melâl gelmez.

Kur'an-ı Kerim öyle bir revnaka maliktir ki o revnak bütün revnaklara faiktir, nazmı mergub, uslûbu meclûbdur. İbret ve mev'ize'si asla tükenmez, ma'âni-i bedi'ası asla nihayet bulmaz.

Kur'an-ı Kerim fusaha, bülega, şu'ara ve hutabanın uslûbta bilmedikleri bedi' bir tarz ile, sehl-i mümteni' olan bir tarik ile misli ma'ruf ve mesbuk olmayan bir nazm ile bütün şîr-leri, hutbeleri, beyanları geride bırakmış, mu'arazaya kıyam edenlerin sözleri gülünç bir söz olmuştur.

Kur'an-ı Kerim nazmı itibariyle mertebeleri'cazda olduğu gibi hâvi olduğu ahkâm-ı süphaniyesi, cami' olduğu ma'rif-i celîlesi itibariyle de mertebeli'cazdadır, lâfzan, ma'anen bir mu'cize-i azimedir. Hiçbir asır geçmez ki Kur'an-ı Mübin'in sıtkı zâhir olmasın, daima iman teceddüt eder, irfan kuvvet bulur.

Kur'an-ı Kerim yeryüzünde yegâne bir Kitaptır ki sahibi olan Nebi-i Zîşan Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz Hazretlerine itti-sal-i kat'i ile vâsıldır. Dünyada hiçbir kitap yoktur ki sahibine Kur'an-ı Kerim gibi sened-i kat'i ile muttasıl olsun.

Kur'an-ı Kerim Allah'ın doğru bir yoludur; dünyada ve âhirette fevz ve saadete muntehl olan tek bir yoldur, her kim onun resmettiği minhac-ı kavim üzere hareket ederse merâtib-i izzetin a'lâsında, derecât-ı şerefin akasında bulunur.

Bil'umum Müslümanların yegâne mukad-

des ve muazzam ve mükerrer kitapları olan Kur'an-ı Kerim'e başlıca iki vech ile hizmet olunmuş, biri kıraatına, diğeri tefsir ve izahına ait olmak üzere iki mühim ilim tedvin edilmiştir. Kurra-ı Kiram birinci, müfessirin-i izam ikinci hizmeti deruhte ederek gayet mühim ve müşkül bir vazife-i kudsiyeyi omuzlarına yüklenmişler, ümmete birçok asâr-ı bergüzide it-haf eylemişlerdir.

Âlemde şerait-i hayat değıştikçe insanlar da sa'yılarını değıştiren hayat için zarurî olan ulûma dört elle sarılmışlar, bil'akis tezyin-i zât ve sıfat eden ulûm-u kemaliye'ye atf-ı ehemmiyet etmemişlerdir. Gavail-i hayat şiddetini ulum-u kemaliye erbabını azaltmakla bu me-yanda (İlm-i Kur'an) erbabı da pek ziyade azalmış, hemen hemen hiçe inmiştir. İhtiyacat-ı hayat, lisan-ı Arabî ile yazılan asâr-ı eslâfî da rağbetten düşürdü, halka tettebbu ve mütalea için sarfedecek vakit bırakmadı.

Hayli zamandan beri bu husus fikrimi işgal ediyordu, tarz-ı takrirî hakkında defaatla bâzı yârân ile müzakereler cereyan etmişti. Ni-hayet Kitaphane-i Hilmi tarafından tab'dilmek-te bulunan bir tercüme-yi baştan başa tashih etmiş, bu sebeble yedi senedenberi tercüme işleriyle cidden meşgul olmuştum. Mütercim tercümede Mevakib Tefsirini esas edinmekle tashih hususunda hemen onun haricine çık-mamıştım. Fakat vuku'bulan rica ve vesâyâ üzerine o tercümenin ta'dil ve tashihiini ikmal etmiş olmakla beraber biavnihi Ta'alâ re'sen ve aslen yeniden (Ma'âni-i Kur'an) ünvanlı tercü-me ve izahı, (bil'rivaye) ve (bid'diraye) olan muteber tefsir kitaplarına, esbab-ı nüzul ve nâsih ve mensûha ait eserlere müracaat ederek vücûda getirmeye çalıştım ve bizzat ikmale muvaffak oldum.

Kur'an-ı Mübin'i tercüme câizdir, bunda asla şüphe ve ihtilâf yoktur, ihtilâf tercüme ile namazın sahih olup olmamasındandır. Eimme-i Hanefiyye indinde Nazm-ı Kerim rûkn-ü aslî ol-mamakla ma'nâya delâlet eden tercüme ile na-mazda kıraat câizdir. İmam-ı A'zam'a göre Kur'an-ı Kerim'i iyi okuyabilsin, iyi okuyamasın, kaadir olsun, âciz olsun, her kim hakkında olursa olsun tercüme ile kıraat sahih ise de İma-meyn (İmam-ı Muhammed ile İmam-ı Yusuf)

indlerinde ancak Kur'an'ı okumadan âciz olan kimse tercümesiyle namazı kılabılır. İmam-ı A'zam'ın diğeri tilmizi Nuh İbn-i Meryem'in ri-vayetine göre İmam-ı A'zam bilâhare İmameyn mezhebine dönmüştür.

Kur'an-ı Mübin'i tercüme ve izah hususun-da halkın istifadesini temin edecek olan her-hangi bir tarz makbul olur. Tercüme ve izahtan maksat halkın Kur'an-ı Mübin'i anlayarak oku-maları, Fûrkan-ı Kerim'in hidayet ve irşadından müstefid olmalarıdır. Kur'an-ı Kerim'in ma'nâla-rını ifade eden, ahkâmını bildiren tercüme ve izah maksada kâfi gelir.

Şurası unutulmasın ki hiçbir lisan Kur'an-ı Mûcez beyana hakkıyla tercüman olamaz, hiç-bir tercüme aslının yerini tutamaz, hangi ter-cüme asıldaki işârât-ı lâtifeyi, muhassehat-ı bed'iyyeyi, nûket-i ulviyyeyi kemaliyle tecelli ettirebilir? Lisan-ı Arab'a mahsus olan edeva-tın, selikanın iktiza eylediği nûket-i tarz-ı be-yanı ayrı olan diğeri bir lisan nasıl muhafaza eder? Nazm-ı Muhkem ile olan o letâfet, o ha-lâvet, o ahenk hangi bir lisan ile zahir olur?

Filvâki öyle âyât-ı celîle vardır ki başka türlü tercüme olunmadığı halde tercümede yine aslın verdiği kuvvet, hâvi olduğu dakik ma'nâ bir türlü ifade olunamaz. Acaba «Fati-hat-ül Kitap» Sûresi ile «İhlâs» Sûresini tam bir tercüme, birtakım izahat ve tasarrufat ile şâmil olduğu dekaiki ifade kaabil midir?

Tercüme ile yalnız me'al-i münifi, kastetti-ği hük-m-ü celîli irae mümkün olabilir. Halk da me'al-i celîline, maksûd-ı bizzat olan hük-m-ü süphaniye vâkıf olur, hidayet ve irşadından müstefiz olur. Tercüme de elzem ve ehem olan cihet Âyât-ı Kerime'yi yanlış ifade etmemektir, her türlü ta'zim ve tekrimize şayan olan Kur'an-ı Azimüşşanınızın şeref-i celîline hiçbir veçhile tecavüz olunmamaktadır.

Tercümede Türkçe'nin bütün kudret-i ifa-desini tecelli ettirmek, Kur'an-ı Mübin'imizi üs-lûb-u âli ile tercüme etmek, tercüme-yi Türkçe'nin bir şahaşeri kılmak elhak güzel bir emni-yedir; fakat bu cihette muvaffakiyet mümkün olabilir mi? Ma'âni-i Kur'an'a riayet, Türkçe'nin kudret-i ifadesine herhalde müreccah değil mi-

dir? Baştan aşağıya kadar her ikisini cem'etmek öyle zannediyorum ki pek güç olacaktır.

İşte bundan dolayı eserimiz doğrusu tercüme değil, tavihtir, Me'al-i Münîfi beyandır, Ma'âni-i Kur'an'ı ifadedir. İşte bu gibi mülâhazata mebnî eser-i âcilzeye «Ma'âni-i Kur'an» ismini münasip gördüm.

Ma'âni-i Kur'an'da elfaz-ı Kur'an'iyenin müsalet olduğu ma'nâlardan birini bittetlik esas edindim, birtakımlarını da not olarak yazdım. Âyât-ı Celîle'nin bir kısmı ancak esbâb-ı nüzûlû ile malûm olacağından yalnız ma'anî-i münîfesi-ni izah ıktiza edince esbâb-ı nüzûlû zikreyledim. Ebu Müslim-i İsfahânî'den ma'da müfessirler Âyât-ı Kur'an'iyede neshî tecvîz ettiklerinden bu hususa da dikkat ettim. Aslın ifade ettiği ma'nâyı azamî mertebeye aynen ifadeye, düzgün bir tercüme, selikamıza uygun bir surette beyana çalıştım. Lisan itibarıyla muvafakiyet iddia edemem, belki üslûb biraz gevşemiştir, fakat öyle zannediyorum ki tercüme haşvıyattan âzâdedir. Âyât-ı Kerîme anlaşıl-maksızın tercüme olunmamış, aslı ifade etmeyen, ma'nâyı ihlâl eden kelimeler konmamış, Nazm-ı Münzel-i Muhkem tanınmaz bir şekilde meydana çıkmamıştır.

Nazm-ı Kerim'de zamir ile, ism-i işaretle, sıfatla beyan olunan elfâz-ı celîle merci' ile, müşarûn'ileyh ile, mevsuf ile tercüme olunmuş ihtimalli olan mahalde üzerlerine birer hat koydum, ihtimalli olmayan mahalde çizgi-lüzum görmedim. Bunun gibi, beray-ı tavzih

ilâve olunan kelimâtın üzerine de birer hat koydum. İsm-i fail ve sıfat-ı müsebbiheler şiveye göre bâzan lîl gibi tercüme edilmiş, Esmâ-i Hüsnâ, ya Türkçesiyle veya aynıyle ifade olunmuştur, çünkü Esmâ-i İlâhiye'nin her biri makama göre şerefvarid olmakla onları Lâfza-i Celâl'le veya Türkçede marûf olan diğer esma ile tercüme etmek doğru değildir. «Ma'âni-i Kur'an» da Mâ'nâ-i harfî ile mâ'nâ-i ismî bâzan ilcâ-i zarûretle karışmış, me'ful-i mutlaklar makama göre türlü türlü tercüme olunmuş, bâzan da hiç zikrolunmamıştır, atırlarda cümle başına kasem ifade eden böyle (*) bir yıldız işaretli konulmuştur. Tekitler de bâzan tercümede zikrolunmuş, bâzan zikrolunmamıştır. (İnne) ile mastar olan cümleler sıyak ve sebaka göre ifade edilmiş, bâzi kere ta'll ma'nâsı tasrih edilmemiştir. Nazm-ı Muhkem'in kelime kelime tercümesi ihtiyar olunmakla ıktiza eden izahat not halinde de yazılmıştır. Âyetlerin adedinde görülen ihtilâf-ı nazar itibara alınmamış, yalnız biri kabul edilmiştir.

Âlem-i İslâm'a arz eylediğim bu tercüme ve izah hakkında Müslüman kardeşlerimin hayırhane ihtarlarını hüsn-ü telâkki edeceğimi arz ederim.

Tevfik ve inayet Cenab-ı Rabb-i İzzettendir.

(1) İsmail Hakkı İzmirli

(1) Yayınevinin notu: Merhum İsmail Hakkı İzmirli bu önsözü 1927 yılında yazmıştır. Metne sadık kalmak düşüncesiyle önsöz aynen alınmıştır.

KUR'AN-I KERÎM
VE
TÜRKÇE ANLAMI
(Ma'âni-i Kur'an)

İsmail Hakkı İzmirli

EREN YAYINLARI — İSTANBUL

Satış Yeri : Gönül Kitabevi, Sahafılar Çarşısı No. 16
Beyazıt — İstanbul Tel. : 22 85 31

KUR'ÂN-I KERİM ve TÜRKÇE ANLAMI'nın

Konularına Göre Fihristi

(Çizgilerin solundaki rakam süre numarasını, sağındaki rakamlar, âyetlerin numaralarını gösterir.)

— A —

Abdest : 5/6.

Adak : 2/270, 3/35, 19/26, 22/29, 76/7.

Adâlet : 2/282, 3/8, 18, 21, 4/3, 58, 127, 129, 5/8, 42, 6/152, 7/29, 159, 181, 12/4, 47, 54, 16/9, 76, 90, 20/2, 21/47, 26/15, 33/5, 57/25, 60/8.

Adam öldürmek : 2/178, 4/29, 92, 93, 5/32, 6/151, 17, 33, 25/68.

Âd Kavmi : 7/65, 74, 11/50, 59, 60, 25/38, 39, 29/38, 41/13, 15, 51/41, 42, 54/18-21, 89/1-7.

Âdem (A.S.) : 2/30, 34, 35, 3/33, 34, 7/2, 19, 19/58, 20/116, 117, 120, 121.

Âdet görme : 2/222.

Affetmek : 2/173, 182, 185, 267, 3/28, 4/16, 22, 5/3, 93, 89, 6/54, 55, 119, 145, 16/119, 24/4, 33, 26/25, 30, 34, 40, 58/2, 73/20.

Ahde vefa : 2/27, 40, 63, 80, 83, 84, 93, 100, 124, 177, 3/76, 77, 81, 183, 187, 4/21, 90, 5/1, 7, 12-14, 70, 7/102, 134, 169, 8/72, 74, 75, 13/20, 25, 16/91, 95, 17/34, 19/78, 87, 23/8-9, 43/49, 48/10.

Âhiret günü : 1/3, 2/4, 8, 46, 48, 85, 94, 102, 123, 130, 200, 217, 220, 3/22, 95, 30, 45, 56, 106, 107, 4/74, 77, 134, 5/5, 33, 41, 6/32, 92, 160, 8/67, 9/19, 38, 69, 10/26, 27, 64, 11/16, 19, 22, 103, 12/37, 57, 101, 109, 13/26, 34, 36, 17/7, 10, 19, 21, 45, 19/75, 85, 20/70, 74, 97, 111, 127, 22/2, 11, 15, 23, 33, 34, 100-105, 26/87, 89, 27/68, 91, 92, 28/70, 83, 84, 34/21, 37/20, 59, 39/9, 26, 45, 48, 70, 75, 41/7, 27, 28, 31, 42/20, 44/16, 40, 75, 45/9, 10, 28, 35, 50/21, 35, 41, 44, 51/6, 55/41, 77, 56/7, 86, 94, 57/12, 51, 64/9, 10, 67/6, 12, 27, 68/42, 43, 69/18, 32, 70/1, 3, 8, 18, 74/38, 53, 76/7, 22, 77/7, 15, 29, 45, 79/33, 39, 80/32, 41, 81/8, 14, 82/5, 9, 13, 19, 83/15, 36, 84/7-10, 33, 88/1-16, 89/22-29, 90/17-20, 92/13-17, 95/7, 96/15-18, 98/7-9, 99/6-9, 107/1.

Ahlâk : 2/129, 151, 172, 232, 3/77, 164, 4/49, 8/53, 9/103, 18/19, 74, 19/19, 20/76, 24/21, 28, 30, 26/137, 35/18, 62/2, 68/4, 79/12, 80/3, 7, 87/14, 91/9, 92/18, 96/6, 7.

Ahmed (A.S.) : 61/6.

Aile : 2/215, 4/36, 6/151, 8/41, 72, 75, 13/38, 16/90, 17/23, 24, 26, 25/54, 29/8, 32, 33, 31/14, 33/4, 6, 40/8, 42/23, 46/15-18, 52/21, 57/2, 64/14, 15, 75/33, 84/9, 13.

Akıd : 2/44, 73, 75, 76, 164, 170, 171, 179, 242, 269, 3/65, 100, 118, 5/58, 103, 6/32, 151, 7/169, 8/22, 10/16, 92, 100, 11/51, 12/109, 111, 13/4, 19, 14/52, 16/12, 67, 20/53, 128, 21/10, 67, 22/46, 23/80, 24/58, 59, 61, 25/44, 26/28, 28/60, 29/35, 43, 63, 38/29, 43, 39/9, 18, 43, 40/54, 67, 57/17, 65/10, 67/10, 89/5.

Akit : 2/235, 237, 282, 4/33, 5/1, 89.

Akraba : 2/27, 83, 177, 180, 215, 4/7, 8, 11, 33, 36, 135, 5/106, 6/152, 8/41, 9/113, 13/25, 16/90, 17/26, 24/22, 26/214, 30/38, 33/6, 35/18, 42/23, 47/22, 59/7, 60/3, 69/35, 90/15.

Alay etmek : 49/11, 104/1.

Allah'ın teslimiyet : 2/155-156, 3/26, 6/162, 163, 13/22, 18/23, 24.

Allah'ın tevekkül : 65/3, 26/217-220, 31/3, 64/13.

Allah'ın birliği : 2/116, 117, 163, 165, 255, 3/2, 5, 6, 18, 4/48, 49, 116, 5/17, 72-77, 6/21-24, 56, 80, 81, 94, 100-103, 106, 148, 9/28, 10/18, 28-36, 66, 68, 69, 70, 13/33, 34, 16/35, 36, 57, 62, 72, 73, 17/22, 39, 40, 42, 43, 44, 111, 19/35, 88-91, 21/18-29, 22/31, 34, 71, 23/91, 92, 24/27, 25/1-2, 27/59-65, 28/62-75, 88, 30/40, 37/4, 5, 149-163, 39/4, 14, 15, 27, 29-32, 36-38, 43-46, 64-67, 40/3, 12-15, 20, 66, 41/6, 7, 9, 37, 38, 43, 81-83, 87, 15, 51/51, 44/8, 9, 46/56, 59/1, 22-24, 72/3, 112/1-4.

Allah'ın bize yakınlığı : 56/85.

Allah'ın emirleri : 2/83, 6/151-153, 7/33, 22/30, 23/86, 31/14, 41/34, 42/36-43, 49/9-12, 58/9, 74/3-7.

Allah'ın fazlı : 2/5, 105, 213, 245, 253, 255, 269, 272, 3/73, 74, 129, 4/83, 175, 6/25, 83, 88, 111, 112, 125, 149, 14/4, 7/30, 178, 186, 9/28, 10/25, 49, 97, 100, 101, 107, 11/9, 118, 119, 12/110, 13/26, 31, 33, 16/9, 108, 109, 35/8, 17/18, 19, 20, 30, 43, 46, 86, 87, 18/57, 19/76, 21/9, 22/16, 17, 24/21, 38, 46, 28/56, 29/62, 30/36-37, 34/39, 36/43, 44, 39/23, 42/13, 27, 45/23, 49/7, 8, 58/21, 28, 29, 59/19, 20, 62/4, 64/11, 76/27-31.

Allah'ın kudreti : 1/1, 2/22, 74, 115, 117, 164, 255, 259, 260, 284, 3/5, 6, 83, 97, 189, 5/48, 6/1, 3, 12-18, 59-65, 95-99, 103, 54/54, 9/116, 10/4-6, 18, 61, 11/6, 56, 13/8-20, 32/34, 14/19, 20, 32-34, 16/1-22, 40, 48-52, 60, 61, 74, 77, 79-81, 15/16-25, 17-25, 18/109, 19/65, 20/6-8, 22/61-66, 74-76, 24/35, 41-50, 53, 27/59-65, 29/21, 22, 52, 30/19-28, 46, 48, 31/10-11, 16, 25-30, 34, 34/24, 35/3, 14, 15, 36/12, 36, 41, 42, 39/5, 6, 21, 62, 63, 40/61-69, 19, 41/39, 47, 48, 42/4, 5, 9, 11, 12, 19, 29, 43/9-13, 85, 46/33, 48/14, 50/6-11, 16, 15/20-23, 47-50, 56-60, 53/42-55, 55/1-30, 57/1-6, 17, 67/1-17, 80/23-32, 85/13-16, 105/1-5.

Allah'ın nuru : 24/35, 36, 61/8.

Allah'ın varlığı : 13/24, 22/18, 67/30, 19, 6/73-78, 29/61, 63, 64/1-4, 87/1-5.

Allah'ın veli kulları : 4/146, 10/62-64, 72/26, 27.

Allah'ın sıfatları : 1/1-3, 2/77, 107, 143, 160, 163, 182, 199, 218, 226, 235, 251, 255, 3/4, 8, 31, 89, 129, 146, 155, 173-174, 4/22, 23, 25, 34, 43, 64, 70, 95-96, 99, 100, 106, 110, 129, 149, 6/45, 147, 151, 7/54, 99, 180, 181, 183, 8/30, 9/115, 117, 118, 10/60, 21, 11/6, 102, 121, 122, 13/6, 31, 33, 41, 14/7, 27, 47, 51, 16/37, 47, 81, 17/25, 21/110, 22/60, 65, 70, 25/60-63, 58, 27/57, 73, 29/60, 33/24, 43, 54, 32/6, 34/1, 2, 26, 35/2, 15, 34, 38, 37/171, 180, 182, 39/37, 53, 40/3, 10, 41/46, 42/23, 26, 44, 51, 43/41, 42, 79, 44/16, 52/28, 53/32, 57/11, 58/2, 67/3, 10, 20, 23, 26, 28, 29, 85/12, 14, 96/4.

Allah korkusu : 2/74, 150, 194, 212, 3/102, 200, 5/93, 6/72, 7/35, 8/2, 29, 10/31, 15/45, 16/51, 30, 52, 22/34, 23/1, 2, 70, 39/61, 59/56, 64/16, 65/5, 67/12, 74/56.

Allah sevgisi : 2/165, 177, 186, 3/31, 32, 81, 21/90, 24/31, 58/7.

Aldanmak : 6/32, 29/64, 47/36, 35/5, 57/20.

Aldatmak : 83/1-3.

Amel defteri : 4/13, 14, 17/13, 21/47, 38/16, 39/69, 45/28, 56/8, 74/52, 78/29, 40, 81/10, 83/7-9, 84/7-15.

Amel terazisi : 7/8, 9, 21/47, 23/102, 103, 101/6-9.

Amelsiz ilim : 62/5.

Andlaşma : 4/90, 9/1-13, 16/92.

Arabulma : 49/9, 10.

Arafat : 2/198, 199, 7/46, 48, 49.

Araplar : 3/103, 104, 110, 2/143, 16/82, 83, 19/97, 98, 22/78, 43/5, 29/32, 9/90, 97/99, 101-110, 120, 13/36, 34/15-19, 48/11, 12, 15, 16, 49/14, 17.

Arş : 7/46-49, 9/129, 10/3, 11/7, 13/2, 20/5, 21/22, 23/86, 116, 25/59, 27/26, 32/4, 39/75, 40/7, 15, 43/82, 57/4, 85/15, 69/17.

At beslemek : 8/60.

Atlar : 100/1-6.

Ashab-ı kehf : 16/9-26.

Äzer : 6/74.

Azgınlık : 7/33, 13/25, 10/22, 23.

— B —

Bâbil : 2/102.

Bakara (inek) kassası : 2/67-73.

Barış : 2/208, 224, 228, 4/35, 90, 91, 114, 128, 8/1, 12, 47, 61, 16/28, 87, 39, 29, 47/35, 49/10.

Basiret : 6/104, 7/203, 10/43, 12/108, 17/102, 45/20, 50/8, 75/14.

Başa kalkmak : 2/262, 264, 12/92, 26/22, 41/8, 49/17, 68/3, 74/6, 84/25, 95/6.

Başak rüyası ve tabiri : 12/43, 46, 47.

Başak temsil : 2/261.

Başörtüsü : 24/31.

Batıl inançlar : 2/189, 5/103.

Bayram namazı : 87/14, 108/2.

Bedir savaşları : 3/13, 121-127, 173, 174, 8/7-12, 19, 42-44, 67, 71, 38/11.

Belâgat : 6/112, 55/1-4.

Birlik ve beraberlik : 3/103, 8/46, 9/107, 30/32, 105, 152, 42/13, 46.

Borç-borçlu : 2/280, 282, 283, 4/11, 12, 9/60, 88, 52/40, 56/66, 68/46.

Boşamak : 2/227-237, 241, 4/20, 21, 35, 180, 33/28, 29, 49, 52, 65/1-7, 66/5.

Boşboğazlık : 60/1, 10.

Boş söz : 74/45.

Boş vakit geçirme : 94/7.

Böbürlenmek : 4/36, 11/10, 31/18, 57/23, 102/1-5.

Bühtân (iftira) : 4/112, 24/4, 5, 10-20, 23-25, 49/6, 68/10-16, 104/1.

Buzağıya tapınma : 2/51, 52, 54, 92, 93, 4/153, 7/148, 152, 155, 20/88-91.

Büyüklük taslama - kibir : 2/34, 87, 4/36, 172, 173, 5/82, 6/93, 7/13, 36, 40, 48, 75, 76, 88, 133, 146, 206, 9/25, 10/75, 14/21, 16/22, 23, 29, 46, 21/19, 23/67, 46, 24/11, 25/21, 28/39, 31/7, 18, 32/15, 34/31, 32, 33, 35/43, 37/35, 38/74, 75, 39/56, 60, 62, 40/27, 35, 47, 48, 57, 60, 76, 41/15, 38, 45/8, 31, 46/10, 20, 57/23, 63/5, 71/7, 74/23.

Büyü : 2/102, 7/10-126, 10/2, 7, 76/81, 5/110, 6/7, 11/7, 15/15, 17/47, 101, 20/57, 58, 63, 66, 69-73, 21/3, 25/8, 26/34, 41, 46, 49, 153, 185, 27/13, 28/36, 34/43, 37/15, 38/40, 40/24, 88, 42/31-52, 43/30, 49, 46/7, 51/39, 52, 52/15, 54/2, 61/6, 74/24.

— C —

Câlut : 2/249.

Cariyeler : 4/25, 36, 92, 5/89, 90/60, 16/71, 98, 23/5, 24/32, 33, 58/3, 70/29, 90/11, 12, 13.

Casusluk : 49/12, 60/10.

Cebrâil : 2/87, 97/99, 253, 4/171, 5/110, 16/2, 102, 17/85, 19/17, 19, 21/91, 26/193, 40/15, 42, 52, 53/5, 6.

Cehâlet : 2/67, 273, 3/154, 4/17, 5/50, 6/35, 54, 111, 7/138, 199, 11/29, 46, 12/33, 89, 16/119, 23/54, 63, 25/63, 27/55, 28/55, 33/33, 72, 39/64, 46/23, 48/26, 49/6, 51/11, 58/22, 66/12, 70/4, 78/38, 81, 19, 21, 97/4.

Cehennem : 2/23, 24, 3/12, 106, 4/56, 7/36, 38, 41, 8/36, 37, 9/34, 35, 14/16, 17, 15/43, 44, 20/127, 21/98, 100, 22/19, 22, 25/11, 14, 32/20, 35/36, 37, 37/60, 70, 39/24, 25, 47, 48, 40/70, 76, 44/43, 50, 52/11, 16, 55/37, 39, 41, 43, 44, 56/41, 56, 66/6, 7, 67/8-11, 76/4, 78/21, 30, 74/26, 37, 88/1-7, 104/1-9.

Cennet : 2/25, 3/15, 5/85, 7/42-53, 8/4, 14, 23, 9/72, 10/9, 10, 13/20-25, 15/45-50, 16/30-32, 18/31, 19/63-65, 21/101-103, 22/14, 23, 24, 23/8-11, 25/15, 16, 24, 29/58, 30/15, 31/8, 9, 35/33-35, 36/55-58, 37/40-61, 38/49-55, 39/20, 73-75, 41/30-32, 43/69-73, 44/51-57, 47/14-16, 50/31-35, 52/17, 28, 54/54, 55, 55/46, 78, 56/1, 40, 76/5, 22, 78/31-38, 83/23-36, 85/11, 88/2, 8, 16.

Cenaze namâzı : 9/84.

Ceza (amel karşılığı) : 6/160, 164, 20/74-76, 22/50, 51, 40/58, 90/18, 19, 91/1-10.

Cihad : 2/190, 194, 216, 218, 246, 3/146-148, 157, 195, 200, 4/71, 74/77, 84, 89, 95, 101-104, 8/15, 16, 39,

42, 45, 60-67, 9/12, 14, 16, 19, 20, 24-29, 38-42, 46, 47, 53, 73, 82, 86, 88, 91, 123, 22/39, 40, 78, 25/52, 29/69, 47/4, 7, 20, 35, 48/16, 17, 22, 25, 49/9, 60/8-11, 61/2, 3, 4, 11, 66/9, 73/20.

Cimrilik : 3/180, 4/37, 128, 9/34, 35, 17/29, 100, 25/67, 35/32-41, 57/23, 24, 59/9, 64/16, 70/15-18, 47/36, 37, 38, 68/17-33, 69/34, 81/24, 89/18, 91/10, 92/8-11, 104/4, 107/3, 92/8-11.

Cinler : 6/100, 128, 7/38, 11/119, 15/27, 37/158-166, 27/17, 39, 34/12, 14, 38/37, 38, 41/25, 46/18, 29, 30, 51/56, 55/15, 33, 35-39, 41, 72/1-17, 114/1-6.

Cinsi sapıklar : 26/165-175, 27/54, 55, 29/29-34.

Cömertlik : 17/29, 92/5, 17, 18.

Cüdi : 11/44.

Cuma namâzı : 62/9, 11

Cumartesi : 2/65, 4/47, 7/163, 16/124.

— Ç —

Çalışmak : 53/34, 40, 41.

Çekişme - ihtilâf : 4/59.

Çekiştirme : 49/12, 68/11, 104/1.

Çocuğun emzirilmesi : 2/223.

Çocukları öldürmek : 17/31.

Çöl sakinleri : 9/90, 97-99, 101, 120, 22/11, 48/11, 16, 49/12, 16, 17.

— D —

Dabbetü'l-Arz : 27/82.

Davet etmek : 16/125.

Dâvud (A.S.) : 2/249-251, 4/163, 5/78, 79, 6/84, 17/55, 21/78-80, 105, 38/17-26.

Demir : 57/25.

Deniz avı : 5/96.

Denizcilik : 10/22, 17/66, 31/31, 43/12, 13.

Devlet idaresi : 2/30, 4/59, 83, 6/165, 10/14, 20/29, 24/55, 62, 27/32, 34, 37, 62, 28/34, 38/26, 39/75, 35/39, 40/26, 28, 42/38, 59/7, 60/12, 64/16.

Din : 1/3, 6/70, 42/8, 9, 21, 98/4, 5.

Doğruluk : 1/6, 2/142, 213, 3/51, 101, 4/67, 175, 5/16, 6/39, 78, 126, 153, 161, 7/16, 9/7, 10/25, 89, 11/56, 112, 15/41, 16/76, 121, 17/35, 19/36, 22/54, 67, 23/73, 24/46, 26/182, 33/70, 36/4, 37/118, 38/16, 41/30-32, 42/15, 52, 43/43, 61, 64, 46/13, 30, 48/2, 20, 67/22, 72/16, 81/28, 92/12.

Doğru söz : 4/9, 33/70, 78/38.

Dost-doğruluk : 2/254, 3/28, 118, 4/25, 125, 139, 140-144, 5/5, 51, 57, 82, 9/16, 14/31, 16/100, 17/73, 25/28, 29, 26/101, 40/18, 41/34, 35, 36, 43/67, 60/1, 7-9, 13, 69/55, 70/10.

Dua : 1/1-7, 2/186, 201, 202, 255, 286, 3/8, 26, 27, 191-194, 7/55, 56, 17/80, 81, 23/118, 26/83-89, 27/62, 32/16, 40/60, 60/4, 5, 74/43.

Dünya hayatı : 2/212, 3/14, 4/77, 6/62, 70, 10/7, 24, 11/16, 13/26, 14/3, 16/107, 18/28, 45, 46, 20/129, 131, 26/60, 61, 28/60, 29/64, 30/7, 35/6, 40/39, 42/34, 43/32, 46/20, 47/36, 57/20, 64/15, 42/20.

Düşmanlık : 41/34.

— E —

Ebâbil kuşları : 10/1-5.

Ebü Bekir (R.A.) : 9/40, 41.

Ebü Lehep : 111/1.

Ecel : 3/145, 6/2, 60, 7/34, 135, 10/49, 11/3, 104, 14/10, 44, 15/5, 16/61, 20/129, 29/53, 30/8, 35/45, 39/42, 40/67, 42/14, 71/4, 63/11.

Elyesâ : 6/86, 38/48.

Ehl-i Kitâp : 3/69-72.

Ehl-i Kitâp : 2/105, 109, 3/64, 65, 69, 70, 71, 72, 75, 98, 99, 110, 113, 199, 4/123, 153, 159, 171, 5/15, 19, 47, 59, 65, 68, 77, 28/12, 29/46, 33/26, 57/29, 59/2, 11, 98/1, 6.

Elçi melekler : 6/61, 7/37, 10/21, 11/69, 71, 81, 17/95, 19/19, 29/33, 31, 35/1, 77/1, 81/19.

Emânete riâyet : 2/283, 3/75, 4/58, 23/8, 70/32-35.

Emâneti ehline vermek : 4/58.

Emire itaat : 4/59.

Emzirmek : 2/233, 4/23, 22/2, 28/7, 12, 65/6.

Ensâr : 9/100, 117, 59/9, 63/7.

Erkekler : 2/28, 29, 30-33, 213, 33/72, 31/20, 29, 45/12, 13, 17/11, 67/70, 83, 15/21, 26, 27, 29-35, 27/62, 38/71-74, 90/1-11, 35/12, 12, 15, 27, 28, 32/7-9, 23/12-14, 22/5, 11, 40/64, 67, 80/17-22, 86/5-10, 76/1-4, 16/4-18, 65-67, 78, 80, 81, 30/54, 35/11, 7/29, 189, 4/1, 28, 6/98, 39/6, 49, 49/13, 10/19, 95/1-8, 20/123, 30/41, 36, 21/37, 70/19-21, 36/77, 89/15, 16, 29, 65, 42/48, 100/6, 7, 18/54, 78/8-16, 79/27-33.

Esirler : 8/67-71, 2/85, 4/24, 9/18, 47/4.

Eşitlik - eşitsizlik : 2/245, 247, 253, 4/95, 5/100, 6/50, 83, 165, 7/69, 13/16, 26, 76, 16/76, 17/30, 21/109,

28/82, 29/62, 30/37, 34/31, 39, 35/19, 22, 39/9, 22, 40/58, 41/34, 42/12, 27, 43/32, 56/3, 58/11.

Evlâtlar : 6/140, 151, 17/31, 60/12, 18/46, 64/15, 42/49, 50, 65/6, 2/233, 52/21, 63/9, 3/10, 8/28, 57/20.

Evlât edinme : 32/4, 5, 37.

Evlenmek : 2/129, 221, 230, 232, 235, 237, 4/3, 6, 19, 22, 25, 34, 35, 127-129, 5/5, 24/3, 32, 33, 60, 28/27, 33/30, 37, 49, 50, 52, 53, 60/10.

Evlere girmenin âdâbı : 24/27, 28.

Eykeliler : 26/176, 38/3, 50/14.

Eyyüb (A.S.) : 21/83, 38/41, 44, 6/84.

Ezân : 5/58, 7/44, 9/3, 62/9.

— F —

Fâiz : 2/75, 276, 278, 279, 3/130, 4/161, 30/39.

Fakirlik - fakirler : 2/177, 184, 215, 221, 235, 236, 268, 271, 273, 3/181, 4/6, 8, 36, 135, 5/89, 95, 6/151, 9/28, 41, 60, 17/26, 31, 18/79, 22/28, 36, 24/22, 32, 28/24, 30/38, 35/15, 47/38, 51/19, 56/67, 8/4, 59/7-9, 68/24, 27, 69/34, 70/25, 74/44, 89/18, 90/16, 93/8, 10, 107/3.

Fal okları : 5/3, 90.

Fazilet : 2/237, 219, 16/126, 28/54.

Fenler : 34/10-13.

Ferâiz (miras taksimi) : 4/7-12, 19, 33, 176, 8/72, 75, 2/233, 240, 180-182, 5/106-108.

Fesat, fesatçılık : 2/11, 12, 27, 30, 60, 205, 220, 3/118, 5/32, 33, 64, 7/56, 74, 85, 86, 103, 127, 142, 8/73, 9/47, 10/40, 81, 91, 11/85, 116, 12/73, 13/25, 16/88, 92, 94, 17/4, 18/94, 21/22, 23/71, 26/152, 183, 29/30, 36, 30/41, 38/28, 40/26, 47/22, 89/12.

Fetih âyetleri : 2/76, 89, 4/141, 5/52, 6/44, 59, 7/40, 89, 96, 8/19, 12/65, 14/15, 15/14, 21/96, 27/77, 24/61, 26/118, 28/76, 32/28, 29, 34/26, 35/2, 38/50, 39/71, 73, 48/1, 18, 27, 54/11, 57/10, 61/13, 78/19, 110/1.

Fıravun : 2/49, 50, 3/11, 7/103-137, 8/52-54, 10/75-92, 11/96-99, 6/6, 17/101-103, 20, 24, 40, 43-72, 23/45, 26/10, 11, 18-31, 34-42, 49, 53-58, 27/12, 28/3-6, 8, 9, 32, 38, 39, 40, 29/39, 38/12, 40/23-46, 43/46-55, 44/17-31, 50/12, 51/39, 40, 54/54, 55, 69/9, 73/15, 16, 79/17-25, 85/18, 89/10.

Fîtne : 2/102, 191, 193, 217, 3/7, 4/91, 101, 5, 41, 49, 71, 6/25, 53, 7/27, 155, 8/25, 28, 39, 73, 9, 47, 48, 49, 126, 10/85, 11/83, 90, 131, 21/35, 111, 22/11, 57, 24/63, 25/20, 27/47, 29/2, 3, 10, 33/14, 38/24, 34, 63, 162, 39/49, 44/17, 51/13, 14, 54/27, 57/14, 23/97, 98, 60/5, 64/15, 68/6, 72/17, 71/31, 85/10.

Fuhuş : 6/151, 7/28.

— G —

- Gadretmek : 8/55-58, 12/52.
 Ganimetler : 8/1, 6-10, 41, 60/11.
 Gayb : 2/3, 33, 3/44, 179, 4/34, 6/50, 59, 73, 7/188, 9/94, 10/20, 11/31, 123, 12/52, 81, 102, 13/9, 16/77, 18/26, 19/61, 78, 21/49, 23/92, 27/65, 32/6, 34/3, 53, 35/18, 38, 36/11, 39/46, 49/18, 50/33, 52/41, 53/35, 57/25, 59/22, 62/8, 64/18, 67/12, 68/47, 72/26, 81/24.
 Gayret : 2/90.
 Gazap : 3/133, 134, 42/36, 37, 111/1-5.
 Gece namazı : 17/79.
 Geçimsizlik : 2/227, 4/35, 128, 130, 39/29.
 Gıybet : 4/148, 49/12, 104/1.
 Göz-kaş işareti ile ayıplamak : 49/11, 104/1, 2.
 Gurur -aldanma : 3/24, 136, 4/120, 6/70, 112, 130, 7/22, 51, 8/49, 17/84, 31/33, 33/12, 35/5, 40, 40/4, 45/35, 57/14, 20, 67/20, 28/78, 82/6.
 Gusül (boy abdesti) : 4/43, 5/6.
 Günah : 2/209, 286, 4/31, 6/120, 11/61, 23/118, 40/2, 3, 55, 48/1-5, 53/12, 57/28, 85/10.
 Güneş : 36/38, 40.

— H —

- Haberler : 4/83, 33/60-62, 49/6.
 Hâblü ve Kaablü : 5/27-32.
 Hac : 2/158, 196-200, 189, 203, 5/1, 2, 94-96, 22/25, 27, 29.
 Had-hudûd (cezarlar) : 4/15, 16, 5/33, 34, 38, 39.
 Hainlik : 2/187, 4/105-107, 5/13, 8/27, 58, 71, 12/52, 22/38, 40/19, 66/10.
 Hakka davet usûlü : 2/139, 258, 3/20, 61, 66, 4/107, 109, 6/2, 25, 7/103, 171, 8/34, 37, 21/51, 73, 22/3, 8, 9, 26/69, 89, 29/46, 31/20, 40/35, 17/53, 58/1.
 Hâmân (vezir) : 28/6, 38, 29/39, 40/23, 24, 36.
 Hanîf (muvahhid) : 2/135, 3/67, 95, 4/125, 6/79, 161, 10/105, 16/120, 123, 30/30, 98/5.
 Haramlar : 16/115.
 Haram aylar : 9/1-5, 36, 38, 2/194, 217, 5/2, 97.
 Harp esirleri : 8/67, 68, 70, 71.
 Harpte namaz : 4/101-103.
 Harpte hizmet : 3/139-197.

- Harpte misilleme : 16/126.
 Harp mucizeleri : 8/5-12, 9/25-27.
 Harpte zafer : 3/13, 110, 111, 121-128, 8/19, 42-45, 33/26, 27.
 Harp talimleri : 4/95, 100, 8/74, 75, 9/122, 48/17.
 Harp usulleri : 4/71, 94, 104, 8/15-18, 58, 61-64, 67, 68, 16/92, 94, 5/33, 34.
 Harpte bozguncular : 4/72, 73, 88-91, 9/38-57, 81-84, 86-89, 91-96, 111, 33/9-21.
 Hârun (A.S.) : 4/163, 6/85, 7/121, 142, 150, 10/75, 19/53, 20/25-35, 64, 70, 90, 21/48, 23/45, 25/35, 26/14, 26/47, 37/113, 119.
 Harût ve Marût : 2/102.
 Hased : 113/1-5.
 Havârider : 3/52, 53, 5/111, 113, 57/27, 61/14.
 Hayat : 2/86, 5, 179, 204, 212, 3/14, 117, 175, 4/74, 94, 109, 6/32, 70, 130, 7/32, 51, 152, 9/38, 55, 10/7, 23, 24, 64, 88, 98, 11/15, 13/26, 34, 14/3, 27, 16/97, 107, 17/75, 18/28, 45, 46, 104, 20/72, 97, 131, 23/33, 24/33, 25/3, 28/60, 61, 79, 29/25, 64, 30/7, 31/33, 33/28, 35/5, 39/26, 40/39, 51, 41/16, 31, 42/36, 43/32, 35, 45/35, 47/36, 53/29, 57/20.
 Hayber fethi : 48/1, 15, 19, 20.
 Hayvanat : 4/118, 119, 6/38, 142, 16/5-8, 66, 69, 79, 80, 22/28, 40/79, 80, 43/12, 13.
 Helâl rızık : 2/168, 5/88, 8/69, 16/114, 116.
 Hendek savaşı : 33/9-25, 85/4-8.
 Heva-heves : 2/78, 120, 145, 4/135, 5/48, 49, 70, 77, 6/66, 71, 119, 150, 7/176, 13/37, 14/37, 43, 18/28, 20/16, 23/71, 25/43, 28/50, 30/29, 38/26, 42/15, 45/18, 23, 47/14, 18, 53/3, 23, 53, 54/3, 79/40.
 Heykeller : 34/13.
 Hezimet : 3/139-161, 165-175, 195, 197.
 Hıristiyanlar : 2/62, 111, 113, 116, 120, 135, 140, 3/55, 61, 67, 69-73, 75, 5/14, 15, 17, 18, 47, 51, 69, 72, 73, 82-85, 9/30, 31, 34, 10/69, 19/37, 43/65, 57/27.
 Hırsızlık : 5/38, 12/73-77.
 Hızar (A.S.) : 18/60-72.
 Hicr halkı : 15/80.
 Hilekârlık : 4/98, 99, 13/42, 16/45-47.
 Hilkat ve tabiat : 16/68, 69.
 Hikmet : 2/269.
 Hisap : 6/30, 21/1, 47, 37/24, 38/16, 53, 69/18, 78/27, 84/8, 14, 15, 88/26, 99/6-8.
 Hoşgörmek : 2/109, 4/4, 5/13, 15/85, 24/22, 43/5, 89, 64/14.

Hüd (A.S.): 7/65-72, 11/50-60, 26/123-140, 46/21, 25.

Hüd Milleti: 11/89.

Hudeybiye barışı: 60/12, 48/1-30.

Huneyn savaşı: 9/25, 26.

Husûmet: 2/188, 4/29, 59.

Huşu': 3/17, 17/106-109.

Hüdhüd kuşu: 27/20-29.

Hükûm: 4/35, 65, 5/41.

— İ —

İblis: (Bak: Şeytan).

İbrâhim (A.S.): 2/124-127, 130, 132-133, 135-136, 140, 258, 260, 3/33, 65, 67-68, 84, 95, 97, 4/54, 125, 163, 6/74, 75, 83, 161, 9/70, 114, 11/69, 74-76, 12/6, 38, 14/35, 15/51, 16/120, 123, 19/41, 46, 58, 21/51, 60, 62, 69, 22/26, 43, 78, 26/69, 29/16, 30, 33/7, 37/83, 104, 109, 38/45, 42/13, 43/26, 51/24, 53/37, 57/26, 60/4, 87/19.

İbrâhim ailesi: 3/33, 4/54, 6/161.

İçki: 2/219, 5/90, 91, 47/15.

İbrâhim Milleti: 9/70, 22/44.

İdare edenler: 4/58.

İddet beklemek: 2/228, 231-234, 240, 65/1-7.

İdris (A.S.): 19/56, 57, 21/85, 86.

İffetlilik: 4/25, 5/5, 23/1, 5, 24/30, 70/29, 35.

İfsad etmek: 2/27, 60, 5/33, 64, 7/56, 74, 85, 26/151, 152, 47/22.

İftirâ etmek: 4/112, 24/4, 5, 18-20, 23-25, 49/11-16, 60, 104/1.

İhsan: 16/90, 3/134, 15, 17, 2/36, 114, 5/32, 49/11-12, 70/24, 25, 74/44, 89/16-20, 90/12-17, 108/3, 33/58, 107/1-3, 92/17-21.

İhtiyarlık: 16/70.

İktisadi adalet: 59/7.

İlâhi müsaade: 6/135.

İlim - araştırma - bilgi: 2/129, 151, 269, 4/113, 5/110, 6/119, 21/7, 33/34, 35/19, 22, 39/9, 10, 2/159, 174, 9/122, 16/43, 21/7, 80/2-4, 96/4.

İlyas (A.S.): 6/85, 37/123, 129.

İman: 2/2, 20, 82, 108, 136, 154, 5/17, 46, 72, 75, 109-120, 9/30, 31, 111, 23/50, 43/57-65, 61/6, 57/26, 27.

İmran ailesi: 3/34.

İmtihan: 29/2, 3, 39/49, 64/15.

İncil: 3/3, 48, 65, 5/46, 47, 66, 68, 110, 7/157, 9/111, 19/30, 48/29, 57/27.

İnsanın yaratılışı: 7/11, 12, 15/26, 28, 29, 38/71-74, 39/6, 40/67, 55/14, 71/14-18, 76/1, 2, 77/20-23, 95/4-6.

İnsanın emaneti kabul etmesi: 33/72.

İnsanın üstünlüğü: 17/70.

İnsanın irade serbestisi: (Bak kesb ve ihtiyar)

İnsanların arasını düzeltmek: 49/9, 10.

İnsanları bağışlamak: 2/263, 3/133, 134, 4/149, 16/126, 24/22, 42/36, 37, 40, 43, 64/14.

İntihar etmek: 4/29, 2/85.

İntikam almak: 2/194, 16/126, 22/60.

İsâ (A.S.): 19/16, 34, 2/84, 3/45, 60, 4/156-159, 171, 172, 5/17, 46, 72, 75, 109, 120, 9/30, 31, 111, 23/50, 43, 57, 68-65, 61, 6, 57/27, 27.

İshak (A.S.): 2 133, 136, 3 84, 4 163, 11/71, 12/6, 38, 14 39, 19 40, 21 72, 29 22, 37 112.

İslâm: 2/11, 112, 127, 128, 133, 140, 141, 208, 221, 3/19, 67, 68, 84, 85, 118, 4 125, 5 3, 30 30, 42/13, 11/116-117, 21/92, 93, 22/78, 39 22, 41/33, 61/9, 98/5, 110/1, 3.

İslâm ve teslimiyet: 2/155, 156, 6/162, 163, 18/23, 24, 13/22, 3/26.

İsmail (A.S.): 6/86, 87, 38/48, 19 54, 55.

İsrail: 19/58, 59.

İsrail oğulları: 2/47, 122, 45/16, 17, 62/5-8, 5/12, 7/160, 10/93.

İsraf: 7/31.

İstifâr: 2/199, 3/39, 135, 159, 4/62, 64, 106, 110, 5/74, 8/33, 9/80, 113, 11/3, 52, 61, 90, 12/26, 97, 98, 18/55, 19/47, 24/62, 27/46, 38/24, 40/7, 55, 41/6, 42/5, 48/11, 51/18, 60/4, 12, 19, 83/6, 70/10, 11, 12.

İstikamet: 2/177, 3/75, 76, 6/152, 7/85, 8/27, 11/85, 86, 17/34, 35, 26/181-183, 30/38, 55/7-9, 85/1-3.

İstişare: 2/233, 3/159, 42/36-38.

İyliğı emredip kötülükten nehyetmek: 3/104, 110, 114, 5/79, 7/157, 199, 9/71, 127, 22/41, 31/17.

İzzet: 35/10, 4/139, 10/65.

— K —

Kabalık etmek: 4/2, 5.

Kabahat işlemek: 4/12, 26/51, 82, 20/73.

Kâbe: 2/125, 3/96, 97, 5/97, 22/26.

Kabileler: 4/89, 90, 49/13.

Kadınlar: 2/49, 187, 222-232, 235-236, 3/14, 3/61, 42, 61, 4/1, 3, 4, 7, 11, 15, 19, 22-24, 32, 34, 43, 75, 98, 127, 129, 176, 5/6, 7/81, 127, 141, 12/30, 14/6, 24/31, 60, 24/31, 27/55, 28/4, 33/30, 32, 52, 55, 59, 40/25, 48/25, 49/11, 58/2-3, 65/1, 4.

Kadınları boşama: 65/1, 3.

Kadınların giyimi: 24/31.

Kadınların mahremeleri: 33/55.

Kadınların örtünmesi: 33/59.

Kadir gecesi: 44/3-6, 89/4, 97/1-5.

Kâfirler: 2/114, 161, 162, 170, 171, 210, 3/11, 106, 107, 116-120, 149, 4/18, 39, 56, 167-170, 5/10, 36, 37, 47, 60-63, 73, 104, 6/1, 4, 5, 29, 30, 31, 33, 37, 39-47, 49, 57, 58, 109, 111, 7/40, 8/30-36, 38, 39, 50-57, 13/31, 15/2, 3, 88, 23/63-67, 93-96, 45/3-11, 29/41-43, 52-55, 47/4, 12, 18, 29, 30, 34, 52/35-47, 53/28, 66/9, 73/10-13, 85/17-20, 109/1, 6, 70/36, 44, 11/109, 16/33, 34, 18/52, 53, 20/128, 129, 134, 135, 22/72, 24/57, 25/40, 55, 38/1, 2.

Kâinatın yaratılışı: 2/29, 6/101, 107, 52/52, 30/19, 32/7, 36/36, 39/63, 40/62, 42/49, 43/12, 51/49, 54/49, 50, 57/1, 61/1, 62/1, 64/1, 81/15, 18, 86/1, 3, 87/2, 91/1-8, 92/3, 95/1-3.

Kalem: 68/1, 96/4.

Kalb: 7/43, 10/57, 13/27, 28, 23/78, 32/9, 33/4.

Kalb selâmeti: 33/70, 71.

Kâlibelâ: 7/172, 173.

Kardeşlik: 2/83, 3/103, 4/25, 49/10, 13, 5/32.

Karı-koca münasebetleri: 4/128, 129.

Karı-kocanın arasını düzeltmek: 4/35.

Karûn: 28/76, 83.

Kâtip: 2/79, 282, 283.

Kasten öldürmek: 4/93.

Kaza ve kader: 3/145, 154, 6/2, 35, 54/51, 52, 53, 7/34, 10/49, 11/6, 15/4, 5, 17/58, 24/43, 27/74, 75, 34/3, 35/11, 57/22, 59/3, 65/3, 71/4, 72/25, 28.

Kefâlet: 12/72, 68/40.

Kehf ve rakam ashabı: 18/9.

Kendini beğenmek: 4/36, 31/18.

Kesb ve ihtiyar: 2/90, 4/111, 5/105, 6/70, 10/44, 108, 109, 11/21, 101, 13/11, 17/15-17, 84, 18/29, 58, 59, 23/62, 29/3, 35/18, 40/9, 41/46, 42/20, 45/15, 21, 22, 46/19, 53/31, 38-41, 67/1, 2, 74/38, 55, 56, 76/29-31, 81/29, 90/10, 91/7, 10, 92/12, 13.

Keşişler: 5/63, 82, 32/24, 9/34.

Kible: 2/115, 142-145, 148-150, 10/87.

Kınamak: 5/54, 12/32, 14/22, 17/29, 39, 23/6, 37/142, 51/50, 54, 68/30, 70/30, 75/2.

Kıyas: 2/178, 179, 199, 5/44, 45, 16/126.

Kıskançlık: 2/109, 4/54, 48/15, 113/5.

Kıyamet: (Bak. âhiret günü)

Kız çocuğu: 16/57-59, 43/17, 81/8, 9.

Kibirlenmek: 4/36, 172, 173, 16/23-29, 17/38, 32/15, 39/60, 72, 40/76, 35.

Kilise: 22/40.

Kin: 3/118, 4/22, 5/14, 64, 91, 35/39, 40/10, 35, 60/4, 61/3, 93/3, 108/3.

Kitaplar: 2/3, 4, 41, 78, 79, 136, 285, 3/84, 4/136, 13/36, 29/46, 47, 35/25, 57/26.

Komşu: 4/36, 8/48.

Konuşup görüşmek: 58/9, 10, 35/10.

Korkaklık: 3/156, 158, 4/72, 73, 8/15, 16, 9/44, 49, 56, 57.

Korku namazı: 4/101, 102.

Kozmografya: 2/29-, 189, 10/5, 17/12, 36/37, 40, 21/33, 23/17, 79-7, 28, 37/6, 7, 8, 15/16, 17, 67/5, 86/1, 3, 11.

Kölelik: 2/221, 4/24, 25, 36, 5/89, 9/60, 16/71, 23/1, 6, 24/33, 33/50, 47/4, 58/3, 4, 70/30, 35.

Kötü ahlâk: 2/65, 66, 85, 3/137, 4/123, 5/100, 6/135, 10/27, 20/124-126, 30/10, 32/21, 39/26.

Kötü ad takmak: 49/11.

Kötü gözle bakmak: 68/51.

Kötü haber yaymak: 33/60.

Kötü zan: 49/12.

Kumar: 2/219, 220, 5/90, 91.

Kur'an: 2/185, 228, 4/182, 5/101, 6/19, 7/204, 9/111, 10/15, 37, 61, 12/2, 3, 13/31, 15/1, 87, 91, 16/98, 17/9, 41, 45, 46, 60, 78, 82, 88, 89, 106, 18/54, 20/2, 113, 114, 25/30, 32, 27/1, 6, 76, 92, 28/85, 30/58, 34/31, 36/2, 69, 38/1, 39/27, 28, 41/3, 26, 44, 42/7, 43/3, 31, 46/29, 47/24, 50/1, 45, 54/17, 22, 32, 40, 55/2, 56/77, 59/21, 72/1, 73/4, 20, 75/17, 18, 76/23, 84/21, 85/21.

Kurban: 2/195, 3/183, 5/2, 27, 95, 97, 22/28, 32, 33, 34, 36, 37, 108/1, 2.

Kureys: 106/1-4.

Kurtuluş - mutluluk: 22/77, 92/1-7, 94/1-6, 2/189, 62/10.

Küçümsemek: 43/54.

Küfür ithamı: 4/94.

Kürsî: 2/255, 38/34.

— L —

Lâf atmak: 4/4, 6, 23, 112.

Lâkap takmak: 49/11.

Lânet - lânetlemek: 2/88, 89, 159, 161, 3/61, 87, 4/46, 47, 52, 93, 218, 5/13, 60, 64, 4/38, 44, 9/68, 11/18, 60, 99, 13/25, 15/35, 24/7, 28/42, 33/57, 61-64, 40/52, 47/23, 48/16, 29/25.

Lât: 53/19, 20.

Levhalar: 7/145, 150, 154.

Levh-i mahfuz: 8/68, 10/19, 11/40, 110, 20/129, 21/101, 13/39, 23/27, 36/7, 37/171, 41/45, 42/14, 43/4, 50/4, 56/78, 57/22, 78/38, 80/13-16, 85/22, 92/10.

Livata haramdır: 4/16, 7/90-82.

Lokman (A.S.): 31/12, 13, 16, 17.

Lût (A.S.): 7/80-84, 27/54-58, 11/77-83, 29/26, 28, 35, 26/160-175, 15/57-77, 37/133-138, 6/86, 21/74, 75, 22/42, 44, 50/13, 14, 54/33-39.

Lût milleti: 11/70, 74, 83, 26/160, 38/13.

— M —

Mahrem olanlar: 4/23, 24.

Mallar ve evlâtlar imtihan içindir: 2/155, 156, 214, 3/186, 8/28, 47/31, 64/13-15.

Mallarını gösteriş için sarfedenler: 4/38.

Mânasız söz: 5/101.

Maskaralık etmek: 49/11.

Medine: 33/60.

Medyen: 7/85, 9/70, 28/22.

Medyen halkı: 11/84, 95, 20/40, 22/44, 28/45.

Mekke: 9/40, 29/67, 90/1, 95/3.

Melekler: 2/30-34, 98, 102, 161, 176, 177, 210, 248, 285, 3/18, 42, 45, 80, 87, 99, 123-125, 4/97, 166, 172, 6/8, 9, 50, 92, 111, 158, 7/11, 20, 8/9, 12, 50, 11/12, 31, 12/31, 13/13, 23, 15/7, 8, 28, 30, 43, 16/2, 28, 32, 17/40, 61-65, 21/26-28, 25/7, 32/11, 33/43, 35/1, 31/8-4, 71, 85, 149, 157, 41/30-32, 42/5, 43/16-22, 60, 77, 50/17-19, 53/26, 47/27, 69/17, 70/1-4, 74/31, 78/38, 89/22, 23.

Menat: 53/19, 20.

Menasik: 22/28, 34, 67.

Merhamet: 19/13, 90/12-17.

Merve: 2/158.

Meryem: 3/33-37, 42-47, 4/156, 19/16-34, 21/91, 66/12.

Mescid-i Aksa: 17/81.

Mescid-i Haram (Kâbe): 2/14, 125, 149, 158, 191, 196, 5/2, 96, 97, 8/34, 35, 9/7, 19, 17/1, 22/25, 26, 29, 22/33, 105/1.

Mescid onarmak: 9/18.

Mesûliyet: 2/123, 281, 3/182, 4/111, 112, 123, 6/160, 9/115, 17/15, 34, 36, 84, 18/29, 57, 22/10, 76, 25/16, 28/47, 30/41, 44, 31/33, 33/15, 35/18, 38/24, 39/7, 42/15, 30, 45/15, 22, 46/19, 52/16, 21, 53/31, 62/7, 66/7, 74/38, 99/7, 8.

Meş'ar-i haram: 2/198.

Meşveret: 42/36, 38.

Mikâil: 2/98.

Mina: 2/203.

Miras hükmîleri: 4/2, 12, 4/176.

Mucizeler: 2/243, 6/35-37, 10/20, 12/105, 13/7, 27, 31, 38, 17/1, 59, 60, 20/133, 21/16, 17, 29/50-52, 32/15, 33/9, 40/35, 42/35.

Muhâcirler: 9/100, 117, 118, 2/217, 3/95, 4/97, 99, 8/26, 71, 74, 75, 16/41, 110, 22/58, 24/22, 29/57, 60, 59/8.

Muhkem ve müteşâbih âyetler: 3/7.

Musa (A.S.): 2/51, 53-55, 60, 61, 67, 87, 92, 108, 136, 246, 248, 3/84, 4/153, 164, 5/20, 22, 24, 6/84, 91, 154, 7/103, 104, 115, 117, 122, 127, 128, 131, 134, 138, 142, 143, 144, 148, 150, 154, 155, 159, 160, 10/75, 77, 80, 81, 83, 84, 87, 88, 11/17, 96, 110, 14/5, 6, 8, 17/2, 101, 18/60, 66, 19/51, 20/9, 11, 17, 19, 36, 40, 49, 16, 65, 67, 70, 77, 83, 86, 88, 91, 21/48, 22/44, 23/45, 49, 25/35, 26/10, 43, 45, 48, 52, 61, 63, 65, 27/7, 9, 10, 28/3, 7, 10, 15, 18, 19, 20, 28/30, 31, 36, 37, 38, 43, 44, 48, 76, 29/39, 32/23, 33/7, 69, 37/114, 120, 40/23, 26, 27, 37, 53, 41/45, 42/13, 43/47, 46/12, 30, 51/38, 53/36, 61/5, 79/15, 87/19.

Mukaddes kitaplar: 13/38, 2/78, 113, 121, 159, 3/73, 113, 114, 29/46.

Musibet: 42/30.

Mücadele şekli: 6/164, 16/125, 17/53, 18/54, 29/46, 43/57-59.

Mülk - mülk edinme: 2/29, 8/1, 41, 9/111, 10/55, 56, 24/29.

Müellefe-i kulüb: 9/60.

Mü'minin vafı: 48/29, 49/15.

Mü'minler: 2/257, 285, 3/179, 6/122, 9/71, 119, 11/17, 112, 113, 16/91, 95, 96, 25/63-68, 28/61, 29/2-5, 32/18, 33/58, 39/11-14, 57/12, 16, 19, 87/14, 15.

Müslimler: 28/52, 53, 41/33, 48/29.

Münâfiklar: 2/8, 13, 20, 77, 3/167, 168, 177, 4/72-74, 81-83, 88, 89, 138, 146, 5/41, 52, 58, 7/175, 8/49, 9/43, 58, 61-69, 73-77, 80-87, 94-98, 101, 107, 110, 124-127, 24/47-50, 53, 33/1, 12-20, 24, 48, 60, 61, 63/69, 73, 47/16, 20-24, 29, 130, 48/6, 57/13-15, 58/14-18, 59/11-17, 63/1-8, 74/31.

Mürtedler (Dinden çıkanlar): 2/217, 3/77, 86-91, 106, 177, 4/89, 90, 115, 137, 5/3, 52-54, 8/13, 14, 16/106, 107, 112, 47/25-28, 31, 32, 60/11.

Müşrikler (Putatapanlar): 2/217, 4/50-52, 117, 5/60, 6/71, 136-139, 7/189, 9/1-5, 113, 114, 10/17, 12/106-108, 14/28, 29, 30, 16/75, 76, 56, 86-88, 17/56, 57, 18/102, 19/81, 82, 22/12, 13, 73, 25/3, 29/25, 68, 34/21, 35/13, 14, 40, 36/74, 75, 53/19-25.

Müşâvat: 49/13.

Müstahk savaşı: 63/8.

Müzdelife: 2/198.

— N —

Nafaka: 2/270, 9/121, 54.

Namaz: 2/37, 43, 45, 46, 115, 142, 143, 144, 148, 177, 186, 238, 239, 255, 286, 4/45, 101, 102, 5/6, 7/55, 205, 8/3, 11/114, 14/31, 17/78, 79, 110, 20/7, 130, 132, 22/34, 35, 41, 25/62-64, 29/45, 31/4, 5, 32/15, 16, 33/41, 42, 50/39, 40, 51/15-18, 70/22, 23, 34, 76/25, 26, 102/46.

Nasârâ: 2/62, 113, 135, 3/64, 113, 114, 119, 5/5, 14, 18, 46, 47, 51, 57, 59, 65-66, 68, 82-85, 9/30-33, 57/27, 30/2-5.

Nefs: 12/53, 75/2, 78/38, 89/27, 28, 91/7, 8, 10.

Nesh: 2/106, 16/101.

Nezâfet: 22/29, 74/1-4, 48/27.

Nezirler (Adaklar): 22/29.

Nikâh (Evlence): 2/102, 221, 228, 230, 232, 235, 4/3-5, 19, 22/26, 7/189, 190, 24/3, 32, 33, 30/21, 33/37, 60/10-12.

Nîmeti inkâr: 8/55, 10/12, 22, 23, 11/9, 10, 16/53-55, 17/67, 83, 29/65, 30/33, 34, 51, 31/32, 39/7, 8, 49/51, 41/49-51.

Niyet: 2/225.

Nuh (A.S.): 3/33, 4/163, 6/84, 7/59-64, 10/71, 73, 11/25-34, 36/49, 21/76, 77, 25/37, 26/105-122, 29/14, 15, 37, 71-83, 71/1-28, 54/9-16, 23/23-31, 40/5-6.

Nuh milleti: 9/70, 11/89, 13/9, 25/37, 50/12, 51/46, 53/52, 53, 54/90.

— O —

Oğulluk: 4/23, 33/4, 5.

On emir: 6/151-153.

Orta namazı (ikindi): 2/238.

Ordu hazırlamak: 8/60.

Oruç: 2/183, 185, 187.

Ortaklık: 38/21-24, 24/61.

— Ö —

Ödünç vermek: 2/24, 282, 5/12, 57/11, 18, 64/13.

Örke: 3/119, 134, 9/15, 120, 22/15, 48/29.

Öksüzler: 2/220, 4/2-6, 9, 101.

Öğüyü tartışın tam tutmak: 6/152, 7/85, 11/84, 85, 26/182, 55/8, 9.

Öldükten sonra diriliş: 2/28, 73, 259, 260, 3/106, 107, 6/30, 36, 94, 7/57, 13/80, 16/38, 39, 17/50, 52, 104, 18/21, 52, 100, 19/70, 20/102.

Ölüm: 3/143, 4/78, 21/34, 35, 62/8, 67/2, 69/8.

Örtünme (tesettür): 24/30, 31, 60, 33/32, 33, 53, 55, 59.

Örtünmek (elbise giymek): 7/26, 27, 31, 32.

— P —

Peygamberimizin (A.S.) peygamberliği: 2/119, 252, 6/48, 14, 19, 3/62, 79, 144, 159, 4/105, 106, 5/67, 99, 38/65-70, 7/158, 11/2, 13/7, 16/64, 89, 17/54, 18/110, 21/107, 22/49, 25/56, 34/28, 46/9, 27/91-93, 33/40, 45/47, 35/24, 36/2-6, 69, 70, 42/6, 48/8, 9, 94/1-8.

Peygamberliğinin te'yiidi: 61/6, 13/40, 43, 27, 36, 33/48, 42/2, 7, 52, 53, 21/3, 4, 5, 16, 17, 25/7-10, 57, 6/90, 8-11, 35, 68, 67, 20, 76, 23/72, 34/47, 38/66, 68/46-50, 4/78, 79, 163, 166, 53/1-18, 3/61, 63, 183, 184, 10/2, 15, 16, 41/43, 104, 11/12-14, 35, 7/184, 185, 187, 16/82, 103, 17/46, 47, 22/49, 29/18, 35/22, 23, 25, 26, 42/24, 48, 43/88, 89, 52/29-31, 9/129, 30/52, 53, 2/120, 5/19.

Peygamberimizin şahsiyeti: 28/44-47, 32/3, 4/41, 59, 64, 65, 69, 80, 81, 113, 6/104, 105, 107, 33/6, 57, 2/146, 7/157, 189, 41/6, 72/18-24, 62/2, 29/48, 42/15, 5/49, 50, 88/21, 22, 3/31, 32, 132, 152, 8/20, 46, 9/58, 59, 61, 62, 63, 128, 24/51-56, 63, 26/215, 216, 33/33, 36, 69, 71, 47/33, 48/10, 17, 57/28, 58/5, 8, 9, 20, 21, 59/7, 60/12, 64/12, 18/6, 28, 46/35, 52/31, 48, 15/6-8, 17/47, 48, 73/77, 21/36, 41-43, 45, 46, 22/42, 43, 25/41-44, 77, 37/35-39, 68/1-7, 51, 10/94, 95, 111/1-5.

Peygamberimizin bazı özellikleri: 9/40, 61, 33/6, 28-34, 38, 39, 50-53, 56, 59, 60-62, 22/15, 52, 53, 66/1-5, 24/11-16, 63, 8/1, 5-8, 30, 41, 48/28, 29, 40/77, 78, 17/1, 90-96, 49/1-5, 59/6, 7, 73/1-9, 20, 5/11, 15/87-99, 25/52, 27/79, 91.

Peygamberimizin hicreti: 47/13.

Peygamberler: 2/87, 98, 253, 3/144, 179, 183-184, 194, 4/136, 150, 152, 164-165, 171, 5/12, 19, 32, 75, 109, 6/10, 34, 61, 124, 130, 7/35, 37, 43, 53, 101, 9/70, 10/13, 21, 74, 103, 11/59, 69, 77, 81, 120, 12/110, 13/32, 38, 14/9-11, 13, 44, 47, 16/35, 17/77, 18/106, 21/41, 22/75, 23/44, 51, 25/37, 29/31, 33, 30/9, 47, 34/45, 35/1, 4, 25, 38/14, 39/71, 40/22, 50, 51, 70, 78, 83, 41/14, 43, 43/45, 80, 46/9, 35, 50/14 57/19, 21, 25, 27, 58/21, 59/6, 65/8, 77/11.

Peygamberlik davasında olanlar: 6/93.

Putlara tapanlar: 7/37, 189, 190, 191-198, 136-139, 22/12, 13, 73, 16/56, 75, 76, 86-88, 18/102, 19/81, 82, 25/3, 34/21, 35/13, 14, 40, 36/74, 75, 10/17, 29/68, 17/56-57, 4/50-52, 117, 53/19-25, 5/60, 9/1-5.

— R —

Ramazan : 2/185.
 Rehin : 2/283, 284.
 Resliler : 25/38, 50/14.
 Riba : 2/275-279, 3/130, 4/161.
 Riya : 2/246, 264, 4/38, 8/84.
 Ruh : 3/145, 185, 6/70, 7/28, 17/85, 21/35, 29/57,
 31/34, 32/9, 69/8, 25, 27, 82/1-5, 91/1-10.
 Ruhbanlar : 9/31, 34, 57/27, 5/82, 24/36-38.
 Rûm : 30/2, 3, 4.
 Rüya : 12/5, 43, 100, 17/60, 37/105, 48/27.

— S —

Sabâ melikesi : 27/29, 34, 42, 43.
 Sabır : 2/45, 153, 155-157, 177, 3/15-17, 200, 16/126-
 128, 20/130, 22/85, 34, 35, 28/54, 79, 80, 29/58,
 59, 31/17, 40/55, 50/39, 73/10, 76/24, 90/17,
 103/13.
 Sabîller : 2/62, 5/69, 22/17.
 Sadaka-i fîtır : 87/14.
 Sadaka : 2/83, 177, 261-268, 3/15, 17, 4/36, 114,
 5/32, 33/58, 49/11, 12, 70/24, 25, 74/44, 89/16
 20, 90/12-17, 92/17-21, 107/1-3, 108/3.
 Safâ : 2/158.
 Sağık ilmi : 7/31.
 Sâlih (A.S.) : 7/73, 79, 11/61, 68, 26/141-159, 27/45-
 53, 54/23, 31, 91/11-15.
 Samiri : 20/87, 88, 95, 96.
 Sarhoşluk : 4/43.
 Savaş : 2/156-158, 168, 191-193, 200, 216, 4/71-76,
 77, 84, 90, 91, 8/49, 65, 66, 9/20, 24, 29, 38, 42,
 39/10, 41/34, 35.
 Savaşta Allah'ın yardımı : 2/124, 125, 8/9-13, 43,
 9/26, 33/9, 25.
 Savaştan kaçmak : 8/15, 16.
 Savaş esirleri : 8/67-71.
 Savaşta bozguncular : 4/72, 73, 88-91, 9/38-57, 81-
 84, 86-89, 91, 96, 111, 33/9-21.
 Savaştan istisna edilenler : 24/61, 48/17.
 Savaşta misilleme : 16/126.
 Savaşta namaz : 4/101-103.
 Savaş mucizeleri : 8/5-12, 9/27.
 Savaş talimleri : 4/95, 100, 8/74, 75, 9/122, 48/17.
 Savaş usulleri : 4/71, 94, 104, 8/15-18, 58, 61-64, 67,
 68, 5/33, 34, 16/92, 94.

Savaşta zafer : 3/13, 110, 111, 121, 128, 8/19, 42-45,
 33/26, 27.
 Sa'y (çalışmak) : 28/77, 53/39-41, 76/22.
 Sebat etmek : 2/249, 8/46, 39/10, 41/34, 35.
 Selâm : 10/9, 10, 13/24, 19/62, 21/102, 56/26, 6/127,
 8/61, 25/63, 33/44, 39/73.
 Semûd : 69/1-7, 51/43-46.
 Semûd milleti : 7/73, 9/70, 11/61, 68, 95, 13/9, 17/
 59, 22/44, 25/38, 27/45, 29/38, 40/30, 31, 50/14,
 53/50, 51, 69/4, 5, 91/11.
 Sevak ve azâb ebedidir : 2/80, 81, 3 24, 33 64, 65,
 41/28, 29, 43/74-78, 6/128, 11 106-108, 31/8, 9.
 Sevgi : 30/21.
 Siccin : 83/8.
 Sidre-i müntehâ : 53/14, 16.
 Sibir : 2/102, 103, 113/1, 4.
 Silâhlanma : 2/195, 245, 3/200, 4/95, 102, 6 65, 8/60,
 9/46, 16/81, 21/80, 55/35, 57/25, 64 17.
 Sofra : 5/112-115.
 Sulh : 2/224, 228, 4/35, 114, 128, 8/1, 12, 47, 61,
 69/10.
 Sûr : 6/73, 20/102, 36/51, 39/69, 79, 81, 27/15, 16,
 19, 27, 38.
 Suvâ : 71/23.
 Süleyman (A.S.) : 2/102, 4/163, 6/84, 21/81, 82, 27/
 15-44, 34/12-14, 15-21, 38/30-40.
 Sürgün : 2/84, 85, 60/8, 9.
 Süslenmek : 7/32.
 Süt anneler : 2/233.

— Ş —

Şahitler : 2/154, 181, 282, 283, 3/169, 170, 171, 4/69,
 135, 5/8, 9/52, 22/58, 25/72, 33/23, 47/4, 70/33,
 35.
 Şahsî mesûliyet : 5/105, 6/31, 104, 164, 10/108, 16/
 25, 17/15, 27/74, 75, 34/25, 50, 52, 35/18, 39/7,
 48/4, 5, 53/38, 81/14.
 Şairler - şîir : 26/221-227, 36/69, 37/35, 36.
 Şaka : 57/16.
 Şarap : 2/215, 219, 9/50, 91, 47/15.
 Şefaât etmek : 3/255, 4/85, 10/3, 19/85, 20/109, 21/
 28, 34/23, 40/18, 43/86, 82/19.
 Şehâdet (şahitlik) : 2/181, 282, 283, 4/135, 5/8, 70/
 33, 35, 25/72.
 Şehvetler : 3/14.
 Şehitler : 2/154, 3/169, 4/69.

Şeytanlar : 2/102, 4/118, 119, 120, 7/12-18, 15/16-18, 16/98-100, 17/27, 53, 18/50, 51, 19/68-72, 25/29, 35/6, 36/60, 62, 37/6-10, 41/25, 43/37-39, 58/10, 59/15, 16, 67/5.

Şeytanın kovuluşu : 2/34, 41/117-119, 7/11, 12, 18, 15/28-36, 40-42, 38/71-85.

Şeytanın gayb haberlerini çalmaya çalışması : 15/17, 37/7, 11, 67/5, 72/8-10.

Şeytan ve insan : 4/118-119, 7/27, 30, 200-202, 14/22, 16/99, 100, 17/61, 65, 24/21, 29/38, 34/20, 21, 35/5, 6, 38/71-85, 41/6, 43/36, 37, 38, 38/62, 47/25, 58/19, 59/16, 17.

Şihaplar (akan yıldızlar) : 15/17-18, 37/10, 67/5, 72/8, 9.

Suayb (A.S.) : 7/85-93, 11/84-95, 26/176-191, 29/36, 37.

Sükür : 2/52, 56, 152, 158, 172, 185, 243, 3/123, 144, 145, 4/147, 5/6, 89, 6/53, 7/10, 17, 58, 144, 189, 8/26, 10/22, 60, 12/38, 14/5, 7, 37, 16/14, 78, 114, 121, 17/3, 19, 21/80, 22/36, 23/78, 25/62, 27/19, 40, 73, 38/73, 29/17, 30/46, 31/12, 14, 31, 32/9, 34/13, 15, 19, 35/12, 30, 34, 36/35, 73, 39/7, 66, 40/61, 45/12, 46/15, 54/35, 56/70, 64/17, 67/23.

Şüphe, kuşku : 2/147, 10/94, 95, 22/11, 34/51-54.

— T —

Taassub : 3/73, 9/14.

Tagut (sapkın, şeytan) : 2/256, 257, 4/51, 60, 76, 5/60, 16/36, 39/17.

Taklitlelik : 5/104, 7/28, 38, 9/30, 65, 10/78, 21/53, 42/74, 31/21, 43/22, 23.

Takva : 2/177, 189, 5/87, 7/26, 9/17, 18, 107-109, 25/72-76, 28/55-83, 30/30, 33/35, 39/33, 34, 70/15-35, 98/5.

Takvim : 9/36.

Talak - boşama : 2/225-228, 233, 236, 237, 241, 242, 4/19-21, 33/49, 65/1, 2, 4, 7, 58/3, 4.

Talüt : 2/247.

Tebük seferi : 9/38, 39, 81, 83, 90-96, 102, 117, 118, 57/7.

Teklif : 2/286, 22/63, 33, 72, 65/7.

Temizlik : 5/6, 8/11, 74/4.

Temsiller : 2/26, 14/25, 25/33, 39/27.

Terazi ve ölçeği doğru tutmak : 6/152, 7/85, 11/83, 17/35, 26/181, 182, 55/9.

Tesettür : 24/30, 31, 60, 33/32, 33, 53, 55, 59.

Tevazu : 24/30, 25/63, 31/18.

Tevbe : 2/160, 3/86-90, 135, 136, 4/17, 18, 26, 110, 5/39, 40, 7/135, 9/104, 112, 17/25, 19/60, 25/70, 71, 43/25, 66/8, 85/10, 39/54-59, 11/3-5.

Tevekkül : 3/159, 4/81, 5/11, 8/61, 9/51, 129, 10/85, 11/56, 25/58, 75, 26/216, 217, 27/79, 33/3, 48, 39/36, 38, 58/110, 64/13, 65/3, 73/9.

Tevrat : 3/3, 4, 48, 65, 93, 5/43, 44, 46, 110, 6/157, 9/111, 21/105, 40/54, 46/12, 61/6, 62/5.

Teyennüm : 4/43, 5/6.

Ticaret : 2/198, 4/29, 62/10, 11, 83/1-3.

Tufan : 6/6, 69/11, 12.

Tür : 2/63, 93, 4/154, 19/52, 20/60, 23/20, 28/44, 46, 52/1, 95/2.

Tuvâ : 20/12, 79/16.

Tübba milleti : 44/37, 50/14.

— U —

Uhd Savaşı : 3/120-122, 140-144, 157, 155, 162, 165, 166, 168, 172.

Umre : 2/158, 195.

Uyku : 39/42.

Uzza : 53/19, 20.

— Ü —

Ümit - ümitsizlik : 12/87, 15/55, 56, 30/36, 37, 39/53.

Ümmetler : 2/158, 213, 7/34, 10/19, 47, 49.

Ümmi : 3/75, 7/157, 158, 62/2.

Üstünlük : 6/123, 129, 165, 4/95, 96, 16/75, 76, 17/21, 21/72, 73, 33/66-68, 34/31-33.

Üzeyr : 9/30.

— V —

Vahy : 2/2, 4, 87, 118, 213, 4/163, 165, 6/7-9, 91, 93, 10/47, 12/109, 13/7, 38, 17/95, 21, 2, 31/27, 40/70, 42/51, 92/14-16.

Varoluş gayemiz : 51/56.

Vasilik : 4/5, 6.

Vasiyyet : 2/180-182, 4/9, 11, 12, 5/106, 107.

Ved : 71/23.

Veli : 2/237, 4/5, 125.

Veli edinmek : 4/33, 144, 3/118, 5/51, 55-58, 9/71, 33/6, 60/1, 7-9.

Vergiler : 6/141, 8/41, 9/29, 58/13.

Yagus : 71/23.
Yahya (A.S.) : 3/38-41, 19/2-15, 21/89, 90.
Yahûdi : 2/62, 75-80, 88-91, 93-96, 100-104, 111, 113, 116, 118, 120, 135, 140, 146, 159, 174, 3/21, 23, 24, 52, 54, 67, 77, 78, 112, 181-184, 199, 4/46, 51-55, 60, 105, 107-109, 151, 153-157, 159, 161-163, 5/18, 41-45, 51, 62-64, 68, 69, 82, 6/90, 114, 146, 7/156, 159-169, 9/30, 31, 34, 16/118, 19/37, 58/26.
Yakup (A.S.) : 2/132, 133, 136, 140, 3/84, 93, 4/163, 6/84, 11/71, 19/6, 49, 58.
Yalan söylemek : 22/30, 61/2, 3.
Yalvarmak - Hak'dan korkmak : 6/63, 64, 7/55, 205, 206, 11/23, 21/89, 90, 22/34, 35, 54, 23/1, 2, 30, 24/30, 28/63, 31/18, 19.
Yaratılışın gayesi : 51/56.
Yardımlaşma : 5/2, 8/73, 9/71.
Ye'cuc - Me'cuc : 18/94, 21/96.
Yemek ve gıdalar : 2/168, 172, 173, 3/93, 94, 4/160, 5/1, 3, 4, 5, 87, 88, 93, 96, 118, 119, 121, 140, 142-146, 150, 10/59, 16/66, 67, 114, 115, 22/28, 30.
Yemin : 2/224, 225, 5/89, 16/92, 94, 48/10, 66/2, 68/10.
Yemini bozmak : 16/91, 92.
Yeminin kefareti : 5/89.
Yenilmesi yasak olan şeyler : 5/3.
Yıldızlar : 16/16, 21/33, 36/40.
Yolcular : 8/41, 9/60, 17/26, 2/177.
Yunus (A.S.) : 6/86, 87, 10/98, 37/139-148, 21/87, 88.
Yusuf (A.S.) : 12/3-104, 40/34.

Zafer : 3/13, 110, 111, 121-128, 8/19, 42-45, 33/26, 27.
Zakkum ağacı : 37/62, 66, 44/43, 56/53.
Zan : 6/116, 10/36, 49/12.
Zebâniler : 44/47-50, 66/6, 74/31, 78/21, 96/18.
Zebûr : 4/163, 17/55, 21/105.
Zekât : 2/43, 110, 177, 215, 263, 264, 267, 273, 254, 3/92, 134, 4/38, 7/156, 8/3, 9/60, 67, 79, 80, 99, 13/22, 23, 14/31, 17/28, 22/34, 35, 41, 23/1-4, 31/2-4, 32/16, 35/67, 51/19, 57/7, 12, 13, 18, 58/12, 13, 59/30, 33, 63/10, 11, 64/16-18, 70/24, 25, 93/10, 11, 107/7.
Zekâtın verileceği yerler : 9, 60.
Zekeriya (A.S.) : 3/18, 19, 25, 7-41, 6, 85, 19/2-10, 21/89.
Zenginlik - zenginler : 34/34-37, 43, 23.
Zeyd - Zeynep : 33/5, 37, 69.
Zihar : 33/4, 58/2-4.
Zinâ : 4/15, 25, 17/32, 24/2-10, 25, 68, 69, 33/30, 65/1.
Ziyafet : 2/215, 177, 9/6, 60.
Zulüm : 4/148, 42/40, 51/59.
Zühd : 2/207, 4/66-68, 22/34, 61/10-13.
Zü'l - Evtad : 38/12, 89/10.
Zü'l - Karneyn : 18/83-98.
Zü'l - Kifl : 38/48.
Zünnûn : 21/87.